

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

32101 079827273

11c Presented to

Willes Lester Mangum
Hagopian Brothers

Jan. 3, 1918

Salt Lake City.

Utah

ՄՕՐՄՕՆԸՆ ՔԻԹԱՊԸ

Mormonism

Religion

1877

ՆԻՖԱՅԸՆ ԼԵՎԶԱԼԱՐԸՆՏԱՆ ԱԼԸՆԸՊ,

ՏԻԿԵՐ ԼԵՎԶԱԼԱՐ ԻԺԵՐԻՆՏԵ

ՄՕՐՄՕՆԸՆ ԷԼԻ ԻԼԵ ԵԱԶԸԼՄԸՇ ՊԻՐ ԹԱՐԻՆ ՏԻՐ

Պու Նիֆայ էհալիսինին վէ Լէմանլըարըն Թարիխինին պիր իսթիսարը ոլուպ, Պէյթ ի իսրայէլին պագիյյէսի օյան Լէմանլըարա, հէմ տախի Եէհուտիլէրէ վէ Թա''իֆէլէրէ խիթապէն եազըլմըշ տըր. վէ էմը մազամընտա փէյլամպէրլիք Բուհը վէ վահիյլէ եազըլտը: Պու Թարիի պօզուլմասըն՝ տէյու եազըլտը վէ միւհիւրլէնտի, վէ Բապպ իչիւն սազլանտը. Թաքի Ալլահըն՝ աթիյէ վէ գուվէթի իլէ Թէրճէմէ օլունարազ մէյտանա չըգսըն: Վէ Թա''իֆէլէր վասիթա օլարազ, Բապպըն մու'այյէն գէմանընտա զուհուր էթմէսի իչիւն Մօրօնայ էլիլլէ միւհրլէնիպ Բապպ իչիւն սազլանտը. անըն Թէրճէմէսի տախի Ալլահըն՝ աթիյէսիլլէ օլաճազ տըր:

Պու քիթապտա իթհէրին քիթապընտան ալընան ճէրէտ էհալիսինին մուխ-Թասար պիր Թարիխի տախի պուլուընուր. պուընլար՝ ատէմլէր սէմայա չըգմազ իւզրէ պիր գուլլէ պինա էտէր իքէն, Բապպ լիսանլարընը գարըշտըրտըղընտա տաղըլտըլար: Պու Թարիի տախի Պէյթ ի իսրայէլին պագըլյէսինէ, Բապպըն՝ քէնտի էճտատլարը իչիւն նէ՝ ազիմ շէյլէր իճրա էթմիշ իտիյինի կէսթէրմէք, վէ Բապպըն՝ ահտլարընը, վէ իլ էլ էպէտ րէտտ օլունմատըղլարընը անլամալարը իչիւն տիր: Վէ հէմ Եէհուտիլէրի հէմ Թա''իֆէլէրի՝ Յիսուսըն՝ Քրիստոս, եանի էպէտի Ալլահ օլուպ, քէնտիսինի ճիւմլէ միլլէթլէրէ իզհար էտէր օլտուղընա գանտըրմազ իւզրէ եազըլմըշ տըր: Վէ շիմտի, էյէր պու Թարիխտէ եանլըշլըզ վար իսէ, անլէր ինսանըն եանլըշլըզ տըր. պու սէպէպտէն Ալլահըն շէյլէրինի հիւքմ էթմէյինիզ, Թա քի Քրիստոսըն մահքէմէսի հուզուընտա լէքէսիզ պուլու-նասընըզ:

ՃՕԶԷՅ ՍՄԻԹՎ ԵԼԵՑԻՅԼԷ ԼԵՎԶԱԼԱՐՏԱՆ

ԻՆԿԻԼԻԺՃԷԹԷ ԹԷՐՃԷՄԷ ՕԼՈՒՆՄՈՒ

Հ. Գ. ՃԵՑԱՅՐ ՎԵ Ա. Մ. ՊՈՒԼ ՄՈՒՂԱՎԻՆԷՑԻ ԻԼԷ

Յ. Յ. ՀԻՆԹՁԻ ԹԱՐԱՅԸՆՏԱՆ ԹԷՐՃԷՄԷ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՏԸՐ

ՊԱՅՎ ԼԷ ԱՏԷԹԼԷՐ ՕՐՄՕՆ ՔՐԱԹ ԹԱՐԱՅԸՆՏԱՆ ԹԱՆՁԻՄ ՕԼՈՒՆՄՈՒ

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԸՆ ԱԽԸՐ-ԿԻԻՆԼԷՐ ԾՈՒԿԱՏՏԷՍԼԷՐԻ ՔԻԼԻՍԷՍԻ

ԹԱՐԱՅԸՆՏԱՆ ԷԷՐ ՕԼՈՒՆՄՈՒՇ ՏԸՐ

Entered according to act of Congress,
in the year 1906, by
THE CHURCH OF JESUS CHRIST OF LATTER-DAY SAINTS
in the office of the Librarian of Congress, at
Washington

111A
VOLUME 1
PART 1

ԻՅՉ ՇԱՀԻՏԻՆ ՇԵՀԱՏԵԹԻ

Պու քիթապըն կիտէճէյի հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գալմա մա'լիւս
 օլտուն քի' փէտէր Ալլահըն վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի իլէ
 պու թարիխի հապի օլան լէվհալարը կէօրտիւք, պու թարիխ իսէ նիֆայըն էհալի-
 սինին վէ անլէրին պիրատէրլէրի լէմանլըլարըն, վէ հազգընտա եազըլմըշ օլան
 Պապէլ գուլէսինտէն կէլէն ձէրէտ էհալիսինին նազլիյէթի տիր: չէմ տախի
 պիրիբիզ քի պու լէվհալարըն թէրճէմէսի Ալլահըն 'աթիյէ վէ գուլվէթի վասի-
 թասիյլէ օլտու. զիրա պէօյլէ օլտուղընը անըն սէտասը պիզէ պէյան էյլէտի.
 պու սէպէպտէն պու իշին ֆիլհագիզէ սոզրու օլտուղընը պիրիբիզ: Վէ հէմ
 տախի շէհատէթ էտէրիզ քի' լէվհալար իւզէրինտէքի օյմալարը կէօրտիւք, վէ
 անլէր ինսան գուլվէթի իլէ տէյիլ' անճազ Ալլահըն գուլվէթի վասիթասիյլէ
 պիզէ կէօսթէրիտի: Վէ թէմքին ի էֆքեար սէօզլէր իլէ սէօյլէրիզ քի' Ալլահըն
 մէլէյի սէմասան էնտի, վէ լէվհալարը պիզէ կէթիրիպ կէօզլէրիմիզ էօնիւնէ
 վազ' էյլէտի, վէ պիզ լէվհալարա վէ իւզէրլէրինտէքի եազըլարա նազար էտիպ
 կէօրտիւք. վէ Ալլահըն վէ Յիսուս Քրիստոսըն 'ինայէթի վասիթասիյլէ տիր քի
 պու շէյլէրի կէօրիւպ անլէրին սոզրու օլտուղընա շէհատէթ էտէրիզ. վէ պու
 կէօզլէրիմիզէ 'աճա'իպ իսէ տէ, Բապպըն սէտասը անըն հազգընտա շէհատէթ
 էթմէմիզի պիզէ էմր էյլէտի. պինսէն 'ալէյի Ալլահըն էմրինէ 'իթա'աթլը օլ-
 մազ իւզրէ պու շէյլէր հազգընտա շէհատէթ էտէրիզ: Վէ պիրիբիզ քի' էյլէր պիզ
 Քրիստոստա սատրզ գալըր իսէք, էլպիսէմիզի հէր առէմին գանընտան փազ
 գըլըպ Քրիստոսըն մահքէմէսինտէ սատրզ պուլունաճաղըզ, վէ սէմալաթտա
 իլ էլ էպէտ անըն իլէ պէրապէր իգամէթ էտէճէյիզ: Վէ պիր Ալլահ օլան փէտէր
 վէ Օղուլ վէ Բուհ իւլ Գուսսա 'իզգէթ օլտուն: Ամին:

*Cherchez la vérité
 David Martin
 Martin Harris*

D U D R:
 ՕԼԻՎԵՐ ԳԱՌԻՏՔԻ
 ՏԵԹԼԻՏ ՀՈՒԻԹՄԸՐ
 ՄԱՐԹԻՆ ՀԱՐԻՍ

ՎԷ ԷԷՄ ՏԱԽԻ ՍԷԳԻՉ ՇԱՀԻՏԻՆ ՇԵՀԱՏԵԹԻ

Պու քիթապըն կիտէճէյի հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գալմա մա'լիւս
 օլտուն քի' պու քիթապըն միւթէրճիմի օլան, ձօզէֆ Սմիթհ, մէզքիւր ալթունա
 պէնզէր օլան լէվհալարը պիզէ կէօսթէրտի. վէ մէրգուս Սմիթհ եէտիյլէ թէրճէմէ
 օլունան հէր պիր Թապազալարը էլլէրիմիզէ ալտըզ. վէ իւզէրլէրինտէքի եազը-
 լարըն ճիւլլէսի գատիմ վէ 'աճա'իպ իշէ պէնզէր օլտըզլարընը միւշահէտէ էյլէ-
 տիք: Վէ թէմքին ի էֆքեար սէօզլէր իլէ շէհատէթ էտէրիզ քի' մէրգուս Սմիթհ
 անլէրի պիզէ կէօսթէրտի. զիրա անլէրի կէօրտիւք' վէ էլլէրիմիզէ ալտըզ, վէ
 հազգաթէն պիրիբիզ քի մէրգուս Սմիթհ պու լէվհալարա մալիք տիր: Վէ պու
 շէյլէրի կէօրմիւշ իտիյիմիզէ տա'իր շէհատէթ էթմէք իւզրէ' իսմլէրիմիզի տիւն-
 եայա վէրիբիզ: Վէ եալան սէօյլէմէտիյիմիզէ Ալլահ շահիտ տիր: Ամին:

*Christian Whittemore
 Jacob
 Peter
 John*

ԳՐԻԹԹԻԱՆ ՀՈՒԻԹՄԸՐ
 ձԷԹԳՕՊ ՀՈՒԻԹՄԸՐ
 ՓԻԹԸՐ ՀՈՒԻԹՄԸՐ
 ՅՕՆ ՀՈՒԻԹՄԸՐ

ՀԱՅՐԱՄ ՓԷԹՃ
 ՃՕԶԷՃ ՍՄԻԹՉ, Sen.
 ՀԱՅՐՈՒՄ ՍՄԻԹՉ
 ՍԱՄՈՒԷԼ Հ. ՍՄԻԹՉ

ՄՕՐՄՕՆԸՆ ՔԻԹԱՊԸՆԸՆ ՖԻՀՐԻՍԹԻ

աստիճան

Նիֆայըն Պիրինճի Քիթապը	1
Լիհայըն Վա'զը	21
Նիֆայըն Իլհամը	23
Նիֆայ Լէվհալար Եափար	52
Նիֆայըն Իքինճի Քիթապը	64
Եուսսեֆըն Պէրէքէթի	68
Ատէմին Տիւշմէսի վէ Քրիստոսըն Քէֆարէթի	71
Պիր Քիթապըն Զուհուրը	127
Եա'գուպըն Քիթապը	144
Ինօսըն Քիթապը	167
Ճէրօմըն Քիթապը	170
Օֆնայըն Քիթապը	172
Մօրմօնըն Քէլամլարը	176
Մօսայահըն Քիթապը	178
Մէլիք Պէնեամինին Վա'զը	181
Զէնիֆին Թարիխի	202
Ապինատայըն Վա'զը	213
Ապինատայըն Շէհիտ Օլմասը	224
Ալմա վէ Անըն Գաւմընըն Նագլիյէթի	238
Ալմանըն Քիթապը	261
Ալմանըն Վա'զը	282
Ամուլէքին Վա'զը	293
Մօսայահըն Օղուլլարընըն Խըամէթի	317
Ամմօնըն Մէսէրրէթի	349
Զօրամլըլարա Վա'զ Էտէրլէր	367
Հիլամանըն Պէրէքէթի	384
Շիպլօնըն Պէրէքէթի	393
Գօրիանթօնըն Պէրէքէթի	394
Հիլամանըն Քիթապը	483
Իւչիւնճիւ Նիֆայ	535
Եիսուս Գաւմա Կէօրիւնիւր	562
Տէօրուիւնճիւ Նիֆայ	609
Մօրմօնըն Քիթապը	614
Իթհէրին Քիթապը	639
Ճէրէտին Պիրատէրի Րապալը Կէօրիւր	645
Մօրօնայըն Քիթապը	682
Աչա'ի Րապպանի	683
Մօրօնայըն Նասիհաթը	696

ՄՕՐՄՕՆԸՆ ՔԻԹԱՊԸ

ՆԻՖԱՅԸՆ ՊԻՐԻՆՃԻ ՔԻԹԱՊԸ

ԱՆԸՆ ՀԻԻՔԻԻՄԷԹԻ ՎԷ ԽԸՏՄԷԹԻ

Լիհայ վէ գէվճէսի Սարայահ վէ անըն (պէօյիւյիւնտէն պաշլայարագ) Լէ-
ման, Լէմուէլ, Սամ վէ Նիֆայ թէսմիյէ օլունան տէօթ օղլու հագգընտա պիր
նագլիյէթ տիր: Լիհայ զավմըն կիւնահլարընա տա՛իր փէյղամպէրլիք էթտի-
յինտէն, անը գաթլ էթմէյէ զաստ էտէրլէր: Բապպ անըն Եէրուշալիմտէն
չըզմասընը էմր էտէր: Քէնտի խանէսի խալգիյլէ իւչ կիւն պէրրիյէտէ Եօլ-
ճըլըզ էտէր: Նիֆայ՝ Եէհուտիլէրին զույուտաթընա մալիք օլմագ իւզրէ քէն-
տի պիրատէրլէրինի ալըպ Եէրուշալիմէ՝ ալտէթ էտէր: Անլէրին էգիյէթի
հագգընտա պիր նագլիյէթ: Քէնտի գէվճէլէրի օլմագ իւզրէ՝ իսմա՛ելին զըզ-
լարընը ալըրլար: Քէնտի խանէ խալզլարընը ալըպ՝ պէրրիյէյէ չըզաբլար:
Պէրրիյէտէ չէթտիքլէրի սըզընթըլար վէ մուզայագալար: Կէչտիքլէրի Եօլ-
լար: Պէօյիւք սուլարա վասըլ օլուրլար: Նիֆայըն պիրատէրլէրի քէնտինէ
զարըը իսեան էտէրլէր: Նիֆայ անլէրի խէճիլ էտիպ, պիր կէմի պինա էտէր:
Անլէր պու մահալէ Պաուենթիֆու Թէսմիյէ էտէրլէր: Պէօյիւք սուլար կէչիպ,
Մէվ՛ուտ տիյարա վասըլ օլուրլար, վէ դայրիհի: Պուենլար Նիֆայըն նագլինէ
կէօրէ տիր, Եախօտ Թա՛պիր ի տիկէրլէ՝ պէն, Նիֆայ, պու Թէվարիխի Եագտըմ:

ՊԱՊ 1

1. Պէն, Նիֆայ, խայըրլը վալիտէյնտէն թէվէլլիւտ
էթմիլ օլտուղըմտան, փէտէրիմին ճիւմլէ 'իլմինտէ էփէ-
յիճէ թա՛լիմ օլունտըմ: Վէ 'էօմրիւմտէ չօզ մուզայագա
չէթտիմ իսէտէ, Եինէտէ 'էօմրիւմին պիւթիւն միւտտէթին-
տէ Բապպ թարաֆընտան զիյատէսիյլէ լութֆ ու 'ինայէթէ
մագհար օլտուլմ: պէլի՝ Ալլահըն լութֆ վէ էսրարընա տա՛իր
'ազլիմ՝ մա՛լիւմաթա նա՛իլ օլտուղըմտան, 'էօմրիւմտէ
վուգու՝ պուլմուլ օլան վագը՛ալար հագգընտա պիր թարիխ
Եագարըմ:

2. Պէլի՝ Եէհուտիլէրին մա՛լիւմաթընտան վէ Մըսըր
լիսանընտան՝ իպարէթ օլան փէտէրիմին լիսանըյլէ պիր նագ-
լիյէթ գալէմէ ալըրըմ:

3. Վէ պիւրիւրիմ քի՝ եազմագտա օլտուղըմ թարիխ տօղրու տըր, չիւնքի անը քէնտի էլիմ իլէ վէ մա'լիւմա-թըմա կէօրէ եազարըմ :

4. Զիրա վագը օլտու քի Նէհուտա մէլիյի Սիտքիյա-նըն հիւքիւմէթինին իլք սէնէսինտէ՝ փէտէրիմ, Լիհայ, պիւթիւն 'էօմրիւ զարֆընտա Նէրուչալիմտէ իգամէթ էթ-միլ օլտուղընտան, հաթթա 'այնի սէնէտէ նիչէ փէյլամ-պէրլէր զուհուր էտիպ գաւմա՝ թէվպէ էթմէտիքլէրի հալ-տէ՝ պէօյիւք շէհր օլան Նէրուչալիմին խարապ օլաճաղընա տա'իր՝ փէյլամպէրլիք էթտիլէր :

5. Իմտի վագը՝ օլտու քի՝ փէտէրիմ, Լիհայ, փէյլամ-պէրլիք էթմէյէ չըգտըղընտա, Բապպա տու'ա էյլէտի, պէ-լի՝ քէնտի գաւմը իչիւն պիւթիւն գալպիյլէ տու'ա էյլէտի :

6. Վէ Բապպա տու'ա էթտիյինտէ՝ գայա իւզէրինտէ իգամէթ էտէն պիր աթէշ տիրէյի կէօրիւնտիւ . վէ փէտէ-րիմ չօգ շէյլէր կէօրիւպ իշիթտի . վէ կէօրիւպ իշիթտիյի շէյլէր սէպէպինտէն, զիյատէսիյլէ սարսըլըպ թիթրէտի :

7. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ Նէրուչալիմտէ քէնտի է-վինէ 'աւտէթ էթտի, վէ կէօրիւպ իշիթտիյի շէյլէրտէն՝ վէ Բուհ սէպէպինտէն պայղըն օլարագ քէնտի եաթաղընա տիւշտիլ :

8. Վէ պէօյլէճէ Բուհտան պայղըն օլարագ պիր բույա կէօրտիւ . հաթթա սէմավաթըն աչըլմըշ օլտուղընը, վէ Ալ-լահըն քէնտի թախթը իւզէրինտէ օթուրտուղընը, վէ թէ-րէննիւմ վէ համտ էտէն պիր մէլա'իք օրտուսը իլէ մուհաթ իտիյինի՝ միւշահէտէ էյլէտի :

9. Վէ ճէլալը կիւնտիւզիւն կիւնէշի շէրէֆինտէն փարլագ օլան պիր զաթըն սէմա օրթասընտան էնմէքտէ օլտուղընը կէօրտիւ :

10. Վէ շէրէֆճէ սէմա եըլտըղլարընտան փարլագ օլան տիկէր օն իքիլէրին արգասը սըրա կէլտիքլէրինի տախի կէօրտիլ :

11. Վէ անլէր գէմինին եիւզիւ իւզէրինէ էնիպ կէզտի-լէր . վէ պիրինճի զաթ կէլիպ՝ փէտէրիմին էօնիւնտէ տուր-տու, վէ անա պիր քիթապ վէրիպ, օգուճասընը էմր էյլէտի :

12. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օգուտուգճա Բապպըն Բու-հու իլէ մէմլու օլտու : Վէ՝ Վա'յ, վա'յ Նէրուչալիմէ՝ գիրա սէնին մէքրուհաթընը կէօրտիւմ՝ տէյու օգուտու :

13. Հագիգաթէն փէտէրիմ Նէրուչալիմ հագգընտա նի-չէ շէյլէր, եա'նի շէհր վէ անըն սէքէնէսինին խարապ օլու-նաճաղընը, վէ չօգլարըն գըլըճ իլէ թէլէֆ օլունաճաղընը, վէ չօգլարըն տախի Պապէլէ էսիր կէօթիւրիւլէճէյինի օգու-տու :

14. Վէ փէտէրիմ նիչէ պէօյիւք վէ 'աճա'իպ շէյլէր օգուումը վէ կէօրմիւշ օլտուղընտան, Բապպա զիյատէսիյլէ նիտա վէ նիյազ շէյլէտի. եա'նի' Նա' գատիր օլան Բապպ Ալլահ, 'ամէլլէրին 'ազիմ վէ 'աճա'իպ տիր. Թախթըն սէմափաթըն էն եիւքսէք մահալլարընտա տըր. վէ լութֆ ու մէրհամէթին զէմինին ճիւմլէ սէքէնէսի իւզէրինտէ մէվ-ճուտ տըր. վէ սէն մէրհամէթլի օլտուղընտան սանա կէլէնլէրին հէլաք օլմալարընա ըազի տէյիլ սին:

15. Վէ փէտէրիմ քէնտի Ալլահընա համտ էտէր իքէն պէօյլէ սէօյլէտի, զիրա ճանը մէսրուր օլտու. պէլի' անըն կէօրտիւյիւ, եա'նի Բապպըն անա կէօսթէրտիյի շէյլէրին սէպէպինտէն, պիւթիւն գալպի մէսէրրէթ իլէ մէմուլ իտի:

16. Վէ շիմտի պէն, Նիֆայ, փէտէրիմին եազմը օլտուղը շէյլէրին թէքմիլ պիր գայտընը եազմամ, զիրա քէնտիսի իլճամլարտա վէ ըույալարտա իքէն կէօրտիւյիւ չօգ շէյլէրի եազմը տըր, վէ հէմ տախի քէնտի էվլատընա փէյղամպէրլիքլէ պիւտիրտիյի նիչէ շէյլէրի եազմը տըր. պուռնար հագգընտա թէքմիլ պիր Թարիխ եազմայաճաղըմ:

17. Ֆազաթ պէն' քէնտի 'էօմրիւմտէքի վազը'ալարա տա'իր պիր նազլիյէթ եազարըմ: Իշթէ, քէնտի էլլէրիմ իլէ եափմը օլտուղըմ լէվհալար իւզէրինտէ փէտէրիմին գույուտաթընտան անճագ մուխթասար պիր Թարիխ եազարըմ: Իմտի փէտէրիմին նազլիյէթինի իխթիսար էթտիքտէն սօնրա, քէնտի 'էօմրիւմին վազը'ալարընա տա'իր պիր նազլիյէթ եազարըմ:

18. Պու էճուտէն մա'լիւմինիզ օլտուն քի' Բապպ փէտէրիմ, Լիհայա, պու գատար 'աճա'իպ շէյլէրի, հաթթա' Նէրուշալիմին խարապիյէթինի կէօսթէրտիքտէն սօնրա, իշթէ գալմ արասընա չըգըպ, անլէրէ փէյղամպէրլիք էթտի. վէ կէօրտիւյիւ վէ իշիթտիյի շէյլէրի պէյան էթմէյէ պաշլատը:

19. Վէ անլէրէ շէհատէթ էթտիյի շէյլէրտէն տօլայը Նէհուտիլէր անը իսթիզհա էթտիլէր. զիրա օ հագիգաթէն անլէրին Փըսգ ու մէքրուհաթը հագգընտա շէհատէթ էյլէտի. վէ կէօրտիւյիւ վէ իշիթտիյի, վէ հէմ տախի քիթապտա օգուտուղը շէյլէր' պիր Մէսիհին կէլէճէյի վէ տիւնեանըն խէլասը հագգընտա' աշիքեար սէօյլէտիքլէրինի շէհատէթ էթտի:

20. Վէ Նէհուտիլէր պու շէյլէրի իշիթտիքլէրինտէ, անըն 'ալէյհինէ հիտտէթլէնտիլէր, Փիւվազը' գատիմ վազըթլարտա գօվալանմը, Թաշլանմը վէ գաթլ օլտումուշ օլան փէյղամպէրլէրէ էթտիքլէրի միսիլլիւ, փէտէրիմ 'ալէյհինէ տախի հիտտէթլէնիպ անը տախի գաթլ էթմէյէ գաստ էթտիլէր: Լաքին պէն, Նիֆայ, սիզէ կէօսթէրէճէ-

յիմ քի քէնտի իմանը սէպէպինտէն, Րապպըն 'աչգ ու 'ինայէթի քէնտինին ինթիխապ էթմիշ օլտուղը հէր քիմսէ իւզէրինտէ տիր, վէ Րապպ' հաթթա խէլասըն գուվվէթինէ պիլէ մալիք օլմաղա՝ անլէրի միւզթէտիր հտէր:

ՊԱՊ 2

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Րապպ ըույատա փէտէրիմէ սէօլէյիպ տէտի. Լիհայ, սէնին իճրա էթտիյին շէյլէր սէպէպինտէն նէ՝ միւպարէք սին. վէ սէն սատըգ գալտըն, վէ պու էհալիյէ պույուրտուղըմ շէյլէրի պէյան էթտիյին էճիլտէն, իշթէ հալաթընա գաստ էտէնլէր վար տըր:

2. Վէ Րապպ ըույատա փէտէրիմէ՝ խանէ խալգընը ալըպ պէրրիյէյէ կիթ՝ տէյու պույուրտը:

3. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Րապպըն քէլամընա իթա՝աթ էթտի. իմտի էմրինէ կէօրէ հարաքէթ էյլէտի:

4. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ փէտէրիմ պէրրիյէյէ չըգտը: Վէ քէնտի էվինի վէ վարիսի օլտուղը տիյարը, վէ ալթուշը, վէ կիւմիւշիւ, վէ գըյմէթլի շէյլէրինի թէրք էթտի, վէ եալընըգ քէնտի խանէսի խալգընը վէ գախիւրէսինի վէ չատըրլարընը ալարագ, պէրրիյէյէ տօղըու եօյա չըգտը:

5. Վէ Պահրը Ահմէրին քէնարընտաքի պէրրիյէյէ տօղըու կիթտի: Վէ վալիտէմ Սարայահ իլէ պէօիւք պիրատէրլէրիմ Լէման, Լէմուէլ վէ Սամտան 'իպարէթ օլան քէնտի խանէսի խալգըյլէ պէրրիյէտէ եօճուլըգ էթտի:

6. Վէ պէրրիյէտէ իւշ կիւն եօճուլըգ էթտիքտէն սօնրա, պիր տէրէտէ պիր ըրմաղըն քէնարընտա չատըրընը գուրտը:

7. Վէ թաշլարտան պիր մէզպահ եափտը, վէ Րապպա պիր թագտիմէ թագտիմ էթտի, վէ Րապպ Ալահըմըգա թէշէքիւր էյլէտի:

8. Վէ օլ ըրմաղա Լէման թէսմիյէ էթտի. վէ ըրմաղ Պահրը Ահմէրէ տէօքիւլիւր իտի. վէ տէրէ ըրմաղըն աղըը եանընտա իտի:

9. Վէ փէտէրիմ ըրմաղըն Պահրը Ահմէր հավուզընա տէօքիւլտիւլիւնի կէօրմէլէ, Լէմանա սէօլէյէրէք՝ Քեաշքի պու ըրմագ կիպի պէր տէվամ ճիւմլէ սալահ հավուզընա տէօքիւլէ իտին՝ տէտի:

10. Վէ Լէմուէլէ խիթապէն՝ Քեաշքի պու տէրէ կիպի սապիթ վէ գավի օլուպ, Րապպըն էմրինի հըֆզ էթմէքտէն ասլա սափմայա իտին՝ տէտի:

11. Փէտէրիմ պոււնու՝ Լէման վէ Լէմուէլին սէրքէշ օլտուգլարը սէպէպտէն սէօլէտի. չիւնքի չօգ շէյլէրտէ

քէնտի փէտէրլէրինէ՝ Սէն չօգ ըույա կէօրէն պիր ատէմ սին , պիրգիմ միրաս ալտըղըմը թօփրաղը , վէ ալթուն , վէ կիւմիւշ վէ գըյմէթլի շէյլէրիմիգի թէրք էտէրէք , պէրրիյէտէ հէլաք օլմագըղըմը իշիւն Եէրուշալիմ տիյարընտան չըգարտըն՝ տէյու մըրըլտատըլար : Վէ օ պունու՝ քէնտի գալպինին 'ազըլըզ թէսավիուրը էֆքեարը սէպէպինտէն էթտի՝ տէյու իտտի՝ա էթտիլէր :

12. Վէ պէօյլէճէ լէման վէ լէմուէլ՝ պէօյիւք օլտուգլարը հալտէ՝ փէտէրիմ՝ալէյհինէ մըրըլտատըլար . վէ քէնտիլէրի խալգ էտէն Ալլահըն թէնպիհաթը վէ մու՝ամէլաթընը պիւմէտիքլէրի սէպէպտէն մըրըլտատըլար :

13. Վէ Եէրուշալիմին , օլ պէօյիւք շէհրին , փէյղամպէրլէրին պէյան էյլէտիյինէ կէօրէ , խարապ օլունա պիլէճէյինէ ինանմատըլար . վէ Եէրուշալիմտէքի փէտէրիմի էօլտիւրմէք իսթէյէն Եէհուտիլէրէ միւշապիհ օլտուլար :

14. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ լէմուէլ տէրէսինտէ փէտէրիմ Րուհ իլէ մէմու օլարագ՝ անլէրէ գուվվէթ իլէ սէօյլէտի , օլ գատար քի անըն հուզուրընտա թիթրէտիլէր : Վէ փէտէրիմ անլէրի խէճիլ էթտի . վէ անա գարչը սէօյլէմէյէ ճէսարէթ էթմէյիպ , էմըլէրինի իճրա էթտիլէր :

15. Վէ փէտէրիմ պիր չատըրտա սաքին օլտու :

16. Վէ պէն , Նիֆայ , փէք կէնճ իտիմ իսէտէ , վիւճուտճէ պէօյիւք իտիմ . վէ Ալլահըն էսրարընը պիւմէյէ զայէթ արզուքէշ օլտուղըմտան , Րապպա Նիտա ու Նիյազ էթտիմ . վէ իշթէ , օ պէնի զիյարէթ էտիպ գալպիմի միւլայիմ գըլտը , շէօյլէքի փէտէրիմ թարաֆընտան սէօյլէնիլմիշ օլան ճիւմլէ սէօզլէրէ ինանտըմ . օլ սէպէպտէն պիրատէրլէրիմ կիպի անա գարչը 'ասի օլմատըմ :

17. Վէ պէն Սամա սէօյլէտիմ , վէ Րապպըն՝ քէնտի մուգատտէս Րուհիլլէ պանա իզհար էյլէտիյի շէյլէրի անա պիլտիրտիմ , վէ սէօզլէրիմէ ինանտը :

18. Ամմա լէման վէ լէմուէլ սէօզլէրիմի տիլլէմէք իսթէմէտիլէր , վէ անլէրին սէրթ Եիւրէքլէրի սէպէպինտէն միւքէտտէր օլարագ՝ անլէր իշիւն Րապպա Նիյազ էյլէտիմ :

19. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Րապպ պանա խիթապէն տէտի , Նիֆայ , սէնին իմանըն սէպէպինտէն նէ՝ միւպարէք սին , զիրա միւթէվագը՝ պիր գալպլէ վէ զայրէթ իլէ պէնի արատըն :

20. Վէ էյէր պէնիմ թէնպիհաթըմը հըֆզ էտէր իսէն՝ մուվաֆֆագ օլաճագսըն , վէ վա՝տ օլունան տիյարա՝ Եա՝նի սիգին իշիւն հագըրլանմը , վէ հաթթա հէր տիյարտան 'ալա օլան պիր տիյարա սիգի գըլաղուզլայաճաղըմ :

21. Վէ էյէր պիրատէրլէրին՝ սէնին 'ալէյհինէ 'ասի օլուրլարսա , Րապպըն հուզուրընտան քէսիլէճէքլէր տիր :

22. Վէ էյէր պէնիմ էմըլէրիմի հըֆզ էտէր իսէն , սէ-

նի պիրատէրլէրինէ պիր հիւքիւմտար վէ մու'ալլիմ թա'եին էտէճէյիմ :

23. Զիրա իշթէ՝ պէնիմ 'ալէյհիմէ ասը օլտուգլարը կիւնտէ՝ անլէրի աղըր պիր լա'նէթլէ վուրաճաղըմ . վէ էյէր սէնին զիւրրիյէթին տախի 'ալէյհիմէ իսեան էթմէզլէրսէ , սէնին զիւրրիյէթին իւզէրինտէ անլէրին գուվլէթի պուլունմայաճագ տըր :

24. Ֆագաթ պանա գարչը իսեան էտէրլէր իսէ , անլէր՝ անլէրէ րապալըն եօլլարընը տէրխաթըր էթտիրմէք իչիւն՝ զիւրրիյէթին իւզէրինտէ պիր գամչը օլաճագլար տըր :

ՊԱՊ 3.

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն , Նիֆայ , րապալ իլէ սէօյլէմէյի պիթիրիպ՝ փէտէրիմին չատըրընա տէօնտիւմ :

2. Վէ փէտէրիմ պանա սէօյլէյիպ տէտի , իշթէ պիր րույա կէօրտիւմ , վէ րույամտա րապալ պանա էմր էթտի քի՝ սէն վէ պիրատէրլէրին Եէրուչալիմէ 'ափտէթ էտէսինիզ :

3. Զիրա իշթէ , Լապան՝ փիրինճ լէվլալար իւզէրինտէ գագըրլմը օլան Եէհուտիլէրին թէվարիխինէ վէ էճտատընըզըն նէսէպ տէֆթէրինէ մալիք տիր :

4. Իմտի րապալ պանա էմր էթտի քի՝ սէն վէ պիրատէրլէրին Լապանըն էվինէ կիտիպ , անտէն թէվարիխլէրի թալէպ էտէսինիզ , վէ անլէրի պուրայա պէրրիյէյէ կէթիրէսինիզ :

5. Վէ չիմտի պիրատէրլէրին թալէպ էթտիյին չէյ կիւճ տիր՝ տէյու մըրըլտայօրլար : Ֆագաթ անը պէն թալէպ էթմէտիմ , անճագ օ րապալ թարաֆընտան պիր էմր տիր :

6. Իմտի օղլում , կիթ , վէ րապալ սանա եարտըմ էտէճէք տիր , զիրա սէն մըրըլտամայօրսըն :

7. Վէ պէն , Նիֆայ , փէտէրիմէ՝ Պէն կիտիպ րապալըն էմր էթտիյի չէյլէրի իճրա էտէճէյիմ . զիրա պէն պիլիրիմ քի՝ րապալ քէնտի պույուրտուղը չէյի իճրա էթմէք իչիւն պիր եօլ հագըրլամատըգճա , պէն ի ատէմէ պիր էմր վէրմէզ՝ տէտիմ :

8. Վէ փէտէրիմ պու սէօզլէրի իշիթտիյինտէ զիյատէսիլլէ մէսրուր օլտու , զիրա պէնիմ՝ րապալ թարաֆընտան միւպարէլլէնմիլ օլտուղըմը անլատը :

9. Վէ պէն , Նիֆայ , պիրատէրլէրիմ իլէ Եէրուչալիմէ կիթմէք իւզրէ՝ չատըրըմըզը ալըպ պէրրիյէյէ եօլա չըգտըգ :

10. Վէ Եէրուչալիմ տիյարընա վասըլ օլտուղըմըզտա , պէն վէ պիրատէրլէրիմ եէք տիկէրիմիզլէ միւչալլէրէ էթտիք :

11. Վէ պիզտէն գանկըսը Լապանըն էվինէ էնմէլի իտիյինի պիլմէք իւզրէ՝ գուր'ա աթտըգ : Վէ գուր'ա Լէմանա

չըգտը. վէ Լէման Լապանն էվինէ կիթտի, վէ մէրգոււմ էվինտէ օթուրուր իքէն անընլէ գօնուչտը:

12. Վէ Լէման՝ փիրինճ Լէվլալար իւզէրինտէ գազըլմըլ օլուպ, փէտէրիմին նէսէպ սիւսիլէսինի հավի օլան թէվարիլէրի Լապանտան թալէպ էթտի:

13. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լապան հիտտէթլէնիպ, անը հուզուրընտան թարտ էթտի, վէ թէվարիլէրի անա վէրմէք իսթէմէտի: Վէ Լապան անա՝ Սէն պիր հարամի սին, սէնի էօլտիրէճէյիմ՝ տէտի:

14. Վէ Լէման Լապանն եիւզիւնտէն ֆիրար էտիպ վագը՝այը պիզէ նագլ էթտի. վէ զիյատէսիլլէ միւքէտտէր օլմաղա պաշլատըգ, վէ պիրատէրլէրիմ պէրրիյէտէ օլան փէտէրիմէ՝ 'ավտէթ էթմէյի տիւշիւնտիւլէր:

15. Պագաթ պէն անլէրէ՝ Րապալըն հայաթը հագգը իչիւն, վէ հայաթըմըզըն հագգը իչիւն, Րապալըն պիզէ էմր էթտիյի չէյի իճրա էթմէտիքճէ փէտէրիմիզէ՝ 'ավտէթ էթմէյէճէյիզ՝ տէտիմ:

16. Իմտի Րապալըն էմրինի հըֆզ էթմէքտէ էմին օլալըմ. պու սէպէպտէն փէտէրիմիզին միրաս ալտըղը տիյարա էնէլիմ. զիրա իշթէ, ալթուն, կիւմիւլ վէ հէր ճինս սէրվէթի օրատա պրագտը, վէ Րապալըն էմրինի հըֆզ էթմէք իչիւն, պունուն ճիւմլէսինի թէրք էթտի:

17. Զիրա փէտէրիմիզ՝ գավմըն ֆըսգը սէպէպինտէն, Եէրուշալիմին խարապ օլաճաղընը պիլտի:

18. Վէ իշթէ, անլէր փէյղամպէրլէրին սէօզլէրինի ըէտտ էթմիշ տիրլէր: Վէ էյէր ֆիրար էթմէք իչիւն էմր ալտըգտան սօնրա փէտէրիմ օլ տիյարտա գալսա իտի, իշթէ օ տախի անլէր իլէ հէլաք օլուր իտի: Պու սէպէպտէն տիյարտան ֆիրար էթմէյէ մէճպուր օլտու:

19. Վէ իշթէ, պու թէվարիլէրէ նա՞իլ օլմագըղըմըգ Ալլահըն պիր հիքմէթի տիր քի՝ էճտատլարըմըզըն լիսանընը, սագլայըպ էվլատըմըզա թա՛լիմ վէ թէսլիմ էտէլիմ:

20. Հէմ տախի տիւնեանըն իպթիտասընտան պէրու չիմտիյէտէք, Ալլահըն Րուհը վէ գուվվէթի վասիթասըլլէ ճիւմլէ մուգատտէս փէյղամպէրլէրէ պէյան օլունմուլ, վէ անլէրին աղզըլլէ սէօյլէնմիշ օլան քէլամլարը՝ էվլատըմըզա թա՛լիմ վէ թէսլիմ էթմէք իւզրէ՝ սագլայա պիլէլիմ:

21. Վէ պու սէօզլէր իլէ պիրատէրլէրիմի գանտըրտըմ քի՝ Ալլահըն թէնպիհաթընը հըֆզ էթմէքլիքտէ էմին պուլունմագ էլզէմ տիր:

22. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ միրաս ալտըղըմըգ տիյարա էնիպ,

23. Ալթուն, կիւմիւլ վէ գըյմէթլի շէյլէրիմիզի թօփլատըգտան սօնրա, թէքրար Լապանն էվինէ տէօնտիւք:

24. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիզ Լապան իլէ կէօրիւշիւպ,

փրկինձ լէվհալար իւզէրինտէ գազըւմը թէվարիխի պիզէ վէրմէսինի թալէպ էտէրէք, անլէրին պէտէլինէ՝ ալթուռ, կիւմիւշ վէ գըյմէթլի շէյլէրիմիզին ճիւմլէսինի քէնտինէ վէրմէյի թէքլիֆ էթտիք:

25. Վէ Լապան էմվալըմըզըն փէք չօգ իտիյինի կէօրէրէք, անլէրէ թամա էտիպ պիզի թարտ էթտի, վէ պիզի էօլտիւրմէք վէ էմվալըմըզը զապթ էթմէք իշիւն՝ գուլլարընը արգամըզմա կէօնտէրտի:

26. Վէ պիզ էմվալըմըզը թէրք էտիպ, Լապանըն խըտմէթճիլէրինտէն գաչմաղա մէճպուր օլտըգ, վէ էմվալըմըզ Լապանըն էլինէ տիւշտիւ:

27. Վէ պիզ պէրրիյէյէ Ֆիրար էթտիք, վէ Լապանըն գուլլարը պիզէ եէթիշմէտիլէր. վէ պիր գայանըն գօվուղընտա կիզլէնտիք: Վէ Լէման՝ կէրէք պէնիմ, կէրէք փէտէրիմ ա՛լէյհինէ հիտտէթլէնտի, վէ Լէմուէլ տախի Լէմանըն սէօզլէրինի տինլէյէրէք հիտտէթլէնտի:

28. Իմտի Լէման վէ Լէմուէլ պիզէ՝ եա՛նի քիւչիւք պիրատէրլէրինէ՝ չօգ աղըր սէօզլէր սէօյլէյիպ, պիզի տէյնէք իլէ տէօյտիլլէր:

29. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պիզի տէօյմէքտէ իքէն՝ Բապպըն մէլէյի կէլիպ էօնլէրինտէ տուրտու, վէ անլէրէ խիթապէն տէտի. Կէնձ պիրատէրինիզի նի՛շիւն տէօյէրսինիզ: Բապպ սիզին Ֆէսատընըզ սէպէպինտէն անը ինթիխապ էտիպ՝ իւզէրինիզէ հիւքիւմտար օլմագ իւզրէ թա՛յին էյլէտիյինի պիլմէ՞զմիսինիզ: Իշթէ, թէքրարէն Նէրուշալիմէ տէօնիւնիզ, վէ Բապպ Լապանը էլինիզէ թէսլիմ էտէճէք տիր:

30. Վէ մէլէք պիզէ սէօյլէտիքտէն սօնրա, կիթտի:

31. Վէ մէլէք կիթտիքտէն սօնրա՝ Լէման վէ Լէմուէլ թէքրար մըրըլտամաղա պաշլայարագ տէտիլլէր. Բապպըն Լապանը էլիմիզէ թէսլիմ էթմէսինին իմքեանը վա՞րմը տըր. իշթէ օ գուվվէթլի պիր ատէմ տիր, անըն էմրի ալթընտա էլլի քիշի վար տըր, հաթթա օ էլլի քիշիյի պիլէ էօլտիւրէ պիլիւր, պիզի էօլտիւրէմէ՞զ մի:

ՊԱՊ 4

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պիրատէրլէրիմէ սէօյլէյիպ տէտիմ. Նէրուշալիմէ կիրէլիմ, վէ Բապպըն էմրինի հըֆզ էթմէքլէ սատըգ օլալըմ. գիրա իշթէ օ պիւթիւն տիւնեատան գիյատէ գուվվէթլի տիր. հալ պու իքէն Լապանըն էլլիսինտէն գիյատէ գուվվէթլի տէյի՞մ մի տիր, հաթթա անըն օն պիլլէրինտէն գիյատէ գուվվէթլի տիր:

2. Իմտի չըգալըմ, վէ Մուսա կիպի գուվվէթլի օլալըմ, գիրա օ Ֆիլհագիգէ Պահրը Ահմէր սուլարընա էմր էյլէտի,

վէ անլէր իբի թարաֆա թագսիմ օլունտու , վէ էնտատը-
մըզ էսիրլիքտէն չըգըպ գուրու եէր իւզէրինտէն կէշտիլէր ,
վէ Ֆիր'օնըն օրտուսը տախի արտլարընճա կիտիպ , Պահը
Ահմէր սուլարընտա դարգ օլտուլար :

3. Պունըն տօղրու օլտուղընը պիլիրսինիզ , վէ պիր մէ-
լէք սիզէ սէօյլէմիշ օլտուղընը տախի պիլիրսինիզ : Իմտի
շիւպհէ էտէ պիլի'րմիսինիզ : Պիզ չըգալըմ , Բապպ փէտէրի-
միզի գուրթարտըղը միսիլլիւ՝ պիզի տախի գուրթարմադա
գատիր տիր , վէ Մըսըրլըլարը հէլաք էթտիյի միսիլլիւ՝ Լա-
պանը տախի հէլաք էտէ պիլիր :

4. Իմտի պէն պու սէօղլէրի սէօյլէտիյիմտէ , եինէ տա-
րըլտըլար , վէ մըրըլտամագտա տէվամ էթտիլէր իսէտէ , Նէ-
րուշալիմին հիսարլարընա գատար արգամ սըրա կէլտիլէր :

5. Վէ վագըթ կէճէ իտի . վէ անլէրի հիսարըն խարի-
ճինտէ կիզլէտիմ , վէ անլէրի կիզլէտիքտէն սօնրա , պէն ,
Նիֆայ , կիզլիճէ շէհրէ կիրէրէք , Լապանըն էվինէ կիթտիմ :

6. Վէ կիթմէզտէն էվլէլ նէ եափաճաղըմը պիլմէտիմ ,
անճագ Բուհ թարաֆընտան թէշվիզ օլունարագ իլէրի կիթ-
տիմ :

7. Վէ Լապանըն էվինէ եագլաշտըղըմտա՝ շէրապ իլէ
սէրիսօշ օլտուղընտան էօնիւմտէ տիւշմիւշ օլան պիր ատէմ
կէօրտիւմ :

8. Վէ անա եագլաշտըղըմտա , Լապան իտիյինի կէօրտիւմ :

9. Վէ անըն գըլըճընը կէօրտիւմ , վէ անը գընընտան
չըգարտըմ , վէ գապզէնին խասս ալթուլտան եափըմըշ օ-
լուպ՝ իւզէրինտէքի մա՝մուլաթըն դայէթ կիւզէլ իտիյինի ,
վէ նամուսը էն 'ալա չէլիք իտիյինի կէօրտիւմ :

10. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն Լապանըն էօլտիւրմէք իշիւն
Բուհ թարաֆընտան թէշվիզ օլունտու . Լաքին Ֆիքրիմտէ
տէտիմ , Պու անէ տէյին հիշ պիր ինսան գանը տէօքմէմիշ
իմ : Վէ պու էֆքեարլէ չէքինիպ անը գաթլ էթմէք իս-
թէմէտիմ :

11. Վէ Բուհ պանա թէքրար՝ Իշթէ Բապպ անը սէնին
էլինէ թէսլիմ էթմիշ տիր՝ տէտի . վէ պէն տախի պիլիր
իտիմ քի պու Լապան՝ Բապպըն էմրլէրինի տինլէմէք իսթէ-
մէտի , վէ էմվալըմըղը գապթ էթմիշ վէ հայաթըմա տախի
գաստ էթմիշ իտի :

12. Վէ Բուհ պանա թէքրար՝ Անը գաթլ էթ , գիրա
Բապպ անը սէնին էլինէ թէսլիմ էթմիշ տիր՝ տէտի :

13. Իշթէ՝ Բապպ քէնտի 'ատիլ մագսէտլէրինի մէյտա-
նա կէթիրմէք իշիւն Փասըգլարը գաթլ էտէր : Վէ պիր
միլլէթին իմանսըղըգտա գալըպ տա հէլաք օլմասընտան
իսէ , պիր ատէմին դայ՝ օլմասը տահա խայրը տըր՝ տէտի :

14. Վէ շիմտի պէն , Նիֆայ , պու քէլամը իշիթտիյիմ-

տէ , պէրրիյէտէ Ռապպըն պանա սէօյլէմիշ օլտուղը սէօզլէ-
րի տէր խաթըր էթտիմ , եա'նի' էյէր սէնին զիւրրիյէթին
Ռապպըն թէնպիհաթընը հըֆզ էտէրլէրսէ , վա'տ օլունան
տիյարտա մուվաֆֆազ օլաճագլար տըր :

15. Վէ անլէր Մուսանըն շէրի'աթընա մալիք օլմատըզ-
ճա , օլ շէրի'աթա կէօրէ Ռապպըն էմրլէրինի հըֆզ էտէմէզ-
լէր' տէյու տիւշիւնտիւմ :

16. Վէ օլ շէրի'աթըն փիրինճ լէվհալար իւզէրինտէ գա-
զըլմըշ իտիյինի պիլտիմ :

17. Վէ թէքրար , Ռապպըն Լապանը՝ քէնտի էմրինէ
կէօրէ թէվարիխի էլտէ էթմէքլիյիմ մագսէտիյլէ , էլիմէ
թէսլիմ էթմիշ օլտուղընը պիլտիմ :

18. Պու էճլտէն Րուհըն քէլամընա իթա'աթ էտէրէք՝
Լապանը սաշընտան թութուպ , քէնտի գըլըճիյլէ անըն պա-
շընը քէստիմ :

19. Վէ քէնտի գըլըճիյլէ պաշընը քէստիքտէն սօնրա ,
անըն էսվապընը ալըպ անլէրի քէնտի իւզէրիմէ կիյինտիմ ,
պէլի' հէփիսինի կիյինտիմ , վէ անըն սիւահընը պէլիմէ
գուշանտըմ :

20. Վէ պուռնու էթտիքտէն սօնրա՝ Լապանըն խազինէ-
սինէ տօղրու կիթտիմ : Վէ Լապանըն խազինէսինէ կիտէր
իքէն՝ իշթէ Լապանըն խազինէսինին անախթարլարընա մա-
լիք օլան խըտմէթքեարը կէօրտիւմ , վէ Լապանըն սէտասիյ-
լէ՝ անա պէնիմ իլէ պէրապէր խազինէյէ կիրմէսինի էմր
էյլէտիմ :

21. Վէ օ՝ պէն քէնտի էֆէնտիսի Լապան օլտուղըմը
զանն էթտի , զիրա էլպիսէլէրինի վէ պէլիմ իւզէրինտէ գու-
շանտըղըմ գըլըճընը կէօրտիւ :

22. Վէ օ՝ քէնտի էֆէնտիսի Լապանըն՝ կէճէլէյին Նէ-
հուտիլէրին իխթիյարլարըյլէ կէօրիւշմէյէ կիթտիյինի պիլէ-
րէք , անլէր հագգընտա պանա սիւ"ալ էյլէտի :

23. Վէ պէն կէօյա Լապան իմ կիպի անընլէ գօնուշտում :

24. Պէն տախի անա՝ Փիրինճ լէվհալարը հիսարըն խա-
րիճինտէ օլան պիրատէրլէրիմէ կէօթիւրմէքլիյիմ կէրէք ի-
տիյինի սէօյլէտիմ :

25. Վէ պէնիմլէ պէրապէր կիթմէսինի տախի էմր էթտիմ :

26. Վէ պէնիմ՝ քիլիսէնին պիրատէրլէրի հագգընտա
սէօյլէտիյիմի , վէ էօլտիւրմիւշ օլտըղըմ պիզզաթ Լապան
իտիյիմի զանն էտէրէք , արգամ սըրա կէլտի :

27. Վէ հիսարըն խարիճինտէ օլան պիրատէրլէրիմէ
կիտէր իքէն պանա չօգ տէֆա՝ Նէհուտիլէրին իխթիյարլա-
րընա տա'իր սէօյլէտի :

28. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լէման պէնի կէօրտիւյիւնտէ
զիյատէսիյլէ գօրգտու , վէ Լէմուէլ վէ Սամ տախի գօրգ-

տըլար: Վէ հոգուրըմտան գաչտըլար, զիրա պէնիմ Լապան իտիյիմի գըյաս էթտիլէր, եա'նի օ՝ պէնի էօլտիւրմիւշ օլուպ, անլէրի տախի էօլտիւրմէք իչիւն կէլմիշ իտիյինի զանն էթտիլէր:

29. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէրի չաղըրտըղըմտա պէնի տինլտիլէր, վէ հոգուրըմտան Փիրար էթմէյի թէրք էթտիլէր:

30. Ամմա Լապանըն խըտմէթքեարը պիրատէրլէրիմի կէօրտիւլիւնտէ, թիթրէմէյէ պաշլատը, վէ պէնտէն տէօնիւպ Եէրուշալիմ շէհրինէ Փիրար էթմէք իւզրէ իտի:

31. Վէ իշթէ պէն, Նիֆայ, վիւճուտճէ իրի օլարագ, հէմ տախի Բապա թարաֆընտան չօգ գուվվէթէ նա'իլ օլտուղըմտան, գաչմամասը իչիւն Լապանըն խըտմէթքեարընը թուլտում:

32. Վէ անա խիթապէն տէտիմ. էյէր պէնիմ սէօղլէրիմի տինլէմէք իսթէր իսէն, Բապալըն հայաթը հագգը իչիւն վէ քէնտի հայաթըմ հագգը իչիւն, պիզի տինլէմէյէ ռազի օլտուղըն հալտէ, սէնի էօլտիւրմէյէճէյիզ:

33. Վէ անա եէմին էթտիմ քի գօրգմասընա հաճէթ գալմասըն, վէ էյէր պիզիմ իլէ պէրրիյէյէ կիտէճէք օլուր իսէն, պիզիմ կիպի աղատ պիրատէմ օլուրսըն՝ տէյու վա'տ էյլէտիմ:

34. Վէ անա սէօյլէյիպ տէտիմ. Հագիզաթէն պու շէյի իճրա էթմէք իչիւն Ալլահ թարաֆընտան էմր ալտըգ, վէ Բապալըն էմրինի հըֆզ էթմէք իչիւն ճէհտ էթմէյէլիմ մի: Իմտի պէրրիյէտէ օլան փէտէրիմէ էնմէյէ ռազի օլուր իսէն, պիզիմ իլէ պէրապէր եաշայաճագսըն:

35. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ սէօյլէտիյիմ սէօղլէրտէն Զօրամ ճէսարէթլէնտի: Վէ Զօրամ պու խըտմէթքեարըն իսմի իտի: Վէ պէրրիյէտէ օլան փէտէրիմէ էնմէյէ սէօղ վէրտի: Վէ հէմ տէ եէմին էթտի քի՝ պուլնտան սօնրա պէր տէվամ պիզիմ իլէ գալաճագ տըր:

36. Իմտի պէրրիյէյէ Փիրար էթտիյիմիզէ տա'իր Եէհուտիլէրին խապէրի օլմամասը իչիւն անըն պիզիմ իլէ պէրապէր պուլուլնմասընը արզու էյլէտիք, օլմայա քի պիզի թա'գիպ էտիպ հէլաք էտէլէր:

37. Վէ Զօրամ պիզէ եէմին էթտիքտէն սօնրա անըն հագգընտա օլան գօրգոււմը խիթամա կէլտի:

38. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիզ փիրինճ լէվհալարը վէ Լապանըն գուլուլնը ալըպ, պէրրիյէտէ օլան փէտէրիմիզին չատըրընա տօղրու եօլա չըգտըգ:

ՊԱՊ 5

1 Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիզ պէրրիյէտէ օլան փէտէրիմիզէ եէթիշտիյիմիզտէ, իշթէ քէնտիսի մէսէրէթ իլէ

մէմլու օլտու, վէ վալիտէմ Սարայաւ տախի զիյատէսիլէ սէվինտի. զիրա վալիտէմ հագիգաթէն պիզիմ հագգըմըզտա միւքէտտէր իտի:

2. Զիւնքի պիզ պէրրիյէտէ հէլագ օլմուշ իզ զանն էտէրէք՝ փէտէրիմ 'ալէյհինէ տախի թէշէքքի էտիպ' տէտի. իշթէ սէն ըույա կէօրէն պիր ատէմ սին. սէն միրասա ալտըղըմըզ տիյարըմըզտան պիզի չըգարտըն. վէ օղուլլարըմ եօգ տըր. վէ պիզ պէրրիյէտէ հէլագ օլաճաղըզ:

3. Վէ վալիտէմ պու լիսան իլէ փէտէրիմ 'ալէյհինտէ սէօյլէտի:

4. Վէ փէտէրիմ վալիտէմէ սէօյլէյիպ տէտի. Պէն պիլիւրիմ քի ըույա կէօրէն պիր ատէմ իմ, զիրա էյէր ըույատա Ալլահա 'ա'իտ օլան շէյլէրի կէօրմէմիշ օլա իտիմ, Ալլահըն խայըրխահլըղընը պիլմէզ իտիմ, վէ եհրուշալիմտէ գալըպ պիրատտէրլէրիմ իլէ պէրապէր հէլագ օլուր իտիմ:

5. Լաքին իշթէ, պէն վա'տ օլունան պիր տիյարա նա'իլ օլտում, պու էճլտէն մէսրուր իմ, պէլի' Բապա օղուլլարըմ տախի Լապանըն էլինտէն գուրթարըպ' անլէրի թէքրար պէրրիյէյէ կէթիրէճէյինի պիլիւրիմ:

6. Վէ պիզ եհնուտիլէրին թարիխինի էլտէ էթմէք իւզրէ՝ պէրրիյէտէ եհրուշալիմ տիյարընտա եօլճըլըզ էտէր իքէն, փէտէրիմ Լիհայ՝ հագգըմըզտա վալիտէմ Սարայահը պու սէօզլէր իլէ թէսէլլի էյլէտի:

7. Վէ պիզ փէտէրիմիզին չատըրընա՝ ավտէթ էթտիյիմիզտէ, իշթէ, անլէրին մէսէրրէթի թէմամ օլտու. վէ վալիտէմ միւթէսէլլի օլտու:

8. Վէ վալիտէմ շէօյլէ սէօյլէտի. շիմտի հագիգաթէն պիլիւրիմ քի՝ Բապա զէվճիմէ պէրրիյէ Ֆիրար էթմէյէ էմր էյլէտի, պէլի՝ հագիգաթէն պիլիւրիմ քի՝ Բապա օղուլլարըմ մուհաֆազա էթմիշ, վէ անլէրի Լապանըն էլինտէն գուրթարմըշ, վէ Բապալըն էմր էթտիյի էյնի իճրա էթմէք իշիւն՝ անլէրէ գուվվէթ իհսան էյլէմիշ տիր: Վէ վալիտէմ պու թարզ իւզրէ սէօյլէտի:

9. Վէ անլէր զիյատէսիլէ մէսրուր օլուպ, Բապապ գուրպան վէ մուհրազալար թագտիմ էթտիլէր: Վէ իսրայէլին Ալլահընա թէշէքքիւր 'արզ էյլէտիլէր:

10. Վէ իսրայէլին Ալլահընա թէշէքքիւր 'արզ էթտիքտէն սօնրա՝ փէտէրիմ, Լիհայ, փիրինճ լէվհալարը ալըպ, իւզէրլէրինտէքի թէվարիխի իպլթիտասընտան պաշլայարագ թէֆթիշ էյլէտի:

11. Վէ անլէրին՝ տիւնեանըն խըլգաթը, վէ իլք վալիտէյիմիզ Ատէմ վէ Հապվանըն թարիխինի վէրէն Մուսանըն պէշ քիթապընը հապի օլտուղընը կէօրտիւ:

12. Վէ հէմ տախի եհնուտիլէրին թէվարիխինի իպլթի-

տառնտան թա ԵՆՀՈՒԹԻ մէլիյի Սիտքիյանըն հիւքիւմէ-
թինին պաշլանկըննա գատար հաւի իտի :

13. Բէզալիք մուգատտէս փէյղամպէրլէրին իւլամ-
լարը՝ իպթիտատէն թա Սիտքիյանըն հիւքիւմէթինին պաշ-
լանկըննա գատար եազըլմը իտի . հէմ տախի էրէմիա
աղղըլէ սէօյլէնմիշ օլան փէյղամպէրլիքլէրին նիշէլէրի անտէ
պուլուլտու :

14. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ փէտէրիմ, Լիհայ, փիրինճ
լէվհալար իւզէրինտէ էնտատընըն սիլսիլէսինին իսմլէրինի
տախի պուլտու . վէ պուլտան թահգիք էթտի քի՝ քէնտիսի
Եուսուֆըն սիլսիլէսինտէն, եա՛նի՝ Բապպըն էլիլէ մուհա-
ֆազա օլուլուպ, քէնտի փէտէրի, Եագուպ, վէ էհլ ի պէյ-
թինին գըթլըգտա հէլաք օլմամասը իշիւն Մըսըրա սա-
թըլմը օլան եա՛գուպըն օղլու՝ Եուսուֆըն նէսլինտէն իտի :

15. Վէ անլէր տախի քէնտիլէրի մուհաֆազա էտէն
'այնի Ալլահ թարաֆընտան, էսիրլիքտէն վէ Մըսըր տի-
յարընտան գըլաղուզլանմը իտիլէր :

16. Վէ պէօյլէնէ փէտէրիմ, Լիհայ, քէնտի փէտէրլէ-
րինին սիլսիլէսինի քէնշֆ էթտի : Վէ Լապան տախի Եուսու-
ֆըն սիլսիլէսինտէն իտի . պու էնլտէն օ վէ անըն փէտէր-
լէրի պու թէվարիխի եազտըրմըլար իտի :

17. Վէ շիմտի, փէտէրիմ ճիւմլէ պու շէյլէրի կէօր-
տիւքտէ, Բուհ իլէ մէմլու օլտու :

18. Վէ քէնտի գիւրրիլէթի հագգընտա, վէ պու փի-
րինճ լէվհալարըն քէնտի գիւրրիլէթինտէն օլան հէր միլ-
լէթ, գապիլէ լիսան վէ գաւմա կիթմէլի իտիլինէ տա՛իր
փէյղամպէրլիք էթմէյէ պաշլատը :

19. Իմտի տէտի քի՝ պու փիրինճ լէվհալար ասլա զայ՝
օլմայաճագ, վէ միրիւր ի էյամ իլէ անլէրին փարլաղլըղընա
ասլա գիյան կէլմէյէնէք տիր . վէ քէնտի գիւրրիլէթինէ
տա՛իր չօգ շէյլէր փէյղամպէրլիք էթտի :

20. Վէ պէն վէ փէտէրիմ, պու անէտէք Բապպ
թարաֆընտան գապուլ էթտիյիմիզ էմրլէրի հըֆք էթտիք :

21. Վէ Բապպըն էմրինէ կէօրէ թէվարիխէ մալիք օլ-
տուգ, վէ անլէրի եօգլայըպ՝ գըյմէթլի օլտուգլարընը պուլ-
տուգ . պէլի՝ պիղէ դայէթ մէնֆա՛աթլը իտիլէր, վէ անլէ-
րին վասիթասըլլէ Բապպըն էմրլէրինի էվլատըմըզա մու-
հաֆազա էտէ պիլէնէյիմիզի պուլտուգ :

22. Իմտի պիզ վա՛տ օլուլան տիյարա եօլնըլըգ էտէր
իքէն, անլէրին պիզիմ իլէ պէրապէր կէօթիւրիւմէսի Բապ-
պըն հիքմէթի իտի :

ՊԱՊ 6

1. Վէ շիմտի պէն, Նիֆայ, պու թէվարիխտէ փէ-տէրիմին նէսէպինի եազմամ, նէտէ պունտան սօնրա եա-զաճագ օլտուղում լէվէլարտա անլէրի եազաճաղըմ. զի-րա փէտէրիմ թարաֆընտան գայտ օլունան թարիխտէ մու-հարրէր տիրլէր, իմտի պու քիթապտա անլէրի եազմամ:

2. Զիրա չու գատարընը տէմէք քեաֆի տիր քի՝ պիզ Եուսուֆըն սիլսիլէսինտէն իզ:

3. Վէ փէտէրիմին իշլէրինէ տա՛իր թէքմիլ պիր մա՛-լիւմաթ վէրմէյի Ֆաղլա սայարըմ. զիրա պու լէվէլար-տա օլան եէրլէր՝ Ալլահըն շէյլէրինի եազմագ իշլէն պանա լազըմ օլաճագ տըր:

4. Զիրա էն պէօյիւք արզում պու տըր քի՝ ատէմլէրին խէլաս օլմալարը իշլէն, անլէրի Ապրահամըն վէ Իսհագըն վէ Եազուպըն Ալլահըն կէլմէլէրինէ գանտըրայըմ:

5. Իմտի տիւնեայա մագպուլ օլան շէյլէրի տէյիլ, անճագ հէմ Ալլահա հէմ պու տիւնեատան օլմայանլարա մագպուլ օլան շէյլէրի եազարըմ:

6. Պինա՛էն ՝ալէյհ զիւրրիյէթիմէ թէնպիհ էտէճէյիմ քի՝ պու լէվէլար իւզէրինէ անճագ պէն ի ատէմէ մէն-ֆա՛աթլը օլան շէյլէրի եազսընլար:

ՊԱՊ 7

1. Վէ շիմտի պիլմէնիզի իսթէրիմ քի՝ փէտէրիմ, Լի-հայ, քէնտի զիւրրիյէթի հագգընտա փէյլամպէրլիք էթ-մէյի պիթիրտիյինտէ, Բապպ թէքարէն անա սէօյլէյիպ տէտի. Լիհայ, եալընըզ ՝ա՛իլէնի պէրրիյէյէ կէօթիւրմէքլի-յին էյի տէյիլ տիր, լաքին վա՛տ օլունան տիյարտա Բապ-պա զիւրրիյէթ կէթիրմէք իւզրէ՝ օղուլլարընա գարըլար ալմագլըզըն կէրէք տիր:

2. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Բապպ անա՝ Նիֆայ իլէ պի-րատէրլէրի Եէրուշալիմ տիյարընա՝ ալտէթ էտիպ, Իսմա՛էլի վէ անըն խանէսի խալընը պէրրիյէյէ կէթիրսինլէր՝ տէյու էմր էյլէտի:

3. Վէ պէն, Նիֆայ, տէֆա՝ Եէրուշալիմէ կիթմէք իւզրէ պիրատէրլէրիմ իլէ պէրապէր պէրրիյէյէ չըգտըմ:

4. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Իսմա՛էլին էվինէ կիթտիք, վէ անըն ՝ինտինտէ օլ տէրէճէ Լութֆ ու ՝ինայէթ պուլտուգ քի՝ անա Բապպըն քէլամընը նագլ էթտիք:

5. Վէ Բապպ՝ Իսմա՛էլին վէ էհլ ի պէյթինին գալպինի եուլմաթտը, շէյլէքի՝ պէրրիյէտէ օլան փէտէրիմիզին չա-տըրընա կիթմէք իւզրէ, Եօլա չըգմագլըզա րազի օլտուլար:

6. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէրրիյէտէ եօլճըլըզ էթմէքտէ իքէն, իշթէ լէման վէ լէմուէլ, վէ իսմա՛ելին իքի գըզլարը իլէ իսմա՛ելին իքի օղուլլարը՝ վէ անլէրին ֆամիլէալարը՝ ալէյհիմիզէ, եա՛նի պէն, Նիֆայէ վէ Սամա վէ քէնտիլէրին փէտէրի իսմա՛ելէ, վէ զէվճէսինէ, վէ անըն իւչ գըզլարընա գարչը՝ ասի օլտուլար:

7. Վէ ֆէսատլարընտա Եէրուշալիմ տիյարընա՝ ալտէթ էթմէյէ արզու էթտիլէր:

8. Վէ չիմտի պէն, Նիֆայ, անլէրին սէրթ եիւրէքլէրինտէն տօլայը միւքէտտէր օլտում, պու էճլտէն անլէրէ սէօյլէտիմ, խուսուսէն լէման վէ լէմուէլէ տէտիմ. իշթէ սիզ պէօյիւք պիրատէրլէրիմ օլտուղընըզ հալտէ, Նի՞չիւն գալպլէրինիզ պու գատար սէրթլէնտի, վէ ֆիքրինիզ օլ գատար քէօրլէնտի քի՝ նասիհաթ իչիւն՝ վէ սիզէ՝ իպրէթ օլմագ իւզրէ, կէնճ պիրատէրինիզէ միւհթաճ օլտուընըզ:

9. Բապպըն քէլամընը տինլէմէտիյինիզին սէպէպի նէ՝ տիր:

10. Բապպըն մէլէյինի կէօրմիւչ օլտուղընըզը նա՞սըլ ունութմըչսընըզ:

11. Պէլի՝ Բապպըն պիզիմ իչիւն իճրա էյլէտիյի չէյլէրի, եա՛նի, հէմ Լապանըն էլինտէն պիզի գուրթարտըղընը, հէմտէ գուլուտաթա մալիք օլտուղըմըզը նա՞սըլ ունութտընըզ:

12. Պէլի՝ ատէմլէր իման էթտիքլէրի հալտէ՝ Բապպ քէնտի իրատէթինէ կէօրէ անլէր իչիւն հէր չէյի իճրա էթմէյէ գատիր օլտուղընը նա՞սըլ ունութմըչսընըզ:

13. Իմտի անա սատըզ գալալմ՝ վէ էյէր անա սատըզ օլուր իսէք, վա՛տ օլունան տիյարա նա՛իլ օլաճաղըզ. վէ Եէրուշալիմին խարապիյէթինէ տա՛իր օլան Բապպըն քէլամը վուգու՝ պուլմուչ օլտուղընը միւսթագպէլտէ պիլէճէյիզ. գիրա Բապպ թարաֆընտան Եէրուշալիմին խարապիյէթի հագգընտա սէօյլէնմիլ. օլան չէյլէրին քեաֆֆէսի իթմամ օլունաճագ տըր:

14. Զիրա Բապպըն Բուհու անլէր իլէ տա՛իմա սաքին օլուպ իլլէմէյէճէք տիր, չիւնքի փէյղամպէրլէրի րէտտ էթմիլ տիրլէր, վէ էրէմիայը զընտանա աթմըչ տըրլար, վէ փէտէրիմին հայաթընա գաստ էթմիլ տիրլէր, վէ անը տիյարտան տէֆ՝ էթտիլէր:

15. Իմտի սիզէ տէրիմ, էյէր Եէրուշալիմէ՝ ալտէթ էտէրսէնիզ, սիզ տախի անլէր իլէ պէրապէր հէլաք օլաճագսընըզ. չիմտի էյէր սիզ իսթէյօր իսէնիզ Եէրուշալիմէ կիտինիզ. վէ Լաքին՝ սէօլլէրիմի տէր խաթր էտինիզ քի՝ կիտէր իսէնիզ, սիղ տախի հէլաք օլաճագսընըզ, գիրա Բապպըն Բուհու պէօյլէ սէօյլէմէյէ պէնի թէչվիզ էտէյօր:

16. Վէ պէն, Նիֆայ, պիրատէրլէրիմէ պու սէօզլէրի սէօյլէտիյիմտէ, պանա տարուտըլար: Վէ պէնի թութուպ իփ իլէ պաղլատըլար. գիրա զայէթ զազապնաք օլտուլար, վէ պէնի էօլտիւրմէյէ չալըչտըլար. վէ եապանի հայվանլարտան թէլէֆ օլմագ իւզրէ՝ պէնի պէրրիյէտէ պրագմագ իսթէտիլէր:

17. Լաքին վագը՝ օլտու քի՝ պէն Րապպա տու՝ա էտիպ տէտիմ. Եա Րապպ, սանա օլան իմանըմա կէօրէ պիրատէրլէրիմին էլլէրինտէն պէնի գուրթար. պէլի՝ պաղլանմը օլտուղըմ պէնտլէրի գըրմաղա պիլէ պանա գուվվէթ իհսան էյլէ:

18. Վէ պէն պու սէօզլէրի սէօյլէտիյիմտէ, էլլէրիմէ վէ այագլարըմա պաղլանմը օլան իփլէր չէօզիւտիւ. վէ պէն պիրատէրլէրիմին հուգուրընտա տուրուպ, թէքրար անլէրէ սէօյլէտիմ:

19. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պանա թէքրար տարըլպ պէնի թութմաղա չալըչտըլար. ֆագաթ իսմա՛էլին գըզլարընտան պիրի, վէ հէմ տախի վալիտէսի վէ իսմա՛էլին օղուլլարընտան պիրի, պիրատէրլէրիմէ եալվարտըլար, չէօլէ քի, գալպլէրի եումշայըպ՝ պէնի էօլտիւրմէքտէն վագ կէչտիլէր:

20. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ քէօթիւլիւքլէրի սէպէպինտէն փիւշման օլտուլար. հաթթա պէնիմ էօնիւմտէ եէրէ էյիլիպ, ՝ալէյհիմէ էթտիքլէրի կիւնաւ իչիւն ՝աֆվլըգ տիլէտիլէր:

21. Վէ հէփ էթտիքլէրինի հիւսն ի րիզա իլէ ՝աֆվ էթտիմ՝ վէ Րապպ Ալլահ թարաֆընտան ՝աֆվլըգ տիլէմէլէրինի՝ անլէրէ նասիհաթ էյլէտիմ, վէ պէօյլէ էթտիլէր: Վէ անլէր Րապպա տու՝ա էթտիքտէն սօնրա, փէտէրիմիզին չատըրընա տօղրու թէքրար եօլըլըգ էթտիք:

22. Վէ փէտէրիմիզին չատըրընա վասըլ օլտուգ. վէ պէն, վէ պիրատէրլէրիմ վէ իսմա՛էլին պիւթիւն էհլ ի պէյթի, փէտէրիմին չատըրընա եէթիչտիքտէն սօնրա, անլէր քէնտիլէրին Րապպը օլան Ալլահա թէչէքքիւր ՝արզ էտիպ, անա գուրպան վէ մուհրագալար թագտիմ էթտիլէր:

ՊԱՊ 8

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիզ թօխումլարըն հէր նէվլինտէն, վէ հուպուպաթըն վէ հէր ճինս մէյվլէլէրին չէքիրտէյինտէն թօփլամըլ իտիք:

2. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ փէտէրիմ պէրրիյէտէ գալմագտա իքէն պիզ սէօյլէյիպ տէտի. իշթէ պիր րույա կէօրտիւմ, եախօտ թա՝պիր ի տիկէրլէ պիր իլհամ ալտըմ:

3. Վէ իշթէ կէօրմիւշ օլտուղըմ չէյտէն տօլայը, հէմ Նիֆայ, հէմ Սամ հագգընտա չազ օլմաղա սէպէպիմ վար տըր, չիւնքի հէմ անլէրին, հէմ անլէրին գիւրրիյէթինտէն նիչէլէրին խէլաս պուլաճագլարընա իւմիտ էթմէյէ սէպէպիմ վար տըր:

4. Վէ լաքին, էյ լէման վէ լէմուշէ, սիգին իչիւն գիյատէսիյէ գօրգարըմ, գիրա իշթէ, ըույամտա գարանլըգ վէ ճան սըգան պիր չէօլ կէօրտիւլիւմի գանն էթտիմ:

5. Վէ պէյազ էլպիսէ կիյինմիշ պիր ատէմ կէօրտիւմ, վէ օ կէլիպ էօնիւմտէ տուրտու:

6. Վէ պանա՝ Արտըմճա կէլ՝ տէյու էմր էյլէտի:

7. Վէ պէն անըն արտընճա կիթտիքճէ, քէնտիմի գարանլըգ վէ ճան սըգան պիր չէօլտէ պուլտըմ:

8. Վէ ուզուն միւտտէթ գարանլըգտա եօլճըլըգ էթտիքտէն սօնրա, Րապպա տու՝ա էթմէյէ պաշլատըմ քի՝ քէնտի լութֆ ու ինայէթինին քէսրէթինէ կէօրէ պանա մէրհամէթ էյլէսին:

9. Վէ պէն նիյազ էյլէտիքտէն սօնրա պէօյիւք վէ վասը՝ պիր թարլա կէօրտիւմ:

10. Վէ պիր աղաճ կէօրտիւմ, վէ անըն մէյվէսի հէր պիր քիմսէյի մութլու էթմէք իչիւն արգուլը պիր մէյվէ իտի:

11. Վէ պէն կիտիպ մէյվէտէն եէտիմ, վէ պուռնտան էվվէլ թաթտըղըմ հէր մէյվէտէն գիյատէ թաթլը օլտուղընը պիլտիմ. վէ մէյվէ պէյազ իտիյինի կէօրտիւմ, սահիհէն պուռնտան էվվէլ կէօրտիւլիւմին հէփիսինտէն գիյատէ պէյազ իտի:

12. Վէ մէյվէտէն եէտիյիմտէ, օ ճանըմը դայէթ պէօյիւք մէսէրրէթ իլէ տօլտուրտու. պու էճլտէն խանէ խալգըմըն տախի անտէն եէմէլէրինի արգու էթմէյէ պաշլատըմ. գիրա հէր մէյվէտէն գիյատէ արգու էտիլէճէք պիր մէյվէ իտիյինի պիլտիմ:

13. Վէ Փամիլեամը կէօրմէք իւմիտիյէ էթրաֆա նազար էտէր իքէն՝ պիր սու ըրմաղը քէշֆ էթտիմ, վէ օ՝ մէյվէսինի եէմէքտէ օլտուղըմ աղաճըն գուրպինտէն ագըյօր իտի:

14. Վէ ըրմաղըն նէրէտէն կէլաիյինի անլամագ իչիւն պագարագ, անըն փուռարը եագըն իտիյինի կէօրտիւմ: Վէ օրատա վալիտէնիզ Սարայազ, վէ Սամ, իլէ Նիֆայը կէօրտիւմ. վէ նէրէյէ կիտէճէքլէրինի պիլմէյօրլար կիպի՝ տուրույօրլար իտի:

15. Վէ անլէրէ իշարէթ էթտիմ, հէմ տախի եիւքսէք սէսլէ՝ Պանա կէլինիզ, վէ հէր մէյվէտէն գիյատէ արգու էտիլէճէք օլան մէյվէտէն եէյինիզ՝ տէյու չաղըրտըմ:

16. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր պանա կէլիպ մէյվէտէն հիսսէտար օլտուլար:

17. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն իշման վէ իշմուէլ տախի հիսսէտար օլտուէլար՝ տէյու արդու էթտիմ. պու էճլտէն անլէրի կէօրմէք մագսէտիլէ ըրմաղըն պաշընա պագտում:

18. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէրի կէօրտիւմ, ամմա կէլմէք իսթէմէտիլէր:

19. Վէ պիր տէմիր 'ասա կէօրտիւմ, վէ ըրմաղըն քէնարընա տօղրու ուղատըլմը օլուպ, եանընտա տուրտուղըմ աղաճա գըլաղուզլատը:

20. Վէ եանընտա տուրտուղըմ աղաճա գըլաղուզլատյան 'ասանըն եանընա կիտէրէք, տօղրու վէ էնսիզ պիր թարիգ կէօրտիւմ. վէ պու թարիգ տախի փունար պաշընտան կիտէրէք, պէօյիւք վէ վասը՝ պիր տիւնեայա միւշապիւհ օլան պիր թարլայա տէլալէթ էթտի:

21. Վէ պիհիսապ ինսան ճիւմհուրը կէօրտիւմ. անլէրտէն նիշէլէր՝ եանընտա տուրտուղըմ թարիգէ կիրմէք իշիւն՝ իլէրիյէ տօղրու չապալատըլար:

22. Վէ անլէր չըգըպ, աղաճա կէօթիւրէն թարիգ իւզէրինտէ եիւրիւմէյէ պաշլատըլար:

23. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ գարանլըգ պիր տիւման, պէլի՝ Փէվգ էլ 'ատէ գարանլըգ պիր տիւման զուհուր էթտի. հաթթա թարիգ իւզէրինտէ եիւրիւյէնլէր եօլը շաշըրըպ դայպ օլտուլար:

24. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ տիկէր իլէրիյէ տօղրու չապալայանլար կէօրտիւմ. վէ անլէր չըգըպ տէմիր 'ասանըն ուճունտան թութտըլար, վէ գարանլըգ տիւմանը կէշմէք մագսէտիլէ իլէրի տօղրու պաստըլար. վէ տա'իմա տէմիր 'ասայա եափըշարագ, գարանլըգ տիւմանը կէշիպ աղաճըն մէյվէսինտէն հիսսէտար օլտըլար:

25. Վէ անլէր աղաճըն մէյվէսինտէն եէտիքտէն սօնրա ութանըյօրլար կիպի քէնտի կէօզլէրինի էթրաֆա տօլաշուրտըլար:

26. Պէն տախի էթրաֆա պագտում. վէ ըրմաղըն էօթէ թարաֆընտա պէօյիւք վէ վասը՝ պիր պինա կէօրտիւմ. վէ օզէմինտէն եօգարը հավատա մու'ալագտա կիպի կէօրիւնտի:

27. Վէ օլ պինա էհալի իլէ՝ հէմ իսթիյար, հէմ կէնճ, հէմ էրքէք, հէմ գարըյէ մէմլու իտի. վէ անլէրին էլպիսէսի Փէվգ էլ 'ատէ կիւզէլ իտի. վէ իսթիհզա էտէր պիր սուրէթտէ տուրուպ, մէյվէստէն եէմէքտէ օլանլարա փարմագլարը իլէ իշարէթ էթտիլէր:

28. Վէ մէյվէստէն թաթտըգտան սօնրա իսթիհզա էտէնլէրին սէպէպինտէն ութանտըլար, վէ մէմնու՝ օլան թարիգլէրէ սափըպ դայպ օլտուլար:

29. Վէ շիմտի պէն, նիֆայ, փէտէրիմին ճիւմլէ սէօզ-

լէրինի զիքը էթմէմ, ամմա թահրիրաթը գըսսա էթմէք իւզըէ, իշթէ փէտէրիմ տիկէր ճիւմհուրըն իլէրիյէ պասմա-
լարընը կէօրտիւ :

30. Վէ անլէր վարըպ՝ տէմիր 'ասանըն ուճընտան թու-
տըլար. վէ տէմիր 'աստյը գալի պիր սուրէթտէ տա'իմա
թութուպ, մուգալլէտ օլարագ՝ իլէրիյէ պաստըլար, վէ ա-
ղաճա եէթիշէրէք, տիւշիւպ անըն մէյվէսինտէն հիսսէտար
օլտըլար :

31. Վէ տիկէր գալապալըղըն շօլ պէօյիւք վէ վասը՝
պինա թարաֆընա տօղրու եօլը արատըգլարընը կէօրտիւմ :

32. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ նիշէլէր սուլարըն տիպինտէ
ղարգ օլտըլար, վէ նիշէլէր փէտէրիմին մէնգարէսինտէն
նիհան օլուպ, դարիպ եօլարա սափտըլար :

33. Վէ շօլ 'աճա'իպ պինայա կիրէն ճէմա՝աթ պէօյիւք իտի :

34. Վէ անլէր օլ պինայա կիրտիքտէն սօնրա, հէմ պա-
նա հէմ մէյվէտէն սա'իր հիսսէտար օլանլարա միւսթէհզի
փարմագլարը իլէ իշարէթ էթտիլէր, լաքին պիզ անլէրէ
էհէմմիյէթ վէրմէտիք, զիրա անլէրէ էհէմմիյէթ վէրէն
հէր քիմսէ եօլը շաշըրտը :

35. Փէտէրիմին սէօղլէրի պուշլար տըր : Վէ փէտէրիմ
լէման վէ լէմուէլ մէյվէտէն հիսսէտար օլմատըլար՝ տէտի :

36. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ փէտէրիմ քէնտի ըուլասընը,
եախօտ իլհամընը նազլ էթտիքտէն սօնրա, (վէ նազլ էթ-
տիյի չօգ իտի), պիզէ՝ իլհամտա կէօրտիւլիւմ շէյլէր սէպէ-
պինտէն լէման վէ լէմուէլ իշիւն զիյատէսիլլէ գօրգարըմ,
պէլի՝ գօրգարըմ քի՝ Րապպըն հուզուրընտան գօվուլաճագ-
լար տըր՝ տէտի :

37. Վէ օ՝ անլէրէ միւրիւվվէթլի պիր փէտէր կիպի
նասիհաթ էյլէտի քի՝ քէնտինին սէօղլէրինի տինլէսինլէր, վէ
միւմքին օլտուղը հալտէ՝ Րապպ մէրհամէթէն անլէրի ըէտտ
էթմէսին : Պէլի՝ փէտէրիմ անլէրէ պէօյլէճէ վա'զ էյլէտի :

38. Վէ անլէրէ վա'զ էտիպ նիշէ շէյլէրի փէյղամպէր-
լիքլէ սէօյլէտիքտէն սօնրա, Րապպըն էմրինի հըֆղ էտի-
նիզ՝ տէյու անլէրէ թէնպիհ էյլէտի : Վէ փէտէրիմ անլէրէ
սէօյլէմէյի խիթամա կէթիրտի :

ՊԱՊ 9

1. Վէ լէմուէլ տէրէսինտէ չատըրտա իգամէթ էտէր
իքէն, փէտէրիմ ճիւմլէ պու շէյլէրի, հէմ տախի պու լէվ-
հալար իւզէրինտէ եազըլմասը միւմքին օլմայան նիշէ տի-
կէր շէյլէրի կէօրտիւ, իշիթտի վէ սէօյլէտի :

2. Վէ չիմտի պու լէվհալար հագգընտա տէտիյիմ կի-
պի, իշթէ պուշլար գալմըմըն թէքմիլ հիքեայէսինի հալի

օլան լէվհալար տէյիլ տիրլէր․ գիրա գաւմըմըն թէքմիլ թարիխինի հապի օլան լէվհալարը, Նիֆայըն լէվհալարը թէսմիյէ էթտիմ։ Իմտի անլէր քէնտի իսմիմէ կէօրէ Նիֆայըն լէվհալարը եատ օլունտուլար․ վէ պունլար տախի Նիֆայըն լէվհալարը թէսմիյէ օլունտուլար։

3. Եինէ տէ Բապպ թարաֆընտան պիր էմր ալտըմ քի՝ գաւմըմըն ըուհանի խըտմէթի հազգընտա պիր հիքեա-յէ պուլունմասը իչիւն, խուսուսի պիր մագսէտ իլէ պու լէվհալարը եափայըմ։

4. Օլ պիր լէվհալար իւզէրինտէ իսէ, փատիշահլարըն հիւքիւմէթի վէ միլլէթիմին մուհարէպէլէրի վէ միւնազա՛ա-լարընա տա՛իր պիր թարիխ գազըլաճագ տըր։ Իմտի պու լէվ-հալար էն զիյատէ ըուհանի խըտմէթլէրէ տա՛իր շէյլէր ի-չիւն տիր։ Վէ օլ պիր լէվհալար՝ էն զիյատէ էհալիմին մուհարէպէլէրի վէ միւնազա՛ալարընա տա՛իր շէյլէր իչիւն տիր։

5. Իմտի Բապպ քէնտիսինէ մա՛լիւմ օլան պիր մագ-սէտ իլէ պու լէվհալարըն եափըլմասընը էմր էյլէտի, վէ պու մագսէտ նէ օլտուղընը պէն պիլմէմ։

6. Ամմա Բապպ իպթիտատէն հէր շէյի պիլիւր։ Իմտի օ՝ պէնի ատէմին արասընտա քէնտի իշինի իճրա էթմէք իւզ-րէ՝ պիր եօլ հազըրլատըր․ գիրա ճիւմլէ քէլամլարընը իթ-մամ էթմէք իւզրէ՝ հէր գուվլէթէ մալիք տիր․ վէ պէօյլէ տիր։ Ամին։

ՊԱՊ 10

1. Վէ շիմտի պէն, Նիֆայ, պու լէվհալար իւզէրինտէ իշիմ վէ հիւքիւմէթիմ վէ ըուհանի խըտմէթիմէ տա՛իր նագլիյէթիմի տէվամ էտէրիմ։ Իմտի քէնտի հիքեայէմի տէվամ էտէր իքէն, հէմ փէտէրիմ հէմ պիրատէրլէրիմ հազգընտա պա՛ղը մա՛լիւմաթ եազմագլըղըմ կէրէք տիր։

2. Զիրա իշթէ, վագը՝ օլտու քի՝ փէտէրիմ ըույասընըն սէօղլէրինի նագլ էտիպ, պիրատէրլէրիմէ զայրէթլէ թէնպիհ էթտիքտէն սօնրա, անլէրէ Եհուտիլէր հազգընտա սէօյլէտի։

3. Եա՛նի Եհուտիլէր իլէ օլ պէօյիւք շէհիր Եհրուշա-լիմ խարապ օլուպ, Նիշէլէր Պապլէ էսիրլիյէ կէօթիւրիւլ-տիքտէն սօնրա, Բապպըն ինտինտէ միւնասիպ օլան վագըթ-տա թէքրար ՝ափտէթ էտէճէքլէր․ պէլի՝ էսիրլիքտէն պիլէ ՝ափտէթ էտէճէքլէր․ վէ էսիրլիքտէն ՝ափտէթ էթտիքտէն սօնրա, քէնտի միրասլարը օլան տիյարլարընա թէքրար մա-լիք օլաճագլար տըր։

4. Պէլի՝ փէտէրիմին Եհրուշալիմի թէրք էթտիյինտէն ալթը եիւզ սէնէ սօնրա, Բապպ Ալահ Եհուտիլէր արա-

սընտա պիր փէյղամպէր՝ եա'նի Մէսիհ, եախօտ թա'պիրի տիկէրլէ, տիւնեանըն պիր խէլասքեարընը գալտըրաճագ տըր՝ տէտի:

5. Վէ փէտէրիմ փէյղամպէրլէրտէն նիչէլէրին տախի՝ քէնտիսինին հագգընտա սէօյլէմիչ օլտուղը 'այնի պու Մէսիհ վէ տիւնեանըն խէլասքեարընա տա'իր չէհատէթ էթմիչ իտիքլէրինի սէօյլէտի:

6. Իմտի պիւթիւն ինսան ճինսիղա'իպ վէ տիւնիւն պիր հալտէ օլարագ, պու խէլասքեարա ի'թիմատ էթմէտիքճէ՝ պու հալտէ գալաճագլար տիր:

7. Վէ փէտէրիմ՝ Մէսիհին էօնիւնտէն կէլիպ, եօլ հագըրլայաճագ օլան պիր փէյղամպէր հագգընտա տախի սէօյլէտի:

8. Պէլի՝ օ չըգըպ պէրրիյէտէ՝ Բապպըն եօլընը հագըրլայա, թարիգլէրինի տօղրուլտընըգ. զիրա արանըզտա թանըմատըղընըգ պիր զաթ տուրիյօր. օ պէնտէն գուվէթլի տիր. անըն այագ գապլարընըն թասմասընը չէօղմէյէ լա'իգ տէյիլիմ՝ տէյու նիտա էտէճէք տիր՝ տէտի: Վէ փէտէրիմ պու մատտէյէ տա'իր չօգ սէօյլէտի:

9. Վէ փէտէրիմ՝ պու փէյղամպէրին իրտանըն էօթէ թարաֆընտա օլան Պէթապարատա վաֆթիղ էտէճէք իտիյինի՝ սէօյլէտի: Վէ անըն սու իլէ վաֆթիղ էտէճէյինի, պէլի՝ Մէսիհի պիլէ սու իլէ վաֆթիղ էտէճէյինի՝ սէօյլէտի:

10. Վէ սու իլէ Մէսիհի վաֆթիղ էթտիքտէն սօնրա, անըն տիւնեանըն կիւնհալարընը գալտըրան Ալլահըն Գուզուսընը վաֆթիղ էթմիչ իտիյինի՝ կէօրիւպ չէհատէթ էտէճէյինի՝ սէօյլէտի:

11. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ փէտէրիմ պու սէօղլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, օ՝ Եհհուտիլէր արասընտա վա'գ էտիլէճէք օլան ինճիլէ, վէ Եհհուտիլէր իմանսըղլըղա տիւչէճէքլէրինէ տա'իր՝ պիրատէրլէրիմէ սէօյլէտի: Վէ անլէր կէլէճէք օլան Մէսիհի գաթլ էտէճէքլէրինի, վէ օ գաթլ օլոււնտըգտան սօնրա, էօլիւլէրտէն գըլամ էտիպ, քէնտիսինի Բուհ իւլ Գուտս վասըթասիյէ թա'իֆէլէրէ իզհար էտէճէյինէ տա'իր տախի պէյան էթտի:

12. Վէ փէտէրիմ՝ հէմ թա'իֆէլէրէ հէմ Պէյթ ի Իսրայէլէ տա'իր չօգ չէյլէր սէօյլէտի: Եա'նի՝ անլէր, տալլարը գըրըլաճագ օլան պիր զէյթոււն աղաճընա պէնզէյիպ, անլէրին պիւթիւն րու ի զէմինտէ տաղըտըլաճագլարընը՝ խապէր վէրտի:

13. Պու սէպէպտէն իճապ էտէր քի՝ պիղ Բապպըն քէլամընը իթմամ էթմէք իւզրէ՝ պիլ իթթիֆագտա վա'տ օլոււնան տիյարա տէլալէթ օլուպ, պիւթիւն րու ի զէմինտէ տաղըտըլալըմ տէտի:

14. Վէ Պէյթ ի Իսրայէլ տաղըտըլտըգտան սօնրա , թէքրար ճէմ էտիլէճէքլէր . եա'նի' թա'իֆէլէր ինճիլին թէմամիյէթինի գապուլ էթտիքտէն սօնրա՝ գէյթուլն աղաճըն թապի'ի տալլարը , եախօտ Պէյթ ի Իսրայէլին պագիյէսի աշըլանաճագ . եա'նի քէնտիլէրին Հագիգի Մէսիհի օլան Բապպ վէ իճէլասքեարընըն պիլկիսինէ կէլէճէքլէր տիր' տէտի :

15. Վէ փէտէրիմ պու թարգ իւզըէ պիրատէրլէրիմէ փէյղամպէրլիք իլէ սէօլէտի . վէ պու քիթապտա եաղմատըղըմ նիչէ սա'իր շէյլէրի պէյան էյլէտի քի' անլէրտէն պանա միւնասիպ օլանլարը օլ պիր քիթապըմտա եաղմըլ իմ :

16. Վէ գիքը էթտիյիմ պու ճիւմլէ շէյլէր , փէտէրիմ լէմուէլ տէրէսինտէ չատըրտա իգամէթ էտէր իքէն , իճրա օլուներ :

17. Վէ վագը' օլտու քի' պէն , Նիֆայ , փէտէրիմին իլՀամտա կէօրտիլիւ , վէ Իպն Ուլլահա օլան իմանը վասըթասիյլէ գապուլ էթտիյի , Բուլ Իւլ Գուտսըն գուվվէթի իլէ սէօլէտիյի շէյլէրի իշիթտիքտէն սօնրա , (վէ Իպն Ուլլահա կէլէճէք օլան Մէսիհ իտի) պէն , Նիֆայ , տախի Բուլ Իւլ Գուտսըն գուվվէթի վասըթասիյլէ պու շէյլէրի կէօրմէք , իշիթմէք վէ պիլմէքլիյի արգու էթտիմ : Զիրա Բուլ Իւլ Գուտս' Ալլահը Հէր արայանա' կէրէք գատիմ վագըթլարտա , կէրէք քէնտիսինի պէն իատէմէ իզհար էտէճէյի վագըթտա' Ալլահըն 'աթիյէսի տիր :

18. Զիրա Ալլահ տիւն , պու կիւն վէ իլ էլ էպէտ 'այնի տիր . վէ ինսանլար թէվպէ էտիպ տէ' անա կէլմէք իսթէրլէրսէ , տիւնեանըն թէ'սիսինտէն պէրու անլէր իշիւն եօլ Հագըր տըր :

19. Զիրա տէվամ իւզըէ արայան պուլաճագ տըր . պու վագըթլարտա օլտուղը կիպի' գատիմ վագըթլարտա տախի , վէ գատիմ վագըթլարտա օլտուղը կիպի' կէլէճէք վագըթլարտա տախի Բուլ Իւլ Գուտս վասըթասիյլէ Ալլահըն սըրըլարը արայանլարա պէյան օլունաճագ տըր : Վէ պէօլէճէ Բապպըն ուտուլընըն Հարէքէթի էպէտի պիր տէվը տիր :

20. Պու էճլտէն է'յ ատէմ , ճիւմլէ 'ամէլլէրին իշիւն մահքէմէյէ կէթիրիլէճէյինի տէր խաթր էյլէ :

21. Զիրա էյէր սէն թէճրիւպէ կիւնլէրինտէ կիւնահ իլէտին իսէ , Ալլահըն մահքէմէսի Հուզուրընտա նափաք պուլունաճագսըն . վէ նափաք օլան շէյ Ալլահ իլէ պէրապէր սաքին օլամագ . պու սէպէպտէն իլ էլ էպէտ րէտտ օլունաճագսըն :

22. Վէ պու շէյլէրի ինքեար էթմէյիպ , սէօլէմէքլիյիմ Բուլ Իւլ Գուտսըն էմրիլէ տիր :

ՊԱՊ 11

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն փէտէրիմին կէօրտիւլիւ շէյլէրի պիւմէյի արզու էթտիյիմտէն սօնրա, (վէ Բապպըն անլէրի պանա կէօսթէրմէյէ դատիր իտիյինի պիւլէրէք), պու շէյլէր հտգգընտա գալպիմտէ միւթալա՝ա էտէր իքէն, Բապպըն Բուհունտա՝ պունտան էվվէլ հիշ կէօրմէմիշ, վէ այագլարըմըն իւզէրինէ հիշ պասամըշ օլտուղը զայէթ պէօյիւք պիր տաղա րէֆ՝ օլունտըմ :

2. Վէ Բուհ պանա՝ Նէ՞ արզու էտիյօսըն՝ տէտի :

3. Վէ պէն՝ Փէտէրիմին կէօրտիւլիւ շէյլէրէ նազար էթմէյի իսթէրիմ՝ տէտիմ :

4. Վէ Բուհ պանա՝ Փէտէրինին՝ հագգընտա սէօյլէտիյի աղաճը կէօրմիւշ օլտուղընա ինանը՞ր մը սըն՝ տէտի :

5. Պէլի՝ փէտէրիմին ճիւմլէ սէօզլէրինէ իմանըմ օլտուղընը պիւլիրսին՝ տէյու ճէվապ վէրտիմ :

6. Վէ պէն պու քէլամլարը սէօյլէտիյիմտէ, Բուհ եիւքսէք սէտա իլէ նիտա էտիպ՝ տէտի. Միւթա՛ալ օլան Բապպա՝ Օսաննա օլտուն, զիրա Օ պիւթիւն գէմինին Ալլահը տըր. պէլի՝ հէր շէյտէն եիւքսէք տիր. վէ սէն, Նիֆայ, Նէ՛ միւպարէք սին, զիրա սէն Միւթա՛ալըն Օղլունա ինանտըղըն սէպէպտէն արզու էթտիյին շէյլէրի կէօրէճէքսին :

7. Վէ իշթէ պիր ՝ալամէթ օլմագ իւզրէ, պու շէյ սանա վէրիլէճէք տիր, եա՛նի՝ սէն փէտէրինին թաթմըշ օլտուղը մէյվէյի հուսուլէ կէթիրէն աղաճը կէօրտիւքտէն սօնրա, սէմատան էնէն պիր ատէմ տախի կէօրէճէքսին : Վէ անա նազար էթտիյինտէ՝ անըն իպն Ուլլահ օլտուղընա շէհատէթ էտէճէքսին :

8. Վէ Բուհ պանա՝ Պագ՝ տէտի. վէ պէն պագըպ պիր աղաճ կէօրտիւմ. վէ փէտէրիմին կէօրտիւլիւ աղաճա պէնգէր իտի. վէ անըն կիւզէլլիյի հէր շէյտէն, պէլի՝ հէր կիւզէլլիքսէն զիյատէ ՝ալա իտի, վէ անըն պէյաղըղըր իւզգիւքարտան սիւրիւլէն գարըն պէյաղըղընա Փա՛իգ իտի :

9. Վէ աղաճը կէօրտիւլիւմտէն սօնրա, պէն Բուհա՝ Սէն ճիւմլէ աղաճլարտան գըյմէթլի օլան աղաճը պանա կէօսթէրմիշ օլտուղընը Փէհմ էտէրիմ տէտիմ :

10. Վէ Բուհ պանա՝ Նէ՞ արզու էտէրսին՝ տէտի :

11. Վէ պէն անա՝ Անըն թա՛պիրինի պիւմէք իսթէրիմ՝ տէտիմ. վէ պէն անա ատէմէ սէօյլէր կիպի՝ սէօյլէտիմ, զիրա պիր ատէմ սուրէթինտէ պուլունտըղընը կէօրտիւմ, եինէտէ Բապպըն Բուհու իտիյինի պիւտիմ. վէ պիր ատէմ տիկէրինէ սէօյլէր կիպի՝ Բուհ պէնիմլէ սէօյլէշտի :

12. Վէ Բուհ պանա՝ Պագ՝ տէտի. վէ անա պագմագ իշիւն կէօզլէրիմի գալտըրտըղըմտա, անը կէօրմէտիմ, գիրա հուզուըմտան կիթմիշ իտի :

13. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ թէքորար պագտում, վէ օլ պէօյիւք շէհր Եհրուշալիմի կէօրտիւմ։ Վէ սա՞իր շէհր-լէր տախի կէօրտիւմ։ Վէ Նազարէթ շէհրինի կէօրտիւմ։ Վէ Նազարէթ շէհրինտէ պիր պաքիրէ կէօրտիւմ, վէ մէր-գումէ գլխատէսիյլէ կիւզէլ վէ պէյազ իտի։

14. Վէ պէն սէմավաթըն աշըլտըղընը, վէ պիր մէլէ-յին էնիպ էօնիւմտէ տուրտուղընը կէօրտիւմ։

15. Վէ պանա՝ Նիֆայ, Նէ՞ կէօրիւյօրսըն՝ տէմէսիյլէ, անա՝ ձիւմլէ պաքիրէլէրտէն կիւզէլ վէ պէյազ պիր պաքիրէ կէօրիւյօրմ տէտիւմ։

16. Վէ մէլէք պանա՝ Ալլահըն թէնէգգիւլինի պիլի՞ր-մի սին՝ տէտի։

17. Վէ պէն անա՝ Ալլահըն քէնտի էվլատընը սէվտիյինի պիլիւրիւմ, ֆագաթ հէր շէյին մա՞նասընը պիլմէմ՝ տէտիւմ։

18. Վէ մէլէք պանա՝ Իշթէ, կէօրմէքտէ օլտուղըն պաքիրէ թէնճէ իպն Ուլլահըն վալիտէսի տիր՝ տէտի։

19. Վէ պաքիրէնին Բուհտա կէօթիւրիւլտիւյինի կէօր-տիւմ։ Վէ մէրգումէ պիր միւտտէթ Բուհտա գալտըգտան սօնրա, մէլէք պանա՝ Պագ՝ տէտի։

20. Վէ պէն պագարագ՝ պաքիրէյի վէ գուճաղընտա պիր չօճուգ պուլուճաղընը կէօրտիւմ։

21. Վէ մէլէք պանա՝ Իշթէ, Ալլահըն Գուզուսընա, պէլի՝ էպէտի Փէտէրին Օղլունա նազար էյլէ։

22. Սէնին փէտէրինին կէօրտիւյիւ աղաճըն մա՞նասը-նը պիլի՞ր մի սին՝ տէմէսիյլէ, պէն անա խիթապէն, Պէլի՝ պէն ի ատէմին գալպինէ դանիմէթլէ իհսան օլունան Ալլա-հըն մուհապպէթի տիր, իմտի՝ օ հէր շէյտէն գիյատէ ար-գու էտիլէճէք շէյ տիր՝ տէտիւմ։

23. Վէ պանա սէօյլէյիպ՝ տէտի. էվվէթ, ճանա էն մէսէրրէթպախշ օլան շէյ տիր։

24. Վէ մէլէք պու քէլամլարը սէօյլէտիյինտէ, պանա՝ Պագ տէմէսիյլէ, պէն պագտում, վէ Ալլահըն Օղլունըն պէն ի ատէմ արասընտա կէզմէքտէ իտիյինի, վէ չօգլարըն անըն ա-յագլարընա տիւշիւպ, անա սէճտէ գըլտըգլարընը՝ կէօրտիւմ։

25. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն փէտէրիմին կէօրտիւյիւ հայաթ սուլունըն փունարընա՝ Եախօտ հայաթ աղաճընա գըլաղուղլայան տէմիր՝ ասանըն Ալլահըն քէլամը իտիյինի, վէ պու սուլար Ալլահըն մուհապպէթինին պիր րէսմի օլ-տուղընը անլատում, վէ հայաթ աղաճընըն Ալլահըն մու-հապպէթինին պիր րէսմի իտիյինի տախի անլատում։

26. Վէ մէլէք թէքորար պանա՝ Պագ՝ վէ Ալլահըն թէ-նէգգիւլինէ նազար էյլէ՝ տէմէսիյլէ, պէն պագըպ, փէտէ-րիմին՝ հագգընտա սէօյլէտիյի տիւննանըն խէլաղբարընը կէօրտիւմ, վէ անըն էօնիւնտէ Եօլը հագըրլամագտա օլան փէյլամպէրի տախի կէօրտիւմ։

27. Վէ Ալլահն Գուզուսընըն գալգըպ անտէն վաֆթիգ օլտուղընը, վէ օ վաֆթիգ օլտուգտան սօնրա, սէմավաթըն աչըլըպ՝ Բուհ իւլ Գուտսըն սէմատան նիւզուլ էտէրէք, կէօյերճին շէքլինտէ անըն իւզէրինտէ իգամէթ էթտիյինի տաթի կէօրտիւմ:

28. Վէ Ալլահն Գուզուսընըն չըգըպ՝ 'ազիմ գուվէթ վէ ճէլալ իլէ էհալիյէ խըտմէթ էթտիյինի կէօրտիւմ. վէ անը տինլէմէք իչիւն՝ վաֆիր խալգ թօփլանմըլ օլուպ, քէնտիլէրին հուզուրընտան անը գօվտըզլարընը՝ կէօրտիւմ:

29. Վէ անըն արգասընտան կիտէն տիկէր օն իքի քիմսէլէր տաթի՝ կէօրտիւմ: Վէ Բուհտա հուզուրըմտան կէօթիւրիւլտիւլէր, վէ անլէրի կէօրմէտիւմ:

30. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէլէք պանա թէքրար սէօյլէյիպ՝ տէտի. Պազ, վէ պէն պազտըմ, վէ սէմավաթըն թէքրար աչըլտըղընը, վէ մէլէքլէրին պէն ի ատէմ եանընա էնիպ անլէրէ խըտմէթ էթտիքլէրինի կէօրտիւմ:

31. Վէ օ պանա թէքրար սէօյլէյիպ, Պազ՝ տէտի, վէ Ալլահն Գուզուսընըն պէն ի ատէմ արասընտա կէզտիյինի, վէ խասթա վէ հէր նէվ՝ իլլէթ, վէ ճինլէր, վէ նափաք րուհլար իլէ եիւքլէնմիշ վաֆիր խալգ կէօրտիւմ. վէ անլէր Ալլահն Գուզուսընըն գուվէթիլլէ շիֆա պուլտուլար, վէ անլէրին ճինլէրի վէ նափաք րուհլարը չըգարըլտը. վէ մէլէք ճիւմլէ պու շէյլէրի պանա սէօյլէյիպ՝ կէօթէրտի:

32. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէլէք պանա թէքրար սէօյլէյերէք, Պազ, տէտի. վէ պէն պազտըմ, վէ Ալլահն Գուզուսընըն էհալի թարաֆընտան թութուլտուղընը, պէլի՝ էպէտի օլան Ալլահն Օղլունըն տիւնեա թարաֆընտան հիւքմ օլունտուղընը կէօրտիւմ. վէ պէն կէօրիւպ շէհասէթ էտէրիւմ:

33. Վէ պէն, Նիֆայ, անըն խաչ իւզէրինէ գալտըրըլտըղընը, վէ տիւնեանըն կիւնահլարը իչիւն գաթլ օլունտուղընը կէօրտիւմ:

34. Վէ գաթլ օլունտուգտան սօնրա, Գուզունըն րէսուլլարը իլէ ճէնկլէշմէք իւզրէ՝ տիւնեատան վաֆիր խալգ ճէմ՝ օլտուղընը կէօրտիւմ. զիրա օն իքիլէր մէլէք թարաֆընտան պէօյլէ թէսմիլլէ օլունտըլար:

35. Վէ տիւնեատան վաֆիր խալգ թօփլանմըլ իտիյինի, վէ փէտէրիւմին կէօրմիւշ օլտուղը կիպի պէօյիւք վէ վասը՝ պիր պինատա պուլունտուգլարընը կէօրտիւմ. վէ Բապալըն մէլէյի պանա թէքրար սէօյլէյիպ՝ տէտի. իշթէ տիւնեա վէ անըն հիքմէթինէ նազար էյլէ, պէլի՝ Պէյթ ի Իսրայէլ՝ Բապալըն օն իքիլէրի 'ալէյհինէ մուհարէպէ էթմէք իւզրէ թօփլանմըլար արը:

36. Վէ պէօյիւք վէ վասը՝ օլան պինա տիւնեանըն

Թէքէպպիւրի իտիյինի կէօրիւպ շէհատէթ էտէրիմ : Վէ օ տիւշտիւ , վէ անըն տիւշմէսի փէք պէօյիւք իտի : Վէ Բապպըն մէլէյի Թէքրար պաննա սէօլէյիպ տէտի , Բապպըն օն իքի րէսուլլարը 'ալէյհինէ մուհարէպէ էտէն հէր միլլէթ , գապիլէ , լիսան վէ գապմըն խարապիյէթի պէօյլէ օլաճագ տըր :

ՊԱՊ 12

1. Վէ վազը' օլտու քի' մէլէք պաննա՝ Պագ , սէնին զիւրրիյէթինէ վէ պիրատէրլէրինին զիւրրիյէթինէ նազար էյլէ' տէտի : Վէ պէն պազըպ' վա'տ օլունան տիյարը կէօրտիւմ , վէ վաֆիր ճէմա'աթ , հաթթա տէնիզին գումու գատար չօգ օլան ինսան կէօրտիւմ :

2. Վէ պէն , Նիֆայ , եէքտիկէրիյլէ ճէնկլէմէք իւզրէ վաֆիր խալգըն Թօփլանմը իտիյինի կէօրտիւմ . վէ պէն էհալիմ արասընտա մուհարէպէլէր վէ մուհարէպէ Թէվաթիւրլէրի , վէ գըլըճ իլէ պէօյիւք գըթալլարը միւշահէտէ էթտիմ :

3. Վէ տիյարտա նիշէ նէսիլլէրին միւնէգա'ա վէ մուհարէպէլէրտէ կէլիպ կէշտիյինի կէօրտիւմ . վէ չօգ շէհրլէր , հաթթա պիհիսապ շէհրլէր կէօրտիւմ :

4. Վէ վազը' օլտու քի' վա'տ օլունան տիյար իւզէրինտէ գարանլըգ պիր տիւման վէ շիմէք կէօրտիւմ , վէ կէօք կիւրիւլթիւսիւ , գէլգէլլէր վէ հէր նէվ' կիւրիւլթիւ սէսլէրինի իշիթտիմ . վէ եէրին վէ գայալարըն եարըլտըղընը , վէ տաղլարըն երգըլըպ փարէլլէնտիյինի . վէ եէրին օվալարընը չուգուրլանտըղընը , վէ չօգ շէհրլէրին եէրէ պաթըպ չօգլարըն աթէշլէ եանտըղընը կէօրտիւմ . վէ գէմինին սարսըլմասընտան նիշէ շէհրլէրին եէրէ երգըլտըղընը կէօրտիւմ :

5. Վէ վազը' օլտու քի' պէն պու շէյլէրի կէօրտիւքտէն սօնրա , գարանլըգ տիւմանըն եէր իւզէրինտէն գալգտըղընը կէօրտիւմ . վէ Բապպըն հիյպէթլի վէ պէօյիւք հիւքմիւ սէպէպինտէն չօգ ինսան Թէլէֆ օլմուշ իտիյինի կէօրտիւմ :

6. Վէ սէմափաթըն աշըլըպ' Ալլահըն Գուգուսը սէմատան էնմէսինի կէօրտիւմ . վէ օ էնիպ քէնտիսինի անլէրէ իզհար էյլէտի :

7. Վէ հէմ տախի կէօրտիւմ վէ շէհատէթ էտէրիմ քի' Բուհ իւլ Գուտս սա'իր օն իքիլէր իւզէրինէ իգամէթ էթտի . վէ անլէր Ալլահ Թարաֆընտան ինթիխապ օլունուպ' Թային ու Թախսիս օլունտըլար :

8. Վէ մէլէք պաննա սէօլէյիպ տէտի . իշթէ սէնին

զիւրրիյէթինէ խըտմէթ էթմէք իւզրէ ինթիխապ օլունան գուզունըն օն իքի շայիրտլէրինէ նազար էյլէ :

9. Վէ մէլէք պանա՝ Գուզունըն օն իքի ըհսուլարընը տէր խաթըր էտէ՞ր մի սին, իշթէ անլէր՝ Իսրայէլին օն իքի գապիլէսինի հիւքմ էտէճէք օլանլար տըր. պու էճլտէն սէնին զիւրրիյէթինտէն օլանօնիքի խըտմէթքեար անլէր թաւաֆընտան հիւքմ օլունաճազլար տըր. զիրա սիզ Պէյթ ի Իսրայէլտէն սինիզ :

10. Վէ պու կէօրմէքտէ օլտուղըն օն իքի խըտմէթքեար՝ սէնին զիւրրիյէթինի հիւքմ էտէճէքլէր տիր : Վէ իշթէ անլէր իլ էլ էպէտ սալիհ տիրլէր. զիրա Ալլահըն Գուզուսընա իման էթտիքլէրի սէպէպտէն էլպիսէլէրի անըն գանընտա պէյազ էտիլտիլէր՝ տէտի :

11. Վէ մէլէք պանա՝ Պազ, տէտի, վէ պէն պազըպ իւչ նէսլին սալահտա եաշատըզլարընը կէօրտիւմ. վէ էլպիսէլէրի պէյազ՝ Հաթթա Ալլահըն Գուզուսընընքի կիպի օլտուլար : Վէ մէլէք պանա՝ Պունլար Գուզույա օլան իմանլարը սէպէպիւնտէն անըն գանընտա պէյազ գըլընմըլ տըրլար՝ տէտի :

12. Վէ պէն, Նիֆայ, կէօրտիւմ քի տէօրտիւնճիւ նէսլտէն նիչէլէր տախի սալահտա եաշատըլար :

13. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ տիւնեատան պէօյիւք խալք թօփլանմըլ իտի :

14. Վէ մէլէք պանա՝ Սէնին զիւրրիյէթինէ վէ պիրատէրլէրինին զիւրրիյէթինէ նազար էյլէ՝ տէտի :

15. Վէ պէն պազտըմ, վէ զիւրրիյէթիմտէն պէօյիւք ճիւմհուրլար պիրատէրլէրիմին զիւրրիյէթի իլէ մուհարէպէ էթմէք մազսէտիլէ թէճէմմիւլ՝ էյլէմիշ իտիլէր :

16. Վէ մէլէք պանա խիթապէն՝ իշթէ փէտէրինին կէօրտիւյիւ նափաք սուլար փունարը, պէլի՝ Հազգընտա սէօյլէտիյի ըրմազ վէ անըն տէրինլիյի ճէհէննէմին տէրինլիյի տիր՝ տէտի :

17. Վէ գարանլըգ տիւմանլարը շէյթանըն իղվալարը տըր. պունլար պէն ի առէմին կէօզլէրինի քէօր էտէր, վէ գալպլէրինի սէրթլէշտիրիր, վէ անլէրի կէնիշ եօլլարա սափտըրըր քի հէլաք վէ զայպ օլալար :

18. Վէ փէտէրիմին կէօրտիւյիւ պէօյիւք վէ վասը՝ պինա՝ պէն ի առէմին պաթըլ թէսափվուրլարը վէ թէքէպպիւրի տիր : Վէ պէօյիւք վէ հէյպէթլի պիր հէնտէք անլէրի ալըրըր, պէլի՝ էպէտի օլան Ալլահըն՝ վէ անըն Գուզուսը օլան Մէսիհին՝ առալէթ քէլամը անլէրի ալըրըր, քի անըն Հազգընտա Րուհ իւլ Գուստ տիւնեանըն իպթիտասընտան պու վազթա գատար, վէ պու վազըթտան էպէտէ տէյին շէհատէթ էտէր :

19. Վէ մէլէք պու սէօլէրի սէօլէր իքէն, մէլէյին քէլամլարընա կէօրէ պիրատէրլէրիմին գիւրրիյէթի պէնիմ գիւրրիյէթիմին ալէյհինէ ճէնքլէշտիյինէ նազար էտիպ կէօրտիւմ: Վէ գիւրրիյէթիմին թէքէպպիւրի, վէ շէյթանըն իղվալարը սէպէպինտէն պիրատէրլէրիմին գիւրրիյէթի պէնիմ գիւրրիյէթիմին էհալիսի իւզէրինէ զալիպ կէլտիյինի կէօրտիւմ:

20. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պիրատէրլէրիմին գիւրրիյէթինին էհալիսի պէնիմ գիւրրիյէթիմէ զալիպ կէլտիյինի կէօրտիւմ: Վէ անլէր պէօյիւք ճիւմհուրլար իլէ տիյար իւզէրինտէ տաղըլտըլար:

21. Վէ անլէրին պէօյիւք գապիլէլէրէ ճէմ օլտուգլարընը կէօրտիւմ, վէ արալարընտա մուհարէպէ, վէ մուհարէպէ թէվաթիւրլէրի միւշահէտէ էյլէտիմ, վէ չօգ նէսլէրին պու եօլտա կէլիպ կէշտիքլէրինի կէօրտիւմ:

22. Վէ մէլէք պանա՝ իշթէ պունլար իմանսըզլըգտա եաշայաճագլար տըր՝ տէտի:

23. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր իմանսըզլըգա տիւշտիւքտէն սօնրա՝ գօյու ըէնկլի, մէնֆուր, վէ նափաք օլուպ, թէնպէլիք վէ հէր նէվ մէքրուհաթ իլէ մէմու օլան պիր գավմ օլտուլար:

ՊԱՊ 13

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէլէք պանա սէօլէյիպ՝ Պապ՝ տէտի, վէ պէն պազըպ՝ նիշէ միլլէթ վէ մէլէքիւթլէրի կէօրտիւմ:

2. Վէ մէլէք պանա՝ Նէ՞ կէօրիւյօրսըն՝ տէտիյինտէ, պէն՝ Զօգ միլլէթ վէ մէլէքիւթլէր կէօրիւյօրմ տէտիմ:

3. Վէ օ պանա՝ Պունլար թա՞իֆէ միլլէթլէրի վէ մէլէքիւթլէրի տիր՝ տէտի:

4. Վէ պէն թա՞իֆէ միլլէթլէրի արասընտա պէօյիւք պիր քիլիսէնին թէ՞սիսինի կէօրտիւմ:

5. Վէ մէլէք պանա՝ Տիկէր ճիւմլէ քիլիսէլէրտէն զիյատէ մէքրուհ օլան քիլիսէնին թէ՞սիսինէ նազար էյլէ: Պու քիլիսէ Սլլանըն մուգատտէսլէրինին պա՞ղըլարընը գաթլ էտէր, պէլի՝ տիկէրլէրէ իշկէնճէ էտէր, վէ անլէրի պաղլայըպ տէմիր պօյունտուրուղը ալթընա կիրտիրիր վէ էսիրիյէ կէօթիւրիւր՝ տէտի:

6. Վէ պէն օլ պէօյիւք վէ մէքրուհ քիլիսէյի վէ անըն թէմէլի շէյթան իտիյինի, կէօրտիւմ:

7. Վէ հէմ տախի ալթուն վէ կիւմիւշ վէ իփէք վէ ալլար, վէ զարիֆ սարըլմըշ գոււմաշ, վէ հէր նէվ գըյմէթլի էլպիսէ կէօրտիւմ: Վէ պէն չօգ ֆահիշէ կէօրտիւմ:

8. Վէ մէլէք պանա սէօյլէյիպ տէտի. իշթէ ալթուն, վէ կիւմիւշ, վէ իփէք, վէ ալլար, վէ զարիֆ սարըմըշ գումաշ, վէ գըյմէթլի էլպիսէ, վէ ֆահիշէլէր պու պէօյիւք վէ մէքրուհ զիլիսէնին արգուլարը տըր:

9. Վէ հէմ տախի տիւնեանըն շանընը գազանմաք իւզրէ՝ Ալլահըն մուգատտէսլէրինի էզիպ՝ անլէրի էսիրլիյէ էնտիրիր:

10. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն պազտըմ, վէ թա՛իֆէլէրի պէնիմ զիւրրիյէթիմտէն թագսիմ էտէն պէօյիւք սուլարը կէօրտիւմ:

11. Վէ մէլէք պանա տէտի. իշթէ Ալլահըն զազապը պիրատէրլէրինին զիւրրիյէթի իւզէրինտէ տիր:

12. Վէ չօք սուլարըն պիրատէրլէրիմին զիւրրիյէթինտէն այըրմըշ օլտուղը թա՛իֆէլէր արասընտա պիր ատէմ կէօրտիւմ: Վէ Ալլահըն Րուհու էնիպ պու ատէմի թէշվիգ էթտիյինի կէօրտիւմ: Վէ պու ատէմ պէօյիւք սուլար իւզէրինտէն կէշիպ, վա՛տ օլունան տիյարտա պուլունան պիրատէրլէրիմին զիւրրիյէթինէ եէթիշտի:

13. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն Ալլահըն Րուհուըն տիկէր թա՛իֆէլէրի թէշվիգ էթտիյինի կէօրտիւմ: Վէ անլէր էսիրլիքտէն չըգըպ՝ պէօյիւք սուլար իւզէրինտէ սէֆէր էթտիլէր:

14. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ վա՛տ օլունան տիյարտա փէք չօք թա՛իֆէ կէօրտիւմ. վէ Ալլահըն զազապընըն պիրատէրլէրիմին զիւրրիյէթի իւզէրինտէ պուլունտըղընը, վէ անլէրին թա՛իֆէլէրտէն տաղըտըլըպ վուրուլտուգլարընը կէօրտիւմ:

15. Վէ պէն՝ Ալլահըն Րուհուընըն թա՛իֆէլէր իւզէրինտէ պուլունտըղընը կէօրտիւմ. վէ անլէր մուվաֆֆաք օլտուլար. վէ վա՛տ օլունան տիյար անլէրին միրաս տիյարը օլտու: Վէ գալմըմ գաթլ օլունմազտան էվվէլ օլտուղը կիպի՝ թա՛իֆէլէրին տախի պէյազ վէ զիյատէսիյլէ ահսէն վէ կիւզէլ իտիքլէրինի կէօրտիւմ:

16. Վէ պէն, Նիֆայ, էսիրլիքտէն չըգան թա՛իֆէլէրին Րապպըն հուզուընտա քէնտիլէրինի միւթէվազը՝ գըլտըգլարընը կէօրտիւմ. վէ Րապպըն գուվվէթի անլէր իլէ պուլունտու:

17. Վէ վաթանլարընտա օլան թա՛իֆէլէրին անլէր իլէ մուհարէպէ էթմէք մագստիյլէ, հէմ սուլար հէմ եէր իւզէրինտէ ճէմ՝ օլտուգլարընը կէօրտիւմ:

18. Վէ վա՛տ օլունան տիյարտա օլանլարըն Ալլահըն գուվվէթինէ նա՛իլ օլտուգլարընը, վէ անլէրէ գարըն մուհարէպէ էթմէք իւզրէ ճէմ՝ օլմուշ օլանլարըն քեաֆֆէսի իւզէրինտէ Ալլահըն զազապը պուլունտուղընը կէօրտիւմ:

19. Վէ պէն, Նիֆայ, կէօրտիւմ քի՝ էսիրլիքտէն չըգմըլ օլան թա՛իֆէլէր Ալլահըն գուվվէթիյլէ ճիւմլէ սա՛իր միլլէթլէրին էլինտէն գուրթուլտուլար:

20. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն, Նիֆայ, անլէրին տիյարտա մուվաֆֆազ օլտուղընը կէօրտիւմ:

21. Վէ պիր քիթապ կէօրտիւմ. վէ օլ քիթապ արաւարընտա պուլունտու:

22. Վէ մէլէք պանա՝ Պու քիթապ նէ՞ օլտուղընը պիլի՞րմի սին՝ տէսիրլինտէ, պէն անա՝ Պիլմէմ, ճէվապընը վէրտիմ:

23. Վէ մէլէք պանա տէտի. իշթէ պու քիթապ պիր Եհնուտինին աղղընտան չըգար: Վէ պէն, Նիֆայ, քիթապա նազար էյլէտիմ. վէ մէլէք պանա, կէօրտիւլին քիթապ Բապա թարաֆընտան Պէյթ ի իսրայէլէ վէրիլէն՝ աշտարը հալի օլան Եհնուտիլէրին պիր թարիխ տիր. վէ մուգատտէս փէյլամպէրլէրին իլհամլարընտան նիչէլէրի անտէ պուլունտու. վէ պու թարիխ փիրինճ լէվհալար իւզէրինտէ գազըլմըլ օլանլար կիպի պիր թարիխ տիր, անճազ անլէր գատար չօգ տէյիլ տիրլէր: Եինտէ, Բապալըն Պէյթ ի իսրայէլ իլէ Եափտըղը՝ աշտար անտէ պուլունտու. պու էճլտէն պունլար թա՛իֆէլէրէ դայէթ մէնֆա՛աթլը տըր՝ տէտի:

24. Վէ Բապալըն մէլէյի պանա տէտի. Պիր Եհնուտինին աղղընտան չըգան քիթապը կէօրտիւն, վէ պու քիթապ պիր Եհնուտինին աղղընտան չըգտըղը զէմանտա, օն իքի ըհսուլըն շէհատէթէթտիքլէրի Բապալըն սաֆի պէշարէթի անտէ պուլունտու. վէ պու ըհսուլլէր Ալլահըն Գուզուսընտա պուլունտան հագիգաթ միւճիւպինճէ շէհատէթ էտէրլէր:

25. Իմտի Ալլահըն՝ ինտինտէ պուլունտան հագիգաթա կէօրէ, պու շէյլէր քէնտի խալիս հալինտէ Եհնուտիլէրտէն թա՛իֆէլէրէ չըգար:

26. Վէ պունլար Գուզուսըն օն իքի ըհսուլընըն Ետիյլէ Եհնուտիլէրտէն թա՛իֆէլէրէ կիթտիքտէն սօնրա, պէօյիւք վէ մէքըուհ պիր քիլիսէնին թէ՛սիսինի կէօրիւյօրսըն, պու հէր քիլիսէտէն զիյատէ մէքըուհ տըր. զիրա իշթէ, անլէր Գուզուսըն ինճիլինտէն նիչէ սատէ վէ գըյմէթլի գըսմլարը մահվ էթմիլ տիրլէր: Վէ հէմ տախի Բապալըն՝ աշտարընտան նիչէլէրինի իխրաճ էթմիլ տիրլէր:

27. Վէ պունուհ ճիւմլէսինի Բապալըն տօղրու Եօլլարընը պօզմազ՝ վէ պէն ի ատէմին կէօլլէրինի քէօրլէտիպ՝ գալլէրինի սէրթլէշտիրմէք մաքստիլլէ էթմիլ տիրլէր:

28. Իմտի կէօրիւյօրսըն քի՝ քիթապ չըգըպ պէօյիւք վէ մէքըուհ քիլիսէնին էլլէրինէ կէշտիքտէն սօնրա, քիթապտան, Եա՛նի Ալլահըն Գուզուսընըն քիթապընտան նիչէ սատէ վէ գըյմէթլի շէյլէր իխրաճ էտիլմիլ տիր:

29. Վէ պու սատէ վէ գըյմէթլի շէյլէր իխրամ օլուն-տըգտան սօնրա, քիթապ թա"իֆէլէրին հէր միլլէթինէ կի-տէր. վէ թա"իֆէ միլլէթլէրինին ճիւմլէսինէ՝ հաթթա է-սիրլիքտէն չըգըպ, պէօյիւք սուլարտան կէշտիքլէրինի կէօրտիւյիւն թա"իֆէլէր իլէ պէրապէր չըգար. վէ սէն կէօրիւյօրսըն քի՝ Ալլահն Գուզուսընտա պուլունան սատէ-լիյէ կէօրէ, վէ պէն իատէմին անլայընա գօլայ օլան նիշէ սատէ վէ գըյմէթլի շէյլէր քիթապտան իխրամ օլուն-տըղը իշիւն, եա'նի՝ պու շէյլէր Գուզունըն ինճիլինտէն իխ-րամ օլունտըղը սէպէպտէն, դայէթ՝ չօգ քիմսէլէր եօլը շաշըրմագտա տըրլար, օլ գատար քի՝ շէյթան անլէր իւ-գէրինէ պէօյիւք գուվվէթ իշլէտիր:

30. Եինէտէ կէօրիւյօրսըն քի՝ էսիրլիքտէն չըգան թա"իֆէլէր տիյար իւգէրինտէ Ալլահն գուվվէթլէյէ սա"իր ճիւմլէ միլլէթլէրտէն եիւքսէյէ գալտըրըլըպ մուվաֆֆազ օլտուլար: Վէ պու տիյար սա"իր ճիւմլէ տիյարլարտան՝ ալա տըր: Վէ պու՝ քէնտինին գիւրրիյէթինէ միրաս իշիւն վէ-րիլմէք իւգրէ, Բապպ Ալլահ թարաֆընտան՝ աշտ իլէ փէ-տէրինէ իհսան օլունմըշ տըր: Իմտի կէօրիւյօրսըն քի՝ Բապպ Ալլահ պիրատէլլէրինին գիւրրիյէթի արասընտա գա-րըմըշ օլան սէնին գիւրրիյէթինին պու թա"իֆէլէր թարա-ֆընտան քիւլլիյէն մահվ օլունմասընա րազի օլմագ:

31. Վէ պիրատէլլէրին գիւրրիյէթինին տախի թա"ի-ֆէլէրտէն մահվ օլունմասընա րազի օլմագ:

32. Վէ թէ"սիս օլմագտա կէօրմիւշ օլտուղըն մէք-րուհ քիլիսէ Գուզունըն պէշարէթինտէն էն սատէ վէ գըյ-մէթլի գըսմլարը իխրամ էթտիյի սէպէպտէն, կէօրտիւյիւն թա"իֆէլէրին պու տէհշէթլի վէ քէօր հալտէ գալմալարը-նա՝ Բապպ Ալլահ միւսա'ատէ էթմէգ:

33. Իմտի՝ Պէյթ ի Իսրայէլին պագիյէսինի պէօյիւք հիւքմլէր իլէ գիյարէթ էթտիյիմտէ թա"իֆէլէրէ մէհհա-մէթլի օլանաղըմ՝ տէյու Ալլահն Գուզուսը պույուրուր:

34. Վէ Բապպըն մէլէյի պանա սէօլէյիպ տէտի. Իշ-թէ Ալլահն Գուզուսը պույուրուր. Պէն՝ Պէյթ ի Իսրայէլին պագիյէսինի գիյարէթ էթտիքտէն սօնրա, (վէ հագգընտա սէօլլէտիյիմ պագիյէ փէտէրինին գիւրրիյէթի տիր), վէ անլէրի հիւքմ իլէ գիյարէթ էտիպ, թա"իֆէլէրին էլիլլէ անլէրի վուրտըգտան սօնրա, վէ ֆահիշէլլէրին վալիտէսի օլան շօլ մէքրուհ քիլիսէնին՝ Գուզունըն պէշարէթինին էն աշըգ վէ գըյմէթլի գըսմլարընը իխրամ էթտիյի սէպէպ-տէն թա"իֆէլէր գիյատէսիլլէ թէօքէգէ օղրատըգտան սօնրա, պէն օլ կիւն թա"իֆէլէրէ մէհհամէթ էտէճէյիմ, վէ քէն-տի գուվվէթիմլէ ինճիլիմտէն նիշէ աշըգ վէ գըյմէթլի էսասլարը ի'ատէ էտէճէյիմ՝ տէյու Գուզու պույուրուր:

35. Զիրա Գուգու պէօյլէ պուլուրուր. Պէն սէնին գիւր-րկյէթինէ քէնտիմի իզհար էտէճէյիմ, վէ անլէրէ վէրտի-յիմ նիչէ սատէ վէ գըյմէթլի շէյլէրի եազաճազլար տըր: Վէ հէմ սէնին, հէմ տէ պիրատէրլէրինին գիւրրկյէթի հէ-լաք օլուպ՝ իմանսըզլըղա տիւշտիւքտէն սօնրա, իշթէ պու շէյլէր կիզլէնմիշ օլարազ, Գուգունըն՝ աթկյէ վէ գուվվէթի վասըթասըյլէ թա"իֆէլէրէ եէթիշէճէք տիր:

36. Վէ անլէրտէ պէնիմ ինճիլիմ, վէ գայամ, վէ խէ-լասըմ եազըլաճազ տըր՝ տէյու Գուգու պուլուրուր:

37. Վէ օլ կիւնտէ Սիօնըմը թէ"սիս էթմէյէ ճէհա է-տէնլէր նէ՝ միւպարէք տիր, գիրա Րուհ իւլ Գուտսըն՝ ա-թկյէ վէ գուվվէթինէ մալիք օլաճազլար տըր: Վէ էյէր նիհայէթէ տէյին սապր էտէրլէրսէ, եէվմ իւլ ախըրտա եիւք-սէլիպ Գուգունըն էպէտի մէլէքիւթինտէ խէլաս պուլաճազ-լար տըր: Վէ սէլամէթ, պէլի՝ խայըրլը միւթտէ հէր թէպ-շիր էտէն, տաղլարըն իւզէրինտէ նէ՝ կիւզէլ օլաճազ տըր:

38. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պիրատէրլէրիմին գիւրրկյէ-թինին պագկյէսինի, վէ հէմ տախի Եհնուտինին աղզընտան չըգան Ալլահըն Գուգուսունըն քիթապընը կէօրտիւմ:

39. Վէ օ քիթապ թա"իֆէլէրտէն պիրատէրլէրիմին գիւրրկյէթինին պագկյէսինէ եէթիշտի: Վէ քիթապ անլէ-րէ եէթիշտիքտէն սօնրա, Գուգունըն գուվվէթի վասըթա-սըյլէ թա"իֆէլէր թարաֆընտան զուհուր էտիպ անլէրէ եէ-թիշէն տիկէր քիթապլար կէօրտիւմ: Պուլլար հէմ թա"իֆէ-լէրի, հէմ պիրատէրլէրինին գիւրրկյէթինին պագկյէսինի, վէ հէմ տախի գէմին իւզէրինտէ տաղըլմըշ օլան Եհնուտի-լէրի՝ փէյղամպէրլէրին վէ Գուգունըն օն իքի Րէսուլընըն եազտըզլարը հազգ օլտուղընա իգնա էտէճէքլէր տիր:

40. Վէ մէլէք պանա սէօյլէյիպ տէտի. Թա"իֆէլէր ա-րասընտա կէօրտիլին պու սօն քիթապլար, էվվէլքիլէրի, եա՝-նի՝ Գուգունըն օն իքի Րէսուլընըն եազըլարը հազգ օլտուգ-լարընը թէսպիթ էտէճէք, վէ անլէրտէն իխրաճ օլունմուշ օլան սատէ վէ գըյմէթլի շէյլէրի պիւտիւրէճէք տիր: Վէ անլէր Ալլահըն Գուգուսըն էպէտի Փէտէրին Օղլու վէ տիւնեանըն իշլասքեարը օլտուղընը, վէ անա կէլմէտիքճէ հիչ պիր քիմսէ խէլաս պուլամայաճաղընը հէր գապիլէ, լիսան վէ գավմա խապէր վէրէճէք տիր:

41. Վէ պու քիթապլար Գուգունըն աղզըյլէ սապիթ էտիլէճէք օլան քէլամա կէօրէ կէլմէլի տիրլէր: Վէ Գու-գունըն քէլամլարը հէմ սէնին գիւրրկյէթինին՝ հէմ Գու-գունըն օն իքի Րէսուլընըն թէվարիխինտէ պէյան էտիլէճէք տիր: Իմսի պունլարըն հէր պիրի տիկէրինի թէսպիթ էտէ-ճէք տիր, գիրա պիւթիւն գէմին իւզէրինտէ պիր Ալլահ վէ պիր Զօպան վար տըր:

42. Վէ վազըթ կէլիյօր քի պու Չօպան, հէր միլէթէ, հէմ Եէհուտիլէրէ, հէմ Թա'իֆէլէրէ քէնտիսինի իզհար էտէճէք տիր. վէ հէմ Եէհուտիլէրէ, հէմ Թա'իֆէլէրէ քէնտիսինի իզհար էթտիքտէն սօնրա, օ քէնտիսինի հէմ Թա'իֆէլէրէ, հէմ Եէհուտիլէրէ իզհար էտէճէք, վէ սօնրաքիլէր էվլէլէթի օլուպ, էվլէլէլէրէր սօնրաքի օլաճագ տըրլար:

ՊԱՊ 14

1. Վէ վազը' օլաճագ քի՝ էյէր Թա'իֆէլէր Ալլահըն Գուգուսընըն՝ անլէրին Թէօքէզինի գալտըրըպ տա՝ քէնտիսինի քէլամ վէ գուվլէթ իլէ անլէրէ իզհար էտէճէյի գէմանտա, անա տինլէրլէր իսէ,

2. Վէ անլէր Ալլահըն Գուգուսընըն՝ ալէհինէ գալլլէրինի սէրթլէշտիրմէզլէր իսէ, անլէր սէնին փէտէրինին զիւրրիյէթի, պէլի՝ Պէյթ ի Իսրայէլ արասընտա սայըլաճագլար, վէ վա'տ օլունան տիյարտա իլ էլ էպէտ միւպարէք պիր գալմ օլաճագլար, վէ պիր տահա էսիրլիյէ էնտիրլիմէյէճէքլէր. վէ Պէյթ ի Իսրայէլ պիր տահա խէճիլ օլմայաճագ տըր:

3. Վէ շէյթանըն՝ ատէմլէրին ճանընը գըլաղուզլամասը իչիւն քէնտինին վէ էվլատընըն Թէ'սիս էթտիյի շօլ պէօյիւք վէ մէքրուհ քիլիսէնին գազտըղը հալլիյէ, պէլի՝ ատէմլէրին հէլազը իչիւն հաֆր օլունան հալլիյէ, անը գազան քիմսէլէր իլէ տօլտուրուլաճագ, վէ անլէր քիւլլիյէն խարապ օլաճագլար տըր՝ տէյու Ալլահըն Գուգուսընը պույուրուր. վէ ճանըն մահվ օլունմասը տէյիլ, իլլա սօնսըղ օլան ճէհէննէմէ աթըլմասը տըր:

4. Զիրա իշթէ, պու՝ Ալլահըն ինտինտէ Փըսգ վէ մէքրուհաթ իշլէյէնլէրին ճիւմլէսի իւզէրինէ, կէրէք շէյթանըն էսիրլիյինէ կէօրէ, կէրէք Ալլահըն՝ ատալէթի մուճիպինճէ տիր:

5. Վէ մէլէք պէն, Նիֆայա, սէօյլէյիպ տէտի. Թա'իֆէլէր Թէվպէ էթտիքլէրի հալտէ, անլէրէ խայըրը օլաճաղընը կէօրտիւն. վէ Բապըն Պէյթ ի Իսրայէլ իլէ էթտիյի ահալարա տա'իր խապէրտար սըն. հէմ տախի հէր Թէվպէ էթմէյէն քիմսէնին հէլաք օլաճաղընը իշիթտին:

6. Պու սէպէպտէն, Թա'իֆէլէր Ալլահըն Գուգուսընա գարըք քէնտի գալլլէրինի սէրթլէշտիրթիլէրսէ՝ վայ անլէրէ:

7. Զիրա Ալլահըն Գուգուսընը պէօյլէ պույուրուր. Վազըթ կէլիւր քի՝ պէն ի ատէմ արասընտա պէօյիւք վէ՝ աճա'իպ պիր իշ իճրա էտէճէյիմ, պու իշ հէր գանղը Թարաֆտա էպէտի օլաճագ տըր: Եա սէլամէթ վէ էպէտի հայա-

Թա գանաորը լաճազ լար, եա քէնտի գաթը գալալէրինին էսիրլիյինէ, վէ քէնտի ֆիքըլէրինին քէօթիւլիւլիւնէ թէս-լիւմ օլունաճազ լար. վէ հէմ տախի հազգընտա սէօյլէտիյիւմ շէյթանըն էսիրլիյինէ կէօրէ, կէրէք ճիւմանի կէրէք ըու-հանի խարապիյէթէ տիւշար օլաճազ լար տըր:

8. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէլէք պու սէօյլէրի սէօյլէ-տիքտէն սօնրա, պանա տէտի. ֆէտէրին Պէյթ ի իսրայէլէ եափտըղը՝ աշտլարընը տէր խաթր էտէ՞ր մի սին: Պէն անա՝ էվվէթ, ճէվապընը վէրտիւմ:

9. Վէ մէլէք պանա՝ Պազ, վէ շէյթան թարաֆընտան թէ՞սիս օլունուպ, մէքըուհաթըն վալիտէսի օլան շօլ պէօ-լիւք վէ մէքըուհաթըն քիլիսէյէ նազար էյլէ՝ տէտի:

10. Իշթէ, անճազ իքի քիլիսէ վար տըր. պիրի Ալլա-հըն Գուզուսընըն քիլիսէսի տիր, օլ պիրի շէյթանըն քիլի-սէսի տիր. իմտի Ալլահըն Գուզուսընըն քիլիսէսինէ՝ ա՛րիտ օլմայան քիմսէ, մէքըուհաթըն քիլիսէսինէ, եա՛նի շօլ պէօլիւք քիլիսէյէ՝ ա՛րիտ տիր. վէ պու քիլիսէ պիւթիւն տիւնեանըն Ֆահիշէսի տիր՝ տէտի:

11. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն պազըպ պիւթիւն տիւն-եանըն Ֆահիշէսինի կէօրտիւմ. վէ օ շօզ սուլար իւզէրինտէ օթուրտու. վէ մէրգումէ պիւթիւն տիւնեա, եա՛նի՝ հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գալմ իւզէրինտէ սալթանաթ էթտի:

12. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ալլահըն Գուզուսընըն քիլի-սէսինի կէօրտիւմ. վէ պէօլիւք սուլար իւզէրինտէ օթու-րան Ֆահիշէսին Փըսզ վէ մէքըուհաթըն սէպէպինտէն սայը-ճա ազ իտիլէր. Փազաթ Ալլահըն մուգատտէսլէրինտէն՝ իպարէթ օլան Ալլահըն Գուզուսընըն քիլիսէսի տախի պիւ-թիւն ըու՛ի գէմինտէ տաղըլմը իտի, վէ կէօրտիւլիւմ Փա-հիշէսին սէպէպինտէն՝ անլէրին հիւքիւմէթի ըու՛ի գէմին-տէ ազ իտի:

13. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէքըուհաթըն վալիտէսի՝ Ալլահըն Գուզուսընըն՝ ալէյհինէ մուհարէպէ էթմէք մազսէ-տիլլէ՝ պիւթիւն տիւնեատա պուլունան թա՛րիֆէլէրին հէր միլլէթիւտէն վաֆիր խալէ՝ ճէմ՝ էյլէտիյինի կէօրտիւմ:

14. Վէ պէն, Նիֆայ, Ալլահըն Գուզուսընըն գուվվէթի՝ Գուզուսընըն քիլիսէսինին մուգատտէսլէրի, վէ պիւթիւն տիւնեատա տաղըլմը օլան Բապպըն միւթա՛աշիտ էհալիսի իւզէրինէ էնտիյինի կէօրտիւմ. վէ անլէր՝ սալահ վէ Ալլահըն գուվվէթիլլէ սիւհալանմը օլարազ՝ ազիւմ ճէլալտէ իտիլէր:

15. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն Ալլահըն ղազապընըն պէօլիւք վէ մէքըուհաթըն քիլիսէ իւզէրինէ տէօքիւլտիյինի կէօ-րտիւմ, հաթթա գէմինին հէր միլլէթ վէ գապիլէսի արա-սընտա մուհարէպէ վէ մուհարէպէ թէվաթիւրլէրի պու-լունտըղընը միւշահէտէ էթտիւմ:

16. Վէ մէքրուհաթըն վալիտէսինէ թապի՝ օլան ճիւմ-
լէ միլլէթլէր արասընտա մուհարէպէ օլմաղա պաշլա-
տըզճա, մէլէք պանա սէօյլէյիպ տէտի. Ալլահըն ղազա-
պընըն մէքրուհաթըն վալիտէսի իւզէրինտէ պուլունտըղը-
նա նազար էյլէ, իշթէ պու ճիւմլէ շէյլէրի կէօրիւյօրսըն:

17. Վէ Ալլահըն ղազապընըն՝ Փահիշէլէրին վալիտէսի,
եա՛նի՝ պիւթիւն տիւնեանըն պէօյիւք վէ մէքրուհ քիլիսէսի
իւզէրինէ տէօքիւլէճէյի կիւն եէթիշտիյինտէ, (վէ պու քի-
լիսէսին թէմէլի շէյթան տըր), օլ ղէման վէ օլ կիւնտէ օ
Պէյթի ի իսրայէլ օլան քէնտի գալմը իլէ էթտիյի 'աշտլա-
րը իթմամ էթմէք իշիւն եօլ հազըրլամադ իւզրէ Փէ-
տէրին իշի պաշլայաճադ տըր:

18. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէլէք պանա սէօյլէյիպ՝
Պագ, տէտի.

19. Վէ պէն պազըպ, պէյազ էլպիսէ կէյինմիշ պիր
ատէմ կէօրտիւմ:

20. Վէ մէլէք պանա՝ Գուզուընըն օն իքի ըհսուլընտան
պիրինէ նազար էյլէ՝ տէտի:

21. Իշթէ օ պու շէյլէրին պագիսինի, պէլի՝ վուզու՝
պուլմուշ օլան նիշէ շէյլէրի կէօրիւպ եազաճադ տըր:

22. Վէ օ տիւնեանըն սօնը հազգընտա տախի եազա-
ճադ տըր:

23. Իմտի՝ եազաճաղը շէյլէր 'ատիլ վէ հազգ տըր.
վէ իշթէ, անլէր կէօրտիւյիւն Եհնուտինին աղզընտան չը-
գան քիթապտա մուհարրէր տիրլէր. վէ Եհնուտինին աղ-
զընտան չըգտըղը ղէմանտա, եախօտ քիթապ Եհնուտինին
աղզընտան չըգտըղը ղէմանտա, եազըլան շէյլէր սատէ,
փաք վէ զիյատէսիյլէ գըյմէթլի իտի, վէ հէր քէսին անլա-
մասընա գօլայ իտի:

24. Վէ իշթէ Բապպըն ըհսուլընըն եազաճաղը շէյլէր-
տէն նիշէլէրի սէն կէօրմիւշ սին, վէ պագիսինի կէօրէճէքսին:

25. Լաքին պուլնտան սօնրա կէօրէճէյին շէյլէրի եազ-
մամալըսըն, զիրա Բապպ Ալլահ անլէրի եազմադ իշիւն Ալ-
լահըն Գուզուսընըն ըհսուլընը թա՛եին էթտի:

26. Վէ Ալլահ պուլնտան էվվէլ եաշամըլ օլան տիկէր
քիմսէլէրէ ճիւմլէ շէյլէրի կէօսթէրմիշ տիր: Վէ անլէր
կէօրտիւքլէրի շէյլէրի եազմըլ տըրլար. վէ պուլնյար՝ Գու-
զուտա պուլլունան հագիգաթա կէօրէ միւհրլէնմիշ օլուպ,
Պէյթի ի իսրայէլին մէնֆա՛աթը իշիւն Բապպըն միւնասիպ
զէմանընտա զուհուր էտէճէք տիր:

27. Վէ պէն, Նիֆայ, իշիթտիմ՝ վէ շէհատէթ էտէրիմ
քի՝ մէլէյին սէօգիւնէ կէօրէ, Գուզուընըն ըհսուլընըն իամի
Եուհաննա իտի:

28. Վէ իշթէ պէն, Նիֆայ, կէօրտիւյիւմ վէ իշիթտի-

յիւմ շէյլէրին պազդիսինի եազմագտան մէն՝ օլունտոււմ . իմ-տի եազտըղըմ շէյլէր պանա քեաֆի տիր . վէ կէօրտիւ-յիւմ շէյլէրտէն անճազ ճիւզ՝ի գըսամընը եազմըշըմ :

29. Վէ շէհատէթ Էտէրիւմ քի՝ փէտէրիւմին կէօրտիւ-յիւ շէյլէրի կէօրտիւմ . վէ Բապպըն մէլէյի անլէրի պանա պիւտիրտի :

30. Վէ շիմտի Բուհտա կէօթիւրիւլտիւլյիւմտէ՝ կէօր-տիւլյիւմ շէյլէրէ տա՝իր սէօյլէմէյի խիթլամա կէթիւրիւրիւմ . վէ կէօրտիւլյիւմ շէյլէրին քեաֆֆէսի մուհարրէր տէյիլ ի-սէտէ , երինէ պէնիւմ եազտըղըմ շէյլէր հազիգաթ տըր : Վէ պէօյլէ տիր : Ամին :

ՊԱՊ 15

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն , Նիֆայ , Բուհտա րէֆ՝ օլունտըգտան , վէ պու շէյլէրի կէօրտիւքտէն սօնրա՝ փէտէ-րիւմին չատըրընա տէօնտիւմ :

2. Վէ պիրատէրլէրիւմի կէօրտիւմ , վէ փէտէրիւմին ան-լէրէ սէօյլէտիյի շէյլէրէ տա՝իր եէք տիկէրիյէ միւպահէ-սէ Էթմէքտէ իտիլէր . զիրա օ անլէրէ չօգ պէօյիւք շէյլէրէ տա՝իր սահիհէն սէօյլէտի , վէ պիր քիմսէ Բապպտան սիւ՝ալ Էթմէտիքճէ՝ անլէրի անլամազ կիւճ օլուր :

3. Վէ անլէրին գալպլէրի սէրթ օլտուղընտան Բապպա միւրէճմա՝աթ Էթմէլէրի Էլզէմ իտի իսէտէ , Էթմէտիլէր :

4. Վէ շիմտի պէն , Նիֆայ , անլէրին գալպլէրինին սէրթլիյի , վէ պէն ի ատէմին պէօյիւք Փըսզը սէպէպինտէն կէօրտիւլյիւմ շէյլէրին մուհազգազ վուգու՝ պուլաճաղընը պիւտիյիմ իշիւն՝ միւքէտտէր օլտում :

5. Վէ պու մուզայագամ սէպէպինտէն գուվվէթիւմ զայ՝ օլտու . զիրա միլլէթիւմին խարապիյէթի սէպէպինտէն տէրտլէրիւմ ճիւմլէտէն զիյատէ պէօյիւք իտի , շիւնքի միլ-լէթիւմին խարապիյէթիւնի կէօրտիւմ :

6. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն քէսպ ի գուվվէթ Էթ-տիքտէն սօնրա , պիրատէրլէրիւմէ սէօյլէտիւմ , վէ անլէրին միւպահասէլէրի հազգընտա սիւ՝ալ էյլէտիւմ :

7. Վէ անլէր՝ իշթէ պիզ գէյթոււն աղաճընըն թապի՝ի տալլարընա , վէ հէմ տաիւ թա՝իֆէլէրէ տա՝իր օլան փէ-տէրիւիզին սէօղլէրինի անլայամայըղ տէմէլէրի իւզէրինէ ,

8. Պէն անլէրէ՝ Բապպտան սիւ՝ալ Էթտինի՞զ մի տէտիւմ :

9. Վէ անլէր պանա՝ Պիզ սիւ՝ալ Էթմէտիք , զիրա Բապպ պիզէ պէօյլէ շէյլէրի պիւտիրմէզ՝ տէտիլէր :

10. Իշթէ անլէրէ տէտիւմ . Նէտէն տիր քի Բապպըն Էմր-լէրինի հըֆզ Էթմէզսինիզ . վէ Նէտէն տիր քի գալպլէրինիզ սէրթլիյի սէպէպինտէն հէլաք օլմազ իսթէրսինիզ : Բապ-

պըն պուլուրտուղը շէյլէրի տէր խաթըր էթմէ՞զ մի սինիզ :

11. Եւանի՛ էյէր գալպինիզի սէրթլէշտիրմէյիպ տէ պէն-տէն թալէպ էտէրսէնիզ , վէ թալէպ էթտիյինիզի գապուլ էտէճէյինիզէ ինանըպ տա , էմրլէրիմի հըֆզ էթմէյէ զայ-րէթ էտէրսէնիզ , հագիգաթէն պուլ շէյլէր սիզէ պիլտիրիլէ-ճէք տիր :

12. Իշթէ սիզէ տէրիմ . էճտատըմըգտա պուլունան Բապպըն Բուհուլ թարաֆընտան Պէյթ ի Իսրայէլ պիր գէյթուլն աղաճընա թէշպիհ օլունտու , վէ իշթէ պիզ Պէյթ ի Իսրայէլ-տէն գըրըմըլ օլտուղըմըգ հալտէ , պիզ Իսրայէլին պիր տա-լը տէյիլ՞ մի իզ :

13. Վէ շիմտի թա՞իֆէլէրին թէմամիյէթի վասիթա-սիյլէ թապի՛ի տալլարըն աշլանմասընա տա՞իր օլան փէտէ-րիմիզին սէօզլէրինին մա՞նասը պուլ տըր քի՛ ախըր գէման-տա Մէսիհին քէնտիսինի պէն ի ատէմէ իզհար էթտիյինտէն չօգ նէսլլէր սօնրա , հաթթա չօգ սէնէլէր տէվամ էտէն միւտտէթտէ՛ զիւրրիյէթիմիզ իմանսըզլըգտա տէվամ էթ-տիքտէն սօնրա , օլ գէման Մէսիհին ինճիլինին թէմամիյէթի թա՞իֆէլէրէ եէթիշէճէք , վէ թա՞իֆէլէր եէտիյլէ զիւրրի-յէթիմիզին պագիյէսինէ եէթիշէճէք տիր :

14. Վէ օլ կիւնտէ զիւրրիյէթիմիզին պագիյէսի Պէյթ ի Իսրայէլտէն օլտուգլարընը , վէ Բապպըն միւթէա՛հհիտ գալմը օլտուգլարընը պիլէճէքլէր . վէ օլ գէման էճտատընը թանըլըպ՛ անլէրին իշլասքեարընըն էճտատլարընա թա՛լիմ էթմիշ օլտուղը ինճիլին մա՛լիւմաթընա կէլէճէքլէր . իմ-տի քէնտիլէրին իշլասքեարընըն մա՛լիւմաթընա վէ անըն թա՛լիմինին հագիգի էսասլարընա կէլէճէքլէր տիր , թա քի անա կէլիպ անտէն խէլաս պուլմագլըղըն եօլընը անլայալար :

15. Վէ օլ կիւնտէ անլէր քէնտիլէրին էպէտի Ալլահը վէ գայասը վէ խէլասը իշիւն մէսրուր օլուպ՛ համտ էթմէ-յէճէք մի տիրլէր . պէլի՛ օլ կիւնտէ հագիգի ասմատան գուվվէթ վէ դըտա գապուլ էթմէյէճէքլէր մի , պէլի՛ Ալ-լահըն հագիգի աղըլընա կ՞լմէյէճէք մի տիրլէր :

16. Իշթէ պէն սիզէ տէրիմ . Պէլի՛ անլէր թէքրար Պէյթ ի Իսրայէլ արասընտա տէր խաթըր օլունուպ , գէյ-թուլն աղաճընըն թապի՛ի տալը օլտուղընտան , հագիգի գէյ-թուլն աղաճընտա աշըլանաճագլար տըր :

17. Վէ փէտէրիմիզին սէօզլէրինին մա՞նասը պուլ տըր քի՛ անլէր թա՞իֆէլէր թարաֆընտան տաղըլմատըգճա պուլ վուգու՛ պուլմայաճագ տըր : Վէ պուլնուլն թա՞իֆէլէր թա-րաֆընտան կէլէճէյինի անլատըյօր քի՛ Բապպ Եհհուտիլէրտէն եախօտ Պէյթ ի Իսրայէլտէն ըէտտ օլունաճաղը սէպէպտէն քէնտի գուվվէթինի թա՞իֆէլէրէ կէօսթէրսին :

18. Իմտի փէտէրիմիզ եալընըզ պիզիմ զիւրրիյէթի-

միզ հագգընտա տէյիլ, իլլա պիւթիւն Պէյթ ի Իսրայէլ հագգընտա տախի սէօյլէտի, վէ ախըր կիւնէլէրտէ իթմամ օլունմասը լազըմ օլան Բապպըն փէտէրիմիզ Ապրահամ իլէ էթտիլի 'աչտը, եա'նի' սէնին զիւրրիլէթինտէ տիւնեանըն պիլ ճիւմլէ գապիլէլէրի միւպարէքլէնէճէք տիր' տէմէք իսթէտի:

19. Վէ վազը' օլտու քի' պէն, Նիֆայ, անլէրէ պու շէյլէր հագգընտա չօգ սէօյլէտիմ, վէ ախըր կիւնէլէրտէ Եհնուտիլէրին ի'ատէսինէ տա'իր անլէրէ սէօյլէտիմ:

20. Վէ Եհնուտիլէրին եախօտ Պէյթ ի Իսրայէլին ի'ատէսի հագգընտա սէօյլէյէն իշա'եանըն սէօզլէրինի անլէրէ զիքը հլէլէտիմ, եա'նի' անլէր ի'ատէ օլունտուգտան սօնրա, պիր տահա խէճիլ օլմայըպ տաղըլմայաճագլար տըր: Վէ պիրատէրլէրիմէ նիշէ սէօզլէր սէօյլէտիմ, վէ անլէր սիւ-քիւթ էտիպ' Բապպըն 'ինտինտէ քէնտիլէրինի միւթէվա-զը' էթտիլէր:

21. Վէ վազը' օլտու քի' անլէր պանա թէքրար սէօյլէյիպ, Փէտէրիմիզին ըույատա կէօրտիւյիւ շէյին մա'նասը նէ՞ տիր, եա'նի' կէօրտիւյիւ աղաճըն մա'նասը նէ՞ տիր' տէտիլէր:

22. Վէ անլէրէ' Հայաթ աղաճընըն պիր րէսմի տիր' տէտիմ:

23. Վէ անլէր պանա' Աղաճա գըլաղուզլայան' փէտէրիմիզին կէօրտիւյիւ տէմիր 'ասանըն մանասը նէ՞ տիր' տէտիքլէրինտէ, պէն անլէրէ' Ալլահըն քէլամը տըր' տէյու ճէվապ վէրտիմ:

24. Վէ Ալլահըն քէլամընը հէր տինլէյիպ, անը գա-վի թութան քիմսէ հէլաք օլմայաճագ, վէ շէրիրին իղվա-լարը վէ գըզըն օզլարը անլէրի քէօրլէտիպ հէլաքա կէօթիւրմէք գուվլէթինէ մալիք օլմայաճագ տըր' տէտիմ:

25. Իմտի պէն, Նիֆայ, անլէրէ' Բապպըն քէլամընա տիգգաթ էյլէյէլիմ' տէյու նասիհաթ էթտիմ. պէլի' պէն ճանըմըն պիւթիւն ղայրէթիլէ, վէ մալիք օլտուղըմ պիւթիւն գուվլէթիմլէ անլէրէ րիճա էթտիմ քի' Ալլահըն քէլամընա տիգգաթ էտիպ, հէր շէյտէ էմրինի տա'իմա հըֆզ էթսինլէր:

26. Վէ անլէր պանա' Փէտէրիմիզին կէօրտիւյիւ սու-լար ըրմաղը նէ՞ տիր' տէտիլէր:

27. Վէ պէն անլէրէ տէտիմ. Փէտէրիմին կէօրտիւյիւ սու նափաքըրգ տըր. վէ փէտէրիմին Ֆիքրի տիկէր շէյլէր իլէ օլ գատար մէշղուլ տըր քի' օ սույուն նափաքըրզընը կէօրմէտի:

28. Վէ անլէրէ տէտիմ. Օ' Փասըգ օլանլարը Հայաթ աղաճընտան, վէ Ալլահըն մուգատտէսլէրինտէն այըրան հիյ-պէթլի պիր չուգուր տըր:

29. Վէ անլէրէ տէտիմ քի՝ օլ չուգուր մէլէյին պա-
նա տէտիյինէ կէօրէ ֆասըգլար իչիւն հազըրլանմը օլան
հէյպէթլի ճէհէննէմին պիր րէսմի տիր:

30. Վէ անլէրէ տէտիմ. ֆէտէրիմիգ՝ Ալլահըն 'ատա-
լէթինին ֆասըգլարը սալիհլէրտէն այըրտըղընը տախի կէօր-
տիւ. վէ անըն փարլագլըղը, իլ էլ էպէտ Ալլահա տօղրու
չըգան պիր աթէշ ալէվի փարլագլըղը կիպի օլուպ նիհա-
յէթի եօգ տըր:

31. Վէ անլէր պանահ՝ Պու շէյ թէհրիւպէ կիւնլէրին-
տէ վիւճուտըն 'ազապը՝ մը տէմէք տիր, եօգսա ճիսմանի
ճէսէտ էօլտիւքտէն սօնրա, ճանըն սօն հալընա՝ մը պազար,
եախօտ ճիսմանի օլան շէյլէր հազընտա սէօյլէնիլի՞ր մի՝
տէտիլէր:

32. Վէ պէն անլէրէ ճէվապ էտիպ տէտիմ. Պու մատ-
տէլէր հէմ րուհանի հէմ ճիսմանի խուսուսլարա միւթա՝-
ալլիգ տիր. զիրա պիր կիւն կէլիւր քի՝ անլէր քէնտի 'ա-
մէլլէրի իչիւն հիւքմ օլունաճագլար, պէլի՝ ճիսմանի ճէ-
սէտին թէհրիւպէ կիւնլէրինտէ իճրա էթմիշ օլտուղը 'ա-
մէլլէր իչիւն պիլէ հիւքմ օլունաճագլար տըր:

33. Իմտի էյեր քէնտի ֆըսգլարընտա վէֆաթ էտէր-
լէրսէ, րուհանիլիյէ վէ սալահա 'ա՞խտ օլան շէյլէրտէն
րէտտ օլունմալը տըրլար. Իմտի անլէր Ալլահըն հուզուրըն-
տա տուրուպ 'ամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունմալը տըրլար.
էյեր 'ամէլլէրի նափաք իսէ, անլէրին նափաք գալմալարը ի-
ճապ էտէր, վէ նափաք օլտուգլարը հալտէ հիշ պիր վէճնլէ
Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ սաքին օլամագլար, պէօյլէ օլ-
մազսա իտի, Ալլահըն մէլէքիւթիւ նափաք օլմալը տըր:

34. Ամմա իշթէ սիգէ տէրիմ. Ալլահըն մէլէքիւթիւ
նափաք տէյիլ տիր, վէ Ալլահըն մէլէքիւթիւնէ նափաք
պիր շէյ կիրէմէզ: Իմտի նափաք օլան շէյ իչիւն մութ-
լագա նափաք պիր եէր պուլուունմալը տըր:

35. Վէ հազըրլանմը պիր եէր վար տըր. պէլի՝ հազ-
ընտա սէօյլէտիյիմ օլ հիյպէթլի ճէհէննէմ քի՝ անըն. թէ-
մէլի շէյթան տըր. Իմտի ատէմլէրին ճանընըն սօն հալը
պու տըր, եա՝ Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ իսքեան էթմէք,
եա՝ տա զիքը էթտիլիմ 'ատալէթ սէպէպիւնտէն րէտտ օ-
լունմագ տըր:

36. Պու էճլտէն ֆասըգլար սալիհլէրտէն վէ մէյվէսի
հէր մէյվէտէն գըյմէթլի վէ արզուլը օլան հայաթ աղա-
ճընտան րէտտ օլունաճագլար, պէլի՝ պու մէյվէ Ալլահըն
էն պէօյիւք 'աթիյէսի տիր: Վէ պէօյլէճէ պիրատէրլէրիմէ
սէօյլէտիմ: Ամին:

ՊԱՊ 16

1. Վէ շիմտի վազը՝ օլտու քի՝ պէն, Նիֆայ, պիրատէր-
ւէրիմէ սէօյլէմէյի պիթիրտիյիմտէ, իշթէ անլէր պանա՝ Պի-
զէ թէհամմիւլ էտէ պիլէճէյիմիզտէն զիյատէ աղըր շէյլէր
սէօյլէտին՝ տէտիլէր:

2. Վէ պէն անլէրէ՝ Ֆասըգլարա գարշը, հագիգաթ-
միւճէպինճէ աղըր շէյլէր սէօյլէմիշ օլտուղըմը պիլիրիմ,
վէ սալիւլէրի թէպրիր էթմիշ օլուպ, եշվիմ իւլ ախըրտա
եիւքսէլէճէլէրինէ շէհատէթ էթմիշիմ: Իմտի հագիգաթ
սուչլու օլանլարա աղըր կէլի, զիրա հագիգաթ թա անլէ-
րին եիւրէլէրինէ սափլանըր:

3. Վէ շիմտի էյ՝ պիրատէրլէրիմ, էյէր սիգ սալիւլ օլուպ
տա, հագիգաթա գուլագ վէրէրէք տինլէսէ իտինիզ, վէ Ալ-
լահըն՝ ինտինտէ իսթիգամէթլի եիւրիւսէ իտինիզ, օլ գէ-
ման հագիգաթտան նաշի մըրըլտամայաճագ իտինիզ:

4. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն, Նիֆայ, Ալլահըն էմրլէ-
րինի հըֆգ էթմէլէրի իշիւն պիրատէրլէրիմէ պիւթիւն ղայ-
րէթիմ իլէ նասիհաթ էթտիմ:

5. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ քէնտիլէրինի Ալլահըն ինտինտէ
միւթէվազը՝ գըլտըլար, վէ պէլքի սալահ թարիգլէրինտէ
սիւլիւք էտէրլէր՝ տէյու գալպիմտէ պէօյիւք մէսէրրէթ վէ
իւմիտէ նա՞իլ օլտում:

6. Շիմտի՝ ճիւմլէ պու շէյլէր փէտէրիմ Լէմուէլ տէ-
րէսինտէ՝ չատըրտա սաքին օլուր իքէն սէօյլէնմիշ վէ իճրա
օլունմըլ իտիլէր:

7. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն, Նիֆայ, Իսմա՛էլ գըզլա-
րընտան պիրինի թէգէվիւճ էյլէտիմ: Վէ պիրատէրլէրիմ
տախի Իսմա՛էլ գըզլարընտան ալտըլար: Վէ Զօրամ տախի
Իսմա՛էլին պէօյիւք գըզը իլէ իգտիվաճ էյլէտի:

8. Վէ պէօյլէճէ փէտէրիմ՝ Բապպ թարաֆընտան գա-
պուլ էթտիյի էմրլէրի իթմամ էյլէտի: Վէ պէն, Նիֆայ,
Բապպ թարաֆընտան զիյատէսի իլէ միւպարէլէնտիմ:

9. Վէ վուգու՝ պուլտու քի՝ կէճէ վագթընտա Բապպըն
սէտասը փէտէրիմէ սէօյլէտի, վէ՝ Նարըն պէրրիյէյէ եօլա
չըգմալըսըն՝ տէյու պուլուրտու:

10. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ փէտէրիմ սապահլայըն գալգըպ
չատըրըն գափուսընա չըգտըղընտա, եէր իւզէրինտէ 'աճա-
"իպ մա՛մուլաթ իլէ եափըլմըլ եուվարլագ պիր թօփ կէօր-
մէսիլլէ փէք միւթէհալլիր օլտու: Վէ օլ թօփ խասս փի-
րինճտէն եափըլմըլ իտի: Վէ թօփըն իշինտէ իքի իք պու-
լունտու, վէ իքլէրին պիրի պէրրիյէյէ կիտէճէյիմիզ թարա-
ֆը 'իշարէթ էտէր իտի:

11. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէրրիյէյէ պէրապէր կէօթիւր-

մէքլիյիմիզ լազըմ՝ օլան չէյլէրի, վէ րապպըն պիզէ վէր-
միշ օլտուղը զախիրէնին գալանընը ճէմ՝ էթտիք. վէ պէր-
րիյէյէ կէօթիւրմէք իւզրէ հէր ճինս թօխումը պէրապէր
ալտըզ :

12. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ չատըրլարմըզը ալըպ իէման
ըրմաղընը կէչէրէք պէրրիյէյէ եօլա չըգտըզ :

13. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ տէօրթ կիւն ճէնուպէ ճէնուպ
ի չարգ թարաֆա տօղրու եօլճուլըզ էտիպ չատըրմըզը
թէքրար գուրտըզ : Վէ պու մահալը Շէյզէր թէսմիյէ էյ-
լէտիք :

14. Վէ վուգու՝ պուլտու քի՝ ենյ վէ օգլարմըզը ա-
լըպ խանէ խալգըմըզ իչիւն ալ ալլամաղա պէրրիյէյէ չըգ-
տըզ. վէ 'ա'իլէմիզ իչիւն թա'ամ պուլտուգտան սօնրա՝
թէքրար պէրրիյէտէ Շէյզէրէ 'ա'իլէմիզէ տէօնտիւք : Վէ
թէքրար պէրրիյէյէ եօլա չըգըպ 'այնի թարաֆա տէվամ էթ-
տիք, վէ պէրրիյէնին Պահրը Ահմէրին գըյըսընտաքի էն
միւնպիթ եէրլէրինտէ տէվամ էթտիք :

15. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ խայլի կիւնլէր եօլճուլըզ է-
տիպ եայըմըզ, օգլարմըզ, թաշ վէ սափանըմըզ իլէ ալ ալ-
լատըզ :

16. Վէ թօփըն պիզի տէլալէթ էթտիյի թարաֆա կիթ-
տիք, վէ օ պիզի պէրրիյէնին էն միւնպիթ եէրլէրինէ տէ-
լալէթ էթտի :

17. Վէ չօգ կիւնլէր եօլճուլըզ էթտիքտէն սօնրա իս-
թիրահաթ էթտիք, վէ խանէ խալգըմըզա թա'ամ թէտարիք
էյլէմէք իւզրէ պիր միւստտէթ չատըրմըզը գուրտըզ :

18. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն, Նիֆայ, ալ ալլամաղա
չըգտըղըմտա, խասս չէլիքտէն եափըլմըզ օլան եայըմը գըր-
տըմ. վէ եայըմ գըրըլտըգտան սօնրա, իշթէ պիրատէլէրիմ
եայըմըն զայ օլմասը սէպէպինտէն պանա դազապնագ օլտու-
լար, գիրա թա'ամա մալիք օլամատըզ :

19. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ էլիմիզ պօշ օլարագ 'աի'լէմի-
զէ տէօնտիւք : Վէ եօլճուլըզ սէպէպինտէն չօգ եօրղուն օլ-
մալարը իլէ թա'ամսըլըգտան սօն տէրէճէ սըգըլտըլար :

20. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ իէման վէ իէմուէլ վէ իսմա-
'էլին օղուլլարը պէրրիյէտէ չէքտիքլէրի էգիյէթ վէ սըգըն-
թըլարտան տօլայը գիյատէսի իլէ մըրըլտամաղա պաշլատը-
լար : Վէ փէտէրիմ տախի քէնտի րապպ Ալլահը 'ալէյհինէ
մըրըլտամաղա պաշլատը. պէլի՝ անլէրին քեհֆէսի գի-
յատէսի իլէ միւզթարիպ օլարագ, հաթթա րապպա գարըը
մըրըլտատըլար :

21. Վէ չիմտի պէն, Նիֆայ, եայըմ գըրըլտըղը իչիւն
պիրատէլէրիմ թարաֆընտան զահմէթ չէքտիմ, վէ անլէ-
րին եայլարը տախի գուվվէթլէրինի դայպ էթմիշ օլտուղըն-

տան, հալըմը գիյատեսիյէ միւշքիլ օլուպ, թա'ամա պիլէ մալիք օլամատըգ :

22. Վէ պէն, Նիֆայ, պիրատերլէրիմէ չօգ սէօյլէտիմ, զիրա գալպլէրինի թէքրար սերթլէշտիրիպ քէնտիլէրին Րապպ Ալլահը 'ալէյհինէ շիքեայէթ էթտիլէր :

23. Վէ վազը' օլտու քի' պէն, Նիֆայ, աղաճտան պիր եայ վէ տօղրու պիր տէյնէքտէն օգ եափտըմ : Իմտի եայ վէ օգ վէ սափան վէ թաշլար իլէ սիլահլանտըմ : Վէ փէտէրիմէ' թա'ամա նա'իլ օլմագ իւզրէ գանկը' թարաֆա չըգմալը իմ' տէտիմ :

24. Վէ փէտէրիմ Րապպա սիւ"ալ էյլէտի, զիրա սէօգլէրիմտէն միւթէ"սիր օլուպ, քէնտիլէրինի միւթէվազը' գըլտըլար : Վէ ճանըմըն դայրէթինտէ անլէրէ չօգ շէյլէր սէօյլէտիմ :

25. Վէ վազը' օլտու քի' Րապպըն սէտասը փէտէրիմէ կէլտի, վէ Րապպա գարշը մըրըլտատըղը էճլտէն սահիհէն թա'զիր օլունըպ, ճանը զիյատեսիյէ միւզթարիպ օլտու :

26. Վէ Րապպըն սէտասը անա տէտի. Թօփա պագ, վէ իւզէրինտէքի շէյլէրէ նազար էյլէ :

27. Վէ փէտէրիմ թօփ իւզէրինտէ մուհարրէր օլան շէյլէրի կէօրտիւքտէ, զիյատեսիյէ գօրգուպ թիթրէտի : Հէմ տախի պիրատերլէրիմ վէ Իսմա'էլին օղուլլարը վէ զէվճէլէրիմիզ գօրգուպ թիթրէտիլէր :

28. Վէ վազը' օլտու քի' պէն, Նիֆայ, թօփտա' իշարէթ էտէն փարմազլարը կէօրտիւմ, վէ անլէր' անլէրէ կէօսթէրտիյիմիզ դայրէթ վէ տիգգաթա կէօրէ իլլէտիլէր :

29. Վէ իւզէրինտէ եազըլմըշ եէնի պիր եազը վար իտի, վէ պու եազը գօլայճա օգունտու. վէ Րապպըն եօլլարընա տա'իր պիգէ մա'լլիւմաթ վէրտի, պու եազը' անա կէօսթէրտիյիմիզ իման վէ դայրէթէ կէօրէ վազըթ պէ վազըթ եազըլըպ թէպտիլ օլունուր իտի. պէօյլէճէ Րապպըն ուֆագ վասիթալար իլէ պէօյիւք իլլէր իճրա էթմէյէ գատիր իտիյինի կէօրիւյօրըզ :

30. Վէ վազը' օլտու քի' պէն, Նիֆայ, թօփ իւզէրինտէքի իշարէթլէրին տէլալէթ էթտիյինէ կէօրէ տաղըն թէփէսինէ չըգտըմ :

31. Վէ պէն, 'ա'իլէմիզին թա'ամը իշիւն եապանի հայվանլար վուրտուլմ :

32. Վէ վուրտուլըմ հայվանլարը կէօթիւրէրէք չատըրըմըգա տէճնտիւմ : Վէ թա'ամ պուլտուլըմը կէօրտիւքլէրինտէ, զիյատեսիյէ մէսրուր օլտուլար, վէ քէնտիլէրինի Րապպըն հուզուրընտա միւթէվազը' գըլըպ անա թէշէքքիւր էյլէտիլէր :

33. Վէ վազը' օլտու քի' պիզ թէքրար եօլա չըգտըգ ,

վէ էվվէլքի կիպի 'այնի Թարաֆլարա տօղրու հարաքէթ էթ-տիք: Վէ խայլի կիւն եօլճուլըգ էթտիքտէն սօնրա, պիր միւտտէթ գալմագ իւզրէ, Թէքրար չատըրմըզը գուր-տըգ:

34. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իսմա՛էլ վէֆաթ էթտի, վէ Նահօմ Թէսմիյէ օլունան մահալտա տէֆն օլունտու:

35. Վէ իսմա՛էլին գըզլարը՝ փէտէրլէրինին վէֆաթը վէ պէրրիյէտէ չէքտիքլէրի զահմէթլէր սէպէպինտէն զիյա-տէսիյէ միւթէ՛սսիւֆ օլտուլար. վէ փէտէրիմ անլէրի Եէ-րուշալիմ տիյարընտան կէթիրտիյի իշիւն, անըն՝ալէյհինէ մըրըլտալըպ տէտիլէր. ֆէտէրիմիզ էօլմիւշ տիր, պէլի՛ պէրրիյէտէ չօգ տօլաշտըգ, վէ չօգ էգիյէթ, աճլըգ, սու-սուզլըգ վէ եօրդունլըգ չէքտիք, վէ ճիւմլէ պու սըգընթը-լարտան սօնրա պէրրիյէտէ աճլըգտան էօլէճէյիզ:

36. Վէ պէյլէճէ հէմ պանա հէմ փէտէրիմէ գարշը մըրըլտատըլար, վէ Թէքրար Եէրուշալիմէ 'ավտէթ էթմէ-յէ արզու էթտիլէր:

37. Վէ Լէման Լէմուէլէ վէ հէմ տախի իսմա՛էլին օ-ղուլլարընա՝ կէլինիզ փէտէրիմիզի վէ պիրատէրիմիզ Նի-ֆայը գաթլ էտէլիմ, չիւնքի պիզ անըն պէյլիւք պիրատէր-լէրի իքէն քէնտիսի իւզէրիմիզէ հաքիմ վէ խօճա օլմագ հագգընը զասպ էտիյօր՝ տէտիլէր:

38. Շիմտի օ՝ Բապպ պէնիմլէ սէյլէմիշ տիր, հէմ տախի մէլէքլէր պանա իըտմէթ էթմիշ տիր՝ իտտի՛ա էտի-յօր. ամմա պիզէ եալան սէյլէյօր իտիյինի պիլիւրիզ. վէ պէյ-լէ չէյլէր նազլ էտիպ, քէնտի՛ազլ վէ ուսթալըզը իլէ կէօզ-լէրիմիզի գարարթմագ իշիւն չօգ իլլէր եափար. վէ պէլքի զարիպ պիր չէօլէ պիզի կէօթիւրիւպ՝ պիզի կէօթիւրտիւք-տէն սօնրա, քէնտի քէնտիսի իւզէրիմիզէ մէլիք եա հիւքմ-տար Թա՛եին էթմէյէ տիւշիւնիյօր, Թաքի պիզի քէնտի ի-րատէթ վէ հիւսն իրիզասընա կէօրէ գուլլանսըն: Վէ պու մինվալ իւզրէ պիրատէրիմ Լէման անլէրին գալպլէրինի գըզտըրտը:

39. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Բապպ պիզիմ իլէ պէրապէր իտի: Պէլի՛ պիզէ Բապպըն սէտասը կէլիպ անլէրէ չօգ սէօգ-լէր սէյլէտի, վէ անլէրի զիյատէսիյլէ Թա՛զիր էթտի. վէ Բապպըն սէտասը անլէրի Թա՛զիր էթտիքտէն սօնրա, անլէր զազապլարընտան տէօնիւպ կիւնահլարընտան Թէվպէ էթ-տիլէր: Վէ Բապպ Թէքրար պիզէ Թա՛ամ իհսան էթմէքլէ պիզի միւպարէքլէտի, վէ հէլաք օլմատըգ:

ՊԱՊ 17

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիզ պէրրիյէյէ Թէքրար եօլա չըգտըգ, վէ պունտան սօնրա չարգ Թարաֆընա տօղրու եօլ-

ճըլըգ էթտիք: Վէ պէրրիյէտէ եօճըլըղմըզ էսնասընտա չօգ սըգընթըլարա տիւչար օլտուգ, վէ գէվճէլէրիմիզ պէրրիյէտէ չօճուգլար թէվլիտ էթտիլէր:

2. Վէ Բապալըն պէրէքէթի իւզէրիմիզտէ օլ գատար 'ազիմ իտի քի' պէրրիյէտէ չիյ էթ իլէ կէչինտիք իսէտէ, եինէ գէվճէլէրիմիզ գուվվէթլի օլուպ չօճուգլարընը պօլ սիւտ իլէ էմգիրտիլէր. պէլի' էրքէքլէր կիպի գուվվէթլի իտիլէր վէ անլէր մըրըլտամագսըզըն եօճուլըղա թէհամմիւլ էթմէյէ պաշլատըլար:

3. Վէ պուռնտան կէօրիւյօրըզ քի' Ալլահըն թէնպիհաթը հըֆզ օլուռնմալը տըր: Վէ էյէր պէնի աստէմ Ալլահըն էմրէրինի հըֆզ էտէրլէրսէ, օ անլէրի պէպլէյիպ գուվվէթլէնտիրի, վէ անլէրէ էմր էթտիլի շէյի իճրա էթմէք իչիւն վասըթալար թէտարիք էտէր, իմտի պիզ պէրրիյէտէ եօճըլըգ էտէր իքէն' Ալլահ պիզիմ իչիւն վասիթալար թէտարիք էյլէտի:

4. Վէ պիզնիչէ սէնէլէր եօճըլըգ էթտիք, պէլի' սէքիզ սէնէ գատար պէրրիյէտէ գալտըզ:

5. Վէ Պաուռնթիֆուլ թէսմիյէ էթտիլիմիզ տիյարա վասըլ օլտուգ. վէ անտէ չօգ մէյվէ վէ եապանի պալ պուլուռնտուղընտան անը Պաուռնթիֆուլ թէսմիյէ էթտիք: Վէ հէլաք օլմայալըմ' տէյու պու ճիւմլէ շէյլէր Բապալ թարաֆընտան թէտարիք օլուռնտու: Վէ տէնիզի կէօրտիւք, վէ անը իրրիանթում եատ էթտիք, վէ անըն թա'պիրի չօգ սուլար տըր:

6. Վէ վագը' օլտու քի' պիզ տէնիզին քէնարընտա չատըրլարըմըզ գուրտըզ, վէ պիզ' ճիւմլէսինի եազամայաճագ տէրէճէտէ չօգ սըգընթը վէ էզիյէթ չէքտիք իսէտէ, տէնիզին քէնարընա եէթիշտիլիմիզտէ զլյատէսիլէ մէսըուր օլտուգ. վէ օլ մահալտէ չօգ մէյվէ պուլուռնտուղընտան անը Պաուռնթիֆուլ թէսմիյէ էթտիք:

7. Վէ վագը' օլտու քի' պէն, Նիֆայ, Պաուռնթիֆուլ տիյարընտա խայլի կիւն իգամէթ էթտիքտէն սօնրա, Բապալըն սէտասը պանա կէլիպ' Գալգ', տաղա չըգ' տէտի. վէ պէն գալգըպ տաղա չըգտըմ, վէ Բապալա նիտա էթտիմ:

8. Վէ Բապալ պանա սէօյլէյիպ տէտի. Պէնիմ Գալմըմը պու սուլարտան կէչիրմէքլիյիմ իչիւն սանա կէօսթէրէճէյիմ շէքլտէ պիր կէմի եափաճագսըն:

9. Վէ' Եա Բապալ, պանա կէօսթէրտիյին շէքլէ կէօրէ կէմիյի պինա էթմէք իչիւն նէրէյէ կիտիպ մա'տէն պուլալըմ քի էրիտիպ 'ալէթլէր եափայըմ' տէտիմ:

10. Վէ եափաճաղըմ 'ալէթլէրին մա'տէնինի նէրէտէ պուլաճաղըմը Բապալ պանա սէօյլէտի:

11. Վէ վագը' օլտու քի' պէն, Նիֆայ, աթէշ քէօրիւք-

լէմէք իշիւն հայվան տէրիսինտէն քէօրիւքլէր եափաղմ․ վէ քէօրիւքլէմէք իշիւն քէօրիւքլէրի եափաղմտան սօնրա , աթէչ չըգարմագ իշիւն իքի թաշը պիրպիրինէ չագըչաղըրտըմ :

12. Զիրա պու վագթատէք՝ պիզ պէրրիյէտէ տօլաշմագտա իքէն՝ չօգ տէֆա՝ աթէչ եագմամըգա րապպ միւսա՝տէ էթմէտի : Զիրա՝ Փիշիրմէյէ լիւզիւմ գալմամագ իշիւն թա՝ամընըզը լէզգէթլի եափաճաղըմ՝ տէյու րապպ պու յուրտու :

13. Վէ պէրրիյէտէ պէն սիգէ նուր օլաճաղըմ : Վէ էյէր էմըլէրիմի հըֆզ էտէրսէնիզ՝ էօնիւնիւզէ եօլընըզը հագըրլայաճաղըմ . իմտի էյէր թէնպիհաթըմը հըֆզ էտէրսէնիզ , վա՝տ օլունան տիյարա տօղրու գըլաղուզլանաճագսընըզ , վէ սիզ՝ պէնիմ թարաֆըմտան գըլաղուզլանաղընըզը պիլէճէքսինիզ :

14. Պէլի՝ վէ րապպ՝ Սիզ վա՝տ օլունան տիյարա վասըլ օլտուգտան սօնրա , պէն , րապպ Ալլահ օլտուղըմը պիլէճէքսինիզ . վէ րապպըն սիզի խարապիյէթտէն գուրթարտըղընը , պէլի՝ պէնիմ սիզի նէրուչալիմ՝ տիյարընտան կէթիրտիյիմի պիլէճէքսինիզ՝ տէտի :

15. Պու սէպէպտէն պէն , Նիֆայ , րապպըն էմըլէրինի հըֆզ էթմէք իւզրէ ճէհտ էթտիմ , վէ պիրատէրլէրիմէ սաաագաթ վէ ղայրէթտէ պէր տէվամ գալմալարընը նասիհաթ էյլէտիմ :

16. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ գայատան ալտըղըմ մա՝տէն թաշլարընը էրիտիպ ՝ալէթլէր եափաղմ :

17. Վէ պիրատէրլէրիմ պէնիմ պիր կէմի պինա էտէճէյիմի կէօրմէքլէ , ՝ալէյհիմէ մըրըլտամաղա պաշլայըպ տէտիլէր . Պիրատէրիմիզ ՝ագըլսըզ պիր քիմսէ տիր , գիրա պիր կէմի պինա էթմէյէ միւզթէտիր օլտուղըմ , վէ պու պէօյիւք սուլարը կէչմէյէ գատիր օլաճաղընը տախի զանն էտէր :

18. Վէ պէօյլէճէ պիրատէրլէրիմ ՝ալէյհիմէ սէօյլէնտիլէր , գիրա իշլէմէք իսթէմէտիլէր . վէ պիր կէմի եափմաղա միւզթէտիր օլտուղըմա , վէ րապպ թարաֆընտան թա՝լիմ օլունտուղըմա ինանմատըլար :

19. Վէ պէն , Նիֆայ , գալպլէրինին սէրթլիյի սէպէպինտէն զիյատէսիյլէ միւզէտտէր օլտում : Վէ շիմտի , պէնիմ միւզէտտէր օլտուղըմը կէօրտիւքլէրինտէ , գալպլէրինտէ սէվինտիլէր , հաթթա պէնի իսթիհզա էտէրէք տէտիլէր . Սէնին պիր կէմի պինա էթմէյէ միւզթէտիր օլմատըղընը , վէ՝ագըլըն իշէ եէթմէզ իտիյինի պիլիթիզ , պու սէպէպտէն պու գատար կիւճ պիր իշի իճրա էտէմէքսին :

20. Վէ փէտէրիմիզ քէնտի գալպլինին ՝ագըլը թէսավ-

վուրլարընտան տէլալէթ օլունտուղը կիպի, սէն տախի պէօյլէ սին. պէլի՝ օ պիզի Եհրուշալիմ տիյարընտան գըլաղուզլատը. վէ պու գատար սէնէլէր պէրրիյէտէ տօլաշտըգ. վէ զէվճէլէրիմիզ համիլէ իքէն՝ իշլէմէյէ մէճպուր իտիլէր. վէ պէրրիյէտէ չօճուգ թէվլիտ հտիպ էօլիւմտէն մա՛տա հէր շէյի չէքմիշ տիրլէր. վէ պու սէֆալէթի չէքմէքտէն իսէ, Եհրուշալիմտէ էօլմէլէրի տահա խայրլը իտի:

21. Իշթէ պու գատար սէնէ պէրրիյէտէ հզիյէթ չէքտիք. պու վագըթլարտա մալիք օլտուղումը միւլլը ու միրաս տիյարընտա րահաթլա օթուրա պիլտիք, պէլի՝ օրատա մութուլ օլա պիլիր իտիք:

22. վէ Եհրուշալիմ տիյարընտա օլանլարըն սալիհ պիր գաւմ օլտուղընը պիլիրիզ. գիրա անլէր Բապպըն գանունլարը վէ ահքեամընը հըֆզ էտիպ, Մուսանըն շէրիա՛թընա կէօրէ անըն էմրլէրինի հըֆզ էթտիլէր: Պու էճլտէն սալիհ պիր գաւմ իտիքլէրինի պիլիրիզ. վէ փէտէրիմիզ անլէրի հիւքմ էթմիշ տիր. վէ պիզ անըն սէօզլէրինէ իթա՛աթ էթմիշ օլտուղըմըզտան պիզի պուրայա կէթիրիմիշ տիր. պէլի պիրատէրիմիզ տախի՝ այնի անըն կիպի տիր: վէ պու մինվալ իւզրէ պիրատէրլէրիմ՝ ալէյհիմէ մըրըլտայըպ թէշէքքի էթտիլէր:

23. վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն, Նիֆայ, անլէրէ սէօյլէյիպ տէտիմ. Իսրայէլ օղուլլարը օլան փէտէրլէրիմիզ՝ Բապպըն քէլամընա իթա՛աթ էթմէսէ իտիլէր, Մըսըրըլլարըն էլինտէն գուրթուլաճագլարընա՝ ինանը՞ր մը սընըզ:

24. Պէլի՝ էյէր Բապպ անլէրի էսիրլիքտէն ազատ էթմէք իշիւն Մուսայա էմր էթմիշ օլմասա իտի, անլէրին էսիրլիքտէն գուրթուլաճագլարընը զանն էտէ՞ր մի սինիզ:

25. Շիմտի՝ պէնի Իսրայէլին էսիրլիքտէ պուլունըպ՝ թաշընմասը միւշքիլ օլան եիւլէր ալթընտա իտիքլէրինի պիլիրսինիզ, իմտի անլէրին էսիրլիքտէն գուրթուլմասը անլէրէ չօգ էյի պիր շէյ օլմալը իտի:

26. Շիմտի պիլիրսինիզ քի՝ Մուսա պու՝ ազիմ իշի իճրա էթմէք իշիւն Բապպտան էմր ալմըլ իտի: վէ անըն քէլամիլլէ Պահրը Ահմէրին սուլարընըն իքի թարաֆա թագսիմ օլունըպ անլէրին գուրու եհրտէն կէշտիքլէրինի պիլիրսինիզ:

27. վէ Ֆիր՝օնըն օրտուսը օլան Մըսըրըլլարը Պահրը Ահմէրտէ Ղարգ օլտուլար:

28. վէ Իսրայէլին պէրրիյէտէ մէնն իլէ պէսլէնտիքլէրինի տախի պիլիրսինիզ:

29. Պէլի՝ հէմ տախի սիզէ մա՛լիւմ տիր քի՝ Մուսա քէնտի իւզէրինտէ պուլունան Ալլահըն գուվվէթինէ կէօրէ քէլամիլլէ գայայա վուրտը, վէ անտէն սու չըզտը, թաքի պէն ի Իսրայէլին սուսըզլըզլարը թէսքին օլտուն:

30. Վէ անլէր տէլալէթ օլունտըլար իսէտէ , վէ քէն-տիլէրին Բապպ Ալլահը վէ խէլասքեարը կիւնտիւզիւն էօն-լէրինճէ կիտիպ՝ կէճէլէյին անլէրէ նուր վէրէրէք անլէրին իգթիգա ը հալընա կէօրէ հէր շէյի իհսան էթտի իսէ տէ , եհնէ անլէր գալպլէրինի սէրթլէշտիրիպ , Փիքըլէրինի քէօր-լէտէրէք Մուսայա , վէ հագգ ու հայյ օլան Ալլահա գարշը շէթմ էթտիլէր :

31. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անըն սէօղիւ միւճիպինճէ ան-լէրի վուրտը . վէ քէլամընա կէօրէ անլէրի գըլաղուզլատը . վէ քէլամընա կէօրէ անլէր իշիւն հէր շէյի իճրա էթտի . վէ անըն քէլամը օլմագսըզըն պիր շէյ իճրա օլունմատը :

32. Վէ անլէր իրտան ըրմաղընը կէշտիքտէն սօնրա , Ալլահ տիյարըն էվլատընը տըշարի սիւրմէք , վէ անլէրի տա-ղըթմագ վէ խարապ էթմէք իւզրէ անլէրէ գուտրէթ վէր-տի :

33. Վէ շիմտի գանն էտէ՞ր մի սինիզ քի՝ պու վա՛տ օ-լունան տիյարըն էվլատը օլուպ , էճտատըմը թարաֆընտան սիւրիւլէն գավմ սատըգ պիր գավմ իտի , պէն սիզէ՛ խայր , տէրիմ :

34. Վէ օլ միլլէթլէր սատըգ օլմուշ օլսալար իտի՝ էճ-տատըմը Ալլահըն՝ ինտինտէ անլէրտէն տահա էֆգալ սայը-լաճագլարընը գանն էտէ՞ր մի սինիզ , պէն սիզէ՛ խայր , տէրիմ :

35. Իշթէ , Բապպ ճիւմլէ ինսանը պիր կէօզէտիր . վէ սալիհ օլան Ալլահըն լութֆընա նա՛իլ օլուր : Ամմա իշթէ պու գավմ Ալլահըն հէր պիր քէլամընը ըհտտ էթմիշ ի-տի . վէ Փըսգլարը թէմամ օլմուշ իտի . վէ Ալլահըն՝ ազա-պը թէմամէն անլէրին իւզէրինէ կէլտի . վէ Բապպ անլէ-րին սէպէպինտէն տիյարը լա՛նէթ իլէ վուրտու , ամմա էճտա-տըմը իշիւն տիյարը միւպարէքլէտի :

36. Իշթէ Բապպ զէմինի մէսքիւն օլմասը իշիւն խալգ էթտի . վէ զէմինէ մալիք օլմագ իւզրէ Բապպ քէնտի էվ-լատընը խալգ էյլէտի :

37. Վէ Օ՝ սալիհ պիր գավմը եիւքսէլտիր , Փագաթ Փասըգ օլան միլլէթի խարապ էտէր :

38. Վէ սալիհլէրի միւպարէք տիյարլարա գըլաղուզլա-յօր . ամմա Փասիտ օլանլարը հէլաք էտիպ , քէնտիլէրին Փըսգը սէպէպինտէն տիյարլարընը լա՛նէթ իլէ վուրուր :

39. Օ՝ սէմանըն եիւճէ մահալլարընտա սալթանաթ է-տէր . զիրա սէմա անըն թախթը տըր , վէ պու զէմին անըն այագլարընըն պասամաղը տըր :

40. Վէ անը՝ քէնտիլէրին Ալլահը օլմագ իւզրէ գա-պուլ էտէն հէր քիմսէյի սէվէր : Իշթէ էճտատըմընը սէվ-տի . վէ անլէր իլէ՛ եա՛նի Ապրահամ , իսհագ վէ Նա՛գուպ իլէ՛ ահտ էյլէտի : Վէ էթմիշ օլտուղը՝ ահտլարընը տէր

խաթըր էտէրէք, անլէրի Մըսըր տիյարընտան չըգարտը :

41. Վէ պէրրիյէտէ անլէրի քէնտի 'սասսըյլէ թէքտիր էյլէտի. գիրա սիզին էթտիյինիզ կիպի անլէր տտիսի գալպլէրինի սէրթլէշտիրտիլէր. վէ Բապպ կիւնահլարը սէպէպինտէն անլէրի թէքտիր էյլէտի, վէ իւզէրլէրինէ ուշան աթէշի երլանլար կէօնտէրտի. վէ անլէր ըսըրըլտըգտան սօնրա, շիֆա պուլմալարը իչիւն պիր եօլ հազըրլատը. վէ էտէճէլէրի շէյ անճագ պագմագ իտի. վէ պու սատէ վէ գօլայ օլտուղը սէպէպտէն չօգլար հէլաք օլտուլար :

42. Վէ վագըթ պէ վագըթ գալպլէրինի սէրթլէշտիրիպ, հէմ Ալլահ հէմ Մուսա 'ալէյհինէ շէթմ էթտիլէր. եինէտէ Ալլահըն պի էմսալ գուվվէթի վասըթասիյլէ վա'տ օլունան տիյարա կէթիրիլտիքլէրի սիզէ մա'լիւմ տիր :

43. Վէ ճիւմլէ պու շէյլէրտէն սօնրա՝ Փըսգլարընըն թէմամիյէթի վագըթը եագլաշտը, սայքի թէքմիլ օլտու. վէ պիւմէմ, պէլքի պու կիւն հէլաք օլմագ իւզրէ տիրլէր : Զիրա պիլիրիմ քի՝ էսիրլիյէ կէօթիւրիւլէճէք օլան պա'ղըլարտան մա'տա՝ անլէրին հէլաք օլունաճագ կիւնիւ մուլթլագա կէլէճէք տիր :

44. Պու սէպէպտէն Բապպ՝ պէրրիյէյէ չըգմագ իւզրէ փէտէրիմէ էմր էթտի : Վէ Եհնուտիլէր տախի անը գաթլ էթմէյէ չալըշտըլար. պէլի՝ սիզ տախի անը գաթլ էթմէյէ ճէհտ էթմիշսինիզ. իմտի գալպինիզտէ գաթիւսինիզ, վէ անլէրէ պէնզէրսինիզ :

45. Կիւնահ իշլէմէյէ չափուգսընը, Փագաթ Բապպ Ալլահընըղը տէր խաթըր էթմէյէ աղըրսընը : Սիզէ սէյլէյէն պիր մէլէք կէօրտիւնիւզ, պէլի՝ վագըթ պէ վագըթ անըն սէտասընը իշիթտինիզ. վէ սիզէ խաֆիֆ վէ լաթիֆ պիր սէտա իլէ սէյլէմիշ տիր : Լաքին սիզ տույղուսըզ օլտուղընըգտան անըն սէօղլէրինի հիսս էտէմէտինիզ : Իմտի 0՝ գէմինի փարէլէյէճէք տէրէճէ անը սարսըտան կէօք կիւրիւլթիւսիւ սէտասըյլէ սիզէ սէյլէտի :

46. Վէ հէմ տախի պիլիրսինիզ քի՝ Ալլահ քէնտի հէր շէյէ գատիր քէլամընըն գուվվէթիլլէ տիւնեանըն զա'իլ օլմասընա սէպէպ օլա պիլիր. պէլի՝ քէնտի քէլամըյլէ սարփ մահալլարը տիւզ օվայա թէպտիլ էտիպ, տիւզ մահալլարը փարէ փարչա էտէ պիլիր. հալ պէյլէ իքէն գալպլարընը նի՛չիւն պու գատար սէրթ տիր :

47. Խշթէ սիզին իչիւն ճանըմ էսէֆ իլէ մէճըուհ վէ եիւրէյիմ միւզթարիպ տիր : Պէն գօրգարըմ քի իլէլ էպէտ զա'յ օլաճագսընը : Պէն Ալլահըն Բուհու իլէ օլ գատար մէմլու իմ քի՝ ճէսէտիմտէ գուվվէթ եօգ տըր :

48. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն պու սէօղլէրի սէյլէտիքտէ, անլէր պանա գըզըպ, պէնի տէնիզէ աթմաղա ար-

գու Էթտիւէր. վէ պէնի Թութմաղա կէլտիքլէրինտէ, անլէրէ սէօյլէյիպ տէտիմ. Հէր շէյէ գատիր Ալլահըն իսմինտէ սիգէ էմր էտէրիմ քի՝ պանա տօգուռնմայասընըզ, գիրա վիւճուտիմի Թէլէֆօ օլաճագ տէրէճէտէ Ալլահըն գուվլէթիլէ տօլու տըր. վէ էլինի իւզէրիմէ գօյան քիմսէ՝ գամըզ կիպի գուրուլաճագ, վէ Ալլահըն գուվլէթիլ հուգուրընտա հիշ կիպի օլաճագ, գիրա Ալլահ անը վուրաճագ տըր:

49. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն, Նիֆայ, անլէրէ՝ պիր տահա փէտէրլէրինէ գարըը մըրըլտամասընլար, նէտէ էմէքլէրինի պէնտէն էսիրկէսինլէր՝ տէյու Թէնպիլհ էթտիմ, չիւնքի Րապպ պանա պիր կէմի եսփամագլըղըմը էմր էյլէտի:

50. Վէ անլէրէ տէտիմ. էյէր Ալլահպանա հէր շէյին իճրա էթմէսինի էմր էթտի իսէ, անը եսփա պիլիրիմ. վէ պու սուլա Թօփրագ օլ տէմէքլիյիմի պանա Թէնպիլհ էթսէ իտի, Թօփրագ օլուր իտի. վէ պէն պէօյլէ տէսէ իտիմ, պէօյլէ օլուր իտի:

51. Վէ չիմտի, էյէր Րապպ պու գատար գուվլէթէ մալիք օլուպ տա, պէն ի ատէմին արասընտա պու գատար՝ ալամէթլէր իճրա էթմիշ իսէ, պէնի պիր կէմի պինա էթմէքլիյէ Թա՛լիմ էթմէյէ գատիր տէյի՛լ մի տիր:

52. Վէ պէն, Նիֆայ, պիրատէրլէրիմէ չօգ շէյլէր սէօյլէտիմ. վէ անլէր խէճիլ օլուպ պանա գարըը սէօյլէյէճէք սէօզլէրի գալմատը. նէտէ իւզէրիմէ էլ ուզատըպ՝ խայլի միւտտէթ փարմագլարըյա պիլէ պանա տօգուռնմատըլար: Վէ պուռնա ճէսարէթ էթմէտիլէր, օլմայա քի հուգուրըմտա գուրուլալար. Ալլահըն Րուհը պու գատար գուվլէթլի իտի. վէ 0 պէօյլէճէ անլէրէ Թէ՛սիր էթտի:

53. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Րապպ պանա խիթապէն՝ Պիրատէրլէրինէ Թէքրար էլինի ուզաթ. վէ սանա տօգուռնտըզլարը հալտէ գուրուլալաճագլար, լաքին անլէրի սարսըլտաճաղըմ՝ տէյու Րապպ պույուրուր. վէ պէօյլէ էտէճէյիմ քի՝ պէն անլէրին Րապպ Ալլահը օլտուղըմը պիլէլէր՝ տէտի:

54. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիրատէրլէրիմէ էլիմի ուզաթտըմ. վէ էօնիւմտէ գուրուլալարըլար, ամմա Րապպ քէնտի քէլամընա կէօրէ անլէրի սարսըլթտը:

55. Վէ չիմտի պիզ՝ Րապպըն սէնին իլէ օլտուղընը պիլա չիւպհէ պիլիրիզ, գիրա Րապպըն գուվլէթիլ պիզի սարսըլթտըղընը հիսս էտէրիզ. վէ անլէր էօնիւմտէ տիւչիւպ պանա սէճտէ էթմէք իւզրէ իքէն անլէրէ՝ Պէն սիզին պիրատէրինիզ՝ հաթթա քիւչիւք պիրատէրինիզ իմ, Րապպ Ալլահընա սէճտէ գըլ, վէ փէտէր վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ քի՝ Րապպ Ալլահըն սանա վէրէճէյի տիյար իւզէրինտէ՝ էօմրին ուզուռն օլա՝ տէյէրէք անլէրի մէն՝ էթտիմ:

ՊԱՊ 18

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Րապալա իպատէթ էտիպ պէ-նիմլէ չըգտըլար, վէ 'աճա'իպ հիւնէր իլէ քերէսթէլէրի իշլէտիք: Վէ կէմինին քերէսթէլէրինի նէ մինվալ իւզրէ իշլէմէք լազըմ իտիյինի վազըթ պէ վազըթ Րապալ պանա կէօսթէրտի:

2. Շիմտի պէն, Նիֆայ, քերէսթէլէրի ինսանըն թա'ւիմ էթտիյի թարզ իւզրէ իշլէմէտիմ, նէ տէ կէմիյի ինսանըն 'ատէթինէ կէօրէ պինա էթտիմ, անճազ անը Րապալըն պանա կէօսթէրտիյի մինվալ իւզրէ պինա էթտիմ, պու սէպէպտէն ինսանըն եափտըղը կէմիլէրին շէքլինէ պէնզէմէզ իտի:

3. Վէ պէն, Նիֆայ, չօգ տէֆա՝ տաղա չըգըպ Րապալ տու'ա էյլէտիմ, պու էճլտէն Րապալ պանա պէօյիւք շէյլէր կէօսթէրտի:

4. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Րապալըն քէլամընա կէօրէ կէմիյի պիթիւրտիյիմտէ, պիրատէրլէրիմ կէմինին էյի վէ եափըսը դայէթ կիւզէլ իտիյինի կէօրտիւքլէրինտէ, Րապալըն 'ինտինտէ քէնտիլէրինի միւթէվազը՝ էյլէտիլէր:

5. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Րապալըն սէտասը փէտէրիմէ խիթապէն՝ Գալգընըզ, կէմիյէ կիրինիզ՝ տէտի:

6. Վէ ճիւմլէ շէյլէր, եա'նի՝ պէրրիյէտէն մէյվէլէր, էթլէր վէ չօգ պալ՝ վէ Րապալըն պիզէ էմր էթտիյինէ կէօրէ զախիրէյի հազըրլատըգտան սօնրա, էրթէսի կիւն էիւքլէրիմիզ, թօխուվարըմըզ վէ պէրապէր կէթիւրտիյիմիզ հէր շէյ իլէ կէմիյէ կիրտիք, հէր քէս եաշընա կէօրէ կիրտի, զէվճէլէրիմիզ վէ չօճուգլարըմըզլա ճիւմլէմիզ կէմիյէ կիրտիք:

7. Վէ չիմտի փէտէրիմէ պէրրիյէտէ իքի էվլատ թէ-վէլիւտ էթտի, պէօյիւյիւ Նա'գուպ, քիւշիւյիւ Նուսուֆ թէսմիյէ օլունտու:

8. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Րապալ թարաֆընտան պիզէ էմր օլունտուղը կիպի զախիրէ վէ նէսնէլէրիմիզի ալըպ ճիւմլէմիզ կէմիյէ կիրտիքտէն սօնրա, տէնիզէ աշըլտըգ. վէ թիւզկեար պիզի վա'տ օլընան տիյարա տօղրու սիւրտիւ:

9. Վէ պիզ նիշէ կիւնլէր թիւզկեար թարաֆընտան սիւրիւլտիւքտէն սօնրա, իշթէ պիրատէրլէրիմ վէ իսմա'է-լին օղուլարը վէ անլէրին զէվճէլէրի քէյֆլէնմէյէ, պէլի՝ ըազս էթմէյէ, չաղըրմաղա վէ չօգ փէրվասըզլըզ իլէ սէօյլէմէյէ պաշլատըլար:

10. Պէլի՝ պուրայա գատար նէ գուվվէթ իլէ կէթի-րիւմիլ իտիքլէրինի ունուլթալըլար. հաթթա չօգ զիյատէ արսըզլըզ էթտիլէր: Վէ պէն, Նիֆայ, զիյատէսիլէ գօրգ-

մաղա պաշլատում, օլմայա քի Րապպ պիզէ խըրսլանըպ՝ կիւնահլարըմըզ սէպէպինտէն պիզի վուրա, վէ տէնիզին տէրունինտէ դարգ օլալըմ: Իմտի պէն, Նիֆայ, անլէրէ չօգ թէմքին իլէ սէօլէտիմ, ամմա իշթէ պանա դազապլանըպ՝ կէնճ պիրատէրլէրիմիզին պիզէ հիւքմ էթմէսինի իսթէմէյիզ՝ տէտիլէր:

11. Վէ Լէման վէ Լէմուէլ պէնի թուրթուպ քէնտիր իլէ պաղլատըլար, վէ պանա չօգ սէրթ մու՛ամէլէ էթտիլէր, եինէտէ Րապպ քէնտի գուվվէթինի կէօսթէրմէք իչիւն պունա թէհամմիւլ էթտի քի Ֆաուրըլար հագգընտա սէօլէտիլի քէլամ իթմամ օլունա:

12. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր պէնի գըմըլտանամա՝ յաճաղըմ տէրէճէտէ պաղլատըգտան սօնրա, Րապպ թարաֆընտան հագըրլանմըլ օլան փուսլէ իշլէմէքտէն տուրտու:

13. Պու սէպէպտէն կէմիլի հանկը թարաֆա սիւրէճէքլէրինի պիլմէտիլէր: Վէ պէօլիւք պիր ֆուրթունա գուհուր էթտի, պէլի՝ հիյպէթլի վէ շէտիտ պիր ֆուրթունա գալքտը, վէ իւչ կիւն տէնիզ իւզէրինտէ կէրիյէ սիւրիւլտիւք, վէ տէնիզտէ դարգ օլուրլար՝ տէյու գիյատէսլլէ գօրգմաղա պաշլատըլար, եինէ տէ պէնի չէօզմէտիլէր:

14. Վէ կէրի սիւրիւլմէմիզին տէօրտիւնճիւ կիւնիւ ֆուրթունա գիյատէսլլէ շիտտէթլէնիպ տէնիզտէ դարգ օլմամըզա աղ գալտը:

15. Վէ տէօրթ կիւն գատար կէրի սիւրիւլտիւքտէն սօնրա, պիրատէրլէրիմ Ալլահըն հիւքմ ու դազապընա օղրատըզլարընը հիսս էտէրէք, կիւնահլարընտան թէվպէ էթմէտիքլէրի հալտէ հէլաք օլաճագլարընը պիտիլէր. պու էճլտէն պանա կէլիպ պիլէքլէրիմ իւզէրինտէ պաղլանմըլ օլան պէնտլէրի չէօզտիլլէր. վէ իշթէ պիլէքլէրիմ գիյատէսլլէ շիշմիշ, վէ թօփուզլարըմ տախի դայէթ շիշմիշ օլտուղընտան տէրէճէ ի նիհայէտէ սըզլայօր իտի:

16. Եինէ Ալլահըմա պագըպ հէր կիւն անա համտ էթտիմ, վէ տէրտլէրիմտէն տօլայը Րապպա գարշը մըրըլտամատըմ:

17. Շիմտի փէտէրիմ, Լիհայ, անլէրէ վէ Իամա՛ելին օղուլլարընա չօգ շէյլէր սէօլէմիշ իտի, լաքին պէնիմ հագգըմտա եալվարան հէր քիմսէյի ֆէնա սէօզ իլէ ազարլատըլար:

18. Վէ վալիտէյնիմ իսթիյարլանմըլ օլուպ էվլատլարը սէպէպինտէն խայլի մէշագգաթ կէօրմիւշ իտիքլէրինտէն՝ գա՛րիֆլէնտիլէր. պէլի՝ խասթալըգ եաթագլարընա տիւշտիլլէր. վէ տէրտ ու էլէմլէրինին քէսրէթինտէն վէ պիրատէրլէրիմին կիւնահլարը սէպէպինտէն պու ՚էօմրտէն կէշիպ քէնտիլէրին Ալլահը հուզուրընա կիթմէլէրինէ ազ

գալտը: Պէլի՝ պէյազ սաշլարըյէ թօփրաղա էնմէլէրի եազլաշտը, վէ տէնիզ քէնտիլէրին մէզարը օլաճագ իտի:

19. Վէ Եաճուպ վէ Եոլսուֆ կէնճ օլտուգլարընտան գայրըմաղա միւհթամ իտիլէր, վէ վալիտէյնլէրինին քէտէրինի կէօրմէքլէ շօգ միւթէ՝սսիֆ օլտուլար: Վէ պէնի գօյվէրմէլէրի իշիւն գէվճէմին տու՛ա վէ կէօզ եաշլարը հէմ տէ չօճուգլարըմըն եալվարմալարը պիրատէրլէրիմին եիւրէքլէրինի միւլալըմ գըլամատը:

20. Վէ եիւրէքլէրինի միւլալըմ գըլմագ իւզրէ, անլէրի հէլաք իլէ թէհտիտ էտէն Ալլահըն գուվվէթինտէն մա՛տա հիշ պիր շէյ թէ՝սիր էտէմէզ իտի. պու էճլտէն տէնիզտէ դարգ օլմալարը եագըն օլտուգընտան գապահաթլարընտան թէվպէ էտիպ պէնի չէօզտիլէր:

21. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր պէնի չէօզտիլքտէն սօնրա, իշթէ պէն փուսէյի ալտըմ, վէ օ իսթէտիյիմ կիպի իշլէտի: Վէ Բապպա տու՛ա էթտիմ. վէ պէն տու՛ա էթտիյիմտէ՝ ըիւզկեար քէսիլտի, վէ ֆուրթուհա կէշտի վէ դայէթ լիմանլըգ օլտու:

22. Վէ վագը՝ օլտու քի պէն, Նիֆայ, կէմիյի գըլաղուզլատըմ, վէ վա՛տ օլուհան տիյարա տօղրու թէքրարէն սէֆէր էթտիք:

23. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիզ խայլի միւտտէթ սէֆէր էթտիքտէն սօնրա, վա՛տ օլուհան տիյարա վասըլ օլտըգ. վէ տիյարա չըգըպ՝ չատըրլարըմըզը գուրտըգ, վէ անը Մէվուտ տիյար թէսմիյէ էթտիք:

24. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ թօփրաղը թիմար էթմէյէ, վէ թօխումլարը էքմէյէ պաշլատըգ, պէլի՝ Եէրուշալիմ տիյարընտան կէթիրտիյիմիզ ճիւմլէ թօխումլարը էքտիք: Վէ զիյատէսիյլէ պէօյիւտիլէր վէ դանիմէթլէ միւպարէքլէնմիշ իտիք:

25. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիզ վա՛տ օլուհան տիյարըն պէրրիյէսինտէ եօճըլըգ էտէր իքէն, օրմանլարտա հէր ճինս հայվանաթ, եանի ինէք, էօքիւզ, մէրքէպ, աթ, քէչի վէ եապան քէչիսի վէ ինսանըն մէնֆա՛աթընա խըտմէթ էտէն հէր նէվ՝ հայվանաթ պուլունտուղընը քէշֆ էթտիք: Վէ հէր ճինս մա՛տէն, ալթուհ, կիւմիւշ վէ պագըր պուլտուգ:

ՊԱՊ 19

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Բապպըն էմրինէ կէօրէ էհալիմին թարիխինի իւզէրլէրինտէ գազմագ իւզրէ՝ մա՛տէն լէվհալար եափտըմ: Վէ եափտըղըմ լէվհալար իւզէրինտէ՝

փէտէրիմին թարիխինի վէ պէրըլյէտէ էթտիյիմիզ եօլճը-
լըզլարը վէ փէտէրիմին փէյղամպէրլիքլէրինի գազտըմ .
վէ պիզզաթ քէնտի գապուլ էթտիյիմ իլհամլարտան նիչէ-
լէրինի տախի իւզէրլէրինէ գազտըմ :

2. Վէ օլ լէվկալարը եափտըղըմ զէմանտա՝ Բապպ
թարաֆընտան պու լէվկալարըն եափըլմասընա տա՛իր էմր
ալաճաղըմը պիլմէզ իտիմ , պու սէպէպտէն փէտէրիմին
թարիխի , վէ էճտատլարընըն սիւսիլէսի , վէ պէրըլյէտէ օ-
լան նազլիյէթիմիզին պէօյիւք գըսմը մէզքիւր՝ իլք լէվ-
կալարտա գազըլմըլ տըր : իմտի պու լէվկալարըն եափըլ-
մասընտան էվվէլ վուգու՝ պուլմուլ օլան շէյլէր տաճա միւ-
քէմմէլ սուրէթտէ իլք լէվկալարտա զիքր օլունտու :

3. Վէ էմր իւզրէ պէն պու լէվկալարը եափտըգտան
սօնրա , պէն , Նիֆայ , բուհանի խըտմէթ վէ փէյղամպէր-
լիքլէրին էն աչըգ վէ գըյմէթլի գըսմլարը պու լէվկալար
իւզէրինտէ մուհարրէր օլմալը տըրլար՝ տէյու պիր էմր ալ-
տըմ . վէ մուհարրէր օլան շէյլէր տիյարա մալիք օլան գալ-
մըն թա՛լիմի իշիւն , վէ հէմ տախի Բապպա մա՛լիւմ օլան
տիկէր մագսէտլէր իշիւն հըֆզ օլունմալը տըրլար :

4. իմտի պէն , Նիֆայ , օլ պիր լէվկալար իւզէրինտէ
պիր.թարիխ եազտըմ , անլէրտէ պիր նազլիյէթ , եա՛նի՝ գալ-
մըմըն մուհարէպէ վէ միւնազա՛ա վէ խարապիյէթինէ տա-
՛իր տաճա կէնիշ պիր նազլիյէթ պուլունուր . վէ պուլունու
իճրա էթտիմ , վէ պէն գալմըմա՝ կիթտիքտէն սօնրա նէ է-
տէճէքլէրինի թէնպիհ էթտիմ . եա՛նի Բապպ տիկէր պիր էմր
վէրմէտիքճէ պու լէվկալարը նէսլտէն նէսլէ վէ պիր փէյ-
ղամպէրտէն տիկէրինէ թէսլիմ էթսիլէր :

5. Վէ պու լէվկալարըն եափըլմասը հագգընտա պուն-
տան սօնրա պիր մա՛լիւմաթ վէրիլէճէք տիր . վէ օլ զէման
զիքր էթտիյիմէ կէօրէ տէվամ էտէրիմ , վէ պուլունու էտէր
իմ քի՝ էն մուգատտէս օլան շէյլէր գալմըմըն մա՛լիւմա-
թը իշիւն մուհաֆազա էտիլէլէր :

6. Եինէտէ պէնճէ մուգատտէս օլմայան շէյլէրի լէվ-
կալար իւզէրինտէ եազմամ : Վէ չիմտի էյէր պէն եանը-
լըր իսէմ , գատիմ զէմանտա օլանլար պիլէ եանըլտըլար ,
ամմա պաշգա ատէմլէր խաթա էթտիքլէրի էճուտէն քէն-
տիմ իշիւն ՚էօգր տիլէմէմ , պուլունու իշիւն թէնճէ զա՛իֆ-
լիյիմտէն նաշի քէնտիմի մա՛գուր թուլթարըմ :

7. Զիրա պա՛գը ատէմլէր թարաֆընտան՝ հէմ ճէսէտ
հէմ ճանըն մէնֆա՛աթը իշիւն գըյմէթլի սայըլան շէյլէր ,
տիկէր ատէմլէրէ հիշ կիպի սայըլըր , վէ անլէրի այազլարը
ալթընտա չիյնէրլէր . պէլի՝ հագիգի օլան իսրայէլին Ալ-
լահը ինսան թարաֆընտան այագ ալթընտա պասըլըր . պէն
այագ ալթընտա պասարլար՝ տէրիմ , եախօտ պաշգա սէօգ-

վէր իլէ, անլէր Ալլահը հիչ մագամընտա սայարլար, վէ անըն նասիհաթլարընըն սէտասընա գուլագ վէրմէզլէր:

8. Վէ իլթէ՝ մէլէյին սէօզիւնէ կէօրէ, Բապպ փէտէրիմին Եէրուշալիմի թէրք էթտիյինտէն ալթը եիւզ սէնէ սօնրա կէլէճէք տիր:

9. Վէ տիւնեա քէնտի կիւնահը սէպէպինտէն անը հիչ կիպի սայաճագ տըր, պինա՞էն 'ալէյհ անը տէօյէճէքլէր: Վէ օ՝ պուենա թէհամմիւլ էտէր, անա վուրաճագլար, վէ պուենու սապր իլէ գապուլ էտէր: Պէլի՝ իւզէրինէ թիւքիւրէճէքլէր, վէ պէն ի ատէմ իչիւն քէնտի լութֆ ու թէ՞ննիսի սէպէպինտէն պու շէլէրէ թէհամմիւլ էտէր:

10. Վէ Մըսըրտան, եա՛նի՝ էսիրլիքտէն, վէ պէրրիյէտէ փէտէրիմիզի գըլաղուզլայըպ՝ մուհաֆազա էտէն Ալլահ, պէլի՝ Ապրահամ, Իսհագ վէ Նա՛գուպըն Ալլահը, մէլէյին սէօզիւնէ կէօրէ, ինսան կիպի Ֆէնա ատէմլէրին էլինէ քէնտինի թէսլիմ էտէճէք, վէ Զինօզըն սէօզիւնէ կէօրէ եիւքսէլէճէք, վէ Նիում քէլամընա կէօրէ խաչա կէրիլէճէք, վէ Զինօսըն սէօզիւնէ կէօրէ պիր գապրա տէֆն օլուենաճագ տըր. զիրա Զինօս Բապպըն վէֆաթը իլէ իւչ կիւնլիւք գարանլըգ հագգընտա սէօյլէտի, պու տախի տէնիզին ատալարընտա սաքին օլանլարա, վէ խուսուսէն պէն ի Իսրայէլտէն օլանլարա պիր՝ ալամէթ օլմագ իւզրէ վէրիլէճէք տիր:

11. Զիրա փէյղամպէրին սէօզիւ պէօյլէ իտի. Օլ կիւնտէ Բապպ Ալլահ հագիգաթէն պիւթիւն Պէյթ ի Իսրայէլի զիյարէթ էտէճէք տիր: Պա՛գըսընը քէնտիլէրին սալահը սէպէպինտէն քէնտի սէտասըյլէ զիյարէթ էտէճէք, վէ անլէր պէօյիւք սիրուր վէ խէլասա մալիք օլաճագլար տըր. տիկէր քիմսէլէրի իսէ կէօք կիւրիւլթիւսիւ վէ գուվլէթլի շիմշէքլէր վէ Ֆուրթունալար վէ աթէշ վէ տիւման վէ գարանլըգ տիւման վէ զէմինին աչըմասը վէ եիւքսէլէն տաղլար վասիթասիյլէ զիյարէթ էտէճէք տիր:

12. Վէ Զինօս փէյղամպէր պու ճիւմլէ շէլէր վուգու՝ պուլաճագ տըր՝ պույուրուր: Վէ զէմինին գայալարը եարըլաճագ տըր, վէ զէմինին ահ ու Ֆիղան էթմէսինտէն, տէնիզ ատալարընըն փատիշահլարընտան չօզլարը Ալլահըն Բուհընտան միւթէ՞սսիր օլարագ, Թա՛պիաթըն Ալլահըն էլէմ չէքիյօր՝ տէյու նիտա էտէճէքլէր տիր:

13. Վէ փէյղամպէր Եէրուշալիմտէ օլանլար հագգընտա պէօյլէ տէր. Անլէր Իսրայէլին Ալլահընը խաչա կէրտիքլէրի, վէ գալպլէրի անտէն տէօնիւպ Իսրայէլին Ալլահընըն՝ ալամէթլէրինի վէ 'աճա՞րպաթընը վէ գուվլէթիւնի վէ ճէլալընըն ըտտ էթտիքլէրի սէպէպտէն՝ ճիւմլէ ատէմլէր թարաֆընտան էզիլէճէքլէր:

14. Վէ գալպլէրինի պիր թարաֆա չէվիրիպ, Իսրայէ-

լին Գուտտուսընը թահգիր էթմիշ օլտուգլարընտան՝ թէնտէ սէրսէրի տօլաշըպ հէլաք օլաճագլար, վէ մուճիպ ի ըսլըգ վէ մէսէլ օլարագ ճիւմլէ միլլէթլէր թարաֆընտան պուղղ օլունաճագլար տըր:

15. Եփնէ տէ՝ Իսրայէլին Գուտտուսընտան գալպլէրինի պիր տահա չէվիրմէյէճէքլէրի կիւն կէլտիյինտէ, օլ գէման Բապպ էճտատլարը իլէ էթտիյի՝ ահտլարը տէր խաթըր էտէճէք տիր՝ տէյու փէյղամպէր պույուրուր. պէլի, օլ գէման տէնիզ ատալարընը տէր խաթըր էտէճէք տիր՝ տէյու փէյղամպէր պույուրուր:

16. Վէ Զինօս փէյղամպէրին քէլամընա կէօրէ Պէյթ ի Իսրայէլտէն օլանլարըն ճիւմլէսինի տիւնեանըն տէօրթ թիւզկեարընտան թօփլայաճաղըմ՝ տէյու Բապպ պույուրուր:

17. Պիլի՝ պիւթիւն տիւնեա Բապպըն խէլասընը կէօրէճէք, վէ հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գազմ միւլպարէքլէնէճէք տիր՝ տէյու փէյղամպէր պույուրուր:

18. Վէ պէն, Նիֆայ, պու չէյլէրի գազմըմա եազմըլ իմ քի, միւմքին իսէ անլէրի քէնտիլէրին խէլասքեարը օլան Բապպը տէր խաթըր էթմէյէ գանտըրայըմ:

19. Իմտի էյէր պիւթիւն Պէյթ ի Իսրայէլ պու չէյլէրտէն խապէրտար օլուրլարսա՝ անլէրին ճիւմլէսինէ տախի սէօյլէրիմ:

20. Զիրա իշթէ, Եէրուշալիմտէ օլանլարա տա՞իր Րուհուն իշլէմէսի ճանըմա էնտիշէ վէրիր, ճիւմլէ իքլէրիմի գա՞րֆլէտիր, չիւնքի էյէր Բապպ պու չէյլէրի գատիմտէ օլան փէյղամպէրլէրէ էթտիյի կիպի, պանա պիլտիրմէզսէ խի պէն տախի հէլաք օլուր իտիմ:

21. Զիրա Բապպ հագիգաթէն գատիմ գէմանտա օլան փէյղամպէրլէրէ քէնտիլէրինէ տա՞իր հէր չէյի իզհար էյլէտի, վէ պիզիմ հագգըմըգտա տախի նիշէլէրէ չօգ չէյլէր կէօսթէրտի. իմտի պուլնլար փիրինճ լէվնալար իւզէրինտէ մուհարրէր օլտուղընտան, պիզ հագգլարընտա խապէրտար օլմագլըղըմըգ իճապ էտէր:

22. Շիմտի վազը՝ օլտու քի՝ պէն, Նիֆայ, պիրատէրլէրիմէ պու չէյլէրի թա՞լիմ էթտիմ: Վէ փիրինճ լէվնալար իւզէրինտէ գազըլմըլ օլան չէյլէրտէն նիշէլէրինի անլէրէ օգուտում, քի՝ գատիմ գէմանտա սա՞իր տիյարլարտա օլան գազմլար արասընտա Բապպըն իճրա էթտիյի չէյլէրի պիլլէր:

23. Վէ Մուսանըն քիթապընտա մուհարրէր օլան չէյլէրտէն նիշէլէրինի օգուտում, լաքին անլէրի տահա թէքմիլլէն քէնտիլէրին խէլասքեարը օլան Բապպա ինանմաղա գանտըրմագ իշիւն՝ իշա՛եա փէյղամպէրին եազտըղը քէլամլարը անլէրէ օգուտում. չիւնքի ճիւմլէ մուգգատտէս մու-

հարե՛րաթը քէնտիմիզ իշիւն տիր՝ սայտըմ քի պիզիմ մէնֆա՛ւթ վէ թա՛լիմաթըմըզ իշիւն օլալար :

24. Իմտի անլէրէ սէօլէյիպ տէտիմ. է՛յ Պէյթ ի Իս-րայէլին պագիյէսինտէն այրըմըզ օլան տալ՝ փէյղամպէր-լէրին քէլամընը տինլէյինիզ, պիւթիւն Պէյթ ի Իսրայէլէ եազըլան փէյղամպէրին քէլամընա գուլագ վէրինիզ վէ անլէրի սիզէ եազմըզ տըր կիպի գապուլ էտինիզ, վէ այ-րըմըզ օլտուղընըզ պիրատէրլէրինիզին իւմիտի օլտուղը կիպի՝ սիզին տախի իւմիւտինիզ պուլունսըն: Վէ աթիտէ-քի թարզ իւզրէ փէյղամպէր եազտը :

ՊԱՊ 20 (Իշ-՛Կ- 48)

1. Պունու իշիտիպ տինլէյինիզ՝ է՛յ պէյթ ի Եա՛գուպ, սիզ քի Իսրայէլ իսմիլէ թէսմիյէ օլունուրսընըզ. վէ Եէ-հուտա սուլարընտան չըգտընըզ. սիզ քի Բապպըն իսմիլէ եէմին էտիպ Իսրայէլին Ալլահընը զիքը էտէրսինիզ. եի-նէտէ հագիգաթլէ վէ սատագաթլէ տէյիլ տիր :

2. Վէ անլէր՝ Պիզ մուգատտէս չէհրտէն իզ՝ տէտի-լէր. լաքին Իսրայէլին Ալլահընա ՚իթիմատ էթմէզլէր : Անըն իսմի Եէհօվա Սապա՛օթ տըր. պէլի՝ անըն իսմի Բապպ իւլ ճիւնուտ տըր :

3. Իշթէ էվվէլքի չէյլէրի գատիմտէն պէրու պէյան էթտիմ. վէ անլէր աղզըմտան չըգտը. վէ անլէրի պիւտիր-տիմ. անլէրի ափանսըզ պիւտիրտիմ :

4. Վէ սէնին սէրթ իտիյինի, վէ պօյնըն տէմիր սինիրլի վէ ալնըն պագըր օլտուղընը պիւտիյիմտէն անը եափտըմ .

5. Սանա գատիմտէն պէրու պէյան էթտիմ. վէ վու-գու՝ պուլմազտան էվվէլ անլէրի սանա պիւտիրտիմ. օլմա-յա քի՝ Փուլթըմ անլէրի եափտը. վէ օյմա վէ տէօքմէ փու-թըմ անլէրէ էմր էթտի՝ տէյէսին :

6. Սէն պունուն քեաֆֆէսինի իշիտիպ կէօրտիւն. վէ անլէրի պէյան էթմէյէճէք մի սին. պունտան սօնրա պէն սանա եէնի չէյլէր, պիւմէտիյին կիզլի չէյլէր պիւտիրէճէյիմ :

7. Անլէր իպթիտատէն տէյիլ՝ իլլա չիմտի խալգ օլուն-տուլար. վէ պու կիւնտէն էվվէլ՝ անլէրէ գուլագ վէրմէ-տիյին զէմանտա սանա թէպէր օլունտը. օլմայա քի՝ Իշթէ անլէրի պիւտիմ տէյէսին :

8. Պէլի՝ սէն իշիթմէտին, սէն պիւմէտին, վէ օլ վագըթտան գուլաղըն աչըլմատը. զիրա պիւտիմ քի՝ սէն հէր վէճհլէ խայընըզ էտէճէքսին, վէ րահմտան չըգալըտան պէրու թէճապուզ էտիճի տէնիլտին :

9. Եինէ իսմիմ իշիւն զագապըմը թէ՛խիր. վէ մէճ-

տիմ իչիւն սանա թէհամմիւլ էտէճէյիմ քի՝ սէնի հէլաք էթմէյէյիմ :

10. Զիրա իշթէ սէնի գալ էթտիմ :

11. Պէն սէնի մէշագգաթ օճաղընտան ինթիխապ էթտիմ . քէնտիմ իչիւն հէման քէնտիմ իչիւն պուռնու իճրա էտէճէյիմ . գիրա իսմիմէ նագգը հիւրմէթ էթմէյէ միւսա՛տէ էթմէմ . վէ պէն 'իզզէթիմի տիկէրինէ վէրմէմ :

12. Էյ՝ Եա՛գուպ՝ վէ տա՛վէթ էթտիյիմ իսրայէլ պէնի տինլէ . գիրա պէն օ իմ , իւք պէն իմ , վէ սօն տախի պէն իմ :

13. Պէնիմ էլիմ գէմինին թէմէլինի գօտը . վէ սաղ էլիմ սէմավաթը , պասթ էթտի : Պէն անլէրէ էմը էտէրիմ վէ անլէր տուրուրար :

14. Ծիւմլէնիզ թօփլանըպ տինլէյինիզ . անլէրտէն Հաճկըսը պու չէյլէրի պէյան էյլէտի : Բապպ անը սէվտի . պէլի՝ անլէր վասըթասիլէ պէյան էթտիյի քէլամը օ իթմամ էտէճէք տիր . վէ օ՝ Բապպըն միւրատընը Պապէլտէ իճրա էտէճէք , վէ գօլը Քիլտանիլէր իւզէրինէ օլաճագ տըր :

15. Բապպ տախի պույուրուր . Պէն Բապպ , պէլի՝ պէն սէօյլէտիմ , պէյան էթմէք իւզրէ պէն անը տա՛վէթ էյլէտիմ . անը կէթիրտիմ վէ անըն եօլու միւլէսսէր օլաճագ տըր :

16. Պանա եագլաշընըզ . էվվէլտէն խաֆիյէն սէօյլէմէտիմ . պու պէյան օլուռտըղը վագըթտան պէրու պէն սէօյլէտիմ . վէ Բապպ Ալլահ վէ անըն Բուհու պէնի իրսալ էթտի :

17. Վէ սէնին իշէլասքեարըն Բապպ , եանի իսրայէլին Գուտտուսը , պէօյլէ պույուրուր . Պէն անը կէօնտէրտիմ . սէնին նասըլ քէսպ ի մէնֆա՛աթ էտէճէյինի էօյրէտէն վէ սիւլիւք էտէճէյին եօլտա սէնի գըլաղուզլայան Բապպ Ալլահ պուռնու իճրա էթտի :

18. Քեաշքի էմըլէրիմի տինլէյէ իտին . օլ վագըթ սէլամէթին ըրմագ կիպի՝ վէ սալահըն տէնիզին տալղալարը կիպի օլուր իտի .

19. Վէ գիւրրիյէթին տախի տէնիզին գումը գատար վէ պաթնընըն մէվլէսի անըն չագըլ թաշլարը գատար օլուր իտի : Անըն իսմի հուզուրըմտան քէսիլմէզ վէ հէլաք օլմագ իտի :

20. Պապէլտէն չըգընըզ , Քիլտանիլէրտէն Փիրար էտինիզ . պուռնու թէրէննիւմ սէտասըլէ պէյան էտիպ նագլ էտինիզ . պուռնու միւնթէհա ի գէմինտէ թէպշիր էտինիզ . Բապպ գուլը Եա՛գուպը Փիտիյէ իլէ իշէլաս էյլէտի՝ տէյինիզ :

21. Վէ անլէր սուսամատը . օ անլէրի չէօլլէրտէ գըլաղուզլատը . անլէր իչիւն գայատան սուլար ագտըրտը , օ

գայայը տախի եարտը վէ սուլար անտէն եււրիւտիւ :

22. Վէ պուռնուն ճիւմլէսինի, վէ տահա պէօյիւք չէյ-
լէր տախի իճրա էթտի իսէտէ, չէրիրլէր իչիւն սէլամէթ
եօգ տըր՝ տէյու Րապպ պուլուրուր :

ՊԱՊ 21 (Իշ-Ն- 49)

1. Վէ թէքրար, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ՝ գաւմըմըն չօ-
պանլարընըն ֆըուգը սէպէպինտէն այրըմըլ վէ գօվուլմուլ
օլանլար՝ քեաֆֆէնիզ տինլէյինիզ. պէլի՝ այրըմըլ վէ տա-
ղըմըլ օլան գաւմըմ ճիւմլէնիզ գուլազ վէրինիզ. էյ՝ ա-
տալար պէնի տինլէյինիզ, վէ էյ՝ միլլէթլէր ուզագոտան
տիգգաթ էտինիզ : Րապպ պէնի ըահմտան տա՛վէթ էթտի,
վալիտէմին պաթնընտան իսմիմի գիքը էյլէտի :

2. Վէ օ՝ աղգըմը քէսքին գըլըճ կիպի եափտը. քէն-
տի էլինին կէօլկէսինտէ պէնի իխֆա էթտի, վէ պէնի փար-
լազ օգ կիպի եափըպ պէնի թիրքէչինտէ սագլատը :

3. Վէ պանա՝ էյ՝ Իսրայէլ՝ սէն գուլըմ՝ սըն, սէնտէ
մու՝ ազգէզ օլաճաղըմ՝ տէտի :

4. Օլ գէման պէն ճէվապէն՝ Պօշ եէրէ չալըչտըմ.
գուվվէթիմի պօշ վէ պիհուտէ եէրէ սարֆ էթտիմ. լաքին
հագիգաթէն հագգըմ Րապպըն ՚ինտինտէ, վէ իշիմ Ալլա-
հըմըն ՚ինտինտէ տիր՝ տէտիմ :

5. Վէ շիմտի եա՝ գուպը կէրի կէթիրմէք իչիւն անըն
գուլը օլմագ իւզրէ պէնի ըահմտան իսալգ էտէն Րապպ
պուլուրուր. չէրնէ գատար Իսրայէլ թօփլանմայաճագ ի-
սէտէ, եինէ Րապպըն հուզուրընտա թա՛գիզ օլունաճաղըմ,
վէ Ալլահ պէնիմ գուվվէթիմ օլաճագ տըր :

6. Վէ օ՝ եա՝ գուպըն գապիլէլէրինի եէնիտէն գալտըր-
մագ վէ Իսրայէլին պագիյյէսինտէն օլանլարը ի՛ատէ էթ-
մէք իչիւն պէնիմ գուլըմ օլմագլըղըն՝ քիւչիւք պիր չէյ
տիր : Պէն սէնի թա՛իֆէլէրէ պիր նուր օլմագ իւզրէ թա՛-
եին էտէճէյիմ քի՝ տիւնեանըն նիհայէթինէ գատար խէլա-
սըմ օլասըն :

7. Իսրայէլին իշլասքեարը օլան Րապպ, անըն մու-
գատտէս օլանը՝ ինսանըն թահգիր էթտիյի գաթա, վէ միլ-
լէթլէրին նէֆրէթ էթտիյի քիմսէյէ, վէ սալթանաթ էտէն-
լէրին խըտմէթքեարընա՝ պէօյլէ պուլուրուր. Րապպ սատըգ
օլտուղը իչիւն մէլիքլէր կէօրիւպ այաղա գալգաճագլար.
չահգատէլէր տախի սէճտէ գըլաճագլար տըր :

8. Րապպ պէօյլէ պուլուրուր, էյ՝ տէնիզին ատալարը
մագպուլ պիր վագըթտա սիզի իշիթտիմ, վէ խէլաս կիւ-
նիւնտէ սիզէ եարտըմ էթտիմ, վէ սիզի հըֆը էտիպ գէմի-

նի մա՛մուր էթմէք վէ խարապ օլմուշ միրասլարը թէվրիս էթտիրմէք իչիւն գուլումը գաւմա 'ահտ օլմագ իւզրէ վէրէճէյիմ ,

9. Քի սէն մահպուսլարա՝ Ջըգընըզ, վէ գարանլըգտա օթուրանլարա՝ Այտընլըղա կէլինիզ՝ տէյեսին : Անլէր եօլլար իւզէրինտէ օթլայաճագ, վէ հէր եիւքսէք եէրտէ անլէրին եայլասը պուլունաճագ տըր :

10. Անլէր աճըգմայաճագլար վէ սուսամայաճագլար, վէ անլէրի հէրարէթ վէ կիւնէշ վուրմայաճագ տըր . զիրա անլէրէ մէրհամէթ էտէն՝ անլէրի գըլաղուզլայաճագ, հաթթա անլէրի սու փունարլարը եանընտա տէլալէթ էտէճէք տիր :

11. Վէ պիլ ճիւմլէ տաղլարըմը պիր եօլ եահաճաղըմ վէ ճատտէլէրիմ եիւքսէքլէնէճէք տիր :

12. Վէ օլ գէման, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, իշթէ պունլար ուզագտան վէ իշթէ պունլար չիմալտան վէ զարպտան, վէ պունլար Սինիմ տիյարընտան կէլէճէքլէր տիր :

13. Էյ՝ սէմավաթ, կիւլպեանք չէքինիզ, վէ, էյ՝ դէմին, մէսրուր օլ, զիրա շարգտա օլանլարըն այագլարը իգամէ օլունտը, վէ, էյ՝ տաղլար, թէրէննիւմ էթմէք իչիւն տավրանընըզ, զիրա պիր տահա վուրուլմայաճագլար, չիւնքի Բապպ քէնտի գաւմընը թէսէլի, վէ տէրտմէնտլէրինէ մէրհամէթ էթտիր :

14. Լաքին Սիօն՝ Բապպ պէնի թէրք էյլէտի, Բապպ պէնի ունութտը՝ տէտիր :

15. Ֆագաթ ունութմատըղընը կէօսթէրէճէք տիր : Զիրա, էյ Պէյթ ի Իսրայէլ, պիր վալիտէ քէնտինին սիւտ էմէն չօճուղընը ունուտա պիլի՞ր մի . չէօյլէքի րահմինին օղլընա չէֆգաթ էթմէյէ . պէլի՝ անլէր ունութսա պիլէ՝ պէն սէնի ունութմայաճագլըմ :

16. Իշթէ պէն սէնի ավուճլարըմտա գագտըմ . վէ հիսարլարըն տա՞իմա հուզուրըմտա տըր :

17. Սէնին օղուլլարըն սէնի խարապ էտէնլէրէ գարշը 'աճէլէ էտէճէքլէր, վէ սէնի եըգանլար սէնտէն չըգաճագլար տըր :

18. Կէօզլէրինի գալտըրըպ էթրաֆա պագ . պունլարըն ճիւմլէսի թօփլանմագտա տըր, վէ սանա կէլէճէքլէր տիր : Բապպ պուլուրուր քի՝ Հայաթըմ հագգը իչիւն անլէրին ճիւմլէսինի՝ կէլին զիյնէթինի թագընտըղը կիպի գուշանաճագսըն :

19. Զիրա սէնին խարապալարըն վէ վիրանէլէրին վէ խարապ օլմուշ տիյարըն չիմտի սէքէնէսինէ տար կէլէճէք, վէ սէնի եուտանլար ուզագտա պուլունաճագլար տըր :

20. Էվվէթ էվլատըն գայ՝ օլտուգտան սօնրա, մալիք

օլաճաղըն էվլատլար սէնին գուլագլարընա՝ Պու մահալ տար տըր՝ եէր վէր քի սաքին օլալըմ՝ տէյու սէօյլէյէճէքլէր տիր :

21. Օլ գէման գալպինտէ տէյէճէքսին քի՝ Պէն էվլատտան մահրում վէ 'ազիր իքէն պունլարը պանա քի՞մ թէվլիտ էյլէտի. պէն խարապ վէ էսիր օլմուշ վէ էօթէ պէրի սիւրիւլիւր իքէն, պունլարը քի՞մ պէօյիւթտիւ, իշթէ պէն եալընըզ պրաղըլմըշ իքէն պունլար նէրէտէ իտիլէր :

22. Բապպ Ալլահ պէօյլէ պույուրուր : Իշթէ թա'իֆէլէրէ էլիմի գալտըրաճաղըմ, վէ գալմլարա պայրաղըմը րէֆ՝ էտէճէյիմ, վէ անլէր սէնին օղուլլարընը գուճագտա կէթիրէճէքլէր, վէ գըզլարըն օմուզլարը իւզէրինտէ գալտըրըլաճագլար տըր :

23. Վէ մէլիքլէր սէնին լալալարըն, վէ անլէրին մէլիքէլէրի թայէլէրին օլաճագ տըր. եիւզլէրինի եէրէ էյէրէք սանա հիւրմէթ էտէճէքլէր, վէ այագլարընըն թօզուըն եալայաճագլար տըր. վէ պէն՝ Բապպ իտիյիմի պիլէճէքսին, չիւնքի պանա միւնթագըր օլանլար ութանմայաճագլար տըր :

24. Գուվվէթլիլէրտէն ղանիմէթ ալընըր մը, վէ եախօտ հէլալ օլան էսիր ազատ էտիլի՞ր մի :

25. Զիրա Բապպ պէօյլէ պույուրուր. Գուվվէթլինին էսիր ալտըղը պիլէ ալընաճագ տըր, վէ զօրպագըն ալտըղը ղանիմէթ գուրթուլաճագ տըր, վէ սէնին իլէ օղրաշանլար իլէ պէն օղրաշաճաղըմ, վէ սէնին օղուլլարընը պէն խէլաս էտէճէյիմ :

26. Վէ սէնի թագեիգ էտէնլէրէ քէնտի էթլէրինի եէտիրէճէյիմ, վէ եէնի շարապլէ օլտուղը կիպի քէնտի գանլարիլլէ սէրխօշ օլաճագլար, վէ քեաֆֆէ ի պէշէր, պէն Բապպ սէնին խէլասքեարըն վէ Վէլին վէ Եա'գուլըն Գատիրի իտիյիմի պիլէճէքլէր տիր :

ՊԱՊ 22

1. Վէ չիմտի վազը՝ օլտու քի՝ պէն, Նիֆայ, փիրինճ էվհալար իւզէրինտէ գազըլմըշ օլան պու չէյլէրի օգուտուգտան սօնրա, պիրատէրլէրիմ պանա կէլիպ տէտիլէր. Սէնին օգուտուղըն չէյլէրին մա'նասը նէ՞ տիր : Իշթէ րուհանի չէյլէրէ կէօրէ մի, եա'նի թէնճէ տէյիլ, անճագ րուհա կէօրէ վուգու՝ պուլան չէյլէր կիպի մի՞ անլաշըլաճագլար տըր :

2. Վէ պէն, Նիֆայ, անլէրէ տէտիմ. Իշթէ անլէր րուհըն սէտասը վասիթասիլլէ փէյղամպէրէ պիտիրիլտի, զիրա թէնէ կէօրէ պէն ի ինսան իւզէրինէ կէլէճէք օլան

ճիւմէն չէյլէր Բուհ վասիթասիյլէ փէյղամպէրէրէ պիւտի-
րիւտի :

3. Իմտի օգուտուղըմ չէյլէր հէմ բուհանի հէմ ճիւ-
մանի չէյլէրէ 'ա'իտ տիր . զիրա կէօթիւնիւյօր քի Պէյթ ի Իս-
րայէլ պիւթիւն եէր եիւզիւ իւզէրինտէ ճիւմէն միլլէթէր
արասընա տաղըլաճազ տըր :

4. Իշթէ Եէրուշալիմտէ պուլուռնանլարըն խապէրտար
օլմատըզլարը հալա զայա օլմուշ օլան չօզլար վար տըր :
Պէլի, գապիլէլէրին էն պէօյիւք գըսմը կէօթիւրիւլմիւշ
տիր . վէ անլէր տէնիզին ասալարընտա էօթէ պէրի տաղըլ-
մը տըր, վէ նէրէտէ օլտուզլարընը պիզտէն քիմսէ պիլմէզ ,
անճազ պու գատար պիլիւրիզ քի կէօթիւրիւլմիւշ տիրլէր :

5. Վէ պու չէյլէր՝ անլէր կէօթիւրիւլտիւքտէն սօնրա
անլէրէ տա'իր վէ հէմ տախի Գուտտուս ր Իսրայէլ եէտիլլէ
տաղըլաճազ վէ խէճիլ էտիլէճէք օլանլարա տա'իր փէյղամ-
պէրիլքէլ սէօլէնմիշ տիր . զիրա անըն 'ալէյհինէ գալպէ-
րինի սէրթէլտիրէճէքլէրի սէպէպտէն ճիւմէն միլլէթէր
արասընտա տաղըլտըլաճազլար, վէ ճիւմէն աստէմէր թա-
րաֆընտան պուղզ օլուռնաճազլար տըր :

6. Եինէտէ անլէր թա'իֆէլէր թարաֆընտան պէս-
լէնիլմէլի . վէ Բապպըն քէնտի էլինի թա'իֆէլէր իւզէրինէ
գալտըրըպ, անլէրի պայրազ օլմազ իւզրէ րէֆ' էթմէսիլլէ
վէ պէն ի Իսրայէլին անլէրին գուճազլարընտա կէօթիւրիւ-
լիւպ գըզլարընըն անլէրին օմուզլարընտա կէօթիւրիւլմէ-
լէրի իլէ հազգլարընտա սէօլէնիլէն պու չէյլէր ճիւմա-
նի տիրլէր . զիրա էճատլարըմըզ իլէ օլան 'ահտ պէօլլէ
տիր, վէ պու պիզէ՝ եա'նի միւսթազպէլտէ եաշայաճազ օ-
լանլարըն հալինէ, վէ հէմ տախի Պէյթ ի Իսրայէլտէն օլան-
լարըն քեաֆֆէսիլլէ՝ պազար :

7. Վէ պուռնուռն մա'նասը պու տըր, եա'նի վազըթ կէ-
լիր քի Պէյթ ի Իսրայէլ տաղըլմը վէ խէճիլ օլմուշ օլտուգ-
տան սօնրա, Բապպ Ալլահ պու տիյարտաքի թա'իֆէլէր ա-
րասընտա գուվլէթլի պիր միլլէթ գալտըրաճազ, վէ ան-
լէր. պիզիմ գիւրրիյէթիմիզի տաղըտաճազլար տըր :

8. Վէ գիւրրիյէթիմիզ տաղըտըլտըգտան սօնրա Բապպ
Ալլահ թա'իֆէլէր արասընտա 'աճա'իպ պիր իշ իճրա էթմէյէ
պաշլայաճազ, վէ պու իշ գիւրրիյէթիմիզ իշիւն գըյմէթ-
լի օլաճազ տըր . Իմտի պու իշ՝ անլէրին թա'իֆէլէր թա-
րաֆընտան պէսլէնիպ գուճազլարընտա վէ օմուզլարընտա
կէօթիւրիւլմէսիլլէ թէշպիհ օլուռուր :

9. Պու իշ թա'իֆէլէրէ տախի մէնֆա'աթլը օլաճազ .
վէ եալընըզ թա'իֆէլէրէ աէյիլ՝ իլլա պիւթիւն Պէյթ ի Իս-
րայէլ իշիւն գըյմէթլի օլաճազ տըր . վէ սէմալի ֆէտէ-
րին Ապրահամ իլէ էթտիյի 'ահտլար պիւտիւրիլէճէք, եա'նի՝

Սէնին զիւրրիյէթինտէ տիւնեանըն պիւ ճիւմլէ գապիւլէ-լէրի միւպարէքլէնէճէք տիր :

10. Վէ էյ՝ պիրատէրլէրիմ , մա՛լիւմիւնիւզ օլսուռն քի՛ Րապպ քէնտի գօլընը միլլէթլէր էօնիւնտէ սըղամատըգճա , զէմինին պիւ ճիւմլէ միլլէթլէրի միւպարէքլէնէմէզ :

11. Իմտի , Րապպ Ալլահ քէնտի գօլընը ճիւմլէ միլլէթլէր էօնիւնտէ սըղայաճագ , վէ Պէյթ ի Իսրայէլէ մէնսուպ օլանլարա քէնտի 'աշտլարընը իթմամ էտիպ ինճիլինի ի՛ստէ էտէճէք տիր :

12. Պինա՞նն 'ալէյհ օ՛ անլէրի էսիրլիքտէն թէքրար կէթիրէճէք , վէ անլէրի միրաս տիյարընա ճէմ՝ էտէճէք , վէ անլէրի մախֆի ետրլէրինտէն վէ գարանլըգտան չըգարաճագ տըր , վէ Րապպ քէնտիլէրին իշլասքեարը վէ Գուրթարընըսը , եա՛նի Իսրայէլին Գատիրի իտիլինի պիլէճէքլէր տիր :

13. Վէ զէմինին Ֆահիշէսի օլան չօլ պէօյիւք վէ մէքրուհ քիլիսէնին գանը քէնտի պաշը իւզէրինէ տէօքիւլէճէք . զիրա եէքտիկէրիլլէ մուհարէպէ էտէճէքլէր . վէ էլլէրինտէ օլան գըլըճ քէնտի պաշլարը իւզէրինէ տիւլէճէք . վէ քէնտի գանլարըլլէ սէրիսօշ օլաճագլար տըր :

14. Վէ էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ , սէնին 'ալէյհինէ մուհարէպէ էտէն հէր միլլէթ եէք տիկէրինէ գարշը տէօնտէրիլէճէք , վէ Րապպըն գազմընը տիւլիւրմէք իշիւն գազտըգլարը հազիյէյէ քէնտիլէր տիւլէճէքլէր տիր : Վէ Սիօն 'ալէյհինէ ճէնքլէշէնլէրին քեաֆֆէսի հէլաք օլաճագ տըր : Վէ Րապպըն տօղրու եօլլարընը իֆսատ էտէն չօլ պէօյիւք Ֆահիշէ հէլաք օլաճագ . պէլի՛ չօլ պէօյիւք վէ մէքրուհ քիլիսէ ետրէ տիւլէճէք , վէ տիւլմէսի պէօյիւք օլաճագ տըր :

15. Զիրա իշթէ փէյղամպէր տէյօր , Վազըթ սէրի՛նն կէլիւր քի՛ չէյթան պիր տահա պէն ի ատէմին գալպլէրինտէ գուզլէթ իլէ հիւքիւմէթ սիւրմէյէճէք տիր :

16. Վէ Ալլահըն զազապընըն թէմամիյէթի պէն ի ատէմին ճիւմլէսի իւզէրինէ տէօքիւլէճէք , զիրա Փասըգլարըն սալիհլէրի հէլաք էթմէսինէ Ալլահ միւսա՛ատէ էթմէյէճէք տիր :

17. Պու էճլտէն՝ էյէր քէնտի զազապընըն թէմամիյէթի կիւնիւնտէ սալիհլէրին տիւլմէնլէրինին աթէշ վասիթասըլլէ հէլաք օլմասը լազըմ կէլսէ պիլէ , եինէ Ալլահ սալիհլէրի քէնտի գուզլէթի վասիթասըլլէ հըֆզ էտէճէք տիր : Իմտի սալիհլէրին գօրգմասընա սէպէպ եօգ տըր , զիրա հաթթա աթէշտէն կէշսէլէր պիլէ՝ գուրթուլաճագլար տըր :

18. Իշթէ , էյ՝ պիրատէրլէրիմ , սիզէ տէրիմ քի՛ պուլէյլէր սէրի՛նն վուգու՛ պուլաճագ տըր , պէլի՛ գան վէ ա-

Թէշ վէ Թիւթիւն տիւմանը կէլճճէքլէր տիր․ վէ պուռնլարըն պու զէմին իւզէրինէ կէլմէսի կէրէք տիր․ վէ էյէր ատէմլէր քէնտի գալպլէրինի իսրայէլին Գուտտուսընա գարշը սէրթլէշտիրիրլէր իսէ՝ պու հիւքմլէր Թէնէ կէօրէ իւզէրլէրինէ կէլճճէք տիր։

19․ Զիրա իշթէ, սալիհլէր հէլաք օլմայաճագ․ վէ վազըթ հագիգաթէն կէլճճէք քի Սիօն 'ալէյհինէ ճէնքլէշէնլէրին ճիւմլէսի մահվ օլունաճագ տըր։

20․ Վէ Մուսանըն՝ Բապպ Ալլահ սիգէ պէնիմ կիպի պիր փէյղամպէր զուհուր էթտիրէճէք, վէ անըն սիգէ պէյան էտէճէյի հէր շէյի տինլէյէճէքսինիզ՝ տէյու սէօյլէտիյի սէօզլէր իթմամ օլունաճագ իւզրէ՝ Բապպ քէնտի գալմը իշիւն պիր եօլ հագըրլայաճագ տըր․ վէ վազը՝ օլաճագ տըր քի՝ օլ փէյղամպէրի տինլէմէք իսթէմէյէն հէր քիմսէ գալմ արասընտան քէսիլէճէք տիր։

21․ Վէ շիմտի պէն, Նիֆայ, սիգէ պէյան էտէրիմ քի Մուսանըն՝ հագգընտա սէօյլէտիյի փէյղամպէր իսրայէլին Գուտտուսը տըր, իմտի օ՝ սալահ իլէ հիւքիւմէթ սիւրէճէք տիր։

22․ Վէ սալիհլէրին գօրգմասընա լիւզում եօգ տըր, զիրա պուռնլար խէճիլ օլմայաճագ օլանլար տըր։ Լաքին Թէնտէ պուլունան պէնի ատէմ արասընտա Թէ՝սիս օլունան շէյթանըն մէլէքիւթիւ գօրգուպ խէճիլ օլաճագ տըր։

23․ Զիրա վազըթ սէրի՞էն կէլիր քի քեար իշիւն եափըմըլ օլան հէր քիլիսէ, վէ Թէն իւզէրինէ հիւքմ էթմէք իւզրէ գուվլէթ գապթ էտէնլէրին քեաֆֆէսի, վէ տիւնեա 'ինտինտէ շան գազանմագ իշիւն պինա օլունմուշ օլանլար, վէ Թէնին արզուլարը վէ տիւնեանըն շէյլէրի վէ հէր նէվ՝ կիւնահ իշլէմէյի արայանլար, վէլ հասըլ շէյթանըն մէլէքիւթիւնէ Թապի՝ օլանլարըն ճիւմլէսի գօրգաճագ, Թիթրէյէճէք վէ սարսըլաճագ տըրլար․ վէ պուռնլար եէրին Թօզունա ալչադլանըպ սաման կիպի Թէլէֆ օլունաճագլար տըր։ Վէ պու փէյղամպէրին սէօզլէրինէ կէօրէ տիր։

24․ Վէ վազըթ Թէզճէ կէլիր քի՝ սալիհլէր՝ ախըրտա պէսլի պուզաղըլար կիպի տէլալէթ օլունաճագլար, վէ իսրայէլտէ Գուտտուս օլան սալթանաթ վէ գուվլէթ վէ գուտրէթ վէ ճէլալտէ հիւքիւմէթ սիւրէճէք տիր։

25․ Վէ օ՝ քէնտի էվլատընը տիւնեանըն տէօրթ րիւզկեարընտան ճէմ՝ էտէճէք տիր․ վէ քէնտի գօյունլարընը սայաճագ․ վէ անլէր անը Թանըյաճագ․ վէ պիր սիւրիւ վէ պիր չօպան օլաճագ․ վէ օ քէնտի գօյունլարընը օթլայաճագ, վէ անտէ եայլա պուլաճագլար տըր։

26․ Վէ քէնտի․ գալմընըն սալահը սէպէպինտէն շէյ-

Թանըն գուվվէթի գալմայաճադ, պու էճլտէն չէյթան չօդ սէնէլէր չէօղրիւմէյէճէք, վէ գալմըն գալալէրի իւղէրինէ հիւքմիւ օլմայաճադ տըր, զիրա անլէր սալահտա իւ գամէթ էտէճէք, վէ Իսրայէլին Գուտտուսը սալթանաթ էտէճէք տիր:

27. Վէ չիմտի պէն, Նիֆայ, սիզէ տէրիմ քի՝ ճիւմլէ պու չէյլէր ճիսմանիճէ վուգու՝ պուլաճադ տըր:

28. Ամմա իշթէ թէվպէ էթտիքլէրի հալտէ, հէր միւլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գալմ Իսրայէլին Գուտտուսընտա սէլամէթլէ սաքին օլաճադ տըր:

29. Վէ պէն, Նիֆայ, պու ճիւմլէ չէյլէր հազգընտա զիյատէ սէյլէմէյէ ճէոարէթիմ օլմատողընտան, չիմտիլիք խիթամ վէրիւրիմ:

30. Իմտի էյ՝ պիրատէրլէրիմ, փիրինճ լէվհալար իւղէրինտէ մուհարրէր օլան չէյլէրին տօղրու օլտուգլարընը պիւմէնիգի իսթէրիմ, վէ անլէր՝ ատէմին Ալլահըն թէնպիհաթընա իթա՛աթ էթմէսի կէրէք օլտուղընա չէհատէթ էտէր:

31. Պու էճլտէն զանն էթմէյինիզ քի՝ եալընըզ պէն վէ փէտէրիմ պու չէյլէր հազգընտա չէհատէթ էտիպ թա՛լիմ էթտիք: Իմտի էյէր էմրլէրէ իթա՛աթ էտիպտէ նիհայէթէ գատար սապր էտէր իսէնիզ, եէվմ իւլ ախըրտա խէլաա պուլաճադսընըզ: Վէ պէյլէ տիր: Ամին:

ՆԻՖԱՅԸՆ ԻՔԻՆՃԻ ՔԻԹԱՊԸ

Լիհայըն վէֆամը: Նիֆայըն պիրատէրլէրի անըն՝ ալէյինէ՝ ասը օլուրլար: Բապպ Նիֆայա պէրրիյէյէ ֆիրար էթմէսինի էմր էտէր: Անըն պէրրիյէտէ եօլճըլըզը, վէ զայրիհի:

ՊԱՊ 1

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն, Նիֆայ, պիրատէրլէրիմի թա՛լիմ էթմէյի պիթիրտիյիմտէ, փէտէրիմ լիհայ տախի՝ Բապպըն անլէրի Նէրուչալիմ տիյարընտան չըգարմասը իլէնէ՝ ազիմ իւլէր իճրա էթմիլ իտիյի խուսուսընտա անլէրէ չօդ չէյլէր սէյլէտի:

2. Վէ անլէրէ տէնիգտէ իքէն էթտիքլէրի իսեան վէ Ալլահըն մէրհամէթիլլէ հայաթլարընըն պաղըլլանմասը վէ տէնիգտէ զարգ էտիլմէտիքլէրի հազգընտա սէյլէտի:

3. Վէ օ՝ մալիք օլտըզլարը վա՛տ օլունան տիյար հագ-
գընտա, վէ պիզիմ ԵՆՐՈՆՆԱԼԻՄ տիյարընտան Փիրար էթ-
մէմիզի էվվէլէն իսպար էթմէքլէ Բապպըն նէ տէրէճէ
մուհապպէթ կէօսթէրմիշ իտիյինի սէօյլէտի:

4. Վէ տէտի քի՝ իշթէ պէն պիր ըիւյա կէօրտիւմ.
վէ անտէն պիլիր իմ քի՝ ԵՆՐՈՆՆԱԼԻՄ խարապ էտիլտի. վէ
էյէր ԵՆՐՈՆՆԱԼԻՄՏէ գալսա իտիք, պիզ տախի հէլաք օլուր
իտիք:

5. Լաքին չօգ մուզայագա կէօրմիւշ իսէքտէ, երնէ
վա՛տ օլունան պիր տիյարա նա՛իլ օլտըզ, վէ պու տիյար
տիկէր ճիւմլէ տիյարլարտան ալա տըր. վէ Բապպ Ալլահ
պէնիմ իլէ ահտ էթտի քի՝ պու տիյար զիւրրիյէթիմ իշիւն
պիր միրաս տիյարը օլաճագ տըր: Պէլի՝ Բապպ պու տիյա-
րը պանա, վէ էվլատլարմա, վէ հէմ տախի Բապպըն էլիյ-
լէ տիկէր մէմլէքէթլէրտէն գըլաղուզլանանլարա իլ էլ է-
պէտ ահտ իլէ վէրտի:

6. Իմտի պէն, Լիհայ, պէնտէ պուլունան Բուհըն իշ-
լէմէսինէ կէօրէ փէյղամպէրլիք էտէրիմ քի՝ Բապպըն էլիյ-
լէ կէթիրիլմէտիքճէ, պիր քիմսէ պու տիյարա կէլէմէյէ-
ճէք տիր:

7. Զիրա պու տիյար՝ Բապպըն կէթիրէճէյի քիմսէլէ-
րէ թախսիս օլունմուշ տըր: Վէ էյէր Բապպըն անլէրէ
վէրտիյի թէնպիհաթա կէօրէ անա սէճտէ գըլարլարսա, պու
տիյար անլէրէ պիր հիւրրիյէթ տիյարը օլաճագ տըր. վէ
ասլա էսիրլիյէ կիթմէյէճէքլէր տիր: Վէ էյէր պու տիյար-
տա էսիրլիք պուլունուրսա, Փըսգ սէպէպինտէն օլաճագ
տըր, վէ Փըսգ չօղալըրսա, տիյար անլէրին սէպէպինտէն
լա՛նէթլէ վուրուլաճագ տըր, Լաքին սալիհլէր իշիւն տիյար
իլ էլ էպէտ միւպարէք օլաճագ տըր:

8. Վէ իշթէ հիքմէթ պու տըր քի պու տիյար պաշգա
միլլէթլէրէ Պամա՛լիւմ գալաճագ տըր, օլմայա քի կէլէն
միլլէթլէր տիյարը գափլայալար, վէ միրաս եէրի գալ-
մայա:

9. Իմտի պէն, Լիհայ, պիր վա՛տա նա՛իլ օլտում քի՝
էյէր Բապպ Ալլահըն ԵՆՐՈՆՆԱԼԻՄ տիյարընտան պու տիյա-
րա կէթիրէճէյի քիմսէլէր անըն էմրինէ իթա՛աթ էտէրլէր
իսէ, մուվաֆֆագ օլուպ, տիկէր միլլէթլէրտէն մուհա-
ֆագա էտիլէճէքլէր տիր. չէօյլէ քի պու տիյար պիզգաթ
քէնտիլէրին միրասը օլսուն: Վէ Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ
էթտիքլէրի հալտէ՝ պու տիյար իւզէրինտէ միւպարէքլէնէ-
ճէքլէր, վէ անլէրէ քիմսէ գարար վէրմէյէճէք, վէ անլէրին
միրաս տիյարընը քիմսէ ալամայաճագ, Լաքին տա՛իմա սէ-
լամէթտէ սաքին օլաճագլար տըր:

10. Ամմա իշթէ, էյէր Բապպըն էլինտէն պու գատար

պէրէքէթլէրէ նա՞իլ օլտուգտան սօնրա, եա՛նի՝ գէմինին խըլ-
գաթը վէ ճիւմլէ ատէմլէր հագգընտա մա՛լիւմաթա, վէ
իման վասիթասիյլէ հէր շէյի իճրա էթմէք գուվվէթինէ,
վէ իպթիտատէն պէրու Ալլահըն ճիւմլէ էմրլէրինէ մալիք
օլուպ, անըն պինիհայէ լութֆըյլէ պու գըյմէթլի տիյարա
գըլաղուզլանմը օլտուգտան սօնրա, իմանսըզլըղա տիւ-
շէրլէր իսէ, վէ Իսրայէլին Գուտտուսը օլան հագիգի Մէսիհ,
եա՛նի քէնտիլէրին Ուշլասքեար վէ Ալլահընը ղէտա էտէր-
լէրսէ, իշթէ՛ Մաիլ օլանըն հիւքմլէրի իւզէրլէրինտէ պու-
լունուպ հէլաք էտիլէճէքլէր տիր:

11. Վէ Ալլահ իւզէրլէրինէ տիկէր միլլէթլէր կէ-
թիրէճէք, վէ անլէրէ գուվվէթ վէրիպ թէմէլլիւք տիյար-
լարընը անլէրտէն ալաճագլար, վէ անլէրի վուրտուրուպ
տաղըթտըրաճագ տըր:

12. Պէլի՛ նէսլտէն նէսլէ գան տէօքիւմէսինէ վէ պէօ-
յիւք պէլալարա կիրիֆթար օլաճագլար: Իմտի օղուլլարըմ,
սէօղլէրիմի տէր խաթըր էտինիզ. պէլի՛ քեաշքի քէլամ-
լարըմը տինլէյէ իտինիզ:

13. Քեաշքի ուշանա իտինիզ. պէլի՛ ուշգունըզտան,
ուշանա իտինիզ. վէ պաղլանմը օլտուղունուզ հէյպէթլի
պէնտլէրի, եա՛նի պէն ի ատէմի պաղլայան գէնճիրլէրի
սիլքէ իտինիզ. զիրա անլէր սիգի շօլ փէրլշանիյէթ վէ
սէֆալէթ իլէ տօլու օլան էպէտի հավիյէյէ կէօթիւրիւրլէր:

14. Ուշանընըզ վէ թօզտան գալգընըզ վէ թիթրէյէն
պիր փէտէրին սէօղլէրինի տինլէյինիզ, զիրա վագըթ եագ-
լաշըյօր քի պէնիմ վիւճուտըմը սօղուգ վէ սէսսիզ օլան
գապրա թէսլիմ էտէճէք սինիզ, վէ անտէն եօլճը կէրի տէօն-
մէզ. պիր գաշ կիւնտէն սօնրա պէն պու տիւնեանըն՝ ա-
տէթի իւզրէ կիտէրիմ:

15. Լաքին իշթէ Բապպ ճանըմը ճէհէննէմտէն գուր-
թարտը. վէ Բապպըն ճէլալընը կէօրտիւմ. վէ՞ պէն մուհապ-
պէթինին գօլլարըյլէ իլ էլ էպէտ իհաթէ օլմագտա իմ:

16. Իմտի Բապպըն գանուլարընը վէ հիւքմլէրինի տէր
խաթըր էտիպ հըֆզ էթմէնիզի իսթէրիմ. իշթէ՛ պու շէյ
իպթիտատէն պէրու տա՞իմա ճանըմըն էն՝ ազիմ՝ արզուսը
օլմուշ տըր:

17. Վագըթ պէ վագըթ ճանըմ քէտէր իլէ պասըլտը,
զիրա գալպլէրինիզին սէրթլիյինտէն տօլայը, Բապպ Ալլահ
քէնտի ղազապընըն թէմամիյէթի իլէ իւզէրինիզէ էնիպ, սի-
զի դօվաճագ վէ հէլաք էտէճէք տիր՝ տէյու գօրգարըմ:

18. Եախօտ չօգ նէսլէր միւտտէթինտէ իւզէրինիզէ
պիր լա՛նէթ կէլէճէք տիր. վէ գըլըճ վէ գըթլըզ իլէ զիյարէթ
օլունաճագսընըզ, վէ պուղզ էտիլիպ շէյթանըն իրատէթ
վէ էսիրլիյինէ կէօրէ սիւրիւլէճէքսինիզ՝ տէյու գօրգարըմ:

19. Է՛յ օղուլարում, քեաշքի պու շէյէր իւզէրինիզէ կէւմէյէ խոի, վէ միւնթէխապ վէ միւպարէք պիր գաւմ օլա խոինիզ: Լաքին Ալլահն իրատէթի օլսուն, զիրա եօլարը էպէտ իւլ 'ապատ 'ատիլ տիր:

20. Ալլահ տէտի քի՝ էյէր էմրլէրիմի հըֆզ էտէր իսէնիզ, տիյար իւզէրինտէ մուվաֆֆազ օլաճազ սընըզ. ամմա էյէր էմրլէրիմի հըֆզ էթմէզ իսէնիզ, հուզուրումտան քէսիլէճէք սինիզ:

21. Վէ շիմտի՝ քեաշքի սիզին հազգընըզտա մէսրուր օլուպ, գալպիմ մէսէրէթ իլէ պու տրենետան չըգա խոի. վէ դամ վէ քէտէր իլէ մէզարա էնմէյէ խոիմ: Է՛յ օղուլարում թօզտան գալըզպ ատէմլէր օլունուզ, վէ պիր ֆիքրտէ վէ պիր եիւրէքտէ գարարկիր օլուպ, իթթիֆազ էտինիզ, օլմայա քի էսիրլիյէ տիւշար օլասընըզ.

22. Վէ աղըր պիր լա՛նէթլէ վուրուլուպ, 'ատիլ պիր Ալլահն խըմ ու դազապընա օղրայասընըզ, վէ հէլաքա, պէլի՝ հէմ ճան հէմ ճէսէտին հէլաքընա տիւշար օլասընըզ:

23. Է՛յ օղուլարում՝ ույանընըզ, սալահն սիւահնը կիյինինիզ, Պաղլանմը օլտուղընըզ գէնճիրլէրի իւզէրինիզտէն սիւքինիզ. վէ գարանլըզտան չըգըպ թօզտան գալըզընըզ:

24. Պիրատէրինիզ 'ալէյհինէ պիր տահա 'ասը օլմայընըզ, զիրա անըն իլհամլարը ճէլիլ օլմուշ տըր. վէ Նէրուշալիմի թէրք էթալիյիմիզտէն պէրու Ալլահն էմրլէրինի հըֆզ էթմիշ տիր: Օ պիզի վա՛տ օլունան տիյարա կէթիրմէք իշիւն Բապպըն էլինտէ պիր 'ալէթ օլմուշ տըր, զիրա անսըզըն պէրլիյէտէ գըթլըզտան հէլաք օլաճազ խոիք. եինէտէ անը էօլտիւրմէյէ ճէհտ էթտինիզ, վէ սէպէպիւնիզտէն չօգ զահմէթ չէքտի:

25. Վէ սիզին իշիւն զիյատէսիլէ գօրգուպ թիթրէմէքտէյիմ, օլմայա քի թարաֆընըզտան օ թէքրար սըզընթը չէքէ. զիրա իշթէ, 'ալէյհինէ թէշէքքի էթտինիզ քի իւզէրինիզէ գուվվէթ վէ հիւքիւմէթ սիւրմէք իսթէյօր. ֆազաթ սիզի հիւքմ էթմէք իշիւն գուվվէթ վէ սէլահիյէթ արամայօր, անճազ Ալլահն մէճտ ու ճէլալընը վէ սիզին էպէտի խէլասընըզը արգու էթտիլինի պիլի իմ:

26. Վէ սիզէ տօղրուտան տօղրույա սէօյլէտիյի սէպէպտէն մըրըլտանտընըզ, սիզ տէրսինիզ քի՝ օ չէտիտ լիսան գուլլանմը տըր, վէ սիզէ դազապլանմը տըր: Ֆազաթ իշթէ անըն սէրթլիյի, տէրուհինտէ պուլունան Ալլահն գուվվէթինին քէսքինլիյինտէն տիր. վէ էօվէք տէտիյինիզ շէյ, Ալլահտա պուլունան հազիգաթըն թէ՛սիրի իտի. վէ օ անը մէն՝ էտէմէզ խոի, անճազ կիւնահլարընըզը պէյան էթտի:

27. Վէ Ալլահն գուվվէթի անտէ պուլունտըղը սէ-

պէսպտէն, օ սիւղէ իթա'աթ էթմէնիզի էմր էթմիշ տիր․
Փաղաթ պու քէնտիսինտէն տէյիլ իտի, իլլա անտէ պուլու-
նան Ալլահըն Բուհու իտի քի, աղզընը աշըպ սէօյլէմէյէ
անը թէշվիգ էթտի, վէ սիւքիւթ գալամազ իտի:

28. Վէ շիմտի օղուլլարըմ, Լէման, Լէմուէլ վէ Սամ
վէ հէմ տախի Իսմա'էլ օղուլլարը օլան էվլատըմ․ Իշթէ
էյէր սիզ Նիֆայըն սէտասընը տինլէմէք իսթէր իսէնիզ,
հէլաք օլմայաճազ սընըզ, վէ անը տինլէմէք իսթէր իսէ-
նիզ, սիզէ պիր պէրէքէթ պրազըր իմ, հաթթա իլք պէ-
րէքէթիմի սիզէ պրազըր իմ:

29. Լաքին էյէր անը տինլէմէք իսթէմէզ իսէնիզ,
պէրէքէթիմի, հաթթա իլք պէրէքէթիմի կէրի ալըպ անը
անա վէրիւր իմ:

30. Վէ շիմտի Զօրամ, սանա սէօյլէրիմ․ Իշթէ սէն
Լապանըն խըտմէթճիսի իսէն տէ, Եէրուշալիմ տիյարընտան
կէթիւրիլտին, վէ օղլում Նիֆայա տա'իմա հազիզի պիր
տօսթ օլտուղընը պիլիւր իմ:

31. Իմտի սատըգ օլտուղըն սէպէպտէն սէնին գիւր-
րիյէթին անըն գիւրրիյէթի իլէ պէրապէր միւպարէքլէնէ-
ճէք, վէ սէլամէթ ու մուվաֆֆազիյէթտէ պու տիյար իւ-
զէրինտէ չօգ Եաշայաճազլար․ վէ արալարընտա Փըսզ պու-
լունմատըգճա, քէնտիլէրին սէլամէթ ու մուվաֆֆազիյէ-
թի պու տիյար իւզէրինտէ իլ էլ էպէտ պօղուլմայաճազ
տըր:

32. Իմտի էյէր Բապպըն էմրլէրինի հըֆզ էտէր իսէն,
Նիֆայըն գիւրրիյէթի իլէ պէրապէր միւշթէրէք օլմազ
իւզրէ՝ Բապպ պու տիյարը սէնին գիւրրիյէթինէ տախի
թախսիս էթմիշ տիր:

ՊԱՊ 2

1. Վէ շիմտի, էյ Եա'գուպ, սանա սէօյլէրիմ․ Սէն պէ-
նիմ պէրրիյէտէ մուզայազա կիւնլէրիմտէ իլք տօղուշըմ
սըն: Վէ իշթէ պիրատէրլէրինին վահշիյէթի սէպէպինտէն,
կէնճլիյինտէ չօգ էզիյէթ վէ քէտէր չէքտին:

2. Եէնէ տէ, էյ պէրրիյէտէ իլք տօղուշըմ Եա'գուպ,
Ալլահըն 'աղամէթինի պիլիւր սին, վէ տէրտլէրինի սէնին
մէնֆա'աթընա թախսիս էտէճէք տիր:

3. Իմտի ճանըն միւպարէք օլաճազ տըր, վէ պիրա-
տէրին Նիֆայ իլէ սէլամէթտէ իգամէթ էտէճէք սին․ վէ
սէնին կիւնլէրին Ալլահըն խըտմէթինտէ սարֆ օլունաճազ
տըր: Իմտի պիլիւր իմ քի՝ Ուէլաքեարընըն սալահը սէպէ-
պինտէն գուրթուլտըն, գիրա վազթըն թէմամիյէթինտէ

անըն՝ ինսան խելաս էթմէք իւզրէ կէլէճէյինի կէօրտիւն :

4. Վէ կէնճլիյինտէ անըն ճէլալընը կէօրտիւն . վէ անըն թէնտէ օլտուղը վազըթ խըտմէթ էտէճէյի քիմսէլէր կիպի , սէն տախի միւպարէք սին , չիւնքի Ռուհ տիւն , պու կիւն վէ իլ էլ էպէտ 'այնի տիր : Վէ պու եօլ ինսանըն տիւշտիւյիւնտէն պէրու հազըրլանտը :

5. Խէլաս ճապա տըր : Վէ խայրը շէրրտէն թէֆրիգ էթմէք իչիւն ինսան եէթէր գատար թա'լիմ օլունուր : Վէ ինսանա շէրի'աթ վէրիլտի : Վէ շէրի'աթ վասիթասիյլէ հիչ պիր թէն թէպրիր օլունմազ , եախօտ շէրի'աթ վասիթասիյլէ ինսան Ալլահտան այրըլտը . պէլի՝ ճիսմանի շէրի'աթ վասիթասիյլէ այրըլտըլար , վէ հէմ տախի ըուհանի շէրի'աթ վասիթասիյլէ էյի օլան շէյտէն մահրում գալըրլար , վէ իլ էլ էպէտ սէֆիլ օլուրլար :

6. Պու էճլտէն խէլաս Գուտտուս օլան Մէսիհ վասիթասիյլէ կէլիր . զիրա օ՝ 'ինայէթ վէ հագիգաթլէ մէմլու' տըր :

7. Իշթէ օ՝ կիւնահ իչիւն գուրպան օլմագ իւզրէ քէնտինի թագտիմ էտէր քի՝ գըրըլմըզ գալպ վէ էզիլմիչ ըուհա մալիք օլանլար իչիւն շէրի'աթըն մաթլուպաթընը իքմալ էտէ : Վէ անլէրտէն մա'տա տիկէր հիչ պիր քիմսէ իչիւն շէրի'աթըն մաթլուպաթընը իքմալ օլունմազ :

8. Պու էճլտէն պու շէյլէրի գէմինին սէքէնէսինէ պիլտիրմէք նէ գատար մուհիմմ տիր քի Գուտտուս օլան Մէսիհին լիյագաթ , մէրհամէթ վէ 'ինայէթի վասիթասիյլէ օլմատըգճա՝ Ալլահըն հուզուրընտա պիր թէն սաքին օլամագ իտիյինի պիլսինլէր . զիրա օ՝ թէնէ կէօրէ քէնտի հայաթընը վէրէճէք , վէ Ռուհըն գուվվէթի վասիթասիյլէ թէքրար անը ալաճագ քի գըյամ էտէնլէրին իլքի օ օլա , վէ էմվաթըն գըյամէթինի օ վուգու'ա կէթիրէ :

9. Պու էճլտէն Ալլահըն իլք մէյվէսի օ տըր , վէ օ պիլ ճիւմլէ պէն ի ատէմ իչիւն ըէճա վէ նիյազ էտէր , վէ անա իման էտէնլէր խէլաս պուլաճագ տըր :

10. Վէ ճիւմլէ ատէմլէր իչիւն ըէճա վէ նիյազ պուլունտըղը էճլտէն , հէր ատէմ Ալլահա կէլիր , իմտի Ալլահըն հագիգաթ վէ գուտսիյէթինէ կէօրէ անըն թարաֆընտան մուհաքէմէ օլունմագ իւզրէ՝ հուզուրընտա տուրաճագլար տըր : Իմտի Գուտտուս օլանըն թարաֆընտան թա'եին օլունան ճէգա , վէրիլէն շէրի'աթըն նէթիճէսի տիր . վէ պու՝ թա'եին օլունան շաղլըղըն գարշըլըղը տըր , վէ պէյլէճէ քէֆարէթին մագսէտլէրի իքմալ օլունուր :

11. Զիրա ճիւմլէ շէյլէրտէ մուխալիֆէթ օլմասը իճապ էտէր : Վէ , էյ պէրրիյէտէ իլք տօղուշըմ , էյէր պէյլէ օլմասա իտի , նէ սալահ , նէ Փըսգ , նէ գուտսիյէթ , նէ

սէֆալէթ, նէ էյի, նէ ֆէնա վուգու'ա կէլէ պիլիւր իտի: Իմտի ճիւմլէնին պիւր թէրքիպտէ օլմասը կէրէք տիր: Վէ է-յէր եալընը պիւր վուճիւտ օլսա իտի, եա'նի՝ չիւրիւմէք-լիք վէ չիւրիւմէմէքլիք, չազլըք վէ քէտէր, տույղու վէ տույղուսըզլըք, հայաթսըք վէ էօլիւմսիւք պիւրլիքտէ պիւր վուճիւտ գալսա իտի, քիւլլիւյէն էօլմիւլ կիպի գալմասը իճապ էտէր իտի:

12. Իմտի պուռնլար նաֆիլէ պիւր շէյ կիպի խալք օլուն-մուլ օլուր իտի, վէ եարատըլմասընտա մագսէտ պուլուն-մագ իտի: Վէ պու հալ Ալլահըն հիքմէթ վէ մագսէտլէ-րինի, վէ հէմ տախի անըն գուվվէթ, մէրհամէթ վէ 'ա-տալէթինի մահվ էտէճէք իտի:

13. Վէ շէրի'աթ եօգ տըր տէյէն, կիւնահ տախի եօգ տըր տէմիլ օլուր: Վէ էյէր կիւնահ եօգ տըր տէր իսէնիլ, սա-լահ տախի եօգ տըր տէմիլ օլուրսընը: Վէ էյէր սալահ եօգ իսէ, չազլըք տախի եօգ տըր: Վէ սալահ վէ չազլըք պուլունմագսա, միւճաղաթ վէ սէֆալէթ տախի պուլուն-մագ: Վէ պու շէյլէր պուլունմատըղը հալտէ, Ալլահ տա-խի եօգ տըր: Վէ Ալլահ եօգ իսէ, պիլ մէվճուտ տէյիլ իլ, վէ գէմին տախի մէվճուտ տէյիլ տիր, վէ եա հարէ-քէթ էթմէք եա հարէքէթ էթտիրիլմէք իւզրէ հիլ պիւր շէյ խալք օլունմագ իտի, պինա'էն 'ալէյ հէր շէյ զա'իլ օ-լուր իտի:

14. Վէ շիմտի օղուլլարըմ սիզին մէնֆա'աթ վէ թա'-լիմ օլունմանը իչիւն պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէրիմ, զիրա պիւր Ալլահ վար տըր, վէ ճիւմլէ շէյլէր, հէմ գէմին հէմ սէմա, վէ անլէրտէ պուլունան պիլ ճիւմլէ մախլուգաթ, կէրէք հարէքէթ էտէն կէրէք հարէքէթ էթտիրիլէն՝ ան-տէն եարատըլտը:

15. Վէ ինսանը խալք էթմէքտէ Ալլահըն քէնտի էպէտի մագսէտլէրինի հուսուլէ կէթիրմէսի իչիւն իլք վալիտէյ-նիմիգի, վէ գէմինին հայվանաթընը, վէ հավանըն գուշլա-րընը, վէլ հասըլ հէր շէյի եարաթտըգտան սօնրա, մուխա-լիֆէթին պուլունմասը տախի էլզէմ իտի, հէման հայաթ աղաճընըն գարշըլըղը օլմագ իւզրէ մէմնու' օլտն մէյվէ, եա'նի՝ պիրի թաթլը պիրի աճը օլտն մէյվէ պուլունմասը կէրէք իտի:

16. Իմտի Ալլահ միւսա'ատէ էթտի քի ինսան քէնտի-սի իչիւն հարէքէթ էթսին, պու էճլտէն եա պիրի՝ եա օլ պիրի թարաֆընտան թէշվիք օլունմատըգճա քէնտի իրա-տէթինէ կէօրէ հարէքէթ էտէմէզ իտի:

17. Վէ պէն, Լիհայ, օգուտուղըմ շէյլէրտէն տուլայը զանն էթմէյէ մէճպուր օլտում քի՝ մուհարրէր օլտուղընա կէօրէ Ալլահըն պիւր մէլէյի սէմատան տիւլմիւլ իտի, պէօյ-

լէճէ Ալլահըն՝ ինտինտէ քէօթիւլիւք իճրա էթմիշ օլտու-
ղընտան շէյթան օլտու :

18. Վէ քէնտիսի սէմատան տիւշմիւշ օլուպ՝ իլ էլ է-
պէտ սէֆիլ օլտուղընտան , քեաֆֆէ ի պէն ի ատէմին սէ-
ֆալէթէ տիւշմէսինէ չալըտը : Իմտի օ՝ հաթթա շօլ գա-
տիմ երլան՝ հէր սախթէնին փէտէրի օլան շէյթան , Հափ-
վայա՝ Մէմնու՝ օլան մէյվէտէն եէ , վէ էօլմէյէճէք սինիզ ,
լաքին Ալլահ կիպի օլուպ խայր վէ շէրրի թանըյաճագ սընըզ
տէտի :

19. Վէ Ատէմ վէ Հափվա մէմնու՝ օլան մէյվէտէն եէ-
տիքտէն սօնրա , եէրի թիմար էթմէք իշիւն էտէն պաղչէ-
սինտէն գօվուլտըլար :

20. Վէ անլէր էվլատլար՝ հաթթա տիւնեանըն գապի-
լէլէրինի թէվլիտ էթտիլէր :

21. Վէ տահա թէնտէ իքէն թէվպէ էթսինլէր տէյու՝
Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ պէն ի ատէմին կիւնլէրի ուզա-
տըլտը . պու էճլտէն անլէրին հալը պիր թէճրիւպէ հալը
օլտու , վէ Բապպ Ալլահըն պէն ի ատէմէ վէրտիյի թէնպի-
հաթա կէօրէ՝ անլէրին եաշայաճագ զէմանը ուզատըլտը :
Զիրա օ՝ Հէր ատէմին թէվպէ էթմէսինի էմր էթտի , վէ
հէր ատէմ իլք վալիտէյնին թէճափուզաթընտան տօլայը
ղաիպ իտիյինի պիլտիրտի :

22. Վէ շիմտի էյէր Ատէմ թէճափուզ էթմիշ օլմազսա
իտի , քէնտիսի տիւշմէմիշ օլուր իտի , վէ էտէն պաղչէ-
սինտէ գալաճագ իտի : Վէ հէր եարատըլան շէյ խալգ է-
տիլտիքտէն սօնրա՝ պուլուռնտըղը՝ այնի հալտէ տէվամ է-
տէճէք իտի . վէ խիթամ պուլմայարագ տա՛իմա պէօյլէ
գալաճագ իտի :

23. Վէ անլէրին չօճուզլարը օլմայըպ , սուշսըզ պիր
հալտէ գալաճագլար իտի . գիրա սէֆալէթ նէ օլտուղընը
պիլմէյէրէք , մէսէրրէթ սահիպի տախի օլամազլար իտի .
վէ կիւնահ նէ օլտուղընը պիլմէտիքլէրի իշիւն , էյի օլանը
տախի իճրա էտէմէզլէր իտի :

24. Լաքին իշթէ ճիւմլէ շէյլէր՝ Հէր Շէյի Պիլէնին հիք-
մէթինէ կէօրէ եափըլմը տըր :

25. Ատէմին տիւշմէսի սէպէպիյլէ՝ ինսան վոճիւտէ
կէլտի . վէ ինսան վիճուտէ կէլտի քի մէսէրրէթ սահիպի
օլտուն :

26. Վէ պէն ի ատէմի տիւշմէսինտէն գուրթարմագ
իշիւն վագթըն թէմամիյէթինտէ Մէսիհ կէլէճէք տիր . վէ
տիւշմէքտէն խէլաս օլտուզլարը էճլտէն խայր ու շէրրի
պիլէրէք , իլ էլ էպէտ ազատ օլաճագլար տըր : Վէ Ալլա-
հըն վէրտիյի թէնպիհաթա կէօրէ օլ 'ազիմ եէվմ իւլ ա-
խըրտա շէրի'աթըն միւնճապիթը մուճիպիւնէ ճէզա չէքմէ-

լէրի միւսթէսնա օլարագ՝ քիմսէտէն թէշվիգ օլունմագ-սըզըն՝ քէնտիլէր իչիւն հարէքէթ հտէճէքլէր տիր :

27. Իմտի հէր ատէմ թէնճէ ազատ տըր, վէ ատէմին մէնֆա՛ւթը իչիւն իգթիզա հտէն ճիւմլէ շէյլէր անլէրէ վէրիլիւր : Վէ անլէր՝ հէր ատէմ իչիւն իճրա օլունմուշ օլան միյանճըլըգ վասիթասիլլէ եա հպէտի հայաթ վէ հիւր-րիյէթ, եա շէյթանըն հսիրլիյի վէ գուվվէթինէ կէօրէ հ-սիրլիք վէ հօլիւմ ինթիխապ էթմէյէ ազատ տըրլար : Զի-րա շէյթան իսթէր քի՝ քէնտիսի օլտուղը կիպի հէր ատէմ սէֆիլ օլուն :

28. Վէ շիմտի, էյ՝ օղուլլարըմ, պէն իսթէրիմ քի շօլ՝ ազիմ Միյանճըյա պագըպ՝ անըն՝ ազիմ էմրլէրինի տինլէ-յէսինիզ, վէ անըն քէլամլարընա իթա՛ւթ հտիպ, մուգատ-տէս Բուհընըն իրատէթինէ կէօրէ հպէտի հայաթը ինթի-խապ հտէսինիզ,

29. Վէ թէնին իրատէթինէ վէ անտէ պուլունան քէօ-թիւլիւյէ կէօրէ օլան հպէտի հօլիւմիւ ըէտտ հտինիզ . զիրա թէնին իրատէթի սիզի հսիրլիյէ վէ ճէհէնէմէ կէօ-թիւրէն շէյթանա գուվվէթ վէրիւր, վէ օ՝ քէնտի մէլէքիւ-թիւնտէ իւզէրինիզ սալթանաթ էթմէք իսթէր :

30. Էյ՝ օղուլլարըմ, թէճրիւպէ կիւնլէրիմին սօն վագ-թընտա, ճիւմլէնիզէ պու սէօզլէրի սէօյլէրիմ, վէ փէյլամ-պէրին սէօզլէրինէ կէօրէ էյի օլան գըսմը ինթիխապ էյլէ-տիմ . պէնիմ՝ ճանլարընըզըն հպէտի սա՛ատէթինտէն մա՛տա աիկէր պիր արզու վէ մագսէտիմ եօգ տըր : Ամին :

ՊԱՊ 3

1. Վէ շիմտի՝ պանա էն սօն թէվլէլիւտ հտէն եու-սուֆ, սանա սէօյլէրիմ, սէն մէշագգաթլարըմըն պէրրիյէ-սինտէ թէվլէլիւտ էթտին, պէլի՝ վալիտէն սէնի պէօյիւք տէրտիմ կիւնիւնաէ թէվլիտ էթտի :

2. Վէ էյէր Իսրայէլտէ Գուտտուսընըն էմրինի հըֆզ հտէր իսէն, Բապպ պու էն գըյմէթլի տիյարը՝ պիրատէր-լէրին իլէ պիրլիքտէ՝ սանա վէ սէնին զիւրրիյէթինէ իլ էլ հպէտ միրաս օլմագ իւզրէ՝ թախսիս էյլէսին :

3. Վէ շիմտի, էյ՝ եուսուֆ, մէշագգաթլարըմըն պէրրի-յէսինտէ կէթիրտիյիմ սօն տօղուշըմ, Բապպ սէնի տա՛իմա միւպարէքլէսին, զիրա զիւրրիյէթին քիւլլիյէն հէլաք օլ-մայաճագ տըր :

4. Զիրա իշթէ սէն սուլպըմըն մէյվէսի սին . վէ պէն Մըսըրա հսիրլիյէ կէօթիւրիւլէն եուսուֆըն նէսլինտէն իմ : Վէ Բապպըն եուսուֆ իլէ էթտիյի՝ ահտլար՝ ազիմ իտի :

5. Իմտի ԵՈՒՍՈՒՓ սահիհէն կիւնլէրիմիզի կէօրտիւ : Վէ Բապպ Թարաֆընտան պիր վա'տա նա'իլ օլտու քի' Բապպ Ալլահ անըն սուլպընըն մէյվէսինտէն Պէյթի Իսրայէլէ սա-լիհ պիր տալ զուհուրա կէթիրէճէք տիր . Մէսիհ տէյիլ, իլ-լա Պէյթի Իսրայէլտէն այրըլաճագ օլան պիր տալ . եինէտէ անլէր Բապպըն 'ահտլարընտա տէր խաթր օլունաճագլար . վէ Մէսիհ սօն կիւնլէրտէ Բուհ վէ գուվվէթ իլէ արալա-րընտա իզհար օլունաճագ , վէ անլէրի զուլմէթտէն նուրա կէթիրէճէք . պէլի' Բապպ անլէրի գօյու գարանլըգ վէ է-սիրլիքտէն հիւրրիյէթէ կէթիրէճէք տիր :

6. Զիրա ԵՈՒՍՈՒՓ հագիգաթէն շէհատէթ էտիպ , Պէ-նիմ Բապպ Ալլահըմ , սուլպըմըն մէյվէսինէ 'ալա պիր նէ-պի գալտըրաճագ տըր' տէտի :

7. Զիրա ԵՈՒՍՈՒՓ հագիգաթէն տէտի . Բապպ պանա պէօյլէ պուլուրտու . Սուլպընըն մէյվէսինտէն 'ալա պիր նէպի գալտըրաճագլըմ , վէ օ սէնին սուլպընըն զիւրրիյէ-թի արասընտա զիյատէսիյլէ միւ'թէպէր կէօզէտիլէճէք տիր : Վէ անա էմր էտէճէյիմ քի' քէնտի պիրատէրլէրի օլան սէ-նին սուլպընըն զիւրրիյէթի արասընտա , անլէրին պէօ-յիւք մէնֆա'աթընը հուսուլէ կէթիրէն պիր մու'ամէլէ իճրա էյլէսին . վէ պու իշ էճտատլարըն իլէ էթտիյիմ 'ահտ-լարա տա'իր անլէրէ մա'լիւմաթ վէրէճէք տիր :

8. Վէ անա Թէնպիհ էտէճէյիմ քի' պէն էմր էթմէ-տիքճէ պէնիմ էմր էթտիյիմտէն մատա պիր շէյ իճրա էթ-մէսին : Վէ անը կէօզլէրիմ էօնիւնտէ պէօյիւք գըլաճագլըմ , զիրա օ պէնիմ իշիմի իճրա էտէճէք տիր :

9. Վէ օ' Գավմըմը գուրթարմագ իշիւն գալտըրաճա-գլըմ տէտիյիմ Մուսա կիպի պէօյիւք օլաճագ տըր , էյ' Պէյթի Իսրայէլ :

10. Վէ սէնին գավմընը Մըսըր տիյարընտան չըգար-մագ իշիւն Մուսայը գալտըրաճագլըմ :

11. Ամմա սէնին սուլպընըն մէյվէսինտէն պիր նէպի գալտըրաճագլըմ . վէ սուլպընըն զիւրրիյէթինէ քէլամըմը պէյան էթմէք իշիւն անա գուվվէթ վէրէճէյիմ . վէ եալը-նըգ քէլամըմը պէյան էթմէք իշիւն տէյիլ , իլլա էլան ա-րալարընտա պէյան օլունմուշ օլան քէլամլարըմ հագգըն-տա անլէրի իգնա' էտէճէք տիր' տէյու Բապպ պուլուրուր :

12. Վէ սէնին սուլպընըն մէյվէսի Թահրիր էտէճէք , վէ հէմ սէնին , հէմ Եհուտա սուլպընըն մէյվէսինտէն օ-լան մուհարրէրաթ' սախթէ Թա'լիմաթլարը խէճիլ էտիպ , միւնազա'ալարը քէսէճէք . վէ պունլար սէնին սուլպընըն զիւրրիյէթի արասընտա սէլամէթ Թէ'սիս էթմէք , վէ սօն վազըթլարտա անլէրի քէնտի էճտատլարընըն մա'լիւմաթը-նա կէթիրիպ 'ահտլարըմա տա'իր խապէր վէրմէք իշիւն

իթթիֆագտա պուլունանազլար տըր՝ տէյուլ Բապպ պուլուրուր:

13. Վէ, էյ՝ Պէյթի Իսրայէլ, սէնի ի՛տտէ էթմէք ի-չիւն. ճիւմլէ գաժմլարըմ արասընտա իչիմէ պաշլայաճաղըմ կիւնտէ, օ՝ գա՛րիֆ իսէտէ քէսպի գուվվէթ էտէճէք տիր՝ տէյուլ Բապպ պուլուրուր:

14. Վէ Եուսուֆ պէօյլէճէ փէյղամպէրլիք էտիպ տէտի. Օլ նէպի Բապպտան միւպարէքլէնէճէք տիր. վէ անը հէլաք էթմէյէ ճէհտ էտէնլէր խէճիլ օլաճազլար. վէ սուլպըմըն մէյվէսի հազգընտա գապուլ էթտիյիմ պու վա՛տ իթմամ օլունանազ տըր: Իչթէ պու վա՛տըն իթմամ օլաճաղընա շիւպհէմ եօզ տըր:

15. Վէ օ պէնիմ իսմիմլէ թէսմիյէ օլունանազ տըր, վէ անըն փէտէրիճին իսմի տախի պու օլաճազ տըր: Վէ օ պէնիմ կիպի օլաճազ, վէ Բապպըն անըն էլիյլէ իզհար էտէճէյի իչ, Բապպըն գուվվէթիյլէ գաժմըմը խէլասա կէթի-րէճէք տիր:

16. Պէլի՛ Եուսուֆ պէօյլէճէ փէյղամպէրլիք էյլէյիպ տէտի. Մուսա հազգընտա օլան վա՛տա էմին օլտուղում գատար, հէման պու շէյէ տախի էմին իմ. գիրա Բապպ պանա՝ Սէնին գիւրրիյէթինի իլ էլ էպէտ հըֆզ էտէճէյիմ՝ տէյուլ պուլուրուր:

17. Վէ Բապպ՝ Պիր Մուսա գալտըրաճաղըմ. վէ պիր՝ սաստա անա գուվվէթ վէրէճէյիմ, վէ եազմագտա անա՝ ազլ վէրէճէյիմ. եինէտէ չօզ սէօյլէմէսի իչիւն տիլինէ գօլայլըգ վէրմէյէճէյիմ, գիրա սէօյլէմէքտէ անը գուվվէթլի գըլմայաճաղըմ: Լաքին քէնտի էլիմին փարմագլարըլէ շէրի՛աթըմը անա թահրիր էտէճէյիմ, վէ անըն իչիւն պիր սէօյլէյիճի վէրէճէյիմ:

18. Վէ Բապպ պանա տէտի. Սէնին սուլպընըն մէյվէսինտէն տախի պիր նէպի գալտըրաճաղըմ, վէ անա տախի պիր սէօյլէյիճի վէրէճէյիմ: Վէ Պէն, իչթէ Պէն, անա գուվվէթ վէրէճէյիմ քի սէնին սուլպընըն մէյվէսինն թահրիրաթընը սէնին սուլպընըն մէյվէսինէ եազսըն. վէ սուլպընտան կէլէն սէօյլէյիճի անը պէյան էտէճէք տիր:

19. Վէ անըն եազաճաղը քէլամլար՝ սուլպընըն մէյվէսինէ եէթիլմէք իչիւն ինտիմտէ պանա միւնասիպ օլան քէլամլար օլաճազ տըր: Վէ սուլպընըն մէյվէսի թօփրագտան անլէրէ նիտա էտիյօր կիպի օլաճազ տըր, գիրա անլէրին իմանլարընը պիլիլիմ:

20. Վէ անլէր թօփրագտան չաղըրաճազ, պէլի՛ չօզ նէսլլէր կէչտիքտէն սօնրա պիրատէրլէրինի թէվպէյէ տա՛վէթ էտէճէքլէր տիր: Վէ վազը՝ օլաճազ քի՛ անլէրին սէտասը քէնտի սատէլիյինէ կէօրէ կիտէճէք տիր:

21. Վէ իմանլարը սէպէպինտէն սէնին սուլպընըն մէյ-վէսինին քէլամլարը պէնիմ աղղըմտան քէնտիլէրին պիրա-տէրլէրինէ կիտէճէք տիր: Վէ անլէրին սէօղլէրի դա"իֆ իսէ տէ, իմանլարը սէպէպինտէն անլէրի գուվլէթլի էտէճէյիմ: Վէ էճատարը իլէ էթտիյիմ 'ահտը տէր խաթր էտէճէք-լէր տիր:

22. Վէ շիմտի, էյ' օղլում Եուսուֆ, գատիմտէ օլան փէտէրիմ պու մինվալ իւզրէ փէյղամպէրլիք էթտի:

23. Իմտի պու 'ահտըն սէպէպինտէն նէ' միւպարէք սին, զիրա սէնին զիւրրիյէթին, քիթապըն քէլամլարընը տինլէյէճէքլէրի էճլտէն հէլաք օլմայաճաղար տըր:

24. Լաքին արալարընտա գուտրէթլի պիր զաթ զու-հուր էտէճէք քի' կէրէք սէօղ կէրէք 'ամէլ իլէ չօգ էյիլիք էտէճէք տիր: Վէ օ' պէօյիւք իման իլէ 'ազիմ միւ'ճիղէ-լէր իճրա էտէճէք, վէ Ալլահըն էլինտէ պիր 'ալէթ օլուպ' անըն 'ինտինտէ 'ազիմ 'ամէլ իճրա էտէճէք տիր: Վէ օ' հէմ Պէյթ ի Իսրայէլէ հէմ պիրատէրլէրինին զիւրրիյէթի-նէ չօգ իսլահաթ էտէճէք տիր:

25. Վէ շիմտի սէն Եուսուֆ, նէ' միւպարէքսին, իշ-թէ սէն քիւշիւք սին, պու էճլտէն պիրատէրին, Նիֆայըն, սէօղլէրինէ գուլազ վէր, վէ սանա սէօյլէտիյիմ սէօղլէր հէման պէօյլէ վուգու' պուլաճազ տըր: Էօլմէքտէ օլան փէ-տէրինին քէլամլարընը ունութմա: Ամին:

ՊԱՊ 4

1. Վէ շիմտի պէն, Նիֆայ, փէտէրիմին՝ Մըսըրա կէօ-թիւրիւլմիւլ օլան Եուսուֆ հազգընտա սէօյլէտիյի փէյղամ-պէրլիքլէրէ տա"իր պահս էտէճէյիմ:

2. Զիրա իշթէ օ հազիգաթէն քէնտինին պիւթիւն զիւրրիյէթի հազգընտա փէյղամպէրլիք էյլէտի: Վէ անըն եազտըղը փէյղամպէրլիքլէրտէն տահա պէօյիւք օլան փէյ-ղամպէրլիք եօգ տըր: Վէ օ' պիզէ վէ միւսթազպէլտէ պու-լունան նէսլլէրիմիզէ տա"իր փէյղամպէրլիք էյլէտի: Վէ պուշլար փիրինճ լէվլալար իւզէրինտէ եազըլմըլ տըր:

3. Իմտի փէտէրիմ՝ Եուսուֆըն փէյղամպէրլիքլէրինէ տա"իր սէօյլէմէյի պիթիրտիքտէն սօնրա, Լէմանըն էվլատ-լարընը, եա"նի օղուլարը վէ գըզլարընը չաղըրըպ անլէրէ

4. Իշթէ իլք տօղուլըմըն օղուլարը վէ գըզլարը օ-լան էվլատլարըմ, քէլամլարըմա գուլազ վէրմէնիզի իս-թէրիմ, զիրա Բապպ Ալլահ պէօյլէ պույուրտու. էյէր էմր-լէրիմի հըֆզ էտէրսէնիզ, տիյարտա մուվաֆֆազ օլանազ-սընըզ, վէ էյէր էմրլէրիմի հըֆզ էթմէզսէնիզ, հուզուրըմ-տան քէսիլէճէքսինիզ՝ տէտի:

5. Լաքին իշթէ, օղուլարըմ վէ գըզլարըմ, սիզէ պիր պէրէքէթ պրագմագսըզըն մէզարըմա էնէմէմ. զիրա պէն պիլիրիմ քի կիտէճէյինիզ եօլ հագգընտա թա'լիմ օլունսա իտինիզ, օնտան սափմայաճագ իտինիզ:

6. Պինատէն 'ալէյ հէյր լա'նէթլէ վուրուլաճագ օլուր իսէնիզ, երնէ պէրէքէթիմ իւզէրինիզտէ պուլունաճագ տըր, շէօյլէ քի լա'նէթ սիզտէն ալընըպ վալիտէյնինիզին պաշլարը իւզէրինտէ գալաճագ տըր:

7. Պու էճլտէն, պէրէքէթիմտէն տօլայը Բապպ Ալլազ հէլաք օլմանըզա միւսա'ատէ էթմէզ. իմտի օ' սիզէ վէ զիւրրիյէթինիզէ իլ էլ էպէտ մէրհամէթլի օլաճագ տըր:

8. Վէ վագը' օլտու քի' փէտէրիմ, Լէմանըն օղուլարընա վէ գըզլարընա սէօյլէմէյի պիթիրտիքտէն սօնրա, Լէմուէլին օղուլարընը վէ գըզլարընը կէթիրթտի:

9. Վէ անլէրէ սէօյլէյիպ տէտի. Իշթէ Լէմուէլին օղուլարը վէ գըզլարը, եա'նի իքինճի օլլուլմըն էվլատլարը, իշթէ Լէմանըն օղուլարը վէ գըզլարընա պրագտըզըմ 'այ-նի պէրէքէթի սիզէ տախի պրագըրըմ, զիրա սիզ պիւս պիւթիւն հէլաք օլմայաճագսընըզ լաքին նիհայէթ զիւրրի-յէթինիզ միւպարէքէնէճէք տիր:

10. Վէ վագը' օլտու քի' փէտէրիմ անլէրէ սէօյլէմէյի պիթիրտիքտէ, իշթէ Իսմա'էլին օղուլարընա տախի սէօյլէտի, պէլի' պիւթիւն խանէ խալգընա սէօյլէտի:

11. Վէ անլէրէ սէօյլէմէյի պիթիրտիքտէն սօնրա, Սա-մա սէօյլէյիպ տէտի. Սէն վէ զիւրրիյէթին նէ' միւպարէք սինիզ, զիրա պիրատէրին նիֆայ միսիլլու' սէն տա-խի տիյարը թէվէրրիւս էտէճէքսին: Վէ սէնին զիւրրիյէ-թին անըն զիւրրիյէթիլէ միրաստար օլաճագ, վէ սէն հէ-ման անըն կիպի օլուպ, զիւրրիյէթին տախի անըն զիւր-րիյէթինէ միւսապի օլաճագ աըր, վէ սէն ճիւմլէ կիւնլէ-րինտէ միւպարէք օլաճագ սըն:

12. Վէ վագը' օլտու քի' փէտէրիմ, Լիհայ, գալպինին հիսսիյաթը վէ անտէ պուլունան Բապպըն Բուհունա կէօրէ ճիւմլէ էհլի 'Պէյթինէ սէօյլէտիքտէն սօնրա, իխթիյարլան-տը, վէ վէֆաթ էտիպ տէֆն օլունտու:

13. Վէ վագը' օլտու քի' անըն վէֆաթընտան ազ պիր միւստէթ սօնրա, Լէման վէ Լէմուէլ վէ Իսմա'էլ օղուլարը' Բապպըն նասիհաթընտան տօլայը պանա հիտտէթլէնտիլէր:

14. Զիրա պէն, նիֆայ, անըն քէլամընա կէօրէ սէօյ-լէմէյէ թէշվիզ օլունտում, վէ հէմ պէն, հէմ փէտէրիմ քէնտի վէֆաթընտան էվվէլ անլէրէ նիչէ շէյլէր սէօյլէ-տիք, վէ անլէրտէն նիչէլէր օլ պիր Լէվհալարտա մուհար-րէր տիր, զիրա գալմըմըն հիքեայէթինին էն պէօյիւք գըս-մը օլ պիր Լէվհալար իւզէրինտէ եագըլմըշ տըր:

15. Վէ պուռնլար իւզէրինէ ճանըմըն սէվտիյի շէյլէրի, վէ Կիրինճ Լէվհալար իւզէրինէ գազըլան մուգատտէս քէլամլարըն նիշէլէրինի եազարըմ. գիրա ճանըմ մուգատտէս մուհարրէրաթ հազգընտա տիւշիւնմէքլիյի սէվէր. վէ գալպիւմ անլէր հազգընտա թէֆէքքիւր էտէր. վէ պէն անլէրի էվլատլարըմըն մէնֆա'աթը վէ թա'լիմաթը իշիւն եազարըմ:

16. Իշթէ ճանըմ Բապպըն շէյլէրինտէ սէվինիւր, վէ գալպիւմ կէօրտիւլիւմ վէ իշիթտիլիւմ մատտէլէր հազգընտա տա'իմա թէֆէքքիւր էտէր:

17. Վէ Բապպըն լութֆ ու 'ինայէթի վասիթասիլլէ' աւնըն 'ազիւմ վէ 'աճա'իպ մու'ամէլլէլէրի պանա կէօսթէրիլտիքտէ, ղուհոււմ նիտա էտիպ տէր, Պէն նէ' սէֆիլ ատէմ իմ, պէլի' պէնիւմ եիւրէյիւմ' թէնիւմ սէպէպինտէն միւքէտտէր տիր: Ճանըմ կիւնահլարըմտան տօլայը միւթէ'սսիֆ օլուր:

18. Պանա գօլայլըգլէ թէգարրիւպ էտէն իղվալար վէ կիւնահլարտան իհաթա օլուռնմազտա իմ:

19. Վէ մէսրուր օլմաղա արզու էթտիլիւմտէ կիւնահլարըմտան տօլայը եիւրէյիւմ ահ' չէքէր, եինէտէ քիմէ ի'թիմատ էթտիլիւմի պիլիւրիւմ:

20. Պէնիւմ Ալլահըմ պէնիւմ տէսթկիրիւմ օլմուշ տըր. պէրրիյէտէ կէօրտիւլիւմ իղթիրապլարտան պէնի գուրթարտը. վէ պէօյիւք տէնիգին սուլարը իւզէրինտէ պէնի մուհաֆազա էյլէտի:

21. Թէնիւմին թէլէֆ օլաճաղը տէրէճէտէ քէնտի մուհապպէթիլլէ պէնի տօլտուրտու:

22. Տիւշմէնլէրիւմի խէճիլ էթտի, վէ էօնիւմտէ անլէրի սարսըթտը:

23. Իշթէ օ կիւնտիւզիւն նիյազըմը իշիթտի. վէ կէճէլէյին պանա մա'լիւմաթ վէ ղույալար վէրտի:

24. Կիւնտիւզին հուզուրընտա գուվվէթլի տու'ա իլէ ճէսարէթլէնտիւմ. պէլի' սէտամ սէմայա չըգտը, վէ մէլա'իք նիւզուլ էտիպ պանա խըտմէթ էթտիլլէր:

25. Վէ վոճիւտիւմ անըն Բուհուռնըն գանատլարը իւզէրինտէ դայէթ եիւքսէք տաղլարըն պաշլարընա գատար կէօթիւրիւտիւ. վէ կէօղլէրիւմ 'ազիւմ շէյլէր, հաթթա' ինսան իշիւն հատտէն զլիյատէ պէօյիւք օլան շէյլէր կէօրտիւ. պու էճլտէն անլէրի եազմամազլըղըմ էմր օլուռնտու:

26. Իմտի պէն պու գատար պէօյիւք շէյլէր կէօրտիւքտէն, վէ Բապպ քէնտի թէնէզգիւլինտէ պէն ի ատէմի գիյարէթ էտիպ պու գատար մէրհամէթ կէօսթէրտիքտէն սօնրա, գալպիւմ նի'շիւն պու գատար մահզուռն օլուռն, վէ ճանըմ նի'շիւն էլէմ տէրէսինտէ թէ'խիւր էթսին, վէ

մէշազգաթլարումտան տօլայը՝ նի՞ջիւն գուզվէթիմ զայ՝ օլուպ թէնիմ թէլէֆ օլտուն:

27. Վէ թէնիմին սէպէպինտէն նի՞ջիւն քէնտիմի կիւնահա թէսլիմ էտէյիմ. պէլի՝ իղվալարա նի՞ջիւն մահալ վէրէյիմ քի՝ սէլամէթիմի պօզմազ վէ ճանըմա զահմէթ վէրմէք իւզրէ շէրր գալպիմտէ իգամէթ էթսին. տիւշմէն-լէրիմ սէպէպինտէն պէն նի՞ջիւն զազապնաք իմ:

28. Էյ՝ ճանըմ ույան, արթըգ կիւնահա թէնէզզիւլ էթմէ. էյ՝ գալպիմ մէսրուր օլ, վէ ճանըմն տիւշմէնինէ պիր տահա մահալ վէրմէ:

29. Տիւշմէնլէրիմ սէպէպինտէն զազապնաք օլմայըմ, վէ մէշազգաթլարըմն քէսրէթինտէն՝ գուզվէթիմ ազալ-մասըն:

30. Գալպիմ մէսրուր օլուպ Բապպա նիտա էտէրէք տէսին. Եա՛ Բապպ, սէնի իլէլ էպէտ թէմճիտ էտէճէյիմ. պէլի՝ ճանըմ սէնտէ, Ալլահըմ վէ իշլասքեարըմն գայա-սընտա մէսրուր օլաճազ տըր:

31. Եա՛ Բապպ, ճանըմը Փիտիյէ իլէ խէլաս էտէճէ՞ք-մի սին: Տիւշմէնլէրիմին էլինտէն պէնի գուրթարաճա՞գ մը սըն: Պանա եարտըմ էթ քի՝ կիւնահ կէօրտիւլիւմտէ թիթ-րէյէյիմ:

32. Բուհում գըրըլմը վէ էզիլմիշ օլտուղը իշիւն ճէ-հէնէնէմին գափուլարընը էօնիւմտէ տա՞իմա գափալը էտէ՞ր-մի սին: Եա՛ Բապպ, սալահընըն գափուլարընը էօնիւմտէ գափամա քի՝ էնկին տէրէլէրին թարիգլէրինտէ կէզիպ սա-տէ եօլտա սապիթ օլայըմ:

33. Եա՛ Բապպ, սալահընըն էլպիսէսի իլէ էթրաֆըմը իհաթէ էտէ՞րմի սին: Եա՛ Բապպ տիւշմէնլէրիմտէն գաշ-մազ իւզրէ պանա պիր եօլ միւսա՞տտէ էտիպ՝ էօնիւմճէ թարիգիմի տօղրուլտաճա՞գ մը սըն: Թէօքէզ թաշընը եօ-լումտա պրազմա, ամմա թարիգիմ աշըգ օլտուն: Եօլու-մը գափամա, լաքին տիւշմէնլէրիմին եօլունա չիթ չէք:

34. Եա՛ Բապպ, սանա կիւվէնմիշիմ, վէ իլ էլ էպէտ սանա ի՞թիմատ էտէճէյիմ: Պէշէրէ կիւվէնմէյէճէյիմ, զիրա պէշէրէ ի՞թիմատ էտէն ատէմ մէլ՝ուն օլտուղընը պիլիրիմ: Պէլի՝ մէլ՝ուն տըր օլ ատէմ քի՝ ատէմէ կիւվէնիւր, եախօտ պէշէրի քէնտինէ գօլ էտէր:

35. Պէլի՝ պէն պիլիրիմ քի՝ Ալլահ քէնտինտէն տիլէ-յէնէ ճէօմէրտլիք իլէ վէրէճէք տիր: Պէլի՝ էյէր պէն նա-ֆիլէ շէյ իշիւն տու՛ա էթմէզաէմ, Ալլահըմ անը պանա իհսան էտէճէք տիր: Իմտի անա սէսիմի գալտըրաճաղըմ. պէլի՝ էյ՝ սալահըմն գայասը օլան Ալլահըմ, սանա նիտա էտէճէյիմ: Իշթէ Գայամ վէ էպէտի Ալլահըմ, սէտամ տա՞իմա սանա չըգաճազ տըր: Ամին:

ՊԱՊ 5

1. Իշթէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն, Նիֆայ, պիրատէրլէ-
րիմին զազապը սէպէպինտէն Րապպ Ալլահըմա չօգ եալ-
վարտըմ:

2. Լաքին իշթէ անլէրին զազապը՝ ալէյհիմէ արթտը,
վէ պէնի էօլտիւրմէյէ ճէհտ էթտիլէր:

3. Պէլի՝ անլէր՝ ալէյհիմէ մըրըլտայըպ տէտիլէր.
Կէնճ պիրատէրիմիզ իւզէրիմիզէ հիւքիւմէթ էթմէք տիւ-
չիւնիւյօր. վէ անըն սէպէպինտէն չօգ սըզընթըլար կէօր-
տիւք, իմտի անը էօլտիւրէլիմ քի՝ սէօլլէրինտէն տօլայը
միւզթարիպ օլմայալըմ: Զիրա իշթէ՝ իւզէրիմիզէ հիւքմ-
տար օլմասընը իսթէմէյօրըզ. չիւնքի պիզ պէօյիւք պի-
րատէրլէր օլտուղըմըզտան, պու էհալի իւզէրինէ հիւքմ
էթմէք՝ պիզիմ հազգըմըզ տըր:

4. Շիմտի պու լէվհալար իւզէրինտէ՝ ալէյհիմէ սէօյ-
լէտիքլէրի ճիւմլէ սէօլլէրի եազմամ. անճազ պէնի էօլ-
տիւրմէյէ ճէհտ էթտիքլէրինի սէօյլէմէքլիյիմ պանա քեա-
ֆի տիր:

5. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Րապպ՝ պէն, Նիֆայ, վէ պէ-
նիմլէ կիթմէք իսթէյէնլէրին քեաֆֆէսինին անլէրտէն
այըրըպ, պէրրիյէյէ ֆիրար էթմէմիզի՝ էմր էյլէտի:

6. Իմտի վազը՝ օլտու քի՝ պէն, Նիֆայ, քէնտի խանէ
խալգըմը, վէ Զօրամ վէ անըն խանէ խալգընը, վէ պէօ-
յիւք պիրատէրիմ Սամ վէ անըն՝ ա՛լիլէսինի, վէ քիւչիւք
գարընտաշլարըմ եա՛գուպ վէ եոլսուֆ վէ գըզ գարընտաշ-
լարըմը, վէ պէնիմ իլէ կիթմէք իսթէյէնլէրին ճիւմլէսինի
թօփլատըմ: Վէ պէնիմլէ կիթմէք իսթէյէնլէր՝ Ալլահըն
իխպարաթ վէ վահիլէրինէ իման էտէն քիմսէլէր օլտուգ-
լարընտան քէլամըմը տինլէտիլէր:

7. Վէ պիզ չատըրըմըզ վէ կէօթիւրմէքլիյիմիզ միւմ-
քին օլան հէր շէյի ալըպ՝ պէրրիյէյէ նիչէ կիւնլէր եօլճը-
լըզ էթտիք: Վէ խայլը կիւն եօլճըլըզ էթտիքտէն սօնրա
չատըրըմըզ գուրտըզ:

8. Վէ գավմըմ իսթէտի քի՝ պու մահալըն իամի Նի-
ֆայ օլտուն, պինա՛էն՝ ալէյհ անը Նիֆայ թէսմիյէ էյլէտիք:

9. Վէ պէնիմլէ պուլուռնանլարըն ճիւմլէսի՝ քէնտիլէ-
րինի Նիֆայըն էհալիսի թէսմիյէ էյլէտիլէր:

10. Վէ Մուսանըն շէրի՛աթընա կէօրէ՝ հէր շէյտէ Րապ-
պըն հիւքմլէր, նիզամլար վէ էմրլէրինի հըֆզ էթմէյէ
ճէհտ էթտիք:

11. Վէ Րապպ պիզիմ իլէ պէրապէր օլուպ զիյատէ-
սիլլէ մուվաֆֆազ օլտուգ: Զիրա պիզ թօխում էքտիք
վէ զանի մահսուլ տէվլէրտիք: Վէ հէր ճիւն հայվանաթ
սիւրիւլէրի պէսլէմէյէ պաշլատըզ:

12. Վէ պէն, Նիֆայ, փրփինճ լէվհալար իւզէրինտէ գազըլմըլ օլան թէվարիխի վէ մուհարրէր օլտուղը կիպի՝ փէտէրիմ իչիւն Ռապպ թարաֆընտան հազըրլանան թօփ եախօտ փուսլէյի պէրապէր կէօթիւրտիւմ:

13. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ զիյատէսիյլէ մուվաֆֆազ օլուպ՝ տիյարտա չօղալմաղա պաշլատըզ:

14. Վէ պէն, Նիֆայ, Լապանըն գըլըճընը ալըպ անըն պիչիմինտէ տիկէր գըլըճլար եափտըմ, օլմայա քի շիմտի Լէմանլըլար թէսմիյէ օլունան միլլէթ իւզէրիմիզէ կէլիպ պիզի հէլաք էտէլէր: Զիրա պէն անլէրին՝ ալէյհիմէ վէ էվլատլարըմըն՝ ալէյհինէ վէ իսմիմլէ եատ օլան էհալիմին՝ ալէյհինէ պուղզընը պիլտիմ:

15. Վէ էհալիմէ էվլէր պինա էթմէք, վէ տիյարտա ղանիմէթլէ պուլունան հէր ճինա ազաճ վէ տէմիր վէ պա-գըր վէ փրփինճ վէ չէլիք վէ ալթուն վէ կիւմիւշ վէ գըյմէթլի մա՝տէնլէրի իշլէմէյէ թա՝լիմ էյլէտիմ:

16. Վէ պէն, Նիֆայ, պիր հէյքէլ պինա էթտիմ, վէ անը Սիւլէյմանըն հէյքէլինին չէքլինէ կէօրէ պինա էթտիմ, անճազ օլ գատար գըյմէթլի չէյլէրտէն եափըլմատը, զի-րա պու չէյլէր տիյարտա պուլունմատըլար. պու էճլտէն օ Սիւլէյմանըն հէյքէլի կիպի եափըլմազ իտի: Վէ լաքին անըն ինչասը Սիւլէյման հէյքէլինէ միւշապիհ իտի. վէ անըն մու՝ամէլաթը զիյատէսիյլէ կիւզէլ իտի:

17. Վէ պէն, Նիֆայ, էհալիմի իշկիւզար օլմաղա, վէ քէնտի էլլէրիյլէ իշլէմէյէ թա՝լիմ էթտիմ:

18. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէնի քէնտիլէրէ փատիչահ նասպ էթմէք իսթէտիլէր, Փագաթ պէն, Նիֆայ, անլէ-րին փատիչահ օլմազ արզու էթմէտիմ. եինէ տէ իգթի-տարըմա կէօրէ անլէր իչիւն չալըլտըմ:

19. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ռապպըն պիրատէրլէրիմէ՝ անլէր հազգընտա սէյլէմիշ օլտուղը քէլամը՝ իթմամ օ-լունմուշ իտի քի՝ պէն անլէրին հիւքմտար վէ մու՝ալլի-մի օլմալը իտիմ. պու սէպէպտէն՝ թա պէնի էօլտիւրմէյէ ճէհտ էթտիքլէրի վազթա տէկին, Ռապպըն էմրինէ կէօրէ անլէրէ հիւքմտար վէ մու՝ալլիմ օլտում:

20. Իմտի Ռապպըն պանա սէյլէտիյի քէլամ իթմամ օլունտու. եանի՝ Սէնին սէօզլէրինի տինլէմէտիքլէրի հալ-տէ, Ռապպըն հուզուրընտան քէսիլէճէքլէր տիր: Վէ իշ-թէ անըն հուզուրընտան քէսիլտիլէր:

21. Վէ օ՝ իւզէրլէրինէ լա՛նէթ, պէլի՝ քէնտիլէրին կիւնազլարընտան նա՛շի իւզէրլէրինէ աղըր պիր լա՛նէթ կէ-թիրտի: Զիրա անլէր գալպլէրինի անըն՝ ալէյհինէ սէրթ-լէշտիրտիլէր, վէ եիւրէքլէրի չագմազ թաշը գատար սէրթ օլտու: Իմտի անլէր էվլէտէն պէյազ վէ զիյատէ կիւզէլ

վէ սէվիլէճէք իտիւէր իսէտէ, պէնիմ գաւմըմը ճէլպ էթմէմէլէրի իչիւն, Բապպ Ալլահ տէրիւէրի իւզէրինէ գոյու պիր բէնք կէթիրթտի:

22. Վէ Բապպ Ալլահ պէօյլէ պուլուրուր. Գէնտի քէօթիւլիւքլէրինտէն թէվպէ էթմէտիքճէ, սէնին գաւմընա անլէրի մէքրուհ պիր միլլէթ էտէճէյիմ:

23. Վէ անլէրին գիւրրիյէթիլլէ թէգէվվիւճ էտէնին գիւրրիյէթի լա'նէթլէ վուրուլաճագ, պէլի' հէման 'այնի լա'նէթ իլէ վուրուլաճագ տըր: Վէ Բապպըն տէտիյի կիպի վուգուլ' պուլտու:

24. Վէ իւզէրլէրինտէ պուլուլնան լա'նէթ սէպէպինտէն Փէնալըգ վէ հիլէպաղլըգլա մէմուլ' վէ թէնպէլ պիր գաւմ օլտուլար: Վէ պէրիյէտէ եապանի հայվանաթ ալլատըլար:

25. Վէ Բապպ Ալլահ պանա խիթապէն' Անլէր սէնին գիւրրիյէթինէ՝ պէնի թէգքեար էթտիրմէք իւզրէ՝ պիր գամչը օլաճագլար տըր: Վէ էյէր սէնին գիւրրիյէթին պէնի տէր խաթըր էտիպ՝ քէլամլարըմը տինլէմէղլէրսէ, անլէր՝ սէնին գիւրրիյէթինի խարապ էթմէք տէրէճէսինէ գատար վուրաճագլար տըր՝ տէտի:

26. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն, Նիֆայ, պիւթիւն էհալիմին տիյարը իւզէրինտէ քեահինլէր վէ մու'ալլիմլէր օլմագ իւզրէ Նա'գուպը վէ Նուսուֆը Թախսիս վէ Թագտիս էյլէտիմ:

27. Վէ պիզ եէքտիկէրիմիզլէ սա'ատէթլէ եաչատըգ:

28. Վէ Նէրուչալիմտէն չըգալը օթուզ սէնէ օլմուչ իտի:

29. Վէ պէն, Նիֆայ, եափտըղըմ լէվհալար իւզէրինտէ գաւմըմըն շիմտիյէտէք օլան նագլիյէթինի եազտըմ:

30. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Բապպ Ալլահ պանա՝ Տիկէր լէվհալար եափ, վէ անլէր իւզէրինէ՝ սէնին գաւմընըն մէնֆա'աթը իչիւն, 'ինտիմտէ խայրլը օլան նիչէ շէյլէր գազաճագսըն՝ տէտի:

31. Իմտի Բապպըն էմրինէ իթա'աթլը օլմագ իւզրէ, պէն, Նիֆայ, կիտիպ իչպու շէյլէրի իւզէրինտէ գազմըչ օլտուղըմ լէվհալարը՝ եափտըմ. վէ Ալլահա մագպուլ օլան շէյլէրի գազտըմ:

32. Վէ էյէր էհալիմ Ալլահա 'ա'իտ օլան շէյլէրտէն մէմնուն օլուրլարսա, պէնիմ պու լէվհալար իւզէրինտէ գազտըղըմ շէյլէրտէն տախի մէմնուն օլաճագլար տըր:

33. Վէ էյէր գաւմըմ՝ միլլէթիմէ տա'իր օլան խուսուսի հիքեայէյի պիլմէք իսթէրլէրսէ, օլ պիր լէվհալարա միւրաճա'աթ էթմէլի տիրլէր:

34. Վէ Նէրուչալիմտէն կէլէլի գըրգ սէնէ կէչմիչ օլուպ պիրատէրլէրիմիզ իլէ էլան մուհարէպէ վէ միւնա-

զա՛լարըմըզ վուգու՛ պուլմուչ օլտուղընը զիբը. էթմէք պանա քիֆայէթ հտէր :

ՊԱՊ 6

1. Նիֆայըն պիրատէրի Եա՛գուպըն՝ Նիֆայ էհալիսինէ սէօյլէտիյի քէլամլար տըր :

2. Իշթէ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, պէն, Եա՛գուպ, Ալլահ թարաֆընտան տա՛վէթ օլունուպ, անըն մուգատտէս թէրթիպի մուճիպիւնճէ թա՛հին ու թագտիս օլունտում, վէ մէլիք վէ մուհաֆըզ սայըպ էմնիյէթ իշիւն իթիմատ էյլէտինիզ պիրատէրիմ, Նիֆայըն, Եէտիյլէ թախսիս օլունտում :

3. Իշթէ պէնիմ սիզէ հալա չօզ շէյլէր սէօյլէմիշ օլտուղըմը պիլիրսինիզ. Եինէ տէ սիզէ թէքրար սէօյլէրիմ, զիրա պէն ճանլարընըզըն խէլասը իշիւն արգուքէշ իմ : Պէլի՝ սիզին իշիւն էնտիշէմ պէօյլէք տիր. վէ սիզ պիլիրսինիզ քի տա՛իմա պէօյլէ տիր : Զիրա պէն սիզէ պիւթիւն զայրէթիմլէ նասիհաթ հտիպ փէտէրիմին սէօյլէրինի թա՛լիմ էթտիմ : Վէ խըլգաթտան պէրու Եազըլան շէյլէրին քեաֆֆէսինի սիզէ թա՛լիմ էթտիմ :

4. Վէ շիմտի հալը հազըրա՛ վէ վուգու՛ պուլաճագ օլան շէյլէրէ տա՛իր սէօյլէյէճէյիմ. պու էճլտէն իշա՛հանըն քէլամլարընը սիզէ օգույաճաղըմ : Վէ անլէր՝ պիրատէրիմին սիզէ սէօյլէմէքլիյիմի իսթէտիյի քէլամլար տըր. վէ սիզին խայրընըզ իշիւն սէօյլէրիմ քի՝ սիզին Ալլահընըզըն իսմինի էօյրէնիպ՝ անը թէմճիտ հտէսինիզ :

5. Շիմտի օգույաճաղըմ քէլամլար իշա՛հանըն պիւթիւն Պէյթ ի Իսրայէլէ տա՛իր պէյան էթտիյի քէլամլար տըր : Պու էճլտէն սիզէ թէշպիհ հտիլիրլէր. զիրա սիզ Պէյթ ի Իսրայէլտէն սինիզ, վէ իշա՛հա թարաֆընտան պէյան օլունան նիշէ շէյլէր վար տըր քի՝ սիզէ թէշպիհ օլունա պիլիր : Զիւնքի սիզ Պէյթ ի Իսրայէլտէն սինիզ :

6. Վէ Եազըլան քէլամլար պունլար տըր : Բապպ Ալլահ պէօյլէ պույուրուր. իշթէ պէն էլիմի թա՛իֆէլէրէ գալտըրաճաղըմ. գալմա պայրագ աչաճաղըմ. վէ անլէր սէնին օղուլլարընը գօլլարը իւզէրինտէ կէթիրէճէլէր, վէ գըզլարընըզ օմուզլարը իւզէրինտէ կէթիւրէճէլէր տիր :

7. Մէլիքլէր սէնին լալլարըն, վէ մէլիքէլէր թայէլէրին օլաճագ, վէ Եիւզլէրինի Եէրէ էյէրէք սանա՛արզը՝ ուպուտիյէթ հտէճէլէր, վէ այագլարընըն թօզունը Եալլաճագլար տըր : Վէ պէն Բապպ օլտուղըմը պիլէճէքսին. զիրա պանա միւնթագըր օլանլար խէճիլ օլմայաճագլար տըր :

8. Վէ շիմտի պէն, Եա՛գուպ, պու քէլամլարա տա՛իր պա՛զը իզահաթ վէրմէք իսթէրիմ: Զիրա իշթէ Բապպ պանա կէօսթէրմիշ տիր քի՝ թէրք էթտիյիմիզ Եէրուշալիմտէ օլանլարըն պա՛զըսը վուրուլուլար, վէ տիկէրլէրի էսիրլիյէ կէօթիւրիւլտիւլէր:

9. Եինէ Բապպ պանա՝ անլէրին թէքրար 'ավտէթ էտէ՝ ճէյինի կէօսթէրմիշ տիր: Վէ պանա կէօսթէրտի տախի քի՝ Բապպ Ալլահ, Գուտտուսը իսրայէլ, քէնտիսինի թէնտէ անլէրէ իզհար էտէճէք տիր, վէ քէնտինի իզհար էթտիքտէն սօնրա, պանա սէօյլէյէն մէլէյին սէօզիւնէ կէօրէ, անը տէօյիւպ խաչա կէրէճէքլէր տիր:

10. Վէ Գուտտուսը իսրայէլ 'ալէյհինէ քէնտի գալպլէրինի սէրթլէշտիրիպ սէրքէշ օլտուգտան սօնրա, իշթէ Գուտտուսը իսրայէլին հիւքմլէրի իւզէրլէրինէ կէլէճէք տիր: Իմտի կիւն կէլիր քի՝ անլէր վուրուլուպ մուզայագա չէքէճէքլէր տիր:

11. Իմտի մէլէք պէօյլէ պույուրուր. Անլէր էօթէ պէրի սիւրիւլտիւքտէն սօնրա նիշէլէր թէնտէ էգիյէթ չէքէճէք. լաքին սատըզլարըն տու՛ալարը սէպէպինտէն անլէր մահվ օլմայաճազլար Փազաթ անլէր տաղըտըլաճազ, վուրուլաճազ վէ պուղզ օլունաճազլար տըր. Եինէտէ Բապպ անլէրէ մէրհամէթ էյլէյէճէք, վէ քէնտիլէրին խէլասքեարընըն պիլկիսինէ Եէթիշտիքտէ, քէնտիլէրին միրաս տիյարընա թէքրար ճէմ՝ օլունաճազլար տըր:

12. Վէ փէյղամպէրին՝ հագզլարընտա թահրիր էթմիշ օլտուղը թա՛իֆլէր նէ՝ միւպարէք տիրլէր. գիրա էյէր թէվպէ էտիպտէ Սիօն 'ալէյհինէ ճէնքլէշմէզլէրսէ, վէ շօլ պէօյիւք վէ մէքրուհ քիլիսէյէ իլթիհագ էթմէզլէրսէ, խէլաս պուլաճազլար. գիրա Բապպ Ալլահ քէնտի էվլատըյլէ էթտիյի 'ահտլարը իքմալ էտէճէք. վէ փէյղամպէր պու սէպէպտէն պու շէյլէրի եագմըշ տըր:

13. Իմտի Սիօն 'ալէյհինէ վէ Բապպըն միւթէ՛ահհիտ գաւմընա գարըն ճէնքլէշէնլէր մուգատտէսլէրին այազլարընըն թօզուըն եալայաճազ տըր: Վէ Բապպըն գաւմըն խէճիլ օլմայաճազ տըր: Զիրա Բապպըն գաւմըն, անա միւնթաղըր օլանլար տըր, չիւնքի անլէր հալա Մէսիհին կէլմէսինէ միւնթաղըր տըրլար:

14. Վէ իշթէ փէյղամպէրին սէօզիւնէ կէօրէ՝ Մէսիհ էլիինի ուզատըպ իքինճի տէֆա՝ անլէրի թօփլայաճազ տըր: Պու էճլտէն անա իման էտէճէքլէրի կիւն կէլտիյինտէ, տիւշմէնլէրինի հէլաք էթմէք տէրէճէսինտէ՝ քէնտինի պէօյիւք գուվվէթ վէ ճէլալ իլէ անլէրէ իզհար էտէճէք, վէ անա իման էտէնլէրտէն պիր քիմսէ հէլաք օլմայաճազ տըր:

15. Վէ անա իման էթմէյէնլէրի աթէշ վէ՝ գասըրղա

վէ գէլգէլէ, վէ գան տէօքիւմէսի, վէ 'իւլէթ վէ գըթլըգ իլէ թէլէֆ էտէճէք տիր: Վէ Րապպ Ալլահ Գուտտուսը Իսրայէլ օլտուղընը պիլէճէքլէր տիր:

16. Գուլվէթլիլէրտէն ղանիմէթ ալընը՞ր մը, եախօտ հէլալ օլան էսիր գուրթուլու՞ր մը:

17. Լաքին Րապպ պէօյլէ պուլուրուր. Գուլվէթլիլինն էսիր ալտըղը պիլէ ազատ էտիլէճէք, վէ ղորպագըն ալտըղը ղանիմէթ կէրի ալընաճագ տըր. ղիրա գատիր օլան Ալլահ քէնտի միւթէ'անհիտ գալմընը գուրթարաճագ տըր: Զիրա Րապպ պէօյլէ պուլուրուր. Սէնին իլէ օղրաշանլար իլէ պէն օղրաշաճաղըմ, վէ սէնի թագեիգ էտէնլէրէ քէնտի էթլէրինի եէտիրէճէյիմ, վէ եէնի շէրապ իլէ օլտուղու կիպի՝ քէնտի գանլարիլէ սէրիօշ օլաճագլար. վէ քեաֆֆէի պէշէր՝ Պէն, Րապպ, սէնին իլէլասքեարըն վէ Վէլին, Նա'գուպըն Գատիրի իտիյիմի պիլէճէքլէր տիր:

ՊԱՊ 7 (ԻԷ-Ե- 50)

1. Րապպ պէօյլէ պուլուրուր. Սէնի պէն պօշատըմ մը, եախօտ սէնի իլ էլ էպէտ րէատ էթտի՞մ մի: Զիրա Րապպ պէօյլէ պուլուրուր. Վալիտէնիգին թալագնամէսի նէրէտէ տիր: Սէնի քիմէ՞ պօշատըմ, եախօտ պանա պօրճուլու օլանլարըն գա՞նկըսընա սէնի սաթտըմ: Պէլի՝ սէնի քիմէ՞ սաթտըմ: Իշթէ թէճալուղլարընը իշիւն քէնտինիգի սաթտընը: Վէ իսեանլարընը սէպէպինտէն վալիտէնիգ թաթլիգ օլուլտու:

2. Իմտի կէլտիյիմտէ, ատէմ եօգ իտի. չաղըրտըղըմտա ճէվապ վէրէն եօգ իտի: Էյ՝ Պէյթի Իսրայէլ, իսէլաս էթմէք իշիւն էլիմ գըսսա՞ մը, եախօտ գուրթարմագ իշիւն գուլվէթիմ եօ՞գ մը տըր: Իշթէ թա'ղիրիմ իլէ տէնիգի գուրուտուրըմ, ըրմագլարը չէօլէ տէօնտէրիրիմ, վէ սու օլմատըղընաան պալըգլարը գօգար, վէ սուսուղըգտան թէլէֆ օլուրլար:

3. Սէմավաթա գուլմէթ կիյտիրիրիմ, վէ անլէրէ չուլ էօրթէրիմ:

4. Րապպ Ալլահ թա'լիմ օլուլմուշ օլանլարըն տիլինի պանա վէրտի քի՝ Էյ՝ Պէյթի Իսրայէլ, սանա միւնասիպ վագըթտա քէլամ սէօյլէմէյի պիլէյիմ: Նօրղուն օլտուղունըգտա օ սապահ պէ սապահ ույանըգ տըր, թա'լիմ օլուլմըշ օլանլարընքի կիպի իշիթմէք իշիւն գուլագլարըմը ույանտըրըր:

5. Րապպ Ալլահ գուլագլարըմը աշտը, վէ պէն 'ասի օլմատըմ, կէրի չէքիլմէտիմ:

6. Արգամը վուրանլարա վէ եանագլարումը եօլանլարա թէսլիմ էթտիմ: Եիւզիւմիւ ութանմատան վէ թիւքրիւքտէն էօրթմէտիմ:

7. Զիրա Բապպ Ալլահ պանա եարտըմ էտէճէք տիր, պու էճլտէն խէճիլ օլմայաճաղըմ: Պու սէպէպտէն եիւզիւմիւ չազմագ թաշը կիպի էթտիմ, վէ խէճիլ օլմայաճաղըմը պիլիրիմ:

8. Բապպ պանա եագըն տըր, վէ պէնի թէպրիր էտէր. պէնիմլէ քի՞մ օղրաշաճագ տըր. պիրլիքտէ տուրալըմ: Պէնիմ միւտտա՞իմ քի՞մ տիր. պանա եագլաշըն, վէ աղզըմըն գուվվէթիյլէ անա վուրաճաղըմ:

9. Զիրա Բապպ Ալլահ պանա եարտըմ էտէճէք. վէ պէնի հիւքմ էտէնլէրին ճիւմլէսի էսվապ կիպի իփրանաճագ, վէ անլէրի կիւվէ եէյէճէք տիր:

10. Արանըգտա Բապպտան գօրգան, անըն գուլընըն քէլամընը տինլէյէն, գարանլըգտա կէզիպտէ նուրա մալիք օլմայան քիմսէ քի՞մ տիր:

11. Էյ՝ ճիւմլէ աթէշ եագըպ գըղըլճըմլարըյլէ իհաթէ օլուհանլար, սիզ աթէշինիզին ըըղընտա, վէ եագտըղընըզ աթէշ գըղըլճըմլարը իշինտէ եիւրիւյինիզ. պէնիմ էլիմտէն պուհու ալաճագսընըզ. սիզ քէտէր իլէ եաթաճագսընըզ:

ՊԱՊ 8 (ԻԶ-Ե- 51)

1. Էյ՝ սալահա սա՛յ էտէնլէր, պէնի տինլէյինիզ. սիզ քէսիլտիյինիզ գայայա վէ գագըլտըղընըզ օճաղա նազար էտինիզ:

2. Փէտէրինիզ Ապրահամա վէ սիզի թէվլիտ էտէն Սաւայա նազար էտինիզ, զիրա սալթ անը չաղըրըպ պէրէքէթլէտիմ:

3. Զիրա Բապպ Սիօնը թէսլիյէ էտէճէք, վէ անըն խարապալարընըն ճիւմլէսինի թէսլիյէ էտէճէք, վէ անըն պէրլիյէսինի՝ Ատէն կիպի վէ անըն չէօլիւնիւ Բապպըն պաղչէսի կիպի էտէճէք, անտէ չատմանի վէ մէսէրրէթ, թէչէքքիւր վէ թէրէննիւմ սէտասը պուլուհաճագ տըր:

4. Էյ՝ գավմըմ պէնի տինլէ, էյ՝ իւմմէթիմ պանա գուլագ վէր, զիրա պէնտէն չէրի՛աթ չըգաճագ, վէ հիւքմիւմիւ գավմարա նուր օլմագ իւզրէ վէրէճէյիմ:

5. Սալահըմ եագըն տըր, խէլասըմ չըգմըշ տըր, վէ գօլըմ գավմարա հիւքմ էտէճէք տիր: Ատալար պանա միւնթաղըր, վէ գօլումա ի՛թիմատ էտէճէքլէր տիր:

6. Կէօղլէրինիզի սէմայա տօղրու գալտըրընըզ, վէ աշաղըյա գէմինէ տօղրու պագընըզ, զիրա սէմա թիւթիւն

կիպի կէշէճէք, վէ գէմին էսվապ կիպի իփրանանազ տըր. վէ անլէրտէ սաքին օլանլար, անլէր կիպի էօլէճէք տիր: Լաքին խէլասըմ էպէտի օլանազ վէ սալահըմ զա"իլ օլմա-յաճազ տըր:

7. Էյ՝ սալահը պիլէնլէր, վէ շէրի'աթըմ գալլէրին-տէ եադըլը օլան գալմ' պէնի տինլէյինիզ: Ատէմլէրին հա-գարէթինտէն գօրգմայընըզ, վէ անլէրին սիթէմլէրինտէն խաֆվ էթմէյինիզ:

8. Զիրա կիւվէ էսվապը եէր կիպի անլէրի եէյէճէք, վէ պէօճէք անլէրի եափաղը կիպի եէյէճէք տիր: Ֆազաթ պէնիմ սալահըմ էպէտի օլանազ, վէ խէլասըմ նէսլտէն նէսլէ տէվամ էտէճէք տիր:

9. Ույան, էյ՝ Բապպըն գօլը, ույան, գուվվէթինի կի-յին, գատիմ գէմանլարտա օլտուղը կիպի ույան: Բահապը քէսէն վէ էճտէրի եարալայան սէն տէյի՞լ մի սին:

10. Վէ տէնիզի պէօյիւք լիւճճէնին սուլարընը գու-րուտան վէ Ֆիտիյէ իլէ խէլաս օլանլարըն կէշմէսի իչիւն տէնիզին տէրին եէրլէրինի եօլ եափան սէն տէյի՞լ մի սին:

11. Պու սէպէպտէն Բապպըն խէլաս էլլէտիյի քիմսէ-լէր 'ալտէթ էտէճէք, վէ Սիօնա տօղրու թէրէննիւմ իլէ կէլէճէքլէր. վէ պաշլարընտա մէսէրրէթ ի էպէտիյէ վէ գուտսիյէթ պուլունանազ, վէ շատմանի վէ մէսէրրէթէ նա"իլ օլանազլար, քէտէր վէ էսէֆ տէֆ' օլանազ տըր:

12. Սիզի թէսէլլի էտէն պէն, հէման պէն իմ, իշթէ սէն քիմ սին քի էօլէճէք ատէմտէն, վէ օթ կիպի օլանազ ինսան օլլուտան գօրգարսըն:

13. Վէ սէնի խալք էտէն, վէ սէմափաթը կէրէն, վէ գէմինին թէմէլինի գօյան Բապպը ունուտուրսըն. վէ զա-լիմին զազապը սէպէպինտէն հազըրլանմըլ տըր տէյէճէք, տա"իմա վէ հէր կիւն գօրգարսըն. լաքին զալիմին զազապը նէրէտէ գալտը:

14. Ազատ օլմազ իչիւն, վէ օճազտա էօլմէմէք իչիւն վէ էքմէյի նօզսան օլմամազ իչիւն, սիւրկիւն օլան էսիր 'աճէլէ էտէր:

15. Լաքին կիւրիւլթիւ սէսի վէրէն, վէ տէնիզին տալղալարընը թա'գիր էտէն Բապպ Ալլահըն պէն իմ. պէ-նիմ իսմիմ Բապպ իւլ ճիւնուտ տըր:

16. Պէն սէօզլէրիմի աղզընա գօտում. վէ սէմափաթը սապիթ, վէ գէմինի թէ"սիս էթմէք իչիւն, վէ Սիօնա՝ իշ-թէ սէն պէնիմ գալմըմ սըն՝ տէմէք իւզրէ, էլիմին սայէ-սինտէ սէնի սէթր էթտիմ:

17. Ույան, էյ՝ Եէրուշալիմ, ույան, Բապպըն էլինտէն անըն ազապ քեասէսինտէն իշէն շէհր գալք, սէրսէմլիք քեասէսինին թօրթուսընը սիւ գէրէք իշտին:

18. Վէ անըն թէվլիտ էթտիյի օղուլարընըն ճիւմէ-սինտէն, անը գըլաղուզլայան եօգ իտի, վէ պէօյիւթտիւյիւ օղուլարտան անըն էլինի թութան եօգ տըր:

19. Պու իքի օղուլ սանա կէլմիշ տիր. սէնին իչիւն քիմ միւքէտտէր օլաճագ տըր. խարապիյէթ վէ վիրանէ, գըթլըգ վէ գըլըճ վար տըր. վէ քիմի՞ն վասիթասըյյէ սէնի թէսէլլի էտէյիմ:

20. Պու իքիտէն մա՛տա սէնին ճիւմէ օղուլարըն պա-յըլտը. եապանի պուղա աղտա թութուլտուղը միսիլլիւ հէր սօգազ պաշընտա եաթարլար. անէր Բապպըն 'ազա-պըյյէ վէ Ալլահըն թա՛ղիրիյլէ տօլմուշ տըրլար:

21. Իմտի էյ՛ տէրտմէնտ, սէն քի սէրիսօշ սըն, ամմա շէրապ իլէ տէյիլ տիր, շիմտի պուենու իշիթ:

22. Բապպ պէօյլէ պույուրուր. Բապպ վէ սէնին Ալ-լահըն քէնտի գալմընըն հազգընը իհգադ էտէր. իշթէ սէ-նին էլինտէն սէրսէմլիք քեասէսինի՝ վէ 'ազապըն քեասէսի-նին թօրթուսունը ալտըմ, անը պիր տահա իշմէյէճէքսին:

23. Ֆազաթ անը սանա էզիյէթ էտէնլէրին ճառընա՝ էյիլ քի կէչէլիմ՝ տէյէնլէրին էլինէ գօյաճաղըմ. վէ սէն տախի ճէսէտինի՝ կէչէնլէր իչիւն՝ եէր կիպի վէ սօգազ կի-պի գօտըն:

24. Ույան, էյ՛ Սիօն, ույան, գուվվէթինի կիյին, էյ՛ մուգատտէս չէհր Եէրուշալիմ, զիյնէթլի էլպիսէնի կիյին, զիրա պիր տահա սէնին իշինէ ղայրի մախթուն վէ նափաք օլան քիմսէ կիրմէյէճէք տիր:

25. էյ՛ Եէրուշալիմ, իւզէրինտէն թօզը սիլք, գալգ, օթուր, էյ՛ էսիր օլան Սիօն գըզը, պօյնընըն պաղլարընը չէօզ:

ՊԱՊ 9

1. Վէ շիմտի սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, Բապպըն 'ահտլարը հազգընտա, ե՛անի Պէյթ ի Իսրայէլ իլէ էթտիյի 'ահտլար հազգընտա խապէրտար օլմանըղ իչիւն պու քէ-լամլարը օգուտըմ:

2. Զիրա օ՝ օգուտուղըմ շէյլէրի մուգատտէս փէյղամ-պէրլէրին աղզըյլէ Եէհուտիլէրէ իպթիտատէն թա Ալլա-հըն հազիդի քիլիսէ վէ սիւրիւսիւնէ ի՛ատէ օլունաճաղա-րընա տէկին, նէսլտէն նէսլէ Եէհուտիլէրէ սէօյլէմիշ տիր: Օլ գէման քէնտի միրաս թօփրազլարընա ճէմ՝ օլունըպ պիլ ճիւմէ միւթա՛ահկիտ տիյարլարընտա թէ՛սիս էտիլէճէք-լէր տիր:

3. Իշթէ, էյ՛ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, պու շէյլէրի

սիզէ սէօյլերիմ քի՝ Բապպ Ալլահըն՝ էվլատընըզա իհսան է-տէճէյի պէրէքէթլէր սէպէպինտէն իլ էլ էպէտ պաշլարը-նըզը գալտըրըպ մէսրուր օլասընըզ:

4. Զիրա պէն պիլիրիմ քի՝ սիզտէն նիչէլէրի, վուգու՝ պուլաճագ շէյլէրի անլամագ իւզրէ էփէյիճէ թէֆթիշ էթ-միշլէր տիր. վէ թէնիմիզին էօլիւպ չիւրիւյէճէյի սիզէ մա՝-լիւմ օլտուղընը տախի պիլիրիմ. եինէտէ ճէսէտտէ Ալլահը կէօրէճէյիզ:

5. Պէլի՝ պիլիրիմ քի՝ օ չըգտըղըմըզ Եէրուշալիմտէ պուլուռնանլարա ճէսէտտէ քէնտիսինի իզհար էտէճէյի տա-խի սիզէ մա՝լիւմ տիր: Վէ պու իշին անլէր արասընտա վուգու՝ պուլմասը էլգէմ տիր: Զիրա խալիզ ի 'ազիմէ միւնասիպ կէօրիւնտիւ քի թէնտէ քէնտիսինի ինսանա թա-պի՝ էտիպ հէր քէս իշիւն էօլսիւն. շէօյլէ քի ճիւմլէ ատէմ-լէր անա միւթի՝ օլալար:

6. Վէ խալիզ ի 'ազիմին մէրհամէթլի ուսուլընըն իք-մալը իշիւն էօլիւմին հէր քէսէ կէշտիյի էճլտէն, պիր գը-յամէթ գուվվէթինին մէվճուտ օլմասը տախի կէրէք տիր. վէ գըյամէթ ինսանըն տիւշմէսի սէպէպինտէն ատէմլէրէ կէլիր. վէ տիւշմէքլիք թէճաւվուզըն սէպէպինտէն օլտու. վէ ինսան տիւշմիշ օլտուղուռնտան Բապպըն հուզուրընտան քէսիլտի:

7. Պու էճլտէն պի նիհայէ պիր քէֆարէթին պուլուռն-մասը վաճիպ տիր: Վէ պու քէֆարէթ պի նիհայէ օլմատըզ-ճա՝ պու Ֆանի օլան թէն էօլիւմսիւզլիւյի կիյինէմէզ, վէ ատէմ իւզէրինէ կէլմիշ օլան իլք հիւքմ սօսըզ պիր միււտ-տէթ սիւրէճէք իտի. վէ հալ պէօյլէ օլսա իտի՝ պու թէն պիր տահա գալքմամագ իշիւն եէրէ կիրիպ թօփրաղա թէպ-տիլ օլաճագ իտի:

8. Էյ՝ Ալլահըն հիքմէթ, մէրհամէթ վէ 'ինայէթի. զիրա իշթէ, էյէր թէն պիր տահա գալքմայաճագ իսէ, րուհ-լարըմըզ պիր տահա գալքմամագ իւզրէ էպէտի Ալլահըն հուզուրընտան տիւշմիւշ օլան մէլէյէ, եա՝նի շէյթանա թա-պի՝ օլուր իտի:

9. Վէ պիզիմ րուհլարըմըզ անըն կիպի օլաճագ իտի, վէ պիզ շէյթանլար, եա՝նի շէյթանա մէլէքլէր օլաճագ ի-տիք. վէ Ալլահըն հուզուրընտան գօվուլուպ եալանճըլարըն փէտէրիյլէ քէնտիսի օլտուղը կիպի սէֆալէթտէ գալաճագ իտիք. պէլի՝ իլք վալիտէյնիմիզի ալտատան քիմսէյէ միւ-շապիհ օլուր իտիք. օ տախի քէնտինի նուր մէլէյի սուրէ-թինէ թէպտիլ էտէր. վէ գաթլ էթմէք իշիւն կիզլի Փըրգալար թէ՝սիս էթմէք, վէ գարանլըզ մու՝ամէլաթըն հէր նէվլինի իճրա էթմէք իւզրէ պէն ի ատէմի թէշվիզ էտէր:

10. Ալլահըմըզըն էյիլիյի նէ՛ գատար 'ազիմ տիր. զիրա պիզիմ պու հէյպէթլի ճանաւարտան, պէլի՛ հէմ ճէսէտին էօլիւմի, հէմ բուհըն էօլիւմիւ թէսմիյէ էթտիյիմ մէվթ վէ ճէհէննէմ օլան էթտէրտէն գուրթուլմամըզ իչիւն՝ օ պիր եօլ հազըրլատը:

11. Վէ Գուտտուս ք Իսրայէլ օլան Ալլահըմըզըն խէլաս եօլք սէպէպինտէն, հազընտա սէօյլէտիյիմ պու ճիսմանի էօլիւմ, եա՛նի մէզար, քէնտի էօլիւլէրինի թէսլիմ էթմէլի տիր:

12. Վէ գիքր էթտիյիմ պու բուհանի էօլիւմին քէնտի էօլիւլէրինի թէսլիմ էթմէքլիյի տախի կէրէք տիր. վէ պու բուհանի էօլիւմ ճէհէննէմ տիր. իմտի էօլիւմ վէ ճէհէննէմ քէնտի էօլիւլէրինի թէսլիմ էթմէլի տիր, եա՛նի ճէհէննէմ էսիր էթտիյի բուհլարը թէսլիմ էթմէլի, վէ մէզար էսիր էթտիյի վիճուտլարը թէսլիմ էթմէլի տիր. վէ վիճուտ վէ բուհ եէքտիկէրինէ տէֆա պիրլէչէճէք տիր. վէ պուհուհն ճիւմլէսի Գուտտուս ք Իսրայէլին գըյամէթիւնին գուվլէթիյէ օլաճազ տըր:

13. Ալլահըն խէլաս ուսուլք նէ՛ գատար 'ազիմ տիր. զիրա պիլ աքս Ալլահըն ճէննէթի տախի քէնտի սալիհ բուհլարընը թէսլիմ էթմէլի. վէ մէզար տախի սալիհլէրին ճէսէտլէրինի թէսլիմ էթմէլի տիր. վէ բուհ վէ ճէսէտ թէքրար պիրլէչէճէք, վէ հէր ատէմ չիւրիւմէզ վէ էօլմէզ պիր ճէսէտէ մալիք օլաճազ. վէ անլէր եաչայան ճանլար օլուպ պիզիմ ճէսէտտէ օլտուղումըզ կիպի մա՛լիւմաթա մալիք օլաճազլար, շու ֆարզ իլէ քի՝ մա՛լիւմաթումըզ միւքէմմէլ օլաճազ տըր:

14. Պինա՛ն 'ալէյհ պիլ ճիւմլէ սուչ, նափազլըզ վէ չըպլազլըղըմըզա տա՛իր թէքմիլ մա՛լիւմաթումըզ օլաճազ. վէ սալիհլէր տախի քէնտիլէրին մէսէրրէթի վէ սալահը հազընտա թէքմիլ մա՛լիւմաթա մալիք օլաճազլար տըր. զիրա անլէր փաք օլուպ սալահ լիպասընը կէյինմիչ օլաճազլար տըր:

15. Վէ վազը՝ օլաճազ քի՝ պիւթիւն պէնի պէչէր, պու իլք էօլիւմտէն հայաթա կէչտիքտէ էօլմէզ պիր հալտէ Գուտտուս ք Իսրայէլին մահքէմէսինտէ պուլունմալք տըրլար: Օլ գէման հիւքմ կէլիր, վէ Ալլահըն մուգատտէս հիւքմինէ կէօրէ մուհաքէմէ էտիլէճէքլէր տիր:

16. Վէ Բապպըն հայաթը հազըք իչիւն, սալիհ օլանլար եինէ սալիհ գալաճազ, վէ մուրտար օլանլար եինէ մուրտար գալաճազ՝ աէյու Բապպ Ալլահ սէօյլէմիչ տիր. վէ անըն քէլամը էպէտի օլուպ գէվալ պուլմազ: Իմտի մուրտար օլանլար չէյթան վէ անըն մէլա՛իքէսի տիր: Վէ անլէր քէնտիլէր իչիւն հազըրլանմը աթէչէ կիտէճէք, վէ 'ազապ-

լարը աթէշ վէ քիւքիւրտ կէօլիւ կիպի օլաճագ, անըն ալէ-վի իսէ՝ սօնսուզ օլարագ իլ էլ էպէտ եօգարը չըգաճագ տըր:

17. Էյ՝ Ալլահըմըզըն 'ազամէթի վէ 'ատալէթի. զիրա օ պիլ ճիւմլէ քէլամլարը իճրա էտէր. վէ քէլամլարը աղ-զընտան չըգաղը միսիլու, թէնպիհաթը իթմամ օլուն-մալը տըր:

18. Լաքին իշթէ սալիհէր, Գուտտուս ք Իսրայէլին մուգատտէսլէրի, եա'նի Գուտտուս ք Իսրայէլէ իման էտէնլէր, վէ տիւնեանըն խաչընը թաշըրպ անըն հա-գարէթինի հիչ կիպի սայանլար, տիւնեանըն թէմէլի գու-րուտըգտան պէրու քէնտիլէր իչիւն հազըրլանմը օ-լան Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ թէվէրրիւս էտէճէքլէր, վէ անլէրին մէսէրրէթի իլ էլ էպէտ միւքէմմէլ օլաճագ տըր:

19. Էյ՝ Գուտտուս ք Իսրայէլ օլան Ալլահըմըզըն մէր-համէթինի 'ազամէթի. զիրա օ՝ քէնտի մուգատտէսլէրի-նի շօլ հիյպէթլի շէյթանտան, վէ էօլիւմ վէ ճէհէննէմ-տէն, վէ սօնսըգ օլան աթէշ վէ քիւքիւրտ կէօլիւնտէն գուր-թարըր:

20. Ալլահըմըզըն գուտսիյէթի նէ՝ գատար պէօյիւք տիր. զիրա օ հէր շէյի պիլիր, վէ անըն պիլմէտիյի պիր շէյ եօգ տըր:

21. Վէ օ տիւնեայա կէլիւր քի ատէմլէր անըն սէտա-սընը տինլէտիքլէրի հալտէ ճիւմլէսինի խէլաս էտէ. զիրա իշթէ օ հէր ատէմ իչիւն էլէմ շէքէր, պէլի՝ ճիւմլէ եա-շայան մախլուգաթ, եա'նի Ատէմին 'ա'իլէսինէ 'ա'իտ օլան հէր էրքէք, վէ գարը վէ չօճուգ իչիւն աղըր շէքէճէք տիր:

22. Վէ օ՝ պուսուս ճիւմլէսինի շէքէր քի հէր ատէմ գըյամէթէ նա'իլ օլուպ շօլ պէօյիւք հիւքմ կիւնիւնտէ հու-գուրընտա տուրա պիլսին:

23. Վէ հէր ատէմէ անըն էմրի պու տըր. Թէվպէ է-տին, վէ Գուտտուս ք Իսրայէլէ թէքմիլ իման էտէրէք իս-մինտէ վաֆթիգ օլուն, եօգսա Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ խէ-լաս պուլամագսըն:

24. Վէ էյէր անլէր թէվպէ էթմէյիպ տէ, իսմինէ ի-ման էթմէզլէր իսէ, վէ իսմինտէ վաֆթիգ օլուպ տա նիհա-յէթէ տէյին սապիթ գալմազլար իսէ, հիւքմ օլունաճագլար տըր. զիրա Բապպ Ալլահ օլան Գուտտուս ք Իսրայէլ պէօյլէ պույուրմուշ տըր:

25. Իմտի օ՝ պիր շէրի'աթ վէրմիշ տիր, վէ շէրի'աթ վէրիլմէտիքճէ ճէզա եօգ տըր. վէ միւճագաթ եօգ իսէ, հիւքմ տախի եօգ տըր: Վէ հիւքմ եօգ իսէ, քէֆարէթ սէպէպինտէն Գուտտուս ք Իսրայէլին մէրհամէթի անլէրի խէլաս էտէր. զիրա անըն գուվիլէթի վասիթասիյլէ գուր-թուլաճագլար տըր:

26. Զիրա շէրի'աթա նա"իլ օլմայան հէր քիմսէ իշիւն՝ քէֆարէթ Ալլահըն 'ատալէթինին մաթլուպաթընը իգնա էտէր. վէ պուշլար էօլիւմ վէ ճէհէնէմ վէ շէյթան վէ սօն-սըզ 'ազապտան 'իպարէթ օլան աթէշ վէ քիւքիւրտ կէօլիւնտէն, եա'նի էթտէրտէն գուրթուլաճազ, վէ անլէրէ նէֆէս վէրէն Ալլահա, եա'նի Գուտտուս ք իսրայէլէ ի'ատէ օլու-նաճազլար տըր:

27. Լաքին շէրի'աթը ալմըշ օլանա, վէ պիգիմ կիպի Ալլահըն պիւթիւն թէնպիհաթընա նա"իլ օլուպ անլէրի թէ-ճաժուզ էտէն, վէ ճիւմլէ թէճրուպէ կիւնլէրինի պօշա սարֆ էտէն քիմսէյէ վայ օլտուն, զիրա անըն հալը Ֆէնա օլաճազ տըր:

28. Էյ'շէրիրին հիլէպազլըղը, էյ' ինսանըն պաթըլլըզ, սէֆալէթ վէ սէֆահէթի. զիրա անլէր թա'լիմ օլմուշ օլտուզլարը հալտէ, 'ալիմ իզ՝ զանն էտէրլէր, վէ Ալլահըն նասիհաթընը գապուլ էթմէյէրէք անը պէր թարաֆ էտէրլէր. զիրա քէնտի 'պաշլարընա 'ալիմ օլտուզլարընը իսթին-թաճ էտէրլէր: Պու. սէպէպտէն անլէրին հիքմէթի ահ-մազլըզ օլուպ անլէրէ Փա'իտէսիզ տիր. վէ անլէր հէլաք օլաճազլար տըր:

29. Ֆազաթ էյէր Ալլահըն նասիհաթընը տինլէրլէրսէ, թա'լիմ օլունմուշ օլմազ էյի տիր:

30. Լաքին զէնկին օլանլարա, եա'նի պու տիննեանըն սէրվէթինէ մալիք օլանլարա վայ: Զիրա զէնկին օլտուզ-լարընտան Փազիրլէրէ պուզզ էտէրլէր. հալիմ օլանլարա թէ'ատտի էտէրլէր. վէ գալպլէրի սէրվէթլէրի իւզէրինսէ տիր: Իմտի անլէրին խազինէլէրի քէնտիլէրին Ալլահը տըր. վէ իշթէ անլէրին խազինէլէրի անլէր իլէ հէլաք օ-աճազ տըր:

31. Վայ' իշիթմէք իսթէմէյէն սաղըր քիմսէլէրէ, զիրա անլէր հէլաք օլաճազլար տըր:

32. Վայ' կէօրմէք իսթէմէյէն քէօր քիմսէլէրէ, զիրա անլէր տախի հէլաք օլաճազ տըր:

33. Վայ' գալպլէրի մախթուն օլմայան քիմսէլէրէ, զիրա իճրա էթտիքլէրի կիւնահլարը պիլէճէքլէր, վէ պուշ-լար եէվմ իւլ ախըրտա անլէրի վուրաճազ տըր:

34. Վայ' եալանճըլարա, զիրա ճէհէնէմէ աթըլաճազ-լար տըր:

35. Վայ' մազսէտ իլէ գաթլ էտէն գաթիլէ, զիրա օ էօլէճէք տիր:

36. Վայ' զինա էտէն քիմսէլէրէ, զիրա անլէր ճէհէն-նէմէ էնէճէք տիր:

37. Պէլի' վայ' փութա թափանլարա, զիրա շէյթան-լարըն շէյթանը անլէրտէ մէսրուր օլուր:

38. Վէլ հասըլ, վայ՛ հէփ քէնտի կիւնահլարընտա էօ-
լէնլէրէ, զիրա անլէր Ալլահա 'աՎտէթ Էտիպ, անըն եիւ-
զիւնիւ կէօրէճէքլէր, լաքին քէնտի կիւնահլարընտա գալա-
ճագլար տըր:

39. Էյ՛ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, պու մուգատտէս
Ալլահ 'ալէյհինէ թէճաՎլուզ էթմէք նէ գատար հիյպէթ-
լի օլտուղունը տէր խաթր Էտինիզ, վէ շօլ իզլալ Էտիճինին
տէսիսէսինէ րազի օլմագ նէ գատար հիյպէթլի օլտուղը-
նը ունութմայընըզ: Էֆքեարի ճիսմանիյէտէ պուլունմագ
էօլիւմ տիր, լաքին Էֆքեար ը րուհանիյէտէ պուլունմագ
հայաթ ը Էպէտիյէ օլտուղընը ունութմայընըզ:

40. Էյ՛ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, պէնիմ քէլամլա-
րըմ գուլագ վէրինիզ: Գուտտուս ը Իսրայէլին 'ազամէ-
թինի խաթրընզա կէթիրինիզ: 'Ալէյհինիզէ աղըր շէյլէր
սէօյլէտիյիմի տէմէյինիզ, զիրա էյէր պէօյլէ տէր իսէնիզ
հագիգաթա գարշը սէպպ էթմիշ օլուրսընըզ. զիրա պէն
պիզիմ Խալիգիմիզին քէլամլարընը պէյան էթմիշ իմ: Հա-
գիգաթ քէլամլարընըն նափաք օլանլարա աղըր կէլտիյինի
պիլիրիմ. Փագաթ սալիհ օլանլար հագիգաթտան գօրգմագ-
լար, զիրա անլէր հագիգաթը սէվէրլէր վէ անտէն սարսըլ-
մագլար:

41. Էյ՛ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ հալ պու իսէ, Գուտ-
տուս օլան Բապպա կէլինիզ, անըն թարիգլէրի 'ատիլ օլ-
տուղունը տէր խաթըր Էտինիզ: Իշթէ ինսանըն կիտէճէյի
եօլ էնսիզ տիր, լաքին 'ինտ Ուլլահ եօլ տօղրու տըր. վէ
գափուըն պէքճիսի Գուտտուս ը Իսրայէլ տիր. վէ օրատա
գուլունը իսթիմալ էթմէզ, վէ գափուտան կէչիմէտիքճէ
ղայրի եօլ եօգ տըր. վէ օ ալտանամագ, զիրա անըն իսմի
Բապպ Ալլահ տըր:

42. Վէ գափույը հէր չալանա աչըլաճագ տըր, վէ լա-
քին 'ազիլ, վէ մու'ալլիմ, վէ գէնկին, վէ քէնտի հիքմէթ
ու մա'լիւմաթընա ի'թիմատ Էտէնլէրին քեաֆֆէսինէ օ
պուղզ Էտէր. պէլի՛ պունլարըն ճիւմլէսինտէն օ իքրահ է-
տէր. վէ անլէր պու շէյտէն թէվպէ էթմէտիքճէ՛ վէ Ալ-
լահըն հուզուրունտա քէնտիլէրինի ահմագ սայըպ՛ սօն տէ-
րէճէ քէնտիլէրինի ալչագլաթմատըգճա անլէրէ գափույը
աշմայաճագ տըր:

43. Վէ ասըլ 'ալիմ վէ 'ազիլ օլանլարըն շէյլէրի, պէ-
լի՛ մուգատտէսլէր իչիւն հագըրլանմը օլան շագըրգ իլ էլ
Էպէտ անլէրտէն կիզլէնմիշ գալաճագ տըր:

44. Էյ՛ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, սէօզլէրիմի ու-
նութմայընըզ. իշթէ էլպիսէմի չըգարըպ անլէրի հուզու-
րընըզտա սիլքէրիմ. վէ իսլասըմըն Ալլահընա նիյագ Էտէ-
րիմ քի՛ քէնտի հէր շէյի կէօրէն կէօզիւ իլէ պանա նագար

էլէսին. իմտի եէվմ իւլ ախըրտա քեաֆֆէ ի պէշէր քէնտի ա՛մալը իշիւն հիւքմ օլունտուգլարընտա պիլէճէքսինիզ քի իսրայէլին Ալլահը՝ կիւնահլարընըզը ճանըմտան սիւքտիյիմէ նազար էլէտի. վէ գանընըգտան գուրթուլմըչ օլարագ՝ ա- նըն հուգուրընտա զիյատար օլանաղըմը կէօրէճէքսինիզ:

45. Էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, կիւնահլարընը- տան տէօնիւնիզ, սիզէ պաղլամագ իսթէյէնին զինճիւլէ- րինտէն քէնտիւնիզի սիլքինիզ. խէլասըմըզըն գայասը օլան Ալլահա կէլինիզ:

46. Սալիհլէրէ 'ատալէթ իճրա օլունահաղը ճէլիւ կիւն իշիւն հազըր օլունըզ. հաթթա հիւքմ կիւնիւ իշիւն հա- զըր օլունըզ քի՝ չու շիտտէթլի գօրգուտան տօլայը չէքին- մէյիպ սուշլարընըզը թէքմիլէն տէր խաթըր էթմէյէսինիզ: Վէ՝ Եա հէր շէյէ Գատիր օլան Ալլահ, մուգատտէս հիւքմ- լէրին ժուգատտէս տիր. լաքին պէն սուշլարըմը պիլիւրիմ. սէնին շէրի՛աթընը թէճալվուզ էլէտիմ, վէ կիւնահլարըմ քէնտիմին տիր. շէյթան պանա զալիպ կէլտի, վէ անըն հիյ- պէթլի սէֆալէթինէ տիւչար օլտու՛մ տէյու նիտա էթմէ- յէ մէճպուր օլմայընըզ:

47. Լաքին էյ՝ պիրատէրլէրիմ, պու շէյլէրին հագի- գաթընա սիզի ույանտըրմագլըղըմ էլզէ՛մ մի տիր: Էյէր Ֆիքրինիզ փաք օլսա իտի, ճանընըզը պու եօլտա թահրիզ էտէ՞ր մի իտիմ, վէ էյէր կիւնահտան ազատ օլսա իտինիզ, հագիգաթըն սատէլիյինէ կէօրէ սիզէ պու մինվալ իւզրէ սէյլէյէճէ՞ք մի իտիմ:

48. Իշթէ էյէր մուգատտէս օլսա իտինիզ, սիզէ գուտ- սիյէթ հագըընտա սէյլէյէճէք իտիմ, լաքին մա՛տէմ քի 'ազիզ տէյիլսինիզ, վէ պանա մու՛ալլիմ նազարընտա պա- գարսընըզ, իճապ էտէր քի կիւնահլարընըզըն նէթիճէսինի սիզէ պիլտիրէյիմ:

49. Իշթէ ճանըմ կիւնահտան նէֆրէթ էտէր, վէ գալ- պիմ սալահտա մէսրուր օլուր, վէ Ալլահըմըն մուգատտէս իսմինի թէմճիտ էլլէյէճէյիմ:

50. Էյ՝ պիրատէրլէրիմ, կէլինիզ, հէր սուսայան քիմ- սէ հայաթ սուշլարընա կէլսին. վէ հէր ազչէսի օլմայան քիմ- սէ կէլսին, սաթուռն ալըպ եէսին. պէլի՛ կէլինիզ, վէ մէճ- ճանէն շէրապ վէ սիւտ ալընըզ:

51. Իմտի նաֆիլէ շէյ իշիւն ազչէնիզի սարֆ էթմէ- յինիզ, վէ խօշուտ էտէմէզ օլան շէյ իշիւն էմէքլէրինի- ջի պօշա վէրմէյինիզ: Տիգգաթ իլէ պէնի տինլէյինիզ. վէ սէյլէտիյիմ քէլամլարը տէր խաթըր էտինիզ. վէ Գուտ- տուսը իսրայէլէ կէլինիզ. վէ հէլաք օլմայան վէ չիւրիւ- մէյէն շէյտէն եէյինիզ. վէ եաղլը օլան՝ շէյտէն ճանընըզ մէմուռն օլտուն:

52. Իշթէ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, Ալլահընըզըն քէլամլարընը խաթրընըզտա սազլայընըզ. կիւնտիւզին պէր տէվամ անա տու'ա էյլէյինիզ, վէ կէճէլէյին մուգատտէս իամինէ չիւքը 'արղ էյլէյինիզ, վէ գալպինիզ մէսրուր օլտուն:

53. Բապպըն 'ահտլարը նէ գատար պէօյիւք, վէ պէն ի առէմ իչիւն անըն թէննէզզիւլիւ նէ գատար 'ազիմ տիր. վէ անըն 'ազամէթի, 'ինայէթի վէ մէրհամէթի սէպէպինտէն պիզէ սէօզվէրտի քի՝ թէնճէ զիւրրիյէթիմիզ թէգմիլ հէլաք օլմայանազ, լաքին անլէրի մուհաֆազա էտէճէք, վէ կէլէճէք նէսլլէրտէ Պէյթ ի Իսրայէլտէ սալիհ պիր տալ օլաճազլար տըր:

54. Շիմտի, էյ պիրատէրլէրիմ, զիյատէ սէօյլէյնէճէյիմ վար իսէտէ, պազիսինի եարըն սիզէ պէյան էտէճէյիմ: Ամին:

ՊԱՊ 10

1. Վէ չիմտի, էյ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, պէն, Եա'գուպ, զիւքը էթտիյիմ պու սալիհ տալ հազզընտա սիզէ թէքըր սէօյլէրիմ:

2. Զիրա իշթէ նա'իլ օլտուղըմըզ վա'տլար ճիւմա-նի վա'տլար տըրլար: Իմտի պանա կէօսթէրիտիյի կիպի՝ իմանըզլըզ սէպէպինտէն էվլատլարըմըզտան նիչէլէր թէնտէ հէլաք օլաճազլար, եինէ տէ Ալլահ նիչէլէրէ մէրհամէթ կէօսթէրէճէք. վէ էվլատըմըզ 'ի'ատէ օլունաճազլար տըր, շէօյլէ քի քէնտիլէրին խէլասքեարը հազզընտա հազիզի մա'լիւմաթ վէրէնէ կէլէլէր:

3. Իմտի սիզէ սէօյլէտիյիմ կիպի՝ Քրիստոս՝ (զիրա պու կէճէ մէլէք պանա անըն իսմի պու օլաճաղընը խապէր վէրտի) Եէհուտիլէր, եա'նի տիւնեատա էն քէօթիւ օլանլար արասընա կէլէճէք տիր: Վէ անլէր անը խաչա կէրէճէքլէր տիր, զիրա Ալլահըմըզա պէօյլէ միւնասիպ կէօրիւնտիւ. վէ տիւնեատա քէնտիլէրին Ալլահընը խաչա կէրէն տիկէր պիր միլլէթ եօզ տըր:

4. Զիրա էյէր օ տիկէր միլլէթլէր արասընտա չու գուվլէթլի միւհիզլէլէրի իճրա էթմիշ օլսա իտի թէվպէ էտիպ՝ օ քէնտիլէրին Ալլահը իտիյինի պիլէճէքլէր իտի:

5. Լաքին Ֆէսատ վէ քեահինլէրին հիլլէլէրի սէպէպինտէն Եէրուշալիմտէ օլանլար անըն 'ալէյհինէ սէրքէշ օլուպ անը խաչա կէրէճէքլէր տիր:

6. Իմտի քէնտիլէրին Փըսզը սէպէպինտէն իւզէրլէրինէ խարապիյէթ, գըթլըզ, թա'ուռն վէ գան տէօքիւմէսի կէլէճէք տիր, վէ հէլաք օլմայանլար ճիւմլէ միլլէթլէր արասընտա տաղըլաճազ տըր:

7. Ամմա իշթէ Բապպ Ալլահ պէօյլէ պույուրուր. անլէր՝ պէնիմ Քրիստոս օլտուղըմա ինանաճաղարը կիւն կէտիյինտէ, օլ գէման էճտատլարըյլէ էթտիյիմ 'աշտաւրա կէօրէ՝ թէնտէ գէմին իւղէրինէ քէնտի միրաս տիյարընա ի'ատէ օլունաճաղար տըր:

8. Վէ վազը՝ օլաճաղ քի տաղըլտըզլարը ուզուն միւտտէթ թէմամ օլտուգտա, տէնիզին ատալարընտան վէ գէմինին տէօրթ րիւղկեարընտան թօփլանաճաղար տըր. վէ անլէրի քէնտի միրաս տիյարլարընա կէօթիւրէն թա"իֆէ միլլէթլէր 'ինտիմտէ պէօյիւք սայըլաճաղ տըր՝ տէյու Ալլահ պույուրուր:

9. Պէլի՝ թա"իֆէ մէլիքլէր անլէրին լալալարը վէ մէլիքլէրի անլէրին թայէլէրի օլաճաղ տըր, իմտի Ալլահըն թա"իֆէլէրէ վէրտիյի վա'տլար պէօյիւք տիր, պունու սէօյլէյէն Ալլահ տըր, վէ քի՞մ 'իթիրազ էտէ պիլիւր:

10. Լաքին իշթէ, պու տիյար սիզին միրասընըզ օլաճաղ, վէ թա"իֆէլէր տիյարտա միւպարէքլէնէճէք տիր՝ տէյու Ալլահ պույուրուր:

11. Վէ պու տիյար թա"իֆէլէրէ պիր հիւրիյէթ տիրարը օլաճաղ տըր, վէ պու տիյարտա թա"իֆէլէրէ թա"եին օլունան պիր մէլիք պուլունմայաճաղ տըր:

12. Վէ պու տիյարը ճիւմլէ տիկէր միլլէթլէրէ գարշը միւսթաւքէմ էտէճէյիմ.

13. Վէ Սիօն՝ ալէյհինէ մուհարէպէ էտէն հէլաղ օլաճաղ տըր՝ տէյու Ալլահ պույուրուր.

14. Զիրա պէնիմ 'ալէյհիմէ պիր մէլիք նասպ էտէն քիմսէ հէլաղ օլաճաղ, չիւնքի պէն, Բապպ, սէմանըն մէլիյի, անլէրին մէլիյի օլաճաղըմ:

15. Իմտի պէն ի ատէմին մէնֆա'աթը իչիւն՝ թէնտէ էթտիյիմ վա'տլարըմը իթմամ էթմէք իւզրէ, գուլմէթին կիզլի իշէրինի, վէ գաթլ վէ մէքրուհաթը մաւվ էտէճէյիմ:

16. Իմտի Սիօն՝ ալէյհինէ մուհարէպէ էտէն, կէրէք եէհուտի կէրէք թա"իֆէ, պաղլը վէ ազատ, հրէք վէ գարը հէլաղ օլաճաղ տըր, զիրա պիւթիւն գէմինին ֆահիշէլէրի պունլար տըր, վէ պէնիմ իլէ օլմայանլար պանա գարշը տըրլար՝ տէյու պիզիմ Ալլահըմըզ պույուրուր:

17. Զիրա պէն՝ պէն ի ատէմ իլէ՝ թէնճէ իճրա էթմէք իւզրէ էթտիյիմ վա'տլարըմը իթմամ էտէճէյիմ:

18. Իմտի սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, պիզիմ Ալլահըմըզ պէօյլէ պույուրուր, թա"իֆէլէրին էլիյլէ սէնին զիւրիյէթիւնի թէքտիր էտէճէյիմ, եինէտէ՝ թա"իֆէլէրին գալպլէրինի միւլայիմ գըլաճաղըմ վէ անլէրէ փտէր կիպի օլաճաղար, պու էճլտէն թա"իֆէլէր միւպարէքլէնիպ Պէյթ ի Իսրայէլ արասընտա սայըլաճաղար տըր:

19. Իմտի՝ պու տիյարը իւ էլ էպէտ քէնտիլէրին մի-րաս տիյարը օլմագ իւզըէ, հէմ սէնին զիւրրիյէթինէ, հէմ սէնին զիւրրիյէթին արասընտա սայըլանլարա թախսիս էտէ-ճէյիմ: Զիրա Ալլահ պանա պէօյլէ սէօյլէտի: Պու տիյար հէր տիյարտան 'ալա պիր տիյար տըր: Իմտի պու տիյար իւզէրինտէ սաքին օլանլարըն ճիւմլէսի պանա սէճտէ գըլ-մալարընը իսթէրիմ՝ տէյու Ալլահ պուլուրուր:

20. Վէ շիմտի սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, մատէմ քի պիզիմ մէրհամէթլի Ալլահըմըզ պիզէ պու շէյլէր հագ-գընտա պու գատար մա'լիւմաթ վէրմիշ տիր, անը տէր խաթըր էտէլիմ, վէ կիւնահլարըմըզտան թէվպէ էտէրէք պաշըմըզը գալտըրալըմ, զիրա րէտտ օլունմատըզ: Պիզ՝ միրաս տիյարըմըզտան սիւրիւմիւշ իսէք տէ տահա 'ալա պիր տիյարա գըլաղուզլանտըզ, զիրա Րապպ տէնիզի պիզէ թարիզ եափտը, վէ պիզ տէնիզին պիր ատասը իւզէրինտէ պուլունմագտա իզ:

21. Լաքին տէնիզին ատալարը իւզէրինտէ պուլունան-լարա Ալլահըն վա'տլարը պէօյիւք տիր, իմտի մատէմ քի ատալար զիքը օլունուր, պիրտէն զիյատէ պուլունմալը տըր, վէ անլէր տախի պիրատէրլէրիմիզ թարաֆընտան մէսքիւն տիրլէր:

22. Զիրա իշթէ, Րապպ Ալլահ քէնտի հիւսն ի իրատէ-թինէ կէօրէ վագըթ պէ վագըթ Պէյթ ի իսրայէլտէն պա-զըսընը կէօթիւրմիւշ տիր. իմտի Րապպ այըրըմըշ օլան-լարըն ճիւմլէսինի տէր խաթըր էտէճէք. պու սէպէպտէն պիզի տախի ունուլթմայաճագ տըր:

23. Իմտի գալպինիզ մէսրուր օլսուն, վէ իսթէտիյի-նիզէ կէօրէ հարէքէթ էթմէյէ ազատ օլուպ եա՝ էպէտի էօլիւմ, վէ եա՝ էպէտի հայաթ ինթիխապ էտէ պիլիր ի-տիյինիզի ունուլթմայընըզ:

24. Իմտի սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, Ալլահըն հիւսն ի իրատէթինէ րազի օլունըզ, վէ շէյթանըն վէ թէնին իրա-տէթինի րէտտ էտինիզ: Վէ Ալլահ իլէ սուլէ օլտուգտան սօնրա, տէր խաթըր էթմէլիսինիզ քի՝ անճագ Ալլահըն 'ի-նայէթի վասիթասիյլէ խէլաս օլա պիլիրսինիզ:

25. Իմտի Ալլահ սիզի գըյամէթին գուվվէթի վասի-թասիյլէ էօլիւմտէն իհեա էթսին վէ քէֆարէթին գուվվէ-թիլէ սիզի էպէտի էօլիւմտէն գուրթարսըն, շէօյլէ քի քէնտի իլահի 'ինայէթի վասիթասիյլէ Ալլահըն էպէտի մէլէքիւթիւնէ գապուլ օլունուպ համտ օգույասընըզ: Ամին:

ՊԱՊ 11

1. Վէ Եա'գուպ 'այնի վագըթտա էհալիմէ տաւա չօգ սէօզլէր սէօյլէտի իսէ տէ, պու եագտողըմ քէլամլար պա- նա քիֆայէթ էտէր:

2. Վէ շիմտի պէն, Նիֆայ, Իշա'եանըն քէլամլարընը եագմաղա տէվամ էտէրիմ, զիրա անըն քէլամլարը ճանը- մը չազ էտէր: Զիրա անըն քէլամլարընը գալմըմա թէշ- պիհ էտիպ անլէրի ճիւմլէ էվլատլարըմա կէօնտէրէճէյիմ, զիրա օ հագիգաթէն պէնիմ կէօրտիլիւմ կիպի խէլասքեա- րըմը կէօրտիւ:

3. Վէ պիրատէրիմ, Եա'գուպ, տախի պէնիմ կէօր- տիլիւմ կիպի անը կէօրտիւ, պու սէպէպտէն անլէրին սէօզլէրինի էվլատլարըմա կէօնտէրէճէյիմ, վէ քէլամլա- րըմըն սահիհ օլտուգլարընը պունտան իսպաթ էտէճէյիմ: Իմտի իւշ քիշինին շէհատէթիյլէ քէլամլարըմը թէսպիթ էտէճէյիմ տէյու Ալլահ պույուրտու. եինէ՝ Ալլահ զիյատէ շահիտլէր կէօնտէրիւ, վէ ճիւմլէ քէլամլարընը սապիթ գըլար:

4. Իշթէ Քրիստոսըն սահիհէն կէլէճէյինի էհալիմէ իսպաթ էթմէք ճանըմա չազլըգ կէթիւրիւ, զիրա պու մագ- սէտ իւզրէ Մուսանըն շէրի'աթը վէրիլտի, վէ տիւնեանըն գուրուլմասընտան պէրու Ալլահ թարաֆընտան ինսանա վէ- րիլէն ճիւմլէ շէյլէր անա կէօսթէրմէք իւզրէ վէրիլտիլէր:

5. Վէ Բապպըն էճատլարըմը իւշ էթտիյի 'ալտլար տախի ճանըմա մէսէրրէթ կէթիւրիւ. պէլի՝ ճանըմ անըն 'ինայէթ, վէ 'ատալէթ, վէ գուվվէթ, վէ մէրհամէթ, վէ էօլիւմտէն գուրթարան 'ազիւմ վէ էպէտի խէլաս ու- սուլընտա չազ օլուր:

6. Վէ Քրիստոս գուհուր էթմէտիքճէ՝ ճիւմլէ ինսա- նըն հէլաք օլաճաղընը գալմըմա իսպաթ էթմէքլիք գալ- պիմէ սիւրիւր վէրիւ:

7. Զիրա էյէր Քրիստոս եօգ իսէ, Ալլահ տախի եօգ տըր. վէ Ալլահ եօգ իսէ, պիզ տախի մէվճուտ տէյիլ իզ. զիրա խըլգաթ մէյտանա կէլէմէզ իտի: Լաքին պիր Ալլահ վար, վէ օ տախի Քրիստոս տըր. վէ Քրիստոս քէնտի վագ- թը թէմամիյէթինտէ կէլէճէք տիր:

8. Վէ շիմտի Իշա'եանըն քէլամլարընտան պա'զըսընը եագարըմ, շէօյլէ քի գալմըմտան պու քէլամլարը կէօրէն հէր քիմսէ ճիւմլէ ատէմլէր իշիւն գալլլլլլլլի գալտը- րըպ մէսրուր օլտուն: Շիմտի եագաճաղըմ քէլամլար պուն- լար տըր, վէ հէմ քէնտինիզէ հէմ հէր ատէմէ անլէրի թէշ- պիհ էտէ պիլիւրսինիզ:

ՊԱՊ 12 (ԻԷ-Ն- 2)

1. Իշա'եա իպն ի Ամօսըն Եհնուտա իլէ Եհրուչալիմ հագգընտա կէօրտիւյիւ վահի տիր :

2. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ սօն կիւնլէրտէ՝ Պէյթ իւր Բապպըն տաղը տաղլարըն պաշընտա թէ՛սիս վէ թէփէլէրտէն եիւքսէք օլաճագ, վէ ճիւմլէ միլլէթլէր օրայա տօղրու ագըպ կիտէճէքլէր տիր :

3. Վէ նիչէ գաւմլար կիտէր իքէն տէյէճէքլէր. Կէլինիզ, Բապպըն տաղընա, Եա'գուպըն Ալլահընըն պէյթի-նէ չըգալըմ. օ պիզէ քէնտի եօլլարընը թա'լիմ էտէճէք, պիզ տախի անըն թարիգլէրինտէ եիւրիւյէճէյիզ, զիրա շէրի'աթ Սիօնտան վէ Բապպըն քէլամը Եհրուչալիմտէն չըգաճագ տըր :

4. Վէ միլլէթլէր արասընտա հիւքմ էտէճէք՝ վէ չօգ գաւմլարը թա'զիր էտէճէք տիր : Անլէր գըլըճլարընը սապան տէմիրլէրի, վէ մըզրագլարընը տահրալար եափաճագլար տըր : Միլլէթ միլլէթէ գարչը գըլըճ գալտըրմայաճագ, վէ արթըգ մուհարէպէ էթմէքլիյի էօյրէնմէյէճէքլէր տիր :

5. Է՛յ Պէյթ ի Եագուպ, Կէլինիզ, Բապպըն նուրընտա եիւրիւյէլիմ. պէլի՝ Կէլինիզ, զիրա ճիւմլէնիզ եօլտան սափմըշսընըզ, հէր պիր ատէմ քէնտի Փըսգ եօլընա կիթտի :

6. Ե՛ա Բապպ, քէնտի գաւմընը, պէյթ ի Եա'գուպը թէրք էյլէտին, չիւնքի անլէր շարգ 'ատէթլէրի իլէ մէմլու օլտուլար, վէ Ֆիլիսթիլէր կիպի սիհիրպաղլարը տինլէտիլէր, վէ էճնէպիլէրին էվլատլարընտա շաղ օլտուլար :

7. Անլէրին տիյարը տախի կիւմիւշ վէ ալթուլն իլէ տօլտու, վէ խազլինէլէրինին նիհայէթի եօգ տըր : Անլէրին տիյարը աթլար իլէ տօլտու, վէ արապալարընըն հիմապը եօգ տըր :

8. Անլէրին տիյարը փութլար իլէ տօլտու. էլլէրինին իլլէրինէ վէ քէնտի փարմագլարընըն եափտըղը շէյլէրէ սէճտէ գըլարլար :

9. 'Ատի օլան ատէմ պաշընը էյմէզ, վէ էֆէնտի սալլան քէնտինի միւթէվաղը՝ գըլմագ, պու սէպէպտէն ա-նը 'աֆվ էթմէ :

10. Է՛յ Փասըգ օլանլար, գայայա կիրինիզ, վէ թօփրագտա քէնտինիզի սէթր էյլէյինիզ, զիրա Բապպըն գօրգուսը, վէ անըն ճէլալ վէ 'ազամէթի սիզի վուրաճագ տըր :

11. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ ինսանըն միւթէքէպպիր կէօզիւ ալչագլանաճագ, վէ ատէմլէրին ղուրուրը էնտի-րիլէճէք, վէ օլ կիւնտէ եալընըզ Բապպ եիւքսէք օլաճագ տըր :

12. Զիրա Բապպ իւլ ձիւնուտըն կիւնիւ ճիւմլէ միլ-

Լէթէր իւզէրինէ վէ հէր ատէմ իւզէրինէ, պէլի՝ հէր միւ-
թէքէպպիր վէ մաղրուր քիմսէ իւզէրինէ վէ քէնտինի
եիւքսէլտէն հէր քիմսէ իւզէրինէ կէլէճէք, վէ օ ալչազ-
լանաճագ տըր:

13. Պէլի՝ Րապպըն կիւնիւ Լիպնանըն պիլ ճիւմլէ եիւճէ
վէ եիւքսէք աղաճլարը իւզէրինէ, վէ Պաշանըն պիլ ճիւմլէ
մէշէլէրի իւզէրինէ,

14. Վէ պիլ ճիւմլէ եիւքսէք տաղլար իւզէրինէ, վէ
ճիւմլէ պայըրլար իւզէրինէ, վէ ճիւմլէ թէա՝զզիւմ էտէն
միլլէթ իւզէրինէ, վէ հէր պիր գաւմ իւզէրինէ,

15. Վէ հէր պիր եիւքսէք գուլլէ իւզէրինէ, վէ հէր
պիր մէթին հիսար իւզէրինէ,

16. Վէ տէնիզին պիլ ճիւմլէ կէմիլէրի իւզէրինէ, վէ
Թարշիշ կէմիլէրինին քեաֆֆէսի իւզէրինէ, վէ ճիւմլէ
խօշ ըտսիմլէր իւզէրինէ կէլէճէք տիր:

17. Վէ ինսանըն թէքէպպիրիւ էնտիրիլէճէք, վէ ա-
տէմլէրին ղուրուրը ալչազլանաճագ, վէ եալընըզ Րապպ
թէրֆի՝ օլունաճագ տըր:

18. Վէ օ՝ փութլարը քիւլլիյէն մահվ էտէճէք տիր:

19. Վէ անլէր գայալարըն գօլուզլարընա վէ թօփրագ-
տա օլան մաղարալարա կիրէճէքլէր, զիրա Րապպըն գօր-
գուսը իւզէրլէրինէ կէլէճէք. վէ Րապպ զէմինիսարամաղա
գալգտըղընտա, անըն ճէլալինին՝ ազամէթի անլէրի վու-
րաճագ տըր:

20. Օլ կիւնտէ ատէմ՝ սէճտէ էթմէք իւզրէ քէնտի-
սի իշիւն եափտըղը կիւմիւշ փութլարընը՝ վէ ալթուլ փութ-
լարընը քէօսթէպէքլէրէ վէ եարասէլէրէ աթաճագ տըր,
զիրա Րապպըն գօրգուսը իւզէրլէրինէ կէլէճէք, վէ Րապպ
զէմինիսարամաղա գալգտըղընտա անըն ճէլալինին՝ ազա-
մէթի անլէրի վուրաճաղընտան, գայալարըն գօղուզլարընա
վէ ուշրումլարըն եարըզլարընա կիրէճէք տիրլէր:

21. Նէֆէսի պուրնուլտա օլան ատէմտէն վազ կէշի-
նիզ, զիրա օ նէյէ՞ սայըլա պիլիր:

ՊԱՊ 13 (Իշ-Ե-3)

1. Ձիրա իշթէ Րապպ իւլ ձիւնուտ եէհօվա եէրուշա-
լիմտէն վէ եէհուտատան՝ ասայը վէ տէյնէյի, հայաթըն
'ասասը օլան էքմէք վէ սույըն քեաֆֆէսինի,

2. Եիյտի վէ ճէնկեաւլէրի, հաքիմի վէ փէյդամպէրի,
'ազիլի վէ իսթիյարը,

3. Էլլի պաշըյը վէ միւլթէպէրի, միւնթէլարը վէ
հիւնէրլի իշճիյի, վէ հիւսն ի իֆատէ էտիճիյի գալտըրաճագ
տըր:

4. Վէ պէն չօճուզլարը՝ անլէրին իւզէրինէ պէյլէր նասպ էտէճէյիմ, վէ մա'սոււմլար՝ իւզէրլէրինէ սալթանաթ էտէճէք տիր:

5. Վէ գաւմ պիրի պիրինէ վէ հէր քէս գօմչուսընա էզիյէթ էտէճէք տիր. չօճուզլար իխթիյարլարա, վէ հագիրլէր միւ'թէպէրլէրէ մաղրուրանէ մու'ամէլէ էտէճէքլէր տիր:

6. Վէ հաթթա պիր ատէմ փէտէրի խանէսինտէն օլան պիրատէրինի թուլթուպ տէյէճէք տիր. Սէնին էլպիսէն վար, իւզէրիմիզէ հաքիմ օլ, վէ պու վիրանէ սէնին թահթ Ը Իտարէն ալթընա կէլմէսին:

7. Օ տախի օլ կիւնտէ եէմին էտիպ տէյէճէք. Պէն չիֆա վէրիճի օլմամ, չիւնքի էվիմտէ նէ էքմէք նէ տէ էսվապ վար տըր, էհալի իւզէրինէ պէնի հաքիմ նասպ էթմէյինիզ:

8. Զիրա Եէրուչալիմ վիրան օլտու, վէ Եէհուտա տիւչտիւ, չիւնքի անլէրին լիսանլարը վէ իշլէրի՝ Բապպըն նագար Ը ճէլիլինի զազապլանտըրմագ իւզրէ անա գարշը օլմուշ տըր:

9. Եիւզլէրինին կէօսթէրիշի քէնտի 'ալէյլէրինէ չէհատէթ էտէր, վէ կիւնահլարընը սագլամայըպ Սատոււմ կիպի անը իզհար էտէրլէր. վայ ճանլարընա, չիւնքի քէնտիլէրինէ Ֆէնալըգ գազանտըլար:

10. Սալիհլէրէ տէյինիզ քի հագգլարընա խայրլը տըր, գիրա 'ամէլլէրինին մէյվէսինի եէյէճէքլէր տիր:

11. Վայ Փասըգ օլանլարա, չիւնքի հէլաք օլաճագլար տըր, գիրա էլլէրինին իշլէրինին իւճրէթինի չէքէճէքլէր տիր:

12. Վէ գաւմըմ իսէ, չօճուզլար անլէրի էզէր, վէ իւզէրլէրինէ գարըլար սալթանաթ էտէր: Է'յ գաւմըմ, սէնի գըլաղուզլայանլար սանա խաթա էթտիրիր. վէ եիւրիւյէճէյին թարիզլէրինի պօզարլար:

13. Բապպ տա'վա էթմէյէ գալգար, վէ էհալիյի հիւքմ էթմէյէ տուրուր:

14. Բապպ քէնտի գաւմընըն իխթիյարլարը վէ պէյլէրիլէ մուհաքէմէյէ կիրէճէք տիր. գիրա սիգ պաղը եէտինիզ, վէ Փուգարատան զասպ օլունան շէյլէր խանէնիզտէ տիր:

15. Բապպ իւլ ձիւնուտ Եէհօվա՝ Սիզէ նէ՞ օլտու քի գաւմըմը էզիյօրսընըզ, վէ Փուգարանըն եիւզիւնէ պասըյօրսընըզ՝ տէյու պուշուրուր:

16. Վէ Թէքըր: Բապպ պուլուրուր. Մատէմ քի Սիօնըն գըզլարը միւ'թէքէպպիր տիրլէր, վէ սէրթ պօյուլնարըլա եիւրիւրիէէր: Կէօզլէրիլէ իշարէթ էտէրլէր, վէ գը-

րուա գորուա կեղեւրէր, վէ այագլարընը չընդըտատըրլար .

17. Իմտի Բապպ Սիօն գըզլարընը Թաս պաշլը էտէճէք, վէ Բապպ անլէրին 'այպ եերլէրինի իւրեան էյլէյէճէք տիր :

18. Օլ կիւնտէ Բապպ խալխալլարըն գիյնէթինի, սաշ պաշլարընը,

19. Վէ այ կիպի եուվարլագ օլանլարը, զինճիրլէրի վէ պիւրգիլէրի վէ պօյուն պաղլարը,

20. Ալընլըզլարը վէ պալտըր զինճիրլէրինի, պաշ պաղլարընը, միսգ գուլթուլարընը,

21. Քիւփէլէրինի, եիւզիւքլէրինի, պուրուն հալգալարընը,

22. Գաֆթանլարը, վէ ֆերաճէլէրի, էօնլիւքլէրի, սաշ գըվըրմագ տէմիրլէրինի, այինէլէրինի,

23. Ինճէ գուժաշլարընը, պաշլըզլարընը վէ եաշմագլարընը գալտըրաճագ տըր :

24. Վէ վագըր՝ օլաճագ քի՝ խօշ գօգու եերինէ 'իւֆիւնէթ, վէ գուշագ եերինէ չափուլթ, վէ գըվըրճըգ սաշ եերինէ Թաս պաշլըգ, վէ կէօյիւսլիւք եերինէ չուլ գուշանմագլըգ, վէ կիւզէլլիք եերինէ եանըզլըգ օլաճագ տըր :

25. Սէնին ատէմլէրին գըլըճտան վէ ելիխալէրին մուհարէպէտէ տիւշէճէլէր տիր :

26. Վէ անըն գափուլարը ահ էտիպ մաթէմ չէքէճէքլէր, վէ քէնտիսի հէր չէյտէն մահրուժ օլարագ եերուէ օթուրաճագ տըր :

ՊԱՊ 14 (Իշ-Ե- 4)

1. Օլ կիւն եէտի գարը պիր ատէմի Թուլթուպ՝ քէնտի էքմէյիմիզի եէյէճէյիզ վէ քէնտի էլպիսէմիզի կիյինէճէյիզ. Փագաթ 'այպըմըզըն տէֆ'ի իշիւն սէնին իսմինլէ եատ օլունալըմ՝ տէյէճէլէր տիր :

2. Օլ կիւնտէ Իսրայէլին նէճաթ պուլանլարընա՝ Բապպըն Ֆիլիսի ճէլալ ու ճէմալ, վէ գէմինին մահսուլը՝ շէրէֆ ու զիյնէթ օլաճագ տըր :

3. Վէ վագըր՝ օլաճագ քի՝ Բապպ Սիօն գըզլարընըն քիւրինի եըյգատըղընտա, հիւքմ րուհուիլէ վէ եագմագ րուհուիլէ Եերուշալիմի իշինտէ պուլունան գան ճիւրմինտէն փաքլէտիյինտէ,

4. Սիօնտա գալան վէ Եերուշալիմտէ պրագըլան, եանի Եերուշալիմտէ հայաթ իշիւն եագըլանլարըն ճիւմլէսինէ մուգատտէս տէնիլէճէք տիր :

5. Վէ Բապպ Սիօն տաղընըն հէր իգամէթկեահը իւզէրինտէ, վէ Թէճէմմիւլէրի իւզէրինէ կիւնտիւզիւն պու-

լուծ վէ տիւման վէ կէճէլէյին փարլայան աթէշ ալէվի խալգէտէճէք տիր, զիրա Սիօնըն պիւթիւն ճէլալը իւզէրինէ պիր մուհաֆազա օլաճազ տըր,

6. Վէ կիւնտիւզ սըճազտան կէօլկէ իչիւն վէ Փուրթուռնա իլէ եաղմուրտան նէճաթ վէ էօրթիւ իչիւն պիր խայմէ պուլունաճազ տըր:

ՊԱՊ 15 (Իշ-Է 5)

1. Օլ գէման սէվկիւլիւմ իչիւն, պաղը հազգընտա սէվկիւլիւմին իլահիսինի օգուլաճաղըմ. ղայէթ միւնպիթ պիր թէփէ իւզէրինտէ սէվկիւլիւմին պիր պաղը վար իտի:

2. Անը չիթ իլէ իհաթէ էտիպ թաշլարընը այըթլատը, վէ իչինէ 'ալա ասմալար տիքտի. վէ անըն օրթասընա պիր գուլլէ պինա էթտի. վէ անտէ պիր մա'սէրէ տախի գաղտը, վէ իւզիւմ վէրմէսինի մէ'մուլ էտէր իքէն, Ֆէնա գօրուզ վէրտի:

3. Վէ շիմտի Եէրուշալիմ սէքէնէսի, վէ Եէհուտա ա-տէմլէրի, քէրէմ էտիպ պէնիմ իլէ պաղըմ արասընտա հիւքմ էտինիզ:

4. Պաղըմա տահա նէ՞ եափմալը իտիմ քի՝ պէն անը եափմատըմ. պէն անըն իւզիւմ վէրմէսինի մէ'մուլ էտէր իքէն օ Ֆէնա գօրուզ վէրտի:

5. Վէ շիմտի պաղըմա նէ եափաճաղըմը սիզէ պիւտի-րէճէյիմ. անըն չիթինի սէօքէճէյիմ, վէ թէլէֆ էտիլէճէք տիր. վէ անըն տիվարընը եըգաճաղըմ, վէ չիյնէնիլէճէք տիր:

6. Վէ անը խարապ էտէճէյիմ, վէ պուտանմայաճազ վէ գաղըմայաճազ, վէ անտէ անճազ չալը վէ տիքէն պիթէճէք տիր. վէ անըն իւզէրինէ եաղմուր. եաղմամասընը էմր էտէճէյիմ:

7. Ձիրա Բապալ իւլ ձիւնուտըն պաղը Պէյթ ի Իսրայէլ տիր. վէ Եէհուտա ատէմլէրի անըն խօշնուտ օլտուղը Փիտան տըր: Օ՝ հազգանիյէթ մէ'մուլ էտէր իքէն, իշթէ գուլմ վար, վէ սալահ իչիւն պազտըղընտա, Ֆէրեատ վար իտի:

8. Վայ՝ անլէրէ, գէմինին օրթասընտա եալընըզ օթուրմազ իւզրէ եէր գալմայընճայա գատար խանէյէ խանէ իլճազ էտէրլէր:

9. Բապալ իւլ ձիւնուտ գուլաղըմա՝ Հազիգաթէն չօգ խանէլէր խարապ օլաճազ, վէ պէօյիւք վէ կիւզէլ շէհրլէր սէքէնէսիզ գալաճազ տըր:

10. Ձիրա օն տէօնիւմ պաղ պիր պաթ վէրէճէք, վէ պիր քօր թօխուլմ պիր էֆա վէրէճէք տիր՝ տէտի:

11. Վայ՝ սապահալայուն էրքէն գալգըպ միւսքերէ գօշան-
լարա, վէ շէրապուն անլէրի գըզտըրմասը իշիւն կէճէ կէ-
լինճէյէ տէյին էյլէնէնլէրէ:

12. Վէ գիյաֆէթլէրինտէ թանպուր վէ քէման, տէֆ
վէ նէյ, վէ շէրապ վար, լաքին Բապպուն իշինէ տիգգաթ
էթմէզլէր: Վէ էլլէրինին իշլէրինէ պագմազլար:

13. Պու էճլտէն գալմըմ մա՛լիւմաթ սահիպի օլմայա-
րագ էսիր կէօթիւրիւտիւ, վէ անըն միւ՛թէպէր քիմսէլէ-
րի գըթլըզա տիւչար օլտու: անլէրին չօզլարը սուսսուզըզ-
տան գուրուտու:

14. Պու էճլտէն ճէհէննէմ քէնտինի կէնիշլէթտի, վէ
աղզընը հատտէն գիյատտէ աչտը, վէ անլէրին շէօհրէթի վէ
ճիւմհիւրի սալթանաթ վէ մէսէրրէթի անա էնէճէք տիր:

15. 'Ատի օլան ատէմ ալչագլանաճագ, վէ գուվլէթլի
միւթէվազը՝ օլաճագ, վէ միւթէքէպպիրլէրին կէօզլէրի
էնտիրիլէճէք տիր:

16. Վէ Բապպ իւլ ձիւնուտ հիւքմտէ Միւթա՛ալ օլա-
ճագ, վէ Գուտտուս օլան Ալլահ սալահտա թագտիս օլաճագ
տըր:

17. Օլ գէման գուզուլար 'ատէթլէրի իւզրէ օթլայա-
ճագլար, վէ եաղլը օլանլարըն խալի մահալլարընը էճնէ-
պիլէր եէյէճէք տիր

18. Վայ՝ ֆըսզը պաթըլլըզ իփլէրիյլէ, վէ կիւնահը
կէօեա 'արապա իփլէրիյլէ չէքէնլէրէ, զիրա իշինի կէօր-
մէմիզ իշիւն աճէլէ էթսին,

19. Վէ Իսրայէլտէ Գուտտուս օլանըն նասիհաթընը
պիլմէմիզ իշիւն եագլաշըպ կէլսին՝ տէրլէր:

20. Վայ՝ քէօթիւյէ էյի, վէ էյիյէ քէօթիւ տէյէնլէրէ,
վէ գուլմէթի նուր, վէ նուրը գուլմէթ եէրինէ գօյանլարա,
'աճըյը թաթլը՝ վէ թաթլըյը 'աճը եէրինէ գօյանլարա:

21. Վայ՝ քէնտի սէօզլէրինտէ 'ագիլ վէ քէնտի 'ինտ-
լէրինտէ ֆէհիմ օլանլարա:

22. Վայ՝ շէրապ իշմէքտէ գուվլէթլի, վէ միւսքերի
գարըշտըրմագտա եիյիտ օլանլարա:

23. Անլէր քի իշվէթ իշիւն ֆասըզ օլանլարը հագգլը
չըգարըրլար, վէ հագգլը օլանըն հագգընը եէրլէր:

24. Պու էճլտէն աթէշ սամանը եալատըղը, վէ գու-
րու օթըն աթէշտէ թէլէֆ օլտուղը կիպի՝ անլէրին քէօքիւ
չիւրիւքլիւք կիպի վէ չիշէքլէրի թօզ կիպի եօգարը չըգա-
ճագ տըր: զիրա Բապպ իւլ ձիւնուտըն շէրի՛աթընը րէտտ,
վէ Իսրայէլտէ Գուտտուս օլանըն քէլամընը թահգիր էթ-
միշ տիրլէր:

25. Իմտի Բապպուն զագապը քէնտի էհալիսի 'ալէյհի-
նէ ալէվլէնիպ էլինի անլէրէ գարշը ուզատարագ անլէրի

վուրտու. Թէփէլէր տախի Թիթրէտիլէր վէ լաշէլէրի սօգազլարըն օրթասընտա երրթըլտըլար: Պու ճիւմլէ իլէ ա-նըն դազապը քէսիլմէտի, լաքին էլի տաշա ուզատըմըլ տըր:

26. Վէ օ ուզազտա պուլունան միլլէթլէր իշիւն պայ-րազ գալտըրաճազ, վէ անլէրի գէմինին ուճընտան ըսլըզ իլէ չաղըրաճազ. վէ իշթէ 'աճէլէ էտէրէք կէլէճէքլէր, վէ անլէրտէն եօրղուն վէ սիւրչէն պուլունմայաճազ տըր:

27. Անլէրտէն պիրի ույուզլամայաճազ վէ ույումա-յաճազ, վէ պէլինին գուշաղը չէօզիւլմէյէճէք, վէ այազ գապընըն պաղը գըրըլմայաճազ տըր:

28. Անլէրին օգլարը սիվրի, վէ եայլարընըն ճիւմլէսի գուրուլմուշ տըր. աթլարընըն Թըրնագլարը չազմազ Թա-շը կիպի սայըլաճազ, վէ 'արապալարընըն Թէքէրլէրի գա-սըրգա կիպի տիր:

29. Անլէրին սէսլէրի արսլան կէօմիւրտէմէսի կիպի տիր. անլէր տախի կէնճ արսլանլար կիպի կէօմիւրտէյէճէք-լէր տիր: Պէլի' կէօմիւրտէյէճէքլէր վէ չիքեարը գափա-ճազլար, վէ գօլայլըզլէ անը կէօթիւրէճէքլէր վէ գուրթա-րան պուլունմայաճազ տըր:

30. Վէ օլ կիւնտէ անլէր 'ալէյհինէ տէնիզ կիւրիւլ-թիւսի կիպի կիւրլէյէճէքլէր. վէ անլէր եէրէ պազտըղըն-տա, իշթէ գուլմէթ վէ մէշազգաթ վար, վէ նուր քէնտի պուլուլթլարընտա գարարաճազ տըր:

ՊԱՊ 16 (Իշ-Ե- 6)

1. Ուզգիյա մէլիյին վէֆաթ էթտիյի սէնէտէ՝ Րապպը եիւքսէք վէ 'ալի պիր Թախթ իւզէրինտէ օթուրուր կէօր-տիւմ. վէ անընհէյէթ իմէճմու'ասը հէյքէլի տօլտուրտը:

2. Անըն իւզէրինտէ սէրաֆիմ տուրույօրլար իտի. հէր պիրինին ալթըշար գանատը վար իտի. իքիսիլլէ եիւզլէրի-նի էօրթէր, իքիսիլլէ այազլարընը էօրթէր վէ իքիսիլլէ ու-չարլար իտի:

3. Վէ եէքտիկէրինէ նիտա էտիպ տէտիլէր. Գուտ-տուս, Գուտտուս, Րապպ իւլ ձիւնուտ Գուտտուս տըր, պիւ-թիւն գէմին անըն ճէլալիլլէ մէմլու տըր:

4. Վէ չաղըրանըն սէտասընտան գափունըն Թէմէլլէ-րի սարսըլտը, վէ պէյթ տիւման իլէ տօլտու:

5. Օլ գէման տէտիմ. Վայ պանա, պէն նափաք տու-տագլը պիր ատէմ օլտուղըմտան հէլաք օլմագտա իմ. վէ նափաք տուտագլը պիր գալմ արասընտա իգամէթ էտէ-րիմ. կէօզլէրիմ տախի Րապպ իւլ ձիւնուտ օլան մէլիյի կէօրմիւշ տիր:

6. Օլ զէման սէրաֆիմտէն պիրի մէզպահ իւզէրինտէն էլինտէքի մաշա իլէ ալտըղը գօր իլէ պանա տօղրու ուչտու, վէ աղզըմա տօգուևտուրարագ՝ իշթէ պու գօր սէնին տուտագլարընա տօգուևտու, վէ սէնին գապահաթըն տէֆ՝ օլուևտու, վէ կիւնահլարընտան փաքլէնտին՝ տէտի:

7. Վէ Բապպըն սէտասընը տախի իշիթտիմ, Գիմի՞ կէօնտէրէյիմ, վէ պիզիմ իշիւն քի՞մ կիտէճէք տիր՝ տէտի:

8. Պէն տախի, Պէն պուրատա իմ, պէնի կէօնտէր՝ տէտիմ:

9. Օ պանա՝ կիթ, պու գալմա սէօյլէ. իշիթմէքլէ իշտէճէքսինիզ, ամմա անլամայաճագսընըզ, վէ կէօրմէքլէ կէօրէճէքսինիզ, ամմա ֆէհմ էթմէյէճէքսինիզ:

10. Պու գալմըն գալպինի տույղուսըզ էյլէ, վէ գուլագլարընը աղըրլաթ, վէ կէօզլէրինի գափա, օլմայա քի՞ կէօզլէրիյլէ կէօրէ, վէ գուլագլարըյլէ իշտէ, վէ գալպիյլէ ֆէհմ էտիպ գանսըրըլա վէ չիֆա պուլա:

11. Վէ պէն՝ Եա Բապպ, նէ՞ վագթա գատար տէմէմլէ, պանա՝ Թա քի շէհրլէր սէքէնէսիզ, վէ խանէլէր ինսանսըզ վէ տիյար քիւլլիյէն խարապ պրագըլա,

12. Վէ Բապպ ատէմլէրի ուզագ մահալլարա սիւրէ, վէ տիյարըն օրթասընտա չօգ եէրլէր պօշ գալա՝ տէտի:

13. Եինէ անլէրտէ օնտա պիրի պուլուևնաճագ, վէ անլէր՝ ալտէթ էտիպ՝ թէլէֆ օլաճագլար տըր: Պուլթմ վէ մէշէ աղաճլարը ետփրագլարընը տէօքտիւլինտէ գուվլէթիւնէ մալիք օլտուղու միսիլլու, մուգատտէս գիւրըրիյէթ տախի անըն գուվլէթի օլաճագ տըր:

ՊԱՊ 17 (Իշա՛ն 7)

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՞ Եէհուտա մէլիյի Ահազ իպն ի Եօթամ իպն ի Ուզգիյանըն կիւնլէրինտէ Սիւրիա մէլիյի Բա՛սին վէ Իսրայէլ մէլիյի Փէգահ իպն ի Բէմալեա Եէրուշալիմ իւզէրինէ հարպ իշիւն չըգտըլար իսէտէ, մուհարէպէյէ մուգթէտիր օլմատըլար:

2. Վէ պէյթ ի Տա՛ուտա՝ Սիւրիա էֆրաիմ իլէ իթթիֆագ էթտի՝ տէյու իապէր վէրիլտիքտէ, անըն գալպի վէ գալմընըն գալպի օրմանըն աղաճլարը ըիւզկեարտան սալլանտըղը կիպի սալլանտը:

3. Վէ Բապպ իշա՛եայա տէտի քի՞ Շիմտի սէն իլէ օղլուն Շէար-Եա՛ չուպ՝ Գասսար թարլասը եօլուևտա վագը՝ եօգարըքի հալուզըն սու եօլը պաշընտա Ահազը իսթիգպալէ չըգ:

4. Վէ անա սէօյլէ. Տիգգաթ էտիպ ըահաթ օլ, չու

Թիւթէն ետըը եանմըլ իքի օտուռն ուճընտան, եա'նի Բասին իլէ Սիւրիանըն վէ Բէմալեա օղլուըն շիտտէթլի զազապընտան գօրգմա վէ գալպին պայըլմասըն:

5. Զիւնքի Սիւրիա վէ էֆրաիմ, վէ Բէմալեա օղլու սէնին 'ալէյհինէ պէտխահանէ իսթիշարէ էթտիլէր:

6. Եէհուտա իւզէրինէ կիտիպ անը Թագեիգ էտէլիմ, վէ անը քէնտիմիգ իշիւն Ֆէթհ էտէլիմ. պատէհու անըն օրթասընտա Թապէլ օղլուըն մէլիք նասպ էտէլիմ՝ տէտիլէր:

7. Լաքին Բապպ Ալլահ պէոյլէ պուլուրուր. Պու սապիթ տուրմայաճագ, վէ իճրա օլունմայաճագ տըր:

8. Զիրա Սիւրիանըն փայթախթը Տըմըզ, վէ Տըմըզ-գըն րէ'իսի Բասին տիր. վէ ալթմըզ պէշ սէնէ զարֆընտա էֆրայիմ գալմ օլմամագ իւզրէ գըրըլաճագ տըր:

9. Վէ էֆրայիմին փայթախթը Սամարիա, վէ Սամարիանըն րէ'իսի Բէմալեա օղլու տըր: Էյէր իման էթմէզ-սէնիդ, մուհագգագ սապիթ օլմայաճագսընըզ:

10. Վէ Բապպ Ալլահ Ահագա Թէքրար սէոյլէտի,

11. Քէնտին իշիւն Բապպ Ալլահընտան 'ալամէթ Թալէպ էյլէ՝ տէրինլէրտէ եա եիւքսէքլէրտէ օլսուն՝ տէտի:

12. Ամմա Ահագ. Թալէպ էթմէմ, վէ Բապպը Թէճ-րիւպէ էյլէմէմ՝ տէտի:

13. Վէ փէյզամպէր տէտի. էյ՝ պէյթ ի Տա'ուտ, շիմտի տինլէյինիգ. ատէմլէրի Թա'ճիգ էթտիյինիգ սիգէ ա'զմը կէլիւր քի Ալլահմը տախի Թա'ճիգ էթմէք իսթէրսինիգ:

14. Պու էճլտէն Բապպ քէնտիսի սիգէ պիր 'ալամէթ վէրէճէք տիր: Իշթէ պիր պաքիրէ համիլէ օլուպ պիր օղլու տօղուրաճագ. վէ անա Իմմանուէլ Թէմիլյէ էտէճէք տիր:

15. Քէօթիւլիւյիւ րէտտ էտիպ, էյլիյի ինթիխապ էթմէյի պիլմէք իւզրէ, Թէրէ եաղը վէ պալ եէյէճէք տիր:

16. Զիրա չօճուգ քէօթիւյիւ րէտտ էտիպ, էյլիյի ինթիխապ էթմէյի պիլմէգտէն էվլէլ, սէնին նէֆրէթ էթտիյին տիյար՝ անըն իքի մէլիքլէրի Թարաֆընտան Թէրք օլունաճագ տըր:

17. Բապպ սէնին իւզէրինէ վէ գալմընըն իւզէրինէ, վէ փէտէրիմին խանէսի իւզէրինէ կիւնլէր կէթիւրէճէք տիր քի՝ էֆրայիմ Աշուր մէլիյի Եէհուտատան այրըլտըղը կիւնտէն պէրու կէլմէտիլէր:

18. Վէ վազը՝ օլաճագ քի՝ օլ կիւնտէ Բապպ Մըսրըն էն ուզագ եէրլէրինտէ պուլունան սինէքլէրի վէ Աշուր տիյարընտա օլան արըլարը ըսլըզ իլէ չաղըրաճագ:

19. Վէ ճիւմլէսի կէլիպ՝ խարապ օլմուշ տէրէլէրտէ վէ գայալարըն գօլուգլարընտա, վէ հէր տիքէն իւզէրինտէ վէ հէր նէվ՝ չալը իւզէրինտէ գօնաճագլար տըր:

20. 'Այնի կիւնտէ Բապպ քիրա իլէ ալընմըլ ուսթուրա իլէ, եա'նի ըրմաղըն էօթէ Թարաֆընտա օլան Աշուր մէլի-յի իլէ պաշը վէ այագլարընըն գըլընը Թրաշ էտէճէք, սագալը տախի գագըլաճագ տըր:

21. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ օլ կիւնտէ պիր ատէմ պիր կէնճ ինէք վէ իքի գօյուն պէսլէյէճէք:

22. Վէ անլէրին վէրէճէյի սիւտիւն չօգլուղընտան, Թէրէ եաղը եյէճէք. զիրա տիյարտա պագի գալանլարըն ճիւմլէսի Թէրէ եաղը վէ պալ եյէճէքլէր տիր:

23. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ օլ կիւնտէ պին կիւմիւշ գըյմէթիւտէ օլան պին ասմա քիւթիւյիւ պուլունտուղը եէր, չալըլըգ վէ տիքէնլիք օլաճագ տըր:

24. Ատէմլէր օգլար իլէ վէ եայլար իլէ օրայա կէլէ-ճէքլէր, զիրա պիւթիւն տիյար չալըլըգ վէ տիքէնլիք օլա-ճագ տըր:

25. Վէ տաղլարըն ճիւմլէսի քիւլիւնկ իլէ գագըլաճագ, վէ չալը վէ տիքէն գօրգուսը պուլունմայաճագ. լաքին սըղըրլարըն եայըմասը վէ գօյունլարըն կէգմէսի իչիւն օլաճագ տըր:

ՊԱՊ 18 (Իշ-է- 8)

1. Քէզալիք. Բապպըն քէլամը պանա՝ Պէօյիւք պիր Թումար ալ, վէ անըն իւզէրինէ Մահէր-չալալ-հաշ-պագա տա'իր եազ՝ տէտի:

2. Վէ քէնտիմէ էմին շահիտ, եա'նի քեահին Ուրիյա իլէ Զաքարիա իպն ի ձէպարաքեայը եանըմա ալտըմ:

3. Վէ Նէպիյէյէ Թէգարրուպ էթտիմ, օլ տախի հա-միլէ. օլուպ պիր օղուլ տօղուրտու: Վէ Բապպ պանա՝ Անա Մալէր-չալալ-հաշ-պագ Թէսմիյէ էյլէ՝ տէտի:

4. Զիրա իշթէ չօճուգ՝ պապամ վէ անամ տէմէքլիյի՝ պիւմէգտէն էվիլէ՝ Տըմըզըն զանիմէթի վէ Սամարիանըն եաղմասը Աշուր մէլիյի էօնիւ սըրա կէօթիւրիւլէճէք տիր՝ տէտի:

5. Վէ Բապպ պանա Թէքրար սէօյլէյիպ տէտի:

6. Մատէմ քի պու գավմ եավաշ եավաշ ագան Շիւօհ սուլարընըր ըտտ էտիպ Բասին իլէ Բէմալեա օղլունտան մէնուն օլուր:

7. Պու էճլտէն Բապպ իւզէրլէրինէ ըրմաղըն չօգ վէ գուվիլէթլի սուլարընը, հաթթա՝ Աշուր մէլիյիյի վէ անըն պիւթիւն գուվիլէթիւնի կէթիրէճէք. վէ օ՝ ճիւմլէ մէճրա՝ լարընտան կէչիպ, ճիւմլէ քէնարը իւզէրինտէն եիւրիւյէ-ճէք տիր:

8. Վէ օ ԵՆՀՈՒՄԱՄԱՆ կէշիպ, Եայլըրպ կիտէճէք. Թա պօզազա գատար ԵՆԹԻՂՆՃէք տիր. Վէ անըն գանատլարընըն կէրիմէսի սէնին պիւթիւն տիյարընը գափլայաճազ տըր, էյ՝ Իմմանուէլ :

9. Էյ՝ գաՎմար պիրլէշինիզ վէ գըրըլաճագսընըզ. Վէ ուզագ տիյարլար, տինլէյինիզ. գուշանընըզ, Վէ գըրըլաճագսընըզ. գուշանընըզ, Վէ գըրըլաճագսընըզ :

10. ԵՆՔՏԻԿԵՐԻՆԻԳԷ տանըշընըզ, Վէ պօշա չըգաճազ տըր. սէյլէտիյինիզ սէօզ սապիթ օլմայաճազ տըր, զիրա Ալլահ պիզիմ իլէ տիր :

11. Զիրա Բապպ պանա գուվլէթլի էլ իլէ խիթապ էյլէտի. Պու գաՎմըն ԵօլունտաԵիւրիւմէմէքլիյիմինասիհաթ էտիպ՝ տէտի :

12. Պու գաՎմ հէր գանղը շէյէ իթթիֆագ տէրսէ, սիզ անա իթթիֆագ տէմէյինիզ. Վէ անլէրին գօրգտուգլարը կիպի գօրգմայընըզ :

13. Բապպ իւլ ձիւնուտը Թա՝ զիզ էյլէյինիզ, Վէ սիզին խավֆ ու խաշիյէթինիզ օ օլսուն :

14. Վէ օ սիզէ պիր մագտիս օլաճագ, լաքին Իսրայէլին իքի խանէսինէ Թէօքէզ Թաշը Վէ սիւրչմէք գայասը, Վէ Ենրուշալիմ սէքէնէսինէ տուգագ Վէ գափան օլաճագ տըր :

15. Վէ անլէրտէն չօգլարը սիւրչէճէք, տիւշիւպ գըրըլաճագլար. Վէ գափանա Թուլթուլուպ ալընաճագլար տըր :

16. Շէհատէթի պաղլա, շայիրտլէրիմ արասընտա շէրի՝ աթը միւհիւրլէ :

17. Վէ պէն՝ քէնտի Եիւզիւնիւ պէյթ ի Եա՝ գուպտան սէթր էտէն Բապպա պէքլէյէճէյիմ, Վէ անըն իշիւն պագաճաղըմ :

18. Իշթէ պէն, Վէ Բապպըն պանա վէրտիյի էվլատ, Սիօն տաղընտա սաքին օլան Բապպ իւլ ձիւնուտ Թարաֆընտան Իսրայէլտէ 'ալամէթ վէ 'աճաիպաթ իշիւն իզ :

19. Վէ ինլէյէն վէ Փըսըլտայան ճիննճիլէրէ վէ պագընըլարա տանըշընըզ՝ տէյու սէյլէտիքլէրինտէ տէյինիզ. Հայաթտա օլանլարըն էօլիւլէրտէն խապէրտար օլմասը իշիւն պիր գաՎմ քէնտի Ալլահընա տանըշմա՞զ մը :

20. Շէրի՝ աթ վէ շէհատէթէ տանըշսընլար, զիրա պուլ քէլամա կէօրէ սէյլէմէղլէրսէ, անլէրին ասլա նուրու Եօզ տըր :

21. Վէ անլէր մուգայագայա վէ աճըղա տիւշար օլարագ կիւճ իլէ կէչէճէքլէր տիր : Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ աճըգտըգլարընտա, էնտիշէ էտիպ Եօգարը պագարագ, քէնտի մէլիյինէ վէ Ալլահընա պէտ տու՝ ա էտէճէքլէր տիր :

22. Վէ զէմինէ պագտըգլարընտա, իշթէ մուգայագա

վէ զուլմէթ վէ սըգընթըլը տիւման պուլունանազ, վէ գոյու գարանըղա սիւրիւլէճէքլէր տիր:

ՊԱՊ 19 (Իշ-է-9)

1. Եինէ տէ զուլմէթ՝ էվէլքի զէմանտա անըն Զէ-պուլուն տիյարընը վէ նէֆթալի տիյարընը խաֆիֆճէ թէզ-լիլ էթտիյինտէ, վէ պատէհու Պահրը Ահմէթին եօլընտա իրտանըն էթէ թարաֆընտա թա"իֆէլէրին ճէլիլինի տա-հա աղըրճա թէզլիլ էթտիյինտէ, օլտուղու մուզայազա գատար օլմայանազ տըր:

2. Զուլմէթտէ կէզէն գաւմ, 'ազիմ պիր նուր կէօր-միւշ տիր, էօլիւմ կէօլէսի տիյարընտա օթուրանլար իւ-զէրինէ նուր զիյա վէրմիշ տիր:

3. Սէն միլլէթլէրի չօղալթտըն, վէ մէսէրրէթի ար-թըրտըն. անլէր սէնին հուզուրընտա՝ ատէմ քէնտի հասատ վազթընտա մէսըուր, վէ ատէմլէր եաղմայը թագսիմ էթտիքլէրինտէ շատման օլտըզլարը կիպի մէսըուր օլուր-լար:

4. Զիրա անըն եիւքլէրինին պօյընտըրըղընը, վէ ու-մուզունըն տէյնէյինի, վէ զալիմին 'ասասընը գըրտըն:

5. Զիրա մուհարիպին հէր ճէնկի՝ շամաթա վէ գանլը էլպիսէ իլէ օլուր, պու իսէ եանմազլըգ վէ եազըճը աթէշ իլէ օլանազ տըր:

6. Զիրա պիգէ պիր օղուլ տօզտու, պիգէ պիր օղուլ վէրիլտի, վէ հիւքիւմէթ անըն օմուզընտա օլանազ. վէ օ 'Աճիպ Միւսթէշար, Ալլահ իւլ Գատիր, էպէտի Փէտէր, Սէլամէթ Րէ"իսի թէսմիյէ օլունանազ տըր:

7. Տա'ուտըն թախթը իւզէրինտէ, վէ անըն հիւքիւ-մէթինտէ սալթանաթ էտէճէք. վէ հիւքիւմէթինին արթ-մասընա վէ սէլամէթինէ նիհայէթ եօգ տըր. վէ շիմտի-տէն էպէտէտէք անը հազգ ու 'ատլ իլէ թանզիմ էտիպ թէ"սիս էտէճէք. զիրա Րապպ իւլ ձիւնուտըն դայրէթի պունու իճրա էտէճէք տիր:

8. Րապպ Եա'գուպա քէլամընը կէօնտէրտի, օլ տախի իսրայէլ իւզէրինէ էնտի:

9. Վէ պիւթիւն գաւմ, հաթթա քիպարլըգ վէ գալ-պին զուրուրը իլէ՝ Գէրփիճլէր տիւշտիւ, Փազաթ պիզ եօն-մա թաշտան պինա էտէճէյիզ, ճիւմմէզ աղանլարը քէսիլ-տի, լաքին պիզ անլէրին եէրինէ էրզ աղանլարը գօյա-ճաղըզ՝ տէյէն էֆրայիմ վէ Սամարիա սէքէնէսի պիլէ պի-լէճէքլէր տիր:

10. Պու էճլտէն Րապպ Րասինին խասիմլէրինի քէնտի

ալէյհինէ գալտըրաճագ, վէ տիւշմէնէրինի թօփլայաճագ տըր:

11. Էօնտէն Սիւրեանիւէր վէ արգատան Ֆիլիսթիւէր կէլիպ աղզը աչըգ օլարագ Իսրայէլի եէյէճէքէր:

12. Պու ճիւմէ իլէ անըն զազապը պէր թարաֆ էտիւմէտի. լաքին անըն էլի տահա ուզանմըլ տըր:

13. Զիրա գաւմ անը վուրանա տէօնմէզ, վէ Բապպ իւլ ձիւնուտը արամազլար:

14. Պու էճլտէն Բապպ պիր կիւն իչինտէ Իսրայէլտէն պաշը վէ գույրուղը վէ տալը վէ սաղը քէսէճէք տիր:

15. Իխթիյար օլան պաշ տըր, եալանճըլըգ թա'լիմ էտէն փէյղամպէր գույրուղ տըր:

16. Զիրա պու գաւմըն գըլաղուզլարը անլէրի չաշըրտըլար, վէ պուռլար թարաֆընտան տէլալէթ օլունանլար հէլաք օլուր:

17. Իմտի Բապպ անլէրին կէնճլէրինտէն խօշլանմայաճագ, վէ էօքսիւզլէր իլէ տուլ գարըլարա մէրհամէթ կէօսթէրմէյէճէք տիր: Զիրա անլէրին հէր պիրի միւրա"ի վէ Փասըգ օլտու, վէ հէր աղըզ սէֆիհանէ սէօյլէր: Պու ճիւմէ իլէ անըն զազապը պէր թարաֆ էտիւմէտի, լաքին անըն էլի տահա ուզանմըլ տըր:

18. Զիրա Փըսգ աթէշ կիպի եանար. վէ չալըլարը վէ տիքէնլէրի թէլէֆ էտէր, վէ օրմանլարըն սըգ եէրլէրինի եագաճագ, վէ տիւման եօգարը չըգտըղը կիպի չըգաճագլար տըր:

19. Բապպ իւլ ձիւնուտըն զազապը սէպէպինտէն տիրար գարանլըգ օլտու, վէ էհալի աթէշէեհմ կիպի օլաճագ. վէ ատէմ քէնտի գարնտաշընը էսիրկէմէյէճէք տիր:

20. Վէ սաղընտա օլանը գափաճագ, վէ աճ օլաճագ տըր, վէ սօլընտա օլանը եէյէճէք վէ տօյմայաճագ, հէր պիրի քէնտի գօլընըն էթինի եէյէճէք տիր:

21. Մանասսա էֆրայիմ իլէ, վէ էֆրայիմ Մանասսա իլէ պիրլիքտէ Եէհուտա 'ալէյհինէ օլաճագլար. պու ճիւմէ իլէ զազապը պէր թարաֆ էտիւմէտի, վէ անըն էլի տահա ուզանմըլ տըր:

ՊԱՊ 20 (Իշ-Է- 10)

1. Վայ միւհթաճ օլանլարըն տա'վասընը 'ատալէթտէն չէվիրմէք, վէ գաւմըն ֆուգարասընըն հագգընը եէմէք,

2. Վէ տուլ գարըլարը քէնտիլէրինէ չիքեար էտիպ' էօքսիւզլէրի սօյմագ իչիւն հագսըղ գանուռլար գօյանլարա, վէ զամիրէ մուղայիր չէյլէր եագանլարա:

3. Իմտի միւճազաթ կիւնիւնտէ, վէ ուզազտան կէլէ-
ճէք խարապիյէթ վազթընտա նէ՞ եափաճազսընըզ, եարտըմ
իչիւն քիմէ՞ միւրաճա'աթ էտէճէքսինիզ, վէ 'իզզէթինիզի
նէ՞րէտէ պրաղաճազսընըզ:

4. Պէն օլմագսըզըն էսիրլէրին ալթընտա չէօքէճէք-
լէր. վէ գաթլ օլունմուշ օլանլար արասընտա տիւչէճէք-
լէր տիր: Պու ճիւմլէ իլէ դազապը պէր թարաֆ էտիլ-
մէտի, վէ անըն էլի տահա ուզատըլմը տըր:

5. Էյ Աշուր, դազապըմըն տէյնէյի անլէրին էլիւտէ
օլան 'ասա անլէրին խըլմը տըր:

6. Անը միւրա'ի պիր միլլէթ իւզէրինէ կէօնտէրէճէ-
յիմ, վէ անա էմր էտէճէյիմ քի դազապ էթտիյիմ գալմը
եաղմալայա վէ շիքեար էտէ, վէ անը սօգազլարըն չա-
մուրը կիպի այագ ալթընտա պասա:

7. Ֆագաթ անըն մագսէտի պէօյլէ տէյիլ տիր, վէ
գալլիւնտէ պէօյլէ Ֆիքը եօզ տըր. անճագ անըն գալլիւն-
տէ հէլաք էթմէք, վէ չօգ միլլէթլէր թէլէֆ էթմէք
վար տըր:

8. Զիրա տէր քի, Պէյլէրիմին ճիւմլէսի մէլիքլէր
տէյիլ մի:

9. Քալնէ Քարքէմիշ կիպի տէյիլ մի. Համաթ Արփատ
կիպի տէյիլ մի. Սամարիա Տըմըզ կիպի տէյիլ մի տիր:

10. Պէնիմ էլիմ փութլարըն մէմլէքէթլէրինի թէ'սիս
էթտիյի կիպի, (օյմա փութլարըն Երուշալիմին վէ Սամա-
րիանընքինէ Փա'իզ իտի):

11. Սամարիա վէ անըն փութլարընա եափտըղըմ կի-
պի, Երուշալիմէ վէ անըն փութլարընա էօյլէ եա'փմայա-
ճագ մը իմ:

12. Իմտի վագը' օլաճագ քի՝ Րապպ Սիօն տաղընտա
վէ Երուշալիմտէ քէնտի պիւթիւն իչինի թէքմիլ էթտի-
յինտէ, պէն Աշուր մէլիյինին միւթէքէպպիր գալլիւնին
մէյվէսինի, վէ մաղրուր կէօղլէրինին իֆթիխարընը թէք-
տիր էտէճէյիմ:

13. Զիրա օ տէր քի՝ Պէն էլիմին գուվլէթիլէ, վէ
հիգմէթիմլէ պու շէյլէրի եափտըմ. չիւնքի պէն 'ագիլ
իմ, վէ գալմլարըն հուտուտլարընը գալտըրտըմ, վէ ան-
լէրին խագինէլէրինի գապթ էթտիմ, վէ սէքէնէյի գահ-
րիման կիպի էնտիրտիմ:

14. Վէ էլիմ գալմլարըն սէրվէթինի եուվա պուլուր
կիպի պուլուր, վէ պրագըլմըն եումուրթալար թօփլան-
տըղը կիպի, պէն պիւթիւն գէմինի թօփլատըմ: Վէ գա-
նատ գըմըլտատան եա աղզընը աշան, եախօտ ճըվրլտայան
եօզ իտի:

15. Պալթա անընլա քէսէն քիմսէ իւզէրինէ իֆթի-

խար էտէ՞ր մի, եախօտ տէսթէրէ անը գուլլանան ատէմ իւզէրինէ թէ՛ ազգիւմ էտէ՞ր մի, կէօյա տէյնէք քէնտիսինի գալտըրանը սալլաթմը, եախօտ 'ասա' օտուռն տէյլ տիր կիպի՝ քէնտինի գալտըրը՞ մը:

16. Պու էճլտէն Բապպ իւլ ձիւնուտ օլան Բապպ, անըն սէմիզլէրի արասընա զէպուռնըգ կէօնտէրէճէք, վէ անըն 'իզգէթի ալթընտա եանար աթէշ կիպի պիր աթէշ եագաճագ տըր:

17. Վէ Իսրայէլին նուրը աթէշ վէ անըն Գուտտուս օլանը ալէվ օլաճագ. վէ պիր կիւն իշինտէ անըն տիքէնլէրինի վէ չալըլարընը թէլէֆ էտէճէք տիր:

18. Վէ օրմանըն իզգէթինի վէ մահսուլտար թարլալարընը ճանը իլէ ճէսէտինի հէլաք էտէճէք. վէ անլէր պիր պայրագտարըն պայըլտըղը կիպի օլաճագ տըր:

19. Վէ օրմանտա պագի գալան աղաճլար աղալաճագ տըր, շէօյլէ քի պիր չօճուգ անլէրի եազա պիլիր:

20. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ օլ կիւնտէ Իսրայէլին պագիյէսի՝ վէ պէյթ ի Եա'գուպըն նէճաթ պուլանլարը քէնտիլէրինի վուրանա պիր տաՀա կիւվէնմէյէճէքլէր. անճագ Գուտտուսը Իսրայէլ օլան Բապպա Հագիգաթլէ թէվէքքիւլ էտէճէքլէր տիր:

21. Պագիյէ՝ Հաթթա Եա'գուպըն պագիյէսի պիլէ Ալլահ իւլ Գատիրէ 'ավտէթ էտէճէք տիր:

22. Զիրա էյէր գաւմըն՝ Իսրայէլ, տէնիզին գումը գատար օլտա, անճագ պիր պագիյէսի 'ավտէթ էտէճէք, վէ թագտիր էտիլէն խարապիյէթ սալահ իլէ արթըպ թաշաճագ տըր:

23. Զիրա Բապպ՝ Ալլահ իւլ ձիւնուտ պիւթիւն տիյար իշինտէ թագտիր օլուռնան խարապիյէթի իճրա էտէճէք տիր:

24. Պու էճլտէն Բապպ Ալլահ իւլ ձիւնուտ պէօյլէ պուլուրուր. էյ Սիօնտա օթուրան գաւմըմ, Աշուրտան գօրգմա, օ սէնի տէյնէք իլէ վուրաճագ, վէ Մըսրիլէրին 'ատէթի իւզրէ սէնին իւզէրինէ 'ասասընը գալտըրաճագ տըր:

25. Զիրա փէք ազ վագըթ սօնրա խըշմ խիթամա կէլէճէք, վէ անլէրին հէլաքընտա պէնիմ զազապըմ թէմամ օլաճագ տըր:

26. Վէ Օրէպ գայասը գուրպինտէ՝ Միտեանիլէրի գաթլ էթտիյի կիպի, Բապպ իւլ ձիւնուտ անըն իւզէրինէ պիր գամճը սալլայաճագ, վէ 'ասասընը Մըսըրտա տէնիզ իւզէրինէ ուզաթտըղը միսիլլիւ, անը գալտըրաճագ տըր:

27. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ օլ կիւնտէ անըն եիւքիւ սէնին օմուզընտան վէ անըն պօյուռնտուրուղը սէնին պօյընտան գալտըրըլաճագ, վէ պօյուռնտուրըգ եաղլըլըգ սէպէպինտէն գըրըլաճագ տըր:

28. 'Այսթա կէտի, Միճրօնա կէտի, աղբուղընը Միգմաշա վազ՝ էլէտի:

29. Կէչիտտէն կէչտիլէր, ձէպա՛տա գօնտուլար, Բա՛մա թիթրէտի, Սաուլըն ճիպա՛սը ֆիրար էթտի:

30. Էյ ձալլիմ գըզը, սէսինի գալտըր, էյ պիչարէ Ա՛նաթօթ, Լայիչէ իշիթտիրիլսին:

31. Մատմէնա չըգարտըլտը, ձէպիմ սէքէնէսի ֆիրար էթմէք իշիւն թօփլանտը:

32. Տահա օլ կիւն Նօպտա գալաճագ, քէնտի էլինի Եհրուչալիմ պայըրը օլան Սիօն գըզընըն տաղընա սալլայա՛ճագ տըր:

33. Իշթէ Բապպ իւլ ձիւնուտ օլան Բապպ՝ հիյպէթլի թարզ իլէ տալլարը քէսէճէք, վէ ուզուն պօյլըլար գըրըլաճագլար, վէ եիւքսէք օլանլար ալչագլանաճագ արը:

34. Վէ օրմանըն սըգ աղաճլարընը տէմիր իլէ քէսէճէք, վէ Լիպնան՝ գուվվէթլի օլանըն էլիլէ տիւչէճէք տիր:

ՊԱՊ 21 (Իշ-՛ե- 11)

1. Վէ Եէսսէ քիւթիւլինտէն պիր ֆիլիս սիւրէճէք, վէ անըն քէօքիւնտէն պիր ֆիտան պիթէճէք տիր:

2. Վէ Բապպըն Բուհու, հիքմէթ վէ ֆէհմ Բուհու, մէլվէրէթ վէ գուվվէթ Բուհու, ՚իւմ վէ Բապպըն գօրգուսը Բուհու անըն իւզէրինտէ իգամէթ էտէճէք տիր:

3. Վէ Բապպըն գօրգուսընտա անը անլամագտա շափուգ էտէճէք. կէօզլէրինին կէօրտիւլինէ կէօրէ հիւքմ էթմէյէճէք, վէ գուլագլարընըն իշիթտիրինէ կէօրէ թա՛ղիր էթմէյէճէք տիր:

4. Լաքին ֆուգարայը սալահ իլէ հիւքմ էտէճէք. վէ զէմինին հալիմլէրի իշիւն հագգ իւզրէ թա՛ղիր էտէճէք. վէ աղզընըն ՝ասսսիլլէ Եէրէ վուրաճագ. վէ տուտագլարընըն նէֆէսիլլէ շէրիրի էօլտիւրէճէք տիր:

5. Վէ պէլինին գուչաղը ՝ատալէթ վէ պէօյրէյինին գուչաղը սատագաթ օլաճագ տըր:

6. Վէ գուրտ գուզու իլէ սաքին օլաճագ տըր. վէ գաիլան օղլագ իլէ պէրապէր Եաթաճագ. վէ տանա իլէ կէնճ արսլան վէ պէսլիլէր պիրլիքտէ պուլունաճագ. վէ պիր քիւչիւք չօճուգ անլէրէ տէլալէթ էտէճէք տիր:

7. Վէ ինէք այը իլէ պէրապէր օթլանաճագ տըր. վէ Եավրուլարը պիրլիքտէ Եաթաճագ, վէ արսլան էօքիւզ կիպի սաման Եէյէճէք տիր:

8. Վէ մէմէտէ օլան չօճուգ սաղըր Եըլանըն տէլիյի

իւզէրինտէ օյնայաճազ , վէ սիւտտէն քէսիւմիշ չօճուզ գէ-
հիրլի երլան ինի իւզէրինէ էլինի գօյաճազ տըր :

9. Անլէր պիւթիւն մուգատտէս տաղըմտա նէ գարար
վէրէճէք , նէտէ թէլէֆ էտէճէքլէր տիր . զիրա սուլար տէ-
նիզի գափլատըղը միսիլիւ , գէմին Րապպըն պիւկիսիլէ
մէմլու օլաճազ տըր :

10. Վէ օլ կիւնտէ եէսսէնին քէօքիւ գալմլարա պայ-
րազ օլմազ իւզրէ տուրուպ , անը թա"իֆէլէր թալէպ է-
տէճէք , վէ անըն իսթիրահաթը մու'ազգէզ օլաճազ տըր :

11. Վէ վազը' օլաճազ քի' օլ կիւնտէ Րապպ քէնտի
գալմընըն պազիյէսինի , եա'նի Աշուրտան վէ Մըսըրտան վէ
Փաթրօստան վէ Գուշտան վէ 'էլլամտան վէ Շինա'րտան
վէ Համաթտան վէ տէնիզին ատալարընտան գալանլարը'
քէնտինէ ալմազ իշիւն թէքրար էլինի ուզատաճազ տըր :

12. Վէ թա"իֆէլէրէ պիր պայրազ գալտըրաճազ , վէ
Իսրայէլին մէնֆիլէրինի թօփլայաճազ , վէ եէհուտանըն
տաղըլմըշ օլանլարընը եէրին տէօրթ թարաֆընտան ճէմ'
էտէճէք տիր :

13. Վէ էֆրաիմին հասէտի կէչէճէք , վէ եէհուտա-
նըն խասիմլէրի քէսիլէճէք , վէ էֆրաիմ եէհուտայա հա-
սէտ էթմէյէճէք , վէ եէհուտա էֆրաիմի թա'ճիզ էթմէ-
յէճէք տիր :

14. Ամմա Ֆիլիսթիլէրին օմուզլարը իւզէրինտէ ղար-
պա տօղրու ֆիրար էտէճէքլէր . վէ պիրլիքտէ շարգտա
օլանլարը եաղմա էտէճէքլէր . վէ էտօմ իլէ Մուապ իւզէ-
րինէ էլլէրինի գօյաճազլար , պէն ի Ամմօն անլէրէ միւթի'
օլաճազ տըր :

15. Վէ Րապպ Մըսըր տէնիզինին քէօրֆէզինի գու-
րուտաճազ . վէ շիտտէթլի ըիւզկեարըլէ էլինի ըրմազ իւ-
զէրինէ սալլայըպ անըն եէտի չայընտա անը վուրաճազ .
վէ ատէմլէր գուրու թօփրագտան կէչէճէքլէր տիր :

16. Վէ Իսրայէլին Մըսըր տիյարընտան չըգտըզլարը
կիւնտէ օլտուղու կիպի Աշուրտան գալան քէնտի գալմը-
նըն պազիյէսի իշիւն պիր ճատտէ օլաճազ տըր :

ՊԱՊ 22 (Իշ-Է- 12)

1. Վէ օլ կիւնտէ տէյէճէքսին . եա Րապպ , սանա համտ
էտէրիմ , սէն պանա ղազապլանտըն իսէ տէ , ղազապըն կէչ-
տի , վէ պէնի թէսէլլի էթտին :

2. Իշթէ խէլասըմ Ալլահ տըր . 'իթիմատ էտիպ գօրգ-
մայաճաղըմ , զիրա Րապպ եէհօվա գուվվէթիմ վէ թէս-
պիհիմ տիր :

3. Վէ օ խելասըմ տախի օլտու . պու էճլտէն խելաս փուլնարընտան մէսէրրէթլէ սու չէքէճէքսինիզ :

4. Վէ օլ կիւնտէ տէյէճէքսինիզ . Բապպա համտ էտինիզ , իսմինէ նիտա էյլէյինիզ . գաւմլար արասընտա 'ամալընը պիլտիրինիզ . վէ անըն իսմի Միւթա'ալ օլտուղուընը զիքըր էտինիզ :

5. Բապպա թէրէննիւմ էտինիզ . զիրա 'ազիւմ չէյլէր իճրա էթմիշ տիր , պու պիւթիւն գէմինտէ մա'լիւմ տիր :

6. Էյ Սիօն սէքէնէսի , կիւլպանք չէքիպ թէրէննիւմ էյլէ , զիրա սէնին իչինտէ օլան Գուտտուս Ը Իսրայէլ 'ազիւմ տիր :

ՊԱՊ 23 (Իշ-Ե-13)

1. Իշա'եա իպն ի Ամօսըն՝ Պապէլ հագգընտա կէօրտիւյիւ վահի տիր :

2. Նիւքսէք տաղ իւզէրինտէ պայրազ չէքինիզ , եիւքսէք սէսլէ անլէրէ չաղըրընը . էլ իլէ իշարէթ էտինիզ քի'անլէր չէրիֆլէրին գափուլարընա կիրէ լէր :

3. Թախսիս էթտիյիւմ քիմսէլէրէ էմր . էթտիւմ , գահ-րիմանլարըմը տախի չաղըրտըմ , զիրա 'ազամէթիւմ իշիւն չատման օլանլար իւզէրինէ ղազապըմ եօզ տըր :

4. Տաղլարտա պուլունան վաֆիր խալզըն սէտասը պէօյիւք պիր գաւմըն սէսինէ պէնզէր . ճէմ' օլմուշ թա'իֆլէրին մէմալիքինին կիւրիւլթիւսիւ վար տըր , Բապպ իւլ ձիւնուտ մուհարէպէ իշիւն 'ասքէրի եօզլայօր :

5. Ուզագ տիյարտան սէմավաթըն ուճուլտան , Բապպ վէ ղազապընըն 'ալէթլէրի , պիւթիւն տիյարը պօզմաղա կէլիյօրլար :

6. Ֆիղան էտինիզ , զիրա Բապպըն կիւնիւ եագըն տըր . Գատիր թարաֆընտան խարապիյէթ կիպի կէլիր :

7. Պու սէպէպտէն ճիւմլէ էլլէր կէվչէյէճէք , վէ հէրքէսին եիւրէյի էրիյէճէք տիր :

8. Անլէր գօրգաճագ , սըզլէթ վէ իզթիրապ անլէրի թութաճագ , եէքտիկէրինէ թէաճճիւ'պ էտէճէքլէր , եիւզլէրի ալէվ կիպի օլաճագ տըր :

9. Իշթէ տիյարը խարապ էթմէք իշիւն Բապպըն կիւնիւ չէֆգաթսըզլըզլէ վէ խըմ իլէ վէ շիտտէթլի ղազապ իլէ կէլիյօր . վէ օ անտէ պուլունան կիւնահքեարլարը հէլաք էտիպ տէֆ' էտէճէք տիր :

10. Զիրա սէմավաթըն եըլտըզլարը վէ եըլտըզ ճէմիյէթլէրի զիյալարընը վէրմէյէճէքլէր . կիւնէշ քէնտի թարիգինտէ գարարաճագ , վէ այ քէնտի զիյասընը վէրմէյէճէք տիր :

11. Վէ պէն տիւնեայա Փըսգը իչիւն, վէ շէրիւլէրէ քէթիւլիւլէրի իչիւն ճէզա վէրէճէյիմ, վէ միւթէքէպ-պիրլէրին քիպրինի գըրաճաղըմ, վէ զօրպազլարըն ղուրու-րունը ալչազլատաճաղըմ:

12. Պէն՝ առէմի խաս ալթունտան, վէ հաթթա Օֆի-րին ալթուն գա՛լէսինտէն գըյմէթլի գըլաճաղըմ:

13. Պու սէպէպտէն սէմավաթը սարսաճաղըմ, վէ ղէ-մին՝ Բապպ իւլ ձիւնուտըն խըշմը վէ շիտտէթլի ղազապը կիւնիւնտէ՝ քէնտի եէրինտէն գըմըլտանաճազ տըր:

14. Վէ օ՝ թա՛գիպ օլունմուշ ճէյրան կիպի, վէ թօփ-լայանը օլմայան գօյուն կիպի օլաճազ, հէր պիրի քէնտի գապիլէսինէ՝ ալտէթ էտէճէք, վէ հէր քէս քէնտի տիյա-րընա գաչաճազ տըր:

15. Հէր պիր միւթէքէպպիր քիմսէ սափլանաճազ, վէ հէր Փասըգ օլան գըլըճ իլէ տիւշէճէք տիր:

16. Վէ անլէրին մա՛սուվարը կէօզլէրի էօնիւնտէ եէ-րէ չարփըլարազ էօլէճէք տիր, էվլէրի եաղմա էտիլէճէք, վէ գարըլարը թէզլիլ օլունաճազ տըր:

17. Իշթէ անլէրին իւզէրինէ Մատիլէրի գալտըրաճա-ղըմ. անլէր ալթունա վէ կիւմիւշէ՝ իթիպար էթմէզլէր, վէ խօշլանմազլար. վէ անլէրին եայլարը կէնճլէրի եէրէ չարփաճազլար:

18. Անլէր րահմին սէմէրէսինէ մէրհամէթ էթմէյէ-ճէքլէր, վէ կէօզլէրի չօճուզլարը էսիրկէմէյէճէք տիր:

19. Վէ մէմլէքէթլէրին ղիյնէթի վէ Քիլտանիլէրին շան ու իֆթիխարը օլան Պապէլ, Ալլահըն խարապ էթտիյի Սատում վէ Ղամօրա կիպի օլաճազ տըր:

20. Էպէտէն իսքեան էտիլմէյէճէք, վէ նէսլտէն նէսլէ մէսքիւն օլմայաճազ տըր: Վէ օրատա՝ Արապ քէնտի չա-տըրընը գուրմայաճազ, վէ չօպանլար քէնտի աղըլլարընը օրատա եափմայաճազլար տըր:

21. Անճազ օրատա չէօլիւն եապանի հայվանաթը եա-թաճազ. վէ խանէլէրի ուլույան հայվանլար իլէ տօլաճազ. վէ օրատա պուղու գուշլարը սաքին օլաճազ. վէ օրատա եա-պան քէչիլէրի սըշրայաճազլար տըր:

22. Վէ ատալարըն հայվանաթը խարապ օլունան խա-նէլէրինտէ, վէ էթտէրհալար ղիյաֆէթ խանէլէրինտէ պա-ղըրաճազլար. վէ անըն վազթընըն կէլմէսի եազըն տըր. վէ կիւնլէրի տախի ուզատըլմայաճազ տըր. ղիրա անը՝ ա-ճիլէն խարապ էյլէյէճէյիմ, պէլի՝ գալմըմա մէրհամէթ է-տէճէյիմ, Փագաթ Փասըզլար հէլաք օլաճազլար տըր:

ՊԱՊ 24 (ԻԶ-Ի- 14)

1. Զիրա Բապպ Եա'գուպա մէրհամէթ էտէճէք, վէ Իսրայէլի թէքրար ինթիխապ էտիպ անլէրի քէնտի տիյար-լարընտա եէրլէշտիրէճէք տիր. վէ էճնէպիլէր անլէր իլէ պիրլէշիպ, պէյթ ի Եա'գուպա միւլճազ օլաճազ տըր:

2. Վէ գալմլար անլէրի ալըպ՝ քէնտիլէրին մահալը-նա կէօթիւրէճէքլէր. պէլի, գէմինին ուճլարընտան անլէրի ալըպ քէնտի մէվու'տ տիյարլարընա 'ալտէթ էտէճէք տիր: Վէ Պէյթ ի Իսրայէլ անլէրի թէմէլլիւք էտէճէք, վէ Բապ-պըն տիյարը գուլլար վէ ճարիյէլէրիչիւն օլաճազ տըր: Ան-լէր քէնտիլէրի էսիր էտէնլէրի էսիր էտէճէքլէր, վէ քէն-տիլէրէ գուլմ էտէնլէրէ թէսալլիւթ էտէճէքլէր տիր:

3. Վէ վագը՝ օլաճազ քի օլ կիւնտէ Բապպ սէնին մէ-չազգաթընտան վէ իգթիրապընտան՝ վէ իւզէրինէ գօնուլան աղըր խըտմէթտէն սանա րահաթ իհսան էտէճէք տիր:

4. Վէ վագը՝ օլաճազ քի օլ կիւնտէ Պապէլ մէլլիյի 'ա-լէյհինէ շու մէսէլի սէօյլէյիպ տէյէսին. Զալիմ նասը՛ մահվ օլտու, միւզէյէն շէհր նասը՛ մահվ օլտու:

5. Բապպ Ֆասըգ օլանլարըն տէյնէյինի վէ գալիմլէ-րին 'ասասընը գըրմըշ տըր:

6. Դալմլարը խըշմ իլէ տա'իմա վուրան, 'իւմմէթ-լէրէ դազապ իլէ թէսալլիւթ էտէն թէա'տտի շէքէր, վէ մէն էտէն եօզ տըր:

7. Պիւթիւն տիւնեա իսթիրահաթ էտիպ ասայիշ պուլ-տու. վէ թէրէննիւմ էտէր:

8. Պէլի՝ չամ աղաճլարը վէ Լիպնան էրզլէրի պիլէ սէնին իչիւն շատման օլուպ, սէն եաթտըգտան պէրու իւ-զէրիմիզէ քէսիճի չըգմատը՝ տէրլէր:

9. Կէլտիյինտէ սէնի իսթիգալա էթմէք իչիւն հավի-յէ աշաղըտան հարէքէթ էթտի. օ սէնին իչիւն էմվաթը, հաթթա գէմինին պիլ ճիւմլէ պէօյիւլէրինի ույանտըրտը. օ միլլէթլէրին պիլ ճիւմլէ փատիշահլարընը թախթլարըն-տան այաղա գալտըրտը:

10. Անլէրին ճիւմլէսի ճէվապ վէրիպ տէյէճէքլէր քի՝ Սէն տախի մի պիզիմ կիպի գա'իֆլէնտին, վէ պիզէ միւ-չապիւ օլտուն:

11. Սէնին հաշմէթին մէգարա գատար էնտիրիլտի, վէ քէմանլարըն սէսի իշտիլմէզ, սէնին ալթընտա սօղուլճան-լար տէօշէնտի, վէ սէնի գուրտլար էօրթիւյօր:

12. Էյ՝ րուշէն սապահ երլտըզը, սէմատան նա'սըլ տիւշտիւն. սէն քի միլլէթլէր գա'իֆլէթտին, նա'սըլ եէ-րէ երգըլտըն:

13. Սէն իսէ գալպինտէ՝ Սէմավաթա չըգաճաղըմ

Թախթըմը Ալլահըն երևտըզլարընտան եօգարը գօյաճաղըմ. չիմալ հուտուտընտա օլան ճէմա'աթ տաղընտա օթղւրաճաղըմ. պուլուլթլարտան եիւքսէք չըգաճաղըմ.

14. Միւթա'ալ կիպի օլաճաղըմ՝ տէտին:

15. Լաքին ճէհէնէմէ՝ հավիյէնին տիպինէ էնտիրիլէճէքսին:

16. Սէնի կէօրէնլէր սանա նազարը հայրէթլէ պագաճազլար. վէ իւզէրինէ տիւշիւնէրէք, գէմինի սարսան վէ միւլլէթլէրի թիթրէտէն, վէ տիւնեայը չէօլէ տէօնտէրիպ՝ անըն շէհրլէրինի եըգան,

17. Վէ էսիրլէրինի սալը վէրմէյէն ատէմ պո՛ւ մը տըր՝ տէյէճէքլէր տիր:

18. Միւլլէթլէր, պիւ ճիւմլէ մէլիքլէր, հէր պիրի 'իզգէթլէ քէնտի խանէսինտէ եաթար:

19. Ֆագաթ սէն մէքրուհ պիր տալ կիպի չուգուրըն թաշլարընա էնէն, գըլըճ սափլանմըճ մագթուլլարըն էսվապը կիպի, այագ ալթընտա չիյնէնմիշ լաշէ կիպի՝ քէնտի գապրինտէն տըշարը աթըլտըն:

20. Սէն անլէր կիպի տէֆն օլունմայաճագսըն. զիրա քէնտին տիյարընը խարապ էյլէտին, վէ գավմընը գաթլ էթտին, վէ քէօթիւլիւք իշլէյէնին զիւրրիյէթի էպէտէն զիքր օլունմայաճագ տըր:

21. Էճտատլարըն քէօթիւլիւքլէրի իշիւն անըն օղուլլարընա գաթլ ճէգասը հազըրլայընըզ, թաքի գալգըպ գէմինի թէվէրըիւս էթմէսինլէր. վէ տիւնեանըն եիւզիւնիւ շէհրլէր իլէ տօլտուրմասընլար:

22. Զիրա Բապպ իւլ ձիւնուտ՝ Պէն անլէրին 'այէյհիւնէ գալգաճաղըմ՝ տէյօր, վէ Պապլէտէն նամ ու նիշանը վէ պագիյէյի վէ օղուլ վէ ագրապայը քէսէճէյիմ՝ տէյու Բապպ պուլուրուր:

23. Վէ հէմ տախի, Սնը պալըգէչընլարա վէ պաթագլըգլարա վէրէճէյիմ, վէ հէլաք սիւփիւրկէսիյլէ անը սիւփիւրէճէյիմ տէյու Բապպ իւլ ձիւնուտ պուլուրուր:

24. Բապպ իւլ ձիւնուտ եէմին էտիպ տէտի քի՝ Մութլագա միւրատ էթտիյիմ կիպի օլաճագ, վէ նիյէթիմէ կէօրէ վուգու'ա կէլէճէք տիր:

25. Շէօյլէ քի Աշուրը տիյարըմա կէթիրիպ՝ տաղլարըմ իւզէրինտէ անը չիյնէյէճէյիմ: Օլ գէման անըն պօյունտըրըղը իւզէրլէրինտէն վէ անըն եիւքիւ օմուզլարընտան գալտըրըլաճագ տըր:

26. Պիւթիւն գէմին իւզէրինտէ միւրատ օլունան հիւքմ պու տըր. վէ ճիւմլէ միւլլէթլէր իւզէրինէ ուզատըլմըճ գօլ պու տըր:

27. Զիրա Բապպ իւլ ձիւնուտ նիյէթ էթտի, վէ քի'մ

իպթալ էտէճէք. վէ անըն էլի ուզանմը տըր, վէ քիմ ա-
նը կէրի տէօնտէրէճէք տիր:

28. Ահազ մէլիյին վէֆաթ էթտիյի սէնէ պու վահի
կէլտի:

29. Էյ պիւթիւն Ֆիլիսթին, սէնի վուրանըն տէյնէյի-
նին գըրըլտըղընա սէվինմէ, գիրա եըլանըն քէօքիւնտէն
էնկէրէք չըգաճագ, վէ անըն մէյվէսի եագըճը ուչան պիր
եըլան օլաճագ տըր:

30. Վէ Փուգարանըն իլք տօղանլարը պէսլէնէճէք, վէ
միւհթամ օլանլար րահաթտա եաթաճագլար տըր: Վէ սէ-
նին ապընը աճըլգլա էօլտիւրէճէյիմ, վէ սէնին պագիյէնի
գաթլ էտէճէք տիր:

31. Ֆիղան էյլէ՝ Էյ գափու, Փէրեատ էյլէ՝ Էյ չէհիր,
Էյ պիւթիւն Ֆիլիսթին սէն էրիյէճէքսին, գիրա չիմալտան
պիր տիւման կէլէճէք, վէ թա՛նին էթտիյի գէմանտա քիմ-
սէ եալընըղ օլմայաճագ տըր:

32. Վէ միլլէթլէրին էլէիլէրինէ նէ՞ճէվապ վէրէճէք
տիր, Բապ Սիօնը թէ՛սիս էյլէտի, վէ անըն գազմընըն
Փուգարասը անա կիւվէնէճէք տիր:

ՊԱՊ 25

1. Շիմտի պէն, Նիֆայ, Իչա՛եանըն աղղըլէ պէյան
օլունուպ եագտըղըմ քէլամլարա տա՛իր սէօյլէրիմ: Զիրա
իչթէ Իչա՛եանըն սէօյլէտիյի քէլամլարըն նիչէլէրի գազ-
մըմըն չօղընա անլամաղա կիւճ կէլտի. չիւնքի Նէհուտի-
լէր արասընտա փէյղամպէրլիքլէ սէօյլէմէքլիյին թարղընը
պիւմէղէր:

2. Զիրա պէն, Նիֆայ, անլէրէ Նէհուտիլէրին 'ատէթ-
լէրի հագգընտա չօգ չէյ թա՛լիմ էթմէտիմ. գիրա անլէ-
րին 'ամէլլէրի գուլմէթին 'ամէլլէրի, վէ իճրա էթտիքլէրի
չէյլէր մէքրուհաթըն իճրա՛աթը իտի:

3. Պու էճլտէն գազմըմա, վէ պոււնտան սօնրա եագտը-
ղըմ չէյլէրէհէր մալիք օլաճագ օլանա եագարըմ քի՛ անըն
սէօյլէտիյի քէլամընա կէօրէ՛ Ալլահըն հիւքմլէրինին ճիւմ-
լէ միլլէթլէր իւզէրինէ կէլէճէյինի պիլսինլէր:

4. Իմտի էյ Պէյթ ի Իսրայէլ օլան գազմըմ՝ տինլէ,
վէ քէլամլարըմա գուլագ վէր. գիրա Իչա՛եանըն քէլամլա-
րը սիգէ աչըգ տէյիլ իսլէր տէ, իլհամ Բուհոււնա մալիք
օլան հէր քիմսէյէ աչըգ տըրլար. լաքին պէնտէ պուլունան
իլհամ Բուհոււ մուճիպինճէ՝ սիգէ պիր փէյղամպէրլիք եա-
զարըմ. պու էճլտէն՝ պէն փէտէրիմ իլէ Նէրուչալիմտէն
չըգտըղըմ գէմանտան պէրու՝ պէնտէ պուլունան սա՛տէ-

լիյէ կէօրէ փէյղամպէրլիք էտէճէյիմ, զիրա գաւմըմըն էօյրէնմէսի իշիւն ճանըմ աչըգ սէօյլէմէտէն հազգ էտէր:

5. Պէլի՝ ճանըմ իշա՛եանըն սէօզլէրինտէ մէսըուր օլուր, զիրա պէն Եհրուշալիմտէն չըգտըմ, վէ կէօզլէրիմ Եհհուտիլէրէն 'ա՛իտ օլան շէյլէրի կէօրմիւշ տիր, վէ պիլիրիմ քի Եհհուտէլէր փէյղամպէրլէրին սէօյլէտիյի սէօզլէրի անլարլար: Վէ քէնտիլէրէ պէյան օլունան քէլամլարը անլամագ խուսուսընտա Եհհուտիլէր կիպի տիկէր պիր գաւմ եօգ տըր:

6. Զիրա պիր գաւմ Եհհուտիլէր կիպի Թա՛լիմ օլմատըգճա՝ պու քէլամլարը անլայամագ: Լաքին իշթէ պէն, քէնտիմ, Եհրուշալիմտէ իգամէթ էթտիյիմ սէպէպտէն, անըն էթրաֆլարընը պիլիրիմ: Վէ իշա՛եանըն սէօյլէտիյի քէլամլարա կէօրէ Եհհուտիլէր արասընտա վուգու՛ա կէլմիշ օլան Ալլահըն հիւքմէրի հազգընտա էվլատլարըմա մա՛լիւմաթ վէրտիյիմ էճլտէն անլէրի եազմամ:

7. Լաքին պէնտէ պուլունան սատէլիյէ կէօրէ քէնտի փէյղամպէրլիյիմ իլէ տէվամ էտէրիմ, զիրա պիլիրիմ քի՝ անտէ քիմսէ եանըլամագ. եինէտէ իշա՛եանըն իլհամլարընըն իթմամ օլունաճաղը կիւն կէլտիյինտէ, ատէմլէր անլէրին վուգու՝ պուլաճաղընա տա՛իր մուհազգագ պիլէճէք տիր:

8. Պու սէպէպտէն անլէր պէն ի ատէմէ մէնֆա՛աթլը տըրլար. վէ՝ Պունլարըն մէնֆա՛աթը եօգ տըր՝ տէյէնլէրէ խուսուսէն սէօյլէմէք իսթէրիմ, վէ պու սէօզլէրի մախսուսէն քէնտի գաւմըմտ եազաճաղըմ. զիրա պիլիրիմ քի՝ սօն կիւնլէրտէ անլէր իշիւն գըյմէթլի օլաճաղլար, վէ օլ կիւնտէ անլէրի անլայաճաղլար տըր. պու սէպէպտէն անլէրին խայրը իշիւն անլէրի եազմընըմ:

9. Վէ Եհհուտիլէրին պիր նէսլի՝ կիւնահ սէպէպինտէն հէլաք օլտուղը միսիլլիւ, հէման պէօյլէճէ անլէր ֆըսգլարընա կէօրէ նէսլտէն նէսլէ հէլաք օլտուլար: Վէ Րապպըն փէյղամպէրլէրի էվվէտէն խապէր վէրմէտիքճէ հիշ պիրի խարապ օլմատը: Իմտի փէտէրիմ Եհրուշալիմի Թէրք էթտիքտէն ազ սօնրա կէլէճէք օլան խարապիյէթէ տա՛իր անլէրէ խապէր վէրիլտի. պու ճիւմլէ իլէ տէ գալպլէրինի սէրթլէշտիրտիլէր. վէ պանա կէլէն վահի մուճիպինճէ Պապլէէ էսիրլիյէ կէօթիւրիւլէնլէրտէն մա՛տա ճիւմլէսի հէլաք օլտուլար:

10. Վէ շիմտի պունու պէնտէ պուլունան Րուհընթէշվիգի իլէ սէօյլէրիմ: Զիրա Եհհուտիլէր կէօթիւրիւլտիլէր իսէտէ, Թէքրար 'ավտէթ էտիպ Եհրուշալիմ տիյարընը Թէմէլլիւք էտէճէքլէր, վէ քէնտի միրաս տիյարընա ի՛ատէ օլունաճաղլար տըր:

11. Ամմա արալարընտա մուհարէպէ վէ մուհարէպէ թէվաթուրլարը վուգու'ա կէլէճէք տիր :

12. Վէ փէտէրին պիրիճիք օղլու , պէլի' սէմա վէ գէ-մինին փէտէրինին՝ քէնտիսինի թէնտէ անլէրէ իզհար է-տէճէյի կիւն կէլտիյինտէ , ֆըսգլարընտան վէ գալպլէրինին սէրթլիյինտէն , վէ սէրքէշ օլտուգլարընտան տօլայը իշթէ անը ըէտտ էտէճէլէր տիր :

13. Իշթէ անը խաչա կէրէճէլէր , վէ օ գապրա գօ-նուլտուգտան իւշ կիւն սօնրա գըյամ էտէճէք . վէ գանատ-լարընտա չիֆա պուլուռնարագ , անա հէր իման էտէն Ալլա-հըն մէլէքիւթիւնտէ խէլաս պուլաճագ տըր : Պու էճլտէն ճանըմ անըն հագգընտա փէյղամպէրլիք էթմէքտէ սէվի-նիր . գիրա պէն անըն կիւնիւնիւ կէօրտիւմ , վէ գալպիմ անըն մուգատտէս իսմինի թա'զիմ էտէր :

14. Վէ իշթէ վագը' օլաճագ քի' Մէսիհ էմվաթտան գըյամ էտիպ քէնտի գալմընա , եա'նի անա իման էտէնլէ-րէ քէնտինի իզհար էթտիքտէն սօնրա , իշթէ Եէրուշալիմ թէքրար խարապ օլուռնաճագ տըր : Զիրա վայ Ալլահ 'ալէյ-հինէ վէ անըն քիլիսէսի գալմընա գարըը ճէնքլէշէնլէրէ :

15. Իմտի Եէհուտիլէր ճիւմլէ միլլէթլէր արասընտա տաղըլաճագլար . վէ Պապլէ տախի խարապ օլաճագ . պինա-էն 'ալէյհ Եէհուտիլէր տիկէր միլլէթլէր թարաֆընտան տաղըլաճագլար տըր :

16. Վէ անլէր տաղըլմըլ օլտուգտան՝ վէ Բապպ Ալլահ տիկէր միլլէթլէրին եէտիլլէ անլէրի նիչէ նէսլլէր միւտ-տէթիւնտէ , հաթթա՝ նէսլտէն նէսլլէ վուրմուշ օլտուգտան սօնրա , վէ Ալլահըն Օղլու Քրիստոսա՝ վէ պիւթիւն ինսան ճինսի իչիւն իճրա օլուռնան պինիհայէ քէֆարէթէ ինանմա-դա գանտըրըլմըլ օլտուգտան սօնրա , վէ արթըգ տիկէր պիր Մէսիհէ պէլէմէյէրէք՝ Քրիստոսա ինանըպ , փէտէրէ անըն իսմինտէ փագ գալպ վէ թէմիգ էլլէր իլէ սէճտէ գըլաճագլարը կիւն կէլտիյինտէ , օլ գէման պու շէյլէրէ ի-նանաճագլարը կիւն կէլմիշ օլաճագ տըր :

17. Օլ գէման Բապպ քէնտի գալմընը դայպ օլմուշ վէ տիւշմիւշ հալինտէն ի'ատէ էթմէք իւզրէ իքինճի տէ-ֆա էլինի ուզատաճագ . վէ պէն ի'ատէմ արասընտա 'աճա-իպ պիր իշ վէ միւճիգաթ իճրա էտէճէք տիր :

18. Իմտի Բապպ անլէրի եէվմ իւլ ախըրտա հիւքմ էտէճէք , վէ քէլամլարը անլէրէ կէթիրէճէք տիր . վէ անլէր՝ անլէրին ըէտտ էթտիքլէրի հագիգի Մէսիհէ գանտըրըլմա-լարը մագսէտի իլէ , վէ տիկէր պիր Մէսիհին կէլէճէյինէ պագմամալարը իչիւն իքնա օլտուռնար՝ տէյու վէրիլմիշ տիրլէր : Զիրա ատէմլէրիալտաթմագ իւզրէ եալանճը օլան մէսիհտէն մա'տա տիկէրի կէլմէյէճէք , չիւնքի փէյղամ-

պէրլէր անճազ պիր Մէսիհ հազգընտա պէյան էթտիլէր, օլ տախի Եհնուտիլէրին ըէտտ էթտիլէրի զաթ տըր:

19. Զիրա փէյղամպէրլէրին քէլամլարը մուճէպինճէ Մէսիհ՝ փէտէրիմին Եհրուշալիմտէն չըգտըղընտան ալթը եիւզ սէնէ սօնրա կէլճճէք տիր: Վէ փէյղամպէրլէրին սէօզլէրինէ՝ վէ Ալլահըն մէլէյինին քէլամընա կէօրէ՝ անըն իսմի Ալլահըն Օղլու, Յիսուս Քրիստոս օլաճազ տըր:

20. Վէ շիմտի, էյ պիրատէրլէրիմ, աչըք սէյլէմի-շիմ, վէ եանըլամագսընըք. վէ Մըսըր տիյարընտան Իսրայէլի կէթիրէն, վէ գապիլէլէր զէհրիլի եըլանլար թարաֆընտան ըսըրըլտըգտափ սօնրա շիֆա պուլմալարը իչիւն՝ Մուսա եէտիլէ գալտըրըլան փիրինճ եըլանա պագմագըլը պույուրան, վէ գայայա վուրուպ սու չըգարմագ իչիւն Մուսայա գուվվէթ վէրէն Բապա Ալլահըն հայաթը հազգը իչիւն սիզէ տէրիմ քի՝ գիքը էթտիլիմ պու վագա՛ալար տօղրու օլտուղը միսիլլիլ, Բապա Ալլահըն հայաթը հազգը իչիւն, ատէմլէրին խէլաս պուլմալարը իչիւն հազգընտա սէյլէտիլիմ պու Յիսուս Քրիստոսըն իսմինտէն մա՛տա սէմա ալթընտա վէրիլէն տիկէր պիր իսմ եօգ տըր:

21. Պու էճլտէն Բապա Ալլահ պանա վա՛տ էթտի քի՝ պու եագտըղըմ շէյլէր մուհաֆազա օլունուպ նէսլտէն նէսլէ գիւրրիյէթիմէ վէրիլէճէքլէր տիր, շէյլէ քի Եուսուֆա վէրիլէն վա՛տ, եա՛նի՝ Սէնին գիւրրիյէթին տիւնեա տուրտուգճա հէլաք օլմայաճազ տըր՝ տէնիլէն սէօզ իթմամ օլունա:

22. Իմտի տիւնեա տուրտուգճա պու շէյլէր նէսլտէն նէսլէ կէշէճէք վէ անլէր Ալլահըն հիւսն ի իրատէթինէ կէօրէ գուհուրա կէլճճէք տիր. վէ պունլարա նա՛իլ օլան միլլէթլէր՝ եագըլմըչ օլան քէլամլարա կէօրէ հիւքմ օլունաճագլար տըր:

23. Զիրա պիգ՝ հէմ էվլատլարըմըզ հէմ պիրատէրլէրիմիգ Քրիստոսա ինանմագ վէ Ալլահա կիւվէնմէքլիյէ գանսընլար՝ տէյու եագմաղա դայրէթ իլէ չալըչըյօրըք. գիրա պիլիրիգ քի պիգ հէր շէյի էթտիքտէն սօնրա՝ խէլաս անճազ ինայէթ վասիթասիլլէ տիր:

24. Վէ Քրիստոսա իմանըմըզ վար իսէտէ, Մուսանըն շէրի՛աթընը հըֆզ էտէրիգ, վէ շէրի՛աթ իթմամ օլունճայա տէկին սապիթ գալլէ Քրիստոսա տօղրու պագարըզ:

25. Զիրա շէրի՛աթ պու մագսէտ իւզրէ վէրիլտի. իմտի շէրի՛աթ պիգէ էօլմիւչ օլտու, վէ իմանըմըզտան տօլայը Քրիստոստա տիրիլտիք. եինէտէ թէնպիհաթ սէպէպինտէն շէրի՛աթը հըֆզ էտէրիգ:

26. Վէ Քրիստոս հազգընտա սէյլէրիգ. վէ Քրիստոստա մէսրուր օլուրըք. վէ Քրիստոս հազգընտա վա՛ղ էտէրիգ, վէ Քրիստոս հազգընտա փէյղամպէրլիք էտէրիգ. վէ

փեյղամպէրլիքլէրիմիգէ կէօրէ եազարըզ. չէօյլէ քի պի-
զիմ էվլատլարըմըզ, կիւնահլարըն 'աֆվլըղը նէրէտէն կէ-
լէճէյինի պիլէլէրի:

27. Պու էճլտէն չէրի'աթ հագգընտա սէօյլէրիզ քի
էվլատըմըզ չէրի'աթըն էօլմիւշ օլտուղընը պիլէլէրի, վէ
անլէր չէրի'աթըն էօլմիւշ օլտուղընը պիլէրէք, Քրիստոս-
տա պուլունան հայաթա պագսընլար, վէ չէրի'աթ նէ մագ-
սէտ իւզրէ վէրիլտիյինի պիլսինլէր. վէ չէրի'աթ Քրիստոս-
տա իթմամ օլունուպ պէր թարաֆ էտիլտիքտէն սօնրա՝
Քրիստոսա գարշը գալպլէրինի սէրթլէշտրիմէսինլէր:

28. Վէ շիմտի, էյ գալմըմ, սիզ սէրքէշ պիր գալմ
սընըզ, պու սէպէպտէն սիզէ աշըզ սէօյլէտիմ քի եանըլմա-
նըզ միւմքին օլմասըն, վէ սէօյլէմիշ օլտուղում, քէլամլար
սիզէ չէհատէթ մագամընտա 'ալէյհինիզէ տուրաճագ տըր.
զիրա անլէր հէր ատէմէ տօղրու օլան եօլը կէօսթէրմէյէ
քիֆայէթ էտէր. զիրա տօղրու օլան եօլ՝ Քրիստոսա ինան-
մագ, վէ անը ինքեար էթմէմէք տիր. զիրա անը ինքեար
էթմէք իլէ, փեյղամպէրլէրի վէ չէրի'աթը տախի ինքեար
էթմիշ օլուրսընըզ:

29. Վէ շիմտի սիզէ տէրիմ քի՝ տօղրու եօլ Քրիստոսա
ինանմագ վէ անը ինքեար էթմէմէք տիր, վէ Քրիստոս
Գուտտուս ը իսրայէլ տիր. իմտի անըն էօնիւնտէ էյիլիպ,
պիւթիւն գուվվէթինիզ, վէ Ֆիքրինիզ վէ գուտրէթինիզ,
վէ ճանընըզ իլէ անա սէճտէ գըլմալըսընըզ, վէ էյէր պու-
նու էտէրսէնիզ, ասլա րէտտ օլունմայաճագսընըզ:

30. Վէ թա Մուսայա վէրիլէն չէրի'աթ իթմամ օլուն-
ճայա տէյին, միւմքին ի մէրթէպէ Ալլահըն իճրա'աթընը
վէ 'ա'իլէրինի հըֆզ էթմէքլիյինիզ վաճիպ տիր:

ՊԱՊ 26

1. Էյ սէվկիւլիւ էվլատըմվէ պիրատէրլէրիմ, Քրիս-
տոս էմվաթտան գըյամ էթտիքտէն սօնրա՝ քէնտիսինի
սիզէ իզհար էտէճէք. վէ սիզէ պէյան էտէճէյի քէլամլար
սիզին իճրա էտէճէյինիզ չէրի'աթ օնլար օլաճագ տըր:

2. Զիրա իշթէ պէն սիզէ տէրիմ քի, նիչէ նէսլէրին
կէշտիյինի, վէ գալմըմ արասընտա պէօյիւք մուհարէպէ-
լէր վէ միւնա'աղալար օլաճագընը կէօրտիւմ:

3. Վէ Մէսիհ կէլտիյինտէ՝ անըն վէլատէթինէ, հէմ
տախի անըն վէֆաթընա վէ գըյամէթինէ տա'իր գալմըմա
'ալամէթլէր վէրիլէճէք տիր: Վէ Փասըզլար իշիւն օլ կիւն
պէօյիւք վէ հիյպէթլի օլաճագ, զիրա հէլաք օլաճագլար.
վէ անլէր փեյղամպէրլէրի վէ մուգաւտտէսլէրի գօվուպ՝

Թաշլատըզլարը վէ Էօլտիւրտիւքլէրի սէպէպտէն հէլաք օլա-
ճազլար. պու Էճլտէն՝ մուգատտէսլէրին գանընըն սէտասը
անլէր 'ալէյհինէ եհրտէն Ալլահա չըգաճադ տըր :

4. Իմտի կէլէճէք կիւն ճիւմլէ միւթէքէպպիւրլէրի
վէ Փըսգ իշլէյէնլէրի եագաճադ, զիրա անլէր սաման կի-
պի օլաճադ տըր՝ տէյու Բապպիւլ Ճիւնուտ պույուրուր :

5. Վէ գէմինին տէրինլիյի փէյղամպէրլէրի վէ մուգատ-
տէսլէրի գաթլ էտէնլէրի եուտաճադ, վէ տաղլար անլէրի
սէթր էտէճէք. վէ գասըրղալար անլէրի կէօթիւրէճէք, վէ
պինալար անլէրին իւզէրինէ տիւշէճէք վէ անլէրի փարէլէ-
յիպ թօզ կիպի չիյնէյէճէք տիր :

6. Վէ անլէր՝ կէօք կիւրիւլթիւսիւ վէ չիմշէքլէր վէ
հէր նէվ՝ խարապիյէթ իլէ զիյարէթ օլուճաճազլար տըր :
Զիրա Բապպըն զագապընըն աթէշի անլէրի եագաճադ, վէ
անլէր սաման կիպի օլաճադ. վէ կէլէն կիւն անլէրի թէ-
լէֆ էտէճէք տիր՝ տէյու Բապպիւլ Ճիւնուտ պույուրուր :

7. Գալմըմըն գաթլ օլանլարը սէպէպիւնտէն ճանըմըն
աղըր վէ իզթիրապը նէ գատար պէօյիւք տիր : Զիրա պէն,
Նիֆայ, անը կէօրտիւմ, վէ ազ գալտը քի Բապպըն հու-
գուրընտտ թէլէֆ օլույօր իտիմ : Լաքին պէն Ալլահըմա՝
Թարիգլէրին՝ 'ատիլ տիր՝ տէյու Նիտա էթմէլիյիմ :

8. Ամմա փէյղամպէրլէրի գաթլ էթմէյիպ անլէրին
քէլամլարընը տինլէյէն, վէ գօվալալը վար իքէն, վէրիլէ-
ճէք 'ալամէթլէր իշիւն Քրիստոսա տօղրու պագանլար, իշ-
թէ հէլաք օլմայաճադ օլանլար պունլար տըր :

9. Լաքին Սալահ Օղլու անլէրէ կէօրիւնէճէք, վէ ան-
լէրէ չիֆա վէրէճէք. վէ իւշ նէսլլէր անտէ սէլամէթտէ
եաշայաճազլար, վէ տէօրտիւնճիւ նէսլտէն Նիշլէր տախի
սալահտա էօլէճէքլէր տիր :

10. Վէ պու սէլամէթ վագթը պիթտիյինտէ, գալմը-
մըն խարապիյէթի սէրի"էն կէլէճէք տիր. վէ ճանըմա աղ-
ըր վէրտի իսէտէ, եինէ անը կէօրտիւմ, վէ անըն վուգու՝
պուլաճաղընը պիլիւրիմ. անլէր քէնտիլէրինի հիշէ սաթա-
ճազլար. վէ անլէրին քիպր ու սէֆահէթիւնին ճէգասը իա-
րապիյէթ պիշմէք օլաճադ տըր. զիրա անլէր քէնտիլէրինի
շէյթանա թէսլիմ էթտիքլէրի վէ նուրը սէջմէյիպ գուլմէթին
իշլէրինի ինթիխապ էթտիքլէրի սէպէպտէն ճէհէննէմէ էն-
մէլի տիրլէր :

11. Զիրա Բապպըն Բուհու տա"իմ ինսան իլէ ճէհու
էթմէյէճէք, վէ Բուհ ինսան իլէ ճէհու էթմէյի թէրք էթ-
տիյինտէ, օլ գէման խարապիյէթ սէրի"էն կէլէճէք տիր. վէ
ճանըմը միւքէտտէր էտէն շէյ պու տըր :

12. Վէ եհհուտիլէրին՝ Յիսուսըն հագիգի Մէսիհ օլ-
տուղունա տա"իր իգնա էտիլմէլէրի լաղըմ օլտուղունը

սէօյլէտիյիմ կիպի, Թա"իֆէլէրին՝ Յիսուսըն հազիգի Գրիս-տոս, եա'նի էպէտի Ալլահ օլտուղընա գանմալը տըրլար:

13. Վէ օհէր իման էտէն քիմսէյէ Րուհ իւլ Գուտսըն գուվվէթի վասըթասըյլէ քէնտինի իզհար էտէր, պէլի' հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գավմա' իմանլարընա կէօրէ, պէնի աստէմ արասընտա օմիւ'ճիզաթ, 'ալամէթ վէ 'աճա'ի-պաթ իճրա էտէր օլտուղընա տա'իր գանտըրըլմալարը տա-իի կէրէք տիր:

14. Լաքին իշթէ սօն կիւնլէրէ, հաթթա Րապպ Ալլա-հըն պէն ի աստէմէ պու շէյլէրի իզհար էտէճէյի գէմանա տա'իր սիգէ փէյլամպէրլիք էտէրիմ:

15. Զիրա պէնիմ զիւրրիյէթիմ վէ պիրատէրլէրիմին զիւրրիյէթի իմանսըզլըղա տիւշիւպ' Թա"իֆէլէր Թարաֆըն-տան վուրուլտըգտան, վէ Րապպ Ալլահ անլէրի օրտու իլէ իհաթէ վէ Թապեալար իլէ մուհասէրէ էտէրէք 'ալէյհլէ-րինէ իաթիհքեամ եափտըգտան, վէ անլէրի ալչազլատըպ Թօփրաղա էնտիրտիքտէն, հաթթա անլէր մահվ օլմուշ կի-պի օլտուգտան սօնրա, եինէ տէ սալիհլէրին քէլամլարը եա-զըլաճագ, վէ սատըզլարըն տու'ալարը իշիտիլէճէք, վէ ի-մանսըզլըղա տիւշմիւշ օլանլարըն ճիւմլէսի ունուտըլմայա-ճագ տըր:

16. Զիրա հէլաք օլանլար' անլէրէ եէրտէն սէօյլէյէ-ճէք, վէ ալչագլանըպ սէօզլէրի Թօփրագտան սէօյլէյէճէք, վէ սէսլէրի ճինճի սէսինէ մալիք օլան քիմսէնին սէսի կի-պի օլաճագ. զիրա անլէրէ տա'իր Թօփրագտան Փըսըլտա-մագ իշիւն Րապպ Ալլահ անա գուվվէթ վէրէճէք, վէ անլէ-րին սէօզլէրի Թօփրագտան Փըսըլթը կիպի չըգաճագ տըր:

17. Զիրա Րապպ Ալլահ պէօյլէ պույուրուր. Անլէր ա-րասընտա վուգու' պուլաճագ շէյլէրի եազաճագլար, վէ անլէր պիր քիթապ իշինտէ եազըլըպ միւհրլէնէճէք տիր: Վէ իմանսըզլըղա տիւշմիւշ օլանլար' եազըլարա մալիք օլ-մայաճագ տըր. զիրա անլէր Ալլահըն շէյլէրինի պօզմաղա ճէհտ էտէրլէր:

18. իմտի հէլաք օլմուշ օլանլարըն սէրի'էն հէլաքա տիւշար օլտուգլարը միսիլու, պէօյլէճէ տէհշէթլի օլան-լարըն ճիւմհուրը սէրի'էն հէլաք օլուպ' ուշան սաման ու-ֆաղը կիպի օլաճագ տըր: Պէլի' պու ափանսըզ, վէ պիր անտէ օլաճագ տըր' տէյու Րապպ Ալլահ պույուրուր:

19. Վէ վազը' օլաճագ քի իմանսըզլըղա տիւշմիւշ օ-լանլար Թա"իֆէլէրին էլիյլէ վուրուլաճագ տըր:

20. Վէ Թա"իֆէլէր' քէնտի կէօզլէրինին քիպրի սէ-պէպինտէն իֆթիխար էտիպ Թէօքէզ Թաշընըն պէօյիւքի-յինտէն տիւշէճէքլէր, վէ շօգ քիլիսէլէր պինա էտէճէք-լէր իսէտէ, Ալլահըն գուվվէթինի վէ միւ'ճիզաթընը իպթալ

էտէճէճէր, վէ քեար իշիւն, վէ ֆուգարանըն երւզիւնիւ էգմէք իւզրէ, քէնտիւէրինէ՝ քէնտիւէրին հիքմէթինի վէ թա՛լիմաթընը վա՛ղ էտէճէճէր տիր:

21. վէ հասէտէ վէ նիզայա վէ պէտխահլըզա սէպէ-պիյէթ վէրէն չօգ քիւլիսէլէր թէ՛սիա էտէճէճէր տիր:

22. վէ գատիմ գէմանլարտա օլտուղը կիպի՝ չէյթա-նըն շիրքէթլէրինէ կէօրէ, կիզլի շիրքէթլէր տախի պու-լուհաճագ տըր: Ձիրա չէյթան պու չէյլէրին թէմէլի տիր. պէլի՝ գաթլ վէ գուլմէթին հէր նէվ՝ իշլէրինին թէմէլի օ տըր: վէ օ անլէրի գաթը իփլէր իւէ իւ էլ էպէտ պաղ-լայանա գատար ինճէ քէթէն իփլէրիյլէ անլէրի պօյուհլա-րընտան տէլպլէթ էտէր:

23. Ձիրա, էյ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, սիզէ տէ-րիմ քի՝ րապպ Ալլահ գուլմէթտէ իշլէմէզ:

24. Տիւնեանըն մէնֆա՛աթը իշիւն օլմատըգճա օ պիր չէյ էթմէզ. վէ օ՝ հէր ատէմի քէնտինէ ճէլպ էթմէք իւզ-րէ քէնտի հայաթընը վէրմէք տէրէճէսինէ գատար տիւն-եայը սէվէր, պու սէպէպտէն խէլասընա նա՛իլ օլմագտան հիչ պիր քիմսէյի մէն՝ էթմէզ:

25. իշթէ, քիմսէյէ՝ Պէնտէն կիտին, տէ՞ր մի. իշթէ պէն սիզէ՝ իսայր, տէրիմ. լաքին տիւնեանըն նիհայէթինէ գա-տար ճիւմլէսինէ, կէլինիզ, մէճճանէն սիւտ վէ պալ սա-թըն ալընըզ՝ տէր:

26. իշթէ պիր քիմսէյէ՝ սինաղօղլարտան՝ եախօտ ՚ի-պատէթ խանէլէրտէն չըգմասընը էմր էթտի՞ մի, իշթէ սի-զէ՝ իսայր, տէրիմ:

27. Անըն խէլասընտան հիսսէտար օլմագտան պիր քիմ-սէյի մէն՝ էթտի՞ մի, իշթէ սիզէ՝ իսայր, տէրիմ. լաքին հէր ատէմէ մէճճանէն վէրիւր, վէ օ գալմընա՝ Հէր ատէմի թէվպէ էթմէյէ գանտըրմալը իտիքլէրինի էմր էյլէտի:

28. իշթէ րապպ պիր քիմսէյէ՝ Պէնիմ լութֆըմտան հիսսէտար օլմայաճագլար տըր՝ տէտի՞ մի. իշթէ սիզէ՝ իսայր, տէրիմ. ֆագաթ հէր ատէմին իմթիյաղը միւսապի տիր. վէ եասագ ալթընտա օլան եօգ աըր:

29. վէ քեահին հիլէլէրի օլմասըն՝ տէյու Ալլահ էմր էյ-լէտի: Ձիրա իշթէ քեահին հիլէլէրի պու տըր քի՝ ատէմլէր իւճրէթ վէ տիւնեանըն շան ու չէօհրէթի իշիւն վա՛ղ էտէր լէր, վէ կէօյա տիւնեայը թէնվիր էթմէք իւզրէ քէնտի քէնտիլէրինի թա՛յին էտէրլէր. լաքին Սիօնըն խայրընը ա-րամազլար:

30. իշթէ րապպ պու հիլէլէրի եասագ էթտի: Իմտի րապպ Ալլահ էմր էթտի քի՝ հէր ատէմ չէֆագաթ սահի-պի օլմալը, վէ պու չէֆագաթ մուհապպէթ տէմէք տիր. վէ պիր քիմսէնին մուհապպէթի պուլուհմատըգճա, պիր

չէյ տէյիւ տիր: Պու էճլտէն էյէր անլէրին մուհապպէթլէ-
րի օլսա իտի, Սիօնտա օլան իշճիլէրին հէլաք օլմասընա
միւսա՝ատէ էթմէզլէր իտի:

31. Ամմա Սիօնտա օլան խըտմէթքեար՝ Սիօն իշիւն
չալըշմալը, գիրա էյէր ազչէ իշիւն չալըշըրլարսա, հէլաք
օլաճազլար տըր:

32. Վէ թէքրար Բապպ Ալլահ ատէմլէրէ՝ Գաթլ էթ-
մէյէսին. եալան սէօլէմէյէսին. սըրգաթ էթմէյէսին. Ալ-
լահըն իսմինի պիհուտէ եէրէ աղզընա ալմայասըն. հասէտ
էթմէյէսին. պէտխահլըգ էթմէյէսին. եէքտիկէրինիզ իլէ
ղաւղա էթմէյինիզ. գինա էթմէյէսին. պուռլարըն հիչ պի-
րինի իճրա էթմէյէսինիզ. գիրա պուռլարը իճրա էտէն քիմ-
սէ հէլաք օլաճազ տըր՝ տէյու էմր էթտի:

33. Զիրա պու Փըսգլարըն հիչ պիրիսի Բապպտան կէլ-
մէզ, չիւնքի օ պէն ի ատէմ արասընտա անճաք էյի օլանը
իճրա էտէր: Վէ պէն ի ատէմէ փէք աչըգ օլմայան պիր
չէյ եափմազ: Վէ օ՝ քէնտինին խայրընտան հիսսէտար օլ-
մալարը իշիւն ճիւմլէյի քէնտինէ տ՝աւլէթ էտէր, վէ օ՝
անա կէլէն կէրէք սիյահ, կէրէք պէյազ, կէրէք էսիր, կէ-
րէք ազատ, կէրէք էրքէք կէրէք գարը, հիչ քիմսէյի մէն՝
էթմէզ: Վէ օ՝ փութփէրէսթլէրի պիլէ տէր իաթըր է-
տէր, վէ Ալլահըն ՚ինտինտէ հէր քէս հէմ Եէհուտի հէմ
թա՝իֆէ պիր տիր:

ՊԱՊ 27

1. Ամմա իշթէ սօն կիւնլէրտէ, եախօտ թա՝իֆէլէրին
կիւնլէրինտէ, կէրէք պու տիյարա կէլէնլէր, կէրէք տիկէր
տիյարլարտա պուլուռնանլար, պէլի՝ գէմինին պիլ ճիւմլէ
տիյարլարընտա օլան քեաֆֆէ ի թա՝իֆէ միլլէթլէր՝ վէ հէմ
տախի Եէհուտիլէր, Փըսգ վէ մէքրուհաթ իլէ սէրխօշ օ-
լաճազլար տըր:

2. Վէ օլ կիւն կէլտիյինտէ, Բապպ իւլ ձիւնուտ ան-
լէրի կէօք կիւրիւլթիւսի, գէլգէլէլէր վէ հիյպէթլի սէսլէր,
Փուրթուռնա վէ չիտտէթլի գասըրղա իլէ, վէ թէլէֆ էտէն
աթէչ ալէվիլլէ գիյարէթ էտէճէք տիր:

3. Վէ Սիօն ՚ալէյհինէ մուհարէպէ էտիպ, անը թազ-
եիգ էտէն հէր միլլէթ, կէճէ բույասը կիպի օլաճազ տըր.
պէլի՝ աճ օլան ատէմ բույասընտա թա՝ամ եէյիպ տէ, ու-
յանտըղընտա գարնը աճ օլտուղը կիպի, վէ եախօտ սու-
սամըլ ատէմ բույասընտա սու իշիպ տէ ույանտըղընտա
պայըլըպ տէրուռնի եանտըղը կիպի օլաճազ տըր. պէլի՝

Սիօն տաղը՝ ալէյհինէ մուհարէպէ էտէն պիլ ճիւմլէ թա՝ իֆէլէրին ճիւմհուրընա էօյլէ օլաճագ տըր:

4. Է՛յ պիլ ճիւմլէ Փըսգ իշլէյէնլէր, տուրուպ թէ՛ աճ- ճիւպ էտինիգ, զիրա նիտա էտէրէք պաղըրաճագսընըգ. վէ սէրխօշ օլաճագսընըգ, ամմա չէրապտան տէյիլ, վէ սալլանաճագսընըգ, ամմա միւսքիրտէն տէյիլ տիր:

5. Զիրա րապպ րուհունըգ իւզէրինէ աղըր ույգու կէթիրմիշ տիր: Սիգ կէօզլէրինիգի գափատընըգ, վէ փէյ- դամպէրլէրի վէ հիւքմտարլարընըգը ըէտտ էթտինիգ, վէ օ՝ Փըսգընըգ սէպէպինտէն՝ նէպիլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ փէրտէ չէքտի:

6. Վէ վագըր՝ օլաճագ քի՝ րապպ Ալլահ սիգէ պիր քի- թապըն քէլամլարընը մէյտանա կէթիրէճէք, վէ անլէր ու- յումըշ քիմսէլէրին քէլամլարը օլաճագ տըր:

7. Վէ քիթապ միւհիւրլի օլաճագ տըր. վէ քիթապ- տա՝ տիւնեանըն իպթիտասընտան թա սօնընատէք, Ալլահ- տան պիր վահի պուլունաճագ տըր:

8. Իմտի պու միւհիւրլի օլտուղընտան, միւհիւրլի օլան սէօզլէր գալմլարըն Փըսգ վէ մէքրուհաթը կիւնիւն- տէ զուհուր էթմէյէճէք. պինա՛էն՝ ալէյհ քիթապ անլէր- տէն սագլանաճագ տըր:

9. Ամմա քիթապ՝ պիր ատէմէ վէրիլէճէք, վէ օ՝ քի- թապըն սէօզլէրինի, եա՛նի՝ թօփրագտա ույումըշ օլանլա- րըն սէօզլէրինի տիկէր պիր ատէմէ վէրէճէք տիր:

10. Փագաթ օլ ատէմ՝ նէ միւհիւրլէնմիշ օլան քէ- լամլարը, վէ նէտէ քիթապը վէրէճէք. զիրա քիթապ՝ Ալ- լահըն գուվվէթիլլէ միւհիւրլէնէճէք տիր. վէ միւհիւրլէն- միշ վահի քիթապտա գալըպ՝ րապպըն միւնասիպ վագ- թընտա զուհուր էտէճէք տիր: Զիրա իշթէ, անլէր տիւն- եանըն թէ՛ սիսինտէն պէրու՝ հէր շէյի պէյան էատէր:

11. Վէ վագըրթ կէլէճէք քի միւհիւրլէնմիշ քիթապըն քէլամլարը տամլար իւզէրինտէ օգուռնուլաճագ. վէ Քրիս- տոսըն գուվվէթիլլէ օգուռնուլաճագլար. վէ պէն ի ատէմ արասընտա վուգու՝ պուլմուշ, վէ թա տիւնեանըն սօնընա- տէք վուգու՝ պուլաճագ շէյլէրին քեաֆֆէսի անտէ պէյան օլունաճագ տըր:

12. Իմտի, քիթապ զիքը էթտիյիմ ատէմէ վէրիլտիյի կիւնտէ, քիթապ տիւնեանըն կէօզլէրինտէն սագլանաճագ: Վէ քիթապա նա՛իլ օլան ատէմ, վէ Ալլահըն գուվվէթիլլէ քիթապը կէօրէն իւշ շահիտ միւսթէսնա օլարագ, քիմսէ- նին կէօզլէրի անը կէօրմէյէճէք. վէ անլէր՝ քիթապ վէ անտէ պուլունան շէյլէր հագգ օլտուղընա շէհատէթ էտէ- ճէքլէր տիր:

13. Վէ Ալլահըն իրատէթիլլէ պէն ի ատէմէ շէհատէթ

յի վատընա կէօրէ կէրի վէրսին, եօգսա կիւնան իշլէմիշ օլուր. վէ իհթիմալէն գօնշուսընըն տախի կիւնան իշլէմէսինէ սէպէպ օլուր:

26. Վէլ հասըլ, կիւնան իշլէմէնին ճիւմլէ եօլլարընը սիգէ խոստուսէն զիքը էտէմէմ. զիրա կիւնան իշլէմէնին ֆարգլը եօլլարը վէ վասիթալարը վար, հաթթա անլէր հիսապ էտէմէտիյիմ գատար չօգ տըրլար:

30. Լաքին սիգէ պու գատար տէյէ պիլիրիմ. էյէր 'էօմրիւնիւզին սօնընա գատար քէնտինիգէ տիգգաթ էթմէգսէնիզ, վէ ֆիքըլէրինիզի վէ սէօզլէրինիզի վէ 'ամէլլէրինիզի հիւքմ էթմէյիպ, Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էթմէգսէնիզ, վէ Բապալըն կէլիշինէ տա'իր իշիթտիյինիզ սէօգէ իման իլէ տէվամ էթմէգսէնիզ՝ հէլաք օլուրսընըզ: Վէ շիմտի, էյ՝ ատէմ, պու շէյլէրի ունութմա քի հէլաք օլմայասըն:

ՊԱՊ 5

1. Վէ մէլիք Պէնեամին գաւմընա պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, անլէրին՝ քէնտինին սէօյլէտիյի սէօզլէրէ ինանտըգլարընը պիլմէք իշիւն գաւմը արասընա ատէմլէր կէօնտէրտի:

2. Վէ անլէրին ճիւմլէսի պիր սէտա իլէ նիտա էտիպ տէտիլէր. էվվէթ, պիգէ սէօյլէտիյին ճիւմլէ քէլամլարա ինանըրըզ. վէ հէմ տախի անլէրին էմին վէ տօղրու օլտուղընը պիլիրիզ, շիւնքի Բապալ իւլ Գատիրին Բուհու պիգտէ, եա'նի եիւրէքլէրիմիգտէ գուվվէթլի պիր թէպտիլաթ իճրա էթտի, շէօյլէ քի պիր տահա կիւնան իշլէմէյի իսթէմէյիպ տա'իմա էյիլիք էթմէք իսթէր իզ:

3. Վէ պիգ քէնտիմիզ տախի Ալլահըն խայրընը վէ Բուհունըն իճրա'աթը վասիթասիյլէ կէլէճէք օլան շէյլէրէ տա'իր պէօյիւք անլայըչա նա'իլ օլտուգ. վէ էյէր միւնասիպ օլսա, ճիւմլէ շէյլէր հազգընտա փէյղամպէրլիք էտէ պիլիր իզ:

4. Վէ մէլիյիմիզին պիգէ սէօյլէտիյի շէյլէրէ իման էթտիյիմիզ իշիւն պու պէօյիւք մա'լիւմաթա եէթիշտիք. պու սէպէպտէն դայէթ պէօյիւք մէսէրրէթ իլէ շազ օլուրըզ:

5. Վէ պիգ՝ Ալլահըն իրատէթինի իճրա էտիպ, պազի կիւնլէրիմիգտէ պիգէ էմր էթտիյի հէր շէյլէ իթա'աթ էթմէք իշիւն անըն իլէ 'ահտա կիրմէյէ րազի իզ. շէօյլէ քի մէլէք թարաֆընտան սէօյլէնիլմիշ օլան սօնսըզ՝ ազապը

իւզէրիմիդէ կէթիրմէյէլիմ, վէ Ալլահըն զազապընըն քեա-
սէսինստէն իշմէյէլիմ :

6. Վէ շիմտի, մէլիք Պէնեամինին անլէրտէն արգու
էյէտիյի քէլամլար պուռլար իտի. պուռ էճլտէն անլէրէ
տէտի. Արգու էթտիյիմ քէլամլարը սէօյլտինիզ, վէ էթ-
տիյինիզ 'ահտ սալիհ պիր 'ահտ տըր :

7. Վէ շիմտի, էթտիյինիզ 'ահտ սէպէպինտէն Քրիս-
տոսըն էվլատը, եա'նի անըն օղուլլարը վէ գըզլարը թէս-
միյէ օլունաճազսընըզ. զիրա իշթէ պուռ կիւն օ սիզի ըուհ-
ճա թէվլիտ էյէտի. վէ սիզ՝ Նիւրէքլէրիմիզ անըն իսմի-
նէ օլան իմանըմըզ վասիթասիյլէ թէպտիլ օլունտուլար՝
տէրսինիզ. իմտի անտէն թէվլիտ օլունուպ անըն օղուլլա-
րը վէ գըզլարը օլտուռըզ :

8. Վէ պուռ միսվալ իւզրէ ազատ սընըզ. վէ ազատ
օլմանըզ իշիւն տիկէր եօլ եօզ տըր. վէ խէլաս պուռլմազ
իշիւն տիկէր պիր իսմ եօզ տըր. իմտի Ալլահ իլէ 'ահտ է-
տէն հէր քիմսէնին՝ Քրիստոսըն իսմինի իւզէրինէ ալըպ
'էօմրիւնիւն սօնընա գատար անա իթա'աթ էթմէսինի իս-
թէրիմ :

9. Վէ վազը՝ օլաճազ քի՝ պուռնու էտէն հէր քիմսէ
Ալլահըն սաղ եանընտա պուռլունաճազ. զիրա Քրիստոսըն
իսմի իլէ թէսմիյէ օլունտուզընտան եատ օլունտուզը իս-
մինի պիլէճէք տիր :

10. Վէ վազը՝ օլաճազ քի՝ Քրիստոսըն իսմինի իւզէ-
րինէ ալմազ իսթէմէյէն հէր քիմսէ՝ տիկէր պիր իսմ իլէ
եատ օլունմալը տըր. իմտի օ քէնտիսինի Ալլահըն սօլըն-
տա պուլաճազ տըր :

11. Վէ տէր խաթըր էթմէնիզի իսթէրիմ քի թէճա-
վուզ սէպէպինտէն մա'տա, սէօզիւմէ կէօրէ սիզէ վէրէ-
ճէյիմ վէ ասլա պօզուլմայաճազ օլան իսմ պուռ տըր : Իմ-
տի գալպինիզտէն պուռ իսմին պօզուլմամասը իշիւն՝ թէճա-
վուզ էթմէմէյէ տիզգաթ էտինիզ :

12. Վէ թէքրար, տէր խաթր էթմէնիզի իսթէրիմ քի
պուռ իսմ եիւրէքլէրինիզտէ տա'իմա եազըլմըզ գալըն քի՝
Ալլահըն սօլընտա պուռլունմայասընըզ, իլլա սիզէ սէօյլէյէն
սէտայը վէ թէսմիյէ օլունաճազընըզ իսմի իշիտիպ թանը-
յասընըզ :

13. Վէ ատէմ խըտմէթ էթմէտիյի էֆէնտիյի, եա-
խօտ էճնէպի օլարազ՝ քէնտի գալպինին նիյէթ ու Ֆիքրին-
տէն ուզազ օլան պիր քիմսէյի նասըլ թանըյա պիլիր :

14. Վէ թէքրար, պիր ատէմ քէնտի գօնչուսընըն մէր-
քէպինի ալըպ սազլա՞ր մը, պէն սիզէ՝ Նայր, տէրիմ. լա-
քին քէնտի սիւրիւսիյլէ օթլամաղա պիլէ անը պրազմազ,
իլլա սիւրիւպ տէֆ՝ էտէր. պէն սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր սիզ

թէսմիյէ օլունտուղընըզ իսմի թանըմազ իսէնիզ, սիզէ հէման պէօյլէ օլաճագ տըր:

15. Իմտի սիզին սապիթ վէ գալի օլմանըզը իսթէ-րիմ, տա՛խմա էյի 'ամէլլէրտէ պէօյիւյիւպ չօղալընըզ, շէօյ-լէ քի Գատիր օլան Բապպ Ալլահ, եա՛նի Քրիստոս սիզի միւ-հիւրլէյիպ սէմայա կէթիրսին: Վէ ճիւմլէ շէյլէրտէն եիւ-ճէ օլան Ալլահ, եա՛նի սէմա վէ զէմինի վէ անլէրտէ օլան հէր շէյի եարատանըն հիքմէթի, գուվլէթի, 'ատալէթի վէ մէրհամէթի վասիթասիյլէ՝ էպէտի խէլաս վէ էպէտի հայաթա նա՛իլ օլասընըզ: Ամին:

ՊԱՊ 6

1. Վէ շիմտի մէլիք Պէնեամին էհալիյէ սէօյլէմէյի պիթիրտիքտէն սօնրա՝ Ալլահըն էմրլէրինի հըֆը էտիպ ա-նըն իլէ 'ահտ էթմէք իսթէյէն հէր քիմսէնին իսմինի եազ-մաղը միւնասիպ կէօրտիւ:

2. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ քիւչիւք չօճուգլարտան մա՝-տա Քրիստոսըն իսմինի իւզէրլէրինէ ալըպ 'ահտա կիրիշմէ-յէն պիր քիմսէ եօգ իտի:

3. Վէ թէքրար, մէլիք Պէնեամին ճիւմլէ պու շէյլէ-րի պիթիրիպ, օղլու Մօսայահը քէնտի գալմը իւզէրինէ փատիշահ վէ հիւքմտար թախսիս վէ թագտիս էյլէտիքտէն, վէ հիւքիւմէթէ տա՛իր հէր էմրի վէրտիքտէն, վէ Ալլահըն էմրինի իշիտիպ պիլմէլէրի վէ էթտիքլէրի եէմինլէրինի տէր խաթր էտիպ՝ անլէրի թահրիգ վէ թա՛լիմ էթմէլէրի իշիւն քեահինլէր թա՛եին էթտիքտէն սօնրա օ ճէմա՛աթը սալը վէրտի. վէ անլէր՝ հէր քէս խանէսինէ կէօրէ, 'ալ-տէթ էթտիլէր:

4. Վէ Մօսայահ փէտէրինին եէրինտէ սալթանաթ էթ-մէյէ պաշլատը, վէ հիւքիւմէթ էթմէյէ պաշլատըղընտա, օթուզ եաշընտա իտի: Վէ Լիհայըն Նէրուշալիմտէն չըգ-տըղընտան պէրի պիւթիւն վագըթ տէօրթ եիւզ եէթմիշ ալթը սէնէ իտի:

5. Վէ մէլիք Պէնեամին իւչ սէնէ եաշայըպ էօլտիւ:

6. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Մօսայահ Բապպըն թա-րիքլէրինտէ եիւրիւյիւպ անըն հիւքմէլէրինի վէ գանուշա-լընը հըֆը էթտի. վէ Ալլահըն անա էմր էթտիյի շէյլէրի հէր խուսուստա իճրա էյլէտի:

7. Վէ մէլիք Մօսայահ քէնտի գալմընա թօփրաղը թիմար էթտիրտի. վէ պիզգաթ քէնտիսի տախի եէրի թի-մար էյլէտի, շէօյլէ քի էհալիյէ աղըրլըգ օլմայըպ, փէտէ-

րինին էլէտիյինէ կէօրէ հէր խուսուստա քէնտիսի տախի
հափսըն: Վէ իւչ սէնէ զարֆընտա պիւթիւն էհալի արա-
սընտա միւնազա'ա օլմատը:

ՊԱՊ 7

1. Վէ շիմտի վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Մօսայան իւչ
սէնէ տէվամ իւզրէ սէլամէթտէ օլտուգտան սօնրա, Լիհայ-
նիֆայըն տիյարընա, հախօտ Լիհայ-նիֆայ շէհրինտէ սաքին
օլմագ իւզրէ կէրի տէօնէն էհալիյէ տա'իր պիւմէյէ արզու
էլէտի. գիրա քէնտի գալմը՝ անլէրին Զարահէմլա տիյա-
րընտան չըգտըղընտան պէրու՝ անլէր հագգընտա պիր շէյ
իշիթմէտիլէր. պու սէպէպտէն անը թա'ճիզ էթտիլէր:

2. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Մօսայան Լիհայ-նիֆայ
տիյարընա կիտիպ, պիրատէրլէրի հագգընտա սիւ'ալ էթմէ-
լէրի իշիւն քէնտի գուվլէթլի ատէմլէրինտէն օն ալթը
քիշինին կիթմէսինէ իզն վէրտի:

3. Վէ անլէր էրթէսի կիւն հօլա չըգտըլար. վէ Զա-
րահէմլա նէսլինտէն՝ Ամմօն իսմինտէ գուվլէթլի վէ գուտ-
րէթլի պիր ատէմ անլէր իլէ պէրապէր օլուպ, գըլաղուզա-
րը իտի:

4. Վէ շիմտի անլէր Լիհայ-նիֆայ տիյարընա կիթմէք
իւզրէ պէրրիյէտէ գանղը հօլտան կիտէճէքլէրինի պիւմէ-
տիքլէրինտէն, չօգ կիւնլէր, հաթթա գըրգ կիւն պէրրիյէտէ
սօլաշտըլար:

5. Վէ անլէր գըրգ կիւն սօլաշտըլարընտա, Շայլօմ
տիյարընըն շիմալ թարաֆընտա օլան պիր թէփէյէ կէլիպ
շատըրլարընը գուրտըլար:

6. Վէ Ամմօն քէնտի պիրատէրլէրինտէն իւչիւնիւ, հա'-
նի Ամալէքայ, Հիլէմ, վէ Հէմի ալարագ, Նիֆայ տիյարընա
կիրտի:

7. Վէ Նիֆայ վէ Շայլօմ տիյարըն էհալիսինին փատի-
շահընա թէսատիւֆ էթտիլէր. վէ անըն մուհաֆըզ 'ասքէր-
լէրի թարաֆընտան իհաթէ օլունտըլար. վէ անլէր անլէրի
ալըպ, պաղլայարագ մահպէսէ աթտըլար:

8. Վէ անլէր իքի կիւն մահպէստէ գալտըգտան սօնրա,
փատիշահըն հուզուրընա կէօթիւրիւլիւպ, էլլէրինին պէնտ-
լէրի շէօգիւլտիւ. վէ անլէր փատիշահըն էօնիւնտէ տու-
րուպ՝ սիւ'ալընա ճէվապ վէրմէլէրինէ միւսա'ատէ օլուն-
տու, հախօտ էմր օլունտուլար:

9. Վէ օ անլէրէ տէտի. իշթէ պէն, Լիմհայ, իպնի Նուհ,
իպնի Զէնիֆ իմ. վէ պու Զէնիֆ պու տիյարըն, հա'նի փէ-
տէրլէրինին տիյարընը թէվէրրիւս էթմէք իւզրէ Զարա-

հէմլա տիյարընտան չըգտը. վէ հհալինին րէ"ի իւէ փա-
տիշահ ինթիխապ օլուեստու :

10. Վէ շիմտի, պէն քէնտի մուհաֆըզլարըմ իւէ
գափուտան չըգտըղըմտա, սիզին շէհրին հիսարլարընա եագ-
լաշմաղա պու տէրէճէ ճէսարէթինիզին սէպէպի նէ օլտու-
ղընը պիւմէք իսթէրիմ :

11. Վէ սիզի էսիրկէյիպ սագլատըղըմըն սէպէպի պու
տըր քի՝ հագգընըգտա իսթիճվապ էտէյիմ, եօգսա մու-
հաֆըզլարըմ էլիլէ սիզի էօլտիւրէճէք իտիմ: Շիմտի սէօյ-
լէյէ պիւիրսինիզ :

12. Վէ Ամմօն սէօյլէմէյէ մէ"ղուն օլտուղընը կէօր-
տիւքտէ, իւլրի կիտիպ փատիշահըն էօնիւնտէ էյիլտի. վէ
թէքրար գալգարապ տէտի. էյ՝ մէլիք, պու կիւն Ալլահըն
'ինտինտէ չօգ մէմնուն իմ քի տահա հայաթտա օլուպ սէօյ-
լէմէյէ իզն ալտըմ. իմտի ճէսարէթ իւէ սէօյլէմէյէ պաշ-
լայաճաղըմ :

13. Ձիրա պիւիրիմ քի էյէր պէնի թանըսա իտինիզ,
պու պէնտլէրին իւզէրիմտէ պուլունմասընա միւսա՝ատէ
էթմէյէճէք իտին. գիրա պէն, Ամմօն իմ, վէ Ջարահէմլա
նէսլինտէն իմ. վէ պէն՝ Ձէնիֆին Ջարահէմլա տիյարընտան
չըգարմըլ օլտուղը պիրատէրլէրիմիզէ տա"իր սիւ"ալ էթ-
մէյէ կէլտիմ :

14. Վէ շիմտի Լիմհայ Ամմօնըն սէօզլէրինի իշիթտիք-
տէն սօնրա, գիյատէսիլլէ մէսրուր օլուպ տէտի. Շիմտի է-
յի պիւիրիմ քի՝ Ջարահէմլա տիյարընտա օլան պիրատէրլէ-
րիմ տահա եաշամագտա տըր. վէ շիմտի մէսրուր օլաճա-
ղըմ, վէ եարըն գավմըմը տախի մէսրուր էթտիրէճէյիմ :

15. Ձիրա իշթէ պիզ Լէմանլըլարա էսիր օլտըգ. վէ
իւզէրիմիզէ կէօթիւրիւմէսի աղըր օլան վէրկի գօնուլ-
մուշ տըր. վէ շիմտի պիրատէրլէրիմիզ պիզի էսարէթտէն
եախօտ Լէմանլըլարըն էլլէրինտէն գուրթարաճաղար տըր.
վէ պիզ անլէրին էսիրլէրի օլալըմ. գիրա նիֆայլըլարա
գուլ օլմագ՝ Լէմանլըլարըն մէլիլինէ խարաճ վէրմէքտէն
էյի տիր :

16. Վէ շիմտի մէլիք Լիմհայ քէնտի մուհաֆըզլարը-
նա էմր էթտի քի Ամմօնը վէ պիրատէրլէրինի պիր տահա
պաղլամասընլար: Վէ անլէրի Շայլօմըն շիմալ թարաֆըն-
տա օլան թէփէյէ, քէնտի պիրատէրլէրինի կէթիւրմէյէ կէօն-
տէրտի. շէօյլէ քի եէյիպ իշսինլէր վէ եօլճուլըղըն եօրղուն-
լըղընտան իսթիրահաթ էյլէսինլէր: Ձիրա անլէր չօգ գահ-
մէթ, աճլըգ, սուսուզլըգ վէ եօրղունլըգ չէքմիշ իտիլէր :

17. Վէ շիմտի վագը՝ օլտու քի՝ էրթէսի կիւն մէլիք
Լիմհայ պիւթիւն գավմընա սէօյլէյէճէյի սէօզլէրինի իշիթ-
սինլէր՝ տէյու հէյքէլէ ճէմ՝ օլունմալարընը իլան էթտի :

18. Վէ անլէր թէճէմմիլ' էթտիքլէրինտէ, օ անլէրէ պու մինվալ իւզրէ սէօյլէյիպ տէտի. էյ' գաւմըմ, պաշընըզը գալտըրըպ միւթէսէլլի օլունըզ. զիրա իշթէ վագըթ եագըն տըր, եախօտ ուզագ տէյիլ տիր քի՝ ճիւմլէ պօշա կիտէն չապամըզա գարշը տիւշմէնլէրիմիզէ արթըզ թապի՝ օլմայաճաղըզ. վէ սօն չալըշմամըզըն միւլէսսէր օլաճաղընա՝ իթիմատ էտէրիմ :

19. Իմտի սիզ պաշընըզը գալտըրըպ շագ օլունըզ, վէ Ալլահա, եա'նի Ապրահամըն, Իսհագըն վէ Եա'գուպըն Ալլահընա, վէ Պէն ի Իսրայէլի Մըսըր տիյարընտան չըգարան, վէ անլէրի Պահր Ը Ահմէրտէն գարատան կէչիթէն, վէ անլէրի չէօլտէ էօլմէսինլէր՝ տէյու մէնն իլէ պէսլէյիպ անլէր իշիւն տահա չօգ էյիլիքլէր իճրա էտէն Ալլահա կիւվէնի-նիզ :

20. Վէ թէքրար, պու 'այնի Ալլահ էճտատլարըմըզը Եէրուշալիմ տիյարընտան չըգարտը, վէ քէնտի գաւմընը չիմտիյէտէք սագլայըպ՝ մուհաֆագա էթտի. վէ մէքրուհաթըմըզ սէպէպինտէն պու էսիրլիյէ տիւշար օլտուզ :

21. Վէ սիզ ճիւմլէնիզ պու կիւն շահիտ սինիզ քի պու գաւմ իւղէրէնէ փատիշահ նասպ օլունան Ձէնիֆ փէտէրիմիզին տիյարընը թէմէլլիւք էթմէք իշիւն հատտէն զիյատէ ղայրէթ կէօսթէրէրէք, մէլիք Լէմանըն հիլէ վէ տէսիսէլէրինէ ալտանտը. զիրա մէլիք Լէման մէլիք Ձէնիֆ իլէ պիր մուգաւլէլէ էթտի քի՝ տիյարըն պիր գըսմընը, եա'նի Լիհայ-նիֆայ շէհրի վէ Շայլօմ շէհրինի վէ էթրաֆընտա պուլունան թօփրաղը թէմէլլիւք էթմէսի իշիւն անաթէսլիմ էյլէսին :

22. Վէ օ պունու էթտի քի՝ պու գաւմը թապի՝ վէ էսիր էթսին. վէ իշթէ պիզ չիմտի Լէմանլըլարըն փատիշահընա խարաճ վէրիրիզ. վէ Մըսըր պուգտայըմըզ, արփամըզ վէ հուպուպաթըմըզըն հէր ճինսինին եարըսընը, վէ սիւրիւ վէ սըղըրըմըզըն եարըսընը, հաթթա մալիք օլտըղըմըզ հէր շէյին եարըսընը Լէմանլըլարըն մէլլիյի՝ հայաթըմըզըն պէտէլի իշիւն պիզտէն գապթ էտէր :

23. Վէ չիմտի պու գատար եիւք չէքմէք աղըր տէյի' մի. վէ իզթիրապըմըզ պէօյիւք տէյի' մի. իշթէ միւթէ' սիւֆ օլմազա նէ գատար սէպէպիմիզ վար տըր :

24. Պէլի՝ սիզէ տէրիմ քի, միւթէ' սիւֆ օլմազա սէպէպիմիզ չօգ տըր. իշթէ պիրատէրլէրիմիզտէն նէ՝ գատարը գաթլ օլունտու. վէ կիւնահ սէպէպինտէն անլէրին գանը պօշա տէօքիւլտիւ :

25. Զիրա էյէր պու գաւմ թէճալուզ էթմէզսէ իտի, Բապպ անլէր իւզէրինէ պու պէօյիւք պէլանըն կէլմէսինէ միւսա'ատէ էթմէզ իտի : Լաքին անըն քէլամլարընը տին-

լէմէք իսթէմէտիքլէրինտէն, արալարընտա միւնազա՛ա զու-
հուր էտիպ, պիր պիրլէրինին գանընը տէօքտիւլէր:

26. Վէ Բապպըն պիր փէյղամպէրինի, եա՛նի անլէրին
կիւնաւ վէ մէքրուհաթը, հաթթա Քրիստոսըն կէլիշի, վէ
կէլէճէք օլան չօգ շէյլէր հագգընտա փէյղամպէրլիք էտէն
Ալլահըն միւնթէխապ պիր աստէմինի էօլտիւրտիլէր:

27. Վէ օ անլէրէ՛ Քրիստոս Ալլահ վէ հէր շէյին փէ-
տէրի տիր. վէ իւզէրինէ ինսան շէքլի, եա՛նի իպթիտատէն
ինսանըն եարատըլմըշ օլտուղը շէքլի ալաճաղընը սէօյլէտի-
յի իշիւն, եախօտ թա՛պիրի տիկէրլէ, ինսան Ալլահըն սիւ-
րէթինտէ եարատըլտըղընը, վէ Ալլահըն պէն ի աստէմ արա-
սընա էնիպ իւզէրինէ թէն վէ գան ալաճաղընը, վէ տիւն-
եատա կէզէճէյինի՝ սէօյլէտիյի իշիւն անլէր անը էօլտիւր-
տիւլէր:

28. Վէ Ալլահըն զազապընը իւզէրլէրինէ կէթիրէն
տահա չօգ շէյլէր էթտիլէր. իմտի էսիր օլտուգլարը վէ շէ-
տիտ մէշագգաթլարլէ վուրուլտըգլարը իշիւն քի՛մ թէ՛աճ-
ճիւպ էտէր:

29. Զիրա իշթէ Բապպ՝ Պէն գաւմըն թէճաւուղ էթ-
տիքլէրի կիւնտէ անլէրէ եարտըմ էթմէյէճէյիմ. իլլա մու-
վաֆֆադ օլմամալարը իշիւն եօլլարընը չիթ իլէ գափատա-
ճաղըմ: Վէ էթտիքլէրի մու՛ամէլաթ էօնլէրինտէ թէօ-
քէզ քիւթիւյիւ օլաճագ տըր՝ տէտի:

30. Վէ թէքրար օ՛ էյէր գաւմըմ նափաքըլըք էքէր
իսէ, Փուրթուհատա սաման ուֆաղը պիչէճէքլէր. վէ անըն
նէթիճէլէրի գէհիր տիր՝ տէտի:

31. Վէ թէքրար օ՛ էյէր գաւմըմ նափաքըլըք էքէր-
սէ, տէր հալ խարապիյէթ կէթիրէն շարգ ըիւզկեարը պի-
չէճէքլէր տիր՝ տէտի:

32. Վէ շիմտի Բապպըն սէօզիւ իքմալ օլունտու, վէ
սիզ վուրուլմուշ վէ էզիլմիշ օլտունըզ:

33. Վէ էյէր Բապպա տէօնիւպ տէ, գալպին թամմ
մագսէտիլէ անա ՚իթիմատ էտէրսէնիզ, վէ Փիքրին պիւ-
թիւն զայրէթիլէ անա սէճտէ գըլարսանըզ, օ սիզի քէնտի
հիւսն ի իրատէթինէ կէօրէ՛ էսիրլիքտէն գուրթարաճագ
տըր:

ՊԱՊ 8

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՛ մէլիք Լիմհայ քէնտի գաւմը-
նա սէօյլէմէյի պիթիրտի. վէ անլէրէ չօգ շէյլէր սէօյլէտի
իսէտէ, պու քիթապտա անճագ ազընը եազմըշ իմ. վէ
քէնտի էհալիսինէ՝ Զարահէմլա տիյարընտա օլան պիրատէր-
լէրինէ տա՛իր ճիւմլէ շէյլէրի սէօյլէտի:

2. Վէ օ Ամմօնը ճէմա՛աթըն հուզուրընտա տուր-տուրտու, վէ Ամմօն՝ Զէնիֆին օլ տիյարընտան չըգտը-ղընտան թա քէնտինին չըգտըղը զէմանա գատար, քէնտի պիրատէրլէրինէ վուգու՝ պուլմուշ օլան հէփ վուգու՛աթը նազլ էթտի:

3. Վէ հէմ տախի օ՝ մէլիք Պէնեամինին սօն թա՛լիմ էթտիյի սէօզլէրի նազլ էթտի. վէ անըն սէօլէտիյինի ան-լամալարը իչիւն՝ անլէրի մէլիք Լիմհայըն էհալիսինէ թա՛րիֆ էյլէտի:

4. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օ ճիւմլէ պու շէյլէրի էթտիք-տէն սօնրա մէլիք Լիմհայ ճէմա՛աթը սալը վէրիպ հէր քէ-սի քէնտի էվինէ կէօնտէրտի:

5. Վէ մէլիք Լիմհայ՝ Զարահէմլա տիյարընտան չըգ-տըգտան սօնրա քէնտի էհալիսինին թէվարիխինի հավի օ-լան լէվհալարը օգուսուն՝ տէյու Ամմօնա կէթիրտի:

6. Վէ Ամմօն թարիխի օգուստըգտա, մէլիք Ամմօնա՝ Լիսանլարը թէրճէմէ էտէ պիլի՞ր մի սին՝ տէյու սիւ՛ալ էթ-տիյինտէ, Ամմօն անա՛ էտէմէմ՝ տէտի:

7. Վէ մէլիք անա տէտի. Պէն գավմըմըն իզթիրապ-լարընտան տօլայը միւքէտտէր օլտուղըմտան, Զարահէմլա տիյարընը պուլսուռնլար, վէ պիրատէրլէրիմիզին պիզի էսա-րէթտէն գուրթարմալարընը թէքլիֆ էթսինլէր՝ տէյու գավ-մըմտան գըրգ իւշ քիշիյի պէրրիյէյէ եօլնուլըգա կէօնտէր-տիմ:

8. Վէ անլէր պիր չօգ կիւնլէր պէրրիյէտէ դայպ օլ-տուլար, վէ անլէր դայրէթ իլէ չալըշտը իսէ տէ, Զարա-հէմլա տիյարընը պուլլամատըլար. վէ չօգ սուլար արասըն-տա պուլուռնան տիյարը տօլաշարագ, թէքրար պու տիյարա կէրի տէօնտիւլէր. վէ անլէր չօգ ինսան վէ հայվանաթ քէ-միքլէրիյլէ, վէ հէր նէվ՝ պինա վիրանէլէրիյլէ տօլու պիր տիյար պուլտուլար. վէ անլէր՝ սայըճա իսրայէլ ճիւմհուրի գատար չօգ օլան գավմըն տիյարընը պուլտուլար:

9. Վէ նազլ էթտիքլէրի շէյլէրին սահիհ օլտուգլարը-նա շէհատէթ էթմէք իչիւն, խասս ալթուռնտան եափըլմըշ վէ գազմալար իլէ տօլու օլան եիրմի տէօրթ թանէ լէվհա կէթիրտիլէր:

10. Վէ անլէր փիրինճ վէ պազըրտան եափըլմըշ կէօ-յիւսլիւքլէր տախի կէթիրտիլէր. վէ անլէր քեամիլէն սաղ-լամ իտիլէր:

11. Վէ անլէր գընլարը պօզուլմուշ վէ աղըզլարը փաս-լանմըշ գըլըճլար կէթիրտիլէր. վէ տիյարտա՝ լէվհալար իւ-զէրինտէ պուլուռնան գազմալարըն լիսանըն թէրճէմէ էթ-մէյէ գատիր օլան քիմսէ եօգ իտի. պու սէպէպտէն պէն սանա՝ թէրճէմէ էտէ պիլի՞ր մի սին՝ տէտիմ:

12. Վէ թէքրար սանա տերիմ. Անլէրի թէրճէմէ Է-տէ պիլէն պիր քիմսէ թանըր մը սըն, չիւնքի պու լէվ-հալարըն լիսանըմըզա թէրճէմէ օլունմասընը արզու էտէ-րիմ. գիրա պէլքի պու թէվարիխ խարապ օլան էհալինին պագէլյէսի հագգընտա պիգէ մա'լիւմաթ վէրէ պիլիր, եա-խօտ, պէլքի թամմ պու զայ' օլմուչ էհալի հագգընտա պի-գէ պիր մա'լիւմաթ վէրէճէքլէր: Վէ պէն անլէրին խա-րապիյէթիինն սէպէպինի պիլմէյէ արզուքէչ իմ:

13. Վէ Ամօն անա՝ էյ' մէլիք, պէն սանա պու թէ-վարիխի թէրճէմէ էթմէյէ գատիր օլան պիր ատէմ հագ-գընտա խապէր վէրէ պիլիրիմ. գիրա անա պագարագ ճիւմ-լէ գատիմ թէվարիխի թէրճէմէ էթմէք իչիւն անըն պիր վասիթասը վար, վէ պու Ալլահըն պիր 'աթիյէսի տիր: Վէ պու վասիթալար թէրճէմանլար թէսմիյէ օլունուրլար: Վէ էմր օլունմատըգճա հիչ պիր քիմսէ անլէրլէ պագամազ. օլմայա քի պիր քիմսէ քէնտինէ լազըմ օլմայան չէյ իչիւն պագըպ հէլաք օլա: Վէ անլէրէ պագմագ իչիւն էմր օլու-նան հէր քիմսէ նէպի թէսմիյէ օլունուր՝ տէտի:

14. Վէ իշթէ, Ալլահ թարաֆընտան պու 'ազիմ 'աթի-յէյի ալան Զարահէմլա էհալիսինին փատիչահը տըր. վէ պու չէյլէրի իճրա էթմէք իչիւն էմր օլունան ատէմօ տըր:

15. Վէ փատիչահ ճէվապէն՝ Պիր նէպի պիր փէյղամ-պէրտէն պէօյիւք օլմալը տըր՝ տէտի:

16. Վէ Ամօն՝ Պիր նէպի հէմ վահիճի հէմ տէ փէյ-ղամպէր տիր. վէ պիր քիմսէ՝ ասըլ Ալլահա մախսուս օլան գուվվէթէ նա'իլ օլմատըգճա, (վէ պու միւմքինսիզ տիր), անտէն պէօյիւք 'աթիյէյէ մալիք օլամազ. եինէ տէ պիր ատէմ Ալլահ թարաֆընտան պէօյիւք գուվվէթ գապուլ է-տէ պիլիր՝ տէտի:

17. Լաքին հէր նէպի կէրէք կէչմիչ, կէրէք կէլէճէք օլան չէյլէր հագգընտա խապէր վէրէ պիլիր. վէ անլէրին վասիթասիյլէ հէր չէյ իլհամ օլունաճագ. եախօտ տահա գի-յատէ կիզլի օլան չէյլէր աշիքեար օլաճագ. սագլանմըչ օ-լան չէյլէր նուրա կէլէճէք. վէ նամա'լիւմ չէյլէր պիլտի-րիլէճէք. վէ տիկէր եօլլար իլէ պիլինէմէյէն չէյլէր անլէր վասըթասիյլէ պիլտիրիլէճէք տիր:

18. Պէօյլէճէ Ալլահ վասիթալար հագըրլատը քի՝ ին-սան իման իլէ պէօյիւք միւ՛ճիզլէր իլլէյէ պիլսին. իմտի պէօյլէ պիր քիմսէնին ինսանա պէօյիւք մէնֆա'աթը օլա պիլիր՝ տէտի:

19. Վէ շիմտի Ամօն պու սէօզլէրի պիթիրտիքտէ, մէլիք զիյատէսիյլէ չազ օլարագ Ալլահա թէչէքքիւր 'արզ էյլէյիպ տէտի: Շիւպհէսիզ պու լէվհալար պէօյիւք պիր սըրրը հավի տիր. վէ պու թէրճէմանլար պէն ի ատէմէ

Թաշլատըզլարը վէ էօլտիւրտիւքլէրի սէպէպտէն հէլաք օլա-
ճազլար. պու էճլտէն՝ մուգատտէսլէրին գանընըն սէտասը
անլէր 'ալէյհինէ եէրտէն Ալլահա չըգաճազ տըր :

4. Իմտի կէլէճէք կիւն ճիւմլէ միւթէքէպպիւրլէրի
վէ ֆըսգ իւլէյէնլէրի եազաճազ, զիրա անլէր սաման կի-
պի օլաճազ տըր՝ տէյու Բապպ իւլ ձիւնուտ պույուրուր :

5. Վէ գէմինին տէրինլիյի փէյղամպէրլէրի վէ մուգատ-
տէսլէրի գաթլ էտէնլէրի եուտաճազ, վէ տաղլար անլէրի
սէթր էտէճէք. վէ գասըրղալար անլէրի կէօթիւրէճէք, վէ
պինալար անլէրին իւգէրինէ տիւլէճէք վէ անլէրի փարէլէ-
յիպ թօզ կիպի չիյնէյէճէք տիր :

6. Վէ անլէր՝ կէօք կիւրիւլթիւսիւ վէ շիմէքլէր վէ
հէր նէվ՝ խարապիյէթ իլէ զիյարէթ օլունաճազլար տըր :
Ջիրա Բապպըն զազապընըն աթէշի անլէրի եազաճազ, վէ
անլէր սաման կիպի օլաճազ. վէ կէլէն կիւն անլէրի թէ-
լէֆ էտէճէք տիր՝ տէյու Բապպ իւլ ձիւնուտ պույուրուր :

7. Գավմըմըն գաթլ օլանլարը սէպէպինտէն ճանըմըն
աղըր վէ իզթիրապը նէ գատար պէօյիւք տիր : Ջիրա պէն,
Նիֆայ, անը կէօրտիւմ, վէ ազ գալտը քի Բապպըն հու-
գուրընտտ թէլէֆ օլույօր իտիմ : Լաքին պէն Ալլահըմա՝
Թարիգլէրին 'ատիլ տիր՝ տէյու նիտա էթմէլիյիմ :

8. Ամմա փէյղամպէրլէրի գաթլ էթմէյիպ անլէրին
քէլամլարընը տինէյէն, վէ գօվալայը վար իքէն, վէրիլէ-
ճէք 'ալամէթլէր իշիւն Քրիստոսա տօղրու պագանլար, իշ-
թէ հէլաք օլմայաճազ օլանլար պունլար տըր :

9. Լաքին Սալահ Օղլու անլէրէ կէօրիւնէճէք, վէ ան-
լէրէ շիֆա վէրէճէք. վէ իւչ նէսլլէր անտէ սէլամէթտէ
եաշայաճազլար, վէ տէօրտիւնճիւ նէսլտէն նիչլէր տախի
սալահտա էօլէճէքլէր տիր :

10. Վէ պու սէլամէթ վազթը պիթտիյինտէ, գավմը-
մըն խարապիյէթի սէրի"էն կէլէճէք տիր. վէ ճանըմա աղ-
ըր վէրտի իսէտէ, եինէ անը կէօրտիւմ, վէ անըն վուգու՝
պուլաճաղընը պիլիւրիմ. անլէր քէնտիլէրինի հիչէ սաթա-
ճազլար. վէ անլէրին քիպը ու սէֆահէթինին ճէգասը խա-
րապիյէթ պիշմէք օլաճազ տըր. զիրա անլէր քէնտիլէրինի
չէյթանա թէսլիմ էթտիքլէրի վէ նուրը սէջմէյիպ գուլմէթին
իւլէրինի ինթիխապ էթտիքլէրի սէպէպտէն ճէհէննէմէ էն-
մէլի տիրլէր :

11. Ջիրա Բապպըն Բուհու տա"իմ ինսան իլէ ճէհտ
էթմէյէճէք, վէ Բուհ ինսան իլէ ճէհտ էթմէյի թէրք էթ-
տիյինտէ, օլ գէման խարապիյէթ սէրի"էն կէլէճէք տիր. վէ
ճանըմը միւքէտտէր էտէն շէյ պու տըր :

12. Վէ Եհհուտիլէրին՝ Յիսուսըն հագիգի Մէսիհ օլ-
տուղունա տա"իր իգնա էտիւմլէրի Լազըմ օլտուղունը

սէօյլէտիյիմ կիպի, Թա՛իֆէլէրին՝ Յիսուսըն Հազիգի Գրիստոս, եա՛նի էպէտի Ալլահ օլտուղընա գանմալը տըրլար:

13. Վէ օ հէր իման էտէն քիմսէյէ Րուհ իւլ Գուտսըն գուվվէթի վասըթասըլլէ քէնտինի իզհար էտէր, պէլի՛ հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գապմա՛ իմանլարընա կէօրէ, պէնի ատէմ աբասընտա օ միւ՛ճիգաթ, 'ալամէթ վէ 'անա՛իպաթ իճրա էտէր օլտուղընա տա՛իր գանտըրըմալարը տալի կէրէք տիր:

14. Լաքին իշթէ սօն կիւնլէրէ, Հաթթա Րապպ Ալլահըն պէն ի ատէմէ պու շէյլէրի իզհար էտէճէյի գէմանա տա՛իր սիգէ փէյլամպէրլիք էտէրիմ:

15. Զիրա պէնիմ զիւրրիյէթիմ վէ պիրատէրլէրիմին զիւրրիյէթի իմանսըլլըղա տիւշիւպ՝ Թա՛իֆէլէր Թարաֆընտան վուրուլտըգտան, վէ Րապպ Ալլահ անլէրի օրտու իլէ իհաթէ վէ Թապեալար իլէ մուհասէրէ էտէրէք 'ալէյհլէրինէ իսթիհքեամ եափտըգտան, վէ անլէրի ալչազլատըպ Թօփրաղա էնտիրտիքտէն, Հաթթա անլէր մահվ օլմուշ կիպի օլտուգտան սօնրա, եինէ տէ սալիհլէրին քէլամլարը եազըլաճագ, վէ սատըգլարըն տու՛ալարը իշիտիլէճէք, վէ իմանսըլլըղա տիւշմիւշ օլանլարըն ճիւմլէսի ունուտըմայաճագ տըր:

16. Զիրա հէլաք օլանլար՝ անլէրէ եէրտէն սէօյլէյէճէք, վէ ալչազլանըպ սէօզլէրի Թօփրադտան սէօյլէյէճէք, վէ սէսլէրի ճիւնճի սէսինէ մալիք օլան քիմսէնին սէսի կիպի օլաճագ. զիրա անլէրէ տա՛իր Թօփրադտան Փըսըլտամագ իշիւն Րապպ Ալլահ անա գուվվէթ վէրէճէք, վէ անլէրին սէօզլէրի Թօփրադտան Փըսըլթը կիպի չըգաճագ տըր:

17. Զիրա Րապպ Ալլահ պէօյլէ պույուրուր. Անլէր աբասընտա վուգու՛ պուլաճագ շէյլէրի եազաճագլար, վէ անլէր պիր քիթապ իշինտէ եազըլըպ միւհըլէնէճէք տիր: Վէ իմանսըլլըղա տիւշմիւշ օլանլար՝ եազըլարա մալիք օլմայաճագ տըր. զիրա անլէր Ալլահըն շէյլէրինի պօզմաղա ճէհտ էտէրլէր:

18. Իմտի հէլաք օլմուշ օլանլարըն սէրի՞ն հէլաքա տիւշար օլտուգլարը միսիլլու, պէօյլէճէ տէհչէթլի օլանլարըն ճիւմհուրը սէրի՞ն հէլաք օլուպ՝ ուչան սաման ուֆաղը կիպի օլաճագ տըր: Պէլի՛ պու ափանսըզ, վէ պիր անտէ օլաճագ տըր՝ տէյու Րապպ Ալլահ պույուրուր:

19. Վէ վագը՝ օլաճագ քի իմանսըլլըղա տիւշմիւշ օլանլար Թա՛իֆէլէրին էլիլլէ վուրուլաճագ տըր:

20. Վէ Թա՛իֆէլէր՝ քէնտի կէօզլէրինին քիպրի սէպէպինտէն իֆթիխար էտիպ Թէօքէզ Թաշընըն պէօյլէքլիյինտէն տիւշէճէքլէր, վէ շօգ քիլիսէլէր պինա էտէճէքլէր իսէտէ, Ալլահըն գուվվէթինի վէ միւ՛ճիգաթընը իպթալ

էտէճէքէն, վէ քեար իշիւն, վէ Փուգարաննն եիւզիւնիւ
էզմէք իւզրէ, քէնտիւէրինէ՝ քէնտիւէրին հիքմէթինի վէ
թա՛լիմաթընը վա՛զ էտէճէքէն տիր:

21. Վէ հասէտէ վէ նիզայա վէ պէտխաշլըղա սէպէ-
պիյէթ վէրէն չօգ քիլիսէլէր թէ՛սիս էտէճէքէն տիր:

22. Վէ գատիմ գէմանլարտա օլտուղը կիպի՛ շէյթա-
նըն շիրքէթլէրինէ կէօրէ, կիզլի շիրքէթլէր տախի պու-
լունանազ տըր: Զիրա շէյթան պու շէյլէրինն թէմէլի տիր.
պէլի՝ գաթլ վէ զուլմէթին հէր նէվ՛ իշլէրինին թէմէլի
օ տըր: Վէ օ անլէրի գաթը իփլէր իլէ իլ էլ էպէտ պաղ-
լայանա գատար ինճէ քէթէն իփլէրիլէ անլէրի պօյունլա-
րընտան տէլպէթ էտէր:

23. Զիրա, էյ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, սիզէ տէ-
րիմ քի՛ Րապպ Ալլահ զուլմէթտէ իշլէմէզ:

24. Տիւնեանըն մէնֆա՛աթը իշիւն օլմատըգճա օ պիր
շէյ էթմէզ. վէ օ՝ հէր ատէմի քէնտինէ ճէլպ էթմէք իւզ-
րէ քէնտի հայաթընը վէրմէք տէրէճէսինէ գատար տիւն-
եայը սէվէր, պու սէպէպտէն խէլասընա նա՛իլ օլմագտան
հիշ պիր քիմսէյի մէն՛ էթմէզ:

25. Իշթէ, քիմսէյէ՛ Պէնտէն կիտին, տէ՞ր մի. իշթէ
պէն սիզէ՛ խայր, տէրիմ. Լաքին տիւնեանըն նիհայէթինէ գա-
տար ճիւմլէսինէ, կէլինիզ, մէճճանէն սիւտ վէ պալ սա-
թըն ալընըզ՝ տէր:

26. Իշթէ պիր քիմսէյէ՛ սինաղօղլարտան՝ եախօտ ՚ի-
պատէթ խանէլէրտէն չըգմասընը էմր էթտի՞ մի, իշթէ սի-
զէ՛ խայր, տէրիմ:

27. Անըն խէլասընտան հիսսէտար օլմագտան պիր քիմ-
սէյի մէն՛ էթտի՞ մի, իշթէ սիզէ՛ խայր, տէրիմ. Լաքին հէր
ատէմէ մէճճանէն վէրիլիր, վէ օ գալմընա՛ Հէր ատէմի
թէվպէ էթմէյէ գանտըրմալը իտիքլէրինի էմր էլլէտի:

28. Իշթէ Րապպ պիր քիմսէյէ՛ Պէնիմ Լութֆըմտան
հիսսէտար օլմայաճագլար տըր՝ տէտի՞ մի. իշթէ սիզէ՛ խայր,
տէրիմ. Փագաթ հէր ատէմին իմթիյաղը միւսալի տիր. վէ
եասագ ալթընտա օլան եօգ աըր:

29. Վէ քեահին հիլէլէրի օլմասըն՝ տէյու Ալլահ էմր էյ-
լէտի: Զիրա իշթէ քեահին հիլէլէրի պու տըր քի՛ ատէմլէր
իւճրէթ վէ տիւնեանըն շան ու շէօհրէթի իշիւն վա՛զ էտէր
լէր, վէ կէօյա տիւնեայը թէնվիր էթմէք իւզրէ քէնտի
քէնտիլէրինի թա՛յին էտէրլէր. Լաքին Սիօնըն խայրընը ա-
րամագլար:

30. Իշթէ Րապպ պու հիլէլէրի եասագ էթտի: Իմտի
Րապպ Ալլահ էմր էթտի քի՛ հէր ատէմ շէֆագաթ սահի-
պի օլմալը, վէ պու շէֆագաթ մուհապպէթ տէմէք տիր.
վէ պիր քիմսէյին մուհապպէթի պուլունմատըգճա, պիր

չէյ տէյիլ տիր: Պու էճլտէն էյէր անլէրին մուհապպէթլէ-
րի օլսա խտի, Սիօնտա օլան իշճիլէրին հէլաք օլմասընա
միւսա՛տտէ էթմէզլէր խտի:

31. Ամմա Սիօնտա օլան խըտմէթքեար՝ Սիօն իշիւն
չալըշմալը, զիրա էյէր ագչէ իշիւն չալըշըրլարսա, հէլաք
օլաճագլար տըր:

32. Վէ թէքըրար Բապպ Ալլահ ատէմլէրէ՝ Գաթլ էթ-
մէյէսին: Եալան սէօյլէմէյէսին. սըրգաթ էթմէյէսին. Ալ-
լահըն իսմինի պիհուտէ եէրէ աղզընա ալմայասըն. հասէտ
էթմէյէսին. պէտխահլըգ էթմէյէսին. եէքտիկէրինիզ իլէ
ղավղա էթմէյինիզ. գինա էթմէյէսին. պունլարըն հիշ պի-
րինի իճրա էթմէյէսինիզ. զիրա պունլարը իճրա էտէն քիմ-
սէ հէլաք օլաճագ տըր՝ տէյու էմր էթտի:

33. Զիրա պու Փըսգլարըն հիշ պիրիսի Բապպտան կէլ-
մէզ, չիւնքի օ պէն ի ատէմ արասընտա անճագ էյի օլանը
իճրա էտէր: Վէ պէն ի ատէմէ փէք աչըգ օլմայան պիր
չէյ եափմագ: Վէ օ՝ քէնտինին խայրընտան հիսսէտար օլ-
մալարը իշիւն ճիւմլէյի քէնտինէ տ՛ալվէթ էտէր, վէ օ՝
անա կէլէն կէրէք սիյահ, կէրէք պէյաղ, կէրէք էսիր, կէ-
րէք ազատ, կէրէք էրքէք կէրէք գարը, հիշ քիմսէյի մէն՝
էթմէզ: Վէ օ՝ փութփէրէսթլէրի պիլէ տէր խաթըր է-
տէր, վէ Ալլահըն ՚ինտինտէ հէր քէս հէմ Եէհուտի հէմ
թա՛իֆէ պիր տիր:

ՊԱՊ 27

1. Ամմա իշթէ սօն կիւնլէրտէ, եախօտ թա՛իֆէլէրին
կիւնլէրինտէ, կէրէք պու տիյարա կէլէնլէր, կէրէք տիկէր
տիյարլարտա պուլուլանլար, պէլի՛ գէմինին պիլ ճիւմլէ
տիյարլարընտա օլան քեաֆֆէ ի թա՛իֆէ միլլէթլէր՝ վէ հէմ
տախի Եէհուտիլէր, Փըսգ վէ մէքըուհաթ իլէ սէրխօշ օ-
լաճագլար տըր:

2. Վէ օլ կիւն կէլտիյինտէ, Բապպ իւլ ձիւնուտ ան-
լէրի կէօք կիւրիւլթիւսի, գէլգէլլէր վէ հիյպէթլի սէսլէր,
Փուրթուհա վէ չիտտէթլի գասըրղա իլէ, վէ թէլէֆ էտէն
աթէշ ալլվիլլէ գիյարէթ էտէճէք տիր:

3. Վէ Սիօն ՚ալէյհինէ մուհարէպէ էտիպ, անը թագ-
եիգ էտէն հէր միլլէթ, կէճէ բույասը կիպի օլաճագ տըր.
պէլի՛ աճ օլան ատէմ բույասընտա թա՛ամ եէյիպ տէ, ու-
յանտըղընտա գարնը աճ օլտուղը կիպի, վէ եախօտ սու-
սամըշ ատէմ բույասընտա սու իշիպ տէ ույանտըղընտա
պայըլըպ տէրուհի եանտըղը կիպի օլաճագ տըր. պէլի՛

Սիօն տաղը՝ ալէյհինէ մուհարէպէ էտէն պիլ ճիւմէ թա՛-
իֆէլէրին ճիւմհուրընա էօյլէ օլաճազ տըր:

4. Է՛յ պիլ ճիւմէ Փըսզ իշլէյէնլէր, տուրուպ թէ՛ աճ-
ճիւպ էտինիզ, գիրա նիտա էտէրէք պաղըրաճազսընըզ.
վէ սէրիսօշ օլաճազսընըզ, ամմա շէրապտան տէյիլ, վէ
սալլանաճազսընըզ, ամմա միւսքիրտէն տէյիլ տիր:

5. Զիրա Բապպ րուհունըզ իւզէրինէ աղըր ույզու
կէթիրմիշ տիր: Սիզ կէօզլէրինիզի գափատընըզ, վէ փէյ-
ղամպէրլէրի վէ հիւքմտարլարընըզը րէտտ էթտինիզ, վէ օ՝
Փըսզընըզ սէպէպինտէն՝ նէպիլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ
փէրտէ չէքտի:

6. Վէ վազը՝ օլաճազ քի՝ Բապպ Ալլահ սիզէ պիր քի-
թապըն քէլամլարընը մէյտանա կէթիրէճէք, վէ անլէր ու-
յումըլ քիմսէլէրին քէլամլարը օլաճազ տըր:

7. Վէ քիթապ միւհիւրլի օլաճազ տըր. վէ քիթապ-
տա՝ տիւնեանըն իպթիտասընտան թա սօնընատէք, Ալլահ-
տան պիր վահի պուլունաճազ տըր:

8. Իմտի պու միւհիւրլի օլտուղընտան, միւհիւրլի
օլան սէօզլէր գալմլարըն Փըսզ վէ մէքրուհաթը կիւնիւն-
տէ գուհուր էթմէյէճէք. պինա՛էն՝ ալէյհ քիթապ անլէր-
տէն սազլանաճազ տըր:

9. Ամմա քիթապ՝ պիր ատէմէ վէրիլէճէք, վէ օ՝ քի-
թապըն սէօզլէրինի, եա՛նի՝ թօփրագտա ույումըլ օլանլա-
րըն սէօզլէրինի տիկէր պիր ատէմէ վէրէճէք տիր:

10. Ֆագաթ օլ ատէմ՝ նէ միւհիւրլէնմիշ օլան քէ-
լամլարը, վէ նէտէ քիթապը վէրէճէք. գիրա քիթապ՝ Ալ-
լահըն գուվվէթիլլէ միւհիւրլէնէճէք տիր. վէ միւհիւրլէն-
միշ վահի քիթապտա գալըպ՝ Բապպըն միւնասիպ վազ-
թընտա գուհուր էտէճէք տիր: Զիրա իշթէ, անլէր տիւն-
եանըն թէ՛ սիսինտէն պէրու՝ հէր շէյի պէյան էտէր:

11. Վէ վազըթ կէլէճէք քի միւհիւրլէնմիշ քիթապըն
քէլամլարը տամլար իւզէրինտէ օգուհուլաճազ. վէ Քրիս-
տոսըն գուվվէթիլլէ օգուհուլաճազլար. վէ պէն ի ատէմ
արասընտա վուգու՝ պուլմուշ, վէ թա տիւնեանըն սօնընա-
տէք վուգու՝ պուլաճազ շէյլէրին քեաֆֆէսի անտէ պէյան
օլունաճազ տըր:

12. Իմտի, քիթապ գիքըր էթտիյիմ ատէմէ վէրիլտիյի
կիւնտէ, քիթապ տիւնեանըն կէօզլէրինտէն սազլանաճազ:
վէ քիթապա նա՛իլ օլան ատէմ, վէ Ալլահըն գուվվէթիլլէ
քիթապը կէօրէն իւշ շահիտ միւսթէսնա օլարագ, քիմսէ-
նին կէօզլէրի անը կէօրմէյէճէք. վէ անլէր՝ քիթապ վէ
անտէ պուլունան շէյլէր հագգ օլտուղընա շէհատէթ էտէ-
ճէքլէր տիր:

13. Վէ Ալլահըն իրատէթիլլէ պէն ի ատէմէ շէհատէթ

յի վատընա կէօրէ կէրի վէրսին, եօգսա կիւնաւ իշլէմիշ օլուր. վէ ինթիմալէն գօնշուսընըն տախի կիւնաւ իշլէմէ-սինէ սէպէպ օլուր:

26. Վէլ հասըլ, կիւնաւ իշլէմէնին ճիւմլէ եօլլարընը սիզէ խուսուսէն գիքը էտէմէմ. գիրա կիւնաւ իշլէմէնին ֆարգլը եօլլարը վէ վասիթալարը վար, հաթթա անլէր հի-սապ էտէմէտիյիմ գատար չօգ տըրլար:

30. Լաքին սիզէ պու գատար տէյէ պիլիրիմ. էյէր 'էօմրիւնիւզին սօնընա գատար քէնտինիզէ տիգգաթ էթ-մէզսէնիզ, վէ ֆիքըլէրինիզի վէ սէօզլէրինիզի վէ 'ամէլ-լէրինիզի հիւքմ էթմէյիպ, Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էթ-մէզսէնիզ, վէ Րապպըն կէլիշինէ տա'իր իշիթտիյինիզ սէօ-զէ իման իլէ տէվամ էթմէզսէնիզ՝ հէլաք օլուրսընըզ: Վէ շիմտի, էյ' ատէմ, պու շէյլէրի ունութմա քի հէլաք օլմայասըն:

ՊԱՊ 5

1. Վէ մէլիք Պէնեամին գավմընա պու սէօզլէրի սէօյ-լէտիյինտէ, անլէրին՝ քէնտինին սէօյլէտիյի սէօզլէրէ ինան-տըգլարընը պիլմէք իշիւն գավմը արասընա ատէմլէր կէօն-տէրտի:

2. Վէ անլէրին ճիւմլէսի պիր սէտա իլէ նիտա էտիպ տէտիլէր. էվվէթ, պիզէ սէօյլէտիյին ճիւմլէ քէլամլարա ի-նանըրըզ. վէ հէմ տախի անլէրին էմին վէ տօղրու օլտու-ղընը պիլիրիզ, չիւնքի Րապպ իւլ Գատիրին Րուհու պիզտէ, եա'նի եիւրէլէրիմիզտէ գուվվէթլի պիր թէպտիլաթ իճ-րա էթտի, շէօյլէ քի պիր տահա կիւնաւ իշլէմէյի իսթէ-մէյիպ տա'իմա էյիլիք էթմէք իսթէր իզ:

3. Վէ պիզ քէնտիմիզ տախի Ալլահըն խայրընը վէ Րուհունըն իճրա'աթը վասիթասիյլէ կէլէճէք օլան շէյլէրէ տա'իր պէօյիւք անլայըչա նա'իլ օլտուգ. վէ էյէր միւնա-սիպ օլսա, ճիւմլէ շէյլէր հագգընտա փէյղամպէրլիք էտէ պիլիր իզ:

4. Վէ մէլիյիմիզին պիզէ սէօյլէտիյի շէյլէրէ իման էթտիյիմիզ իշիւն պու պէօյիւք մա'լիւմաթա եէթիշտիք. պու սէպէպտէն դայէթ պէօյիւք մէսէրրէթ իլէ շազ օլու-րըզ:

5. Վէ պիզ՝ Ալլահըն իրատէթինի իճրա էտիպ, պազի կիւնլէրիմիզտէ պիզէ էմր էթտիյի հէր շէյէ իթա'աթ էթ-մէք իշիւն անըն իլէ 'ահտա կիրմէյէ Րազի իզ. շէօյլէ քի մէլէք թարաֆընտան սէօյլէնիլմիշ օլան սօնսըզ 'ազապը

իւզէրիմիդէ կէթրիմէյէլիմ, վէ Ալլահըն զազապընըն քեա-
սէսինտէն իչմէյէլիմ :

6. Վէ շիմտի, մէլիք Պէնեամինին անլէրտէն արզու
էյլէտիյի քէլամլար պուռլար իտի. պուռ էճլտէն անլէրէ
տէտի. Արզու էթտիյիմ քէլամլարը սէօյլտինիզ, վէ էթ-
տիյինիզ 'աչտ սալիչ պիր 'աչտ տըր :

7. Վէ շիմտի, էթտիյինիզ 'աչտ սէպէպինտէն Քրիս-
տոսըն էվլատը, եա'նի անըն օղուլլարը վէ գըզլարը թէս-
միյէ օլունաճազսընըզ. գիրա իշթէ պուռ կիւն օ սիզի ըուհ-
ճա թէվլիտ էյլէտի. վէ սիզ՝ Նիւրէքլէրիմիզ անըն իսմի-
նէ օլան իմանըմըզ վասիթասիյլէ թէպտիլ օլունտուլար՝
տէրսինիզ. իմտի անտէն թէվլիտ օլունուպ անըն օղուլլա-
րը վէ գըզլարը օլտուռնըզ :

8. Վէ պուռ մինվալ իւզրէ ազատ սընըզ. վէ ազատ
օլմանըզ իշիւն տիկէր եօլ եօզ տըր. վէ խէլաս պուռլմազ
իշիւն տիկէր պիր իսմ եօզ տըր. իմտի Ալլահ իլէ 'աչտ է-
տէն հէր քիմսէնին՝ Քրիստոսըն իսմինի իւզէրինէ ալըպ
'էօմրիւնիւն սօնընա գատար անա իթա'աթ էթմէսինի իս-
թէրիմ :

9. Վէ վազը՝ օլաճազ քի՝ պուռնու էտէն հէր քիմսէ
Ալլահըն սաղ եանընտա պուռլունաճազ. գիրա Քրիստոսըն
իսմի իլէ թէսմիյէ օլունտուղընտան եատ օլունտուղը իս-
մինի պիլէճէք տիր :

10. Վէ վազը՝ օլաճազ քի՝ Քրիստոսըն իսմինի իւզէ-
րինէ ալմազ իսթէմէյէն հէր քիմսէ՝ տիկէր պիր իսմ իլէ
եատ օլունմալը տըր. իմտի օ քէնտիսինի Ալլահըն սօլըն-
տա պուլաճազ տըր :

11. Վէ տէր խաթըր էթմէնիզի իսթէրիմ քի թէճա-
վուզ սէպէպինտէն մա'տա, սէօզիւմէ կէօրէ սիզէ վէրէ-
ճէյիմ վէ ասլա պօզուլմայաճազ օլան իսմ պուռ տըր : իմ-
տի գալպինիզտէն պուռ իսմին պօզուլմամասը իշիւն՝ թէճա-
վուզ էթմէմէյէ տիգզաթ էտինիզ :

12. Վէ թէքրար, տէր խաթր էթմէնիզի իսթէրիմ քի
պուռ իսմ եիւրէքլէրինիզտէ տա'իմա եազըլմըզ գալըն քի՝
Ալլահըն սօլընտա պուռլունմայասընըզ, իլլա սիզէ սէօյլէյէն
սէտայը վէ թէսմիյէ օլունաճազընըզ իսմի իշիտիպ թանը-
յասընըզ :

13. Վէ ատէմ խըտմէթ էթմէտիյի էֆէնտիյի, եա-
խօտ էճնէպի օլարագ՝ քէնտի գալպինին նիյէթ ու ֆիքրին-
տէն ուզագ օլան պիր քիմսէյի նասըլ թանըյա պիլիր :

14. Վէ թէքրար, պիր ատէմ քէնտի գօնչուսընըն մէր-
քէպինի ալըպ սագլա'ր մը, պէն սիզէ՝ իսայր, տէրիմ. լա-
քին քէնտի սիւրիւսիյլէ օթլամաղա պիլէ անը պրագմազ,
իլլա սիւրիւպ տէֆ՝ էտէր. պէն սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր սիզ

Թէսմիյէ օլունտուղընըզ իսմի Թանըմազ իսէնիզ, սիզէ հէման պէօյլէ օլաճազ տըր:

15. Իմտի սիզին սապիթ վէ գալի օլմանըզը իսթէ-րիմ, տա՛իմա էյի 'ամէլլէրտէ պէօյիւյիւպ չօղալընըզ, շէօյ-լէ քի Գատիր օլան Բապպ Ալլահ, եա՛նի Քրիստոս սիզի միւ-հիւրլէյիպ սէմայա կէթիրսին: Վէ ճիւմլէ շէյլէրտէն եիւ-ճէ օլան Ալլահ, եա՛նի սէմա վէ զէմինի վէ անլէրտէ օլան հէր շէյի եարատանըն հիքմէթի, գոււվլէթի, 'ատալէթի վէ մէրհամէթի վասիթասիյլէ՝ էպէտի խէլաս վէ էպէտի հայաթա նա՛իլ օլասընըզ: Ամին:

ՊԱՊ 6

1. Վէ շիմտի մէլիք Պէնեամին հհալիյէ սէօյլէմէյի պիթիրտիքտէն սօնրա՝ Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էտիպ ա-նըն իլէ 'ահտ էթմէք իսթէյէն հէր քիմսէնին իսմինի եազ-մաղը միւնասիպ կէօրտիւ:

2. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ քիւչիւք չօճուգլարտան մա՛-տա Քրիստոսըն իսմինի իւզէրլէրինէ ալըպ 'ահտա կիրիշմէ-յէն պիր քիմսէ եօզ իտի:

3. Վէ Թէքրար, մէլիք Պէնեամին ճիւմլէ պու շէյլէ-րի պիթիրիպ, օղլու Մօսայահը քէնտի գալմը իւզէրինէ փատիշահ վէ հիւքմտար Թախսիս վէ Թագտիս էյլէտիքտէն, վէ հիւքիւմէթէ տա՛իր հէր էմրի վէրտիքտէն, վէ Ալլահըն էմրինի իշիտիպ պիլմէլէրի վէ էթտիքլէրի եէմինլէրինի տէր խաթր էտիպ՝ անլէրի Թահրիգ վէ Թա՛լիմ էթմէլէրի իշիւն քեահինլէր Թա՛եին էթտիքտէն սօնրա օ ճէմա՛աթը սալը վէրտի. վէ անլէր՝ հէր քէս խանէսինէ կէօրէ, 'ալ-տէթ էթտիլէր:

4. Վէ Մօսայահ փէտէրինին եէրինտէ սալթանաթ էթ-մէյէ պաշլատը, վէ հիւքիւմէթ էթմէյէ պաշլատըղընտա, օթուզ եաշընտա իտի: Վէ Լիհայըն Շէրուշալիմտէն չըզ-տըղընտան պէրի պիւթիւն վագըթ տէօրթ եիւզ եէթմիշ ալթը սէնէ իտի:

5. Վէ մէլիք Պէնեամին իւչ սէնէ եաշայըպ էօլտիւ:

6. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Մօսայահ Բապպըն Թա-րիգլէրինտէ եիւրիւյիւպ անըն հիւքմլէրինի վէ գանուշլա-րընը հըֆզ էթտի. վէ Ալլահըն անա էմր էթտիյի շէյլէրի հէր խուսուստա իճրա էյլէտի:

7. Վէ մէլիք Մօսայահ քէնտի գալմընա Թօփրաղը Թիմար էթտիրտի. վէ պիզգաթ քէնտիսի տախի եէրի Թի-մար էյլէտի, շէօյլէ քի հհալիյէ աղըրլըզ օլմայըպ, փէտէ-

րինին էլէտիյինէ կէօրէ հէր խուսուստա քէնտիսի տախի եափսըն: Վէ իւշ սէնէ զարֆընտա պիւթիւն էհալի արասընտա միւնազա'ա օլմատը:

ՊԱՊ 7

1. Վէ շիմտի վազը՝ օլտու քի՝ մէլիք Մօսայան իւշ սէնէ տէվամ իւզրէ սէլամէթտէ օլտուգտան սօնրա, Լիհայ-Նիֆայըն տիյարընա, եախօտ Լիհայ-Նիֆայ չէհրինտէ սաքին օլմագ իւզրէ կէրի տէօնէն էհալիյէ տա'իր պիւմէյէ արգու էլէտի. զիրա քէնտի գափմը՝ անլէրին Զարահէմլա տիյարընտան չըգտըղընտան պէրու՝ անլէր հագգընտա պիր չէյ իշիթմէտիլէր. պու սէպէպտէն անը թա'ճիզ էթտիլէր:

2. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէլիք Մօսայան Լիհայ-Նիֆայ տիյարընա կիտիպ, պիրատէրլէրի հագգընտա սիւ"ալ էթմէլէրի իշիւն քէնտի գուվվէթլի ատէմլէրինտէն օն ալթը քիշինին կիթմէսինէ իզն վէրտի:

3. Վէ անլէր էրթէսի կիւն եօլա չըգտըլար. վէ Զարահէմլա նէսլինտէն՝ Ամմօն իսմինտէ գուվվէթլի վէ գուտրէթլի պիր ատէմ անլէր իլէ պէրապէր օլուպ, գըլաղուզլարը իտի:

4. Վէ շիմտի անլէր Լիհայ-Նիֆայ տիյարընա կիթմէք իւզրէ պէրրիյէտէ գանղը եօլտան կիտէճէքլէրինի պիւմէտիքլէրինտէն, չօգ կիւնլէր, հաթթա գըրգ կիւն պէրրիյէտէ տօլաշտըլար:

5. Վէ անլէր գըրգ կիւն տօլաշտըգլարընտա, Շայլօմ տիյարընըն շիմալ թարաֆընտա օլան պիր թէփէյէ կէլիպ չասըրլարընը գուրտըլար:

6. Վէ Ամմօն քէնտի պիրատէրլէրինտէն իւշիւնիւ, եա'նի Ամալէքայ, Հիլէմ, վէ Հէմի ալարագ, Նիֆայ տիյարընա կիրտի:

7. Վէ Նիֆայ վէ Շայլօմ տիյարըն էհալիսինին փատիշահընա թէսատիւֆ էթտիլէր. վէ անըն մուհաֆըզ'ասքէրլէրի թարաֆընտան իհաթէ օլունտըլար. վէ անլէր անլէրի ալըպ, պաղլայարագ մահպէսէ աթտըլար:

8. Վէ անլէր իքի կիւն մահպէստէ գալտըգտան սօնրա, փատիշահըն հուզուընա կէօթիւրիւլիւպ, էլլէրինին պէնտլէրի չէօգիւլտիւ. վէ անլէր փատիշահըն էօնիւնտէ տուրուպ՝ սիւ"ալընա ճէվապ վէրմէլէրինէ միւսա'ատէ օլունտու, եախօտ էմր օլունտուլար:

9. Վէ օ անլէրէ տէտի. իշթէ պէն, Լիմհայ, իպն ի նուհ, իպն ի Զէնիֆ իմ. վէ պու Զէնիֆ պու տիյարըն, եա'նի փէտէրլէրինին տիյարընը թէվէրրիւա էթմէք իւզրէ Զարա-

հէմլա տկարընտան չըգտը. վէ հհալինին րէ"ի իլէ փա-
տիշահ ինթիխապ օլուհտու :

10. վէ շիմտի, պէն քէնտի մուհաֆըզլարըմ իլէ
գափուտան չըգտըղըմտա, սիզին շէհրին հիսարլարընա եագ-
լաշմագա պու տէրէճէ ճէսարէթինիզին սէպէպի նէ օլտու-
ղընը պիւմէք իսթէրիմ :

11. վէ սիզի էսիրկէյիպ սագլատըղըմըն սէպէպի պու
տըր քի՝ հագգընըզտա իսթիճվապ էտէյիմ, եօգսա մու-
հաֆըզլարըմ էլիլէ սիզի էօլտիւրէճէք իտիմ: Շիմտի սէօյ-
լէյէ պիլիրսինիզ :

12. վէ Ամմօն սէօյլէմէյէ մէ"զուհն օլտուղընը կէօր-
տիւքտէ, իլէրի կիտիպ փատիշահըն էօնիւնտէ էյիլտի. վէ
թէքրար գալգարագ տէտի. էյ՝ մէլիք, պու կիւն Ալլահըն
'ինտինտէ չօգ մէմնուհն իմ քի տահա հայաթտա օլուպ սէօյ-
լէմէյէ իզն ալտըմ. իմտի ճէսարէթ իլէ սէօյլէմէյէ պաշ-
լայաճաղըմ :

13. Զիրա պիլիրիմ քի էյեր պէնի թանըսա իտինիզ,
պու պէնտլէրին իւզէրիմտէ պուլուհնմասընա միւսա՝ատէ
էթմէյէճէք իտին. զիրա պէն, Ամմօն իմ, վէ Զարահէմլա
նէսլինտէն իմ. վէ պէն՝ Զէնիֆին Զարահէմլա տկարընտան
չըգարմըլ օլտուղը պիրատէրլէրիմիզէ տա"իր սիւ"ալ էթ-
մէյէ կէլտիմ :

14. վէ շիմտի Լիմհայ Ամմօնըն սէօզլէրինի իշիթտիք-
տէն սօնրա, զիյատէսիլլէ մէսրուր օլուպ տէտի. Շիմտի է-
յի պիլիրիմ քի՝ Զարահէմլա տկարընտա օլան պիրատէրլէ-
րիմ տահա եաշամագտա տըր. վէ շիմտի մէսրուր օլաճա-
ղըմ, վէ եարըն գալմըմը տախի մէսրուր էթտիւրէճէյիմ :

15. Զիրա իշթէ պիզ Լէմանլըլարա էսիր օլտըգ. վէ
իւզէրիմիզէ կէօթիւրիւլմէսի աղըր օլան վէրկի գօնուլ-
մուշ տըր. վէ շիմտի պիրատէրլէրիմիզ պիզի էսարէթտէն
եախօտ Լէմանլըլարըն էլլէրինտէն գուրթարաճագլար տըր.
վէ պիզ անլէրին էսիրլէրի օլալըմ. զիրա Նիֆայլըլարա
գուլ օլմագ՝ Լէմանլըլարըն մէլլիյինէ խարաճ վէրմէքտէն
էյի տիր :

16. վէ շիմտի մէլիք Լիմհայ քէնտի մուհաֆըզլարը-
նա էմր էթտի քի Ամմօնը վէ պիրատէրլէրինի պիր տահա
պաղլամաուընլար: վէ անլէրի Շայլօմըն շիմալ թարաֆըն-
տա օլան թէփէյէ, քէնտի պիրատէրլէրինի կէթիրմէյէ կէօն-
տէրտի. շէօյլէ քի էէյիպ իշսինլէր վէ եօլճուլըղըն եօրղուհ-
լըղընտան իսթիրահաթ էյլէսինլէր: Զիրա անլէր չօգ գահ-
մէթ, աճլըգ, սուսուզլըգ վէ եօրղուհլըգ չէքմիշ իտիլէր :

17. վէ շիմտի վագը՝ օլտու քի՝ էրթէսի կիւն մէլիք
Լիմհայ պիւթիւն գալմընա սէօյլէյէճէյի սէօզլէրինի իշիթ-
սինլէր՝ տէյու հէյքէլէ ճէմ՝ օլուհմալարընը՝ իլան էթտի :

18. Վէ անլէր թէճէմմիւ՝ էթտիքլէրինտէ, օ անլէրէ պու մինվալ իւզրէ սէօյլէյիպ տէտի. էյ՝ գաւմըմ, պաշընըզը գալտըրըպ միւթէսէլլի օլունըզ. զիրա իշթէ վագըթ հագըն տըր, եախօտ ուզագ տէյիլ տիր քի՝ ճիւմլէ պօշա կիտէն չապամըզա գարշը տիւշմէնլէրիմիզէ արթըզ թապի՝ օլմայաճաղըզ. վէ սօն չալըշմամըզըն միւյէսսէր օլաճաղընա՝ իթիմատ էտէրիմ:

19. Իմտի սիզ պաշընըզը գալտըրըպ չազ օլունըզ, վէ Ալլահա, եա՛նի Ապրահամըն, Իսհագըն վէ Եա՛գուպըն Ալլահընա, վէ Պէն ի Իսրայէլի Մըսըր տիյարընտան չըգարան, վէ անլէրի Պահր Ը Անմէրտէն գարատան կէչիբէն, վէ անլէրի շէօլտէ էօլմէսինլէր՝ տէյու մէնն իլէ պէսլէյիպ անլէր իշիւն տահա չօգ էյիլիքլէր իճրա էտէն Ալլահա կիւվէնիսիզ:

20. Վէ թէքրար, պու յայնի Ալլահ էճտատլարըմըզը Եէրուշալիմ տիյարընտան չըգարտը, վէ քէնտի գաւմընը շիմտիյէտէք սագլայըպ՝ մուհաֆագա էթտի. վէ մէքրուհաթըմըզ սէպէպինտէն պու էսիրլիյէ տիւշար օլտուգ:

21. Վէ սիզ ճիւմլէնիզ պու կիւն շահիտ սինիզ քի պու գաւմ իւզէրէնէ փատիշահ նասպ օլունան Ձէնիֆ փէտէրիմիզին տիյարընը թէմէլլիք էթմէք իշիւն հատտէն զիյատէ դայրէթ կէօութէրէրէք, մէլիք Լէմանըն հիլէ վէ տէսիսէլէրինէ ալտանտը. զիրա մէլիք Լէման մէլիք Ձէնիֆ իլէ պիր մուգաւլէլէ էթտի քի՝ տիյարըն պիր գըսմընը, եա՛նի Լիհայ-նիֆայ շէհրի վէ Շայլօմ շէհրինի վէ էթրաֆընտա պուլունան թօփրաղը թէմէլլիք էթմէսի իշիւն անաթէսլիմ էյլէսին:

22. Վէ օ պունու էթտի քի՝ պու գաւմը թապի՝ վէ էսիր էթսին. վէ իշթէ պիզ շիմտի Լէմանլըլարըն փատիշահընա խարաճ վէրիբիզ. վէ Մըսըր պուղտայըմըզ, արփամըզ վէ հուպուպաթըմըզըն հէր ճինսինին եարըսընը, վէ սիւրիւ վէ սըղըրըմըզըն եարըսընը, հաթթա մալիք օլտըղըմըզ հէր շէյին եարըսընը Լէմանլըլարըն մէլլի՝ հայաթըմըզըն պէտէլի իշիւն պիզտէն գապթ էտէր:

23. Վէ շիմտի պու գատար եիւք չէճմէք աղըր տէյիլ մի. վէ իզթիրապըմըզ պէօյիւք տէյիլ մի. իշթէ միւթէ՝ սիւֆ օլմաղա նէ գատար սէպէպիմիզ վար տըր:

24. Պէլի՝ սիզէ տէրիմ քի, միւթէ՝ սիւֆ օլմաղա սէպէպիմիզ չօգ տըր. իշթէ պիրատէրլէրիմիզտէն նէ՝ գատարը գաթլ օլունտու. վէ կիւնահ սէպէպինտէն անլէրին գանը պօշա տէօքիւլտիւ:

25. Զիրա էյէր պու գաւմ թէճափուզ էթմէզսէ իտի, Բապպ անլէր իւզէրինէ պու պէօյիւք պէլանըն կէլմէսինէ միւսա՛ատէ էթմէզ իտի: Լաքին անըն քէլամլարընը տին-

լէմէք իսթէմէտիքլէրինտէն , արալարընտա միւնազա'ա զու-
հուր էտիպ , պիր պիրլէրինին գանընը տէօքտիւլէր :

26. Վէ Րապպըն պիր փէյղամպէրինի , եա'նի անլէրին
կիւնաւ վէ մէքրուհաթը , հաթթա Քրիստոսըն կէլիլի , վէ
կէլէճէք օլան չօգ շէյլէր հազգընտա փէյղամպէրլիք էտէն
Ալլահըն միւնթէխապ պիր ատէմինի էօլտիւրտիլէր :

27. Վէ օ անլէրէ՛ Քրիստոս Ալլահ վէ հէր շէյին փէ-
տէրի տիր . վէ իւզէրինէ ինսան շէքլի , եա'նի իպթիտատէն
ինսանըն եարատըլմըլ օլտուղը շէքլի ալաճաղընը սէօյլէտի-
յի իշիւն , եախօտ թա'պիրի տիկէրլէ , ինսան Ալլահըն սիւ-
րէթինտէ եարատըլտըղընը , վէ Ալլահըն պէն ի ատէմ արա-
սընա էնիպ իւզէրինէ թէն վէ գան ալաճաղընը , վէ տիւն-
եատա կէզէճէյինի՛ սէօյլէտիյի իշիւն անլէր անը էօլտիւր-
տիւլէր :

28. Վէ Ալլահըն դազապընը իւզէրլէրինէ կէթիրէն
տահա չօգ շէյլէր էթտիլէր . իմտի էսիր օլտուգլարը վէ շէ-
տիտ մէշազգաթլարլէ վուրուլտըզլարը իշիւն քի'մ թէ'աճ-
ճիւպ էտէր :

29. Զիրա իշթէ Րապպ՝ Պէն գաւմըն թէճաւուղ էթ-
տիքլէրի կիւնտէ անլէրէ եարտըմ էթմէյէճէյիմ . իլլա մու-
վաֆֆազ օլմամալարը իշիւն եօլլարընը չիթ իլէ գափատա-
ճաղըմ : Վէ էթտիքլէրի մու'ամէլաթ էօնլէրինտէ թէօ-
քէզ քիւթիւյիւ օլաճազ տըր՝ տէտի :

30. Վէ թէքրար օ՛ իշէր գաւմըմ նափաքըզ էքէր
իսէ , Փուրթուռնատա սաման ուֆաղը պիշէճէքլէր . վէ անըն
նէթիճէլէրի գէհիր տիր՝ տէտի :

31. Վէ թէքրար օ՛ իշէր գաւմըմ նափաքըզ էքէր-
սէ , տէր հալ խարապիյէթ կէթիրէն շարգ ըիւզկեարը պի-
շէճէքլէր տիր՝ տէտի :

32. Վէ շիմտի Րապպըն սէօզիւ իքմալ օլուռնտու , վէ
սիզ վուրուլմուշ վէ էզիլմիշ օլտուռնըզ :

33. Վէ էյէր Րապպա տէօնիւպ տէ , գալպին թամմ
մազսէտիլէ անա 'իթիմատ էտէրսէնիզ , վէ Ֆիքրին պիւ-
թիւն դայրէթիլէ անա սէճտէ գըլարսանըզ , օ սիզի քէնտի
հիւսն ի իրատէթինէ կէօրէ՛ էսիրլիքտէն գուրթարաճազ
տըր :

ՊԱՊ 8

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՛ մէլիք Լիմհայ քէնտի գաւմը-
նա սէօյլէմէյի պիթիրտի . վէ անլէրէ չօգ շէյլէր սէօյլէտի
իսէտէ , պու քիթապտա անճազ ազընը եազմըլ իմ . վէ
քէնտի էհալիսինէ՛ Զարահէմա տիյարընտա օլան պիրատէր-
լէրինէ տա'իր ճիւմլէ շէյլէրի սէօյլէտի :

Թաշլատըզլարը վէ Էօլտիւրտիւքլէրի սէպէպտէն հէլաք օլա-
ճազլար․ պու Էճլտէն՝ մուգատտէսլէրին գանընըն սէտասը
անլէր 'ալէյհինէ եէրտէն Ալլահա չըգաճազ տըր :

4. Իմտի կէլէճէք կիւն ճիւմլէ միւթէքէպպիրլէրի
վէ Փըսգ իշլէյէնլէրի եագաճազ , գիրա անլէր սաման կի-
պի օլաճազ տըր՝ տէյու Րապպիւլ Ճիւնուտ պույուրուր :

5. Վէ գէմինին տէրինլիյի փէյղամպէրլէրի վէ մուգատ-
տէսլէրի գաթլ էտէնլէրի եուտաճազ , վէ տաղլար անլէրի
սէթր էտէճէք . վէ գասըրղալար անլէրի կէօթիւրէճէք , վէ
պինալար անլէրին իւգէրինէ տիւշէճէք վէ անլէրի փարէլէ-
յիպ Թօզ կիպի չիյնէյէճէք տիր :

6. Վէ անլէր՝ կէօք կիւրիւլթիւսիւ վէ շիմշէքլէր վէ
հէր նէվ՝ խարապիյէթ իլէ գիյարէթ օլունաճազլար տըր :
Ձիրա Րապպըն զազապընըն աթէշի անլէրի եագաճազ , վէ
անլէր սաման կիպի օլաճազ . վէ կէլէն կիւն անլէրի Թէ-
լէֆ էտէճէք տիր՝ տէյու Րապպիւլ Ճիւնուտ պույուրուր :

7. Գավմըմըն գաթլ օլանլարը սէպէպինտէն ճանըմըն
աղըր վէ իզթիրապը նէ գատար պէօյիւք տիր : Ձիրա պէն ,
Նիֆայ , անը կէօրտիւմ , վէ ազ գալտը քի Րապպըն հու-
զուրընտտ Թէլէֆ օլույօր իտիմ : Լաքին պէն Ալլահըմա՝
Թարիգլէրին 'ատիլ տիր՝ տէյու նիտա էթմէլիյիմ :

8. Ամմա փէյղամպէրլէրի գաթլ էթմէյիպ անլէրին
քէլամլարընը տինլէյէն , վէ գօվալայը վար իքէն , վէրիլէ-
ճէք 'ալամէթլէր իշիւն Քրիստոսա տօղրու պագանլար , իշ-
թէ հէլաք օլմայաճազ օլանլար պունլար տըր :

9. Լաքին Սալահ Օղլու անլէրէ կէօրիւնէճէք , վէ ան-
լէրէ շիֆա վէրէճէք . վէ իւշ նէսլլէր անտէ սէլամէթտէ
եաշայաճազլար , վէ տէօրտիւնճիւ նէսլտէն Նիշէլէր տախի
սալահտա էօլէճէքլէր տիր :

10. Վէ պու սէլամէթ վագթը պիթտիյինտէ , գավմը-
մըն խարապիյէթի սէրի"էն կէլէճէք տիր . վէ ճանըմա աղ-
ըր վէրտի իսէտէ , եինէ անը կէօրտիւմ , վէ անըն վուգու՝
պուլաճաղընը պիլիւրիմ . անլէր քէնտիլէրինի հիշէ սաթա-
ճազլար . վէ անլէրին քիպը ու սէֆահէթինին ճէգասը իա-
րապիյէթ պիշմէք օլաճազ տըր . զիրա անլէր քէնտիլէրինի
շէյթանա Թէսլիմ էթտիքլէրի վէ նուրը սէչմէյիպ զուլմէթին
իշլէրինի ինթիխապ էթտիքլէրի սէպէպտէն ճէհէննէմէ էն-
մէլի տիրլէր :

11. Ձիրա Րապպըն Րուհու տա"իմա ինսան իլէ ճէհտ
էթմէյէճէք , վէ Րուհ ինսան իլէ ճէհտ էթմէյի Թէրք էթ-
տիյինտէ , օլ գէման խարապիյէթ սէրի"էն կէլէճէք տիր . վէ
ճանըմը միւքէտտէր էտէն շէյ պու տըր :

12. Վէ Նէհուտիլէրին՝ Յիսուսըն հագիգի Մէսիհ օլ-
տուղունա տա"իր իգնա էտիմէլէրի լազըմ օլտուղունը

սէօյլէտիյիմ կիպի, Թա"իֆէլէրին՝ Յիսուսըն հագիգի Քրիստոս, եա'նի էպէտի Ալլահ օլտուղընա գանմալը տըրլար:

13. Վէ օհէր իման էտէն քիմսէյէ Րուհ իւլ Գուտսըն գուվվէթի վասըթասըյլէ քէնտինի իզհար էտէր, պէլի՝ հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գապմա՝ իմանլարընա կէօրէ, պէնի ատէմ արասընտա օմիւ՝ճիզաթ, 'ալամէթ վէ 'աճա'իպաթ իճրա էտէր օլտուղընա տա'իր գանտըրըմալարը տախի կէրէք տիր:

14. Լաքին իշթէ սօն կիւնլէրէ, հաթթա Րապպ Ալլահըն պէն ի ատէմէ պու շէյլէրի իզհար էտէճէյի գէմանա տա'իր սիզէ փէյլամպէրլիք էտէրիմ:

15. Զիրա պէնիմ գիւրրիյէթիմ վէ պիրատէրլէրիմին գիւրրիյէթի իմանսըզլըղա տիւշիւպ՝ Թա"իֆէլէր Թարաֆընտան վուրուլտըգտան, վէ Րապպ Ալլահ անլէրի օրտու իլէ իհաթէ վէ Թապեալար իլէ մուհասէրէ էտէրէք 'ալէյհէրինէ իսթիհքեամ եափտըգտան, վէ անլէրի ալչազլատըպ Թօփրաղա էնտիրտիքտէն, հաթթա անլէր մահվ օլմուշ կիպի օլտուգտան սօնրա, եինէ տէ սալիհլէրին քէլամլարը եազըլաճազ, վէ սատըզլարըն տու'ալարը իշիտիլէճէք, վէ իմանսըզլըղա տիւշմիւշ օլանլարըն ճիւմլէսի ունուտըմայաճազ տըր:

16. Զիրա հէլաք օլանլար՝ անլէրէ եէրտէն սէօյլէյէճէք, վէ ալչազլանըպ սէօյլէրի Թօփրաղտան սէօյլէյէճէք, վէ սէսլէրի ճինճի սէսինէ մալիք օլան քիմսէյին սէսի կիպի օլաճազ. գիրա անլէրէ տա'իր Թօփրաղտան Փըսըլտամազ իշիւն Րապպ Ալլահ անա գուվվէթ վէրէճէք, վէ անլէրին սէօյլէրի Թօփրաղտան Փըսըլթը կիպի չըգաճազ տըր:

17. Զիրա Րապպ Ալլահ պէօյլէ պուլոլուր. Անլէր առասընտա վուգու՝ պուլաճազ շէյլէրի եազաճազլար, վէ անլէր պիր քիթապ իշինտէ եազըլըպ միւհրլէնէճէք տիր: Վէ իմանսըզլըղա տիւշմիւշ օլանլար՝ եազըլարա մալիք օլմայաճազ տըր. գիրա անլէր Ալլահըն շէյլէրինի պօզմաղա ճէհտ էտէրլէր:

18. Իմտի հէլաք օլմուշ օլանլարըն սէրի'էն հէլաքա տիւշար օլտուգլարը միսիլու, պէօյլէճէ տէհէթլի օլանլարըն ճիւմհուրը սէրի'էն հէլաք օլուպ՝ ուչան սաման ուֆաղը կիպի օլաճազ տըր: Պէլի՝ պու ափանսըզ, վէ պիր անտէ օլաճազ տըր՝ տէյու Րապպ Ալլահ պուլոլուր:

19. Վէ վազը՝ օլաճազ քի իմանսըզլըղա տիւշմիւշ օլանլար Թա"իֆէլէրին էլիլէ վուրուլաճազ տըր:

20. Վէ Թա"իֆէլէր՝ քէնտի կէօյլէրինին քիպրի սէպէպինտէն իֆթիխար էտիպ Թէօքէզ Թաշընըն պէօյիւքիլինտէն տիւշէճէքլէր, վէ շօգ քիլիսէլէր պինա էտէճէքլէր իսէտէ, Ալլահըն գուվվէթինի վէ միւ՝ճիզաթընը իպթալ

էտէճէքէր, վէ քեար իշիւն, վէ ֆուգարանն երւզիւնիւ էզմէք իւզրէ, քէնտիլէրինէ՝ քէնտիլէրին հիքմէթինի վէ թա'լիմաթընը վա'զ էտէճէքէր տիր:

21. վէ հասէտէ վէ նիզայա վէ պէտիսալըզա սէպէ-պիյէթ վէրէն չօգ քիլիսէլէր թէ'սիս էտէճէքէր տիր:

22. վէ գատիմ զէմանլարտա օլտուղը կիպի՝ շէթա-նըն շիրքէթլէրինէ կէօրէ, կիզլի շիրքէթլէր տախի պու-լունաճագ տըր: Զիրա շէթան պու շէլէրին թէմէլի տիր. պէլի՝ գաթլ վէ զուլմէթին հէր նէվ՝ իշլէրինին թէմէլի օ տըր: վէ օ անլէրի գաթը իփլէր իլէ իլ էլ էպէտ պաղ-լայանա գատար ինճէ քէթէն իփլէրիլէ անլէրի պօյուլնա-րընտան տէլպէթ էտէր:

23. Զիրա, էյ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, սիզէ տէ-րիմ քի՝ րապպ Ալլահ զուլմէթտէ իշլէմէզ:

24. Տիւնեանըն մէնֆա'աթը իշիւն օլմատըզճա օ պիր շէլ էթմէզ. վէ օ՝ հէր ատէմի քէնտինէ ճէլպ էթմէք իւզ-րէ քէնտի հայաթընը վէրմէք տէրէճէսինէ գատար տիւն-եայը սէվէր, պու սէպէպտէն խէլասընա նա'իլ օլմագտան հիշ պիր քիմսէյի մէն՝ էթմէզ:

25. Իշթէ, քիմսէյէ՝ Պէնտէն կիտին, տէ'ր մի. իշթէ պէն սիզէ՝ խայր, տէրիմ. Լաքին տիւնեանըն նիհայէթինէ գա-տար ճիւմլէսինէ, Կէլինիզ, մէճճանէն սիւտ վէ պալ սա-թըն ալընըզ՝ տէր:

26. Իշթէ պիր քիմսէյէ՝ սինազօղլարտան՝ եախօտ 'ի-պատէթ խանէլէրտէն չըզմասընը էմր էթտի՞ մի, իշթէ սի-զէ՝ խայր, տէրիմ:

27. Անըն խէլասընտան հիսսէտար օլմագտան պիր քիմ-սէյի մէն՝ էթտի՞ մի, իշթէ սիզէ՝ խայր, տէրիմ. Լաքին հէր ատէմէ մէճճանէն վէրիլիւր, վէ օ գալմընա՝ Հէր ատէմի թէվպէ էթմէյէ գանտըրմալը իտիքլէրինի էմր էյլէտի:

28. Իշթէ րապպ պիր քիմսէյէ՝ Պէնիմ լութֆըմտան հիսսէտար օլմայաճագլար տըր՝ տէտի՞ մի. իշթէ սիզէ՝ խայր, տէրիմ. Փագաթ հէր ատէմին իմթիյազը միւսապի տիր. վէ եասագ ալթընտա օլան եօգ աըր:

29. վէ քեահին հիլէլէրի օլմասըն՝ տէյու Ալլահ էմր էյ-լէտի: Զիրա իշթէ քեահին հիլէլէրի պու տըր քի՝ ատէմլէր իւճրէթ վէ տիւնեանըն շան ու շէօհրէթի իշիւն վա'զ էտէր լէր, վէ կէյա տիւնեայը թէնվիր էթմէք իւզրէ քէնտի քէնտիլէրինի թա'յին էտէրլէր. Լաքին Սիօնըն խայրընը ա-րամազլար:

30. Իշթէ րապպ պու հիլէլէրի եասագ էթտի: Իմտի րապպ Ալլահ էմր էթտի քի՝ հէր ատէմ շէֆագաթ սահի-պի օլմալը, վէ պու շէֆագաթ մուհապպէթ տէմէք տիր. վէ պիր քիմսէյին մուհապպէթի պուլունմատըզճա, պիր

չէյ տէյիւ տիր: Պու էճլտէն էյէր անլէրին մուհապպէթլէ-
րի օլսա իտի, Սիօնտա օլան իշճիլէրին հէլաք օլմասընա
միւսա՛ատէ էթմէզլէր իտի:

31. Ամմա Սիօնտա օլան խըտմէթքեար՝ Սիօն իշիւն
չալըշմալը, զիրա էյէր ազչէ իշիւն չալըշըրլարսա, հէլաք
օլաճազլար տըր:

32. Վէ թէքրար Րապպ Ալլահ ատէմլէրէ՛ Գաթլ էթ-
մէյէսին. եալան սէօլէմէյէսին. սըրգաթ էթմէյէսին. Ալ-
լահըն իսմինի պիհուտէ եէրէ աղզընա ալմայասըն. հասէտ
էթմէյէսին. պէտխահլըզ էթմէյէսին. եէքտիկէրինիզ իլէ
ղաՎղա էթմէյինիզ. զինա էթմէյէսին. պուռլարըն հիշ պի-
րինի իճրա էթմէյէսինիզ. զիրա պուռլարը իճրա էտէն քիմ-
սէ հէլաք օլաճազ տըր՝ տէյու էմր էթտի:

33. Զիրա պու Փըսզլարըն հիշ պիրիսի Րապպտան կէլ-
մէզ, չիւնքի օ պէն ի ատէմ արասընտա անճազ էյի օլանը
իճրա էտէր: Վէ պէն ի ատէմէ փէք աչըզ օլմայան պիր
չէյ եափմազ: Վէ օ՝ քէնտինին խայրընտան հիսսէտար օլ-
մալարը իշիւն ճիւմլէյի քէնտինէ տ՛աՎէթ էտէր, վէ օ՝
անա կէլէն կէրէք սիյահ, կէրէք պէյազ, կէրէք էսիր, կէ-
րէք ազատ, կէրէք էրքէք կէրէք դարը, հիշ քիմսէյի մէն՝
էթմէզ: Վէ օ՝ փութփէրէսթլէրի պիլէ տէր խաթըր է-
տէր, վէ Ալլահըն ՚ինտինտէ հէր քէս հէմ Եէհուտի հէմ
Թա՛իֆէ պիր տիր:

ՊԱՊ 27

1. Ամմա իշթէ սօն կիւնլէրտէ, եախօտ Թա՛իֆէլէրին
կիւնլէրինտէ, կէրէք պու տիյարա կէլէնլէր, կէրէք տիկէր
տիյարլարտա պուլուռնանլար, պէլի՛ զէմինին պիլ ճիւմլէ
տիյարլարընտա օլան քեաֆֆէ ի Թա՛իֆէ միլլէթլէր՝ վէ հէմ
տախի Եէհուտիլէր, Փըսզ վէ մէքրուհաթ իլէ սէրխօշ օ-
լաճազլար տըր:

2. Վէ օլ կիւն կէլտիյինտէ, Րապպ իւլ ձիւնուտ ան-
լէրի կէօք կիւրիւլթիւսի, զէլզէլլէր վէ հիյպէթլի սէսլէր,
Փուրթուռնա վէ շիտտէթլի դասըրղա իլէ, վէ թէլէֆ էտէն
աթէշ ալէՎիլլէ գիյարէթ էտէճէք տիր:

3. Վէ Սիօն ՚ալէյհինէ մուհարէպէ էտիպ, անը Թազ-
եիզ էտէն հէր միլլէթ, կէճէ բույասը կիպի օլաճազ տըր.
պէլի՛ աճ օլան ատէմ բույասընտա Թա՛ամ եէյիպ տէ, ու-
յանտըղընտա գարնը աճ օլտուղը կիպի, վէ եախօտ սու-
սամըշ ատէմ բույասընտա սու իշիպ տէ ույանտըղընտա
պայըլըպ տէրուռնի եանտըղը կիպի օլաճազ տըր. պէլի՛

Սիօն տաղը՝ 'ալէյհինէ մուհարէպէ էտէն պիլ՝ ճիւմլէ թա" - իֆէլէրին ճիւմհուրընա էօյլէ օլաճագ տըր :

4. Է՛յ պիլ ճիւմլէ Փըսզ իշլէյէնլէր, տուրուպ թէ՛ ան- ճիւպ էտինիզ, զիրա նիտա էտէրէք պաղըրաճագսընըզ . վէ սէրխօշ օլաճագսընըզ, ամամ շէրապտան տէյիլ, վէ սալլանաճագսընըզ, ամամ միւսքիրտէն տէյիլ տիր :

5. Զիրա Բապպ րուհունըզ իւզէրինէ աղըր ույգու կէթիրմիշ տիր : Սիզ կէօզլէրինիզի գափատընըզ, վէ փէյ- դամպէրլէրի վէ հիւքմատըրընըզը րէտտ էթտինիզ, վէ օ՝ Փըսզընըզ սէպէպինտէն՝ նէպիլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ փէրտէ չէքտի :

6. Վէ վագըր՝ օլաճագ քի՝ Բապպ Ալլահ սիգէ պիր քի- թապըն քէլամլարընը մէյտանա կէթիրէճէք, վէ անլէր ու- յումըզ քիմսէլէրին քէլամլարը օլաճագ տըր :

7. Վէ քիթապ միւհիւրլի օլաճագ տըր . վէ քիթապ- տա՝ տիւնեանըն իպթիտասընտան թա սօնընատէք, Ալլահ- տան պիր վահի պուլունաճագ տըր :

8. Իմտի պու միւհիւրլի օլտուղընտան, միւհիւրլի օլան սէօզլէր գաւմլարըն Փըսզ վէ մէքրուհաթը կիւնիւն- տէ գուհուր էթմէյէճէք . պինա՛էն 'ալէյհ քիթապ անլէր- տէն սագլանաճագ տըր :

9. Ամամ քիթապ՝ պիր ատէմէ վէրիլէճէք, վէ օ՝ քի- թապըն սէօզլէրինի, եա՛նի՝ թօփրագտա ույումըզ օլանլա- րըն սէօզլէրինի տիկէր պիր ատէմէ վէրէճէք տիր :

10. Ֆագաթ օլ ատէմ՝ նէ միւհիւրլէնմիշ օլան քէ- լամլարը, վէ նէտէ քիթապը վէրէճէք . զիրա քիթապ՝ Ալ- լահըն գուվվէթիլլէ միւհիւրլէնէճէք տիր . վէ միւհիւրլէն- միշ վահի քիթապտա գալըպ՝ Բապպըն միւնասիպ վագ- թընտա գուհուր էտէճէք տիր : Զիրա իշթէ, անլէր տիւն- եանըն թէ՛ սիսինտէն պէրու՝ հէր շէյի պէյան էտէր :

11. Վէ վագըրթ կէլէճէք քի միւհիւրլէնմիշ քիթապըն քէլամլարը տամլար իւզէրինտէ օգուհուլաճագ . վէ Քրիս- տոսըն գուվվէթիլլէ օգուհուլաճագլար . վէ պէն ի ատէմ արասընտա վուգու՝ պուլմուշ, վէ թա տիւնեանըն սօնընա- տէք վուգու՝ պուլաճագ շէյլէրին քեաֆֆէսի անտէ պէյան օլունաճագ տըր :

12. Իմտի, քիթապ զիքըր էթտիյիմ ատէմէ վէրիլտիյի կիւնտէ, քիթապ տիւնեանըն կէօզլէրինտէն սագլանաճագ : Վէ քիթապա նա՛իլ օլան ատէմ, վէ Ալլահըն գուվվէթիլլէ քիթապը կէօրէն իւշ շահիտ միւսթէսնա օլարագ, քիմսէ- նին կէօզլէրի անը կէօրմէյէճէք . վէ անլէր՝ քիթապ վէ անտէ պուլունան շէյլէր հագգ օլտուղընա շէհատէթ էտէ- ճէքլէր տիր :

13. Վէ Ալլահըն իրատէթիլլէ պէն ի ատէմէ շէհատէթ

յի վատընա կէօրէ կէրի վէրսին, եօգսա կիւնան իշլէմիշ օլուր. վէ իհթիմալէն գօնշուսընըն տախի կիւնան իշլէմէ-սինէ սէպէպ օլուր:

26. Վէլ հասըլ, կիւնան իշլէմէնին ճիւմլէ եօլլարընը սիգէ խուսուսէն գիքը էտէմէմ. զիրա կիւնան իշլէմէնին ֆարգլը եօլլարը վէ վասիթալարը վար, հաթթա անլէր հի-սապ էտէմէտիյիմ գատար չօգ տըրլար:

30. Լաքին սիգէ պու գատար տէյէ պիլիրիմ. էյէր 'էօմրիւնիւզին սօնընա գատար քէնտինիգէ տիգգաթ էթ-մէզսէնիգ, վէ ֆիքրլէրինիգի վէ սէօզլէրինիգի վէ 'ամէլ-լէրինիգի հիւքմ էթմէյիպ, Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էթ-մէզսէնիգ, վէ Րապպըն կէլիշինէ տա'իր իշիթտիյինիգ սէօ-զէ իման իլէ տէվամ էթմէզսէնիգ՝ հէլաք օլուրսընըզ: Վէ շիմտի, էյ՝ ատէմ, պու շէյլէրի ունութմա քի հէլաք օլմայասըն:

ՊԱՊ 5

1. Վէ մէլիք Պէնեամին գաւմընա պու սէօզլէրի սէօյ-լէտիյինտէ, անլէրին՝ քէնտինին սէօյլէտիյի սէօզլէրէ ինան-տըգլարընը պիլմէք իշիւն գաւմը արասընա ատէմլէր կէօն-տէրտի:

2. Վէ անլէրին ճիւմլէսի պիր սէտա իլէ նիտա էտիպ տէտիլէր. էվվէթ, պիգէ սէօյլէտիյին ճիւմլէ քէլամլարա ի-նանըրըզ. վէ հէմ տախի անլէրին էմին վէ տօղրու օլտու-ղընը պիլիրիգ, չիւնքի Րապպ իւլ Գատիրին Րուհու պիգտէ, եա'նի եիւրէքլէրիմիգտէ գուվվէթլի պիր թէպտիլաթ իճ-րա էթտի, շէօյլէ քի պիր տահա կիւնան իշլէմէյի իսթէ-մէյիպ տա'իմա էյիլիք էթմէք իսթէր իգ:

3. Վէ պիգ քէնտիմիգ տախի Ալլահըն խայրընը վէ Րուհունըն իճրա'աթը վասիթասիյլէ կէլէճէք օլան շէյլէրէ տա'իր պէօյիւք անլայըչա նա'իլ օլտուգ. վէ էյէր միւնա-սիպ օլսա, ճիւմլէ շէյլէր հագգընտա փէյղամպէրլիք էտէ պիլիր իգ:

4. Վէ մէլիյիմիգին պիգէ սէօյլէտիյի շէյլէրէ իման էթտիյիմիգ իշիւն պու պէօյիւք մա'լիւմաթա եէթիշտիք. պու սէպէպտէն դայէթ պէօյիւք մէսէրրէթ իլէ շազ օլու-րըզ:

5. Վէ պիգ՝ Ալլահըն իրատէթինի իճրա էտիպ, պագի կիւնլէրիմիգտէ պիգէ էմր էթտիյի հէր շէյէ իթա'աթ էթ-մէք իշիւն անըն իլէ 'ահտա կիրմէյէ ըազի իգ. շէօյլէ քի մէլէք թարաֆընտան սէօյլէնիլմիշ օլան սօնսըզ 'ազապը

իւզէրիմիդէ կէթիրմէյէլիմ, վէ Ալլահըն զազապընըն քեասէսինտէն իշմէյէլիմ :

6. Վէ շիմտի, մէլիք Պէնեամինին անլէրտէն արգուէլէտիյի քէլամլար պուշլար իտի. պու էճլտէն անլէրէտէտի. Արգու էթտիյիմ քէլամլարը սէօյլէտինիզ, վէ էթտիյինիզ 'աւտ սալիւզ պիր 'աւտ տըր :

7. Վէ շիմտի, էթտիյինիզ 'աւտ սէպէպինտէն Քրիստոսըն էվլատը, եա'նի անըն օղուլլարը վէ գըզլարը թէսմիյէ օլունաճազսընըզ. զիրա իշթէ պու կիւն օ սիզի ըուհճա թէվլիտ էյլէտի. վէ սիզ' Նիւրէքլէրիմիզ անըն իսմինէ օլան իմանըմըզ վասիթասիյլէ թէպտիլ օլունտուլար' տէրսինիզ. իմտի անտէն թէվլիտ օլունուպ անըն օղուլլարը վէ գըզլարը օլտունըզ :

8. Վէ պու մինվալ իւզրէ ազատ սընըզ. վէ ազատ օլմանըզ իչիւն տիկէր եօլ եօգ տըր. վէ խէլաս պուլմազ իչիւն տիկէր պիր իսմ եօգ տըր. իմտի Ալլահ իլէ 'աւտ էտէն հէր քիմսէնին' Քրիստոսըն իսմինի իւզէրինէ ալըպ 'էօմրիւնիւն սօնընա գատար անա իթա'աթ էթմէսինի իսթէրիմ :

9. Վէ վազը' օլաճազ քի' պունու էտէն հէր քիմսէ Ալլահըն սաղ եանընտա պուլունաճազ. զիրա Քրիստոսըն իսմի իլէ թէսմիյէ օլունտուղընտան եատ օլունտուղը իսմինի պիլէճէք տիր :

10. Վէ վազը' օլաճազ քի' Քրիստոսըն իսմինի իւզէրինէ ալմազ իսթէմէյէն հէր քիմսէ' տիկէր պիր իսմ իլէ եատ օլունմալը տըր. իմտի օ քէնտիսինի Ալլահըն սօլընտա պուլաճազ տըր :

11. Վէ տէր խաթըր էթմէնիզի իսթէրիմ քի թէճավուզ սէպէպինտէն մա'տա, սէօղիւմէ կէօրէ սիզէ վէրէճէյիմ վէ ասլա պօղուլմայաճազ օլան իսմ պու տըր : իմտի գալպինիզտէն պու իսմին պօղուլմամասը իչիւն' թէճավուզ էթմէմէյէ տիգգաթ էտինիզ :

12. Վէ թէքրար, տէր խաթր էթմէնիզի իսթէրիմ քի պու իսմ եիւրէքլէրինիզտէ տա'իմա եազըլմըզ գալսըն քի' Ալլահըն սօլընտա պուլունմայասընըզ, իլլա սիզէ սէօյլէյէն սէտայը վէ թէսմիյէ օլունաճաղընըզ իսմի իշիտիպ թանըյասընըզ :

13. Վէ ատէմ խըտմէթ էթմէտիյի էֆէնտիյի, եախօտ էճնէպի օլարագ' քէնտի գալպինին նիյէթ ու ֆիքրինտէն ուզագ օլան պիր քիմսէյի նասը' թանըյա պիլիր :

14. Վէ թէքրար, պիր ատէմ քէնտի գօնչուսընըն մէրքէպինի ալըպ սազլա' մը, պէն սիզէ' Նայր, տէրիմ. լաքին քէնտի սիւրիւսիյլէ օթլամաղա պիլէ անը պրագմազ, իլլա սիւրիւպ տէֆ' էտէր. պէն սիզէ տէրիմ քի' էյէր սիզ

Թէսմիյէ օլունտուղընըզ իամի Թանըմազ իսէնիզ, սիզէ հէման պէօլէ օլաճազ տըր:

15. Իմտի սիզին սապիթ վէ գալի օլմանըզը իսթէ-րիմ, տա՛րիմ էյի՝ ամէլլէրտէ պէօլիւլիւպ չօղալընըզ, շէօյ-լէ քի Գատիր օլան Բապպ Ալլահ, եա՛նի Քրիստոս սիզի միւ-հիւրլէյիպ սէմայա կէթիրսին: Վէ ճիւմլէ շէյլէրտէն եիւ-ճէ օլան Ալլահ, եա՛նի սէմա վէ զէմինի վէ անլէրտէ օլան հէր շէյի եարատանըն հիքմէթի, գոււվլէթի, 'ատալէթի վէ մէրհամէթի վասիթասիյլէ՝ էպէտի իսէլաս՝ վէ էպէտի հայաթա նա՛իլ օլասընըզ: Ամին:

ՊԱՊ 6

1. Վէ շիմտի մէլիք Պէնեամին էհալիյէ սէօլէմէյի պիթիրտիքտէն սօնրա՝ Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էտիպ ա-նըն իլէ 'ահտ էթմէք իսթէյէն հէր քիմսէնին իսմինի եազ-մաղը միւնասիպ կէօրտիւ:

2. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ քիւհիւք չօճուգլարտան մա՛-տա Քրիստոսըն իսմինի իւզէրլէրինէ ալըպ 'ահտա կիրիշմէ-յէն պիր քիմսէ եօզ իտի:

3, Վէ Թէքրար, մէլիք Պէնեամին ճիւմլէ պու շէյլէ-րի պիթիրիպ, օղլու Մօսայահը քէնտի գալմը իւզէրինէ փատիշահ վէ հիւքմտար Թախսիս վէ Թագտիս էյլէտիքտէն, վէ հիւքիւմէթէ տա՛րի հէր էմրի վէրտիքտէն, վէ Ալլահըն էմրինի իշիտիպ պիւմլէրի վէ էթտիքլէրի եէմինլէրինի տէր խաթր էտիպ՝ անլէրի Թահրիգ վէ Թա՛լիմ էթմէլէրի իշիւն քեահինլէր Թա՛եին էթտիքտէն սօնրա օ ճէմա՛աթը սալը վէրտի. վէ անլէր՝ հէր քէս խանէսինէ կէօրէ, 'ալ-տէթ էթտիլէր:

4. Վէ Մօսայահ փէտէրինին եէրինտէ սալթանաթ էթ-մէյէ պաշլատը, վէ հիւքիւմէթ էթմէյէ պաշլատըղընտա, օթուգ եաշընտա իտի: Վէ Լիհայըն Յէրուշալիմտէն չըգ-տըղընտան պէրի պիւթիւն վազըթ տէօրթ եիւզ եէթմիշ ալթը սէնէ իտի:

5. Վէ մէլիք Պէնեամին իւշ սէնէ եաշայըպ էօլտիւ:

6. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէլիք Մօսայահ Բապպըն Թա-րիգլէրինտէ եիւրիւլիւպ անըն հիւքմէլէրինի վէ գանոււնլա-րընը հըֆզ էթտի. վէ Ալլահըն անա էմր էթտիյի շէյլէրի հէր խուսուստա իճրա էյլէտի:

7. Վէ մէլիք Մօսայահ քէնտի գալմընա Թօփրաղը Թիմար էթտիրտի. վէ պիզգաթ քէնտիսի տախի եէրի Թի-մար էյլէտի, շէօլէ քի էհալիյէ աղըրլըզ օլմայըպ, փէտէ-

րինին էյլէտիյինէ կէօրէ հէր խոսոսոստա քէնտիսի տախի եափսըն: Վէ իւչ սէնէ զարֆընտա պիւթիւն էհալի արասընտա միւնազա'ա օլմատը:

ՊԱՊ 7

1. Վէ շիմտի վազը՝ օլտու քի՝ մէլիք Մօսայա՛հ իւչ սէնէ տէվամ իւզրէ սէլամէթտէ օլտուգտան սօնրա, Լիհայ-Նիֆայըն տիյարընա, եախօտ Լիհայ-Նիֆայ չէհրինտէ սաքին օլմազ իւզրէ կէրի տէօնէն էհալիյէ տա'իր պիւմէյէ արզու էյլէտի. գիրա քէնտի գավմը՝ անլէրին Զարահէմլա տիյարընտան չըգտըղընտան պէրու՝ անլէր հագգընտա պիր չէյ իշիթմէտիլէր. պու սէպէպտէն անը թա'ճիզ էթտիլէր:

2. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէլիք Մօսայա՛հ Լիհայ-Նիֆայ տիյարընա կիտիպ, պիրատէրլէրի հագգընտա սիւ"ալ էթմէլէրի իշիւն քէնտի գուվվէթլի ատէմլէրինտէն օն ալթը քիշինին կիթմէսինէ իզն վէրտի:

3. Վէ անլէր էրթէսի կիւն եօլա չըգտըլար. վէ Զարահէմլա նէսլինտէն՝ Ամմօն իսմինտէ գուվվէթլի վէ գուտրէթլի պիր ատէմ անլէր իլէ պէրապէր օլուպ, գըլաղուզլարը իտի:

4. Վէ շիմտի անլէր Լիհայ-Նիֆայ տիյարընա կիթմէք իւզրէ պէրրիյէտէ գանղը եօլտան կիտէճէլէրինի պիւմէտիքլէրինտէն, չօգ կիւնլէր, հաթթա գըրգ կիւն պէրրիյէտէ տօլաշտըլար:

5. Վէ անլէր գըրգ կիւն տօլաշտըլարընտա, Շայլօմ տիյարընըն շիմալ թարաֆընտա օլան պիր թէփէյէ կէլիպ չաաըրլարընը գուրտըլար:

6. Վէ Ամմօն քէնտի պիրատէրլէրինտէն իւչիւնիւ, եա'նի Ամալէֆայ, Հիլէմ, վէ Հէմի ալարագ, Նիֆայ տիյարընա կիրտի:

7. Վէ Նիֆայ վէ Շայլօմ տիյարըն էհալիսինին փատիշահընա թէսատիւֆ էթտիլէր. վէ անըն մուհաֆըզ 'ասքէրլէրի թարաֆընտան իհաթէ օլունտըլար. վէ անլէր անլէրի ալըպ, պաղլայարագ մահպէսէ աթտըլար:

8. Վէ անլէր իքի կիւն մահպէստէ գալտըգտան սօնրա, փատիշահըն հուզուընա կէօթիւրիւլիւպ, էլլէրինին պէնտլէրի չէօզիւլտիւ. վէ անլէր փատիշահըն էօնիւնտէ տուրուպ՝ սիւ"ալընա ճէվապ վէրմէլէրինէ միւսա'ատէ օլունտու, եախօտ էմր օլունտուլար:

9. Վէ օ անլէրէ տէտի. իշթէ պէն, Լիմհայ, իպն ի նուհ, իպն ի Զէնիֆ իմ. վէ պու Զէնիֆ պու տիյարըն, եա'նի փէտէրլէրինին տիյարընը թէվլէրիւս էթմէք իւզրէ Զարա-

հէմլա տիյարընտան չըգտը. վէ հհալինին րէ"ի իւէ փա-
տիշահ ինթիխապ օլուհտու :

10. Վէ շիմտի, պէն քէնտի մուհաֆըզլարըմ իւէ
գափուտան չըգտըղըմտա, սիզին շէհրին հիսարլարընա եագ-
լաշմադա պու տէրէճէ ճէսարէթինիզին սէպէպի նէ օլտու-
ղընը պիւմէք իսթէրիմ :

11. Վէ սիզի էսիրկէյիպ սագլատըղըմըն սէպէպի պու
տըր քի՝ հագգընըգտա իսթիճվապ էտէյիմ, եօգսա մու-
հաֆըզլարըմ էլիլէ սիզի էօլտիւրէճէք իտիմ: Շիմտի սէօյ-
լէյէ պիւիրսինիզ :

12. Վէ Ամմօն սէօյլէմէյէ մէ"զուհն օլտուղընը կէօր-
տիւքտէ, իւլրի կիտիպ փատիշահըն էօնիւնտէ էյիլտի. վէ
թէքրար գալգարապ տէտի. էյ՝ մէլիք, պու կիւն Ալլահըն
'ինտինտէ չօգ մէմնուհն իմ քի տահա հայաթտա օլուպ սէօյ-
լէմէյէ իզն ալտըմ. իմտի ճէսարէթ իւէ սէօյլէմէյէ պաշ-
լայաճաղըմ :

13. Զիրա պիւիրիմ քի էյէր պէնի թանըսա իտինիզ,
պու պէնտէրին իւզէրիմտէ պուլուհմասընա միւսա՝ատէ
էթմէյէճէք իտին. զիրա պէն, Ամմօն իմ, վէ Զարահէմլա
նէսլինտէն իմ. վէ պէն՝ Զէնիֆին Զարահէմլա տիյարընտան
չըգարմըլ օլտուղը պիրատէրլէրիմիզէ տա"իր սիւ"ալ էթ-
մէյէ կէլտիմ :

14. Վէ շիմտի Լիմհայ Ամմօնըն սէօզլէրինի իշիթտիք-
տէն սօնրա, զիյատէսլլէ մէսրուր օլուպ տէտի. Շիմտի է-
յի պիւիրիմ քի՝ Զարահէմլա տիյարընտա օլան պիրատէրլէ-
րիմ տահա եաշամագտա տըր. վէ շիմտի մէսրուր օլաճա-
ղըմ, վէ եարըն գալմըմը տախի մէսրուր էթտիրէճէյիմ :

15. Զիրա իշթէ պիզ Լէմանլըլարա էսիր օլտըգ. վէ
իւզէրիմիզէ կէօթիւրիւլմէսի աղըր օլան վէրկի գօնուլ-
մուշ տըր. վէ շիմտի պիրատէրլէրիմիզ պիզի էսարէթտէն
եախօտ Լէմանլըլարըն էլլէրինտէն գուրթարաճաղար տըր.
վէ պիզ անլէրին էսիրլէրի օլալըմ. զիրա Նիֆայլըլարա
գուլ օլմագ՝ Լէմանլըլարըն մէլիյինէ խարաճ վէրմէքտէն
էյի տիր :

16. Վէ շիմտի մէլիք Լիմհայ քէնտի մուհաֆըզլարը-
նա էմր էթտի քի Ամմօնը վէ պիրատէրլէրինի պիր տահա
պաղլամասընլար: Վէ անլէրի Շայլօմըն շիմալ թարաֆըն-
տա օլան թէփէյէ, քէնտի պիրատէրլէրինի կէթիրմէյէ կէօն-
տէրտի. շէօյլէ քի եէյիպ իշսինլէր վէ եօլմուլըղըն եօրղուհ-
լըղընտան իսթիրահաթ էյլէսինլէր: Զիրա անլէր չօգ գահ-
մէթ, աճլըգ, սուսուզլըգ վէ եօրղուհլըգ չէքմիշ իտիլէր:

17. Վէ շիմտի վագը՝ օլտու քի՝ էրթէսի կիւն մէլիք
Լիմհայ պիւթիւն գալմընա սէօյլէյէճէյի սէօզլէրինի իշիթ-
սինլէր՝ տէյու հէքէլէ ճէմ՝ օլուհմալարընը 'իւան էթտի:

18. Վէ անլէր թէճէմմիւ' էթտիքլէրինտէ, օ անլէրէ պու մինվալ իւզրէ սէօյլէյիպ տէտի. էյ' գաւմըմ, պաշընըզը գալտըրըպ միւթէսէլլի օլունըզ. զիրա իշթէ վազըթ հազըն տըր, հախօտ ուզագ տէյիլ տիր քի' ճիւմլէ պօշա կիտէն չապամըզա գարշը տիւշմէնլէրիմիզէ արթըզ թապի' օլմայաճաղըզ. վէ սօն չալըշմամըզըն միւյէսսէր օլաճաղընա 'իթիմատ էտէրիմ:

19. Իմտի սիզ պաշընըզը գալտըրըպ չազ օլունըզ, վէ Ալլահա, հա'նի Ապրահամըն, իսհագըն վէ Եա'գուպըն Ալլահընա, վէ Պէն ի Իսրայէլի Մըսըր տիյարընտան չըգարան, վէ անլէրի Պահր Ը Ահմէրտէն գարատան կէչիրէն, վէ անլէրի շէօլտէ էօլմէսինլէր' տէյու մէնն իլէ պէսլէյիպ անլէր իշիւն տահա չօգ էյիլիքլէր իճրա էտէն Ալլահա կիւվէնիսիզ:

20. Վէ թէքրար, պու 'այնի Ալլահ էճտատլարըմըզը Եէրուշալիմ տիյարընտան չըգարտը, վէ քէնտի գաւմընը շիմտիյէտէք սագլայըպ' մուհաֆազա էթտի. վէ մէքրուհաթըմըզ սէպէպինտէն պու էսիրլիյէ տիւշար օլտուզ:

21. Վէ սիզ ճիւմլէնիզ պու կիւն շահիտ սինիզ քի պու գաւմ իւզէրէնէ փատիշահ նասպ օլունան Ձէնիֆ փէտէրիմիզին տիյարընը թէմէլլիւք էթմէք իշիւն հատտէն զիյատէ դայրէթ կէօսթէրէրէք, մէլիք Լէմանըն հիլէ վէ տէսիսէլէրինէ ալտանտը. զիրա մէլիք Լէման մէլիք Ձէնիֆ իլէ պիր մուգավէլէ էթտի քի' տիյարըն պիր գըսմընը, հա'նի Լիհայ-նիֆայ շէհրի վէ Շայլօմ շէհրինի վէ էթրաֆընտա պուլունան թօփրաղը թէմէլլիւք էթմէսի իշիւն անաթէսլիմ էյլէսին:

22. Վէ օ պունու էթտի քի' պու գաւմը թապի' վէ էսիր էթսին. վէ իշթէ պիզ շիմտի Լէմանլըլարըն փատիշահընա խարաճ վէրիբիզ. վէ Մըսըր պուղտայըմըզ, արփամըզ վէ հուպուպաթըմըզըն հէր ճինսինին հարըսընը, վէ սիւրիւ վէ սըղըրըմըզըն հարըսընը, հաթթա մալիք օլտըղըմըզ հէր շէյին հարըսընը Լէմանլըլարըն մէլիյի' հայաթըմըզըն պէտէլի իշիւն պիզտէն գապթ էտէր:

23. Վէ շիմտի պու գատար եիւք չէքմէք աղըր տէյիլ մի. վէ իզթիրապըմըզ պէօյիւք տէյիլ մի. իշթէ միւթէ'սիւֆ օլմաղա նէ գատար սէպէպիմիզ վար տըր:

24. Պէլի' սիզէ տէրիմ քի, միւթէ'սիւֆ օլմաղա սէպէպիմիզ չօգ տըր. իշթէ պիրատէրլէրիմիզտէն նէ' գատարը գաթլ օլունտու. վէ կիւնահ սէպէպինտէն անլէրին գանը պօշա տէօքիւլտիւ:

25. Զիրա էյէր պու գաւմ թէճափուզ էթմէզսէ իտի, Բապպ անլէր իւզէրինէ պու պէօյիւք պէլանըն կէլմէսինէ միւնա'ատէ էթմէզ իտի: Լաքին անըն քէլամլարընը տին-

լէմէք իսթէմէտիքլէրինտէն, արալարընտա միւնազա՛ա զու-
հուր էտիպ, պիր պիրլէրինին գանընը տէօքտիւլէր:

26. Վէ Րապպըն պիր փէյդամպէրինի, եա՛նի անլէրին
կիւնաւ վէ մէքրուհաթը, հաթթա Գրիստոսըն կէլիշի, վէ
կէլէճէք օլան չօգ շէյլէր հազգընտա փէյդամպէրլիք էտէն
Ալլահըն միւնթէխապ պիր ատէմինի էօլտիւրտիլէր:

27. Վէ օ անլէրէ՛ Գրիստոս Ալլահ վէ հէր շէյին փէ-
տէրի տիր. վէ իւզէրինէ ինսան շէքլի, եա՛նի իպթիտատէն
ինսանըն եարատըլմըլ օլտուղը շէքլի ալաճաղընը սէօյլէտի-
յի իշիւն, եախօտ թա՛պիրի տիկէրլէ, ինսան Ալլահըն սիւ-
րէթինտէ եարատըլտըղընը, վէ Ալլահըն պէն ի ատէմ արա-
սընա էնիպ իւզէրինէ թէն վէ գան ալաճաղընը, վէ տիւն-
եատա կէզէճէյինի՛ սէօյլէտիյի իշիւն անլէր անը էօլտիւր-
տիւլէր:

28. Վէ Ալլահըն դազապընը իւզէրլէրինէ կէթիրէն
տահա չօգ շէյլէր էթտիլէր. իմտի էսիր օլտուգլարը վէ շէ-
տիտ մէշազգաթլարլէ վուրուլտըզլարը իշիւն քի՛մ թէ՛աճ-
ճիւպ էտէր:

29. Զիրա իշթէ Րապպ՝ Պէն գաւմըն թէճաւուզ էթ-
տիքլէրի կիւնտէ անլէրէ եարտըմ էթմէյէճէյիմ. իլլա մու-
վաֆֆազ օլմամալարը իշիւն եօլլարընը չիթ իլէ գափատա-
ճաղըմ: Վէ էթտիքլէրի մու՛ամէլաթ էօնլէրինտէ թէօ-
քէզ քիւթիւյիւ օլաճազ տըր՝ տէտի:

30. Վէ թէքրար օ՛ լէյեր գաւմըմ նափաքըզ էքէր
իսէ, Ֆուրթունատա սաման ուֆաղը պիշէճէքլէր. վէ անըն
նէթիճէլէրի գէհիր տիր՝ տէտի:

31. Վէ թէքրար օ՛ լէյեր գաւմըմ նափաքըզ էքէր-
սէ, տէր հալ խարապիյէթ կէթիրէն շարգ ըիւզկեարը պի-
շէճէքլէր տիր՝ տէտի:

32. Վէ շիմտի Րապպըն սէօզիւ իքմալ օլունտու, վէ
սիզ վուրուլմուշ վէ էզիլմիշ օլտունըզ:

33. Վէ էյեր Րապպա տէօնիւպ տէ, գալպին թամմ
մազսէտիյլէ անա ՚իթիմատ էտէրսէնիզ, վէ Ֆիքրին պիւ-
թիւն դայրէթիյլէ անա սէճտէ գըլարսանըզ, օ սիզի քէնտի
հիւսն ի իրատէթինէ կէօրէ՛ էսիրլիքտէն գուրթարաճազ
տըր:

ՊԱՊ 8

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՛ մէլիք Լիմհայ քէնտի գաւմը-
նա սէօյլէմէյի պիթիրտի. վէ անլէրէ չօգ շէյլէր սէօյլէտի
իսէտէ, պու քիթապտա անճազ ազընը եազմըլ իմ. վէ
քէնտի էհալիսինէ՛ Զարահէմլա տիյարընտա օլան պիրատէր-
լէրինէ տա՛իր ճիւմլէ շէյլէրի սէօյլէտի:

2. Վէ օ Ամմօնը ճէմա՛աթըն հուզուրընտա տուր-տուրտու, վէ Ամմօն՝ Զէնիֆին օլ տիյարընտան չըգտը-ղընտան թա քէնտինին չըգտըղը զէմանա գատար, քէնտի պիրատէրլէրինէ վուգու՝ պուլմուշ օլան հէփ վուգու՛աթը նազլ էթտի:

3. Վէ հէմ տախի օ՝ մէլիք Պէնեամինին սօն թա՛լիմ էթտիյի սէօզլէրի նազլ էթտի. վէ անըն սէօյլէտիյինի ան-լամալարը իշիւն՝ անլէրի մէլիք Լիմհայըն էհալիսինէ թա՛րիֆ էյլէտի:

4. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օ ճիւմլէ պու շէյլէրի էթտիք-տէն սօնրա մէլիք Լիմհայ ճէմա՛աթը սալը վէրիպ հէր քէ-սի քէնտի էվինէ կէօնտէրտի:

5. Վէ մէլիք Լիմհայ՝ Զարահէմլա տիյարընտան չըգ-տըգտան սօնրա քէնտի էհալիսինին թէվարիսինի հավի օ-լան լէվհալարը օգուսուն՝ տէյու Ամմօնա կէթիրտի:

6. Վէ Ամմօն թարիխի օգուտըգտա, մէլիք Ամմօնա՝ Լիսանլարը թէրճէմէ էտէ պիլի՞ր մի սին՝ տէյու սիւ՛ալ էթ-տիյինտէ, Ամմօն անա՝ էտէմէմ՝ տէտի:

7. Վէ մէլիք անա տէտի. Պէն գավմըմըն իղթիրապ-լարընտան տօլայը միւքէտտէր օլտուղըմտան, Զարահէմլա տիյարընը պուլսունլար, վէ պիրատէրլէրիմիզին պիզի էսա-րէթտէն գուրթարմալարընը թէքլիֆ էթսինլէր՝ տէյու գավ-մըմտան գըրգ իւշ քիշիյի պէրրիյէյէ եօլմուլըղա կէօնտէր-տիմ:

8. Վէ անլէր պիր չօգ կիւնլէր պէրրիյէտէ դայպ օլ-տուլար, վէ անլէր դայրէթ իլէ չալըշտը իսէ տէ, Զարա-հէմլա տիյարընը պուլլամատըլար. վէ չօգ սուլար արասըն-տա պուլունան տիյարը տօլաշարագ, թէքրար պու տիյարա կէրի տէօնտիւլէր. վէ անլէր չօգ ինսան վէ հայվանաթ քէ-միքլէրիյլէ, վէ հէր նէվ՝ պինա վիրանէլէրիյլէ տօլու պիր տիյար պուլտուլար. վէ անլէր՝ սայըճա իսրայէլ ճիւմհուրի գատար չօգ օլան գավմըն տիյարընը պուլտուլար:

9. Վէ նազլ էթտիքլէրի շէյլէրին սահիհ օլտուգլարը-նա շէհատէթ էթմէք իշիւն, խասս ալթունտան եափըմըշ վէ գազմալար իլէ տօլու օլան եիրմի տէօրթ թանէ լէվհա կէթիրտիլէր:

10. Վէ անլէր փիրինճ վէ պագըրտան եափըմըշ կէօ-յիւսլիւքլէր տախի կէթիրտիլէր. վէ անլէր քեամիլէն սաղ-լամ իտիլէր:

11. Վէ անլէր գընլարը պօզուլմուշ վէ աղըզլարը փաս-լանմըշ գըլըճլար կէթիրտիլէր. վէ տիյարտա՝ լէվհալար իւ-զէրինտէ պուլունան գազմալարըն լիսանընը թէրճէմէ էթ-մէյէ գատիր օլան քիմսէ եօգ իտի. պու սէպէպտէն պէն սանա՝ թէրճէմէ էտէ պիլի՞ր մի սին՝ տէտիմ:

12. Վէ թէքրար սանա տէրիմ. Անլէրի թէրճէմէ է-տէ պիլէն պիր քիմսէ թանըր մը սըն, չիւնքի պու լէվ-հալարըն լիսանըմըզա թէրճէմէ օլունմասընը արզու էտէ-րիմ. գիրա պէլքի պու թէվարիխ խարապ օլան էհալինին պագիլէսի հագգընտա պիգէ մա'լիւմաթ վէրէ պիլիր, եա-խօտ, պէլքի թամմ պու զայ' օլմուշ էհալի հագգընտա պի-գէ պիր մա'լիւմաթ վէրէճէլէր: Վէ պէն անլէրին խա-րապիլէթինին սէպէպինի պիլմէյէ արզուքէչ իմ:

13. Վէ Ամմօն անա՝ էյ' մէլիք, պէն սանա պու թէ-վարիխի թէրճէմէ էթմէյէ գատիր օլան պիր ատէմ հագ-գընտա խապէր վէրէ պիլիրիմ. գիրա անա պագարագ ճիւմ-լէ գատիմ թէվարիխի թէրճէմէ էթմէք իչիւն անըն պիր վասիթասը վար, վէ պու Ալլահըն պիր 'աթիլէսի տիր: Վէ պու վասիթալար թէրճէմանլար թէսմիլէ օլունուրլար: Վէ էմր օլունմատըզճա հիչ պիր քիմսէ անլէրլէ պագամագ. օլմայա քի պիր քիմսէ քէնտինէ լազրմ օլմայան չէյ իչիւն պագըպ հէլաք օլա: Վէ անլէրէ պագամագ իչիւն էմր օլու-նան հէր քիմսէ նէպի թէսմիլէ օլունուր՝ տէտի:

14. Վէ իշթէ, Ալլահ թարաֆընտան պու 'ազիմ 'աթի-յէյի ալան Զարահէմլա էհալիսինին փատիշահը տըր. վէ պու չէյլէրի իճրա էթմէք իչիւն էմր օլունան ատէմօ տըր:

15. Վէ փատիշահ ճէվապէն՝ Պիր նէպի պիր փէյղամ-պէրտէն պէօյիւք օլմալը տըր՝ տէտի:

16. Վէ Ամմօն՝ Պիր նէպի հէմ վահիճի հէմ տէ փէյ-ղամպէր տիր. վէ պիր քիմսէ՝ ասըլ Ալլահա մախսուս օլան գուվվէթէ նա'իլ օլմատըզճա, (վէ պու միւմքինսիզ տիր), անտէն պէօյիւք 'աթիլէյէ մալիք օլամագ. եինէ տէ պիր ատէմ Ալլահ թարաֆընտան պէօյիւք գուվվէթ գապուլ է-տէ պիլիր՝ տէտի:

17. Լաքին հէր նէպի կերէք կէշմիշ, կերէք կէլէճէք օլան չէյլէր հագգընտա խապէր վէրէ պիլիր. վէ անլէրին վասիթասիլլէ հէր չէյ իլճամ օլունաճագ. եախօտ տահա զի-յատէ կիզլի օլան չէյլէր աշիքեար օլաճագ. սագլանմըշ օ-լան չէյլէր նուրա կէլէճէք. վէ նամա'լիւմ չէյլէր պիլտի-րիլէճէք. վէ տիկէր եօլլար իլէ պիլինէմէյէն չէյլէր անլէր վասըթասիլլէ պիլտիրիլէճէք տիր:

18. Պէօյլէճէ Ալլահ վասիթալար հագըրլատը քի՝ ին-սան իման իլէ պէօյիւք միւ'ճիգէլէր իշլէյէ պիլսին. իմտի պէօյլէ պիր քիմսէնին ինսանա պէօյիւք մէնֆա'աթը օլա պիլիր՝ տէտի:

19. Վէ Հիմտի Ամմօն պու սէօզլէրի պիթիրտիքտէ, մէլիք զիյատէսիլլէ շաղ օլարագ Ալլահա թէչէքքիւր 'արզ էյլէյիպ տէտի: Շիւպհէսիզ պու լէվհալար պէօյիւք պիր սըրըր հավի տիր. վէ պու թէրճէմանլար պէն ի ատէմէ

ճիւղէ պու կիպի սըրըլարը աչմագ մագստի իւէ հազըր-
լանմը տըրլար :

20. Բապպըն 'ամէլլէրի նէ' գատար 'աճա'իպ տիրլէր .
վէ քէնտի գալմընա նէ' գատար թէհամմիւլ էտէր . վէ
պէն ի ատէմին Ֆէհմէլէրի նէ' գատար քէօր վէ տար տըր-
լար . զիրա անլէր հիքմէթ արամազլար , նէտէ Ալլահըն իւ-
զէրլէրինէ հիւքիւմէթ էթմէսինի իսթէրլէր :

21. Պէլի' անլէր չօպանտան գաչան վէ տաղըտան վէ
սիւրիւլէն վէ օրմանտաքի հայվանաթտան թէլէֆ օլունան
եապանի պիր սիւրիւ կիպի տիրլէր :

Ձէնիճին ԹԱՐԻԻԻ: Անըն գալմը Ձէրահէմլա տիյարընը Թէրք էմտիրտէն,
Թա անլէր Լէմանլըլարըն էլլէրինտէն գուրժուլտըզլարը վագժա գատար'
պիր նագլիյէմ տիր :

ՊԱՊ 9

1. Պէն , Ձէնիֆ , Նիֆայլըլարըն պիւթիւն լիսանընտա
թա'լիւմ օլունըպ Նիֆայլըլարըն տիյարը , եախօտ փէտէրի-
միգին իւք միրաս տիյարը հագգընտա պիր մա'լիւմաթա
նա'իլ օլմուչ օլտուղըմտան , վէ օրտումըզըն Լէմանլըլա-
րըն իւզէրինէ հիւճիւմ էտիպ անլէրի թէլէֆ էտէ պիւլէլէ-
րի իչիւն գուլվէթլէրինի անլայայըմ' տէյու ճասուս մագա-
մընտա արալարընա կէօնտէրիլտիւմ . Լաքէն անլէրտէ էյիլիք
կէօրտիւլիւմտէն անլէրին հէլաք օլմալարընը իսթէմէտիւմ :

2. Պու սէպէպտէն պէրրիյէտէ պիրատէրլէրիւմ իւէ
միւճատէլէ էթտիւմ . զիրա հիւքմտարըմըզըն' անլէր իւէ
պիր մուգալվէլէ եափմասընը իսթէտիւմ իսէ տէ , օ սէրթ
վէ գանա սուսամըչ պէր ատէմ օլտուղընտան' գաթլ օ-
լունմամը էմր էյլէտի . ամմա պէն չօգ գան տէօքմէքլէ
գուրթուլտըմ . զիրա փէտէր փէտէր 'ալէյհինէ վէ պիրա-
տէր պիրատէր 'ալէյհինէ ճէնքլէշտի , վէ օրտումըզըն պէօ-
յիւք քըսմը պէրրիյէտէ թէլէֆ օլտու . վէ սաղ գալանլա-
րըմըգ անլէրին զէվճէլէրի վէ չօճուգլարընա պու վագա'-
յը նագլ էթմէք իչիւն Ձարահէմլա տիյարընա կէրի տէօն-
տիւք :

3. Վէ պէն էճտատլարըմըզըն տիյարընը թէմէլլիւք
էթմէք իւզըրէ հատտէն գիյատէ դայրէթ կէօսթէրէրէք ,
տիյարը թէմէլլիւք էթմէք իչիւն կիթմէյէ արգուքէչօլան
հէր քիմսէյի թօփլատըմ . վէ տիյարա կիթմէք իւզըրէ թէք-
րար եօլա չըգտըգ , Լաքին պիգ գըթլըգ վէ աղըր տէրտ-

լէր իլէ վուրուլտըգ . գիրա Բապպ Ալլահըմըզը տէր խաթըր էթմէքտէ աղբըր իտիք :

4. Ենէ չօգ կիւնլէր պէրըիյէտէ տօլաշտըգտան սօնրա , փէտէրիմիզին տիյարը գուրպինտէ , պիրատէրլէրիմիզին գաթլ օլուռտըզը մահալտա չատըրլարըմըզը գուրտըգ :

5. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն գաւմըմ իլէ տիյարը սէլամէթլէ թէմէլլիւք էտէ պիլմէմիզ հազգընտա փատիլահըն էֆքեարընը՝ անլամագ իւզըրէ , տէօրթ ատէմլէ շէհրէ անըն հուզուրընա կիթտիմ :

6. Վէ պէն մէլլիյէ կիթտիմ , վէ օ Լիհայ-Նիֆայ տիյարընը վէ Շայլօմ տիյարընը պիզէ թէսլիմ էթմէք իշիւն պէնիմլէ՝ ահտ էլլէտի :

7. Վէ օ քէնտի գաւմընըն օլ տիյարլարտան չըգմասընը էմըր էլլէտի , վէ պէն վէ գաւմըմ իլէ օլ տիյարլարը թէմէլլիւք էթմէք իշիւն կիրտիք :

8. Վէ պիզ էվլէր պինա էթմէյէ , վէ շէհրին հիսարլարընը՝ հաթթա Լիհայ-Նիֆայ շէհրինին վէ Շայլօմ շէհրինին հիսարլարընը թա՛միր էթմէյէ պաշլատըգ :

9. Վէ պիզ հէր ճինս թօխում իլէ , եա՛նի մըսըր պուղտայը , պուղտայ , արփա , նիաս , շիում , վէ մէյվլէրին հէր ճինս թօխումը իլէ եէրի թիմար էթմէյէ պաշլատըգ . վէ տիյարտա չօղալըպ մուվաֆֆագ օլտուգ :

10. Վէ շիմտի , մէլլիք Լէման , պիզի էսիր էտէ պիլմէսի իշիւն հիլէ վէ տէսիսէ իլէ տիյարը պիզիմ՝ էօհտէմիզէ թէսլիմ էթտի :

11. Իմտի վազը՝ օլտու քի՝ պիզ տիյարտա օն իքի սէնէ օթուրտըգտան սօնրա , մէլլիք Լէման էնտիշէ էթմէյէ պաշլատը , օլմայա քի գաւմըմ տիյարտա գուվվէթ քէսպ էտէլէր , վէ քէնտիսի՝ պիզէ ղալէպէ էտիպ էսիրլիյէ կէօթիւրմէյէ գատիր օլմայա :

12. Անլէր թէնպէլ վէ փութփէրէսթ պիր գաւմ իտի . իմտի պիզի էսիրլիյէ կէօթիւրմէք խթէտիլէր քի էլլէրիմիզին էմէքլէրիլլէ տօյուպ , թարլամըզտա պուլուռնան սիւրիւլէրտէն պէսլէնսինլէր :

13. Իմտի մէլլիք Լէման պէնիմ գաւմըմ իլէ միւնազա՛ա էթմէլէրի իշիւն քէնտի գաւմընը թահրիք էթմէյէ պաշլատը . վէ տիյարտա մուհարէպէլլէր վէ միւնազա՛ալար չըգմաղա պաշլատը :

14. Վէ Նիֆայ տիյարընտա , հիւքիւմէթիմին օն իւշիւնհիւ սէնէսինտէ , Շայլօմ տիյարընըն ճէնուպ թարաֆընտա՝ էհալիմ քէնտի սիւրիւլէրինի եայըպ սուվարմագտա , վէ եէրի թիմար էթմէքտէ իքէն , Լէմանլըլարտան պէօյիւք պիր գալապալըգ իւզէրլէրինէ հիւճիւմ էտիպ անլէրի

վուրմաղա, սիւրիւնէրինի, վէ թարլատաքի մըսըր պուղ-տալարընը եաղմա էթմէյէ պաշլատըլար :

15. Վէ գուրթուլանլար նիֆայ շէհրինէ ֆիրար էտիպ, մուհաֆազա իշիւն պանա միւրաճա'աթ էթտիլէր :

16. Վէ պէն անլէրի եայլար, վէ օգլար, վէ գըլըճլար, վէ փալլար, վէ թօփուզ տէյնէքլէր վէ սափանլար, վէ ի-ճատ էտէպիլտիյիմ հէր ճինս սիւհլար իլէ սիւհլատըմ, վէ ճէնքլէշմէք իշիւն պէն վէ գազմըմ կէմանլըլարա գարշը չըգտըգ :

17. Պէլի' րապպըն գուվվէթիյլէ կէմանլըլարա գար-շը ճէնքլէշմէյէ չըգտըգ. զիրա պէն վէ գազմըմ տիւշ-մէնլէրիմիզին էլլէրինտէն պիզի գուրթարսըն՝ տէյու րապպա գուվվէթ իլէ նիտա էյլէտիք. չիւնքի պիզ էճտատ-լարըմըզըն գուրթուլուշընը տէր խաթր էթմէյէ ույան-տըգ :

18. Վէ Ալլահ նիտամըզը իշիթտի, վէ տու'ամըզա ճէվապ վէրտի, վէ անըն գուվվէթի իլէ չըգտըգ. պէլի' պիզ կէմանլըլարա գարշը չըգտըգ. վէ պիր կիւն պիր կէճէտէ իւշ պին օթուզ իւշ քիշի էօլտիւրտիւք, վէ անլէրի տիյա-րըմըզտան սիւրէնէտէք վուրտըգ :

19. Վէ պէն, քէնտիմ, էլիմլէ անլէրին էօլիւլէրինի տէֆն էթմէյէ եարտըմ էյլէտիմ : Վէ պէօյիւք քէտէր վէ իզթիրապ իլէ պիզիմ իքի եիւզ եէթմիշ տօգուզ պիրա-տէրլէրիմիզին տախի վուրուլաըզընը կէօրտիւք :

ՊԱՊ 10

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պիզ հիւքիւմէթի թէքրար թէ'սիս էթմէյէ, վէ տիյարը սէլամէթլէ թէմէլլիւք էթ-մէյէ պաշլատըգ : Վէ կէմանլըլար գազմըմ իւզէրինէ ճէնքլէշմէյէ թէքար կէլէճէք օլտուգլարընտա էհալիմին սիւհլըր պուլուհմասը իշիւն, հէր նէվ՝ սիւհլար եափտըր-տըմ :

2. Վէ կէմանլըլարըն ափանսըզ իւզէրիմիզէ հիւճիւմ էտիպ պիզի հէլաք էթմէմէլէրի իշիւն տիյարըն էթրաֆը-նա մուհաֆըզլար գօտըմ : Վէ պէօյլէճէ գազմըմը վէ սիւ-րիւլէրիմի մուհաֆազա էտիպ, տիւշմէնլէրիմիզին էլինէ տիւշմէքտէն հըֆզ էյլէտիմ :

3. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ էճտատլարըմըզըն տիյարընը նիշէ սէնէլէր, պէլի' եիրմի իքի սէնէ գատար թէվէրրիւս էյլէտիք :

4. Վէ հէր ճինս հուպուպաթ վէ մէյվէ հուսուլէ կէ-թիրմէք իշիւն ատէմլէրէ եէրի թիմար էթտիրտիմ :

5. Վէ գարըլարա՝ էյիրմէք, չալըմագ, իշլէմէք վէ հէր ճինս կիւզէլ գումաշլար եսիմագ, վէ կիյինմէք լիյիմիդ իշիւն՝ հէր ճինս չուգա եսիմագ՝ էմր էթտիմ: Վէ պէոյ-լէճէ, մուվաֆֆագ օլուպ եիրմի իքի սէնէ գատար տէվամ իւզրէ սէլամէթլէ տիյարըմըզտա սաքին օլտուգ:

6. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Լէման էօլտիւ, վէ եէ-րինտէ օլլու սալթանաթ էթմէյէ պաշլատը. վէ օ քէնտի գաւմընը գաւմըմ՝ ալէյհինէ թահրիդ էյլէտի. պու էճլտէն գաւմըմ իւզէրինէ մուհարէպէ էտիպ հիւճիւմ էթմէք ի-շիւն հազըրլանտը:

7. Լաքին պէն Շէմլօն տիյարընըն էթրաֆընա անլէ-րին հազըրլանտըզլարընը քէշֆ էթմէք իշիւն ճասուսլար կէօնտէրտիմ, քի անլէր գաւմըմ իւզէրինէ հիւճիւմ էտիպ, անլէրի հէլաք էթմէմէլէրի իշիւն անլէրէ գարշը հազըր օլայըմ:

8. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր պէօյիւք ճիւմհուր ի-լէ եայլար, օգլար, գըլըճլար, փալլար, թաշլար վէ սա-փանլար իլէ սիւահլանմըլ օլարագ, Շայլօմ տիյարընըն շիմալ թարաֆընտան կէլտիլէր. վէ անլէրին պաշլարը թը-րաշ էտիլիպ, քէնտիլէր չըպլագ օլարագ, պէլլէրինէ մէ-շինլէր գուշանմըլ իտիլէր:

9. Վէ պէն գաւմըմըն գարըլարընը վէ չօճուգլարընը պէրրիյէտէ կիզլէտիմ. վէ Լէմանլըլարա գարշը ճէնքլէշ-մէք իշիւն սիւահ թաշըյա պիլէն հէմ իխթիյար հէմ կէնճ-լէրի ճէմ՝ էտիպ, հէր քէսի քէնտի սիննինէ կէօրէ թանգիմ էթտիմ:

10. Վէ պիզ Լէմանլըլարա գարշը ճէնք էթմէյէ չըգ-տըգ. վէ պէն, հաթթա պէն, իխթիյար իտիմ իսէտէ, Լէման-լըլարա գարշը մուհարէպէ էթմէյէ չըգտըմ. վէ պիզ մու-հարէպէյէ Րապպըն գուվվէթիլլէ չըգտըգ:

11. Լաքին Լէմանլըլար Րապպա վէ անըն գուվվէթի-նէ տա՛իր պիր շէյ պիլմէզլէր իտի, պու էճլտէն քէնտի գուվվէթլէրինէ կիւվէնտիլէր. եինէ տէ անլէր ինսան գուվ-վէթինէ գըյասէն գուվվէթլի պիր գաւմ իտիլէր:

12. Անլէր վահշի, գուտուրմուշ վէ գանա սուսամըլ պիր գաւմ օլարագ, փէտէրլէրինին ըվպայէթլէրինէ ինան-տըլար. եա՛նի էճտատլարընըն կիւնահը սէպէպինտէն Եէ-րուշալիմտէն գօվուլտըզլարընա, վէ պէրրիյէտէ տօլաշըր վէ տէնիզի կէճէր իքէն, վէ տէնիզի կէճտիքտէն սօնրա, իւք միրաս տիյարլարընտա պիրատէրլէրինտէն զիյան չէք-տիքլէրինէ ինանտըլար:

13. Վէ պուռնուն ճիւմլէսի Նիֆայըն՝ Րապպըն էմրինի չըֆզ էթմէքտէ տահա սատըգ պիր ատէմ օլտուղընտան օլտու: Իմտի օ Րապպ թարաֆընտան միւպարէքլէնտի.

վէ Ռապպ անըն տու՛աւընը իշխողիկ իսթիճապէթ էյլէտի· վէ պէրրիյէտէ եօլճըլըգ էտէր իքէն անլէրէ գըլաղուգ օլտու :

14. Վէ անըն պիրատէրլէրի Ռապպըն եօլլարընը պիլ-մէտիքտէն, խըրսլանտըլար· վէ հէմ տախի տէնիգտէ իքէն Ռապպա գարչը գալլէրինի սէրթլէնտիրիկ անա զազապլանտըլար :

15. Վէ վա՛տ օլուճնան տիյարա եթիշտիքլէրինտէ ա-նա թէքրար տարըլտըլար· վէ՝ 0 պու գալմըն իտարէսինի էլլէրիմիգտէն զապթ էթտի՛ տէյէրէք, անը էօլտիւրմէյէ ճէհտ էթտիլէր :

16. Վէ թէքրար, անըն Ռապպըն էմրինէ կէօրէ պէր-րիյէյէ չըգտըղընա վէ փիրինճ լէվէլար իւգէրինտէ գա-զըլան թէվարիիի պէրապէր ալտըղընա տարըլտըլար : Ան-լէր՝ 0 պիզի սօյտը՝ տէտիլէր :

17. Վէ պէօլլէճէ անլէր պիզէ պուղգ էտիկ, պիզի էօլտիւրմէլէրինի, վէ պիզի սօյուպ թալան էթմէլէրինի, վէ միւմքին ի մէրթէպէ պիզի հէլաք էթմէլէրինի էվլատ-լարընա թա՛լիմ էթտիլէր· պու սէպէպտէն անլէրին նիֆա-յըն էվլատլարընա տօղրու էպէտի պիր՝ ատապէթլէրի վար իտի :

18. Վէ՛ այնի պու սէպէպտէն մէլիք լէման պու տի-յարընա կէթիրտիյիմ գալմըմը թէլէնֆ էթմէք իւզրէ հի-լէ վէ եալան տէսիսէլէրի վէ կիւզէլ վա՛տլարըլլէ. պէնի ալտաթտը : Վէ պիզ տիյարտա՝ պու գատար սէնէ էզիյէթ չէքտիք :

19. Վէ շիմտի պէն, Զէնիֆ, լէմանլըլարա տա՛իր գալմըմա ճիւմլէ պու չէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, պիլ-թիւն գուվլէթլէրիյլէ Ռապպա կիւվէնէրէք, մուհարէպէ-յէ չըգմալարը իչիւն անլէրի թէշվիգ էյլէտիմ : Իմտի ան-լէրլէ եիւզ պէ եիւզ ճէնքլէշտիք :

20. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիզ անլէրի թէքրար տի-յարըմըգտան սիւրտիւք· վէ անլէրի պէօյիւք գըրղըն իլէ վուրտըգ : Վէ անլէրտէն էօլէնլէր օլ գատար չօգ իտի քի անլէրի սայմատըգ :

21. Վէ պիզ տիյարըմըգա՝ ալտէթ էթտիք· վէ գալ-մըմ թէքրար սիւրիւլէր պէսլէմէյէ վէ եէրի թիմար էթ-մէյէ պաշլատը :

22. Վէ շիմտի պէն իսթիյար օլտուղըմտան, հիւքիւ-մէթի օղուլլարըմտան պիրինէ թէվճիհ էյլէտիմ : Վէ գիյա-տէ եազմամ : Վէ Ռապպ գալմըմը միւպարէքլէսին : Ամին :

ՊԱՊ 11

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Զէնիֆ հիւքիւմէթի քէնտի օղուլարընտան պիրիսինէ, եա՛նի Նուհա թէվճիհ էթտի: Իմտի Նուհ անըն եէրինտէ սալթանաթ էթմէյէ պաշլատը. լաքին փէտէրինին եօլլարընտա եիւրիւմէտի:

2. Զիրա իշթէ, օ Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էթմէտի. Փազաթ քէնտի գալպինին արզուլարընա կէօրէ եիւրիւտիւ: Վէ անըն չօգ դարըլարը վէ օտալըգլարը վար իտի: Վէ քէնտի գալմընըն կիւնահ իշլէմէսինէ վէ անլէրին Րապպըն ՚ինտինտէ քէօթիւլիւք էթմէլէրինէ սէպէպ օլտու: Պէլի՝ անլէր գինա էտիպ, հէր նէվ՝ կիւնահ իշլէտի:

3. Վէ օ անլէրին էմլազընտան պէշտէ պիր վէրկի թալէպ էթտի. անլէրին ալթուն, կիւմիւշ, տէմիր, գիֆ, պազըր վէ փիրինճլէրինտէն, վէ սէմիզ հայվանաթընտան, վէ հէր ճինս հուպսւպաթընտան պէշտէ պիրինի ալտը:

4. Վէ պուռնուռն ճիւմլէսինի քէնտինի վէ գարըլարընը վէ օտալըգլարընը վէ քեահինլէրինի վէ անլէրին գարըլարընը վէ օտալըգլարընը իտարէ էթմէք իշիւն ալտը. վէ պէօյլէճէ հիւքիւմէթին ումուրլարընը թէպտիլ էյլէտի:

5. Զիրա օ փէտէրինին թա՛եին էթտիյի քեահինլէրի թարտ էտիպ, անլէրին եէրինէ գալպլէրինտէ մաղրուր օլանլարը թախսիս էյլէտի:

6. Պէլի՝ պու եօլտա անլէր քէնտի թէնպէլլիք վէ փութփէրէսթլիք վէ գինաքեարըգլարընտա մէլիք Նուհ թարաֆընտան էհալի իւզէրինէ գօնուլան վէրկի իլէ պէսլէնտիլէր. վէ պէօյլէճէ գալմ ֆըսզը մուհաֆազա էթմէք իշիւն գիյատէսիյլէ չալըշտըլար:

7. Պէլի՝ անլէր տախի փութփէրէսթ օլտուլար, չիւնքի անլէր մէլիյին վէ քեահինլէրին պաթըլ վէ միւտահին սէօզլէրինտէն ալտանտըլար. գիրա անլէրէ միւտահին շէյլէր սէօյլէտիլէր:

8. Վէ մէլիք Նուհ պիր չօգ կիւզէլ վէ վասի՝ պինալար եափտըրտը. վէ անլէրի կիւզէլ իշլէնմիշ աղաճլար իլէ, վէ հէր նէվ՝ գըյմէթլի շէյլէր իլէ, եա՛նի ալթուռն վէ կիւմիւշ, տէմիր վէ փիրինճ, գիֆ վէ պազըր իլէ թէգեին էյլէտի:

9. Վէ օ վասի՝ պիր սէրայ տախի ինչա էյլէտի. վէ անըն օրթասընտա պիր թախթ եափտը. վէ քեաֆֆէսի կիւզէլ աղաճտան օլարազ, ալթուռն, կիւմիւշ վէ գըյմէթլի օլան հէր շէյ իլէ միւզէյլէն իտի:

10. Վէ օ՝ կիւզէլ աղաճ վէ պազըր՝ վէ փիրինճ իլէ հէյքէլին տիվարըլարը իշինտէ հէր նէվ՝ կիւզէլ իշլէմէլէր եափմալարընը՝ իշճիլէրէ էմր էյլէտի:

11. Վէ հէփ սէտիրլէրտէն երւքսէք օլուպ պաշ քեահինլէրէ մախսուս օլան սէտիրլէրի խասս ալթուն իլէ թէգ-եին էյլէտի: Վէ անլէր գավմա եալան վէ պաթըլ սէօլ-լէր սէօյլէր իքէն, վիւճիւտլէրինի վէ գօլլարընը իւզէրլէ-րինէ տայայըպ րահաթ էթմէլէրի իչիւն էօնլէրինէ կէօ-յիւս սիփէրի եափտըրտը:

12. Վէ հէքէլէ եազըն պիր գուլէ պինա էթտիրտի, պէլի՝ դայէթ երւքսէք պիր գուլէ իտի. օլ գատար երւքսէք քի՝ թէփէսինէ չըգտըղընտա, Շայյօմ տիյարընը, վէ հէմ տախի լէմանլըլարտան թէմլիք էտիլէն Շէմլօն տիյարընը կէօրէ պիլիւր իտի. վէ էթրաֆտաքի պիւթիւն տիյարը պի-լէ սէյր էտէ պիլիւր իտի:

13. Վէ օ Շայյօմ տիյարընտա տախի չօգ պինալար եափ-տըրտը. վէ Շայյօմ տիյարընըն շիմալ թարաֆընտաքի թէ-փէ իւզէրինտէ ճէսիմ պիր գուլէ եափտըրտը: Պու թէփէ՝ Նիֆայ էվլատլարընըն տիյարտան ֆիրար էթտիքլէրի վա-զըթ թօփլանտըգլարը մահալ իտի: Վէ պէօյլէճէ օ քէնտի գավմընտան վէրկի նամը իլէ ալտըղը սէրվէթ իլէ պու շէյ-լէրի եափտը:

14. Վէ օ գալպինի քէնտի սէրվէթի իւզէրինէ գօյուպ վազթընը գարըլարը վէ օտալըգլարը իլէ շէհվանի պիր եօլ-տա կէչիրտի. վէ անըն քեահինլէրի տախի վազըթլարընը ֆահիշէլէր իլէ կէչիրտիլէր:

15. Վէ տիյարըն էթրաֆընտա պաղ տիքիպ պիր մա՝սէ-րէ եափտը. վէ չօգ շէրապ եափտըղընտան, օ վէ գավմը մէյիսօր օլտուլար:

16. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անըն գավմը թազըմ թազըմ թարլալարընտա չալըչըր, վէ սիւրիւլէրինէ մուգալլէտ օ-լուր իքէն լէմանլըլար իւզէրինէ հիւճիւմ էտիպ անլէրի գաթլ էթտիլէր:

17. Վէ մէլիք Նուհ անլէրի տէֆ՝ էթմէք իչիւն տի-յարըն էթրաֆընա՝ասքէրլէր կէօնտէրտի. լաքին միգտարը քիֆայէ կէօնտէրմէտի. վէ լէմանլըլար իւզէրինէ կէլիպ, անլէրի վուրտուլար. վէ սիւրիւլէրինտէն Նիշէլէրինի տի-յարտան սիւրտիւլէր. պէօյլէճէ լէմանլըլար անլէրի հէլաք էթմէյէ վէ՝ ատալէթլէրինի իճրա էթմէյէ պաշլատըլար:

18. Վէ մէլիք Նուհ քէնտի օրտուսընը անլէրէ գար-չը կէօնտէրտի, վէ անլէրի կէրի սիւրտիւլէր, եախօտ պիր միւտտէթ իչիւն անլէրի կէրի սիւրտիւլէր. պու սէպէպտէն անլէր եաղմալարըլէ շազ օլարազ կէրի տէօնտիւլէր:

19. Վէ շիմտի պու պէօյիւք դալէպէ սէպէպինտէն ան-լէր քէնտի գալպլէրինտէ մաղրուրլանտըլար. վէ քէնտի գուլվէթլէրինտէն տօլայը իֆթիխար էտիպ տէտիլէր. Պիզ-տէն էլի քիշի լէմանլըլարըն պինլէրինէ գարչը տուրա

պիլիքի. վէ պէօյլէճէ անլէր իֆթիխար Էտիպ գան տէօքմէքտէ վէ քէնտի պիրատէրլէրինին գանլարընը տէօքմէքտէ սէվինտիլէր: Վէ պունուն ճիւմլէսի անլէրին փատիլահ վէ քեհահինլէրինին Ֆըսգը սէպէպինտէն օլտու:

20. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ արալարընտա Ապինատայ իսմինտէ պիր ատէմ վար իտի. վէ օ չըգըպ փէյղամպէրլիք էթմէյէ պաշլայարագ տէտի. իշթէ Բապպ պէօյլէ պուլլուրուր, վէ պանա պէօյլէ էմր Էտիպ տէտի. Կիտիպ պու գաւմա սէօյլէ քի Բապպ պէօյլէ պուլլուրուր. Վայ՝ պու գաւմա, գիրա պէն անլէրին մէքուհաթընը վէ Ֆըսգըլարընը վէ գինալարընը կէօրտիւմ. վէ թէվպէ էթմէտիքլէրի հալտէ, ղազապըմտա անլէրի գիյարէթ Էտէճէյիմ:

21. Վէ թէվպէ Էտիպ քէնտիլէրին Բապպ Ալլահնա տէօնմէտիքլէրի հալտէ, իշթէ պէն անլէրի տիւշմէնլէրինին էլլէրինէ թէսլիմ Էտէճէյիմ. վէ Էսարէթէ կէօթիւրիւլիւպ, տիւշմէնլէրինին էլլէրինտէն իզթիրապ չէքէճէքլէր տիր:

22. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ անլէր պէն, Բապպ, անլէրին Ալլահը օլտուղըմը, վէ ղապուր պիր Ալլահ օլտուղըմը, վէ գաւմըմըն Ֆըսգընը գիյարէթ Էտէր օլտուղըմը պիլէճէքլէր տիր:

23. Վէ պու գաւմ թէվպէ Էտիպ քէնտիլէրին Բապպը Ալլահա տէօնմէյինճէ, Էսիրլիյէ կէօթիւրիւլէճէքլէր տիր: Վէ գատիր օլան Բապպ Ալլահտան մա՛տա անլէրի գուրթարան օլմայաճագ տըր:

24. Պէլի՝ անլէր պանա նիտա էթտիքլէրինտէ, Փէրեատլարընը իշիթմէքտէ աղըր օլաճաղըմ. վէ տիւշմէնլէրինին էլլէրիյէ վուրուլմալարընա միւսա՛տա Էտէճէյիմ:

25. Վէ անլէր քէնտիլէրին Բապպը Ալլահա պիւթիւն գուվվէթլէ նիտա Էտիպ, չուլ վէ քիւլտէ թէվպէ էթմէյինճէ, տու՛ալարընը իշիտիպ անլէրի սըգընթըլարընտան գուրթարմայաճաղըմ՝ տէյու Բապպ պուլլուրուր. վէ օ պանա պէօյլէ էմր էթտի:

26. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ապինատայ պու սէօզլէրի անլէրէ սէօյլէտիքտէ, անա խըրսլանըպ հայաթընա գաստ էթտիլէր. ամմա Բապպ անը անլէրին էլինտէն գուրթարտը:

27. Վէ չիմտի մէլիք նուհ Ապինատայըն էհալիյէ սէօյլէտիյի սէօզլէրի իշիթմէքլէ, օ տախի ղազապնաք օլուպ տէտի. Ապինատայ քի՞մ տիր քի պէնի վէ գաւմըմը հիւքմ էյլէսին եախօտ Բապպ քի՞մ տիր քի պու գաւմ իւզէրինէ պէօյլէ պէօյիւք պէլա կէթիրէճէք տիր:

28. Ապինատայը պուրայա կէթիրմէնիզի էմր Էտէրիմ քի անը էօլտիւրէյիմ. գիրա օ գաւմըմըն եէքտիկէրիյէ գաւղա էթմէլէրի վէ արալարընտա միւնազա՛ա չըգար-

մագ իշիւն պու սէօզլէրի սէօյլէտի, պու սէպէպտէն անը էօլտիւրէճէյիմ:

29. Իմտի գաժմըն կէօզլէրի գափանտը, պու էճլտէն Ապինատայըն քէլամլարընա գարչը գալպլէրինի սէրթլէնտիրտիլէր. վէ պուենտան սօնրա անը թուլթմաղա ճէհտ էթտիլէր: Վէ մէլիք Նուհ Բապպըն քէլամը 'ալէյհինէ քէնտի գալպիւնի սէրթլէշտիրիպ, քէօթիւ մու'ամէլէսինտէն թէվպէ էթմէտի:

ՊԱՊ 12

1. Վէ վագը' օլտու քի' իքի սէնէ սօնրա Ապինատայ թէպտիլ ի գըյաֆէթ իլէ արալարընա կէլտի, վէ անը թանըմատըլար. վէ արալարընտա փէյղամպէրլիք էթմէյէ պաշլայըպ տէտի. Բապպ պանա էմր էտիպ պէօյլէ տէտի. Ապինատայ կիթ, վէ պու պէնիմ գաժմըմա փէյղամպէրլիք էյլէ. զիրա անլէր քէլամլարըմ 'ալէյհինէ գալպլէրինի սէրթլէնտիրտիլէր. անլէր Ֆէնա իշլէրինտէն թէվպէ էթմէտիլէր. պու սէպէպտէն քէնտի զազապըմտա անլէրի զիյարէթ էտէճէյիմ: Պէլի' չիտտէթլի զազապըմտա քէնտիլէրին Ֆըսգ ու մէքրուհաթընտա անլէրի զիյարէթ էտէճէյիմ:

2. Պէլի' վայ' պու նէսլէ, զիրա Բապպ պանա' էլլէրինի ուզաթ վէ փէյղամպէրլիք էտիպ սէօյլէ. Բապպ պէօյլէ պուլուրուր. Պու նէսլ քէնտի Ֆըսգլարը սէպէպինտէն էսիրլէյէ կէօթիւրիւլէճէք. վէ եանագլարընա վուրուլաճագ. վէ ատէմլէրտէն սիւրիւլիւպ գաթլ օլուրնաճագլար. վէ հավանըն գուշլարը վէ քէօփէքլէր վէ եապանի հայվանաթ անլէրին ճէսէտլէրինի թէլէֆ էտէճէքլէր տիր' տէտի:

3. Վէ մէլիք Նուհըն 'էօմրիւ սըճագ ֆուրուրնա աթըլան էսվապ կիպի օլաճագ. վէ օ պէնիմ Բապպ օլտուղըմը պիլէճէք տիր:

4. Վէ վագը' օլաճագ քի' պու գաժմը աղըր պէլալար, եա'նի գըթլըգ վէ թա'ուն իլէ վուրաճաղըմ. վէ անլէրի պիւլթիւն կիւն հալլատաճաղըմ:

5. Պէլի' անլէրին արգալարընա եիւքլէր պաղլատաճաղըմ, վէ տիւլիզ մէրքէպ կիպի սիւրիւլէճէքլէր տիր:

6. Վէ արալարընա տօլու կէօնտէրէճէյիմ վէ անլէրի վուրաճագ տըրլար. վէ շարգ ըիւզկեարը իլէ տախի վուրուլաճագլար. վէ պէօճէքլէր տիյարլարընը թա'նիզ էտիպ, հուպուպաթընը թէլէֆ էտէճէքլէր տիր:

7. Վէ անլէր պէօյիւք պիր թա'ուն իլէ վուրուլաճագլար. վէ ճիւմլէ պու հիւքմլէր անլէրին Ֆըսգ ու մէքրուհաթլարը սէպէպինտէն օլաճագ տըր:

8. Վէ անլէր թէվպէ էթմէտիքլէրի հալտէ անլէրի եէր երւզիւնտէն քիւլլիւյէն հէլաք էտէճէյիմ. երինէտէ անլէր պիր թէվարիիս պրազաճազլար. վէ պէն անը պու տիյարը թէմէլլիւք էտէճէք օլան սա"իր միլլէթլէր իչիւն մուհաֆազա էտէճէյիմ. վէ պէօյլէ էտէճէյիմ քի պու գավմըն մէքրուհաթընը տիկէր միլլէթլէրէ պիտիրէյիմ: Վէ Ապինատայ պու գավմ 'ալէյհինէ չօգ փէյղամպէրլիք էյլէտի:

9. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր անա դազապնաք օլտուլար. վէ անը ալըպ փատիշահըն հուզուրունա կէօթիւրտիւլէր. վէ անլէր մէլլէյէ՝ իշթէ պիզ սէնին գավմընա տա"իր Ֆէնա փէյղամպէրլիք էտէն պիր ատէմ կէթիրտիք. վէ Ալլահըն անլէրի հէլաք էտէճէյինի խապէր վէրիյօր՝ տէտիլէր:

10. Վէ հէմ տախի սէնին հայաթընա տա"իր Ֆէնա փէյղամպէրլիք էտէր. սէնին 'էօմիրիւնին՝ աթէշ Ֆուրուընա աթըլան պիր էսվապ կիպի օլաճաղընը սէօյլէր:

11. Վէ թէքար, սէնին պիր չալը կիպի, հաթթա թարլատա հայվանաթըն գըրըպ այազլարը ալթընտա չիյնէտիքլէրի գուրու պիր չալը կիպի օլաճաղընը՝ սէօյլէր:

12. Վէ թէքար՝ սէնին տիքէն չիչէքլէրի կիպի օլարազ, թամմ եէթիշտիյինտէ, րիւզիւնար թարաֆընտան պիւթիւն տիյարըն երւզիւ իւզէրինէ սիւրիւլէճէյինի՝ սէօյլէր. վէ օ՝ Պանա Բապպ պէօյլէ տէտի՝ տէյէրէք 'իտտիա էտէր. վէ սէն թէվպէ էթմէտիյին հալտէ, Փըսգըն սէպէպինտէն ճիւմլէ պու շէյլէրին սէնին իւզէրինէ կէլէճէյինի սէօյլէր:

13. Վէ շիմտի, էյ՝ մէլիք, սէն նէ՞ պէօյիւք քէօթիւլիւք եափտըն. եախօտ սէնին գավմըն նէ՞ պէօյիւք կիւնահ իշլէտի քի Ալլահ թարաֆընտան եախօտ պու ատէմտէն հիւքմ օլունալըմ:

14. Վէ էյ՝ մէլիք, իշթէ պիզ գապահաթսըզ իզ. վէ սէն, էյ՝ մէլիք, սէն կիւնահ իշլէմէտին, իմտի պու ատէմ սէնին հագգընտա եալան սէօյլէմիշ, վէ պօշընա փէյղամպէրլիք էթմիշ տիր:

15. Վէ պիզ գուվվէթլի իզ. պիզ էսիրլիյէ տիւշար օլմայաճաղըզ. եախօտ տիւշմէնլէրիմիզտէն էսիր ալընմայաճաղըզ. պէլի սէն տիյարտա մուվաֆֆազ օլտուն վէ մուվաֆֆազ օլաճազսըն:

16. իշթէ պու ատէմ պուրատա տըր, վէ անը սէնին էլինէ թէսլիմ էտէրիզ. սէն անա հիւսն ի իրատէթինէ կէօրէ եափ՝ տէտիլէր:

17. Վէ մէլիք Նուհ Ապինատայը մահպէսէ աթտըրտը. վէ անա նէ էտէճէյինէ տա"իր իսթիշարէ էթմէք իչիւն քեհահինլէրին ճէմ՝ օլմալարընը էմր էյլէտի:

18. Վէ անլէր մէլլէյէ՝ Օ պուրայա կէթիրիւսին քի անա

սիւ՛ալ էտէլիմ՝ տէտիլէր: Վէ մէլիք անըն՝ անլէրին հոու-
զուրընա կէթիրիւմէսինի էմր էթտի:

19. Վէ անլէր անը թութուպ իթթիհամ էթմէյէ սէ-
պէպ պուլմագ իւզըէ անա սիւ՛ալ էթմէյէ պաշլատըլար.
լաքին օ՝ անլէրէ ճէսարէթ իլէ սէօյլէտի, վէ հէր սիւ՛ալա-
րընա ճէվապ վէրտիյի իչիւն շաշտըլար. զիրա օ անլէրին հէր
սիւ՛ալընա ճէվապ վէրտի. վէ ճիւմլէ սէօզլէրինտէ անլէրի
խէճիլ էյլէտի:

20. Վէ անլէրտէն պիրի անա՝ Մուհարրէր օլուպ փէ-
տէրիմիզին թա՛լիմ էթտիքլէրի պու քէլամլարըն մա՛նասը
նէ՞ տիր՝ տէտի:

21. Եա՛նի՝ Տաղլարըն իւզէրինտէ միւժտէ կէթիրէնին,
սէլամէթ թէպշիր էտէնին, խայրլը միւժտէ կէթիրէնին,
վէ խէլաս թէպշիր էտէնին, վէ Սիօնա՝ Ալլահըն սալթանաթ
էտիյօր՝ տէյէնին այագլարը նէ՛ կիւզէլ տիր:

22. Պէքճիլէրին՝ սէսլէրինի գալարըրպ, պիրլիքտէ մէ-
սէրրէթ սէտասըյլէ թէրէննիւմ էտէճէքլէր. զիրա Րապ-
պըն՝ Սիօնը կէրի կէթիրտիյինի անլէր կէօզլէրիյլէ կէօրէճէք-
լէր տիր:

23. Էյ՝ Եէրուշալիմին խարէպէլէրի, պիրլիքտէ մէսէր-
րէթ սէտասըյլէ թէրէննիւմ էտինիզ. զիրա Րապպ գաՎմը-
նը թէսէլլի էյլէտի, Եէրուշալիմի խէլաս էյլէտի:

24. Րապպ քէնտի մուգատտէս գօլընը ճիւմլէ միլ-
լէթլէր էօնիւնտէ սըղատը. վէ պիւթիւն զէմինին ուճունա
գատար Ալլահըմըզըն խէլասընը կէօրէճէքլէր տիր:

25. Վէ Ապինատայ անլէրէ տէտի. Սիզ քեհահինլէր օ-
լուպ պու գաՎմը թա՛լիմ էթմէք վէ փէյղամպէրլիյին րու-
հունը անլաթմագ իտտի՛ասընտա իքէն, պու շէյլէրին մա՛-
նասընը պէնտէ՞ն մի պիլմէք իսթէրսինիզ:

26. Սիզէ տէրիմ, վայ՝ Րապպըն Եօլլարընը պօզանլա-
րա, զիրա էյէր պու շէյլէրի անլայօր իսէնիզ, անլէրի թա՛-
լիմէթմէմիշ սինիզ. պու սէպէպտէն Րապպըն Եօլլարընը
պօզտընըզ:

27. Գալպլէրինիզի Ֆէհմէ չէվիրմէտիյինիզ իչիւն ա-
լիմ օլմատընըզ. իմտի պու էհալիյէ նէ՞ էօյրէթտինիզ:

28. Վէ անլէր՝ Պիզ Մուսանըն շէրի՛աթընը թա՛լիմ է-
տէրիզ՝ տէտիլէր:

29. Վէ թէքրար օ անլէրէ տէտի. Էյէր Մուսանըն շէ-
րի՛աթընը թա՛լիմ էտէր իսէնիզ, նիչիւ՞ն անը հըֆզ էթ-
մէզսինիզ: Նիչիւ՞ն գալպինիզի մալ իւզէրինէ գօրսընըզ:
Նիչիւ՞ն զինա էտիպ գուվվէթլէրինիզի Փահիշէլէրէ սարֆ
էտէրսինիզ, վէ պու գաՎմըն կիւնահ իշլէմէսինէ սէպէպ օ-
լուրսընըզ, վէ Րապպ՝ պու գաՎմ՝ ալէյհինէ կէլէճէք օլան

պէլա հազգընտա փէյղամպէրլիք էթմէք իշիւն պէնի կէօն-տէրմէյէ մէճպուր օլուր :

30. Պէնիմ հազիգաթը սէօյլէտիյիմի պիլմէ՞ղ մի սի-նիգ : Պէլի՝ հազիգաթը սէօյլէտիյիմի պիլիքսինիգ, վէ Ալ-լահն 'ինտինտէ թիթրէմէլիսինիգ :

31. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ Փըսգընըգ սէպէպինտէն վուրուլաճագսընըգ . դիրա՝ Պիգ Մուսանըն շէրիա՝թընը թա՝-լիմ էտէրիգ՝ տէրսինիգ . վէ Մուսանըն շէրիա՝թընա տա՝իր նէ՞ պիլիքսինիգ : Խէլաս Մուսանըն շէրիա՝թը վասիթասիյ-լէ կէլի՞ր մի . նէ՞ տէրսինիգ :

32. Վէ անլէր ճէվապէն՝ Խէլաս Մուսանըն շէրիա՝թը վասիթասիյլէ կէլի՞ր՝ տէտիլէր :

33. Վէ շիմտի Ապինատայ անլէրէ տէտի . էյէր Ալլա-հն թէնպիհաթընը հըֆգ էտէրսէնիգ , Խէլաս օլաճագընը-զը պիլիքիմ : Պէլի՝ էյէր Բապպըն Սինա տաղընտա Մու-սայա թէսլիմ էթտիյի թէնպիհաթը հըֆգ էտէր իսէնիգ ,

34. Եա՛նի , Պէն սէնի էսարէթ խանէսի օլան Մըսըր տի-յարընտան չըգարան Բապպ Ալլահն իմ :

35. Հուզուրըմտա սէնին ղայրի իլահլարըն օլմասըն :

36. Քէնտին իշիւն փութ , Եօգարըտա սէմատա՝ Եա ա-չաղըտա զէմինտէ , Եա զէմին ալթընտա սուլարտա պուլը-նան շէյլէրին հիշ պիրինին սուրէթինի Եափմայասըն :

37. Շիմտի Ապինատայ անլէրէ՝ Ճիւմլէ պու շէյլէրի իճրա էթտինիգ՝ մի . պէն սիգէ՝ Խայր , անլէրի իճրա էթմէ-տինիգ՝ տէրիմ . վէ պու գալմա ճիւմլէ պու շէյլէրի իճրա էթմէսինի թա՝լիմ էթտինիգ՝ մի . սիգէ՝ Խայր , էթմէտինիգ՝ տէրիմ :

ՊԱՊ 13

1. Վէ մէլիք պու քէլամլարը իշիթտիյինտէ , քէնտի քեահինլէրինէ՝ Պու ատէմի Հուզուրըմտան չըգարընըգ , վէ անը գաթլ էյլէյինիգ . գիրա անընլէ նէ՞ իշիմիգ վար , պու տիվանէ տիր՝ տէտի :

2. Վէ անլէր իլէրի կէլիպ էլլէրինի իւզէրինէ գօմա-ղա գաստ էթտիլէր :

3. Լաքին Ապինատայ անլէրի գարշըլայըպ՝ Պանա տօ-գունմայընըգ , գիրա էլլէրինիգի իւզէրիմէ գօր իսէնիգ , Ալ-լահ սիգի վուրաճագ տըր . չիւնքի պէնիմ սիգէ պէյան էթ-մէքլիյիմ իշիւն Բապպըն կէօնտէրտիյի խապէրի տահա սէօյլէմէտիմ , նէ տէ սիգին սիւ՛ալընըգա ճէվապ վէր-տիմ . պու սէպէպտէն Ալլահ շիմտի թէլէֆ էտիլմէքլիյիմէ միւսա՛ատէ էթմէգ :

4. Ամմա Ալլահ թարաֆընտան էմիր օլունտուղըմ թէնպիհաթը իքմալ էթմէլէյիմ. պէն սիգէ հագիգաթը սէօյլէտիյիմ իչիւն պանա հիտտէթլէնիյօրսընըզ: Վէ թէք-րար, սիգէ Ալլահըն քէլամընը սէօյլէտիյիմ իչիւն, պէնի տիվանէ՝ տէյու հիւքմ էթտինիզ:

5. Վէ Ապինատայ պու սէօզլէրի սէօյլէտիքտէն սօն-րա, մէլիք նուհըն գալմը էլլէրինի իւզէրինէ գօմաղա ճէսարէթ էթմէտիլէր. զիրա Րապպըն Րուհու անըն իւզէ-րինտէ իտի: Վէ Մուսա Սինա տաղընտա Րապպ իլէ սէօյ-լէմէքտէ իքէն օլտուղը կիպի, անըն եիւզիւ տախի զիյա-տէսիլէ փարլատը:

6. Վէ Ապինատայ Ալլահ թարաֆընտան գուվվէթ վէ սէլահիյէթ իլէ սէօյլէտի, վէ սէօզլէրինի տէվամ էտիպ տէտի:

7. Պէնի էօլտիւրմէյէ գուվվէթինիզ օլմատըղընը կէօ-րիւյօրսընըզ, պու սէպէպտէն պէշարէթիմի պիթիրիւրիմ: Վէ կիւնահլարընըզա տա՞իր հագիգաթը սէօյլէտիյիմտէն տօլայը եիւրէքլէրինիզին տէլինտիյինի հիսս էտիյօրըմ:

8. Պէլի՝ սէօզլէրիմ սիգի թէ՛աճճիւպ, հայրէթ վէ զազապ իլէ տօլտուրուր:

9. Վէ իշթէ պէշարէթիմի պիթիրիւրիմ. վէ անտէն սօնրա նէրէտէ պուլունսամ ֆարգ էթմէզ, անճագ խէլաս օլայըմ:

10. Լաքին սիգէ պու գատար տէրիմ. պունտան սօն-րա պանա հէր նէ էտէր իսէնիզ, կէլէճէք շէյլէրէ ըէսմ վէ կէօլլէ օլաճագ տըր:

11. Վէ շիմտի Ալլահըն էմրլէրինին պագիսինի սիգէ օգույաճաղըմ, զիրա անլէրին գալպլէրինիզտէ եազըլմա-մըլ իտիյինի տույույօրըմ: Սիզ 'էօմրիւնիզին էն պէօյիւք գըսմը ֆըսզ օգույուպ էօյրէթտիյինիզի անլայօրըմ:

12. Վէ շիմտի պէնիմ սիգէ՝ Քէնտին իչիւն փութ, եօգարըտա սէմատա, աշաղըտա զէմինտէ, եա զէմին ալ-թընտա սուլարտա պուլունան շէյլէրին հիշ պիւրինին սու-րէթինի եափմայասընըզ՝ տէտիյիմի տէր խաթըր էթմէ՞զ մի սինիզ:

13. Վէ թէքրար, անլէրէ սէճտէ վէ 'իպատէթ էթ-մէյէսին. զիրա պէն սէնին Րապպ Ալլահըն զայուր պիր Ալլահ իմ, վէ պանա պուղզ էտէնլէրտէն՝ փէտէրլէրին կիւնահընը օղուլլարտա իւչիւնճիւ վէ տէօրտիւնճիւ նէսլէ գատար արարըմ:

14. Վէ պէնի սէվիպ էմրլէրիմի հըֆզ էտէնլէրէ պին նէսլէ գատար մէրհամէթ կէօսթէրիւրիմ:

15. Ալլահըն օլան Րապպըն իսմինի պիհուտէ եէրէ

գիրք էթմէյէսին. գիրա Րապպ քէնտի իսմինի պիհուտէ եէրէ գիրք էտէնի թէպրիր էթմէյ :

16. Սէպթ կիւնիւնիւ թագտիս էթմէյի տէր խաթր էտինիզ :

17. Ալթը կիւն չալըշըպ հէր իշինի իշէյէսին .

18. Ֆագաթ եէտինճի կիւն, սէնին Ալլահըն օլան Րապպըն սէպթ կիւնիւ տիր. օլ կիւն, նէ սէն, նէ օղլըն, նէ գըզըն, նէ գուլըն, նէ ճարիյէն, նէ հայվանըն, նէ գափուլարըն տախիլիստէ օլան միւսաֆիրին հիչ պիր իշ իշէմէսին :

19. Ձիրա Րապպ ալթը կիւնտէ սէմայը վէ գէմինի վէ տէնիզի վէ անլէրտէ պուլունանըն քեաֆֆէսինի խալգ էյլէտի. պու էճլտէն Րապպ սէպթ կիւնիւնիւ միւպարէքլէյիպ թագտիս էյլէտի :

20. Փէտէրինէ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էտէսին, թաքի սէնին Ալլահըն օլան Րապպըն սանա վէրտիյի տիյար իւզէրինտէ 'էօմրիւն ուզուլն օլա :

21. Գաթլ էթմէյէսին :

22. Ձինա էթմէյէսին : Սըրգաթ էթմէյէսին :

23. Գօնշունըն 'ալէյհինէ եալան շէհատէթ էթմէյէսին :

24. Գօնշունըն խանէսինէ թամա' էթմէյէսին. գօնշընըն գէվճէսինէ, եա գուլունա, եա ճարիյէսինէ, եա էօքիւզիւնէ, եա մէրքէպինէ, վէ գօնշունըն հիչ պիր շէյի-նէ թամա' էթմէյէսին :

25. Վէ Ապինատայ պու սէօղլէրի պիթիրտիքտէն սօնրա, անլէրտէ՝ Պու գավմա ճիւմլէ պու շէյլէրի իճրա էտիպ, պու էմրլէրինի հըֆզ էթմէլէրինի թա'լիմ էթտինի'զ մի' տէտի :

26. Պէն սիզէ՝ իսայր, տէրիմ. գիրա պէօյլէ էթսէ իտինիզ, Րապպըն պու գավմա հագգընտա պէլա փէյղամպէրլիք էթմէք իշիւն պէնի կէօնտէրմէյէ սէպէպի օլմայաճագ իտի :

27. Վէ շիմտի, Մուսանըն շէրի'աթը վասիթասիյլէ խէլաս կէլիր իտիյինի սէօյլէտինիզ : Պէն սիզէ տէրիմ քի՝ շիմտիլիք Մուսանըն շէրի'աթընը հըֆզ էթմէնիզ էլզէմ տիր. լաքին սիզէ՝ Վագըթ կէլէճէք քի Մուսանըն շէրի'աթընըն հըֆզ էտիլմէսինէ արթըզ լիւզիւմ գալմայաճագ տըր՝ տէրիմ :

28. Վէ թէքրար, խէլաս եալընըզ շէրի'աթ վասիթասիյլէ կէլմէզ, վէ պիգզաթ Ալլահըն քէնտի գալմընըն կիւնահ վէ ֆըսգը իշիւն իճրա էտէճէյի քէֆարէթ օլմայընճա, Մուսանըն շէրի'աթը վար իքէն պիլէ, եինէ անլէր մութլագա հէլագ օլաճագլար իտի :

29. Վէ շիմտի սիզէ տէրիմ քի՝ Պէն ի իսրայէլէ պիր

չէրի'աթըն, հաթթա փէք սըգը պիր շէրի'աթըն վէրիլմէսի վաճիպ իտի. զիրա անլէր սէրքէշ, կիւնահ իշլէմէյէ չապըգ, վէ քէնսիլէրին Բապպը օլան Ալլահը տէր խաթր էթմէյէ աղըր պիր գաւմ իտիլէր:

30. Իմտի անլէրէ պիր շէրի'աթ, պէլի' իճրա'աթ վէ 'այնլէր իլէ հաւի օլան պիր շէրի'աթ վէրիլտի. պու շէրի'աթ իսէ, կիւն պէ կիւն Ալլահը վէ անա տօղրու օլան պօրճլարընը անլէրէ տէր խաթր էթտիրմէք իշլէն գաւի սուրէթտէ հըֆը օլունմալը իտի:

31. Լաքին իշթէ ճիւմլէ պու շէյլէր կէլէճէք օլան շէյլէրին րէսմի տիր:

32. Շիմտի անլէր շէրի'աթը անլատըլա՞ր մը. պէն սիգէ՞ խայր, տէրիմ. հէր ատէմ շէրի'աթը անլամատը. զիրա անլէր՝ Ալլահըն վասիթասիլլէ կէլէն գուրթուլ ուշ օլմայընճա, հիշ պիր քիմսէ խէլաս օլմայաճաղընը անլամատըլար:

33. Զիրա իշթէ, Մուսա Մէսիհին կէլէճէյինէ, վէ Ալլահըն քէնտի գաւմընը գուրթարաճաղընա տա՞իր փէյղամպէրլիք էթմէտի մի. հաթթա տիւնեանըն իպթիտասընտան պէրու փէյղամպէրլիք էթմիշ օլան հէր փէյղամպէր, պու շէյլէրէ տա՞իր ազ եա զիյատէ փէյղամպէրլիք էթմէտի մի:

34. Վէ անլէր Ալլահըն պիզզաթ պէն ի ատէմ արասընա էնիպ, ինսան շէքլինի իւզէրինէ ալարագ, եէր եթլզիլ իւզէրինտէ պէօյլիք գուլվէթ իլէ կէզէճէյինի պէյան էթմէտիլէր մի:

35. Պէլի' անլէր՝ անըն պիզզաթ էզիյէթ վէ իզթիրապ չէքիպ, էմվաթըն գըյամէթինի վուգուլա կէթիրէճէյինի սէօյլէմէտիլէր մի:

ՊԱՊ 14 (Իշ-Ե- 53)

1. Վէ Իշա'եա տախի պէօյլէ տէմէ՞գ մի, Վէրտիլիմիզ խապէրէ քիմ ինանըր, վէ Բապպըն գօլը քիմէ՞ աշիքեար օլտու:

2. Զիրա անըն էօնիւնտէ նազիք Փիտան, վէ գուրու եէրտէն չըգան քէօք կիպի պիթէճէք տիր. անըն հիյէթի վէ ճէմալը եօգ տըր. վէ անը կէօրտիլիլմիզտէ, անըն հազզէտիլէճէք կիւզէլլիլի եօգ տըր:

3. Օ ատէմլէրտէն թահգիր վէ րէտտ օլունուր, տէրտ սահիպի վէ էլէմէ տիւշար տըր. վէ պիզ քէնտիսինտէն կէօյա եթլզիլմիւզիլ չէվիրտիք, թահգիր օլունտու, վէ անա իթիպար էթմէտիք:

4. Հագիգաթէն օ հլէմլէրիմիդի եիւքլէնտի վէ աէրտ-լէրիմիդի կէօթիւրտիւ . եինէ պիզ անը իզթիրապա կիրիֆ-թար օլմուչ , Ալլահ թարաֆընտան վուրուլմը , վէ մէշագ-գաթ չէքմիչ սայտըզ :

5. Օ իսէ 'իսեանլարըմըզ իչիւն եարալանտը , կիւնահ-լարըմըզ իչիւն վուրուլտը . սէլամէթիմիդին թէտիպի ա-նըն իւզէրինտէ իտի , վէ անըն պէրէլէրիլէ պիզ չիֆա պուլտըզ :

6. Ճիւմլէմիզ գօյուն կիպի եօլը չաչըրմը իտիք , հէր պիրիմիզ քէնտի եօլունա տէօնմիւչ իտիք : Վէ Բապպ ճիւմ-լէմիզին կիւնահընը անա եիւքլէթտի :

7. Էզիլտի վէ իզթիրապ չէքտի , եինէ աղզընը աչմա-մատը . պօղաղլանմաղա կէօթիւրիւլէն գօյուն կիպի , վէ գըրգըճըլարըն էօնիւնտէ սիւքիւթ կիտէն գօյուն կիպի աղ-զընը աչմատը :

8. Մահպէստէն վէ հիւքմտէն ալընտը . վէ անըն նէս-լինի քի՞մ պէյան էտէճէք տիր . գիրա օ հայաթտա օլանլա-րըն տիյարընտան քէսիլտի . գալմընըն թէճալուզը իչիւն վուրուլտու :

9. Օ գապըրըն շէրիւլէր իլէ եափտը , վէ էօլիւմինտէ գէնկինլէր իլէ օլտու . չիւնքի կիւնահ իչլէմէտի վէ աղ-զընտա հիլէ պուլլունմատը :

10. Եինէ տէ Բապպ անըն եարալանմասընա միւստ'ա-տէ էթտի , անը հլէմէ տիւչար էլլէտի . սէն անըն ճանընը կիւնահ իչիւն գուրպան էթտիլինտէ , գիւրրիլէթինի կէօ-րէճէք , կիւնլէրի ուզատըլաճագ , վէ Բապպըն միւրատը անըն էլինտէ մուվաֆֆագ օլաճագ տըր :

11. Ճանընըն էմէյինի կէօրուպ իօշնուտ օլաճագ , սա-լիհ գուլըմ քէնտի մա'լիւմաթըլէ չօգլարը թէպրիլէ է-տէճէք , գիրա անլէրին կիւնահլարընը քէնտիսի եիւքլէնէ-ճէք տիր :

12. Ճանընը էօլիւմէ թէսլիմ էթտի վէ կիւնահքեար-լար իլէ սայըլտը , վէ չօգլարըն կիւնահլարընը գալտըրտը . վէ թէճալուզ էտէնլէր իչիւն չէֆա'աթ էլլէտիլինտէն , պէն անա պէօլիւքլէր իլէ հիսսէ վէրէճէյիմ , վէ գուլվէթ-լիլէր իլէ եաղմա թագսիմ էտէճէք տիր :

ՊԱՊ 15

1. Շիմտի Ապինատայ անլէրէ՝ Քեաչքի Ալլահըն պիզ-գաթ պէն ի ատէմ արասընա կէլէճէյինի , վէ քէնտի գալ-մընը գուրթարաճաղընը անլայա իտինիզ՝ տէտի :

2. Վէ օ թէնտէ սաքին օլտուզը իչիւն իպն Ուլլահ

Թէսմիյէ օլունանագ աըր . վէ թէնինի փէտէրին իրատէթինէ միւթի՝ գըլտըղը իչիւն , հէմ փէտէր հէմ Օղուլ օլտու :

3. Օ փէտէր տէնիլտի՝ չիւնքի Ալլահն գուվվէթի վասիթասիյէ տօղտու . վէ թէն սէպէպինտէն Օղուլ տէնիլտի . պէօյլէճէ օ հէմ փէտէր հէմ Օղուլ օլտու :

4. Վէ անլէր պիր Ալլահ տըրլար . պէլի՝ սէմա վէ գէմինին ասըլ էպէտի փէտէրի տիրլէր :

5. Վէ պէօյլէճէ թէն ըուհա թապի՝ տիր , եախօտ Ալլահ պիր օլտուղընտան , վէ Օղուլ փէտէրէ թապի՝ օլուպ , թէճըրիւպէյէ տիւշար օլուր իսէ տէ , թէճըրիւպէյէ միւսա՝ատէ էթմէզ , լաքին գավմտան իսթիւղա օլունմաղա , վուրուլմաղա , գօվուլմաղա վէ ըէտտ օլունմաղա միւսա՝ատէ էտէր :

6. Վէ պու ճիւմլէտէն , վէ պէն ի ինսան արասընտանիչէ գուվվէթլի միւ՝ճիգէլէր իճրա էթտիքտէն սօնրա , իշա՛եանըն տէտիյի կիպի գըրգըճըլարըն էօնիւնտէն սիւքիւթ էտէն գօյուն կիպի աղգընը աչմայարագ կէօթիւրիւլէճէք տիր :

7. Պէլի՝ պէօյլէճէ . օ կէօթիւրիւլէճէք , իաչա կէրիլէճէք , վէ գաթլ օլունանագ . վէ թէն էօլիւմէ գատար միւթի՝ օլուր , վէ օլլուն իրատէթի փէտէրին իրատէթինտէ ղարգ օլուր :

8. Վէ պէօյլէճէ Ալլահ էօլիւմ իւզէրինէ ղալէպէ էթտիյինտէն , էօլիւմիւն պէնտլէրինի գըրար , վէ պէն ի տէմ իչիւն չէֆա՝աթ էյլէմէք գուվվէթինի Օղուլա վէրիր :

9. Օ դայէթ մէրհամէթլի օլարագ սէմայա չըգար . օ պէն ի ատէմէ տօղրու չէֆագաթիլէ մէմլու օլուպ անլէրին վէ ՝ատալէթին մա՝պէյնինտէ տուրուր . անլէրին կիւնահ վէ թէճավուզընը քէնտի իւզէրինէ ալտըղընտան , էօլիւմիւն պէնտլէրինի գըրար , վէ անլէրի Փիտիյէ իլէ գուրթարըպ , ՝ատալէթին մաթլուպաթընը իքմալ էտէր :

10. Վէ չիմտի սիգէ տէրիմ . Անըն նէպլինի քի՞մ պէյան էտէճէք . իշթէ անըն ճանը կիւնահ իչիւն գուրպան օլմուշ օլտուղընտան , զիւրրիյէթինի կէօրէճէք տիր : Վէ չիմտի նէ՞ տէրսինզ , անըն զիւրրիյէթի քի՞մ օլաճագ տըր :

11. Իշթէ պէն սիգէ տէրիմ քի՝ ձիւմլէ մուգատտէս փէյղամպէրլէրին սէօզլէրինի իշիտէնլէր , վէ Րապպըն կէլիշի հագգընտա փէյղամպէրլէք էտէն ճիւմլէ փէյղամպէրլէրին սէօզլէրինի տինլէյէնլէր , վէ Րապպըն քէնտի գավմընը գուրթարաճաղընա ինանանլար , վէ քէնտի կիւնահլարընըն ՝աֆվը իչիւն օլ կիւնէ պագանլարըն քեաֆֆէսի անըն զիւրրիյէթի վէ Ալլահն մէլէքիւթիւնիւն միրաստարլարը տըրլար :

12. Զէրա կիւնահլարընը թաշըտըղը , վէ թէճավուզ-

լարընտան գուրթարմագ իւզրէ անլէր իչիւն՝ էօլտիւյիւ քիմսէլէր պուռնլար տըր․ վէ շիմտի անլէր անըն գիւրրիյէթի տէյիլ մի տիրլէր :

13․ Պէլի՝ թէճապուզա տիւշմէյէն, վէ աղզընը փէյղամպէրլիք էթմէք իչիւն աչան հէր փէյղամպէր, եա՛նի՝ տիւնեանըն իպթիտասընտան պէրու հէր՝ աղիզ փէյղամպէր անըն գիւրրիյէթի տէյիլ մի տիր :

14․ Սէլամէթ թէպշիր էտէնլէր, վէ խայրլը միւժտէ կէթիրէնլէր, վէ խէլաս թէպշիր էտէնլէր, վէ Սիօնա՝ Սէնին Ալլահըն սալթանաթ էտէր՝ տէյէնլէր պուռնլար տըր :

15․ Վէ տաղլարըն իւզէրինտէ անլէրին այագլարը նէ՛ կիւզէլ իտիրլէր :

16․ Վէ թէքրար, տաղլար իւզէրինտէ էլան սէլամէթ թէպշիր էտէնլէրին այագլարը նէ՛ կիւզէլ տիրլէր :

17․ Վէ թէքրար, պուռնտան սօնրա, պէլի՝ պու վագըթտան թա էպէտիյէ գատար սէլամէթ թէպշիր էտէնէք օլանլարըն այագլարը տաղլար իւզէրինտէ նէ՛ գատար կիւզէլ տիրլէր :

18․ Վէ իշթէ սիգէ՝ եալընըզ պու տէյիլ տիր՝ տէրիմ : Զիրա խայրլը միւժտէ կէթիրէն, վէ սէլամէթ թէ՛սիս էտէն, պէլի՝ քէնտի գապմընը գուրթարան վէ քէնտի գապմընա խէլաս իհսան էտէն Րապպըն այագլարը տաղլար իւզէրինտէ նէ՛ գատար կիւզէլ տիր :

19․ Վէ սիգէ տէրիմ քի, աիւնեանըն թէ՛սիսինտէն պէրու հագըրլատըղը, վէ քէնտի գապմը իչիւն իճրա էթտիյի գուրթուլուշ վուգու՛ա կէլմէզսէ իտի, պիւթիւն ինսան ճինսի հէլաք օլուր իտի :

20․ Լաքին իշթէ էօլիւմին պէնտլէրի գըրըլաճագ, վէ Օղուլ սալթանաթ էտիպ, էմվաթ իւզէրինէ գուվվէթի օլաճագ․ պու եօլ իլէ էմվաթըն գըլամէթինի վուգու՛ա կէթիրէնէք տիր :

21․ Վէ պիր գըլամէթ, հաթթա պիր իլք գըլամէթ, պէլի՝ եաշամըլ օլանլար, վէ եաշայանլար վէ թա Քրիստոսըն (գիրա օ պէօյլէ թէսմիյէ օլունաճագ տըր), գըլամէթինէ տէյին եաշայաճագ օլանլարըն պիր գըլամէթի օլաճագ տըր :

22․ Շիմտի ճիւմլէ փէյղամպէրլէր, վէ անլէրին քէլամլարընա իման էտէնլէրին, եախօտ Ալլահըն էմրինի հըֆզ էտէնլէրին քեաֆֆէսի իլք գըլամէթտէ չըգաճագլար տըր․ պուռնլար իլք գըլամէթ տիրլէր :

23․ Անլէր քէնտիլէրինի գուրթարան Ալլահ իլէ իգամէթ էթմէք իչիւն գալտըրըլաճագլար տըր : Պու եօլ իլէ մէվթին պէնտլէրինի գըրան Քրիստոս վասիթասիյլէ էպէտի հայաթա մալիք օլաճագլար տըր :

24. Վէ իւք գըյամէթէ հիսսէտար օլանլար պունլար տըր. վէ Քրիստոս կէլմէգտէն էվվէլ քէնտիլէրէ խէլաս թէպչիր օլունմատըղընտան ճէհալէթտէ վէֆաթ էտէնլէր պունլար տըր: Վէ պէօյլէճէ Բապպ պունլարըն ի'ատէսինի հուսուլէ կէթիրիր, վէ անլէր պիրինճի գըյամէթտէն հիսսէտար օլուրլար, եախօտ Բապպ անլէրի գուրթարտըղընտան էպէտի հայաթա նա"իլ օլուրլար:

25. Վէ քիւչիւք չօճուգլար տախի էպէտի հայաթա մալիք տիրլէր:

26. Լաքին իշթէ Ալլահըն 'ինտինտէ գօրգուպ թիթ-րէյինիզ, վէ թիթրէմէքլիյինիզ իճապ էտէր. չիւնքի Բապպ՝ քէնտիսինէ գարշը 'ասի օլուպ, քէնտի կիւնահընտա էօլէնի գուրթարմազ. պէլի՝ տիւնեանըն իպթիտասընտան պէրու քէնտի կիւնահլարընտա էօլէնլէր վէ իրատէթ իւէ Ալլահա գարշը 'ասի օլանլար, վէ Ալլահըն թէնպիհաթընը պիլիպ տէ անլէրի հըֆզ էթմէյէնլէր, իշթէ պիրինճի գըյամէթտէն հիսսէտար օլմայաճազ օլանլար պունլար տըր:

27. Պու սէպէպտէն թիթրէմէլի տէյի՞ մի խտինիզ. չիւնքի խէլաս պէօյլէլէրէ կէլմէզ, վէ Բապպ պէօյլէլէրի գուրթարմազ. վէ նէ տէ Բապպ պէօյլէլէրի գուրթարա պիլի. զիրա օ քէնտինի ինքեար էտէմէզ, վէ 'ատալէթէ մուղայիր հարէքէթ էտէմէզ:

28. Վէ շիմտի սիզէ տէրիմ. Բապպըն խէլասը հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գալմա թէպչիր օլունաճազ տըր:

29. Եա՛ Բապպ, սէնին պէքճիլէրին քէնտի սէտալարընը գալտըրըպ, պիրլիքտէ մէսէրրէթ սէտասիյլէ թէրէննիւմ էթսինլէր. զիրա անլէր՝ Բապպըն՝ Սիօնը կէրի կէթիրտիյինի կէօզլէրիլէ կէօրէճէքլէր տիր:

30. Էյ՝ Ետրուչալիմ խարէպէլէրի, մէսէրրէթ սէտասըլլէ պիրլիքտէ թէրէննիւմ էտինիզ. զիրա Բապպ քէնտի գալմընը թէսէլլի էթտի, վէ Ետրուչալիմի գուրթարտը:

31. Բապպ մուգատտէս գօլընը ճիւմլէ միլլէթլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ սըղատը, վէ զէմինին ճիւմլէ ուճլարը անըն խէլասընը կէօրէճէքլէր տիր:

ՊԱՊ 16

1. Վէ շիմտի Ապինատայ պու քէլամլարը սէօյլէտիքտէն սօնրա, էլինի ուզատըպ տէտի. Վազըթ կէլիր քի հէր քէս Բապպըն խէլասընը կէօրէճէք տիր. վէ հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գալմ կէօզլէրի իւէ կէօրէճէք, վէ Ալ-

լահն հիւքմէրի 'ատիւ օլտուգլարընը անըն 'ինտինտէ իգ-
րար էտէճէքէր տիր :

2. Օլ գէման Ֆասըգլար տէֆ' էտիլէճէք, վէ հավլա-
մաղա, պաղըրմաղա, աղլամաղա վէ տիշ գըըրտաթմաղա
սէպէպլէրի օլաճագ. վէ Րապալըն սէտասընը տինլէմէտիք-
լէրի իշիւն պէօյլէ օլաճագ տըր. պու սէպէպտէն Րապալ ան-
լէրի գուրթարմազ :

3. Զիրա անլէր ճիսմանի վէ շէյթանի տիրլէր. վէ շէյ-
թանըն անլէր իւզէրինէ գուվվէթի վար տըր. պէլի' շօլ գա-
տիմ եըլան քի իլք վալիտէյնիմիզի ալտաթտը, վէ տիւշմէ-
լէրինէ սէպէպ օլտու, վէ ինսան ճինսինին ճիսմանի, շէհ-
վանի վէ շէյթանի օլմալարընա, վէ խայր ու շէրրի պիլմէլէ-
րինէ, վէ շէյթանա թապի' օլմալարընա սէպէպ օլտու :

4. Պէօյլէճէ պիւթիւն ինսան ճինսի զայ' օլտու. վէ է-
յէր Ալլահ քէնտի գավմընը անլէրին զայ' օլմուշ վէ տիւշ-
միւշ հալընտան գուրթարմազսա իտի, անլէր իլ էլ էպէտ հէ-
լաք օլուր իտի :

5. Լաքին տէր խաթր էտինիզ քի' հէր քէնտի ճիսմա-
նի թապի'աթընա կէօրէ տէվամ էտէն, վէ Ալլահա գարշը
կիւնահ վէ Ֆէսատ եօլունտա եիւրիւյէն քիմսէ քէնտի ծիւշ-
միւշ հալընտա գալըր, վէ շէյթան անըն իւզէրինտէ հէր
գուվվէթի իճրա էտէր : Պու էճլտէն կէօյա գուրթուլուշ
իճրա օլունմամըշ տըր կիպի օ Ալլահա տիւշմէն օլուր. վէ
շէյթան տախի Ալլահա տիւշմէն տիր :

6. Վէ շիմտի էյէր Քրիստոս տիւնեայա կէլմէմիշ օլ-
սա իտի, (կէլէճէք շէյլէրի կէօյա շիմտի կէլմիշ կիպի սէօյ-
լէրիմ), գուրթուլուշ օլամազ իտի :

7. Վէ էյէր մէզարըն զալէպէսի օլմամասը, վէ էօլիւ-
միւն տիքէնի պուլունմամասը իշիւն Քրիստոս էմվաթտան
գըյամ էթմէմիշ օլսա իտի, եախօտ էօլիւմին պէնտլէրինի
գըրմազսա իտի' գըյամէթ օլամազ իտի :

8. Լաքին պիր գըյամէթ վար տըր. պու սէպէպտէն
մէզարըն զալէպէսի եօգ տըր, վէ էօլիւմին տիքէնի Քրիս-
տոստա զարգ օլտու :

9. Քրիստոս տիւնեանըն նուրը վէ հայաթը տըր. պէլի'
սօնսըզ վէ ասլա գարարամազ պիր նուր տըր. վէ հէմ տա-
խի' օ սօնսըզ պիր հայաթ տըր, վէ արթըզ էօլիւմ օլամազ :

10. Հաթթա պու Փանի էօլիւմսիւզլիւյիւ կիյէճէք, վէ
պու շիւրիւքիւք շիւրիւքսիւզլիւյիւ կիյէճէք, վէ կէրէք
էյի կէրէք քէօթիւ քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ Ալլահ թա-
րաֆընտան հիւքմ օլունմագ իւզրէ անըն մահքէմէսի էօ-
նիւնտէ տուրտուրուլաճագ տըր :

11. Էյէր անլէր էյի իսէ, էպէտի հայաթ վէ մէսէրրէթ
գըյամէթինէ, վէ էյէր Ֆէնա իսէ, էպէտի հիւքմիւն գը-

յամէթինէ կիտիպ, անլէրի քէնտիսինէ թապի՝ էտէն շէյ-թանա թէսլիմ օլունաճազլար տըր. վէ անլէրին հիւքմիւ պու տըր:

12. Անլէր տա՛րիմ քէնտի ճիսմանի իրատէթ վէ ար-զուլարընա կէօրէ հարէքէթ էթտիլէր. վէ մէրհամէթ գօլ-լարը անլէրէ տօղրու ուզատըլմը իքէն՝ Բապպա ասլա տու՛ա էթմէտիլէր. զիրա մէրհամէթ գօլլարը անլէրէ տօղրու ուզատըլտը իսէ տէ, անլէր իսթէմէտիլէր. անլէրին կիւ-նահլարը քէնտիլէրինէ իխպար օլունտու, երինէտէ անլէրի թէրք էթմէք իսթէմէտիլէր. թէվպէ էթմէլէրի էմր օլուն-տուլար, երինէտէ թէվպէ էթմէք իսթէմէտիլէր:

13. Վէ շիմտի սիզ, կիւնահլարընզտան թիթրէյէրէք թէվպէ էթմէյէ, վէ եալընըզ Գրիստոս վասիթասիյլէ խէ-լաս օլա պիլէճէյինիզի տէր խաթր էթմէյէ պօրճու տէյիլ մի սինիզ:

14. Իմտի էյէր Մուսանըն շէրի՛աթընը թա՛լիմ էտէր-սէնիզ, անըն կէլէճէք շէյլէրին կէօլլէսի օլտուղընը տախի թա՛լիմ էտինիզ:

15. Անլէրի թա՛լիմ էտինիզ քի՛ խէլաս ասլ էպէտի փէտէր օլան Բապպ Գրիստոս վասիթասիյլէ կէլիր: Ամին:

ՊԱՊ 17

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՛ Ապինատայ պու սէօզլէրի պի-թիրտիյինտէ, փատիչա՛հ քեահինլէրէ՝ անը ալըպ էօլտիւր-մէլէրինի էմր էյլէտի:

2. Լաքին արալարընտա Ալմա իսմինտէ պիր ասէմ վար իտի. մէրգուլմ Նիֆայ նէսլինտէն իտի: Վէ օ կէնճ պիր ա-տէմ իտի. վէ Ապինատայըն սէօյլէտիյի սէօզլէրինէ ինանտը. զիրա Ապինատայ անլէրէ գարշը շէհատէթ էթտիյի Փըսգ-լարընա տա՛րի խապլէրտար իտի. պու էճլտէն Ալմա փատի-չահա՝ Ապինատայ իւզէրինէ զազապլանմայըպ, սէլամէթլէ սալը վէրիլին՝ տէյու ըրճա էթմէյէ պաշլատը:

3. Լաքին փատիչա՛հ տահա զիյատէ զազապլանտը. վէ Ալմայը արալարընտան տէֆ՝ էթտիրտի. վէ գաթլ էթմէլէ-րի իշիւն գուլլարընը անըն արտընճա կէօնտէրտի:

4. Լաքին Ալմա անլէրին հուզուրընտան Ֆիրար էթտի, վէ պուլամասընլար՝ տէյու քէնտինի կիզլէտի. վէ սագլան-տըղը չօգ կիւն էսնասընտա Ապինատայըն ճիւմլէ սէօյլէտի-յի սէօզլէրինի եազտը:

5. Վէ վագը՝ օլտու քի՛ փատիչա՛հ քէնտի մուհաֆըզ-լարըյլէ Ապինատայը իհաթէ էթտիրտի. վէ անլէր անը ալըպ, պաղլայարագ մահպէսէ աթտըլար:

6. Վէ քեահինլէրիյէ իսթիշարէ էթմիշ օլարագ , իւշ կիւն սօնրա անը թէքրար հուզուրընա կէթիրթտի :

7. Վէ փատիշահ անա՝ Ապինատայ սէնին 'ալէյհինէ շի-քեայէթ պուլտըգ , վէ սէն էօլիւմէ միւսթահագգ սըն՝ տէ-տի :

8. Զիրա սէն՝ Ալլահ պիզգաթ պէն ի ատէմ արասընա էնէճէք տիր՝ տէտին . պու սէպէպտէն էյէր պանա վէ գափմըմ իւզէրինէ կէլէճէք օլան պէլայա տա՞իր սէօյլէտիյին սէօզլէրի կէրի ալմագ իսէն , գաթլ էտիլէճէք սին :

9. Վէ Ապինատայ անա տէտի . Պէն սիզէ տէրիմ , սա-նա վէ գափմընա տա՞իր սէօյլէտիյիմ սէօզլէրի կէրի ալմամ , զիրա տօղրու տըրլար . վէ անլէրին հագգ օլտուգլարընը պիլմէնիզ իշիւն էլլէրինիզէ տիւշմէքլիյիմէ միւսա՝ատէ էթտիմ :

10. Պէլի՝ հաթթա էօլիւմ տէրէճէսինէ գատար պիլէ սէօզլիւմիւ կէրի ալմամ , վէ անլէր 'ալէյհինիզտէ շահիտ կի-պի տուրաճագ տըր : Վէ էյէր պէնի գաթլ էտէրսէնիզ , սուշ-սուզ գան տէօքմիւշ օլաճագսընը . վէ եէվմ իւլ ախըրտա պու տախի 'ալէյհինիզէ շէհատէթ օլաճագ տըր :

11. Վէ շիմտի , մէլիք նուհ անըն սէօզլէրինտէն գօր-գարագ անը գօյ վէրմէք իսթէտի , չիւնքի Ալլահն հիւքմ-լէրինին իւզէրինէ կէլմէսինտէն գօրգտու :

12. Լաքին քեահինլէր անա գարշը սէսլէրինի գալտը-րըպ , անը իթթիհամ էթմէյէ պաշլատըլար . վէ՝ Պու ատէմ փատիշահը թահգիր էթտի՝ տէտիքլէրինտէ , փատիշահ անա տահա զիյատէ դազապլանտը , վէ անը գաթլ օլուճմաղա թէս-լիմ էյլէտի :

13. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր անը ալտըլար , վէ էօլ-տիւրմէք իշիւն անը աթէշ իլէ եագտըլար :

14. Վէ ալէվլէր անը եագմաղա պաշլատըզընտա , օ անլէրէ նիտա էտէրէք տէտի .

15. Իշթէ պանա իճրա էթտիյինիզ միսիլիւ , սիզին զիւրրիյէթինիզ Բապպ Ալլահն խէլասընա ինանան նիշէ քիմսէլէրի պէօյլէ աթէշ աղըսը իլէ եագաճագլար տըր :

16. Վէ վագը՝ օլաճաք քի՝ սիզ Փըսգընը սէպէպին-տէն հէր նէվ՝ իլլէթ իլէ վուրուլաճագսընը :

17. Վէ սիզ հէր ճիհէթլէ տէօյիւլէճէքսինիզ . վէ պիր եապանի սիւրիւ՝ եապանի վէ ազղըն հայվանլարտան սիւ-րիւլտիւլիւ կիպի , սիզ տախի էօթէ պէրի տաղըլըպ սիւրիւ-լէճէքսինիզ :

18. Վէ օլ կիւնտէ ալլանըպ տիւշմէնլէրինիզին էլլէ-րիլլէ թութուլաճագսընը . օլ գէման պէնիմ կիպի աթէշ իլէ էօլիւմին աղըսընը չէքէճէքսինիզ :

19. Վէ պէօյլէճէ Ալլահ քէնտի գափմընը թէլէֆ է-

տէնէրտէն ինթիգամ ալըր : Եւ՛ Րապպ ճանճմը գապուլ էլէ :

20. Վէ Ապինատայ պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ , տիւլ-տիւ , վէ եանմասը իլէ վէֆաթ էյլէտի . պէլի՝ Ալլահըն թէն-պիհաթընը ինքեար էթմէք իսթէմէտիյինտէն գաթլ օլուն-տու : Քէլամլարընըն Հագիգաթընը էօլիւմիւ իլէ միւհըլէտի :

ՊԱՊ 18

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք նուհըն գուլլարընտան Ֆիրար էտէն Ալմա քէնտի Փըսգ վէ կիւնհալարընտան թէվ-պէ էթտի . վէ գավմ արասընհա չըգըպ կիզլիճէ Ապինատա-յըն քէլամլարընը թա՛լիմ էթմէյէ պաշլատը :

2. Պէլի՝ կէլէճէք օլան շէլէրէ , վէ էմվաթըն գըյա-մէթինէ , վէ Գրիստոսըն գուվվէթ վէ էզիյէթլէրի , վէ էօ-լիւմիւ վասըթասիյլէ գավմա կէթիրիլէճէք օլան գուրթու-լուշա , վէ անըն գըյամէթինէ վէ սէմայա ըէֆ՝ օլունհա-ղընհա տա՛իր թա՛լիմ էյլէտի :

3. Վէ Ալմա քէնտի քէլամլարընը տինլէմէք իսթէյէն-լէրի թա՛լիմ էյլէտի : Վէ փատիշահա մա՛լիմ օլմամասը իշիւն անլէրի կիզլիճէ թա՛լիմ էյլէտի : Վէ չօգ քիմսէլէր անըն քէլամլարընհա ինանտըլար :

4. Վէ անա ինանան Հէր քէս Մօրմօն տէնիլէն պիր մահալէ չըգտը . վէ պու մահալ տիյարըն ճիվարընտա պու-լունուպ , պա՛գէն եապանի հայվանաթ իլէ տօլու օլտուղըն-տան պու իամի ալտը :

5. Վէ Մօրմօնտա թէմիզ պիր սու փունարը վար իտի . վէ Ալմա օրայա կիթտի : Վէ սուլըն եագընընտա ուֆագ ա-ղաճլարտան ՚իպարէթ օլան պիր քիւշիւք օրման վար իտի . պուրատա կիւնտիւզիւն քէնտինի փատիշահըն արամասըն-տան կիզլէր իտի :

6. Վէ անա ինանան Հէր քիմսէ անըն քէլամլարընը տին-լէմէք իշիւն օրայա կիթտի :

7. Վէ նիշէ կիւնլէրտէն սօնրա Մօրմօն մահալընտա Ալլահըն քէլամլարընը իշիթմէք իշիւն էփ էյի պիր ճէմա՛-աթ թօփլանտը : Պէլի՝ անըն քէլամընհա իման էտէն Հէր քիմսէ անը տինլէմէք իշիւն թօփլանտը : Վէ օ անլէրի թա՛-լիմ էտիպ , անլէրէ թէվպէ վէ գուրթուլուշա , վէ Րապպա իման էթմէյէ տա՛իր վա՛ղ էյլէտի :

8. Վէ անլէրէ տէտի . իշթէ Մօրմօն սուլարը պուրա-տա տըր . զիրա պէօյլէ թէսմիյէ օլունտըլար : Վէ մա՛տէմ քի՝ սիզ Ալլահըն աղըլընհա տախիլ օլմաղա , վէ անըն գապ-

66. Զիրա պաղըմըն աղաճարընը դայա էթմէքլիյիմ պէնի մէյուս էտէր. պու սէպէպտէն էյի օլանլար պէօյիւ-տիւքճէ Ֆէնա օլանլարը պէր թարաֆ էտէճէքսինիզ, թաքի քէօք վէ տալլար գուվվէթտէ միւսսավի օլտուլար վէ նի-հայէթ էյի օլան Ֆէնայա դալիպ կէլսին. վէ Ֆէնա օլան քէսիլիպ աթէշէ աթըլսըն, վէ պաղըմըն թօփրաղընը պաթ-թալ էթմէսին, պէօյլէճէ եարամազ շէյլէրի պաղըմտան տէֆ' էտէճէյիմ:

67. Վէ թապի'ի աղաճըն տալլարընը թէքրար թապի'ի աղաճա աշլայաճաղըմ:

68. Վէ թապի'ի աղաճըն տալլարընը աղաճըն թապի'ի տալլարընա աշլայաճաղըմ, վէ պէօյլէճէ անլէրի թէքրար պիրլէշտիրէճէյիմ. վէ անլէր թապի'ի մէյվէյի հուսուլէ կէ-թիրէճէքլէր. վէ անլէր պիր օլաճազ տըր:

69. Վէ Ֆէնա օլանլարը տէֆ' էտիպ, պէլի' անլէրի պա-ղըմըն պիւթիւն թօփրաղընտան թարտ էտէճէյիմ. չիւնքի պաղըմը անճազ պու տէֆա' տաճա պուտայաճաղըմ:

70. Վէ վագը' օլտու քի' պաղըն Րապպը գոլընը կէօնտէրաի. վէ գուլ կիտիպ Րապպըն պույուրտուղընա կէօրէ էտիպ' սա'իր խըտմէթճիլէր կէթիրտի. վէ անլէր սայըտա աղ իտիլէր:

71. Վէ պաղըն Րապպը անլէրէ' Կիտինիզ, վէ պաղտա գուվվէթինիզ իլէ չալըշընըզ. զիրա իշթէ պու պաղըմը պէսլէյէճէյիմ սօն տէֆա' տըր, զիրա նիհայէթ եագըն տըր. վէ մէվսիմ սէրի'ն կէլիր. վէ էյէր պէնիմ իլէ պէրապէր գուվվէթինիզ իլէ չալըշըր իսէնիզ, թէզճէ կէլէն վագըթ իչիւն քէնտիմէ անպարտա գօյաճաղըմ մէյվէտէն մէսէր-րէթինիզ օլաճազ տըր' տէտի:

72. Վէ վագը' օլտու քի' խըտմէթճիլէր կիտիպ գուվ-վէթլէրի իլէ չալըշտըլար. վէ պաղըն Րապպը տախի անլէր իլէ պէրապէր չալըշտը. վէ անլէր հէր շէյտէ. պաղըն Րապպընըն էմրինէ իթա'աթ էթտիլէր:

73. Վէ պաղտա թապի'ի մէյվէ թէքրար զուհուր էթ-մէյէ, վէ թապի'ի տալլար զիյատէսիլլէ պէօյիւլիպ գուվ-վէթ քէսպ էթմէյէ պաշլատը. վէ եապանի տալլարը գօ-փարըպ տէֆ' էթմէյէ պաշլատըլար, վէ խըտմէթճիլէր աղաճարըն գուվվէթինէ կէօրէ' քէօք վէ տալլարըն միւ-սավի գալմասընա տիգգաթ էթտիլէր:

74. Վէ պէօյլէճէ Ֆէնա շէյլէրի պաղտան տէֆ' էտէ-նէ տէկին պաղըն Րապպընըն թէնպիհաթընա կէօրէ թէք-միլ դայրէթ իլէ չալըշտըլար. վէ Րապպ թապի'ի մէյվէ վէրէն աղաճարը քէնտինէ մուհաֆազա էթտի, անլէր եէք վիճուտ կիպի օլտուլար, վէ մէյվէլէրի միւսսավի իտի. վէ պաղըն Րապպը' իպթիտատէն քէնտինէ էն գըյմէթլի

օլան թապի'ի մէջվէյի քէնտիսի իչիւն սագլամըլ իտի:

75. Վէ վագը' օլտու քի' պաղըն Բապըլ քէնտինին մէջվէսինին էյի օլուպ, պաղընըն արթըզ պաթթալ օլմատըղընը կէօրտիւքտէ, խըտմէթքեարլարընը չաղըրըպ անլէրէ տէտի. իշթէ, պիզ պաղըմը պու սօն տէֆա' օլարագ' պէսլէտիք. վէ իրատէթիմէ կէօրէ իճրա էթտիյիմի կէօրիւյօրսընըզ, վէ թապի'ի մէջվէյի մուհաֆազա էթմիչիմ, հաթթա իպթիտատէ օլտուղը կիպի էյի տիր: Սիզ նէ միւպարէք սինիզ, գիրա սիզ պաղըմտա պէնիմ իլէ չալըլմագտա ղայրէթքէշ օլուպ' էմրլէրիմի հըֆզ էտէրէք, պանա թէքրար թապի'ի մէջվէ կէթիտինիզ, շէօյլէ քի ֆէնա օլան տէֆ' օլուպ, պաղըմ թէմիզլէնտի. վէ իշթէ, սիզ պաղըմըն մէջվէսի սէպէպինտէն պէնիմլէ պէրապէր մէսրուր օլանագսընըզ:

76. Զիրա իշթէ, սէրի'էն կէլէն մէվսիմ իչիւն պիզգաթ քէնտի պաղըմըն մէջվէսինտէն խայլը միւտտէթ իչիւն տէր անպար էտէճէյիմ, վէ սօն տէֆա' իչիւն պաղըմը պէսլէյիպ պուտատըմ, վէ էթրաֆընը գագըպ անը կիւպրէլէտիմ, պու էճլտէն սէօյլէտիյիմէ կէօրէ խայլը միւտտէթ իչիւն պաղըմըն մէջվէսինտէն քէնտիմէ տէր անպար էտէճէյիմ:

77. Վէ թէքրար պաղըմտա ֆէնա մէջվէ գուհուր էտէճէյի գէման, էյիյի վէ ֆէնայը թօփլայաճաղըմ, վէ էյի օլանը քէնտիմէ սագլայըպ ֆէնա օլանը քէնտի մահալընա տէֆ' էտէճէյիմ. վէ օլ գէման մէվսիմ վէ նիհայէթ կէլէճէք, վէ պաղըմը աթէշլէ եագտըրաճաղըմ:

ՊԱՊ 6

1. Վէ շիմտի' էյ' սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, փէյղամպէրլիք էտէճէյիմի սիզէ սէօյլէտիյիմ կիպի' փէյղամպէրլիյիմ պու տըր: Եա'նի պու Զինօս փէյղամպէրին' Պէյթ ի Իսրայէլէ, վէ անլէրին խասս պիր զէյթուլն աղաճընա թէշպիւհ էթտիյինէ տա'իր սէօյլէտիյի սահիհէն վուգու' պուլաճագ տըր:

2. Վէ Բապըլն քէնտի գալմընը իքինճի տէֆա' ճէմ' էթմէք իւզրէ էլիսի ուզատաճաղը կիւն, Բապըլն գուլարընըն սօն տէֆա' օլարագ գուվվէթ իլէ պաղընը պէսլէյիպ պուտամագ իւզրէ չըգաճագլարը կիւն տիր, վէ անտէն սօնրա նիհայէթ կէլէճէք տիր:

3. Վէ անըն պաղընտա ղայրէթ իլէ չալըլանլար նէ' միւպարէք տիրլէր. վէ պիզգաթ քէնտիլէրին մահալինէ աթըլանլար նէ' մէլուլն տըրլար. վէ տիւնեա աթէշ իլէ եանըլաճագ տըր:

4. Վէ Ալլահըմըզ պիղէ նէ՛ դատար մէրհամէթլի տիր , զիրա օ պիւթիւն Պէյթ ի Իսրայէլին հէմ քէօքիւնիւ հէմ տալարընը տէր խաթըր էտէր . վէ անլէրէ պիւթիւն կիւն քէնտի էլինի ուզատըր . վէ անլէր սէրքէշ վէ 'աքսի պիր գաւմ իսէտէ , քէնտի գալպինի սէրթլէշտիրմէյէն հէր քէս Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ խէլաս պուլաճագ տըր :

5. Իմտի , էյ՛ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ , թէմքին քէլամլար իլէ սիղէ ըրհա էտէրիմ քի՛ թէվպէ էտիպ խալիս գալպ իլէ անա կէլինիգ , վէ Ալլահըն սիղէ եափըշտըղը կիպի՛ սիղ տախի անա եափըշընըզ : Վէ կիւնտիւզիւն նուրընտա անըն մէրհամէթլի գօլը սիղէ ուզատըլմըլ իքէն՝ գալպլէրինիգի սէրթլէշտիրմէյինիգ :

6. Պէլի՛ էյէր պու կիւն անըն սէտասընը իշիթմէք իսթէրսէնիգ , գալպլէրինիգի սէրթլէշտիրմէյինիգ : Զիրա նի՛շիւն էօլէսինիգ :

7. Վէ Ալլահըն էյի քէլամը վասիթասիյլէ պիւթիւն կիւն պէսլէնիպ թա՛լիմ օլունտըգտան սօնրա՛ Ֆէնա մէյվէ՞ մի հուսուլէ կէթիրէճէք սինիգ , քի՛ քէսիլիպ աթէշէ աթըլասընըզ :

8. Իշթէ պու քէլամլարը ըէտտ էտէ՛ր մի սինիգ , վէ փէյղամպէրլէրին քէլամլարընը ըէտտ էթմէք իսթէ՛ր մի սինիգ . վէ Քրիստոս հագգընտա պու գատար քիմսէլէր սէօյլէտիքտէն սօնրա , անըն հագգընտա պէյան օլունան քէլամլարը ըէտտ էտիպ , Քրիստոսըն էյի քէլամընը , վէ Ալլահըն գուվլէթինի , վէ Րուհ իւլ Գուտսըն՝ աթիյէսինի ինքե՛օր մը էտէճէք սինիգ . վէ 'ազիգ Րուհու սէօնտիւրիւպ՝ սիղին իշիւն թա՛եին օլունան՝ 'ազիմ խէլաս ուսուլունը իսթիհզա՞ մը էտէճէք սինիգ :

9. Վէ սիղ պու շէյլէրի իճրա էտէր իսէնիգ , Քրիստոստա օլան խէլասըն գուվլէթինին վէ գըյամէթինին սիղի խէճալէթ վէ հիյպէթլի սուշ իլէ Ալլահըն մահքէմէսի էօնիւնտէ տուրմաղա կէթիրէճէյինի պիլմէ՛գ մի սինիգ :

10. Վէ ինքեար օլունամաղ՝ աստալէթին գուվլէթինէ կէօրէ , թիւթիւնիւ իլ էլ էպէտ եօգարը չըգան , վէ 'ալէվի սէօնմէգ օլան քիւքիւրտ վէ աթէշ կէօլիւնէ կիտէճէք սինիգ , վէ քիւքիւրտ վէ աթէշ կէօլիւ նիհայէթսիղ՝ 'ազապ տէմէք տիր :

11. Հալ պէօլէ իքէն , էյ՛ սէվկիւլիւ պիրատէրլէր , թէվպէ էտիպ սօղըրու գափուտան կիրինիգ , վէ էպէտի հայաթա նա՛իլ օլունճայա տէյին տար եօլտա տէվամ էտինիգ :

12. 'Ալիմ օլունըզ , պունտան մա՛տա սիղէ նէ՞ տէյէ պիլիրիմ :

13. Վէլ հասըլ , Փասըգլարը հիյպէթլի տէհէթ . վէ

գօրգու իլէ վուրան Ալլահն մէսէրրէթպախչ մահքէմէսի էօնիւնտէ սիզի իսթիգպալ էտինճէյէ տէյին՝ խօշմա գալընըզ: Ամին:

ՊԱՊ 7

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիր գաչ սէնէ կէչտիքտէն սօնրա նիֆայ գավմը արասընտա Շէրէմ իսմինտէ պիր ատէմ գուհուր էթտի:

2. Վէ օ՝ Գրիստոս կէլմէյէճէյինի պէյան էտէրէք, էհալի արասընտա վա՛ղ էթմէյէ պաշլատը: Վէ էհալիյէ միւտէհանէ սէօզլէր իլէ չօգ շէյլէր վա՛ղ էյլէտի. վէ Գրիստոսըն թա՛լիմինի իպթալ էթմէք իչիւն պէօյլէ էթտի:

3. Վէ էհալինին գալպլէրինի գարըչտըրմագ իչիւն, դայրէթ իլէ չալըչտը, հաթթա՛ չօգ գալպլէրի անտէն չալըրտը. վէ օ՝ պէն, Եա՛գուպըն կէլէճէք օլան Գրիստոսա իմանըմ վար օլտուղընը պիլէրէք, Եանըմա կէլմէք իչիւն չօգ ֆուրսաթ արատը:

4. Վէ քէնտիսի յալիմ օլարագ էհալինին լիսանընը թէքմիլէն պիլիր իտի. պու սէպէպտէն շէյթանըն գուվվէթինէ կէօրէ չօգ միւտահին լաֆ վէ գուվվէթլի սէօզլէր գուլլանա պիլտի:

5. Վէ օ՝ պէնիմ պու շէյլէրէ տա՛իր կէօրմիւշ օլտուղըմ նիչէ վահիլէր վէ բուշալար վար իքէն Եինէ պէնի իմանտան չէվիրմէյէ իւմիտ էթտի: Զիրա պէն հագիգաթէն մէլա՛իք կէօրմիւշ իտիմ. վէ անլէր պանա խըտմէթ էթմիշ իտի: Վէ պէն վագըթ պէ վագըթ պիզգաթ քէլամ իլէ սէօյլէյէն Բապպըն սէտասընը իշիթմիշ իտիմ, պու սէպէպտէն պէնի սարսը տամագ իտի:

6. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ պանա կէլտի, վէ պանա պու մինվալ իւզրէ սէօյլէյիպ տէտի. Եա՛գուպ պիրատէր, սէնին իլէ գօնուշմաղա չօգտան պէրու ֆուրսաթ արա տըմ, գիրա իշիթտիմ, վէ հէմ տախի պիլիրիմ քի սէն չօգ կէզիպ, ինճիլ՝ Եախօտ Գրիստոսըն թա՛լիմի թէսմիյէ էթտի. յին շէյլէր վա՛ղ էտէրսին:

7. Վէ սէն պու գավմըն չօղընը շաշըրմըչ սըն, շէօյլէքի Ալլահն հագիգի թարիգինի իֆսատ էտիպ, տօղրու Եօլ օլան Մուսանըն շէրի՛աթընը հըֆղ էթմէյէլէր, վէ անլէր Մուսանըն շէրի՛աթընը Եիւզլէրճէ սէնէ սօնրա կէլէճէյինի իտտի՛ա էթտիյին պիր քիմսէյէ իպատէթ էթմէյէ թէպաիլ էտէրլէր: Վէ շիմտի պէն, Շէրէմ, սանա պուլնըն քիւֆր օլտուղընը պէյան էտէրիմ, գիրա հիչ պիր ատէմ պէօյլէ շէյլէր պիլմէզ, չիւնքի կէլէճէք օլան շէյլէր հագգընտա

խապէր վերէմէզ. վէ Շերէմ պու թարզ իւզրէ պէնիմ իլէ միւճատէլէ էյլէտի:

8. Լաքին իշթէ, Ռապպ Ալլահ քէնտի Ռուհունը ճաշըմա իհսան էյլէտի, վէ անը քէնտի սէօզլէրինտէ խէճիլ էթտիմ:

9. Վէ անա՝ Սէն կէլէճէք օլան Քրիստոսը ինքեա՞ր մը էտէր սին՝ տէտիլիմտէ, էյէր պիր Քրիստոս վար իսէ, անը ինքեար էթմէյի իսթէմէմ, լաքին պիր Քրիստոս եօզ տըր, նէ վար իտիլինի՝ նէտէ օլաճաղընը պիլիլիմ՝ տէտի:

10. Վէ պէն անա՝ Մուգատտէս մուհարրէրաթա ինանը՞ր մը սըն՝ տէտիլիմտէ, էվվէթ՝ տէտի:

11. Վէ անա՝ էօյլէ իսէ, սէն անլէրի անլամազսըն, զիրա հագիգաթէն անլէր Քրիստոս հագգընտա շէհատէթ էտէրլէր: Իշթէ սանա՝ փէյղամպէրլէրին ճիւմլէսի տէ, պու Քրիստոս հագգընտա եազմըլ վէ փէյղամպէրլիք էթմիշ տիրլէր՝ տէտիմ:

12. Վէ հէփիսի պու տէյիլ տիր, պու պանա տախի աշիքեար էտիլտի. զիրա պէն իշիթմիշ վէ կէօրմիւշ իմ, վէ Ռուհ իւլ Գուտսըն գուվվէթի վասիթասիլլէ տախի պանա իզհար էտիլտի. իմտի՝ էյէր պիր քէֆարէթ օլմայաճազ իսէ, պիւթիւն ինսան ճինսի զայպ օլուր:

13. Վէ օ պանա՝ Ռուհ իւլ Գուտս հագգընտա պու տէրէճէ մա՛լիւմաթըն վար իսէ, պու գուվվէթ վասիթասըլլէ պանա պիր՝ ալամէթ կէօսթէր՝ տէտի:

14. Վէ պէն անա՝ Պէն քի՞մ իմ քի սէնին տօղրու օլտուղընը պիլտիլին շէյէ տա՞իր սանա՝ ալամէթ կէօսթէրմէք իշիւն Ալլահը թէճրիւպէ էտէյիմ: Սէն անը եինէ ինքեար էտէճէքսին, զիրա սէն շէյթանտան սըն: Նէ իսէ, պէնիմ իրատէթիմ իճրա օլունմասըն, լաքին էյէր Ալլահ սէնի վուրուրաս, օ՝ հէմ սէմատա հէմ գէմինտէ անըն գուվվէթի վար օլտուղընա վէ հէմ տախի Քրիստոսըն կէլէճէյինէ տա՞իր՝ սանա պիր՝ ալամէթ օլսուն՝ տէտիմ: Վէ, եա՛ Ռապպ, պէնիմ տէյիլ, իլլա սէնին իրատէթին իճրա օլունսըն՝ տէտիմ:

15. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն, Նա՛գուպ, պու սէօզլէրի սէօյլէտիլիմտէ, Ռապպըն գուվվէթի անը վուրտը, վէ օ եէրէ տիւշիւպ՝ խայլի կիւնլէր խասթա եաթտը:

16. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օ գավմա՝ Նարըն թօփլանընըզ. զիրա եարըն էօլէճէյիմ. զիրա էօլմէզտէն էվվէլ գավմա սէօյլէմէք իսթէրիմ՝ տէտի:

17. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ էրթէսի կիւն ճէմա՛աթ թօփլանտը, վէ օ անլէրէ թա՛լիմ էթմիշ օլտուղը շէյլէրի աշըգտան ինքեար էտիպ, Քրիստոսը վէ Ռուհ իւլ Գուտսըն գուվվէթինի վէ մէլա՞իքին խըտմէթինի իզրար էյլէտի:

18. Վէ անլէրէ՝ աչըգտան իգրար էթտի վէ շէյթանըն գուվվէթի պէնի ալտաթմը՝ տէտի: Վէ հէմ տախի ճէհէն-նէմ, վէ էպէտիյէթ, վէ էպէտի ճէգա հագգընտա սէօյլէտի:

19. Վէ օ՝ Պէն 'աֆվ օլունամազ. կիւնահ իշլէմիշ իմ՝ տէյու գօրգարըմ, գիրա պէն Ալլահա եալան սէօյլէմիշ իմ՝ չիւնքի սահիհէն անըն հագգընտա շէհատէթ էտէն Մուգատտէս Մուհարրէրաթա ինանըրըմ տէր իքէն՝ Քրիստոսը ինքեար էթտիմ. վէ պէն պէօյլէճէ Ալլահա եալան սէօյլէտիյիմ էնլտէն, հալիմին տէհշէթլի օլաճաղընա գիյատէսիլէ գօրգարըմ, լաքին Ալլահա իգրար էտէրիմ՝ տէտի:

20. Վէ Շէրէմ պու սէօզլէրի սէօյլէմէյի պիթիրտի-յինտէ տահա սէօյլէյէմէզ իտի. վէ բուհունը թէսլիմ էթտի:

21. Վէ ճէմա'աթ անըն թէսլիմ ի բուհ էթմէքտէ իքէն պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինի միւշահէտէ էթտիքտէ, գիյատէսիլէ թէ'աճճիւպ էթտիլէր, հաթթա՝ Ալլահըն գուվվէթի իւզէրլէրինէ էնմէսիլէ, մաղլուպ օլարագ՝ եէրէ գափանտըլար:

22. Շիմտի պէն, Եա'գուպ, պու շէյտէն սէվինտիմ. գիրա սէմատա օլան Փէտէրիմտէն անը տիլէմիշ իտիմ, վէ Ալլահ նիտամը իշիթմիշ, տու'ամը իսթիճապէթ էյլէմիշ իտի:

23. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ սէլամէթ վէ Ալլահըն մուհապպէթի գաւմ արասընտա թէքրար ի'ատէ օլունտը, վէ անլէր մուգատտէս մուհարրէրաթը թէֆթիշ էտէրէք՝ պու Ֆասըգ ատէմին սէօզլէրինէ պիր տահա տիգգաթ էթմէտիլէր:

24. Վէ Լէմանլըլարը իսլահ էտիպ՝ անլէրի հագիգաթըն մա'լիւմաթընա ի'ատէ էթմէք իշիւն չօգ վասըթալար գուլլանըլտը իսէ տէ, հէփ նաֆիլէ օլտու. գիրա անլէր մուհարէպէտէ վէ գան տէօքմէքլիքտէ սէվինտիլէր, վէ պիզէ՝ եա'նի քէնտի պիրատէրլէրինէ գարըը հիյպէթլի պուղղլարը օլարագ, անլէր գուլլարընըն գուվվէթի իլէ հէր տա'իմ պիզի հէլաք էթմէյէ չալըշտըլար:

25. Պու սէպէպտէն նիֆայըն գաւմը քէնտիլէրի անլէրէ գարըը 'ասքէրլէրի վէ գուվվէթլէրի իլէ իսթիհքեամ էթտիլէր, վէ քէնտիլէրին խէլասընըն Ալլահը վէ գալասընա կիւվէնտիլէր: Իմտի շիմտիյէ տէյին անլէր տիւշմէնլէրինէ զալիպ կէլտիլէր:

26. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն, Եա'գուպ, իսթիյարլանմաղա պաշլատըմ. վէ պու գաւմըն նագլիյէթի նիֆայըն օլ պիր լէվհալարընտա մուհարրէր օլտուղընտան՝ պու թա-րիխի պիթիրիրիմ, վէ պէն մա'լիւմաթըմա կէօրէ հագգ եագմը օլտուղըմա շէհատէթ էտէրիմ: Վազըթ պիզիմ իլէ կէչէր, վէ 'էօմրիւմիւզ պիր բույա կիպի կէչէր, վէ

պիղ Եփրեմյանի մտն իրարմ օլունուպ, եալընըզ վէ թէմ-
քինլի պիր էհալի իզ. վէ պերթիյտէ տօլաշարագ մէշագ-
գաթտա տօղտուզ : վէ պիղ պիրատէրլէրիմիզտէն պուղզ
օլունմագտա իզ. պու սէպէպտէն մուհարէպէլէր վէ միւնա-
զա'ալար վար տըր, վէ կիւնլէրիմիզի տէրտ իլէ կէշիրի իզ :

27. վէ պէն, Եա'գուպ, սէրի'էն մէզարմա էնէճէյի-
մի կէօրտիւլիմտէ, օղլում ինօա՝ Պու լէվհալարը ալ՝
տէտիմ : վէ Պէն, պիրատէրիմ նիֆայըն պանա էմր էթ-
տիյի շէյլէրի անա սէօյլէտիյիմտէ, օ էմրլէրէ իթա'աթ է-
տէճէյինի վա'տ էթտի : վէ պու լէվհալարտա ուֆագ թահ-
րիրաթըմը պիթիրէնէք, օգույանլարա՝ վէտա՝ էյլէրիմ. վէ
պիրատէրլէրիմտէն նիշէլէրին պու քէլամլարը օգույանագ-
լարընա իւմիտ էտէրիմ : Պիրատէրլէր, սիզի Ալլահա ըս-
մարլարըմ :

ԻՆՍՏԻԹՈՒՏ

ՊԱՊ 1

1. Իշթէ պէն, ինօա, փէտէրիմին 'ատիլ պիր ատէմ
իտիյինի պիլլրիմ, գիրա օ՝ պէնի քէնտի լիսանընտա թա'-
լիմ էտիպ, պէնի Րապպըն թէրպիյէսինտէ վէ նասիհաթըն-
տա պէօյիլթտիւ. պունուէն իշիւն Ալլահըն իսմի միւպարէք
օլտուէ :

2. Պէն կիւնահլարըմըն ա'ֆիլլըղընա նա'իլ օլմագտան
էվէլէ Ալլահըն հուգուրընտա օլան միւնահէտէ հագգընտա
սիզէ նագլ էթմէք իսթէրիմ :

3. Իշթէ, պէն եապանի հայվանաթ ավլամագ իւզրէ
օրմանա կիթտիմ : վէ չօգ տէֆա՝ փէտէրիմտէն իշիթտի-
յիմ քէլամլար, եա'նի էպէտի հայաթա վէ մուգատաէս-
լէրին մէսէրրէթինէ տա'իր սէօյլէտիյի սէօղլէր գալպիմէ
թէ'սիր էթտի :

4. վէ ճանըմ աճըգտը, վէ Պալիգիմին հուգուրընտա
տիզ չէօքիւպ, ճանըմըն իսլաաը իշիւն պիւթիւն կիւն հէրա-
րէթլի տու'ա վէ նիյագ իլէ անա նիտա էյլէտիմ. պէլի՝ կէճէ
օլտըգտա սէտամը եիւքսէյէ գալտըրտըմ, վէ սէսիմ սէմա-
վաթա գատար եէթիշտի :

5. վէ պիր սէտա կէլիպ պանա տէտի. ինօա, կիւնահ-
լարըն ա'ֆիլ օլունտու, վէ սէն միւպարէք օլաճագսըն :

6. վէ պէն, ինօա, Ալլահըն եալան սէօյլէյէմէզ օլտու-
ղընը պիլէրէք՝ կիւնահլարըմըն սիլինմիշ իտիյինի պիլտիմ :

24. Վէ իւք գըյամէթէ հիսսէտար օլանլար պուռլար տըր. վէ Գրիստոս կէլմէզտէն էվվէլ քէնտիլէրէ խէլաս թէպչիր օլունմատըղընտան ճէհալէթտէ վէֆաթ էտէնլէր պուռլար տըր: Վէ պէօյլէճէ Բապպ պուռլարըն ի'ատէսինի հուսուլէ կէթիրիր, վէ անլէր պիրինճի գըյամէթտէն հիսսէտար օլուրլար, եախօտ Բապպ անլէրի գուրթարտըղընտան էպէտի հայաթա նա'իլ օլուրլար:

25. Վէ քիւհիւք չօճուզլար տախի էպէտի հայաթա մալիք տիրլէր:

26. Լաքին իշթէ Ալլահըն 'ինտինտէ գօրգուպ թիթրէյինիզ, վէ թիթրէմէքլիյինիզ իճապ էտէր. չիւնքի Բապպ՝ քէնտիսինէ գարչը 'ասի օլուպ, քէնտի կիւնահընտա էօլէնի գուրթարմազ. պէլի՝ տիւնեանըն իպթիտասընտան պէրու քէնտի կիւնահլարընտա էօլէնլէր վէ իրատէթ իլէ Ալլահա գարչը 'ասի օլանլար, վէ Ալլահըն թէնպիհաթընը պիլիպ տէ անլէրի հըֆղ էթմէյէնլէր, իշթէ պիրինճի գըյամէթտէն հիսսէտար օլմայաճազ օլանլար պուռլար տըր:

27. Պու սէպէպտէն թիթրէմէլի տէյի'ճ մի իտինիզ. չիւնքի խէլաս պէօյլէլէրէ կէլմէզ, վէ Բապպ պէօյլէլէրի գուրթարմազ. վէ նէ տէ Բապպ պէօյլէլէրի գուրթարա պիլիր. գիրա օ քէնտինի ինքեար էտէմէզ, վէ 'ատալէթէ մուղայիր հարէքէթ էտէմէզ:

28. Վէ շիմտի սիզէ տէրիմ. Բապպըն խէլասը հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գավմա թէպչիր օլունահազ տըր:

29. Եա' Բապպ, սէնին պէքճիլէրին քէնտի սէտալարընը գալտըրըպ, պիրլիքտէ մէսէրրէթ սէտասիլէ թէրէննիւմ էթսինլէր. գիրա անլէր՝ Բապպըն՝ Սիօնը կէրի կէթիրտիյինի կէօզլէրիլէ կէօրէճէքլէր տիր:

30. Էյ' Եէրուշալիմ խարէպէլէրի, մէսէրրէթ սէտասըլլէ պիրլիքտէ թէրէննիւմ էտինիզ. գիրա Բապպ քէնտի գավմընը թէսէլլի էթտի, վէ Եէրուշալիմի գուրթարտը:

31. Բապպ մուգատտէս գօլընը ճիւմլէ միլլէթլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ սըղատը, վէ գէմինին ճիւմլէ ուճլարը անըն խէլասընը կէօրէճէքլէր տիր:

ՊԱՊ 16

1. Վէ շիմտի Ապինատայ պու քէլամլարը սէօյլէտիքտէն սօնրա, էլինի ուզատըպ տէտի. Վազըթ կէլիր քի հէր քէս Բապպըն խէլասընը կէօրէճէք տիր. վէ հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գավմ կէօզլէրի իլէ կէօրէճէք, վէ Ալ-

լահնն հիւքմէրի 'ատիլ օլտուգլարընը անըն 'ինտինտէ իգ-
րար էտէճէքլէր տիր :

2. Օլ գէման Ֆասըգլար տէֆ' էտիլէճէք, վէ հավլա-
մաղա, պաղըրմաղա, աղլամաղա վէ տիշ գըճըրտաթմաղա
սէպէպլէրի օլաճագ. վէ Րապպըն սէտասընը տինլէմէտիք-
լէրի իշիւն պէօյլէ օլաճագ տըր. պու սէպէպտէն Րապպ ան-
լէրի գուրթարմազ :

3. Ձիրա անլէր ճիսմանի վէ շէթանի տիրլէր. վէ շէթ-
թանըն անլէր իւղէրինէ գուվվէթի վար տըր. պէլի' շօլ գա-
տիմ երլան քի իք վալիտէյնիմիզի ալտաթտը, վէ տիւշմէ-
լէրինէ սէպէպ օլտու, վէ ինսան ճինսինին ճիսմանի, շէհ-
վանի վէ շէթանի օլմալարընա, վէ խայր ու շէրրի պիլմէլէ-
րինէ, վէ շէթանա թապի' օլմալարընա սէպէպ օլտու :

4. Պէօյլէճէ պիւթիւն ինսան ճինսի զայ' օլտու. վէ է-
յէր Ալլահ քէնտի գավմընը անլէրին զայ' օլմուշ վէ տիւշ-
միւշ հալընտան գուրթարմազսա իտի, անլէր իլ էլ էպէտ հէ-
լաք օլուր իտի :

5. Լաքին տէր խաթր էտինիզ քի' հէր քէնտի ճիսմա-
նի թապի'աթընա կէօրէ տէվամ էտէն, վէ Ալլահա գարըը
կիւնահ վէ Ֆէսսատ եօլունտա եիւրիւյէն քիմսէ քէնտի Ժիւշ-
միւշ հալընտա գալըր, վէ շէթան անըն իւղէրինտէ հէր
գուվվէթի իճրա էտէր : Պու էճլտէն կէօյա գուրթուլուշ
իճրա օլունմամըշ տըր կիպի օ Ալլահա տիւշմէն օլուր. վէ
շէթան տախի Ալլահա տիւշմէն տիր :

6. Վէ շիմտի էյէր Քրիստոս տիւնեայա կէլմէմիշ օլ-
սա իտի, (կէլէճէք շէթլէրի կէօյա չիմտի կէլմիշ կիպի սէօյ-
լէրիմ), գուրթուլուշ օլամազ իտի :

7. Վէ էյէր մէզարըն զալէպէսի օլամամսը, վէ էօլիւ-
միւն տիքէնի պուլունմամսը իշիւն Քրիստոս էմվաթտան
գըյամ էթմէմիշ օլսա իտի, եախօտ էօլիւմին պէնտլէրինի
գըրմազսա իտի' գըյամէթ օլամազ իտի :

8. Լաքին պիր գըյամէթ վար տըր. պու սէպէպտէն
մէզարըն զալէպէսի եօգ տըր, վէ էօլիւմին տիքէնի Քրիս-
տոստա զարգ օլտու :

9. Քրիստոս տիւնեանըն նուրը վէ հայաթը տըր. պէլի'
սօնսըզ վէ սալա գարարմազ պիր նուր տըր. վէ հէմ տա-
խի' օ սօնսըզ պիր հայաթ տըր, վէ արթըզ էօլիւմ օլամազ :

10. Հաթթա պու Փանի էօլիւմսիւզլիւյիւ կիյէճէք, վէ
պու չիւրիւքլիւք չիւրիւքսիւզլիւյիւ կիյէճէք, վէ կէրէք
էյի կէրէք քէօթիւ քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ Ալլահ թա-
րաֆընտան հիւքմ օլունմազ իւզըրէ անըն մահքէմէսի էօ-
նիւնտէ տուրտուրուլաճագ տըր :

11. էյէր անլէր էյի իսէ, էպէտի հայաթ վէ մէսէրրէթ
գըյամէթինէ, վէ էյէր Ֆէնա իսէ, էպէտի հիւքմիւն գը-

յամէթինէ կիտիպ, անլէրի քէնտիսինէ թապի՝ էտէն շէյ-
թանա թէսլիմ օլունանագլար տըր. վէ անլէրին հիւքմիւ
պու տըր:

12. Անլէր տա՞րիմ քէնտի ճիսմանի իրատէթ վէ ար-
զուլարընա կէօրէ հարէքէթ էթտիլէր. վէ մէրհամէթ գօլ-
լարը անլէրէ տօղրու ուզատըլմը իքէն՝ Բապպա ասլա տու՝ա
էթմէտիլէր. զիրա մէրհամէթ գօլլարը անլէրէ տօղրու
ուզատըլտը իսէ տէ, անլէր իսթէմէտիլէր. անլէրին կիւ-
նահլարը քէնտիլէրինէ իիպար օլունտու, երինտէ անլէրի
թէրք էթմէք իսթէմէտիլէր. թէվպէ էթմէլէրի էմր օլուն-
տուլար, երինտէ թէվպէ էթմէք իսթէմէտիլէր:

13. Վէ շիմտի սիզ, կիւնահլարընզտան թիթրէյէրէք
թէվպէ էթմէյէ, վէ եալընըզ Գրիստոս վասիթասիլյէ խէ-
լաս օլա պիլէճէյինիզի տէր խաթր էթմէյէ պօրճլու տէյիլ
մի սինիզ:

14. Իմտի էյէր Մուսանըն շէրի՝աթընը թա՛լիմ էտէր-
սէնիզ, անըն կէլէճէք շէյլէրին կէօլլէսի օլտուղընը տախի
թա՛լիմ էտինիզ:

15. Անլէրի թա՛լիմ էտինիզ քի՝ խէլաս ասլ էպէտի
Փէտէր օլան Բապպ Գրիստոս վասիթասիլյէ կէլիր: Ամին:

ՊԱՊ 17

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ապինատայ պու սէօղլէրի պի-
թիրտիլինտէ, փատիշահ քեահինլէրէ՝ անը ալըպ էօլտիւր-
մէլէրինի էմր էյլէտի:

2. Լաքին արալարընտա Ալմա իսմինտէ պիր ատէմ վար
իտի. մէրգուճ նիֆայ նէսլինտէն իտի: Վէ օ կէնճ պիր ա-
տէմ իտի. վէ Ապինատայըն սէօյլէտիլի սէօղլէրինէ ինանտը.
զիրա Ապինատայ անլէրէ գարչը շէհատէթ էթտիլի Փըսգ-
լարընա տա՞րի խապէրտար իտի. պու էճլտէն Ալմա փատի-
շահա՝ Ապինատայ իւզէրինէ դազապլանմայըպ, սէլամէթլէ
սալը վէրիլսին՝ տէյու ըրիճա էթմէյէ պաշլատը:

3. Լաքին փատիշահ տահա գիյատէ դազապլանտը. վէ
Ալմայը արալարընտան տէֆ՝ էթտիրտի. վէ գաթլ էթմէլէ-
րի իշիւն գուլլարընը անըն արտընճա կէօնտէրտի:

4. Լաքին Ալմա անլէրին հուզուրընտան Ֆիրար էթտի,
վէ պուլամասընլար՝ տէյու քէնտինի կիզլէտի. վէ սագլան-
տըղը չօգ կիւն էսնասընտա Ապինատայըն ճիւմլէ սէօյլէտի-
լի սէօղլէրինի եագտը:

5. Վէ վագը՝ օլտու քի փատիշահ քէնտի մուհաֆըզ-
լարըյլէ Ապինատայը իհաթէ էթտիրտի. վէ անլէր անը ալըպ,
պաղլայարագ մահպէսէ աթտըլար:

6. Վէ քեահինլէրիյէ իսթիշարէ էթմիշ օլարագ, իւշ կիւն սօնրա անը թէքրար հուզուրընա կէթիթտի:

7. Վէ փատիշահ անա՝ Ապինատայ սէնին 'ալէյհինէ շի-քեայէթ պուլտըգ, վէ սէն էօլիւմէ միւսթահագգ սըն՝ տէ-տի:

8. Զիրա սէն՝ Ալլահ պիզգաթ պէն ի ատէմ արասընա էնէճէք տիր՝ տէտին. պու սէպէպտէն էյէր պանա վէ գալ-մըմ իւզէրինէ կէլէճէք օլան պէլայա տա՞իր սէօյլէտիյին սէօզլէրի կէրի ալմագ իսէն, գաթլ էտիլէճէք սին:

9. Վէ Ապինատայ անա տէտի. Պէն սիզէ տէրիւմ, սա-նա վէ գալմընա տա՞իր սէօյլէտիյիւմ սէօզլէրի կէրի ալմամ, զիրա տօղրու տըրլար. վէ անլէրին հագգ օլտուզլարընը պիլմէնիզ իշիւն էլլէրինիզէ տիւշմէքլիյիւմէ միւսա՞տտէ էթտիւմ:

10. Պէլի՝ հաթթա էօլիւմ տէրէճէսինէ գաւարա պիլէ սէօզիւմիւ կէրի ալմամ, վէ անլէր 'ալէյհինիզտէ շահիտ կի-պի տուրաճագ տըր: Վէ էյէր պէնի գաթլ էտէրսէնիզ, սուշ-սուզ գան տէօքմիւշ օլաճագսընըգ. վէ եէվմ իւլ ախըրտա պու տախի՝ 'ալէյհինիզէ շէհատէթ օլաճագ տըր:

11. Վէ շիմտի, մէլիք Նուհ անըն սէօզլէրինտէն գօր-գարագ անը գօյ վէրմէք իսթէտի, չիւնքի Ալլահն հիւքմ-լէրինին իւզէրինէ կէլմէսինտէն գօրգտու:

12. Լաքին քեահինլէր անա գարշը սէսլէրինի գալտը-րըպ, անը իթթիշամ էթմէյէ պաշլատըլար. վէ՝ Պու ատէմ փատիշահը թահգիր էթտի՝ տէտիքլէրինտէ, փատիշահ անա տահա զիյատտէ դագապլանտը, վէ անը գաթլ օլուեմագա թէս-լիւմ էյլէտի:

13. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր անը ալտըլար, վէ էօլ-տիւրմէք իշիւն անը աթէշ իլէ եագտըլար:

14. Վէ ալէվլէր անը եագմագա պաշլատըղընտա, օ անլէրէ նիտա էտէրէք տէտի.

15. Իշթէ պանա իճրա էթտիյինիզ միսիլլիւ, սիզին զիւրրիյէթինիզ Բապա Ալլահն իսլասընա ինանան նիշէ քիմսէլէրի պէօյլէ աթէշ աղրըսը իլէ եագաճագլար տըր:

16. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ սիզ Փըսգընըգ սէպէպին-տէն հէր նէվ՝ իլլէթ իլէ վուրուլաճագսընըգ:

17. Վէ սիզ հէր ճիհէթլէ տէօյիւլէճէքսինիզ. վէ պիր եապանի սիւրիւ՝ եապանի վէ ազղըն հայվանլարտան սիւ-րիւլտիւլիւ կիպի, սիզ տախի էօթէ պէրի տաղըլըպ սիւրիւ-լէճէքսինիզ:

18. Վէ օլ կիւնտէ ավանըպ տիւշմէնլէրինիզին էլլէ-րիյէ թութուլաճագսընըգ. օլ գէման պէնիւմ կիպի աթէշ իլէ էօլիւմին աղրըսընը չէքէճէքսինիզ:

19. Վէ պէօյլէճէ Ալլահ քէնտի գալմընը թէլէՓ է-

տէնլէրտէն ինթիգամ ալըր: Եա՛ րապպ ճանըմը գապուլ էլէ:

20. Վէ Ապինատայ պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, տիւլ-տիւ, վէ եանմասը իլէ վէֆաթ էլէտի. պէլի՝ Ալլահըն թէն-պիհաթընը ինքեար էթմէք իսթէմէտիյինտէն գաթլ օլուն-տու: Քէլամլարընըն հագիգաթընը էօլլամիւ իլէ միւհրլէտի:

ՊԱՊ 18

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Նուհըն գուլլարընտան Ֆիրար էտէն Ալմա քէնտի Փըսգ վէ կիւնահլարընտան թէվ-պէ էթտի. վէ գավմ արասընա չըգըպ կիզլիճէ Ապինատա-յըն քէլամլարընը թա՛լիմ էթմէյէ պաշլատը:

2. Պէլի՝ կէլէճէք օլան շէլլէրէ, վէ էմվաթըն գըյա-մէթինէ, վէ Քրիստոսըն գուվվէթ վէ էզիյէթլէրի, վէ էօ-լիւմիւ վասըթասիյլէ գավմա կէթիլիլէճէք օլան գուրթու-լուշա, վէ անըն գըյամէթինէ վէ սէմայա րէֆ՝ օլունաճա-ղընա տա՛իր թա՛լիմ էլլէտի:

3. Վէ Ալմա քէնտի քէլամլարընը տինլէմէք իսթէյէն-լէրի թա՛լիմ էլլէտի: Վէ փատիշահա մա՛լիւմ օլմամասը իչիւն անլէրի կիզլիճէ թա՛լիմ էլլէտի: Վէ չօգ քիմսէլէր անըն քէլամլարընա ինանտըլար:

4. Վէ անա ինանան հէր քէս Մօրմօն տէնիլէն պիր մահալէ չըգտը. վէ պու մահալ տիյարըն ճիվարընտա պու-լունուպ, պա՛ղէն եապանի հայվանաթ իլէ տօլու օլտուղըն-տան պու իսմի ալտը:

5. Վէ Մօրմօնտա թէմիզ պիր սու փունարը վար իտի. վէ Ալմա օրայա կիթտի: Վէ սույըն եագընընտա ուֆագ ա-ղաճլարտան իպարէթ օլան պիր քիւչիւք օրման վար իտի. պուրատա կիւնտիւզիւն քէնտինի փատիշահըն արամասըն-տան կիզլէր իտի:

6. Վէ անա ինանան հէր քիմսէ անըն քէլամլարընը տին-լէմէք իչիւն օրայա կիթտի:

7. Վէ նիչէ կիւնլէրտէն սօնրա Մօրմօն մահալընտա Ալլահըն քէլամլարընը իչիթմէք իչիւն էփ էյի պիր ճէմա՛-աթ թօփլանտը: Պէլի՝ անըն քէլամընա իման էտէն հէր քիմսէ անը տինլէմէք իչիւն թօփլանտը: Վէ օ անլէրի թա՛-լիմ էտիպ, անլէրէ թէվպէ վէ գուրթուլուշա, վէ րապպա իման էթմէյէ տա՛իր վա՛ղ էլլէտի:

8. Վէ անլէրէ տէտի. իշթէ Մօրմօն սուլարը պուրա-տա տըր. զիրա պէօյլէ թէսմիյէ օլունտըլար: Վէ մա՛տէմ քի՝ սիզ Ալլահըն աղըլընա տաիլիլ օլմաղա, վէ անըն գապ-

66. Զիրա պաղղմըն աղաճարընը զայս էթմէքլիյիմ պէնի մէյուս էտէր. պու սէպէպտէն էյի օլանլար պէօյիլ-տիւքճէ Ֆէնա օլանլարը պէր թարաֆ էտէճէքսինիզ, թաքի քէօք վէ տալլար գուվվէթտէ միւսսավի օլտուլար վէ նի-հայէթ էյի օլան Ֆէնայա զալիպ կէլին. վէ Ֆէնա օլան քէսիլիպ աթէշէ աթըլըն, վէ պաղղմըն թօփրաղընը պաթ-թալ էթմէսին, պէօյլէճէ եարամազ շէյլէրի պաղղմտան տէֆ' էտէճէյիմ:

67. Վէ թապի'ի աղաճըն տալլարընը թէքրար թապի'ի աղաճա աշլայաճաղըմ:

68. Վէ թապի'ի աղաճըն տալլարընը աղաճըն թապի'ի տալլարընա աշլայաճաղըմ, վէ պէօյլէճէ անլէրի թէքրար պիրլէշտիրէճէյիմ. վէ անլէր թապի'ի մէյվէյի հուսուլէ կէ-թիրէճէքլէր. վէ անլէր պիր օլաճազ տըր:

69. Վէ Ֆէնա օլանլարը տէֆ' էտիպ, պէլի' անլէրի պա-ղղմըն պիւթիւն թօփրաղընտան թարտ էտէճէյիմ. չիւնքի պաղղմը անճազ պու տէֆա' տաճա պուտայաճաղըմ:

70. Վէ վազը' օլտու քի' պաղըն Րապպը գուլընը կէօնտէրաի. վէ գուլ կիտիպ Րապպըն պույուրտուղընա կէօրէ էտիպ' սա'իր խըտմէթճիլէր կէթիրտի. վէ անլէր սայըտա ազ իտիլէր:

71. Վէ պաղըն Րապպը անլէրէ' Կիտինիզ, վէ պաղտա գուվվէթինիզ իլէ չալըշընը. գիրա իշթէ պու պաղղմը պէսլէյէճէյիմ սօն տէֆա' տըր, գիրա նիհայէթ եագըն տըր. վէ մէվսիմ սէրի'էն կէլիր. վէ էյէր պէնիմ իլէ պէրապէր գուվվէթինիզ իլէ չալըշըր իսէնիզ, թէգճէ կէլէն վազըթ իչիւն քէնտիմէ անպարտա գօյաճաղըմ մէյվէտէն մէսէր-րէթինիզ օլաճազ տըր' տէտի:

72. Վէ վազը' օլտու քի' խըտմէթճիլէր կիտիպ գուվ-վէթլէրի իլէ չալըշտըլար. վէ պաղըն Րապպը տաիս անլէր իլէ պէրապէր չալըշտը. վէ անլէր հէր շէյտէ. պաղըն Րապպընըն էմրինէ իթա'աթ էթտիլէր:

73. Վէ պաղտա թապի'ի մէյվէ թէքրար գուհուր էթ-մէյէ, վէ թապի'ի տալլար գիյատէսիլէ պէօյիլիպ գուվ-վէթ քէսպ էթմէյէ պաշլատը. վէ եապանի տալլարը գօ-փարըպ տէֆ' էթմէյէ պաշլատըլար, վէ խըտմէթճիլէր աղաճարըն գուվվէթինէ կէօրէ' քէօք վէ տալլարըն միւ-սավի գալմասընա տիգգաթ էթտիլէր:

74. Վէ պէօյլէճէ Ֆէնա շէյլէրի պաղտան տէֆ' էտէ-նէ տէկին պաղըն Րապպընըն թէնպիհաթընա կէօրէ թէք-միլ դայրէթ իլէ չալըշտըլար. վէ Րապպ թապի'ի մէյվէ վէրէն աղաճարը քէնտինէ մուհաֆազա էթտի, անլէր եէք վիճուտ կիպի օլտուլար, վէ մէյվէլէրի միւսսավի իտի. վէ պաղըն Րապպը' իպթիտատէն քէնտինէ էն գըյմէթլի

օլան թապի՛ի մէյվէյի քէնտիսի իշիւն սագլամը իտի:

75. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պաղըն րապպը քէնտինին մէյվէսինին էյի օլուպ, պաղընըն արթըզ պաթթալ օլմատըղընը կէօրտիւքտէ, խըտմէթքեարլարընը չաղըրըպ անլէրէ տէտի. իշթէ, պիզ պաղըմը պու սօն տէֆա՝ օլարագ՝ պէսլէտիք. վէ իրատէթիմէ կէօրէ իճրա էթտիյիմի կէօրիւյօրսընըզ, վէ թապի՛ի մէյվէյի մուհաֆազա էթմիշիմ, հաթթա իպթիտատէ օլտուղը կիպի էյի տիր: Սիզ նէ միւպարէք սինիզ, գիրա սիզ պաղըմտա պէնիմ իլէ չալըմագտա ղայրէթքէշ օլուպ՝ էմրլէրիմի հըֆզ էտէրէք, պանա թէքրար թապի՛ի մէյվէ կէթիտինիզ, շէօյլէ քի ֆէնա օլան տէֆ՝ օլուպ, պաղըմ թէմիզլէնտի. վէ իշթէ, սիզ պաղըմըն մէյվէսի սէպէպինտէն պէնիմլէ պէրապէր մէսրուր օլաճագսընըզ:

76. Զիրա իշթէ, սէրի՛էն կէլէն մէվսիմ իշիւն պիզգաթ քէնտի պաղըմըն մէյվէսինտէն խայլը միւտտէթ իշիւն տէր անպար էտէճէյիմ, վէ սօն տէֆա՝ իշիւն պաղըմը պէսլէյիպ պուտատըմ, վէ էթրաֆընը գաղըպ անը կիւպրէլէտիմ, պու էճլտէն սէօյլէտիյիմէ կէօրէ խայլը միւտտէթ իշիւն պաղըմըն մէյվէսինտէն քէնտիմէ տէր անպար էտէճէյիմ:

77. Վէ թէքրար պաղըմտա ֆէնա մէյվէ գուհուր էտէճէյի գէման, էյիյի վէ ֆէնայը թօփլայաճաղըմ, վէ էյի օլանը քէնտիմէ սագլայըպ ֆէնա օլանը քէնտի մահալընա տէֆ՝ էտէճէյիմ. վէ օլ գէման մէվսիմ վէ նիհայէթ կէլէճէք, վէ պաղըմը աթէշլէ եագտըրաճաղըմ:

ՊԱՊ 6

1. Վէ շիմտի՛ էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, փէյղամպէրլիք էտէճէյիմի սիզէ սէօյլէտիյիմ կիպի՝ փէյղամպէրլիյիմ պու տըր: Եա՛նի պու Զինօս փէյղամպէրին՝ Պէյթ ի Իսրայէլէ, վէ անլէրին խասս պիր գէյթուլն աղաճընա թէշպիհ էթտիյինէ տա՛իր սէօյլէտիյի սահիհէն վուգու՝ պուլաճագ տըր:

2. Վէ րապպըն քէնտի գալմընը իքինճի տէֆա՝ ճէմ՝ էթմէք իւզրէ էլիհի ուզատաճաղը կիւն, րապպըն գուլլարընըն սօն տէֆա՝ օլարագ գուվվէթ իլէ պաղընը պէսլէյիպ պուտամագ իւզրէ չըգաճագլարը կիւն տիր, վէ անտէն սօնրա նիհայէթ կէլէճէք տիր:

3. Վէ անըն պաղընտա ղայրէթ իլէ չալըշանլար նէ՝ միւպարէք տիրլէր. վէ պիզգաթ քէնտիլէրին մահալինէ աթըլանլար նէ՝ մէլուլն տըրլար. վէ տիւնեա աթէշ իլէ եանըլաճագ տըր:

4. Վէ Ալլահըմըդ պիզէ նէ՛ գատար մէրհամէթլի տիր , զիրա օ պիւթիւն Պէյթ ի Իսրայէլին հէմ քէօքիւնիւ հէմ տալլարընը տէր խաթըր էտէր . վէ անլէրէ պիւթիւն կիւն քէնտի էլինի ուզատըր . վէ անլէր սէրքէշ վէ 'աքսի պիր գաւմ իսէտէ , քէնտի գալպինի սէրթլէշտիրմէյէն հէր քէս Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ խէլաս պուլաճագ տըր :

5. Իմտի , էյ՛ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ , թէմքին քէլամլար իլէ սիզէ ըրիճա էտէրիմ քի՛ թէվպէ էտիպ խալիս գալպ իլէ անա կէլինիզ , վէ Ալլահըն սիզէ եափըշտըղը կիպի՛ սիզ տախի անա եափըշընըզ : Վէ կիւնտիւզիւն նուրընտա անըն մէրհամէթլի գօլը սիզէ ուզատըլմըլ իքէն՝ գալպլէրինիզի սէրթլէշտիրմէյինիզ :

6. Պէլի՛ էյէր պու կիւն անըն սէտասընը իշիթմէք իսթէրսէնիզ , գալպլէրինիզի սէրթլէշտիրմէյինիզ : Զիրա նի՛շիւն էօլէսինիզ :

7. Վէ Ալլահըն էյի քէլամը վասիթասիլլէ պիւթիւն կիւն պէսլէնիպ թա՛լիմ օլունտըգտան սօնրա՛ ֆէնա մէյվէ՞ մի հոսսուլէ կէթիրէճէք սինիզ , քի՛ քէսիլիպ աթէշէ աթըլասընըզ :

8. Իշթէ պու քէլամլարը ըէտտ էտէ՞ր մի սինիզ , վէ փէյլամպէրլէրին քէլամլարընը ըէտտ էթմէք իսթէ՞ր մի սինիզ . վէ Քրիստոս հագգընտա պու գատար քիմսէլէր սէօլլէտիքտէն սօնրա , անըն հագգընտա պէյան օլունան քէլամլարը ըէտտ էտիպ , Քրիստոսըն էյի քէլամընը , վէ Ալլահըն գուվվէթինի , վէ Րուհ իւլ Գուտսըն՝ աթիյէսինի ինքե՞ար մը էտէճէք սինիզ . վէ 'ազիզ Րուհու սէօնտիւրիւպ՝ սիզին իշիւն թա՛եին օլունան՝ ազիմ խէլաս ուսուլունը իսթիհզա՞ մը էտէճէք սինիզ :

9. Վէ սիզ պու շէյլէրի իճրա էտէր իսէնիզ , Քրիստոստա օլան խէլասըն գուվվէթինին վէ գըյամէթինին սիզի խէճալէթ վէ հիյպէթլի սուշ իլէ Ալլահըն մահքէմէսի էօնիւնտէ տուրմագա կէթիրէճէյինի պիլմէ՞զ մի սինիզ :

10. Վէ ինքեար օլունամագ՝ ատալէթին գուվվէթինէ կէօրէ , թիւթիւնիւ իլ էլ էպէտ եօգարը չըգան , վէ 'ալէվի սէօնմէզ օլան քիւքիւրտ վէ աթէշ կէօլիւնէ կիտէճէք սինիզ , վէ քիւքիւրտ վէ աթէշ կէօլիւ նիհայէթսիզ՝ ազապ տէմէք տիր :

11. Հալ պէօլլէ իքէն , էյ՛ սէվկիւլիւ պիրատէրլէր , թէվպէ էտիպ տօղրու գափուտան կիրինիզ , վէ էպէտի հայաթա նա՛իլ օլունճայա տէյին տար եօլտա տէվամ էտինիզ :

12. 'Ալիմ օլունըզ , պուտան մա՛տա սիզէ նէ՞ տէյէ պիլիրիմ :

13. Վէլ հասըլ , ֆասըգլարը հիյպէթլի տէհէթ . վէ

գորգու իւէ վուրան Ալլահն մէսէրրէթպախշ մահքէմէսի
էօնիւնտէ սիզի իսթիգպալ էտինճէյէ տէյին՝ խօշմա գալը-
նըզ: Ամին:

ՊԱՊ 7

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիր գաշ սէնէ կէշտիքտէն
սօնրա Նիֆայ գավմը արասընտա Շէրէմ իամինտէ պիր ա-
տէմ գուհուր էթտի:

2. Վէ օ՝ Քրիստոս կէլմէյէճէյինի պէյան էտէրէք, է-
հալի արասընտա վա՛ղ էթմէյէ պաշլատը: Վէ էհալիյէ
միւտէհանէ սէօզլէր իւէ չօգ շէյլէր վա՛ղ էյլէտի. վէ Քրիս-
տոսըն թա՛լիմինի իպթալ էթմէք իչիւն պէօյլէ էթտի:

3. Վէ էհալինին գալպլէրինի գարըշտըմագ իչիւն,
ղայրէթ իւէ չալըշտը, հաթթա՛ չօգ գալպլէրի անտէն շա-
շըրտը. վէ օ՝ պէն, Եա՛գուպըն կէլէճէք օլան Քրիստոսա
իմանըմ վար օլտուղընը պիլէրէք, եանըմա կէլմէք իչիւն
չօգ Փուրսաթ արատը:

4. Վէ քէնտիսի 'ալիմ՝ օլարագ էհալինին լիսանընը
թէքմիլէն պիլիր իտի. պու սէպէպտէն շէթանըն գուվլէ-
թինէ կէօրէ չօգ միւտահին լաֆ վէ գուվլէթլի սէօզլէր
գուլլանա պիլտի:

5. Վէ օ՝ պէնիմ պու շէյլէրէ տա՛իր կէօրմիւշ օլտու-
ղըմ նիչէ վահիլէր վէ րույալար վար իքէն եինէ պէնի ի-
մանտան շէվիրմէյէ իւմիտ էթտի: Զիրա պէն հագիգա-
թէն մէլա՛իք կէօրմիւշ իտիմ. վէ անլէր պանա խըտմէթ
էթմիւշ իտի: Վէ պէն վագըթ պէ վագըթ պիզզաթ քէլամ
իւէ սէօյլէյէն Բապպըն սէտասընը իշիթմիւշ իտիմ, պու սէ-
պէպտէն պէնի սարսը տամագ իտի:

6. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ պանա կէլտի, վէ պանա պու
մինվալ իւզրէ սէօյլէյիպ տէտի. Եա՛գուպ պիրատէր, սէ-
նին իւէ գօնուշմաղա չօգտան պէրու Փուրսաթ արա տըմ,
զիրա իշիթտիմ, վէ հէմ տախի պիլիրիմ՝ քի սէն չօգ կէ-
զիպ, ինճիլ՝ եախօտ Քրիստոսըն թա՛լիմի թէսմիյէ էթտի-
յին շէյլէր վա՛ղ էտէրսին:

7. Վէ սէն պու գավմըն չօղընը շաշըրմըշ սըն, շէօյ-
լէք Ալլահն հագիգի թարիգինի իֆսատ էտիպ, տօղրու
եօլ օլան Մուսանըն շէրի՛աթընը հըֆզ էթմէյէլէր, վէ ան-
լէր Մուսանըն շէրի՛աթընը եիւզլէրճէ սէնէ սօնրա կէլէճէ-
յինի իտտի՛ա էթտիյին պիր քիմսէյէ իպատէթ էթմէյէ թէպ-
պիլ էտէրլէր: Վէ շիմտի պէն, Շէրէմ, սանա պուլնըն քիլֆր
օլտուղընը պէյան էտէրիմ, զիրա հիչ պիր ատէմ պէօյլէ
շէյլէր պիլմէզ, չիւնքի կէլէճէք օլան շէյլէր հագգընտա

խապէր վերէմէզ. վէ Շէրէմ պու թարզ իւզրէ պէնիմ իլէ միւճատէլէ էյլէտի:

8. Լաքին իշթէ, Բապպ Ալլահ քէնտի Բուհուըն ճանըմա իհսան էյլէտի, վէ անը քէնտի սէօզլէրինտէ խէճիլ էթտիմ:

9. Վէ անա՝ Սէն կէլէճէք օլան Քրիստոսը ինքեա՞ր մը էտէր սին՝ տէտիլիմտէ, էյէր պիր Քրիստոս վար իսէ, անը ինքեար էթմէյի իսթէմէմ, լաքին պիր Քրիստոս եօզ տըր, նէ վար իտիլինի՝ նէտէ օլաճաղընը պիլիրիմ՝ տէտի:

10. Վէ պէն անա՝ Մուգատտէս մուհարէրաթա ինանը՞ր մը սըն՝ տէտիլիմտէ, էվվէթ՝ տէտի:

11. Վէ անա՝ էօյլէ իսէ, սէն անլէրի անլամաղսըն, զիրա հագիգաթէն անլէր Քրիստոս հագգընտա չէհատէթ էտէրլէր: Իշթէ սանա՝ փէյղամպէրլէրին ճիւմլէսի տէ, պու Քրիստոս հագգընտա եաղմըլ վէ փէյղամպէրլէք էթմիշ տիրլէր՝ տէտիմ:

12. Վէ հէփիսի պու տէյիլ տիր, պու պանա տախի աշիքեար էտիլտի. զիրա պէն իշիթմիշ վէ կէօրմիւշ իմ, վէ Բուհ իւլ Գուտսըն գուվվէթի վասիթասիլլէ տախի պանա իզհար էտիլտի. իմտի՝ էյէր պիր քէֆարէթ օլմայաճագ իսէ, պիւթիւն ինսան ճինսի ղայպ օլուր:

13. Վէ օ պանա՝ Բուհ իւլ Գուտս հագգընտա պու տէրէճէ մա՛լլիւմաթըն վար իսէ, պու գուվվէթ վասիթասըլլէ պանա պիր՝ ալամէթ կէօսթէր՝ տէտի:

14. Վէ պէն անա՝ Պէն քի՞մ իմ քի սէնին տօղրու օլտուղընը պիլտիլին չէյէ տա՛իր սանա՝ ալամէթ կէօսթէրմէք իշիւն Ալլահը թէճրիւպէ էտէյիմ: Սէն անը եինէ ինքեար էտէճէքսին, զիրա սէն չէյթանտան սըն: Նէ իսէ, պէնիմ իրատէթիմ իճրա օլուճմասըն, լաքին էյէր Ալլահ սէնի վուրուրսա, օ՝ հէմ սէմատա հէմ գէմինտէ անըն գուվվէթի վար օլտուղընա վէ հէմ տախի Քրիստոսըն կէլէճէյինէ տա՛իր՝ սանա պիր՝ ալամէթ օլսուճն՝ տէտիմ: Վէ, եա՛ Բապպ, պէնիմ տէյիլ, իլլա սէնին իրատէթին իճրա օլուճսըն՝ տէտիմ:

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն, Եա՛գուպ, պու սէօզլէրի սէօյլէտիլիմտէ, Բապպըն գուվվէթի անը վուրտը, վէ օ եէրէ տիւշիւպ՝ խայլի կիւնլէր խասթա եաթտը:

16. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ գավմա՝ Եարըն թօփլանընըզ. զիրա եարըն էօլէճէյիմ. զիրա էօլմէգտէն էվվէլ գավմա սէօյլէմէք իսթէրիմ՝ տէտի:

17. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ էրթէսի կիւն ճէմա՛աթ թօփլանտը, վէ օ անլէրէ թա՛լլիմ էթմիշ օլտուղը չէյլէրի աշըգտան ինքեար էտիպ, Քրիստոսը վէ Բուհ իւլ Գուտսըն գուվվէթինի վէ մէլա՛իքին խըտմէթինի իզբար էյլէտի:

18. Վէ անլէրէ՝ աչըգտան իգրար էթտի վէ շէյթանըն գուվվէթի պէնի ալտաթմը՝ տէտի: Վէ հէմ տախի ճէհէն-նէմ, վէ էպէտիյէթ, վէ էպէտի ճէգա հազգընտա սէօյլէտի:

19. Վէ օ՝ Պէն 'աֆվ օլունամազ կիւնահ իշլէմիշ իմ՝ տէյու գօրգարըմ, գիրա պէն Ալլահա եալան սէօյլէմիշ իմ՝ չիւնքի սահիհէն անըն հազգընտա շէհատէթ էտէն Մու-գատտէս Մուհարրէրաթա ինանըըմ տէր իքէն՝ Գրիս-տոսը ինքեար էթտիմ. վէ պէն պէօյլէճէ Ալլահա եալան սէօյլէտիյիմ էճլտէն, հալիմին տէհէթլի օլաճաղընա գիյա-տէսիյէ գօրգարըմ, լաքին Ալլահա իգրար էտէրիմ՝ տէտի:

20. Վէ Շէրէմ պու սէօզլէրի սէօյլէմէյի պիթիրտի-յինտէ տահա սէօյլէյէմէզ իտի. վէ բուհունը թէսլիմ էթտի:

21. Վէ ճէմա'աթ անըն թէսլիմ ի բուհ էթմէքտէ ի-քէն պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինի միւշահէտէ էթտիքտէ, գիյատէսիյլէ թէ'աճճիւպ էթտիլէր, հաթթա՝ Ալլահըն գուվ-վէթի իւզէրլէրինէ էնմէսիյլէ, մաղլուպ օլարազ՝ եէրէ գա-փանըլար:

22. Շիմտի պէն, Եա'գուպ, պու շէյտէն սէվինտիմ. գիրա սէմատա օլան Փէտէրիմտէն անը տիլէմիշ իտիմ, վէ Ալլահ նիտամը իշիթմիշ, տու'ամը իսթիճապէթ էյլէմիշ իտի:

23. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ սէլամէթ վէ Ալլահըն մու-հապպէթի գավմ արասընտա թէքրար ի'ատէ օլունտը, վէ անլէր մուգատտէս մուհարրէրաթը թէֆթիշ էտէրէք՝ պու Փասըզ ատէմին սէօզլէրինէ պիր տահա տիգգաթ էթմէ-տիլէր:

24. Վէ լէմանըլարը իսլահ էտիպ՝ անլէրի հազիգա-թըն մա'լիւմաթընա ի'ատէ էթմէք իշիւն չօգ վասըթալար գուլլանըլտը իսէ տէ, հէփ նաֆիլէ օլտու. գիրա անլէր մուհարէպէտէ վէ գան տէօքմէքլիքտէ սէվինտիլէր, վէ պիգէ՝ եա'նի քէնտի պիրատէրլէրինէ գարշը հիյպէթլի պուղղլարը օլարազ, անլէր գօլլարընըն գուվվէթի իլէ հէր տա'իմ պիգի հէլաք էթմէյէ չալըշտըլար:

25. Պու սէպէպտէն Նիֆայըն գավմը քէնտիլէրի ան-լէրէ գարշը 'ասքէրլէրի վէ գուվվէթլէրի իլէ իսթիհքեամ էթտիլէր, վէ քէնտիլէրին խէլասընըն Ալլահը վէ գայասը-նա կիւվէնտիլէր: Իմտի շիմտիյէ տէյին անլէր տիւշմէնլէ-րինէ զալիպ կէլտիլէր:

26. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն, Եա'գուպ, իսթիյարլան-մաղա պաշլատըմ. վէ պու գավմըն նազլիյէթի Նիֆայըն օլ պիր լէվհալարընտա մուհարրէր օլտուղընտան՝ պու թա-րիխի պիթիրիթիմ, վէ պէն մա'լիւմաթըմա կէօրէ հազգ եազմը օլտուղըմա շէհատէթ էտէրիմ: Վազըթ պիգիմ իլէ կէհէր, վէ 'էօմրիւմիւզ պիր բույա կիպի կէհէր, վէ

7. Վէ պէն՝ Եա Բապպ, պու նա՞սըլ օլուր՝ տէտիմ՝

8. Օ պանա, Պուռնտան չօգ սէնէլէր սօնրա քէնտինի թէնտէ իզլար էթմէք իւզրէ, կէլէճէք օլուպ սէնին ասլա իշիթմէտիյին վէ կէօրմէտիյին Քրիստոսա ինանտըղըն իշիւն պէօյլէ օլուր. իմտի կիթ, իմանըն սէնի խէլաս էթտի՝ տէտի:

9. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պու քէլամլարը իշիթտիյիմտէ, պիրատէրլէրիմ, Նիֆայլըլարըն խայրը իշիւն պէնտէ պիր արզու հիսս էթմէյէ պաշլատըմ, իմտի անլէր իշիւն ճանըմըն պիւթիւն գուվվէթիյլէ Ալլահա նիյազ էյլէտիմ:

10. Վէ պէն Բուհտա պէօյլէ միւճահէտէ էտէր իքէն, Բապպըն սէտասը թէքրար Ֆիքրիմէ սէօյլէյիպ տէտի. Սէնին պիրատէրլէրինին էմրլէրիմի հըֆզ էթմէքտէ կէօսթէրտիքլէրի զայրէթէ կէօրէ անլէրի զիյարէթ էտէճէյիմ: Պէն պու տիյարը անլէրէ վէրտիմ. վէ օ մուգատտէս պիր տիյար տըր. վէ կիւնահ սէպէպինտէն օլմատըգճա, անը լա՛նէթլէ վուրմամ: Պու սէպէպտէն տէտիյիմէ կէօրէ՝ պէն սէնին պիրատէրլէրինի զիյարէթ էտէճէյիմ. վէ լաքին անլէրին թէճավուզընը քէտէր իլէ քէնտի պաշլարընա կէօնտէրէճէյիմ:

11. Վէ պէն, ինօս, պու սէօզլէրի իշիթտիքտէն սօնրա, Բապպա օլան իմանըմ գըմըլտանամազ օլմաղա պաշլատը: Վէ կէմանլըլար օլան պիրատէրլէրիմ իշիւն անա պիւթիւն գալպիմ իլէ չօգ տէֆա՝ տու՛ա էյլէտիմ:

12. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն տու՛ա էտիպ պիւթիւն զայրէթիմ իլէ շալըշտըգտան սօնրա Բապպ պանա՝ Սէնին իմանըն սէպէպինտէն՝ արզուհա կէօրէ սանա իհսան էտէճէյիմ՝ տէտի:

13. Վէ շիմտի անտէն իսթէտիյիմ շէյ պու իտի քի՝ էյէր պիր վէճհ իլէ գավմըմ օլան Նիֆայլըլար՝ թէճավուգա տիւշիւպ հէլաք օլուրլար իսէ, վէ կէմանլըլար հէլաք օլմաղլար իսէ, Բապպ Ալլահ գավմըմ, Նիֆայլըլարըն թարիխինհըֆզ էթսին, վէ իզթիզա ը հալտէ պու թարիխ անըն մուգատտէս գօլընըն գուվվէթի վասըթասիյլէ մուհաֆաղա օլուհսըն քի՝ կէմանլըլարըն խէլասը իշիւն միւսթազպէլտէ անլէրէ կէթիրիլէ պիւսին:

14. Զիրա շիմտիլիք անլէրի հազիզի իմանա ի՛ատէ էթմէքտէ ճիւմլէ զայրէթիմիզ պօշա կիթտի. վէ զազապլարընտա եէմին էթտիլէր քի հէմ պիզի, հէմ թէվարիխիմիզի, վէ հէմ տախի փէտէրլէրիմիզին ճիւմլէ րիվայէթլէրինի մահվ էտէճէքլէր տիր:

15. Իմտի պէն՝ թէվարիխիմիզի հըֆզ էթմէյէ գապիր իաիյինի պիլէրէք, Բապպ Ալլահա տէվամ իւզրէ նիտա էթտիմ, զիրա օ պանա՝ Քրիստոսըն իմինտէ պանա ի.

ման իւէ հէր նէ թալէպ էտիպտէ, անը գապուլ էտէճէյի-
նիզէ ինանըր իսէնիզ, անա մալիք օլաճագսընը՝ տէտի:

16. Վէ իմանըմ պուլունտուղընտան, թէվարիխիմիզի
մուհաֆազա էթսին՝ տէյու Ալլահա տու՝ա էթտիմ. Վէ քէն-
տինէ միւնասիպ օլան վագըթտա անլէրի լէմանլըարա կէ-
թիրէճէյինէ տա՛իր պէնիմլէ 'ահտ էյլէտի.

17. Վէ պէն, ինօս, անըն էթտիյի 'ահտա կէօրէ վու-
գու՝ պուլաճագընը պիտիյիմտէն, ճանըմ բահաթ օլտու:

18. Վէ Բապպ պանա՝ Փէտէրլէրին տախի պէնտէն պու
չէյի թալէպ էթտիլէր. Վէ իմանլարընա կէօրէ օլաճագ տըր,
զիրա անլէրին իմանը տախի սէնիքի կիպի իտի՝ տէտի:

19. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն, ինօս, Նիֆայ էհալիսի
արասընտա կէլէճէք օլան չէյլէր հագգընտա փէյղամպէրլիք
էթմէյէ, Վէ իշիթտիյիմ Վէ կէօրտիւյիւմ չէյլէրէ տա՛իր
չէհատէթ էթմէյէ չըգտըմ:

20. Վէ չէհատէթ էտէրիմ քի՝ Նիֆայ գավմը լէման-
լըարը Ալլահըն հագիզի իմանընա չէվիրմէյէ դայրէթ իլէ
չալըչտըլար: Ամմա էմէքլէրիմիզ պօչա կիթտի, անլէրին
'ալէյհիմիզէ օլան 'ատավէթլէրի սապիթ իտի. Վէ անլէր
քէնտի քէօթիւ թապի՝աթլարընտան տէլլէթ օլունարագ,
հապանի, գուտուրմուչ Վէ գանա սուսայան, Վէ փուլփէ-
րէսթլիք Վէ փիլիքլէ մէմու պիր գավմ օլտուլար: Վէ
անլէր հապանի հայվանաթ եչիպ չատըրլարընտա սաքին օլա-
րագ, պաչլարընը թրաչ էթտիլէր, Վէ պէլլէրինէ գըսսա պիր
տէրի փարչասը գուչանմըչ օլարագ, չէօլտէ սօլաչտըլար:
Վէ անլէրին էն պէօյիք մա՛րիֆէթի հայ Վէ փալա Վէ
պալթա գուլլանմագ իտի: Վէ անլէրտէն չօգլարը չիյ էթ-
տէն մա՛տա հիչ պիր չէյ եչմէտիլէր. Վէ տաի՛մա պիզի
թէլէֆ էթմէյէ չալըչմագտա իտիլէր:

21. Վէ Նիֆայ գավմը թօփրաղը թիմար էթտիլէր,
Վէ հէր նէվ՝ հուպուպաթ Վէ մէյվէ հուսուլէ կէթիր-
տիլէր, Վէ սիւրիւլէր Վէ հէր ճինա սըղըր, Վէ հայվանաթ,
Վէ քէչի Վէ հապանի քէչիլէր Վէ չօգ աթլար պէսլէտիլէր:

22. Վէ արամըզտա չօգ փէյղամպէրլէր գուհուր էթ-
տի. Վէ գավմ սէրքէչ, Վէ քէլամլարը կիւճ անլայան պիր
գավմ իտի:

23. Վէ անլէրի զիյատէսիլլէ թա՛զիր էթմէք, Վէ վագ-
լար Վէ փէյղամպէրլիք իլէ անլէրէ մուհարէպէլլէր, Վէ
միւնազա՛ալար, Վէ խարապիլլէթլէրի պէյան էտիպ տա՛իմա
էօլիւմ՝ Վէ էպէտիլէթ՝ Վէ Ալլահըն գուվլէթի Վէ հիւքմ-
լէրինի անլէրէ իխթար էթմէքտէն մա՛տա հիչ պիր չէյ ան-
լէրի թահրիզ էտիպ, Բապպըն գօրգուսընտա հըֆը էտէ-
մէվ: Վէ տէտիյիմէ կէօրէ, պէօյլէ թա՛զիր էտիպ, զիյատէ-
սիլլէ աչըզ սէօյլէմէքտէն, Վէ սէրի՛էն խարապիլլէթէ տիւչար

օլմագտան մա'տա՝ անլէրի խելաս էտէն տիկէր շէյ եօգ տըր: Վէ պու մինվալ իւղրէ հագգլարընտա եագարըմ:

24. Վէ 'էօմրիւմին կիւնլէրինտէ նիֆայլըլար վէ կէ-մանլըլար արասընտա մուհարէպէլէր կէօրտիւմ:

25. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իխթիյարլանմաղա պաշլա-տըմ: Վէ փէտէրիմիզ Լիհայ Եէրուշալիմտէն չըգալը եիւզ եէթմիշ տօգուզ սէնէ կէչմիշ իտի:

26. Վէ պէն սէրի'էն մէզարըմա էնէճէյիմի կէօրիւ-յօրըմ: Վէ պէն՝ Ալլահըն գուվլէթի վասըթասըլլէ պու գավմա վա'զ էտիպ փէյղամպէրլիք էթմէք, վէ Քրիստոս-տա պուլունան հագիգաթա կէօրէ, քէլամը պէյան էթմէ-յէ թէշվիք օլունտըմ: Վէ պիւթիւն կիւնլէրիմտէ անը պէյան էթտիմ, վէ տիւնեանըն հէր շէյնտէն զիյատէ ան-տէ շազ ու մէսրուր օլտում:

27. Վէ Գուրթարըմըմ եանընտա օլան րահաթըմըն մահալընա սէրի'էն կիտէճէյիմ, զիրա անտէ րահաթ օլա-ճաղըմը պիլիրիմ: Վէ պու Փանի օլանըն էօլիւմսիւզլիք կիյինէճէյի, վէ պէնիմ անըն հուզուրընտա տուրահաղըմ կիւն իշիւն մէսրուր օլուրըմ: Օլ զէման անըն եիւզիւնիւ մէսէրրէթ իլէ կէօրէճէյիմ, վէ օ պանա՝ Պանա կէլ, էյ միւպարէք օլան, ֆէտէրիմին գօնագլարընտա սէնին իշիւն հագըրլանմըլ պիր եէր վար տըր՝ տէյէճէք տիր: Ամին:

ՃԵՐՕՄԸՆ ՔԻԹԱՊԸ

ՊԱՊ 1

1. Շիմտի պէն, Ճէրօմ, փէտէրիմ ինօսըն էմրինէ կէօրէ: Նէսէպիմիզին հըֆզ օլունմասը իշիւն պիր գաչ սէօգ-լէր եագարըմ:

2. Վէ պու լէվհալար քիւչիւք օլուպ պու շէյլէր պի-րատէրլէրիմիզ Լէմանլըլարըն մէնֆա'աթը իշիւն մուհար-րէր օլտուգլարը սէպէպտէն, պէնիմ անճագ պիր ազ եագ-մագլըղըմ իճապ էտէր: Ֆագաթ փէյղամպէրլիքլէրիմի վէ վահիլէրիմի եագմամ, զիրա փէտէրլէրիմին եագտըգլա-րընտան զիյատէ նէ՞ եագա պիլիրիմ: Անլէր խելաս ուսու-լընը պէյան էթմէտիլէր մի, պէն սիզէ՝ Էվվէթ, տէրիմ, վէ պու պանա քիֆայէթ էտէր:

3. Իշթէ պու գավմըն արասընտա անլէրին գալպլէ-րինին սէրթլիյի վէ գուլագլարընըն աղըրլըղը, վէ էֆքեար-լարընըն քէօրլիւյիւ վէ սէրքէշլիքլէրի սէպէպինտէն՝

գլխատեսիլէ չալըմադ կէրէք տիր․ եինէ տէ Ալլահ ան-
լէրէ չօգ մէրհամէթ կէօսթէրիր, վէ տահա անլէրի տի-
յարտան աէֆ' էթմէտի:

4․ Վէ լաքին արամըզտա չօգ վահիլէրէ նա'իլ օլան
նիչէ քիմսէլէր վար տըր․ գիրա հէր ատէմ սէրքէշ տէյիլ
տիր․ վէ սէրքէշ օլմայըպ իման էտէն հէր ատէմ իմանը-
նա կէօրէ պէն'ի ատէմէ հէր շէյի աշիքեար էտէն Րուհ իւլ
Գուտս իլէ միւշարէքէթ էտէր:

5․ Շիմտի իքի եիւզ սէնէ կէջմիշ տիր, վէ Նիֆայ
գաւմը տիյարտա գուվվէթլէնտիլէր: Վէ Մուսանըն շէրի-
'աթընը հըֆզ էթմէյէ, վէ սէպթ կիւնիւնիւ Րապպա մու-
գատտէս թուրմաղա տիգգաթ էտէրլէր: Վէ անլէր պէտ
տու'ա էթմէզլէր, նէ տէ քիւֆր էտէրլէր: Վէ տիյարըն
նիզամաթը գլխատեսիլէ սըզը տըր:

6․ Վէ անլէր' տիյարըն չօգ գըսմընա տաղըլտըլար․ վէ
լէմանլըլար տախի չօգ կէնիշլէնտիլէր: Վէ անլէր սայը-
տա Նիֆայըլարտան տահա չօգ տիրլէր, վէ անլէր գաթլ
էթմէյի սէվիպ հայվան գանը իշէրլէր:

7․ Վէ անլէր չօգ տէֆա' պիզ, Նիֆայըլարա գարշը
մուհարէպէ էթմէք իշիւն չըգտըլար: Լաքին պիզիմ մէ-
լիքէր վէ հիւքմտարըլըմը Րապպա օլան իմանլարընտա
գուվվէթլի ատէմլէր օլուպ, գաւմա Րապպըն հօլլարընը
թա'լիմ էթտիլէր, պու սէպէպտէն պիզ լէմանլըլարա գար-
շը տուրա պիտիք, վէ անլէրի տիյարըմըզտան սիւրաիւք,
վէ շէհիւրլէրիմիզի վէ միրաս եէրլէրիմիզի իսթիհքեամ
էթմէյէ պաշլատըգ:

8․ Վէ պիզ գլխատեսիլէ չօղալտըգ, վէ տիյարըն հէր
թարաֆընտա սաքին օլտըգ․ վէ ալթուն վէ կիւմիւշ վէ
գըյմէթլի շէյլէր իլէ, վէ կիւզէլ իշլէնմիշ աղաճլար իլէ,
վէ պինալար վէ մաքինալար իլէ, վէ հէմ տախի տէմիր վէ
պազըր վէ փիրինճ վէ շէլիք իլէ զէնկին օլտըգ․ վէ թօփրա-
ղը թիմար էթմէք իշիւն հէր նէվ' 'ալէթ վէ մուհարէպէ
սիւհլարը, եա'նի սիվրի ուճը օգ, թիրքէշ, փալա վէ
հարպիլէր եափտըգ: Վէ ճէնք իշիւն հէր նէվ' հազըրըգ
կէօրտիւք:

9․ Վէ պէյլէճէ լէմանլըլարա գարշը գօմադ իշիւն
հազըր օլտուղըմըզտան' պիզէ գարշը մուվաֆֆադ օլամա-
տըլար: Ամամ Րապպըն փէտէրիմիզէ սէյլէտիյի, եա'նի'
էյէր պէնիմ թէնպիհաթըմը հըֆզ էտէրսէնիզ, տիյարտա
մուվաֆֆադ օլաճագսընը՝ քէլամը իքմալ օլունտու:

10․ Վէ վազը' օլտու քի' Րապպըն փէյղամպէրլէրի
Ալլահըն քէլամընա կէօրէ Նիֆայ էհալիսինի ազարլատըլար,
եա'նի' էյէր անլէր թէնպիհաթը հըֆզ էթմէյիպ տէ թէճա-

վուզ էտէրլէր իսէ, տիյար եիւզիւնտէն մահվ օլաճաղլար տըր՝ տէտիլէր:

11. Պու սէպէպտէն փէյղամպէրլէր, քեահինլէր վէ մու՛ալլիմլէր ղայրէթ իլէ չալըշտըլար, վէ գաւմա ղայրէթլի օլմալարընը սապր իլէ նասիհաթ էթտիլէր. վէ Մուսանըն շէրի՛աթընը վէ անըն նէ մազսէտ իւզրէ վէրիլտի-յինի թա՛լիմ էթտիլէր: Վէ անլէր իլէրի տօղրու Մէսիհէ պազըպ, անըն կէլէճէյինէ Հալա կէլմիշ տիր կիպի ինանմալարը իշիւն անլէրի գանտըրտըլար: Վէ պու միհվալ իւզրէ անլէրի թա՛լիմ էթտիլէր:

12. Վէ պու եօլ իլէ անլէրին տիյար եիւզիւնտէ թէլէֆ օլունմալարընը մէն՝ էթտիլէր: Զիրա անլէր քէլամ իլէ գաւմըն գալպլէրինէ տօգունտըլար, վէ անլէրի տա՛մա թէվպէ էթմէյէ ույանտըրտըլար:

13. Վէ վազը՝ օլտու քի՛ իքի եիւզ օթուզ սէքիզ սէնէ կէշմիշ իտի. վէ պու միւտտէթին չօղու մուհարէպէ, նիզա՛ վէ գաւղալարտա սարֆ օլունտու:

14. Վէ պէն, ձէրօմ, լէվհալարըն քիւշիւքլիւյիւ սէպէպինտէն զիյատէ եազմամ. լաքին իշթէ, էյ՛ պիրատէրլէրիմ, նիֆայըն օլ պիր լէվհալարընա միւրաճա՛աթ էտէ պիլիրսինիզ, վէ անլէրին իւզէրինտէ փատիշահլարըն մուհարէրաթընա կէօրէ, եախօտ եազտըգլարընա կէօրէ պիւզիմ մուհարէպէլէրիմիզ եազըլմըշ տըր:

15. Վէ պէն պու լէվհալարը օղլու՛մ Օմիայըն էլինէ թէսլիմ էտէրիմ քի փէտէրիմին էմրլէրինէ կէօրէ մուհաֆազա օլունսընլար:

ՕՄՆԱՅԸՆ ՔԻԹԱՊԸ

ՊԱՊ 1

1. Իշթէ վազը՝ օլտու քի՛ պէն, Օմնայ, պու լէվհալար իւզէրինտէ պա՛զը սէօղլէր եազմազ, վէ փէտէրլէրիմիզին նէսէպինի հըֆզ էթմէք իւզրէ փէտէրիմ ձէրօմտան էմր ալտըմ:

2. Իմտի խապէրտար օլմանըզը իսթէրիմ քի պէնիմ կիւնլէրիմտէ, գաւմըմ, եա՛նի նիֆայըլարըն մուհաֆըզա վէ քէնտի տիւշմէնլէրի օլան լէմանլըլարըն էլինէ տիւշմէմէլէրի իշիւն գըլըճ իլէ չօգ ճէնքլէշմիշ իմ: Լաքին պէն քէնտիմ կիւնահքեար պիր ատէմ իմ, վէ պօրճլը օլտուղըմա կէօրէ Բապալըն ահքեամ վէ թէնպիհաթընը հըֆզ էթմէմիշ իմ:

3. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ իքի եիւզ եթմիշ ալթը սէ-նէ կէչմիշ օլտու, չօգ վազըթլարը սէլամէթտէ, վէ նիշէ վազըթլարը մուհարէպէ վէ գան տէօքմէք իլէ կէչիրտիք: Վէլ հասըլ իքի եիւզ սէքսէն իքի սէնէ կէչմիշ իտի, վէ պէն, փէտէրլէրիմին էմրլէրինէ կէօրէ պու լէվհալարը հըֆզ էթմիշ իմ. վէ անլէրի օղլու մ Ամարօնա թէսլիմ էտէրիմ: Վէ պէն խիթամա կէթիրիրիմ:

4. Վէ շիմտի պէն, Ամարօն, եազաճաղըմ ազ շէյլէրի փէտէրիմին քիթապընտա եազարըմ:

5. Իշթէ վազը՝ օլտու քի՝ իւշ եիւզ եիրմի սէնէ կէչմիշ իտի. վէ Նիֆայլըլարըն էն քէօթիւ օլանլարը հէլաք օլմուշ իտիլէր:

6. Զիրա Րապպ անլէրի Եէրուշալիմ տիյարընտան չըգարտըգտան, վէ անլէրի տիւշմէնլէրինին էլլէրինէ տիւշմէքտէն հըֆզ էտիպ սազլատըգտան սօնրա, անըն փէտէրլէրիմիգէ՝ Սիզ էմրլէրիմի հըֆզ էթմէքսէնիզ, տիյարտա մուվաֆֆազ օլմայաճազսընըզ՝ տէյու սէօյլէտիյի քէլամըն իքմալ օլունմասընա միւսա՝ատէ էթմէյէճէք իտի:

7. Պու էճլտէն Րապպ անլէրի պէօյիւք հիւքմլէր իլէ զիյարէթ էյլէտի. եինէ սալիհլէրին հէլաք օլունմամալարը իշիւն անլէրի էսիրկէտի, վէ անլէրի քէնտի տիւշմէնլէրինին էլլէրինտէն գուրթարտը:

8. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն լէվհալարը պէնիմ պիրատէրիմ Զէմիշէ թէսլիմ էթտիմ:

9. Վէ շիմտի պէն, Զէմիշ, եազաճաղըմ ազ սէօզլէրի պիրատէրիմ իլէ՝ այնի քիթապտա եազարըմ: Զիրա անըն սօն մուհարրէյաթընը քէնտի էլիլէ եազտըղընը կէօրտիւմ. վէ անլէրի՝ պանա թէսլիմ էթտիյի կիւնտէ եազտը: Վէ պու մինվալ իւզրէ թէվարիխիմիզի հըֆզ էտէրիզ. զիրա փէտէրիմիզին էմրլէրի պէօյլէ տիր: Վէ պէն պիթիրիրիմ:

10. Իշթէ պէն, Ապինատօմ, Զէմիշին օղլու իմ: Վէ պէն Նիֆայլըլար վէ Լէմանլըլար արասընտա չօգ մուհարէպէ վէ միւնազա՝ա կէօրտիւմ. վէ պէն պիրատէրլէրիմի մուհաֆազա էթմէք իշիւն քէնտի գըլըճըմ իլէ Լէմանլըլարտան չօգլարընը էօտիւրտիմ:

11. Վէ իշթէ պու էհալինին նազլիյէթի նէսլտէն նէսլէ փատիշահլարըն թարաֆընտան հըֆզ օլունան լէվհալար իւզէրինտէ գազըլմըջ տըր: Վէ եազըլմըջ օլանտան մա՝տա տիկէր վահիլէր վէ փէյլամպէրլիքլէր հազգընտա խապէրիմ եօգ տըր: Իմտի մուհարրէր օլան քեաֆի տիր. վէ պէն պիթիրիրիմ:

12. Իշթէ պէն, Ամալէքայ, Ապինատօմըն օղլու իմ: Իշթէ պէն Զարահէմլա տիյարը իւզէրինէ նասպ օլունան մէլիք Մօսայահա տա՛իր պազը շէյլէր զիքը էտէճէյիմ:

Զիրա Մօսայան Նիֆայ տիարունտան Փիրար էթմէք իշիւն Րապպ թարաֆընտան խապէր ալարաք, Րապպըն սէտառնը տինլէմէք իսթէյէն հէր քիմսէ տախի անըն իլէ տիյարտան չըգըպ պէրրիյէյէ կիթտիլէր:

13. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ Րապպըն էմրինէ կէօրէ էյլէտի: Վէ Րապպըն սէտառնը տինլէմէք իսթէյէն հէր քիմսէ տիյարտան չըգըպ պէրրիյէյէ կիթտի: Վէ անլէր չօգ վա՛ղար վէ փէյղամպէրլիքլէր իլէ գըլաղուզլանտըլար: Վէ անլէրէ տա՛հմա Ալլահըն քէլամընտան նասիհաթ օլունտու: Վէ պէրրիյէյի կէշէրէք անըն էլինին գուվվէթի վասըթասիլէ գըլաղուզլանտըլար. վէ Զարահէմլա թէսմիյէ օլունան պիր տիյարա կէլտիլէր:

14. Վէ Զարահէմլա գաւմը թէսմիյէ օլունան պիր գաւմ քէշֆ էթտիլէր: Վէ Րապպ թարաֆընտան Մօսայան ըն էհալիսի իլէ Եհնուտիլէրին թարիխինի հաւի օլան փիրինձ լէվհալար կէօնտէրիլտիյի սէպէպտէն Զարահէմլա էհալիսի արասընտա պէօյիւք պիր մէսէրրէթ փէյտա օլտու. վէ Զարահէմլա տախի քէնտի էհալիսի իլէ զիյատէսիլէ մէսրուր օլտու:

15. Վէ Մօսայան պուլտու քի՝ Զարահէմլա էհալիսի Եհնուտա մէլիյի Սիտքիյանըն Պապէլէ էսիր կէօթիւրիւլտիլիլ գէման Ենրուչալիմսէն չըգտըլար:

16. Վէ անլէր պէրրիյէտէ Եօլնուլըգ էթմիշ վէ Րապպըն էլիլէ՝ պէօյիւք սուլար կէշիպ Մօսայահըն անլէրի քէշֆ էթտիյի տիյարա կէթիրիլմիշ իտիլէր: Վէ օլ վագըթտան պէրու պուրատա սաքին օլմուշլար իտի:

17. Վէ Մօսայան անլէրի քէշֆ էթտիյի գէմանտա զիյատէսիլէ չօղալմըշ իտիլէր: Եինէտէ անլէրին չօգ մուհարէպէլէրի վէ աղըր միւնազա՛ալարը վուգու՝ պուլմուշ. վէ վագըթ պէ վագըթ չօգլար գըլըճ իլէ գաթլ օլունմուշլար իտի. վէ անլէրին լիսանը պօգուլմուշ, վէ պէրապէր թէվարիի կէթիրմէմիշ օլտուգլարընտան, անլէրին Ուալիգիինին մէվհուտիյէթինի ինքեար էթտիլէր. վէ նէ Մօսայան, նէտէ անըն էհալիսի անլէրի անլայա պիլտի:

18. Ամմա վագը՝ օլտու քի՝ Մօսայան անլէրէ քէնտի լիսանընը էօյրէթտիքտէն սօնրա, Զարահէմլա խաթրընա կէլտիյինէ կէօրէ քէնտի փէտէրլէրինին սիսիլէսինի վէրտի. վէ պու Եազըլտը, լաքին պու լէվհալար իւզէրինտէ Եազըլմատը:

19. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Զարահէմլա էհալիսի Մօսայահըն էհալիսի իլէ իթթիֆաք էթտի. վէ Մօսայան անլէրին մէլիյի օլմագ իւզրէ թա՛եին օլունտու:

20. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօսայահըն կիւնլէրինտէ ա-նա՝ իւզէրինէ օյմալար պուլունան պէօյիւք պիր թաշ կէ-

Թիրիլտի. վէ օ օյմալարը Ալլահն 'աթիյէ վէ գուվվէթիյէ Թէրճէմէ էթտի: Վէ անլէր Գօրիանթումը իսմինտէ պիր ատէմին վէ անըն էհալիսինին մագթուլլարը հագգընտա խապէր վէրտիլէր:

21. Վէ Գօրիանթումը Զարահէմլանըն էհալիսի Թարաֆընտան քէշֆ օլունմուշ իտի. վէ օ անլէր իլէ տօգուզ այ գատար եաշատը:

22. Վէ օյմալար Գօրիանթումըն էճտատլարը հագգընտա պիր գաշ սէօզլէր տախի խապէր վէրտիլէր, եա'նի անըն իլք վալիտէյնի՝ Րապպ գաւմըն լիսանընը գարըշտըրտըղը զէման Պապէլ գուլէսինտէն չըգտըլար: Վէ Րապպըն 'ատիլ հիւքմլէրինէ կէօրէ անըն ղազապը իւզէրլէրինէ տիւշտիւ. վէ անլէրին քէմիքլէրի շիմալ Թարաֆընտա օլան տիւյարտա տաղըլմը օլարագ պուլունմագտա տըրլար:

23. Պէն, Ամալէքայ, Մօսայահըն կիւնլէրինտէ տօգտոււմ. վէ անըն վէֆաթընը կէօրտիւմ. վէ օղլու Պէնեամին անըն եէրինտէ սալթանաթ էտէր:

24. Վէ մէլիք Պէնեամինին կիւնլէրինտէ Նիֆայըլար վէ լէմանըլար արասընտա տէհէթլի պիր մուհարէպէ վէ չօգ գան տէօքիւլտիւլիւնիւ կէօրտիւմ. լաքին Նիֆայըլար անլէրէ դալիպ կէլտիլէր. վէ մէլիք Պէնեամին անլէրի Զարահէմլա տիյարընտան տէֆ՝ էթտի:

25. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն իխթիյարլանմաղա պաշլատըմ. վէ զիւրրիյէթիւմ օլմատըղընտան, վէ մէլիք Պէնեամինին Րապպըն ինտինտէ 'ատիլ պիր ատէմ օլտուղընը պիլէրէք, պու լէվէլալարը անա Թէսլիւմ էտէճէյիմ: Վէ պէն, հէր ատէմին Ալլահա, Գուտտուս ը Իսրայէլէ կէլմէսինէ, վէ փէյղամպէրլիյէ, վահիլէրէ, մէլա'իքին խըտմէթինէ, եէնի լիսանլար սէօյլէմէք 'աթիյէսինէ, լիսանլարըն Թէրճէմէսի 'աթիյէսինէ վէ ճիւմլէ էյի օլան շէյլէրէ ինանմասընա նասիհաթ էտէրիւմ. զիրա հէր էյի օլան շէյ Ալլահտան կէլիր, վէ քէօթիւ օլան շէյ շէյթանտան կէլիր:

26. Վէ շիմտի, էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիւմ, քեաշքի Գուտտուս ը Իսրայէլ օլան Քրիստոսա կէլիպ անըն խէլասընա վէ գուրթուլուշընըն գուվվէթինէ հիսսէտար օլա իտինիզ: Պէլի՝ անա կէլինիզ. վէ պիւթիւն ճանընըղը պիր Թագտիւմէ օլմագ իւզրէ անա Թագտիւմ էյլէյինիզ. վէ օրուճ վէ տու'ատա տէվամ էտէրէք սօնա գատար սապը էտինիզ. վէ Րապպըն հայաթը հագգը իշիւն խէլաս օլաճագսընըզ:

27. Վէ շիմտի, Նիֆայըն տիյարընա 'ավտէթ էթմէք իւզրէ պէրրիյէյէ չըգան պիր Թագըմ քիմսէլէր հագգընտա պա'ղը սէօզլէր սէօյլէմէք իսթէրիւմ: Զիրա քէնտի միրաս

տիյարընը թէմէլիւք էթմէք իսթէյէն պիր չօգ քիմսէլէր վար իտի:

28. Պու էճլտէն պէրրիյէյէ չըգտըլար: Վէ անլէրին գըլաղուզը գաՎի վէ գուՎվէթլի վէ սէրքէչ պիր ատէմ օլտուղընտան արալարընտա միւնազա՝ա չըգարթտը: Վէ էլլի քիչի միւսթէսնա օլարագ, անլէրին ճիւմլէսի պէրրիյէտէ գաթլ օլունտըլար: Վէ պագի գալանլար Զարահէմլա տիյարընա՝ ավտէթ էթտիլէր:

29. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր թէքրար պիր թագըմ ատէմ ճէմ՝ էտիպ, պիր տահա պէրրիյէյէ եօլա չըգտըլար:

30. Վէ պէն, Ամալէքայ, պիր պիրատէրիմ օլուպ՝ օ տախի անլէր իլէ պէրապէր կիթտի: Վէ պէն մէզարըմա էնմէք իւզըէ իմ. վէ պու լէվհալար տօլու տըրլար: Վէ պէն սէօզիւմէ խիթամ վէրիրիմ:

ՄՕՐՄՕՆԸՆ ՔԵԼԱՄԼԱՐԸ

ՊԱՊ 1

1. Վէ չիմտի պէն, Մօրմօն, եազմըչ օլտուղըմ թարիսի օղլում Մօրօնայըն էլինէ թէսլիմ էթմէք իւզըէ իմ: Վէ գաՎմըմ Նիֆայլըլարըն խարապիյէթինին թէմամ օլտուղընը կէօրմէյէ եազըն կէլտիմ:

2. Վէ պու թէվարիսի օղլումըն էլինէ թէսլիմ էթտիյիմ՝ Քրիստոսըն կէլմէսինտէն պիր գաչ եիւզ սէնէ սօնրա տըր: Վէ գաննըմճա օղլում գաՎմըմըն պիւթիւն խարապիյէթինի միւշահէտէ էտէճէք տիր: Լաքին Ալլահ իհսան էլէսին քի օ անլէր իլէ թէլէֆ օլմայըպ՝ անլէրէ վէ Քրիստոսա տա՛իր պա՛ղը սէօզլէր եազսըն. պէլքի պագի գալանլարա մէնֆա՝աթը օլուր:

3. Վէ չիմտի եազմըչ օլտուղըմ չէյլէրէ տա՛իր պագը սէօզլէր սէօլէրիմ. գիրա Ամալէքայըն հագգընտա սէօլլէմիչ օլտուղը պու Պէնեամին մէլիյին հիւքիւմէթինէ գատար Նիֆայըն լէվհալարընտան պիր իսթիսար եափտըգտան սօնրա, էլլէրիմէ թէսլիմ օլունմըչ օլան թէվարիս արասընտա արատըմ. վէ Յա՛գուպտան թա պու Պէնեամին մէլիյին հիւքիւմէթինէ գատար եազըլմըչ օլան փէյղամպէրլէրին պու ուֆագ հիքեայէսինի, վէ հէմ տախի Նիֆայըն նիչէ սէօզլէրինի հաՎի օլան պու լէվհալարը պուլտըմ:

4. Վէ պու լէվհալար իւզէրինտէ եազըլան չէյլէր Քրիստոսըն կէլիչի հագգընտա փէյղամպէրլիքլէրի հաՎի օլտուգլարը իչիւն պէնի սէվինտիրտիլէր: Վէ էճտատըլըմ պու

չէյլէրին իթմամ օլտուգլարընը պիլտիլէր : Վէ պէն պու կիւնէտէք պիզիմ հազգըմըզտա փէյղամպէրլիք իւէ պէ-
յան օլունան հէր քէլամըն իթմամ օլունտուղընտան , պու
կիւնտէն իւէրիյէ պագան իւհամլարըն տախի հազիգաթէն
վուգու՝ պուլամաղընը պիլիրիմ :

5. Պու էճլտէն անլէրին իւզէրինէ նագլիյէթիմին խի-
թամընը եազմագ իչիւն պու լէվհալարը սէչտիմ : Վէ նագ-
լիյէթիմին սօն գըսմընը նիֆայըն լէվհալարընտան ալաճա-
ղըմ . վէ գավմըմըն իճրա՝աթընըն եիւզտէ պիրինի պիւէ
եազամամ :

6. Լաքին իշթէ պու փէյղամպէրլիքլէրի վէ վահիլէրի
հավի օլան պու լէվհալարը ալըպ , թէվարիխիմին պագիսի
եանընա գոյաճաղըմ . զիրա պունլար պանա փէք գըյմէթլի
տիրլէր . վէ պիրատէրլէրիմէ տախի փէք գըյմէթլի օլաճագ-
լարընը պիլիրիմ :

7. Վէ պունու մախսուս պիր մագսէտ իւէ իճրա էտէ-
րիմ . զիրա պէնտէ պուլունան Րապպըն Րուհու պէնի պէյ-
լէթէշվիք էտէր : Վէ շիմտի հէր շէյի պիլմէմ , լաքին Րապպ
կէլէճէք օլան հէր շէյի պիլիր . պու սէպէպտէն քէնտի իրա-
տէթինի իճրա էթմէք իւզրէ պէնի թէշվիք էտէր :

8. Վէ պիրատէրլէրիմ իչիւն Ալլահա օլան տու՝ամ պու
տըր քի՝ Ալլահըն պիլկիսինէ վէ Գրիստոստան կէլէն գուր-
թուլուչա պիր տահա կէլէլէր . վէ թէքրար կիւզէլ վէ մագ-
պուլ պիր գավմ օլալար :

9. Վէ շիմտի պէն , Մօրմօն , նիֆայ ըն լէվհալարըն-
տան ալտըղըմ թարիխի պիթիրիրիմ : Վէ Ալլահըն պանա
վէրտիյի ֆէհմ վէ մա՝լիւմաթա կէօրէ անը եազարըմ :

10. Իմտի վագը՝ օլտու քի՝ Ամալէքայ պու լէվհալարը
մէլիք Պէնեամինին էլինէ թէսլիմ էթտիքտէն սօնրա , օ պու
թէվարիխի հավի օլան լէվհալարը ալըպ , անլէրի մէլիքլէր
վէ փատիչալար թարաֆընտան նէսլտէն նէսլէ թա մէլիք
Պէնեամինին կիւնիւնէտէք վէրիլէն լէվհալար իւէ պէրապէր
գօտը :

11. Վէ անլէր մէլիք Պէնեամին թարաֆընտան նէսլ-
տէն նէսլէ թէսլիմ օլունարագ էնճամ պէնիմ էլիմէ կէլ-
տիլէր : Վէ պէն , Մօրմօն , Ալլահա տու՝ա էտէրիմ քի ան-
լէր պունտան սօնրա տա՝իմա մուհաֆագա օլունալար : Վէ
մուհաֆագա օլունաճագլարընը պիլիրիմ . զիրա անլէրտէ
պէյիւք շէյլէր եազըմըշ տըր . վէ պու մուհարրէր օլան շէյ-
լէրտէն պէնիմ գավմըմ վէ անլէրին պիրատէրլէրի Ալլա-
հըն եազըմըշ օլան քէլամընա կէօրէ , շօլ 'ազիմ եէվմ իւլ
ախըրտա հիւքմ օլունաճագլար տըր :

12. Վէ շիմտի պու մէլիք Պէնեամին հազգընտա եա-

գարրմ : Անըն էհալիսի արասընտա պա'զը միւնազա'ա պու-
լունտու :

13. Վէ վազը' օլտու քի' Լէմանլըլարըն օրտուլարը տա-
խի անըն էհալիսի 'ալէյհինէ մուհարէպէ էթմէք իւզդէ
Նիֆայ տիյարընտան չըգտըլար : Ֆազաթ մէլիք Պէնեամին
քէնտի օրտուլարընը թօփլայըպ անլէրէ գարշը տուրտու .
վէ քէնտի գօլընըն գուվվէթի վէ Լապանըն գըլըճըլլէ ճէնք-
լէշտի :

14. Վէ անլէր Բապպըն գուվվէթինտէ քէնտի տիւշ-
մէնլէրիլլէ ճէնքլէշտիլէր . վէ Լէմանլըլարտան պինլէրճէ-
սինի վուրտըլար . վէ Նիֆայըլար Լէմանլըլարը պիւթիւն
միրաս տիյարըլարընտան գօվանա տէյին անլէր 'ալէյհինէ ճէնք-
լէշտիլէր :

15. Վէ վազը' օլտու քի' սախթէ Քրիստոսլար զուհուր
էթմիշ օլուպ , անլէրին աղզը գափանտըգտան սօնրա գա-
պահաթլարընա կէօրէ ճէզա չէքտիլէր :

16. Վէ գավմ արասընտա սախթէ փէյղամպէրլէր , վէ
սախթէ մու'ալլիմլէր վէ սախթէ վա'իզլէր տախի զուհուր
էթմիշ օլարագ , պուլնլար տախի գապահաթլարընա կէօրէ
ճէզա ալտըլար : Վէ չօգ միւնազա'ա վէ գավղալար օլտուգ-
տան , վէ պիր թագըմ քիմսէլէր Լէմանլըլարա կիթտիքտէն
սօնրա , մէլիք Պէնեամին քէնտի ճէսէտինին պիւթիւն գուվ-
վէթի վէ ճանընըն պիւթիւն խասսիլէթիլլէ , վէ գավմ ա-
րասընտա պուլունան մուգատտէս փէյղամպէրլէրին եար-
տըմիլլէ չալըշտըղընտա , տիյարտա պիր տահա սէլամէթ
թէ'սիս էթտի :

17. Ձիրա իշթէ , մէլիք Պէնեամին 'ազիզ պիր ատէմ
օլուպ քէնտի գավմընը սալահ իլէ հիւճմ էտէր իտի :

18. Վէ տիյարտա չօգ 'ազիզ ատէմլէր վար իտի . վէ
անլէր սէլահիլէթ վէ գուվվէթ իլէ Ալլահըն քէլամընը սէօյ-
լէտիլէր . վէ գավմըն սէրքէշլիլի սէպէպինտէն չօգ թա'զիր
էթմէքլիքլէ վա'զ էթտիլէր :

ՄՕՍԱՅԱՀԸՆ ՔԻԹԱՊԸ

ՊԱՊ 1

1. Վէ շիմտի պիւթիւն Ձարահէմլա տիյարընտա , մէ-
լիք Պէնեամին միւթէ'ալլըգ օլան էհալի արասընտա տա-
հա միւնազա'ա գալմատը , վէ մէլիք Պէնեամին քէնտի կիւն-
լէրինին պազիսինտէ պէր տէվամ սէլամէթտէ իտի :

2. Վէ անըն իւշ օղլու վար իտի. վէ օ անլէրի Մօսա-
յահ, Հիլօրուս վէ Հիլաման թէամիյէ էյլէտի: Վէ օ ան-
լէրին Ֆէհմտար ատէմլէր օլմալարը, վէ Բապպըն էլիյլէ
վէրիլիպ էճտատլարըն աղղըյլէ պէյան օլունան փէյղամ-
պէրլիքլէրէ տա"իր խապէրտար օլմալարը իշիւն, անլէրէ
քէնտի էճտատլարընըն լիսանընը թա'լիմ էթտիրտի:

3. Վէ օ անլէրէ փիրինճ լէվհալար իւղէրինէ գաղը-
լան թէվարիիսէ տա"իր թա'լիմ էտիպ տէտի. էյ' օղուլլա-
րըմ, տէր խաթր էթմէնիզի իսթէրիմ քի' պու էմրլէր վէ
թէվարիիսի հավի օլան լէվհալար եանըմըզտա պուլունմազ-
սա իտի, շիմտի պիլէ Ալլահըն սըրրլարընը պիլմէյէրէք ճէ-
հալէթտէ գալաճագ իտիք:

4. Վէ էյէր պու լէվհալարըն եարտըմը իլէ օլմագսա ի-
տի, փէտէրիմիզ լիհայըն ճիւմլէ պու շէյլէրի տէր խաթր
էտիպ էվլատլարընա թա'լիմ էթմէսի հիշ միւմքին օլմա-
յաճագ իտի: Լաքին օ Մըսըր լիսանընտա թա'լիմ օլուն-
մուշ օլարագ, պու գաղմալարը օգուլուպ, անլէրի քէնտի
էվլատլարընա թա'լիմ էտէ պիլտի. վէ անլէր տախի սըրա
իլէ քէնտի էվլատլարընա անլէրի թա'լիմ էտէ պիլտիլէր,
շէյլէքի թա շիմտիյէ գատար Ալլահըն էմրի հըֆզ օլուն-
տու:

5. Վէ էյ' օղուլլարըմ, պէն սիզէ տէրիմ քի էյէր Ալ-
լահըն էսրարընը անլամագ վէ օգումագ իշիւն, վէ տա"լիմա
անըն թէնպիհաթընըն կէօղլէրիմիզ էօնիւնտէ պուլունմասը
իշիւն պու լէվհալար Ալլահըն էլիյլէ սագլանըպ հըֆզ օ-
լունմագսա իտի, փէտէրիմիզ պիլէ իմանսըղլըզա տիւշէ-
ճէք իտի. վէ պիզ պիրատէրլէրիմիզ լէմանլըլար կիպի օ-
լուր իտիք: Ձիրա անլէր պու շէյլէր հագգընտա պիլմէզ-
լէր, վէ փէտէրլէրինին եանլը թէվարիիսի սէպէպիւնտէն
թա'լիմ օլունտըգլարընտա պիլէ անլէրէ ինանմագլար:

6. էյ' օղուլլարըմ, քեաշքի պու շէյլէրին հագգ, վէ
հէմ տախի պու թէվարիիսին տօղրու օլտուղընը տէր խա-
թըր էտէ իտինիզ: Վէ իշթէ փէտէրլէրիմիզ Յէրուշալիմ-
տէն չըգալըտան պէրու անլէրին սէօղլէրինի վէ թէվարի-
իսին հավի օլան՝ Նիֆայըն լէվհալարը տախի տօղրու տըր.
վէ կէօղլէրիմիզ էօնիւնտէ պուլունտըգլարընտան անլէրին
պէյլէ օլտուղընը պիլիրիզ:

7. Վէ շիմտի, էյ' օղուլլարըմ, անլէրի ղայրէթ իլէ
թէֆթիշ էտիպ անտէն իսթիֆատէ էթմէքլիյի ունութմա-
նըզը իսթէմէմ, վէ Ալլահըն էմրինի հըֆզ էտէրէք Բապ-
պըն էճտատլարըմըզա էթտիյի վա'տա կէօրէ տիյարտա մու-
վաֆֆագ օլմանըզը իսթէրիմ:

8. Վէ մէլիք Պէնեհամին օղուլլարընա պու քիթապ-
տա մուհարրէր օլմայան տահա չօգ սէօղլէր սէյլէտի:

9. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Պէնեամին քէնտի օղուլարընը թա՛լիմ էթմէյի պիթիրտիքտէն սօնրա իխթիյարլանտը. վէ օ տիւնեանըն՝ ատէթի իւզըէ թէզճէ էօլէճէյինի կէօրտիլիւնտէ, հիւքիւմէթինի օղուլարընըն պիրինէ թէվճիհ էթմէյի միւնասիպ կէօրտիւ :

10. Պու էճլտէն Մօսայահ անըն հուզուրընա կէօթիւրիւտիւ, վէ պու քէլամլարը անա սէօլէյիպ տէտի. Օղլում, պու տիյարըն, եա՛նի Զարահէմլա էհալիսի վէ տիյարտա սաքին օլան Մօսայահըն էհալիսի արասընտա իլան էթմէնի իսթէրիմ քի անլէր թէճէմմիւ՝ էթսինլէր. զիրա եարըն պու պէնիմ գավմմա՝ Րապպ Ալլահըն պիգէ վէրտիյի պու գավմ իւզէրինէ՝ սէնին մէլիք վէ հիւքմտար թա՛եին օլունտուղընը քէնտի աղզըմ իլէ պէյան էտէճէյիմ :

11. Վէ հէմ տախի պու գավմա պիր իսմ վէրէճէյիմ քի՝ անլէր Րապպ Ալլահ թարաֆընտան Եէրուշալիմ տիյարընտան չըգարըլան հէր գավմտան թէֆրիգ օլունալար : Վէ անլէր՝ Րապպըն էմրինի հըֆղ էթմէք իլէ ղայրէթ էթտիքլէրի սէպէպտէն պունու էտէճէյիմ :

12. Վէ անլէրէ պիր իսմ վէրէճէյիմ քի՝ անլէր թէճաւուզ էթմէտիքճէ պօզուլմայաճագ տըր :

13. Պէլի՝ պէն սանա տէրիմ քի՝ էյէր Ալլահ թարաֆընտան միւպարէքլէնմիլ օլան պու գավմ թէճաւուզ էտիպ տէ, Փասըգ վէ զինաքեար պիր գավմ օլուրլարտա, Րապպ անլէրի թէրք էտէճէք, վէ անլէր պիրատէրլէրի կիպի գա՛իֆ օլաճագլար տըր : Վէ չիմտիյէտէք էճտատըմըզը մուհաֆաղա էթտիյի կիպի անլէրի քէնտի պի միսալ վէ՝ աճիպ գուվվէթիլլէ հըֆղ էթմէյէճէք տիր :

14. Զիրա պէն սանա տէրիմ քի՝ էյէր Ալլահ էճտատլարըմըզը մուհաֆաղա էթմէք իչիւն գօլընը ուզաթմագսա իտի, անլէր լէմանլըլարըն էլիւնէ տիւշիպ անլէրին նէֆրէթինէ գուրպան օլաճագլար իտի :

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Պէնեամին օղլունա պու սէօզլէրի սէօլէմէյի պիթիրտիքտէ, հիւքիւմէթինին պիւթիւն մու՛ամէլէսի հագընտա անա թէնպիհ էլլէտի :

16. Վէ փիրինճ լէվհալար իւզէրինէ գազըլան թէվաւրիսէ տա՛իր տախի անա նասիհաթ էլլէտի. վէ հէմ տախի Նիֆայըն լէվհալարը վէ Լապանըն գըլըճը, վէ պէրլիյէյի կէճմէք իւզըն Րապպըն էլլիլէ հագըրլանան թօփ եախօտ գըլաղուզա տա՛իր մա՛լիւմաթ վէրտի. վէ անլէր Րապպա տիգգաթ վէ ղայրէթ էթտիքլէրինէ կէօրէ անտէն գըլաղուզլանտըլար :

17. Իմտի եօլճուլուգլարընտա սատըգ օլմատըգլարընտա, մուվաֆֆագ օլամայըպ իլէրլէմէտիլէր, իլլա կէրի սիւրիւլաիւլէր. վէ Ալլահըն ղազապը իւզէրլէրինէ կէտի, վէ

վազիֆէլերին տէր խաթր էթմէք իչիւն անլէրի շիտտէթ-
լի գըթլըզ վէ մէշադգաթ իլէ վուրտու :

18. Վէ շիմտի Մօսայահ քէնտի փէտէրինին էմրինէ կէօ-
րէ կիտիպ, Զարահէմլա տիյարընտա պուլունան էհալիսինէ
'իլան էթտի քի՝ անլէր հէյքէլէ կէլսին, վէ փէտէրինին սէօյ-
լէյէճէյի սէօզլէրի իշիթմէք իչիւն թէճէմմիւ՝ էթսինլէր :

ՊԱՊ 2

1. Վէ վազը՝ օլտու քի Մօսայահ քէնտի փէտէրինին
էմրինէ կէօրէ 'իլան էթտիքտէն սօնրա, գաՎմ մէլիք Պէ-
նիամինին քէնտիլէրէ սէօյլէյէճէյի սէօզլէրի իշիթմէք ի-
չիւն պիւթիւն տիյարտան ճէմ՝ օլուպ հէյքէլէ կէլտիլէր :

2. Վէ չօգ օլտուգլարընտան անլէրի սայմատըլար, գի-
րա անլէր զիյատէսիլէ չօղալըպ, տիյարտա պէօյիւմիւշ ի-
տիլէր :

3. Վէ անլէր սիւրիւլէրինին իլք տօղանլարընտան ա-
լըպ, Մուսանըն շէրի՝աթընա կէօրէ գուրպան վէ մուհրա-
գա թագաթիմ էթտիլէր :

4. Վէ անլէր՝ քէնտիլէրի Նէրուշալիմ տիյարընտան
չըգարըպ տիւշմէնլէրինին էլլէրինտէն գուրթարմըշ, վէ
քէնտիլէրէ մու՝ալլիմլէր օլմագ իւզրէ սալիհ ատէմլէր
թա՛եին էթմիշ, վէ պիւթիւն Զարահէմլա տիյարընտա սէ-
լամէթ թէ՛սիս էթմիշ, վէ քէնտիլէր մէսրուր օլուպ Ալ-
լահա վէ հէր ատէմէ տօղրու մուհապպէթ իլէ մէմլու օլ-
մալարընը, վէ Ալլահըն էմրլէրինի հըֆը էթմէլէրինի թա՛-
լիմ էտէն 'ատիլ պիր ատէմ փատիշահ թա՛եին էթմիշ օ-
լան Ռապպ Ալլահա թէշէքքիւրլէր տախի 'արզ էթտիլէր :

5. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ հէյքէլէ կէլտիքլէրինտէ, հէր
ատէմ վէ քէնտի գէվճէսի, վէ պէօյիւլիւնտէն պաշլայարագ
քիւշիւլիւնէ տէյին օղուլլարը վէ գըզլարը, վէ անլէրին օ-
ղուլլարը վէ գըզլարընտան իպարէթ օլան էհալի պէյթի-
նին չատըրլարընը հէյքէլին էթրաֆընտա գուրտըլար. վէ
հէր խանէ պիրի պիրինտէն այրը իտիլէր :

6. Վէ անլէր չատըրլարընը հէյքէլին էթրաֆընտա
գուրտըլար. վէ հէր ատէմին չատըրընըն գափուսը հէյքէլէ
տօղրու պագար իտի, շէօյլէ քի չատըրլարընտա օթուրուր
իքէն մէլիք Պէնեամինին անլէրէ սէօյլէյէճէյի սէօզլէրի ի-
շիտէ պիլիւրլէր իտի :

7. Վէ ճէմա՝աթ պէօյիւք օլտուգընտան, մէլիք Պէն-
եամին՝ անլէրին ճիւմլէսինէ հէյքէլ իշինտէ թա՛լիմ էտէ-
մէզ իտի. պու սէպէպտէն գաՎմը՝ սէօզլէրինի իշիտէ պիւ-
սինլէր՝ տէյու պիր գուլէ եափտըլար :

8. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ գուլէտէն հալիյէ սէօյլէ-մէյէ պաշլատը, լաքին ճէմա՛աթըն պէօյիւքիւլիյինտէն ան-լէրին ճիւմլէսի անըն սէօզլէրինի իշիտէմէզլէր իտի. պու սէպէպտէն օ սէօյլէտիյի սէօզլէրի հազտըրտը, վէ սէսինի իշիտէմէյէնլէր արասընա կէօնտէրտի, թագի անլէր տախի անըն սէօզլէրինէ նա՛իլ օլա պիլսինլէր:

9. Վէ սէօյլէյիպ հազտըրտըղը քէլամլար պունլար տըր. էյ՝ պիրատէրլէրիմ, սիզ քի պու կիւն սէօյլէյէճէյիմ սէօզլէրիմի տինլէմէք իշիւն թօփլանմը սընըզ, պէնիմ սի-զէ սէօյլէյէճէյիմ քէլամլար իլէ էյլէնմէնիզ իշիւն սիզի պուրայա տա՛վէթ էթմէտիմ. լաքին պէնի տինլէյինիզ, վէ իշիթմէք իշիւն՝ գուլագլարընըզը, վէ անլամագ իշիւն եիւրէքլէրինիզի, վէ կէօզլէրինիզէ Ալլահըն էսրարը պէ-յան օլունմասը իշիւն Փիքըրլէրինիզի աչընըզ:

10. Սիզին պուրայա կէլիպ պէնտէն գօրգմանըզը, վէ հախօտ պէնիմ էօլէճէք պիր ատէմտէն գիյատէ օլտուղը-մը զանն էթմէնիզի էմր էթմէտիմ:

11. Զիրա պէն սիզին կիպի պիր ատէմ իմ, պէն հէմ ճէսէտին հէմ Փիքըրին հէր նէվ՝ զա՛իֆլիյինէ միւպթէլա իմ, եինէ տէ պու գալմ թարաֆընտան ինթիխապ օլու-նուպ, փէտէրիմ թարաֆընտան թախսիս վէ թագտիս օ-լունտըմ. վէ Րապպըն էլի պէնի պու գալմա փատիշահ վէ հիւքմտար օլմագ իւզրէ միւսա՛ատէ էթտի: Վէ պէն՝ Րապպըն պանա իհսան էթտիյի գուտրէթ, Փիքը վէ գուվ-վէթ իլէ սիզէ խըտմէթ էթմէք իշին անըն պի միսալ գուվվէթիլլէ սագլանըլըպ մուհաֆազա օլունտըմ:

12. Իշթէ սիզէ տէրիմ քի՝ շիմտիյէ տէյին 'էօմրիւ-միւ սիզէ խըտմէթ էթմէք իշիւն սարֆ էթմէյէ միւսա՛ա-տէ օլունտըմ իսէ տէ, սիզտէն նէ ալթուն նէ կիւմիւշ, վէ նէ տէ սէրվէթինիզին հիշ պիր նէվ՝ ինի թալէպ էթմէտիմ. սիզին հապսա աթըլմանըզա, վէ եէքտիկէրինիզի էսիր էթ-մէնիզէ միւսա՛ատէ էթմէտիմ:

13. Վէ սիզին գաթլ վէ հաղմա վէ սըրգաթ վէ գի-նա էթմէնիզէ, վէ հախօտ հիշ պիր կիւնահ իշլէմէնի-զէ միւսա՛ատէ էթմէտիմ. լաքին պէն սիզէ հէր խուսուս-տա Րապպըն սիզէ էմր էթտիյի անըն թէնպիհաթընը հըֆզ էթմէնիզի թա՛լիմ էթտիմ:

14. Վէ պէն սիզէ խըտմէթ էտէր իքէն, սիզի վէրկի-լէր իլէ եիւքլէմէտիմ, վէ պօյնընըզա աղըր կէօթիւրիւլէն եիւքլէր գօ մամագ իւզրէ քէնտի էլլէրիմ իլէ շալըշտըմ. վէ սիզէ սէօյլէտիյիմ ճիւմլէ պու շէյլէր հագգընտա սիզ քէնտինիզ պու կիւն շահիտ սինիզ:

15. Եինէ պիրատէրլէրիմ, պէն պու շէյլէրի իֆթիխար էթմէք իշիւն էթմէտիմ, հախօտ պու սէօզլէրի սիզէ իթ-

Թիհամ էթմէք իշիւն սէօյլէմէմ, լաքին պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէրիմ քի պէն խալիս զամիր իլէ Ալլահըն հուզուրըն-տա պու կիւն ճէվապ վէրմէյէ գատիր օլտուղըմը պիլէսի-նիզ:

16. Իշթէ սիզէ տէրիմ քի՝ պէն պէնիմ 'էօմրիւմիւ սիզին խըտմէթինիզտէ սարֆ էթտիմ՝ տէյու սէօյլէտիյիմ իշիւն իֆթիխար էթմէք իսթէմէմ, զիրա տահա գիյատէ՝ Ալլահըն խըտմէթինտէ պուլունտըմ:

17. Իշթէ հիքմէթ սահիպի օլմանըզ իշիւն պու շէյլէ-լէրի սիզէ սէօյլէրիմ, քի ատէմլէրին խըտմէթինտէ պու-լունտըղընըզտա անճագ Ալլահընըզն խըտմէթինտէ պու-լունտըղընըզը էօյրէնէսինիզ:

18. Իշթէ սիզ պէնի փատիշահընըզ թէսմիյէ էթտի-նիզ: Վէ էյէր պէն, սիզտէն փատիշահ եատ օլունան պիր քիմսէ, սիզէ խըտմէթ էթմէք իւզրէ չալըշըր իսէմ, սիզ եէքտիկէրինիզէ խըտմէթ էթմէյէ տահա գիյատէ պօրճլու տէյի⁹ մի սինիզ:

19. Վէ իշթէ էյէր պէն, սիզէ փատիշահ եատ օլունան քիմսէ, Ալլահըն խըտմէթինտէ իքէն, խըտմէթինիզտէ կիւնլէրիմի սարֆ էտիպ տէ սիզտէն թէշէքքիւր ալմաղա լայըզ իսէմ, սէմավի օլան Մէլիյէ թէշէքքիւր 'արզ էյլէ-մէյէ նէ՝ գատար գիյատէ պօրճլուսընըզ:

20. Էյ պիրատէրլէրիմ, սիզէ տէրիմ. էյէր սիզ պիւ-թիւն ճանընըզն մալիք օլտուղը գուվլէթ իլէ խալք է-տիպ, հըֆզ ու հիմայէ էտէն վէ սիզի մէսրուր էտէն, վէ պիր պիրինիզլէ սէլամէթլէ եաշամաղը իհսան էտէն Ալլա-հա շիւքը վէ համտ էտէր սէնիզ,

21. Պէլի՝ սիզէ տէրիմ, էյէր սիզ՝ սիզի իպթիտատէն եարատանա, վէ կիւն պէ կիւն սիզի մուհաֆազա էտէնէ, վէ իրատէթինիզէ կէօրէ եաշայըպ հարէքէթ էթմէնիզ իշիւն սիզէ նէֆէս վէրէնէ, հաթթա հէր տագիզէ սիզի պէսլէյէնէ 'իպատէթ էտէրսէնիզ, էյէր պիւթիւն ճանընըզ-լէ անա սէճտէ գըլարսանըզ պիլէ, եինէ Փա'իտէսիզ գուլ-լար սընըզ:

22. Վէ իշթէ սիզտէն անըն ճիւմլէ թալէպ էթտիյի շէյ անճագ թէնպիհլէրինի հըֆզ էթմէնիզ տիր. վէ էյէր անըն թէնպիհլէրինի հըֆզ էտէր իսէնիզ, տիյարտա մուվաֆ-ֆագ օլաճաղընըզը սիզէ վա'տ էթմիշ տիր: Վէ օ սէօյլէ-տիյի սէօզտէն ասլա տէօնմէզ: Իմտի էյէր անըն էմրլէրի-նի հըֆզ էտէր իսէնէզ, սիզի միւպարէքլէյիպ մուվաֆ-ֆագ էտէր:

23. Վէ շիմտի էվվէլ էմրտէ, օ սիզի խալք էթտի, վէ սիզէ հայաթ իհսան էյլէտի, պունուլն իշիւն անա պօրճլու օլտուլըզ:

24. Վէ իբրեւնձի, սիգէ հմր էթտիյի կիպի հարեքէթ էթմէնիզի թալէպ հտէր. վէ հյէր պէոյլէ հտէր իսէնիզ, օ տէր հալ սիզի միւպարէքլէր: Իմտի սիգէ հտա էթմիլ տիր: Վէ սիզ տահա պօրճլու գալըրսընըզ, վէ հպէտ իւլ ապատ օլաճագսընըզ: Իմտի իֆթիխարընըզ նէ՞ տիր:

25. Վէ շիմտի քէնտինիզ հագգընտա պիր շէյ տէյէ պիլի՞ր մի սինիզ՝ տէյու սիւ՛ալ էտէրիմ, պէն սիգէ՝ Ոսյր տէրիմ: Սիգ՝ Պիզ ետրին թօփրաղընտան զիյատէ իզ՝ պիլէ տէյէմէզ սինիզ. սիզ ետրին թօփրաղընտան եարատըլտընըզ, ամամ օ տախի խալիգինիզին մալը տըր:

26. Վէ պէն, եա՛նի փատիշահընըզ թէսմիյէ էթտիյինիզ քիմսէ, հաթթա պէն սիզտէն հյի տէյիլ իմ, զիրա պէն տախի թօփրագտան իմ: Վէ պէն իխթիյար օլուպ պու ֆանի վիւճուտիմի քէնտի անասը օլան թօփրաղա թէսլիմ էթմէք իւզրէ օլտուղըմը կէօրիւյօրսընըզ:

27. Իմտի սիգէ խըտմէթ էթմիլ օլուպ Ալլահըն 'ինտինտէ զամիր ի խալիս իլէ եիւրիւմիւլ օլտուղըմը սիգէ տէտիյիմ միսիլլու, հէման պէոյլէ պու վազըթ սիզի ճէմ՝ էթտիրտիմ քի՛ պէնիմ սուչսըղ պուլունուպ, Ալլահըն սիգէ տա՛իր թէնպիւհ էթտիյի շէյլէր իշիւն հուզուրընտա հիւքմ օլունմաղա տուրտուղըմտա, գանընըզ իւզէրիմտէ պուլունմասըն:

28. Պէն սիգէ տէրիմ քի՛ պու վազըթ ճէսէտիմ սէլամէթլէ մէղարըմա էնմէքտէ, վէ էօլմէղ ըուհըմ եօգարըտա 'ատիլ պիր Ալլահ համտլար թէրէննիւմ հտէն ալայա իլհագ էտիլմէքտէ իքէն, էլպիսէմի գանընըզտան փագ գըլմագ իշիւն սիզի ճէմ՝ էթտիրտիմ:

29. Վէ թէքրար սիգէ՝ Պունտան սօնրա սիզին իօճանըզ վէ փատիշահընըզ օլամայաճաղըմը պէյան էթմէք իշիւն սիզի ճէմ՝ էթտիրտիմ՝ տէրիմ:

30. Զիրա հէման շիմտի պէն սիգէ սէոյլէմէյէ չալըլմագտա իքէն, պիւթիւն պէտէնիմ զայէթլէ թիթրէր: Փագաթ Բապալ Ալլահ պանա գուվվէթ վէրիր, վէ սիգէ սէոյլէմէյէ պանա միւսա՛ատէ հտէր. վէ օ պու կիւն պէնիմ օղլում Մօսայահըն իւզէրինիզէ փատիշահ վէ հիւքմտար օլտուղընը. սիգէ պէյան էթմէմի պանա հմր էթմիլ տիր:

31. Վէ շիմտի, հյ՛ պիրատէրլէրիմ, պունտան էվվէլ հարեքէթ էթտիյինիզ կիպի տէվամ էթմէնիզի իսթէրիմ: Վէ պէնիմ վէ հէմ տախի փէտէրիմին հմրլէրինի հըֆզ էթտիյինիզ կիպի, վէ անտէն մուվաֆֆագ օլուպ տիւշմէնլէրինիզին էլինէ տիւշմէքտէն հըֆզ օլտուղընըզ միսիլլու, հէման պէոյլէ, հյէր օղլումըն հմրլէրինի եախօտ Ալլահըն անըն եէտիլլէ սիգէ վէրէճէյի հմրլէրի հըֆզ հտէր իսէ-

նիզ, տիպարտա մուվաֆֆազ օլուպ տիւլմէնլէրինիզ իւզէրլէրինիզէ հիւքմ էթմէյէճէք տիր:

32. Լաքին էյ՝ գաւմըմ, սագընընըզ օլմայա քի արանըզտա միւնազա՛լար զուհուր էտէ լէր, վէ փէտէրիմ Մօսայահըն՝ հագգընտա սէյլէտիյի Ֆէնա ըուհա իթա՛աթ էթմէյէ մէյլ էտէսինիզ:

33. Զիրա իշթէ շօլ ըուհա իթա՛աթ էթմէք իսթէյէն քիմսէյէ պիր վայ ՚իլան օլունտը. զիրա անա իթա՛աթ էթմէյէ մէյլ էտիպ տէ, քէնտի կիւնահլարընտա գալըպ էօլիւրսէ, մէրգում քէնտի ճանընա հիւքմ գագանըր. վէ Ալլահըն շէրի՛աթընը պիլէրէք, թէճաւուզ էթմիշ օլտուղընտան, քէնտի իւճրէթի էպէտի ճէզա օլաճագ տըր:

34. Պէն սիզէ տէրիմ քի, սիզին արանըզտա օլան քիւշիւք շօճուգլարտան մատա պու շէյլէրէ տա՛իր թա՛լիմ օլունմայան քիմսէ եօգ տըր. ամմա սիզտէն հէր քիմսէ պիլիւր քի սէմավի Փէտէրինէ՝ անըն մալիք օլտուղը հէր շէյի վէրմէյէ պօրճլու տըր. վէ հէր քէս փէտէրիմիզ, Լիհայըն եհրուշալիմտէն չըգտըղը վագըթտան պէրու մուգատտէս փէյղամպէրլէր վասըթասիյլէ պէյան օլունան իլհամլարը հավի օլան թէվարիիէ, վէ հէմ տախի փէտէրիմիզ թարաֆընտան չիմտիյէտէք սէյլէնմիշ քէլամլարա տա՛իր թա՛լիմ օլունտու:

35. Վէ իշթէ անլէր Բապպ թարաֆընտան էմր օլունտուգլարընա կէօրէ սէյլէտիլէր, պու էճլտէն անլէր սօղրու վէ հագգ տըրլար:

36. Վէ շիմտի, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, էյէր սիզ ճիւմլէ պու շէյլէրի թա՛լիմ օլունուպ պիլտիքտէն սօնրա՝ թէճաւուզ էտիպ տէ, սէյլէնիլէն սէօղլէրէ մուղայիր եիւրիւր իսէնիզ, Բապպըն Բուհու սիզտէն չէքիլիպ սիզի հիքմէթ թարիգինտէ գըլաղուգլամագ, վէ սիզի միւպարէքլէյիպ մուվաֆֆազ վէ մուհաֆագա էթմէք իշիւն սիզտէ եէրի օլմայաճագ տըր:

37. Սիզէ տէրիմ քի՝ պունու իճրա էտէն ատէմ Ալլահա գարշը աչըգտան՝ ասի օլմուշ օլուր: Իմտի օ Ֆէնա ըուհա իթա՛աթ էթմէյէ մէյլ էտէր, վէ ճիւմլէ սալահա պիր տիւլմէն օլուր, պու սէպէպտէն անտէ Բապպըն եէրի եօգ տըր, զիրա օ նափտք հէյքէլլէրտէ իսքեան էտէմէզ:

38. Իմտի էյէր օլ ատէմ թէվպէ էթմէյիպտէ, Ալլահըն պիր տիւլմէնի կիպի գալարագ էօլիւրսէ, ՝ատալէթ Ուլլահըն մաթլուպաթը անըն էօլմէղ ճանընը քէնտի իլլէտիյի սուշընըն շէտիտ հիսսիյաթընա ույանտըրըր. պու իսէ տնը Բապպըն հուգուրընտան չէքինմէյէ մէճպուր էտէր, վէ անըն եիւրէյինի սուշ, աղըր վէ աղլայըշ իլէ սօլտուրըր. վէ պու հալ, ալէվի իլ էլ էպէտ եօգարը չըգան սէօնմէզ աթէշէ միւշապիհ տիր:

39. Վէ շիմտի, պէն սիգէ տէրիմ քի՝ մէշահամէթ պու
ատէմի գուրթարամազ, իմտի անըն էն սօն հիւքմիւ պի-
նիհայէ 'ազապընը չէքմէք տիր:

40. Էյ՝ ինթիյարլար վէ կէնճլէր, վէ սէօզլէրիմի ան-
լայա պիլէն քիւչիւք չօճուգլար՝ անլամանըզ իշիւն սիգէ
աչըզ սէօյլէտիմ, վէ թէճաժուգտ տիւչէնլէրին քէնտի հիյ-
պէթլի հալլարընը թէգքեար էթմէյէ ույանալարընը ըրճա
էտէրիմ:

41. Վէ թէքրար Ալլահըն թէնպիհլէրինի հըֆգ էտէն-
լէրին միւպարէք վէ մէսէրրէթլի հալլարընը տիւչիւնմէ-
նիգի արգու էտէրիմ: Զիրա իշթէ անլէր հէր շէյտէ կէ-
րէք ճիսմանի կէրէք ըուհանիտէ միւպարէք տիրլէր, վէ
էյէր սօնատէք սապր էտէրլէրսէ, սէմայա գապուլ օլու-
նաճագլար, շէօյլէ քի Ալլահ իլէ նիհայէթսիգ մէսէրրէթտէ
իգամէթ էտէլէր: Ահ՝ ունութմայընըզ, պու շէյլէրին հագգ
օլտուգլարընը ունութմայընըզ, գիրա անլէրի Րապպ Ալլահ
քէնտիսի սէօյլէմիշ տիր:

ՊԱՊ 3

1. Վէ թէքրար, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, սիգին տիգգաթը-
նըզը ճէլպ էթմէք իսթէրիմ, գիրա սիգէ տահա պա՛ղը
տէյէճէյիմ վար տըր:

2. Վէ սիգէ տէյէճէյիմ շէյլէր՝ Ալլահըն պիր մէլէյի
թարաֆընտան պանա պիլտիրիմիշ տիր: Օ պանա՝ Գալգ,
տէտի, վէ պէն ույանտըմ վէ օ էօնիւմտէ տուրտու:

3. Վէ օ պանա՝ Ույան, վէ սանա սէօյլէյէճէյիմ քէ-
լամլարը տինլէ, գիրա իշթէ սանա սիւրիւր ի 'ազիմ միւթ-
տէսինի պէյան էթմէյէ կէլտիմ՝ տէտի:

4. Զիրա Րապպ տու՛ալարընը իշիթմիշ վէ սալահընը
թաստըգ էթմիշ, վէ սէնին մէսրուր օլմագլըզըն իշիւն
պուռու սանա պէյան էթմէք իւզրէ պէնի կէօնտէրտի,
շէօյլէ քի սէնին անլէրի գաժմընա պէյան էթմէքլիյին իէ,
անլէր տախի մէսրուր օլալար:

5. Զիրա իշթէ վագըթ եագլաշըյօր վէ ուզագ տէյիլ
տիր քի սալթանաթ էտիպ Գատիր ի Մութլագ օլան Րապպ,
եա՛նի վար օլան, վէ հգէլտէն հպէտիյէ գատար տէվամ
էտէն՝ գուվվէթ իլէ սէմատան պէն ի ատէմ արասընա կէ-
լէճէք, վէ չամուրտան եափըլմը մէսքէնտէ իգամէթ է-
տէրէք գուվվէթլի միւ՛ճիգէլէր իշլէյէճէք, եա՛նի խասթա-
լարա շիֆա վէրիպ, էօլիւլէրի գալտըրաճագ, թօփալլարը
եիւրիւտիպ քէօրլէրին կէօզլէրինի աչաճագ, սաղըրլարը
իշիթտիրիպ, հէր նէվ՝ խասթալըզա շիֆա վէրէճէք տիր:

6. Վէ ճիւննէրի եախօտ պէն ի ատէմին գալլլէրինտէ սաքին օլան Փէնա ըուհլարը իւրաճ էտէճէք տիր :

7. Վէ իշթէ օ քէնտիսի իղվալարա , վիւճուտ աղըըընա , աճըղա , սուսըղըղա , եօրղուհլըղա վէ էօլիւմտէն մատա ինսանըն իգթիտարընտան գլխատէ օլան իղթիրապա տիւչար օլաճագ տըր : Զիրա իշթէ գալմընըն Փըսգ ու մէք-ըուհաթը իշիւն անըն չէքէճէյի իղթիրապ օլ գատար 'աղիմ տիր քի՝ հէր մէսամէսինտէն գան չըգար :

8. Վէ օ՝ Յիսուս Քրիստոս , Ալլահըն Օղլու , սէմա վէ գէմինին Փէտէրի , վէ իպթիտատէն հէր շէյին իսալիգի թէսմիյէ օլունաճագ , վէ վալիտէսինին իսմի Մէրեհէմ օլաճագ տըր :

9. Վէ իշթէ օ քէնտինինքինէ կէլիր քի անըն իսմինէ իման էթմէքլէ պէն ի ատէմէ խէլաս կէլէ . պու ճիւմլէ իլէ անը ատէմ կիպի սայաճագլար , վէ անտէ շէյթան վար տըր տէյէրէք անը տէօյիւպ խաչա կէրէճէքլէր տիր :

10. Վէ օ իւշիւնճիւ կիւնտէ էմվաթտան գալգըպ տիւն-եայը հիւքմ էթմէք իշիւն տուրաճագ տըր . վէ իշթէ ճիւմլէ պու շէյլէր իճրա օլունաճագ քի պէն ի ատէմ իւղէրինէ 'ատիլ պիր հիւքմ կէլին :

11. Զիրա իշթէ Ատէմին թէճավուզը սէպէպինտէն տիւչէրէք հագգլարընտա օլան Ալլահըն իրատէթինի պիւմէյիպ , ճէհալէթտէ կիւնաճ իշլէյէրէք էօլէնլէրին կիւնաճլարը իշիւն անըն գանը քէֆարէթ էտէր :

12. Լաքին վայ՝ , վայ՝ անա քի՝ Ալլահա գարչը պիւէրէք 'ասի օլուր , զիրա անլէր թէվպէ էտիպ Րապպ Յիսուս Քրիստոս իման էթմէտիքճէ անլէրէ խէլաս կէլմէդ :

13. Վէ Րապպ Ալլահ քէնտի մուգատտէս փէյղամպէրլէրինի պէն ի ատէմ արասընտա , պու շէյլէրի հէր գապիլէ վէ միլլէթ վէ լիսանա պէյան էթմէք իշիւն կէօնտէրի , թա քի Քրիստոսըն կէլէճէյինէ հէր իման էտէն քիմսէ կիւնաճլարըն 'աֆվըղընա նա՝իլ օլուպ , սայ քի օ հալա արալարընա կէլմիշ կիպի գլխատէսիյլէ շաղ վէ մէսըրուր օլալար :

14. Եինէ Րապպ Ալլահ քէնտի գալմընըն սէրքէշ պիր գալմ օլուրընը կէօրտիւքտէ , անլէրէ պիր շէրի'աթ , հաթթա Մուսանըն շէրի'աթընը թա'եին էյլէտի :

15. Վէ անըն կէլէճէյինէ տա՝իր անլէրէ նիչէ 'ալամէթլէր , 'աճա՝իպաթ , ըէսիմլէր վէ կէօլլէլէր կէօսթէրտի , վէ մուգատտէս փէյղամպէրլէր տախի անըն կէլիշի հագգընտա սէօյլէտիլէր , պու ճիւմլէ իլէ անլէր գալլլէրինի սէրթլէտիրտիլէր , վէ անըն գանընըն քէֆարէթի վասիթասիյլէ օլմայընճա , Մուսանըն շէրի'աթընըն Փա՝իտէսիղ օլտուղուհլու անլամատըլար :

16. Վէ քիւշիւք չօճուգլարըն կիւնաճ իշլէմէլէրի միւմ-

քին օլսա իտի պիլէ, եինէ անլէր խէլաս օլամազլար իտի. լաքին պէն սիգէ տէրիմ, անլէր միււպարէք տիրլէր. զիրա իշթէ Ատէմտէ՝ եախօտ թապիա՝ թտա տիւշտիւքլէրի կիպի, հէման պէօյլէ Քրիստոսըն գանը անլէրին կիւնահլարը իշիւն քէֆարէթ էտէր:

17. Վէ թէքրար սիգէ տէրիմ քի՝ Գատիրի Մութլազ օլան Րապպ Քրիստոսըն իամինտէն մա՝տա, տիկէր պիր իամ վէ պէն ի ինսանըն խէլասը իշիւն տիկէր պիր եօլ եա վասիթա վէրիմէյէճէք տիր:

18. Զիրա իշթէ, օ հիւքմ էտէր, վէ անըն հիւքմիւ՝ առիլ տիր, վէ քիւշիւքլիւքտէ էօլէն չօճուգ դայ՝ օլմազ, վէ ատէմլէր քիւշիւք չօճուգլար կիպի քէնտիլէրինի հալիմ էթմէզլէրսէ, վէ Գատիրի Մութլազ Րապպ Քրիստոսըն քէֆարէթ էտէն գանը վասիթասըյլէ խէլաս վար իտիյինէ, վէ վար օլտուղընա վէ կէլէճէյինէ ինանմազլարսա, քէնտի ճանլարընա հիւքմ իշէրլէր:

19. Զիրա թապիի ատէմ Ալլահա տիւշմէն տիր. վէ Ատէմին տիւշմէսինտէն պէրու պէօյլէ իտի. վէ իլ էլ էպէտ պէօյլէ օլաճագ տըր. լաքին էյէր օ Րուհ իլ Գուսսըն նասիհաթլարընը տինլէյիպ տէ թապիի ատէմի սօյուլնուրսա, վէ Րապպ Քրիստոսըն քէֆարէթի վասիթասըյլէ մուգաատտէս օլուպ տա, չօճուգ կիպի իթա՝աթլը, հալիմ, միւթէվազը՝, սապըրլը վէ մուհապպէթ իլէ մէմուլ օլուրսա, վէ հաթթա պիր չօճուգ փէտէրինէ միւթի՝ օլտուղը միսիլլու, Րապպըն միւնասիպ սայտըղընա կէօրէ անըն թարաֆընտան իւզէրինէ կէթիրիլէն հէր շէյէ թէհամմիւլ էտիպ տէ հիւսն իրիզա իլէ գապուլ էտէրսէ, ճանընա հիւքմ իշմէյէճէք տիր:

20. Վէ թէքրար սիգէ տէրիմ քի, պիր խէլասքեարըն պիլիսինին հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գալմա տաղըլաճաղը վազըթ կէլէճէք տիր:

21. Վէ օլ վազըթ կէլտիյինտէ՝ չօճուգլարտան մա՝տա՝ թէվպէ էտիպ Գատիրի Մութլազ օլան Րապպ Ալլահըն իամինէ իման էթմէյէնլէր, Ալլահըն՝ ինտինտէ սուչսուգ պուլուլումայաճաղար տըր:

22. Վէ հէման պու վազըթտա պիլէ՝ Րապպ Ալլահըն սանա էմր էթտիյի շէյլէրի գալմընա թա՝լիմ էթտիյինտէ, օլ գէման պիլէ՝ անճագ սանա սէօյլէտիյիմ սէօզլէրէ կէօրէ, Ալլահըն՝ ինտինտէ սուչսըզ օլաճաղար տըր:

23. Վէ շիմտի Րապպ Ալլահըն պանա էմր էթտիյի քէլամլարը սէօյլէտիմ:

24. Վէ Րապպ պէօյլէ պուլուրուր. Անլէր պու գալմա՝ ալէյինէ հիւքմ կիւնիւնտէ զիյատար պիր շահիտ կիպի տուրաճաղար տըր: Իմտի հէր ատէմ կէրէք էյի կէրէք Փէնա քէնտի՝ ալմէլինէ կէօրէ հիւքմ օլուլնաճագ տըր:

25. Վէ հայր անլէր ֆէնա իսէ՝ քէնտիլէրին գապա-
հաթ վէ մէքորուհաթընըն հիյպէթլի անլայըընա թէուլիմ
օլունաճագլար. պու իսէ անլէրի Րապպըն հուգուրընտան չէ-
քիւմէյէ վէ փէրիշան պիր հալէ վէ սօնսըղ 'ազապա կիթմէ-
յէ մէճպուր էտէր, վէ անտէն կէրի տէօնէմէզլէր: Իմտի
քէնտի ճանլարընա հիւքմ իչմիշլէր տիր:

26. Վէ 'ատալէթ Ատէմի մէմնու' օլան մէյվէտէն եէ-
տիյինտէ, տիւլմէքտէն մէն՝ էտէմէտիյի կիպի, Ալլահըն զա-
զապընըն քեասէսինտէն անլէրին իչմէլէրինի տախի մէն՝ է-
տէմէզ: Իմտի մէրհամէթ անլէրի ասլա գուրթարամաղ:

27. Վէ անլէրին 'ազապը, ալէվի սէօնմէզ վէ թիւ-
թիւնիւ իլ էլ էպէտ եօգարը չըգան՝ աթէշ վէ քիւքիւրտ
կէօլիւ կիպի տիր: Ալլահ պանա պէօյլէ էմր էթտի: Ամին:

ՊԱՊ 4

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէլիք Պէնեամին Րապպըն
մէլէյինին անա վէրմիշ օլտուղը քէլամլարը սէօյլէմէյի պի-
թիրտիքտէ, կէօզլէրինի ճէմա՝աթա չէվիրտի. վէ իշթէ
անլէր եէրէ գափանմըլար իտի, զիրա Րապպըն գօրգուսը
անլէր իւզէրինէ կէլմիշ իտի:

2. Վէ անլէր քէնտի ճիսմանի հալլէրինի, հաթթա
եէրին թօզընտան տահա էհվէն իտիքլէրինի կէօրտիւլէր:
Վէ անլէրին ճիւմլէսի եիւքսէք սէտա իլէ նիտա էտիպ տէ-
տիլէր. Ահ՝ մէրհամէթ էյլէ, վէ կիւնահլարըմըզը 'աֆվ
էթմէք վէ գալպլէրիմիզի փաքլամագ իշիւն Քրիստոսըն
քէֆարէթի գանը իլէ պիզի եըյգա. զիրա պիզ՝ պէն ի ա-
տէմ արասընա էնէճէք օլան, սէմա վէ զէմինի վէ անտէ
պուլտունան հէր չէյի եարատան Ալլահըն Օղլու Յիսուս Քրիս-
տոսա ինանըրըզ:

3. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր պու սէօզլէրի սէօյլէ-
տիքտէն սօնրա՝ Րապպըն Րուհու իւզէրլէրինէ կէլտի. վէ
անլէր մէլիք Պէնեամինին անլէրէ սէօյլէտիյի քէլամլարա
կէօրէ, կէլէճէք օլան Յիսուս Քրիստոսա գուվվէթլի իման
կէօթէրտիքլէրի իշիւն, մէսէրրէթ իլէ տօլտուլար. զիրա
անլէր կիւնահլարընըն 'աֆվընա վէ զամիրլէրինին սէլամէ-
թինէ նա՝իլ օլտուլար:

4. Վէ մէլիք Պէնեամին թէքրար աղզընը աշտը, վէ
անլէրէ սէօյլէմէյէ պաշլայըպ տէտի. էյ՝ տօսթլարըմ վէ
պիրատէրլէրիմ, ագրապալարըմ վէ գավմըմ, տիգգաթը-
նըզը թէքրար ճէլպ էթմէք իսթէրիմ, չէօյլէ քի սիզէ
սէօյլէյէճէյիմ քէլամլարըն պագիսինի իշիտիպ անլայասը-
նըզ:

5. Զիրա իշթէ էյէր Ալլահըն խայրը Հագգընտա օլան մա'լիւմաթ սիդի պու վագըթտա քէնտինիդին պօշ, լիյագաթսըզ վէ տիւշկիւն Հալէրինիդի Հիսս էթմէյէ ուլյան-տըրմըշ իսէ,

6. Պէլի' էյէր սիդ Ալլահըն խայրը վէ անըն պի էմսալ գուվկէթի վէ հիքմէթի վէ սապըր, վէ պէն ի ատէմէ տօղ-րու օլան լութֆ ու 'ինայէթի, վէ Բապպա իթիմատ էտէն քիմսէյէ խէլաս կէթիրէն, վէ տիւնեանըն գուրուլուշընտան պէրու Հագըրլանմը օլան քէֆարէթինին մա'լիւմաթընա կէլմիշ իսէնիդ, վէ անըն էմրլէրինի Հըֆզ էթմէքտէ իքէն 'էօմրիւնիւզին, եա'նի Ֆանի օլան ճէսէտին սօնընա գատար իմանտա տէվամ էտէր իսէնիդ, խէլաս օլաճագսընըզ:

7. Սիդէ տէրիմ. Ատէմին տիւշմէսինտէն պէրու եա-չամը օլանլար, եախօտ շիմտի եաչայանլար, եախօտ տիւն-եանըն սօնընա գատար եաչայաճագ օլանլարըն, պէլի տիւն-եանըն գուրուլուշընտան պէրու ճիւմլէ ինսան ճինսի իշիւն Հագըրլանմը օլան քէֆարէթ վասիթասիլլէ խէլասա նա'իլ օլաճագ օլանլար պուշլար տըր:

8. Վէ խէլաս կէթիրէն վասիթա պու տըր. վէ Հագ-գընտա սէօյլէնիլլէն խէլաստան մա'տա պաչգա խէլաս եօգ տըր: Վէ սիդէ սէօյլէտիլիմ շարթլարտան մա'տա ինսանը խէլաս էտէճէք տիկէր շարթլար եօգ տըր:

9. Ալլահ իման էյլէ. անըն մէվճուտ օլտուղընա, վէ հէմ սէմատա հէմ գէմինտէ օլան ճիւմլէ շէյլէրի եարաթ-տըղընա ինան: Անըն հէմ սէմատա հէմ գէմինտէ հէր հիգմէթ վէ գուվկէթէ մալիք օլտուղընա ինան. Բապպըն ֆէհմ էթմէյէ գատիր օլտուղը հէր շէյի, ինսանըն ֆէհմ էտէմէզ իաիլինէ ինան:

10. Վէ թէքրար, սիդին կիւնահլարընըզտան թէվպէ էտիպ անլէրի թէրք էթմէք, վէ Ալլահըն էօնիւնտէ քէն-տինիդի միւթէվագը' գըլմագ կէրէք օլտուղընըզա ինան. վէ միւսթագիմ եիւրէքլէ 'աֆվլըգ տիլէյինիդ. վէ շիմտի էյէր պու ճիւմլէ շէյլէրէ ինանըր իսէնիդ, անլէրի իճրա է-տինիդ:

11. Էվկէլա տէտիլիմ կիպի թէքրար տէրիմ. մա'տէմ քի սիդ Ալլահըն ճէլալինին մա'լիւմաթընա կէլմիշ սինիդ, վէ անըն խայրընը պիլիպ մուհապպէթինտէն թաթմըշ սը-նըզ, վէ ճանընըզտա զիյատէսիլլէ պէօյիւք շագլըղա սէպէպ օլան կիւնահլարըն 'աֆվլընը գապուլ էթմիշ սինիդ, հէ-ման պէօյլէ իսթէրիմ քի' Ալլահըն 'ազամէթինի վէ քէն-տինիդին պաթըլլըղընը, վէ սիդին կիպի նալայըգ մախլու-գաթա տօղրու՝ անըն խայրխահլըղընը վէ լութֆ ու 'ինա-յէթինի տա'իմատ տէր խաթր էտիպ՝ ասլա ունութմայասը-նըզ. վէ քէնտինիդի սօն տէրէճէ Հալիմ էտինիդ, վէ հէր

կիւն Րապպըն իսմինէ նիտա էտիպ մէլէյին աղղըյլէ կէ-
լէնէյինէ տա'իր սէօյլէնմիշ օլանա իման էտէրէք սապիթ
տուրուըզ :

12. Վէ իշթէ, սիգէ տէրիմ. էյէր պուսու էտէր իսէ-
նիգ, տա'իմա շաղ օլաճագսընըզ, վէ Ալլահըն մուհապպէ-
թիյլէ մէմլու օլուպ կիւնահլարընըզըն 'աֆվընա տա'իմա
մալիք օլաճագսընըզ. վէ սիգի եարաւտանըն ճէլալինին մա'-
լիմաթընտա, եախօտ հէր 'ատիլ վէ հագգ օլանըն մա'-
լիմաթընտա պէօյիւյէճէքսինիզ :

13. Վէ եէքտիկէրինիգ ինճիթմէյէ նիյէթինիգ օլմա-
մալը, լաքին սէլամէթլէ եաշայըպ հէր ատէմէ հագգընա
կէօրէ էտա էթմէլիսինիզ :

14. Վէ սիգ չօճուգլարընըզըն 'աճ վէ 'իւրեան գալ-
մալարընա միւսա'ատէ էթմէյէճէքսինիզ, նէ տէ անլէրին
Ալլահըն շէրի'աթընը թէճաՎուզ էտիպ եէքտիկէրիյլէ նիգա
վէ գաՎղա էթմէլէրինէ, վէ նէ տէ կիւնահըն սահիպի, եա-
խօտ փէտէրիմիգին հագգընտա սէօյլէտիյի Ֆէնա ըուհ
վէ հէր սալահըն տիւլմէնի օլան շէյթանա գուլըզ էթ-
մէլէրինէ միւսա'ատէ էտէճէքսինիզ :

15. Լաքին սիգ անլէրէ հագգիգաթ վէ թէմքինիյէթ
եօլարընտա եիւրիւմէյի, վէ եէքտիկէրինի սէվիպ պիրպի-
րինէ խըտմէթ էթմէյի՝ թա'լիմ էթմէլիսինիզ :

16. Վէ հէմ տախի սիգ ի'անէյէ միւհթաճ օլանլարա
պագընըզ, վէ միւհթաճ օլանլարա մալընըզտան վէրինիգ.
վէ տիլէնճինին ըրճասը պօշա կիթմէսին, վէ անը գօՎուպ,
թէլէֆ օլմասընա միւսա'ատէ էթմէյէճէքսինիզ :

17. Պէյգի սէն տէյէճէքսին. Պու ատէմ պու սէֆալէ-
թի քէնտի էլիյլէ իւզէրինէ կէթիրտի, պու սէպէպտէն
էլիմի ուզատըպ թա'ամըմտան անա վէրմէմ. եախօտ սը-
զընթըսընը տէֆ՝ էթմէք իշիւն մալըմտան վէրմէմ, չիւն-
քի անըն ճէզասը հագգ տըր :

18. Լաքին էյ ատէմ, սանա տէրիմ, պէօյլէ էտէն քիմ-
սէնին թէվպէ էթմէյէ պէօյիւք սէպէպի վար, վէ էթտի-
յինտէն թէվպէ էթմէտիքճէ իլ էլ էպէտ հէլաք օլուպ՝
Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէն հիսսէտար օլմայաճագ տըր :

19. Զիրա իշթէ, պիգ ճիւմլէմիգ տիլէնճիլէր տէյիլ
մի իզ. վէ պիգ մալիք օլտուղըմըզ թա'ամ վէ էլպիսէ
վէ ալթուն վէ կիւմիւշ վէ հէր շէյիմիգ իշիւն 'այնի գաթ
օլան Ալլահա իթիմատ էթմէ՞զ մի իզ :

20. Վէ իշթէ, հէման շիմտի անըն իսմինէ նիտա էթ-
տինիգ, վէ կիւնահլարընըզըն 'աֆվընը տիլէմէքտէսինիգ.
վէ օ տու'անըզըն պօշա կիթմէսինէ միւսա'ատէ էթտի՞
մի, խայր. օ Րուհուըն իւզէրինիգէ տէօքտիւ. վէ եիւրէք-
լէրինիգի մէսէրրէթ իլէ սօլտուրտը. վէ մէսէրրէթինիգին

ղայէթ 'ազիմ' օլմասը սէպէպինտէն՝ սէօյլէյէմէզ տէրէճէտէ ազգընդը տօլտուրտը :

21. Վէ շիմտի, էյէր սիզի եարատան, վէ սիզին վէ հայաթընը վէ քեաֆֆէ ի վարիյէթինիզ իշիւն ի'թիմատ էթտիյինիզ Ալլահ՝ գապուլ էտէճէյինիզէ ինանարագ իման իլէ տօղրու օլան շէյի թալէպ էթտիյինիզտէ սիզէ իհսան էտէր իսէ, սիզ եէքտիկէրինիզէ մալընըզտան վէրմէյէ նէ՝ գատար գիյատէ պօրճու սընըզ :

22. Վէ էյէր սիզ՝ պիր ատէմ թէլէֆ օլմամասը իշիւն մալընըզտան թալէպ էթտիյինտէ անը հիւքմէ էտէր իսէնիզ, սիզին տէյիլ, իլլա Ալլահըն մալը օլան վարիյէթինիզտէն վէրմէտիյինիզ իշիւն՝ սիզին հիւքմիւնիւզ նէ՝ գատար գիյատէ հագգ տըր. հաթթա հայաթընը պիլէ անըն տըր : Վէ եինէ անա տու'ա էթմէյիպ, էթտիյինիզ շէյտէն փիւշման օլմայօր սընըզ :

23. Սիզէ տէրիմ. Վայ՝ օլ ատէմէ, գիրա մալը քէնտիսիյէ հէլաք օլաճագ տըր. վէ շիմտի սիզէ, եա'նի պու տիւնեանըն շէյլէրինէ մալիք օլան զէնկինլէրէ պու սէօզլէրի սէօյլէրիմ :

24. Վէ թէքրար, Փագիրլէրէ սէօյլէրիմ, եա'նի սիզ քի Փագիր սինիզ ամմա կիւն պէ կիւն կէշինէճէք գատար շէյինիզ վար տըր. վէ՝ Պիզտէ եօզ տըր՝ տէյէրէք, տիլէնճիյէ վէրմէյէն՝ քիմսէլէր. գալլիլէրինիզտէ՝ Պիզտէ օլմատըղը իշիւն վէրմէզ իզ, ամմա օլսայտը վէրմէյէ ըազի իզ՝ տէմէնիզի իսթէրիմ :

25. Վէ շիմտի, գալպինիզտէ պէօյլէ տէր իսէնիզ, գապահաթսըզ գալըրսընըզ, եօզսա հիւքմէ միւսթահագգ օլուր սընըզ, վէ հիւքմիւնիզ հագգ օլուր. գիրա գապուլ էթմէտիյինիզ շէյէ թամա էտիյօր սընըզ :

26. Վէ շիմտի սիզէ սէօյլէտիյիմ շէյլէր սէպէպինտէն, եա'նի կիւն պէ կիւն կիւնահլարընըզն՝ 'աֆվընա մալիք օլմագ, վէ Ալլահըն հուգուրընտա սուշսըզ եիւրիւմէք իշիւն հէր ատէմին քէնտի իգթիտարընա կէօրէ մալինտէն Փագիրլէրէ վէրմէսինի, եա'նի 'աճ օլանը տօյուրուպ, չըպլաղը կիյտիրմէսինի, վէ խասթա օլանլարը ինթիյաճլարընա կէօրէ կէրէք ըուհանի կէրէք ճիսմանի ի'անէ իլէ գիյարէթ էտիպ անլէրէ խըտմէթ էթմէսինի իսթէրիմ :

27. Վէ պու ճիւմլէ շէյլէր 'ազլ վէ նիզամ իլէ իճրա օլուենսուենլար. գիրա ատէմտէն քէնտի գուվվէթինտէն գիյատէ գօշմասը թալէպ օլուենմագ : Վէ թէքրար, միւքեա-Փաթը գազանմագ իշիւն ղայրէթ էթմէնիզ իճապ էտէր. իմտի հէր շէյ նիզամլը սուրէթտէ իճրա օլուենսուեն :

28. Վէ հէմ տախի տէր խաթր էթմէնիզի իսթէրիմ քի՝ գօնչուսընտան էօտիւնճ ալան հէր քիմսէ, ալտըղը շէ-

յի վատընա կէօրէ կէրի վէրսին, եօգսա կիւնաւ իշլէմիշ օլուր. վէ ինթիմալէն գօնշուսընըն տախի կիւնաւ իշլէմէսինէ սէպէպ օլուր:

26. Վէլ հասըլ, կիւնաւ իշլէմէնին ճիւմլէ եօլլարընը սիգէ խուսուսէն գիքը էտէմէմ. գիրա կիւնաւ իշլէմէնին Փարգըլը եօլլարը վէ վասիթալարը վար, հաթթա անլէր հիսապ էտէմէտիյիմ գատար չօգ տըրլար:

30. Լաքին սիգէ պու գատար տէյէ պիլիրիմ. էյէր 'էօմրիւնիւզին սօնընա գատար քէնտինիգէ տիգգաթ էթմէգսէնիգ, վէ Փիքըլէրինիգի վէ սէօզլէրինիգի վէ 'ամէլլէրինիգի հիւքմ էթմէյիպ, Ալլահըն էմրլէրինի հըֆօգ էթմէգսէնիգ, վէ Րապպըն կէլիշինէ տա'իր իշիթաիյինիգ սէօգէ իման իլէ տէվամ էթմէգսէնիգ՝ հէլաք օլուրսընըգ: Վէ չիմտի, էյ' ատէմ, պու շէյլէրի ունութմա քի հէլաք օլմայասըն:

ՊԱՊ 5

1. Վէ մէլիք Պէնեամին գավմընա պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, անլէրին՝ քէնտինին սէօյլէտիյի սէօզլէրէ ինանտըգլարընը պիլմէք իշիւն գավմը արասընա ատէմլէր կէօնտէրտի:

2. Վէ անլէրին ճիւմլէսի պիր սէտա իլէ նիտա էտիպ տէտիլէր. էվվէթ, պիղէ սէօյլէտիյին ճիւմլէ քէլամլարա ինանըրըգ. վէ հէմ տախի անլէրին էմին վէ աօղըու օլտուղընը պիլիրիգ, չիւնքի Րապպ իւլ Գատիրին Րուհու պիղտէ, եա'նի եիւրէքլէրիմիգտէ գուվվէթլի պիր թէպտիլաթ իճրա էթտի, շէօյլէ քի պիր տահա կիւնաւ իշլէմէյի իսթէմէյիպ տա'իմա էյիլիք էթմէք իսթէր իգ:

3. Վէ պիգ քէնտիմիգ տախի Ալլահըն խայրընը վէ Րուհուըն իճրա'աթը վասիթասիյլէ կէլէճէք օլան շէյլէրէ տա'իր պէօյիւք անլայըչա նա'իլ օլտուգ. վէ էյէր միւնասիպ օլսա, ճիւմլէ շէյլէր հագգընտա փէյղամպէրլիք էտէ պիլիր իգ:

4. Վէ մէլիյիմիգին պիղէ սէօյլէտիյի շէյլէրէ իման էթտիյիմիգ իշիւն պու պէօյիւք մա'լիւմաթա եէթիշտիք. պու սէպէպտէն դայէթ պէօյիւք մէսէրրէթ իլէ շազ օլուրըգ:

5. Վէ պիգ՝ Ալլահըն իրատէթինի իճրա էտիպ, պագի կիւնլէրիմիգտէ պիղէ էմր էթտիյի հէր շէյէ իթա'աթ էթմէք իշիւն անըն իլէ 'ահտա կիրմէյէ Րազի իգ. շէօյլէ քի մէլէք թարաֆընտան սէօյլէնիլմիշ օլան սօնսըգ՝ ազապը

իւզէրիմիդէ կէթիրմէյէլիմ, վէ Ալլահըն զազապընըն քեա-
սէսինտէն իշմէյէլիմ:

6. Վէ շիմտի, մէլիք Պէնեամինին անլէրտէն արգու
էյլէտիյի քէլամլար պուռլար իտի. պու էճլտէն անլէրէ
տէտի. Արզու էթտիյիմ քէլամլարը սէօյլէտինիզ, վէ էթ-
տիյինիզ 'աւտ սալիւզ պիր 'աւտ տըր:

7. Վէ շիմտի, էթտիյինիզ 'աւտ սէպէպինտէն Քրիս-
տոսըն էվլատը, եա'նի անըն օղուլլարը վէ գըզլարը թէս-
միյէ օլունաճազսընըզ. զիրա իշթէ պու կիւն օ սիզի ըուհ-
ճա թէվլիտ էյլէտի. վէ սիզ՝ Նիւրէքլէրիմիզ անըն իսմի-
նէ օլան իմանըմըզ վասիթասիյլէ թէպտիլ օլունտուլար՝
տէրսինիզ. իմտի անտէն թէվլիտ օլունտուպ անըն օղուլլա-
րը վէ գըզլարը օլտուռնըզ:

8. Վէ պու մինվալ իւզրէ ազատ սընըզ. վէ ազատ
օլմանըզ իշիւն տիկէր եօլ եօզ տըր. վէ խէլաս պուլմագ
իշիւն տիկէր պիր իսմ եօզ տըր. իմտի Ալլահ իլէ 'աւտ է-
տէն հէր քիմսէնին՝ Քրիստոսըն իսմինի իւզէրինէ ալըպ
'էօմրիւնիւն սօնընա գատար անա իթա'աթ էթմէսինի իս-
թէրիմ:

9. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ պուռնու էտէն հէր քիմսէ
Ալլահըն սաղ եանընտա պուլունաճագ. զիրա Քրիստոսըն
իսմի իլէ թէսմիյէ օլունտուղընտան եատ օլունտուղը իս-
մինի պիլէճէք տիր:

10. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ Քրիստոսըն իսմինի իւզէ-
րինէ ալմագ իսթէմէյէն հէր քիմսէ՝ տիկէր պիր իսմ իլէ
եատ օլունմալը տըր. իմտի օ քէնտիսինի Ալլահըն սօլըն-
տա պուլաճագ տըր:

11. Վէ տէր խաթըր էթմէնիզի իսթէրիմ քի թէճա-
վուզ սէպէպինտէն մա'տա, սէօզիւմէ կէօրէ սիզէ վէրէ-
ճէյիմ վէ ասլա պօզուլմայաճագ օլան իսմ պու տըր: իմ-
տի գալպինիզտէն պու իսմին պօզուլմամասը իշիւն՝ թէճա-
վուզ էթմէմէյէ սիգգաթ էտինիզ:

12. Վէ թէքար, տէր խաթր էթմէնիզի իսթէրիմ քի
պու իսմ եիւրէքլէրինիզտէ տա'իմա եազըլմըզ գալսըն քի՝
Ալլահըն սօլընտա պուլունմայասընըզ, իլլա սիզէ սէօյլէյէն
սէտայը վէ թէսմիյէ օլունաճաղընըզ իսմի իշիտիպ թանը-
յասընըզ:

13. Վէ ատէմ խըտմէթ էթմէտիյի էֆէնտիյի, եա-
խօտ էճնէպի օլարագ՝ քէնտի գալպինին նիյէթ ու Ֆիքրին-
տէն ուզագ օլան պիր քիմսէյի նասըլ թանըյա պիլիր:

14. Վէ թէքար, պիր ատէմ քէնտի գօնշուսընըն մէր-
քէպինի ալըպ սագլա'ր մը, պէն սիզէ՝ իսայր, տէրիմ. լա-
քին քէնտի սիւրիւսիյլէ օթլամաղա պիլէ անը պրագմագ,
իլլա սիւրիւպ տէֆ՝ էտէր. պէն սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր սիզ

Թէսմիյէ օլունտուղընըզ իսմի Թանըմազ իսէնիզ, սիզէ հէման պէօյլէ օլաճազ տըր:

15. Իմտի սիզին սապիթ վէ գալի օլմանըզը իսթէ-րիմ, տա՛իմա էյի 'ամէլլէրտէ պէօյիւյիւպ չօղալընըզ, չէօյ-լէ քի Գատիր օլան Բապպ Ալլահ, եա՛նի Քրիստոս սիզի միւ-հիւրլէյիպ սէմայա կէթիրսին: Վէ ճիւմլէ շէյլէրտէն եիւ-ճէ օլան Ալլահ, եա՛նի սէմա վէ զէմինի վէ անլէրտէ օլան հէր շէյի եարասանըն հիքմէթի, գոււվլէթի, 'ատալէթի վէ մէրհամէթի վասիթասիյլէ՝ էպէտի խէլաս վէ էպէտի հայաթա նա՛իլ օլասընըզ: Ամին:

ՊԱՊ 6

1. Վէ շիմտի մէլիք Պէնեամին էհալիյէ սէօյլէմէյի պիթիրտիքտէն սօնրա՝ Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էտիպ ա-նըն իլէ 'ահտ էթմէք իսթէյէն հէր քիմսէնին իսմինի եազ-մաղը միւնասիպ կէօրտիւ:

2. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ քիւշիւք չօճուգլարտան մա՛-տա Քրիստոսըն իսմինի իւզէրլէրինէ ալըպ 'ահտա կիրիշմէ-յէն պիր քիմսէ եօզ իտի:

3. Վէ Թէքրար, մէլիք Պէնեամին ճիւմլէ պու շէյլէ-րի պիթիրիպ, օղլու Մօսայահը քէնտի գալմը իւզէրինէ փատիշահ վէ հիւքմտար Թախսիս վէ Թագտիս էյլէտիքտէն, վէ հիւքիւմէթ տա՛իր հէր էմրի վէրտիքտէն, վէ Ալլահըն էմրինի իշիտիպ պիւմլէրի վէ էթտիքլէրի եէմինլէրինի տէր խաթր էտիպ՝ անյէրի Թահրիզ վէ Թա՛լիմ էթմէլէրի իշիւն քեահինլէր Թա՛եին էթտիքտէն սօնրա օ ճէմա՛աթը սալը վէրտի. վէ անլէր՝ հէր քէս խանէսինէ կէօրէ, 'ալ-տէթ էթտիլէր:

4. Վէ Մօսայահ փէտէրինին եէրինտէ սալթանաթ էթ-մէյէ պաշլատը, վէ հիւքիւմէթ էթմէյէ պաշլատըղընտա, օթուզ եաշընտա իտի: Վէ Լիհայըն եէրուշալիմտէն չըգ-տըղընտան պէրի պիւթիւն վազըթ տէօրթ եիւզ եէթմիշ ալթը սէնէ իտի:

5. Վէ մէլիք Պէնեամին իւշ սէնէ եաշայըպ էօլտիւ:

6. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէլիք Մօսայահ Բապպըն Թա-րիզլէրինտէ եիւրիւյիւպ անըն հիւքմլէրինի վէ գանուշա-րընը հըֆզ էթտի. վէ Ալլահըն անա էմր էթտիյի շէյլէրի հէր խուսուստա իճրա էյլէտի:

7. Վէ մէլիք Մօսայահ քէնտի գալմընա Թօփրաղը Թիմար էթտիրտի. վէ պիզգաթ քէնտիսի տախի եէրի Թի-մար էյլէտի, չէօյլէ քի էհալիյէ աղըրըզ օլմայըպ, փէտէ-

րինին էլէտիյինէ կէօրէ հէր խուսուստա քէնտիսի տախի եափսըն: Վէ իւչ սէնէ զարֆընտա պիւթիւն էհալի արասընտա միւնազա'ա օլմատը:

ՊԱՊ 7

1. Վէ չիմտի վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Մօսայահ իւչ սէնէ տէվամ իւզրէ սէլամէթտէ օլտուգտան սօնրա, Լիհայ-նիֆայըն տիյարընա, եախօտ Լիհայ-նիֆայ չէհրինտէ սաքին օլմագ իւզրէ կէրի տէօնէն էհալիյէ տա'իր պիւմէյէ արզու էլէտի: գիրա քէնտի գավմը՝ անլէրին Զարահէմլա տիյարընտան չըգտըղընտան պէրու՝ անլէր հագգընտա պիր չէյ իշիթմէտիլէր: պու սէպէպտէն անը թա'ճիզ էթտիլէր:

2. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Մօսայահ Լիհայ-նիֆայ տիյարընա կիտիպ, պիրատէրլէրի հագգընտա սիւ'ալ էթմէլէրի իշիւն քէնտի գուվվէթլի՝ ատէմլէրինտէն օն ալթը քիշինին կիթմէսինէ իզն վէրտի:

3. Վէ անլէր էրթէսի կիւն եօլա չըգտըլար: վէ Զարահէմլա նէսլինտէն՝ Ամմօն իսմինտէ գուվվէթլի վէ գուտրէթլի պիր ատէմ անլէր իլէ պէրապէր օլուպ, գըլաղուզլարը իտի:

4. Վէ չիմտի անլէր Լիհայ-նիֆայ տիյարընա կիթմէք իւզրէ պէրրիյէտէ գանղը եօլտան կիտէճէլէրինի պիւմէտիլէրինտէն, չօգ կիւնլէր, հաթթա գըրգ կիւն պէրրիյէտէ տօլաշտըլար:

5. Վէ անլէր գըրգ կիւն տօլաշտըզլարընտա, Շայլօմ տիյարընըն չիմալ թարաֆընտա օլան պիր թէփէյէ կէլիպ չատըրլարընը գուրտըլար:

6. Վէ Ամմօն քէնտի պիրատէրլէրինտէն իւչիւնիւ, եա'նի Ամալէքայ, Հիլէմ, վէ Հէմի ալարագ, Նիֆայ տիյարընա կիրտի:

7. Վէ Նիֆայ վէ Շայլօմ տիյարըն էհալիսինին փատիշահընա թէսատիւֆ էթտիլէր: վէ անըն մուհաֆըզ՝ասքէրլէրի թարաֆընտան իհաթէ օլունտըլար: վէ անլէր անլէրի ալըպ, պաղլայարագ մահպէսէ աթտըլար:

8. Վէ անլէր իքի կիւն մահպէստէ գալտըգտան սօնրա, փատիշահըն հուզուրընա կէթիւրիւլիւպ, էլլէրինին պէնտլէրի չէօզիւլտիւ: վէ անլէր փատիշահըն էօնիւնտէ տուրուպ՝ սիւ'ալընա ճէվապ վէրմէլէրինէ միւսա'ատէ օլունտու, եախօտ էմր օլունտուլար:

9. Վէ օ անլէրէ տէտի: իշթէ պէն, Լիմհայ, իպն ի նուււ, իպն ի Զէնիֆ իմ: վէ պու Զէնիֆ պու տիյարըն, եա'նի փէտէրլէրինին տիյարընը թէվէրիւս էթմէք իւզրէ Զարա-

հէմլա տիյարընտան չըգտը . վէ հնալինին րէ՞ի իլէ փա-
տիշահ ինթիխապ օլունտու :

10. Վէ շիմտի, պէն քէնտի մուհաֆըզլարըմ իլէ
գափուտան չըգտըղըմտա, սիզին շէհրին հիսարլարընա եագ-
լաշմադա պու տէրէճէ ճէսարէթինիզին սէպէպի նէ օլտու-
ղընը պիլմէք իսթէրիմ :

11. Վէ սիզի էսիրկէյիպ սագլատըղըմըն սէպէպի պու
տըր քի՝ հագգընըզտա իսթիճվապ էտէյիմ, եօգսա մու-
հաֆըզլարըմ էլիլէ սիզի էօլտիւրէճէք իտիմ: Շիմտի սէօյ-
լէյէ պիլիրսինիզ :

12. Վէ Ամմօն սէօյլէմէյէ մէ՞ղուն օլտուղընը կէօր-
տիւքտէ, իլէրի կիտիպ փատիշահըն էօնիւնտէ էյիլտի . վէ
թէքրար գալգարագ տէտի . էյ՝ մէլիք, պու կիւն Ալլահըն
'ինտինտէ չօգ մէմնուն իմ քի տահա հայաթտա օլուպ սէօյ-
լէմէյէ իզն ալտըմ . իմտի ճէսարէթ իլէ սէօյլէմէյէ պաշ-
լայաճաղըմ :

13. Զիրա պիլիրիմ քի էյէր պէնի թանըսա իտինիզ ,
պու պէնտլէրին իւզէրիմտէ պուլունմասընա միւսա՛տտէ
էթմէյէճէք իտին . գիրա պէն, Ամմօն իմ, վէ Զարահէմլա
նէսլինտէն իմ . վէ պէն՝ Զէնիֆին Զարահէմլա տիյարընտան
չըգարմըլ օլտուղը պիրատէրլէրիմիզ տա՛իր սիւ՛ալ էթ-
մէյէ կէլտիմ :

14. Վէ շիմտի Լիմհայ Ամմօնըն սէօզլէրինի իշիթտիք-
տէն սօնրա, գիյատէսիլէ մէսրուր օլուպ տէտի . Շիմտի է-
յի պիլիրիմ քի՝ Զարահէմլա տիյարընտա օլան պիրատէրլէ-
րիմ տահա եաշամագտա տըր . վէ շիմտի մէսրուր օլաճա-
ղըմ, վէ եարըն գալմըմը տախի մէսրուր էթտիւրէճէյիմ :

15. Զիրա իշթէ պիզ Լէմանլըլարա էսիր օլտըգ . վէ
իւզէրիմիզէ կէօթիւրիւլմէսի աղըր օլան վէրկի գօնուլ-
մուշ տըր . վէ շիմտի պիրատէրլէրիմիզ պիզի էսարէթտէն
եախօտ Լէմանլըլարըն էլլէրինտէն գուրթարաճագլար տըր .
վէ պիզ անլէրին էսիրլէրի օլալըմ . գիրա նիֆայլըլարա
գուլ օլմագ՝ Լէմանլըլարըն մէլիյինէ խարաճ վէրմէքտէն
էյի տիր :

16. Վէ շիմտի մէլիք Լիմհայ քէնտի մուհաֆըզլարը-
նա էմր էթտի քի Ամմօնը վէ պիրատէրլէրինի պիր տահա
պաղլամասընլար : Վէ անլէրի Շայլօմըն շիմալ թարաֆըն-
տա օլան թէփէյէ , քէնտի պիրատէրլէրինի կէթիւրմէյէ կէօն-
տէտի . շէօյլէ քի եէյիպ իշսինլէր վէ եօլճուլըղըն եօրղուն-
լըղընտան իսթիրահաթ էյլէսինլէր : Զիրա անլէր չօգ դահ-
մէթ , աճլըգ , սուսուզլըգ վէ եօրղունլըգ չէքմիշ իտիլէր :

17. Վէ շիմտի վագը՝ օլտու քի՝ էրթէսի կիւն մէլիք
Լիմհայ պիլիւրիւն գալմընա սէօյլէյէճէյի սէօզլէրինի իշիթ-
սինլէր՝ տէյու հէյքէլէ ճէմ՝ օլունմալարընը իլան էթտի :

18. Վէ անլէր թէճէմմիւ՝ էթտիքլէրինտէ, օ անլէրէ պու մինվալ իւզրէ սէօյլէյիպ տէտի. էյ՝ գաւմըմ, պաշընըզը գալտըրըպ միւթէսէլի օլունըզ. գիրա իշթէ վագըրթ հագըն տըր, հախօտ ուզագ տէյիլ տիր քի՝ ճիւմլէ պօշա կիտէն չապամըզա գարըշ տիւշմէնլէրիմիզէ արթըզ թապի՝ օլմայաճաղըզ. վէ սօն չալըշմամըզըն միւյէսսէր օլաճաղընա՝ իթիմատ էտէրիմ :

19. Իմտի սիզ պաշընըզը գալտըրըպ շագ օլունըզ, վէ Ալլահա, հա՛նի Ապրահամըն, Իսհագըն վէ Եա՛գուպըն Ալլահընա, վէ Պէն ի Խարայէլի Մըսըր տիյարընտան չըգարան, վէ անլէրի Պահր Ը Ահմէրտէն գարատան կէչիրէն, վէ անլէրի չէօլտէ էօլմէսինլէր՝ տէյու մէնն իլէ պէսլէյիպ անլէր իշիւն տահա չօգ էյիլիքլէր իճրա էտէն Ալլահա կիւվէնիհզ :

20. Վէ թէքրար, պու ՝այնի Ալլահ էճտատլարըմըզը Եէրուշալիմ տիյարընտան չըգարտը, վէ քէնտի գաւմընը շիմտիյէտէք սագլայըպ՝ մուհաֆաղա էթտի. վէ մէքըուհաթըմըզ սէպէպինտէն պու էսիրլիյէ տիւշար օլտուգ :

21. Վէ սիզ ճիւմլէնիզ պու կիւն շահիտ սինիզ քի պու գաւմ իւզէրէնէ փատիշահ նասպ օլունան Ձէնիֆ փէտէրիմիզին տիյարընը թէմէլիւք էթմէք իշիւն հատտէն զիյատէ դայրէթ կէօսթէրէրէք, մէլիք Լէմանըն հիլէ վէ տէսիսէլէրինէ ալտանտը. գիրա մէլիք Լէման մէլիք Ձէնիֆ իլէ պիր մուգաւլէլէ էթտի քի՝ տիյարըն պիր գըսմընը, հա՛նի Լիհայ-նիֆայ շէհրի վէ Շայլօմ շէհրինի վէ էթրաֆընտա պուլունան թօփրաղը թէմէլիւք էթմէսի իշիւն անաթէսլիմ էյլէսին :

22. Վէ օ պունու էթտի քի՝ պու գաւմը թապի՝ վէ էսիր էթսին. վէ իշթէ պիզ շիմտի Լէմանլըյարըն փատիշահընա խարաճ վէրիբիզ. վէ Մըսըր պուղտայըմըզ, արփամըզ վէ հուպուպաթըմըզըն հէր ճինսինին հարըսընը, վէ սիւրիւ վէ սըղըրըմըզըն հարըսընը, հաթթա մալիք օլտըղըմըզ հէր շէյին հարըսընը Լէմանլըյարըն մէլիյի՝ հայաթըմըզըն պէտէլի իշիւն պիզտէն դապթ էտէր :

23. Վէ շիմտի պու գատար եիւք չէքմէք աղըր տէյի՛լ մի. վէ իզթիրապըմըզ պէօյիւք տէյի՛լ մի. իշթէ միւթէ՛սիւֆ օլմաղա նէ գատար սէպէպիմիզ վար տըր :

24. Պէլի՝ սիզ տէրիմ քի, միւթէ՛սիւֆ օլմաղա սէպէպիմիզ չօգ տըր. իշթէ պիրատէրլէրիմիզտէն նէ՛ գատարը գաթլ օլունտու. վէ կիւնահ սէպէպինտէն անլէրին գանը պօշա տէօքիւտիւ :

25. Ձիրա էյեր պու գաւմ թէճաւուզ էթմէզսէ իտի, Բապպ անլէր իւզէրինէ պու պէօյիւք պէլանըն կէլմէսինէ միւսա՛ատէ էթմէզ իտի : Լաքին անըն քէլամլարընը տին-

լէմէք իսթէմէտիքլերինտէն , արալարընտա միւնազա'ա զու-
հուր էալիպ , պիր պիրլէրինին գանընը տէօքտիւլէր :

26. Վէ Րապպըն պիր փէյղամպէրինի , եա'նի անլէրին
կիւնահ վէ մէքրուհաթը , հաթթա Քրիստոսըն կէլիշի , վէ
կէլէճէք օլան չօգ շէյլէր հազգընտա փէյղամպէրլիք էատէն
Ալլահըն միւնթէխապ պիր ատէմինի էօլտիւրտիլէր :

27. Վէ օ անլէրէ' Քրիստոս Ալլահ վէ հէր շէյին փէ-
տէրի տիր . վէ իւզէրինէ ինսան շէքլի , եա'նի իպթիտատէն
ինսանըն եարատըլմըլ օլտուղը շէքլի ալաճաղընը սէօյլէտի-
յի իշիւն , եախօտ թա'պիրի տիկէրլէ , ինսան Ալլահըն սիւ-
րէթինտէ եարատըլտըղընը , վէ Ալլահըն պէն ի ատէմ արա-
սընա էնիպ իւզէրինէ թէն վէ գան ալաճաղընը , վէ տիւն-
եատա կէզէճէյինի' սէօյլէտիյի իշիւն անլէր անը էօլտիւր-
տիւլէր :

28. Վէ Ալլահըն ղազապընը իւզէրլէրինէ կէթիրէն
տահա չօգ շէյլէր էթտիլէր . իմտի էսիր օլտուգլարը վէ շէ-
տիտ մէշազգաթլարլէ վուրուլտըգլարը իշիւն քի'մ թէ'աճ-
ճիւպ էտէր :

29. Զիրա իշթէ Րապպ' Պէն գալմըն թէճալուգ էթ-
տիքլէրի կիւնտէ անլէրէ եարտըմ էթմէյէճէյիմ . իլլա մու-
վաֆֆազ օլմամալարը իշիւն եօլլարընը չիթ իլէ գափատա-
ճաղըմ : Վէ էթտիքլէրի մու'ամէլաթ էօնլէրինտէ թէօ-
քէզ քիւթիւյիւ օլաճազ տըր' տէտի :

30. Վէ թէքրար օ' էյէր գալմըմ նափաքլըզ էքէր
իսէ , ֆուրթունատա սաման ուֆաղը պիշէճէքլէր . վէ անըն
նէթիճէլէրի զէհիր տիր' տէտի :

31. Վէ թէքրար օ' էյէր գալմըմ նափաքլըզ էքէր-
սէ , տէր հալ խարապիյէթ կէթիրէն չարգ ըիւզկեարը պի-
շէճէքլէր տիր' տէտի :

32. Վէ չիմտի Րապպըն սէօզիւ իքմալ օլունտու , վէ
սիզ վուրուլմուլ վէ էզիլմիշ օլտունըզ :

33. Վէ էյէր Րապպա տէօնիւպ տէ , գալպին թամա
մազսէտիլլէ անա 'իթիմատ էտէրսէնիզ , վէ ֆիքրին պիւ-
թիւն ղայրէթիլլէ անա սէճտէ գըլարսանըզ , օ սիզի քէնտի
հիւսն ի իրատէթինէ կէօրէ' էսիրլիքտէն գուրթարաճազ
տըր :

ՊԱՊ 8

1. Վէ վազը' օլտու քի' մէլիք Լիմհայ քէնտի գալմը-
նա սէօյլէմէյի պիթիրտի . վէ անլէրէ չօգ շէյլէր սէօյլէտի
իսէտէ , պու քիթապտա անճազ ազընը եազմըլ իմ . վէ
քէնտի էհալիսինէ' Զարահէմլա տիյարընտա օլան պիրատէր-
լէրինէ տա'իր ճիւմլէ շէյլէրի սէօյլէտի :

2. Վէ օ Ամմօնը ճէմա՛աթըն հուզուրընտա տուր-տուրտու, վէ Ամմօն՝ Ձէնիֆին օլ տիյարընտան չըգտը-ղընտան թա քէնտինին չըգտըղը զէմանա գատար, քէնտի պիրատէրլէրինէ վուզու՝ պուլմուշ օլան հէփ վուզու՛աթը նազլ էթտի:

3. Վէ հէմ տախի օ՝ մէլիք Պէնեամինին սօն թա՛լիմ էթտիյի սէօզլէրի նազլ էթտի. վէ անըն սէօյլէտիյինի ան-լամալարը իչիւն՝ անլէրի մէլիք Լիմհայըն հհալիսինէ թա՛րիֆ էյլէտի:

4. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օ ճիւմլէ պու շէյլէրի էթտիք-տէն սօնրա մէլիք Լիմհայ ճէմա՛աթը սալը վէրիպ հէր քէ-սի քէնտի էվինէ կէօնտէրտի:

5. Վէ մէլիք Լիմհայ՝ Ջարահէմա տիյարընտան չըգ-տըգտան սօնրա քէնտի հհալիսինին թէվարիխինի հավի օ-լան լէվհալարը օգուսուռն՝ տէյու Ամմօնա կէթիրտի:

6. Վէ Ամմօն թարիխի օգուտըգտա, մէլիք Ամմօնա՝ Լիսանլարը թէրճէմէ էտէ պիլի՞ր մի սին՝ տէյու սիւ՛ալ էթ-տիյինտէ, Ամմօն անա՝ էտէմէմ՝ տէտի:

7. Վէ մէլիք անա տէտի. Պէն գավմըմըն իզթիրապ-լարընտան տօլայը միւքէտտէր օլտուղըմտան, Ջարահէմա տիյարընը պուլսուռնլար, վէ պիրատէրլէրիմիզին պիզի էսա-րէթտէն գուրթարմալարընը թէքլիֆ էթսինլէր՝ տէյու գավ-մըմտան գըրգ իւչ քիշիյի պէրրիյէյէ եօճուլըղա կէօնտէր-տիմ:

8. Վէ անլէր պիր չօգ կիւնլէր պէրրիյէտէ ղայպ օլ-տուլար, վէ անլէր ղայրէթ իլէ չալըշտը իսէ տէ, Ջարա-հէմա տիյարընը պուլամատըլար. վէ չօգ սուլար արասըն-տա պուլուռնան տիյարը տօլաշարագ, թէքրար պու տիյարա կէրի տէօնտիւլէր. վէ անլէր չօգ ինսան վէ հայվանաթ քէ-միքլէրիլէ, վէ հէր նէվ՝ պինա վիրանէլէրիլէ տօլու պիր տիյար պուլտուլար. վէ անլէր՝ սայըճա Խսրայէլ ճիւմհուրի գատար չօգ օլան գավմըն տիյարընը պուլտուլար:

9. Վէ նազլ էթտիքլէրի շէյլէրին սահիհ օլտուգլարը-նա շէհատէթ էթմէք իչիւն, խասս ալթուռնտան եափըլմը վէ գազմալար իլէ տօլու օլան եիրմի տէօրթ թանէ լէվհա կէթիրտիլէր:

10. Վէ անլէր փիրինճ վէ պագըրտան եափըլմը կէօ-յիւսլիւքլէր տախի կէթիրտիլէր. վէ անլէր քեամիլէն սաղ-լամ իտիլէր:

11. Վէ անլէր գընլարը պօզուլմուշ վէ աղըզլարը փաս-լանմը գըլըճլար կէթիրտիլէր. վէ տիյարտա՝ լէվհալար իւ-զէրինտէ պուլուռնան գազմալարըն լիսանընը թէրճէմէ էթ-մէյէ գատիր օլան քիմսէ եօգ իտի. պու սէպէպտէն պէն սանա՝ Թէրճէմէ էտէ պիլի՞ր մի սին՝ տէտիմ:

12. Վէ թէքրար սանա տէրիմ. Անլէրի թէրճէմէ է-տէ պիլէն պիր քիմսէ թանըր մը սըն, չիւնքի պու լէվ-հալարըն լիսանըմըզա թէրճէմէ օլունմասընը արզու էտէ-րիմ. գիրա պէլքի պու թէվարիխ խարապ օլան էհալինին պագիյէսի հագգընտա պիղէ մա'լիւմաթ վէրէ պիլիր, եա-խօտ, պէլքի թամմ պու զայ' օլմուչ էհալի հագգընտա պի-ղէ պիր մա'լիւմաթ վէրէճէլէր: Վէ պէն անլէրին խա-րապիյէթինին սէպէպինի պիլմէյէ արզուքէչ իմ:

13. Վէ Ամմօն անա՝ էյ' մէլիք, պէն սանա պու թէ-վարիխի թէրճէմէ էթմէյէ գատիր օլան պիր ատէմ հագ-գընտա խապէր վէրէ պիլիրիմ. գիրա անա պագարագ ճիւմ-լէ գատիր թէվարիխի թէրճէմէ էթմէք իչիւն անըն պիր վասիթասը վար, վէ պու Ալլահըն պիր 'աթիյէսի տիր: Վէ պու վասիթալար թէրճէմանլար թէսմիյէ օլունուրլար: Վէ էմր օլունմատըգճա հիչ պիր քիմսէ անլէրլէ պագամագ. օլմայա քի պիր քիմսէ քէնտինէ լաղըմ օլմայան շէյ իչիւն պագըպ հէլաք օլա: Վէ անլէրէ պագմագ իչիւն էմր օլու-նան հէր քիմսէ նէպի թէսմիյէ օլունուր՝ տէտի:

14. Վէ իշթէ, Ալլահ թարաֆընտան պու 'աղիմ 'աթի-յէյի ալան Զարահէմլա էհալիսինին փատիչահը տըր. վէ պու շէյլէրի իճրա էթմէք իչիւն էմր օլունան ատէմօ տըր:

15. Վէ փատիչահ ճէվապէն՝ Պիր նէպի պիր փէյղամ-պէրտէն պէօյիւք օլմալը տըր՝ տէտի:

16. Վէ Ամմօն՝ Պիր նէպի հէմ վահիճի հէմ տէ փէյ-ղամպէր տիր. վէ պիր քիմսէ՝ ասըլ Ալլահա մախսուու օլան գուվվէթէ նա'իլ օլմատըգճա, (վէ պու միւմքինսիզ տիր), անտէն պէօյիւք 'աթիյէյէ մալիք օլմամագ. եինէ տէ պիր ատէմ Ալլահ թարաֆընտան պէօյիւք գուվվէթ գապուլ է-տէ պիլիր՝ տէտի:

17. Լաքին հէր նէպի կէրէք կէչմիչ, կէրէք կէլէճէք օլան շէյլէր հագգընտա խապէր վէրէ պիլիր. վէ անլէրին վասիթասիյլէ հէր շէյ իլմամ օլունանագ. եախօտ տահա գի-յատէ կիզլի օլան շէյլէր աշիքեար օլանագ. սագլանմըչ օ-լան շէյլէր նուրա կէլէճէք. վէ նամա'լիւմ շէյլէր պիլտի-րիլէճէք. վէ տիկէր եօլլար իլէ պիլինէմէյէն շէյլէր անլէր վասըթասիյլէ պիլտիրիլէճէք տիր:

18. Պէօյլէճէ Ալլահ վասիթալար հագըրլատը քի՝ ին-սան իման իլէ պէօյիւք միւճիզէլէր իշլէյէ պիլսին. իմտի պէօյլէ պիր քիմսէնին ինսանա պէօյիւք մէնֆա'աթը օլա պիլիր՝ տէտի:

19. Վէ չիմտի Ամմօն պու սէօղլէրի պիթիրտիքտէ, մէլիք զիյատէսիյլէ շաղ օլարագ Ալլահա թէշէքքիւր 'արզ էյլէյիպ տէտի: Շիւպհէսիզ պու լէվհալար պէօյիւք պիր սըրըը հավի տիր. վէ պու թէրճէմանլար պէն ի ատէմէ

ճիւմէլէ պու կիպի սըրըլարը աչմագ մագստի իլէ հազըր-
լանմը տըրլար :

20. Բապպըն 'ամէլլէրի նէ' գատար 'աճա'իպ տիրլէր .
վէ քէնտի գալմընա նէ' գատար թէհամմիւլ էտէր . վէ
պէնի տտէմին ֆէհմէլլէրի նէ' գատար քէօր վէ տար տըր-
լար . զիրա անլէր հիքմէթ արամազլար , նէտէ Ալլահըն իւ-
զէրլէրինէ հիւքիւմէթ էթմէսինի իսթէրլէր :

21. Պէլի' անլէր չօպանտան գաչան վէ տաղըտան վէ
սիւրիւլէն վէ օրմանտաքի հայվանաթտան թէլէֆ օլունան
եապանի պիր սիւրիւ կիպի տիրլէր :

Ձէնիճին ԹԱՐԻԻԻ: Անըն գալմը Ձէրահէմլա տիյարընը Թէրք էժտիքտէն,
Թա անլէր Լէմանլըլարըն էլլէրինտէն գուրժուլտըզլարը վագժա գատար'
պիր նագլիյէժ տիր :

ՊԱՊ 9

1. Պէն , Ձէնիֆ , Նիֆայլըլարըն պիւթիւն լիսանընտա
թա'լիմ օլունըպ Նիֆայլըլարըն տիյարը , եախօտ փէտէրի-
միզին իլք միրաս տիյարը հագգընտա պիր մա'լիւմաթա
նա'իլ օլմուշ օլտուղըմտան , վէ օրտումըզըն Լէմանլըլա-
րըն իւզէրինէ հիւճիւմ էտիպ անլէրի թէլէֆ էտէ պիւմէլէ-
րի իչիւն գուվվէթլէրինի անլայայըմ տէյու ճասուս մագա-
մընտա արալարընա կէօնտէրիլտիմ . լաքէն անլէրտէ էյիլիք
կէօրտիւլիւմտէն անլէրին հէլաք օլմալարընը իսթէմէտիմ :

2. Պու սէպէպտէն պէրրիյէտէ պիրատէրլէրիմ իլէ
միւճատէլէ էթտիմ . զիրա հիւքմտարըմըզըն' անլէր իլէ
պիր մուգալվէլէ եափմասընը իսթէտիմ իսէ տէ , օ սէրթ
վէ գանա սուսամըչ պէր ատէմ օլտուղընտան' գաթլ օ-
լունմամը էմր էյլէտի . ամմա պէն չօգ գան տէօքմէլէ
գուրթուլտըմ . զիրա փէտէր փէտէր 'ալէյհինէ վէ պիրա-
տէր պիրատէր 'ալէյհինէ ճէնքլէշտի , վէ օրտումըզըն պէօ-
յիւք գըսմը պէրրիյէտէ թէլէֆ օլտու . վէ սաղ գալանլա-
րըմըզ անլէրին զէվճէլլէրի վէ չօճուգլարընա պու վագա'-
յը նագլ էթմէք իչիւն Ջարահէմլա տիյարընա կէրի տէօն-
տիւք :

3. Վէ պէն էճտատլարըմըզըն տիյարընը թէմէլլիւք
էթմէք իւզրէ հատտէն զիյատէ զայրէթ կէօսթէրէրէք ,
տիյարը թէմէլլիւք էթմէք իչիւն կիթմէյէ արգուքէշօլան
հէր քիմսէյի թօփլատըմ . վէ տիյարա կիթմէք իւզրէ թէք-
րար եօլա չըգտըգ , լաքին պիզ գըթլըգ վէ աղըր տէրտ-

լէր իլէ վուրուլտըգ . զերա Ռապա Սլլահըմըզը տէր խաթըր էթմէքտէ աղբըր իտիք :

4. Եփնէ չօգ կիւնլէր պէրրիյէտէ տօլաշտըգտան սօնրա , փէտէրիմիզին տիյարը գուրպինտէ , պիրատէրլէրիմիզին գաթլ օլուռտըզը մահալտա չատըրլարըմըզը գուրտըգ :

5. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն գազմըմ իլէ տիյարը սէլամէթլէ թէմէլլիւք էտէ պիլմէմիզ հագգընտա փատիշահըն էֆքեարընը անլամագ իւզըրէ , տէօրթ ատէմլէ շէհրէ անըն հուզուրընա կիթտիմ :

6. Վէ պէն մէլիյէ կիթտիմ , վէ օ Լիհայ-Նիֆայ տիյարընը վէ Շայլօմ տիյարընը պիզէ թէսլիմ էթմէք իշիւն պէնիմլէ՝ ահտ էլլէտի :

7. Վէ օ քէնտի գազմընըն օլ տիյարլարտան չըգմասընը էմըր էլլէտի , վէ պէն վէ գազմըմ իլէ օլ տիյարլարը թէմէլլիւք էթմէք իշիւն կիրտիք :

8. Վէ պիզ էվլէր պինա էթմէյէ , վէ շէհրին հիսարլարընը՝ հաթթա Լիհայ-Նիֆայ շէհրինին վէ Շայլօմ շէհրինին հիսարլարընը թա՛միր էթմէյէ պաշլատըգ :

9. Վէ պիզ հէր ճինս թօխում իլէ , եա՛նի մըսըր պուղտայը , պուղտայ , արփա , նիաս , շիում , վէ մէյվլէրին հէր ճինս թօխումը իլէ եէրի թիմար էթմէյէ պաշլատըգ . վէ տիյարտա չօղալըպ մուվաֆֆագ օլտուգ :

10. Վէ շիմտի , մէլիք Լէման , պիզի էսիր էտէ պիլմէսի իշիւն հիլէ վէ տէսիսէ իլէ տիյարը պիզիմ՝ էօհտէմիզէ թէսլիմ էթտի :

11. Իմտի վագը՝ օլտու քի՝ պիզ տիյարտա օն իքի սէնէ օթուրտըգտան սօնրա , մէլիք Լէման էնտիշէ էթմէյէ պաշլատը , օլմայա քի գազմըմ տիյարտա գուվվէթ քէսպ էտէլէր , վէ քէնտիսի՝ պիզէ զալէպէ էտիպ էսիրլիյէ կէօթիւրմէյէ գատիր օլմայա :

12. Անլէր թէնպէլ վէ փութփէրէսթ պիր գազմ իտի . իմտի պիզի էսիրլիյէ կէօթիւրմէք իսթէտիլէր քի էլլէրիմիզին էմէքլէրիյէ տօյուպ , թարլամըզտա պուլուռնան սիւրիւլէրտէն պէսլէնսինլէր :

13. Իմտի մէլիք Լէման պէնիմ գազմըմ իլէ միւնազա՛ա էթմէլէրի իշիւն քէնտի գազմընը թահրիզ էթմէյէ պաշլատը . վէ տիյարտա մուհարէպէլլէր վէ միւնազա՛ալար չըգմաղա պաշլատը :

14. Վէ Նիֆայ տիյարընտա , հիւքիւմէթիմին օն իւշիւնճիւ սէնէսինտէ , Շայլօմ տիյարընըն ճէնուպ թարաֆընտա՝ էհալիմ քէնտի սիւրիւլէրինի եայըպ սուվարմագտա , վէ եէրի թիմար էթմէքտէ իքէն , Լէմանլըլարտան պէօշիւք պիր գալապալըգ իւզէրլէրինէ հիւճիւմ էտիպ անլէրի

վուրմաղա, սիւրիւնէրինի վէ թարլատաքի մըսըր պուշ-տայլարընը եաղմա էթմէյէ պաշլատըլար :

15. Վէ գուրթուլանլար նիֆայ շէհրինէ ֆիրար էտիպ, մուհաֆազա իշիւն պանա միւրաճա'աթ էթտիլէր :

16. Վէ պէն անլէրի եայլար, վէ օզլար, վէ գըլըճլար, վէ փալլար, վէ թօփուզ տէյնէքլէր վէ սափանլար, վէ ի-ճատ էտէպիլտիյիմ հէր ճինս սիլահլար իլէ սիլահլատըմ, վէ ճէնքլէշմէք իշիւն պէն վէ գաւմըմ Լէմանլըլարա գարըը չըգտըգ :

17. Պէլի' Բապպըն գուվվէթիլէ Լէմանլըլարա գար-ըը ճէնքլէշմէյէ չըգտըգ. զիրա պէն վէ գաւմըմ տիւշ-մէնլէրիմիզին էլլէրինտէն պիզի գուրթարսըն' տէյու Բապպա գուվվէթ իլէ նիտա էյլէտիք. չիւնքի պիզ էճտատ-լարըմըզըն գուրթուլուշընը տէր խաթր էթմէյէ ույան-տըգ :

18. Վէ Ալլահ նիտամըզը իշիթտի, վէ տու'ամըզա ճէվապ վէրտի, վէ անըն գուվվէթի իլէ չըգտըգ. պէլի' պիզ Լէմանլըլարա գարըը չըգտըգ. վէ պիր կիւն պիր կէճէտէ իւշ պին օթուզ իւշ քիշի էօլտիւրտիւք, վէ անլէրի տիյա-րըմըզտան սիւրէնէտէք վուրտըգ :

19. Վէ պէն, քէնտիմ, էլիմլէ անլէրին էօլիւլէրինի տէֆն էթմէյէ եարտըմ էյլէտիմ : Վէ պէօյիւք քէտէր վէ իզթիրապ իլէ պիզիմ իքի եիւզ եէթմիշ տօգուզ պիրա-տէրլէրիմիզին տախի վուրուլտըզընը կէօրտիւք :

ՊԱՊ 10

1. Վէ վազը' օլտու քի' պիզ հիւքիւմէթի թէքրար թէ'սիս էթմէյէ, վէ տիյարը սէլամէթլէ թէմէլլիւք էթ-մէյէ պաշլատըգ : Վէ Լէմանլըլար գաւմըմ իւզէրինէ ճէնքլէշմէյէ թէքար կէլէճէք օլտուզլարընտա էհալիմին սիլահլը պուլուհմասը իշիւն, հէր նէվ' սիլահլար եափտըր-տըմ :

2. Վէ Լէմանլըլարըն ափանսըզ իւզէրիմիզէ հիւճիւմ էտիպ պիզի հէլաք էթմէմէլէրի իշիւն տիյարըն էթրաֆը-նա մուհաֆըզլար գօտըմ : Վէ պէօյլէճէ գաւմըմը վէ սիւ-րիւլէրիմի մուհաֆազա էտիպ, տիւշմէնլէրիմիզին էլինէ տիւշմէքտէն հըֆզ էյլէտիմ :

3. Վէ վազը' օլտու քի' էճտատլարըմըզըն տիյարընը նիշէ սէնէլէր, պէլի' եիրմի իքի սէնէ գատար թէվէրրիւս էյլէտիք :

4. Վէ հէր ճինս հուպուպաթ վէ մէյվէ հուսուլէ կէ-թիրմէք իշիւն ատէմլէրէ եէրի թիմար էթտիրտիմ :

5. Վէ գարըլարա՝ էյիրմէք, չալըմագ, իշլէմէք վէ հէր ճինս կիւզէլ գոււմաշլար եափմագ, վէ կիյինմէք իյիմիդ իշիւն՝ հէր ճինս չուգա եափմագ՝ էմր էթտիմ: Վէ պէօյ-լէճէ, մուվաֆֆագ օլուպ եիրմի իքի սէնէ գատար տէվամ իւզրէ սէլամէթլէ տիյարըմըգտա սաքին օլտուգ:

6. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Լէման էօլտիւ, վէ եէ-րինտէ օղլու սալթանաթ էթմէյէ պաշլատը. վէ օ քէնտի գաւմընը գաւմըմ՝ ալէյհինէ թահրիդ էյլէտի. պու էճլտէն գաւմըմ իւզէրինէ մուհարէպէ էտիպ հիւճիւմ էթմէք ի-շիւն հագըրլանտը:

7. Լաքին պէն Շէմլօն տիյարընըն էթրաֆընա անլէ-րին հագըրլանտըգլարընը քէշֆ էթմէք իշիւն ճասուշլար կէօնտէրտիմ, քի անլէր գաւմըմ իւզէրինէ հիւճիւմ էտիպ, անլէրի հէլաք էթմէմէլէրի իշիւն անլէրէ գարշը հագըր օլայըմ:

8. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր պէօյիւք ճիւմհուր ի-լէ եայլար, օգլար, գըլըճլար, փալլար, թաշլար վէ սա-փանլար իլէ սիւհլանմըլ օլարագ, Շայլօմ տիյարընըն շիմալ թարաֆընտան կէլտիլէր. վէ անլէրին պաշլարը թը-րաշ էտիլիպ, քէնտիլէր չըպլագ օլարագ, պէլլէրինէ մէ-շինլէր գուշանմըլ իտիլէր:

9. Վէ պէն գաւմըմըն գարըլարընը վէ չօճուգլարընը պէրրիյէտէ կիզլէտիմ. վէ Լէմանլըլարա գարշը ճէնքլէշ-մէք իշիւն սիւհլ թաշըյա պիլէն հէմ իխթիյար հէմ կէնճ-լէրի ճէմ՝ էտիպ, հէր քէսի քէնտի սիննինէ կէօրէ թանգիմ էթտիմ:

10. Վէ պիզ Լէմանլըլարա գարշը ճէնք էթմէյէ չըգ-տըգ. վէ պէն, հաթթա պէն, իխթիյար իտիմ իսէտէ, Լէման-լըլարա գարշը մուհարէպէ էթմէյէ չըգտըմ. վէ պիզ մու-հարէպէյէ Րապպըն գուվվէթիլլէ չըգտըգ:

11. Լաքին Լէմանլըլար Րապպա վէ անըն գուվվէթի-նէ տա՛իր պիր շէյ պիլմէզլէր իտի, պու էճլտէն քէնտի գուվվէթլէրինէ կիւվէնտիլէր. եինէ տէ անլէր ինսան գուվ-վէթինէ գըյասէն գուվվէթլի պիր գաւմ իտիլէր:

12. Անլէր վահշի, գուտուրմուշ վէ գանա սուսամըլ պիր գաւմ օլարագ, փէտէրլէրինին ըիվայէթլէրինէ ինան-տըլար. եա՛նի էճտատլարընըն կիւնահը սէպէպինտէն եէ-րուշալիմտէն գօվուլտըգլարընա, վէ պէրրիյէտէ տօլաշըր վէ տէնիզի կէշէր իքէն, վէ տէնիզի կէշտիքտէն սօնրա, իլք միրաս տիյարլարընտա պիրատէրլէրինտէն գիյան չէք-տիքլէրինէ ինանտըլար:

13. Վէ պուռնուհ ճիւմլէսի Նիֆայըն՝ Րապպըն էմրինի հըֆզ էթմէքտէ տահա սատըգ պիր ատէմ օլտուղընտան օլտու: Իմտի օ Րապպ թարաֆընտան միւպարէքլէնտի.

վէ Ռապպ անըն տու՝ ասընը իշխտիպ իսթիճապէթ էյլէտի՝ վէ պէրրիյէտէն եօլճըլըգ էտէր իքէն անլէրէ գըլազուզ օլտու :

14. Վէ անըն պիրատէրլէրի Ռապպըն եօլլարընը պիլմէտիքտէն, խըրսլանտըլար՝ վէ հէմ տախի տէնիզտէ իքէն Ռապպա գարշը գալպլէրինի սէրթլէնտիրիպ անա զազապլանտըլար :

15. Վէ վա՛տ օլունան տիյարա եթիշտիքլէրինտէ անա թէքրար տարըլտըլար՝ վէ՝ 0 պու գալմըն իտարէսինի էլլէրիմիզտէն զապթ էթտի՝ տէյէրէք, անը էօլտիւրմէյէ ճէհտ էթտիլէր :

16. Վէ թէքրար, անըն Ռապպըն էմրինէ կէօրէ պէրրիյէյէ չըգտըղընա վէ փիրինճ լէվէալար իւզէրինտէ գազըլան թէվարիի պէրապէր ալտըղընա տարըլտըլար : Անլէր՝ 0 պիզի սօյտը՝ տէտիլէր :

17. Վէ պէօյլէճէ անլէր պիզէ պուղզ էտիպ, պիզի էօլտիւրմէլէրինի, վէ պիզի սօյուպ թալան էթմէլէրինի, վէ միւմքին իմէրթէպէ պիզի հէլաք էթմէլէրինի էվլատլարընա թա՛լիմ էթտիլէր՝ պու սէպէպտէն անլէրին Նիֆայըն էվլատլարընա տօղրու էպէտի պիր՝ ատալէթլէրի վար իտի :

18. Վէ յայնի պու սէպէպտէն մէլիք լէման պու տիյարընա կէթիրտիյիմ գալմըմը թէլէֆ էթմէք իւզրէ հիլէ վէ եալան տէսիսէլէրի վէ կիւզէլ վա՛տլարըյլէ պէնի ալտաթտը : Վէ պիզ տիյարտա՝ պու գատար սէնէ էզիյէթ չէքտիք :

19. Վէ չիմտի պէն, Զէնիֆ, լէմանլըլարա տա՛իր գալմըմա ճիւմլէ պու չէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, պիլթիւն գուվվէթլէրիյլէ Ռապպա կիւվէնէրէք, մուհարէպէյէ չըգմալարը իչիւն անլէրի թէշվիգ էյլէտիմ : Իմտի անլէրլէ եիւզ պէ եիւզ ճէնքլէշտիք :

20. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պիզ անլէրի թէքրար տիյարըմըզտան սիւրտիւք՝ վէ անլէրի պէօյիւք գըրղըն իլէ վուրտըգ : Վէ անլէրտէն էօլէնլէր օլ գատար չօգ իտի քի անլէրի սայմատըգ :

21. Վէ պիզ տիյարըմըզա՝ ալտէթ էթտիք՝ վէ գալմըմ թէքրար սիւրիւլէր պէսլէմէյէ վէ եէրի թիմար էթմէյէ պաշատը :

22. Վէ չիմտի պէն իսթիյար օլտուղըմտան, հիւքիւմէթի օղուլլարըմտան պիրինէ թէվճիհ էյլէտիմ : Վէ գիյատէ եազմամ : Վէ Ռապպ գալմըմը միւպարէքլէսին : Ամին :

ՊԱՊ 11

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Զէնիֆ հիւքիւմէթի քէնտի օղուլարընտան պիրիսինէ, եա՛նի Նուհա թէվճիհ էթտի: Իմտի Նուհ անըն եէրինտէ սալթանաթ էթմէյէ պաշլատը. լաքին փէտէրինին եօլլարընտա երւրիւմէտի:

2. Զիրա իշթէ, օ Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էթմէտի. ֆազաթ քէնտի գալպինին արզուլարընա կէօրէ երւրիւտիւ: Վէ անըն չօգ գարըլարը վէ օտալըզլարը վար իտի: Վէ քէնտի գալմընըն կիւնահ իշլէմէսինէ վէ անլէրին Բապպըն ՚ինտինտէ քէօթիւլիւք էթմէլէրինէ սէպէպ օլտու: Պէլի՛ անլէր զինա էտիպ, հէր նէվ՛ կիւնահ իշլէտի:

3. Վէ օ անլէրին էմլագընտան պէշտէ պիր վէրկի թալէպ էթտի. անլէրին ալթուն, կիւմիւշ, տէմիր, զիֆ, պագըր վէ փիրինճլէրինտէն, վէ սէմիզ հայվանաթընտան, վէ հէր ճինս հուպսւպաթընտան պէշտէ պիրինի ալտը:

4. Վէ պուենուն ճիւմլէսինի քէնտինի վէ գարըլարընը վէ օտալըզլարընը վէ քեահինլէրինի վէ անլէրին գարըլարընը վէ օտալըզլարընը իտարէ էթմէք իշիւն ալտը. վէ պէօյլէճէ հիւքիւմէթին ումուրլարընը թէպտիլ էյլէտի:

5. Զիրա օ փէտէրինին թա՛եին էթտիյի քեահինլէրի թարտ էտիպ, անլէրին եէրինէ գալպլէրինտէ մաղրուր օլանլարը թախսիս էյլէտի:

6. Պէլի՛ պու եօլտա անլէր քէնտի թէնպէլլիք վէ փութփէրէսթլիք վէ զինաքեարըզլարընտա մէլիք Նուհ թարաֆընտան էհալի իւզէրինէ գօնուլան վէրկի իլէ պէսլէնտիլէր. վէ պէօյլէճէ գալմ ֆըսգը մուհաֆազա էթմէք իշիւն զիյատէսիլէ չալըշտըլար:

7. Պէլի՛ անլէր տախի փութփէրէսթ օլտուլար, չիւնքի անլէր մէլիյին վէ քեահինլէրին պաթըլ վէ միւտահին սէօզլէրինտէն ալտանտըլար. զիրա անլէրէ միւտահին շէյլէր սէօյլէտիլէր:

8. Վէ մէլիք Նուհ պիր չօգ կիւզէլ վէ վասի՛ պինալար եափտըրտը. վէ անլէրի կիւզէլ իշլէնմիշ աղաճլար իլէ, վէ հէր նէվ՛ գըյմէթլի շէյլէր իլէ, եա՛նի ալթուն վէ կիւմիւշ, տէմիր վէ փիրինճ, զիֆ վէ պագըր իլէ թէզեհին էյլէտի:

9. Վէ օ վասի՛ պիր սէրայ տախի ինչա էյլէտի. վէ անըն օրթաընտա պիր թախթ եափտը. վէ քեաֆֆէսի կիւզէլ աղաճտան օլարագ, ալթուն, կիւմիւշ վէ գըյմէթլի օլան հէր շէյ իլէ միւզէյլէն իտի:

10. Վէ օ՛ կիւզէլ աղաճ վէ պագըր վէ փիրինճ իլէ հէյքէլին տիվարըլարը իշինտէ հէր նէվ՛ կիւզէլ իշլէմէլէր եափմալարընը՝ իշճիլէրէ էմր էյլէտի:

11. Վէ հէփ սէտիրլէրտէն երւքսէք օլուպ պաշ քեա-
հինլէրէ մախսուս օլան սէտիրլէրի խասս ալթուռն իլէ թէզ-
եին էյլէտի: Վէ անլէր գաւմա եալան վէ պաթըլ սէօզ-
լէր սէօյլէր իքէն, վիւճիւտլէրինի վէ գօլլարընը իւզէրլէ-
րինէ տայայըպ ռահաթ էթմէլէրի իչիւն էօնլէրինէ կէօ-
խուս սիփէրի եափտըրտը:

12. Վէ հէյքէլէ եագըն պիր գուլէ պինա էթտիրտի,
պէլի՝ ղայէթ երւքսէք պիր գուլէ իտի. օլ գատար երւքսէք
քի՝ թէփէսինէ չըգտըղընտա, Շայլօմ տիյարընը, վէ հէմ
տախի կէմանլըլարտան թէմլիք էտիլէն Շէմլօն տիյարընը
կէօրէ պիլիր իտի. վէ էթրաֆտաքի պիւթիւն տիյարը պի-
լէ սէյր էտէ պիլիր իտի:

13. Վէ օ Շայլօմ տիյարընտա տախի չօգ պինալար եափ-
տըրտը. վէ Շայլօմ տիյարընըն շիմալ թարաֆընտաքի թէ-
փէ իւզէրինտէ ճէսիմ պիր գուլէ եափտըրտը: Պու թէփէ՝
նիֆայ էվլատլարընըն տիյարտան ֆիրար էթտիքլէրի վա-
գըթ թօփլանտըղլարը մահալ իտի: Վէ պէօյլէճէ օ քէնտի
գաւմընտան վէրկի նամը իլէ ալտըղը սէրվէթ իլէ պու շէյ-
լէրի եափտը:

14. Վէ օ գալպինի քէնտի սէրվէթի իւղէրինէ գօյուպ
վագթընը գարըլարը վէ օտալըղլարը իլէ շէհվանի պիր եօլ-
տա կէչիրտի. վէ անըն քեահինլէրի տախի վագըթլարընը
ֆահիշէլէր իլէ կէչիրտիլէր:

15. Վէ տիյարընէ էթրաֆընտա պաղ տիքիպ պիր մա՝սէ-
րէ եափտը. վէ չօգ շէրապ եափտըղընտան, օ վէ գաւմը
մէյխօր օլտուլար:

16. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անըն գաւմը թագըմ թագըմ
թարլալարընտա չալըշըր, վէ սիւրիւլէրինէ մուգալլէտ օ-
լուր իքէն կէմանլըլար իւզէրինէ հիւճիւմ էտիպ անլէրի գաթլ
էթտիլէր:

17. Վէ մէլիք նուհ անլէրի տէֆ՝ էթմէք իչիւն տի-
յարըն էթրաֆընա՝ասքէրլէր կէօնտէրտի. լաքին միգտարը
քիֆայէ կէօնտէրմէտի. վէ կէմանլըլար իւզէրինէ կէլիպ,
անլէրի վուրտուլար. վէ սիւրիւլէրինտէն նիչէլէրինի տի-
յարտան սիւրտիւլէր. պէօյլէճէ կէմանլըլար անլէրի հէլաք
էթմէյէ վէ յատավէթլէրինի իճրա էթմէյէ պաշլատըլար:

18. Վէ մէլիք նուհ քէնտի օրտուսընը անլէրէ գար-
շը կէօնտէրտի, վէ անլէրի կէրի սիւրտիւլէր, եախօտ պիր
միւտտէթ իչիւն անլէրի կէրի սիւրտիւլէր. պու սէպէպտէն
անլէր եաղմալարըյլէ շազ օլարազ կէրի տէօնտիւլէր:

19. Վէ շիմտի պու պէօյիւք ղալէպէ սէպէպինտէն ան-
լէր քէնտի գալպլէրինտէ մաղրուրլանտըլար. վէ քէնտի
գուլվէթլէրինտէն տօլայը իֆթիխար էտիպ տէտիլէր. Պիգ-
տէն էլլի քիշի կէմանլըլարըն պինլէրինէ գարշը տուրա

պիւրի. վէ պէօյէճէ անլէր իֆթիխար էտիպ գան տէօքմէքտէ վէ քէնտի պիրատէրլէրինին գանլարընջ տէօքմէքտէ սէվինտիլէր: Վէ պունուն ճիւմլէսի անլէրին փատիշահ վէ քեհահինլէրինին Ֆըսգը սէպէպինտէն օլտու:

20. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ արալարընտա Ապինատայ իսմինտէ պիր ատէմ վար իտի. վէ օ չըգըպ փէյղամպէրլիք էթմէյէ պաշլայարագ տէտի. իշթէ Բապպ պէօյէ պուլուրուր, վէ պանա պէօյէ էմր էտիպ տէտի. Կիտիպ պու գազմա սէօյլէ քի Բապպ պէօյէ պուլուրուր. Վայ՝ պու գազմա, գիրա պէն անլէրին մէքուհաթընը վէ Ֆըսգըլարընը վէ զինալարընը կէօրտիւմ. վէ թէվպէ էթմէտիքլէրի հալտէ, ղազապըմտա անլէրի զիյարէթ էտէճէյիմ:

21. Վէ թէվպէ էտիպ քէնտիլէրին Բապպ Ալլահնա տէօնմէտիքլէրի հալտէ, իշթէ պէն անլէրի տիւշմէնլէրինին էլլէրինէ թէսլիմ էտէճէյիմ. վէ էսարէթէ կէօթիւրիւլիւպ, տիւշմէնլէրինին էլլէրինտէն իզթիրապ չէքէճէքլէր տիր:

22. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ անլէր պէն, Բապպ, անլէրին Ալլահը օլտուղըմը, վէ ղապուր պիր Ալլահ օլտուղըմը, վէ գազմըմըն Ֆըսգընը զիյարէթ էտէր օլտուղըմը պիւլէճէքլէր տիր:

23. Վէ պու գազմ թէվպէ էտիպ քէնտիլէրին Բապպը Ալլահա տէօնմէյինճէ, էսիրլիյէ կէօթիւրիւլէճէքլէր տիր: Վէ գատիր օլան Բապպ Ալլահտան մա՛տա անլէրի գուրթարան օլմայաճագ տըր:

24. Պէլի՝ անլէր պանա նիտա էթտիքլէրինտէ, Ֆէրեատլարընը իշիթմէքտէ աղըր օլաճաղըմ. վէ տիւշմէնլէրինին էլլէրիլլէ վուրուլմալարընա միւսա՛տա էտէճէյիմ:

25. Վէ անլէր քէնտիլէրին Բապպը Ալլահա պիւթիւն գուվվէթլէ նիտա էտիպ, չուլ վէ քիւլտէ թէվպէ էթմէյինճէ, տու՛ալարընը իշիտիպ անլէրի սըգընթըլարընտան գուրթարմայաճաղըմ՝ տէյու Բապպ պուլուրուր. վէ օ պանա պէօյլէ էմր էթտի:

26. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ապինատայ պու սէօզլէրի անլէրէ սէօյլէտիքտէ, անա խըրալանըպ հայաթընա գաստ էթտիլէր. ամմա Բապպ անը անլէրին էլինտէն գուրթարտը:

27. Վէ չիմոի մէլիք նուհ Ապինատայըն էհալիյէ սէօյլէտիյի սէօզլէրի իշիթմէքլէ, օ տախի ղազապնաք օլուպ տէտի. Ապինատայ քի՛մ տիր քի պէնի վէ գազմըմը հիւքմ էյէսին եախօտ Բապպ քի՛մ տիր քի պու գազմ իւզէրինէ պէօյլէ պէօյիւք պէլա կէթիրէճէք տիր:

28. Ապինատայը պուրայա կէթիրմէնիզի էմր էտէրիմ քի անը էօլտիւրէյիմ. գիրա օ գազմըմըն եէքտիկէրիլլէ գազմա էթմէլէրի վէ արալարընտա միւնազա՛ա չըգար-

մագ իշիւն պու սէօզլէրի սէօյլէտի, պու սէպէպտէն անը էօլտիւրէճէյիմ:

29. Իմտի գաւմըն կէօզլէրի գափանտը, պու էճլտէն Ապինատայըն քէլամլարընա գարշը գալպլէրինի սէրթլէնտիրտիլէր. վէ պուենտան սօնրա անը թութմաղա ճէհտ էթտիլէր: Վէ մէլիք Նուհ Բապպըն քէլամը 'ալէյհինէ քէնտի գալպլինի սէրթլէշտիրիպ, քէօթիւ մու'ամէլէսինտէն թէվպէ էթմէտի:

ՊԱՊ 12

1. Վէ վագը' օլտու քի' իքի սէնէ սօնրա Ապինատայ թէպտիլ ի գըյաֆէթ իլէ արալարընա կէլտի, վէ անը թանըմատըլար. վէ արալարընտա փէյղամպէրլիք էթմէյէ պաշլայըպ տէտի. Բապպ պանա էմր էտիպ պէօյլէ տէտի. Ապինատայ կիթ, վէ պու պէնիմ գաւմըմա փէյղամպէրլիք էյլէ. զիրա անլէր քէլամլարըմ 'ալէյհինէ գալպլէրինի սէրթլէնտիրտիլէր. անլէր Փէնա իշլէրինտէն թէվպէ էթմէտիլէր. պու սէպէպտէն քէնտի ղազապըմտա անլէրի զիյարէթ էտէճէյիմ: Պէլի' շիտտէթլի ղազապըմտա քէնտիլէրին Փըսգ ու մէքրուհաթընտա անլէրի զիյարէթ էտէճէյիմ:

2. Պէլի' վայ' պու նէսլէ, զիրա Բապպ պանա' էլլէրինի ուզաթ վէ փէյղամպէրլիք էտիպ սէօյլէ. Բապպ պէօյլէ պուլուրուր. Պու նէսլ քէնտի Փըսգլարը սէպէպինտէն էսիրլէյէ կէօթիւրիւլէճէք. վէ եանազլարընա վուրուլաճագ. վէ ատէմլէրտէն սիւրիւլիւպ գաթլ օլուրաճագլար. վէ հավանըն գուշլարը վէ քէօփէքլէր վէ եապանի հայվանաթ անլէրին ճէսէտլէրինի թէլէֆ էտէճէքլէր տիր' տէտի:

3. Վէ մէլիք Նուհըն 'էօմրիւ սըճագ Փուրուրնա աթըլան էպվապ կիպի օլաճագ. վէ օ պէնիմ Բապպ օլտուղըմը պիլէճէք տիր:

4. Վէ վագը' օլաճագ քի' պու գաւմը աղըր պէլալար, եա'նի գըթլըգ վէ թա'ուրն իլէ վուրաճաղըմ. վէ անլէրի պիւթիւն կիւն հավլատաճաղըմ:

5. Պէլի' անլէրին արգալարընա եիւքլէր պաղլատաճաղըմ, վէ տիւրիզ մէրքէպ կիպի սիւրիւլէճէքլէր տիր:

6. Վէ արալարընա աօլու կէօնտէրէճէյիմ վէ անլէրի վուրաճագ տըրլար. վէ չարգ ըիւզկեարը իլէ տախի վուրուլաճագլար. վէ պէօճէքլէր տիյարլարընը թա'ճիզ էտիպ, հուպուպաթընը թէլէֆ էտէճէքլէր տիր:

7. Վէ անլէր պէօյիւք պիր թա'ուրն իլէ վուրուլաճագլար. վէ ճիւմլէ պու հիւքմլէր անլէրին Փըսգ ու մէքրուհաթլարը սէպէպինտէն օլաճագ տըր:

8. Վէ անլէր թէ՛վպէ էթմէտիքլէրի հալտէ անլէրի եէր եիւզիւնտէն քիւլլիւյէն հէլաք էտէճէյիմ. եինէտէ անլէր պիր թէ՛վարիիս պրազաճազլար. վէ պէն անը պու տի-յարը թէ՛մէլլիւք էտէճէք օլան սա"իր միլլէթլէր իչիւն մուհաֆազա էտէճէյիմ. վէ պէօյլէ էտէճէյիմ քի պու գաւ-մըն մէքրուհաթընը տիկէր միլլէթլէրէ պիւտիրէյիմ: Վէ Ապինատայ պու գաւմ 'ալէյհինէ չօզ փէյղամպէրլիք էյլէտի:

9. Վէ վագը' օլտու քի' անլէր անա դազապնաք օլտու-լար. վէ անը ալըպ փատիշանըն հուզուրուհա կէօթիւրտիւ-լէր. վէ անլէր մէլիյէ' իշթէ պիզ սէնին գաւմընա տա"իր Փէնա փէյղամպէրլիք էտէն պիր ատէմ կէթիրտիք. վէ Ալ-լահըն անլէրի հէլաք էտէճէյինի խապէր վէրիյօր' տէտիլէր:

10. Վէ հէմ տախի սէնին հայաթընա տա"իր Փէնա փէյ-ղամպէրլիք էտէր. սէնին 'էօմրիւնին' աթէշ Փուրուհնա աթըլան պիր էավապ կիպի օլաճաղընը սէօյլէր:

11. Վէ թէքրար, սէնին պիր չալը կիպի, հաթթա թարլատա հայվանաթըն գըրըպ այագլարը ալթընտա չիյնէ-տիքլէրի գուրու պիր չալը կիպի օլաճաղընը' սէօյլէր:

12. Վէ թէքրար' սէնին տիքէն չիչէքլէրի կիպի օլա-րազ, թամմ եէթիշտիյինտէ, ըիւզկեար թարաֆընտան պիւթիւն տիյարըն եիւզիւ իւզէրինէ սիւրիւլէճէյինի' սէօյ-լէր. վէ օ' Պանա Րապպ պէօյլէ տէտի' տէյէրէք 'իտտիա էտէր. վէ սէն թէ՛վպէ էթմէտիյին հալտէ, Փըսզըն սէպէ-պինտէն ճիւմլէ պու շէյլէրին սէնին իւզէրինէ կէլէճէյինի սէօյլէր:

13. Վէ շիմտի, էյ' մէլիք, սէն նէ՞ պէօյլիւք քէօթիւ-լիւք եափտըն. եախօտ սէնին գաւմըն նէ՞ պէօյլիւք կիւնահ իշլէտի քի Ալլահ թարաֆընտան եախօտ պու ատէմտէն հիւքմ օլուհալըմ:

14. Վէ էյ' մէլիք, իշթէ պիզ գապահաթընդ իզ. վէ սէն, էյ' մէլիք, սէն կիւնահ իշլէմէտին, իմտի պու ատէմ սէնին հագգընտա եալան սէօյլէմիշ, վէ պօշընա փէյղամ-պէրլիք էթմիշ տիր:

15. Վէ պիզ գուվվէթլի իզ. պիզ էսիրլիյէ տիւշար օլմայաճաղըզ. եախօտ տիւշմէնլէրիմիզտէն էսիր ալընմա-յաճաղըզ. պէլի սէն տիյարտա մուվաֆֆազ օլտուհ վէ մու-վաֆֆազ օլաճագըն:

16. իշթէ պու ատէմ պուրատա տըր, վէ անը սէնին էլինէ թէսլիմ էտէրիզ. սէն անա հիւսն ի իրատէթինէ-կէօ-րէ եափ' տէտիլէր:

17. Վէ մէլիք Նուհ Ապինատայը մահպէսէ աթտըրտը. վէ անա նէ էտէճէյինէ տա"իր իսթիշարէ էթմէք իչիւն քեա-հինլէրին ճէմ' օլմալարընը էմր էյլէտի:

18. Վէ անլէր մէլիյէ' Օ պուրայա կէթիրիւսին քի անա

սիւ՛ալ էտէլիմ՝ տէտիլէր: Վէ մէլիք անըն՝ անլէրին հու-
զուրընա կէթիրիւմէսինի էմր էթտի:

19. Վէ անլէր անը թութուպ իթթիհամ էթմէյէ սէ-
պէպ պուլմագ իւզրէ անա սիւ՛ալ էթմէյէ պաշլատըլար.
լաքին օ՝ անլէրէ ճէսարէթ իլէ սէօյլէտի, վէ հէր սիւ՛ալլա-
րընա ճէվապ վէրտիյի իչիւն շաշտըլար. զիրա օ անլէրին հէր
սիւ՛ալընա ճէվապ վէրտի. վէ ճիւմլէ սէօզլէրինտէ անլէրի
խէճիլ էյլէտի:

20. Վէ անլէրտէն պիրի անա՝ Մուհարրէր օլուպ փէ-
տէրիւմիզին թա՛լիւմ էթտիքլէրի պու քէլամլարըն մա՛նասը
նէ՞ տիր՝ տէտի:

21. Եա՛նի՝ Տաղլարըն իւզէրինտէ միւթտէ կէթիրէնին,
սէլամէթ թէպշիր էտէնին, խայրլը միւթտէ կէթիրէնին,
վէ խէլաս թէպշիր էտէնին, վէ Սիօնա՝ Ալլահըն սալթանաթ
էտիյօր՝ տէյէնին այագլարը նէ՛ կիւզէլ տիր:

22. Պէքճիլէրին՝ սէսլէրինի գալտըրըպ, պիրլիքտէ մէ-
սէրրէթ սէտասըլլէ թէրէննիւմ էտէճէքլէր. զիրա Բապ-
պըն՝ Սիօնը կէրի կէթիրտիյինի անլէր կէօզլէրիլլէ կէօրէճէք-
լէր տիր:

23. Էյ՝ Եէրուշալիմին խարէպլէրի, պիրլիքտէ մէսէր-
րէթ սէտասըլլէ թէրէննիւմ էտինիզ. զիրա Բապպ գաւմը-
նը թէսէլլի էյլէտի, Եէրուշալիմի խէլաս էյլէտի:

24. Բապպ քէնտի մուգատտէս գօլընը ճիւմլէ միւ-
լէթլէր էօնիւնտէ սըղատը. վէ պիւթիւն գէմինին ուճուճա
գատար Ալլահըմըզըն խէլասընը կէօրէճէքլէր տիր:

25. Վէ Ապինատայ անլէրէ տէտի. Սիզ քեհաչինլէր օ-
լուպ պու գաւմը թա՛լիւմ էթմէք վէ փէյղամպէրլիյին րու-
հունը անլաթմագ իտտի՛ասընտա իքէն, պու շէյլէրին մա՛-
նասընը պէնտէ՞ն մի պիւմէք իսթէրսինիզ:

26. Սիզէ տէրիւմ, վայ՝ Բապպըն Եօլլարընը պօզանլա-
րա, զիրա էյէր պու շէյլէրի անլայօր իսէնիզ, անլէրի թա՛-
լիւմէթմէմիչ սինիզ. պու սէպէպտէն Բապպըն Եօլլարընը
պօզտընըզ:

27. Գալլէրինիզի Փէհմէ չէվիրմէտիյինիզ իչիւն՝ ա-
լիւմ օլմատընըզ. իմտի պու էհալիյէ նէ՞ էօյրէթտինիզ:

28. Վէ անլէր՝ Պիզ Մուսանըն շէրի՛աթընը թա՛լիւմ է-
տէրիզ՝ տէտիլէր:

29. Վէ թէքրար օ անլէրէ տէտի. Էյէր Մուսանըն շէ-
րի՛աթընը թա՛լիւմ էտէր իսէնիզ, նիչիւ՞ն անը հըֆզ էթ-
մէգսինիզ: Նիչիւ՞ն գալպինիզի մալ իւզէրինէ գօրսընըզ:
Նիչիւ՞ն գինա էտիպ գուվվէթլէրինիզի Փահիշէլէրէ սարֆ
էտէրսինիզ, վէ պու գաւմըն կիւնահ իշլէմէսինէ սէպէպ օ-
լուրսընըզ, վէ Բապպ՝ պու գաւմ՝ ալէյհինէ կէլէճէք օլան

պէլա հագգընտա փէյղամպէրլիք էթմէք իշիւն պէնի կէօն-տէրմէյէ մէճպուր օլուր :

30. Պէնիմ հագիգաթը սէօյլէտիյիմի պիւմէ՞զ մի սի-նիգ : Պէլի՝ հագիգաթը սէօյլէտիյիմի պիւրսինիզ, վէ Ալ-լահըն՝ ինտինտէ թիթրէմէլիսինիզ :

31. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ Փըսգընըզ սէպէպինտէն վուրուլաճագսընըզ . գիրա՝ Պիզ Մուսանըն շէրիա՝թընը թա՝լիմ էտէրիզ՝ տէրսինիզ . վէ Մուսանըն շէրիա՝թընա տա՝իր նէ՞ պիւրսինիզ : Խէլաս Մուսանըն շէրիա՝թը վասիթասիյ-լէ կէլիթ մի . նէ՞ տէրսինիզ :

32. Վէ անլէր ճէվապէն՝ Խէլաս Մուսանըն շէրիա՝թը վասիթասիյլէ կէլիթ՝ տէտիլէր :

33. Վէ շիմտի Ապինատայ անլէրէ տէտի . էյէր Ալլա-հըն թէնպիհաթընը հըֆզ էտէրսէնիզ, իսէլաս օլաճագընը-զը պիւրիւրիմ : Պէլի՝ էյէր Բապպըն Սինա տաղընտա Մու-սայա թէսլիմ էթտիյի թէնպիհաթը հըֆզ էտէր իսէնիզ,

34. Եա՝նի, Պէն սէնի էսարէթ խանէսի օլան Մըսըր տի-յարընտան չըգարան Բապպ Ալլահըն իմ :

35. Հուզուրըմտա սէնին ղայրի իլահլարըն օլմասըն :

36. Քէնտին իշիւն փուլթ, եօգարըտա սէմատա՝ եա ա-շաղըտա զէմինտէ, եա զէմին ալթընտա սուլարտա պուլը-նան շէյլէրին հիշ պիրինին սուրէթինի եափմայասըն :

37. Շիմտի Ապինատայ անլէրէ՝ ծիւմլէ պու շէյլէրի իճրա էթտինի՞զ մի . պէն սիզէ՝ Խայր, անլէրի իճրա էթմէ-տինիզ՝ տէրիմ . վէ պու գալմա ճիւմլէ պու շէյլէրի իճրա էթմէսինի թա՝լիմ էթտինի՞զ մի . սիզէ՝ Խայր, էթմէտինիզ՝ տէրիմ :

ՊԱՊ 13

1. Վէ մէլիք պու քէլամլարը իշիթտիյինտէ, քէնտի քեահինլէրինէ՝ Պու ատէմի Հուզուրըմտան չըգարընըզ, վէ անը գաթլ էյլէյինիզ . գիրա անընլէ նէ՞ իշիմիզ վար, պու տիվանէ տիր՝ տէտի :

2. Վէ անլէր իլէրի կէլիպ էլլէրինի իւզէրինէ գօմա-ղա գաստ էթտիլէր :

3. Լաքին Ապինատայ անլէրի գարչըլայըպ՝ Պանա տօ-գուռնմայընըզ, գիրա էլլէրինիզի իւզէրիմէ գօր իսէնիզ, Ալ-լահ սիզի վուրաճագ տըր . չիւնքի պէնիմ սիզէ պէլան էթ-մէքլիյիմ իշիւն Բապպըն կէօնտէրտիյի խապէրի տահա սէօյլէմէտիմ, նէ տէ սիզին սիւ՝ալընըզա ճէվապ վէր-տիմ . պու սէպէպտէն Ալլահ շիմտի թէլէֆ էտիլմէքլիյիմէ միւսա՝ատէ էթմէզ :

4. Ամամ Ալլահ թարաֆընտան էմր օլունտուղըմ թէնպիհաթը իքմալ էթմէլիյիմ. պէն սիգէ հագիգաթը սէօյլէտիյիմ իչիւն պանա հիտտէթլէնիյօսընըզ: Վէ թէք-րար, սիգէ Ալլահըն քէլամընը սէօյլէտիյիմ իչիւն, պէնի տիվանէ՝ տէյու հիւքմ էթտինիզ:

5. Վէ Ապինատայ պու սէօզլէրի սէօյլէտիքտէն սօն-րա, մէլիք Նուհըն գավմը էլլէրինի իւզէրինէ գօմաղա ճէսարէթ էթմէտիլէր. զիրա Րապպըն Րուհու անըն իւզէ-րինտէ իտի: Վէ Մուսա Սինա տաղընտա Րապպ իլէ սէօյ-լէմէքտէ իքէն օլտուղը կիպի, անըն եիւզիւ տախի զիյա-տէսիլէ փարլատը:

6. Վէ Ապինատայ Ալլահ թարաֆընտան գուվվէթ վէ սէլահիլէթ իլէ սէօյլէտի, վէ սէօզլէրինի տէվամ էտիպ տէտի:

7. Պէնի էօլտիւրմէյէ գուվվէթինիզ օլմատըղընը կէօ-րիւյօսընըզ, պու սէպէպտէն պէշարէթիմի պիթիրիրիմ: Վէ կիւնահլարընըզա տա'իր հագիգաթը սէօյլէտիյիմտէն տօլայը եիւրէքլէրինիզին տէլինտիյինի հիսս էտիյօրըմ:

8. Պէլի՝ սէօզլէրիմ սիգի թէ՛ աճճիւլա, հայրէթ վէ զազապ իլէ տօլտուրուր:

9. Վէ իշթէ պէշարէթիմի պիթիրիրիմ. վէ անտէն սօնրա նէրէտէ պուլունսամ ֆարգ էթմէզ, անճագ խէլաս օլայըմ:

10. Լաքին սիգէ պու գատար տէրիմ. պունտան սօն-րա պանա հէր նէ էտէր իսէնիզ, կէլէճէք շէյլէրէ բէսմ վէ կէօլկէ օլաճագ տըր:

11. Վէ շիմտի Ալլահըն էմրլէրինին պագիսինի սիգէ օգուլաճաղըմ, զիրա անլէրին գալպլէրինիգտէ եազըլմա-մը իտիյինի տուլույօրըմ: Սիզ 'էօմրիւնիզին էն պէօյիւք գըսմը ֆըսգ օգուլուպ էօյրէթտիյինիզի անլայօրըմ:

12. Վէ շիմտի պէնիմ սիգէ՝ Քէնտին իչիւն փուլթ, եօգարըտա սէմատա, աշաղըտա գէմինտէ, եա գէմին ալ-թընտա. սուլարտա պուլունան շէյլէրին հիչ պիրինին սու-րէթինի եափմայասընըզ՝ տէտիյիմի տէր խաթր էթմէ'զ մի.սինիզ:

13. Վէ թէքրար, անլէրէ սէճտէ վէ 'իպատէթ էթ-մէյէսին. զիրա պէն սէնին Րապպ Ալլահըն զայուր պիր Ալլահ իմ, վէ պանա պուղզ էտէնլէրտէն՝ փէտէրլէրին կիւնահընը օղուլարտա իւչիւնճիւ վէ տէօրտիւնճիւ նէսլէ գատար արարըմ:

14. Վէ պէնի սէվիպ էմրլէրիմի հըֆզ էտէնլէրէ պին նէսլէ գատար մէրհամէթ կէօսթէրիրիմ:

15. Ալլահըն օլան Րապպըն իսմինի պիհուտէ եէրէ

զիբը էթմէյէսին. զիրա Րապպ քէնտի խամինի պիհուտէ ետէ՛ն զիբը էտէնի թէպրիր էթմէ՛զ :

16. Սէպթ կիւնիւնիւ թազտիս էթմէյի տէր խաթր էտինիզ :

17. Ալթը կիւն չալըչըպ հէր իշինի իշլէյէսին .

18. Ֆազաթ ետտինճի կիւն , սէնին Ալլահըն օլան Րապպըն սէպթ կիւնիւ տիր . օլ կիւն , նէ սէն , նէ օղլըն , նէ գըզըն , նէ գուլըն , նէ ճարիյէն , նէ հայվանըն , նէ գափուլարըն տախիլինտէ օլան միւսաֆիրին հիչ պիր իշ իշլէմէսին :

19. Զիրա Րապպ ալթը կիւնտէ սէմայը վէ գէմինի վէ տէնիզի վէ անլէրտէ պուլունանըն քեաֆֆէսինի խալգ էյլէտի . պու էճլտէն Րապպ սէպթ կիւնիւնիւ միւպարէքլէյիպ թազտիս էյլէտի :

20. Փէտէրինէ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էտէսին , թաքի սէնին Ալլահըն օլան Րապպըն սանա վէրտիյի տիյար իւզէրինտէ 'էօմրիւն ուզուն օլա :

21. Գաթլ էթմէյէսին :

22. Զինա էթմէյէսին : Սըրգաթ էթմէյէսին :

23. Գօնշունըն 'ալէյհինէ եալան շէհատէթ էթմէյէսին :

24. Գօնշունըն խանէսինէ թամա' էթմէյէսին . գօնշընըն գէվճէսինէ , եա գուլունա , եա ճարիյէսինէ , եա էօքիւզիւնէ , եա մէրքէպինէ , վէ գօնշունըն հիչ պիր շէյինէ թամա' էթմէյէսին :

25. Վէ Ապինատայ պու սէօզլէրի պիթիրտիքտէն սօնրա , անլէրէ՝ Պու գավմա ճիւմլէ պու շէյլէրի իճրա էտիպպ , պու էմրլէրինի հըֆզ էթմէլէրինի թալիմ էթտինի'ղ մի' տէտի :

26. Պէն սիզէ՝ խայր , տէրիմ . զիրա պէօյլէ էթմէ իտինիզ , Րապպըն պու գավմ հագգընտա պէլա փէյդամպէրլիք էթմէք իշիւն պէնի կէօնտէրմէյէ սէպէպի օլմայաճագ իտի :

27. Վէ շիմտի , Մուսանըն շէրի'աթը վասիթասիյլէ խէլաս կէլիր իտիյինի սէօյլէտինիզ : Պէն սիզէ տէրիմ քի՝ շիմտիլիք Մուսանըն շէրի'աթընը հըֆզ էթմէնիզ էլգէմ տիր . լաքին սիզէ՝ Վագըթ կէլէճէք քի Մուսանըն շէրի'աթընըն հըֆզ էտիլմէսինէ արթըզ լիւզիւմ գալմայաճագ տըր՝ տէրիմ :

28. Վէ թէքրար , խէլաս եալընըզ շէրի'աթ վասիթասիյլէ կէլմէզ , վէ պիզզաթ Ալլահըն քէնտի գավմընըն կիւնազ վէ ֆըպզը իշիւն իճրա էտէճէյի քէֆարէթ օլմայընճա , Մուսանըն շէրի'աթը վար իքէն պիլէ , եինէ անլէր մութլագա հէլագ օլաճագլար իտի :

29. Վէ շիմտի սիզէ տէրիմ քի՝ Պէն ի իսրայէլէ պիր

չէրի'աթըն, հաթթա փէք սըգը պիր շէրի'աթըն վէրիւմէսի վաճիպ իտի. զիրա անլէր սէրքէշ, կիւնահ իշլէմէյէ չապըգ, վէ քէնտիլէրին Ռապպը օլան Ալլահը տէր խաթր էթմէյէ աղըր պիր գավմ իտիլէր:

30. Իմտի անլէրէ պիր շէրի'աթ, պէլի՝ իճրա'աթ վէ 'այիլէր իլէ հավի օլան պիր շէրի'աթ վէրիլտի. պու շէրի'աթ իսէ, կիւն պէ կիւն Ալլահը վէ անա տօղրու օլան պօրճլարընը անլէրէ տէր խաթր էթտիրմէք իշիւն գավի սուրէթտէ հըֆը օլունմալը իտի:

31. Լաքին իշթէ ճիւմէ պու շէյլէր կէլէճէք օլան շէյլէրին ըսմի տիր:

32. Շիմտի անլէր շէրի'աթը անլտալլա՞ր մը. պէն սիգէ՝ Ուայր, տէրիմ. հէր ատէմ շէրի'աթը անլամատը. զիրա անլէր՝ Ալլահըն վասիթասիլլէ կէլէն գուրթուլ ուշ օլմայընճա, հիշ պիր քիմսէ խէլաս օլմայաճաղընը անլամատըլար:

33. Զիրա իշթէ, Մուսա Մէսիհին կէլէճէյինէ, վէ Ալլահըն քէնտի գավմընը գուրթարաճաղընա տա'իր փէյգամպէրլիք էթմէտի մի. հաթթա տիւնեանըն իպթիտասընտան պէրու փէյղամպէրլիք էթմիշ օլան հէր փէյղամպէր, պու շէյլէրէ տա'իր ազ եա զիյատէ փէյղամպէրլիք էթմէտի մի:

34. Վէ անլէր Ալլահըն պիզգաթ պէն ի ատէմ արասընա էնիպ, ինսան շէքլինի իւզէրինէ ալարագ, եէր եիւզիւ իւզէրինտէ պէօյլիք գուվլէթ իլէ կէզէճէյինի պէյան էթմէտիլէր մի:

35. Պէլի՝ անլէր՝ անըն պիզգաթ էզիյէթ վէ իզթիրապ շէքիպ, էմվաթըն գըյամէթինի վուգուլա կէթիրէճէյինի սէօյլէմէտիլէր մի:

ՊԱՊ 14 (Իշ-Է- 53)

1. Վէ իշա'եա տախի պէօյլէ տէմէ՞ղ մի, Վէրտիլիմիզ խապէրէ քի՞մ ինանըր, վէ Ռապպըն գօլը քիմէ՞ աշիքեար օլտու:

2. Զիրա անըն էօնիւնտէ նագիք Փիտան, վէ գուրու եէրտէն չըգան քէօք կիպի պիթէճէք տիր. անըն հիյէթի վէ ճէմալը եօգ տըր. վէ անը կէօրտիլիւմիղտէ, անըն հազգէտիլէճէք կիւզէլլիլի եօգ տըր:

3. Օ ատէմլէրտէն թահգիր վէ ըէտտ օլունուր, տէրտ սահիպի վէ էլէմէ տիւշար տըր. վէ պիզ քէնտիսինտէն կէօյա եիւզիւմիւզիւ չէվիրտիք, թահգիր օլունտու, վէ անա ի'թիպար էթմէտիք:

4. Հագիգաթէն օ հլէմլէրիմիզի եիւքլէնտի վէ տէրտլէրիմիզի կէօթիւրտիւ. եինէ պիզ անը իզթիրապա կիրիթթար օլմուշ, Ալլահ թարաֆընտան վուրուլմը, վէ մէշագգաթ չէքմիշ սայտըգ :

5. Օ իսէ 'իսեանլարմըզ իչիւն եարալանտը, կիւնահլարմըզ իչիւն վուրուլտը. սէլամէթիմիզին թէտիպի աւնըն իւզէրինտէ իտի, վէ անըն պէրէլէրիյլէ պիզ շիֆա պուլտըգ :

6. Ճիւմլէմիզ գօյուն կիպի եօլը շաշըրմը իտիք, հէր պիրիմիզ քէնտի եօլունա տէօնմիւշ իտիք: Վէ Րապպ ճիւմլէմիզին կիւնահլըն անա եիւքլէթտի:

7. Էզիլտի վէ իզթիրապ չէքտի, եինէ ազգընը աշմամատը. պօղազլանմաղա կէօթիւրիւլէն գօյուն կիպի, վէ գըրգըճըլարըն էօնիւնտէ սիւքիւթ կիտէն գօյուն կիպի աղընը աշմատը:

8. Մահպէստէն վէ հիւքմտէն ալընտը. վէ անըն նէսլինի քիմ պէյան էտէճէք տիր. զիրա օ հայաթտա օլանլարըն տիյարընտան քէսիլտի. գավմընըն թէճավուզը իչիւն վուրուլտու :

9. Օ գապընը շէրիւլէր իլէ եափտը, վէ էօլիւմինտէ գէնկինլէր իլէ օլտու. չիւնքի կիւնահ իչլէմէտի վէ աղընտա հիլէ պուլընմատը:

10. Եինէ տէ Րապպ անըն եարալանմասընա միւսա'ատէ էթտի, անը էլէմէ տիւշար էլլէտի. սէն անըն ճանընը կիւնահ իչիւն գուրպան էթտիյինտէ, զիւրիյէթինի կէօրէճէք, կիւնլէրի ուզատըլաճագ, վէ Րապպըն միւրատը անըն էլինտէ մուվաֆֆագ օլաճագ տըր:

11. Ճանընըն էմէլինի կէօրուպ իօջնուտ օլաճագ, սալիհ գուլըմ քէնտի մա'լիւմաթըյլէ չօգլարը թէպրիյէ էտէճէք, զիրա անլէրին կիւնահլարընը քէնտիսի եիւքլէնէճէք տիր:

12. Ճանընը էօլիւմէ թէսլիմ էթտի վէ կիւնահքեարլար իլէ սայըլտը, վէ չօգլարըն կիւնահլարընը գալտըրտը. վէ թէճավուզ էտէնլէր իչիւն չէֆա'աթ էլլէտիյինտէն, պէն անա պէօլիւքլէր իլէ հիսսէ վէրէճէյիմ, վէ գուվլէթլիլէր իլէ եաղմա թագսիմ էտէճէք տիր:

ՊԱՊ 15

1. Շիմտի Ապինատայ անլէրէ՝ Քեաշքի Ալլահըն պիզգաթ պէն ի ատէմ արասընա կէլէճէյինի, վէ քէնտի գավմընը գուրթարաճաղընը անլայա իսինիզ՝ տէտի:

2. Վէ օ թէնտէ սաքին օլտուղը իչիւն իպն Ուլլահ

թէամիյէ օլունաճագ արը . վէ թէնինի փէտէրին իրատէթինէ միւթի՝ գըլտըղը իչիւն , հէմ Փէտէր հէմ Օղուլ օլտու :

3. Օ Փէտէր տէնիլտի՝ չիւնքի Ալլահըն գուվվէթի վասիթասիյլէ տօղտու . վէ թէն սէպէպինտէն Օղուլ տէնիլտի . պէօյլէճէ օ հէմ Փէտէր հէմ Օղուլ օլտու :

4. Վէ անլէր պիր Ալլահ տըրլար . պէլի՝ սէմա վէ զէմինին ասըլ էպէտի փէտէրի տիրլէր :

5. Վէ պէօյլէճէ թէն րուհա թապի՝ տիր , եախօտ Ալլահ պիր օլտուղընտան , վէ Օղուլ փէտէրէ թապի՝ օլուպ , թէճըրիւպէյէ տիւշար օլուր իսէ տէ , թէճըրիւպէյէ միւսա՝ատէ էթմէզ , լաքին գաւմտան իսթիւզա օլունմաղա , վուրուլմաղա , գօվուլմաղա վէ րէտտ օլունմաղա միւսա՝ատէ էտէր :

6. Վէ պու ճիւմլէտէն , վէ պէն ի ինսան արասընտա նիչէ գուվվէթլի միւ՝ճիզէլէր իճրա էթտիքտէն սօնրա , իշա՝եանըն տէտիյի կիպի գըրգըճըլարըն էօնիւնտէն սիւքիւթ էտէն գօյուլն կիպի աղղընը աչմայարագ կէօթիւրիւլէճէք տիր :

7. Պէլի՝ պէօյլէճէ օ կէօթիւրիւլէճէք , իաշա կէրիլէճէք , վէ գաթլ օլունաճագ . վէ թէն էօլիւմէ գատար միւթի՝ օլուր , վէ օլլուն իրատէթի փէտէրին իրատէթինտէ զարգ օլուր :

8. Վէ պէօյլէճէ Ալլահ էօլիւմ իւզէրինէ զալէպէ էթտիյինտէն , էօլիւմիւն պէնտլէրինի գըրար , վէ պէն ի ատէմ իչիւն շէֆա՝աթ էյլէմէք գուվվէթինի Օղուլա վէրիր :

9. Օ դայէթ մէրհամէթլի օլարագ սէմայա չըգար . օ պէն ի ատէմէ տօղրու շէֆագաթ իլէ մէմլու օլուպ անլէրին վէ ՝ատալէթին մա՝պէյնինտէ տուրուր . անլէրին կիւնահ վէ թէճաւուզընը քէնտի իւզէրինէ ալտըղընտան , էօլիւմիւն պէնտլէրինի գըրար , վէ անլէրի Ֆիտիյէ իլէ գուրթարըպ , ՝ատալէթին մաթլուպաթընը իքմալ էտէր :

10. Վէ շիմտի սիզէ տէրիմ . Անըն նէսլինի քի՞մ պէյան էտէճէք . իշթէ անըն ճանը կիւնահ իչիւն գուրպան օլմուշ օլտուղընտան , գիւրրիյէթինի կէօրէճէք տիր : Վէ շիմտի նէ՞ տէրսինզ , անըն գիւրրիյէթի քի՞մ օլաճագ տըր :

11. իշթէ պէն սիզէ տէրիմ քի՞ ձիւմլէ մուգատտէս փէյղամպէրլէրին սէօզլէրինի իշիտէնլէր , վէ րապալըն կէլիշի հագգընտա փէյղամպէրլիք էտէն ճիւմլէ փէյղամպէրլէրին սէօզլէրինի տինլէյնլէր , վէ րապալըն քէնտի գաւմընը գուրթարաճաղընա ինանանլար , վէ քէնտի կիւնահլաւընըն ՝աֆվը իչիւն օլ կիւնէ պագանլարըն քեաֆֆէսի անըն գիւրրիյէթի վէ Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւն միրաստարլարը տըրլար :

12. Զէրա կիւնահլարընը թաշըտըղը , վէ թէճաւուզ-

լարենտան գուրթարմագ իւզրէ անլէր իչիւն էօլտիւյիւ քիմսէլէր պուռնլար տըր․ վէ շիմտի անլէր անըն գիւրըրիյէթի տէյի՞ մի տիրլէր :

13. Պէլի՛ թէճափուզա տիւմէյէն, վէ աղզընը փէյդամպէրլիք էթմէք իչիւն աչան հէր փէյդամպէր, ես՛նի՛ տիւնեանըն իպթիտառընտան պէրու հէր՝ աղիզ փէյդամպէր անըն գիւրըրիյէթի տէյի՞ մի տիր :

14. Սէլամէթ թէպշիր էտէնլէր, վէ խայրլը միւժտէ կէթիրէնլէր, վէ խէլաս թէպշիր էտէնլէր, վէ Սիօնա՝ Սէնին Ալլահըն սալթանաթ էտէր՝ տէյէնլէր պուռնլար տըր :

15. Վէ տաղլարըն իւզէրինտէ անլէրին ալագլարը նէ՛ կիւզէլ տիրլէր :

16. Վէ թէքրար, տաղլար իւզէրինտէ էլան սէլամէթ թէպշիր էտէնլէրին ալագլարը նէ՛ կիւզէլ տիրլէր :

17. Վէ թէքրար, պուռնտան սօնրա, պէլի՛ պու վագըթտան թա էպէտիյէ գատար սէլամէթ թէպշիր էտէնէք օլանլարըն ալագլարը տաղլար իւզէրինտէ նէ՛ գատար կիւզէլ տիրլէր :

18. Վէ իշթէ սիզէ՝ Նալընզ պու տէյիլ տիր՝ տէրիմ : Զիրա խայրլը միւժտէ կէթիրէն, վէ սէլամէթ թէ՛սիս էտէն, պէլի՛ քէնտի գավմընը գուրթարան վէ քէնտի գավմընա խէլաս իհսան էտէն Րապպըն ալագլարը տաղլար իւզէրինտէ նէ՛ գատար կիւզէլ տիր :

19. Վէ սիզէ տէրիմ քի, աիւնեանըն թէ՛սիսինտէն պէրու հազըրլատըղը, վէ քէնտի գավմըն իչիւն իճրա էթտիյի գուրթուլուզ վուգու՛ա կէլմէզսէ իտի, պիւթիւն ինսան ճինսի հէլաք օլուր իտի :

20. Լաքին իշթէ էօլիւմին պէնտլէրի գըրըլաճագ, վէ Օղուլ սալթանաթ էտիպ, էմվաթ իւզէրինէ գուվլէթի օլաճագ․ պու եօլ իլէ էմվաթըն գըյամէթինի վուգու՛ա կէթիրէնէք տիր :

21. Վէ պիր գըյամէթ, հաթթա պիր իլք գըյամէթ, պէլի՛ եաշամըշ օլանլար, վէ եաշայանլար վէ թա Քրիստոսըն (գիրա օ պէօլէ թէսմիյէ օլունաճագ տըր), գըյամէթինէ տէյին եաշայաճագ օլանլարըն պիր գըյամէթի օլաճագ տըր :

22. Շիմտի ճիւմլէ փէյդամպէրլէր, վէ անլէրին քէլամլարընա իման էտէնլէրին, եախօտ Ալլահըն էմրինի հըֆղ էտէնլէրին քեաֆֆէսի իլք գըյամէթտէ չըգաճագլար տըր․ պուռնլար իլք գըյամէթ տիրլէր :

23. Անլէր քէնտիլէրինի գուրթարան Ալլահ իլէ իգամէթ էթմէք իչիւն գալտըրըլաճագլար տըր : Պու եօլ իլէ մէվթին պէնտլէրինի գըրան Քրիստոս վասիթասիյլէ էպէտի հայաթա մալիք օլաճագլար տըր :

24. Վէ իւք գըյամէթէ Հիսսէտար օլանլար պունլար տըր. վէ Գրիստոս կէլմէզտէն էվվէլ քէնտիլէրէ խէլաս թէպչիր օլունմատըղընտան ճէհալէթտէ վէֆաթ էտէնլէր պունլար տըր: Վէ պէօյլէճէ Բապպ պունլարըն ի'ատէսինի հուսուլէ կէթիրիր, վէ անլէր պիրինճի գըյամէթտէն Հիսսէտար օլունլար, եախօտ Բապպ անլէրի գուրթարտըղընտան էպէտի հայաթա նա'իլ օլունլար:

25. Վէ քիւչիւք չօճուզլար տախի էպէտի հայաթա մալիք տիրլէր:

26. Լաքին իշթէ Ալլահըն 'ինտինտէ գօրգուպ թիթ-րէյինիզ, վէ թիթրէմէքլիյինիզ իճապ էտէր. չիւնքի Բապպ՝ քէնտիսինէ գարչը 'ասի օլուպ, քէնտի կիւնահընտա էօլէնի գուրթարմազ. պէլի՝ տիւնեանըն իպթիտասընտան պէրու քէնտի կիւնահլարընտա էօլէնլէր վէ իրատէթ իլէ Ալլահա գարչը 'ասի օլանլար, վէ Ալլահըն թէնպիհաթընը պիլիպ տէ անլէրի հըֆզ էթմէյնլէր, իշթէ պիրինճի գըյամէթտէն Հիսսէտար օլմայաճազ օլանլար պունլար տըր:

27. Պու սէպէպտէն թիթրէմէլի տէյիլ մի իտինիզ. չիւնքի խէլաս պէօյլէլէրէ կէլմէզ, վէ Բապպ պէօյլէլէրի գուրթարմազ. վէ նէ տէ Բապպ պէօյլէլէրի գուրթարա պիլիր. գիրա օ քէնտինի ինքեար էտէմէզ, վէ 'ատալէթէ մուղայիր հարէքէթ էտէմէզ:

28. Վէ շիմտի սիզէ տէրիմ. Բապպըն խէլասը հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գաւմա թէպչիր օլունաճազ տըր:

29. Եա' Բապպ, սէնին պէքճիլէրին քէնտի սէտալարընը գալտըրըպ, պիրլիքտէ մէսէրրէթ սէտասիլլէ թէրէննիւմ էթսինլէր. գիրա անլէր՝ Բապպըն՝ Սիօնը կէրի կէթիրտիյինի կէօզլէրիլլէ կէօրէճէքլէր տիր:

30. Էյ՝ Եէրուշալիմ խարէպէլէրի, մէսէրրէթ սէտասըլլէ պիրլիքտէ թէրէննիւմ էտինիզ. գիրա Բապպ քէնտի գաւմընը թէսէլլի էթտի, վէ Եէրուշալիմի գուրթարտը:

31. Բապպ մուգատտէս գօլընը ճիւմլէ միլլէթլէրին կէօզլէրի էօնիւնտէ սըղատը, վէ գէմինին ճիւմլէ ուճլարը անըն խէլասընը կէօրէճէքլէր տիր:

ՊԱՊ 16

1. Վէ շիմտի Ապինատայ պու քէլամլարը սէօյլէտիքտէն սօնրա, էլինի ուզատըպ տէտի. Վագըթ կէլիր քի հէր քէս Բապպըն խէլասընը կէօրէճէք տիր. վէ հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գաւմ կէօզլէրի իլէ կէօրէճէք, վէ Ալ-

լահըն հիւքմէշրի 'ատիլ օլտուգլարընը անըն 'ինտինտէ իգ-րար էտէճէքլէր տիր :

2. Օլ գէման Փասըգլար տէֆ' էտիլէճէք, վէ հավլա-մաղա, պաղըրմաղա, աղլամաղա վէ տիշ գընըրտաթմաղա սէպէպլէրի օլաճագ. վէ Րապպըն սէտասընը տինլէմէտիք-լէրի իշիւն պէօյլէ օլաճագ տըր. պու սէպէպտէն Րապպ ան-լէրի գուրթարմաղ :

3. Զիրա անլէր ճիսմանի վէ շէյթանի տիրլէր. վէ շէյ-թանըն անլէր իւգէրինէ գուվվէթի վար տըր. պէլի՝ շօլ գա-տիւմ եըլան քի իլք վալիտէյնիմիզի ալտաթտը, վէ տիւշմէ-լէրինէ սէպէպ օլտու, վէ ինսան ճինսինին ճիսմանի, շէհ-վանի վէ շէյթանի օլմալարընա, վէ խայր ու շէրրի պիւմէլէ-րինէ, վէ շէյթանա թապի՝ օլմալարընա սէպէպ օլտու :

4. Պէօյլէճէ պիւթիւն ինսան ճինսի զայ՝ օլտու. վէ է-յէր Ալլահ քէնտի գաւմընը անլէրին զայ՝ օլմուշ վէ տիւշ-միւշ հալընտան գուրթարմաղսա իտի, անլէր իլ էլ էպէտ հէ-լաք օլուր իտի :

5. Լաքին տէր խաթր էտինիզ քի՝ հէր քէնտի ճիսմա-նի թապի՝աթընա կէօրէ տէվամ էտէն, վէ Ալլահա գարշը կիւնահ վէ Ֆէսատ եօլունտա եիւրիւյէն քիմսէ քէնտի տիւշ-միւշ հալընտա գալըր, վէ շէյթան անըն իւգէրինտէ հէր գուվվէթի իճրա էտէր : Պու էճլտէն կէօյա՝ գուրթուլուշ իճրա օլունմամըշ տըր կիպի օ Ալլահա տիւշմէն օլուր. վէ շէյթան տախի Ալլահա տիւշմէն տիր :

6. Վէ չիմտի էյէր Քրիստոս տիւնեայա կէլմէմիշ օլ-սա իտի, (կէլէճէք շէյլէրի կէօյա չիմտի կէլմիշ կիպի սէօյ-լէրիմ), գուրթուլուշ օլամաղ իտի :

7. Վէ էյէր մէգարըն դալէպէսի օլմամասը, վէ էօլիւ-միւն տիքէնի պուլունմամասը իշիւն Քրիստոս էմվաթտան գըյամ էթմէմիշ օլսա իտի, եախօտ էօլիւմին պէնտլէրինի գըրմաղսա իտի՝ գըյամէթ օլամաղ իտի :

8. Լաքին պիր գըյամէթ վար տըր. պու սէպէպտէն մէգարըն դալէպէսի եօգ տըր, վէ էօլիւմին տիքէնի Քրիս-տոստա դարգ օլտու :

9. Քրիստոս տիւնեանըն նուրը վէ հայաթը տըր. պէլի՝ սօնսըզ վէ ասլա գարարամաղ պիր նուր տըր. վէ հէմ տա-խի՝ օ սօնսըզ պիր հայաթ տըր, վէ արթըգ էօլիւմ օլամաղ :

10. Հաթթա պու Փանի էօլիւմսիւզլիւյիւ կիյէճէք, վէ պու չիւրիւքլիւք չիւրիւքսիւզլիւյիւ կիյէճէք, վէ կերէք էյի կերէք քէօթիւ քէնտի՝ 'ամէլլէրինէ կէօրէ Ալլահ թա-րաֆընտան հիւքմ օլունմագ իւզըրէ անըն մահքէմէսի էօ-նիւնտէ տուրտուրուլաճագ տըր :

11. Էյէր անլէր էյի իսէ, էպէտի հայաթ վէ մէսէրրէթ գըյամէթինէ, վէ էյէր Փէնա իսէ, էպէտի հիւքմիւն գը-

յամէթինէ կիտիպ, անլէրի քէնտիսինէ թապի՝ էտէն շէյ-թանա թէսլիմ օլունաճազլար սըր. վէ անլէրին հիւքմիւ պու սըր:

12. Անլէր տա՞իմա քէնտի ճիսմանի իրատէթ վէ ար-գուլարընա կէօրէ հարէքէթ էթտիլէր. վէ մէրհամէթ գօլ-լարը անլէրէ տօղրու ուզատըլմը իքէն՝ Րապպա ասլա տու՝ա էթմէտիլէր. զիրա մէրհամէթ գօլլարը անլէրէ տօղրու ուզատըլտը իսէ տէ, անլէր իսթէմէտիլէր. անլէրին կիւ-նահլարը քէնտիլէրինէ իսպար օլունսու, եինէտէ անլէրի թէրք էթմէք իսթէմէտիլէր. թէվպէ էթմէլէրի էմր օլուն-տուլար, եինէտէ թէվպէ էթմէք իսթէմէտիլէր:

13. Վէ շիմտի սիդ, կիւնահլարընըզտան թիթրէյէրէք թէվպէ էթմէյէ, վէ եալընըզ Քրիստոս վասիթասիյլէ խէ-լաս օլա պիլէճէյինիդի տէր խաթր էթմէյէ պօրճու տէյի՛լ մի սինիդ:

14. Իմտի էյէր Մուսանըն շէրի՛աթընը թա՛լիմ էտէր-սէնիդ, անըն կէլէճէք շէյլէրին կէօլկէսի օլտուղընը տախի թա՛լիմ էտինիդ:

15. Անլէրի թա՛լիմ էտինիդ քի՝ խէլաս ասլ էպէտի փէտէր օլան Րապպ Քրիստոս վասիթասիյլէ կէլիւ: Ամին:

ՊԱՊ 17

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ապինատայ պու սէօզլէրի պի-թիրտիյնտէ, փատիշահ քեահինլէրէ՝ անը ալըպ էօլտիւր-մէլէրինի էմր էյլէտի:

2. Լաքին արալարընտա Ալմա իսմինտէ պիր ատէմ վար իտի. մէրգուճ նիֆայ նէսլինտէն իտի: Վէ օ կէնճ պիր ա-տէմ իտի. վէ Ապինատայըն սէօյլէտիյի սէօզլէրինէ ինանտը. զիրա Ապինատայ անլէրէ գարշը շէհատէթ էթտիյի Ֆըսգ-լարընա տա՞իր խապէրտար իտի. պու էճլտէն Ալմա փատի-շահա՝ Ապինատայ իւզէրինէ դազապլանմայըպ, սէլամէթլէ սալը վէրիսին՝ տէյու բիճա էթմէյէ պաշլատը:

3. Լաքին փատիշահ տահա զիյատէ դազապլանտը. վէ Ալմայը արալարընտան տէֆ՝ էթտիրտի. վէ գաթլ էթմէլէ-րի՝ իչիւն գուլլարընը անըն արտընճա կէօնտէրտի:

4. Լաքին Ալմա անլէրին հուզուրընտան ֆիրարէթտի, վէ պուլամասընլար՝ տէյու քէնտինի կիզլէտի. վէ սագլան-տըղը չօգ կիւն էսնասընտա Ապինատայըն ճիւմլէ սէօյլէտի-յի սէօզլէրինի եազտը:

5. Վէ վագը՝ օլտու քի փատիշահ քէնտի մուհաֆըզ-լարըյլէ Ապինատայը իհաթէ էթտիրտի. վէ անլէր անը ալըպ, պաղլայարագ մահպէսէ աթտըլար:

6. Վէ քեահինլէրիյէ իսթիշարէ էթմիշ օլարագ, իւշ կիւն սօնրա անը թէքրար հուգուրընա կէթիրթտի:

7. Վէ փատիշահ անա՝ Ապինատայ սէնին՝ ալէյհինէ շիքայէթ պուլտըգ, վէ սէն էօլիւմէ միւսթահագգ սըն՝ տէտի:

8. Զիրա սէն՝ Ալլահ պիգգաթ պէն ի ատէմ արառընա էնէճէք տիր՝ տէտին. պու սէպէպտէն էյէր պանա վէ գաւմմըմ իւգէրինէ կէլէճէք օլան պէլայա տա՞իր սէօյլէտիյին սէօզլէրի կէրի ալմագ իսէն, գաթլ էտիլէճէք սին:

9. Վէ Ապինատայ անա տէտի. Պէն սիգէ տէրիմ, սանա վէ գաւմընա տա՞իր սէօյլէտիյիմ սէօզլէրի կէրի ալմամ, զիրա տօղրու տըրլար. վէ անլէրին հագգ օլտուգլարընը պիւմէնիգ իշիւն էլլէրինիգէ տիւշմէքլիյիմէ միւսա՝ատէէթտիմ:

10. Պէլի՝ հաթթա էօլիւմ տէրէճէսինէ գատար պիլէ սէօզլիւմիւ կէրի ալմամ, վէ անլէր՝ ալէյհինիգտէ շահիտ կիպի տուրաճագ տըր: Վէ էյէր պէնի գաթլ էտէրսէնիգ, սուշսուգ գան տէօքմիւշ օլաճագսընըգ. վէ եէվմ իւլ ախըրտա պու տախի՝ ալէյհինիգէ շէհատէթ օլաճագ տըր:

11. Վէ շիմտի, մէլիք նուհ անըն սէօզլէրինտէն գօրգարագ անը գօյ վէրմէք իսթէտի, չիւնքի Ալլահըն հիւքմլէրինին իւգէրինէ կէլմէսինտէն գօրգտու:

12. Լաքին քեահինլէր անա գարշը սէսլէրինի գալտըրըպ, անը իթթիհամ էթմէյէ պաշլատըլար. վէ՝ Պու ատէմ փատիշահը թահգիր էթտի՝ տէտիքլէրինտէ, փատիշահ անա տահա գիյատէ գազապլանտը, վէ անը գաթլօլունմաղա թէսլիմ էյլէտի:

13. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր անը ալտըլար, վէ էօլտիւրմէք իշիւն անը աթէշ իլէ եագտըլար:

14. Վէ ալէվլէր անը եագմաղա պաշլատըղընտա, օանլէրէ նիտա էտէրէք տէտի.

15. Իշթէ պանա իճրա էթտիյինիղ միսիլլիւ, սիգին զիւրիլէթինիղ Րապպ Ալլահըն խէլասընա ինանան նիշէ քիմսէլէրի պէօյլէ աթէշ աղըսը իլէ եագաճագլար տըր:

16. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ սիգ Փըսգընըգ սէպէպինտէն հէր նէվ՝ իլլէթ իլէ վուրուլաճագսընըգ:

17. Վէ սիգ հէր ճիհէթլէ տէօյիւլէճէքսինիգ. վէ պիր եապանի սիւրիւ՝ եապանի վէ ազղըն հայվանլարտան սիւրիւտիւյիւ կիպի, սիգ տախի էօթէ պէրի տաղըլըպ սիւրիւլէճէքսինիգ:

18. Վէ օլ կիւնտէ ավլանըպ տիւշմէնլէրինիգին էլլէրիլէ թութուլաճագսընըգ. օլ գէման պէնիմ կիպի աթէշ իլէ էօլիւմին աղըսընը շէքէճէքսինիգ:

19. Վէ պէօյլէճէ Ալլահ քէնտի գաւմընը թէլէֆ է-

տէնլէրտէն ինթիգամ ալըր: Եա՛ Բապպ ճանճմը գապուլ էլէ:

20. Վէ Ապինատայ պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, տիւչ-տիւ, վէ եանմասը իլէ վէֆաթ էյլէտի. պէլի՝ Ալլահըն թէն-պիհաթընը ինքեար էթմէք իսթէմէտիյինտէն գաթլ օլուն-տու: Քէլամլարընըն Հագիգաթընըն էօլիւմիւ իլէ միւհըրլէտի:

ՊԱՊ 18

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Նուհըն գուլլարընտան Փիրար էտէն Ալմա քէնտի Փըսգ վէ կիւնահլարընտան թէվ-պէ էթտի. վէ գավմ արասընա չըգըպ կիզլիճէ Ապինատայըն քէլամլարընը թա՛լիմ էթմէյէ պաշլատը:

2. Պէլի՝ կէլէճէք օլան շէլլէրէ, վէ էմվաթըն գըյա-մէթինէ, վէ Քրիստոսըն գուվվէթ վէ էզիյէթլէրի, վէ էօ-լիւմիւ վասըթասիյլէ գավմա կէթիրիլէճէք օլան գուրթու-լուշա, վէ անըն գըյամէթինէ վէ սէմայա րէֆ՝ օլունաճա-ղընա տա՛իր թա՛լիմ էյլէտի:

3. Վէ Ալմա քէնտի քէլամլարընը տինլէմէք իսթէյէն-լէրի թա՛լիմ էյլէտի: Վէ փատիշահա մա՛լիւմ օլմամասը իշիւն անլէրի կիզլիճէ թա՛լիմ էյլէտի: Վէ չօգ քիմսէլէր՝ անըն քէլամլարընա ինանտըլար:

4. Վէ անա ինանան Հէր քէս Մօրմօն տէնիլէն պիր մահալէ չըգտը. վէ պու մահալ տիյարըն ճիվարընտա պու-լունուպ, պա՛ղէն եապանի Հայվանաթ իլէ տօլու օլտուղըն-տան պու իսմի ալտը:

5. Վէ Մօրմօնտա թէմիզ պիր սու փունարը վար իտի. վէ Ալմա օրայա կիթտի: Վէ սուլըն եագընընտա ուֆագ ա-զաճլարտան ՚իպարէթ օլան պիր քիւչիւք օրման վար իտի. պուրատա կիւնտիւզիւն քէնտինի փատիշահըն արամասըն-տան կիզլէր իտի:

6. Վէ անա ինանան Հէր քիմսէ անըն քէլամլարընը տին-լէմէք իշիւն օրայա կիթտի:

7. Վէ նիչէ կիւնլէրտէն սօնրա Մօրմօն մահալընտա Ալլահըն քէլամլարընը իշիթմէք իշիւն էփ էյի պիր ճէմա՛-աթ թօփլանտը: Պէլի՝ անըն քէլամընա իման էտէն Հէր քիմսէ անը տինլէմէք իշիւն թօփլանտը: Վէ օ անլէրի թա՛-լիմ էտիպ, անլէրէ թէվպէ վէ գուրթուլուշա, վէ Բապպա իման էթմէյէ տա՛իր վա՛ղ էյլէտի:

8. Վէ անլէրէ տէտի. իշթէ Մօրմօն սուլարը պուրա-տա տըր. գիրա պէօյլէ թէսմիյէ օլունտըլար: Վէ մա՛տէմ քի՝ սիզ Ալլահըն աղըլընա տաիլիլ օլմաղա, վէ անըն գավ-

մը ետտ օլունմադա, վէ խաֆիֆ օլտուն՝ տէյուլ եէքտիկէ-րինիզին եիւքլէրինի թաշըմադա բազի սընըզ:

9. Վէ էլէմ չէքէնլէր իլէ էլէմ չէքմէյէ, վէ թէսէլ-լիյէ միւհթամ օլանլարը թէսէլլի էթմէյէ, վէ պուլունա-նաղընըզ հէր վազըթտա հէր շէյտէ վէ հէր մահալտէ էօ-լիւմէ գատար Ալլահ իշիւն շահիտլէր օլմադա բազի սինիզ քի Ալլահ թարաֆընտան գուրթուլըչա նա՞իլ օլասընըզ, վէ պիրինճի գըյամէթ վէ էպէտէ հայաթա մալիք օլասընըզ:

10. Շիմտի սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր սիզ Րապպըն քէնտի Րուհունը դանիմէթլէ իւզէրինիզէ տէօքմէսի իշիւն անա՝ ի-պատէթ էտիպ էմրլէրինի հըֆզ էտէճէյինիզէ տա՞իր՝ անըն իլէ՝ անտա կիրմիշ օլտուղընըզը անըն՝ ինտինտէ շէհատէթ էթմէյէ գալլինիզտէ արզու էտէր իսէնիզ, Րապպըն իսմին-տէ վաֆթիզ օլունմադա նէ՞ իթիրաղընըզ վար տըր:

11. Վէ շիմտի, ճէմա՝աթ պուլ քէլամլարը իշիթտիք-լէրինտէ, մէսէրրէթ իլէ էլ չարփտըլար. վէ՝ Գալլլէրիմի-զին արզուսը պուլ տըր՝ տէյուլ նիտա էթտիլէր:

12. Վէ վազը՝ օլտուլ քի՝ Ալմա իլք օլանլարտան, Հի-լամը ալտը. վէ սուլա էնիպ՝ Նա՞ Րապպ՝ գուլընըն պուլ իշի մուգատտէս գալլ իլէ իճրա էթմէսի իշիւն Րուհունը իւզէ-րինէ տէօք՝ տէյուլ նիտա էլլէտի:

13. Վէ պուլ սէօզլէրի սէօյլէտիքտէ, Րապպըն Րուհու անըն իւզէրինէ կէլտի. վէ օ՝ Հիլամ, Գատիր ի Մութլազ օ-լան Ալլահ թարաֆընտան սէլահիյէթէ մալիք օլարազ, սէ-նին պուլ Փանի ճէսէտինին վէֆաթընա տէյին՝ Ալլահա ի-պատէթ էթմէք իշիւն՝ անտա կիրմիշ օլտուղընա շէհատէթ օլմազ իւզրէ, սէնի վաֆթիզ էտէրիմ. վէ Րապպըն Րուհու սէնին իւզէրինէ տէօքիւլսիւն. վէ տիւնեանըն թէ՞ սիսին-տէն պէրու հազըրլանմըջ օլան Քրիստոսըն գուրթուլըչը վասիթասիլլէ սանա էպէտի հայաթ իհսան էլլէսին՝ տէտի:

14. Վէ Ալմա պուլ սէօզլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, հէմ Ալմա հէմ Հիլամ սուլա կէօմիւլտիւլէր. վէ անլէր Րուհ վէ շազլըզ իլէ մէմլու օլարազ, գալգըպ սուտան չըգ-տըլար:

15. Վէ թէքրար Ալմա տիկէր պիր քիմսէ ալըպ, ի-քինճի տէֆա՝ սուլա էնտի. վէ անը պիրինճիսի կիպի վաֆ-թիզ էլլէտի. ֆազաթ քէնտիսի պուլ տէֆա՝ թէքրար սուլա կէօմիւլմէտի:

16. Վէ պուլ մինվալ իւզրէ Ալմա Մօրմօնըն մահալը-նա չըգան հէր քիմսէյի վաֆթիզ էլլէտի. վէ անլէր թագ-րիպէն իքի՝ եիւզ տէօրթ քիշի իտի. վէ անլէր Մօրմօնըն սուլարընտա վաֆթիզ օլուպ Ալլահըն՝ ինայէթիլլէ մէմլու օլտուլար:

17. Վէ անլէր պուլ վազըթտան սօնրա Ալլահըն քիլի-

սէսի, եախօտ Գրիստոսըն քիլիսէսի եատ օլունտըլար: Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ալլահըն գուվվէթ վէ սէլահիյէթիյէ վաֆթիզ օլան հէր քիմսէ Ալլահըն քիլիսէսինէ տախիլ օլտու:

18. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ալմա Ալլահ թարաֆընտան սէլահիյէթէ մալիք օլտուղընտան, քեահինլէր թա'եին վէ թագտիս էյլէտի, եա'նի Ալլահըն մէլէքիւթիւնէ ա'իտ օլան շէյլէրի թա'լիմ վէ վա'զ էթմէք իշիւն՝ հէր էլլի քիմսէյէ պիր քեահին թա'եին ու թախսիս էյլէտի:

19. Վէ քէնտինին թա'լիմ էթմիշ օլտուղը, վէ մուգատտէս փէյղամպերլէրին աղզըյլէ սէյլէնմիշ օլան շէյլէրտէն մա'տա, տիկէր շէյլէր թա'լիմ էթմէմէլէրինի էմր էյլէտի:

20. Պէլի՝ քէնտի գաւմընը խէլաս էթմիշ օլան Րապպա իման վէ թէվպէ էթմէքտէն մա'տա հիշ պիր շէյ վա'զ էթմէմէլէրինի էմր էյլէտի:

21. Վէ եէքտիկէրիյլէ միւնազա'ա էթմէմէլէրինի, լաքին պիր իման վէ պիր վաֆթիզէ մալիք օլմալարը իլէ 'այնի մագսէտ իլէ իլէրիյէ պագմալարընը, վէ պիլ իթթիֆագ եէքտիկէրիյլէ մուհապպէթ իլէ գալպլէրինի պիրլէշտիրմէլէրինի էմր էյլէտի:

22. Վէ անլէրին պէյլէ վա'զ էթմէլէրինի էմր էյլէտի: Վէ անլէր պու եօլտա Ալլահըն էվլատը օլտուլար:

23. Վէ անլէրէ՝ սէպթ կիւնիւնիւ հըֆգ էտիպ մուգատտէս թութմալարընը, վէ հէմ տախի հէր կիւն քէնտիլէրին Րապպ Ալլահընա թէշէքքիւր 'արզ էթմէլէրինի էմր էյլէտի:

24. Վէ հէմ տախի թա'եին վէ թախսիս էյլէտիյի քեահինլէրէ կէշինմէլէրի իշիւն՝ քէնտի էլլէրիյլէ իշլէմէլէրինի էմր էյլէտի:

25. Վէ էհալիյի թա'լիմ էտիպ քէնտիլէրին Րապպ Ալլահընա 'իպատէթ էթմէյէ ճէմ՝ օլմալարը իշիւն հաֆթատա պիր կիւն թա'եին օլունտու: Վէ հէմ տախի միւմքիւն օլտուղընա կէօրէ վազըթ պէ վազըթ ճէմ՝ օլմալը խտիլէր:

26. Վէ քեահինլէր քէնտի կէշինմէլէրի իշիւն էհալիյէ կիւվէնմէմէլի տիրլէր, անճագ էմէքլէրի իշիւն Ալլահըն 'ինայէթինէ նա'իլ օլմալը տըրլար, քի Ալլահըն մա'լիւմաթընա մալիք օլարագ, Րուհտա քէսպ ի գուվվէթ էտիպ, Ալլահ թարաֆընտան գուվվէթ վէ սէլահիյէթ իլէ թա'լիմ էթսինլէր:

27. Վէ թէքրար Ալմա էմր էթտի քի՝ քիլիսէսին գաւմը քէնտի մալլարընտան, հէր ատէմ քէնտի գուտրէթինէ կէօրէ, վէրմէլի տիր. էյէր չօգ շէյի վար իսէ, զանիմէթ իլէ վէրմէլի տիր, վէ աղ շէյի վար իսէ, անտէն աղ թալէպ

օլունմալը տըր․ վէ պիր աստէմին պիր շէյի եօգ իսէ , անա վէրիւմէլի տիր :

28․ Վէ պէօյլէճէ անլէր քէնտի հիւսն ի իրատէթլէ-րիլէ , վէ Ալլահա տօղրու էյի արգու իլէ միւհթաճ օլան քեահինլէրէ , վէ հէր միւհթաճ վէ իւրեան քիմսէյէ մալ-լարընտան վէրմէլէրի լազըմ իտի :

29․ Վէ Ալմա Ալլահ թարաֆընտան էմր օլընտըղը ի-չիւն պէօյլէ սէօյլէտի․ վէ անլէր Ալլահըն ինտինտէ տօղ-րու եիւրիւտիւլէր․ վէ անլէր քէնտի իհթիյաճ վէ լէվազը-մաթընա կէրէք ճիսմանի վէ կէրէք ըուհանիճէ եէքտիկէր-լէրինէ եարտըմ էթտիլէր :

30․ Վէ շիմտի վազը՝ օլտու քի՝ պուռուռն ճիւմլէսի Մօրմօնտա , պէլի՝ Մօրմօն սուլարը գուրպինտէ օլան օր-մանտա իճրա օլունտու : Վէ Մօրմօն մահալը , Մօրմօն սու-լարը , Մօրմօն օրմանը՝ քէնտիլէրին խէլասքեարընընմա՝ լիւ-մաթընա կէլէնլէրին կէօզլէրինէ նէ՝ կիւզէլ տիրլէր․ պէ-լի՝ անլէր նէ՝ միւպարէք տիրլէր , գիրա անա իլ․ էլ էպէտ համտ թէրէննիւմ էտէճէլէր տիր :

31․ Վէ պու շէյլէր փատիշահա մա՝ լիւմ օլմամասը իչիւն տիյարըն քէնարընտա իճրա օլունտըլար :

32․ Վէ իշթէ վազը՝ օլտու քի՝ փատիշահ էհալի արա-սընտա պիր հարէքէթ պուլլունտըղընը քէշֆ էթմիշ օլտը-ղընտան , անլէրի կէօզէթմէք իչիւն գուլլարընը կէօնտէր-տի : Վէ անլէրին՝ Րապպըն քէլամընը իշիթմէք իչիւն թօփ-լանտըզլարը կիւնտէ փատիշահա խապէր վէրիլտի :

33․ Վէ փատիշահ՝ Ալմա էհալլիյի պանա գարչը ֆէ-սատ չըգարմաղա թահրիգ էտիյօր՝ տէտի : իմտի անլէրի հէլաք էթմէք իչիւն ՝ասքէրլէրինի կէօնտէրտի :

34․ Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ալմա վէ Րապպըն գազմը փատիշահըն ՝ասքէրլէրինին կէլմէքտէ օլտուզլարընտան խապէրտար օլարագ , անլէր ՝ա՝ իլէ վէ չատըրլարընը ալըպ պերիյէյէ չըգտըլար : Վէ անլէր թագրիպէն տէօրթ եիւզ էլի քիշի իտիլէր :

ՊԱՊ 19

1․ Վէ վազը՝ օլտու քի փատիշահըն ՝ասքէրլէրի Րապ-պըն էհալլիսինի պիհուտէ եէրէ արայարագ կէրի տէօնտիւ-լէր :

2․ Վէ փատիշահըն գուվվէթի էքսիլմիշ օլտուղընտան ՝ասքէրլէրի ազալտը , վէ գազմըն պագիսի արասընտա ֆըր-գա գուհուր էթմէյէ պաշլատը :

3․ Վէ էհալլիսին ուֆագ գըսմը փատիշահա գարչը

Թէհտիտլի սէօզլէր սէօյլէմէյէ պաշլատը . վէ արալարընտա պէօյիւք միւննազա'ա գուհուր էթմէյէ պաշլատը :

4. Վէ արալարընտա Կիտիօն իսմինտէ պիր ատէմ վար իտի . վէ օ գուվվէթլի պիր ատէմ օլուպ , փատիշահա տիւշմէն օլմասը իլէ քէնտի գըլըճընը սըլըրտը , վէ դազապընտա փատիշահը էօլտիւրէճէյինէ տա'իր եէմին էթտի :

5. Վէ վազը' օլտու քի' փատիշահ իլէ ճէնքլէշտի . վէ փատիշահ քէնտինին մաղլուպ օլաճաղընը կէօրտիւյիւնտէ , սէյիրտիպ գաշտը , վէ հէյքէլ եանընտա օլան գուլէյէ չըգտը :

6. Վէ Կիտիօն անը Թա'գիպ էտիպ' փատիշահը էօլտիւրմէք իշիւն գուլէյէ չըգմագ իւզրէ իքէն , փատիշահ Շէմլօն տիյարընա տօղրու էթրաֆընա պազըյօր իտի : Վէ իշթէ Լէմանլըլարըն օրտուսը տիյար իշինտէ իտի :

7. Վէ փատիշահ ճանընըն աճըսըյլէ չաղըրըպ' տէտի . Կիտիօն , պէնի էսիրկէ , գիրա Լէմանլըլար իւզէրիմիդէ կէլմիշ տիրլէր . վէ պիգի հէլաք էտէճէքլէր , պէլի' գաւմըմը հէլաք էտէճէքլէր տիր :

8. Վէ փատիշահ գաւմը հագգընտա օլ գատար վազիֆէ էթմէտի , ամմա տահա գիյատէ քէնտիսինի տիւշիւնտիւ . եինէ տէ Կիտիօն անըն հայաթընը էսիրկէտի :

9. Վէ փատիշահ էհալլէյէ էմր էթտի քի Լէմանլըլարըն էօնիւնտէն Ֆիրար էթսինլէր . վէ փատիշահ քէնտիսի էօնլէրինճէ կիթտի . վէ անլէր գէվճէլէրի վէ չօճուգլարը իլէ պէրապէր պէրրիյէյէ Ֆիրար էթտիլէր :

10. Վէ վազը' օլտու քի' Լէմանլըլար անլէրի Թա'գիպ էտիպ , անլէրէ եէթիշէրէք անլէրի էօլտիւրմէյէ պաշլատըլար :

11. Վէ փատիշահ հէր ատէմին քէնտի գէվճէ վէ էվլատլարընը Թէրք էտէրէք Լէմանլըլարըն էօնիւնտէ Ֆիրար էթմէլէրինի էմր էլլէտի :

12. Լաքին չօգլարը անլէրի պրագմագ իսթէմէյիպ , տահա գիյատէ' անլէր իլէ գալըպ , լազըմ իսէ Թէլէֆ օլմագ իսթէտիլէր : Վէ պագիսի գարըլարընը վէ չօճուգլարընը պրագըպ Ֆիրար էթտիլէր :

13. Վէ վազը' օլտու քի' գարը վէ չօճուգլարը իլէ գալանլար' քէնտիլէրինի գաթլ էթմէմէլէրինի ըիճա էթմէք իւզրէ կիւզէլ գըզլարընը Լէմանլըլարա կէօնտէրտիլէր :

14. Վէ Լէմանլըլար' գըզլարըն կիւզէլլիքլէրինտէն ճէզպ օլունարագ անլէրէ շէֆգաթ էթտիլէր :

15. Իմտի Լէմանլըլար անլէրի էսիրկէտիլէր . վէ անլէրի էսիր էտիպ , Նիֆայ տիյարընա կէրի կէօթիւրտիւլէր . վէ մէլիք Նուհը Լէմանլըլարըն էլինէ Թէսլիմ էտիպ , մալիք օլտուգլարը ճիւմլէ մալլարընըն եարըսընը , եա'նի ալ-

Թուևն վէ կիւմիւշ վէ գըյմէթլի շէյլէրինին եարըսընը թէս-
լիմ էթմէլէրի շարթըյլէ, Նիֆայ տիյարընը թէմէլլիւք
էթմէյէ անլէրէ ըուխսաթ վէրտիլէր: Վէ պէյլէճէ սէ-
նէ պէ սէնէ Լէմանլըլարըն փատիչահընա խարաճ վէրմէ-
լի իտիլէր:

16. Վէ շիմտի էսիր ալընանլար արասընտա փատիչա-
հըն օղուլլարընտան պիրիսի վար իտի. վէ անըն իսմի Լիմ-
հայ իտի:

17. Վէ Լիմհայ փէտէրինին թէլէֆ էտիլմէմէսինէ ար-
գուքէշ իտի. եինէ տէ Լիմհայ քէնտիսի սողըու պիր ատէմ
օլարագ, փէտէրինին ֆըսգլարընտան պիխապէր տէյիլ իտի:

18. Վէ վագը՝ օլտու քի կիտիօն փատիչահը վէ անըն-
լէ պուլունանլարը արամագ իչիւն խաֆիյէն ատէմլէր պէր-
րիյէյէ կէօնտէրտի: Վէ անլէր փատիչահ վէ անըն քեա-
հինլէրինտէն մա՛տա պիւթիւն գազմը պէրրիյէտէ պուլ-
տուլար:

19. Պուևլար քէնտի գալպլէրինտէ. եէմին էթմիշ ի-
տի քի Նիֆայ տիյարընա՝ ալտէթ էտէճէքլէր. վէ էյէր
գարըլարը վէ չօճուգլարը, վէ անլէրին եանընտա գալանլար
գաթլ օլունմուշլար իսէ, ինթիգամ ալմաղա չալըշըպ,
անլէրլէ պէրապէր թէլէֆ օլաճագլար իտի:

20. Վէ մէլիք տէօնմէմէլէրինի անլէրէ էմր էյլէտի.
վէ անլէր մէլիյէ դազապնագ օլարագ, անը աթէշլէ եագըպ
էօլտիւրտիլէր:

21. Վէ անլէր քեահինլէրի թութուպ անլէրի տախի
էօլտիւրմէք իսթէտիլէր իսէ տէ, անլէր գաշտը:

22. Վէ անլէր Նիֆայ տիյարընա տէօնմէք իւզրէ ի-
քէն, կիտիօնըն ատէմլէրինէ թէսատիւֆ էթտիլէր: Վէ
կիտիօնըն ատէմլէրի՝ գէվճէ վէ էվլատլարընա վուգու՝
պուլան շէյլէրին ճիւմլէսինի անլէրէ նագլ էթտիլէր. վէ
մալիք օլտուգլարը մալլարըն եարըսընը խարաճ վէրմէլէ-
րիլլէ տիյարտա իսքեան էյլէմէլէրինէ Լէմանլըլարըն միւ-
սա՛ատէ էթմիշ օլտուգլարընը տախի սէյլէտիլէր:

23. Վէ պուևլար կիտիօնըն ատէմլէրինէ՝ փատիչահը
էօլտիւրտիւքլէրինի վէ անըն քեահինլէրինին գաչըպ պէր-
րիյէնին տահա իչէրիսինէ կիթտիւքլէրինի խապէր վէրտի-
լէր:

24. Վէ անլէր գօնուշմալարընը պիթիրտիքտէն սօնրա,
գարըլարը վէ չօճուգլարընըն գաթլ օլունմամըշ իտիլէրի
իչիւն մէսրուր օլարագ Նիֆայ տիյարընա՝ ալտէթ էթտիլէր.
վէ փատիչահա նէ էթտիլէրինի կիտիօնա նագլ էթտիլէր:

25. Վէ Լէմանլըլարըն փատիչահը՝ քէնտիին գազմը-
նըն անլէրի գաթլ էթմէյէճէքլէրինէ տա՛իր անլէրէ եէմին
էթտի:

26. Վէ Լիմհայ տախի՝ փատիշահըն օղլու օղուպ, էհա-
լի հիւքիւմէթի քէնտինէ թէվճիհ էթմիշ օլտուգլարըն-
տան, Լէմանլըլարըն փատիշահընա եհմին էթտի քի՝ քէն-
տինին գաւմը մալիք օլտուգլարընըն ճիւմլէսինին եարը-
սընը խարաճ օլմագ իւգրէ անա վէրէճէքլէր տիր:

27. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լիմհայ հիւքիւմէթի թէսիս
էթմէյէ, վէ գաւմը արասընտա սէլամէթ փէյտա էթմէյէ
պաշլատը:

28. Վէ Լէմանլըլարըն փատիշահը Լիմհայըն էհալիսի-
նի տիյարտա հըֆզ էթմէք վէ անլէրին պէրրիյէյէ Ֆիրար
էթմէմէլէրի վէ տիյարտան չըգմամալարը իչիւն տիյարըն
էթրաֆընտա պէքճի՝ 'ասքէրլէր գօտը. վէ պու 'ասքէրլէ-
րի Նիֆայլըլարտան ալտըղը խարաճ իլէ խտարէ էթտի:

29. Վէ շիմտի մէլիք Լիմհայ քէնտի հիւքիւմէթինաէ
իքի սէնէ պէր տէվլամ սէլամէթէ մալիք օլտու. վէ Լէ-
մանլըլար անլէրէ տօգուլմատըլար, վէ անլէրի հէլաք էթ-
մէյէ չալըշմատըլար:

ՊԱՊ 20

1. Շիմտի Շէմլօնտա պիր մահալ վար իտի քի՝ Լէման-
լըլարըն գըզլարը թէրէննիւմ, ըագս վէ քէյֆ էթմէք իւզ-
րէ օրատա թօիլանտըլար:

2. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիր կիւն թէրէննիւմ վէ
ըագս էթմէք իչիւն թօիլանանլար ազ իտիլէր:

3. Վէ մէլիք Նուհըն քեահինլէրի Նիֆայ շէհրինէ 'ավ-
տէթ էթմէյէ ութանտըլար. վէ էհալի քէնտիլէրի գաթլ
էտէր՝ տէյու գօրգարագ, քէնտի գէվճէ՝ վէ էվլատլարընա
տէօնմէյէ ճէսարէթ էթմէտիլէր:

4. Վէ պէրրիյէտէ գալըպ Լէմանլըլարըն գըզլարընը
քէշֆ էտէրէք, կիզլէնիպ անլէրէ պէքլէտիլէր:

5. Վէ ըագս էթմէք իչիւն ճէմ՝ օլանլար ազ օլտու-
գընտա, անլէր կիզլէնտիքլէրի եհրէրինտէն չըգտըլար.
վէ գըզլարը թութուպ պէրրիյէյէ Ֆիրար էթտիլէր, պէլի՝
անլէր Լէմանլըլարըն գըզլարընտան եիրմի տէօրթ տանէ-
սինի պէրրիյէյէ կէօթիւրտիւլէր:

6. Վէ Լէմանլըլար՝ գըզլարը չալընմը օլտուգլարընը
կէօրտիւքլէրինտէ, Լիմհայ գաւմընա խըրսլանտըլար. գի-
րա պու շէյի եափան անըն գաւմը տըր՝ զանն էթտիլէր:

7. Պու սէպէպտէն անլէր օրտուլարընը կէօնտէրտի-
լէր. հաթթա պիզգաթ փատիշահ անլէրին էօնլէրինճէ կիթ-
տի. վէ անլէր Լիմհայ էհալիսինի գըրմագ իչիւն Նիֆայ
տիյարընա չըգտըլար:

8. Վէ լաքին Լիմհայ անլէրի՝ վէ մուհարէպէ թէտարիքլէրինին ճիւմլէսինի գուլէտէն կէօրմիւշ իտի: Պու սէպէպտէն քէնտի գաւմընը թօփլայըպ անլէրի թարլալարտա վէ օրմանլարտա կիզլէյէրէք, անլէրին կէլիւինէ պէքլէտիլէր:

9. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըլար կէլտիքլէրինտէ, Լիմհայըն էհալիսի քէնտի փուսուլարընտան չըգըպ անլէրի վուրմաղա պաշլատըլար:

10. Վէ մուհարէպէ դայէթ չիտտէթլի օլտու, գիրա անլէր արսլան քէնտի ալը իչիւն ճէնքլէշտիյի կիպի ճէնքլէշտիլէր:

11. Վէ Լիմհայըն գաւմը Լէմանլըլարը էօնլէրինտէն սիւրմէյէ պաշլատըլար. եինէ տէ Լէմանլըլարըն եարըսը գատար տէյիլ իտիլէր. լաքին անլէր հայաթլարը իչիւն, վէ գէվճէլէրի իչիւն վէ էվլատըլարը իչիւն ճէնքլէշտիլէր. պու սէպէպտէն անլէր դայրէթ իլէ էթտէրհա կիպի ճէնքլէշտիլէր:

12. Վէ Լէմանլըլարըն փատիշահընը էօլէնլէր արասընտա պուլտուլար. օ էօլմէմիշ իտի իսէ տէ, քէնտի էհալիսինին՝ ալ էլ՝ աճէլէ գաշմասը սէպէպիւնտէն եարալանըպ պրագըլմըշ իտի:

13. Վէ անը ալըպ եարալարընը պաղլատըլար. վէ անը Լիմհայա կէօթիւրիւպ՝ իշթէ Լէմանլըլարըն փատիշահը պուրատա տըր. վէ եարալանմըշ օլարագ էօլէնլէր արասընա տիւշտիւ, վէ անը պրագտըլար. վէ իշթէ պիզ անը սանա կէթիրտիք. իմտի անը էօլտիւրէլիմ՝ տէտիլէր:

14. Լաքին Լիմհայ անլէրէ՝ Անը էօլտիւրմէյէճէքսիւնիզ, լաքին անը պուրայա կէթիրին քի կէօրէյիմ՝ տէտի: Վէ անը կէթիրտիլէր: Վէ Լիմհայ անա՝ Պէնիմ գաւմըմ՝ ալէյինէ մուհարէպէ էթմէյէ նէ՞ սէպէպին վար տըր. իշթէ գաւմըմ սիզէ էթտիյի եէմինի պօզմատըլար. իմտի սիզ պէնիմ գաւմըմա էթտիյինիզ եէմինի նէ՞ իչիւն պօզտընը՝ տէտի:

15. Վէ փատիշահ՝ Սիզ գաւմըմըն գըզլարընը կէօթիւրտիւյիւնիւզ իչիւն եէմինի պօզտում. պու սէպէպտէն դազապլանարագ գաւմըմը սէնին գաւմընա գարըը ճէնքլէշմէյէ կէթիրտիմ՝ տէտի:

16. Շիմտի Լիմհայ պու վուգու՝ աթ հագգընտա պիխապէր օլտուղընտան, Գաւմըմ արասընտա թէֆթիշ էտէճէյիմ. վէ պու շէյի հէր քիմ իճրա էթտի իսէ՝ անը էօլտիւրէճէյիմ՝ տէտի. իմտի գաւմըմ թէֆթիշ էթմէք իչիւն առտէմլէր կէօնտէրտի:

17. Լաքին Կիտիօն փատիշահըն սէր՝ ասքէրի օլարագ,

պուռ շէյլէրի իշիթտիյինտէ, փատիշահըն հուզուրուենա չը-
գըպ տէտի·Քէրէմ էյլէ, թէհամմիւլ էյլէ, վէ պու գապ-
մը եօգլամա, վէ պու գապահաթը անլէրին իւզէրինէ
գօմա:

18. Զիրա պուռ գապմըն էօլտիւրմէյէ արամըլ օլտուգ-
լարը փէտէրինին քեահինլէրինի ունութտըն մը, անլէր
պէրրիյէտէ տէյի՞լ մի տիրլէր· վէ Լէմանլըլարըն գըզլարը-
նը չալանլար անլէր տէյի՞լ մի տիրլէր:

19. Վէ շիմտի պուռ շէյլէրի փատիշահա սէօյլէ քի՝ օ է-
հալիսինին Փիքըլէրինի պիզէ տօղրու թէսքին էթմէլէրի
իշիւն անլէրէ սէօյլէսին· գիրա իշթէ, անլէր հալա իւզէ-
րիմիզէ հիւճիւմ էթմէյէ հազըրըգ կէօրմէքտէ տիրլէր·
վէ պիզ ղայէթ սալ իզ:

20. Վէ իշթէ անլէր պէօյիւք ճիւմհուր իլէ կէլմէք-
տէ տիրլէր· վէ էյէր փատիշահ անլէրի պիզէ տօղրու
թէսքին էթմէզ իսէ՝ պիզ թէլէֆ օլաճաղըզ:

21. Զիրա Ապինատայըն պիզիւմ ՝ալէյհիմիզէ էթտիյի
փէյղամպէրլիք սէօզլէրի իթմամ օլմատըլար մը: Վէ
պուռ պէլալարըն ճիւմլէսի պիզիւմ Րապպըն սէօզիւնիւ տին-
լէմէյիպ կիւնահլարըմըզտան տէօնմէք իսթէմէտիյիմիզ
սէպէպինտէն տէյի՞լ մի տիր:

22. Վէ շիմտի փատիշահը գանտըրարագ անա էթտի-
յիմիզ եէմինի իճրա էտէլիւմ· գիրա էսիր օլմամըզ հայա-
թըմըզըզ գայ՝ էթմէմիզտէն տահա էյի տիր· իմտի պուռ
գատար գան տէօքմէքլիյի խիթամա կէթիւրէլիւմ:

23. Վէ շիմտի Լիմհայ փատիշահա քէնտի փէտէրինէ,
վէ պէրրիյէյէ գաշմըլ օլան քեահինլէրէ տա՞իր վազա՞ա-
լարը սէօյլէտի· վէ անլէրին գըզլարընըն կէօթիւրիւմէլէ-
րինի պուռ քեահինլէրէ համլ էյլէտի:

24. Վէ փատիշահ քէնտի էհալիսի իլէ պարըշտը· վէ
անլէրէ՝ Սիւհսըզ օլարագ գապմըմը գարըլումաղա չը-
գալըմ, վէ սիզէ եէմին էտէրիւմ քի՝ պէնիւմ գապմըմ սէ-
նին գապմընը էօլտիւրմէյէճէք տիր՝ տէտի:

25. Վէ անլէր սիւհսըզ օլարագ փատիշահըն արտըն-
ճա Լէմանլըլարը իսթիգպալէ կիթտիլէր: Վէ Լէմանլըլա-
րըն փատիշահը անլէրին էօնիւնտէ թէմէննա էտիպ Լիմհա-
յըն էհալիսի իշիւն եալարտը:

26. Վէ Լէմանլըլար Լիմհայըն էհալիսինին սիւհսըզ
օլտուգլարընը կէօրտիւքլէրինտէ՝ անլէրէ շէֆազաթ է-
տիպ, անլէր իլէ պարըշտըլար· վէ քէնտիլէրին փատի-
շահըլէ տիյարլարընա տէօնտիւլէր:

ՊԱՊ 21

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Լիմհայ վէ գավմը նիֆայ չէհ-րինէ կէրի տէօնտիւլէր. վէ թէքրար տիյարտա սէլամէթլէ օթուրմաղա պաշլատըլար :

2. Վէ նիչէ կիւնլէրտէն սօնրա Լէմանլըլար նիֆայլը-լարա գարչը թէքրար զաղապլանմաղա, վէ տիյարըն էթ-րաֆընա կէլմէյէ պաշլատըլար :

3. Շիմտի քէնտիլէրին փատիչանըն Լիմհայա էթմիչ օլտուղը եէմին սէպէպինտէն անլէրի էօլտիւրմէտիլէր. ֆագաթ անլէր իւզէրինէ քէնտիլէրինին սէլահիյէթլի օլ-տուգլարըն կէօսթէրէրէք անլէրին եանագլարընա թօգաթ վուրտըլար. վէ անլէրին արգալարընա աղըր եիւքլէր գօյա-րագ անլէրի տիլսիզ մէրքէպ կիպի իսթէտիքլէրի թարաֆա սիւրտիլէր :

4. Պէլի՝ Բապպըն քէլամընըն իթմամ օլունմասը ի-չիւն՝ ճիւմլէ պու շէյլէր իճրա օլունտը :

5. Պու վազըթլարտա նիֆայլըլարըն սըգընթըսը պէօ-յիւք իտի. վէ անլէրին էլինտէն քէնտիլէրի գուրթարմա-ղա չարէ եօգ իտի. գիրա Լէմանլըլար հէր ճիհէթտէն ան-լէրի իհաթա էթմիչլէր իտի :

6. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ էհալի սըգընթըլարընտան նա-չի փատիչան գարչը մըրըլտամաղա, վէ չըգըպ անլէր իլէ ճէնքլէշմէյէ արգու էթմէյէ պաշլատըլար : Վէ անլէր թէ-չէքքիլէրիլէ մէլլի սօն տէրէճէ թա՛ճիզ էթտիլէր. իմտի օ անլէրէ՝ քէնտի արգուլարընա կէօրէ հարէքէթ էթմէլէրի-նէ իզն վէրտի :

7. Վէ թէքրար թէճէմմիւ՝ էտիպ սիլահլանտըլար, վէ Լէմանլըլարը տիյարլարընտան գօվմագ իչիւն չըգտըլար :

8. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըլար անլէրի վուրուպ կէրի սիւրտիլէր, վէ անլէրին նիչէլէրինի էօլտիւրտիլէր :

9. Վէ շիմտի Լիմհայըն գավմը արասընտա պէօյիւք մաթէմ վէ աղլայըլ վար իտի. տուլ գարը քէնտի զէվճի իչիւն, օղլան վէ գըզ քէնտի փէտէրլէրի իչիւն, վէ պիրա-տէրլէր քէնտի պիրատէրլէրի իչիւն ֆիղան էտէր իտիլէր :

10. Շիմտի տիյարտա ղայէթ չօգ տուլ գարը վար ի-տի. վէ անլէր իւզէրլէրինէ կէլմիչ օլան Լէմանլըլարըն պէօյիւք գօրգուսընտան կիւն պէ կիւն զիյատէսիլէ ֆիղան էտէրլէր իտի :

11. Վէ անլէրին պէր տէվամ նիտալարը Լիմհայ էհա-լիսինին պագիսինի Լէմանլըլարա գարչը զաղապա թահրիգ էյլէտի. վէ անլէր թէքրար մուհարէպէյէ կիթտիլէր. Լա-քին չօգ զիյան չէքէրէք թէքրար կէրի սիւրտիլէր :

12. Վէ անլէր թէքրար իւչիւնճի տէֆա՝ պիլէ կիթտիլէր, վէ իւք տէֆա՛լար կիպի մաղլուպ օլտուլար, վէ սաղ գալանլար թէքրար Նիֆայ տիյարընա կէրի տէօնտիլէր :

13. Վէ անլէր քէնտիլէրինի թօփրաղա գատար ալչազլատըպ, էսիրլիք պօյունաուրուղընա թապի՝ օլտուլար . վէ վուրուլմաղա, վէ էօթէ պէրի սիւրիւլիւպ քէնտի տիւչմէնլէրինին քէյֆինէ կէօրէ եիւքլէնիլմէյէ՝ քէնտիլէրինի թէսլիւմ էթտիլէր :

14. Վէ անլէր քէնտիլէրինի սօն տէրէճէ ալչազլատըպ գոււվվէթ իլէ Ալլահա նիտա էյլէտիլէր, հաթթա պիւթիւն կիւն Ալլահա Ֆէրեատ էթտիլէր քի քէնտիլէրինի իզթի-րապլարընտան գուրթարսըն :

15. Վէ չիմտի անլէրին կիւնահը սէպէպիւնտէն՝ Րապպ անլէրին սէսինի իշիթմէյէ աղըր իտի . եինէտէ Րապպ անլէրին սէտասընը իշիտիպ Լէմանլըլարըն գալպլէրինի եոււմ-չաթմաղա պաշլատը : Վէ անլէր անլէրին եիւքլէրինի ա-գալթտը իսէտէ, տահա Րապպ անլէրի էսիրլիքտէն գուր-թարմագլըղը միւնասիպ սայմատը :

16. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ տիյարտա եավաշ եավաշ մու-վաֆֆազ օլմաղա, վէ տահա դանիմէթլէ հուպուպաթ հու-սուլէ կէթիւրմէյէ, վէ գօյունլար վէ սիւրիւլէր պէսլէմէյէ պաշլատըլար, վէ աճլըգտան սըգընթը չէքմէտիլէր :

17. Վէ էրքէքլէրտէն չօգ դիյատէ գարը վար իտի : Պունուն իշիւն մէլիք Լիմհայ տուլ գարըլարըն վէ չօճուգ-լարըն աճլըգտան էօլմէմէլէրի, վէ անլէրին կէչինմէլէրի իշիւն հէր քէսին՝ անլէրին իտարէսինի վէրմէլէրինի էմր էյլէտի : Վէ էօլէնլէրին սայըսը չօգ օլտուղընտան պէօյլէ էթտիլէր :

18. Վէ Լիմհայըն էհալիսի միւմքին ի մէրթէպէ պիր-լիքտէ պուլունտըլար . վէ պուլ եօլ իլէ քէնտի հուպուպաթ վէ սիւրիւլէրինի մուհաֆազա էթտիլէր :

19. Վէ փատիչահ պիր եօլ իլէ Լէմանլըլարըն էլինէ տիւչմէքտէն գօրգարագ՝ քէնտիսի պիլա մուհաֆըզ չէհրին հիսարլարընտան տըշարը չըգմաղա ճէսարէթ էթմէզ իտի :

20. Վէ Լէմանլըլարըն գըզլարընը չալըպ իւզէրլէրինէ պու գատար պէօյիւք խարապիյէթ կէլմէսինէ սէպէպ օլա-րագ պէրիլիյէ գաչան քեահինլէրի պիր եօլ իլէ թուլսըն-լար՝ տէյու տիյարըն էթրաֆընը կէօզէթմէլէրինի՝ քէնտի գաւմընա էմր էյլէտի :

21. Զիրա անլէրէ ճէզա վէրմէք իշիւն անլէրի թուլ-մաղա արգուքէշ իտիլէր . չիւնքի պու քեահինլէր կէճէլէ-յին Նիֆայ տիյարընա կէլիպ, անլէրին հուպուպաթընը վէ գըյմէթլի չէյլէրինտէն նիչէլէրինի կէօթիւրմիւլ իտիլէր . իմտի անլէր իշիւն պէքլէտիլէր :

22. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ թա Ամմօն վէ անըն պիրատէրլէրինին ախյարա կիրտիքլէրի զէմանատէք, Լէմանլըլար վէ Լիմհայըն էհալիսի մա՛ պէյնինտէ տահա րահաթսըզլըզ օլմատը :

23. Վէ մէլիք շէհրին գափուլարընտան տըշարը չըզմըջ օլարտգ, Ամմօն վէ անըն պիրատէրլէրինէ թէսատիւֆ էթտի. վէ անլէրի Նուհըն քեահինլէրի զանն էտէրէք, անլէրի ալտըլար, վէ անլէրի պաղլայըպ մահպէսէ աթտըլար : Վէ էյէր անլէր Նուհըն քեահինլէրի օլմուշ օլսալար իտի, անլէրի էօլտիւրէճէք իտի :

24. Լաքին անլէրին՝ Նուհըն քեահինլէրի տէյիւ, իլլա Զարահէմլա տիյարընտան կէլմիշ օլան քէնտի պիրատէրլէրի իտիքլէրինի պուլտըղընտա, դայէթ պէօյիւք շազլըզ իլէ տօլտուլար :

25. Շիմտի մէլիք Լիմհայ Ամմօնըն կէլմէսինտէն էվվէլ Զարահէմլա տիյարընը պուլմագ իշիւն պիր գաշ քիշի կէօնտէրմիշ իտի. Լաքին անը պուլլամատըլար. վէ անլէր պէրրիյէտէ դայպ օլտուլար :

26. Եինէտէ վագթըլլէ ատէմլէրին իսքեան էթմիշ օլտուգլարը պիր տիյար պուլտըլար. պէլի՝ գուրու քէմիքլէր իլէ էօրթիւլմիւշ, վէ վագթըլլէ մէսքիւն օլմուշ, Լաքին շիմտի խարապ էտիլմիշ օլան պիր տիյար պուլտուլար : Վէ անլէր օլ տիյարը Զարահէմլա տիյարը տըր զանն էտէրէք, Նիֆայըն տիյարընա կէրի տէօնտիւլէր : Վէ անլէր Ամմօնըն կէլմէսինտէն պիր գաշ կիւն էվվէլ տիյարըն ճիվարընա վասըլ օլտուլար :

27. Վէ անլէր պէրապէր պիր թէվարիիս կէթիրտիլէր. հաթթա պուլմուշ օլտըզլարը քէմիքլէրին սահիպի օլան էհալինին թարիսինի կէթիրտիլէր : Վէ թարիս մա՛տէն թապագալար իւզէրինտէ գազըլմըջ իտի :

28. Վէ Լիմհայ մէլիք Մօսայահըն պէօյլէ գազմալարը թէրճէմէ էտէ պիլմէսի իշիւն, Ալլահ թարաֆընտան պիր աթիյէյէ մալիք օլտուղընը՝ Ամմօնըն աղզընտան իշիթտիյինտէ թէքրար մէսէրէթ իլէ մէմլու օլտու : Վէ Ամմօն տաիի շազ օլտու :

29. Լաքին պիրատէրլէրինտէն պու գատար էօլտիւրիւլմիւշ օլտուղընտան, Ամմօն վէ պիրատէրլէրի միւքէտտէր օլտուլար :

30. Վէ հէմ տաիի մէլիք Նուհըն վէ անըն քեահինլէրինին էհալինին Ալլահա գարշը պու գատար կիւնահ վէ Փըսգ իշլէմէլէրինէ սէպէպ օլտուգլարը իշիւն միւքէտտէր օլտուլար. վէ Ապինատայըն վէֆաթը իշիւն, վէ անըն սէօյլէտիյի սէօզլէրէ ինանըպ Ալլահըն գուտրէթ վէ գուվվէթի վասիթասիյլէ Ալլահըն քիլիսէսինի թէշքիլ էտէն Ալմա վէ

անըն իլէ պէրապէր կիտէն էհալինին չըգտըղը իշիւն տախի թէ՛ սիւֆ էթտիլէր :

31. Պէլի՝ անլէրին չըգմալարը իշիւն միւքէտտէր իտիլէր . զիրա նէրէյէ ֆիրար էթտիլէրինի պիլմէտիլէր : Անլէր չիմտի մէմնունիյէթ իլէ անլէր իլէ իլնագլըգ էտէճէլէր իտի . զիրա անլէր տախի Ալլահա 'իպատէթ էտիպ , անըն էմրլէրինի հըֆըգ էթմէք իւզրէ՝ անըն իլէ 'ահտա կիրմիլէր իտի :

32. Վէ Ամմօնըն կէլիշինտէն պէրու մէլիք Լիմհայ վէ գաւմընտան նիշէլէրի Ալլահա 'իպատէթ էթմէք , վէ անըն էմրլէրինի հըֆըգ էթմէք իշիւն անըն իլէ 'ահտա կիրմիլէր իտի :

33. Վէ մէլիք Լիմհայ վէ գաւմընտան նիշէլէրի վաֆթիզ օլունմաղա արգուքէշ իտիլէր . լաքին տիյարտա Ալլահ թարաֆընտան սէլահիյէթէ մալիք օլան պիր քիմսէ եօգ իտի : Վէ Ամմօն քէնտիսինի նալայըգ պիր գուլ սայտըղընտան պու շէյի իհրա էթմէք իսթէմէտի :

34. Իմտի անլէր պու վազըթ քէնտիլէրինի պիր քիլիսէ թէշքիլ էթմէտիլէր , ֆազաթ Րապպըն Րուհու իշիւն պէլէտիլէր . վէ անլէր պէրրիյէյէ ֆիրար էթմիշ օլան Ալմա վէ անըն պիրատէրլէրի կիպի օլմաղա արգուքէշ իտիլէր :

35. Վէ անլէր քէնտի պիւթիւն գալալէրիլէ Ալլահա 'իպատէթ էթմէյէ ըազի օլտուգլարընա շահիտ վէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ վաֆթիզ օլմաղա արգուքէշ իտիլէր : Եինէ տէ վագթը ուզաթտըլար : Վէ անլէրին վաֆթիզ օլունմալարը հագգընտա պուլնտան սօնրա պիր նագլիյէթ վէրիլէճէք տիր :

36. Վէ չիմտի Ամմօնըն վէ անըն գաւմընըն , վէ մէլիք Լիմհայ վէ անըն գաւմընըն պիւթիւն տիւշիւնկիւլէրի՝ Լէմանլըլարըն էլինտէն վէ էսարէթտէն նասըլ գուրթուլաճագլարը իտի :

ՊԱՊ 22

1. Վէ չիմտի վագը՝ օլտու քի՝ Ամմօն վէ մէլիք Լիմհայ , քէնտիլէրինի էսիրլիքտէն նէ եօլ իլէ գուրթարա պիլիւր իտիլէրի հագգընտա էհալի իլէ իսթիշարէ էթմէյէ պաշլատըլար . վէ պիւթիւն գաւմը ճէմ էթտիլէր քի՝ հէր քէս պու մատտէյէ տա՛իր էֆքեարընը պէյան էյլէսին :

2. Վէ անլէր՝ գարըլարընը , չօճուգլարընը , սըղըրլարընը , սիւրիւլէրինի վէ չատըրլարընը ալըպ պէրրիյէյէ ֆիրար էթմէքտէն մա՛տա , էսիրլիքտէն գուրթուլմաղա տի-

կէր պիր եօլ պուլամատըլար. զիրա Լէմանլըլար սայըտա չօգ օլտուգլարընտան, Լիմհայըն էհալիսինին ճէնքլէշիպ գըլըճ իլէ քէնտիլէրինի գուրթարմալարը միւմքին տէյիլ իտի:

3. Պու սըրատա կիտիօն գալգըպ մէլիյին հուգուրընա կիթտի. վէ անա՝ էյ մէլիք, պու վագթա գատար նիչէ տէֆա՝ պիրատէրլէրիմիզ Լէմանլըլար իլէ ճէնքլէշտիյիմիզտէ, սէօզլէրիմի տինլէտին:

4. Վէ շիմտի, էյ մէլիք, էյէր սէն պէնտէ խայր պուլտուն իսէ՝ վէ սէն շիմտիյէտէք սէօզլէրիմի պիր տէրէճէ տինլէյէրէք, անլէր սանա մէնֆա՝աթլը օլտուլար իսէ, հէման պէօյլէ, էյէր շիմտի տախի պէնիմ սէօզլէրիմի տինլէր իսէն, պէն սէնին գուլըն օլուպ պու գալմը էսարէթտէն գուրթարաճաղըմ՝ տէտի:

5. Վէ մէլիք կիտիօնըն սէօյլէմէսինէ ըուխսաթ վէրմէսիլլէ, կիտիօն անա՝

6. Իշթէ շէհրին արգա թարաֆընտա պուլուլնան արգա հիսարըն արգա գափուսը եօ՞գ մը, օրատա պուլուլնան Լէմանլըլար, եախօտ Լէմանլըլարըն՝ ասքէրլէրի կէճէլէյին սէրիսօ տըրլէր. իմտի պու գալմըն քեաֆֆէսինէ իլան էտէլիմ քի՝ կէճէլէյին պէրրիյէյէ սիւրմէք իւզըրէ քէնտի սըղըրլարընը վէ սիւրիւլէրինի թօփլասընլար: Վէ պէն սէնին էմրինէ կէօրէ կիտիպ, Լէմանլըլարա սօն շէրապ խարաճընը վէրէճէյիմ, վէ անլէր սէրիսօ օլաճագլար տըր:

7. Վէ անլէր սէրիսօ օլուպ ուլումագտա իքէն, պիզ օրտուկեահըն սօլ թարաֆընտա պուլուլնան կիզլի եօլտան կիտէճէյիզ:

8. Պու եօլ իլէ գարըլարըմըզ վէ չօճուգլարըմըզ իլէ չըգաճաղըզ. վէ Շէմլօն տիյարընըն էթրաֆընը տօլանաճաղըզ՝ տէտի:

9. Վէ մէլիք կիտիօնըն քէլամլարընը տինլէտի:

10. Վէ մէլիք Լիմհայ գալմընա սիւրիւլէրինի ճէմ՝ էթտիրտի. վէ Լէմանլըլարա շէրապ խարաճընը կէօնտէրտի. վէ հէտիյէ մագամընտա զիյատէ շէրապ կէօնտէրտի: Վէ անլէր մէլիք Լիմհայըն կէօնտէրտիյի շէրապտան քէյֆլէրինէ կէօրէ իչտիլէր:

11. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Լիմհայըն գալմը, Ամմօն վէ անըն պիրատէրլէրի թարաֆընտան գըլաղուզլաշարագ, կէճէլէյին սըղըր վէ սիւրիւլէրիլլէ պէրրիյէյէ չըգտըլար. վէ Շէմլօն տիյարընը կէզէրէք պէրրիյէյէ տօղըու կիթտիլէր:

12. Վէ անլէր կէօթիւրէ պիլէճէքլէրի ալթուն, կիւմիւլ վէ գըյմէթլի շէյլէրինի, վէ հէմ տախի գախիւրէլէրինի պէրապէր ալտըլար, վէ անլէր իլէրիյէ տօղըու՝ աճէլէ էթտիլէր:

13. Վէ անլէր նիչէ կիւնլէր պէրրիյէտէ գալտըգտան սօնրա, Զարահէմլա տիյարընա վասըլ օլտուլար: Վէ Մօսայահըն էհալիսիյէ պիրլէշիպ անա թապի՝ օլտուլար:

14. Վէ Մօսայահ անլէրի շաղլըգ իլէ գապուլ էյլէտի. վէ անլէրին թարիխինի, վէ Լիմհայըն գաւմը թարաֆընտան պուլունմըշ օլան թէվարիխի տախի գապուլ էյլէտի:

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըլար մէլիք Լիմհայըն էհալիսինի կէճէլէյին տիյարտան ֆիրար էթմիշ իտիքլէրինի պուլտըգլարընտա, անլէրի թա՛գիպ էթմէք իւզըէ, 'ասքէրլէր կէօնտէրտիլէր:

16. Վէ Լէմանլըլար անլէրի իքի կիւն թա՛գիպ էթտիքտէն սօնրա, անլէրին իզլէրի պէլլի օլմատը, վէ անլէր պէրրիյէտէ ղայպ օլտուլար:

Մէլիք Նուհըն գաւմը Թարաֆընտան պէրրիյէյէ սիւրիւլէն Ալմա վէ
Բապպըն էհալիսի հազընտա պիր նազլիյէթ տիր:

ՊԱՊ 23

1. Իմտի մէլիք Նուհըն 'ասքէրլէրինին քէնտիսինին իւզէրինէ հիւճիւմ էտէճէյի Բապպ թարաֆընտան Ալմայա իխպար օլունմուշ, վէ անը քէնտի էհալիսինէ պիլտիրմիշ օլտուղընտան, անլէր սիւրիւլէրինի թօփլատըլար. վէ զախիրէլէրինի ալըպ, մէլիք Նուհըն 'ասքէրլէրի էօնիւնտէն պէրրիյէյէ չըգտըլար:

2. Վէ անլէր պէրրիյէտէ սէքիզ կիւնլիւք եօլ ֆիրար էթտիլէր:

3. Վէ մէլիք Նուհըն գաւմը անլէրի թուլթուպ հէլաք էթմէյէ գատիր օլմամալարը իշիւն, Բապպ անլէրի գուվվէթլէնտիրտի:

4. Վէ անլէր փէք կիւզէլ, խօշ վէ թէմիզ սույուլ օլան պիր տիյարա կէլտիլէր:

5. Վէ անլէր չատըրլարընը գուրտուլար. վէ թօփրաղը թիմար էթմէյէ, վէ պինալար ետիմաղա պաշլատըլար: Վէ անլէր իշկիւզար օլմալարը իլէ, զիյատէսիյէ չալըշտըլար:

6. Վէ էհալի Ալմանըն մէլիք օլմասընը իսթէտիլէր. զիրա անը չօգ սէվէրլէր իտի:

7. Ֆագաթ Ալմա անլէրէ տէտի. Պիզիմ փատիշահըմըզըն պուլունմասը լազըմ տէյիլ տիր. զիրա Բապպ պէօյլէ պուլուրուր. Սիզ պիր քիմսէյի օլպիրինտէն իւսթիւն

սայմայաճագ սընըզ, եախօտ պիր ատէմ քէնտիսինին էյի օլտուղունը զանն էթմէմէլի տիր. պու էճլտէն սիգէ տէրիմ, մէլիյինիզ օլմասը իճապ էթմէզ:

8. Եինէ տէ տա՛րիմա 'ատիլ ատէմլէրին սիգէ մէլիք օլմալարը միւմքին օլսա իտի, մէլիյինիզին օլմասը էյի օլուր իտի:

9. Լաքին մէլիք նուհըն վէ անըն քեահինլէրինին Փըսգընը խաթրընըզա կէթիրինիզ. վէ պէն քէնտիմ պիլէ տուզագտա թուլթուլտըմ. Բապպըն 'ինտինտէ մէքրուհ կիւնահլար իշլէտիմ, վէ անլէր՝ պիւթիւն գալպտէն թէվպէ էթմէյէ պէնի մէճպուր էթտիլէր:

10. Եինէ տէ պէն չօգ իզթիրապ չէքտիքտէն սօնրա, Բապպ պէնիմ նիտամը իշիթտի, վէ տուլալարըմի իսթիճապէթ էյլէտի. վէ չօգ ճանլարըն հագիգաթըն մալիւմաթընա կէլմէլէրի իշիւն անըն էլինտէ պիր վասիթա օլտում:

11. Եինէ տէ պու խուսուստա իֆթիխար էթմէմ. զիրա քէնտիմ իշիւն իֆթիխար էթմէյէ լայըզ տէյիլ իմ:

12. Վէ չիմտի սիգէ տէրիմ. Մէլիք նուհ սիգի էգտի, վէ անա վէ անըն քեահինլէրինէ էսիր օլտուհըզ. վէ անլէր սիգի կիւնահա տիւշիւրիւպ, Փըսգըն պէնտլէրիլէ պաղլատըլար:

13. Վէ չիմտի մա'տէմ քի սիզ Ալլահըն գուվվէթիլէ պու պէնտլէրտէն, վէ մէլիք նուհըն վէ անըն գալմընըն էլլէրինտէն, վէ հէմ տախի Փըսգըն պէնտլէրինտէն գուրթուլտընըզ, հէման պէօյլէ իսթէրիմ քի մալիք օլտուղընըզ պու հիւրրիյէթտէ սապիթ տուրասընըզ, վէ իւզէրինիգէ պիր ատէմին փատիչահ օլմասընա 'իթիմատ էթմէյէսինիզ:

14. Վէ հէմ տախի պիր ատէմ՝ Ալլահ ատէմի օլմատըգճա, վէ անըն եօլլարընտա եիւրիւլիւպ էմրլէրինի հըֆզ էթմէտիքճէ, մուլալիմինիզ վէ խըտմէթճինիզ օլմասընա 'իթիմատ էթմէյէսինիզ:

15. Վէ պէօյլէճէ Ալմա՝ հէր ատէմին գօնշուսընը քէնտիսի կիպի սէվմէսինի, վէ արալարընտա նիզա պուլունմամասընը քէնտի գալմընա թա'լիմ էյլէտի:

16. Վէ չիմտի Ալմա անլէրին քիլիսէսինի թէշքիլ էտէն օլտուղընտան, անլէրին Պաշ Քեահինի իտի:

17. Վէ վագը՝ օլտու քի Ալմա վասիթասիլէ Ալլահըն իզնի օլմայընճա, պիր ատէմ վա'զ վէ թա'լիմ էթմէք սէլահիյէթինէ նա'իլ օլմատը: Պու էճլտէն Ալմա անլէրին ճիւմլէ քեահինլէրինի վէ մուլալիմլէրինի թախսիս վէ թագտիս էյլէտի: Վէ պիր ատէմ 'ատիլ օլմատըզը հալտէ թախսիս օլունմատը:

18. Իմտի անլէր գալմ իւզէրինէ նազարէթ էյլէտի-
լէր. վէ անլէրի սալահա 'ա'իտ մատտէլէր իլէ պէսլէտի-
լէր:

19. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ տիյարտա գիյատէսիլէ մու-
վաֆֆագ օլտուլար: Վէ տիյարը Հիլամ թէսմիյէ էթտիլէր:

20. Վէ անլէր Հիլամ տիյարընտա գիյատէսիլէ միւ-
յէսսէր օլուպ չօղալտըլար: Վէ պիր շէհր պինա էթտիլէր,
վէ՝ անը Հիլամ շէհրի թէսմիյէ էթտիլէր:

21. Եինէ տէ Բապպ քէնտի գալմընը թէ՛տիպ էթմէյի
միւնասիպ կէօրիւր, վէ անլէրին սապը վէ իմանընը թէ՛ճրիւ-
պէ էտէր:

22. Վէ անա 'իթիմատ էտէն քիմսէ եէվմ իւլ ախըր-
տա թա՛գիզ օլունահագ տըր:

23. Վէ անըն մու՛ամէլաթը պու գալմ իլէ պէօյլէ ի-
տի: Զիրա սիզէ կէօսթէրէճէյիմ քի՝ անլէր էսարէթէ կէօ-
թիւրիւլտիւ. վէ քէնաիլէրին Բապպը Ալլահտան, պէլի՝
Ապրահամըն, իսհագըն վէ Եա՛գուպըն Ալլահընտան մա՛տա,
անլէրի գուրթարա պիլէն եօգ իտի:

24. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ անլէրի գուրթարըպ քէն-
տի 'ազիմ գուլվէթինի կէօսթէրտի. վէ անլէրին շազլըգ
վէ մէսէրրէթի պէօյիւք իտի:

25. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր Հիլամ տիյարընտա,
պէլի՝ Հիլամ շէհրինտէ, վէ էթրաֆընտա պուլունան թօփ-
րաղը թիմար էթմէճտէ իքէն, տիյարըն քէնարընտա կէման-
լըլարըն պիր օրտուսու գուհուր էյլէտի:

26. Վէ Ալմանըն պիրատէրլէրի կէմանլըլարըն գու-
հուրընտան դայէթլէ գօրգարագ, թարլալարընտան ֆիրար
էտիպ Հիլամ շէհրինտէ ճէմ՝ օլտուլար:

27. Ամմա Ալմա չըգըպ արալարընտա տուրտու: Վէ
անլէրին գօրգմայըպ քէնտիլէրին Բապպը Ալլահը տէր
խաթր էթմէլէրինի, վէ անըն քէնտիլէրի գուրթարահաղը-
նը նասիհաթ էյլէտի:

28. Իմտի գօրգուլարը խիթամա կէլտի. վէ կէմանլը-
լարըն եիւրէքլէրինի միւլայիմ գըլմասը, վէ քէնտիլէրի
վէ գէվճէլէրինի վէ էվլատլարընը էսիրկէմէսի իշիւն Բապ-
պա նիտա վէ նիյազ էյլէմէյէ պաշլատըլար:

29. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Բապպ կէմանլըլարըն գալպ-
լէրինի միւլայիմ գըլտը: Վէ Ալմա վէ անըն պիրատէրլէ-
րի չըգըպ քէնտիլէրինի անլէրին էլլէրինէ թէսլիմ էյլէ-
տիլէր: Վէ կէմանլըլար միւլը օլմագ իւզրէ Հիլամ տիյա-
րընը ալտըլար:

30. Շիմտի կիմհայ գալմընը թա՛գիպ էտէն կէման-
լըլարըն օրտուսը նիշէ կիւնլէր պէրրիյէտէ գայպ օլտուլար:

31. Վէ անլէր նուլըն քէահինլէրինի Ամուլօն տէնիլէն

պիր եէրաէ պոււմուշար իտի: Վէ անէր Ամուլօն տիյարը-
նը թմմէլլիւք էթմէյէ, վէ թօփրաղը թիմար էթմէյէ
պաշլամըշար իտի:

32. Վէ շիմտի պու քեհահինէրին պաշը Ամուլօն իտի:

33. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ամուլօն Լէմանլըլարա ըրիճա
էյլէտի. վէ քէնտի զէվճէրինի էօլտիւրմէմէլէրի իչիւն,
Լէմանլըլարըն գըզլարը օլան քէնտի զէվճէլէրինի ըրիճա էթ-
մէք իւզըրէ անլէրին պիրատէրլէրինէ կէօնտէրտիլէր:

34. Վէ Լէմանլըլար Ամուլօնա վէ անըն պիրատէր-
լէրինէ շէֆգաթ էտիպ՝ զէվճէլէրի սէպէպինտէն անլէրի
էօլտիւրմէտիլէր:

35. Վէ Ամուլօն վէ անըն պիրատէրլէրի Լէմանլըլար
իլէ պիրլէշտիլէր. Վէ Նիֆայ տիյարընը արամագ իւզըրէ
պէրրիյէտէ եօլճուլըք էտէր իքէն Ալմա վէ անըն պիրա-
տէրլէրինին իսքեան էթմէքտէ օլտուգլարը Հիլամ տիյա-
րընը քէշֆ էթտիլէր:

36. Վէ Լէմանլըլար Ալմայա վէ անըն պիրատէրլէրի-
նէ վա՛տ էթտիլէր քի՝ էյէր Նիֆայ տիյարընա կէօթիւրէն
եօլը անլէրէ կէօսթէրիւլէր իսէ, 'էօմիւրլէրինի վէ հիւր-
րիւյէթլէրինի անլէրէ պախշ էտէճէք իտիլէր:

37. Լաքին Ալմա անլէրէ Նիֆայ տիյարընա կէօթիւ-
րէն եօլը կէօսթէրտիքտէն սօնրա, Լէմանլըլար էթտիքլէ-
րի վա՛տը հըֆօք էթմէտիլէր. Փագաթ Հիլամ տիյարըն էթ-
րաֆընա, վէ Ալմա վէ անըն պիրատէրլէրի իւզէրինէ մու-
հաֆըզ 'ասքէրլէր գօտըլար:

38. Վէ անլէրին պագիսի Նիֆայ տիյարընա տէօնտիւ-
լէր: Վէ անլէրտէն պիր գըսմը Հիլամ տիյարընա 'ապտէթ
էտիպ, Հիլամ տիյարընտա գալան մուհաֆըզլարըն գարը-
լարընը վէ չօճուգլարընը կէթիւրտիլէր:

39. Վէ Լէմանլըլարըն փատիշահը՝ Հիլամ տիյարընտա
օլան գալմ իւզէրինէ փատիշահ վէ հիւքմտար օլմագ իւզ-
ըրէ Ամուլօնը թա՛եին էյլէտի. եինէ տէ Լէմանլըլարըն մէ-
լիյինէ գարշը պիր շէյ իճրա էթմէյէ անըն սէլահիյէթի եօգ
իտի:

ՊԱՊ 24

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ամուլօն Լէմանլըլարըն փա-
տիշահը հուզուրընտա լութֆ պուլտու: Պու սէպէպտէն Լէ-
մանլըլարըն փատիշահը Ամուլօն վէ անըն պիրատէրլէրինէ
իհսան պուլուրտու քի՝ անլէր քէնտի գալմը իւզէրինէ մու-
'ալլիմլէր թա՛եին օլուհսընլար. պէլի՝ Շէմլօն տիյարընտա,

վէ Շայլօմ տիպարնտա , վէ Ամուլօն տիպարնտա պուլունան էհալի իւզէրինէ խօճալար թա'եին օլունտըլար :

2. Զիրա Լէմանլըլար ճիւմլէ պու տիպարլարը դապթ էտիպ' Լէմանլըլարն մէլիյի անլէր իւզէրինէ մէլիքլէր թա'եին էթմիշ իտի :

3. Վէ չիմտի Լէմանլըլարն մէլիյինին իսմի Լէման իտի . վէ օ փէտէրինին իսմիյլէ եատ օլունտուղը իչիւն Լէման թէսմիյէ օլունտու : Վէ օ սայըտա պէօյիւք պիր դավմըն փատիչահը իտի :

4. Վէ օ քէնտի դավմընըն սաքին օլտուղը հէր տիպարտա' Ամուլօնըն պիրատէրլէրինտէն խօճալար թա'եին էլլէտի : Վէ պու միսվալ իւզրէ Նիֆայըն լիսանը պիւթիւն Լէմանլը դավմը արասընտա եէնիտէն թա'լիմ օլունմաղա պաշլանտը :

5. Վէ անլէր պիրի պիրլէրիյլէ տօսթանէ իտիլէր իսէ տէ , Ալլահը թանըմատըլար . վէ Ամուլօն վէ անըն պիրատէրլէրի անլէրէ' նէ անլէրին Ռապա Ալլահը հագգընտա , նէ տէ Մուսանըն շէրի'աթը հագգընտա թա'լիմ էթմէտիլէր . վէ Ապինատայըն սէօլլէրինի տախի անլէրէ էօյրէթմէտիլէր :

6. Փագաթ քէնտի թարիլլէրինի հըֆզ էթմէյի վէ պիրի պիրլէրինէ եագմաղը անլէրէ թա'լիմ էթտիլէր :

7. Վէ պէօյլէճէ Լէմանլըլար սէրվէթտէ իգտիյատ պուլմաղա , վէ թիճարէթ էթմէյէ , վէ պէօյիւմէյէ , վէ տիւնեաւիճէ կիւզէլ , աշըգ , վէ 'ազիլ պիր դավմ օլմաղա , պէլի' փէք ուսթա պիր դավմ օլմաղա , պաշլատըլար . վէ քէնտի պիրատէրլէրինի իսթիսնա թուլթարագ' հէր նէվ' քէօթիւլիւք վէ եաղմա էթմէքտէն խօշլանտըլար :

8. Վէ վագը օլտու քի' Ամուլօն Ալմայը վէ անըն պիրատէրլէրինի էզմէյէ վէ անլէրէ թէ'ատտի էթմէյէ , վէ քէնտի էվլատըլարընը անլէրին էվլատընա թէ'ատտի էթմէլէրի իչիւն թէշվիգ էթմէյէ պաշլատը :

9. Զիրա Ամուլօն' Ալմանըն վագթըյլէ մէլիյին քեահինլէրինտէն պիրի իտիյինի , վէ Ապինատայըն սէօլլէրինէ ինանտըղը իչիւն փատիչահըն հուգուրընտան գօվուլտըղընը պիլտիյինտէն , անա դազապնագ օլտու : Վէ Ամուլօն մէլիք Լէմանա թա'պի' իտի իսէ տէ , Ալմանըն դավմը իւզէրինէ հագգսըղլըգ իլէ հիւքիւմէթ սիւրտիւ . վէ իւզէրլէրինէ անկարեալար գօյուպ անկարեաճըլար թա'եին էլլէտի :

10. Վէ վագը' օլտու քի' անլէրին իգթիրապլարը չօգ օլտուղընտան Ալլահա գուվվէթլէ նիտա վէ նիյագ էթմէյէ պաշլատըլար :

11. Վէ Ամուլօն անլէրին նիտա վէ նիյագ էթմէմէլէ-

րինի էմր էյլէտի. վէ անլէրէ պագմագ իչիւն իւզէրլէրինէ պէքճիլէր գօտը քի հէր Ալլահա տու'ա էտէն քիմսէ էօլտիւրիւսիւն :

12. Վէ Ալմա վէ անըն գաւմը քէնտիլէրին Րապպը Ալլահա սէսլէրինի գալտըրմատըլար իսէ տէ, գալպլէրինի անա տէօքտիւլէր, վէ Ալլահ անլէրին Փիքըլէրինի անլատը :

13. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ քէնտի մէշագգաթլարընտա Րապպըն սէտասը անլէրէ կէլիպ տէտի. Պաշլարընըզ գալտըրընըզ, վէ միւթէսէլլի օլուպ գօրգմայընըզ, զիրա պէնիմլէ էթտիլինիզ՝ 'ահտը պիլիւրիմ. վէ պէն գաւմըմ իլէ 'ահտ էտէճէյիմ, վէ անլէրի էսարէթտէն գուրթարաճաղըմ :

14. Վէ օմուզլարընըզա գօնուլմուշ օլան եիւքլէրի խաֆիֆլէտէճէյիմ, շէօյլէ քի սիզ էսարէթտէ իքէն՝ անլէր արգանըզտա աղըրըզ օլմայաճագ տըր : Վէ պէօյլէ էտէճէյիմ քի սիզ պուռտան սօնրա պէնիմ իչիւն շահիտ օլասընըզ. վէ պէն, Րապպ Ալլահ, գաւմըմը քէնտի իզթիրապլարընտա զիյարէթ էթտիլիմի, հագիգաթէն պիլէսինիզ :

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ալմա վէ անըն պիրատէրլէրի իւզէրինէ գօնուլան եիւքլէր խաֆիֆլէնտի, վէ անլէրի գօլայըզլա կէօթիւրմէք իչիւն գուզվէթլէնտիլէր. վէ Րապպըն պիւթիւն իրատէթիւնէ մէմնունիյէթ վէ սապր իլէ միւթիւ՝ օլտըլար :

16. Վէ անլէրին իմանը վէ սապրը օլ գատար պէօյիւք իտի քի՝ Րապպըն սէտասը անլէրէ կէլիպ տէտի. Միւթէսէլլի օլունըզ վէ գօրգմայընըզ, զիրա եարըն սիզի էսարէթտէն գուրթարաճաղըմ :

17. Վէ Րապպ Ալմայա՝ Սէն պու գաւմըն էօնիւնտէ կիթ. վէ պէն սէնիլէ կիտիպ պու գաւմըն էսարէթտէն գուրթարաճաղըմ՝ տէտի :

18. Շիմտի Ալմա վէ անըն գաւմըն կէճէլէյին քէնտի սիւրիւլէրինի վէ զախրէլէրինի թօփլատըլար, պէլի՝ պիւթիւն կէճէ սիւրիւլէրինի թօփլամագտա իտիլէր :

19. Վէ սապահլայըն Րապպ լէմանլըլար իւզէրինէ աղըր պիր ույգու կէթիրտի, վէ անլէրին անկարեաճըլարը տէրին ույգուտա իտիլէր :

20. Վէ Ալմա վէ անըն գաւմըն պէրրիյէյէ չըգաղլար : Վէ անլէր պիւթիւն կիւն եօլճուլըզ էթտիքտէն սօնրա՝ չատըրլարընը պիր տէրէտէ գուրտուլար. վէ պու տէրէյի Ալմա եատ էթտիլէր, չիւնքի անտէն պէրրիյէյէ գըլաղուզլանտըլար :

21. Վէ Ալմա տէնիլէն տէրէտէ անլէր Ալլահա՝ անըն 'ինայէթի, վէ եիւքլէրինի խաֆիֆլէնտիլտիլի, վէ անլէրի էսարէթտէն գուրթարտըղը իչիւն թէշէքքիւր 'արզ էյլէ-

տիւէր: Զիրա անլէր էսարէթտէ իտիւէր, վէ Բապպ Ալ-լահտան մա'տա անլէրի գուրթարա պիլէն եօգ իտի:

22. Վէ անլէր, պէլի՝ անլէրին ճիւմլէ ատէմլէրի վէ գարըլարը, վէ չօճուգլարը, եա'նի սէտա իլէ Ալլահը թէմ-ճիտ էտէ պիլէն հէր չօճուգ Ալլահա թէչէքքիւր 'արզ էյ-լէտիլէր:

23. Վէ շիմտի Բապպ Ալմայա՝ Աճէլէ էյլէ, սէն վէ պու գաժմ պու տիյարտան կիտինիզ. զիրա, Լէմանլըլար ույանմըլար տըր, վէ սիզի թա'գիպ էթմէքտէ տիրէր. իմտի պու տիյարտան չըգընըզ, վէ պու գաժմը զիյատէ թա'գիպ էթմէմէլէրի իչիւն, պէն Լէմանլըլարը պու տէ-րէտէ տուրտուրաճաղըմ՝ տէտի:

24. Վէ անլէր տէրէտէն չըգտըլար, վէ պէրրիյէյէ տօզ-րու եօլճուլըզ էթտիլէր:

25. Վէ անլէր օն իքի կիւն պէրրիյէտէ եօլճուլըզ էթ-տիքտէն սօնրա, Զարահէմլա տիյարընա վա'սըլ օլտուլար. մէլիք Մօսայահ տախի անլէրի մէսէրրէթլէ գապուլ էյ-լէտի:

ՊԱՊ 25

1. Վէ շիմտի Մօսայահ պիւթիւն գաժմը ճէմ՝ էթտիր-տի:

2. Վէ Նիֆայըն էվլատը, եախօտ Նիֆայըն նէսլինտէն օլանլար, Մուլէքին վէ անըն իլէ պէրապէր պէրրիյէյէ չը-գանլարըն նէսլինտէն օլան Զարահէմլա գաժմը գատար չօգ տէյիլ իտիլէր:

3. Վէ Նիֆայ էհալիսի իլէ Զարահէմլա էհալիսի Լէ-մանլըլար գատար չօգ տէյիլ իտիլէր, հաթթա անլէրին եարըսը գատար պիլէ տէյիլ իտիլէր:

4. Վէ շիմտի Նիֆայ էհալիսինին ճիւմլէսի, վէ Զա-րահէմլա էհալիսինին քեաֆֆէսի իքի ճէմա'աթ թէչէքիլ էթտիլէր:

5. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօսայահ՝ Զէնէֆին գաժմընըն թարիխինի, եա'նի անլէրին Զարահէմլա տիյարընտան չը-գըզպ՝ թէքրար տէօնտիւլէրի զէմանա տէյին օլան թարի-խինի օգուտու վէ օգութտու:

6. Վէ հէմ տախի Ալմա վէ անըն պիրատէրլէրինին իզ-թիրապլարը հագգընտա, եա'նի անլէր Զարահէմլա տիյա-րընտան չըգտըգտան՝ թա թէքրար տէօնտիւլէրի զէմանա տէյին օլան նագլիյէթլէրինի օգուտու:

7. Իմտի Մօսայահ պու թէվարիխի օգումայը պիթիր-տիլինտէ, Զարահէմլատա գալան անըն գաժմը հայրէթ վէ թէա'ճճիւպ իլէ մէմլու օլտուլար:

8. Վէ նէ էտէճէքէրինի պիւմէտիւէր. զիրա անլէր՝ էսարէթտէն գուրթուլանլարը կէօրտիւքէրինտէ, զայէթ պէօյիւք շաղլըգլա մէմլու օլտուլար:

9. Վէ թէքրար, Լէմանլըլարըն գաթլ էթմիշ օլտուգլարը պիրատէրլէրի հագգընտա տիւշիւնտիւքտէ, միւքէտտէր օլուպ չօգ կէօգ եաշըլարը տէօքտիւլէր:

10. Վէ անլէր՝ Ալլահըն հալը հագըրտա էթտիյի լութֆու 'ինայէթի, վէ Ալմայը վէ անըն պիրատէրլէրինի Լէմանլըլարըն էլինտէն վէ էսարէթտէն գուրթարան գուվվէթի-նի տիւշիւնտիւքէրինտէ, սէտալարընը գալտըրըպ Ալլահա թէչէքքիւր 'արգ էլլէտիլէր:

11. Վէ թէքրար, անլէր քէնտի պիրատէրլէրի օլան Լէմանլըլարըն Փասըգ վէ նափաք հալլէրի հագգընտա տիւշիւնտիւքտէ, անլէրին ճանլարընը խայրը իշիւն աղըր վէ էլէմ չէքտիլէր:

12. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ զէվճէլէրի օլմագ իւզրէ Լէմանլըլարըն գըզլարընը ալան Ամուլօն վէ անըն պիրատէրլէրինին էվլատը փէտէրլէրինին հարէքէթինտէն մէմնուն տէլիլ իտիլէր: Վէ պուենտան սօնրա փէտէրլէրինին իսմլէրիլլէ եատ օլունմագ իսթէմէտիլէր. պու սէպէպտէն Նիֆայըն էվլատը թէսմիյէ օլունմագ, վէ Նիֆայլըլար տէնիլէնլէր արասընտա սայըլմագ իւզրէ Նիֆայլըլարըն իսմինի ալտըլար:

13. Վէ Ջարահէմլատա օլան պիւթիւն էհալի Նիֆայլըլար թէսմիյէ օլունտըլար, չիւնքի հիւքիւմէթ Նիֆայնէսլինտէն մա՛տա տիկէր քիմսէյէ թէվճիհ օլունմատը:

14. Վէ Մօսայահ գավմա օգուլմայը վէ սէօյլէմէյի պիթիրտիյինտէ, օ Ալմանըն տախի էհալլիյէ սէօյլէմէսինի արգու էթտի:

15. Վէ անլէր պէօյիւք ճէմա՛աթլար հալինտէ թօփլանտըգտա, Ալմա անլէրէ սէօյլէտի. վէ օ ճէմա՛աթտան ճէմա՛աթա կիտիպ, գավմա՝ Րապպա իման էտիպ թէվպէ էթմէլէրինի վա՛գ էլլէտի:

16. Վէ Լիմհայա վէ անըն պիրատէրլէրինէ վէ էսարէթտէն գուրթուլան հէր քիմսէյէ՝ անլէրի գուրթարան Րապպ իտիյինի ունութմամալարընը ըրճա էլլէտի:

17. Վէ Ալմա գավմա նիշէ շէյլէր թա՛լիմ էտիպ անլէրէ սէօյլէմէյի պիթիրտիքտէն սօնրա, մէլիք Լիմհայ վաֆթիղ օլունմագլըղը արգու էլլէտի. վէ անըն պիւթիւն գավմը տախի վաֆթիղ օլունմագ իսթէտիլէր:

18. Պու սէպէպտէն Ալմա սուլա էնիպ անլէրի վաֆթիղ էլլէտի: Վէ Մօրմօն սուլարընտա քէնտի պիրատէրլէրինի վաֆթիղ էթտիյի թարգաա անլէրի վաֆթիղ էլլէտի: Վէ վաֆթիղ էլլէտիյի հէր քիմսէ Ալլահըն քիլիսէսինէ տա-

խիլ օլտու . վէ Ալմանըն սէօղլէրինէ ինանտըզլարը իշիւն՝ պէօյլէ օլտու :

19. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէլիք Մօսայահ՝ Ալմանըն պիւթիւն Ջարահէմլա տիյարընտա քիլիսէլէր թէշքիլ էթմէսինէ միւսա՝ատէ էյլէտի : Վէ հէր քիլիսէ իւզէրինէ քեահինլէր վէ մու՝ալլիմլէր թա՛հին վէ թազտիս էյլէմէյէ անա մէզուենիյէթ վէրտի :

20. Իմտի գաւմըն չօզլըղը սէպէպինտէն պիր մու-ա՝լլիմ անլէրի իտարէ էտէմէզ իտի . վէ պիր թէճէմ-միւ՝տէ հէր ատէմ Ալլահըն քէլամընը իշիտէմէզ իտի :

21. Պու սէպէպտէն քիլիսէլէր տէնիլէն այրը ճէմա՝-աթլարա թօփլանտըլար . վէ հէր քիլիսէնին քէնտինէ 'ա՛խտ քեահինի վէ մու՝ալլիմի վար իտի . վէ հէր քեահին Ալմա-նըն աղզըլէ թէպլիղ օլունան քէլամա կէօրէ վա՛ղ էյլէտի :

22. Վէ պէօյլէճէ անլէրին չօզ քիլիսէլէրի վար իտի իսէ տէ , եինէ անլէրին հէփիսի պիր քիլիսէյէ , եա՛նի Ալլահըն քիլիսէսինէ 'ա՛խտ իտիլէր . վէ քիլիսէլէրտէ անլէրէ թէվպէ վէ Ալլահա իման էթմէքտէն մա՛տա տիկէր պիր չէյ վա՛ղ օլունմատը :

23. Վէ Ջարահէմլա տիյարընտա եէտի քիլիսէ վար ի-տի : Վէ Քրիստոսըն եախօտ Ալլահըն իսմինի իւզէրլէրինէ ալմազ իսթէյէնլէր Ալլահըն քիլիսէսինէ տախիլ օլտու-լար :

24. Վէ անլէր Ալլահըն գաւմը թէսմիյէ օլունտուլար : Վէ Րապպ անլէրին իւզէրինէ Րուհունը տէօքտիւ . վէ ան-լէր տիյարտա միւպարէքլէնիպ մուվաֆֆազ օլտուլար :

ՊԱՊ 26

1. Շիմտի վազը՝ օլտու քի՝ հալը հազըր նէսլինին չօզ-լարը մէլիք Պէնեամին քէնտի գաւմընա սէօյլէտիյի վազըթ-տա , քիւշիւք չօճուզլար օլարազ , անըն քէլամընը անլամա-տըլար . վէ փէտէրլէրինին ըիվայէթլէրինէ ինանմատըլար :

2. Անլէր էմվաթըն գըյամէթինէ , վէ Քրիստոսըն կէ-լիշինէ տա՛իր սէօյլէնմիշ օլան չէյլէրէ ինանմատըլար :

3. Վէ շիմտի իմանսըզլըզլարը սէպէպինտէն Ալլա-հըն քէլամընը անլամաղա գատիր տէյիլ իտէլէր : Վէ գալպ-լէրի սէրթլէնմիշ իտի :

4. Վէ անլէր վաֆթիղ օլունմազ իսթէմէտիլէր . վէ քիլիսէյէ տախիլ օլմազ տախի իսթէմէտիլէր : Վէ անլէր իման խուսուսընտա այրը պիր գաւմ իտիլէր . վէ անլէր քէնտիլէրին Րապպը Ալլահա տու՛ա էթմէք իսթէմէտիք-

լէրինտէն, տա՛իմա քէնտի ճիսմանի վէ կիւնահքեար հալ-
լէրինտէ գալտըլար:

5. Վէ լաքին անլէր Մօսայահըն հիւքիւմէթի էյամըն-
տա՛ սայըտա Ալլահըն գալմընըն եարըսը գատար տէյիլ ի-
տիլէր իսէտէ, պիրատէրլէրի արասընտա միւնազա՛ա պու-
լունտուղը սէպէպտէն զիյատէ օլտուլար:

6. Պունլար քէնտի միւտահին սէօզլէրիլլէ քիլիսէյէ
տախիլ օլանլարտան չօզլարընը ալտատըպ, անլէրին կիւնահ
իլլէմէսինէ սէպէպ օլտուլար: Պու սէպէպտէն քիլիսէյէ
'ա՛իտ օլուպ կիւնահ իլլէյէն քիմսէլէրէ քիլիսէ թարաֆըն-
տան նասիհաթ օլունմասը իգթիզա էթտի:

7. Վէ վագը՛ օլտու քի՛ անլէր մու՛ալլիմլէր թարա-
ֆընտան կէթիրիլիպ քեահինլէրէ թէսլիմ օլունտուլար. վէ
քեահինլէր անլէրի Պաշ Քեահին օլան Ալմանըն հուզուըն-
ա կէթիրտիլէր:

8. Վէ մէլիք Մօսայահ քիլիսէ իւզէրինէ Ալմայա սէ-
լահիյէթ վէրմիլ իտի:

9. Վէ Ալմա նէ էտէճէյինի պիլմէտի. զիրա անլէր
'ալէյհինէ շէհատէթ էտէն չօգ իտի. վէ գալմ անլէրին
ֆըսզլարը հագգընտա չօգ խուսուսլարտա շէհատէթ էթ-
տիլէր:

10. Լաքին պունտան էվվէլ քիլիսէտէ պէօյլէ պիր հալ
վուզու՛ա կէլմէտիյինտէն, Ալմա միւզթարիպ օլտու. վէ
օ անլէրի մէլիյին հուզուընա կէթիրտի:

11. Վէ Ալմա մէլիյէ՛ իշթէ պուրատա պիրատէրլէրի
թարաֆընտան իթթիհամ օլունան նիչէ քիմսէլէր վար տըր.
վէ անլէրի սանա կէթիրտիք: Վէ անլէր տիւրլիւ տիւրլիւ
կիւնահլար իլէ թութուլտըլար. ֆագաթ իլլէտիքլէրի կիւ-
նահլարտան թէվպէ էթմէյօրլար: Պու սէպէպտէն գապա-
հաթլարընա կէօրէ հիւքմ օլունմալարը իշիւն անլէրի սէ-
նին հուզուընա կէթիրտիք՝ տէտի:

12. Ամմա մէլիք Մօսայահ Ալմայա՛ Անլէրի պէն հիւքմ
էթմէմ. լաքին հիւքմ էթմէլիյին իշիւն անլէրի սէնին է-
լինէ թէսլիմ էտէրիմ՝ տէտի:

13. Շիմտի Ալմա թէքրար միւզթարիպ օլտու. վէ
Բապպըն ինտինտէ եանըլաճաղընտան գօրգարագ, կիտիպ
պու մատտէյէ տա՛իր նէ էտէճէյինի Ալլահտան սիւ՛ալ
էլլէտի:

14. Վէ Ալմա Ալլահա պիւթիւն ճանը իլէ նիյազ էթ-
տիքտէն սօնրա, Բապպըն սէտասը անա կէլիպ տէտի.

15. Ալմա, սէն մուպարէք սին. վէ Մօրմօն սուլարըն-
տա վաֆթիզ օլունանլար տախի միւպարէք տիրլէր: Սէն
անճագ գուլըմ Ապինատայըն սէօզլէրինէ զիյատէսիլլէ ի-
ման էթտիյին սէպէպտէն միւպարէք սին:

16. Վէ անլէր անճագ սէնին անլէրէ սէօյլէտիյին սէօզլէրէ զիյատէսիյլէ իման էթտիքլէրի իշիւն միւպարէք տիրլէր:

17. Վէ սէն պու գավմ արասընտա պիր քիլիսէ թէչ-քիլ էթտիյին իշիւն միւպարէքսին. վէ անլէր սապիթ օլուպ՝ պէնիմ գավմըմ օլաճագլար տըր:

18. Պէնիմ իսմիմի իւզէրինէ ալմաղա ըազի օլան պու գավմ միւպարէք տիր. զիրա պէնիմ իսմիմլէ եատ օլունաճագլար, վէ անլէր պէնիմ տիրլէր:

19. Վէ թէճաՎուզ էտէնլէրէ տա՞իր պէնտէն սիւ՛ալ էթտիյին իշիւն միւպարէք սին:

20. Սէն պէնիմ գուլըմ սըն, վէ սէն էպէտի հայաթա մալիք օլաճագսըն՝ տէյու սէնինլէ՝ 'ահտ էտէրիմ: Սէն պանա խըտմէթ էտէճէքսին, վէ պէնիմ իսմիմլէ չըգըպ, գօյունլարըմը թօփլայաճագսըն:

21. Վէ պէնիմ սէտամը տինլէյէն քիմսէ պէնիմ գօյունըմ օլաճագ տըր. վէ անը քիլիսէյէ գապուլ էտէճէքսինիգ, վէ պէն անը գապուլ էտէճէյիմ:

22. Զիրա իշթէ քիլիսէմ պու տըր. վաֆթիզ օլունան հէր քէս թէվպէյէ վաֆթիզ օլունաճագ տըր: Պէնիմ իսմիմտէ գապուլ էտէճէյինիզ հէր քիմսէյի պէն տախի գապուլ էտէճէյիմ:

23. Զիրա տիւնեանըն կիւնահլարընը գալտըրան պէն իմ: Պէն ինսանը եարաթտըմ. վէ սօնատէք պանա իման էտէն քիմսէյէ սաղ թարաֆըմտա եէր իհսան էտէն պէն իմ:

24. Անլէր պէնիմ իսմիմ իլէ եատ օլունուլար. վէ էյէր պէնի թանըրլարսա, անլէր չըգըպ սաղ թարաֆըմտա իլ էլ էպէտ եէր պուլաճագլար տըր:

25. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ իքինճի պօրու չալընտըգտա, օլ գէման խէլաս օլմագ իսթէմէյիպ, պէնի թանըմայանլար չըգըպ հուզուըմտա տուրաճագլար տըր:

26. Վէ օլ գէման պէնիմ անլէրին Րապպ Ալլահը, անլէրին խէլասքեարը օլտուղըմը վէ ֆիտիյէ իլէ խէլաս օլմագ իսթէմէտիքլէրինի պիլէճէլէր տիր:

27. Օլ գէման պէն՝ Սիզի ասլա թանըմամ՝ տէյու անլէրէ իգրար էտէճէյիմ: Վէ անլէր շէյթան վէ անըն մէլա՞իքի իշիւն հազըրլանմըչ օլան էպէտի աթէչէ կիտէճէլէր տիր:

28. Իմտի սանա տէրիմ քի՝ պէնիմ սէտամը տինլէմէք իսթէմէյէն քիմսէյի՝ քիլիսէմէ գապուլ էթմէյէճէքսինիզ. զիրա անը եէվմ իւլ ախըրտա պէն գապուլ էթմէյէճէյիմ:

29. Իմտի սանա տէրիմ. Կիթ, վէ հէր պէնիմ 'ալէյ-

հիմէ թէճավուղ էտէն քիմսէյի՝ իշլէտիյի կիւնահընա կէօ-
րէ հիւքմ էտինիզ. վէ էյեր սանա վէ պանա կիւնահլարընը
իգրար էտիպ, տողրու գալպ իլէ թէվպէ էտէրսէ, ա-
նա 'աֆվ էտինիզ. վէ պէն տախի անա 'աֆվ էտէճէյիմ:

30. Վէ գավմըմ հէր գանղը վագըթ թէվպէ էթտիք-
լէրինտէ, պանա գարշը էթտիքլէրի թէճավուղաթը անլէրէ
'աֆվ էտէճէյիմ:

31. Վէ սիզ տախի էթտիյինիզ խաթալարը եէքտիկէ-
րինիզէ 'աֆվ էթմէլի սինիզ: Զիրա հագիգաթէն սիզէ տէ-
րիմ. էյեր պիր քիմսէ քէնտի գօնշուսը թէվպէ էթտիյի
հալտէ անըն իշլէտիյի խաթալարը 'աֆվ էթմէզսէ, հիւք-
մէ տիւչար օլուր:

32. Շիմտի պէն սանա տէրիմ. կիթ, վէ քէնտի կիւ-
նահընտան թէվպէ էթմէք խաթէմէյէն հէր քիմսէ գավմըմ
արասընտա սայըլմայաճագ. վէ պունտան սօնրա պու էմր
իճրա օլունաճագ տըր:

33. Վէ Ալմա պու քէլամլարը իշիթտիյինտէ, անլէրի
սագլամագ վէ քիլխսէնին գավմընը Ալլահըն թէնպիհաթը-
նա կէօրէ հիւքմ էթմէք իւզրէ՝ անլէրի եազտը:

34. Վէ Ալմա կիտիպ, կիւնահա թութուլմը օլանլարը
րապպըն քէլամընա կէօրէ հիւքմ էյլէտի:

35. Վէ Ալմա՝ քէնտի կիւնահլարընտան թէվպէ էտիպ,
անլէրի իգրար էտէն հէր քիմսէյի քիլխսէնին գավմը արա-
սընտա սայտը:

36. Լաքին քէնտի կիւնահլարընը իգրար էթմէյիպ,
անլէրտէն թէվպէ էթմէյէն հէր քիմսէ քիլխսէնին գավմը
արասընտա սայըլմատը, վէ անլէրին խամլէրի քիթապտան
սիլիւնտի:

37. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ալմա քիլխսէնին ճիւմլէ իշ-
լէրինի թանգիմ էյլէտի. վէ անլէր Ալլահըն հուզուընտա
հէր խուսուստա տողրու եիւրիւյէրէք, սէլամէթէ նա՞իլ
օլտուլար. վէ միւյէսսէր օլմաղա պաշլատըլար: Վէ չօգ-
լար գապուլ օլունտու, վէ չօգլար վաֆթիզ օլունտու:

38. Վէ ճիւմլէ պու շէյլէրի քիլխսէյի խտարէ էտէն
, Ալմա վէ անըն իշտաշլարը իճրա էթտիլէր: Անլէր պիւթիւն
ղայրէթ իլէ հարէքէթ էթտիլէր, վէ հէր ճիհէթլէ Ալլահըն
քէլամընը թա՛լիմ էթտիլէր. վէ Ալլահըն քիլխսէսինէ տա-
խիլ օլմայանլարըն ճիւմլէսի թարաֆընտան թէ՛ատտի վէ
հէր տիւրլիւ իզթիրապ չէքտիլէր:

39. Անլէր պիրատէրլէրինէ նասիհաթ էթտիլէր: Վէ
Ալլահըն քէլամը վասիթասիլէ անլէրին կիւնահլարընա, եա-
խօտ իշլէտիքլէրի կիւնահլարընա կէօրէ տախի նասիհաթ
օլունտուլար. վէ Ալլահ թարաֆընտան տա՞լիմա տու՛ա էթ-
մէյէ, հէր շէյ իշիւն Ալլահա թէշէքքիւր 'արզ էթմէյէ էմր
օլունտուլար:

ՊԱՊ 27

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ իման էթմէյէնէր թարաֆընտան քիլիսէ իւզէրինէ կէլէն թէ՛ատտի օլ գատար շիտտէթլի օլտու քի քիլիսէնին՝ ազալարը մըրըլտանմաղա, վէ պու խուսուսա տա՞իր քիլիսէնին գըլաղուզլարընա չիքեայէթ էթմէյէ պաշլատըլար։ Վէ անլէր տախի Ալմայա թէչէքքի էթտիլէր։ Վէ Ալմա մատտէյի անլէրին մէլիյի Մօսայազ հուղուրընա կէթիրտի, վէ Մօսայազ քեահինլէր իլէ իսթիւարէ էյլէտի։

2. Վէ մէլիք Մօսայազ տիյարըն հէր թարաֆընտա՝ իլան էյլէտի քի իման էթմէյէնէր Ալլահըն քիլիսէսինէ՝ ա՞հտ օլանլարա թէ՛ատտի էթմէսինլէր։

3. Վէ հէր քիլիսէյէ սըգը պիր էմր չըգտը քի՝ քիլիսէլէր արասընտա թէ՛ատտի պուլուռնմամալը, ֆազաթ հէր ատէմ միւսավի սայըլմալը։

4. Ղուրուր վէ քիպը անլէրին ըահաթընը պօզմամալը, հէր ատէմ քէնտի էլիլէ չալըշարագ, գօնշուսընը քէնտիսի կիպի սայմալը տըր։

5. Քէզալիք՝ ճիւմլէ քեահինլէր վէ մու՛ալլիմլէր, խասթալըգ վէ ասըլ միւհթաճըգ պուլուռնմատըղը հալտէ, հէր խուսուստա քէնտիլէրին խտարէսի իչիւն էլլէրիլէ իշլէմէլի իտիլէր։ Վէ անլէր ճիւմլէ պու շէյլէրի իճրա էթտիքտէ, Ալլահըն՝ ինայէթինտէ արթըպ չօղալտըլար։

6. Վէ տիյարտա թէքրար սէլամէթ փէյտա օլմաղա պաշլատը։ Վէ էհալի գիյատէսիլէ չօղալմաղա, վէ տիյարըն հէր թարաֆընա, եա՛նի չիմալ թարաֆընա, ճէնուպ թարաֆընա, շարգ թարաֆընա վէ ղարպ թարաֆընա տաղըլմաղա, վէ տիյարըն հէր գըսմընտա պէօյիւք շէհիրլէր վէ քէօյլէր պինա էթմէյէ պաշլատըլար։

7. Վէ Բապպ անլէրի գիյարէթ էտիպ միւյէսսէր էթտի, վէ անլէր պէօյիւք վէ գէնկին պիր գաւմ օլտուլար։

8. Շիմտի Մօսայահըն օղուլլարը իմանսըզլար արասընտա սայըլտըլար, վէ Ալմայըն օղուլլարընտան պիրի, եա՛նի քէնտի փէտէրինին իսմինէ կէօրէ թէսմիյէ օլուռնան Ալմա տախի իման էթմէյէնլէր արասընտա սայըլտը։ Պու իսէ փէք ֆէնա վէ փութփէրէսթ պիր ատէմ օլտու։ Յ չօգ լուղէթլէր գուլլանան, վէ էհալիլէ չօգ միւտահին սէօզլէր սէօյլէյէն պիր ատէմ իտի։ պու սէպէպտէն քէնտի ֆասըգ մու՛ամէլաթընա կէօրէ հարէքէթ էթմէյէ չօգ քիմսէլէրի ալտաթտը։

9. Վէ պու ատէմ Ալլահըն քիլիսէսինին իլէրլէմէսինէ պէօյիւք թէօքէզ օլտու։ գիրա գաւմըն գալպլէրինի ճէլալ

էտիպ՝ արալարընտա միւնաղա՛ալար չըգարտը . վէ պէօյլէճէ Ալլահըն տիւշմէնինէ քէնտի գուվվէթիին իճրա էթմէք ի-չիւն միւսա՛ատէ օլունտու :

10. Վէ շիմտի վազը՝ օլտու քի՝ պու Ալմա Ալլահըն քի-լիսէսինի թէլէֆ էթմէք իւզրէ հէր թարաֆա տօլաշտը . զիրա օ՝ հէմ Ալլահըն հէմ մէլիյին էմրինէ մուղայիր օլա-րազ , Բապպըն գավմընը տօղրու եօլտան սափտըրմազ , վէ քիլիսէյի խարապ էթմէք իւզրէ Մուսայահըն օղուլլարը իլէ պէրապէր կիզլիճէ հէր թարաֆա տօլաշտը :

11. Վէ սիզէ տէտիյիմ կիպի անլէր Ալլահա՛ասի օլա-րազ տօլաշմագտա իքէն , իշթէ Բապպըն մէլէյի անլէրէ կէօրիւնտիւ : Յ պիր պուլլութ իլէ էնտի , վէ անլէրին տուր-տըզլարը եէրի սարսը տան կէօք կիւրիւլթիւսիւ սէսի կիպի պիր սէտա իլէ սէօյլէտի :

12. Վէ անլէրին հայրէթի օլ գատար պէօյիւք իտի քի՝ եէրէ տիւշիւպ մէլէյին անլէրէ սէօյլէտիյի քէլամլարը ան-լամատըլար :

13. Վէ մէլէք թէքրար նիտա էտիպ տէտի . Ալմա , գալգ վէ տուր , նիւչիւն Ալլահըն քիլիսէսինէ թէ՛ատտի էտիյօրսըն : Զիրա Ալլահ՝ Պու քիլիսէ պէնիմ տիր . վէ պէն անը սապիթ գըլաճաղըմ . վէ գավմընը թէճավուզընտան մա՛տա անը իպթալ էտէն հիչ պիր շէյ պուլլունմայաճազ տըր՝ տէմիշ տիր :

14. Վէ մէլիք տէվամ էտիպ տէտի : Իշթէ Բապպ քէն-տի գավմընըն տու՛ալարընը , վէ հէմ տախի անըն գուլը վէ սէնին փէտէրին օլան Ալմանըն տու՛ալարընը իշիթտի . զիրա օ սէնին հագիգաթըն մա՛լիւմաթընա կէլմէքլիյին իշիւն պէօյիւք իման իլէ տու՛ա էթտի . իմտի պէն՝ սէնի Ալլահըն գուվվէթի վէ գուտրէթի հագգընտա իքնա էթմէք , վէ անըն գուլլարընըն տու՛ալարը քէնտի իմանլարընա կէօրէ իսթիճապէթ օլունմասը իշիւն կէլտիմ :

15. Վէ շիմտի Ալլահըն գուվվէթիին ինքեար էտէ պի-լի՞ր մի սին : Պէնիմ սէտամ գէմինի սարսը թմա՛զ մը . էօ-նիւնիզտէ տախի պէնի կէօրէ՞մէզ մի սինիզ . պէն Ալլահ թա-րաֆընտան կէօնտէրիլտիմ :

16. Իշթէ սանա աէրիմ , կիթ , սէնին փէտէրլէրինին Հիլամ տիյարընտա , վէ Նիֆայ տիյարընտա օլան էսարէթի-նի տէր խաթր էյլէ , վէ Ալլահըն անլէր իշիւն իճրա էթտի-յի պէօյիւք շէյլէրի ունութմա . զիրա անլէր էսարէթտէ իաի . վէ Ալլահ անլէրի գութարտը : Վէ շիմտի սանա տէ-րիմ . Եա Ալմա , պիզգաթ սէնին ըէտտ օլունմագըլղընը իս-թէր իսէն պիլէ , եօլընա կիթ , վէ պիր տահա քիլիսէյի խա-րապ էթմէյէ չալըճա քի անլէրին տու՛ալարը իսթիճա-պէթ օլունա :

17. Վէ մէլէյին Ալմայա սէօյլէտիյի սօն քէլամլար պուն-
լար իտի. վէ չըզըպ կիթտի:

18. Վէ շիմտի Ալմա վէ անըն իլէ պէրապէր պուլու-
նանլար, պէօյիւք պիր հայրէթէ տիւչար օլարագ եէրէ տիւչ-
տիւլէր. զիրա քէնտի կէօզլէրի իլէ Բապպըն պիր մէլէյինի
միւլահէտէ էթտիլէր. վէ անըն սէտասը եէրի սարսըտան
կէօք կիւրիւլթիւսի կիպի իտի: Վէ Ալլահըն գուվվէթին-
տէն մա'տա եէրի սարսըթմաղա, վէ գէմինի եարաճագ տէ-
րէճէտէ թիթրէթմէյէ գատիր օլան գուվվէթ պուլունմա-
տըղընը պիլտիլէր:

19. Իմտի Ալմանըն հայրէթի օլ գատար պէօյիւք իտի
քի սէօյլէյմէզ օլտու. վէ աղզընը աչամատը. վէ էլլէրի
գըմըլտանամագ տէրէճէտէ զա'իֆ օլտու. պու սէպէպտէն
անըն իլէ պէրապէր օլանլար անը ալըպ՝ փէտէրինին հու-
զուրընա կէօթիւրտիլէր:

20. Վէ անլէր վուգու՝ պուլան հէր շէյի անըն փէտէ-
րինէ նագլ էթտիլէր. վէ փէտէրի պու շէյ Ալլահըն գուվ-
վէթի իտիյինի պիլլէրէք, շագ օլտու:

21. Վէ փէտէրի պիր ճէմա'աթ ճէմ՝ էթտիրտի քի,
Բապպըն քէնտի օլլունա, վէ անըն իլէ պէրապէր օլանլա-
րա նէ իճրա էթմիշ իտիյինի անլասընլար:

22. Վէ օ քեահինլէրի ճէմ՝ էթտիրտի. վէ անլէր Ալ-
մանըն աղզընը աչըպ սէօյլէյմէսի, վէ հէմ տախի անըն վիւ-
ճիւտիւնըն ագա'լարընըն գուվվէթինին կէրի կէլմէսի, վէ
գաւմըն կէօզլէրի աչըլըպ Ալլահըն ճէլալընը վէ լութֆ ու
'ինայէթինի կէօրիւպ պիլմէլէրի իշիւն, քէնտիլէրին Բապպ
Ալլահընա օրուճ թուլթուպ տու'ա էթմէյէ պաշլատըլար:

23. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր իքի կիւն վէ իքի կէ-
ճէ օրուճ թուլթուպ տու'ա էթտիքտէն սօնրա, Ալմանըն
վիւճուտը քէսպ ի գուվվէթ էյլէտի, վէ օ գալգըպ, Թէսէլ-
լի օլունըզ՝ տէյերէք, անլէրէ սէօյլէյմէյէ պաշլատը:

24. Զիրա պէն կիւնահլարըմտան թէվպէ էթտիւմ, վէ
Բապպ պէնի գուլթարտը. իշթէ Բուհտան տօղտուճ՝ տէտի:

25. Վէ Բապպ պանա տէտի. Պիւթիւն ինսան ճինսի-
նին, պէլի՝ հէր ատէմ վէ գարընըն, վէ հէր միլլէթ, գա-
պիլէ, լիսան վէ գաւմըն եէնիտէն տօղմասը կէրէք օլտուղը
իշիւն թէ'աճճիւպ էթմէ. պէլի՝ անլէր՝ Ալլահ թարաֆընտան
տօղմալը, վէ քէնտի ճիսմանի վէ տիւլմիւլ հալընտան սալիհ
պիր հալէ թէպտիլ օլունմալը տըրլար. վէ Ալլահ թարա-
ֆընտան գուլթուլտուգլարը իշիւն անըն օղուլլարը վէ գըզ-
լարը օլուրլար:

26. Վէ պէօյլէճէ եէնի մախլուգաթ օլուրլար, վէ պու-
իճրա օլունմայընճա, Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ ասլա թէվէր-
րիւս էտէմէզլէր:

27. Պէն սիգէ տէրիմ, հալ պէօյլէ օլմասա իտի, անլէր ըտտ օլունուր իտի. զիրա պէն հէման ըտտ օլունմագ թէհլիքէսինտէ օլտուղըմ սէպէպտէն պունու պիլիրիմ:

28. Նինէտէ պէն չօգ իզթիրապ չէքիպ էօլիւմ տէրէ-
ճէսինէ գատար թէվպէ էթտիքտէն սօնրա, Րապպ քէն-
տի մէրհամէթինտէն նաշի պէնի էպէտի եանան աթէշտէն
գափըպ գուրթարմաղը միւնասիպ կէօրտիւ, վէ պէն Ալ-
լահտան տօղտում:

29. Ճանըմ էօտ աճըլըղընտան վէ Փըսգըն պէնտլէ-
րինտէն գուրթուլմուշ տըր: Պէն էն գօյու պիր հալլիյէտէ
պուլունտըմ. լաքին շիմտի Ալլահըն 'աճիպ նուրունա նա-
զար էտէրիմ: Ճանըմ էպէտի 'ազապ իլէ չէքիշտի, լաքին
պէն գուրթուլտըմ, վէ ճանըմ արթըգ աղըր չէքմէգ:

30. Պէն Շէֆա'աթճըմը ըտտ էթտիմ. վէ էճտատլա-
րըմըգ թարաֆընտան սէօյլէնիլէն սէօզլէրի ինքեար էթ-
տիմ. լաքին շիմտի անլէրին' անըն կէլէճէյինի, վէ խալգ
էյլէտիյի հէր մախլուգըն անը տէր խաթր էտէճէյինի պիլ-
մէլէրի իշիւն, քէնտինի ճիւմլէսինէ իզհար էտէճէք տիր:

31. Պէլի' անըն հուգուրընտա հէր տիզ չէօքէճէք, վէ
հէր տիւ անը իգրար էտէճէք տիր: Հաթթա եէվմ իւլ ա-
խըրտա անտէն հիւքմ օլունմագ իւզըէ ճիւմլէ ատէմլէր
տուրտուգլարընտա, անըն Ալլահ օլտուղընը իգրար էտէ-
ճէքլէր տիր: Օլ զէման տիւնեատա Ալլահընը եաշայանլար
իգրար էտէճէքլէր քի իւզէրլէրինտէ պուլունան էպէտի ճէ-
գա հագգ տըր. վէ անլէր անըն հէր շէյի կէօրէն կէօզիւ-
նիւն նազարը ալթընտա սարսըլաճագ, թիթրէյէճէք վէ չէ-
քինէճէքլէր տիր:

32. Վէ շիմտի վագը' օլտու քի' պու վագըթտան սօն-
րա, Ալմա վէ մէլէյին անլէրէ կէօրիւնտիւյիւ զէման անըն
իլէ պէրապէր օլանլար գալմա թա'լիմ էթմէյէ պաշլատը-
լար: Անլէր տիյարըն հէր թարաֆընը տօլաշարագ, կէօր-
տիւքլէրինի վէ իշիթտիքլէրինի թէպշիր էթտիլէր: Վէ ի-
ման էթմէյէնլէրտէն թէ'ատտի չէքէրէք, վէ նիշէլէրտէն
վուրուլարագ, չօգ իզթիրապ իլէ Ալլահըն քէլամընը վա'զ
էթտիլէր:

33. Պունուն իլէ պէրապէր քիլիսէյի չօգ թէսէլլի էթ-
տիլէր, վէ անլէրին իմանընը սապիթ գըլարագ Ալլահըն
էմրլէրինի հըֆգ էթսինլէր' տէյու գալմա սապր վէ չօգ է-
մէքլէր ըրճա էթտիլէր:

34. Անլէրին տէօրտիւ Մօսայահըն օղուլարը իտի, վէ
անլէրին իսմլէրի' Ամօն, Արօն, Օմնէր վէ Հիմնայ իտի.
Մօսայահըն օղուլարընըն իսմլէրի պունլար իտի:

35. Անլէր Ջարահէմլա տիյարընըն հէր թարաֆընտա,
մէլիք Մօսայահըն հիւքիւմէթի ալթընտա պուլունան պիւ-

Թիւն գաւմ արասընտա կէզտիւէր, վէ քիւիսէյէ էթտիքէ-
րի զիյանը տողրուլթմազ իշիւն՝ ղայրէթ իլէ չալըտըլար :
Վէ էթտիքէրի կիւնահը իգրար էտէրէք կէօրտիւքէրի շէյ-
լէրի թէպշիր էթտիւէր . վէ քէնտիւէրի իշիթմէք իսթէյէն
հէր քիմսէյէ փէյղամպէրլիքէրի վէ Մուգատտէն Մուհար-
րէրաթը իգահ էթտիւէր :

36. Վէ պէօյլէճէ չօգլարը հագիգաթըն մա'լիւմաթը-
նա, վէ քէնտիւէրին իշլասքեարընըն մա'լիւմաթընա կէ-
թիրմէք իշիւն Ալլահըն էլինտէ 'ալէթ իտիւէր :

37. Վէ անլէր նէ' միւպարէք տիրլէր . զիրա սէլամէթ
թէպշիր էթտիւէր, պէլի խայրլը միւժտէլէր թէպշիր էթտի-
ւէր, վէ էհալիյէ՝ Բապպ սալթանաթ էտէր՝ տէյու 'իլան էթ-
տիւէր :

ՊԱՊ 28

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօսայահըն օղուլլարը ճիւմլէ
պու շէյլէրի իճրա էթտիքտէն սօնրա, պիր գաչ քիշի իլէ փէ-
տէրլէրի օլան մէլիյէ տէօնտիւլէր : Վէ ինթիխապ էթտիք-
լէրի քիմսէլէր իլէ պէրապէր՝ իշիթտիքէրի սէօղլէրի պէ-
յան էթմէք, վէ պիրատէրլէրի օլան Լէմանլըլարա Ալլա-
հըն քէլամընը թէպլիղ էթմէք իւղրէ նիֆայըն տիյարընա
կիթմէլէրինէ միւսա'ատէ էթմէսինի թալէպ էթտիւէր :

2. Զիրա իշթիմալ քի պիղ Լէմանլըլարը Բապպ Ալ-
լահըն մա'լիւմաթընա կէթիրիպ, էճտատլարընըն կիւնահ
իշլէմիշ օլտուգլարընա անլէրի իգնա էտէ պիլիրիղ . վէ պէլ-
քի նիֆայլըլարա տօղրու օլան պուղղլարընտան անլէրի
տէօնտէրէ պիլիրիղ, շէօյլէ քի քէնտիւէրին Բապպը օլան Ալ-
լահընպու շաղլըղընամալիք օլուպ, պիրի պիրինէ տօսթ օլ-
սունլար, վէ Բապպ Ալլահըն անլէրէ վէրտիյի տիյարտա պիր
տահա միւնազա'ա պուլուռնմասըն՝ տէյու տիւշիւնտիւլէր :

3. Վէ խէլասըն հէր մախլուգա պէյան օլուռնմասընը
արգու էթտիւէր . զիրա պիր ճանըն զայ՝ օլմաքընա թէհամ-
միւլ էտէմէզլէր իտի . հաթթա պիր ճանըն սօնսըզ 'ազապ
չէքմէսինի տիւշիւնմէքլիք պիլէ անլէրի սարսըտըպ թիթ-
րէթտի :

4. Վէ պու մինվալ իւղրէ Բապպըն Բուհը անլէրի թահ-
րիգ էթտի . զիրա սօն տէրէճէ կիւնահքեար իտիւէր, լաքին
Բապպ անլէրի քէնտի պի նիհայէ մէրհամէթիլլէ էսիրկէմէ-
յի միւնասիպ կէօրտիւ : Նինէ անլէր էթտիքէրի քէօթիւ-
լիւք իշիւն չօգ ճան սըգընթըսը չէքտիւէր, վէ իլ էլ էպէտ
զայ՝ օլմագտան գօրգարագ չօգ էնտիշէ էթտիւէր :

5. Վէ անլէր նիֆայ տիյարընա չըգմաղա իգն ալմագ
իւղրէ փէտէրլէրինէ չօգ կիւն եալվարտըլար :

6. Վէ մէլիք Մօսայահ քէնտի օղուլլարընըն Լէմանլը-լար արասընա կիտիպ քէլամը վա՛ղ էթմէլէրի իչիւն Բապպ-տան սիւ"ալ էթմէյէ չըգտը :

7. Վէ Բապպ Մօսայահա՛ Չըգսընլար , զիրա չօգլար ան-լէրին քէլամլարընա ինանաճագ , վէ էպէտի հայաթա նա"իլ օլաճագլար տըր . վէ պէն օղուլլարընը Լէմանլըլարըն էլ-լէրինտէն գուրթարաճաղըմ" տէտի :

8. Վէ Մօսայահ անլէրին չըգըպ արղուլլարընա կէօրէ էթմէլէրինէ իզն վէրտի :

9. Վէ անլէր Լէմանլըլարա վա՛ղ էթմէք իւզրէ պէր-րիյէյէ եօլճուլըք էթմէյէ չըգտըլար : Վէ պուռնտան սօնրա իճրա՛աթլարը հագգընտա պիր նագլիյէթ վէրէճէյիմ :

10. Իմտի մէլիք Մօսայահըն հիւքիւմէթինի թէվճիհ էթմէք իչիւն պիր վարիսի եօգ իտի . զիրա անըն օղուլլա-րընտան հիչ պիրի հիւքիւմէթ սիւրմէյի գապուլ էթմէք իս-թէմէտի :

11. Պու սէպէպտէն մէլիք փիրինճ լէվհալարտա գա-զըլան թէվարիիսի , վէ նիֆայըն լէվհալարընը վէ Ալահըն էմրինէ կէօրէ մուհաֆագա օլուռնան ճիւմլէ շէյլէրի ալտը : Վէ Լիմհայըն էլիյլէ անա թէսլիմ օլուռնան , վէ Լիմհայըն գավմընտան պուլուռնան ալթուռն լէվհալար իւզէրինտէ օլան թէվարիիսի թէրճէմէ էթմիչ օլուպ , անլէրի եազտըրտըգ-տան սօնրա , պուռնլարըն ճիւմլէսինի Ալմա իպն ի Ալմայա թէսլիմ էյլէտի :

12. Վէ գավմըն պէօյիւք էնտիչէսի սէպէպինտէն պէօյ-լէ էթտի . զիրա պու խարապ օլմուչ օլան գավմ հագգըն-տա պիւմէք իւզրէ հատտէն զիյատէ արղուքէչ իտիլէր :

13. Վէ մէլիք պիր եայըն իքի ուճուռնտա եէրլէշտիրիւ-միչ օլան շօլ իքի թաշ վասիթասիլլէ անլէրի թէրճէմէ էյ-լէտի :

14. Պու վասիթալար իսէ իպթիտատէն հագըրըլանմըլ իտի . վէ Լիսանլարը թէրճէմէ էթմէք մագսէտիլլէ նէսլտէն նէսլէ թէսլիմ օլուռնտըլար :

15. Վէ անլէր տիյարը թէմէլլիւք էտէն հէր քիմսէյէ Բապպըն գավմընըն Ֆըսգընը պիլտիրմէք իչիւն Բապպըն էլիլլէ մուհաֆագա օլուռնտըլար :

16. Վէ պու շէյլէրէ մալիք օլան հէր քիմսէ գատիմ զէմանտա պուլուռնան 'ատէթէ կէօրէ նէպի տէնիլտի :

17. Շիմտի Մօսայահ պու թէվարիիսի թէրճէմէ էթ-տիքտէն սօնրա , իշթէ անլէր խարապ օլմուչ օլան գավմ հագգընտա խապէր վէրտիլէր . եա՛նի պու թէվարիիս պու գավմըն խարապ օլուռնտըղը վագըթտան էվվէլ , թա պէօ-յիւք գուլլէ պինա օլուռնագտա իքէն , Բապպըն էհալինին Լիսանընը գարըշտըրըպ , անլէրի րու ի զէմին իւզէրինէ տա-

ղըթտըղը վագթա տէյին, վէ օլ վագըթտան էվվէլ թա Ատէմին խալգ օլունմասընա գաաար խապէր վէրտիլէր:

18. Պու նագլիյէթ Մօսայահըն գաւմընը զիյատէսիլէ միւքէտտէր էթտի, պէլի՝ անլէր քէտէր իլէ մէմլու իտի. եինէ տէ պու նագլիյէթ անլէրէ չօգ մա'լիւմաթ վէրտի. վէ պունտա մէսրուր օլտուլար:

19. Վէ պու նագլիյէթ պունտան սօնրա եազըլաճագ, զիրա պու նագլիյէթտէ մուհարրէր օլան շէյլէրի հէր միլէթին պիլմէսի էլգէմ տիր:

20. Վէ շիմտի տէտիյիմէ կէօրէ՝ մէլիք Մօսայահ պու իշի իճրա էթտիքտէն սօնրա, փիրինճ լէվհալարընը վէ հըֆղ էթտիյի հէր շէյի ալըպ անլէրի Ալմա իպն ի Ալմայա թէվ-ճիհ էյլէտի, հաթթա օլ թէվարիխին ճիւմլէսինի վէ թէր-ճէմանլարը անա թէվճիհ էթտի: Վէ անա անլէրէ մուգալլէտ օլուպ մուհաֆազա էթսին, վէ գաւմըն թարիխինի եազսըն. վէ Լիհայըն Նէրուշալիմի թէրք էթտիյինտէն պէրու էթ-տիքլէրի միսիլու, անլէր նէսլտէն նէսլէ թէսլիմ օլուն-սընլար՝ տէյու անա էմր էյլէտի:

ՊԱՊ 29

1. Իմտի Մօսայահ պու իշի պիթիրտիքտէ, քէնտիլէրէ փատիշահ օլմագ իշիւն քիմի իսթէտիքլէրինի պիլմէյի արզու էտէրէք, պիւթիւն տիյարտա օլան գաւմըն քեաֆ-ֆէսինին ֆիքըրլէրինի պիլմէք իւզրէ ֆէրման չըգարթտը:

2. Վէ գաւմ սէս վէրիպ տէտիլէր. Պիզ մէլիյիմիզ վէ հիւքմտարըմըզ օլմագ իւզրէ օլլուն Արօն իսթէրիզ:

3. Լաքին Արօն Նիֆայըն տիյարընա չըգմըշ իտի, պու սէպէպտէն մէլիք հիւքիւմէթի անա թէվճիհ էտէմէտի. Արօն տախի հիւքիւմէթի իսթէմէտի. վէ Մօսայահըն օղուլ-լարընըն հիշ պիրի հիւքիւմէթ սիւրմէյէ րազի տէյիլ իտի:

4. Պու սէպէպտէն մէլիք Մօսայահ թէքրար գաւմ արասընտա խապէր կէօնտէրտի. հաթթա եազըլը քէլամ-լար կէօնտէրտի. վէ մուհարրէր օլան քէլամլար պունլար տըր:

5. Իշթէ, էյ՝ գաւմըմ, եախօտ պիրատէրլէրիմ, վէ պէն սիզի պիրատէրլէրիմ կիպի ի'թիպար էյլէրիմ. զիրա տիւշիւնէճէյինիզ մատտէ հագգընտա էյի միւթալա՝ա էթ-մէնիզի իսթէրիմ: Չիւնքի սիզ պիր փատիշահ իսթէրսի-նիզ:

6. Շիմտի սիզէ խապէր վէրիրիմ քի՝ հիւքիւմէթի թէվէրրիւս էթմէյէ հագգը օլան անը իսթէմէզ. վէ հիւ-քիւմէթ սիւրմէք իսթէմէզ:

7. Իմտի էյէր անըն եէրինէ տիկէր պիր քիմսէ թա' եին օլունուր իսէ, արանըզտա միւնազա'ա գուհուր էտէճէ- յինտէն գօրգարըմ: Վէ քիմ պիլիր, հիւքիւմէթի թէվէր- րիւս էթմէյէ հազգը օլան օղլում պէլքի ղազապնազ օլա- րազ տէօնէր, վէ պու գաւմըն պիր գըսմընը ճէլպ էտիպ, արանըզտա միւնազա'ա վէ մուհարէպէլէրէ սէպէպ օլուր. պէօյլէ պիր հալ չօզ գան տէօքիւլմէսինէ, վէ Բապպըն եօլլարընըն պօզուլմասընա, վէ նիչէ ճանլարըն հէլաքա տիւչար օլմալարընա սէպէպ օլուր:

8. Իմտի սիգէ տէրիմ, 'ազիլ օլալըմ, վէ պու մատ- տէյէ տա'իր միւթէլա'ա էտէլիմ. զիրա օղլումը հէլաք էթմէյէ, վէ եախօտ տիկէր պիր քիմսէ անըն եէրինտէ թա'եին օլունտուղը հալտէ անը հէլաք էթմէյէ հազգըմըզ եօզ տըր:

9. Վէ էյէր օղլում թէքրար քէնտի մաղրուր վէ պա- թըլ եօլլարընա տէօնէրսէ, սէօյլէտիյի սէօզիւնիւ կէրի ալա- ճազ, վէ քէնտի հազգը օլան հիւքիւմէթի թալէպ էտէճէք, վէ պէօյլէ պիր վազա'ա հէմ անա հէմ պու գաւմըն չօզ կիւնահ իշլէմէսինէ սէպէպ օլաճազ տըր:

10. Իմտի 'ազիլ օլալըմ, վէ պու շէյլէր իշիւն միւս- թազպէլի կէօզլէյէլիմ. վէ պու գաւմըն սէլամէթինէ մուճիպ օլանը իճրա էտէլիմ:

11. Պու էճլտէն պէն կիւնլէրիմին պազիտինտէ մէլի- յինիզ օլաճաղըմ. եինէ տէ պու գաւմըն շէրի'աթա կէօրէ հիւքմ էթմէք իշիւն հաքիմլէր թա'եին էտէլիմ. վէ պու գաւմըն ումուրընը եէնիտէն թանզիմ էտէլիմ, վէ պիզ հաքիմլէր օլմազ իւզրէ՝ վէ Ալլահըն թէնպիհաթընա կէօ- րէ պու գաւմըն հիւքմ էթմէք իշիւն 'ալիմ ատէմլէր թա' եին էտէճէյիզ:

12. Զիրա պիր ատէմին Ալլահ թարաֆընտան հիւքմ օլունմասը ինսանտան հիւքմ օլունմասընտան խայըրլը տըր. շիւնքի Ալլահըն հիւքմլէրի տա'իմա 'ատիլ տիր, Փազաթ ինսանըն հիւքմլէրի տա'իմա 'ատիլ տէյիլ տիր:

13. Պու էճլտէն էյէր փատիչահընըզ օլմազ իւզրէ տա'իմա Ալլահըն նիզամաթընը սապիթ գըլան, վէ անըն էմրինէ կէօրէ պու գաւմըն հիւքմ էտէն 'ատիլ ատէմլէրի- նիզ օլմասը միւլմքին օլսա իտի, պէլի՝ էյէր փատիչահ օլ- մազ իւզրէ տա'իմա փէտէրիմ Պէնեամինին իճրա էթտիյի կիպի իճրա էթմէյէ արզուքէշ ատէմլէրիմիզ օլսա իտի, սիգէ տէրիմ՝ էյէր հալ տա'իմա պէօյլէ օլսա իտի, օլ գէ- ման իւզէրինիզէ սալթանաթ էթմէք իւզրէ տա'իմա մէ- լիքլէրինիզին պուլունմասը միւնասիպ իտի:

14. Հէման պէն՝ սիգէ Ալլահըն էմրլէրինի թա'լիմ էթմէք, վէ մուհարէպէլէր, միւնազա'ալար, իւրըրըզլըզ,

եաղմա, գաթլ վէ եախօտ պիր նէվ կիւնահընըդ պուլուն-
մասը իչիւն տիյարըն հէր թարաֆընտան սէլամէթ թէ"սիս
էթմէք իւզրէ մալիք օլտուղըմ գուտրէթ վէ գուվվէթիմ
իւէ չալըշտըմ:

15. Վէ կիւնահ իշլէյէն հէր քիմսէյիէճտատլարըմըդ-
տան վէրիմիշ օլան նիզամա կէօրէ հիւքմ էթտիմ:

16. Շիմտի սիզէ տէրիմ քի՝ հէր ատէմ 'ատիլ օլմա-
տըղընտան, իւզէրինիզէ հիւքմ էթմէք իւզրէ փատիշահ
եախօտ փատիշահլարընըղըն պուլունմասը էյի տէյիլ տիր:

17. Զիրա իշթէ պիր ատէմ նէ գատար կիւնահա վէ
նէ գատար պէօյիւք խարապիյէթէ սէպէպ օլա պիլիր:

18. Մէլիք Նուհը վէ անըն Փըսգը վէ մէքըուհաթը,
վէ հէմ տախի անըն գաւմընըն մէքըուհաթընը վէ Փըս-
գընը տէր խաթր էյլէյինիզ: Իշթէ իւզէրինէ նէ գատար
խարապիյէթ կէլտի. վէ Ֆէսատլարը սէպէպինտէն էսարէ-
թէ կէթիրիլտիլէր:

19. Վէ էյէր հագիգի թէվպէ էթտիքլէրի սէպէպտէն
հէր շէյի պիլէն իսալիգին եարտըմը հագըր պուլունմագսա
իտի, անլէր շիմտիյէտէք գուրթուլամայարագ էսարէթտէ
գալանագլար իտի:

20. Ամմա իշթէ Ալլահըն հուզուրընտա քէնտիլէրինի
հալիմ գըլտըզլարը իչիւն, անլէրի խէլաս էյլէտի. վէ ա-
նա նիտա վէ նիյազ էթտիքլէրի սէպէպտէն, օ անլէրի է-
սարէթտէն գուրթարտը: Վէ պու մինվալ իւզրէ Րապպ
քէնտի գուվվէթիյլէ հէր խուսուստա իշլէր, վէ անա ի՛թի-
մատ էտէն քիմսէյէ քէնտի մէրհամէթ գօլընը ուզատըր:

21. Վէ իշթէ սիզէ տէրիմ, սիզ Փասըգ պիր մէլիյի
անճագ չօգ նիզա՝ վէ չօգ գան տէօքմէքլիք վասիթասիյլէ
թախթտան էնտիրէ պիլիրսինիզ:

22. Զիրա իշթէ Փըսգտա քէնտի տօսթլարը վար տըր.
վէ մուհաֆըզլարը անը իհաթէ էտէր. վէ քէնտինտէն էվ-
վէլ 'ատալէթ իւէ սալթանաթ էտէնլէրին նիզամլարընը
պօղար. վէ Ալլահըն թէնպիհաթընը քէնտի այագլարը ալ-
թընտա չիյնէր:

23. Օ նիզամլար, հաթթա քէնտի Փըսգընա միւթա-
պըգ նիզամլար գուրար. վէ անլէրի քէնտի գաւմընա կէօն-
տէրիր. վէ անըն նիզամաթընա իթա'աթ էթմէյէն քիմսէյի
հէլաք էտէր. վէ անա 'ասի օլան հէր քիմսէ 'ալէյհինէ
մուհարէպէ էթմէք իչիւն օրտուսընը կէօնտէրիր: Վէ
պէօյլէճէ հագգսըզ պիր մէլիք ճիւմլէ սալահ եօլլարընը
իֆսատ էտէր:

24. Վէ շիմտի սիզէ տէրիմ քի՝ պէօյլէ մէքըուհաթըն
իւզէրինիզէ կէլմէսի լազըմ տէյիլ տիր:

25. Իմտի Րապպըն էլիյլէ փէտէրիմիզէ վէրիլիպ տօղ-

րու օլան, վէ անլէրին սիգէ թէսլիմ էթտիյի նիզամաթա կէօրէ սիգի հիւքմ էթմէք իչիւն գաւմըն րէյի իլէ հաքիմ-լէր ինթիխապ էտինիզ :

26. Շիմտի գաւմ քէնտի րէյլէրի իլէ 'ուսումէն տօղ-րուլըղա մուղայիր օլան շէյի ինթիխապ էթմէք. լաքին գաւմըն քիւչիւք գըսմը էքսէրլյէ տօղրու օլմայան շէյի իսթէր: Պու սէպէպտէն պունու հըֆզ էտինիզ, վէ հէր ի-շինիզի էհալինին սէսիլլէ իճրա էթմէքլիք սիգին նիզամը-նըզ օլսուն:

27. Վէ էյէր էօյլէ պիր վագըթ կէլիրսէ քի գաւմ րէյի իլէ Փըսգը ինթիխապ էտէր, օլ գէման Ալլահըն հիւքմլէրի իւզէրինիզէ կէլէճէք. պէլի՝ օլ վագըթ Րապպ պունտան էվվէլ պու տիյարը գիյարէթ էթտիյի կիպի, պէօյիւք խարապիլէթ իլէ սիգի գիյարէթ էտէճէք տիր:

28. Վէ լաքին էյէր հաքիմլէրինիզ պուլունուպ տա, վէրիլէն նիզամաթա կէօրէ սիգի հիւքմ էթմէգլէրսէ, տա-հա պէօյիւք պիր հաքիմ թարաֆընտան հիւքմ օլունսըն-լար:

29. Վէ էյէր պաշ հաքիմլէրինիզ 'ատալէթ իւզրէ հիւքմ էթմէգլէրսէ, քիւչիւք հաքիմլէրինիզտէն պիր գաշ քիշի ճէմ՝ էթտիրմէլիսինիզ. վէ անլէր պաշ հաքիմլէրի՝ գաւմըն րէյինէ կէօրէ հիւքմ էտէճէքլէր տիր:

30. Վէ պու շէյլէրի Րապպըն գօրգունսընտա իճրա էթ-մէնիզի էմր էտէրիմ. վէ պու շէյլէրի իճրա էթմէնիզի, վէ պիր մէլիյինիզին պուլունմամասընը էմր էտէրիմ: Պի-նա՝ն 'ալէյհ, էյէր պու գաւմ կիւնահ իշլէրսէ, իշլէտիք-լէրի կիւնահլարը քէնտի պաշլարը իւզէրինտէ գալաճագ տըր:

31. Զիրա իշթէ սիգէ տէրիմ, չօգ ատէմլէր քէնտի փատիշահլարընըն Փըսգը սէպէպիլլէ կիւնահ իշլէմիշ օլ-տուգլարընտան, անլէրին կիւնահլարը քէնտի փատիշահլա-րընըն պաշլարընտա գալաճագ տըր:

32. Վէ շիմտի արգու էտէրիմ քի պու տիյարտա, խու-սուսէն պու գաւմ արասընտա, պու միւսավաթսըզլըզ պուլունմասըն: Ամմա պու տիյար պիր հիւրրիլէթ տիյա-րը օլմասընը արգու էտէրիմ. վէ Րապպըն 'ինայէթիլլէ եա-շայըպ տիյարը թէվէրրիւս էթտիքճէ, պէլի՝ գիւրրիլէթի-միգ տիյարտա պուլունտըգճա, հէր ատէմին հագգը վէ իմ-թիյագը միւսավի օլմասընը արգու էտէրիմ:

33. Մէլիք Մօսայահ անլէրէ տահա չօգ շէյլէր եագտը. վէ անլէրէ 'ատիլ պիր փատիշահըն թէճրիւպէ վէ իզթի-րապլարընը թարիֆ էյլէտի. պէլի՝ անլէրին փատիշահընըն քէնտի գաւմը իչիւն օլան ճան սըգընթըսընը, վէ գաւմըն

անա տողրու մըրըլտանմալարընըն քեաֆֆէսինի անլէրէ իզահ էլլէտի :

34. Պէօյլէ շէյլէրին պուլունմամասը վէ մէ"սուլլիյէ-թին 'ուսուսմ գալմ իւզէրինտէ օլուպ հէր ատէմին քէնտի հիսսէսի թաշընմասընը գալմա սէօյլէտի :

35. Վէ իւզէրինէ հագգաըզ պիր մէլիք հիւքմ էլլէտիյի հալտէ, անլէրէ կէլէճէք օլան զիյանըն ճիւմլէսինի,

36. Պէլի' անըն ճիւմլէ կիւնահ վէ մէքուհաթընը վէ մուհարէպէ վէ միւնազա'ա վէ գան տէօքմէքլիք վէ իւրսըզլըգ վէ եաղմա վէ զինա վէ հիսապա կէլմէյէն հէր նէվ'ֆըսգընը անլէրէկէնիչճէ իզահ էթտի : Վէ պէօյլէ շէյլէրին օլմամասընը վէ պուլնլար խուսուսէն Ալլահըն էմր-լէրինէ մուղայիր իտիյինի սէօյլէտի :

37. Վէ վագը' օլտու քի' մէլիք Մօսայահ պու սէօգ-լէրի գալմա կէօնտէրտիքտէն սօնրա, անըն քէլամլարընըն տողրու օլտուղընա գանի' օլտուլար :

38. Պինա'էն 'ալէյհ, անլէր փատիշահա տա'իր օլան արզուլարընը թէրք էթտիլէր, վէ պիւթիւն տիյարտա հէր ատէմին իմթիյազը պիր օլմասը իչիւն զիյատէսիյլէ արզու էլլէտիլէր : Վէ հէր ատէմ քէնտի կիւնահը իչիւն մէ"սուլ օլմագա րազի օլտու :

39. Իմտի անլէր պիւթիւն տիյարտա ճէմա'աթ ճէ-մա'աթ թօփլանտըլար : Վէ վէրիլմիշ օլան նիզամաթա կէօ-րէ հիւքմ էթմէք իւզրէ անլէրին հաքիմլէրի քիմ օլաճա-ղընա տա'իր ըէյ վէրտիլէր : Վէ անլէրէ իհսան օլունան հիւրիյէթ իչիւն զիյատէսիյլէ մէսրուր օլտուլար :

40. Վէ անլէրին Մօսայահա տողրու օլան մուհապպէ-թի չօգ արթտը : Վէ անը հէր ատէմտէն միւլթէպէր սայ-տըլար : զիրա անլէր' անը իւճրէթ արայան, վէ ճանը պօ-զան մէնֆա'աթ ը շախսիյէ արայան զալիմ պիր քիմսէ կի-պի կէօգէթմէտիլէր : զիրա անլէրտէն սէրվէթ ալմատը, վէ գան տէօքմէքլիքտէ սէվիւմէտի, իլլա տիյարտա սէլա-մէթ թէ'սիս էթտի : Վէ քէնտի գալմընըն հէր նէվ' էսիր-լիքտէն գուրթուլմալարը իչիւն իմթիյազ իհսան էլլէտի : պու սէպէպտէն անլէր անը հատտէն զիյատէ սէվտիլէր :

41. Վէ վագը' օլտու քի' պիւթիւն տիյարտա քէնտի-լէրի հիւքմ էթմէք իչիւն հաքիմլէր թա'եին էթտիլէր :

42. Վէ վագը' օլտու քի' իլք թա'եին օլունան Պաշ Հաքիմ Ալմա իտի, վէ հէմ տախի Պաշ Քեահին իտի : զի-րա փէտէրի պու մէ"մուրիյէթի անա թէվճիհ էթմիշ, վէ քիլիսէնին իշի հագգընտա անա մա'լիւմաթ վէրմիշ իտի :

43. Վէ վագը' օլտու քի' Ալմա Բապպըն եօլլարընտա եիւրիւտիւ : Վէ անըն էմրլէրինի հըֆզ էթտի : Վէ 'ատա-լէթ իւզրէ հիւքմ էլլէտի, վէ պիւթիւն տիյարտա տէվամ իւզրէ սէլամէթ պուլունտու :

44. Վէ պիւթիւն Զարահէմլա տիյարընտա, եա'նի Նիֆայլըլար տէնիլէն պիւթիւն գաւմ արասընտա հաքիմլէրին հիւքիւմէթի պու մինվալ իւզրէ պաշլատը: Վէ Ալմա իւք թա'եին օլընան Պաշ Հաքիմ իտի:

45. Վէ վազը' օլտու քի' անըն փէտէրի սէքսէն իքի եաշընա եէթիշմիշ իտի. վէ Ալլահըն էմրինի իքմալ էթմիշ օլարագ էօլտիւ:

46. Վէ Մօսայահ տախի քէնտի հիւքիւմէթինին օթուզ իւշիւնճիւ սէնէսինտէ, ալթմըշ իւշ եաշընտա օլարագ էօլտիւ: Վէ Լիհայ Եէրուշալիմտէն չըգալը պէշ եիւզ տօգուզ սէնէ օլտու:

47. Նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ օլան մէլիքլէրին հիւքիւմէթի պու մինվալ իւզրէ պիթտի: Վէ քիլիսէյի թէ'սիս էտէն Ալմանըն կիւնլէրի տախի պէօլէ խիթամ պուլտու:

ԱԼՄԱ ԻՊՆ Ի ԱԼՄԱՆԸՆ ՔԻԹԱՊԸ

Նիֆայըն գաւմը իւզէրինէ իւք Պաշ Հաքիմ, վէ քիլիսէնին Քեհին ի 'Ազամը օլան Ալմանըն նազլիյէթի. վէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթի վէ գաւմ արասընտա օլան մուհարէպէլէր վէ միւնազա'տլար հազգընտա պիր նազլիյէթ. վէ հէմ տէ իւք Պաշ Հաքիմ օլան Ալմանըն գայտընա կէօրէ նիֆայլըլար վէ Լէմանլըլար արասընտա օլան պիր մուհարէպէնին նազլիյէթի տիր:

ՊԱՊ 1

1. Վէ վազը' օլտու քի' հաքիմլէրին Նիֆայ գաւմը իւզէրինէ հիւքիւմէթ սիւրմէլէրինին պիրինճի սէնէսի օլուպ պու վազըթտան սօնրա հաքիմլէր հիւքիւմէթ սիւրմէքտէ իտի. վէ մէլիք Մօսայահ էյի մու'ամէլաթտա իգտամ էտիպ, Ալլահըն 'ինտինտէ սալիլէրին եօլընտա եիւրիւտիւ: Վէ քէնտի եէրինտէ սալթանաթ էթմէք իւզրէ պիր քիմսէ պրագմայարագ, տիւնեանըն 'ատէթինէ կէօրէ կիթտի: Վէ Մօսայահ նիզամլար թէրթիպ էյլէտի. վէ անլէր գաւմ թարաֆընտան թանըլտը. պու սէպէպտէն անլէր անըն թէրթիպ էթտիյի նիզամլար մուճիպինճէ հարէքէթ էթմէյէ մէճպուր իտիլէր:

2. Վէ մահքէմէտէ Ալմանըն հիւքիւմէթինին պիրինճի սէնէսինտէ մուհաքէմէ էտիլմէք իշիւն հուզուրընա

պիր ատէմ կէթիրիտի: Պու ատէմ պէոյիւք իտի, վէ վիւ-
ճուտճէ գուվվէթլի իտիյի թանըմը իտի:

3. Վէ օ գաւմ արասընտա տօյաշտը, վէ Ալլահըն քէ-
լամը թէսմիյէ էթտիյի, վէ քիլիսէյէ գարշը օլան պիր շէյ
վա՛ղ էթտի. եա՛նի՛ շէր քեահին վէ մու՛ալլիմ միւ՛թէպէր
օլմալը, վէ էլլէրիյլէ իշլէմէմէլի, լաքին գաւմ թարաֆըն-
տան իտարէ օլունմալը իտիքլէրինէ տա՛իր՝ գաւմա պէյան
էյլէտի:

4. Վէ հէմ տախի օ գաւմա՝ Պիւթիւն ինսան ճինսինին
եէվմ իւլ ախըրտա խէլաս օլաճաղընը, վէ գօրգուպ թիթ-
րէմէնին լիւզիւմի օլմատըղընը, Ֆազաթ տահա զիյատէ
պաշլարընը գալտըրըպ՝ մէսրուր օլմալը իտիքլէրինի, վէ
Րապպըն հէր ատէմի եարաթմը վէ հէր ատէմի գուր-
թարմը իտիյինի, վէ էնճամ հէր ատէմին էպէտի հայա-
թա մալիք օլաճաղընը՝ թէպշիր էյլէտի:

5. Վէ պու ատէմ պու շէյլէրի օլ տէրէճէ թա՛լիմ
էթտի քի նիշէլէր անըն սէօղլէրինէ ինանտըլար. վէ անա
ազէէ վէրիպ՝ անը իտարէ էթմէյէ պաշլատըլար:

6. Վէ օ քէնտի գալպինտէ մաղրուրլանըպ, գըյմէթ-
լի էլպիսէլէր կիյինմէյէ, վէ էթտիյի վա՛գա կէօրէ պիր քի-
լիսէ թէ՛սիս էթմէյէ պաշլատը:

7. Վէ պու ատէմ քէնտի սէօղլէրինէ ինանանլարա
վա՛ղ էթմէյէ կիտէր իքէն, Ալլահըն քիլիսէսինին մու՛ալ-
լիմլէրինտէն պիր ատէմէ թէսատիւֆ էյլէտի: Վէ քիլի-
սէնին՝ ազալարընը շաշըրթմազ իշիւն անընլէ միւճատէլէ
էթմէյէ պաշլատը. լաքին մու՛ալլիմ անա գարշը տու-
րուպ՝ Ալլահըն քէլամըյլէ անա նասիհաթ էյլէտի:

8. Վէ պու մու՛ալլիմին իսմի կիտիօն իտի. վէ օ Լիմ-
հայըն գաւմընը էսարէթտէն գուրթարմազ իշիւն Ալլահըն
էլինտէ՝ ալէթ օլմը իտի:

9. Իմտի կիտիօն՝ Ալլահըն քէլամիյլէ անա գարշը տուր-
տուղը սէպէպտէն, օ կիտիօնա խըրսլանտը. վէ գըլըճընը
սալլայարազ անա վուրմաղա պաշլատը: Վէ կիտիօն իխ-
թիյար օլտուղընտան անըն վուրուշընա տայանամայըպ գը-
լըճ իլէ էօլտիւրիւտիւ:

10. Վէ քիլիսէնին գաւմը անը գաթլ էտէն ատէմի
ալըպ՝ իշլէտիյի գապահաթա կէօրէ մուճաքէմէ օլունմա-
սը իշիւն, անը Ալմանըն հուզուրընա կէթիրտիլէր:

11. Վէ օ Ալմանըն հուզուրընտա տուրուպ՝ քէնտինի
սուչսըզ չըգարմազ իւզրէ պէոյիւք ճէսարէթ իլէ սէօյ-
լէտի:

12. Ֆազաթ Ալմա անա՝ Պու գաւմ արասընտա քեա-
հին հիլէպազլըղընըն իպթիտասը պու տըր: Վէ գապահա-
թըն սալթ քեահին հիլէպազլըղը տէյիլ, իլլա անը գըլըճ

իլէ իճրա էթմէյէ չալըչմագլըղըն տըր. վէ էյէր քեհահին հիլէպագլըղը պու գաւմ արասընտա ճէպրէն թէ"սիս օլու-նուր իսէ, պու գաւմ քիւլլիյէն խարապ օլուր:

13. Վէ սէն սալիւհ պիր ատէմին, պէլի՝ արամըղտա չօգ էյլիք էտէն պիր ատէմին գանընը տէօքտիւն. վէ էյէր սէնի էսիրկէր իսէք, անըն գանընըն ինթիգամը պիզիմ իւզէրիմիզտէ գալըր:

14. Պու սէպէպտէն սօն մէլիյիմիզ Մօսայահըն վէր-տիյի նիզամա կէօրէ սէնի էօլիւմէ հիւքմ էտէրիզ: Զիրա պու գաւմ պու նիզամը գապուլ էթտի, վէ նիզամը հըֆզ էթմէլի տիր՝ տէտի:

15. Վէ անլէր անը ալտըլար, վէ անըն իսմի նիհօր ի-տի, վէ անը Մանթայ թէփէսինէ կէօթիւրտիւլէր. վէ օրա-տա նիհօր սէմա վէ գէմին արասընտա իգրարա կէթիւրիտի, եախօտ տահա գիյատէ իգրար էյլէտի քի՝ պու գաւմա թա՝-լիւմ էթտիյի շէյլէր Ալլահըն քէլամընա մուղայիր տիր: Վէ նիհօր օրատա րէզիլ պիր էօլիւմ իլէ էօլտիւ:

16. Եինէ տէ պու վագը՝ա քեհահին հիլէպագլըղընըն տիյարտա տաղըլմասընը մէն՝ էթմէտի. գիրա տիւնեանըն պաթըլ շէյլէրինի սէվէն չօգ քիմսէլէր վար իտի. վէ ան-լէր սախթէ թա՝լիմաթ պէյան էթմէյէ չըգտըլար: Վէ պու-նը շէօհրէթ վէ սէրվէթ գազանմագ իշիւն էթտիլէր:

17. Եինէ տէ անլէր նիզամըն գօրգուսը սէպէպինտէն աչըգտան եալան սէօյլէմէյէ ճէսարէթ էթմէտիլէր. գիրա եալանճըլարա ճէզա վէրիլիր իտի: Իմտի նիզամըն ատէ-մին իմանը իւզէրինէ հիւքմիւ օլմատըղընտան, իմանըմը-զա կէօրէ վա՝զ էտէրիզ՝ տէյու իտտի՝ա էթտիլէր:

18. Վէ անլէր նիզամըն գօրգուսը սէպէպինտէն սըր-գաթ էթմէյէ վէ սօյմաղա ճէսարէթ էթմէտիլէր. գիրա պէօյլէ էտէնլէր նիզամ մուճիպինճէ ճէզա չէքէրլէր իտի. վէ գաթլ էթմէյէ տախի ճէսարէթ էթմէտիլէր, գիրա պէօյլէ էտէնլէր էօլիւմ ճէզասընը չէքէրլէր իտի:

19. Լաքին վագը՝ օլտու քի՝ Ալլահըն քիլիսէսինէ 'ա՛իտ օլմայանլար Ալլահըն քիլիսէսինէ տախիլ օլանլարա վէ Գրիստոսըն իսմինի իւզէրլէրինէ ալանլարա թէ՛ատտի էթ-մէյէ պաշլատըլար:

20. Պէլի՝ անլէր՝ անլէրին հալիմ օլտուգլարը, վէ քէն-տի կէօզլէրինտէ մաղրուր օլմայըպ՝ եէքտիկէրինէ Ալլահըն քէլամընը մէճճանէն թէպլիզ էթտիքլէրի սէպէպտէն ան-լէրէ հէր նէվ՝ ֆէնա սէօզ իլէ գահմէթ էթտիլէր:

21. Շիմտի քիլիսէսին գաւմը արասընտա սըգը պիր էմր վար իտի քի՝ քիլիսէյէ տախիլ օլանլարտան հիշ պի-րի քիլիսէյէ տախիլ օլմայանլարա թէ՛ատտի էթմէմէլի: Վէ քէնտի արալարընտա տախի թէ՛ատտի պուլոււնմամալը տըր:

22. Երինէ տէ արալարընտա միւթէքէպպիր օլանլար, չէ քէնտի տիւշմէնլէրիյլէ շիտտէթլէ չէքիշմէյէ պաշլա-
յանլար վար իտի, հաթթա պիրի պիրինէ եոււմուզ իլէ վուր-
տուլար :

23. Պու հալ Ալմանըն հիւքիւմէթինին իքինճի սէնէ-
սինտէ գուհուր էթտի, վէ քիլիսէնին չօգ իզթիրապ չէք-
մէսինէ սէպէպ օլտու . պէլի՝ անըն սէպէպինտէն քիլիսէ
չօգ թէճրիւպէյէ տիւշար օլտու :

24. Զիրա չօգ քիմսէլէրին գալլլէրի սէրթլէնտի, վէ
անլէրին իսմլէրի քիթապտան սիլինտի . վէ արթըզ Ալլա-
հըն գալմը արասընտա գիքր օլունմատըլար . վէ նիշէլէր
անլէրին արասընտան չըգտըլար :

25. Շիմտի պու հալ իմանտա սապիթ տուրանլարա
պէօյիւք թէճրիւպէ իտի . երինէ տէ անլէր Ալլահըն թէնպի-
հաթընը հըֆղ էթմէքտէ սապիթ վէ գալի գալըպ, իւզէր-
լէրինէ եիւքլէնէն թէ՛ատտիյէ սապր իլէ թէհամմիւլ էթ-
տիլէր :

26. Վէ քեահինլէր Ալլահըն քէլամընը թէպշիր էթ-
մէք իշիւն իլլէրինի պրագտըզլարընտա, գալմ տաիի
Ալլահըն քէլամընը իշիթմէք իշիւն իլլէրինի պրագտըլար :
Վէ քեահին անլէրէ՝ Ալլահըն քէլամընը թէպլիզ էթտիք-
տէն սօնրա, հէր քէս թէքրար քէնտի իլլէրինէ տէօնտիւ,
վէ ղայրէթ իլէ չալըշտը . վէ քեահին քէնտիսինի քէլամընը
իշիտէնլէրտէն իւսթիւն սայմատը, վէ վա՛ց էտէն իշիտէն-
լէրտէն էյի տէյիլ իտի . վէ մու՛ալլիմլէր թա՛լիմ օլունան-
լարտան էյի տէյիլ իտի . վէ պէօյլէճէ անլէրին ճիւմլէսի
միւսապի իտի, վէ հէր քէս քէնտի գուվլէթինէ կէօրէ
չալըշտը :

27. Վէ հէր ատէմ մալիք օլտուղը մալէ կէօրէ՝ Փա-
գիր, միւհթաճ, խասթա վէ մէշագգաթա կիրիֆթար օլան-
լարա վէրտի, վէ անլէրին էլպիսէսի փէք գըյմէթլի տէյիլ
իտի իսէ տէ, երինէ թէմիզ վէ կիւզէլ իտիլէր :

28. Վէ պէօյլէճէ քիլիսէնին ումուրընը սապիթ էթ-
տիլէր, վէ ճիւմլէ թէ՛ատտիլէրէ սարֆ ը նագարլէ վա-
գըթ պէ վագըթ սէլամէթ թէ՛սիս օլունմաղա պաշլանտը :

29. Վէ քիլիսէնին սէպաթընտան տօլայը գիյատէսիլլէ
գէնկին օլմաղա պաշլատըլար . վէ անլէրէ լագըմ օլան շէյ-
լէր, եա՛նի սըզըրլար, սիւրիւլէր վէ հէր ճինս սէմիզ հայ-
վանաթ, վէ հէմ չօգ հուպուպաթ վէ ալթուլ վէ կիւմիւշ
վէ գըյմէթլի շէյլէր, վէ իփէք վէ ինճէ գոււմաշ վէ հէր
նէվ՝ էյի տայանըր չուգալար ղանիմէթլէ վար իտի :

30. Վէ պէօյլէճէ մուվաֆֆաճ օլտուզլարը իշիւն ՚իւր-
եան վէ աճ վէ սուսըզ վէ խասթա վէ միւհթաճ օլանլարը

րէտտ էթմէտիւէր, վէ գալլէրինի սէրվէթ իւզէրինէ գօմատըլար: Իմտի իխթիյար վէ կէնճ, էսիր վէ ազատ, էրքէք վէ գարը, քիլիսէյէ 'ա'իտ օլմայանլար եախօտ օլմայանլարա պիլա թէֆրիգ հէր քէսէ քէնտի իհթիյաճընա կէօրէ վէրտիւէր:

31. Վէ պու եօլ իլէ մուվաֆֆազ օլտուլար, վէ քիլիսէյէ 'ա'իտ օլմայանլարտտն զիյատէ գէնկին օլտուլար:

32. Զիրա քիլիսէյէ 'ա'իտ օլմայանլար քէնտիւէրինի՝ սիրպազըլըղա, փութփէրէսթլիյէ, թէնպէլլիյէ, պօշ պօղազըլըղա, հասէտ վէ նիզայա, գըյմէթլի էլպիսէ կիլինմէյէ, քէնտի կէօզլէրինին քիպրինէ, եալանճըլըղա, խըրսըզըլըղա, սոյմագըլըղա, գինայա, գաթլ էթմէքլիյէ, վէ հէր նէվ՝ քէօթիլլիւյէ՝ թէսլիմ էթտիլէր. երինէտէ միւմքին ի մէրթէպէ թէճավուզ էտէնէր իւզէրինէ նիզամ իճրա օլունտու:

33. Վէ պու մինվալ իւզրէ հէր ատէմ քէնտի իճրա էթտիլինէ կէօրէ ճէզա չէքտիլինտէ թէսքին օլտուլար, վէ աչըգտան քէօթիլլիւք էթմէյէ ճէսարէթ էթմէտիլէր: Իմտի հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին պէշինճի սէնէսինէտէք նիֆայըն գավմը արասընտա չօգ սէլամէթ վար իտի:

ՊԱՊ 2

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէրին հիւքիւմէթինին պէշինճի սէնէսինին իպթիտասընտա, Ամալիսայ թէսմէյէ օլունան պիր ատէմ սէպէպինտէն գավմ արասընտա պիր միւնազա՝ա գուհուր էթմէյէ պաշլատը: Պու ատէմ տիւնեանըն հիքմէթինէ կէօրէ գուրնազ վէ 'ագիլ պիր ատէմ իտի. վէ Կիտիօնը վուրան, վէ նիզամա կէօրէ գաթլ օլունան ատէմին էֆքեարը մուճիպինճէ հարէքէթ էյլէտի:

2. Վէ պու Ամալիսայ քէնտի հիլէսիլլէ չօգ էհալի ճէլպ էթմիշ իտի. վէ անըն գուվվէթի զիյատէսիլլէ չօղալտը, վէ անլէր անը մէլիք թա'եին էթմէյէ չալըշտըլար:

3. Պու խուսուս հէմ քիլիսէնին գավմընա, հէմ Ամալիսայըն թա'լիմաթընա գանմայանլարա չօգ էնտիշէ վէրտի: Զիրա անլէր պէօյլէ չէյլէրին՝ քէնտիլէրին նիզամընա կէօրէ գավմըն րէ"ի իլէ թէսպիթ օլունմալը իտիլինի պիլտիլէր:

4. Պինա"էն 'ալէհ՝ էյէր Ամալիսայ գավմըն րէ"ինի գազանա պիլսէ իտի, օ ֆասըգ պիր ատէմ օլտուղընտան, քիլիսէնին հագգ վէ իմթիյազլարընը վէ դայրիհոււմը մահվ էտէճէք իտի. զիրա անըն մագսէտի Ալլահըն քիլիսէսինի մահվ էթմէք իտի:

5. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ գավմ պիւթիւն տիյարտա թէ-

ճէմմիւ՝ էթտիլէր․ վէ հէր ատէմ Ամալիսայը իսթէմէք վէ իսթէմէմէք խուսուսընտտ քէնտի էֆքեարընա տա՛իր միւսպահէսէ էթտի․ վէ մա՛պէյնլէրինտէ չօգ միւճատէլէ վէ միւնազա՛ւլար գուհուր էյլէտի :

6․ վէ պէօյլէճէ անլէր ճէմ՝ օլուպ , պու մատտէյէ տա՛իր րէ՛իլէրինի վէրտիլէր․ վէ անլէր հաքիմլէր հուգուրընա գօնուլտըլար :

7․ վէ գազմըն րէ՛ի Ամալիսայա գարշը իտի․ վէ օ գազմ իւգէրինէ մէլիք թա՛եին օլունմատը :

8․ իմտի պու հալ անա գարշը օլանլարա շաղլըգ վէրտի․ լաքին Ամալիսայ քէնտի թարաֆտարլարընա գարշը օլանլար՝ ալէյհինէ խըրսա թահրիք էյլէտի :

9․ վէ վազը՝ օլտու քի՛ անլէր ճէմ՝ օլուպ Ամալիսայը քէնտիլէրինէ մէլիք օլմաղա թա՛եին էյլէտիլէր :

10․ վէ Ամալիսայ մէլիք թա՛եին օլունտըղընտա , քէնտի պիրատէրլէրինէ գարշը սիւահլանմաղա անլէրէ էմր էյլէտի․ վէ անլէրի քէնտինէ թապի՛ էթմէք իշիւն պէօյլէ էթտի :

11․ Շիմտի Ամալիսայըն գազմը անըն իսմիլէ Ամալիսայլըլար թէսմիլէ օլունտու , վէ պագիսի Նիֆայլըլար եախօտ Ալահըն գազմը թէսմէյէ օլունտու :

12․ վէ Նիֆայլըլարըն գազմը Ամալիսայլըլարըն Նիյէթլէրինի անլայարագ , անլէրի գարշըլամաղա հազըրլանտըլար․ պէլի՛ անլէր գըլըճ իլէ , փալա իլէ , եայ իլէ , օգլար վէ թաշլար իլէ , սափանլար իլէ վէ հէր նէվ՝ սիւահ իլէ սիւահլանտըլար :

13․ վէ պէօյլէճէ Ամալիսայլըլարըն կէլէճէյի վազըթ անլէրի գարշըլամագ իշիւն հազըր իտիլէր․ վէ սպըլարընա կէօրէ անլէրէ եիւզ պաշըլար , պին պաշըլար վէ սէր՝ ասքէրլէր թա՛եին օլունտու :

14․ վէ Ամալիսայ քէնտի ատէմլէրինի մուհարէպէ իշիւն հէր ճինս սիւահ իլէ սիւահլատը․ վէ պիրատէրլէրինէ գարշը մուհարէպէյէ տէլալէթ էթմէք իշիւն քէնտի գազմը իւգէրինէ հիւքմտարլար վէ գըլազուզլար թա՛եին էյլէտի :

15․ վէ վազը՝ օլտու քի՛ Ամալիսայլըլար Զարահէմլատիլարը գուրպինտէն ագան Սայտօն ըրմաղընըն շարգ թարաֆընտա պուլունան Ամնայհու թէփէսի իւգէրինէ կէլտիլէր , վէ օրատա Նիֆայլըլար իլէ ճէնքլէճմէյէ պաշլատըլար :

16․ վէ Ալմա Պաշ Հաքիմ վէ Նիֆայըն գազմընա հիւքմտար օլարագ , քէնտի գազմը իլէ , հաթթա եիւզպաշըլարը վէ պինպաշըլարը իլէ Ամալիսայլըլար՝ ալէյհինէ մուհարէպէ էթմէք իշիւն քէնտի օրտուսը էօնիւնտէ չըգտը :

17. Վէ անլէր Սայտօնըն շարգ թարաֆընտա պուլու-նան թէփէ իւզէրինտէ Ամալիսայլըլարը գաթլ էթմէյէ պաշլատըլար: Վէ Ամալիսայլըլար Նիֆայլըլարա գարըը պէօյիւք գուվվէթ իլէ ճէնքլէշտիլէր, շէօյլէքի Նիֆայլըլարըն Նիշէլէրի Ամալիսայլըլար էօնիւնտէ տիւշտիլէր:

18. Ենէտէ Բապպ Նիֆայլըլարըն էլլէրինի գուվվէթ-լէնտիրտի, վէ Ամալիսայլըլարը պէօյիւք պիր գըրղըն իլէ վուրտուլար, վէ անլէր էօնլէրինտէն ֆիրար էթմէյէ պաշլատըլար:

19. Վէ Նիֆայլըլար Ամալիսայլըլարը պիւթիւն կիւն թա'գիպ էթտիլէր. վէ պէօյիւք գըրղըն իլէ անլէրի վուրտուլար. վէ Ամալիսայլըլարտան օն իքի պին պէշ եիւզ օթուզ իքի քիշի թէլէֆ օլտու, վէ Նիֆայլըլարտան ալթը պին պէշ եիւզ ալթմըլ իքի քիշի թէլէֆ օլտու:

20. Վէ Ալմա Ամալիսայլըլարը արթըգ թա'գիպ էտէմէտիլինտէ, քէնտի գավմընա Կիտիօն տէրէսինտէ չատըրլարընը գուրմալարընը էմր էյլէտի. պու տէրէ՝ Նիհօրըն էլինտէքի գըլըճ իլէ գաթլ օլունան Կիտիօնըն իսմիյլէ եատ օլունտը. վէ պու տէրէտէ Նիֆայլըլար կէճէ իշիւն չատըրլարընը գուրտուլար:

21. Վէ Ալմա Ամալիսայլըլարըն պագիսինի թա'գիպ էթմէք, վէ անլէրին մէրամ ու մագսէտլէրինի էօյրէնմէք վէ քէնտինի վէ գավմընը խարապիլէթտէն գուրթարա պիւմէք իշիւն ճասուսլար կէօնտէրտի:

22. Վէ չիմտի Ամալիսայլըլարըն օրտուկեահընը կէօգէթմէք իշիւն կէօնտէրիլէնլէրին իսմլէրի Ձէրամ վէ Ամնօր վէ Մանթայ վէ Լիմհէր իտի. պունլար քէնտի աստմլէրիլէ Ամալիսայլըլարըն օրտուկեահընը կէօզլէմէք իւզրէ կիտէնլէր իտի:

23. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր էրթէսի կիւն փէք՝ աճէլէ իլէ Նիֆայլըլարըն օրտուկեահընա տէօնտիլէր, վէ պէօյիւք հայրէթ վէ գօրգու իլէ թութուլուպ տէտիլէր:

24. Իշթէ պիղ Ամալիսայլըլարըն օրտուկեահըն արտընճա կիթտիք, վէ Ջարահէմլա տիյարընտան եօգարըտա պուլունան Մինօն տիյարընտա, եա'նի Նիֆայ տիյարը թարաֆընտա պէօյիւք թէ'աճճիւպ իլէ Լէմանլըլարըն հիսապսըզ պիր ճիւմհուրինի կէօրտիւք:

25. Վէ իշթէ Ամալիսայլըլար անլէր իլէ պիրլէշմիշ տիրլէր. վէ օ տիյարտա պուլունան պիրատէրլէրիմիզ իւզէրինէ հիւճմ էթմէքտէ տիրլէր. վէ պիրատէրլէրիմիզ անլէրին էօնլէրինտէն սիւրիւլէրիլէ վէ գարըլարըյլէ, վէ չօճուգլարըյլէ շէհրիմիզէ տօղրու ֆիրար էթմէքտէ տիրլէր: Վէ պիղ՝ աճէլէ էթմէտիլիմիզ հալտէ անլէր շէհրի-

միզի զապթ էտիպ, փէտէրլէրիմիզի, զէվէլէրիմիզի վէ էվլատլարըմըզը գաթլ էտէճէքլէր տիր:

26. Վէ Նիֆայըն գավմը Կիտիօն տէրէսինտէն չատըրլարընը ալըպ, քէնտիլէրին շէհրի օլան Զարահէմլա շէհրինէ տօղրու չըգտըլար:

27. Վէ անլէր Սայտօն ըրմաղընը կէշտիքլէրինտէ, իշթէ Լէմանլըլար վէ Ամալիսայլըլար կէօյա տէնիզին գումը կիպի չօգ օլարագ՝ անլէրի հէլաք էթմէք իշիւն իւզէրլէրինէ հիւճմ էթտիլէր:

28. Վէ Նիֆայլըլար քէնտի տիւշմէնլէրինին էլլէրինտէն գուրթուլմագ իւզրէ՝ Բապպա ճանը կէօնիւլտէն տու՝ա էթմիշ օլարագ, Բապպըն էլիլէ գուվվէթլէնտիլէր: Վէ Բապպ անլէրին նիյազընը իշիթտի, վէ անլէրի գուվվէթլէնտիրտի. վէ Լէմանլըլար վէ Ամալիսայլըլար անլէրին էօնլէրինտէ տիւշտիլէր:

29. Վէ Ալմա Ամալիսայ իլէ եիւզ պէ եիւզ գըլըճ իլէ ճէնքլէշտի, վէ եէքտիկէրիլէ գուվվէթլէ ճէնքլէշտիլէր:

30. Վէ Ալմա պիր Ալլահ ատէմի օլուպ չօգ իմանտար իտի. վէ օ Բապպա նիտա էտէրէք՝ Եա՝ Բապպ, մէրհամէթ էյլէ վէ Հայաթըմը էսիրկէ, քի պու գավմը մուհաֆազա էթմէք իշիւն՝ սէնին էլինտէ պիր 'ալէթ օլայըմ՝ տէտի:

31. Վէ Ալմա պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, Ամալիսայ իլէ Թէքրար ճէնքլէշտի, վէ գուվվէթլէնմիշ օլարագ՝ Ամալիսայը գըլըճ իլէ գաթլ էյլէտի:

32. Վէ Ալմա Լէմանլըլարըն փատիշահը իլէ տախի ճէնքլէշտի, լաքին Լէմանլըլարըն փատիշահը Ալմանըն էօնիւնտէն գաշտը. վէ Ալմա իլէ ճէնքլէշմէք իշիւն քէնտի մուհաֆըզլարընը կէօնտէրտի:

33. Լաքին Ալմա քէնտի մուհաֆըզլարըլէ պէրապէր Լէմանլըլարըն մէլիյինին մուհաֆըզլարըլէ ճէնքլէշտի, վէ անլէրի վուրուպ կէրի սիւրտիւ:

34. Վէ պէօյլէճէ օ Սայտօն ըրմաղընըն դարպընտաքի Թօփրագտա, եախօտ քէնարընտա օլանլարը վուրտու, վէ էօլտիւրիլէն Լէմանլըլարըն վիւճուտլէրինի Սայտօն ըրմաղընա աթտը, շէօյլէքի քէնտինին գավմը Սայտօն ըրմաղընըն դարպ Թարաֆընտա օլան Լէմանլըլար վէ Ամալիսայլըլար իլէ ճէնքլէշմէք իւզրէ ըրմաղը կէշմէյէ եօլ պուլապիլինլէր:

35. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէրին ճիւմլէսի Սայտօն ըրմաղընը կէշտիքլէրինտէ, Լէմանլըլար վէ Ամալիսայլըլար սայըլմամազ տէրէճէտէ չօգ իտիլէր իսէ տէ, էօնլէրինտէն ֆիրար էթտիլէր:

36. Վէ անլէր Նիֆայլըլարըն էօնիւնտէն տիյարըն գարպ վէ շիմալ Թարաֆընտա օլան շէօլէ տօղրու ֆիրար էթտի-

ւէր: Վէ նիֆայլըլար անլէրի գուվվէթլէրիլէ թա'գիպ էտիպ վուրտուլար:

37. Վէ անլէրի հէր թարաֆտան գարչըլայըպ վուրտուլար վէ սիւրտիւլէր, վէ անլէր թա Հէրմօնթ տէնիլէն չէօլէ եէթիշէնէ՝ գատար հէմ ղարպ հէմ շիմալ թարաֆընա տաղըլտըլար. վէ չէօլիւն պու գըսմընտա եապանի վէ ազղըն հայվանաթ վար իտի:

38. Վէ չօզլար չէօլտէ եարէլէրինտէն էօլտիւ, վէ եապանի հայվանլար վէ հավանըն ագ պապալարը անլէրի թէլէֆ էթտիլէր, վէ քէմիքլէրի շուրատա պուրատա թօփ թօփ եղըլտըլար:

ՊԱՊ 3

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ սիլահ իլէ գաթլ օլունմայան նիֆայլըլար գաթլ օլունմուշ օլանլարը տէֆն էթտիքտէն սօնրա, (վէ գաթլ օլունմուշ օլանլարըն սայըսը չօգ օլտուղընտան սայըլմատը), անլէրին ճիւմլէսի քէնտի թօփրագլարընա, էվլէրինէ, գէվճէլէրինէ վէ էվլատլարընա տէօնտիւլէր:

2. Վէ նիչէ գարըլար վէ չօճուգլար վէ հէմ տախի սըղըր վէ սիւրիւլէրինտէն չօզլարը էօլտիւրիւլմիւշ, վէ թարլալարընտա պուլուհան էքիլէրի խարապ էտիլմիշ իտիլէր, գիրա ինսան ճիւմհուրընըն այաղը ալթընտա չիյնէնտիլէր:

3. Վէ Սայտօն ըրմաղընըն քէնարընտա գաթլ օլունան լէմանլըլար վէ Ամալիսայլըլար Սայտօն սուլարընա աթըլտըլար. վէ իշթէ անլէրին քէմիքլէրի տէնիգին տէրին եէրլէրինտէ տիրլէր. վէ անլէր չօգ տըրլար:

4. Վէ Ամալիսայլըլար նիֆայլըլարտան թէֆրիգ օլունտուլար. գիրա անլէր լէմանլըլար 'ատէթինէ կէօրէ ալընլարընտա գըրմըզը նիշան էթտիլէր իսէտէ, լէմանլըլար կիպի պաշլարընը թրաշ էթմէտիլէր:

5. Ֆագաթ լէմանլըլարըն պաշլարը թրաշ օլունմուշ վէ վիւճուտլէրի չըպլագ իտի, անճագ պէլլէրինէ պիր տէրի փարչասը վէ սիլահլարընը, եա'նի եայլարընը վէ օզլարընը վէ թաշլարընը վէ սափանլարընը վէ ղայրիհուժ գուշանմը իտիլէր:

6. Վէ լէմանլըլարըն տէրիլէրի՝ էճտատլարը իւզէրինէ գօնուլան նիշանա կէօրէ գօյու իտի. պու նիշան իսէ անլէրին թէճավուգը սէպէպինտէն, վէ 'ատիլ վէ մուգատտէս օլան պիրատէրլէրի նիֆայ, եա'գուպ, եուսուֆ վէ Սամա գարչը 'ասի օլտուգլարը իչիւն՝ պիր լա'նէթ իտի:

7. Վէ անլէր պիրատէրլէրինի հէլագ էթմէյէ գասս

էթտիքլէրի սէպէպտէն լա'նէթ իլէ վուրուլտըլար . վէ Բապպ Ալլահ իւզէրլէրինէ , եա'նի լէման վէ լէմուէլ , վէ Իշմա'էլ օղուլարը վէ Իշմա'էլի գարըլար իւզէրինէ պիր նիշան գօտու :

8. Վէ պէօյլէ օլտու քի՝ անլէրին գիւրրիյէթի պիրատէրլէրինին գիւրրիյէթինտէն թէֆրիգ օլուէնըն , վէ Բապպ Ալլահ քէնտի գաւմընը մուհաֆազա էյլէսին , վէ անլէր իլէ գարըլըպ խարապլիյէթէ տէլալթ էտէն եանլըլ րիվայէթլէրինէ ինանմասընլար :

9. Վէ քէնտի գիւրրիյէթինի լէմանլըլար իլէ գարըլտըրան քիմսէ՝ քէնտի գիւրրիյէթի իւզէրինէ 'այնի լա'նէթի կէթիրտի :

10. Պու էճլտէն քէնտի իրատէթի իլէ լէմանլըլարա պիրլէշէն հէր քիմսէ անլէրին իսմի իլէ եատ օլուէնտը . վէ իւզէրինէ պիր նիշան գօնուլտը :

11. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օլ վագըթտան սօնրա՝ լէմանլըլարըն րիվայէթլէրինէ ինանմայան՝ լաքին Եէրուշալիմտէն կէօթիւրիլէն թէվարիխէ , վէ էճտատլարընըն տօղրու օլան րիվայէթլէրինէ , վէ Ալլահըն էմրինէ ինանըպ անլէրի հըֆզ էտէն հէր քիմսէ նիֆայլըլար , եախօտ նիֆայըն գաւմը տէնիլտի :

12. Վէ քէնտիլէրին գաւմընըն , վէ լէմանլըլարըն գաւմընըն տօղրու թէվարիխինի հըֆզ էտէնլէր պուէնլար տըր :

13. Շիմտի թէքրար Ամալխայլըլարա տէօնէլիմ , չիւնքի անլէր տախի իւզէրլէրինէ պիր նիշան գօտուլար . անլէր քէնտի ալընլարընա գըրմըզը պիր նիշան վուրտուլար :

14. Պէօյլէճէ Ալլահըն քէլամը իթմամ օլուէնտը , գիրա անըն նիֆայա տէտիյի սէօզլէր պուէնլար տըր . Իշթէ լէմանլըլարը լա'նէթ իլէ վուրտուլմ . վէ իւզէրլէրինէ պիր նիշան գօտուլմ . անլէր ֆըսգլարընտան թէվպէ էտիպ պանա տէօնմէզլէր իսէ , շէօյլէքի պէն անլէրէ մէրհամէթ էտէյիմ , անլէրին գիւրրիյէթի սէնտէն վէ սէնին գիւրրիյէթինտէն շիմտի վէ իլ էլ էպէտ թէֆրիգ էտիլէճէլէր տիր :

15. Վէ թէքրար , Պէն գիւրրիյէթինի սէնին պիրատէրլէրինինքի իլէ գարըլտըրան քիմսէլէր իւզէրինէ պիր նիշան գօյաճաղըմ քի անլէր տախի մէլուէն օլալար :

16. Վէ թէքրար , Սէնին գիւրրիյէթինէ գարըլ ճէնքլէշէն քիմսէ իւզէրինէ նիշան գօյաճաղըմ :

17. Վէ թէքրար տէրիմ . Սէնտէն այրըլանլար , սէնին գիւրրիյէթին տէնիլմէյէճէք տիր . վէ սէնի վէ սէնին գիւրրիյէթինէ 'ա'իտ օլուէնանլարը պու վագըթտան իլ էլ էպէտէ տէյին միւպարէլէյէճէյիմ : Վէ Բապպըն նիֆայա վէ անըն գիւրրիյէթինէ օլան վա'տլարը պուէնլար տըր :

18. Իմտի Ամալխոսյուլար քէնտի ալընլարընա նիշան գօմաղա պաշլատըզլարընտա, Ալլահըն քէլամլարընը իթմամ էթմէքտէ իտիքլէրինի պիլմէտիլէր. երինէտէ անլէր Ալլահա գարշը աշըգտան Ֆէսատա չըգտըլար, պինա"էն 'ալէյհ, պու լա'նէթին իւզէրլէրինէ տիւշմէսի միւնասիպ իտի:

19. Իմտի անլէրին՝ քէնտիլէրին իւզէրինէ լա'նէթ կէթիրմիշ օլտուզլարընը կէօրմէնիզի իսթէրիմ. վէ պէօյլէճէ հէր լա'նէթ իլէ վուրուլան ատէմ քէնտի հիւքմիւնի քէնտի իւզէրինէ կէթիրի:

20. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Զարահէմլա տիյարընտա Լէմանլար վէ Ամալխոսյուլարըն մուհարէպէսինտէն չօգ կիւն կէշմէքսիզ, Լէմանլարըն տիկէր պիր օրտուսը՝ իլք օրտունըն Ամալխոսյուլարա թէսատիւֆ էթտիքլէրի 'այնի մահալտէ նիֆայլարըն գաւմը իւզէրինէ հիւճմ էթտիլէր:

21. Վէ անլէրի տիյարտան թարտ էթմէք իշիւն պիր օրտու կէօնտէրիլտի:

22. Վէ Ալմա եարալանմըշ օլտուղընտան պու տէֆա՝ Լէմանլարա գարշը մուհարէպէյէ կիթմէտի:

23. Լաքին անլէրէ գարշը պէօյիւք պիր օրտու կէօնտէրտի, վէ անլէր կիտիպ Լէմանլարըն չօգլարընը էօլտիւրտիլէր. վէ պագիսինի տիյարըն ճիվարընտան սիւրտիլէր:

24. Վէ անտէն սօնրա թէքրար տէօնտիլէր. վէ պիր միւտտէթ տիւշմէնլէրինտէն սըգընթը չէքմէտիքլէրինտէն տիյարտա սէլամէթ սապիթ էթմէյէ պաշլատըլար:

25. Վէ չիմտի ճիւմլէ պու չէյլէր իճրա օլունտու, վէ ճիւմլէ պու մուհարէպէլէր վէ միւնաղա՝ալար հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին պէշինճի սէնէսինտէ պաշլանըպ պիթտիլէր:

26. Պիր սէնէ զարֆընտա պինլէրճէ վէ օն պինլէրճէ ճանլար քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ միւքեաֆաթ պիշմէք իշիւն էպէտի տիւնեայա կիթտիլէր. վէ կէրէք էյի կէրէք Ֆէնա օլանլար, էյի եաֆէնա օլան րուհա իթա՝աթ էթտիքլէրինէ կէօրէ՝ եա էպէտի մէսէրրէթ, եա էպէտի սէֆալէթ պիշէճէքլէր տիր:

27. Զիրա փէյղամպէրլիք Բուհընա կէօրէ հէր ատէմ իւճրէթինի իթա՝աթ էթտիլի քիմսէտէն ալըր. պու էճլտէն հագիգաթա կէօրէ օլտուն: Վէ Հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին պէշինճի սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու:

ՊԱՊ 4

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ նիֆայ գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին ալթընճը սէնէսինտէ,

Զարահէմլա տիյարընտա միւնազա'ա եախօտ մուհարէպէ եօգ իտի :

2. Լաքին գալմ միւզթարիպ իտի . պէլի՝ քէնտի պիրատէրլէրինին , սիւրիւ վէ սըղըրլարընըն , վէ թարլա հուպուպաթընըն՝ Լէմանլըլարըն այագլարը ալթընտա չիյնէնիպ թէլէֆէ տիլտիյի իչիւն զայէթ միւզթարիպ իտիլէր :

3. Վէ անլէրին իզթիրապը օլ գատար պէօյիւք իտի քի՝ հէր քէսին եաս չէքմէյէ սէպէպի վար իտի . վէ անլէր պու պէլալարըն քէնտիլէրին ֆըսգ վէ մէքրուհաթը սէպէպինտէն Ալլահ թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ հիւքմէլէր օլտուղընա ինանտըլար : Պու եօլ իլէ անլէր քէնտի վագիֆէլէրինի տէր խաթր էթմէյէ թէչվիգ օլունտուլար :

4. Վէ անլէր քիլիսէյի տահա միւքէմմէլ սուրէթտէ սապիթ գըլմաղա պաշլատըլար . պէլի՝ նիչէ քիմսէլէր Սայտօն սուլարընտա վաֆթիգ օլունուպ , Ալլահըն քիլիսէսիյլէ պիրլէչտիլէր . պէլի՝ անլէր քէնտի փէտէրի Ալմա վասիթասիյլէ քիլիսէնին գալմը իւզէրինէ ֆեահին ի 'Ազամ թախսիս օլունան Ալմա եէտիլլէ վաֆթիգ օլունտուլար :

5. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին եէտիննի սէնէսինտէ վաֆթիգ օլունուպ , Ալլահըն քիլիսէսիյլէ պիրլէչէն իւչ պին պէշ եիւզ գատար ճան օլտու : Վէ նիֆայ գալմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին եէտիննի սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու . վէ պիւթիւն պու վագըթտա պէր տէվամ սէլամէթ մէվճուտ իտի :

6. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին սէքիզիննի սէնէսինտէ չօգ սէրվէթլէրի , կիւզէլ իփէքլէրի , վէ գարիֆ գումաշլարը վէ չօգ սիւրիւ վէ սըղըրլարը , վէ ալթուն վէ կիւմիւշլէրի , վէ էմէքլէրիլլէ գագանմըլ օլտուգլարը հէր ճինս գըյմէթլի շէյլէրի սէպէպինտէն՝ քիլիսէնին էհալիսինին քիպրլէրի արթամաղա պաշլատը . վէ ճիւմլէ պու շէյլէր իլէ վէ զայէթ գըյմէթլի էլպիսէ կիլինմէլէրի իլէ անլէր քէնտի կէօզլէրի էօնիւնտէ միւթէէպպիր օլտուլար :

7. Շիմտի Ալմանըն վէ անըն քիլիսէ իւզէրինէ մու'ալլիմլէր , քեահինլէր վէ իիթիյարլար թախսիս էյլէտիյի քիմսէլէրտէն չօգլարընըն պէօյիւք իզթիրապլարընըն սէպէպի պու իտի : Պէլի՝ անլէրտէն նիչէլէր քէնտիլէրին գալմը արասընտա ֆըսգըն պաշլամըլ օլտուղընը կէօրտիւքլէրի սէպէպտէն սօն տէրէճէ միւքէտտէր օլտուլար :

8. Զիրա անլէր քիլիսէնին գալմընըն եիւրէքլէրինի տիւնեանըն պաթըլ շէյլէրի , վէ քէնտի սէրվէթլէրի իւզէրինէ գօյուպ , քէնտի կէօզլէրի էօնիւնտէ ղուրուր իլէ տօլմըլ օլտուգլարընըն պէօյիւք էսէֆ իլէ կէօրտիւլէր : Վէ անլէր եէքտիկէրինի իզթիհզա էտիպ , քէնտի հիւսն ի իրա-

տէթւէրինէ կէօրէ իման էթմէյէն քիմսէլէրէ թէ՛ ատտի էթմէյէ պաշլատըլար :

9. Վէ պէօյլէճէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին պու սէ-քիզինճի սէնէսինտէ քիլիսէնին գաւմը արասընտա պէօյիւք միւննազա՛լար գուհուրա կէլմէյէ պաշլատը . պէլի՛ հասէտ , գաւղա , խըյանէթ , թէ՛ ատտի , վէ հաթթա անլէրտէ՛ Ալ-լահըն քիլիսէսինտէ պուլունմայանլարըն քիպրինտէն զիյա-տէ դուրուր փէյտա օլտու :

10. Վէ հաքիմլէրինին հիւքիւմէթինին սէքիզինճի սէ-նէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու . վէ քիլիսէնին Փըսգը քի-լիսէյէ ՛ա՛իտ օյմայանլարա պէօյիւք պիր թէօքէզ իտի . վէ պէօյլէճէ քիլիսէ թէգատտիւմտէ զա՛իֆլէնտի :

11. Վէ վագը՛ օլտու քի՛ սօգուզընճը սէնէնին իպթի-տասընտա , Ալմա քիլիսէնին Փըսգընը , վէ հէմ տախի քի-լիսէնին էօրնէյինին իմանսըզլարը Փըսգտան Փըսգա սափ-տըրտըղընը , վէ պու եօլ իլէ էհալի իւզէրինէ խարապիյէթ կէլմէյէ պաշլատըղընը կէօրտիւ :

12. Պէլի՛ օ գաւմ արասընտա պէօյիւք միւսաւաթ-սըզլըգ պուլունտըղընը , վէ պա՛գըլարընըն քէնտիլէ-րինի դուրուր իլէ եիւքսէլտէրէք , միւհթամ , իւրեան , աճ , սուսուզ , խասթա վէ տէրտիլէրտէն եիւզ չէվիրտիքլէրի-նի կէօրտիւ :

13. Վէ պու հալ գաւմըն Փիզան էթմէսինէ պէօ-յիւք պիր սէպէպ օլտու : Տիկէրլէրի իսէ , քէնտիլէրինի միւթէվագը՛ գըլըպ , քէնտիլէրին ի՛անէսինէ միւհթամ օ-լանլարա եարտըմ էթտիլէր . եա՛նի Փագիրէ վէ եօգսուլա քէնտի վարիյէթլէրինտէն վէրիպ աճ օլանը սօյուրտըլար . վէ փէյղամպէրիք Րուհունա կէօրէ կէլէճէք օլան Քրիստո-սըն մուհապպէթի իշիւն հէր նէվ՛ մէշագգաթ չէքտիլէր :

14. Վէ օլ կիւնէ պագարագ՛ կիւնահլարընըն ՛աֆլընա նա՛իլ օլտուլար . վէ Յիսուս Քրիստոսըն իրատէթի վէ գուվ-վէթինէ կէօրէ էօլիւմին պէնտլէրինտէն խէլաս էտէն էմ-վաթըն գըյամէթի սէպէպինտէն պէօյիւք չազլըգ իլէ մէմ-լու օլտուլար :

15. Վէ վագը՛ օլտու քի՛ Ալմա Ալլահա հալիմ պիր սուրէթտէ սիւլիւք էտէնլէրին իզթիրապլարընը կէօրտիւ . վէ քէնտի գաւմընըն պագիսի թարաֆընտան իւզէրլէրինէ կէլէն թէ՛ ատտի վէ անլէրին քեաֆֆէ ի միւսաւաթսըզլը-ղընը կէօրէրէք , զայէթ միւթէ՛սիւֆ օլմաղա պաշլատը : Պու ճիւմլէ իլէ Րապալըն Րուհու անը պրագմատը :

16. Վէ Ալմա քիլիսէնին իխթիյարլարընտան ՛ագիլ պիր ատէմ ինթիխապ էյլէտի . վէ անա գաւմըն ըէ՛ի իլէ վէրիւմիշ օլան գանուլարա մուվաֆըգ տիկէր նիզամլար եպիմագ , վէ գաւմըն թէճաւուզընա կէօրէ անլէրի իճրա էթմէք իւզրէ՛ գուվվէթ վէրտի :

17. Վէ պու աստմին իսմի Նիֆայհան իտի. վէ օ Պաշ Հաքիմ թա'եին օլունտու. վէ գավմը հիւքմ վէ իտարէ էթմէք իչիւն մահքէմէտէ օթուրտը:

18. Վէ Ալմա անա քիլիսէ իւզէրինէ Քեահին ի 'Ազամ օլմագ մէ"մուրիյէթին իհսան էյլէմէտի, լաքին Քեահին ի 'Ազամ մէ"մուրիյէթի քէնտինէ գալտը. վէ Նիֆայհան ան ճագ մահքէմէտէ օթուրմագլըլը թէսլիմ էյլէտի:

19. Վէ պէօյլէ էթտի քի օ՝ քէնտի գավմը՝ եախօտ Նիֆայըն գավմը արասընա Ալլահըն քէլամընը վա'զ էթմէք, վէ պօրճլարընը տէր խաթր էթսինլէր՝ տէյու անլէրի թահրիք էթմէք, վէ Ալլահըն քէլամը վասիթասիյլէ գավմ արասընտա պուլունան քիպր վէ հիլէ վէ միւնազա'այը տէֆ՝ էթմէք իչիւն կիտէ պիլսին. չիւնքի օ անլէրի գուրթարմագ իչիւն, անլէրէ գարշը հագիգի շէհաստէթ իլէ շէհաստէթ էթմէքտէն դայրի եօլ կէօրմէտի:

20. Վէ պէօյլէճէ Նիֆայըն գավմը իւզէրինտէ հաքիմլէրին հիւքիմէթինն սօգուզընճը սէնէսինտէ Ալմա մահքէմէյի Նիֆայհանա թէսլիմ էյլէտի. վէ օ քէնտիսինի Ալլահըն մուգաստէս թէրթիպինէ կէօրէ օլան Քէհանէթ ի 'Ազիմէ, վէ վահի վէ փէյղամպէրլիք Բուհուհա կէօրէ օլան քէլամըն շէհաստէթինէ թախսիս էյլէտի:

ՊԱՊ 5

Ալլահըն Մուգատտէս Թերթիպինէ կէօրէ Քեահին ի 'Ազամ օլան Ալմա Թաֆընտան պիւթիւն տիյարտա պուլունան գավմա քէնտի շէհիլլէրէրինտէ վէ քէօյլէրինտէ պէյան օլունան քէլամլար տըր:

1. Վէ չիմտի, վագը՝ օլտու քի՝ Ալմա գավմա՝ էվվէլա Զարահէմլա տիյարընտա, պատէհու պիւթիւն տիյարտա Ալլահըն քէլամընը պէյան էթմէյէ պաշլատը:

2. Վէ պիղզաթ քէնտինին գայտընա կէօրէ Զարահէմլա շէհրինտէ թէ"սիս օլունան քիլիսէնին գավմընա սէօյլէտիլ սէօզլէր պունլար տըր:

3. Պէն Ալմա՝ փէտէրիմ Ալմա թարաֆընտան Ալլահըն քիլիսէսի իւզէրինէ պիր Քեահին ի Ազամ օլմագ իւզրէ թախսիս օլունտու. վէ պու շէյլէրի էթմէք իւչիւն օ Ալլահ թարաֆընտան գուվվէթ վէ սէլահիյէթէ մալիք իտի, իչթէ պէն սիզէ տէրիմ քի օ Նիֆայ տիյարընըն գուրպինտէ պիր քիլիսէ, պէլի՝ Մօրմօն տիյարը տէնիլէն տիյարտա պիր քիլիսէ թէ"սիս էթմէյէ պաշլատը: Վէ օ Մօրմօն սուլարընտա քէնտի պիրատէրլէրինի վաֆթիզ էյլէտի:

4. Վէ իշթէ սիգէ տէրիմ, անլէր Ալլահըն մէրհամէթի վէ գուվվէթի վասիթասիյլէ մէլիք Նուհըն գավմընըն էլլէրինտէն գուրթուլտուլար:

5. Վէ իշթէ անտէն սօնրա Լէմանլըլար ետիյլէ պէրլիյտէ էսարէթէ էնտիրիլտիլէր. պէլի՝ սիգէ տէրիմ, անլէր էսարէթտէ իտիլէր, վէ թէքրար Րապպ անլէրի քէնտի քէլամընըն գուվվէթիյլէ գուրթարտը: Վէ պիզ պու տիյարա գըլաղուզլանտըզ, վէ պու տիյարտա տախի Ալլահըն քիլիսէսինի թէ՛սիս էթմէյէ պաշլատըզ:

6. Վէ շիմտի, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, եա՛նի պու քիլիսէյէ 'ա'իտ օլանլար, սիգէ տէրիմ. Փէտէրլէրինիզին էսարէթինի, վէ Ալլահըն անլէրէ տօղրու օլան մէրհամէթինի վէ լութֆ ու 'ինայէթինի լազըմ՝ օլտուղը գատար խաթրընըզտա սագլատընը՞զ մը: Վէ անըն անլէրին ճանլարընը ճէհէնէմտէն գուրթարտըղը լազըմը տէրէճէ խաթրընըզտա՞ մը տըր:

7. Իշթէ օ անլէրին գալպլէրինի թէպտիլ էյլէտի, վէ անլէրի տէրին պիր ույգուտան ույանտըրտը. վէ անլէր Ալլահա ույանտըլար: Իշթէ անլէր գուլմէթին օրթասընտա պուլուլտըլար. եինէ տէ անլէր էպէտի քէլամընըն նուրը վասիթասիյլէ թէնվիր օլուլտըլար. պէլի՝ անլէր էօլիւմին պէնտլէրի վէ ճէհէնէմին զինճիրլէրիյլէ պաղլը իտիլէր. վէ անլէրի էպէտի պիր խարապլյէթ պէքլէտի:

8. Վէ շիմտի, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, սիգէ սիւ՛ալ էտէրիմ. Անլէր խարապ օլտուլա՞ր մը: Իշթէ սիգէ՝ իսայր, օլմատըլար՝ տէրիմ:

9. Վէ թէքրար, սիւ՛ալ էտէրիմ. էօլիւմին պէնտլէրի գըրըլտըլա՞ր մը. վէ անլէրի իհաթա էտէն ճէհէնէմին զինճիրլէրի էջօզիլտիլլէ՞ր մի: Պէն սիգէ՝ էվվէթ, տէրիմ, անլէր էջօզիլտիլլէր. վէ անլէրին ճանլարը կէնիլլէնտիլլէր, վէ անլէր գուրթուլուլըն մուհապպէթինի թէրէննիւմ էթտիլլէր: Վէ անլէրին խէլաս օլտուգլարընը սիգէ խապէր վէրիրիմ:

10. Վի շիմտի, սիգէ սիւ՛ալ էտէրիմ, Անլէր նէ՞ չարթլար իլէ խէլաս օլտուլար. նէ՞ եօլ իլէ խէլասըն իւմիտինէ մալիք օլտուլար. նէ՞ սէպէպտէն էօլիւմին պէնտլէրինտէն վէ ճէհէնէմին զինճիրլէրինտէն էջօզիլտիլլէր:

11. Իշթէ պէն սիգէ խապէր վէրէ պիլիրիմ, փէտէրիմ Ալմա՝ Ապինատայըն աղզըյլէ պէյան օլուլան քէլամլարա ինա՞նմատը մը: Վէ օ մուգատտէս պիր փէյղամպէր տէյիլ՝ մի իտի: Վէ օ Ալլահըն քէլամլարընը սէօյլէ՞մէտի մի. վէ փէտէրիմ Ալմա անլէրէ ինանմա՞տը մը:

12. Վէ քէնտի իմանընա կէօրէ գալպինտէ գուվվէթի պիր թէպտիլաթ հուսուլէ կէլտի: Իշթէ պէն սիգէ պուլուլն ճիւմլէսինին տօղրու օլտուղընը՝ տէրիմ:

13. Վէ իշթէ օ փէտէրլէրիմիդէ քէլամը վա'ղ էլլէտի. վէ գալլէրինտէ գուզվէթլի պիր թէպտիլաթ իճրա օլունտու. վէ քէնտիլէրինի միւթէվազը՝ գըլըպ հազգ ու հայ օլան Ալլահա կիւզվէտիլէր: Վէ իշթէ անլէր սօնատէք սատըգ գալտըլար, պու էճլտէն խէլաս օլտուլար:

14. Վէ շիմտի էյ՝ քիլիսէտէ օլան պիրատէրլէրիմ, սիգտէն սիւ'ալ էտէրիմ, Սիգ ըուհանիճէ Ալլահտան տօղտունը՞ մը: Վէճհինիզտէ անըն սուրէթինի գապուլ էթտի. նի'զ մի: Գալպինիզտէ պու գուզվէթլի թէպտիլաթը հիսս էթտինի'զ մի:

15. Պիզի եարատանըն խէլասընա իման էտէ'ր մի սինիզ: Պու էօլէճէք վիւճուտին էօլիւմսիւզլիւյէ գալտըրըլաճաղընը, վէ պու չիւրիւքլիւյին չիւրիւքսիւզլիւյէ գըլամ էտիլէճէյինի, վէ Փանի վիճուտտէ իճրա օլունան 'ամէլլէրէ կէօրէ հիւքմ օլունմագ իւզրէ Ալլահըն 'ինտինտէ տուրաճաղընը կէօրմէք իշիւն իման կէօզլիւյէ իլէրիյէ պագա'ր մը սընըգ:

16. Պէն սիզէ տէրիմ, օլ կիւնտէ՝ Պանա կէլինիզ, էյ՝ միւպարէք օլանլար, զիրա իշլէրինիզ տիւնեատա սալահըն իշլէրի իտի՝ տէյու սէօյլէյէն Րապպըն սէտասընը Ֆիքրինիզտէ իշիթտիլինիզի թասավվուր էտէ պիլի'ր մի սինիզ:

17. Եախօտ օլ կիւնտէ Րապպա՝ Եա՝ Րապպ, տիւնեատա իքէն իշլէրիմիզ սալահըն իշլէրի իտի՝ տէյու եալան սէօյլէյէ պիլէճէյինիզի վէ անըն սիզի գուրթարաճաղընը թասավվուր էտէ պիլի'ր մի սինիզ:

18. Եօգսա Ալլահըն մահքէմէսի էօնիւնէ կէօթիւրիւլէճէյինիզի, վէ ճանլարընըզըն սուչ վէ մէյուսիյէթ իլէ մէմլու օլարագ, հէր գապահաթընըզը տիւշիւնմէնիզի, պէլի՝ իշլէտիլինիզ քէօթիւլիւյիւ թէքմիլէն տէր խաթր էթմէնիզի, հաթթա Ալլահըն էմրլէրինէ գարշը տուրտուղընըզը զիքր էթմէնիզի Ֆիքրինիզտէ թասավվուր էտէ պիլի'ր մի սինիզ:

19. Պէն սիզէ տէրիմ, օլ կիւնտէ փաք գալպ վէ թէմիզ էլ իլէ Ալլահա պագա պիլի'ր մի սինիզ: Սիզէ տէրիմ, Ալլահըն սուրէթի վէճհինիզտէ գազըլմըլ օլտուղը հալտէ, կէօզլէրինիզի գալտըրա պիլի'ր մի սինիզ:

20. Պէն սիզէ տէրիմ, Սիգ շէյթանա թապի՝ օլմաղա քէնտինիզի թէսլիմ էթտիլինիզտէ, խէլաս օլմագըլք հագգընտա տիւշիւնէ պիլի'ր մի սինիզ:

21. Պէն սիզէ խապէր վէրիւրիմ քի՝ օլ կիւնտէ խէլաս օլմատըղընըզը պիլէճէքսինիզ. զիրա պիր ատէմին էլպիսէսի եըյգանըպ պէյազ օլմատըղը հալտէ, խէլաս օլմագ. պէլի՝ անըն էլպիսէսի փաքլէնմէլի, վէ քէնտի գավմընը կիւնահլարընտան գուրթարաճագ՝ տէյու փէտէրլէրիմիզին

հազգընտա սէօյլէտիյի Զաթըն գանը վասիթասիյլէ հէր
լէքէտէն թէմիդլէնմէլի տիր:

22. Վէ չիմտի էյ՝ պիրատէրլէրիմ, սիզէ սիւ՝ալ էտէ-
րիմ, էյէր սիզին էլպիսէնիզ գան վէ հէր նէվ՝ նափաք-
լըքլէ լէքէլէնմիշ իսէ, Ալլահըն մահքէմէսի էօնիւնտէ
նասը՛լ տուրա պիլէճէքսինիզ: Իշթէ պու շէյլէր հազգը-
նըզտա նէ՞ շէհատէթ էտէճէքլէր տիր:

23. Իշթէ սիզ գաթիլ վէ հէր նէվ՝ քէօթիւլիւքլէ
սուչլը օլտուղընըզա անլէր շէհատէթ էթմէյէճէք մի:

24. Իշթէ էյ՝ պիրատէրլէրիմ, սիզէ պէօյլէ պիր քիմ-
սէնին էլպիսէլէրի փաք վէ պէյազ օլան Ապրահամ, Իսհազ
վէ Եա՛գուպ իլէ, վէ հէմ տախի ճիւմլէ մուգատտէս փէյ-
ղամպէրլէր իլէ Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ օթուրմազ իշիւն
հէրի օլա պիլէճէյինի զանն էտէ՞ր մի սինիզ:

25. Պէն սիզէ՝ խայր, տէրիմ. վէ սիզ խալիզիմիզի
իպթիտատան պէրու պիր եալանճը չըզարմատըղընըզ հալ-
տէ, եախօտ իպթիտատան պիր եալանճը իտիյինի զանն էթ-
մէտիյինիզ հալտէ, պէօյլէ պիր քիմսէ Ալլահըն մէլէքիւ-
թիւնտէ հէր պուլա պիլէճէյինի զանն էտէմէզսինիզ. պէօյ-
լէ քիմսէլէր գօվուլաճազ, զիրա անլէր շէյթանըն մէլէ-
քիւթիւնին էվլատը տըրլար:

26. Վէ չիմտի էյ՝ պիրատէրլէրիմ սիզէ տէրիմ, էյէր
սիզ թէպտիլ ի գալպէ մալիք օլտընըզ իսէ, վէ անըն խէ-
լաս մուհապպէթինին թէսպիհինի թէրէննիւմ էթմէյի ար-
զու էթտինիզ իսէ, չիմտի տախի պէօյլէ արզու էտէ՞ր մի
սինիզ՝ տէյու սիզէ սիւ՝ալ էթմէք իսթէրիմ:

27. Ալլահըն ՚ինտինտէ քէնտինիզի սուչսըզ հըֆօ է-
տէրէք՝ երւրիւտիւնի՞զ մի: էյէր պու վազըթ էօլմէնիզ լա-
զըմ կէլէ, քէնտի Ֆիքրինիզտէ՝ Պիզ լայըզ ը վէճհ իւզրէ
միւթէվազը՝ օլտըզ. վէ քէնտի գավմընը կիւնհալարընտան
գուրթարմազ իշիւն կէլէճէք օլան Քրիստոսըն գանը վասի-
թասիյլէ էլպիսէլէրիմիզ փաքլէնիպ պէյազ օլտու, տէյէ
պիլի՞ր մի սինիզ:

28. Իշթէ քիպրինիզի թէրէք էթտինի՞զ մի. սիզէ տէ-
րիմ էյէր էթմէտինիզ իսէ, Ալլահը իսթիզպալ էթմէյէ
հազըր տէյիլ սինիզ: Իշթէ սիզ, աճէլէթէն հազըր օլմալը
սընըզ, զիրա մէլէքիւթ իւս սէմալաթ հազըն տըր: Վէ
պէօյլէ պիր քիմսէ էպէտի հայաթա մալիք օլամազ:

29. Իշթէ պէն սիզէ տէրիմ, արանըզտա հասէտի
թէրէք էթմէմիշ օլան պիր ատէմ վար իսէ, պէօյլէ պիր
քիմսէ հազըր տէյիլ տիր: Վէ սէրի՞էն հազըր օլմասընը
իսթէրիմ. չիւնքի սա՛աթ հազլաշմը տըր, վէ անըն կէլէճէ-
յի վազթը քիմսէ պիլմէզ. զիրա պէօյլէ պիր քիմսէ սուչ-
սըզ տէյիլ տիր:

30. Վէ թէքրար սիգէ՝ Արանըզտա պիրատէրինի իս-
թիհզա էտէն, եախօտ անա թէ՛ատտի էտէն քիմսէ վա՞ր
մը տըր՝ տէրիմ:

31. Վայ՝ պէօյլէ պիր քիմսէյէ, գիրա հազըր տէյիլ
տիր. վէ վազըթ եագլաշմըլ օլտուղընտան, թէվպէ էթմէ-
լի տիր. եօգսա խէլաս պուլամազ:

32. Պէլի՝ վայ՝ ճիւմլէ Փըսգ իշէյէնլէրէ, թէվպէ է-
տինիզ, թէվպէ էտինիզ, գիրա պուռնու Ռապպ Ալլահ սէօյ-
լէմիշ տիր:

33. Իշթէ օ հէր ատէմի տա՛վէթ էտէր, գիրա մէր-
համէթինին գօլը անլէրէ ուղատըլտը. վէ օ՝ Թէվպէ էտի-
նիզ, վէ պէն սիզի գապուլ էտէճէյիմ՝ պույուրուր:

34. Պէլի, օ՝ Պանա կէլինիզ, վէ հայաթ աղաճընըն
մէյվէսինտէն հիսսէտար օլաճագսընըզ. պէլի՝ սիզ հայաթըն
էքմէյի վէ սուլընտան մէճճանէն եէյիպ իշէճէքսինիզ՝ պու-
յուրուր:

35. Պանա կէլինիզ, վէ սալահ 'ամէլլէրինի հուսուլէ
կէթիրինիզ. վէ սիզ քէսիլիպ աթէշէ աթըլմայաճագսընըզ:

36. Զիրա իշթէ վազըթ եագըն տըր քի էյի մէյվէ
կէթիրմէյէն, եախօտ սալահըն 'ամէլլէրինի իճրա էթմէյէն
հէր քիմսէ Փիղան ու Փէրեատա տիւշար օլաճագ տըր:

37. Էյ՝ Փըսգ իշէյէնլէր, էյ՝ պու տիւնեանըն պաթըլ
շէյէրիլլէ շիշմիշ օլանլար, էյ՝ Սալահըն եօլլարընը պիլիրիզ՝
տէյու իտտի՛ա էտիպ չօպանսըզ գօյուռլար կիպի եօլը շա-
շըրմըլ օլանլար, գիրա պիր չօպան սիզի չաղըրմըլ տըր,
վէ հալա չաղըրմագտա տըր. Փագաթ անըն սէտասընը ի-
շիթմէք իսթէմէյօրսընըզ:

38. Իշթէ սիգէ տէրիմ, էյի օլան չօպան սիզի չաղը-
րըր, վէ քէնտի իսմինտէ սիզի չաղըրըր, վէ անըն իսմի
Քրիստոս տըր. վէ էյէր էյի օլան չօպանըն սէտասընը, վէ
չաղըրլտըղընըզ իսմի իշիթմէք իսթէմէզ իսէնիզ, սիզ էյի
օլան չօպանըն գօյուռլարը տէյիլ սինիզ:

39. Վէ շիմտի սիզ էյի օլան չօպանըն գօյուռլարը օլ-
մատըղընըզ հալտէ, գա՞նղը աղըլտան սընըզ: Իշթէ սիգէ
տէրիմ, շէյթան սիզիին չօպանընըզ տըր, վէ սիզ անըն աղը-
լընտան սընըզ, վէ պուռնու ինքեար էտէ պիլի՞ր մի սինիզ:
Իշթէ սիգէ տէրիմ, պուռնու ինքեար էտէն քիմսէ պիր եա-
լանճը վէ շէյթանըն էվլատը տըր:

40. Զիրա պէն սիգէ տէրիմ, էյի օլան հէր շէյ Ալլահ-
տան տըր, վէ Փէնա օլան հէր շէյ շէյթանտան տըր:

41. Իմտի էյէր պիր ատէմ էյի 'ամէլլէր հուսուլէ կէ-
թիրի իսէ, օ էյի օլան Զօպանըն սէսինի տինլէր, վէ անըն
արտընճա կիտէր: Լաքին Փէնա 'ամէլլէր հուսուլէ կէթի-

րէն հէր քիմսէ շէյթանըն էվլատը օլուր, գիրա օ անըն սէ-տասընը տինլէր, վէ անըն արտընճա կիտէր:

42. Վէ պուռնու էտէն հէր քիմսէ իւճրէթինի անտէն ալմալը տըր: Պու էճլտէն սալահա՝ ա՛խտ օլան շէյլէրէ, վէ հէր էյի շէյէ էօլմիւշ օլտուղընտան, անըն իւճրէթի էօլիւմ տիր:

43. Վէ շիմտի էյ՝ պիրատէրլէրիմ, սիզին պէնի տին-լէմէնիզի իսթէրիմ. գիրա ճանըմըն պիւթիւն դայրէթի իլէ սիզէ սէօյլէրիմ. վէ սիզէ աչըգտան սէօյլէտիմ, եախօտ Ալ-լահըն էմրինէ կէօրէ սէօյլէտիմ, վէ սիզ եանըլամազսընը:

44. Պէն Յիսուս Քրիստոստա օլան Ալլահըն մուգատտէս թէրթիպինէ կէօրէ պու մինվալ իւզրէ սէօյլէմէյէ տա՝ վէթ օլունտոււմ. պէլի՝ պէն տուրուպ պու գալմա փէտէրիմիզ թարաֆընտան սէօյլէնմիշ օլուպ, կէլէճէք օլան շէյլէրէ տա-՝իր շէհատէթ էթմէք իշիւն էմր օլունտոււմ:

45. Վէ սալթ պու տէյիլ. պէն քէնտիմ պու շէյլէր հագ-գընտա պիլտիյիմի զանն էթմէզ մի սինիզ: Իշթէ սիղէ շէհա-տէթ էտէրիմ քի՝ հագգընտա սէօյլէտիյիմ շէյլէրին տօղրու օլտուգլարընը պիլիւրիմ: Վէ անլէրին հագիգաթ օլտուղընը նէ՞ եօլտա պիլիւրիմ զանն էտէր սինիզ:

46. Իշթէ պէն սիզէ տէրիմ, անլէր Ալլահըն մուգատ-տէս Բուհու վասիթասըլլէ պանա պէյան օլունտըլար: Վէ պէն քէնտիմ պու շէյլէրի պիլէյիմ՝ տէյու չօգ կիւնլէր օ-րուճ թութմը վէ տու՝ա էթմիշ իմ: Վէ պէն քէնտիմ, պու շէյլէրին հագգ օլտուղընը պիլիւրիմ: Զիրա Բապպ Ալ-լահ քէնտի՝ ազիգ Բուհու իլէ պու շէյլէրի պանա աշիքեար էթմիշ տիր. վէ պէնտէ պուլլունան իլհամ Բուհու պու տըր:

47. Վէ սիզէ պիր տահա տէրիմ, էճտատլարըմըզըն սէօյլէտիյի սէօղլէրին կէրչէք օլտուղը պու եօլ իլէ, եա՛նի պէնտէ պուլլունան իլհամ Բուհունա, վէ Ալլահըն Բուհունըն իզհարընա կէօրէ պանա իլհամ օլունտըլար:

48. Պէն սիզէ տէրիմ քի՝ կէլէճէք օլան շէյլէրէ տա՛իր սիզէ սէօյլէյէճէյիմ հէր շէյին տօղրու օլտուղընը քէնտիմ պիլիւրիմ. վէ ինայէթ, մէրհամէթ վէ հագիգաթ իլէ մէմ-լու օլան փէտէրին պիրիճիք Օղլու Յիսուս Քրիստոսըն կէ-լէճէյինի պիլիւրիմ: Իշթէ տիւնեանըն կիւնահլարընը, պէլի՝ իսմինէ գալի պիր սուրէթտէ իման էտէն հէր ատէ-մին կիւնահլարընը գալտըմաք իւզրէ կէլէճէք օլան պու տըր:

49. Վէ շիմտի սիզէ տէրիմ, պու թէրթիպէ կէօրէ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմէ, պէլի՝ պու տիյարտա սաքին օ-լան հէր քիմսէյէ, կէրէք իիթիյար կէրէք կէնճ օլանա, ա-գատ վէ էսիր օլանա, պէլի ճիւմլէնիզէ վա՛զ էթմէյէ տա՝ վէթ օլունտըմ. վէ իիթիյար վէ օրթա եաշլը վէ կէնճ օ-

լանլար , սիզէ՝ Թէվպէ Էտինիզ վէ Եէնիտէն տօղունըզ՝ տէյէրէք նիտա Էտէրիմ :

50. Պէլի՝ Բապպըն Բուհու պէօյլէ պույուրուր . Էյ՝ ճիւմ-լէ միւնթէհա ի գէմին , Թէվպէ Էտինիզ . զիրա մէլէքիւթ իւս սէմավաթ Եազըն տըր . իշթէ Իպն Ուլլա՝ քէնտի ճէ-լալը , գուվլէթի , 'ազամէթի , գուտրէթի վէ սալթանաթը իլէ կէլէճէք տիր : Էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ , սիզէ տէրիմ քի՝ Բուհ պէօյլէ տէր . Պիւթիւն գէմինին Մէլիյինին ճէլալընա նազար էյլէյինիզ , վէ սէմանըն մէլիյի ճիւմլէ պէն ի առէմ արասընտա սէրի՝էն գուհուր Էտէճէք տիր :

51. Վէ Բուհ պունու տախի գուվլէթի սէտա իլէ պա-նա նիտա Էտիպ տէտի . Պու էհալիյէ կիթ , վէ անլէրէ՝ Թէվ-պէ Էտինիզ , զիրա Թէվպէ Էթմէքսիզին մէլէքիւթ իւս սէմավաթը ասլա Թէվլէրիւս Էտէմէզ սինիզ :

52. Վէ Թէքրար , Բուհ՝ իշթէ պալթա աղաճըն քէօքիւ Եանընտա գօնուլմը տըր , իմտի էյի մէյվէ կէթիւմէյէն հէր աղաճ քէսիլիպ աթէշէ , պէլի՝ տիւքէնմէզ վէ սէօնմէզ ա-թէշէ աթըլաճագ տըր՝ տէր : Իշթէ պունու Գուտտուս օլա-նըն սէօյլէտիյինի ունութմայընըզ :

53. Վէ շիմտի , սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ , սիզէ տէ-րիմ , պու սէօլէրէ գարշը տուրա պիլի՞ր մի սինիզ , վէ պու շէյլէրի պէր Թարաֆ Էտիպ , Գուտտուս օլանը այագլարը-նըզ ալթընտա չիյնէյէ պիլի՞ր մի սինիզ : Գալպլէրինիզտէ գուրուր սաքին օլա պիլի՞ր մի . գըլմէթի լիպասլար կի-յինմէյէ , վէ տիւնԵանըն պաթըլ շէյլէրի վէ սէրվէթլէրի-նիզ իւզէրինէ գալպլէրինիզի գօմաղա տահա ըսրար Էտէ՞ր մի սինիզ :

54. Վէ սիզ Եէք տիկէրինիզտէն էյի օլտուղընըզ զանն Էթմէքտէ ըսրար Էտէճէ՞ք մի սինիզ . քիլիսէյէ տախիլ օ-լուպ 'ազիզ Բուհ վասիթասիլլէ Թագտիս օլունան վէ Ալլա-հըն մուգատտէս Թէրթիպինէ կէօրէ Եիւրիւյէն հալիմ պի-րատէրլէրինիզէ Թէ՝ատտի Էթմէյէ տէվամ Էտէճէ՞ք մի սի-նիզ : Զիրա անլէր Թէվպէյէ լայըզ օլան 'ամէլլէր հուսու-լէ կէթիւրիլէր :

55. Վէ Փուգարատան վէ միւհթաճ օլանլարտան Եիւզ շէվիլիպ՝ մալընըզտանվէրմէմէյի ըսրարէտէճէ՞ք մի սինիզ :

56. Վէլ հասըլ , պէն՝ քէնտի Փըսզընտա տէվամ Էթ-մէք իսթէյէն հէր պիրինիզէ՝ տէրիմ . Էյեր սիզ Թէվպէ Էթ-մէզ իսէնիզ , քէսիլիպ աթէշէ աթըլաճագսընըզ :

57. Վէ շիմտի պէն էյի օլան չօպանըն սէտասընա սիւլիւք Էտէն հէր քիմսէյէ տէրիմ : Փասըգլարտան չըգը-նըզ , վէ անլէրտէն այրըլընըզ , վէ անլէրին նափաք շէյլէ-րինէ տօղունմայընըզ . վէ իշթէ անլէրին իսմլէրի քիթապ-տան սիլինէճէք , զիրա Փասըգլարըն իսմլէրի սալիհլէրին

արասընտա սայըլմայաճազ . Թա քի՝ Բապպըն Փասըգլարըն իսմլէրի պէնիմ գազմըմըն իսմլէրի արասընտա պուլունմա-
յաճազ տըր՝ տէյու պուլուրտուղը քէլամ իթմամ օլունա :

58. Զիրա սալիհլէրին իսմլէրի հայաթ քիթապընտա եա-
գըլաճազ տըր , վէ անլէրէ սաղթարաֆըմտա պիր միրաս իհ-
սան էտէճէյիմ : Վէ շիմտի էյ՝ պիրատէրլէրիմ պունա գար-
չը տէյէճէյինիզ վա՞ր մը տըր . էյէր պունա գարչը սէօյլէր
իսէնիզ , վազիֆէ էթմէմ , չիւնքի Ալլահըն քէլամը իթ-
մամ օլունմազ կէրէք տիր :

59. Զիրա արանըգտա չօգ գօյուն սահիպի վար իսէ , գուրտ
լար սիւրիւսիւնէ կէլմէմէք վէ անլէրի թէլէֆ էթմէմէք
իչիւն մուգապէտ օլմայան չօպան քի՞մ տիր : Վէ էյէր ա-
ղըլընա գուրտ կիրէր իսէ , չօպան անը գօվմա՞զ մը , վէ էն-
ճամ էլինտէն կէլիր իսէ , անը էօլտիւրմէ՞զ մի :

60. Վէ շիմտի սիղէ տէրիմ քի՝ էյի օլան չօպան սիզի
չաղըրըր . վէ էյէր անըն սէտասընը տինլէր իսէնիզ , օ սիզի
քէնտի աղըլընա կէթիրէճէք տիր . վէ անըն գօյունլարը օ-
լաճագսընըզ : Վէ օ սիզէ՝ Արանըգա եըրթընը գուրտ կիր-
մէսինէ միւսա՞տտէ էթմէյինիզ քի հէլաք օլմայասընըզ՝ տէ-
յու էմր էտէր :

61. Վէ շիմտի պէն , Ալմա , պանա էմր էտէնին լիսա-
նըլէ՝ սիզէ սէօյլէտիյիմ սէօզլէրի հըֆզ էտիպ իճրա էթ-
մէնիզի էմր էտէրիմ :

62. Պէն քիլիսէտէ պուլունանլարա . էմր թարգընտա
սէօյլէրիմ , վէ քիլիսէտէն օլմայանլարա տա՞վէթ թարգըլէ
սէօյլէյիպ տէրիմ , Կէլինիզ վէ թէվպէյէ վաֆթիզ օլունըզ ,
քի հայաթ աղաճընըն մէյվէսինտէն սիզ տախի հիսսէտար օ-
լասընըզ :

ՊԱՊ 6

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ալմա Զարահէմլա չէհրինտէ
թէ՞սիս օլունան քիլիսէնին գազմընա սէօյլէմէյի պիթիր-
տիքտէն սօնրա , քիլիսէյի իտարէ . էտիպ անլէրէ ըյասէթ
էթմէք իչիւն Ալլահըն թէրթիպինէ կէօրէ՝ էլլէրինի գօ-
մասը վասիթասիյլէ քեահինլէր վէ իսթիյարլար թա՞եին ու
թախսիս էյլէտի :

2. Վէ քիլիսէյէ 'ա՞իտ օլմայըպ , քէնտի կիւնահլարըն-
տան թէվպէ էտէն հէր քիմսէ թէվպէյէ վաֆթիզ օլուն-
տու , վէ քիլիսէյէ տախիլ օլտու :

3. Վէ քիլիսէտէ պուլունուպ քէնտի Փըսգընտան թէվ-
պէ էթմէյէն , վէ Ալլահըն ինտինտէ քէնտինի միւթէվազը՝
էթմէյէն հէր քիմսէ , վէ քէնտի գալլէրինտէ մաղըրուր օ-

լանլար՝ ընտա օլունտըլար, վէ իսմլէրի քիթապտան սիլի-
նիպ արթըզ սալիհլէր արասընտա սայըլմատըլար :

4. Վէ պէօյլէճէ Զարահմալ շէհրինտէ քիլիսէնին թան-
զիմաթընը թէ՛սիս էթմէյէ պաշլատըլար :

5. Վէ շիմտի պէն՝ Ալլահըն քէլամընըն հէր քիմսէյէ
ճապա իտիյինի, վէ հէր քէսին ճէմ՝ օլուպ, Ալլահըն քէ-
լամընը արիլէմէք իմթիյազընտան մահրում էտիլմէտիյի-
նի անլամանըզը իսթէրիմ :

6. Եինէ Ալլահըն էվլատը՝ անը թանըմայանլարըն ճան-
լարընըն խայրը իշիւն չօգ տէֆա՝ թօփլանտըլար, վէ օրուճ
թուլթուպ գուվվէթլի տու՝ա էթմէյէ էմր օլունտըլար :

7. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ալմա պու թանզիմաթը թէր-
թիպ էթտիյինտէ, անլէրտէն՝ եա՛նի Զարահմալ շէհրին-
տէ պուլունան քիլիսէտէն չըզըպ, Սայտօն ըրմաղընըն շարգ
թարաֆընտա օլան կիտիօն տէրէսինէ կիթտի. զիրա անլէր
օրատա կիտիօն թէսմիյէ օլունան պիր շէհրի պինա էթմիշ-
լէր իտի : Պու շէհրի իսէ, Նիհօրըն էլինտէքի գըլըճ իլէ
գաթլ օլունան կիտիօն իսմիյլէ եատ օլունան տէրէտէ իտի :

8. Վէ Ալմա կիտիպ քէնտի փէտէրլէրինին սէօյլէտիյի
քէլամըն հագիգաթը վէ իլհամընա, վէ անտէ պուլունան
փէյղամպէրլիք Րուհունա, վէ քէնտի գաւմընը կիւնահլա-
րընտան գուրթարմագ իշիւն կէլէճէք օլան Ալլահըն Օղլու
Յիսուս Քրիստոսըն շէհատէթինէ, վէ անըն տա՛վէթ օլուն-
տըզը մուգատտէս թէրթիպինէ կէօրէ, կիտիօն տէրէսին-
տէ թէշքիլ օլունան քիլիսէյէ Ալլահըն քէլամընը պէյան էթ-
մէյէ պաշլատը : Վէ պէօյլէճէ եազըլմըշ տըր : Ամին :

ՊԱՊ 7

Արնանըն ֆհնսի գայջընա կեօրէ կիսիօն հնալիսինէ սեօրէսիյի
սեօրէր սիր :

1. Իշթէ էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, սիզէ կէլմէյէ
իզն ալմըշ օլտուղըմտան, քէնտի լիսանըմտա վէ քէնտի
աղզըմ իլէ սիզէ խիթապ էտէրիմ. վէ պու իլք տէֆա՝ տըր
քի քէնտի աղզըմ իլէ սիզէ սէօյլէյէճէյիմ. զիրա մէշղու-
լիյէթիմ չօգ օլտուղընտան, քեամիլլէն մահքէմէյէ պաղլան-
մըշ իտիմ, վէ սիզէ կէլէմէտիմ,

2. Վէ հաթթա շիմտի տախի՝ էյէր եէրիմտէ օթուր-
մագ իշիւն մահքէմէ տիկէր պիր քիմսէյէ թէսլիմ օլուն-
մագսա իտի, շիմտի պիլէ սիզէ կէլէմէզ իտիմ. լաքին Րապպ
քէնտի մէրհամէթիլլէ պէնիմ սիզէ կէլմէմի իսսան էյլէտի :

3. Վէ իշթէ պէն քէնտինիզի Ալլահըն ինտինտէ միւ-

Թէ՛վազը՝ գըլմը՝ օլտուղընըզը, վէ անըն 'ինայէթի իշիւն նի-
յազ էթմէյէ տէվամ էտիպ, անըն 'ինտինտէ սուչսըզ օլտու-
ղըն վէ սիզին Զարահէմլատա օլան պիրատէրիմիզին հիյ-
պէթլի հալինտէ օլմատըղընըզը պուլմաղա պէօյիւք իւմիտ
վէ չօգ արզու իլէ կէլտիմ:

4. Լաքին Ալլահըն իսմի միւպարէք օլսուն, զիրա ան-
լէրին Թէքորար անըն սալահ Թարիգինտէ սապիթ էտիլտիք-
լէրինի պիլմէք պանա զիյատէսիլլէ պէօյիւք մէսէրրէթ
վէրտի:

5. Վէ պէնտէ պուլունան Ալլահըն Րուհընա կէօրէ իւ-
միտ էտէրիմ քի սիզին հազգընըզտա տախի մէսէրրէթիմ
օլաճագ տըր. եինէ տէ սիզին հազգընըզտա օլան մէսէրրէ-
թիմին Զարահէմլատա օլան պիրատէրլէր հազգընտա օլտու-
ղը կիպի իզթիրապ վէ քէտէր իլէ կէլմէսինի իսթէմէմ:
Զիրա անլէրին հազգընտա օլան մէսէրրէթիմ անճագ չօգ
իզթիրապ վէ քէտէր վասիթասիլլէ օլտու:

6. Վէ պէն սիզին պիրատէրլէրինիզ գատար իմանսըզ-
լըզ հալինտէ պուլունմատըղընըզը իւմիտ էտէրիմ: Վէ
գալպլէրինիզտէ քիպր պուլունմատըղընը իւմիտ էտէրիմ.
վէ գալպլէրինիզ սէրվէթ վէ տիւնեանըն պաթըլ շէյլէրի
իւզէրինտէ գօնուլմատըղընը իւմիտ էտէրիմ. վէ փուլթլա-
րա տէյիլ, իլլա հազգ վէ հայ օլան Ալլահա 'իպատէթ էթ-
մէքտէ օլտուղընըզը վէ կէլէճէք Օլանա էպէտի պիր իման
իլէ կիւնահլարընըզըն 'աֆվըղընա պէքլէտիյինիզի իւմիտ
էտէրիմ:

7. Զիրա իշթէ պէն սիզէ տէրիմ քի՝ տահա կէլէճէք
չօգ շէյլէր վար, վէ հէր շէյտէն զիյատէ մուհիմմ օլան պիր
շէյ վար տըր. զիրա իշթէ խէլասքեարըն քէնտի գալմը ա-
րասընտա կէլիպ եաշայաճաղը վագըթ եագըն տըր:

8. Իշթէ օ քէնտի էօլիւմլի մէսքէնինտէ իսքեան էթ-
տիյի վագըթտա պիզիմ արամըզա կէլէճէյինի տէյէմէմ.
զիրա վագըթ'անըն պէօյլէ օլաճաղընը Րուհ պանա պէյան
էթմէմիշ տիր: Իմտի պուլ շէյէ տա'իր պէն պիլմէմ, լա-
քին շու գատարընը պիլիթիմ քի Րապպ Ալլահ քէնտի քէ-
լամընա կէօրէ հէր շէյի եափմաղա գատիր տիր:

9. Վէ Րուհ պանա անճագ պուլ գատար՝ եա'նի, Գալ-
մա նիտա էտէրէք սէօյլէ, Սիզ Թէվպէ էտինիզ վէ Րապ-
պըն Թարիգլէրինի հազըրլայընըզ, վէ անըն տօղրու օլան
Թարիգլէրինտէ եիւրիւյիւնիզ. զիրա իշթէ մէլէքիւթ իւս
սէմալաթ եագլաշմը տըր, վէ Իպն Ուլլահ տիւնեա իւզէ-
րինէ կէլիր՝ տէտի:

10. Վէ իշթէ օ էճտատլարըմըզըն տիյարը օլան Նէրու-
շալիմտէ Մէրեհէմտէն Թէվէլլիւտ էտէճէք. օ պիր պիքիր
օլուպ գըյմէթլի վէ միւնթէխապ պիր գապ տըր. մէրգու-

մէ կէօլկէ օլունարագ Բուհ իւլ Գուտսըն գուվլէթի վասի-
թասիյլէ համիլէ օլաճագ, վէ օ պիր օղուլ, հաթթա իպն-
Ուլլահը՝ թէվլիտ էտէճէթ տիր:

11. Վէ օ չըգըպ հէր տիւրլիւ աղրը վէ իզթիրապ վէ
թէճրիւպէ չէճէճէթ, վէ պունու չէճմէքլէ սէօյլէնիլէն քէ-
լամ իքմալ օլունուր, եա'նի՝ օ քէնտի գաւմընըն աղրըլա-
րընը վէ խասթալըգլարընը քէնտի իւզէրինէ ալաճագ տըր:

12. Վէ օ քէնտի գաւմընը պաղլայան էօլիւմին պէնտ-
լէրինի չէօգմէք իշիւն իւզէրինէ էօլիւմ ալաճագ տըր: Վէ օ
անլէրին զա'իֆլիքլէրինի քէնտի իւզէրինէ ալաճագ տըր քի
ճէսէտէ կէօրէ գալպի մէրհամէթլէ մէմլու օլուպ թէնճէ
քէնտի գաւմընըն զա'իֆլիքլէրինէ կէօրէ անլէրէ նասըլ
թէհամմիւլ էտէճէթինի պիւսին:

13. Վէ Բուհ հէր շէյի պիւր, եինէտէ Ալլահըն Օղլու
ճէսէտէ կէօրէ իսկէնճէ չէճէճէթ, վէ քէնտի գաւմընըն
կիւնահլարընը իւզէրինէ ալըպ, քէնտի խէլասընըն գուվլէ-
թինէ կէօրէ անլէրին թէճաւուգլարընը սիլէճէթ, վէ իշթէ
պէնտէ օլան շէհատէթ պու տըր:

14. Շիմտի սիգէ տէրիմ քի՝ Սիգ թէվպէ էտիպ եէնի-
տէն տօղմալըսընըգ. գիրա Բուհ՝ Սիգ եէնիտէն տօղմա-
տըգճա, մէլէքիւթ իւս սէմապաթը թէվլէրիւս էտէմէզսի-
նիգ. իմտի կէլինիգ վէ թէվպէ վաֆթիգլինի գապուլ էտի-
նիգ թաքի կիւնահլարընըգտան եըյգանըպ, տիւնեանըն կիւ-
նահընը գալտըրան, վէ ճիւմլէ Ֆըսգտան փաքլէյիպ գուր-
թարմաղա գուտրէթի օլան Ալլահըն Գուզուսընա իման է-
տինիգ՝ տէր:

15. Պէլի սիգէ տէրիմ, կէլինիգ վէ՝ գօրգմայընըգ, սի-
գի հէլաք էթմէք իշիւն պաղլայան, վէ գօլայճա իհաթէ է-
տէն հէր կիւնահը պէր թարաֆ էտինիգ. պէլի կէլինիգ՝ վէ
իլէրի կիտինիգ, վէ կիւնահլարընըգտան թէվպէ էթմէյէ
րազի օլտուղընըգը Ալլահընըգա կէօսթէրինիգ, վէ անըն
թէնպիհլէրինի հըֆըգ էթմէք իշիւն անըն իլէ պէրապէր
պիր՝ ահտա կիրմիշ օլտուղընըգը պու կիւն վաֆթիգ օլմագ
իւզըէ սույա կիրէրէք շէհատէթ էտինիգ:

16. Վէ պունու իճրա էտէն, վէ պունտան պէօյլէ Ալ-
լահըն թէնպիհլէրինի հըֆըգ էտէն քիմսէ՝ տէրունիմտէ շէ-
հատէթ էտէն՝ ազիգ Բուհուլն շէհատէթինէ կէօրէ՝ էպէտի
հայաթա մալիք օլաճաղընը սէօյլէմիշ իտիյիմի տէր խաթը
էտէճէթ աիր:

17. Վէ շիմտի սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, պու շէյլէրէ
ինանը՞ր մը սընըգ: Իշթէ սիգէ տէրիմ, պու շէյլէրէ ինան-
տըղընըգը պիւրիմ. վէ սիգին անլէրէ ինանտըղընըգը նէ-
տէ՞ն պիւրիմ. իշթէ պէնտէ օլան Բուհուլն իզհարը վասի-
թասիյլէ պիւրիմ: Վէ շիմտի սէօյլէմիշ օլտուղըմ շէյլէրէ

տա՞հր իմանընդ գուժվէթլի օլտուղընտան մէսէրրէթիմ պէօյիւք տիր :

18. Զիրա իպթիտատէն պէրու սիգէ տէտիյիմ կիպի , սիգին պիրատէրլէրինիզ կիպի ֆէնա պիր հալտէ պուլունմատըղընըզ պիլմէյէ չօգ արգու էթմիչ իմ , հէման պէօյլէ պէնիմ արգուլարմ իհսան օլունտու :

19. Զիրա պէն սիգին հագիգաթ թարիգլէրինտէ եիւրիւտիյինիզի վէ մէլէքիւթ Ուլլահա կէօթիւրէն թարիգտէ օլտուղընըզ , պէլի՛ սիգին անըն թարիգլէրինի տօղրուլթմագտա օլտուղընըզ հիսս էտէրիմ :

20. Պէն պիլիրիմ քի՛ Ալլահն էյրի թարիգլէրտէ եիւրիւյէմէզ օլտուղը՝ անըն քէլամընըն շէհատէթի վասիթասիյլէ սիգէ պիլտիրիլմիչ տիր , վէ օ տէտիյինտէն տէօնմէզ , վէ անտէ սաղտան սօլա եախօտ տօղրուտան եանկլըշա տէօնմէքլիյին կէօլկէսի եօգ տըր . իմտի անըն հարէքէթի էպէտի պիր տէվր տիր :

21. Վէ օ մուգատտէս օլմայան հէյքէլլէրտէ իգամէթ էթմէզ , վէ մուրտար եախօտ նափաք օլան շէյ մէլէքիւթ Ուլլահա գապուլ օլունմագ : իմտի սիգէ տէրիմ , վագըթ կէլէճէք , պէլի՛ եէվմ իւլ ախըրտա մուրտար օլան շէյ քէնտի մուրտարլըղընտա գալաճագ տըր :

22. Վէ չիմտի , էյ՛ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ , պուլ շէյլէրի սիգէ սէօյլէտիմ քի՛ Ալլահա օլան պօրճլարընըզտա սիգի ույանտըրայըմ , վէ սիգ անըն ինտինտէ սուչսըզ օլարագ , գապուլ էթտիյինիզ Ալլահն մուգատտէս թէրթիպինէ կէօրէ եիւրիւյէսինիզ :

23. Վէ չիմտի հալիմ , միւթիւ , լաթիֆ , նասիհաթ գապուլ էթմէյէ հազըր , սապր վէ թէհամմիւլ իլէ մէմուլ , հէր շէյտէ միւթէտիլ , հէր վագըթ Ալլահն էմրինի հըֆզ էթմէքտէ ղայրէթէչ , վէ հէմ բուհանի հէմ ճիսմանի իլթիյաճընը իչիւն թալէպ էթմէյէ , վէ գապուլ էթտիյինիզ հէր շէյ իչիւն Ալլահա թէչէքքիւր էթմէյէ հազըր օլմանըզը իսթէրիմ :

24. Վէ իման , իւմիտ վէ մուհապպէթէ մալիք օլմաղա տիգգաթ էտինիզ , օլ զէման էյի՛ ամէլլէրտէ տա՞հիմ արթըպ չօղալաճագսընըզ :

25. Վէ րապպ սիգի միւպարէքլէյիպ էլպիսէնիզի լէքէսիզ հըֆզ էթսին , շէօյլէքի էնճամ պիր տահա տըշարը չըգմամագ իւզրէ Ապրահամ , իսհագ վէ Եա՛գուպ իլէ , վէ տիւնեանըն իպթիտասընտան պէրու օլան մուգատտէս փէյղամպէրլէր իլէ պիրլիքտէ օթուրմաղա նա՞իլ օլասընըզ . վէ անլէրին մէլէքիւթ իւս սէմափաթտա էլպիսէլէրի լէքէսիզ օլտուղը միւսիլիւ սիգին էլպիսէլէրինիզ տախի լէքէսիզ օլա :

26. Վէ շիմտի էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, պու քէլամլարը պէնտէ շէհատէթ էտէն Բուհա կէօրէ Խիզէ սէօյլէտիմ. վէ պէնիմ քէլամլարմա զիյատէսիյլէ զայրէթ վէ տիգգաթ էթտիյինիզ իշիւն ճանըմ զիյատէսիյլէ մէսրուր օլուր :

27. Վէ շիմտի իւզէրինիզտէ, վէ թօփրագլարընըզ վէ սըղըր վէ սիւրիւ վէ մալիք օլտուղընըզ հէր շէյ իւզէրինտէ, վէ զէվճէ վէ չօճուգլարընըզ իւզէրինտէ իմանլարընըզա վէ 'ամէլլէրինիզէ կէօրէ պու վագըթտան իլ էլ էպէտէ տէյին Ալլահըն սէլամէթի իգամէթ էթսին :

ՊԱՊ 8

1. Վէ վագը՝ օլտու քի Ալմա կիտիօնըն գավմընա եագըլմասը միւմքին օլմայան նիշէ շէյլէր թա՛լիմ էթտիքտէն, վէ Զարահէմլա տիյարընտա պուլնտան էվվէլ էթտիյի կիպի օրատա քիլիսէնին թանգիմինի թէ՛սիւ էթտիքտէն սօնրա, իճրա էթտիյի իշլէրտէն իսթիրահաթ էթմէք իշիւն կիտիօն տիյարընտան Զարահէմլատա օլան քէնտի էվինէ 'ավտէթ էթտի :

2. Նիֆայըն գավմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին տօգուգընճը սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու :

3. Վէ Նիֆայըն գավմը իւզէրինտէ օլան՝ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օնընճը սէնէսինին իպթիտասընտա վագը՝ օլտու քի՝ Ալմա օրատան չըգըպ, Սայտօն ըրմաղընըն զարպ թարաֆընտա վագը՝ պէրրիյէնին գուրպինտէ զարպտա օլան Միլէք տիյարընա 'ազիմէթ էթտի :

4. Վէ օ տա՛վէթ օլունմուշ օլտուղը Ալլահըն մուգատտէս թէրթիպինէ կէօրէ Միլէք տիյարընըն գավմընը թա՛լիմ էթմէյէ պաշլատը. պէլի՝ պիւթիւն Միլէք տիյարընտա օլան գավմը թա՛լիմ էթմէյէ պաշլատը :

5. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէրրիյէ թարաֆընտա օլան տիյարըն հէր ճիվարընտան էհալի անա կէլտիլէր, վէ պիւթիւն տիյարտա վաֆթիզ օլունտուլար :

6. Վէ Ալմա քէնտի իշինի Միլէքտէ պիթիրտիյինտէ, Միլէք տիյարընըն շիմալ թարաֆընտա իւշ կիւն եօճուլըզ էթտի, վէ Ամմօնայհահ թէսմիյէ օլունան շէհրէ կէլտի :

7. Շիմտի Նիֆայըն գավմընըն 'ատէթի՝ քէնտի տիյարընը, շէհրլէրինի, քէօյլէրինի, հաթթա՝ փէք քիւշիւք քէօյլէրինի՝ անլէրի իլք տէֆա՝ թէմէլլիւք էտէնին իսմինէ կէօրէ՝ թէսմիյէ էթմէք իտի : Վէ Ամմօնայհահ տիյարը տաիի պէօյլէ իտի :

8. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ալմա Ամմօնայհահ շէհրինէ

կէտիյինտէ , անլէրէ Ալլահըն քէլամընը վա՛ղ էթմէյէ պաշ-
լատը :

9. Վէ շէյթան Ամմօնայհահ շէհրինին գաւմընըն գալպ-
լէրինի գաւլի պիր սուրէթտէ զապթ էթմիշ իտի . պու էճը-
տէն անլէր Ալմանըն սէօզլէրինի տինլէմէք իսթէմէտիլէր :

10. Եինէ տէ Ալմա Բուհտա չօզ չալըշտը , վէ շէհրտէ
օլան գաւմ իւզէրինէ Բուհուըն տէօքիւպ՝ անլէրի թէվպէ-
յէ վաֆթիդ էթմէքլիյի քէնտինէ իհսան էթմէսինի՝ Ալլա-
հա գուվլէթլէ տուա վէ նիյազ էյլէտի :

11. Եինէ տէ անլէր գալպլէրինի սէրթլէնտիրիպ , անա՝
իշթէ պիզ սէնին Ալմա օլտուղընը , վէ րիվայէթլէրինիդէ
կէօրէ տիյարըն նիշէ մահալլէրինտէ թէ՛սիս էթտիյին քի-
լիսէ իւզէրինէ սէնին Քեհահին ի՝Ազամ օլտուղընը պիլիրիդ .
Փազաթ պիզ սէնին քիլիսէնտէն տէյիլ իզ , վէ պէօյլէ ահ-
մազճա րիվայէթլէրէ ինանմայօրըզ՝ տէտիլէր :

12. Վէ շիմտի պիզ սէնին քիլիսէնտէն օլմատըղըմըզ
իշիւն , իւզէրիմիդէ սէլահիյէթին օլմատըղընը պիլիրիդ . վէ
մահքէմէյի նիֆայհահաթէսլիմ էթտիյին իշիւն իւզէրիմիդէ
Պաշ Հաքիմտէյիլ սին :

13. Վէ գաւմ ճիւմլէ պու շէյլէրի սէօյլէյիպ , անըն
ճիւմլէ քէլամլարընա գարշը տուրմուշ , վէ անը իսթիհզա
էթմիշ , Վէ իւզէրինէ թիւքիւրմիւշ , վէ անը քէնտի շէհր-
լէրինտէն տէֆ՝ էթմիշ օլտուգտան սօնրա , օրատան գալ-
զըպ Արօն թէսմիյէ օլունան շէհրէ տօղրու եօլա չըգտը :

14. Վէ օ Ամմօնայհահ շէհրինտէ օլան գաւմըն Փըս-
գը սէպէպինտէն չօզ միւքէտտէր օլուպ , չօզ իզթիրապ վէ
ճան սըգընթըսը իլէ օլ թարաֆա եօլճուլըզ էտէր իքէն ,
իշթէ Բապպըն պիր մէլէյի անա կէօրիւնիւպ՝ տէտի :

15. Ալմա , սէն միւպարէքսին . իմտի պաշընը գալտըր
վէ շազ օլ , գիրա մէսրուր օլմագլըղըն իշիւն պէօյիւք սէ-
պէպին վար տըր . չիւնքի Ալլահ թարաֆընտան ալտըղըն
իլք իլհամտան պէրու անըն էմրլէրինի հըֆզ էթմէքտէ սա-
տըզ օլտուն : Իշթէ օլ իլհամը սանա պէյան էթմիշ օլան
պէն իմ :

16. Վէ իշթէ Ամմօնայհահ շէհրինէ տէօնիւպ , օլ շէ-
հրտէ օլան գաւմա թէքրար վա՛ղ էտէսին՝ տէյու սանա
թէնպիհ էթմէյէ իրսալ օլունտում , պէլի՝ սէն անլէրէ վա՛ղ
էտիպ՝ սէօյլէ . Սիզ թէվպէ էթմէտիքճէ՝ Բապպ Ալլահ սի-
զի հէլաք էտէճէք տիր :

17. Զիրա իշթէ անլէր հէման պու վազըթտա սէնին
գաւմընըն հիւրրիյէթինի խարապ էթմէյի տիւշիւնիյօրլար .
վէ պու իսէ , գաւմա վէրիլէն նիզամլարա , հիւքմլէրէ վէ
էմրլէրէ մուղայիր տիր՝ տէյու Բապպ պույուրուր :

18. Վէ Ալմա Բապպըն մէլէյի թարաֆընտան պու խա-

պէրի ալտրզտանս ոսնրա, 'աճէլէ իլէ Ամմօնայհաւ տիյարընա կէրի տէօնտիւ: Վէ շէհրէ տիկէր պիր եօլտան, եա'նի Ամմօնայհաւ շէհրինին ճէնուպ թարաֆընտա օլան եօլտան կիրտի:

19. Վէ շէհրէ կիրտիյինտէ աճըգտը, վէ պիր ատէմէ՝ Ալլահըն հալիմ պիր գուլընա՝ եէյէճէք պիր շէյ վէրիօր մի սին՝ տէտի:

20. Վէ պու ատէմ անա՝ Պէն պիր Նիֆայլը իմ. վէ սէնին Ալլահըն պիր փէյղամպէրի օլտուղընը պիլիրիմ. զիրա պիր իլհամտա Ալլահըն մէլէյինին գապուլ էտէճէյիմի պէյան էթտիյի ատէմ սէն սին, պու էճլտէն պէնիմ իլէ պէրապէր էվիմէ կէլ, վէ սանա թա'ամըմտան վէրէճէյիմ. վէ պիլիրիմ քի սէն պանա վէ էվիմէ պէրէքէթ օլաճագսըն՝ տէտի:

21. Վէ վագըր՝ օլտու քի՝ պու ատէմ Ալմայը քէնտի էվինէ էնտիրտի. վէ անըն իսմի Ամուլէք իտի: Վէ օ Ալմանըն էօնիւնէ էքմէք վէ էթ կէթիրտի:

22. Վէ Ալմա էքմէք եէյիպ տօյտը, վէ օ Ամուլէք վէ անըն էվինի միւպարէքլէտի, վէ Ալլահա թէշէքքիւր 'արզ էյլէտի:

23. Վէ Ալմա եէյիպ տօյտըգտան ոսնրա, Ամուլէքէ՝ Պէն Ալմա իմ, վէ պիւթիւն տիյարտա Ալլահըն քիլիսէսի իւզէրինտէ Քեահին ի 'Ագամ իմ:

24. Վէ պէն վահի վէ փէյղամպէրլիք Ռուհունա կէօրէ պու պիւթիւն գալմ արասընտա Ալլահըն քէլամընը վա'զ էթմէք իշիւն տա'վէթ օլունտում: Պէն պու տիյարտա իտիմ, լաքին պէնի գապուլ էթմէք իսթէմէտիլէր, վէ պէնի թարտ էթտիլէր, վէ պէն պիր տահա տէօնմէմէք իւզրէ անլէրտէն չըգտըմ:

25. Լաքին իշթէ պու գալմա թէքրար փէյղամպէրլիք էթմէք, վէ անլէրէ Փըսգլարը հագգընտա շէհատէթ էթմէք իւզրէ կէրի տէօնմէյէ պանա էմր օլունտու:

26. Վէ շիմտի Ամուլէք՝ սէն պէնի միւսաֆիր գապուլ էթտիյին սէպէպինտէն միւպարէքսին. զիրա պէն չօգ կիւնլէր օրուճ թուլթտըղըմ իշիւն աճըգմըլ իտիմ:

27. Վէ Ալմա գալմա վա'զ էթմէյէ պաշլամագտան էվիլէ, Ամուլէք իլէ նիշէ կիւնլէր էյլէնտի:

28. Վէ վագըր՝ օլտու քի՝ գալմ Փըսգտա տահա գիյատէ արթտը:

29. Վէ Ալմայա քէլամ կէլիպ՝ տէտի. Կիթ վէ գուլըմ Ամուլէքէ սէօյլէ. Պու գալմա կիթ, վէ անլէրէ փէյղամպէրլիք էտիպ սէօյլէ. Թէվպէ էտինիզ, զիրա Րապպ պէօյլէ պուլուրուր. Թէվպէ էթմէտիյինիզ հալտէ՝ դաղապըմտա պու գալմը գիյարէթ էտէճէյիմ. վէ խըշմ ու դաղապըմը անլէրտէն կէրի շէքմէյէճէյիմ:

30. Վէ Աւմա իւէ Ամուլէք Ալլահըն քէլամընը պէյան էթմէք իւզրէ անլէրին արասընա չըգտըլար, վէ անլէր Բուհ իւլ Գուտու իւէ մէմլու իտիլէր:

31. Վէ անլէրէ էօյլէ գուվվէթ վէրիլտի քի՝ զընտան-լարտա գափատըլմալարը, վէ ատէմլէրին անլէրի գաթլ էթմէլէրի միւմքին տէյիլ իտի. եինէ տէ անլէր թա հապսա աթըլըպ պէնտլէր իւէ պաղլանընճայա տէյին քէնտի գուվ-վէթլէրինի գուլլանմատըլար: Վէ պու Բապըն անլէր վասիթասիլլէ քէնտի գուվվէթինի կէօսթէրէ պիլմէսի իչիւն օլտու:

32. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Բապըն անլէրէ վէրտիլի Բուհ վէ գուվվէթինէ կէօրէ չըգըպ գաւմա վա՛ղ վէ փէյ-ղամպէրլիք էթմէյէ պաշլատըլար:

Արնանըն գայջընա կօրէ, Արնանըն վի հեմ չախի Ամուլէ-
ֆին Աննօնայիսի սիյարընա պուլունա գաւմա պէյան կքսիֆիլի
սօզդէր: Անիք զընսանա արըլըպ՝ ֆենսիլէրէ օրսն Ալլահըն 'ա-
ճա՛իպ գուվվէթի վասիթասիլլէ գուրքուլտար:

ՊԱՊ 9

1. Վէ թէքրար պէն, Աւմա, Ամուլէքի ալըպ պու գաւմա, եախօտ Ամմօնայհահ չէհրինտէ օլան գաւմա վա՛ղ էթմէք իչիւն չըգմաղա էմր ալմըլ օլտուղըմտան, անլէրէ վա՛ղ էթմէյէ պաշլատըմ. վէ անլէր պէնիմ իւէ միւճատէ-լէ էտիպ տէտիլէր. Սէն քիմ սին:

2. Պիր ատէմ տիւնեանըն կէչէճէյինի պիզէ պէյան էթ-տի իսէ տէ, պիր ատէմին չէհատէթինէ ինանաճաղըմըզը զանն էտէ՞ր մի սին:

3. Շիմտի անլէր սէօյլէտիքլէրի սէօզիւ անլամատը-լար. զիրա տիւնեանըն կէչէճէյինի պիլմէտիլէր:

4. Վէ հէմ տախի՝ էյէր սէն պու չէհրին պիր կիւնտէ խարապ օլաճաղընը փէյղամպէրլիք էթսէ իտին պիլէ, եի-նէ սէօզլէրինէ ինանայաճաղըզ՝ աէտիլէր:

5. Վէ շիմտի անլէր Ալլահըն պէօյլէ 'աճա՛իպ իշլէր իճրա էթմէյէ գատիր իտիլինի պիլմէտիլէր. զիրա անլէր թաշ եիւրէքլի վէ սէրքէշ պիր գաւմ իտիլէր:

6. Վէ անլէր՝ Ալլահ քի՞մ տիր քի պու գաւմա պու գատար պէօյիւք վէ 'աճա՛իպ չէյլէրին հագիգաթընը պէ-յան էթմէք իչիւն արալարընա պիր թէք քտէմտէն զիյա-տէ կէօնտէրմէզ՝ տէտիլէր:

7. Վէ անլէր չըգըպ էլլէրինի իւզէրիմէ գոյաճագ իտիլէր իսէ տէ՝ գօմատըլար: Վէ պէն անլէրէ պէյան էթմէք իչիւն ճէսարէթ իլէ տուրտոււ. պէլի՝ անլէրէ ճէսարէթ իլէ շէհատէթ հտիպ տէտիմ:

8. Եա՛ Փասըգ վէ 'աքսի նէսլ, էճտատըլարընըղըն ըիվայէթլէրինի նա՛սըլ ունութտընըղ: Ալլահըն թէնպիհաթընը նէ՞ գատար չափուգ ունութտընըղ:

9. Փէտէրիմիզ Լիհայըն Ալլահըն էլլիյէ Եէրուշալիմտէն կէթիրիլտիյինի տէր խաթր էթմէ՞գ մի սինիզ, վէ անըն սիզի պէրրիյէտէ գըլաղուզլատըղը խաթրընըղտա եօ՞գ մը տըր:

10. Վէ Ալլահըն փէտէրլէրիմիզի քէնտի տիւշմէնլէրինին էլլէրինտէն գաչ տէֆա՛ գուրթարտըղընը, վէ անլէրի պիրաատըլէրի էլլէրիյէ պիլէ խարապիյէթտէն մուհաֆազա էթտիյինի ունութտընը՞ղ մը:

11. Վէ էյէր անըն պի նիհայէ գոււվլէթի վէ մէրհամէթի վէ անըն պիզէ տօղրու լութֆ ու 'ինայէթի օլմագսա իտի, պու վագըթտան էվվէլ պիլա շիւպէն տիւնեատան թէլէֆ հտիլիր իտիք: Վէ նիհայէթսիզ սէֆալէթ վէ էպէտի ֆէլաքէթ հալինէ տիւշար օլուր իտիք:

12. Իշթէ սիզէ տէրիմ, Ալլահ սիզէ թէվպէ էթմէյի էմր էտէր. վէ էյէր թէվպէ էթմէզ իսէնիզ, Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ ասլա թէվլէրրիւս էտէմէզ սինիզ: Լաքին իշթէ անճագ պու տէյիլ, օ սիզէ թէվպէ էթմէյի էմր էթտի. վէ թէվպէ էթմէզ իսէնիզ, տիւնեատան քիւլլիյէն մահվ օլաճագսընըղ. պէլի՝ քէնտի ղազապընտա սիզի գիյարէթ էտէճէք վէ քէնտի խըճ ու ղազապընտան տէօնմէյէճէք տիր:

13. Իշթէ Լիհայա սէօյլէտիյի քէլամլարը տէր խաթր էթմէ՞գ մի սինիզ. եա՛նի էյէր պէնիմ էմրլէրիմի հըֆզ էտէր իսէնիզ, տիյարտա մուվաֆֆազ օլաճագսընըղ. վէ թէքրար, էյէր էմրլէրիմի հըֆզ էթմէզ իսէնիզ, Բապպըն հուզուրընտան քէսիլէճէքսինիզ՝ տէտի:

14. Վէ շիմտի տէր խաթր էթմէնիզի իսթէրիմ քի՛ Լէմանլըլար Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էթմէտիքլէրի իչիւն Բապպըն հուզուրընտան քէսիլտիլէր: Իմտի պու շէյտէ Բապպըն քէլամը իթմամ օլունտու. վէ պու տիյարտա Լէմանլըլարըն թէճավուզաթընըն պաշլանկըճընտան անլէր անըն հուզուրընտան մահրում գալտըլար:

15. Եինէ սիզէ տէրիմ, էյէր կիւնահլարընըղտա գալըր իսէնիզ, հիւքմ կիւնիւնտէ անլէրին հալը սիզինքինտէն խայրլը օլաճագ տըր. պէլի՝ թէվպէ էթմէտիյինիզ հալտէ պու 'էօմրտէ տախի անլէրին հալը սիզինքինտէն տահա էյի օլաճագ տըր:

16. Զիւնքի Լէմանլըլարա վերիլէն չօգ վա՛տլար վար տըր . վէ փէտէրլէրինին ըրվայէթլէրին սէպէպինտէն պու ճէհալէթտէ գալմըլլար տըր . պու էճլտէն Րապպ անլէրէ մէրհամէթլի օլաճագ , վէ անլէրին կիւնլէրինի տիյարտա ուզատաճագ տըր :

17. Վէ պիր վագըթ կէլէճէք քի՛ անըն քէլամընա ի-նանմաղա , վէ էճտատլարընըն ըրվայէթլէրինին տօղրու օլ-մատըղընը պիլմէյէ գանտըրըլաճագլար տըր . վէ անլէրտէն չօգլարը խէլաս պուլաճագ , գիրա Րապպ քէնտի իսմինէ նիտա էտէն հէր քիմսէյէ մէրհամէթլի օլաճագ տըր :

18. Լաքին իշթէ սիգէ տէրիմ քի՛ էյէր սիզ Ֆըսգընըզ-տա ըսրար էտէր իսէնիզ տիյարտա կիւնլէրինիզ ուզուն օլ-մայաճագ տըր . գիրա Լէմանլըլար իւզէրինիզէ կէօնտէրի-լէճէք տիր . վէ էյէր սիզ թէվպէ էթմէզ իսէնիզ , սիզին պիլմէտիյինիզ վագըթտա կէլէճէքլէր , վէ սիգի քիւլլիյէն խարապ էտէճէքլէր . վէ պու՛ Րապպըն խըլմ ու զազապընա կէօրէ օլաճագ տըր :

19. Զիրա Ալլահ սիզին՝ քէնտի գալմընը խարապ էթ-մէք իշիւն Ֆըսգընըզտա եաշամանըզա միւսա՛տտէ էթմէզ : Պէն սիգէ տէրիմ , Րապպ Ալլահ՝ նիֆայ թէսմիյէ օլունան քէնտի պիւթիւն գալմընը , անլէր՝ քէնտիլէրին Րապպը օ-լան Ալլահ հագգընտա պու գատար չօգ մա՛լիւմաթ վէ նուրա մալիք օլտուգտան սօնրա , կիւնահա վէ թէճալու-զաթա տիւշէրլէր իսէ , Լէմանլըլարըն անլէրի թէլէէֆ էթ-մէլէրինի թէրճիհ էտէր :

20. Պէլի՛ անլէր Րապպ թարաֆընտան պու գատար ինայէթ պուլմուշ վէ հէր միլլէթ , գապիլլէ , լիսան վէ գալմտան գիյատէ լութֆա նա՛իլ օլմուշ , վէ քէնտի ար-զու , իման վէ տու՛ալարընա կէօրէ օլմուշ օլան , չիմտի օ-լան վէ կէլէճէք օլան շէլլէր հագգընտա ճիւմլէ շէլլէր ան-լէրէ պիլտիրիլմիշ օլտուգտան սօնրա ,

21. Վէ Ալլահըն Րուհու վասիթասիլլէ գիյարէթ օլու-նուպ մէլէքլէր իլէ գօնուշմուշ , վէ Րապպըն սէտասը ան-լէրէ սէօյլէմիշ , վէ փէյղամպէրին Րուհունա , վէ վահի Րուհունա , վէ նիշէ՛ աթիյէլէրէ՛ եանի եէնի լիսանլար իլէ սէօյլէմէք՝ աթիյէսինէ , վա՛զ էթմէք՝ աթիյէսինէ , Րուհ իւլ Գուտսըն՝ աթիյէսինէ , վէ թէրճէմէ էթմէք՝ աթիյէ-սինէ մալիք օլմուշ օլտուգտան սօնրա ,

22. Պէլի՛ Րապպըն էլիլլէ Եէրուշալիմ տիյարընտան Ալլահ թարաֆընտան խէլաս էտիլմիշ , վէ գըթլըգտան , խասթալըգտան վէ հէր նէվ՝ իլլէթտէն գուրթուլմուշ , վէ խարապ օլմամագ իշիւն մուհարէպէտէ քէսպ ի գուլվիլէթ էթմիշ , վէ վագըթ պէ վագըթ էսիրլիքտէն կէթիրլիպ , չիմտիյէտէք հըֆզ ու մուհաֆազա օլունմուշ , վէ ճիւմլէ

չէյլէրտէ գէնկին օլանա գատար մուվաֆֆազ օլմուշ օլ-տուգտան սօնրա ,

23. Սիգէ տէրիմ, էյէր Բապպըն էլինտէն պու գատար պէրէքէթլէր գապուլ էթմիշ օլան պու գավմ, գապուլ էթտիքլէրի նուր վէ մա'լիւմաթա մուղայիր օլարագ թէ-ճավուզ էտէրլէրսէ, վագը'ա պէօյլէ օլտա, վէ թէճավուզա տիւչէրլէրսէ, Լէմանլըլարանիֆայլըլարտան տահա զիյատէ խայրլը օլաճագ տըր' տէրիմ :

24. Զիրա իշթէ Բապպըն վա'տլարը Լէմանլըլարա վէ-րիլտի . լաքին սիգ թէճավուզ էթտիյինիգ հալտէ, սիգէ վէրիլմիշ օլան պէօյլէ վա'տլար եօգ տըր . զիրա Բապպ մախսուսէն վա'տ էտիպ պույո'ւրմատը մը քի' էյէր սիգ անա գարչը 'ասի օլուր իսէնիգ, օ սիղի տիւնեատան քիւլ-լիյէն մահվ էտէճէք տիր :

25. Վէ շիմտի խարապ օլմամանըգ իշիւն Բապպ քէն-տի գավմընտան չօգլարընը զիյարէթ էթմէք իւզրէ' քէն-տի մէլէյինի կէօնտէրմիշ տիր : Վէ օ անլէրէ' Զըգըպ պու գավմա' թէվպէ էտինիգ, զիրա մէլէքիւթ իւս սէմա-վաթ եագլաշմըշ տըր' տէյու գուվվէթլէ նիտա էտինիգ' տէտի :

26. Վէ չօգ կիւնլէր կէշմէզտէն Ալլահըն Օղլու քէն-տի ճէլալընտա կէլէճէք տիր . վէ անըն ճէլալը' 'ինայէթ, 'ատալէթ, հագիգաթ, սապր, մէրհամէթ, լութֆ ու 'ինա-յէթ իլէ մէմլու օլան, վէ քէնտի գավմընըն նիտալարընը իշիթմէք, վէ տու'ալարընա ճէվապ վէրմէք իշիւն հագըր օլան Փէտէրին պիրիճիք Օղլունըն ճէլալը օլաճագ տըր :

27. Վէ իշթէ օ անըն իսմինէ իման էտիպ, թէվպէ վաֆթիղինի գապուլ էտէնլէրի գուրթարմագ իշիւն' կէլիր :

28. Իմտի Բապպըն եօլընը հագըրլայընըգ . զիրա վա-գըթ եագլաշըյօր քի' հէր առէմ քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօ-րէ միւքեաֆաթ ալաճագ տըր : էյէր անլէր սալիհ իսէլէր, Յիսուս Քրիստոսըն գուվվէթ վէ գուրթուլուշընա կէօրէ' քէնտի ճանլարընա խէլաս պիչէճէքլէր, վէ էյէր անլէր Փէ-նա իսէլէր, շէյթանըն գուվվէթ վէ էսիրլիյինէ կէօրէ քէն-տի ճանլարընա հիւքմ պիչէճէքլէր տիր :

29. Իմտի պու գավմա նիտա էտէն մէլէյին սէտաաը պու տըր :

30. Վէ շիմտի, էյ' սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, զիրա սիգ պիրատէրլէրիմ սինիգ, վէ սէվկիւլիւ օլմալը իտինիգ . Ալլահըն քէլամընա գարչը գալպլէրինիգ պու գատար սէրթ-լէշմիշ օլուպ, դայպ օլմուշ վէ տիւշմիւշ պիր գավմ օլ-տուղընտան, թէվպէյէ լայըգ օլան շէյլէր հուսուլէ կէթիր-մէքլիյինիգ իճապ էտէր :

31. Վէ վագը' օլտու քի' պէն, Ալմա, պու սէօղլէրի

սէօյլէտիյիմտէ , եա'նի անլէրին գաթը վէ սէրքէշ պիր գաւմ
իտիքլէրինի սէօյլէտիյիմ իչիւն պանա խըրսլանտըլար :

32. Վէ պէն՝ անլէրին ղայպ օլմուշ վէ տիւշմիւշ պիր
գաւմ իտիքլէրինի սէօյլէտիյիմ իչիւն , պանա ղազապնաք
օլուպ՝ պէնի գընտանա աթմագ իչիւն էլլէրինի իւզէրիմէ
գօմաղա ճէհտ էթտիլէր :

33. Լաքին Բապպ անլէրին պէնի թութուպ գընտանա
աթմալարընա միւսա'ատէ էթմէտի :

34. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ամուլէք տախի չըգըպ՝ էօն-
լէրինտէ տուրտու , վէ անլէրէ վա'գ էթմէյէ պաշլատը :
Վէ շիմտի Ամուլէքին սէօզլէրինին ճիւմլէսի մուհարրէր
տէյիլ իսէ տէ , անըն սէօզլէրինին պիր գըսմը պու քիթապ-
տա մուհարրէր տիր :

ՊԱՊ 10

1. Ամուլէքին Ամմօնայհաւ տիյարընտա օլան գաւմա
վա'գ էթտիյի սէօզլէր պուլնար տըր :

2. Պէն , Ամուլէք , Կիտտօնահըն օղլու իմ . Կիտտօնահ
իշմա'էլին օղլու իտի . իշմա'էլ Ամինատայըն նէսլինտէն ի-
տի . վէ Ալլահըն փարմաղը իլէ հէյքէլին տիվարը իւզէրի-
նէ եազըլմըշ օլան եազըյը թէրճէմէ էտէն պու 'այնի Ա-
մինատայ իտի :

3. Վէ Ամինատայ Նիֆայըն նէսլինտէն իտի . Նիֆայ
տախի Եէրուշալիմ տիյարընտան կէտի , վէ օ Մանասանըն
նէսլինտէն իտի . վէ Մանասա քէնտի պիրատէրլէրինին է-
լիլէ Մըսըրա սաթըլան Եուսուֆըն օղլու իտի :

4. Վէ իշթէ՝ պէն տախի պէնի թանըյանլար արասըն-
տա էփ էյի միւ'թէպէր պիր ատէմ իմ . վէ պէնիմ նիչէ
'ազրապամ վէ տօսթլարըմ վար տըր . վէ հէմ տախի ղայ-
րէթիմ վասիթասիլէ չօգ սէրվէթէ նա'իլ օլտում :

5. Պու ճիւմլէ իլէ , պուլնտան էվվէլ Բապպըն Եօլլարը ,
վէ անըն սըրրլարը վէ 'աճա'իպ գուվվէթի հագգընտա չօգ
պիլմէգ իտիմ : Վէ պուլնտան էվվէլ պու շէյլէր հագգըն-
տա չօգ պիլմէգ իտիմ տէտիյիմէ եանըլտըմ . զիրա անըն
սըրրլարը վէ 'աճա'իպ Եօլլարը հագգընտա , հաթթա պու
գաւմըն հայաթընըն սագլանմասը խուսուսընտա չօգ շէյլէր
կէօրտիւմ :

6. Եինէ տէ գալպիմի սէրթլէնտիրտիմ , զիրա չօգ տէ-
ֆա՝ տա'վէթ օլունտում , լաքին տինլէմէք իսթէմէտիմ .
պու սէպէպտէն պու շէյլէր հագգընտա անլատըմ իսէ տէ ,
անլէրի պիլմէք իսթէմէտիմ , վէ Ալլահա գարշը Փէսատ-

տա տէվամ էթտիմ. վէ թա պու հաքիմլէրին օնընճը սէ-նէսինին ետտինճի այընըն աէօրտիւնճիւ կիւնիւնէտէք՝ գալ-պիմին Ֆըսգընտա տէվամ էթտիմ :

7. Պէն փէք եագըն 'ազրապամտան պիրինի զիյարէթ էթմէք իշիւն, եօլճուլըգ էտէր իքէն, Րապպըն պիր մէ-լէյի պանա կէօրիւնիւպ՝ տէտի. Ամուլէք, քէնտի էվինէ կէրի տէօն. զիրա Րապպըն պիր փէյղամպէրինի, պէլի՝ Ալ-լահ թարաֆընտան ինթիխապ օլուան մուգատտէս պիր ատէմի միւսաֆիր էտէճէքսին. զիրա օ պու գալմըն կիւ-նահլարը սէպէպինտէն չօգ կիւնլէր օրուճ թութտը, վէ օ աճըգմագտա տըր. վէ անը էվինէ գապուլ էտիպ, անա թա'ամ վէրէճէքսին. վէ օ սէնին էվինի միւպարէքլէյէճէք, վէ Րապպըն պէրէքէթի սէնին վէ էվինին իւզէրինտէ իգա-մէթ էտէճէք տիր :

8. Վէ պէն մէլէյին սէտասընա իթա'աթ էտիպ էվի-մէ տօղրու տէօնտիւմ : Վէ պէն էվիմէ կիտէր իքէն, մէ-լէյին պանա՝ էվինէ գապուլ էտէճէքսին՝ տէտիյի ատէմի պուլտու. վէ սիգէ Ալլահըն շէյլէրինէ տա'իր սէօյլէմիշ օլան պու ատէմ, հէման օ տըր :

9. Վէ մէլէք պանա՝ Օ մուգատտէս պիր ատէմ տիր՝ տէտի. պինա'էն 'ալէյ, Ալլահըն պիր մէլէյի պանա պէօյ-լէ տէտիյի իշիւն անըն մուգատտէս պիր ատէմ օլտուղընը պիլիրիմ :

10. Վէ թէքրար, անըն շէհատէթ էթտիյի սէօզլէրին տօղրու օլտուղընը պիլիրիմ. զիրա իշթէ սիգէ տէրիմ՝ Րապպըն հայաթը հագգը իշիւն, օ քէնտի մէլէյինի, հէ-ման պէօյլէ՝ պու շէյլէրի պիլտիրմէք իւզըրէ՝ պանա կէօն-տէրտի. վէ Ալմա էվիմտէ իգամէթ էտէր իքէն Րապպ պէօյլէ էթտի :

11. Զիրա իշթէ օ էվիմի միւպարէքլէտի, օ պէնի վէ գարըլարըմը, չօճուգլարըմը վէ փէտէրիմի վէ խանէ խալ-գըմը միւպարէքլէտի. պէլի՝ 'ազրապամըն ճիւմլէսինի պիլէ միւպարէքլէտի. վէ անըն սէօյլէտիյի սէօզլէրէ կէօ-րէ Րապպըն պէրէքէթի իւզէրիմիղտէ իգամէթ էթտի :

12. Շիմտի Ամուլէք պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, է-հալի թէ'աճճիւպ էթմէյէ պաշլատը. զիրա իթթիհամ օլուն-տուգլարը, վէ հէմ տախի անլէրտէ պուլունան փէյղամպէ-րին Րուհունա կէօրէ կէլէճէք օլան վագը'ալար հագգընտա շէհատէթ էտէնին պիրտէն զիյատէ օլտուղընը կէօրտիւլէր :

13. Եինէ տէ անլէրի հաքիմլէրէ թէսլիմ էթմէք, վէ շէրի'աթ մուճիպինճէ հիւքմ օլունմալարը իշիւն, անլէր 'ալէյհինէ տէսիսէ իլէ շէհատէթ էտէ պիլէճէքլէրի գապա-հաթա կէօրէ, եա գաթլ օլսունլար, եա մահպէսէ աթըլ-սընլար՝ տէյու անլէրէ գարշը շէհատէթ պուլմագ, վէ ան-

լէրէ սիւ՛ալ էտէրէք սէօզլէրինտէ թութմազ իւզրէ՝ արա-
լարընտա գուրնազլըզ տիւշիւնէնլէր վար իտի:

14. Շիմտի անլէրի թէլէֆ էթմէյէ չալըչանլար, էհա-
լի թարաֆընտան քէնտիլէրին մուհաքէմէսի էսնասընտա,
եախօտ էհալիին ճինայէթինին հաքիմլէր հուզուրընտա
մուհաքէմէսինտէ, նիզամըն իճրասընա տիգզաթ էթմէք
իչիւն թա՛եին օլունան քիմսէլէր իտի:

15. Շիմտի պու տա՛վա վէքիլլէրի գաւմըն ճիւմլէ
մա՛րիֆէթ վէ գուրնազլըզլարընտա միւթէ՛ալլէմ իտիլէր.
զիրա քէնտի մէ՛մուրիյէթլէրինտէ մուգթէտիր օլմալարը
լազըմ իտի:

16. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ամուլէքի քէնտի սէօզլէրին-
տէ թութմազ, եախօտ սէօյլէյէճէյի սէօզլէրինտէ իխթի-
լաֆ պուլմազ իչիւն անա սիւ՛ալլար էթմէյէ պաշլատըլար:

17. Ֆագաթ Ամուլէքին քէնտիլէրին ասըլ մագսէտլէ-
րինի անլատըղընը պիլմէտիլէր: Իմտի անլէր անա սիւ՛ալ
էթմէյէ պաշլատըգտա, անլէրին ֆիքըլէրինի անլայըպ, ան-
լէրէ՝ էյ՝ ֆասըզ վէ 'աքսի նէսլ, տա՛վա վէքիլլէրի վէ
միւրա՛իլէր, սիզ շէյթանըն թէմէլլէրինի գօյօրսընըզ. վէ
Ալլահըն մուգատտէսլէրինի թութմազ իւզրէ տուգագլար
վէ գափանլար գուրույօրսընըզ՝ տէտի:

18. Սալիհլէրին եօլլարընը պօզմազ, վէ պաշլարընըզ
իւզէրինէ Ալլահըն զազապընը կէթիրմէք, հաթթա պու
գաւմը քիւլլիյէն խարապ էթմէք իչիւն թէրթիպլէր գու-
րույօրսընըզ:

19. Պէլի՝ սօն փատիշահըմըզ օլան Մօսայահ՝ հիւքիւ-
մէթի թէսլիմ էտէճէյի էսնատա՝ անը թէվճիհ էթմէք ի-
չիւն վարիս պուլամատըղընտան, պու գաւմա քէնտիրէ՛ի-
լէրի իլէ իտարէ օլունմալարընը էմր էթտիյինտէ, պէլի՝
էյէր վազըթ կէլիր իսէ, քի պու գաւմ ըէ՛ի իլէ ֆըսգը
սէչէր, վէ պու գաւմ թէճաւուզա տիւշէր՝ խարապիյէթ ի-
չիւն հազըր օլաճագ տըր՝ տէյու էյի պույուրտու:

20. Վէ շիմտի սիգէ տէրիմ, լ՛ապպ սիզին ֆըսգընը-
զը էյի պիլիր, վէ քէնտի մէլա՛իքէսինին սէտասըլլէ գաւ-
մընա՝ թէվպէ էտինիզ, թէվպէ էտինիզ, զիրա մէլէքիւթ
իւս սէմաւաթ եագլաշմըշ տըր՝ տէյու նիտա էտէր:

21. Պէլի՝ օ քէնտի մէլէքլէրինին սէտասըլլէ՝ էլլէրիմ-
տէ հազգ վէ՝ ատալէթ օլարագ, պէն գաւմըմ արասընա կէ-
լէճէյիմ՝ տէյու նիտա էտէր:

22. Պէլի՝ սիգէ տէրիմ քի՝ տիյարտա օլան սալիհլէ-
րին տու՛ալարը սէպէպինտէն օլմասա իտի, սիզ հէման
շիմտի քիւլլիյէն խարապիյէթ իլէ գիյարէթ օլունաճագ ի-
տինիզ. վէ պու սու թուֆանընտա նուհըն գաւմընա օլտու-
ղը կիպի տէյիլ, իլա գըթլըզ, թա՛ուն վէ գըլըճ իլէ օլա-
ճագ իտի:

23. Լաքին սիգ սալիհլէրին տու'ալարը վասիթասիյէ Էսիրկէնմիշսինիզ, իմտի արանըզտան սալիհլէրի գովարի-սէնիզ, Րապպ քէնտի էլինի տուրտուրմայաճազ տըր. լա-քին խըշմ ու ղազապընտա 'ալէյհինիզէ կէլէճէք տիր. օլ գէման գըթըրզ վէ թա'ուն վէ գըլըճ իլէ վուրուլաճազ-սընըզ. վէ էյէր թէվպէ էթմէզ իսէնիզ, իշթէ պու վազըթ եազըն տըր:

24. Վէ շիմտի Ամուլէքէ տաՀա զիյատէ ղազապնազ օլտուլար. վէ նիտա էտիպ' Պու ատէմ տօղրու օլան նիզա-մաթըմըզա վէ ինթիխապ էթտիյիմիզ 'ալիմ տա'վա վէ-քիլլէրիմիզէ գարշը շէթմ էտէր' տէտիլէր:

25. Լաքին Ամուլէք էլինի ուզաթտը, վէ անլէրէ տաՀա գուվվէթլէ նիտա էտիպ' տէտի. էյ Ֆասըզ վէ 'աք-սի նէսլ, շէյթան գալպլէրինիզտէ նի'շիւն պու գատար հիւքմ էտէր: Վէ կէօլլէրինիզի գափամազ, վէ հազիգա-թա կէօրէ սէօյլէնիլէն սէօլլէրի անլամամազ իւզրէ, նի-շիւն քէնտիինիզի անըն գուվվէթիւնէ թէսլիմ էթմէյէ ըազի օլուրսընըզ:

26. Պէն շէրի'աթընըզա գարշը շէՀատէթ էթտի'մ մի: Սիզ անլամայօրսընըզ. սիզ' պէնիմ շէրի'աթընըզա գարշը սէօյլէտիյիմի պահս էտէրսինիզ, լաքին պէն գարշը սէօյլէ-մէտիմ, անճազ մահքիւմիյէթինիզ իշիւն շէրի'աթընըզա մուվաֆֆըզ սէօյլէտիմ:

27. Վէ պէն սիզէ տէրիմ քի' պու գավմըն խարապիյէ-թինին թէմէլի սիզին տա'վա վէքիլլէրինիզ վէ հաքիմլէրի-նիզին հազգսըզլըզը սէպէպինտէն գօնուլմաղա պաշլատը:

28. Վէ Ամուլէք պու սէօլլէրի սէօյլէտիյինտէ, գավմ անա գարշը նիտա էտիպ' տէտիլէր. Պու ատէմին շէյթան էվլատը օլտուղընը շիմտի պիլիրիզ. գիրա օ պիզէ եալան սէօյլէտի, վէ շէրի'աթըմըզա գարշը սէօյլէտի: Վէ շիմտի պէն շէրի'աթա գարշը սէօյլէմէտիմ' տէր:

29. Վէ թէքրար, պիզիմ տա'վա վէքիլլիմիզէ վէ հա-քիմլէրիմիզէ վէ ղայրիհիւմա գարշը շէթմ էթտի:

30. Վէ վազը' օլտու քի' տա'վա վէքիլլէրի պու շէյլէ-րի անա գարշը տէր խաթր էթմէլլէրի իշիւն էհալինին գալ-պինէ գօտուլար:

31. Վէ արալարընտա Զիզրօմ իսմինտէ պիր ատէմ վար իտի. օ Ամուլէք վէ Ալմայը իթթիհամ էթմէքտէ պիրինճի իտի. վէ փէք տիրայէթլի օլտուղընտան, գավմ արասընտա չօզ իշ կէօրիւր իաի:

32. Շիմտի պու տա'վա վէքիլլէրին ասըլ մագսէտի անճազ գազանճ իտի. վէ խըտմէթլէրինէ կէօրէ իւճրէթ ալտըլար:

ՊԱՊ 11

1. Շիմտի Մօսայահըն շէրի'աթը մուճիպինճէ հաքի-մին եախօտ հաքիմ օլմադա թա'եին օլունան հէր ատէմին մուհաքէմէ իչիւն հուզուրընա կէթիրիլէնլէրի հիւքմ էթ-մէյէ Վէրտիքլէրի վազթա կէօրէ իւճրէթ ալմալարը ճա'իզ իտի :

2. Իմտի պիր ատէմին տիկէր պիր ատէմէ պօրճ ու օ-լուպտա անը վէրմէք իսթէմէսէ իտի, հաքիմէ չիքեայէթ օլունուր, վէ հաքիմ սէլահիյէթի իւզրէ՝ զապիթլէր կէօն-տէրիր, վէ օլ ատէմի հուզուրընա կէթիրտիր իտի. վէ անը շէրի'աթա վէ անա գարչը վէրիլէն շէհատէթէ կէօրէ հիւքմ էտէր իտի. պէօյլէճէ օլ ատէմ պօրճուենը վէրմէյէ մէճպուր օլուր իտի, եօգսա եա մալը ալընըր, եա գալմ արասընտան իւրըսըզ վէ հարամի նամիյլէ տէֆ' օլունուր իտի :

3. Հաքիմ քէնտինին վէրտիյի վազթա կէօրէ իւճրէթ ալըր իտի. պիր կիւն իչիւն պիր ալթուն սինայն, եախօտ պիր ալթուն սինայնա միւսալի օլան պիր կիւմիւշ սինուճ ալըր իտի. վէ պու վէրիլէն շէրի'աթա կէօրէ տիր :

4. Վէ գըյմէթլէրինէ կէօրէ ալթուն վէ կիւմիւշ ագ-չէլէրին իսմլէրի պունլար իտի : Վէ անլէրէ պու իսմլէրի նիֆայլըլար վէրտի. զիրա անլէր Եէրուշալիմտէ օլան Եէ-հուտիլէր կիպի սայմատըլար, վէ Եէհուտիլէր կիպի էօլչմէ-տիլէր, լաքին քէնտի հիսապլարընը վէ էօլչիւլէրինի Հա-քիմլէրին հիւքիւմէթի վազթընա գատար հէր նէսլտէ գալ-մըն ֆիքըր վէ հալ ու քէյֆիյէթինէ կէօրէ թէպտիլ էթտի-լէր. պունլար իսէ, մէլիք Մօսայահ վասիթասիլլէ թէրթիպ օլունտու :

5. Իմտի ագչէլէրինին հիսապլարը պէօյլէ տիր, պիր ալթուն սինայն, վէ պիր ալթուն սիօն, պիր ալթուն շում, վէ պիր ալթուն լիմնահ :

6. Պիր կիւմիւշ սինուճ, պիր կիւմիւշ ամնօր, պիր կիւմիւշ իզրոմ, վէ պիր կիւմիւշ օնթայ :

7. Պիր կիւմիւշ սինուճ պիր ալթուն սինայնա միւսա-լի իտի. վէ հէր պիրիսի պիր էօլչէք արփայա եախօտ հու-պուպաթըն հէր ճինսինին պիր էօլչէյինէ պէտէլ վէրիլիր իտի :

8. Վէ պիր ալթուն սիօն իքի սինայն էտէր իտի :

9. Վէ պիր ալթուն շում իքի սիօն էտէր իտի :

10. Վէ պիր ալթուն լիմնահ հէփիսինէ միւսալի իտի :

11. Վէ պիր կիւմիւշ ամնօր իքի սինուճ էտէր իտի :

12. Վէ պիր կիւմիւշ էզրօն տէօրթ սինուճ էտէր իտի :

13. Վէ պիր օնթայ անլէրին հէփիսի գատար էտէր իտի :

14. Իմտի անլէրին ուժագ ագչէլէրինին հիսապը պուռն-լար տըր :

15. Պիր շիպլուն եարըմ սինոււմ տըր . իմտի պիր շիպլուն եարըմ էօլչէք արփա պէտէլի իտի :

16. Պիր շիպլոււմ եարըմ շիպլուն տըր :

17. Պիր լիահ եարըմ շիպլոււմ տըր :

18. Իմտի հիսապլարընա կէօրէ ագչէլէրին սայըսը պուռն տըր :

19. Վէ պիր ալթուռն անթիօն իւչ չուպլունա միւսապի տիր :

20. Իմտի անլէր իլլէրինէ կէօրէ իւճրէթ ալմագ վէ գազանճ մագսէտիլլէ գալմը գալղա վէ գարըչըգըրգ վէ հէր ճինս հէնկեամէ վէ քէօթիւլիւյէ թահրիք էթտիլէր , շէօյլէքի տահա զիյատէ իչ պուլուպ էլլէրինէ կէչէն տա՛վալարա կէօրէ ագչէ ալընլար . իմտի անլէր գալմը Ալմա վէ Ամուլէքէ գարըր թահրիք էթտիլէր :

21. Վէ պու Զիգրօմ Ամուլէքէ սիւ"ալ էթմէյէ պաշ-լայըպ՝ Սանա էտէճէյիմ պիր գաչ սիւ"ալլարա ճէվապ վէրմէք իսթէ"օ մի սին՝ տէտի : Զիգրօմ իսէ էյի օլան շէյի իպթալ էթմէք իւզրէ շէյթանըն հիլէլէրինտէ փէք մահիր պիր ատէմ օլտուղը սէպէպտէն Ամուլիքէ՝ Սանա էտէճէյիմ սիւ"ալլարա ճէվապ վէրմէք իսթէ"օ մի սին՝ տէտի :

22. Վէ Ամուլէք անա՝ էվվէթ . էյէր սիւ"ալլարըն պէնտէ օլան Բապպըն Բուհունա մուվաֆըգ իսէ , ճէվապ վէրիրիմ . զիրա Բապպըն Բուհունա մուղայիր հիչ պիր շէյ սէօյլէմէյէճէյիմ՝ տէտի : Վէ Զիգրօմ անա՝ իշթէ պուրատա ալթը կիւմիւլ օնթայ վար , վէ էյէր սէն Միւթա՛ալըն վարըղընը ինքեար էտէր իսէն , պուռնլարըն ճիւմլէսինի սանա վէրէճէյիմ՝ տէտի :

23. Վէ Ամուլէք անա՝ էյ՝ ճէհէննէմ էվլատը նիշի՞ն պէնի թէճըրիւպէ էտէրսին : Սալիլլէրին քէնտիլէրինի պէօլէ թէճըրիւպէլէրէ թէսլիմ էթմէտիքլէրինի պիւմէ"զ մի սին :

24. Պիր Ալլահ վար օլտուղընա ինանը"օ մը սըն , Պէն սանա տէրիմ , պէլի՝ պիր Ալլահ վար օլտուղընը պիլիրսին , ամմա պու ագչէյի անտէն զիյատէ սէվէրսին :

25. Վէ շիմտի սէն հէմ պանա հէմ Ալլահա եալան սէօյլէտին : Սէն պանա՝ իշթէ պու չօգ գըլմէթլի օլան ալթը օնթայը վէրէճէյիմ՝ տէտին , լաքին գալպինտէ անը վէրմէմէյէ գարար գըլտըն , վէ սէն սալթ պէնի հէլաք էթմէյէ սէպէպ պուլմագ իւզրէ պէնիմ հագգ վէ հայ օլան Ալլահը ինքեար էթմէմի արգու էյլէտին : Վէ իշթէ սէն պու պէօյիւք քէօթիւլիւք իշիւն՝ միւքեաֆաթընը ալաճագսըն :

26. Վէ Զիզրոմ անա՝ Սէն Հայյ վէ Հագգ օլան Ալլան վար տըր տէրսին՝ տէտի :

27. Վէ Ամուլէք՝ էվվէթ , Հայյ վէ Հագգ օլան Ալլան վար տըր՝ տէտի :

28. Իմտի Զիզրոմ՝ Պիրտէն զիյատէ Ալլան վա՞ր մը տըր՝ տէտի :

29. Վէ օ ճէվապէն՝ Խայր , տէտի :

30. Շիմտի Զիզրոմ Թէքրար անա՝ Պու շէյլէրի նէտէ՞ն պիլիյօրսըն՝ տէտի :

31. Վէ օ անա՝ Պիր մէլէք անլէրի պանա պիլտիրտի՝ տէտի :

32. Վէ Զիզրոմ Թէքրար՝ Կէլէճէք օլան քի՞մ տիր , Ալլանըն Օղլու մը տըր՝ տէտի :

33. Վէ օ անա՝ էվվէթ , տէտի :

34. Վէ Զիզրոմ Թէքրար՝ Օ գավմընը կիւնաշլարընտա խէլաս էտէճէ՞ք մի տիր՝ տէյու սիւ՞ալ էյլէտի : Վէ Ամուլէք ճէվապէն՝ Սիզէ տէրիմ քի էթմէյէճէք , զիրա քէնտի քէլամընը ինքեար էթմէսի զայր ի միւմքին տիր՝ տէտի :

35. Շիմտի Զիզրոմ գավմա՝ Պու շէյլէրի իսթրընըզտա սագլայըն . զիրա անճագ պիր Ալլան վար օլտուղընը՝ տէտի . երնէ կէօյա Ալլահա էմր էթմէյէ սէլահիյէթի վար կիպի Ալլանըն Օղլունըն կէլէճէյինի , լաքին քէնտի գավմընը խէլաս էթմէյէճէյինի սէօյլէր :

36. Շիմտի Ամուլէք Թէքրար անա՝ Իշթէ սէն եալան սէօյլէտին . զիրա պէն օ քէնտի գավմընը կիւնաշլարընտա խէլաս էթմէյէճէք տիր՝ տէտիյիմ իշիւն՝ պէնիմ կէօյա Ալլահա էմր էթմէյէ սէլահիյէթիմ վար կիպի սէօյլէտիյիմի իտտի՞ա էտէրսին՝ տէտի :

37. Վէ սիզէ Թէքրար տէրիմ քի՞ Օ անլէրի՝ կիւնաշլարընտա իքէն խէլաս էտէմէզ , վէ պէն անըն քէլամընը ինքեար էտէմէմ . զիրա օ նափաք պիր շէյ մէլէքիւթ իւս սէմավաթը Թէվէրրիւս էտէմէզ՝ տէտի . իմտի սիզ մէլէքիւթ իւս սէմավաթը Թէվէրրիւս էթմէտիքէ՞ նասը՞լ խէլաս օլա պիլիրսինիզ : Պու սէպէպտէն կիւնաշլարընըզտա խէլաս օլամագսընըզ :

38. Վէ Զիզրոմ Թէքրար անա՝ Ալլանըն Օղլու պիզզաթ Հագիգի էպէտի Փէտէ՞ր մի տիր՝ տէտի :

39. Վէ Ամուլէք անա՝ էվվէթ , օ սէմա վէ զէմինին վէ անլէրտէ օլան ճիւմլէ շէյլէրին պիզզաթ Հագիգի էպէտի Փէտէրի տիր . իպթիտա վէ ինթիհա , էվվէլ վէ ախըր օ տըր՝ տէտի :

40. Վէ օ քէնտի գավմընը խէլաս էթմէք իշիւն տիւնեայա կէլէճէք տիր : Վէ անըն իսմինէ իման էտէնլէրին կիւնաշլարընը քէնտիսի իւզէրինէ ալաճագ տըր , վէ էպէտի

հայաթա նա'իլ օլանլար պունլար տըր , վէ պունլարտան մա' տա տիկէր քիմսէյէ խէլաս կէլէմէզ :

41. Պու սէպէպտէն էօլիւմին պէնտլէրինին չէօզիւլ-մէսինտէն մա'տա , կէօյա գուրթուլուչ վուգու'ա կէլմէտի կիպի' Փասըզլար գալըրլար : Զիրա կիւն կէլիր քի ճիւմլէ ատէմլէր էմվաթտան գալգաճագ , վէ քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունմագ իւզրէ Ալլահըն հուզուրընտա տու-րաճագլար տըր :

42. վէ ճիսմանի տէնիլէն պիր էօլիւմ վար տըր , վէ Քրիստոսուն էօլիւմիւ պու ճիսմանի էօլիւմիւն պէնտլէրի-նի չէօզէճէք տիր . վէ ճիւմլէ ատէմլէր պու ճիսմանի էօ-լիւմտէն գալգաճագլար տըր :

43. Բուհ վէ վիւճուտ թէքրար պիրլէշիպ քէնտի չէքլ ի քեամիլէսինէ կիրէճէք տիր . շիմտի օլտուզը միսիլլու ա'գա վէ իքլէր քէնտի խուսուսի ճէսէտինէ ի'ատէ օլունա-ճագ տըր , հաթթա շիմտի պիլտիյիմիզ կիպի պիլիպ' ճիւմլէ գապահաթլարըմըզը սահիհէն տէր խաթր էտէրէք , Ալլա-հըն 'ինտինտէ հազըր օլմաղա կէթիրիլէճէյիզ :

44. վէ պու ի'ատէ օլունմագլըզ կէրէք իխթիյար կէ-րէք կէնճ , էսիր վէ ազատ , էրքէք վէ գարը , Փասըզ վէ սալիհ օլանլարըն ճիւմլէսինէ վագը' օլաճագ տըր . վէ հաթ-թա անլէրին պաշլարընտան պիր գըլ պիլէ գայ' օլմայաճագ , լաքին ճիւմլէ չէյլէր շիմտիքի կիպի , եախօտ ճէսէտտէ օլ-տուզը կիպի քէնտի չէքլ ի քեամիլէսինէ ի'ատէ օլունաճագ , վէ էպէտի պիր Ալլահ օլան Քրիստոս եա'նի Օղուլ , Փէտէր Ալլահ վէ Բուհ իւլ Գուտսըն մահքէմէսի էօնիւնտէ ճէվապ վէրմէք իշիւն կէթիրիլէճէքլէր . վէ կէրէք էյի կէրէք Փէ-նա օլանլար քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունաճագ-լար տըր :

45. Իշթէ պէն էօլիւմիւ ճէսէտին էօլիւմիւնէ' հէմ տաիի էօլիւմիւ ճէսէտին գըյամէթինէ տա'իր սիզէ սէօյ-լէտիմ : Պէն սիզէ տէրիմ' քի պու էօլիւմիւ ճէսէտ էօ-լիւմսիւզ ճէսէտէ գալգաճագ , եա'նի էօլիւմտան գալգա-ճագ , հաթթա պու իլք էօլիւմտէն պիր տահա էօլմէմէք իշիւն հայաթա գալգաճագ , անլէրին բուհլարը վէ ճէսէտ-լէրի ասլա այրըլմամագ իւզրէ պիրլէշէճէք տիր . պու մին-վալ իւզրէ ճիւմլէսի հէմ էօլիւմսիւզ հէմ բուհանի օլուր , վէ պիր տահա չիւրիւմէզ :

46. Իմտի Ամուլէք պու սէօյլէրի սէօյլէմէյի պիթիր-տիյինտէ , թէքրար թէ'անճիւպ էթմէյէ պաշլատըլար . վէ Զիզրօմ տախի թիթրէմէյէ պաշլատը : Ամուլէքին սէօյլէ-րի պէօյլէ խիթամ պուլտու , եախօտ եագտըղըմ պու տըր :

ՊԱՊ 12

1. Վէ Ալմա՝ Ամուլէքին քէլամլարընըն Ձիզրոմը սիւ-
քիւթ էթտիյինի, վէ Ամուլէքին եալան վէ հիլէսինտէ անը
թութտուղընը վէ Ձիզրոմըն ճիւրմիւնի հիսս էթմէսիյէ,
թիթրէմէյէ պաշլատըղընը կէօրէրէք, աղզընը աչտը, վէ
անա սէօյլէմէյէ վէ Ամուլէքին սէօյլէմիշ օլտուղը սէօզլէ-
րի սապիթ գըլարագ, Մուգատտէս Մուհարրէրաթը անըն
էթտիյինտէն զիյատէ իզան էթմէյէ պաշլատը:

2. Շիմտի Ալմանըն Ձիզրոմա սէօյլէտիյի սէօզլէրի էթ-
րաֆընտա օլան էհալի իշիթտի, զիրա ճէմա՝աթ պէօյիւք
իտի, վէ Ալմա պու մինվալ իւզրէ սէօյլէտի:

3. Էյ՝ Ձիզրոմ սէն քէնտի եալան վէ գուրնազլըղըն-
տա թութուլտըղընտան անճագ ինսանա տէյիլ, իլլա Ալլա-
հա եալան սէօյլէտին. զիրա իշթէ օ սէնին ճիւմլէ էֆքեա-
րընը պիլիւր, վէ սէնին էֆքեարըն անըն Բուհու վասիթա-
սիյլէ պիզէ պէյան օլունտըղընը կէօրիւյօրսուն:

4. Վէ պու գաւմա եալան սէօյլէյիպ ալտաթմագ, վէ
պիզէ շէթմ էտիպ թարտ էթմէլէրի իշիւն անլէրի՝ ալէյհի-
միզէ թահրիք էթմէքտէ, սէնին մէրամընըն շէյթանը հի-
լէքեարլըղընա կէօրէ զայէթ հիլէքեար իտիյինի պիլտիյի-
միզի կէօրիւյօրսուն:

5. Վէ պու սէնին խասմինին մէրամը իտի, վէ քէն-
տի գուվվէթինի սէնին իւզէրինտէ իճրա էթմիշ տիր: Շիմ-
տի սանա սէօյլէտիյիմի հէր ատէմէ տախի սէօյլէտիյիմի
տէր խաթր էթմէնիզի իսթէրիմ:

6. Վէ իշթէ սիզին ճիւմլէնիզէ տէրիմ քի՝ պու խաս-
մինիզ թարաֆընտան պու գաւմը թութմագ, վէ սիզի քէն-
տինէ թապի՝ էթմէք, վէ սիզի քէնտի գինճիրլէրիյլէ պաղ-
լայըպ էսիրլիյինին գուվվէթինէ կէօրէ էպէտի հէլաքէ էն-
տիրմէք իշիւն գուրտըղը պիր տուգագ տըր:

7. Վէ Ալմա պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, Ձիզրոմ
տահա զիյատէ թիթրէմէյէ պաշլատը, զիրա եավաշ եավաշ
Ալլահըն գուվվէթի հագգընտա գանի՝ օլտու, վէ հէմ տա-
խի Ալմա վէ Ամուլէքին քէնտիսի հագգընտա մա՝լիւմաթ-
լարը օլտուղընա գանի՝ օլտու. վէ քէնտի գալպինին նի-
յէթլէրինի պիլտիքլէրինի անլատը. չիւնքի իլհամ Բուհու-
նա կէօրէ պու շէյլէրի պիլմէք իշիւն անլէրէ գուվվէթ վէ-
րիւմիշ իտի:

8. Վէ Ձիզրոմ մէլէքիւթ Ուլլահա տա՝իր զիյատէ
պիլմէք իշիւն տիգգաթ իլէ սիւ՝ալ էթմէյէ պաշլատը:
Վէ Ալմայա՝ Ամուլէքին՝ էօլիւլէրին գըյամէթինէ, վէ
ճիւմլէնին, եա՝նի սալիհլէրին վէ ֆասըգլարըն գալգըպ՝

Քէնտի 'ամէլէրինէ կէօրէ հիւքմ' օլունմագ իչիւն, Ալլահըն 'ինտինտէ տուրմագ իւզրէ կէթիրիւմէլէրինէ տա'իր սէօյլէտիյի սէօզլէրին մա'նասը նէ՞ տիր' տէյու սիւ'ալ էյլէտի:

9. Իմտի Ալմա պու շէյլէրի անա իզահ էյլէյիպ տէտի. Ալլահըն էսրարընը պիւմէք չօգ քիմսէլէրէ վէրիւմիշ տիր, էինէտէ անլէր սըգը պիր էմր ալթընտա տըրլար քի' անլէր անճագ անա տիգգաթ վէ զայրէթ էթտիքլէրինէ կէօրէ անըն պէն ի ատէմէ իհսան էթտիյի քէլամըն գըսմընը անլէրէ պէյան էտէլէր:

10. Պինա'էն 'ալէյհ, քէնտի գալպինի սէրթլէշտիրէն անճագ քէլամըն ազ գըսմընը գապուլ էտէր, վէ գալպինի սէրթլէշտիրմէյէն քիմսէյէ՝ թա Ալլահըն էսրարընը, հաթթա անլէրին թէմամիյէթինի պիլէնէտէք՝ քէլամըն պէօյիւք գըսմը վէրիլէճէք տիր:

11. Վէ քէնտի գալպլէրինի սէրթլէշտիրմէք իսթէյէն քիմսէլէրէ թա անըն էսրարընա տա'իր հիչ պիր շէյ պիլէմէյէճէք գատար քէլամըն քիւչիւք գըսմը վէրիլիր. վէ օլ գէման անլէր շէյթանտան էսիր ալընըպ, անըն իրատէթի իլէ հէլաքէ տէլալէթ օլունուրլար: Իշթէ ճէհէննէմին գինճիրլէրինին մա'նասը պու տըր:

12. Վէ Ամուլէք էօլիւմէ, վէ պու էօլիւմլիւ հալտէն էօլիւմսիւզլիյէ գալտըրըմագլըղտ տա'իր, քէնտի 'ամէլէրիմիգէ կէօրէ հիւքմ' օլունմագ իւզրէ՝ Ալլահըն մահ-քէմէսի էօնիւնէ կէթիրիւմէքլիյիմիգ հազգընտա աչըգ սէօյլէմիշ տիր:

13. Օլ գէման էյէր գալպլէրիմիգ սէրթլէշմիշ իսէ պէլի՝ էյէր պիզ քէլամըն գալպիմիգտէ իսքեան էտէմէյէճէյի տէրէճէ անա գարշը գալպլէրիմիգի սէրթլէշտիրմիշ իսէք, հալըմիգ հիյպէթլի օլաճագ, գիրա օլ գէման պիզ հիւքմէ տիւչար օլաճաղըզ:

14. Զիրա պիզիմ սէօզլէրիմիգ պիզի հիւքմ էտէճէք, պէլի՝ ճիւմլէ իշլէրիմիգ պիզի հիւքմ էտէճէք տիր. պիզ լէքէսիզ պուլունմայաճաղըզ, վէ Ֆիքիրլէրիմիգ տախի պիզի հիւքմէ տիւչար էտէճէք տիր: Պու հիյպէթլի հալտէ Ալլահա պագմաղա ճէսարէթ էտէմէյէճէյիզ, վէ էյէր քէնտիմիզի Ալլահըն նազարընտան կիզլէմէք իչիւն՝ գայալարըն վէ տաղլարըն իւզէրիմիգէ աիւշմէլէրինի էմր էթմէյէ գատիր օլսա իտիք, մէմնուն օլուր իտիք:

15. Լաքին պէօյլէ օլամագ. պիզ չըգըպ անըն ճէլալի, գուվլէթի, գուտրէթի, սալթանաթը վէ հիւքիւմէթի էօնիւնտէ տուրուպ, էպէտի րէզալէթ իլէ անըն հիւքմէլէրինտէ հագգ, վէ ճիւմլէ իշլէրինտէ 'ատիլ, վէ պէն ի ատէմէ մէրհամէթլի օլտուղընը, վէ անըն իսմինէ իման էտիպ

Թէ վայելէ լայնք մէջ վէ հոստուլէ կէթիւրէն հէր ատէմի խէ-
լաս էթմէք գուտրէթինէ մալիք օլտուղընը՝ իգրար էթ-
մէլիյիգ :

16. Վէ իշթէ սիգէ տէրիմ, օլ գէման պիր էօլիւմ,
հաթթա բուհանի օլան իքինճի էօլիւմ կէլիր, վէ օլ գէման
հէր քէնտի կիւնահընտա՝ ճիսմանի էօլիւմէ կէօրէ էօլէն
քիմսէ, բուհանիճէ պիր էօլիւմ տախի չէքէճէք տիր, պէ-
լի՝ սալահա 'ա'իտ օլան շէյլէրէ տա'իր էօլէճէք տիր :

17. Օլ գէման անլէրին 'ազապընըն' ալէվի իլ էլ էպէտ
եօգարը չըգան աթէշ վէ քիւքիւրտ կէօլիւ կիպի օլաճագ,
վէ օլ գէման անլէր շէյթանըն գուվլէթի վէ էսիրլիյինէ
կէօրէ էպէտի հէլաքա էնտիրիլէճէքլէր տիր : Զիրա անլէ-
րի քէնտի իրատէթինէ կէօրէ թապի՝ էթաի :

18. Վէ սիգէ տէրիմ քի՝ օլ գէման անլէր գուրթուլը
իճրա օլունմատը՝ կիպի գալաճագլար տըր, զիրա անլէր՝
Ալլահըն 'ատալէթինէ կէօրէ գուրթուլամագլար, վէ ար-
թըգ չիւրիւմէքլիք օլմատըղընտան էօլէմէղլէր :

19. Շիմտի Ալմա պու սէօղլէրի սէօյլէմէյի պիթիրտի-
յինտէ, էհալի տահա զիյատէ հայրէթէ տիւշմէյէ պաշլա-
տըլար :

20. Ամմա արալարընտա պաշ հիւքմտար օլան Անթա-
յօնա իսմինտէ պիր ատէմ վար իտի. օ գալըզ պանա՝ Պիր
ատէմ էմվաթտան գալըզ պանը ասլա էօլմէմէք իւզրէ՝
պու էօլիւմլիւ հալտէն էօլիւմսիւզլիւյէ թէպտիլ օլունա-
ճաղընա տա'իր սէնին պու սէօյլէտիյին նէ՞ տէմէք տիր :

21. Վէ Ալլահ էտէն պաղչէսինին շարգ թարաֆընտա
քէրուպիլէր վէ 'ալէվ գըլըճընը իգամէ էյլէտի, օլմայա
քի իւք վալիտէյնիմիգ կիրիպ հայաթ աղաճընտան եէյէրէք
իլ էլ էպէտ եաշայալար՝ տէյէն Մուգատտէս Մուհարրէ-
րաթըն մա'նասը նէ՞ տիր : Պունտան մա'լիւմ տէյիլ՝ մի տիր
քի՝ անլէրին իլ էլ էպէտ եաշամալարընըն իմքեանը եօգ իտի՝
տէտի :

22. Վէ Ալմա անա տէտի. իգահ էթմէք իւզրէ օլտու-
ղըմ շէյ պու իտի : Ալլահըն քէլամընա կէօրէ մէմնու՝ օ-
լան մէյվէտէն եէտիյի իշիւն Ատէմին տիւշտիւլիւնիւ կէօր-
տիւք. վէ պէօյլէճէ անըն տիւշմէսիյլէ պիւթիւն ինսան ճին-
սի դայիպ վէ տիւշմիւշ պիր էհալի օլտու :

23. Վէ սիգէ տէրիմ քի՝ էյէր օլ վագըթ Ատէմին հա-
յաթ աղաճընտան եէմէսի միւմքին օլսա իտի, էօլիւմ օլ-
մայաճագ իտի, վէ՝ Պունու եէտիյին կիւնտէ մութլագա էօ-
լէճէքսին, քէլամը պօշ օլարագ, Ալլահ եալանճը օլաճագ
իտի :

24. Վէ էօլիւմին, պէլի՝ Ամուլէքին հագգընտա սէօյ-
լէտիյի ճիսմանի օլան էօլիւմին հէր ատէմ իւզէրինէ կէլէ-

ճէյինի կէօրիւյօրուզ. եինէտէ ինսանըն թէվպէ էտէ պիւմէ-սի իչիւն վագըթ իհսան օլունտը. պսւ էճլտէն պու 'էօմր պիր թէճրիւպէ վագթը, վէ Ալլահըն հուզուրընտա տուր-մաղա հազըրլանաճագ պիր վագըթ օլտու. վէ պիգիմ պէ-յան էթտիյիմիզ էմվաթըն գըյամէթինտէն սօնրա օլան սօն-սըզ հալ իչիւն տտիի հազըրլանաճագ սիր վագըթ օլտու :

25. Շիմտի տիւնեանըն թէմէլինին գուրուլմասընտան պէրու հազըրլանան խէլաս ուսուլը մէվճուտ օլմազաս իտի, էմվաթըն գըյամէթի վուգու'ա կէլէմէզ իտի. Ֆագաթ հագգընտա սէօյլէնիլէն էմվաթըն գըյամէթինի վուգու'ա կէթիրէճէք օլան պիր խէլաս ուսուլը վար տըր :

26. Պինա'էն 'ալէյհ, էյէր իլք վալիտէյնիմիզին կիտիպ հայաթ աղաճընտան եէմէլէրի միւմքին օլսա իտի, անլէրին թէճրիւպէ վագթը օլմայաճաղընտան, անլէր իլ էլ էպէտ սէֆիլ գալաճագլար իտի. վէ պէօյլէճէ խէլաս ուսուլը իպ-թալ օլունուպ, Ալլահըն քէլամը նէթիճէսիզ վէ պօշ օլա-ճագ իտի :

27. Ֆագաթ պու պէօյլէ օլմատը, իլլա ատէմէ էօլ-մէլէրի թա'եին օլունտու : վէ էօլիւմտէն սօնրա հիւքմ օլունմալը տըրլար, հաթթա հագգընտա սէօյլէտիյիմիզ պու 'այնի սօն հիւքմէ կէլմէլի տիրլէր :

28. վէ Ալլահ պու շէյլէրին ինսանա կէլմէսինի թա'-եին էթտիքտէն սօնրա, օլ գէման թա'եին օլունան շէյլէրէ տա'իր անլէրին պիւմէլէրինի միւնասիպ կէօրտիւ :

29. Իմտի Ալլահ անլէր իլէ գօնուշմագ իւզրէ' մէլա'իք կէօնտէրտի վէ անլէր անըն ճէլալինի ինսանա կէօսթէրտի-լէր :

30. վէ ինսան օլ վագըթտան պէրու անըն իսմինէ չա-ղըրմաղա պաշլատը. իմտի Ալլահ ինսան իլէ գօնուշտը, վէ տիւնեանըն թէմէլի գուրուլմազտան էվվէլ հազըրլանան խէլաս ուսուլըն անլէրէ պիլտիրտի. վէ պունու' անլէրին իմանը, թէվպէսի վէ մուգատտէս 'ամէլլէրինէ կէօրէ' ան-լէրէ պէյան էյլէտի :

31. Իմտի օ ինսանա էմրլէր վէրտի, վէ անլէր էվվէ-լա ճիսմանի օլան շէյլէրէ կէօրէ իլք թէնպիհաթընը թէճա-վուզ էթմիշ օլտուղընտան խայրը վէ շէրրի պիլէրէք Ալ-լահլար կիպի օլտուլար. վէ պէօյլէճէ քէնտիլէրինի հարէ-քէթ էթմէքլիք հալընա գօտուլար, եախօտ շէրր եա խայր իլլէմէք իչիւն քէնտի հիւսն ի իրատէթլէրինէ կէօրէ մու- 'ամէլէ էթմէքլիք հալընա գօնուլտըլար :

32. Իմտի Ալլահ ինսանա խէլաս ուսուլըն պիլտիրտիք-տէն սօնրա, անլէրէ կիւնալ էթմէմէլէրինի էմր էյլէտի. վէ կիւնալըն ճէզասը իքինճի էօլիւմ օլուպ, պու իսէ սալահա 'ա'իտ օլան շէյլէրէ կէօրէ էպէտի պիր էօլիւմ իտի. գիրա

պէտքէն իւզէրինէ իւշլաս ուսուցունըն գուզվէթի օլամազ իտի. վէ Ալլահըն դայէթ միւքէմմէլ լութֆընա կէօրէ 'ատալէթին 'ամէլլէրի իպթալ օլունամազ իտի:

33. Լաքին Ալլահ՝ թէրթիպ օլունան իւշլաս ուսուցունա կէօրէ՝ ատալէրի Օղլունըն իսմինտէ տա՝վէթ էտիպ տէտի. էյէր գալպլէրինիդի սէրթլէնտիրմէյէրէք թէվպէ էտէր իսէնիզ. օլ գէման պէնիմ պիրիճիք Օղլում վասիթասիլլէ. սիգէ մէրհամէթ էտէճէյիմ:

34. Իմտի թէվպէ էտիպ քէնտի գալպինի սէրթլէնտիրմէյէն հէր քիմսէնին կիւնահլարընըն 'աֆվլըղը տէրէճէսինէտէք, պէնիմ պիրիճիք Օղլում վասիթասիլլէ մէրհամէթ թալէպ էթմէյէ հագգը օլաճագ. վէ պունլար րահաթըմա կիրէճէքլէր տիր:

35. Վէ քէնտի գալպինի սէրթլէնտիրիպ կիւնահ իշլէյէն հէր քիմսէ, րահաթըմա կիրմէյէճէք տիր՝ տէյու զազալըմտա եէմին էտէրիմ:

36. Վէ շիմտի էյ՝ պիրատէրլէրիմ, սիգէ տէրիմ քի՝ էյէր գալպլէրինիդի սէրթլէնտիրիպ իսէնիզ, րապպըն րահաթընա կիրմէյէճէքսինիզ, գիրա սիգին կիւնահլարընըզ անը էօվքէլէնտիրի, վէ իւք կիւճէնմէտէ էթտիյի կիպի իւզէրինիգէ դազապընը էնտիրէճէք. պէլի՝ անըն քէլամընա կէօրէ իւք կիւճէնմէտէ էթտիյի կիպի, սօն կիւճէնմէտէ տախի ճանլարընըզըն էպէտի հէլաքը իշիւն զազապընը իւզէրինիգէ կէօնտէրէճէք. պու սէպէպտէն անըն քէլամընա կէօրէ իւք էօլիւմտէ օլտուղը միսիլլու, սօն էօլիւմտէ տախի պէօյլէ օլաճագ տըր:

37. Վէ շիմտի, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, պիգիմ պու շէյլէրի պիլտիյիմիդի վէ տօղրու օլտուգլարընը կէօրէրէք, թէվպէ էտէլիմ. վէ գալպլէրիմիդի սէրթլէնտիրմէյէլիմ քի րապպ Ալլահըմըղը կիւճէնտիրմէյէլիմ. վէ անըն պիգէ վէրտիյի պու իքինճի էմրլէրտէ դազապընը իւզէրիմիգէ տա՝վէթ էթմէյէլիմ. Լաքին քէլամընա կէօրէ հագըրլանան Ալլահըն րահաթընա կիրէլիմ:

ՊԱՊ 13

1. Վէ թէքրար, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, տիգգաթընըզը՝ րապպ Ալլահըն քէնտի էվլատլարընա պու էմրլէրի վէրտիյի գէմանա տա՝վէթ էթմէք իսթէրիմ, վէ րապպ Ալլահ էհալիյէ պու շէյլէրի թա՝լիմ էթմէք իւզըն՝ քէնտի մուգատտէս թէրթիպինէ վէ քէնտի Օղլունըն թէրթիպինէ կէօրէ՝ քեհալիլլէրի թա՛նին ու թագտիս էյլէտիյինի տէր խաթր էթմէնիդի իսթէրիմ:

2. Վէ հՀալինին խէլաս իչիւն անըն Օղլունա նէ թարգտա պագմալարը կէրէք իտիյինի պիլմէլէրի իչիւն, պու քեահինլէր անըն Օղլունըն թէրթիպինէ կէօրէ թա'եին ու թագտիս օլունտըլար:

3. Վէ պու մինվալ իւզրէ թա'եին ու թագտիս օլունտըլար: Անլէր էվվէլ էմրտէ էյի եա ֆէնայը սէչմէյէ հիւրր օլտուգլարընտան, վէ քէնտիլէրին իման վէ 'ամէլլէրինին փէք պէօյիւք օլտուղը սէպէպտէն Ալլահըն մա'լիւմաթը էգէլիսինէ կէօրէ՝ տիւնեանըն գուրուլմասընտան պէրու հազըրլանըպ տա'վէթ օլունտըլար. իմտի անլէր էյիյի ինթիխապ էտիպ, դայէթ պէօյիւք իման կէօսթէրտիքլէրի իչիւն մուգատտէս պիր տա'վէթ իլէ տա'վէթ օլունուրլար. պէլի' անլէր պէօյլէ քիմսէլէր իչիւն էվվէլտէն հազըրլանմըլ օլան գուրթուլուլ իլէ, վէ գուրթուլուլա կէօրէ՝ հազըրլանան մուգատտէս տա'վէթ իլէ տա'վէթ օլունուրլար:

4. Վէ պէօյլէնէ անլէր պու մուգատտէս տա վէթէ իմանլարը սէպէպինտէն տա'վէթ օլունուր իքէն՝ տիկէր քիմսէլէր քէնտի ֆիքրլէրինին քէօրլիւլիւնտէն, վէ գալպլէրինին սէրթլիյինաէն տօլայը Ալլահըն Բուհունը ըտտ էտէրլէր: Վէ անլէր Ալլահըն Բուհունը ըտտ էթմէզսէ իտիլէր, պիրատէրլէրինինքի գատար պէօյիւք իմթիյազա մալիք օլաճագլար իտի:

5. Վէլ հասըլ, էվվէլ էմրտէ անլէր քէնտի պիրատէրլէրինէ միւսավի իտիլէր. վէ պէօյլէնէ պու մուգատտէս տա'վէթ քէնտի գալպլէրինի սէրթլէշտիրմէյէն վէ հազըրլանմըլ օլան պիրիճիք Օղլուլըն քէֆարէթինտէ վէ քէֆարէթի վասիթասիլլէ խէլաս օլմաղա ըազի օլան քիմսէլէր իչիւն տիւնեանըն թէ՝սիսինտէն պէրու հազըրլանտը:

6. Վէ պէօյլէնէ անլէր անըն մուգատտէս տա'վէթլիլէ տա'վէթ օլունուլ, Ալլահըն մուգատտէս թէրթիպինին Քէհանէթ ի 'Ազիմէսինէ թա'եին ու թագտիս օլունտըլար քի պէն ի ատէմին անըն ըահաթընա կիրէ պիլմէլէրի իչիւն, անլէրէ անըն էմրլէրինի թա'լիմ էտէլէր:

7. Պու Քէհանէթ ի 'Ազիմէ անըն Օղլունըն թէրթիպինէ կէօրէ տիր քի օլ թէրթիպ տիւնեանըն թէ՝սիսինտէն պէրու իտի. եախօտ տիկէր սէօզլէր իլէ, պու թէրթիպին կիւնլէրինին իպթիտասը վէ սէնէլէրինին նիհայէթի օլմալարագ, անըն ճիւմլէ շէյլէր հազգընտա մա'լիւմաթը էգէլիսինէ կէօրէ՝ էպէտիյէթտէն քիւլլի էպէտիյէթէ տէյին հազըրլանմըլ տըր:

8. Շիմտի անլէր պու մինվալ իւզրէ թա'եին ու թագտիս օլունտըլար. անլէր մուգատտէս պիր տա'վէթ իլէ տա'վէթ օլունուլ, մուգատտէս պիր 'ա'ին իլէ թա'եին ու թագտիս օլունտըլար, վէ մուգատտէս թէրթիպին Քէհա-

նէթ ի 'Ազիմէսինի, եա'նի կիւնէրինին իպթիտասը վէ սէ-
նէլէրինին նիհայէթի օլմայան Քէհանէթ ի 'Ազիմէյի իւ-
զէրլէրինէ ալտըլար:

9. Վէ պէօյլէճէ անլէր 'ինայէթ, 'ատալէթ վէ հագի-
գաթ իլէ մէմլու օլուպ, կիւնէրինին իպթիտասը վէ սէնէ-
լէրինին նիհայէթի օլմայան Փէտէրին պիրիճիք Օղլունըն
թէրթիպինէ կէօրէ իլ էլ էպէտ Քեաւհին ի 'Ազիմլէր օլուր-
լար: Վէ պէօյլէ տիր: Ամին:

10. Շիմտի պու Քէհանէթ ի 'Ազիմէսին մուգատտէս
թէրթիպինէ տա'իր տէտիյիմ կիպի, նիչէլէր թա'եին ու
թագտիս օլունուպ Ալլահըն Քեաւհին ի 'Ազիմլէրի օլտու-
լար: Վէ պու՝ անլէրին 'ինտ Ալլահ պէօյիւք իմանը, թէվ-
պէսի վէ սալահը սէպէպինտէն իտի. զիրա անլէր հէլաք
օլմագտան իսէ, տահա զիյատէ թէվպէ էթմէքլիք վէ սա-
լահըն 'ամէլլէրինի սէչտիլէր:

11. Իմտի անլէր պու մուգատտէս թէրթիպ մուճի-
պինճէ տա'վէթ օլունուպ, թագտիս օլունարագ անլէրին
էսվապլարը Գուզունըն գանընտա եըյգանըպ պէյազ օլմուշ
իտի:

12. Շիմտի անլէր՝ Րուհ իւլ Գուտս իլէ թագտիս օ-
լունտըգտան, վէ էսվապլարը պէյազլանմըլ օլուպ՝ 'ինտ
Ալլահ թէմիզ վէ լէքէսիզ օլտուգտան սօնրա, կիւնահ իւ-
զէրինէ անճագ նէֆրէթ իլէ պագա պիլիրլէր. պէլի՝ փաք-
լէնմիշ օլան նիչէլէր, հաթթա դայէթ չօզլար վար տըր քի
քէնտիլէրին Րապպը Ալլահընըն Րահաթընա կիրտիլէր:

13. Վէ շիմտի, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, նէֆսինիզի 'ինտ
Ալլահ միւթէվազը՝ էտիպ թէվպէյէ լայըգ մէյվէլէր հու-
սուլէ կէթրինիզ, թա քի սիզ տախի օլ Րահաթա կիրէ-
սինիզ:

14. 'Պէլի՝ հագգընտա զիքը էյլէտիյիմ պու 'այնի թէր-
թիպ իւզըրէ պիր Քեաւհին ի 'Ազամ օլան էպէտի Քէհանէթ ի
'Ազիմէյի իւզէրինէ ալան Մէլքիսատըզըն կիւնէրինտէ օլան
էհալի կիպի քէնտինիզի միւթէվազը՝ էտինիզ:

15. Վէ պու՝ 'իւշը վէրտիյի 'այնի Մէլքիսատըգ իտի.
պէլի՝ փէտէրիմիզ Ապրահամ քէնտի ճիւմլէ վարիյէթինտէն
անա օնտա պիր 'իւշը վէրտի:

16. Շիմտի պու 'ա'ինլէր էհալինին Ալլահըն Օղլունա
պագմալարը իչիւն՝ պու թարզ իւզըրէ վէրիտիլէր. պու ի-
սէ՝ անըն թէրթիպինին Րէսմի, եախօտ անըն թէրթիպի ի-
տի. չէօյլէ քի կիւնահլարըն 'աֆվլըղը իւչիւն անա պագըպ
Րապպըն Րահաթընա կիրէ պիլսինլէր:

17. Վէ պու Մէլքիսատըգ Սալէմ տիյարը իւզէրինտէ
մէլիք իտի. վէ անըն գավմը Փըսգ վէ մէքրուհաթտա զի-
յատէսիյէ իլէրի կիթմիշ իտի. պէլի՝ անլէրին ճիւմլէսի

եօլտան սափրապ հէր նէ՛վ կիւնահ իլէ մէմլու իտիլէր :

18. Ֆազաթ պու Մէլքիսատըգ գուվլէթլի իմանա մալիք օլուպ, Ալլահըն մուգատտէս թէրթիպի իւզրէ ֆէհանէթ ի 'Ազիմէնին մէ'մուրիյէթինէ նա'իլ օլարագ, քէնտի գավմընա թէվպէ վա'գ էլլէտի. վէ անլէր թէվպէ էթտիլէր, վէ Մէլքիսատըգ քէնտի կիւնէրինտէ տիյարտա սէլամէթ թէ'սիս էլլէտի. պու էճլտէն օ սէլամէթ րէ'իսի թէսմիյէ օլունտու. զիրա Սալէմ մէլիյի իտի, վէ փէտէրինին թահթ ը նազարընտա սալթանաթ էթտի :

19. Վէ անտէն էվլէլ վէ անտէն սօնրա չօգլար վար իտի, լաքին անտէն պէօյիւք եօգ իտի. պու սէպէպտէն աւնըն հագգընտա խուսուսէն զիքր օլունտու :

20. Շիմտի մատտէյի թէքէրրիւր էթմէք լազըմ օլմատըղընտան տէտիյիմի քեաֆի սայարըմ : Իշթէ Մուգատտէս Մուհարրէրաթ էօնիւնիզտէ տիր. վէ էյէր անլէրի թաղեիր էտէր իսէնիզ, հէլաքընըզա սէպէպ օլաճագ տրր :

21. Վէ վագը' օլտու քի' Ալմա պու սէօղլէրի սէօղլէտիքտէ, էլինի ուզաթտը, վէ անլէրէ գուվլէթլի սէտա իլէ նիտա էտէրէք' տէտի : Թէվպէ էտէճէք վագըթ շիմտի տիր, զիրա խէլաս կիւնիւ եագլաշրօր :

22. Պէլի' Բապպըն սէտաուը անը մէլէքլէրին աղզըլլէ ճիւմլէ միլլէթլէրէ պէյան էտէր. վէ օ անը անլէրին 'ազիմ մէսէրրէթ միւթտէսինէ նա'իլ օլմալարը իչիւն պէյան էտէր, վէ 'պու մէսէրրէթ խապէրլէրինի հէր միլլէթ արասընտա, հաթթա րու ի զէմինտէ տաղըլմըլ օլանլարա թէպչիր էտէր. պու էճլտէն անլէր պիգէ եէթիշտիլէր :

23. Վէ պիզ դարիպ պիր տիյարտա եօլճուլար օլտուղըմըզտան անլէրի անլայըպ եանըլմայալըմ' տէյու անլէր պիգէ սատէ սէօղլէր իլէ թէպչիր օլունտըլար. պու էճլտէն զիյատէսիլլէ միւպարէքլէնտիք. զիրա պու մէսէրրէթ միւթտէլէրի պաղըմըզըն հէր թարաֆընա պէյան օլունուր :

24. Իշթէ, պու վագըթտա մէլէքլէր թարաֆընտան տիյարըմըզտա չօգլարա պէյան օլունուր. վէ պու' Բապպըն քէնտի ճէլալըլլէ կէլէճէյի վագըթտա քէլամըմը գապուլ էթմէք իւզրէ պէն ի ատէմին գալպլէրինի հագըրլամագ մագսէտի իլէ տիր :

25. Վէ պիզ հէման շիմտի' մէլէքլէրին աղզը իլէ աւնըն կէլիշի հագգընտա օլան մէսէրրէթ խապէրինի իշիթմէք իւզրէ պէքլէմէքտէ իզ. զիրա վագըթ կէլիյօր, վէ նէ գատար թէգ օլաճաղընը պիլմէյիզ, Ալլահ վէրէ իտի քի պէնիմ կիւնիւմտէ օլա, ֆագաթ թէգլ եա կէճ օլտա, եինէ անտէ մէսրուր օլաճաղըմ :

26. Վէ անըն գուհուրը' կէլիշինին վագթընտա մէլէքլէր աղզըլլէ 'ատիլ վէ մուգատտէս ատէմլէրէ պիլտիրի-

լէճէք տիր․ քի փէտէրիմիզտէ պուլունան վահի Բուհունա կէօրէ անա տա՛իր սէօյլէտիքլէրի քէլամ իթմամ օլունա :

27․ Վէ շիմտի, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, գալլիմին տէրին-լիյինտէն, հաթթա պէօյիւք էնտիշէ վէ աղըը իլէ արզու էտէրիմ քի թէվպէնիզին կիւնիւնիւ թէ՛խիր էթմէյէրէք սէօզլէրիմի տինլէյիպ, կիւնահլարընըզը թէրք էտէսինիզ :

28․ Վէ Ալլահըն ՚ինտինտէ քէնտինիզի միւթէվազը՝ էտիպ անըն մուգատտէս իսմինէ չաղըրընըզ․ վէ տա՛իմա ույանըգ օլուպ տու՛ա էտինիզ քի իգթիտարընըզտան գիյա-տէ թէճրիւպէյէ տիւշար օլմայասընըզ․ վէ պէօյլէճէ մու-գատտէս Բուհու վասիթմասիյլէ գըլաղուզլանըպ, միւթէվա-զը՝, հալիմ, միւթի՛, սապըը, մուհապպէթ վէ թէհամ-միւլ իլէ մէմլու օլասընըզ :

29․ Վէ սիզ Բապպա իման էտիպ հայաթը էպէտիյէյի ալաճաղընըզա իւմիտ էտէրէք, Ալլահըն մուհապպէթի տա՛իմա գալլիինիզտէ պուլունսուսն քի՛ եէվմ իւլ ախըրտա թէրֆի օլունուպ Ալլահըն րահաթընա կիրէսինիզ :

30․ Վէ Բապպ սիզէ թէվպէ իհսան էյլէսին քի իւզէ-րինիզէ անըն դազապընը կէթիրմէյէրէք վէճէհէնէմինգին-ճիրլէրիյլէ պաղլանմայարազ իքինճի էօլիւմ չէքմէյէսինիզ :

31․ Վէ Ալմա գավմա պու քիթապտա մուհարրէր օլ-մայան տահա չօգ սէօզլէր սէօյլէտի :

ՊԱՊ 14

1․ Վէ վագը՝ օլտու քի՛ Ալմա էհալիյէ սէօյլէմէյի պի-թիրտիյինտէ, չօզլար սէօզլէրինէ ինանտըլար․ վէ անլէր թէվպէ էտիպ Մուգատտէս Մուհարրէրաթը թէֆթիշ էթ-մէյէ պաշլատըլար :

2․ Ամմա անլէրին տահա պէօյիւք գըսմը Ալմայը վէ Ամուլէքի հէլաք էթմէյէ արզուքէշ իտիլէր․ գիրա Ալմա-նըն Ջիզրօմա փէք աչըգ սէօյլէտիյի սէպէպտէն, անա դա-զապլանտըլար, վէ հէմ տախի տէտիլէր քի՛ Ամուլէք քէն-տիլէրէ եալան սէօյլէմիշ, վէ անլէրին նիզամընա վէ տա՛-վա վէքիլլէրինէ վէ հաքիմլէրինէ չէթմ էթմիշ տիր :

3․ Վէ Ալմա վէ Ամուլէքին քէնտիլէրին Փըսգընտան տօլայը պու գատտը աչըգ չէհատէթ էթտիքլէրի իշիւն անլէրէ խըրսլանըպ կիզլիճէ թէլէֆ էթմէյէ չալըշտըլար, Փագաթ էթմէտիլէր :

4․ Ամմա անլէրի ալըպ գուվվէթլի իփլէր իլէ պաղ-լատըլար․ վէ անլէրի տիյարըն Պաշ Հաքիմինին հուզուրը-նա կէօթիւրտիլէր :

5․ Վէ գավմ չըգըպ՝ անլէր՝ ալէյհինէ չէհատէթ էտէ-

րէք՝ տէտիլէր. Պունլար նիզամըմըզա վէ տիյարըն տա՛վա վէքիլլէրինէ վէ հաքիմլէրինէ, վէ տիյարտա պուլընան պիւ-
թիւն գազմա շէթմ էթտիլէր. վէ հէմ տախի անճագ պիր Ալլահ վար օլտուղընը, վէ անըն քէնտի Օղլունը գազմ արասընա կէօնտէրէճէյինի, լաքին անլէրի խէլաս էթ-
մէյէճէյինի իտտիւ էթտիլէր. վէ գազմ Ալմա վէ Ամուլէք 'ալէյհինէ նիշէ պէօյլէ շէյլէր իթթիհամ էթտիլէր: Վէ պու՝ տիյարըն Պաշ Հաքիմի էօնիւնտէ իճրա օլունտու:

6. Վէ վազը՝ օլտու քի Զիզրօմ սէօյլէնիմիշ օլան սէօզլէր իշիւն թէ՛ աճճիւպ էթտի, վէ գազմ արասընտա քէնտինին եալան սէօզլէրինին հուսուլէ կէթիւրմիշ օլտու-
ղը Փիքը քէօրլիւյիւնէ տա՛իր պիլտի, վէ գապահաթլը օլ-
տուղընտան, թահրիք օլունուպ ճէհէննէմ աղըսընա թու-
թուլմաղա պաշլատը:

7. Վէ Զիզրօմ գազմա նիտա էթմէյէ պաշլայըպ՝ տէ-
տի. իշթէ պէն գապահաթլը իմ, ամմա պու ատէմլէր Ալ-
լահըն 'ինտինտէ լէքէսիզ տիրլէր: Վէ օլ վազըթտան պաշ-
լայարագ անլէր իշիւն ըիճա էյլէտի. Փազաթ անլէր անա
սէպպ էտիպ՝ Սէ՞ն տախի մի շէյթանտան թութուլտըն՝ տէ-
տիլէր: Վէ անըն իւզէրինէ թիւքիւրիւպ, արալարընտան
թարտ էթտիլէր. վէ հէմ տախի Ալմա վէ Ամուլէքին սէօյ-
լէմիշ օլտուգլարը քէլամլարա իման էտէնլէրին ճիւմլէսինի
տէֆ՝ էթտիլէր, վէ անլէրի թաշլամագ իշիւն ատէմ կէօն-
տէրտիլէր:

8. Վէ անլէրին գարը վէ չօճուգլարընը վէ Ալլահըն
քէլամընա իման էտէն, վէ իման էթմէյէ թա՛լիմ օլունան-
լարըն ճիւմլէսինի թօփլատըլար, վէ անլէրի աթէշէ աթ-
տըրտըլար. վէ անլէրին Մուգատտէս Մուհարրէրաթընը
հալի օլան թէվարիսի կէթիւրիպ, անլէրի տախի թէլէֆ
էթմէք իւզըէ աթէշէ աթտըլար:

9. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր Ալմա վէ Ամուլէքի ա-
լըպ աթէշ իլէ թէլէֆ էտիլէնլէրին էօլիւմիւնիւ կէօրմէ-
լէրի իշիւն շէհիտ մահալընա կէօթիւրտիլէր:

10. Վէ Ամուլէք աթէշ իլէ թէլէֆ էտիլէն գարը վէ
չօճուգլարըն աճըլարընը կէօրտիւյիւնտէ, Ալմայա՝ Պիղ պու
հիպէթլի մէնզարէյի նա՞սը միւշահէտէ էտէ պիլիրիզ.
Իմտի էլլէրիմիզի ուզատալըմ, վէ պիզտէ պուլունան Ալ-
լահըն գուվիթիին գուլլանըպ անլէրի 'ալէվլէրտէն գուր-
թարալըմ՝ տէտի:

11. Լաքին Ալմա անա՝ Բուհ պէնիմ էլիմի ուզաթմագ-
լըղըմը մէն՝ էտէր, գիրա իշթէ Բապպ անլէրի քէնտի ճէ-
լալընա գապուլ էտէր. վէ անլէրէն պու շէյլէրի էթմէլէ-
րինէ միւսա՛ատէ էտէր, եախօտ գազմըն քէնտի գալլէ-
րինին սէրթլիյինէ կէօրէ՝ պու շէյլէրի իճրա էթմէլէրինէ

միւսս'ատէ էտէր՝ քի քէնտի դազապընտա անլէրին իւզէ-
րինէ կէթիւրէճէյի հիւքմլէր 'ատիլ օլա . վէ սուչսըզլարըն
գանը անլէրէ գարշը շէհատէթ էտիպ, եէվմ իւլ ախըրտա
անլէրէ գարշը նիտա էտէ՝ տէտի :

12. Վէ Ամուլէք Ալմայա՝ Պէլքի պիզի տախի եագա-
ճագլար, տէտի :

13. Վի Ալմա՝ Րապպըն իրատէթինէ կէօրէ օլսուն . լա-
քին իշլէրիմիզ տահա խիթամ պուլմամը օլտուղընտան,
պիզի եագմագլար՝ տէտի :

14. Վէ աթէշէ աթըլանլարըն ճէսէտլէրի վէ անլէր ի-
լէ պէրապէր աթէշէ աթըլան թէվարիխ թէլէֆ օլտուղըն-
տա, տիյարըն Պաշ Հաքիմի կէլիպ պաղլը օլան Ալմա վէ
Ամուլէքին էօնիւնտէ տուրտու . վէ եանագլարընա սիլլէ
վուրուպ՝ Պու կէօրտիւյիւնիւզ վագը՝ատան սօնրա աթէշ
վէ քիւքիւրտ կէօլիւնէ աթըլաճագլարընը պիր տահա պու
գավմա վա՝զ էտէճէ՞ք մի սինիզ, տէտի :

15. Իշթէ՝ աթէշէ աթըլմը օլանլարը գուրթարմադա
գուվվէթինիզ օլմատղընը կէօրիւյօրսընըզ, նէ տէ անլէ-
րին սիզին իմանընըզտան օլտուգլարը իշիւն Ալլահ անլէրի
գուրթարտը : Վէ Հաքիմ թէքրար անլէրին եանագլարընա
սիլլէ վուրուպ՝ Սիզ քէնտինիզ իշիւն նէ՞ տէյօրսընըզ՝ տէ-
յու սիւ՝ալ էյլէտի :

16. Շիմտի պու Հաքիմ Կիտիօնը գաթլ էտէն նիհօրըն
իման վէ ֆըրգասընտան իտի :

17. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ալմա վէ Ամուլէք անա հիշ
պիր ճէվապ վէրմէտիլէր . վէ օ անլէրէ թէքրար վուրուպ,
զընտանա աթըլմալարը իշիւն անլէրի գապիթլէրէ թէսլիմ
էյլէտի :

18. Վէ անլէր մահպէստէ իւշ կիւն գալտըզլարընտա,
անլէրէ՝ նիհօրըն 'իթիգատընտան օլան նիշէ տա՝վա վէքիւ-
լէրի, հաքիմլէր, քեահինլէր վէ մու՝ալլիմլէր կէլտի, վէ
անլէրի կէօրմէք իշիւն մահպէսէ կիրիպ, անլէրէ չօգ քէ-
լամլարա տա՝իր սիւալ էթտիլէր . լաքին անլէր հիշ պիր
ճէվապ վէրմէտիլէր :

19. Վէ Հաքիմ էօնլէրինտէ տուրուպ՝ տէտի . Պու գավ-
մըն սէօլլէրինէ նի՛շիւն ճէվապ վէրմէյօրսընըզ : Պէնիմ սի-
զի աթէշէ աթտըրմադա գուվվէթիմ օլտուղընը պիլմէ՞ղ
մի սինիզ : Վէ անլէրէ՝ սէօլլէմէլէրինի էմր էյլէտի, լա-
քին հիշ պիր ճէվապ վէրմէտիլէր :

20. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր չըգըպ քէնտի եօլա-
րընա կիթտիլէր . վէ էրթէսի կիւն թէքրար կէլտիլէր . վէ
Հաքիմ թէքրար անլէրին եանագլարընա վուրտը : Վէ չօգ-
լար կէլէրէք անլէրէ վուրուպ՝ տէտիլէր . Պիր տահա պու
գավմը հիւքմ էտիպ նիզամըմըզը թահգիր էտէ՞ր մի սինիզ,

վէ էյէր պէօյլէ պէօյիւք գուվվէթինիզ վար իսէ, նի՛չիւն քէնտինիզի գուրթարմայօրսընըզ:

21. Վէ անլէրէ պէօյլէ չօգ չէյլէր սէօյլէյիպ, անլէրէ տիչլէրինի գըճըրտաթառլար. վէ իւզէրլէրինէ թիւքիւրիւպ՝ տէտիլէր. Պիզ հիւքմ օլունտուղըմըզտա նա՛սըլ կէօրիւ. նէճէյիզ:

22. Վէ անլէրէ չօգ չէյլէր, պէլի՝ պէօյլէճէ հէր նէվ չէյլէր սէօյլէտիլէր: Վէ չօգ կիւնլէր անլէրի իսթիհզա էթտիլէր: Վէ աճ գալընլար՝ տէյու անլէրէ թա՛ամ վէրմէտիլէր. վէ սուսըզ գալմալարը իչիւն անլէրէ սու վէրմէտիլէր. վէ իւրեան գալմալարը իչիւն անլէրտէն էսվապլարընը ալտըլար. վէ պէօյլէճէ, գուվվէթլի իփլէր իլէ պաղլը օլաւազ՝ մահպէստէ գալտըլար:

23. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ չօգ կիւնլէր պէօյլէ իզթիւրապ չէքտիքտէն սօնրա, Ամօնայհահ տիյարընըն Պաշ Հաքիմի իլէ անլէրին մու՛ալլիմլէրի վէ տա՛վա վէքիլլէրինտէն նիչէլէր, նիֆայ գավմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օնընճը սէնէսինին օնընճը այընըն օն իքինճի կիւնիւնտէ, Ալմա վէ Ամուլէքին իփլէր իլէ պաղլը օլտուգլարը՝ մահպէսէ կէլտիլէր:

24. Վէ Պաշ Հաքիմ էօնլէրինտէ տուրուպ՝ թէքրար անլէրէ վուրարազ, էյէր Ալլահըն գուվվէթինէ մալիք իսէնիզ քէնտինիզի պու պէնտլէրտէն գուրթարընըզ, վէ րապալըն՝ սէօզլէրինիզէ կէօրէ, պու գավմը հէլաք էտէճէյի. նէ ինանաճաղըզ՝ տէտի:

25. Վէ անլէրին ճիւմլէսի, հաթթա սօն ատէմէ գատար կիտիպ անլէրէ վուրարազ յայնի սէօզլէրի սէօյլէտիլէր. վէ սօն ատէմ անլէրէ սէօյլէտիքտէ, Ալլահըն գուվվէթի Ալմա վէ Ամուլէք իւզէրինէ կէլտի. վէ անլէր գալգըպ այագլարը իւզէրինէ տուրտուլար:

26. Վէ Ալմա՝ Եա՛ րապալ, տահա նէ՞ գէմանատէք պու պէօյիւք իզթիւրապլարը չէքէճէյիզ. Եա՛ րապալ, Քրիստոստա օլան իմանըմըզա կէօրէ պիզէ գուվվէթ վէր, հաթթա գուրթուլուչ գուվվէթինի վէր տէյէրէք՝ նիտա էթտի, վէ պաղլը օլտուգլարը պէնտլէրի գըրտըլար. վէ էհալի պու. նու կէօրտիւքտէ խարապիյէթին իւզէրլէրինէ կէլտիյինտէն գօրգարազ գաչմաղա պաշլատըլար:

27. Վէ անլէրին գօրգուլարը օլ գատար պէօյիւք իտիքի՝ եէրէ վուրուլուպ մահպէսին տըչ գափուսընա եէթիչէմէտիլէր. վէ գէմին գուվվէթլէ սարսըլտը, վէ մահպէսին տիվարլարը իքիյէ եարըլըպ եըգըլտըլար, վէ եէրէ տիւչտիւլէր վէ Ալմայա վէ Ամուլէքէ սիլլէ վուրան Պաշ Հաքիմ, տա՛վա վէքիլլէրի, քեահինլէր վէ մու՛ալլիմլէր անլէրին եըգըլմալը իլէ էօլտիլէր:

28. Վէ Ալմա վէ Ամուլէք զիյան չէքմէյէրէք՝ մահ-
պէստէն տիշարը չըգտըլար, զիրա անլէրին Քրիստոստա օ-
լան իմանլարընա կէօրէ Րապպ անլէրէ գուվվէթ իհսան
էթմիշ իտի: Վէ անլէր տէր հալ մահպէստէն տիշարը չը-
գըպ պէնտլէրինտէն գուրթուլմուշ իտիլէր: Վէ մահպէս-
տանէ եէրէ տէվրիտի, վէ Ալմա վէ Ամուլէքտէն մա'տա
օրատա օլան հէր ճան էօլտիւրիւլտիւ: Վէ անլէր տէր հալ
չէհրէ չըգտըլար:

29. Վէ էհալի պէօյիւք պիր շամաթա իշիթմէլէրիլէ
անըն սէպէպինի պիլմէք իշիւն պէօյիւք գալապալըզլար ի-
լէ գօշարագ կէտիլէր: Վէ Ալմա վէ Ամուլէքին մահպէս-
տէն չըգըպ կէտիլէրինի, վէ անըն տիվարլարընըն եէրէ
տիւլմիւշ օլտուղընը կէօրտիւլէրինտէ, պէօյիւք գօրգու
իլէ վուրուլըպ, Ալմա վէ Ամուլէքին հուզուրընտան գաշ-
տըլար, պէլի՝ պիր քէշինին քէնտի եավրուլարըլէ իքի
արսլանտան գաշտըղը կիպի, Ալմա վէ Ամուլէքին հուզու-
րընտան գաշտըլար:

ՊԱՊ 15

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ալմա վէ Ամուլէքէ չէհրտէն
չըգմալարը էմր օլունտու, վէ անլէր չըգըպ Սայտօմ տի-
յարընա գատար կէտիլէր: Վէ իշթէ Ամմօնյահա տիյարըն-
տան չըգան, վէ Ալմանըն սէօլլէրինէ իման էթտիլէրի
իշիւն, թաշլանմը վէ տիյարտան թարտ էտիլմիշ օլան ճիւմ-
լէ էհալիյի օրատա պուլտուլար:

2. Վէ անլէր քէնտիլէրին գէվճէլէրինէ վէ չօճուգլա-
րընա, հէմ տախի քէնտիլէրինէ վէ գուրթուլուլարընըն
գուվվէթինէ տա'իր վուգու՝ պուլան վագը՝այը անլէրէ նագլ
էթտիլէր:

3. Վէ Զիզրօմ Սայտօմտա հէրարէթլի հիւմմա իլէ
խասթա իտի. պու իսէ՝ քէնտի քէօթիւլիլիլինտէն տօլայը
Փիքրինին չէտիտ իղթիրապլարը սէպէպինտէն օլտու. զիրա
օ Ալմա վէ Ամուլէքին քէնտինին Փըսգը սէպէպինտէն գաթլ
օլունմուշ օլտուգլարընը զանն էթտի: Վէ պու պէօյիւք
կիւնահ, վէ տիկէր չօգ կիւնահլար անըն Փիքրինի ալթ
իւսթ էթտիլէր, չէօյլէքի չիֆասը զայր ի միւմքին օլան
աղըրլարա տիւշտիւ, վէ հէրարէթլի հիւմմա իլէ եանմա-
ղա պաշլատը:

4. Վէ օ Ալմա վէ Ամուլիքին Սայտօմ տիյարընտա օլ-
տուգլարընը իշիթտիյինտէ, եիւրէյի քէսպ ի ճէսարէթ էյ-
լէտի, վէ անլէրին եանընա կէլմէլէրինի արգու էտէրէք՝ տլ
էլ՝ աճէլէ անլէրէ պիր խապէր կէօնտէրտի:

5. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր անըն կէօնտէրտիյի խապէրէ իթա՝աթ էտէրէք, տէր հալ Զիզրօմըն էվինէ կիթտիլէր, վէ անլէր անը հէրարէթլի հիւմմա իլէ աղըր խասթա օլարագ եաթմագտա պուլտուլար. վէ քէնտինին Ֆըսգը սէպէպինտէն Ֆիքրի տախի դայէթ րահաթսըզ իտի. վէ օ անլէրի կէօրտիլիւ կիպի էլինի ուզատըպ՝ քէնտինէ շիֆա վէրմէլէրինի րիհա էյլէտի:

6. Վէ Ալմա անըն էլինի թութարագ անա՝ ինչլաւ օլմագ իշիւն Քրիստոսըն գուվվէթինէ ինանը՞ր մը սըն՝ տէտիյինտէ,

7. Անա՝ էվվէթ սէնին թա՛լիմ էթտիյին սէօզլէրին ճիւմլէսինէ ինանըրըմ՝ տէյու ճէվապ վէրտի:

8. Վէ Ալմա՝ էյէր սէն Քրիստոսըն գուրթուլուշընա ինանըր իսէն, շիֆա պուլա պիլիւսին՝ տէմէսիյէ:

9. Օ՝ էվվէթ, սէնին քէլամընա կէօրէ ինանըրըմ՝ տէտի:

10. Օլ գէման Ալմա Բապպա նիտա էտիպ՝ Եա՝ Բապպ Ալլահըմըզ, պու ատէմէ մէրհամէթ էյլէ, վէ Քրիստոսա օլան իմանընա կէօրէ անա շիֆա վէր՝ տէտի:

11. Վէ Ալմա պու սէօզլէրի սէօյլէտիքտէ, Զիզրօմ ալաղա գալըզպ՝ եիւրիւմէյէ պաշլատը. վէ պու վազը՝ա պիւթիւն էհալիյի պէօյիւք հայրէթտէ պրաղըպ Սայտօմ տիյարընըն հէր թարաֆընտա մա՛լիւմ օլտու:

12. Վէ Ալմա Զիզրօմը Բապպա վաֆթիզ՝ էյլէտի. վէ օլ վազըթտան պաշլայարագ օ էհալիյէ վա՛զ էթմէյէ պաշլատը:

13. Վէ Ալմա Սայտօմ տիյարընտա պիւր քիլիսէ թէշ-քիլ էյլէտի վէ վաֆթիզ օլմաղա արզու էտէն հէր քէսի Բապպա վաֆթիզ էթմէք իւզրէ, տիյարտա քեահինլէր վէ մուա՛լլիմլէր թախսիս էյլէտի:

14. Վէ Սայտօմըն քեաֆֆէ ճիվարընտան ճէմ՝ օլուպ, վաֆթիզ օլունանլար փէք չօգ իտիլէր:

15. Լաքին Ամմօնայհահ տիյարընտա օլան գալմ հալա գալպի սէրթ վէ սէրքէշ գալտըլար, վէ կիւնահլարընտան թէվպէ էթմէյիպ, Ալմա վէ Ամուլէքին գուվվէթինի շէյթանըն գուվվէթի՛ատտ էթտիլէր. զիրա անլէր նիհօրըն իթիգատընտան օլարագ քէնտի կիւնահլարընտան թէվպէ էթմէքիյէ ինանմատըլար:

16. Վէ Ամուլէք քէնտինին Ամմօնայհահտա օլան ալթուռն, կիւմիւշ վէ գըյմէթլի շէյլէրինին քեաֆֆէսինի Ալլահըն քէլամը իշիւն թէրք էթտի. վէ քէնտինին էվլէլէքի տօսթլարը, վէ փէտէրի վէ՝ ագրիպալարը անը րէտտ էթտիլէր:

17. Վէ Ալմա՝ Սայտօմտա օլան քիլիսէյի թէ՛սիս էթ-

տիքտէն, վէ գաւմըն գալալէրինին քիպրինի գըրըպ՝ Ալլա-
հըն 'ինտինտէ քէնտիլէրինի միւթէվազը՝ էթտիքէրինի, վէ
մէզպահ էօնիւնտէ Ալլահա 'իպատէթ էթմէք իչիւն քէնտի
մագտիսլէրինէ ճէմ՝ օլուպ չէյթանտան, էօլիւմտէն վէ խա-
րապիյէթտէն մուհաֆազա օլունմալարը իչիւն տա"իւմա ու-
յանըգ տուրարագ տու'ա էթմէյէ պաշլատըգլարընը կէօր-
տիւքտէն սօնրա, Ամուլէքիպէրապէր ալըպ Զարահէմլա տի-
յարընա կէլտի:

18. Վէ անը քէնտի էվինէ կէթիրիպ, իգթիրապլարըն-
տա անա թէսէլլի էտէրէք, անը Րապպտա գուլվէթէն-
տիրտի:

19. Վէ պէօլէճէ Նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ հաքիմ-
լէր հիւքիւմէթինին օնունճը սէնէսի խիթամ պուլտու:

ՊԱՊ 16

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Զարահէմլա տիյարընտա սէ-
լամէթ պուլունտու, վէ պիր գաչ սէնէ զարֆընտա մուհա-
րէպէ վէ միւնազա'ա օլմատը իսէ տէ, 'Հաքիմլէրին հիւ-
քիւմէթինին օն պիրինճի սէնէսինին իքինճի այընըն պէչին-
ճի կիւնիւնտէ տիյարտա պիր մուհարէպէ սէօգիւ չըգտը:

2. Զիրա իշթէ Լէմանլըլարըն օրտուսը չէօլ թարա-
ֆընտան տիյարըն ճիվարընա կէլիպ, Ամմօնայհա չէհրինի
վէ անտէ պուլունան գաւմը թէլէֆ էթմէյէ պաշլատըլար:

3. Վէ Նիֆայըլար անլէրի տիյարտան գօվմագ իչիւն
միգտարը քիֆայէ 'աաքէր հազըրլամագտան, Լէմանլըլար
Ամմօնայհա չէհրինտէ օլան էհալիյի վէ Նուհըն ճիվարըն-
տա օլանլարըն պա'գըլարընը թէլէֆ էթմիչ իտիլէր, վէ
տիկէրլէրինի պէրրիյէյէ էսիր կէօթիւրմիւչ իտիլէր:

4. Վէ Նիֆայըլար պէրրիյէյէ էսիրիյէ կէօթիւրիւլէն-
լէրի գուրթարմաղա արզու էտէրէք, Նիֆայըլարըն օրտու-
սը իւզէրինէ Զօրամ իսմինտէ պիր ատէմի սէր 'աաքէր թա'-
եին էթտիլէր. վէ անըն Լիհայ վէ Ահա իսմինտէ իքի օղ-
լու վար իտի:

5. Վէ Զօրամ վէ անըն օղուլլարը Ալմանըն՝ քիլիսէ-
նին Պաշ Քեհաչինի օլտուղընը պիլէրէք, վէ անտէ իհամ
Րուհու պուլունտըղընը իչիթմիչ օլարագ անա կիթտիլէր,
վէ Լէմանլըլարըն էսիր ալմըլ օլտուղը քէնտի պիրատէրլէ-
րինի արամագ իչիւն պէրրիյէյէ կիթմէլէրինէ տա"իր Րապ-
պըն Րազի օլուպ օլմատըղընը անըն վասիթասիլէ պիլմէյէ
արզու էթտիլէր:

6. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ալմա պու մատտէյէ տա"իր
Րապպտան սիւ"ալ էյլէտի: Վէ Ալմա 'ավտէթ էտիպ անլէ-

րէ՛ իշթէ Լէմանլըլար ճէնուպ պէրրիյէսինտէ վագը՝ Մանթայ տիյարընըն ճիվարընտան էօթէտէ օլան Սայտօն ըրմաղընը կէչէճէքլէր տիր։ Վէ իշթէ օրատա Սայտօն ըրմաղընըն շարգ թարաֆընտա անլէրէ րասթ կէլէճէքսինիզ։ Վէ րապպ Լէմանլըլարըն էսիր ալմըշ օլտուղը պիրատէրլէրինի օրատա սանա թէսլիմ էտէճէք տիր՝ տէտի։

7. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Զօրամ վէ անըն օղուլլարը, Սայտօն ըրմաղընը կէչէրէք, ճէնուպ պէրրիյէսինտէ վագը՝ Սայտօն ըրմաղընըն շարգ թարաֆընտա օլան Մանթայ ճիվարընըն էօթէսինէ եիւրիւտիւլէր։

8. Վէ անլէր Լէմանլըլարըն օրտուսը իւզէրինէ հիւճում էթտիլէր, վէ Լէմանլըլարը տաղըտըպ պէրրիյէյէ սիւրտիլէր։ Վէ Լէմանլըլարըն էսիր ալմըշ օլտուգլարը պիրատէրլէրինի ալտըլար։ Վէ անլէրտէն հիչ պիր ճան զայ՝ օլմատը։ Վէ անլէր՝ քէնտի թօփրազլարընը թէմէլլիւք էթմէլէրի իչիւն՝ պիրատէրլէրինի կէրի կէթիրտիլէր։ Վէ հաքիմլէրին օն պիրինճի սէնէսի պէօլէ խիթամ պուլտու։

9. Վէ Լէմանլըլար տիյարտան սիւրիւտիլէր, վէ Ամմօնայհանըն գալմը մահվ էտիլտի։ պէլի՝ Ամմօնայհանլըլարըն հէր եաշայան ճանը մահվ էտիլտի, վէ անըն պէօլիւքլիւլիւ սէպէպինտէն Ալլահըն խարապ էթմէյէ մուգթէտիր օլմայաճաղընը իտտի՝ա էթտիլէրի պէօլիւք շէհր տախի խարապ էտիլտի։

10. Իշթէ, պիր կիւնտէ օ խարապ օլունտը, վէ Լէշլէրիքէօփէքլէր վէ պէրրիյէնին եապանի հայվանլարընտան փարէլէնտիլէր։

11. Եինէտէ չօգ կիւնլէրտէն սօնրա անլէրին էօլմիւշ ճէսէտլէրի եէր իւզէրինէ թօփլանըպ ազաճըգ թօփրազ իլէ էօրթիւտիլէր։ Վէ անլէրին թէ՛աֆիւնիւ օլ գատար ֆէնա իտի քի՝ գալմ չօգ սէնէլէր տիյարը թէմէլլիւք էթմէյէ չըգմատըլար։ Վէ անա նիհօրլարըն խարապիյէթի տէնիլտի, զիրա գաթլ օլունանլար նիհօրըն իթիգատընտան իտիլէր։ Վէ անլէրին տիյարը վիրան գալտը։

12. Վէ Լէմանլըլար նիֆայըն գալմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օն տէօրտիւնճիւ սէնէսինէտէք նիֆայլըլար իլէ մուհարէպէ էթմէյէ կէլմէտիլէր։ Վէ նիֆայ գալմը տիյարտա իւշ սէնէ տէվամ իւզրէ սէլամէթէ նա՛իլ օլտու։

13. Վէ Ալմա վէ Ամուլէք կիտիպ գալմա՝ Եէհուտիլէրին յատէթլէրինէ կէօրէ պինա օլունան հէյքէլլէրինտէ, մագտիսլէրինտէ վէ սինաղօղլարընտա վա՛ղ էթտիլէր։

14. Վէ անլէրին քէլամլարընը իշիթմէք իսթէյէն հէր քիմսէյէ՝ Ալլահըն քէլամլարընը՝ րի՛այէթ իխաթր էթմէյէրէք, պէր տէվամ թէպլիղ էթտիլէր։

15. Վէ պէօյլէճէ Ալմա վէ Ամուլէք, վէ խըտմէթ ի-
չիւն ինթիխապ օլունան սա'իր չօգ քիմսէլէր չըգըպ' պիւ-
թիւն տիյարտա քէլամը վա'ղ էյլէտիլէր: Վէ քիլիսէթէչ-
քիլաթը պիւթիւն տիյարտա' նիֆայ գաւմընըն պուլունտը-
ղը հէր թարաֆտա 'ումումի օլտու:

16. Վէ արալարընտա միւսաւաթսըզըզ եօգ իտի. վէ
Բապպ պէն ի ատէմին ֆիքիւրէրինի հազըրլամագ, եախօտ
անըն կէլիչի վագթընտա անլէրին արասընտա թա'լիմ օլու-
նաճագ քէլամընը գապուլ էթմէլէրի իչիւն' գալպլէրինի
հազըրլամագ իւզըն քէնտի Բուհունը պիւթիւն տիյար իւ-
զէրինէ տէօքտիւ,

17. Շէօյլէքի անլէր քէլամա գարչը սէրթլէչմէսին-
լէր, վէ ինանմայարագ խարապիյէթէ կիթմէսինլէր, ամմա
չազըզը իլէ քէլամը գապուլ էտիպ, հագիգի ասմատա աչ-
լանմըլ օլան տալ կիպի' քէնտիլէրին Բապպը Ալլահըն րա-
հաթընա կիրսիլէր:

18. Շիմտի էհալի արասընա կիտէն պու քեահինլէր,
ճիւմլէ եալանլար. հիլէլէր, հասէտլէր, գաւղալար, խը-
յանէթլէր, քիւֆըլէր, խըրսըզըզ, սօյկունճըլըզ, զապպ,
գաթլ, գինա վէ հէր նէվ' չէհվէթէ գարչը վա'ղ էտէրէք,
պու միսիլլիւ չէյլէրին պուլունմամասընը նիտա էթտիլէր:

19. Վէ սէրի'էն կէլէճէք օլան չէյլէր, վէ Ալլահըն Օղ-
լունըն կէլիչի, վէ անըն էլէմ չէքմէսի, էօլիւմիւ վէ էմ-
վաթըն գըյամէթի հագգընտա վա'ղ էթտիլէր:

20. Վէ գաւմտան չօգլար Ալլահըն Օղլունըն կէլէճէյի
եէրէ տա'իր սիւ'ալ էթտիլէր, վէ անլէրէ անըն գըյամէ-
թինտէն սօնրա անլէրէ կէօրիւնէճէյի թա'լիմ օլունտու. վէ
գաւմ պունու պէօյիւք մէսէրրէթ վէ չազըզը իլէ տինլէտի:

21. Վէ չիմտի քիլիսէ պիւթիւն տիյարտա թէ'սիս օ-
լունտու, վէ անլէր չէյթան իւզէրինէ զալիպ կէլտիքտէն
սօնրա, Բապպ քէնտի պէրէքէթլէրինի գաւմ իւզէրինէ
տէօքտիւ: Վէ նիֆայ գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէ-
րին հիւքիւմէթինին օն տէօրտիւճիւ սէնէսի պէօյլէ խիթամ
պուլտու:

Աղահըն ֆերանընըն մուհապպէթի իչիւն հիւֆիւմէք սիւ-
ւեհ ևազգարընը րէս քեհն, վի նիֆայ տիյարնա Լեմանըրարս
վա'ղ քիւնի իչիւն չըգան Մօսայանըն օղուրարը ևազգընս պիւ
նազիյէք տի: Անդէրին Ալմանըն քարիլինէ կ քօրէ օլան իզ-
թիւսպարը վի գուրքուրը:

ՊԱՊ 17

1. Վէ Վագըլ' օլտու քի' Ալմա Կիտիօն տիյարընտան

ճէնուպ թարաֆա Մանթայ տիյարընա կիտէր իքէն, իշթէ պէօյիւք թէ՛ անճիւպինի մուճիպ օլարադ, Զարահէմլա տիյարընա տօղրու եօճուլըդ էտէնլէր Մօսայահըն օղուլարընա թէսատիւֆ էթտի:

2. Շիմտի պու Մօսայահըն օղուլարը մէլէյին Ալմայա իւք տէֆա՝ կէօրիւնտիւլիւ վագըթտա հազըր իտիլէր. պու էճլտէն Ալմա քէնտի պիրատէրլէրինի կէօրմէքլէ գիյատէսիյլէ մէսրուր օլտու, վէ անա տահա գիյատէ մէսէրրէթ վէրէն չէյ պու իտի քի՝ անլէր հալա Բապպտա քէնտինին պիրատէրլէրի իտիլէր. պէլի՝ անլէր հագիգաթըն մա՛լիւ. մաթընտա գիյատէսիյլէ պէօյիւտիւլէր, գիրա անլէր Փէհմտար ատէմլէր իտի. վէ Ալլահըն քէլամընը պիլմէլէրի իչիւն Մուգատտէս Մուհարրէրաթը ղայրէթ իլէ թէֆթիչ էթմիլէր իտի:

3. Լաքին եալընըզ պու տէյիլ, իլլա անլէր քէնտիլէրինի չօգ տու՛այա վէ օրուճա վագֆ էթմիլէր իտի. պու սէպէպտէն փէյղամպէրլիւք Բուհունա վէ ինճամ Բուհունա մալիւք իտիլէր, իմտի թա՛լիմ էթտիքլէրինտէ, Ալլահըն գուվվէթի վէ սէլահիյէթի իլէ թա՛լիմ էթտիլէր:

4. Վէ անլէր Լէմանլըլար արասընտա Ալլահըն քէլամընը օն տէօրթ սէնէ վա՛զ էթմիլ իտիլէր. վէ չօգլարընը հագիգաթըն մա՛լիւմաթընա կէթիրմէյէ մուվաֆֆադ օլմուշ իտիլէր. պէլի՝ անլէրին քէլամլարընըն գուվվէթի վասիթա սիյլէ Ալլահըն իսմինէ նիտա էտիպ, կիւնահլարընը անա իգրար էթմէք իչիւն՝ անըն մէզպահըն էօնիւնէ կէթիրիւտիլէր:

5. Իմտի եօճուլըգլարընտա վուգու՝ պուլան վագը՛ալար պուլնլար տըր: Անլէրին իգթիրապլարը չօգ իտի. անլէր հէմ վիւճիւտճէ հէմ րուհճա չօգ էլէմ չէքտիլէր. վէ աճլըգ, սուսուգլըգ, եօրղուլըգ կիպի մէշագգաթլարա կիրիֆթար օլտուլար. հէմ տախի Բուհտա չօգ չալըշտըլար:

6. Վէ անլէրին եօճուլըգլարը պուլնլար տըր: Անլէր հաքիմլէրին պիրինճի սէնէսինտէ փէտէրլէրի Մօսայահըն իւզէրլէրինէ թէրճիչ էթմէք իսթէտիյի հիւքիւմէթի գաւմըն հիւսն ի րիգասըյլէ րէտտ էթտիքտէն, վէ փէտէրլէրինէ վէտա էթտիքտէն սօնրա, Զարահէմլա տիյարընտան չըգտըլար:

7. Վէ պէրրիյէտէ քէնտիլէրինէ թա՛ամ թէտարիք էտէ պիլմէլէրի իչիւն՝ գըլըճ, մըզրադ, եայ, օգ վէ սափանլարընը պէրապէր ալտըլար:

8. Վէ պէօյլէճէ նիֆայ տիյարընա կիտիպ, Լէմանլըլարա Ալլահըն քէլամընը վա՛զ էթմէք իչիւն՝ ինթիխապ էթմիլ օլտուգլարը պիր գաչ քիլի իլէ պէրրիյէտէ չըգտըլար:

9. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէրրիյէտէ չօգ կիւնէր եօլ-
ճուլըգ էթտիւէր. վէ պիրատէրլէրի օլան Լէմանլըլարա
փէտէրլէրինին ըրվայէթլէրինին եանլը վէ պաթըլ իտիյի-
նի կէօսթէրմէքտէ, վէ անլէրի հագիգաթըն պիլկիսինէ կէ-
թիրմէքտէ Ալլահըն էլինտէ 'ալէթ օլա՝ պիլմէլէրի իչիւն,
քէնտիւէր իլէ կիտիպ իգամէթ էթմէք իւզըէ, Բապպըն
քէնտի Բուհուըն իհսան էթմէսի իչիւն չօգ օրուճ թութ-
տուլար:

10. Վէ Բապպ անլէրի Բուհու իլէ գիյարէթ էլէյիպ, ան-
լէրէ՝ Միւթէսէլլի օլուըղ՝ տէտի. վէ անլէր միւթէսէլլի
օլտուլար:

11. Վէ Բապպ թէքրար, անլէրէ՝ Պիրատէրլէրինիգ Լէ-
մանլըլարա կիտիպ քէլամըմը սապիթ գըլընըգ, եինէ սիգ
պէնտէ էյի էօրնէքլէր կէօսթէրմէք իչիւն տէրտ ու մէշագ-
գաթա թէհամմիւլ էթմէլիսինիգ. վէ չօգ ճանլարըն խէլա-
սը իչիւն պէն սիգի էլիմտէ 'ալէթ եափաճաղըմ՝ տէտի:

12. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօսայահըն օղուլլարընըն, վէ
անլէր իլէ պէրապէր օլանլարըն գալպլէրի՝ Լէմանլըլար ա-
րասընա չըգըպ Ալլահըն քէլամընը անլէրէ պէյան էթմէյէ
ճէսարէթլէնտիլէր:

13. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր Լէմանլըլարըն տիյա-
րընա վասըլ օլտուգտա, պիրի պիրինտէն այրըլտըլար: Վէ
իւզէրլէրինէ ալտըգլարը խըտմէթին պէօյիւք իտիյինի հիսս
էտէրէք, քէնտիլէրին հասատը խիթամընտա թէքրար կէօ-
րիւշէճէքլէրինէ տա՞իր Բապպա կիւվէնտիլէր:

14. Վէ իշ հագիգաթէն պէօյիւք իտի. զիրա անլէր
Բապպըն քէլամընը եապանի, սէրթ վէ ազղըն օլան պիր է-
հալիյէ վա՞գ էթմէքլիյի իւզէրլէրինէ ալմըլար իտի. պէլի՝
նիֆայըլարը էօլտիւրմէք, սօյմագ, վէ ղասպ ու ղարաթ
էթմէքլիյի սէվէն պիր էհալի իտի. վէ անլէրին գալպլէրի
սէրվէթ եա՞նի ալթուըն, կիւմիւշ վէ գըլմէթլի թաշլար
իւզէրինտէ իտի, եինէ տէ անլէր՝ քէնտի էլլէրիյէ չալըշ-
մագլա պու շէյլէրի գազանմագ իսթէմէտիքլէրինտէն, ան-
լէրի գաթլ վէ եաղմա իլէ էլտէ էթմէյէ ճէհտ էթտիլէր:

15. Պէօյլէճէ անլէր թէնպէլ պիր գալմ իտիլէր. վէ
նիշէլէր փութա թափտըլար, վէ փէտէրլէրինին ըրվայէթ-
լէրինտէն տօլայը՝ Ալլահըն լա՞նէթի իւզէրլէրինէ տիւշմիւշ
իտի. եինէ տէ թէվպէ էթմէլէրի շարթը իլէ Բապպըն վա՞տ-
լարը անլէրէ իհսան օլուըտու:

16. Իմտի Մօսայահըն օղուլլարը խէլաս ուսուլընը ան-
լէրէ պիլտիրմէք, վէ միւմքին իսէ անլէրի թէվպէյէ կէ-
թիրմէք, իշինի իւզէրլէրինէ ալմըլար իտի:

17. Պէօյլէճէ եէքտիկէրինտէն այրըլըպ, քէնտիլէրէ
վէրիւմիւշ օլան Ալլահըն քէլամ վէ գուվվէթինէ կէօրէ

հէր պիրի եալընըզ օլարագ, էհալի արասընա կիթտի:

18. Վէ Ամմօն անլէրին պաշը եախօտ գըլաղուզը օլուպ՝ եէքտիկէրլէրինտէն այրըլմազտան, անլէրի մէ՛մուրի-յէթլէրինէ կէօրէ միւպարէքլէտի, վէ Ալլահըն քէլամընը անլէրէ թէպլիղ էյլէտի. վէ պէօյլէճէ օ պու խըտմէթի էթտիքտէն սօնրա, հէր ատէմ լէմանլըլարըն տիյարընա քէնտի եօլունա կիթտի:

19. Վէ Ամմօն՝ լէմանլը օլմագըլըղը գապուլ էթմիշ օլուպ, իսմա՛էլ օղուլլարընա կէօրէ իսմա՛էլ եատ օլունան տիյարա կիթտի:

20. Վէ Ամմօն իսմա՛էլ տիյարընա կիրտիյի կիպի լէմանլըլար էլլէրինէ տիւչէն հէր Նիֆայլըյը պաղլայըպ, փատիչահըն հուգուրընա կէօթիւրմէք՝ տաթլէրինէ կէօրէ, անը ալըպ պաղլատըլար. վէ պէօյլէճէ եա անըն գաթլ օլունմասը, եա էսիր էտիլմէսի, եա մահպէսէ աթըլմասը, եա տիյարտան թարտ էտիլմէսի փատիչահըն իրատէթինէ գալըլ իտի:

21. Վէ պու մագսէտ իլէ Ամմօն իսմա՛էլ տիյարընըն֊փատիչահը հուգուրընա կէօթիւրիւլտիւ: Վէ փատիչահըն իսմի լէմօնայ օլուպ, իսմա՛էլ նէսլինտէն իտի:

22. Վէ փատիչահ Ամմօնա՝ Սէն լէմանլըլար տիյարընտա, եախօտ գալմըմ արասընտա սաքին օլմագ իսթէր մի սին՝ տէյու սիւ՛ալ էյլէտի:

23. Վէ Ամմօն անա՝ էվլէթ պէն պիր միւտտէթ իչիւն՝ պէլքի էօլիւմէտէք սէնին գալմընըն արասընտա սաքին օլմագ իսթէրիմ՝ տէտի:

24. Վէ վագը՝ օլտու քի՛ մէլիք լէմօնայ Ամմօնտան չօղ իսօշնուտ օլտու, վէ անըն պէնտլէրինի չէօղտիւրտիւ. վէ քէնտի գըզլարընտան պիրիսինի զէվճէ օլմագ իւզրէ անա վէրմէք իսթէտի:

25. Լաքին Ամմօն անա՝ խայր, պէն սէնին անճագ խըտմէթքեարըն օլմագ իսթէրիմ՝ տէտի. պունուն իչիւն Ամմօն մէլիք լէմօնայըն խըտմէթքեարը օլտու: Վէ օ լէմանլըլարըն՝ տաթլէրինէ կէօրէ, անըն տիկէր խըտմէթՊէլէրիլէ լէմօնայըն սիւրիւլէրինէ մուգալլէտ օլմաղաթա՛եին օլունտու:

26. Վէ փատիչահըն խըտմէթինտէ պուլունտըգտան իւչ կիւն սօնրա Ամմօն լէմանլը խըտմէթճիլէր իլէ պէրապէր սիւրիւլէրի սուվարմագ իւզրէ Սիպուս տէնիլէն սուլա կիթտիլէր. վէ լէմանլըլարըն ճիւմէսի սիւրիւլէրինի սուվարմագ իչիւն օրայա կիտէրլէր իտի:

27. Իմտի Ամմօն վէ փատիչահըն խըտմէթճիլէրի քէնտի սիւրիւլէրինի պու սուլա սիւրէր իքէն, իշթէ սիւրիւլէրինի սուվարմըլ օլան պիր թագըմ լէմանլըլար եօլտա տու:

րուպ, Ամմօնըն վէ փատիշահըն խըտմէթճիլէրինին սիւրիւ-
լէրինի տաղըթտըլար, վէ հայվանլար հէր թարաֆա գաչ-
տըլար:

28. Վէ փատիշահըն խըտմէթճիլէրի մըրըլտանմաղա
պաշլատը, Շիմտի պու եարամազ ատէմլէր սիւրիւլէրիմի-
զի սիւրտիւքլէրի իչիւն, փատիշահ պիրատէրլէրիմիզի էթ-
տիյի կիպի պիզի տախի գաթլ էտէճէք տիր՝ տէտիլէր: Վէ
անլէր գիյատէսիլէ աղլամաղա պաշլայըպ՝ իչթէ սիւրիւլէ-
րիմիզ հալա տաղըլմըլ տըր՝ տէտիլէր:

29. Վէ անլէր գաթլ օլունմազ գօրգուսը իլէ աղլա-
տըլար: Ֆագաթ Ամմօն պունու կէօրտիւյիւնտէ, գալպի
մէսէրէթ իլէ տօլտու, գիրա օ քէնտի քէնտինէ՝ Պէն պէն-
տէ պուլունան գուվլէթիմի պու գուլտաշլարըմա կէօսթէ-
րէճէյիմ, վէ փատիշահըն սիւրիւլէրինի թօփլամազլա պու
գուլտաշլարըմըն եիւրէքլէրինի գաղանաճաղըմ, վէ անլէրի
սէօզլէրիմէ ինանմաղա ճէլպ էտէճէյիմ՝ տէտի:

30. Վէ պիրատէրլէրի սայտըղը քիմսէլէրին իզթիրա-
պընը կէօրտիւյիւնտէ, Ամմօնըն թէֆէքքիւրիւ պու իտի:

31. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ լաթիֆ սէօզլէր իլէ անլէ-
րի թէսէլի էյլէյիպ՝ տէտի. Պիրատէրլէրիմ, մէսրուր օլու-
նըզ, կէլինիզ՝ սիւրիւլէրիմիզի արայալըմ, անլէրի թօփլա-
յըպ թէքըրար կէրի սու մահալընա կէթիրէլիմ. վէ պէօյլէ-
ճէ փատիշահըն սիւրիւլէրինի գուրթարաճաղըզ, վէ օ պիզի
էօլտիւրմէյէճէք տիր:

32. Վէ անլէր սիւրիւլէրինի արամազ իւզըէ Ամմօնըն
արտընճա կիթտիլէր. վէ 'աճէլէթէն գօշուպ փատիշահըն
սիւրիւլէրինի չէվիրտիլէր, վէ անլէրի թէքըրար սու մահա-
լընա թօփլատըլար:

33. Վէ օլ քիմսէլէր անլէրին սիւրիւլէրինի թէքըրար
տաղըթմազ իչիւն պէքլէտիլէր, լաքին Ամմօն պիրատէրլէ-
րինէ՝ Սիզ սիւրիւլէրին էթրաֆընը իհաթէ էտինիզ քի՝ գաչ-
մասընլար, վէ պէն կիտիպ անլէրի տաղըտան ատէմլէր իլէ
ճէնքլէչէյիմ՝ տէտի:

34. Իմտի Ամմօնըն տէտիյի կիպի եափտըլար, վէ օ Սի-
պուս սուլարը եանընտա օլան ատէմլէր իլէ չէքիմէյէ կիթ-
տի: Վէ չօգ օլտուգլարընտան Ամմօնտան գօրգմատըլար:

35. Զիրա անլէրտէն հէր պիր ատէմ քէյֆինէ կէօրէ՝ անը
էօլտիւրէ պիլիր զանն էթտիլէր: Անլէր Բապպըն Մօսայահա՝
օղուլլարընը անլէրին էլլէրինտէն գուրթարաճաղընա տա՞իր
վէրմիչ օլտուղը վա՞տընը պիլմէտիլէր, նէտէ Բապպ հագգըն-
տա պիր չէյ պիլտիլէր. Իմտի պիրատէրլէրինին խարապիյէթին-
տէ մէսրուր օլտուլար, վէ պու մագսէտ իլէ մէլիյին սիւրիւ-
լէրինի տաղըթմազ իչիւն տուրտուլար:

36. Լաքին Ամմօն չըգըպ սափանը իլէ անլէրէ թաչ-

լար աթմազա պաշլատը, պէլի՝ դայէթ գուվվէթ իլէ ան-
լէրէ թաշլար աթտը. վէ պէօյլէճէ պիր գաչ քիշի էօլտիւր-
տիւ. վէ անլէր անըն գուվվէթինէ թէ՛ աճճիւպ էթտիլէր.
եինէտէ պիրատէրլէրի էօլտիւրիւլտիւյիւ իշիւն խըրսլանտը-
լար, վէ անը էօլտիւրմէյէ գաւլի՛էն նիյէթ էթտիլէր. իմ-
տի թաշլարըյլէ վուրամատըգլարընտան, անը թօփուզ տէյ-
նէքլէր իլէ էօլտիւրմէյէ չըգտըլար:

37. Լաքին Ամմօն քէնտինի վուրմագ իշիւն թօփուզ
տէյնէյինի գալտըրան հէր ատէմին գօլունը գըլըճըյլէ տիւ-
շիւրտիւ. վէ անլէր շաշըրըպ անըն էօնիւնտէն Ֆիրար էթ-
մէյէ պաշլատըլար. վէ անլէր ազ տէյիլ իտիլէր իսէտէ, եի-
նէ Ամմօն գօլընըն գուվվէթիլլէ անլէրի գաչըրտը:

38. Շիմտի սափան իլէ անլէրտէն ալթը քիշի էօլտիւ-
րիւլտիւ, լաքին օ գըլըճ իլէ գըլազուզլարընտան մա՛տա
քիմսէյի էօլտիւրմէտի. վէ օ քէնտինէ գարչը գօլընը գալ-
տըրան հէր քիմսէնին գօլընը քէստի, վէ անլէր ազ տէյիլ
իտիլէր:

39. Վէ օ անլէրի ուզաղա սիւրտիւլիւնտէ կէրի տէօն-
տիւ, վէ սիւրիւլէրինի սուվարըպ փատիշահըն եայլասընա
'աւփտէթ էթտիլէր. պատէհու անլէր Ամմօնը էօլտիւրմէյէ
գաստ էտէն քիմսէլէրին՝ անըն գըլըճըյլէ քէսիլմիշ օլան
գօլլարընը պէրապէր ալարագ, փատիշահըն հուզուրընա կիթ-
տիլէր. վէ պուսլարը՝ իճրա էթտիքլէրի շէյլէրէ շէհատէթ
օլմագ իւզըրէ, փատիշահըն հուզուրընա կէօթիւրտիւլէր:

ՊԱՊ 18

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Լէմօնայ պու մատտէ-
յէ տա՛իր կէօրտիւքլէրի շէյլէր հագգընտա տուրուպ շէ-
հատէթ էթմէլէրինի գուլլարընա էմր էյլէտի:

2. Վէ անլէրին ճիւմլէսի կէօրտիւքլէրի շէյլէր հագ-
գընտա շէհատէթ էթտիքլէրինտէ, վէ Ամմօնըն քէնտի սիւ-
րիւլէրինի մուհաֆագա էթմէքտէ կէօսթէրտիյի սատագա-
թընը, վէ անը էօլտիւրմէյէ ճէհտ էտէնլէրէ գարչը պէօ-
յիւք գուվվէթլէ տուրտըղընը անլատըգտա, զիյատէսիլլէ
թէ՛ աճճիւպ էթտի, Հագիգաթէն պու զաթ ատէմտէն գի-
յատէ տիր: Իշթէ պու գաւմըն գաթլլէրի սէպէպինտէն
իւզէրլէրինէ պու գատար պէօյիւք ճէզա կէօնտէրէն Պէօ-
յիւք Բուհ պու տէյիլ՝ մի տիր՝ տէտի:

3. Վէ անլէր փատիշահա ճէվապ վէրիպ՝ տէտիլէր.
Պունուն Պէօյիւք Բուհ, եախօտ պիր ատէմ օլուպ օլմատը-
ղընը պիւմէյիզ, լաքին պունու պիւրիիզ քի՝ փատիշահըն

տիւշմէնէրի անը գաթլ էտէմէզ. վէ օ պիզիմ իլէ պէրապէր օլտուգճա՝ անըն թէճրիւպէքեարլըզը վէ գուվվէթի սէպէպինտէն փատիչաչըն սիւրիւլէրի տաղըտըլամագլար. իմտի անըն փատիչաչըն տօսթու օլտուղընը պիլիրիզ: Վէ չիմտի, էյ՝ մէլիք, պիր ատէմին պու գատար գուվվէթէ մալիք օլտուղընա ինանմայօրըզ, չիւնքի գաթլ օլունամագ օլտուղընը պիլիրիզ:

4. Իմտի փատիչաչ պու սէօղլէրի իշիթտիյինտէ, անլէրէ՝ Շիմտի պու Պէօյիւք Րուհ օլտուղընը պիլիրիմ, վէ պէն պիրատէրլէրինիզի գաթլ էթտիյիմ միսիլլու սիզի տախի գաթլ էթմէյիմ՝ տէյու օ հայաթընըզը մուհաֆազա էթմէք իչիւն էնտի: Իմտի փէտէրլէրիմիզ հագգընտա սէօյլէտիքլէրի Պէօյիւք Րուհ պու տըր:

5. Շիմտի Լէմօնայըն՝ Պէօյիւք Րուհ վար օլտուղը հագգընտա փէտէրի թարաֆընտան գապուլ էթտիյի ըիվայէթ պու իտի. վէ հէր նէ գատար Լէմանլըլար Պէօյիւք Րուհա ինանտըլար իսէտէ, եինէ էթտիքլէրի հէր շէյին տօղըու օլտուղընը զանն էթտիլէր. Եինէտէ Լէմօնայ քէնտի գուլլարընը էօլտիւրմէքլէ խաթա իշլէմիշ օլտուղընտան զիյատէսիյլէ գօրգմաղա պաշլատը:

6. Զիրա օ անլէրին պիրատէրլէրինին քէնտինին սիւրիւլէրինի սու մահալընտան տաղըթմըլ օլտուգլարը իչիւն անլէրտէն նիշէլէրինի էօլտիւրմիւշ իտի. վէ պէօյլէճէ անլէր քէնտինին սիւրիւլէրինին տաղըտըլմըլ օլտուղը իչիւն էօլտիւրիւլտիւլէր:

7. Իմտի տաղըտըլմըլ օլան հայվանլարըն պա՝գըսընը քէնտի եէրլէրինէ սիւրմէք իչիւն Սիպուս սուլարը եանընտա տուրուպ, էհալինին սիւրիւլէրինի տաղըթմագ Լէմանլըլարըն՝ ատէթի իտի: Պէօյլէճէ պիր պիրինի եաղմա էտէրլէր իտի:

8. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք Լէմօնայ քէնտի գուլլարընա՝ Պէօյլէ պէօյիւք գուվվէթէ մալիք օլան քիմսէ նէրէտէ՞ տիր՝ տէյու սիւ՝ալ էյլէտի:

9. Վէ անլէր անա՝ իշթէ սէնին աթլարընա եէմ վէրիյօր՝ տէտիլէր: Շիմտի մէլիք խըտմէթճիլէրինէ սիւրիւլէրինի սուվարմագտան էվվէլ՝ աթլար վէ՝ արապալարընը հագըրլայըպ, քէնտինի նիֆայ տիյարընա կէօթիւրմէլէրինի էմր էյլէմիշ իտի. զիրա պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ մէլիք օլան Լէմօնայըն փէտէրի նիֆայ տիյարընտա պէօյիւք պիր զիյաֆէթ թէրթիպ էյլէմիշ իտի:

10. Իմտի մէլիք Լէմօնայ՝ Ամմօնըն քէնտինին աթ վէ՝ արապալարընը հագըրլամագտա իտիյինի իշիթմէքլէ, Ամմօնըն սատագաթը իչիւն տահա զիյատէ հայրէթտէ գալտը, վէ օ՝ հագիգաթէն ճիւմլէ գուլլարըմ արասընտա պէօյլէ

սասորդ պիր ատէմ պուլունմատը, զիրա օ ճիւմլէ Էմրլէ-րիմի իճրա Էթմէյի տէր խաթըր Էտէր՝ տէտի:

11. Վէ շիմտի հազիգաթէն պիլիւրիմ քի Պէօյիւք Բուհ պու տըր. վէ Եանըմա կէլմէսինի արզու Էտէրիմ, լաքին անը չաղըրմաղա ճէսարէթ Էթմէմ՝ տէտի:

12. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ամմօն մէլիք վէ անըն խըտ-մէթճիլէրի իչիւն՝ աթլար վէ արապալարը հազըրլատըգ-տա, փատիչանըն հուզուրընա կիրտի, վէ անըն Եիւզիւնիւ թէպտիլ օլմուշ կէօրտիւ:

13. Իմտի անըն հուզուրընտան չէքիլմէքտէ իքէն, մէ-լիյին գուլլարընտան պիրի անա՝ Բապպանահ, տէտի. վէ ա-նըն թա՛պիրի գուլվիլթլի Եախօտ պէօյիւք փատիչահ տէ-մէք տիր. զիրա անլէր փատիչահլարըն գուլվիլթլի իտիք-լէրինի զանն Էտէրլէր իտի, պու սէպէպտէն անա՝ Բապպա-նահ, մէլիք սէնին գալմանը իսթէր՝ տէտի:

14. Իմտի Ամմօն փատիչահա տէօնիւպ՝ էյ՝ մէլիք, սէնին իչիւն նէ՞ Եափմամը Էմր պուլուրուրսըն՝ տէտի: Վէ մէլիք անլէրին հիսապընա կէօրէ պիր սա՛աթ զարֆընտա անա ճէվապ վէրմէտի. զիրա նէ տէյէճէյինի պիլմէտի:

15. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ամմօն թէքրար անա՝ Պէն-տէն նէ՞ իսթէյօրսըն՝ տէտի. լաքին մէլիք անա ճէվապ վէր-մէտի:

16. Վէ Ամմօն Ալլահըն Բուհու իլէ մէմլու օլարագ՝ փա-տիչահըն Ֆիքրինի անլատը: Վէ օ անա՝ Սէնին խըտմէթ-ճիլէրինի վէ սիւրիւլէրինի մուհաֆազա Էտիպ, սափան վէ գըլըճ իլէ անլէրին պիրատէրլէրինտէն Ետի քիշի գաթլ Էթտիյիմի, վէ խըտմէթճիլէրինի վէ սիւրիւլէրինի մուհա-ֆազա Էթմէք իչիւն տիկէրլէրին գօլլարընը քէստիյիմի իշիթտիյին սէպէպտէ՞ն մի հայրէթտէ գալըյօրսըն՝ տէտի:

17. Սանա տէրիմ, պու տէրէճէ թէ՛աճճիւպիւնիւն սէ-պէպի նէ՞ տիր. իշթէ պէն անճագ պիր ատէմ իմ, վէ պէն սէնին գուլըն իմ, իմտի թալէպ Էտէճէյին տօղրու օլան հէր շէյի իճրա Էտէճէյիմ՝ տէտի:

18. Շիմտի մէլիք Լէմօնայ պու սէօզլէրի իշիթտիք-տէ՛ թէքրար թէ՛աճճիւպ Էթտի, լաքին պու ճիւմլէ իլէ աղզընը աշտը, վէ անա՝ Սէն քիմսի՞ն, սէն հէր շէյի պիլէն շօլ Պէօյիւք Բուհ մը սըն, տէմէսիլէ,

19. Ամմօն անա՝ Պէն տէյիլ իմ՝ տէտի:

20. Վէ մէլիք՝ Պէնիմ գալպիմին Էֆքեարընը նէտէ՞ն պիլիյօրսըն, ճէսարէթ իլէ սէօյլէ, վէ պու շէյլէր հագգըն-տա պանա խապէր վէր. վէ սիւրիւլէրիմի տաղըտան պի-րատէրլէրիմին գօլլարընը նէ գուլվիլթլիլէ քէսիպ, տիկէր-լէրինի Էօլտիւրտիւլիւնիւ պանա նագլ էյլէ:

21. Վէ շիմտի էյէր պու շէյլէրի խապէր վէրիւր իսէն,

իսթէտիյին հէր շէյի սանա վէրիւրիմ . վէ իճապ ը հալտէ 'առքէրիմ իլէ սէնի մուհաֆաղա էտէճէյիմ . լաքին սէնին՝ անլէրին ճիւմլէսինտէն գուվվէթլի օլտուղընը պիլիւրիմ , երինէտէ պէնտէն թալէպ էտէճէյին հէր շէյի սանա իհսան էտէճէյիմ՝ տէտի :

22. Իմտի Ամմօն 'ազիլ վէ սատէտիլ օլարադ , լէմօնայա՝ Պու շէյլէրի նէ գուվվէթ իլէ էթմիշ օլտուղըմը աանա տէր իսէմ , սէօզլէրիմի տինլէ՞ր մի սին : Վէ իսթէտիյիմ շէյ պու տըր՝ տէտի :

23. Վէ մէլիք անա ճէվապ վէրիպ՝ տէտի , էվվէթ , սէնին ճիւմլէ քէլամլարընա ինանաճաղըմ , վէ պէօյլէճէ քէնտի սէօզլիլէ թութուլաը :

24. Վէ Ամմօն ճէսարէթ իլէ անա սէօյլէմէյէ պաշլալըպ՝

25. Պիր Ալլահ վար օլտուղընա ինանը՞ր մը սըն տէմէսիլլէ , օ անա՝ Պուներն նէ տէմէք իտիյինի պիլմէմ՝ տէտի :

26. Օլ գէման Ամմօն՝ Պէօյիւք Րուհ վար օլտուղընա ինանը՞ր մը սըն՝ տէտիյինտէ ,

27. Անա՝ էվվէթ՝ տէտի :

28. Վէ Ամմօն անա՝ Ալլահ օ տըր՝ տէտի : Վէ Ամմօն թէքրար անա՝ Պու Պէօյիւք Րուհ օլան Ալլահըն սէմատա վէ գէմինտէ օլան ճիւմլէ շէյլէրի եարաթտըղընա ինանը՞ր մը սըն՝ տէտի :

29. Վէ մէլիք՝ էվվէթ , գէմինտէ օլան քեաֆֆէ ի շէյլէրի եարաթտըղընը պիլիւրիմ . լաքին սէմավաթ հազզընտա պիլմէմ՝ տէտի :

30. Վէ Ամմօն անա՝ Սէմավաթ Ալլահըն վէ անըն մէլա՞իքինին սաքին օլտուղը եէր տիր՝ տէտի :

31. Վէ մէլիք լէմօնայ՝ Պու գէմինտէն եօզարը՞ մը՝ աէտի :

32. Վէ Ամմօն էվվէթ , վէ օ քեաֆֆէ ի պէն իատէմէ եօզարըտան նազար էտէր , վէ օ գալպին հէր Ֆիքը վէ նիյէթինի պիլիւր . գիրա անլէր իպթիտատէն անըն էլիլլէ եարատըլտըլար՝ տէտի :

33. Վէ մէլիք լէմօնայ՝ Սէօյլէտիյին հէր սէօզլիլէ ինանըրըմ : Սէն Ալլահտա՞ն մը իրսալ օլունտըն՝ տէտի :

34. Ամմօն անա՝ Պէն պիր ատէմ իմ . վէ ինսան իպթիտատէ Ալլահըն սուրէթինտէ եարատըլտը . վէ պէն անըն Մուգատտէն Րուհուլ թարաֆընտան պու գավմա պու շէյլէրի թա՛լիմ էթմէք իջիւն տա՝ վէթ օլունտըմ քի՞ անլէր՝ ատիլ վէ հազգ օլան մա՛լիւմաթա կէթիրիլլէլէր :

35. Վէ օլ Րուհուլ պիր գըսմը պէնտէ սաքին օլուր , վէ օ պէնիմ Ալլահա օլան իման վէ արզոււմա կէօրէ պանա՞ իլմ վէ գուվվէթ վէրիւր :

36. Վէ Ամմօն պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, տիւնեանըն խըլգաթընտան, վէ Ատէմին եարատըմասընտան պաշլայարագ՝ Ատէմին տիւշմէսինէ տա՞իր հէր շէյի անա սէօյլէտի. վէ անա թէվարիխէ, վէ փէտէրի Լիհայըն Եէրուշալիմտէն չըգտըղընտան պէրու հալը հազըրատէք, մուգատտէս փէյղամպէրլէրին սէօյլէտիյի Մուգատտէս Մուհարէրաթ հագգընտա գիքը էտիպ իզահ էյլէտի:

37. Վէ օ անլէրէ, ե՛անի մէլիք վէ անըն գուլարընա՝ անլէրին փէտէրլէրինին պէրրիյէտէ օլան եօլնուլըգլարընըն ճիւմլէսինի, վէ անլէրին տէրտ, 'աճլըգ վէ սուսըղըղընը, վէ սէֆէրլէրինին քեաֆֆէսինի վէ ղայրիհիւմիւ նագլ էյլէտի:

38. Վէ անլէրէ Լէման վէ Լէմուէլ վէ Իսմա'էլին օղուլարընըն ֆէսատընա տա՞իր գիքը էյլէտի, պէլի՛ անլէրին ֆէսատլարընըն ճիւմլէսինի անլէրէ նագլ էյլէտի. վէ օ Լիհայըն Եէրուշալիմի թէրք էթտիյինտէն սօնրա պու վագթա տէյին օլան ճիւմլէ թէվարիխ վէ Մուգատտէս Մուհարէրաթը թա՛րիֆ էյլէտի:

39. Լաքին եալընըգ պու տէյիլ, իլա տիւնեանըն թէ՛ սիսինտէն պէրու հազըրլանան խէլաս ուսուլընը անա թա՛րիֆ էյլէտի. վէ հէմ տախի Քրիստոսըն կէլիշինէ, վէ Բապպըն ճիւմլէ իշլէրինէ տա՞իր՝ անլէրէ պիլտիրտի:

40. Վէ վագը՝ օլտու քի՛ ճիւմլէ պու սէօզլէրի պէյան էտիպ, անլէրի մէլիյէ իզահ էթտիքտէն սօնրա՝ մէլիք անըն ճիւմլէ սէօզլէրինէ ինանտը:

41. Վէ օ Բապպա նիտա էթմէյէ պաշլայըպ՝ տէտի. Եա՛ Բապպ, պանա մէրհամէթ էյլէ, վէ նիֆայըն գալմը իւղէրինտէ օլան 'ինայէթինին քէսրէթինէ կէօրէ պանա վէ գալմըմա լութֆ ու 'ինայէթ իհսան էյլէ:

42. Վէ շիմտի մէլիք պունու սէօյլէտիյինտէ, էօլիւ կիպի եէրէ տիւշտիւ:

43. Վէ վագը՝ օլտու քի՛ խըտմէթճիլէրի անը ալըպ, քէնտի գէվճէսինէ կէօթիւրտիւլէր, վէ անը եաթագ իւղէրինէ գօտուլար. վէ իքի կիւն վէ իքի կէճէ էօլիւ կիպի եաթտը, վէ անըն գէվճէսի վէ օղուլարը վէ գըղլարը, վէֆաթ էթմիշ տիր զաննըյլէ Լէմանլըլարըն՝ 'ատէթինէ կէօրէ անըն հագգընտա ղիյատէսիյլէ ֆիղան ու ֆէրեատ էյլէտիլէր:

ՊԱՊ 19

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՛ իքի կիւն վէ իքի կէճէտէն սօնրա, անլէր անըն ճէսէտինի ալըպ, անը էօլիւլէրին տէֆնի իշիւն հազըրլանան գապրա գօմագտա իտիլէր:

2. Վէ մէլիքէ Ամմօնըն շէօհրէթինի իշիթմիշ օլարագ , անա խապէր կէօնտէրիպ եանընա կէլմէսինի իսթէտի :

3. Վէ Ամմօն քէնտինէ էմր օլունտուղը կիպի կէլիպ մէլիքէնին եանընա կիթտի . վէ անըն նէ թալէպ էթտիյի-նի պիլմէք իսթէտի :

4. Վէ մէլիքէ անա՝ Զէվճիմին գուլլարը՝ սէնին Ալլա-հըն պիր մուգատտէս փէյղամպէրի օլտուղընը , վէ անըն իսմինտէ պէօյիւք իշէր իճրա էթմէք գուվվէթինէ մալիք օլտուղընը պանա պիտիրտիլէր :

5. Իմտի պէօյլէ իսէ , սէնին զէվճիմ եանընա կիտիպ , անը կէօրմէքլյինի իսթէրիմ . զիրա օ իքի կիւն վէ իքի կէճէ միւտտէթինտէ եաթաղընտա գալմը տըր . վէ պա՝-զըսը օ վէֆաթ էթմէմիշ տիր , տիկէրլէրի իսէ վէֆաթ էթ-միշ տիր վէ թէ՛աֆֆիւն էտիյօր , վէ գապրա գօնուլմասը իճապ էտէր՝ տէյօրլար , լաքին պէնճէ թէ՛աֆֆիւն էթմէգ :

6. Շիմտի Ամմօնըն արզուէ էթտիյի շէյ պու իտի . զի-րա օ՝ մէլիք Լէմօնայըն Ալլահըն գուվվէթի ալթընտա ի-տիյինի , վէ իմանսըզլըղըն գօյու փէրտէսինին՝ անըն ֆիք-րինտէն տէֆ՝ օլունմուշ իտիյինի , վէ անըն ֆիքրինի թէն-վիր էտէն նուր Ալլահըն ճէլալընըն նուրը , հաթթա անըն լութֆընըն 'աճա'իպ նուրը իտիյինի անլատը . պէլի՝ պու նուր անըն ճանընա օլ գատար մէսէրրէթ վէրմիշ իտի քի՝ գուլմէթին տիւմանը տէֆ՝ օլունուպ , ճանը էպէտի հայա-թըն նուրը իլէ թէնվիր օլունտու : Պու նուր անըն թապի՛ի ճէսէտինէ ղալիպ կէլմիշ իտիյինի վէ Ալլահտան կէօթիւրիւլ-տիւյինի պիլտի :

7. Իմտի մէլիքէնին արզուսը թամմ քէնտինին արզու էթտիյի շէյ իտի : Պու սէպէպտէն մէլիքէնին արզուսընա կէօրէ՝ օ մէլիյի կէօրմէյէ կիթտի . վէ մէլիյի կէօրտիւյիւն-տէ անըն վէֆաթ էթմէմիշ իտիյինի պիլտի :

8. Վէ մէլիքէյէ՝ Վէֆաթ էթմէմիշ տիր , իլլա Ալլահ-տա ույույօր , վէ եարըն գալգաճագ տըր . պու էճլտէն անը տէֆն էթմէյինիդ՝ տէտի :

9. Վէ Ամմօն անա՝ Պանա ինանը՞ր մը սըն տէմէսիլլէ , օ անա՝ Սէնին վէ գուլլարըմըզըն սէօզլէրինտէն մա՛տա տիկէր շէհատէթիմ եօգ տըր , եինէ տէ սէնին սէօզլէրինէ կէօրէ իճրա օլունաճաղընա ինանըրըմ՝ տէտի :

10. Վէ Ամմօն անա՝ Սէն ղայէթ պէօյիւք իմանըն սէ-պէպինտէն միւպարէքսին , էյ գատըն , սանա տէրիմ քի պիւ-թիւն Նիֆայ գալմը տրասընտա պէօյլէ պէօյիւք իման եօգ տըր՝ տէտի :

11. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ գարը օլ վագըթտան թա Ամմօ-նըն անըն գալգաճաղընը պէյան էյլէտիյի եարընքի կիւնէ-տէք՝ զէվճինին եաթաղը եանընտա պէքլէտի :

12. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ Ամմօնըն սէօզիւնէ կէօրէ գալգտը. վէ գալգտըղընտա էլիինի գարըյա տօղըռ ուզատըպ՝ Ալլահըն իսմի միւպարէք օլտու, վէ սէն միւպարէք սին. զիրա հայաթըն հագգը իչիւն՝ իշթէ խէլադեհարըմը կէօրտիւմ. վէ օ կէլիպ պիր գարըտան տօղաճագ, վէ քէնտի իսմինէ իման էտէն հէր ատէմի գուրթարաճագ տըր՝ տէտի:

13. Շիմտի օ պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, անըն գալպի թէքրար մէսէրրէթէ դարգ օլուպ պայըլտը. վէ մէլիքէ տախի րուհ իլէ մաղլուպ օլարագ պայըլտը:

14. Շիմտի Ամմօն Նիֆայըլար, եախօտ Ալլահըն պիւթիւն գալմը արասընտա քէնտիլէրին Ֆըսգ ու թիվայէթլէրինտէն տօլայը փէք չօգ մաթէմէ սէպէպ օլան քէնտի պիրատէրլէրի Լէմանըլար իւզէրինէ՝ քէնտինին տու՝ ալարընա կէօրէ Բապպըն րուհուըն տէօքիւլմիւլ օլտուղընը կէօրէրէք, տիզ չէօքիւպ ճանընը տէօքտիւ, վէ քէնտի պիրատէրլէրինէ իճրա էթտիյի խըտմէթ իչիւն Ալլահա թէչէքքիւր արգ էթմէյէ պաշլատը. վէ քէնտիսի տախի մէսէրրէթտէ դարգ օլտու. վէ պէօյլէճէ իւչիւ տախի եէրէ գափանտըլար:

15. Շիմտի փատիշահըն խըտմէթճիլէրի անլէրին եէրէ տիւլմիւլ օլտուղընը կէօրտիւքտէ, անլէր տախի Ալլահա Նիտա էթմէյէ պաշլատըլար, չիւնքի Բապպըն գօրգուսը անլէրին իւզէրինէ տախի կէլմիլ իտի. զիրա փատիշահըն էօնիւնտէ տուրմուլ օլուպ, Ամմօնըն պէօյիւք գուլվէթիւնէ տա՝ իր անա չէհատէթ էթմիլ օլան քիմսէլէր պուընլար իտի:

16. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէրին ճիւմլէսի քէնտի գուլվէթլէրիլէ Բապպըն իսմինէ Նիտա էթտիլէր. վէ Ապիլ իսմինտէ պիր Լէմանըլ գարըտան մա՝ տա ճիւմլէսի եէրէ տիւլտիւլէր. վէ պու գարը քէնտի փտէրինին 'աճա՝ իպ ըույասը սէպէպինտէն՝ չօգ սէնէլէր էվլէլ Բապպա տէօնմիւլ իտի. վէ օ պու մինվալ իւզրէ Բապպա տէօնմիւլ իտիյինի քիմսէյէ սէօյլէմէմիլ իտի:

17. Իմտի գարը՝ Լէմօնայըն խըտմէթճիլէրինին ճիւմլէսիւնին եէրէ տիւլմիւլ օլտուգլարընը, վէ քէնտի գատընը մէլիքէնին վէ Ամմօնըն եէրէ սէրիլմիլ օլտուգլարընը կէօրտիւքտէ, պու Ալլահըն գուլվէթի օլտուղընը պիլտի, վէ պու հալտէ օլտուգլարընը կէօրմէսի վէ գալմա պու վագը՝ այը պիլտիրմէսի, գալմըն Ալլահըն գուլվէթիւնէ ինանմալարընա սէպէպ օլաճաղընը զանն էտէրէք՝ էվտէն էվէ գօշուպ պոգ վուգուլաթը իլան էթտի:

18. Վէ անլէր մէլիյին էվինէ ճէմ օլմաղա պաշլատըլար: Վէ պէօյիւք պիր ճէմա՝ աթ կէլիպ, փատիշահըն վէ

մէլիքէնին վէ անլէրին խըտմէթճիլէրինին եէրէ սէրիւմիշ օլտուգլարընը, վէ օլիւլէր կիպի եաթտըգլարընը կէօրտիւքտէ, հայրէթտէ գալտըլար. վէ անլէր Ամմօնը տախի կէօրտիւլէր, վէ անըն Նիֆայլը իտիյինի անլատըլար:

19. Վէ հէալի արալարընտա մըրըլտանմաղա պաշլատը. վէ պա'գըսը պու պէօյիւք պէլա իւզէրինէ, եախօտ փատիշահըն խանէսի իւզէրինէ՝ անըն պիր Նիֆայլընըն տիյարտա գալմասընա միւսա'ատէ էթտիյի իշիւն կէլտի:

20. Տիկէրլէր իսէ անլէրի թա'գիր էտիպ՝ Մէլիք պու պէլայը՝ քէնտինին Սիպուս սուլարը եանընտա սիւրիւլէրի տաղըտըլմըլ օլան խըտմէթճիլէրինի օլտիւրտիւլիւ իշիւն իւզէրինէ կէթիրտի՝ տէտիլէր:

21. Վէ հէմ տախի Սիպուս սուլարը եանընտա տուրան վէ փատիշահըն սիւրիւլէրինի տաղըստան ատէմլէր անլէրի թա'գիր էթտիլէր. գիրա անլէր՝ փատիշահըն սիւրիւլէրինի մուհաֆազա էտէր իքէն, Սիպուս սուլարը եանընտա գաթլ էթմիշ օլտուղը պիրատէրլէրի սէպէպինտէն, Ամմօնա տարղըն իտիլէր:

22. Շիմտի անլէրտէն՝ Ամմօնըն գըլըճըյլէ պիրատէրի վուրուլմուշ օլան պիր քիմսէ Ամմօնա փիւր դազապ օլարագ՝ գըլըճընը չէքտի, վէ Ամմօնը վուրմաղա եիւրիւտիւ, վէ օ անը վուրմագ իշիւն գըլըճընը չէքտիյինտէ, էօլիւ տիւշտիւ:

23. Իմտի պիզ Ամմօնըն էօլտիւրիւլէմէզ իտիյինի կէօրիւյօրըզ. գիրա Բապպ անըն փէտէրի Մօսայահա՝ Պէն տնը էսիրկէյէճէյիմ վէ սէնին իմանընա կէօրէ անը հըֆզ էտէճէյիմ՝ տէմիշ իտի. պու սէպէպտէն Մօսայահ անը Բապպա էմանէթ էյլէտի:

24. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ ճէմա'աթ՝ Ամմօնը էօլտիւրմէք իշիւն գըլըճընը գալտըրան ատէմին էօլտիւլիւնիւ կէօրտիւքլէրինտէ, անլէրին ճիւմլէսի իւզէրինէ տէհէթ կէլտի, վէ անա վէ եէրէ տիւշէնլէրին հիշ պիրինէ էլլէրինի ուզատըպ տօգուենմաղա ճէսարէթ էթմէտիլէր. վէ անլէր թէքրար արալարընտա պու պէօյիւք գուվլէթին սէպէպի, եախօտ ճիւմլէ պու շէյլէրին մա'նասը նէ օլտուղընա տա'իր թէ'աճճիւպ էթմէյէ պաշլատըլար:

25. Վէ արալարընտա նիշէլէր՝ Ամմօնըն Պէօյիւք Բուհ իտիյինի, տիկէրլէր իսէ՝ անըն Պէօյիւք Բուհ թարաֆընտան կէօնտէրիտիյինի սէօյլէտիլէր:

26. Սա'իր քիմսէլէր իսէ՝ ճիւմլէսինի թա'գիր էյլէյիպ տէտիլէր՝ Օ Նիֆայլըլարըն պիզէ էգիյէթ վէրմէք իշիւն կէօնտէրտիքլէրի հիյպէթլի պիր գաթ տըր:

27. Վէ պա'գըլարը՝ Ամմօն պիզիմ կիւնահլարըմըզ սէպէպինտէն պիզէ սըգընթը վէրմէք իշիւն Պէօյիւք Բուհ

Թարափընտան կէօնտէրիմիշ տիր՝ տէտիւէր. վէ Պէօյիւք Րուհ տա՛իմա նիֆայլըլարա եարտըմ էթմիշ իտիյինի, վէ անլէրի պիգիմ էլլէրիմիգտէն գուրթարմըշ օլտուղընը սէօյլէտիւէր. վէ պիրատէրլէրիմիգ օլան Լէմանլըլարտան օլ գատար չօգ թէլէՖ էտէն պու Պէօյիւք Րուհ իտիյինի՝ տէտիւէր:

28. Վէ պէօյլէճէ արալարընտա օլան միւճատէլէ գիյատէսիյլէ շէտիտ օլմաղա պաշլատը: Վէ անլէր պէօյլէ միւճատէլէ էտէր իքէն ճէմա՛աթը ճէմ էտէն գարը կէլտի՝ վէ ճէմա՛աթ արասընտա օլան միւճատէլէյի կէօրտիւքտէ գիյատէսիյլէ մաճղուճ օլուպ աղլատը:

29. Վէ վագը՝ օլտու քի գարը չըգըպ՝ Պէլքի պէն մէլիքէյի եէրտէն գալտըրա պիլիրիմ՝ տէյու տիւշիւնէրէքանըն էլինտէն թութտը. վէ օ էլինի թութտըղը կիպի, մէլիքէ գալգըպ այագ իւգէրինտէ տուրտու, վէ եիւքսէք սէտա իլէ նիտա էտիպ՝ տէտի. Եա՛ պէնի հիյպէթլի ճէհէնէմտէն գուրթարան միւպարէք Յիսուս: Եա՛ միւպարէք Ալլահ պու գալմա մէրհամէթ էլլէ:

30. Վէ օ պուճու սէօյլէտիյինտէ, շաղլըգլէ մէմլու օլարագ, էլլէրինի պիրիպիրինէ պաղլատը, վէ անլաշըմայան չօգ սէօզլէր սէօյլէտի. վէ օ պէօյլէ էթտիյինտէ, մէլիք Լէմօնայըն էլինտէն թութտը, վէ իշթէ օ գալգըպ ապագ իւգէրինտէ տուրտու:

31. Վէ օ գալմա արասընտա պու միւճատէլէյի կէօրէրէք, տէր ՛ագապ չըգըպ անլէրէ թա՛գիր էթմէյէ, վէ Ամմօնըն աղգընտան իշիթտիյի սէօզլէրի թա՛լիմ էթմէյէ պաշլատը. վէ անըն սէօզլէրինի տինլէյէն հէր քէս ինանըպ Րապպա տէօնտիւ:

32. Լաքին արալարընտա անըն քէլամընը տինլէմէք իսթէմէյէն չօգ քիմսէլէր վար իտի. պուճար գալգըպ քէնտի եօլարընա կիթտիւէր:

33. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ամմօն գալգտըղընտա՝ օ տախի անլէրէ խըտմէթ էլլէտի. վէ Լէմօնայըն գուլլարընըն ճիւմլէսի տախի պէօյլէ էթտիւէր. վէ անլէրին ճիւմլէսի գալմա ՛այնի սէօզլէրի, եա՛նի գալպլէրի թէպտիլ օլուճմուշ օլտուղընը, վէ պիր տահա քէօթիւլիւք էթմէյէ արգուլարը օլմատըղընը իգրար էթտիւէր:

34. Վէ չօգլար գալմա՝ մէլէքլէր կէօրմիւշ իտիքլէրինի, վէ մէլէքլէր իլէ գօնուճմուշ օլտուգլարընը, վէ պու եօլ իլէ անլէրին Ալլահա վէ անըն սալահընա ՛ա՛իտ օլան շէյլէրէ տա՛իր անլէրէ մա՛լիւմաթ վէրմիշ իտիքլէրինի սէօյլէտիւէր:

35. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէրին սէօզլէրինէ իման էտէնլէր չօգ իտի. վէ իման էտէն հէր քիմսէ վաֆթիգ օ-

լուսնառ, վէ անլէր սալիւզ պիր գաւմ օլուպ արալարընտա պիր քիլիսէ թէշքիլ էթտիլէր:

36. Վէ պէօլէճէ Բապպըն իշի Լէմանլըլար արասընտա պաշլատը. վէ Բապպ անլէր իւզէրինէ քէնտի Բուհուը տէօքմէյէ պաշլատը. վէ անըն գօլը՝ թէվպէ էտիպ իսմինէ իման էտէն հէր միլլէթէ ուզատըլտըղընը կէօրիւյօրըզ:

ՊԱՊ 20

1. Վէ վագը օլտու քի՝ անլէր տիյարտա պիր քիլիսէ թէ՝ սիս էթտիքտէ, մէլիք Լէմօնայ՝ Ամմօնը քէնտի փէտէրինէ թագտիմ էթմէք իւզրէ՝ անըն քէնտիսի իլէ պէրապէր Նիֆայ տիյարընա կիթմէսինի իսթէտի:

2. Վէ Բապպըն սէտասը Ամմօնա կէլիպ՝ տէտի. Սէն Նիֆայ տիյարընա կիթմէմէլիսին, զիրա մէլիք հայաթընա գաստ էտէճէք տիր: Լաքին սէն Միտտօնայ տիյարընա կիթմէլիսին. զիրա իշթէ սէնին պիրատէրլէրին Արօն, Մուլօքայ վէ Ամմաճ մահպէստէ տիրլէր:

3. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ամմօն պու սէօզլէրի իշիթտիյինտէ, Լէմօնայա՝ իշթէ պիրատէրիմ վէ պիրատէրլէրիմ Միտտօնայտա մահպէստէ տիրլէր, վէ անլէրի գուրթարմագ իշիւն կիթմէլի իմ՝ տէտի:

4. Իմտի Լէմօնայ Ամմօնա՝ Սէնին Բապպըն գուվլէթիլէ հէր շէյի եափմաղա գատիր օլտուղընը պիլիրիմ. Լաքին իշթէ պէն սէնին իլէ Միտտօնայ տիյարընա կիտէճէյիմ. զիրա իսմի Անթիօնիօ օլան Միտտօնայ տիյարընըն մէլիյի պէնիմ տօսթում տըր. պինա՝էն՝ ալէյ, Միտտօնայ տիյարընա կիտէրիմ, վէ անըն մէլիյինին կէօնլիւնիւ եափարմ, վէ օ պիրատէրլէրինի հապստան չըգարաճագ տըր՝ տէտի: Շիմտի Լէմօնայ անա՝ Սէնին պիրատէրլէրինին զընտանտա իտիքլէրինի սանա պիլտիրէն քի՞մ տիր՝ տէտի:

5. Վէ Ամմօն անա՝ Ալլահտան մա՛տա քիմսէ պանա սէօլլէմէտի. վէ օ պանա՝ Կիթ, վէ պիրատէրլէրինի գուրթար, զիրա անլէր Միտտօնայ տիյարընտա հապստա տըրլար՝ տէտի:

6. Վէ Լէմօնայ պուսու իշիթտիյինտէ աթլար վէ արապալարընը հազըրլամալարընը գուլլարընա էմր էթտի:

7. Վէ օ Ամմօնա՝ Կէլ, Միտտօնայ տիյարընա էնէլիմ, վէ պէն սէնին պիրատէրլէրինին հապստան չըգարըլմալարը խուսուսընտա մէլիյէ իգտամ էտէրիմ՝ տէտի:

8. Վէ Ամմօն վէ Լէմօնայ օրայա կիտէր իքէն, անլէր

պիւթիւն տիար իւզէրինտէ մէլիք օլան Լէմօնայըն փէտէ-
րինէ թէսատիւֆ էթտիլէր :

9. Վէ իշթէ Լէմօնայըն փէտէրի անա՝ Օղուլլարըմ վէ
գաւմըմ իշիւն էթտիլիմ չօլ պէօյիւք զիյաֆէթ կիւնիւնտէ
նիշիւն հազըր պուլուլնմատըն՝ տէտի :

10. Վէ օ թէքրար՝ Եալանճընըն էվլատլարընտան պի-
րի օլան պու Նիֆայլը իլէ նէրէյէ կիտիյօրսըն՝ տէտի :

11. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Լէմօնայ նէրէյէ կիտիյօր ի-
տիյինի անա նագլ էթտի, զիրա անը կիւճէնտիրմէքտէն
գօրգտու :

12. Վէ հէմ տախի փէտէրինին հազըրլամըլ օլտուղը
զիյաֆէթտէ պուլուլնմայըպ մէմլէքէթինտէ գաւմասընըն
սէպէպինին քեաֆֆէսինի անա սէօյլէտի :

13. Վէ չիմտի, Լէմօնայ անա ճիւմլէ պու շէյլէրի նագլ
էթտիլինտէ, փէտէրինին քէնտինէ զազապնաք օլտուղընա
թէ՛աճիւպ էյլէտի. վէ փատիչան Լէմօնայա՝ Սէն եալանճը
էվլատը օլան պու Նիֆայլըլարը գուրթարմագ իշիւն կի-
տիյօրսըն : Իշթէ օ փէտէրիմիզի սօյտու, վէ չիմտի անըն
էվլատը պիզի քէնտի գուրնաղլըք վէ եալանճըլըգլարը իլէ
ալտաթմագ, վէ թէքրար վարիյէթիմիզի չաւմագ իշիւն
արամըզա կէտիլէր՝ տէտի :

14. Իմտի Լէմօնայըն փէտէրի անա՝ գըլըճ իլէ Ամմօ-
նը էօլտիւրմէսինի, վէ հէմ տախի Միտտօնայ տիյարընա
կիթմէյիպ, քէնտի իլէ պէրապէր Իսմա՛էլ տիյարընա տէօն-
մէսինի էմր էյլէտի :

15. Լաքին Լէմօնայ անա՝ Ամմօնը էօլտիւրմէմ, նէտէ
Իսմա՛էլ տիյարընա տէօնէրիմ, ամմա Ամմօնըն պիրատէր-
լէրինի գուրթարմագ իշիւն Միտտօնայ տիյարընա կիտէրիմ,
չիւնքի անլէրին հագգ օլան Ալլահըն մուգատտէս փէյզամ-
պէրլէրի, վէ սալիհ ատէմլէր օլտուգլարընը պիլիրիմ՝ տէտի :

16. Շիմտի անըն փէտէրի պու սէօղլէրի իշթտիլին-
տէ, անա զազապլանըպ անը եէրէ վուրմագ իշիւն գըլըճընը
չէքտի :

17. Լաքին Ամմօն չըգըպ անա՝ Օղլունը էօլտիւրմէյէ-
ճէքսին, Լաքին անըն էօլմէքլիյի սէնին էօլմէքլիյինտէն
տահա իւայրը տըր, չիւնքի օ կիւնաչլարընտան թէվպէ էթ-
միշ տիր, ամմա էյէր սէն չիմտի զազապնաք օլարագ տիւշ-
սէ իտին, ճանըն գուրթուլամագ իտի :

18. Քէշալիք պու Փի՛լտէն սագընմագլըղըն լազըմ
տըր. զիրա օ սուչսըզ օլտուղը հալտէ, անը էօլտիւրիւր ի-
սէն, անըն գանը սէնին իւզէրինէ ինթիգամ կէթիրմէսի-
չիւն՝ Թօփրագտան քէնտինին Րապպը օլան Ալլահա չաղը-
րաճագ, վէ սէնին ճանըն պէլքի զայ՝ օլաճագ տըր՝ տէտի :

19. Շիմտի Ամմօն պու սէօղլէրի անա սէօյլէտիլինտէ,

օ անա՛ Օղլումը էօլտիւրմէքլէ սուչսուզ գան տէօքմիւշ օլաճաղըմը պիլիւրիմ՝ Փազաթ, իշթէ անը էօլտիւրմէյէ գաստ էտէն սէն սին՝ տէտի :

20. Վէ Ամմօնը վուրմագ իշիւն էլինի ուզաթտը . լաքին Ամմօն անա գարշը գօյուպ գօլունա էօյլէ վուրտու քի՛ օ գօլունը գալտըրամագ օլտու :

21. Իմտի փատիշահ Ամմօնըն քէնտինի էօլտիւրէ պիլիւր իտիյինի կէօրէրէք, հայաթընը էսիրկէմէսինի անտէն թիճա էթմէյէ պաշլատը :

22. լաքին Ամմօն գըլըճընը չէքիպ անա՛ իշթէ պիրատէրլէրիմին մահպէստէն չըգմալարընա միւսա՛ատէ էթմէգ իսէն՝ սէնի էօլտիւրէճէյիմ՝ տէտի :

23. Վէ մէլիք հայաթընը զայ՝ էթմէքտէն գօրգարագ, Պէնի էսիրկէր իսէն իսթէտիյինի՝ հաթթա փատիշահըղըմըն եարըսընը սանա իհսան էտէճէյիմ՝ տէտի :

24. Շիմտի Ամմօն պու իսթիյար մէլիք իւզէրինէ իսթէտիյինի իճրա էտէ պիլէճէյինի կէօրտիւլիւնտէ, անա՛ էյէր պիրատէրլէրիմին մահպէստէն չըգմալարընը իհսան էտէր իսէն, վէ հէմ տախի Լէմօնայը քէնտի հիւքիւմէթինտէ սապիթ էտէր իսէն, վէ անտէն խօշնուտ օլուպ տա՛ անըն քէնտի իսթէտիյինէ կէօրէ հարաքէթ էտէրէք, էֆքեարը միւճիպինճէ եափմասընը անա իհսան էտէր իսէն, օլ զէման սէնի էսիրկէրիմ, եօգսա սէնի եէրէ վուրաճաղըմ՝ տէտի :

25. Շիմտի Ամմօն պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, մէլիք էօմրիւնիւն գուրթուլըչընտան տօլայը մէսրուր օլմաղա պաշլատը :

26. Վէ օ Ամմօնըն քէնտինի թէլէֆ էթմէյէ արղու էթմէտիյինի, վէ օղլու Լէմօնայա տօղրու օլան մուհապպէթինի կէօրէրէք, զայէթլէ թէ՛աճհիւպ էտիպ՝ տէտի . Սէնին պիւթիւն մաթլուպըն անճագ պէնիմ սէնին պիրատէրլէրինի գուրթարմագլըղըմ, վէ օղլում Լէմօնայըն հիւքիւմէթինի տէվամ էթմէսինէ միւսա՛ատէ էթմէքլիյիմ օլտուղը իշիւն, իշթէ օղլումըն շիմտիտէն թա նիհայէթէ տէյին հիւքիւմէթինտէ տէվամ էթմէսինի սանա իհսան էյլէրիմ, վէ պիր տահա պէն անա հիւքմ էթմէյէճէյիմ՝ տէտի :

27. Վէ հէմ տախի պիրատէրլէրինին մահպէստէն չըգմալարընը իհսան էտէճէյիմ, վէ սէն վէ պիրատէրլէրին մէմլէքէթիմէ պանա կէլէ պիլիւրսինիզ . գիրա սէնի կէօրմէյէ չօգ արղու էտէրիմ՝ տէտի : Վէ մէլիք հէմ անըն՝ վէ հէմ օղլու Լէմօնայըն սէօյլէտիյի սէօզլէրէ զայէթ հայրէթտէ գալըպ, անլէրի էօյրէնմէյէ արղու էյլէտի :

28. Վէ վագը՝ օլտու քի՛ Ամմօն վէ Լէմօնայ եօլա չըգըպ Միտտօնայ տիյարընա տօղրու կիթտիւր, վէ Լէմօնայ

տիյարըն փատիշահընըն 'ինտինտէ թէվէճճիւհ պուլտու, վէ Ամմօնըն պիրատէրլէրի հապստան չըգարըլտըլար:

29. Վէ Ամմօն անլէրի կէօրտիւքտէ, ղայէթ միւքէտտէր օլտու, գիրա իշթէ անլէր 'իւրեան օլուպ, գուվվէթլի իփլէր իլէ պաղլանմըլ օլտուգլարը սէպէպտէն տէրիլէրի եարալանմըլ իտի: Վէ անլէր 'աճլըգ, սուսըգլըգ վէ հէր նէվ' իգթիրապլէ իսկէնճէ չէքիպ, պու ճիւմլէ մէշագաթլարա թէհամմիւլ էթմիշլէր իտի:

30. Վէ էօյլէ րասթ կէլտի քի՝ անլէր տահա սէրթ վէ սէրքէշ պիր գաւմըն էլինէ տիւշտիւլէր, պու սէպէպտէն անլէր անլէրին սէօղլէրինի տինլէմէք իսթէմէյիպ, անլէրի գօվմուշ, տէօյմիւշ վէ էվտէն էվէ, մահալտէն մահալէ թա Միտտօնայ տիյարընա գատար սիւրմիւշլէր իտի. վէ օրատա թութուլուպ գուվվէթլի իփլէր իլէ պաղլանարագ, մահալէսէ աթըլտըլար, վէ խայլի կիւնլէր մահալէստէ գալըպ՝ Լէմօնայ վէ Ամմօն եէտիլէ գուրթուլտըլար:

Արօն, Մուլօգայ վի անկերին պիրասերկերինին Լիւնանլըլարա վա'գ եքմիլերինին պիր նագլիյեքի սիր:

ՊԱՊ 21

1. Շիմտի Ամմօն վէ անըն պիրատէրլէրի Լէմանլըլարըն տիյարըլ ճիվարընտա պիրի պիրինտէն այրըլտըգլարընտա, իշթէ Արօն՝ Լէմանլըլարըն էճտատլարընըն վաթանը իսմինէ կէօրէ թէսմիյէ օլունան Եէրուշալիմ տիյարընա տօղրու եօլա չըգտը. վէ օ Մօրմօնըն ճիվարընա մէրպութ իտի:

2. Շիմտի Լէմանլըլար, Ամալիքայլըլար վէ Ամուլօն գաւմը Եէրուշալիմ տէնիլէն պէօյիւք պիր չէհիր պինա էթմիշլէր իտի:

3. Լէմանլըլար քէնտիլէրճէ էփ էյի սէրթ իտիլէր, լաքին Ամալիքայլըլար վէ Ամուլօնլըլար տահա գիյատէ սէրթ իտիլէր, պու սէպէպտէն Լէմանլըլարը Փըսգ ու մէքրուհաթտա գուվվէթլէնտիրիպ անլէրին գալպինի տահա գիյատէ սէրթլէշտիրտիլէր:

4. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Արօն Եէրուշալիմ շէհրինէ կէլիպ, էվվէլա Ամալիքայլըլարա վա'գ էթմէյէ պաշլատը. վէ Ամալիքայլըլարտան նիչէլէր Նիհօրըն Փըրգասընտա պուլունտըգլարընտան, անըն Փըրգասընա կէօրէ սինաղօղլար պինա էթմիշլէր իտի:

5. Իմտի Արօն գաւմա վա'գ էթմէք իշիւն անլէրին սինաղօղլարընտան պիրինէ կիրիպ, անլէրէ սէօյլէտիյինտէ, իշթէ պիր Ամալիքայլը գալգըպ անըն իլէ միւհատէլէ էթ-

մէյէ պաշլայարագ՝ Սէնին չէհատէթ էթտիյին նէ՞ տիր. սէն պիր մէլէ՞ք մի կէօրտիւն. մէլէքէր պիգէ նիչիւն կէօրիւնմէյօրլար, իշթէ պու գալմ սէնին գալմըն գատար էյի տէյիլ մի տիր:

6. Սէն պիգ թէվպէ էթմէտիյիմիգ հալտէ՝ հէլաք օլաճաղըմըզը տախի տէյօրսըն: Պիգիմ էֆքեար վէ գալպլէրիմիգին նիյէթլէրինի նէտէն պիլիյօրսըն: Պիգիմ թէվպէ էթմէմիգ կէրէք օլտուղընը նէտէն պիլիյօրսըն: Պիգիմ՝ ատիլ պիր գալմ օլմատըղըմըզը նէտէն պիլիյօրսըն: իշթէ պիգ մագտիսլէր պինա էթտիք, վէ Ալլահա՝ իպատէթ էթմէք իշիւն թօփլանըյօրուզ: Պիգ՝ Ալլահըն հէփ ատէմլէրի խէլաս էտէճէյինէ ինանըրըզ՝ տէտի:

7. Վէ Արօն անա՝ Ալլահըն Օղլուըն կէլիպ ինսան ճինսինի կիւնահլարընտտն գուրթարաճաղընա ինանըր մը սըն՝ տէտի:

8. Վէ օլ ատէմ անա՝ Պիգ սէնին պէօյլէ պիր չէյ պիլիր օլտուղընա, վէ պէօյլէ պօլ ըրվայէթլէրէ ինանմայըզ, պիգ սէնին կէլէճէք չէյլէրէ տա՝իր մա՝լիւմաթըն վար օլտուղընա ինանմայօրուզ, նէտէ փէտէրլէրինին, վէ պիգիմ փէտէրլէրիմիգին կէլէճէք հագգընտա սէօյլէտիքլէրի չէյլէրէ տա՝իր պիլտիքլէրինէ ինանըրըզ:

9. Շիմտի Արօն Քրիստոսըն կէլիշինէ, վէ էմվաթըն գըյամէթինէ, վէ Քրիստոսըն էօլիւմ վէ էլէմ չէքմէսինէ, վէ անըն գանընըն քէֆարէթի վասիթասիլլէ օլմատըգճա՝ ինսան իշիւն գուրթուլըլ օլմատըղընա տա՝իր՝ Մուգատտէս Մուհարրէրաթը անլէրէ իգահ էթմէյէ պաշլատը:

10. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ անլէրէ պու չէյլէրի թա՝րիֆ էթմէյէ պաշլատըղը կիպի՝ անա էօվքէլէնիպ անը իսթիհզա էթմէյէ պաշլատըլար, վէ անըն սէօյլէտիյի քէլամլարը իշիթմէք իսթէմէտիլէր:

11. Իմտի օ անլէրին քէնտինին սէօզլէրինի իշիթմէք իսթէմէտիքլէրինի կէօրտիւյիւնտէ, սինաղօղլարընտտն չըգըպ Անայ-Անթայ իսմինտէ պիր քէօյէ կէլտի. վէ օրատա Մուլօքայ վէ Ամմահ վէ քէնտի պիրատէրլէրինին անլէրէ քէլամը թէպլէր էթմէքտէ իաիքլէրինի պուլտը: Վէ անլէր չօգ քիմսէլէր լլէ քէլամ հագգընտա միւպահէսէ էտէրլէր իտի:

12. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր գալմըն քէնտի գալպլէրինի սէրթլէշտիքէճէյինի կէօրմէքլէ, Միտտօնայ տիյարընա կէլտիլէր: Վէ անլէր նիչէլէրէ քէլամը թէպլէր էթտիլէր, վէ թա՝լիմ էթտիքլէրի սէօզլէրէ պիր գաչ քիշի ինանը:

13. Եինէտէ Արօն վէ անըն պիրատէրլէրինտէն պիր գաչ քիշի թուրթուլըպ մահպէսէ աթըլալըլար, պագիսի Միտ-

տօնայ տիպարներն էթրաֆլարնա տօղրու ֆիրար էթտիլեր:

14. Վէ մահպէսէ աթըլանլար չօգ էզլիէթ շէքսիքտէն սօնրա, Լէմօնայ վէ Ամմօն անլէրի գուրթարտըլար, վէ անլէրի պէսլէյիպ կիյինտիրտիլէր:

15. Վէ անլէր թէքրար քէլամը պէյան էթմէք իշիւն չըգտըլար. վէ պէօյէճէ անլէր էզլիէթ շէքիպ պիրինճի տէֆա՝ զընսանտան գուրթուլտըլար:

16. Վէ անլէր Բապպըն Բուհուներն թէշվիգինէ կէօրէ, հէր եէրէ կիթտիլէր, վէ Ամալիքայլըլարըն հէր սինաղօղընտա, վէ րուխսաթ ալտըգճա Լէմանլըլարըն հէր թէճէմմիւ՝ սինտէ Բապպըն քէլամընը վա՛զ էթտիլէր:

17. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Բապպ անլէրի միւպարէքլէմէյէ պաշլատը. վէ չօգ քիմսէլէր հագիգաթըն մա՛լիւմաթընա կէթլիրիլտի, պէլի՝ անլէր չօգլարը քէնտի կիւնահլարը հագգընտա, վէ փէտէրլէրինին եանլըշ րիվայէթլէրի հագգընտա իգնա՝ էթտիլէր:

18. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ամմօն վէ Լէմօնայ Միտտօնայ տիպարնտան քէնտի միրաս տիպարը օլան իսմա՛էլ տիյարընա՝ ավտէթ էթտիլէր:

19. Լաքին մէլիք Լէմօնայ՝ Ամմօնըն քէնտինէ խըտմէթ էթմէսինէ եախօտ խըտմէթճիսի օլմասընա միւսա՝տտէ էթմէտի:

20. Փագաթ օ իսմա՛էլ տիյարընտա պիր սինաղօղ պինա էթտիրտի, վէ քէնտի գավմընը եախօտ հիւքիւմէթի ալթընտա օլանլարը ճէմ՝ էթտի:

21. Վէ օ անլէր հագգընտա շաղ օլուպ անլէրէ նիշէ շէլէր թա՛լիմ էթտի: Վէ անլէրէ քէնտինին թահթ ը հիւքիւմէթինտէ օլտուգլարընը, վէ հիւրը պիր գավմ օլուպ, փէտէրի օլան մէլիյին զուլմընտան գուրթուլտըգլարընը պէյան էյլէտի. զիրա փէտէրի՝ իսմա՛էլ տիյարընտա, վէ էթրաֆտա օլան էհալի իւզէրինէ հիւքմ էթմէյի քէնտիսինէ իհսան էթմիշ իտի:

22. Վէ անլէրէ մէմլէքէթի տա՛իրէսինտէ, եա՛նի մէլիք Լիմօնայըն թահթ ը հիւքիւմէթինտէ պուլունտըգլարը հէր եէրտէ իսթէտիքլէրինէ կէօրէ Ալլահա՝ իպատէթ էթմէյէ հիւրը իտիքլէրինի պէյան էյլէտի:

23. Վէ Ամմօն մէլիք Լէմօնայըն գավմընա վա՛զ էյլէյիպ, անլէրէ սալահա՝ա՛իտ օլան ճիւմլէ շէլլէրի թա՛լիմ էյլէտի: Վէ ճիւմլէ զայրէթ իլէ անլէրի կիւն պէ կիւն թա՛լիմ էյլէտի. վէ անլէր անըն սէօղլէրինէ տիգգաթ էթտիլէր, վէ Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էթմէքտէ զայրէթքէշ իտիլէր:

ՊԱՊ 22

1. Շիմտի Ամմօն Լէմօնայ գաւմընա պու թարզ իւզ-
րէ պէր տէվամ վա՛ղ էթմէքտէ իքէն, պիզ Արօնըն վէ ա-
նըն պիրատէրլէրինին նազլիյէթինէ տէօնէճէյիզ, զիրա օ
Միտտօնայ տիյարընը պրագտըգտան սօնրա Նիֆայ տիյարը-
նա, հաթթա Իսմա՛էլ տիյարընաան մա՛տա քեաֆֆէ ի տի-
յար իւզէրինէ հիւքիւմէթ էտէն Լէմօնայըն փէտէրի օլան
մէլիյին խանէսինէ Բուհ թարաֆընտան տէլալէթ օլունտու :

2. Վէ օ քէնտի պիրատէրլէրի իլէ մէլիյին սերայընա
կիթտի. վէ մէլիյէ թէմէննա էտէրէք անա՛ իշթէ էյ՛ մէ-
լիք, պիզ սէնին զընտանտան գուրթարտըղըն Ամմօնըն պի-
րատէրլէրի իզ : Իմտի էյ՛ մէլիք, հայաթըմըզը էսիրկէր ի-
սէն, պիզ սէնին գուլլարըն օլաճաղըզ՝ տէտի :

3. Վէ մէլիք անլէրէ՛ Գալզընըզ, հայաթընըզը սիգէ
իհսան էյլէտիմ, վէ գուլլարըմ օլմանըզա միւսա՛տտէ էթ-
մէմ, լաքին պէնի թա՛լիմ էթմէնիզի թալէպ՝ էտէրիմ.
զիրա պիրատէրինիզ Ամմօնըն միւրիւվլէթի վէ քէլամլա-
րընըն յազամէթի հազգընտա տիւչիւնէրէք, ճանըմ պա՛զը
տէրէճէ րահաթսըզ օլտու, վէ անըն սէնին իլէ պէրապէր
Միտտօնայտան կէլմէտիյինին սէպէպինի պիլմէք իսթէրիմ՝
տէտի :

4. Վէ Արօն մէլիյէ՛ իշթէ Բապպըն Բուհու անը տի-
կէր պիր Էօլա կիթմէք իւզրէ տա՛վէթ էյլէտի. վէ օ Իս-
մա՛էլ տիյարընա Լէմօնայըն գաւմընը թա՛լիմ էթմէյէ
կիթտի՝ տէտի :

5. Շիմտի մէլիք անլէրէ՛ Բապպըն Բուհու հազգընտա
սէօյլէտիյինիզ նէ՞ տիր. իշթէ, պէնի րահաթսըզ էտէն խու-
սուս պու տըր՝ տէտի :

6. Վէ հէմ տախի Ամմօնըն՝ էյեր սէն թէվպէ էտէր
իսէն իսէլառ պուլաճագսըն, վէ թէվպէ էթմէզ իսէն, Էէվմ
իւլ ախըրտա րէտտ օլունաճագսըն՝ տէտիյի սէօզ նէ՞ տիր՝
տէտի :

7. Վէ Արօն անա ճէվապէն, Պիր Ալլահ վար օլտուղը-
նա ինանըր մը սըն՝ տէտիքտէ, մէլիք անա՛ Ամալիքայլը-
լարըն սէօզիւնէ կէօրէ պիր Ալլահ վար օլտուղընը պիլիթ
իմ. վէ անլէրին ճէմ՝ օլուպ, անա իպատէթ էթմէլէրի ի-
չիւն, մագտիսլէր ինչա՛ էթմէլէրինէ րուխսաթ իհսան էյ-
լէտիմ. վէ չիմտի էյեր սէն պիր Ալլահ վար տըր տէրսէն,
ինանաճաղըմ՝ տէտի :

8. Վէ Արօն պունու իշիթտիյինտէ, գալպի մէսրուր օլ-
տու, վէ՛ իշթէ էյ՛ մէլիք, հայաթըն հազգը իչիւն, հազի-
գաթէն պիր Ալլահ վար տըր՝ տէտի :

9. Վէ մէլիք՝ Սէնին Ալլահ տէտիյին էճտատարըմըզը եէրուչալիմ տիյարընտան չըգարան շօլ Պէօյիւք Բոճէ մը տըր՝ տէտի:

10. Վէ Արօն անա՝ էվլէթ Պէօյիւք Բուհ օ տըր, վէ սէմա վէ զէմինտէ օլան քեաֆֆէ ի շէյլէրի եարատան օ տըր. սէն պուռնա ինանը՞ր մը սըն՝ տէտի:

11. Վէ օ անա՝ Պէլի Պէօյիւք Բուհըն հէր շէյի խալք էթտիյինէ ինանըըմ՝ տէտի. վէ սէնին պանա ճիւմլէ պու շէյլէրէ տա՞ր նազլ էթմէնի իսթէրիմ, վէ պէն ինանաճաղըմ՝ տէտի:

12. Վէ վազը՝ օլտու քի Արօն՝ մէլիյին քէնտինին սէօզլէրինէ ինանաճաղընը կէօրտիւքտէ, մէլիյէ Ատէմին իըլլաթընտան պաշլայարազ, Ալլահըն ինսանը քէնտի սուրէթինտէ եարաթտըղընա, վէ Ալլահըն անա էմր վէրտիյինէ, վէ թէճավուզ սէպէպինտէն ինսանըն տիւշտիւյիւնէ տա՞ր Մուգատտէս մուհարրէրաթը օգուտու:

13. Վէ Արօն մէլիյէ՝ ինսանըն տիւշմէսի, վէ անլէրին ճիւմանի հալը, վէ Քրիստոսըն իսմինէ իման էտէն հէր քէս իշիւն, անըն վասիթասիյլէ տիւնեանըն թէ՛սիսինտէն պէրու հազըրլանան խէլաս ուսուլը հազգընտա Մուգատտէս Մուհարրէրաթը իզահ էյլէտի:

14. Վէ հէմ տախի, Արօն մէլիյէ՝ ինսան տիւշմիւշ օլտուղընտան, քէնտիլիյինտէն պիր շէյէ լայըզ տէյիլ տիր. լաքին իման վէ թէվպէլէրի վէ Ալլահըն էմրլէրինէ իթա՛աթ էթմէլէրի իլէ, Քրիստոս էլէմ շէքմէսի, վէ էօլիւմիւ վասիթասիյլէ անլէրին կիւնահլարը իշիւն քէֆարէթ էտէճէք, վէ օ գապըն զալէպէսի օլմասը, վէ էօլիւմիւն տիքէնինին՝ ճէլալըն իւմիտինէ զարգ օլմասը իշիւն՝ էօլիւմիւն պէնտլէրինի գըրաճազ տըր՝ տէյու թա՛րիֆ էթտի:

15. Վէ Արօն պու շէյլէրի մէլիյէ իզահ էթտիքտէն սօնրա, օ անա՝ Սէնին տէտիյին էպէտի հայաթա նա՞իլ օլմագլըղըմ իշիւն նէ՞ եափմալը իմ: Պէլի՝ պու քէօթիւ րուհու տէրունիմտէն չըգարմազ, վէ Ալլահըն Բուհուռնա նա՞իլ օլուպ, շաղլըզ իլէ մէմլու օլմազ, վէ եէվմ իւլ ախըրտա րէտտ օլուռնմամազ իւզըրէ Ալլահտան տօղմագլըղըմ իշիւն նէ՞ եափմալը իմ՝ տէտի: Իշթէ պու ՝ազիմ մէսէրրէթէ նա՞իլ օլմազ իւզըրէ մալիք օլտուղըմ հէր շէյի վէրէճէյիմ. պէլի՝ պիւթիւն հիւքիւմէթիմի թէրք էտէճէյիմ՝ տէտի:

16. Վէ Արօն անա՝ Սէնին արզուռն պու օլտուղը հալտէ, էյէր Ալլահըն հուզուրընտա ՝արզը ը ՝ուպուտիյէթ էտէր իսէն, պէլի՝ ճիւմլէ կիւնահլարընտան թէվպէ էտիպ տէ Ալլահըն ՝ինտինտէ թէվազը՝ էտէր իսէն, օլ վազըթ արզու էթտիյին իւմիտինէ նա՞իլ օլաճազըն՝ տէտի:

17. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Արօն պու սէօզլէրի սէօյլէ-

տիյինտէ, մէլիք տիգ չէօքիւպ Բապպըն հուզուրընտա է-
յիլտի, պէլի՝ թա եէրէ գափանտը, վէ գուվվէթ իլէ նիտա
էտիպ՝ տէտի.

18. Եա՛ Ալլահ, Արօն պիր Ալլահ վար իտիյինի պանա
սէօյլէտի. վէ էյէր պիր Ալլահ վար իսէ, վէ սէն Ալլահ ի-
սէն, քէնտիինի պանա պէյան էյլէ. վէ պէնիմ էմվաթտան
գըյամ էտիպ եէվմ իւլ ախըրտա խէլաօ օլմագլըղըմ, վէ
սէնի թանըմագլըղըմ իչիւն ճիւմլէ կիւնահլարըմը թէրք
էտէճէյիմ՝ տէտի. վէ մէլիք պու սէօղլէրի սէօյլէտիյինտէ,
պայըլըպ էօլիւ կիպի տիւշտիւ:

19. Վէ վագը՝ օլտու քի անըն գուլլարը գօշուպ մէ-
լիյէ վուգու՝ պուլմուշ օլան հէր շէյի մէլիքէյէ խապէր
վէրտիլէր. վէ օ մէլիյին եանընա կիթտի, վէ անըն էօլիւ
կիպի եաթտըղընը, վէ Արօն իլէ անըն պիրատէրլէրինին ա-
նըն էթրաֆընտա տուրուպ, տիւշմէսինէ կէօյա սէպէպ օլ-
տուգլարընը կէօրտիւքտէ, անլէրէ ղազապլանտը, վէ քէն-
տի խըտմէթճիլէրինին, եախօտ մէլիյին խըտմէթճիլէրինին
անլէրի թութուպ գաթլ էթմէլէրինի՝ էմը էյլէտի:

20. Ֆագաթ գուլլար մէլիյին տիւշմէսինին սէպէպի-
նի կէօրմիւշ օլարագ, Արօն վէ անըն պիրատէրլէրի իւզէ-
րինէ էլ գօմաղա ճէսարէթ էթմէտիլէր. պու էճլտէն մէ-
լիքէյէ եալվարըպ տէտիլէր. Անլէրտէն պիրի ճիւմլէմիգտէն
գուվվէթլի օլտուղը հալտէ, պու ատէմլէրի էօլտիւրմէմի-
գի նի՞չիւն էմը էտիյօսըն: Իշթէ պիգ անլէրին էօնիւն-
տէ տիւշէճէյիգ:

21. Իմտի մէլիքէ գուլլարըն գօրգուլարընը կէօրտիւ-
յիւնտէ, քէնտիսի տախի գիյատէսիյլէ գօրգմաղա պաշլա-
տը, օլմայա քի իւզէրինէ պիր պէլա կէլսին: Վէ օ Արօնը
վէ անըն պիրատէրլէրինի գաթլ էթմիլէր՝ տէյու, գուլլա-
րըն կիտիպ էհալիյի չաղըրմալարընը՝ էմը էյլէտի:

22. Իմտի Արօն մէլիքէնին գաթի՝ նիյէթինի կէօ-
րիւպ, էհալինին գալպինին սէրթլիյինի պիլէրէք, վէ պիր
իգտիհամ թօփլանըպ արալարընտա պէօյիւք պիր միւնազա՛ա
եա գարըըգլըգ օլաճազընտան գօրգարագ, էլիինի ուզա-
տըպ մէլիյի եէրտէն գալտըրտը. վէ անա՝ Տուր, տէտի, վէ
մէլիք գուվվէթլէնէրէք այագ իւսթիւնտէ տուրտու:

23. Վէ պու մէլիքէնին վէ գուլլարըն նիշէլէրին հու-
զուրընտա իճրա օլունտու: Վէ անլէր պունու կէօրտիւք-
տէ, ղայէթլէ թէ՛աճճիւպ էտիպ գօրգմաղա պաշլատըլար.
վէ մէլիք գալգըպ անլէրէ սէօյլէմէյէ պաշլատը: Վէ անըն
խըտմէթի վասիթասիյլէ պիւթիւն խանէ խալգը Բապպա
գանաըրըլտըլար:

24. Շիմտի մէլիքէնին էմրինտէն տօլայը պիր ճէմա՛-
աթ թօփլանտը, վէ Արօն վէ անըն պիրատէրլէրի սէպէ-

պինտէն արալարընտա պէօյիւք մըրըլտայըլ գուհուր էթմէ-
յէ պաշլատը:

25. Լաքին մէլիք արալարընա չըգըպ անլէրէ խըտմէթ
էյլէտի: Վէ անլէր Արօն վէ անըն պիրատէրլէրինէ տօղրու
թէսքին օլտուլար:

26. Վէ մէլիք գաւմըն թէսքին օլտուղընը կէօրտիւ-
յիւնտէ, օ Արօն վէ անըն պիրատէրլէրինին ճէմա'աթ ա-
րասընտա տուրուպ՝ անլէրէ քէլամը վա'գ էթմէլէրինի էմը
էյլէտի:

27. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք պիւթիւն տիյարտա օ-
լան քէնտի գաւմընա, հաթթա տէնիզ քէնարընըն շարգտան
ղարպա գատար հէր թարաֆընտա օլան գաւմընա պիր Փէր-
ման կէօնտէրտի: Վէ պու տիյար շարգ տէնիզինտէն զարպ
տէնիզինէ, վէ տէնիզ քէնարընըն էթրաֆընտան վէ Ջարա-
հէմլա տիյարընտան կէչէրէք, վէ չիմալտա օլան պէրրի-
յէնին քէնարընտան վէ Մանթայ ճիվարընտան կէչէրէք Սայ-
տօն ըրմաղընըն պաշընտան եօգարը շարգտան զարպա տօղ-
րու կիտէն էնսիզ վէ ուզուլն պիր չէօլ գըթա'սը վասիթա-
սիյլէ Ջարահէմլա տիյարընտան այրըլմըլ իտի: Վէ պէօյլէ-
ճէ Լէմանլըլար վէ Նիֆայլըլար պիրի պիրինտէն այրըլմըլ-
լար իտի:

28. Վէ Լէմանլըլարըն էն թէնպէլ օլան գըսմը պէր-
րիյէտէ չատըրտա սաքին օլուրլար իտի: Վէ անլէր Նիֆայ
տիյարընըն զարպի գըսմը օլան պէրրիյէտէ, վէ հէմտէ Ջա-
րահէմլա տիյարընըն զարպ թարաֆընտա օլան տէնիզ քէ-
նարընտա, վէ Նիֆայ տիյարընըն զարպ թարաֆընտա փէ-
տէրիմիզին իլք միրաս տիյարընտա տէնիզ քէնարը գուր-
պինտէ տաղըլմըլլար իտի:

29. Վէ հէմ տախի շարգտա օլան տէնիզին քէնարը-
նըն եանընտա Նիֆայլըլարտան սիւրիւլմիւլ օլան չօգ Լէ-
մանլըլար վար իտի: Վէ պէօյլէճէ Լէմանլըլար Նիֆայլը-
լարը սայքի պիւս պիւթիւն իհաթէ էթմիլլէր իտի, եինէ
Նիֆայլըլար պէրրիյէնին քէնարընտա Սայտօն ըրմաղընըն
պաշընտան կէչէրէք, շարգտան զարպա տօղրու չէօլ թա-
րաֆընտան օլան չիմալ տիյարընըն քեաֆֆէսինի քէնտի
միւլքէրի օլմագ իւզրէ ալմըլլար իտի: Վէ անլէր չիմալ
թարաֆլարընա թա Պաուլթիֆուլ տէնիլէն տիյարա գատար
կէլմիլլէր իտի:

30. Վէ պու Պաուլթիֆուլ տիյարը Տէսօլէշըն տէնի-
լէն տիյարա մէրպուլ իտի: օ չիմալ թարաֆընա տօղրու
օլ գատար կէնիլ իտի քի՝ Ջարահէմլա գաւմընըն քէչֆ
էթտիյի էհալինին քէմիքլէրի հագգընտա սէօյլէնմիլ վէ
խարապ օլուլմուլ գաւմըն տիյարընա եէթիլիր իտի: Վէ
օ անլէրին իլք պաստըզլարը թօփրագ իտի:

31. Վէ անլէր անտէն չըգըպ ճէնուպ պէրրիյէսինէ կէլ-տիլէր: Պէօյլէճէ շիմալտա օլան տիյար Տէսօյլէշըն տէնիլ-տի, վէ ճէնուպտա օլան տիյար Պաուենթիֆուլ թէսմիյէ օլունտու. վէ հէր ճինս եապանի հայվանաթ իլէ տօլու օլան պէրրիյէ պու իտի. վէ անլէրտէն պա՛ղըսը թա՛թամ պուլ-մագ իշիւն, շիմալ տիյարընտան կէլմիշլէր իտի:

32. Վէ շիմտի պու Պաուենթիֆուլ հուտուաընտան Տէսօյլէշըն տիյարընա շարգտան զարպ տէնիզինէ գատար պիր Նիֆայլը իշիւն պիր պուշուգ կիւնլիւք եօլ իտի. պէօյլէճէ Նիֆայլըն տիյարը վէ Ջարահէմլա տիյարը սայքի սու իլէ մուհաթ իտի: Վէ շիմալ տիյարը վէ ճէնուպ տիյարը մա՛. պէյնինտէ ինճէ ուզուն պիր գարա վար իտի:

33. Վէ Նիֆայլըլար Պաուենթիֆուլ տիյարընտա շարգտան զարպ տէնիզինէ գատար իսքեան էթմիշլէր իտի. վէ պէօյլէճէ Նիֆայլըլար քէնտի ֆէրապէթլէրի իլէ Լէմանլըլարըն՝ ճէնուպ թարաֆտա գալմալարը իշիւն, մուհաֆըզլար վէ օրտուլար իլէ անլէրին եօլընը պաղլատըլար. շէօյլէ քի միւլլէրի օլմագ իւզրէ՝ անլէր շիմալ թարաֆընտա թօփրագ ալմայըպ օլ տիյարը գապթ էթմէսինլէր:

34. Պու էճլտէն Լէմանլըլար Նիֆայ տիյարընտա վէ անըն էթրաֆընտա պուլունան պէրրիյէտէն մա՛տա տիկէր պիր թօփրաղա նա՛իլ օլմատըլար: Իմտի պու Նիֆայլըլարըն տիրայէթինտէն իտի. վէ Լէմանլըլար անլէրին տիւշ-մէնի օլտուգլարընտան, անլէրին հէր թարաֆընտան քէնտիլէրի թազեիգ էթմէլէրինէ միւսա՛տէ էթմէզլէր իտի. վէ հէմ տաիի իսթէտիլէրինէ կէօրէ՝ անլէրին ֆիրար էթմէք իշիւն պիր թօփրաղը պուլունմասը էլցէմ իտի:

35. Վէ շիմտի պէն՝ պու գատար սէօյլէտիքտէն սօն-րա, թէքրար Ամօն վէ Արօն վէ Օմնէր վէ Հիմնայ վէ ան-լէրին պիրատէրլէրինին նազլիյէթինէ տէօնէրիմ:

ՊԱՊ 23

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըլարըն մէլիյի՝ Ամմօնա, Արօնա, Օմնէրէ, Հիմնայա, եախօտ Ալլահըն քէլամընը վա՛ղ էթմէյէ չըգան պիրատէրլէրինին հիշ պիրինէ, տիյարըն հէր գանղը գըսմընտա պուլունուրլարսա, էլլէրինի անլէր իւզէրինէ ասլա գօմամալարընա տա՛իր՝ էհալիսինէ պիր ֆէրման չըգարտը:

2. Պէլի՝ օ անլէրի պաղլայըպ մահպուտա աթմագ իւզրէ էլլէրինի իւզէրլէրինէ գօմասընլար. վէ իւզէրլէրինէ թիւքիւրիւպ անլէրէ վուրմասընլար. վէ սինաղօղլարտան գօվուպ տէօյմէսինլէր. վէ անլէրէ թաշ աթմասընլար:

լաքին էվլէրինէ, հէյքէլլէրինէ վէ մազտիսլէրինէ կիրմէք իչիւն անլէրի ազատ պրագսընլար՝ տէյու Ֆէրման չը-
գարտը :

3. Վէ պէօյլէճէ անլէր իսթէտիքլէրինէ կէօրէ քէլա-
մը վա՛զ էթմէք իչիւն չըգմաղա մուգթէտիր իտիլէր . զի-
րա մէլիք վէ անըն խանէ խալգընըն քեաֆֆէսի Րապպա
տէօնմիւշ իտիլէր . պու էճլտէն մէլիք՝ Ալլահըն քէլամընա
մանի՝ պուլունմասըն, անճադ անլէր պիւթիւն տիյարա կի-
տիպ փէտէրլէրինին Փասիտ ըիվայէթլէրինէ տա՛իր, վէ
անլէրին ճիւմլէսինին պիրատէրլէր օլտուգլարընա, վէ գաթլ,
եաղմա, սըրգաթ, զինա վէ հիչ պիր կէօնա Փէնալըգ էթ-
մէմէլի իտիքլէրինէ տա՛իր, պիւթիւն տիյարտա օլան քէն-
տի գավմընը գանտըրսընլար՝ տէյու պու Ֆէրմանը չը-
գարտը :

4. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէլիք պու Ֆէրմանը չըգար-
տըղընտա, Արօն վէ անըն պիրատէրլէրի շէհրտէն շէհրէ,
վէ պիր լիպատէթ խանէտէն օլ պիրինէ կիտիպ՝ քիլիսլէր
թէշքիլ էթտիլէր : Վէ պիւթիւն տիյարտա Լէմանլըլար ա-
րասընտա Ալլահըն քէլամընը վա՛զ վէ թա՛լիմ էթմէլէրի
իչիւն քեահինլէր վէ մու՛ալլիմէր թախսիս էյլէտիլէր .
վէ պէօյլէճէ Ալլահըն քէլամը գիյատէսիյլէ իզտիյատ պուլ-
մաղա պաշլատը :

5. Վէ պինլէրճէ քիմսլէր Րապպըն մա՛լիւմաթընա
կէթիրիլտիլէր . պէլի՝ պինլէրճէ քիմսլէր Նիֆայլըլարըն
ըիվայէթլէրինէ ինանմաղա կէթիրիլտիլէր : Վէ անլէր՝ օլ
վազթատէք էլտէն էլէ թէսլիմ օլունան թէվարիիս վէ փէյ-
ղամպէրլէր խուսուսընտա թա՛լիմ օլունտուլար :

6. Վէ Րապպըն հայաթը հազգը իչիւն, Ամմօն վէ ա-
նըն պիրատէրլէրինտէ պուլունան վահի վէ փէյղամպէրլիք
Րուհունա, վէ անլէրտէ միւ՛ճիգէլէր իլլէյէն Ալլահըն գուվ-
վէթինէ կէօրէ՝ անլէրին վա՛զը վասիթասիյլէ հագիգաթըն
մա՛լիւմաթընա կէթիրիլիպ՝ իման էտէն հէր քէս, պէլի՝
սիգէ տէրիմ քի՝ Րապպըն հայաթը հազգը իչիւն, Լէման-
լըլարտան անլէրին վա՛զընա իման էտիպ, Րապպա գան-
տըրըլան հէր քէս ասլա իրթիտատ էթմէտի :

7. Զիւնքի անլէր սալիհ պիր գավմ օլտու, անլէր ՝ա-
սըլըգլարընըն սիւհալարընը պրագտըլար, վէ Ալլահա գար-
չը վէ պիրատէրլէրինէ գարչը պիր տահա ճէնքլէշմէտի-
լէր :

8. Շիմտի Րապպա տէօնէնլէր պուլնլար տըր :

9. Իսմա՛էլ տիյարընտա օլան Լէմանլըլարըն գավմը,

10. Վէ Միտտօնայ տիյարընտա օլան Լէմանլըլարըն
գավմը,

11. Վէ Նիֆայ շէհրինտէ օլան Լէմանլըլարըն գավմը,

12. Վէ հէմ տախի Շիւօմ տիյարընտա վէ Շէմլօն տիյարընտա վէ Լէմուէլ շէհրինտէ վէ Շիմնայլօն շէհրինտէ օլան Լէմանլըլարըն էհալիսի :

13. Վէ Բապպա տէօնէն Լէմանլըլարըն շէհրլէրինին իսմլէրի պուռլար տըր . վէ 'ասըլըգլարընըն ուիւհլարընը , պէլի' ճիւմլէ հարպ սիւհլարընը պրազանլար պուռլար տըր . վէ անլէրին ճիւմլէսի Լէմանլըլար իտի :

14. Վէ Ամալիքայլըլար պիր ատէմտէն մա'տա գանա'աթա կէլմէտիլէր , նէտէ Ամուլօնլըլարտան պիր քիմսէ գանա'աթա կէլտի . լաքին անլէր քէնտի գալպլէրինին , վէ օթուրտըգլարը տիյարըն հէր գըսմընտա , պէլի' անլէրին ճիւմլէ շէհրի վէ քէօյլէրինտէ օլան Լէմանլըլարըն գալպլէլէրինի սէրթլէնտիրտիլէր :

15. Իմտի թէվպէ էտէն վէ հագիգաթըն մա'լիւմաթընա կէլիպ' Բապպա տէօնէն Լէմանլըլարըն ճիւմլէ շէհրլէրինին իսմլէրինի գիքը էթտիք :

16. Վէ շիմտի , վազը' օլտու քի' մէլիք վէ տէօնմիւշ օլանլար պիրատէրլէրինտէն թէֆրիգ օլունմագ իշիւն պիր իսմ իլէ եատ օլունմաղա արգու էլլէտիլէր : Իմտի մէլիք' թէֆրիգ օլունմալարը իշիւն իւզէրլէրինէ ալաճագլարը իսմէ տա'իր Արօն վէ քեհհինլէրտէն նիշէլէրիլէ իսթիշարէ էթտի :

17. Վէ վազը' օլտու քի' անլէր Անթայ-նիֆայ-Լիհայ իսմիլլէ թէսմիլլէ օլունտուլար . վէ պու իսմ իլէ եատ օլունուպ , պիր տահա Լէմանլըլար 'ատտ օլունմատըլար :

18. Վէ անլէր փէք չալըշգան պիր գալմ օլմաղա պաշլատըլար . պէլի' անլէր Նիֆայլըլար իլէ տօսթանէ իտիլէր . պինա'էն 'ալէյհ անլէր իլէ 'ալագա էթմէյէ պաշլատըլար , վէ Ալլահըն լա'նէթի պիր տահա անլէր իւզէրինէ կէլմէտի :

ՊԱՊ 24

1. Վէ վազը' օլտու քի' Ամուլօն տիյարընտա , վէ Հիլէմ տիյարընտա , վէ Եէրուշալիմ տիյարընտա , վէ Լ հասըլ տիյարըն հէր թարաֆընտա գանի' օլմայան , վէ իւզէրինէ Անթայ-նիֆայ-Լիհայ իսմինի ալմայան Ամալիքայլըլար , Ամուլօնլըլար վէ Լէմանլըլար , Ամալիքայլըլար , վէ Ամուլօնլըլար թարաֆընտան քէնտի պիրատէրլէրի 'ալէյհինէ թահրիք օլունտուլար :

2. Վէ անլէրին հաստի գիյատէսիլլէ արթտը , հաթթա քէնտիլէրին փատիշահընա գարշը 'ասը օլմաղա պաշլատըլար . վէ անըն քէնտիլէրէ մէլիք օլմասընը իսթէմէ-

տիւէր, պու սէպէպտէն Անթայ-Նիֆայ-Լիհայ գաւմընա գարշը սիւահանտըլար :

3. Շիմտի մէլիք հիւքիւմէթի քէնտի օղլունա թէվ-ճիհ էյլէտի. վէ օ անը Անթայ-Նիֆայ-Լիհայ թէամիյէ էյլէտի :

4. Վէ մէլիք Լէմանլըլարըն Ալլահըն գաւմը 'ալէյ-հինէ մուհարէպէ էթմէք իշիւն հազըրլանմաղա պաշլա-տըզլարը 'այնի սէնէտէ էօլտիւ :

5. Շիմտի Ամմօն վէ անըն պիրատէրլէրի, վէ անըն իլէ պէրապէր կէլէնլէր Լէմանլըլարըն քէնտի պիրատէրլէրինի հէլաք էթմէք իշիւն հազըրլանտըզլարընը կէօր-տիւքտէ, Միտիան տիյարընա չըգտըլար, վէ օրատա Ամմօնըն տիկէր պիրատէրլէրիյէ պիրլէշտիլէր. վէ անլէր անտէն իսմա'էլ տիյարընա՝ Լէմօնայ վէ անըն պիրատէրի Անթայ-Նիֆայ-Լիհայ իլէ քէնտիլէրի Լէմանլըլարա գարշը մու-հաֆաղա էթմէք իշիւն նէ էտէճէքլէրինէ տա'իր իսթիշա-րէ էթմէյէ կէլտիլէր :

6. Շիմտի Բապպա տէօնմիւշ օլան գաւմ արասընտա քէնտի պիրատէրլէրինէ գարշը սիւահ չէքմէք իսթէյէն հիշ պիր քիմսէ հօգ իտի. վէ անլէր մուհարէպէ իշիւն հազըր-լըգ կէօրմէք իսթէմէտիլէր, վէ հէմ տախի մէլիք անլէրէ հազըրլըգ կէօրմէմէլէրինի էմր էթտի :

7. Շիմտի անըն գաւմա պու մատտէյէ տա'իր սէօյլէ-տիյի սէօզլէր պուշլար տըր. էյ՝ սէվկիւլիւ գաւմըմ, Ալ-լահա թէչէքքիւր էտէրիմ քի՝ պիգիմ 'ազիմ Ալլահըմըզ քէնտի լութֆըյլէ պիրատէրլէրիմիզ Նիֆայլըլարը, վա՛զ էթմէք վէ պիգիմ Փառըզ փէտէրիմիզին ըրվայէթլէրի հազգընտա պիգի իզնա՝ էթմէք իւզրէ կէօնտէրտի :

8. Վէ հէմ տախի պէնիմ 'Ազիմ Ալլահըմա թէչէք-քիւր էտէրիմ քի՝ գալլլէրիմիզի միւլայիմ գըլմազ, վէ պիրատէրլէրիմիզ Նիֆայլըլար իլէ ալագայա կիրմէք իշիւն քէնտի Բուհուռնըն պիր գըլմընը պիգէ վէրմիշ տիր :

9. Վէ իշթէ Ալլահըմա թէչէքքիւր էտէրիմ քի պու միւլագաթըն աշըլմասը վասիթասիյլէ կիւնահլարըմըզ վէ իշլէտիյիմիզ նիշէ՝ գաթլլար հազգընտա իզնա՝ օլունտուզ :

10. Վէ հէմ տախի պէնիմ Ալլահըմա, պէլի՝ 'Ազիմ Ալլահըմա թէչէքքիւր էտէրիմ քի՝ օ պիգէ պու շէյլէրտէն թէվպէ էթմէյի իհսան էթմիշ տիր. վէ օ իշլէտիյիմիզ նի-շէ կիւնահլարը վէ գաթլլարը 'աֆվ էթմիշ, վէ քէնտի օղլունըն լիյագաթը վասիթասիյլէ ճիւրմի գալպիմիզտէն տէֆ՝ էթմիշ տիր :

11. Վէ շիմտի էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, մա՛տէմ քի իշլէտիյիմիզ նիշէ կիւնահ վէ գաթլլարտան թէվպէ էթմէյէ, վէ կիւնահլարըմըզ պէր թարաֆ էթմէք իշիւն՝

Այլահը ըազի էթմէյէ մուգթէտիր օլտուգ , (զիրա պիւթիւն ինսան ճինսինին էն ֆէնա օլանլարը պիգ իտիք) , վէ լէքէ-լէրիմիզի պէր թարաֆ էթմէսի իչիւն Այլահը ըազի էթմէյէ անըն 'ինտինտէ լազըմը վէճհ իւզրէ թէվպէ էտէ պիւտիք իսէ ,

12. Շիմտի , էն սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ , մա'տէմ քի Այլահ լէքէլէրիմիզի պէր թարաֆ էթմիշ տիր , վէ գըլըճլարըմըգ փարլազ տըր , պիր տահա պիրատէրլէրիմիզին գանըլլէ անլէրի լէքէլէնտիրմէյէլիմ :

13. Իշթէ սիզէ տէրիմ' պիզ պիրատէրլէրիմիզին գանըլլէ գըլըճըմըգը լէքէլէնտիրմէքտէն սագընալըմ , զիրա էյէր պիզ անլէրի թէքրար լէքէլէնտիրի իսէք , պէլքի անլէր կիւնահլարըմըգըն քէֆարէթի իչիւն տէօքիւլէն 'Ազիմ Այլահըմըգըն Օղլուհըն գանը վասիթասիլլէ պիր տահա փարլազ էտիլէմէզլէր :

14. Վէ 'ազիմ Այլահ պիզէ մէհհամէթ էյլէմիշ , վէ հէլաք օլմայալըմ' տէյու պու չէյլէրի պիզէ պիւտիրմիշ տիր . վէ օ էվլատըմըգը սէվտիյի միսիլլու պիզիմ ճանըմըգը տախի սէվէր . պու սէպէպտէն պու չէյլէր 'վուգու' պուլմազտան էվվէլ' անլէրի պիզէ պիւտիրտի . վէ քէնտի մէհհամէթինտէ կէլէճէք նէսլլէրէ պիւտիրէճէյի միսիլլու , պիզէ տախի խէլաս ուսուլընը պիւտիրմէք իչիւն մէլա'իքէսի-նի իրսալ էթմիշ տիր :

15. Պիզիմ Այլահըմըգ նէ' մէհհամէթլի տիր : Վէ իշթէ մա'տէմ քի լէքէլէրիմիզի պիզտէն գալտըրմաղա կիւճ իլէ մուգթէտիր օլտուգ իսէ , վէ գըլըճլարըմըգ փարլատը իսէ , Այլահ քէնտի քէլամընը պիզէ թէպլիզ էտիպ , անըն վասիթասիլլէ պիզի թաթհիր էթտիյինտէն պէրու' եէվմ իւլ ախըրտա եախօտ անըն 'ինտինտէ հիւքմ օլունմազ իւզրէ' տուրահաղըմըգ կիւնտէ , պիրատէրլէրիմիզին գանընտա գըլըճլարըմըգը լէքէտար էթմէտիյիմիզ' Այլահըմըգա չէհատէթ օլմազ իւզրէ' գըլըճլարըմըգըն փարլազ գալմասը իչիւն անլէրի սագլայալըմ :

16. Վէ շիմտի էյ' պիրատէրլէրիմ , էյէր պիզիմ պիրատէրլէրիմիզ պիզի հէլաք էթմէք իչիւն չալըչըրլարսա , պիզ գըլըճլարըմըգը եէրտէ տէրին կէօմէրէք սագլայալըմ , քի եէվմ իւլ ախըրտա անլէրի ասլա գուլլանմատըղըմըգա պիր չէհատէթ օլմազ իւզրէ փարլազ գալալար . վէ էյէր պիրատէրլէրիմիզ պիզի էօլտիւրլէրլէրսէ , իշթէ պիզ Այլահըմըգա կիտիպ խէլաս օլահաղըգ :

17. Վէ վազը' օլտու քի' մէլիք պու սէօզլէրի սէօյլէմէյի պիթիրտիյինտէ , պիւթիւն գալմ ճէմ' օլուպ' գըլըճլարընը վէ ինսան գանը տէօքմէք իչիւն գուլլանըլան էէր սիւհանը եէրին ալթընա կէօմտիւլէր :

18. Վէ քէնտիւէրին էֆքեարընճա պիր տահա ինսան գանը տէօքմէք իչիւն ասլա սիլահ գուլլանմայաճաղարընա տա'իր Ալլահա վէ ինսանա չէհատէթ օլմագ իւզրէ՝ պէօյլէ էթտիւէր: Վէ Ալլահա վա'տ վէ 'ահտ էթտիւէր քի պիրատէրլէրինին գանընը տէօքմէքտէն իսէ, քէնտի հա-յաթլարընը վերմէյէ հազըր տըրլար. վէ պիր ատէմտէն պիր չէյ ալմագտան իսէ, անա վերէճէքլէր տիր. վէ կիւնլէրինի թէնպէլլիքլէ կէչիրմէքտէն իսէ, քէնտի էլլէրիլէ ղայրէթ-լէ չալըչմայը իսթէտիւէր:

19. Վէ պէօյլէճէ կէօրիւյօրըզ քի լէմանլըլար հագի-գաթը պիլիպ' իմանա կէթիրիլտիքլէրինտէ, անլէր սապիթ գալտըլար. վէ կիւնահ իլլէմէքտէն իսէ, էօլլիմէ հազըր իտիւէր. վէ պէօյլէճէ անլէրին սէլամէթ սիլահլարընը կէօմ-տիւքլէրինի, եախօտ սուլլ ու սէլամէթ իչիւն՝ քէնտի հարպ սիլահլարընը կէօմտիւքլէրինի կէօրիւյօրըզ:

20. Վէ վագըլ' օլտու քի՝ անլէրին պիրատէրլէրի օլան լէմանլըլար՝ մուհարէպէ իչիւն հազըրլըզ կէօրիւպ' մէլի-յի գաթլ էթմէք, վէ անըն եէրինէ տիկէր պիրինի թա'նէն էթմէք, վէ տիյարտան Անթայ-Նիֆայ-Լիհայ գալմընը մահվ էթմէք իչիւն՝ Նիֆայ տիյարընա կէլտիւէր:

21. Վէ գալմ անլէրին իւզէրինէ կէլտիքլէրինի կէօր-տիւքտէ, անլէրի գարշըլայըպ էօնլէրինտէ եէրէ գափանա-րազ, րապպըն իսմինէ նիտա էթմէյէ պաշլատըլար. վէ անլէր պէօյլէ էտէր իքէն, լէմանլըլար հիւճում էտիպ' ան-լէրի էօլտիւրմէյէ պաշլատըլար:

22. Վէ պէօյլէճէ անլէր մուգալլէմէթ պուլմայարազ անլէրտէն պին պէչ քիչի գաթլ էթտիւէր. վէ պիզ անլէրին միւպարէք օլտուգլարընա պիլիրիզ, գիրա Ալլահ իլէ իգա-մէթ էթմէյէ կիթտիւէր:

23. Վէ լէմանլըլար՝ պիրատէրլէրինին գըլըճտան գաչ-մատըզլարընը, վէ սաղա եա սօլա տէօնմէք իսթէմէտիքլէ-րինի, իլլա թէլէֆ էտիլմէք իւզրէ եէրէ գափանըպ, հաթ-թա գըլըճ իլէ էօլմէքտէ իքէն՝ Ալլահա համտ էթտիքլէ-րինի կէօրտիւքլէրինտէ, անլէրի գաթլ էթմէքտէն վաղ՝ կէչ-տիւէր:

24. Վէ անլէրտէն նիչէլէրինին գալպլէրի քէնտի պի-րատէրլէրինին գըլըճ իլէ տիւշտիւքլէրի իչիւն գըրըլտը, գիրա անլէր իլլէտիքլէրի քէօթիւլլիքտէն թէվպէ էթտիւէր:

25. Վէ քէնտի հարպ սիլահլարընը թէրք էթտիւէր, վէ անլէրի պիր տահա ալմագ իսթէմէտիւէր. գիրա իլլէ-տիքլէրի գաթլտան տօլայը փէք նատիմ օլտուլար, վէ ան-լէր քէնտի պիրատէրլէրի կիպի եէրէ գափանտըլար. վէ քէնտիլէրի գաթլ էթմէք իչիւն էլլէրինի գալտըրան քիմ-սէլէրին մէրհամէթլէրինէ հէվալէ էթտիւէր:

26. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օլ կիւնտէ Ալլահըն գաւմիլ-լէ պիրլէշէնլէր գաթլ օլունանլարտան գիյատէ իտի. վէ գաթլ օլունանլար սալիհ օլտուգլարընտան, անլէրին խէլաս օլմալարընա շիւպհէ էթմէյէ սէպէպիմիգ եօգ տըր:

27. Վէ գաթլ օլունանլար արասընտա ֆտսըգ պիր ա-տէմ եօգ իտի, լաքին հագիգաթըն մա՛լիւմաթընա կէթի-րիլէնլէր պինտէն գիյատէ իտի. պէօլլէճէ կէօրիւյօրըգ քի րապպ՝ քէնտի գաւմընըն խէլասը իշիւն չօգ եօլլար իլէ իշլէր:

28. Վէ լէմանլըլար արասընտա քէնտի պիրատէրլէ-րինի գաթլ էտէնլէրին էն պէօյիւք գըսմը, Նիհօրըն ՚իթի-գատընտան օլան Ամալիքայլըլար վէ Ամուլօնլըլար իտի:

29. Վէ րապպըն գաւմը իլէ պիրլէշէնլէր արասընտա Ամալիքայլը եախօտ Ամուլօնլը եախօտ Նիհօրըն ՚իթիգա-տընտան օլան եօգ իտի, լաքին անլէր ասըլ լէման վէ լէ-մուէլին նէսլինտէն իտիլէր:

30. Վէ պէօլլէճէ պիգ աչըգտան քէշֆ էտէ պիլիրիգ քի՝ էյէր պիր գաւմ, Ալլահըն Րուհու իլէ թէնվիր օլունտըգ-տան, վէ սալահա ՚ա՛իտ շէյլէր հագգընտա պէօյիւք մա՛-լիւմաթա նա՛իլ օլտուգտան սօնրա, կիւնահ վէ թէճալու-գա տիւշէրսէ, անլէր տահա գիյատէ սէրթ օլուրլար, վէ ան-լէրին հալը պու շէյլէրի ասլա պիլմէյէն քիմսէլէրին հալին-ստէն տահա ֆէնա օլուր:

ՊԱՊ 25

1. Վէ իշթէ վազը՝ օլտու քի՝ պու լէմանլըլար պիգ-գաթ քէնտի պիրատէրլէրինի էօլտիւրտիւքլէրի իշիւն՝ տա-հա գիյատէ խըրսլանտըլար. իմտի Նիֆայլըլարտան ինթի-գամ ալաճագլարընա տա՛իթ եէմին էթտիլէր. վէ օլ գէման-տա Անթայ-Նիֆայ-Լիհայ գաւմընը էօլտիւրմէյէ արթըգ ճէհտ էթմէտիլէր:

2. Լաքին քէնտի օրտուլարընը ալըպ, Զարահէմլա տի-յարընըն ճիվարլարընա կիթտիլէր. վէ Ամմօնայհահ տիյա-րընտա օլան գաւմ իւգէրինէ հիւճուճ էտիպ անլէրի մահվ էթտիլէր:

3. Վէ Նիֆայլըլար իլէ չօգ մուհարէպէ էթտիքտէն սօնրա կէրի սիւրիւլիւպ գաթլ օլունտըլար:

4. Վէ Նուհըն քեահինլէրի օլան Ամուլօն վէ անըն պի-րատէրլէրինին սայքի պիւթիւն գիւրրիյէթի գաթլ օլունան լէմանլըլար արասընտա իտի. վի անլէր Նիֆայլըլարըն էլ-լէրիյէ գաթլ օլունտըլար:

5. Վէ պագիսի շարգ պէրրիյէսինէ ֆիրար էթտիլէր, վէ

օրատաքի Լէմանլըլար իւզէրինէ գուվվէթ վէ սէլահիյէթ իճրա էտէրէք, Լէմանլըլարըն իմանլարը սէպէպինտէն նի. շէլէրինի աթէշ իլէ հէլաք էթտիլէր:

6. Զիրա Լէմանլըլարտան նիշէլէրի պու գատար գիյան վէ իզթիրապ կէօրտիւքտէն սօնրա՝ Արօն վէ անըն պիրատէրլէրինին տիյարլարընտա վա՛զ էթտիքլէրի քէլամլարը տէր խաթր էթմէյէ թահրիք օլունտըլար. իմտի փէտէրլէրինին ըիվայէթլէրինէ ինանմամաղա, վէ Րապպա վէ անըն Նիֆայլըլարա գուվվէթ վէրտիյինէ ինանմամաղա պաշլատըլար. վէ պէօյլէճէ պէրրիյէտէ անլէրտէն չօգլարը գանտըրըլտըլար:

7. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ամուլօնըն օղուլլարընտան օլան հիւքիւմտարլարը՝ անլէրի, պէլի՝ պու շէյլէրէ իմանէտէնլէրին ճիւմլէոինի էօլտիւրտիլէր:

8. Շիմտի պու շէհիտլիք անլէրին պիրատէրլէրինին նիշէլէրինին դազապա թահրիք օլմալարընա սէպէպ օլտու. վէ պէրրիյէտէ միւնաղա՛ա օլմաղա պաշլատըլար. վէ Լէմանլըլար Ամուլօն վէ անըն պիրատէրլէրինին գիւրրիյէթինի աւրամաղա, վէ անլէրի էօլտիւրմէյէ պաշլատըլար, վէ անլէր շարգ պէրրիյէսինէ Ֆիրար էթտիլէր:

9. Վէ իշթէ հալա պու կիւն անլէր Լէմանլըլար թաւաֆընտան, ավլանմագտա տըրլար: Վէ պէօյլէճէ Ապինատայըն քէնտինի աթէշ իլէ էօլտիւրէն քեահինլէրին գիւրրիյէթինէ տա՛իր սէօյլէտիյի սէօղլէր վուգու՛ա կէլտի:

10. Զիրա օ անլէրէ՝ Պանա նէ եափար իսէնիզ, կէլէճէք օլան շէյլէրին ըէսմի օլաճագ տըր՝ տէտի:

11. Շիմտի Ապինատայ Ալլահա օլան իմանը սէպէպինտէն աթէշ իլէ էօլէնլէրին իլքի իտի. իմտի անըն տէտիյինին մա՛նասը պու իտի քի՝ քէնտինէ վուգու՛ պուլտըղը կիպի, չօգլար աթէշ իլէ էօլէճէքլէր տիր-

12. Վէ օ Նուհըն քեահինլէրինէ՝ Պանա էթտիյինիզ միսիլլու սիզին գիւրրիյէթինիզ չօգլարա պէօյլէ էտէճէք տիր. վէ անտէն սօնրա անլէր չօպանսըզ գօյունլար եապանի հայվանաթտան սիւրիւլիւպ էօլտիւրիւլտիւքլէրի կիպի, տաղըլլպ գաթլ օլունաճագլար տըր՝ տէտի: Իշթէ պու սէօղլէր իթմամ օլունտըլար, գիրա անլէր Լէմանլըլար թարաֆընտան սիւրիւլտիլէր, ավլանտըլար վէ վուրուլտըլար:

13. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըլար Նիֆայլըլարա դալիպ կէլէմէտիքլէրինի կէօրտիւքլէրինտէ քէնտի տիյարլարընա ՝ավտէթ էթտիլէր, վէ անլէրտէն նիշէլէր իգամէթ էթմէք իչիւն Իամա՛էլ տիյարընա վէ Նիֆայ տիյարընա կիտիպ, Ալլահըն գավմը օլան Անթայ-Նիֆայ-Լիհայ գավմըյլէ պիրլէշտիլէր:

14. Վէ անլէր պիրատէրլէրինին էթտիքլէրի կիպի,

քէնտի հարպ սիւահլարընը ետրէ կէօմտիւէր, վէ անլէր սալիւզ պիր գաւմ օլմաղա պաշլատըլար. վէ անլէր Բապպըն եօլլարընտա եիւրիւլիւպ, անըն թէնպիհաթ վէ գանունլարընը հըֆղ էթտիլէր:

15. Պէլի' անլէր Մուսանըն շէրի'աթընը հըֆղ էթտիլէր, գիրա Մուսանըն շէրի'աթը տաւա իթմամ օլմատըղընտան, անլէրին անը հըֆղ էթմէլէրի վաճիպ իտի: Լաքին Մուսանըն շէրի'աթը մէվճուտ իտի իսէտէ, Գրիստոսըն կէլիշինէ պագտըլար. վէ Մուսանըն շէրի'աթը անըն կէլիշինին ըհսմի իտիլինի անլատըլար. վէ թա օ անլէրէ իղհար օլունաճաղը զէմանատէք, պու խարիճի 'ա'ինլէրին հըֆղ օլունմասը կէրէք իտիլինէ ինանտըլար:

16. Շիմտի անլէր' խէլասըն Մուսանըն շէրի'աթը վասիթասիլէ կէլէճէյինի զանն էթմէտիլէր, լաքին Մուսանըն շէրի'աթը անլէրին Գրիստոսա օլան իմանլարընը գուվվէթլէնտիրմէք իշիւն պիր վասըթա իտի: Վէ պէօյլէճէ էպէտի խէլասա օլան իման վասիթասիլէ իւմիտէ նա'իլ օլտուլար, վէ անլէրէ կէլէճէք օլան շէլլէր հագգընտա սէօյլէյէն փէյղամպէրլիք Բուհունա ի'թիմատ էթտիլէր:

17. Վէ իշթէ Ամմօն վէ Արօն վէ Օմնէր վէ Հիմնայ վէ անլէրին պիրատէրլէրի' Լէմանլըլար արասընտա օլան մուվաֆֆադիյէթլէրի իշիւն զիյատէսիլէ մէսրուր օլտուլար. վէ անլէր Բապպըն անլէրին տուլարընա կէօրէ իհսան էթտիլինի վէ քէնտի քէլամընը հէր խուսուստա իթմամ էթտիլինի կէօրտիլէր:

ՊԱՊ 26

1. Վէ շիմտի Ամմօնըն քէնտի պիրատէրլէրինէ օլան սէօզլէրի պուլնլար տըր. էյ' պիրատէրլէրիմ վէ էյ' արգատաշլարըմ, իշթէ սիղէ տէրիմ, մէսրուր օլմաղա նէ' գատար սէպէպիմիղ վար տըր. գիրա պիղ Զարահէմլա տիյարընտան չըգտըղըմըգտա, Ալլահըն պիղէ պու գատար պէօյիւք պէրէքէթլէր իհսան էտէճէյինի հիսապ էտէ պիլի'օ մի իտիք:

2. Վէ շիմտի սիւ'ալ էտէրիմ, Օ պիղէ նէ' պէօյիւք պէրէքէթլէր իհսան էթմիլ տիր: Տէյէ պիլի'օ մի սինիգ:

3. Իշթէ սիղին իշիւն պէն ճէվապ վէրէճէյիմ. գիրա պիրատէրլէրիմիղ օլան Լէմանլըլար գարանլըգտա, հաթթա էն գարանլըգ պիր չուգուրտա իտիլէր. լաքին իշթէ Ալլահըն 'աճա'իպ նուրուըն կէօրմէք իշիւն, անլէրտէն նէ գատար չօգլարը կէթիրիլտի: Վէ պիղէ վէրիլէն պէրէքէթ

պուռ տըր քի՝ պիզ պուռ պէօյիւք իշի իճրա էթմէք իշիւն Ալլահըն էլինտէ 'պէթ օլտուգ :

4. Իշթէ անլէրտէն պինլէրճէ քիմսէլէր մէսրուր օլմագտա տըրլար, վէ անլէր Ալլահըն աղլընա կէթիրիլտիլէր :

5. Իշթէ թարլա եէթիշմիշ իտի. վէ սիզ մուպարէքսինիզ, զիրա օրաղընըզը սալլատը նըզ վէ գուվլէթինիզ իլէ պիշտինիզ. պէլի՝ պիւթիւն կիւն չալըշտընըզ, վէ տէմէթլէրինիզին սալըսընա պագընըզ, վէ անլէր անպարա թօփլանըպ զայ՝ օլմայաճագլար տըր :

6. Պէլի՝ անլէր եէվմ իւլ ախըրտա օլան ֆուրթունա վասիթասիլլէ եէրէ վուրուլմայաճագլար, պէլի՝ անլէր գասըրղատան գօփարըլմայաճագլար, լաքին ֆուրթունա կէլատիյինտէ, անտէն զիյան չէքմէմէք իշիւն քէնտի եէրինէճէմ՝ օլունաճագլար տըր : Վէ շէտիտ ըիւզկեար իլէ տիւշմէնին անլէրի կէթիւրմէք իսթէտիյի հէր գանղը թարաֆա սիւրիւլմէյէճէքլէր տիւր :

7. Լաքին իշթէ անլէր հասատ սահիպի օլան Րապպըն էլինտէ տիրլէր, վէ անլէր անըն տըրլար, վէ օ անլէրի եէվմ իւլ ախըրտա գալտըրաճագ տըր :

8. Ալլահըմըզըն իսմի միւպարէք օլսուն. անա համտէտէլիմ. պէլի՝ անըն մուգատտէս իսմինէ թէշէքքիւր 'արզէտէլիմ, զիրա օ իլ էլ էպէտ սալահ իճրա էտէր :

9. Զիրա պիզ Զարահէմլա տիյարընտան չըգմամըլ օլսա իտիք, պիզի զիյատէսիլլէ սէվէն պուռ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմիզ 'ալէյհիմիզէ հալա պուղզ իլէ տօլու օլադգ, Ալլահա դարիպ օլաճագլար իտի :

10. Վէ Ամմօն պուռ սէօզլէրի սէօլէտիյինտէ, անըն պիրատէրի Արօն անը թա՝ զիր էտիպ՝ Ամմօն սէնին սիւրուրըն իֆթիխար էթմէքլիյինէ սէպէպ օլույօր՝ տէյու գօրգարըմ՝ տէտի :

11. Լաքին Ամմօն անա՝ նէ հիքմէթիմտէ, նէ տէ գուվլէթիմտէ իֆթիխար էտէրիմ, լաքին իշթէ մէսէրրէթիմ թամմ տըր, պէլի՝ գալլիմ մէսէրրէթ իլէ քեամիլէն տօլու տըր, վէ պէն Ալլահըմտա չազ օլաճաղըմ՝ տէտի :

12. Վէ պէն հիշ պիր շէյ օլմատըզըմը պիլիրիմ, վէ գուվլէթիմտէ գա՝իֆ իմ, պուռ էճլտէն քէնտիմ իշիւն իֆթիխար էթմէմ, լաքին Ալլահըմտա իֆթիխար էտէճէյիմ. զիրա անըն գուվլէթիլլէ հէր շէյի իճրա էտէ պիլիրիմ, պէլի՝ իշթէ պուռ տիյարտա գուվլէթլի միւ՝ճիզլէր իճրա էթտիք, պուշլար իշիւն՝ անըն իսմինի իլ էլ էպէտ թէմճիտ էտէճէյիզ :

13. Իշթէ պիրատէրլէրիմիզտէն գաշ պին քիշիյի ճէ. հէննէմ աղըրսընտան ազատ էթտի, վէ պիզտէ պուլունան

քէլամընըն գուվվէթի սէպէպինտէն գուրթուլուշըն մուհապպէթինի թէրէննիւմ էթմէք իշիւն կէթիրիւտիլէր իմտի շազ օլմաղա պէօյիւք սէպէպիմիզ եօ՞գ մը տըր :

14. Պէլի անա իլ էլ էպէտ համտ օգումագ իշիւն՝ սէպէպիմիզ վար, գիրա օ Միւթա՛ալ տըր, վէ օ պիրատէրլէրիմիզի ճէհէննէմ գինճիրլէրինտէն չէօգտիւ :

15. Պէլի՝ անէր էպէտի գուլմէթ վէ խարապիյէթ իլէ մուհաթ իտիլէր, լաքին իշթէ օ անէրի քէնտինին էպէտի նուրունա, պէլի՝ էպէտի խէլասընա կէթիրմիշ տիր, վէ անէր անըն պի էմսալ վէ ղանի մուհապպէթիլէ իհաթէ օլուլմագտա տըրլար. վէ պիզ՝ պու 'ազիմ՝ վէ 'աճա՛իպ իշի իճրա էթմէքտէ՝ անըն էլինտէ 'ալէթ օլմուշ իզ :

16. Իմտի իֆթիխար էտէլիմ, պէլի Բապպտա իֆթի խար էտիպ՝ մէսրուր օլաճաղըզ, գիրա սիւրուրմըզ թամմ տըր. պիզ Ալլահմըզը իլ էլ էպէտ թէմճիտ էտէճէյիզ : Իշթէ Բապպտա քի՞մ կէրէյինտէն գիյատէ իֆթիխար էտէ պիլիւր, վէ անըն 'ազիմ գուվվէթի վէ մէրհամէթի վէ պէն ի ինսանա տօղրու օլան լութֆ ու 'ինայէթինի քի՞մ կէրէյինտէն գիյատէ սէօյլէյէ պիլիւր : Իշթէ սիզէ տէրիմ, հիսս էթտիյիմ մէսէրրէթին էն ուֆագ պիր գըսմընը պիլէ սիզէ սէօյլէյէմէմ :

17. Պիզիմ Ալլահմըզըն պիզի հիյպէթլի, ֆասըզ վէ նափաք հալիմիզտէն ալըպ չըգարմագ իշիւն՝ պու գատար մէրհամէթլի օլաճաղընը՝ քի՞մ տիւշիւնէ պիլիւր իտի :

18. Իշթէ պիզ ղազապ իլէ վէ Ալլահըն քիլիսէսինի խարապ էթմէք իշիւն պէօյիւք թէհտիտ իլէ չըգտըզ :

19. Իմտի օ պիզի հիյպէթլի պիր խարապիյէթէ՝ նիշիւն թէսլիմ էթմէտի, պէլի՝ 'ատալէթին գըլըճընը նիշիւն իւզէրիմիզէ պրագըզ պիզի էպէտի մէյուսիյէթէ թէսլիմ էթմէտի :

20. Ճանըմ պու շէյլէրի տիւշիւնմէքտէն ֆիրար էթմէյէ եագըն կէլմիշ տիր. լաքին իշթէ օ 'ատալէթինի իւզէրիմիզէ իճրա էթմէտի, ֆագաթ 'ազիմ մէրհամէթիլէ պիզի էօլիւմ վէ սէֆալէթին էպէտի չուգուրընտան կէշիրտի, վէ ճանըմըզըն գուրթուլուշընա կէթիրտի :

21. Վէ շիմտի, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, պու շէյլէրի պիլէն թապի՛ի ատէմ քի՞մ տիր : Պէն սիզէ տէրիմ՝ քի՛ թէվպէքեար օլանտան մա՛տա հիշ պիր քիմսէ պու շէյլէրի անլամագ :

22. Պէլի՝ թէվպէ էտիպ՝ իմանը՝ամէլիլէ կէօսթէրէն վէ խայր 'ամէլլէր իշլէյիպ՝ տուրմայարագ պէր տէվամ տու՛ա էտէնլէրէ Ալլահըն էսրարընը պիլմէք վէրիլմիշ տիր : Պէլի՝ պէօյլէ քիմսէլէրէ՝ ասլա պիլիւնմէմիշ շէյլէր պիլտիրմէքլիք իհսան օլունաճագ տըր. վէ պու պիրատէրլէրի-

միզի թէվպէյէ կէթիրմէք, պիզէ իհասն օլունտուղը միսիւլիւ պէօյլէտէ՝ պինլէրճէ ճանլարը թէվպէյէ կէթիրմէք իհասն օլունաճազ տըր:

23. Շիմտի, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, Զարահէմլա տիյարընտա օլան պիրատէրլէրիմիզէ՝ Պիզ Նիֆայ տիյարընա կիտիպ պիրատէրլէրիմիզ իմանլըլարա վա՛զ էտէճէյիզ՝ տէտիյիմիզտէ, պիզէ կիւլիւպ, պիզի իսթիհզար էթտիքլէրինի տէր խաթր էտէ՛ր մի սինիզ:

24. Զիրա անլէր պիզէ իմանլըլարը հագիգաթըն մա՛լիւմաթընա կէթիրէ պիլէճէյինիզի, վէ իմանլըլար կիպի սէրքէշ պիր գաւմը՝ քէնտի փէտէրլէրինին եանլը ըիվայէթլէրինտէն տէօնտէրմէյէ գատիր օլաճաղընըզ զանն էտէ՛րմի սինիզ, անլէրին գալպլէրի գան տէօքմէքտէն հազզ էտէր, վէ անլէրին վագըթլարը էն պէօյիւք կիւնսուլարտա սարֆ օլունուր. անլէրին եօլլարը իպթիտատէն պէրու թէճաւուզ էտէնին եօլլարը տըր՝ տէտիլէր: Շիմտի, էյ՝ պիրատէրլէր, անլէրին լիսանը պէօյլէ իտիյինի տէր խաթր էտէ՛ր մի սինիզ:

25. Վէ թէքրար անլէր՝ Ֆըսզը տիյարտան մահվ էթմէք իշիւն անլէր՝ ալէյհինէ սիւահլանալըմ. օլմայա քի անլէր իւզէրիմիզէ կէլիպ պիզի հէլաք էտէլէր՝ տէտիլէր:

26. Լաքին իշթէ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, պիրատէրլէրիմիզի թէլէֆ էթմէք մագսէտիյլէ տէյիլ, իլլա՝ միւմքին իսէ պիր գաշ ճանլար խէլաս էթմէք մագսէտիյլէ պէրրիյէյէ չըգտըզ:

27. Վէ ճանլարմըզ սըգըլըպ՝ կէրի տէօնմէք իւզրէ իքէն, իշթէ Բապպ պիզի թէսէլլի էտիպ՝ Պիրատէրլէրինիզ իմանլըլար արասընա կիտինիզ, վէ մուզայագալարընըզ սապր իլէ թէհամմիւլ էտինիզ, վէ պէն սիզի մուվաֆֆազ գըլաճաղըմ՝ տէտի:

28. Վէ շիմտի պիզ կէլիպ արալարընտա պուլունտըզ, վէ էզիյէթիմիզտէ սապր էտիպ՝ հէր րահաթլըգտան մահրում գալտըզ. պէլի՝ պիզ էվտէն էվէ կիտիպ տիւնեանըն մէրհամէթինէ պէքլէտիք, վէ եալընըզ տիւնեանըն մէրհամէթինէ տէյիլ, իլլա Ալլահըն մէրհամէթինէ իթիմատ էթտիք:

29. Պիզ անլէրին էվլէրինէ կիտիպ անլէրի թա՛լիմ էթտիք. վէ անլէրի քէնտիլէրին սօգագլարընտա վէ թէփէ պաշլարընտա, հէյքէլլէրինտէ վէ սինաղօղլարընտա թա՛լիմ էթտիք, վէ պիզի գօվուպ իսթիհզա էթտիլէր: Վէ իւզէրիմիզէ թիւքիւրիւպ եանագլարըմըզ սիլլէ վուրտըլար, վէ պիզ թաշլանտըզ, վէ գուվվէթլի իփլէր իլէ պաղլանաւրագ մահպէսէ աթըլտըզ, վէ Ալլահըն գուվվէթի վէ հիք մէթի վասիթասիյլէ թէքրար գուրթուլտըզ:

30. Վէ պիզ հէր նէվ՝ իղթիրապ չէքտիք, վէ պունըն հիւմլէսինի չէքտիք քի՝ ինթիմալէն պիր ճանըն խէլասընա վասիթա օլա պիլիրիզ:

31. Շիմտի հմէլէրիմիգին մէյվէսի կէօզիւմիւզ էօնիւնտէ տիր. վէ անլէր ա՞զ մը տըր՝ խայր, ազ տէյիլ, չօզ տըր, վէ պիզ անլէրին քէնտի պիրատէրլէրինէ, վէ պիզէ տօղրու օլան մուհապպէթլէրինին խալիս գալպտէն օլտու՝ ղընա չէհատէթ էտէ պիլիրիզ:

32. Զիրա իշթէ անլէր քէնտի տիւշմէնլէրինին հայաթընը ալմագտան իսէ, քէնտի հայաթլարընը գուրպան էթմէյէ հազըր իտիլէր. վէ անլէր քէնտի պիրատէրլէրինէ տօղրու օլան մուհապպէթլէրինտէն տօլայը հարպ սիլահլարընը եէրտէ տէրինճէ կէօմտիւլէր:

33. Վէ իշթէ սիզէ տէրիմ, պիւթիւն տիյարտա պու գատար մուհապպէթ պուլունտո՞ւ մը: Պէն սիզէ՝ խայր, Նիֆայլըլար արաոընտա պիլէ պու գատար օլմամըլ տըր՝ տէրիմ:

34. Զիրա անլէր գըլըճլարընը քէնտի պիրատէրլէրինէ գարըը գալտըրաճագլար իտի, վէ անլէրին քէնտիլէրի գաթլ էթմէսինէ միւսա՝ատէ էթմէյէճէլէր իտի: Լաքին իշթէ՝ պունլարտան չօզլարը հայաթլարընը թէպիւմ էթմիշլէր տիր. վէ կիւնահտան նէֆրէթ էտիպ մուհապպէթէ մալիք օլտուգլարընտան Ալլահա կիթմիշ իտիլէրինի պիլիրիզ:

35. Շիմտի շազ օլմաղա սէպէպիմիզ եօ՞զ մը տըր: Պէլի՝ սիզէ տէրիմ, տիւնեանըն իպթիտասընտան պէրու պիզիմ կիպի պու գատար շազ օլմաղա սէպէպի օլան պիր ատէմ եօզ տըր, վէ մէսէրրէթիւմ պէնի Ալլահտա իֆթիխար էթմէյէ կէօթիւրտիւ. զիրա օքեաֆֆէ ի գուվլէթէ, հիքմէթէ վէ ֆէհմէ մալիք տիր, օհէր շէյի իտրաք էտէր, վէ թէվպէ էտիպ անըն իսմինէ իման էտէն հէր քէնէ, հաթթա խէլասա գատար րահիմ պիր Զաթ տըր:

36. Իմտի էյէր պու իֆթիխար իսէ, հէման պէօյլէ իֆթիխար էտէրիմ, զիրա հայաթըմ, նուրըմ, մէսէրրէթիւմ, խէլասըմ վէ էպէտի վայտան օլան գուրթուլուշըմ պու տըր. պէլի՝ ղարիպ պիր տիյարտա քէնտի պէտէնինտէն այրըլըպ իսրայէլ աղաճընըն տալը օլան պու գաւմը տէր խաթր էտէն Ալլահըն իսմի միւպարէք օլտուն: Պէլի՝ պէն ղարիպ պիր տիյարտա տօլաշան պիղիմ կիպի քիմսէլէրի տէր խաթր էտէն Ալլահըմըն իսմի միւպարէք օլտուն՝ տէրիմ:

37. Շիմտի, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, քեաֆֆէ ի գաւմլար հէր գանղը տիյարտա պուլունսալար, Ալլահըն անլէրի ունութմատըղընը կէօրիւյօրուզ, պէլի՝ օգաւմընը սայտը, վէ մէրհամէթի քեաֆֆէիզէմին իւզէրինտէ տիր: Իշթէ պէնիմ մէսէրրէթիւմ վէ պէօյիւք մէմուռնիյէթիւմ պու տըր. վէ իլ էլ էպէտ Ալլահա թէշէքքիւր՝արզ էտէճէյիմ: Մամին:

ՊԱՊ 27

1. Շիմտի վագը՝ օլտու քի՝ Նիֆայլըլարա գարչը մուհա-
րէպէ էթմէք իչիւն կիտէն պու Լէմանլըլար՝ անլէրի հէ-
լաք էթմէյէ օլան հէր ճէհտլէրի նաֆիլէ իտիլինի կէօր-
տիւքտէն սօնրա, թէքրար Նիֆայ տիյարընա 'ավտէթ էթ-
տիլէր:

2. Վէ Ամալիքայլըլար չէքտիքլէրի զիյան սէպէպին-
տէն զիյատէսիլէ էօվքէլէնտիլէր. վէ Նիֆայլըլարտան ին-
թիգամ ալամատըգլարընը կէօրտիւքլէրինտէ, էհալիլի քէն-
տի պիրատէրլէրի օլան Անթայ-Նիֆայ-Լիհայ գավմընա գար-
չը թահրիք էթտիլէր, իմտի թէքրար անլէրի թէլէֆ էթ-
մէյէ պաշլատըլար:

3. Պու գավմ իսէ սիւահլանմագլըղը թէքրար րէտտ
էտէրէք, տիւշմէնլէրինին արզուլարընա կէօրէ գաթլ օ-
լունմաղա րազի օլտուլար:

4. Վէ Ամմօն իլէ անըն պիրատէրլէրի, փէք չօգ սէվ-
տիքլէրի վէ զայէթլէ սէվիլմիշ օլտուգլարը գավմ արա-
սընտա պու պէօյիւք խարապիյէթի միւշահէտէ էթտիքլէ-
րինտէ, անլէր քէնտիլէրէ կէօյա Ալլահ թարաֆընտան քէն-
տիլէրի էպէտի խարապիյէթտէն գուրթարմազ իչիւն կէօն-
տէրիլէն մէլա'իքէ տիրլէր կիպի մու'ամէլէ էթմիշ օլտուգ-
լարընտան, անլէրէ չէֆգաթ էթտիլէր:

5. Վէ անլէր մէլիյէ՝ Րապպըն պու գավմընը ճէմ՝ է-
տիպ, հէլաք օլմամազ իչիւն տիւշմէնլէրիմիզին էլինտէն
գաշալըմ, վէ Ջարահէմլա տիյարընա՝ պիրատէրլէրիմիզ Նի-
ֆայլըլարա կիտէլիմ՝ տէտիլէր:

6. Լաքին մէլիք անլէրէ՝ իշթէ Նիֆայլըլար պիզիմ
քէնտիլէրէ էթտիլիմիզ չօգ գաթլ վէ կիւնահլարըմըզ սէ-
պէպինտէն՝ պիզի գըրաճագլար տըր՝ տէտի:

7. Վէ Ամմօն՝ Պէն կիտիպ Րապպա սիւ'ալ էտէրիմ,
վէ էյէր օ՝ Պիրատէրլէրինիզէ կիտինիզ՝ տէր իսէ, կիտէ-
ճէք մի'օ սինիզ՝ տէտի:

8. Վէ մէլիք անա՝ էվվէթ, էյէր Րապպա՝ կիտին՝ տէր-
սէ, պիրատէրլէրիմիզէ կիտիպ, անլէրէ գարչը իւլէտիլի-
միզ նիչէ գաթլար վէ կիւնահլարը թազմին էտէնէտէք,
անլէրին էսիրլէրի օլաճաղըզ՝ տէտի:

9. Լաքին Ամմօն անա՝ Անլէրին արասընտա էսիրլէրին
պուլունմասը փէտէրիմին թէշքիլ էթտիլի պիրատէրլէրի-
միզին նիզամընա մուղայիր տիր. պինտէն 'ալէյհ կիտէլիմ,
վէ պիրատէրլէրիմիզին մէրհամէթինէ ի'թիմատ էտէլիմ՝
տէտի:

10. Ֆագաթ մէլիք անա՝ Րապպա սիւ'ալ էյլէ, վէ է-

յէր օ կիտին տէր իսէ, կիտէճէյիզ, եօգսա պու տիյարտա հէլաք օլաճաղըզ՝ տէտի:

11. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ամմօն կիտիպ, Բապպա ոիւ-
"ալ էյլէտի, վէ Բապպ անա տէտի:

12. Պու գապմը պու տիյարտան չըգար, քի հէլաք օլ-
մասընլար, զիրա շէյթան Ամալիքայլըլարըն գալպլէրինի
գապլիճէ գապթ էթմիշ տիր. վէ անլէր Լէմանլըլարը քէն-
տի պիրատէրլէրինէ դազապլանմաղա թահրիք էթմէքտէ
տիրլէր. իմտի պու տիյարտան չըգընըզ, վէ պու նէսլտէ
պու գապմ միւպարէք տիր, զիրա պէն անլէրի մուհաֆա-
զա էտէճէյիմ:

13. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ամմօն կիտիպ, Բապպըն
քէնտիսինէ տէտիյի ճիւմլէ սէօզլէրի մէլլէյէ նազլ էթտի:

14. Վէ անլէր պիւթիւն գապմը ճէմ՝ էթտիլէթ, պէլի՝
Բապպըն պիւթիւն գապմընը, վէ ճիւմլէ սիւրիւ վէ սըղըր-
լարընը թօփլայըպ՝ տիյարտան չըգտըլար: Վէ Նիֆայ տի-
յարընը Զարահէմլա տիյարընտան այըրան պէրրիյէյէ կի-
տիպ, Զարահէմլա տիյարընըն քէնարընա եազըն կէտիլէր:

15. Վէ Ամմօն անլէրէ՝ իշթէ պէն վէ պիրատէրլէրիմ
Զարահէմլա տիյարընա կիտէլիմ, վէ պիզ 'ալտէթ էտին-
ճէյէ տէյին սիզ պուրատա գալընըզ: Վէ պիզի տիյարլարընա
գապուլ էտիպ էթմէյէճէքլէրինէ տա՛իր անլէրին էֆքեա-
րընը անլայալըմ՝ տէտի:

16. Վէ Ամմօն օլ տիյարա կիտէր իքէն, օ վէ պիրա-
տէրլէրի՝ գիքը օլուռնան մահալտա՝ Ալմայա թէսատիւֆ էթ-
տիլէր, վէ պու թէսատիւֆ մէսէրրէթպաիշ խտի:

17. Վէ Ամմօն քեամիլէն մէսէրրէթ իլէ մէմլու օլ-
տու. պէլի՝ քէնտի Ալլահընըն մէսէրրէթինտէ դարգ օլտու,
հաթթա գուվլէթի գալմայարազ թէքրար եէրէ տիւշտի:

18. Իմտի պու շաղլըզ դայէթ պէօյիւք տէյիլ մի խտի.
իշթէ հագիգի թէվպէ վէ հիլմ իլէ սա՛ատէթ արայանլար-
տան մա՛րա քիմսէ պէօյլէ մէսէրրէթէ նա՛իլ օլամազ:

19. Վէ Ալմանըն պիրատէրլէրիլէ կէօրիւշմէսինին մէ-
սէրրէթի տախի հագիգաթէն պէօյիւք խտի: Վէ Արօն վէ Օմ-
նայ վէ Հիմնայըն մէսէրրէթի տախի պէօյիւք խտի: Լաքին
քէնտիլէրին մէսէրրէթի գուվլէթլէրինտէն զիյատէ տէյիլ
խտի:

20. Վէ չիմտի վազը՝ օլտու քի՝ Ալմա պիրատէրլէրի-
նի Զարահէմլա տիյարընա, հաթթա քէնտի էվինէ կէ-
թիւրտիւ: Վէ անլէր կիտիպ Պաշ Հաքիմէ՝ Նիֆայ տիյարը-
նա, վէ պիրատէրլէրի Լէմանլըլար արասընտա քէնտիլէրէ
վուգու՝ պուլմուշ օլան. հէր շէյի նազլ էյլէտիլէր:

21. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Պաշ Հաքիմ օլան, գապմըն
քէնտի պիրատէրլէրի օլան Անթայ-Նիֆայ-Լիհայ էհալիսինի

գապուռ էտիպ էթմէյէճէքլէրինէ տա՛իր, ըէ՛իլէրինի անլա-
մագ իւզրէ պիր ֆէրման չըգարտը:

22. Վէ գաւմ ըէ՛ի վէրիպ տէտի. Պիզ Պառնէթիֆուլ տիյարընըն ճէնուպ թարաֆընտա, վէ անա մէրպուռթ օլուպ շարգ տէնիզինին քէնարընտա օլան ձէրշօն տիյարընը անլէ-
րէ վէրիթիզ. վէ միրաս իշիւն պիրատէրլէրիմիզէ վէրէճէյի-
միզ տիյար պու ձէրշօն տիյարը տըր:

23. Վէ իշթէ պիզ պիրատէրլէրիմիզի հիմայէ էթմէք իշիւն ձէրշօն վէ Նիֆայ տիյարը արասընտա օրտուլարըմը-
զը գօրուզ: Վէ անլէր պիրատէրլէրինէ գարշը սիւհազ գալ-
տըրմագ իլէ կիւնահ իշլէմէքտէն գօրգտուգլարը իշիւն՝
պէօյլէ էտէրիզ: Վէ պու պէօյիւք գօրգու՝ անլէրին նիշէ
գաթլար վէ հիյպէթլի ֆըսգընտան քեամիլէն թէվպէ էթ-
տիքլէրի իշիւն՝ անլէր իւզէրինէ կէլտի:

24. Վէ իշթէ պիզ՝ պիրատէրլէրիմիզ ձէրշօն տիյարը-
նը թէվէրիւս էթսինլէր՝ տէյու պէօյլէ էտէճէյիզ: Վէ՝ աս-
քէրլէրիմիզի պէսլէմէք իւզրէ էրգագլարընըն պիր գըսմը-
նը վէրէրէք, պիզէ եարտըմ էթմէլէրի շարթը իլէ, օրտու-
լարըմը իլէ անլէրի տիւշմէնլէրտէն մուհաֆազա էտէճէ-
յիզ:

25. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ամմօն պուռնու իշիթտիյին-
տէ՝ Ալմա իլէ պիրլիքտէ Անթայ-Նիֆայ-Լիհայ գաւմընըն
պէրրիյէտէ չատըրլարընը գուրտուգլարը մահալէ 'ավտէթ
էտիպ, պու ճիւմլէ շէյլէրի անլէրէ խապէր վէրտիլէր: Վէ
Ալմա քէնտինին, Ամմօնըն, Արօնըն վէ պիրատէրլէրինին
րապպա տէօնմէլէրինի տախի նագլ էյլէտի:

26. Վէ պու անլէր արասընտա պէօյիւք մէսէրրէթ սէ-
պէպի օլտու: Վէ անլէր ձէրշօն տիյարընա կիտիպ անա թէ-
մէլլիւք էթտիլէր, վէ Նիֆայլըլար անլէրի Ամմօնըն գաւ-
մը թէսմիյէ էթտիլէր. իմտի պուռնտան սօնրա անլէր պու
իսմ իլէ թէֆրիզ օլուռտըլար:

27. Վէ անլէր Նիֆայ գաւմը արասընտա օլուպ, Ալ-
լահըն քիլիսէսինտէն օլան գաւմ արասընտա սայըլտըլար:
Վէ անլէր Ալլահա վէ ատէմէ աօղրու կէօպթէրտիքլէրի
ղայրէթլէրի իլէ մա՛լիւմ օլտուլար, գիրա անլէր հէր շէյ-
տէ քեամիլէն միւսթագիւմ վէ տօղրու օլուպ, նիհայէթէ
տէյին Քրիստոսա օլան իմանտա սապիթ իտիլէր:

28. Վէ անլէր պիրատէրլէրինին գանընը տէօքմէքլի-
յէ սօն տէրէճէ նէֆրէթ իլէ պագտըլար, վէ պիրատէրլէ-
րինէ գարշը սիւհալանմաղա ապա գանտըրըլամագլար իտի:
Վէ անլէր Քրիստոսա վէ գըյամէթէ օլան իւմիտ վէ իման-
լարը սէպէպինտէն էօլիւմէ ապա տէհշէթ իլէ պագմագլար
խտի. իմտի Քրիստոսըն էօլիւմ իւզէրինէ օլան զալէպէսի
վասիթասիյլէ էօլիւմ անլէր իշիւն դարգ օլուռտը:

29. Պու սէպէպտէն անլէր պիրատէրլէրինի գըլըճ վէ փալա իլէ վուրմագտան իսէ, էն կիւճ վէ էն սըգընթըլը եօլտա պիրատէրլէրի թարաֆընտան էօլտիւրիւլմէքլիյէ րազի իտիլէր:

30. Վէ պէօյլէճէ անլէր դայրէթլի վէ սէվկիւլիւ պիր գաւմ օլուպ, Րապպըն 'ինտինտէ միւպարէք իտիլէր:

ՊԱՊ 28

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ամմօնըն գաւմը ձէրչօն տիյարընտա եէրլէշտիրիլիպ, օրատա պիր քիլիսէ տախի թէչքիլ օլուէտու: Վէ Նիֆայլըլար ձէրչօն տիյարընըն էթրաֆընտա վէ Զարահէմլա տիյարընըն պիւթիւն ճիվարընտա օրտուլարընը գուրտուլար:

2. Վէ իշթէ Լէմանլըլարըն օրտուլարը պէրրիյէյէ պիրատէրլէրինի թա՛գիպ էթտիլէր, վէ տէհէթլի պիր մուհարէպէ գուհուր էթտի. պէլի՝ Լիհայըն Նէրուշալիմի թէրք էթտիյինտէն պէրու՝ պիւթիւն գաւմ արասընտա պէօյլէ պիր մուհարէպէ օլմատը. վէ Լէմանլըլարտան օն պինլէրճէսի էօլտիւրիւլիւպ հէր թարաֆա տաղըտըլտըլար:

3. Վէ Նիֆայըն գաւմը արասընտա տախի շէտիտ գըրդըն օլտու. եինէ տէ Լէմանլըլար սիւրիւլիւպ տաղըտըլտըլար, վէ Նիֆայ գաւմը քէնտի տիյարընա՝ ալտէթ էթտի:

4. Պու վազըթտաՆիֆայըն քեաֆֆէ իտիյարընտա պիւթիւն գաւմ արասընտա՝ ազիմ եաս վէ մաթէմ իշիտիլտի:

5. Պէլի՝ տուլ գարըլար քէնտի գօճալարը իշիւն աղլատըլար, վէ փէտէրլէր օղուլարը իշիւն, վէ գըզ պիրատէրի իշիւն, վէ օղուլ փէտէրի իշիւն Ֆիղան էյլէտի. վէ պէօյլէճէ արալարընտա գաթլ օլունան ագրապալարը իշիւն եաս ու մաթէմ սէտասը իշիտիլտի:

6. Վէ հագիգաթէն պու էսէֆէնկիզ պիր կիւն, պէլի՝ օրուճ, տու՝ա վէ եաս վազթը իտի:

7. Վէ պէօյլէճէ Նիֆայ գաւմը իւզէրինտէ օլան չաքիմլէրին հիւքիւմէթիւնին օն պէշինճի սէնէսի խիթամ պուլտու:

8. Վէ Ամմօնըն վէ պիրատէրլէրինին, վէ անլէրին Նիֆայ տիյարընտա օլան եօլճուլըգլարընըն, վէ օլ տիյարտա չէքտիքլէրի դամ, քէտէր վէ իզթիրապլարըն, վէ՝ ագըլտան խարիճ մէսէրրէթլէրինին, վէ գաւմըն ձէրչօն տիյարընա գապուլ օլունուպ օրատա լահաթլանմասընըն Նագլիյէթի պուտըր: Ճիւմլէ ատէմլէրին իշլաքեալը օլան Րապպ՝ անլէրին ճանլարընը իլ էլ էպէտ միւպարէքլէսին:

9. Վէ պու՝ Նիֆայլըլար արասընտա օլան մուհարէպէ

վէ միւսնազա՛լալարն, հէմ տախի նիֆայլըլար վէ Լէման-
լըլար արասընտա օլան մուհարէպէլէրին նազլիյէթի տիր-
վէ հաքիմէրին հիւքիւմէթինին օն պէշինճի սէնէսի պիթտի :

10. Վէ պիրինճի սէնէտէն օն պէշինճիյէ գատար նիչէ
պինլէրճէ ճանլար թէլէֆ էտիլտի. պէլի՝ տէհչէթլի գան
տէօքիւմէսի միւշահէտէ օլունտու :

11. Վէ պինլէրճէ ճէսէտլէր թօփրաղա գօնուլտուլար ,
վէ պինլէրճէ ճէսէտլէր երղըն երղըն չիւրիւմէքտէ իտի-
լէր. վէ պինլէրճէ քիմսէլէր քէնտի ագրապալարը իչիւն
եաս ու մաթէմ չէքմէքտէ տիրլէր. չիւնքի Րապպըն սէօգ-
լէրինէ կէօրէ անլէր էպէտի պիր 'ազապա թէսլիմ օլուն-
մուշ օլտուգլարընտան գօրգմաղա սէպէպլէրի վար իտի :

12. Պու ճիւմլէ իլէ սա՛իր պինլէրճէ քիմսէլէր վէֆաթ
էթմիշ ագրապալարը իչիւն հագիգաթէն եաս ու մաթէմ
էտէր իքէն, անլէրին Րապպըն վա՛տընա կէօրէ՝ իւմիտ իլէ
շաղ ու մէսրուր օլուպ պինիհայէ մէսէրրէթէ նա՛իլ օլմագ
իւզրէ գալգաճագլարընը, հաթթա՝ Ալլահըն սաղ թարա-
ֆընտա օթուրաճագլարընը պիլիլիլէր իտի :

13. Վէ պէօյլէճէ կիւնահ վէ թէճափուզ, վէ ատէմ-
լէրին գալպլէրինի ճէլպ էթմէք իչիւն շէյթանըն գուրտու-
ղը գուրնաղ եօլլար վասիթասիլլէ կէլէն գուվլէթի սէպէ-
պինտէն, ինսանըն միւսանվաթսըղլըղը նէ գատար պէօյիւք
օլտուղընը կէօրիւյօրըզ :

14. Վէ պէօյլէճէ պիգ՝ Րապպըն պաղընտա չալըչան
ատէմլէրին զայրէթլէրի իչիւն 'ազիմ տա՛վէթինի, հէմ տա-
խի պէօյիւք քէտէր վէ մէսէրրէթին սէպէպինի կէօրիւյօրըզ .
եա՛նի՝ ատէմլէր արասընտա խարապիյէթ վէ էօլիւմ սէպէ-
պինտէն տէրտ, վէ Քրիստոսըն հայաթա վէրտիյի նուր սէ-
պէպինտէն մէսէրրէթ հասըլ օլտուղընը կէօրիւյօրըզ :

ՊԱՊ 29

1. Քեաշքի պէն պիր մէլէք օլա իտիմ, վէ եիւրէյիմին
արգուսընա կէօրէ չըգըպ Ալլահըն սուրիլլէ, հաթթա գէ-
մինի սարսըտան պիր սէտա իլէ սէօյլէյէրէք՝ հէր գաւմա
թէվպէ նիտա էտէ պիլլէ իտիմ :

2. Պէլի՝ պիւթիւն տիւնեա իւզէրինտէ արթըզ քէ-
տէր պուլունմամսը, վէ հէր ճանըն թէվպէ էտիպ, Ալլա-
հա կէլմէսի իչիւն՝ կէօք կիւրիւլթիւսի սէսիլլէ թէվպէ վէ
խէլաս ուսուլընը անլէրէ պէյան էտէ պիլլէ իտիմ :

3. Լաքին պէն անճագ պիր ատէմ իմ, վէ պու արգում-
տա կիւնահ էտէրիմ, գիրա Րապպըն պանա վէրտիյի վազի-
ֆէմ իլէ գանա՛աթ էթմէլի իմ :

4. Պէնիմ քէնտի արգուլարում իւէ 'ատիւ պիր Ալլահըն թա'երին էթտիյի շէյլէրի պօզմաղա հազգում եօգ տըր. գիրա պէն՝ անըն ինսանա քէնտի արգուլարընա կէօրէ՝ կէրէք էօլիւմ, կէրէք հայաթ կէթիրէն շէյլէրի իհսան էթմէքտէ օլտուղընը պիւիրիմ: Պէլի՝ անըն ինսանա քէնտիլէրին իրատէթինէ կէօրէ՝ կէրէք խէլաս, կէրէք խարապիյէթ կէթիրէն շէյլէրի վէրմէքտէ օլտուղընը պիւիրիմ:

5. Վէ պէն՝ կէրէք խայրըն կէրէք շէրրին ինսանա կէլտիյինի պիւիրիմ, վէ խայրը շէրրտէն թէֆրիգ էթմէյէ մուգթէտիր օլմայան քիմսէ սուշարզ տըր. լաքին էյի վէ ֆէնայը պիլէն քիմսէյէ՝ արգուսընա կէօրէ, կէրէք էյի կէրէք ֆէնա, կէրէք հայաթ կէրէք էօլիւմ, կէրէք մէսէրրէթ կէրէք մէյուսիյէթ վէրիլի:

6. Վէ պու շէյլէրի պիւտիյիմ հալտէ տա՝վէթ օլունտուղում խըտմէթտէն տահա գիյատէ էթմէյէ նի՞շիւն արգու էտէյիմ:

7. Պէն պիր մէլէք օլմաղա, վէ գէմինին տէօրթ ըիւգկեարլարընա սէօյլէմէյէ գատիր օլմաղա նի՞շիւն արգու էտէյիմ:

8. Զիրա Րապպ հէր միլլէթէ քէնտի միլլէթ վէ լիսանընա կէօրէ քէլամը հիքմէթտէ, վէ պիւմէլէրի լազըմ օլան հէր շէյի թա՛լիմ էտէն քիմսէլէր իհսան էտէր. իմտի Րապպըն հէր շէյի 'ատալէթ վէ հազգանիյէթ իւէ էթտիյինի կէօրիւյօրըզ:

9. Պէն Րապպըն պանա էմր էթտիյինի պիւիրիմ, վէ անտէ իֆթիխար էտէրիմ: Պէն քէնտի հազգըմտա իֆթիխար էթմէմ, լաքին Րապպըն պանա էմր էթտիյինտէ իֆթիխար էտէրիմ. վէ իֆթիխարում վէ մէսէրրէթիմ պու տըր քի՝ իհթիմալէն պիր քիմսէ թէվպայէ կէթիրմէք իշիւն Ալլահըն էլինտէ պիր 'ալէթ օլա պիւիրիմ:

10. Վէ իշթէ պէն նիշէ պիրատէրլէրիմին հազիգի թէվպէ էտիպ քէնտիլէրին Րապպ Ալլահընա կէլտիքլէրինի կէօրտիւլիւմտէ, ճանըմ մէսէրրէթ իւէ մէմլու օլուր, օլ գէման Րապպըն պէնիմ իշիւն նէ իճրա էթտիյինի տէր խաթր էտէրիմ. վէ տու՝ալարումը իշիթմիշ օլտուղը, պէլի՝ անըն մէհրամէթլի գօլունըն պանա ուզատըլտըղը խաթրումա կէլի:

11. Պէլի՝ էճտատլարումըն էսարէթի տախի խաթրումա կէլի, գիրա Րապպըն անլէրի էսիրլիքտէն գուրթարմասը իւէ, քիլիսէսինի թէ՛սի էյլէտիյինի, պէլի՝ Ապրահամըն Ալլահը, իսհագըն Ալլահը վէ Շա՛գուպըն Ալլահը օլան Րապպ Ալլահըն անլէրի էսիրլիքտէն գուրթարտըղընը պիւիրիմ:

12. Պէլի՝ պէն տա՛իմա էճտատլարումըն էսարէթինի տէր խաթր էտէրիմ. վէ անլէրի Մըսըրըլարըն էլլէրինտէն

գուրթարան 'այնի Ալլահ անլէրի էսիրլիքտէն գուրթարտը:

13. Վէ պու 'այնի Ալլահ արալարընտա քէնտի քիլիսէ-սինի թէ"րիս էլէտի. վէ պու 'այնի Ալլահ՝ պու գաւմա քէ-լամը վա'գ էթմէք իչիւն՝ պէնի մուգատտէս պիր տա'վէթ իլէ տա'վէթ էլէտի, վէ պէնի չօգ միւլէսսէր էթտի, վէ անտէ մէսէրրէթիմ թամմ տըր:

14. Լաքին մէսէրրէթիմ սալթ քէնտի միւլէսսէր օլ-մագլըգըմտա տէյիլ՝ իլլա Նիֆայըն տիյարընա չըգան պի-րատէրլէրիմին միւլէսսէր օլմալարընտա տաՀա գիյատէ միւքէմմէլ տիր:

15. Իշթէ անլէր գիյատէսիլէ չալըչըպ չօգ մէյվէ Հուսուլէ կէթիրմիլէր տիր. վէ անլէրին միւքեաֆաթը նէ գատար պէօյիւք օլաճագ տըր:

16. Իմտի պու պիրատէրլէրիմին միւլէսսէր օլմասը Հագգընտա տիւչիւնտիւլիւմտէ, մէսէրրէթիմ օլ գատար պէօյիւք տիր քի՝ ճանըմ վիւճուտըմտան Հէման այրըլմագ տէրէճէսինէ գատար րէֆ՝ օլունուր:

17. Վէ շիմտի, Ալլահ պու պիրատէրլէրիմէ մէլէքիւթ Ուլլահտա սաքին օլմագլըղը, վէ Հէմ տախի անլէրին է-մէքլէրինին մէյվէսինին ճիւմլէսինէ, պիր տաՀա անտէն չըգ-մամալարընը իհսան էլլէսին քի՝ անա իլ էլ էպէտ Համտ օգուսուկար: Վէ Ալլահ՝ սէօյլէտիյիմ սէօյլէրէ կէօրէ իճրա օլունմասընը իհսան էլլէսին: Ամին:

ՊԱՊ 30

1. Իշթէ, վագը՝ օլտու քի՝ Ամմօնըն գաւմը ճէրչօնըն տիյարընտա եէրլէշտիլէր. վէ Լէմանլըլար տիյարտան սիւ-րիւլիւպ, անլէրին էօլիւլէրի տիյարըն գաւմը թարաֆընտան տէֆն օլունտու:

2. Վէ էօլիւլէր չօգ օլտուգլարընտան սայըլմատըլար, վէ Նիֆայլըլարըն էօլիւլէրի տախի սայըլմատը: Վէ անլէ-րին օրուճ, տու'ա, եաս վէ մաթէմ կիւնլէրի պիթտիքտէն ոօնրա, Նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ օլան Հաքիմլէր Հիւ-քիւմէթինին օն ալթընճը սէնէսինտէ, տիյարըն Հէր թարա-ֆընտա պէր տէվամ սէլամէթ օլմաղա պաշլատը:

3. Վէ էՀալի Բապպըն էմրինի Հըֆգ էթմէյէ տիգ-գաթ էթտիլէր, վէ Մուսանըն շէրի'աթընա կէօրէ Ալլահըն էմրլէրինի գաւլի պիր սուրէթտէ Հըֆգ էթտիլէր. գիրա անլէրի Մուսանըն շէրի'աթընըն իթմամ օլունմասընա տէ-յին Հըֆգ էթմէլէրինի թա'լիմ օլունտուլար:

4. Վէ պէօյլէճէ Նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ Հաքիմ-լէրին Հիւքիւմէթինին օն ալթընճը սէնէսինտէ գաւմ արա-սընտա պիր գարըչըգլըգ օլմատը:

5. Վէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օն եհտինճի սէ-նէսինտէ տախի պէր տէվամ սէլամէթ պուլունտու :

6. Լաքին վազը՝ օլտու քի՝ օն եհտինճի սէնէսինին սօ-նընտա Զարահէմլա տիյարընա պիր աոտէմ կէլտի . վէ օ Տէճճալ իտի . զիրա օ Քրիստոսըն կէլիչինէ տա՛իր փէյղամ-պէրլէր վասիթասիյլէ սէօյլէնիլէն փէյղամպէրլիքլէրէ գար-չը վա՛ղ էթմէյէ պաշլատը :

7. Շիմտի պիր աոտէմին իմանընա գարչը նիզամ եօգ իտի . զիրա աոտէմլէրին միւսապաթընա խալէլ կէթիրէն պիր նիզամըն պուլունմասը՝ Ալլահըն էմրլէրինէ տօղրուտան մուղայիր իտի :

8. Զիրա Մուգատտէս Մուհարրէրաթ՝ Պու կիւն քիմէ ՚իպատէթ էտէճէյինիզի ինթիխապ էտինիզ՝ տէր :

9. Շիմտի Ալլահա ՚իպատէթ էթմէք իսթէյէն հէր քէ-սին , եախօտ Ալլահա ինանան հէր քիմսէնին անա սէճտէ գըլմաղա իմթիյազը վար իտի : Լաքին անա ինանմայան քիմսէնին միւճազաթը իչիւն նիզամ եօգ իտի :

10. Վէ լաքին գաթլ էտէն էօլիւմ ճէզասընը չէքէր իտի . վէ հարամիլիք էտէն , սըրգաթ էտէն , վէ զինա էտէն միւճազաթ չէքէր իտի . պէլի՝ պու ճիւմլէ Փըսգը իլէյէն քիմսէլէր ճէզալարընը չէքէրլէր իտի :

11. Զիրա հէր աոտէմի քէնտի էթտիյի գապահաթընա կէօրէ հիւքմ էթմէք իւզրէ նիզամ վար իտի . իինէ տէ նի-զամ պիր աոտէմէ՝ քէնտի իմանընտան տօլայը տօգունամազ իտի : Իմտի պիր աոտէմ անճագ էթտիյի գապահաթընա կէօրէ միւճազաթա տիւչար օլուր իտի . վէ ճիւմլէ աոտէմ-լէր միւսապի իտիլէր :

12. Վէ Գօրիհօր իսմինտէ օլան պու Տէճճալ գաւմա Քրիստոսըն կէլմէյէճէյինէ տա՛իր վա՛ղ էթմէյէ պաշլատը . վէ նիզամ անա տօգունամատը : Վէ օ պու մինվալ իւզ-րէ վա՛ղ էտիպ՝ տէտի :

13. Էյ՝ ագլսըզ վէ պաթըլ իւմիտէ պաղլը օլանլար , նիչիւն քէնտինիզի պէօյլէ էհէմիյէթսիզ շէյլէրին պօյուն-տուրըղը ալթընա գօյօրսընը : Պիր Քրիստոսա նի՞չիւն պա-գըյօրսընը . զիրա կէլէճէք շէյլէր հագգընտա քիմսէ պի-լէմէզ :

14. Իշթէ , սիզին փէյղամպէրլիք թէսմիյէ էտիպ՝ տէտիյինիզէ կէօրէ մուգատտէս փէյղամպէրլէրտէն թէս-լիմ օլունան պու շէյլէր , անլէր՝ անճագ փէտէրլէրինիզին պօշ ըրվայէթլէրի տիր :

15. Սիզ անլէրին տօղրու օլտուգլարընը նէ՞տէն պի-լիրսինիզ : Իշթէ կէօրմէտիյինիզ շէյլէրի պիլէմէզսինիզ . իմտի պիր Քրիստոս օլաճաղընը պիլէմէզսինիզ :

16. Սիզ իլէրիյէ պագըպ՝ կիւնահլարընըզըն՝ աֆվլը-

ղընը իտտի'ա հտէրսինիզ: Լաքին իշթէ պու անճագ շաշ-կըն պիր Փիքըրին թասսավուրը տըր. վէ Փիքըրլէրինիզին պու տիվանէլիյի մէվճուտ օլմայան շէյլէրէ իման էթմէյէ տէլալէթ հտէն փէտէրլէրինիզին ըիվայէթլէրի սէպէպին-տէն տիր:

17. վէ անլէրէ պու կիպի տահա չօգ շէյլէր սէօյլէտի. եա'նի ինսանըն կիւնահլարը իշիւն քէֆարէթ եօգ տըր, իւլա հէր ատէմ պու 'էօմրտէ' մախլուգըն թապի'աթընա կէօրէ հարէքէթ հտէր' տէտի. իմտի հէր ատէմ մալիք օլտու-ղը 'ազլա կէօրէ մուվաֆֆազ օլուր, վէ հէր ատէմ քէն-տի գուվվէթինէ կէօրէ դալիպ կէլիւր. վէ ատէմին ինրա էթտիյի հէր գանղը շէյ գապահաթ տէյիլ տիր' տէտի:

18. վէ օ անլէրէ պու մինվալ իւզրէ վա'զ հտէրէք չօգլարըն գալպինի շաշըրտըպ, Փըսգլարընտա իֆթիխար էթմէլէրինէ, պէլի' չօգ գարըլարըն հէմ տախի ատէմլէ-րին զինա էթմէլէրինէ սէպէպ օլտու. վէ ատէմ էօլտիւ-յիւնտէ հէր շէյ խիթամ պուլուր' տէտի:

19. վէ շիմտի պու ատէմ ձէրջօն տիյարընտա' վագ. թըլլէ Լէմանլըլար օլան' Ամմօնըն գաւմը արասընտա տա-խի պու սէօզլէրի վա'զ էթմէք իշիւն չըգտը:

20. Լաքին իշթէ անլէր Նիֆայլըլարըն Նիշէլէրինտէն զիյատէ 'ագիլ օլտուգլարընտան անը թուլթուպ պաղլայա-րագ օլ գաւմըն իւզէրինտէ Քեահին ի 'Ազամ օլան Ամմօ-նըն հուզուրընա կէօթիւրտիւլէր:

21. վէ վագը' օլտու քի' օ անը տիյարտան թարտ էյ-լէտի: վէ օ Կիտիօն տիյարընա կէլիպ, անլէրէ տախի վա'զ էթմէյէ պաշլատը. Լաքին պուրատա չօգ միւլէսսէր օլմա-տը. զիրա անը թուլթուպ պաղլայարագ Քեահին ի 'Ազամ, վէ հէմ տախի տիյարըն Պաշ Հաքիմի էօնիւնէ կէօթիւր-տիւլէր:

22. վէ Քեահին ի 'Ազամ անա' Նիշիւն Բապպըն եօլ-լարընը իպթալ էթմէք իւզրէ տօլաշըյօրսըն: վէ Նի՞շիւն պու գաւմըն շաղըղընը պօզմագ իւզրէ' պիր Քրիստոսըն կէլմէյէճէյինի անլէրէ թա'լիմ էտիյօրսըն: Նի՞շիւն մու-գատտէս փէյղամպէրլէրին իլհամլարընա գարշը սէօյլէյօր-սըն' տէտի:

23. վէ Քեահին ի 'Ազամըն իսմի Կիտտօնահ իտի: վէ Գօրիհօր անա' տէտի. Պէն փէտէրլէրինիզին 'ազլըզ ըի-վայէթլէրինի թա'լիմ էթմէյօրըմ, վէ իւզէրլէրինէ գուվ-վէթ վէ սէլահիյէթ քէսպ էթմէք, վէ անլէրի ճէհալէթտէ սագլայըպ' իֆթիխար էթմէլէրի, Լաքին սէնին սէօզիւնէ կէօրէ հալիմ օլմալարը իշիւն գատիմ քեահինլէր վասիթա-սիյէ գուրուլան պօշ 'այինլէր վէ ինրա'աթ ալթընտա, քէն-տիլէրինի պաղլամալարընը թա'լիմ էթմէյօրըմ:

24. Սիգ պու գալմըն հիւրը պիր գալմ իտիյինի պաւս
էտիյորսընըզ: Իշթէ, պէն՝ Անլէր էսարէթտէ տիրլէր՝ տէ-
րիմ: Սիգ՝ Պու գատիմ փէյղամպէրլիքլէրին աօղըու օլ-
տուգլարընը սէօյլէյորսընըզ: Իշթէ պէն՝ Պու շէյլէրին սա-
հիւ օլտուգլարընը սիգ պիլմէզսինիզ՝ տէրիմ:

25. Սիգ՝ Պու գալմ պիր վալիտէյնին թէճաւուզը
սէպէպինտէն գապահաթլը վէ տիւշմիւշ պիր գալմ օլտու-
ղընը՝ սէօյլէրսինիզ. Իշթէ պէն՝ Պիր չօճուգ քէնտի վա-
լիտէյնի սէպէպինտէն գապահաթլը օլմաղ՝ տէրիմ:

26. Վէ սիգ Քրիստոսըն կէլէճէյինի տախի՝ սէօյլէրսի-
նիզ. լաքին իշթէ պէն՝ Սիգ պիր Քրիստոս օլաճաղընը
պիլմէզսինիզ՝ տէրիմ: Վէ սիգ՝ Անըն տիւնեանըն կիւնա-
հը իշիւն էօլտիւրիւլէճէյինի սէօյլէրսինիզ:

27. Վէ պէօյլէճէ սիգ պու գալմը փէտէրլէրինիզին
պօշ ըրվայէթլէրինէ, վէ քէնտի արղուլարընըզա կէօրէ գը-
լաղուգլայըպ, անլէրի էսարէթէ գատար ալչաղլանարըր-
սընըզ. քի սիգ անլէրին էմէքլէրիյլէ գարնընըզ տօյուրա-
սընըզ, վէ անլէր սէրպէսթճէ եօգարը պագըպ, քէնտի հագգ
վէ իմթիյաղլարընտա շաղ օլմաղա ճէսարէթ էթմէյէլէր:

28. Պէլի՝ անլէր մալիք օլտուգլարը հագգլարընը իս-
թի՛մալ էթմէյէ ճէսարէթ էթմէզլէր, օլմայա քի՝ քէնտի
ըրվայէթլէրի, ըույալարը, մէրաղլարը, խայալլարը վէ պի-
էսաս էսրարլարը իլէ անլէրի իմանա կէթիրէն վէ քէնտի
քէյֆլէրինէ կէօրէ անլէրի պօյուլտուրուղա գօշան քեահին-
լէրի թահգիր էտէլէր, վէ էյէր անլէր պու քեահինլէրին
սէօզլէրինէ կէօրէ հարէքէթ էթմէզլէր իսէ, Ալլահ տէնի-
լէն նամա՛լիւմ պիր Վարլըղա հագարէթ էթմիշ օլուրլար.
պու Վարլըգ իսէ՝ ասլա կէօրիւնմէմիշ վէ պիլինմէմիշ,
վէ ասլա պուլուլնամամը վէ պուլուլնամայաճագ պիր շէյ տիր՝
տէտի:

29. Իմտի Քեահին ի՛Աղամ վէ Պաշ Հաքիմ անըն գալ-
պինին սէրթլիյինի, վէ Ալլահա գարշը սէպպ էթտիյինի
կէօրտիւքլէրինտէ, անըն սէօզլէրինէ ճէվապ վէրմէք իս-
թէմէտիլէր. լաքին անը պաղլայըպ զապիթլէրէ թէսլիմ
էթտիլէր, վէ անը Զարահէմլա տիյարընա՝ Ալմայա վէ
վէ պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ հիւքմտար օլան Պաշ Հա-
քիմէ կէօնտէրտիլէր:

30. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ Ալմանըն վէ Պաշ Հաքիմին
հուզուրունա կէօթիւրիւլտիւյիւնտէ, Կիտիօն տիյարընտա
էթտիյի միսիլլու հարէքէթ էտիպ՝ քիւֆր էթտի:

31. Վէ օ աղգը պէօյիւք սէօզլէր իլէ տօլու օլարագ՝
Ալմանըն էօնիւնտէ գալգտը, վէ քեահինլէր վէ մուալլիմ-
լէրէ շէթմ էտիպ, անլէրի գալմըն էմէքլէրիյլէ գարընլա-
րընը տօյուրմագ իշիւն՝ փէտէրլէրինին ահմագ ըրվայէթլէ-

րինէ կէօրէ գաւմը գըլաղուզլայօրլար՝ տէյու իթթիհամ էյլէտի:

32. Վէ Ալմա անա՝ Սէն պիգիմ պու գաւմըն էմէքլէրի իլէ կէչինմէտիյիմիզի պիլիրսին, գիրա իշթէ պէն հաքիմլէրին հիւքիւմէթինտէն պաշլայարագ չիմտիյէտէք՝ տիյարտա Ալլահըն քէլամընը պու գաւմա թէպշիր էթմէքտէ, պէնիմ պիր չօգ եօճուլըգլարըմ իլէ պէրապէր, քէնտի էլլէրիմ իլէ տախի իտարէմ իչիւն չալըշտըմ:

33. Վէ քիլիսէտէ պիր չօգ խըտմէթլէր իճրա էթտիմ իսէ տէ, էմէքլէրիմ իչիւն ասլա պիր սինայն պիլէ ալմամըլըմ. վէ պիրատէրլէրիմ տախի մահքէմէտէ օթուրտուգլարը վազըթտան մա՛տա պիր չէյ գապուլ էթմէտիլէր. վէ օթուրմագտա իքէն պիզ անճագ չէրի՛աթ մուճիպինճէ վազթըմըզըն իւճրէթինի ալտըգ:

34. Վէ չիմտի էյէր պիզ քիլիսէտէ օլան էմէքլէրիմիզ իչիւն իւճրէթ ալմազ իսէք, հագիգաթը պէյան էթմէքլէ պիրատէրլէրիմիզին մէսէրրէթինտէ մէսրուր օլմամըզտան մա՛տա, քիլիսէտէ չալըշմագտան պիզէ նէ՞ քեար վար տըր:

35. Իմտի, Նիչիւն սէն իւճրէթ ալմագ իչիւն պիգիմ պու գաւմա վա՛ղ էթտիյիմիզի՛ սէօյլէրսին. սէն քէնտին պիգիմ իւճրէթ ալմատըղըմըզ պիլիրսին: Վէ չիմտի, պիգիմ սէօզլէրիմիզ պու գաւմա պու գատար չաղըզ վէրտիյի հալտէ, անլէրի ալտաթտըղըմըզա ինանը՞ր մը սըն:

36. Վէ Գօրիհօր անա՝ էվվէթ, տէտի:

37. Օլ գէման Ալմա անա՝ Պիր Ալլահ վար օլտուղընա ինանը՞ր մը սըն՝ տէմէսիլէ,

38. Անա՝ Խայր, ճէվապ վէրտի:

39. Վէ Ալմա անա՝ Սէն պիր Ալլահըն վար օլտուղընը՝ վէ Քրիստոսը տախի՝ թէքրար ինքեար էտէ՞ր մի սին. գիրա իշթէ պէն սանա տէրիմ, պէն պիր Ալլահ վար օլտուղընը, վէ պիր Քրիստոս կէլէճէյինի տախի պիլիրիմ՝ տէտի:

40. Վէ պիր Ալլահ օլմատըղընա վէ Քրիստոսըն կէլմէյէճէյինէ նէ՞ իսպաթըն վար տըր, սանա տէրիմ քի՛ սէօզիւնտէն մա՛տա պիր իսպաթըն եօգ տըր:

41. Լաքին իշթէ պու շէյլէր տօղրու օլտուգլարընա տա՛իր ճիւմլէ շէյլէր պանա շէհատէթ էտէր, վէ ճիւմլէ շէյլէր սանա տախի պու շէյլէրին տօղրու օլտուգլարընա շէհատէթ էտէր. վէ անլէրի ինքեար էտէ՞ր մի սին: Պու շէյլէր տօղրու օլտուգլարընա ինանը՞ր մը սըն:

42. Իշթէ պէն սէնին ինանտըղընը պիլիրիմ. լաքին սէնտէ եալանճը պիր բուհ վար տըր, վէ Ալլահըն Բուհուներն սէնտէ պիր մահալ պուլմամասը իչիւն սէն անը տէֆ՝ էյլէտին. վէ շէյթան սէնին իւզէրինէ հիւքիւմէթ էտէր,

վէ օ Ալլահըն էվլատընը հէլաք էթսին՝ տէյուլ քէնտի տէսիսէլէրինի սէնտէ իշլէմէք իշիւն սէնի էօթէ պէրի տօլաշտըրը՝ տէտի։

43. Վէ Գօրիհօր Ալմայա խիթապէն, էյէր սէն Ալլահըն վար օլտուղընա տա՛իր՝ պէնի իգնա՝ էտէ պիլէճէք պիր՝ ալամէթ կէօսթէրիր իսէն, պէլի՝ անըն գուվվէթի վար օլտուղընը պանա կէօսթէրիր իսէն, օլ գէման սէնին քէլամլարըն տօղրու օլտուղընա գանի՝ օլաճաղըմ՝ տէտի։

44. Լաքին Ալմա անա՝ Սէնին եէթէր գատար ալամէթլէրին օլմուշ տըր. սէն Ալլահընը թէճրիւպէ՞ մի էտէճէքսին։ Ճիւմլէ պու պիրատէրլէրինին շէհատէթինէ, վէ հէմ տախի ճիւմլէ մուգատտէս փէյլամպէրլէրին շէհատէթինէ մալիք իքէն, հալա պանա պիր ալամէթ կէօսթէ՞ր մի տէյէճէքսին. Մուգատտէս Մուհարրէրաթ սէնին էօնիւնէ գօնուլմուշ տըր, վէ ճիւմլէ շէյլէր Ալլահըն վար օլտուղընը պէյան էտէր. պէլի՝ գէմին վէ անըն իւզէրինտէ պուլունան հէփ շէյլէր, վէ անըն հարէքէթի, վէ հէմ տախի քէնտի գանուշլարը տա՛իրէսինտէ հարէքէթ էտէն սէյյարաթըն ճիւմլէսի պիր խալիգ ի Աղիմին վար օլտուղընա շէհատէթ էտէրլէր՝ տէտի։

45. Սէն հալա էթրաֆտա տօլաշըպ Ալլահ օլմատըղընա տա՛իր շէհատէթ էտէրէք, պու գաւմըն գալպլէրինի շաշըրաճա՞գ մը սըն. վէ ճիւմլէ պու շահիտլէր վար իքէն Ալլահը ինքեա՞ր մը էտէճէքսին՝ տէտիյինտէ, օ՛ էվվէթ, սէն պանա պիր ալամէթ կէօսթէրմէտիքճէ՝ ինքեար էտէճէյիմ՝ տէտի։

46. Վէ շիմտի Ալմա անա՝ իշթէ պէն սէնին գալպինին սէրթլիյինտէն տօլայը փէք միւքէտտէր իմ. պէլի՝ ճանընըն հէլաք օլմասը իշիւն հագիգաթ Բուհունա եինէ մուգավէմէթ էտէճէքսին՝ տէտի։

47. Լաքին իշթէ սէնին եալանլարըն վէ միւտտահին սէօզլէրին իլէ՝ չօգ ճանլարըն խարապիյէթէ կիթմէսինէ վասիթա օլմագլըղընտան իսէ, սէնին ճանընըն հէլաք օլմասը տահա խայրլը տըր. պինա՛էն ալէյհ, էյէր սէն թէքրար ինքեար էտէր իսէն, իշթէ Ալլահ սէնի վուրաճագ տըր, վէ սէն տիլսիզ օլուպ, պիր տահա ասլա աղզընը աշմայաճագսըն, վէ արթըգ պու գաւմըն ալտաթմայաճագսըն՝ տէտի։

48. Շիմտի Գօրիհօր անա՝ Պիր Ալլահըն մէվճուտիյէթինի ինքեար էթմէմ. Լաքին պիր Ալլահ վար օլտուղընա ինանմամ, հէմ տէ տէրիմ քի՝ սէն տախի պիր Ալլահ վար օլտուղընը պիլմէզսին, վէ սէն պանա պիր ալամէթ կէօսթէրմէտիքճէ ինանմայաճաղըմ՝ տէտի։

49. Վէ Ալմա անա՝ Սանա ալամէթ օլմագ իւզրէ պուենու վէրէճէյիմ, եա՛նի սէն սէօզլէրիմէ կէօրէ տիլսիզ օլա-

ճագսըն, վէ եինէ Ալլահըն իսմինտէ տէրիմ քի սէն տիւսիդ օլաճագսըն, վէ պիր տահա սէօյլէմէյէճէքսին՝ տէտի:

50. Վէ Ալմա պու սէօզլէրի սէօյլէտիյի կիպի, Գօրիհօր տիւսիդ օլտու, վէ Ալմանըն սէօզլէրինէ կէօրէ՝ սէօյլէյէմէզ իտի:

51. Վէ Պաշ Հաքիմ պուենու կէօրտիւյիւնտէ, էլինի ուզատարագ Գօրիհօրա եազըպ՝ տէտի. Ալլահըն գուվվէթինէ տա՛իր իգնա՝ օլտո՞ւն մը. Ալմանըն քէնտի 'ալամէթինի քի՞մին իւզէրինտէ իճրա էթմէսինի իսթէտին: Սանա պիր 'ալամէթ օլմագ իչիւն պաշգա քիմսէլէրէ՞ մի զիյան վէրմէսինի իսթէր իտին: Իշթէ օ սանա պիր 'ալամէթ կէօսթէրտի, վէ թէքրար ինքեար էտէ՞ր միսին՝ տէտի:

52. Վէ Գօրիհօր էլինի ուզատարագ եազըպ՝ տէտի. Պէն տիւսիդ օլտուղըմը պիւրիւրիմ, գիրա սէօյլէյէմէմ. վէ պէն պիւրիւրիմ քի Ալլահըն գուվվէթինտէն մա՛տա՝ պուենու իւզէրիմէ կէթիւրէ պիւլէն պիր շէյ եօգ տըր. պէլի՝ պիր Ալլահ վար իտիյինի պիւրի իտիմ:

53. Լաքին իշթէ շէյթան պէնի ալտաթտը. գիրա օ պանա պիր մէլէք շէքլինտէ կէօրիւնիւպ՝ Կիթ, պու գալմը ի՛տա՞ն էյլէ. գիրա անլէրին ճիւմլէսի շաշըրըպ նամա՛լիւմ օլան պիր Ալլահըն արտընճա կիթմիշլէր տիր: Վէ օ պանա՝ Ալլահ եօգ տըր՝ տէտի: Վէ նէ տէյէճէյիմի պանա թա՛լիմ էթտի: Վէ պէն անըն սէօզլէրինի թա՛լիմ էթտիմ, վէ ճիսմանի օլան Փիքրէ խօշ օլտուգլարը իչիւն, անլէրի թա՛լիմ էյլէտիմ: Վէ պէն անլէրի օլ գատար թա՛լիմ էթտիմ քի, միւյէսսէր օլուպ անլէրին տօղրու օլտուգլարընա Հագիգաթէն ինանտըմ. պու սէպէպսէն պու պէլայը իւզէրիմէ կէթիւրէնէ գատար Հագիգաթա գարշը տուրտում:

54. Վէ օ պուենու տէտիյինտէ, պու պէլանըն իւզէրինտէն գալտըրըլմասը իչիւն՝ Ալմանըն Ալլահա տու՛ա էթմէսինի ըիճա էյլէտի:

55. Լաքին Ալմա անա՝ էյէր պու լա՛նէթ սէնտէն ալընըրսա, սէն թէքրար պու գալմըն գալպինի պօզաճագսըն, իմտի սանա Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ օլաճագ տըր՝ տէտի:

56. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պու լա՛նէթ Գօրիհօրտան ալընմատը, Լաքին գօվուլուպ, էվտէն էվէ կիտէրէք էքմէյինի տիլէնիւր իտի:

57. Շիմտի Գօրիհօրա վուգու՝ պուլմուշ օլան վագը՛ա տէր Հալ պիւթիւն տիյարտա շայ՝ օլուենտու: Պէլի՝ Պաշ Հաքիմ տիյարըն պիւթիւն գալմընա՝ Գօրիհօրըն իւզէրինէ կէլէն պէլանըն քէնտիլէր իւզէրինէ կէլմէմէսի իչիւն անըն սէօզլէրինէ իման էտէնլէրին սէրի՞նէ թէվպէ էթմէլէրի

լազըմ իտիյինի պէյան էտէն պիր ի՛լաննամէ իրսալ էյլէտի :

58. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէրին ճիւմլէսի Գօրիհօրըն Փըսգը հագգընաա իգնա՝ օլունտուլար . իմտի ճիւմլէսի թէքրար Ռապպա տէօնտիւլէր : Վէ պու՝ Գօրիհօրըն թա՛լիմաթընա կէօրէ օլան Փըսգընա խիթամ վէրտի : Վէ Գօրիհօր քէնտի իտարէսի իչիւն էվտէն էվէ թա՛ամ տիլէնիր իտի :

59. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օ նիֆայլըլարտան այրըլմըլ օլուպ , Զօրամ տէնիլէն պիր ատէմին արտընա կիտէրէք Զօրամլըլար թէսմիյէ օլունան գավմ արասընտա կէզէր իքէն տիւշիւպ այագ ալթընտա էօլէնէ գատար՝ չիյնէնիտի :

60. իմտի Ռապպըն եօլլարընը իպթալ էտէնին ազըպէթինի կէօրիւյօրուզ . վէ պէօյլէճէ շէյթանըն եէվմ իւլ ախըրտա քէնտի էվլատընա եարտըմ էթմէյիպ , անլէրի՝ ալ էլ՝ աճէլէ ճէհէնէմէ էնտիրտիյինի կէօրիւյօրուզ :

ՊԱՊ 31

1. Վէ վազը օլտու քի՝ Գօրիհօր էօլտիւքտէն սօնրա , Ալմա Զօրամլըլարըն Ալլահըն եօլլարընը իպթալ էթմէքտէ իտիքլէրինի , վէ անլէրին գըլաղուզը օլան Զօրամըն՝ գավմըն գալպլէրինի տիլիզ փութլարա վէ պու կիպի շէյլէրէ թափմաղա տէլալէթ էթմէքտէ իտիյի խապէրինի ալմըլ օլարագ , գավմըն Փըսգը սէպէպլինտէն՝ թէքրար անըն գալպի մէյուս օլմաղա պաշլատը :

2. Զիրա քէնտի գավմը արասընտա Փըսգ պուլունտըղընը պիլմէք՝ Ալմայա պէօյիւք քէտէր սէպէպի իտի . իմտի Զօրամլըլարըն նիֆայլըլարտան այրըլտըգլարը սէպէպտէն անըն գալպի զիյատէսիյլէ միւղթարիպ իտի :

3. Շիմտի Զօրամլըլար՝ Զարահէմա տիյարընըն չարգ թարաֆընտա պուլունան Անթայօնում թէսմիյէ էթտիքլէրի տիյարտա ճէմ՝ օլմուշլար իտի . պու տիյար իսէ ձէրշօն տիյարընըն ճէնուպ թարաֆընտա օլուպ՝ տէնիզ քէնարընա եագըն իտի . վէ օ Լէմանլըլար իլէ սօլու օլան ճէնուպի պէրրիյէնին հոստուտլարընա եագըն իտի :

4. Շիմտի նիֆայլըլար Զօրամլըլարըն Լէմանլըլար իլէ իթթիֆագ էտէճէքլէրինտէն վէ պունուն քէնտիլէրէ պէօյիւք զիյան սէպէպի օլաճաղընտան զիյատէսիյլէ գօրգտուլար :

5. Վէ մա՛տէմ քի քէլամըն վա՛զը գավմըն հագգ օլան շէյի իճրա էթմէսինէ պէօյիւք եարտըմ էթմիշ իտի , պէլի՝ էհալինին Փիքրի իւզէրինէ գըլըճտան , եախօտ անլէրէ վուգու՝ պուլմուշ օլան հէր գանղը շէյտէն զիյատէ

գուժվէթիւ թէ՛ սիրի ումուշ իտի. Ալմա՝ Ալլահըն քէլամընըն գուժվէթիւնի թէ՛ ճրիւպէ էթմէքլիյի միւնասիպ կէօրտիւ :

6. Իմտի Ալմա Հիմնոյը Զարահէմլա քիլիսէսինտէ պրաղարագ, Ամմօնը վէ Արօնը վէ Օմնէրի պու իւչիւ, վէ Միլէքատ օլան Ամուլէք վէ Զիզրօմը, վէ քէնտինին իքի օղուլարընը տախի ալըպ քէլամը Զօրամլըլարա վա՛ղ էթմէյէ կիթտի :

7. Լաքին օ՛ իսմի Հիլաման օլան պէօյիւք օղլուներ պէրապէր ալմատը, վէ պէրապէր ալտըղը օղուլարընըն իսմէրի՝ Շիպլօն վէ Գօրիանթօն իտի :

8. Վէ Զօրամլըլար Նիֆայլըլարտան այրըլան պիր Փըրգա իտիլէր, իմտի Ալլահըն քէլամը անլէրէ վա՛ղ օղուները իտի :

9. Լաքին անլէր պէօյիւք իսթալարա տիւչար օլմուլար իտի. զիրա Մուսանըն շէրի՛աթընա կէօրէ Ալլահըն էմրլէրինի վէ գանուկարընը հըֆօ էթմէք իսթէմէտիլէր :

10. Նէտէ քիլիսէնին իճրա՛աթընը, եա՛նի իղվայա տիւչմէմէլէրի իչիւն հէր կիւն Ալլահա տու՛ատա վէ նիյաղտա տէվամ էթմէքլիյի իսթէտիլէր :

11. Վէլ հասըլ անլէր պիր չօգ խուսուստա Ալլահըն եօլարընը իղլալ էթտիլէր, պու սէպէպտէն Ալմա վէ անըն պիրատէրլէրի անլէրէ քէլամը վա՛ղ էթմէք իչիւն օլ տիյարա կիթտիլէր :

12. Շիմտի անլէր օլ տիյարա կէլտիքլէրինտէ՝ իշթէ պէօյիւք թէ՛ աճճիւպ իլէ պուլտուլար քի՛ Զօրամլըլար սինաղօղլար պինա էթմիլ իտիլէր : Վէ հաֆթանըն՝ Բապպըն կիւնիւ յատտ էթտիքլէրի պիր կիւնիւնտէ ճէմ՝ օլմագտա իտիլէր. վէ Ալմանըն պիրատէրլէրինին շիմտիյէտէք միւչահէտէ էթմէմիլ օլտուգլարը պիր թարղտա իպատէթ էթտիլէր :

13. Զիրա անլէր սինաղօղլարընըն օրթասընտա պաչտան եիւքսէք օլարագ տուրամագ պիր եէր եափմըլար իտի. վէ անըն իւզէրինտէ անճագ պիր ատէմ տուրա պիլիր իտի :

14. Իմտի իպատէթ էթմէք իսթէյէն հէր քիմսէ անըն իւզէրինէ չըգըպ, էլլէրինի սէմայա ուղատարագ՝ եիւքսէք սէս իլէ պու սէօղլէրի նիտա էթմէլի իտի :

15. Եա՛ Գուտտուկ, Գուտտուկ Ալլահ, պիգ սէնին Ալլահ օլտուղընա՝ վէ սէնին Գուտտուկ օլտուղընա ինանըրըզ, վէ սէնին պիր Բուհ իտիյինէ վէ պիր Բուհ օլտուղընա, վէ իլ էլ էպէտ պիր Բուհ օլամաղընա ինանըրըզ :

16. Էյ՝ Գուտտուկ Ալլահ, սէնին պիգի պիրատէրլէրի միգտէն այըրտըղընա ինանըրըզ, վէ պիրատէրլէրի միգին՝ փէտէրլէրինին չօճուգ՝ ագլը իլէ քէնտիլէրէ թէսլիմ էթ-

միշտ օլտուգլարը ըրվայէթլէրինէ ինանմայըզ . լաքին սէնին մուգատտէս էվլատըն օլմագ իւզրէ պիզի ինթիխապ էթտիյինէ , վէ հէմ տախի պիր Քրիստոս կէլմէյէճէյինի պիզէ պէյան էթմիշ օլտուղընա ինանըըզ .

17. Լաքին սէն , տիւն , պու կիւն , վէ իլ էլ էպտ հէման օ սըն . վէ էթրաֆըմըտա պուլունանլարըն ճիւմլէսի սէնին զազապըն իլէ ճէհէննէմէ աթըլմագ իւզրէ՝ թա'եին օլունմուշ իքէն , սէն պիզի խէլաս օլմաղա ինթիխապ էյլէտին : Պու գուտսիյէթ իշիւն , Եա' Ալլահ , սանա թէչէքքիւր էտէրիզ . վէ հէմ տախի թէչէքքիւր էտէրիզ քի՝ պիրատէրլէրիմիզին գալպլէրինի Ալլահըմըզտան ուզագ էտէն , վէ Քրիստոսըն իմանընա պաղլայան 'ազըլըզ ըրվայէթլէրինէ կէօրէ եիւրիւմէմէյէ պիզի ինթիխապ էթտին :

18. Վէ թէքրար , Եա' Ալլահ , միւնթէխապ վէ մուգատտէս պիր գալմ օլտուղըմըզ իշիւն՝ սանա թէչէքքիւր էտէրիզ : Ամին :

19. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ալմա վէ անըն պիրատէրլէրի վէ օղուլլարը պու տու'ալարը իշիթտիքլէրինտէ , հատտէն զիյատէ թէ'աճճիւպ էթտիլէր :

20. Զիրա իշթէ հէր ատէմ չըզըպ 'այնի աու'ալարը թագտիմ էյլէտի :

21. Վէ անլէր պու մէվզի'ի՝ Բամիումփթըմ թէսմիյէ էթտիլէր , անըն թէրճէմէսի՝ Մուգատտէս Մէվզի՝ տէմէք տիր :

22. Շիմտի հէր ատէմ Ալլահա պու մէվզի'տէն պու 'այնի տու'այը թագտիմ էյլէտի . վէ Ալլահըն անլէրի ինթիխապ էթմիշ օլուպ , քէնտի պիրատէրլէրինին ըրվայէթլէրինէ կէօրէ տէլպլէթ օլունմատըզլարը , վէ հագզընտա պիլմէտիքլէրի կէլէճէք օլան շէյլէրէ ինանմաղա գալպլէրինին մէյլլէնմէտիյի իշիւն՝ անա թէչէքքիւր 'արզ էթտիլէր :

23. Իմտի գալմ պու մինվալ իւզրէ թէչէքքիւր 'արզ էթտիքտէն սօնրա էվլէրինէ 'ավտէթ էթտիլէր , վէ թէքրար՝ պու մինվալ իւզրէ Մուգատտէս Մէվզի'է ճէմ՝ օլունճայա տէյին՝ Ալլահըն իսմինի աուլա զիքր էթմէտիլէր :

24. Վէ Ալմա պունու կէօրտիլիւնտէ , գալպի միւքէտտէր օլտու , զիրա օ անլէրին քէօթիւ վէ 'ասը պիր գալմ իտիքլէրինի անլատը , վէ գալպլէրի ալթուն վէ կիւմիւշ , վէ հէր նէվ՝ կիւզէլ մալար իւզէրինտէ օլտուղընը կէօրտիւ :

25. Վէ օ՝ անլէրին գալպլէրինին միւֆթէխիւր վէ միւթէքէպպիր իտիյինի կէօրտիւ :

26. Վէ օ սէսինի սէմայա գալտըրարագ նիտա էտիպ՝ Եա' Բապպ , սէնին գուլլարընըն պէն ի ատէմ արասընտա պու գատար պէօյիւք ֆըսզը կէօրմէլէրի իշիւն՝ նէ վագ-

վէ միւնազա՛ւարըն, հէմ տախի նիֆայլըւար վէ Լէման-լըւար արասընտա օլան մուհարէպէլէրին նազլիյէթի տիր. վէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օն պէշինճիյէ գատար նիյէ

10. Վէ պիրինճի սէնէտէն օն պէշինճիյէ գատար նիյէ պինլէրճէ ճանլար թէլէֆ ֆտիլտի. պէլի՝ տէհէթլի գան տէօքիւլմէսի միւշահէտէ օլունտու :

11. Վէ պինլէրճէ ճէսէտլէր թօփրաղա գօնուլտուլար, վէ պինլէրճէ ճէսէտլէր երղըն երղըն չիւրիւմէքտէ իտիլէր. վէ պինլէրճէ քիմսէլէր քէնտի ագրապալարը իչիւն եաս ու մաթէմ չէքմէքտէ տիրլէր. չիւնքի Րապպըն սէօգլէրինէ կէօրէ անլէր ֆպէտի պիր՝ ագապա թէսլիմ օլունմուշ օլտուգլարընտան գօրգմաղա սէպէպլէրի վար իտի :

12. Պու ճիւմլէ իլէ սա՛իր պինլէրճէ քիմսէլէր վէֆաթ էթմիշ ագրապալարը իչիւն հաքիգաթէն եաս ու մաթէմ էտէր իքէն, անլէրին Րապպըն վա՛տընա կէօրէ՝ իւմիտ իլէ շաղ ու մէսրուր օլուպ պինիհայէ մէսէրրէթէ նա՛իլ օլմագ իւզրէ գալգաճագլարընը, հաթթա՝ Ալլահըն սաղ թարաֆընտա օթուրաճագլարընը պիլիւրլէր իտի :

13. Վէ պէօյլէճէ կիւնահ վէ թէճափուզ, վէ ատէմլէրին գալպլէրինի ճէլպ էթմէք իչիւն շէյթանըն գուրտուղը գուրնաղ եօլլար վասիթասիյլէ կէլէն գուվվէթի սէպէպինտէն, ինսանըն միւսսավաթսըղլըղը նէ գատար պէօյիւք օլտուղընը կէօրիւյօրըզ :

14. Վէ պէօյլէճէ պիղ՝ Րապպըն պաղընտա չալըշան ատէմլէրին դայրէթլէրի իչիւն՝ աղիմ տա՛վէթինի, հէմ տախի պէօյիւք քէտէր վէ մէսէրրէթին սէպէպինի կէօրիւյօրըզ. եա՛նի՝ ատէմլէր արասընտա իարապիյէթ վէ ֆօլիւմ սէպէպինտէն տէրտ, վէ Քրիստոսըն հայաթա վէրտիյի նուր սէպէպինտէն մէսէրրէթ հասըլ օլտուղընը կէօրիւյօրըզ :

ՊԱՊ 29

1. Քեաշքի պէն պիր մէլէք օլա իտիմ, վէ եիւրէյիմին արղուսընա կէօրէ չըգըպ Ալլահըն սուրիյլէ, հաթթա գէմինի սարսըտան պիր սէտա իլէ սէօյլէյէրէք՝ հէր գաւմա թէվպէ նիտա էտէ պիլէ իտիմ :

2. Պէլի՝ պիւթիւն տիւնեա իւզէրինտէ արթըզ քէտէր պուլունմամասը, վէ հէր ճանըն թէվպէ էտիպ, Ալլահա կէլմէսի իչիւն՝ կէօք կիւրիւլթիւսի օէսիյլէ թէվպէ վէ իսէլաս ուսուլընը անլէրէ պէյան էտէ պիլէ իտիմ :

3. Լաքին պէն անճագ պիր ատէմ իմ, վէ պու արղումտա կիւնահ էտէրիմ, զիրա Րապպըն պանա վէրտիյի վազիֆէմ իլէ գանա՛ւաթ էթմէլի իմ :

4. Պէնիմ քէնտի արգուլարըմ իլէ 'ատիլ պիր Ալլահըն թա'եին էթտիյի շէյէրի պօզմաղա հագգըմ եօգ տըր. զիրա պէն՝ անըն ինսանա քէնտի արգուլարընա կէօրէ՝ կէրէք էօլիւմ, կէրէք հայաթ կէթիրէն շէյէրի իհսան էթմէքտէ օլտուղընը պիլիրիմ: Պէլի՝ անըն ինսանա քէնտիլէրին իրատէթինէ կէօրէ՝ կէրէք խէլաս, կէրէք խարապիյէթ կէթիրէն շէյէրի վէրմէքտէ օլտուղընը պիլիրիմ:

5. Վէ պէն՝ կէրէք խայրըն կէրէք շէրրին ինսանա կէլտիյինի պիլիրիմ, վէ խայրը շէրրտէն թէֆրիգ էթմէյէ մուգթէտիր օլմայան քիմսէ սուչսըզ տըր. լաքին էյի վէ ֆէնայը պիլէն քիմսէյէ՝ արգուլարնա կէօրէ, կէրէք էյի կէրէք ֆէնա, կէրէք հայաթ կէրէք էօլիւմ, կէրէք մէսէրրէթ կէրէք մէյուսիյէթ վէրիլիր:

6. Վէ պու շէյէրի պիլտիյիմ հալտէ տա՝վէթ օլունտուղըմ խըտմէթտէն տահա գիյատէ էթմէյէ նի՞չիւն արգուլէտէյիմ:

7. Պէն պիր մէլէք օլմաղա, վէ գէմինին տէօրթ ըիւզկեարլարընա սէօյլէմէյէ գատիր օլմաղա նի՞չիւն արգուլէտէյիմ:

8. Զիրա Բապպ հէր միլլէթէ քէնտի միլլէթ վէ լիսանընա կէօրէ քէլամը հիքմէթտէ, վէ պիլմէլէրի լազըմ օլան հէր շէյի թա'լիմ էտէն քիմսէլէր իհսան էտէր. իմտի Բապպըն հէր շէյի 'ատալէթ վէ հագգանիյէթ իլէ էթտիյինի կէօրիւյօրըզ:

9. Պէն Բապպըն պանա էմր էթտիյինի պիլիրիմ, վէ անտէ իֆթիխար էտէրիմ: Պէն քէնտի հագգըմտա իֆթիխար էթմէմ, լաքին Բապպըն պանա էմր էթտիյինտէ իֆթիխար էտէրիմ. վէ իֆթիխարըմ վէ մէսէրրէթիմ պու տըր քի՝ իհթիմալէն պիր քիմսէ թէվլէյէ կէթիրմէք իշիւն Ալլահըն էլինտէ պիր 'ալէթ օլա պիլիրիմ:

10. Վէ իշթէ պէն նիշէ պիրատէրլէրիմին հագիգի թէվլէյէ էտիպ քէնտիլէրին Բապպ Ալլահընա կէլտիքլէրինի կէօրտիլիւմտէ, ճանըմ մէսէրրէթ իլէ մէմլու օլուր, օլ գէման Բապպըն պէնիմ իշիւն նէ իճրա էթտիյինի տէր խաթր էտէրիմ. վէ տու'ալարըմը իշիթմիշ օլտուղը, պէլի՝ անըն մէրհամէթլի գօլունըն պանա ուզատըլտըղը խաթրըմա կէլիր:

11. Պէլի՝ էճտատլարըմըն էսարէթի տախի խաթրըմա կէլիր, զիրա Բապպըն անլէրի էսիրլիքտէն գուրթարմասը իլէ, քիլիսէսինի թէ"սիս էյլէտիյինի, պէլի՝ Ապրահամըն Ալլահը, Իսհագըն Ալլահը վէ Եա'գուպըն Ալլահը օլան Բապպ Ալլահըն անլէրի էսիրլիքտէն գուրթարտըղընը պիլիրիմ:

12. Պէլի՝ պէն տա'իմա էճտատլարըմըն էսարէթինի տէր խաթր էտէրիմ. վէ անլէրի Մըսըրլըլարըն էլլէրինտէն

գուրթարան 'այնի Ալլահ անլէրի էսիրլիքտէն գուրթարտը:

13. Վէ պու 'այնի Ալլահ արալարընտա քէնտի քիլիսէ-սինի թէ"սիս էլլէտի. վէ պու 'այնի Ալլահ՝ պու գաւմա քէ-լամը վա'գ էթմէք իչիւն՝ պէնի մուգատտէս պիր տա'վէթ իլէ տա'վէթ էլլէտի, վէ պէնի չօգ միւլէսսէր էթտի, վէ անտէ մէսէրրէթիմ թամամ տըր:

14. Լաքին մէսէրրէթիմ սալթ քէնտի միւլէսսէր օլ-մագլըգըմտա տէյիլ իլլա նիֆայըն տիյարընա չըգան պի-րատէրլէրիմին միւլէսսէր օլմալարընտա տահա գիյատէ միւլէմմէլ տիր:

15. Իշթէ անլէր գիյատէսիլլէ չալըչըպ չօգ մէյվէ հուսուլէ կէթիրմիլլէր տիր. վէ անլէրին միւլէսսէրը նէ գատար պէօյիւք օլաճագ տըր:

16. Իմտի պու պիրատէրլէրիմին միւլէսսէր օլմասը հագգընտա տիւլիւնտիւլիւմտէ, մէսէրրէթիմ օլ գատար պէօյիւք տիր քի՝ ճանըմ վիւճուտըմտան հէման այրըլմագ տէրէճէսինէ գատար րէֆ՝ օլունուր:

17. Վէ շիմտի, Ալլահ պու պիրատէրլէրիմէ մէլէքիւթ Ուլլահտա սաքին օլմագլըղը, վէ հէմ տախի անլէրին է-մէքլէրինին մէյվէսինին ճիւմլէսինէ, պիր տահա անտէն չըգ-մամալարընը իհսան էլլէսին քի՝ անա իլ էլ էպէտ համտ օգուսունլար: Վէ Ալլահ՝ սէօյլէտիյիմ սէօզլէրէ կէօրէ ինրա օլունմասընը իհսան էլլէսին: Ամին:

ՊԱՊ 30

1. Իշթէ, վագը՝ օլտու քի՝ Ամմօնըն գաւմը ճէրչօնըն տիյարընտա եէրլէշտիլէր. վէ Լէմանլըլար տիյարտան սիւ-րիւլիւպ, անլէրին էօլիւլէրի տիյարըն գաւմը թարաֆընտան տէֆն օլունտու:

2. Վէ էօլիւլէր չօգ օլտուգլարընտան սայըլմատըլար, վէ նիֆայլըլարըն էօլիւլէրի տախի սայըլմատը: Վէ անլէ-րին օրուճ, տու'ա, եաս վէ մաթէմ կիւնլէրի պիթտիքտէն սօնրա, նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէր հիւ-քիւմէթինին օն ալթընճը սէնէսինտէ, տիյարըն հէր թարա-ֆընտա պէր տէվամ սէլամէթ օլմաղա պաշլատը:

3. Վէ էհալի Բապպըն էմրինի հըֆգ էթմէյէ տիգ-գաթ էթտիլէր, վէ Մուսանըն շէրի'աթընա կէօրէ Ալլահըն էմրլէրինի գաւլի պիր սուրէթտէ հըֆգ էթտիլէր. գիրա անլէրի Մուսանըն շէրի'աթընըն իթմամ օլունմասընա տէ-յին հըֆգ էթմէլէրինի թա'լիմ օլունտուլար:

4. Վէ պէօյլէճէ նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ հաքիմ-լէրին հիւքիւմէթինին օն ալթընճը սէնէսինտէ գաւմ արա-սընտա պիր գարըչըգլըգ օլմատը:

5. Վէ հաքիմէրին հիւքիւմէթինին օն ետիննճի սէ-
նէսինստէ տախի պէր տէվամ սէլամէթ պուլունտու :

6. Լաքին վագը՝ օլտու քի՝ օն ետիննճի սէնէսինին սօ-
նընտա Զարահէմլա տիյարընա պիր ատէմ կէլտի . վէ օ
Տէճճալ իտի . զիրա օ Քրիստոսըն կէլիշինէ տա՛իր փէյղամ-
պէրլէր վասիթասիլէ սէօլէնիլէն փէյղամպէրլէքէրէ գար-
շը վա՛ղ էթմէյէ պաշլատը :

7. Շիմտի պիր ատէմին իմանընա գարշը նիզամ եօգ
իտի . զիրա ատէմէրին միւսապաթընա իալէլ կէթիրէն պիր
նիզամըն պուլունմասը՝ Ալլահըն էմրլէրինէ տօղրուտան
մուղայիր իտի :

8. Զիրա Մուգատտէս Մուհարրէրաթ՝ Պու կիւն քիմէ
'իպատէթ էտէճէյինիզի ինթիխապ էտինիզ՝ տէր :

9. Շիմտի Ալլահա՝իպատէթ էթմէք իսթէյէն հէր քէ-
սին , եախօտ Ալլահա ինանան հէր քիմսէնին անա սէճտէ
գըմաղա իմթիյազը վար իտի : Լաքին անա ինանմայան
քիմսէնին միւճազաթը իշիւն նիզամ եօգ իտի :

10. Վէ լաքին գաթլ էտէն էօլիւմ ճէղասընը չէքէր
իտի . վէ հարամիլիք էտէն , սըրգաթ էտէն , վէ զինա էտէն
միւճազաթ չէքէր իտի . պէլի՝ պու ճիւմլէ Փըսգը իշլէյէն
քիմսէլէր ճէղալարընը չէքէրլէր իտի :

11. Զիրա հէր ատէմի քէնտի էթտիյի գապահաթընա
կէօրէ հիւքմ էթմէք իւզրէ նիզամ վար իտի . եինէ տէ նի-
զամ պիր ատէմէ՝ քէնտի իմանընտան տօլայը տօգունամազ
իտի : Իմտի պիր ատէմ անճագ էթտիյի գապահաթընա
կէօրէ միւճազաթա տիւչար օլուր իտի . վէ ճիւմլէ ատէմ-
լէր միւսապի իտիլէր :

12. Վէ Գօրիհօր իսմինտէ օլան պու Տէճճալ գալմա
Քրիստոսըն կէլմէյէճէյինէ տա՛իր վա՛ղ էթմէյէ պաշլատը .
վէ նիզամ անա տօգունամատը : Վէ օ պու մինվալ իւզ-
րէ վա՛ղ էտիպ՝ տէտի :

13. Էյ՝ ագլսըզ վէ պաթըլ իւմիտէ պաղլը օլանլար ,
նիշիւն քէնտինիզի պէօլէ էհէմիյէթսիզ չէյլէրին պօյուն-
տուրըղը ալթընա գօյօրսընըզ : Պիր Քրիստոսա նի՞շիւն պա-
գըյօրսընըզ . զիրա կէլէճէք չէյլէր հագգընտա քիմսէ պի-
լէմէզ :

14. Իշթէ , սիզին փէյղամպէրլիք թէսմիյէ էտիպ՝
տէտիյինիզէ կէօրէ մուգատտէս փէյղամպէրլէրտէն թէս-
լիւմ օլունան պու չէյլէր , անլէր՝ անճագ փէտէրլէրինիզին
պօշ ըիվայէթլէրի տիր :

15. Սիզ անլէրին տօղրու օլտուգլարընը նէտէն պի-
լիրսինիզ : Իշթէ կէօրմէտիյինիզ չէյլէրի պիլէմէգսինիզ .
իմտի պիր Քրիստոս օլաճաղընը պիլէմէգսինիզ :

16. Սիզ իլէրիյէ պագըպ՝ կիւնահլարընըզըն՝ աֆվը-

ղընը իստի'ա էտէրսինդ: Լաքին իշթէ պու անճագ շաշկըն պիր Փիքըրին Թասավվուրը տըր. վէ Փիքըրէրինդին պու տիվանէլիյի մէվճուտ օլմայան շէյլէրէ իման էթմէյէ տէլալէթ էտէն փէտէրլէրինդին ըրվայէթլէրի սէպէպինտէն տիր:

17. վէ անլէրէ պու կիպի տահա չօգ շէյլէր սէյլէտի. եա'նի ինսանըն կիւնահլարը իշիւն քէֆարէթ եօգ տըր, իւլա հէր ատէմ պու 'էօմրտէ' մախլուգըն Թապի'աթընա կէօրէ հարէքէթ էտէր' տէտի. իմտի հէր ատէմ մալիք օլտուղը 'ազլա կէօրէ մուվաֆֆագ օլուր, վէ հէր ատէմ քէնտի գուվվէթինէ կէօրէ զալիպ կէլիւր. վէ ատէմին իճրա էթտիյի հէր գանղը շէյ գապահաթ տէյիլ տիր' տէտի:

18. վէ օ անլէրէ պու մինվալ իւզրէ վա'զ էտէրէք չօգլարըն գալպինի շաշըրտըպ, ֆըսգլարընտա իֆթիխար էթմէլէրինէ, պէլի' չօգ գարըլարըն հէմ տախի ատէմլէրին գինա էթմէլէրինէ սէպէպ օլտու. վէ ատէմ էօլտիւյիւնտէ հէր շէյ խիթամ պուլուր' տէտի:

19. վէ շիմտի պու ատէմ ձէրչօն տիյարընտա' վագ. Թըյլէ Լէմանլըլար օլան' Ամօնըն գավմը արասընտա տախի պու սէօզլէրի վա'զ էթմէք իշիւն չըգտը:

20. Լաքին իշթէ անլէր Նիֆայլըլարըն Նիշէլէրինտէն զիյատէ 'ազիլ օլտուգլարընտան անը ԹուԹուպ պաղլայարագ օլ գավմըն իւզէրինտէ Քեահին ի 'Ազամ օլան Ամօնըն հուզուրընա կէօթիւրտիւլէր:

21. վէ վագը' օլտու քի' օ անը տիյարտան Թարտ էյլէտի: վէ օ կիտիօն տիյարընա կէլիպ, անլէրէ տախի վա'գ էթմէյէ պաշլատը. Լաքին պուրատա չօգ միւլէսսէր օլմատը. զիրա անը ԹուԹուպ պաղլայարագ Քեահին ի 'Ազամ, վէ հէմ տախի տիյարըն Պաշ Հաքիմի էօնիւնէ կէօթիւրտիւլէր:

22. վէ Քեահին ի 'Ազամ անա' Նիշիւն Րապպըն եօլարընը իպթալ էթմէք իւզրէ տօլաշըյօրսըն: վէ Նիշիւն պու գավմըն շազլըղընը պօզմագ իւզրէ' պիր Քրիստոսըն կէլմէյէճէյինի անլէրէ Թա'լիմ էտիյօրսըն: Նիշիւն մուգատտէս փէյզամպէրլէրին իլհամլարընա գարշը սէյլէյօրսըն' տէտի:

23. վէ Քեահին ի 'Ազամըն իսմի կիտտօնահ իտի: վէ Գօրիհօր անա' տէտի. Պէն փէտէրլէրինդին 'ազլըզ ըրվայէթլէրինի Թա'լիմ էթմէյօրըմ, վէ իւզէրլէրինէ գուվվէթ վէ սէլահիյէթ քէսպ էթմէք, վէ անլէրի ճէհալէթտէ սագլայըպ' իֆթիխար էթմէլէրի, Լաքին սէնին սէօզիւնէ կէօրէ հալիմ օլմալարը իշիւն գատիմ քեահինլէր վասիթասիլլէ գուրուլան պօշ 'այինլէր վէ իճրա'աթ ալթընտա, քէնտիլէրինի պաղլամալարընը Թա'լիմ էթմէյօրըմ:

24. Սիգ պու գալմըն հիւրը պիր գալմ իտիյինի պաշս էտիյորսընըզ: Իշթէ, պէն՝ Անլէր էսարէթտէ տիրլէր՝ տէրիմ: Սիգ՝ Պու գատիմ փէյղամպէրլիքլէրին աօղրու օլտուգլարընը սէօյլէյորսընըզ: Իշթէ պէն՝ Պու շէյլէրին սահիւ օլտուգլարընը սիգ պիլմէզսինիզ՝ տէրիմ:

25. Սիգ՝ Պու գալմ պիր վալիտէյնին թէճալուզը սէպէպինտէն գապահաթլը վէ տիւշմիւշ պիր գալմ օլտուղընը՝ սէօյլէրսինիզ. Իշթէ պէն՝ Պիր չօճուգ քէնտի վալիտէյնի սէպէպինտէն գապահաթլը օլմազ՝ տէրիմ:

26. Վէ սիգ Քրիստոսըն կէլէճէյինի տախի՝ սէօյլէրսինիզ. լաքին իշթէ պէն՝ Սիգ պիր Քրիստոս օլաճաղընը պիլմէզսինիզ՝ տէրիմ: Վէ սիգ՝ Անըն տիւնեանըն կիւնահը իշիւն էօլտիւրիւլէճէյինի սէօյլէրսինիզ:

27. Վէ պէօյլէճէ սիգ պու գալմը փէտէրլէրինիզին պօշ ըրվայէթլէրինէ, վէ քէնտի արզուլարընըզա կէօրէ գըլաղուզլայըպ, անլէրի էսարէթէ գատար ալչազլանտըրըրսընըզ. քի սիգ անլէրին էմէքլէրիյլէ գարնընըզը տօյուրասընըզ, վէ անլէր սէրպէսթճէ եօգարը պագըպ, քէնտի հագգ վէ իմթիյաղլարընտա շազ օլմաղա ճէսարէթ էթմէյէլէր:

28. Պէլի՝ անլէր մալիք օլտուգլարը հագգլարընը իսթի՝մալ էթմէյէ ճէսարէթ էթմէզլէր, օլմայա քի՝ քէնտի ըրվայէթլէրի, ըույալարը, մէրագլարը, խայալլարը վէ պիւէսաս էսրարլարը իլէ անլէրի իմանա կէթիրէն վէ քէնտի քէյֆլէրինէ կէօրէ անլէրի պօյունտուրուղա գօշան քեահինլէրի թահգիր էտէլէր, վէ էյէր անլէր պու քեահինլէրին սէօզլէրինէ կէօրէ հարէքէթ էթմէզլէր իսէ, Ալլահ տէնիլէն նամալիւմ պիր վարըղա հագարէթ էթմիշ օլուրլար. պու վարըզ իսէ՝ ասլա կէօրիւնմէմիշ վէ պիլինմէմիշ, վէ ասլա պուլունմամըզ վէ պուլունմայաճագ պիր շէյ տիր՝ տէտի:

29. Իմտի Քեահին ի՝Ազամ վէ Պաշ Հաքիմ անըն գալպինին սէրթլիյինի, վէ Ալլահա գարըն սէպպ էթտիյինի կէօրտիւքլէրինտէ, անըն սէօզլէրինէ ճէվապ վէրմէք իսթէմէտիլէր. լաքին անը պաղլայըպ զապիթլէրէ թէսլիմ էթտիլէր, վէ անը Զարահէմլա տիյարընա՝ Ալմայա վէ վէ պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ հիւքմտար օլան Պաշ Հաքիմէ կէօնտէրտիլէր:

30. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ Ալմանըն վէ Պաշ Հաքիմին հուզուրունա կէօթիւրիւլտիւյիւնտէ, Կիտիօն տիյարընտա էթտիյի միսիլլու հարէքէթ էտիպ՝ քիւֆըր էթտի:

31. Վէ օ աղզը պէօյիւք սէօզլէր իլէ տօլու օլարազ՝ Ալմանըն էօնիւնտէ գալգտը, վէ քեահինլէր վէ մուալլիմլէրէ շէթմ էտիպ, անլէրի գալմըն էմէքլէրիյլէ գարընլարընը տօյուրմագ իշիւն՝ փէտէրլէրինին ահմագ ըրվայէթլէ-

րինէ կէօրէ գաւմը գըլաղուգլայօրլար՝ տէյու իթթիհամ էյլէտի:

32. Վէ Ալմա անա՝ Սէն պիզիմ պու գաւմըն էմէքէրի իլէ կէչինմէտիյիմիզի պիլիւսին, գիրա իշթէ պէն հաքիմլէրին հիւքիւմէթինտէն պաշլայարազ չիմտիյէտէք՝ տիյարտա Ալլահըն քէլամընը պու գաւմա թէպշիր էթմէքէտէ, պէնիմ պիր չօգ եօլնուլըգլարըմ իլէ պէրապէր, քէնտի էլլէրիմ իլէ տախի իտարէմ իշիւն չալըշտըմ:

33. Վէ քիլիսէտէ պիր չօգ խըտմէթլէր իճրա էթտիմ իսէ տէ, էմէքլէրիմ իշիւն ասլա պիր սինայն պիլէ ալմամըշմ. վէ պիրատէրլէրիմ տախի մահքէմէտէ օթուրտուգլարը վազըթտան մա՛տա պիր շէյ գապուլ էթմէտիլէր. վէ օթուրմագտա իքէն պիզ անճագ շէրիաթ՝ մուճիպինճէ վազթըմըզըն իւճրէթինի ալտըգ:

34. Վէ չիմտի էյէր պիզ քիլիսէտէ օլան էմէքլէրիմիզ իշիւն իւճրէթ ալմագ իսէք, հաքիզաթը պէյան էթմէքլէ պիրատէրլէրիմիզին մէսէրրէթինտէ մէսըուր օլմամըզտան մա՛տա, քիլիսէտէ չալըշմագտան պիզէ նէ՞ քեար վար տըր:

35. Իմտի, Նիշիւն սէն իւճրէթ ալմագ իշիւն պիզիմ պու գաւմա վա՛ղ էթտիյիմիզի՝ սէօյլէրսին. սէն քէնտին պիզիմ իւճրէթ ալմատըղըմըզը պիլիւսին: Վէ չիմտի, պիզիմ սէօզլէրիմիզ պու գաւմա պու գատար չազլըգ վէրտիյի հալտէ, անլէրի ալտաթտըղըմըզա ինանը՞ր մը սըն:

36. Վէ Գօրիհօր անա՝ էվվէթ, տէտի:

37. Օլ գէման Ալմա անա՝ Պիր Ալլահ վար օլտուղընա ինանը՞ր մը սըն՝ տէմէսիյլէ,

38. Անա՝ Խայր, ճէվապ վէրտի:

39. Վէ Ալմա անա՝ Սէն պիր Ալլահըն վար օլտուղընը՝ վէ Քրիստոսը տախի՝ թէքրար ինքեար էտէ՞ր մի սին. գիրա իշթէ պէն սանա տէրիմ, պէն պիր Ալլահ վար օլտուղընը, վէ պիր Քրիստոս կէլէճէյինի տախի պիլիւրիմ՝ տէտի:

40. Վէ պիր Ալլահ օլմատըղընա վէ Քրիստոսըն կէլմէյէճէյինէ նէ՞ իսպաթըն վար տըր, սանա տէրիմ քի՛ սէօզիւնտէն մա՛տա պիր իսպաթըն եօգ տըր:

41. Լաքին իշթէ պու շէյլէր տօղրու օլտուգլարընա տա՛իր ճիւմլէ շէյլէր պանա շէհատէթ էտէր, վէ ճիւմլէ շէյլէր սանա տախի պու շէյլէրին տօղրու օլտուգլարընա շէհատէթ էտէր. վէ անլէրի ինքեար էտէ՞ր մի սին: Պու շէյլէր տօղրու օլտուգլարընա ինանը՞ր մը սըն:

42. Իշթէ պէն սէնին ինանտըղընը պիլիւրիմ. լաքին սէնտէ եալանճը պիր բուհ վար տըր, վէ Ալլահըն Բուհունըն սէնտէ պիր մահալ պուլմամասը իշիւն սէն անը տէֆ՝ էյլէտին. վէ շէյթան սէնին իւզէրինէ հիւքիւմէթ էտէր,

վէ օ Ալլահըն էվլատընը հէլաք էթսին՝ տէյուլ քէնտի տէ-սիսէլէրինի սէնտէ իշլէմէք իշիւն սէնի էօթէ պէրի սօլաշ-տըրըր՝ տէտի։

43. Վէ Գօրիհօր Ալմայա խիթապէն, էյէր սէն Ալլահըն վար օլտուղընա տա՞իր՝ պէնի իգնա՝ էտէ պիլէճէք պիր՝ ալամէթ կէօսթէրիր իսէն, պէլի՝ անըն գուվվէթի վար օլտուղընը պանա կէօսթէրիր իսէն, օլ գէման սէնին քէ-լամլարըն սօղրու օլտուղընա գանի՝ օլաճաղըմ՝ տէտի։

44. Լաքին Ալմա անա՝ Սէնին եէթէր գատար ալա-մէթլէրին օլմուշ տըր. սէն Ալլահընը թէճըրիւպէ՞ մի էտէ-ճէքսին։ Ճիւմլէ պու պիրատէրլէրինին շէհատէթինէ, վէ հէմ տախի ճիւմլէ մուգատտէս փէյղամպէրլէրին շէհատէ-թինէ մալիք իքէն, հալա պանա պիր ալամէթ կէօսթէ՞ր մի տէյէճէքսին. Մուգատտէս Մուհարրէրաթ սէնին էօնիւ-նէ գօնուլմուշ տըր, վէ ճիւմլէ շէյլէր Ալլահըն վար օլ-տուղընը պէյան էտէր. պէլի՝ գէմին վէ անըն իւղէրինտէ պուլունան հէփ շէյլէր, վէ անըն հարէքէթի, վէ հէմ տա-խի քէնտի գանունլարը տա՞իրէսինտէ հարէքէթ էտէն սէյ-յարաթըն ճիւմլէսի պիր խալիգ ի՝ Ազիմին վար օլտուղընա շէհատէթ էտէրլէր՝ տէտի։

45. Սէն հալա էթրաֆտա աօլաշըպ Ալլահ օլմատըղը-նա տա՞իր շէհատէթ էտէրէք, պու գաւմըն գալպլէրինի շաշըրաճա՞գ մը սըն. վէ ճիւմլէ պու շահիտլէր վար իքէն Ալլահը ինքեա՞ր մը էտէճէքսին՝ տէտիյինտէ, օ՝ էվվէթ, սէն պանա պիր ալամէթ կէօսթէրմէտիքճէ՝ ինքեար էտէ-ճէյիմ՝ տէտի։

46. Վէ շիւմտի Ալմա անա՝ իշթէ պէն սէնին գալպի-նին սէրթլիյինտէն սօլայը փէք միւլքէտտէր իմ. պէլի՝ ճա-նընըն հէլաք օլմասը իշիւն հագիգաթ րուհունա եինէ մու-գաւլէմէթ էտէճէքսին՝ տէտի։

47. Լաքին իշթէ սէնին եալանլարըն վէ միւտտահին սէօզլէրին իլէ՝ չօգ ճանլարըն խարապլիթէ կիթմէսինէ վասիթա օլմագլըղընտան իսէ, սէնին ճանընըն հէլաք օլ-մասը տահա խայրլը տըր. պինա՞էն՝ ալէյհ, էյէր սէն թէքրար ինքեար էտէր իսէն, իշթէ Ալլահ սէնի վուրաճագ տըր, վէ սէն տիլսիզ օլուպ, պիր տահա ասլա աղղընը աշմայաճագսըն, վէ արթըգ պու գաւմըն ալտաթմայաճագսըն՝ տէտի։

48. Շիւմտի Գօրիհօր անա՝ Պիր Ալլահըն մէվճուտիյէ-թինի ինքեար էթմէմ. Լաքին պիր Ալլահ վար օլտուղընա ինանմամ, հէմ տէ տէրիմ քի՝ սէն տախի պիր Ալլահ վար օլտուղընը պիլմէզսին, վէ սէն պանա պիր ալամէթ կէօս-թէրմէտիքճէ ինանմայաճաղըմ՝ տէտի։

49. Վէ Ալմա անա՝ Սանա՝ ալամէթ օլմագ իւղրէ պու-նու վէրէճէյիմ, եա՞նի սէն սէօզլէրիմէ կէօրէ տիլսիզ օլա-

ճագսըն, վէ երինէ Ալլահըն իսմինտէ տէրիմ քի սէն տիւսիզ օլաճագսըն, վէ պիր տահա սէօյլէմէյէճէքսին՝ տէտի:

50. Վէ Ալմա պու սէօզլէրի սէօյլէտիյի կիպի, Գօրիհօր տիւսիզ օլտու, վէ Ալմանըն սէօզլէրինէ կէօրէ՝ սէօյլէյէմէգ իտի:

51. Վէ Պաշ Հաքիմ պուռնու կէօրտիւյիւնտէ, էլինի ուզատարագ Գօրիհօրա եազըպ՝ տէտի: Ալլահըն գուվվէթինէ տա՛իր իգնա՝ օլտու՞ն մը. Ալմանըն քէնտի 'ալամէթինի քի՞մին իւզէրինտէ իճրա էթմէսինի իսթէտին: Սանա պիր 'ալամէթ օլմագ իչիւն պաշգա քիմսէլէրէ՞ մի գիյան վէրմէսինի իսթէր իտին: Իշթէ օ սանա պիր 'ալամէթ կէօսթէրտի, վէ թէքրար ինքեար էտէ՞ր միսին՝ տէտի:

52. Վէ Գօրիհօր էլինի ուզատարագ եազըպ՝ տէտի: Պէն տիւսիզ օլտուղըմը պիւիրիմ, գիրա սէօյլէյէմէմ. վէ պէն պիւիրիմ քի Ալլահըն գուվվէթինտէն մա՛տա՝ պուռնու իւզէրիմէ կէթիրէ պիւլէն պիր շէյ եօգ տըր. պէլի՝ պիր Ալլահ վար իտիյինի պիւիր իտիմ:

53. Լաքին իշթէ շէյթան պէնի ալտաթտը. գիրա օ պանա պիր մէլէք շէքլինտէ կէօրիւնիւպ՝ Կիթ, պու գաւմը ի՛ատէ էյլէ. գիրա անլէրին ճիւմլէսի շաշըրըպ նամա՛լիւմ օլան պիր Ալլահըն արտընճա կիթմիշլէր տիր: Վէ օ պանա՝ Ալլահ եօգ տըր՝ տէտի: Վէ նէ տէյէճէյիմի պանա թա՛լիմ էթտի: Վէ պէն անըն սէօզլէրինի թա՛լիմ էթտիմ, վէ ճիսմանի օլան Փիքրէ խօշ օլտուգլարը իչիւն, անլէրի թա՛լիմ էյլէտիմ: Վէ պէն անլէրի օլ գատար թա՛լիմ էթտիմ քի, միւշէսսէր օլուպ անլէրին տօղրու օլտուգլարընա հագիգաթէն ինանտըմ. պու սէպէպտէն պու պէլայը իւզէրիմէ կէթիրէնէ գատար հագիգաթա գարշը տուրտում:

54. Վէ օ պուռնու տէտիյինտէ, պու պէլանըն իւզէրինտէն գալտըրըմասը իչիւն՝ Ալմանըն Ալլահա տու՛ա էթմէսինի րիճա էյլէտի:

55. Լաքին Ալմա անա՝ էյէր պու լա՛նէթ սէնտէն ալընըրսա, սէն թէքրար պու գաւմըն գալպինի պօղաճագսըն, իմտի սանա Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ օլաճագ տըր՝ տէտի:

56. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պու լա՛նէթ Գօրիհօրտան ալընմատը, լաքին գօվուլուպ, էվտէն էվէ կիտէրէք էքմէյինի տիլէնիր իտի:

57. Շիմտի Գօրիհօրա վուգու՝ պուլմուշ օլան վագը՛ա տէր հալ պիւթիւն տիյարտա շայ՝ օլունտու: Պէլի՝ Պաշ Հաքիմ տիյարըն պիւթիւն գաւմընա՝ Գօրիհօրըն իւզէրինէ կէլէն պէլանըն քէնտիլէր իւզէրինէ կէլմէմէսի իչիւն անըն սէօզլէրինէ իման էտէնլէրին սէրի՛էն թէվպէ էթմէլէրի

լազըմ իտիյինի պէյան էտէն պիր ի՛լաննամէ իրսալ էյլէտի :

58. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէրին ճիւմլէսի Գօրիհօրըն Ֆըսզը հագզընաա իգնա՝ օլուստուլար . իմտի ճիւմլէսի թէքրար Ռապպա տէօնտիւլէր : Վէ պու՝ Գօրիհօրըն թա՛լիմաթընա կէօրէ օլան Ֆըսզընա խիթամ վէրտի : Վէ Գօրիհօր քէնտի իտարէսի իշիւն էվտէն էվէ թա՛ամ տիլէնիր իտի :

59. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օ նիֆայլըլարտան այրըմըլ օլուպ , Զօրամ տէնիլէն պիր ատէմին արտընա կիտէրէք Զօրամլըլար թէսմիյէ օլուսնան գալմ արասընտա կէզէր իքէն տիւշիւպ այագ ալթընտա էօլէնէ գատար՝ չիյնէնիլտի :

60. իմտի Ռապպըն եօլլարընը իպթալ էտէնին ազըպէթինի կէօրիւյօրուզ . վէ պէօյլէճէ շէյթանըն եէվմ իւլ ախըրտա քէնտի էվլատընա եարտըմ էթմէյիպ , անլէրի՝ ալ էլ՝ աճէլէ ճէհէննէմէ էնտիրտիյինի կէօրիւյօրուզ :

ՊԱՊ 31

1. Վէ վազը օլտու քի՝ Գօրիհօր էօլտիւքտէն սօնրա , Ալմա Զօրամլըլարըն Ալլահըն եօլլարընը իպթալ էթմէքտէ իտիքլէրինի , վէ անլէրին գըլաղուզը օլան Զօրամըն՝ գալմըն գալլլէրինի տիւիզ փութլարա վէ պու կիպի շէյլէրէ թափմաղա տէլալէթ էթմէքտէ իտիյի խապէրինի ալմըլ օլարագ , գալմըն Ֆըսզը սէպէպինտէն՝ թէքրար անըն գալպի մէյուս օլմաղա պաշլատը :

2. Զիրա քէնտի գալմը արասընտա Ֆըսզ պուլունտըղընը պիլմէք՝ Ալմայա պէօյիւք քէտէր սէպէպի իտի . իմտի Զօրամլըլարըն նիֆայլըլարտան այրըտըգլարը սէպէպտէն անըն գալպի զիյատէսիյլէ միւզթարիպ իտի :

3. Շիմտի Զօրամլըլար՝ Զարահէմլա տիյարընըն չարգ թարաֆընտա պուլունան Անթայօնում թէսմիյէ էթտիքլէրի տիյարտա ճէմ՝ օլմուշլար իտի . պու տիյար իսէ ձէրշօն տիյարընըն ճէնուպ թարաֆընտա օլուպ՝ տէնիզ քէնարընա եագըն իտի . վէ օ Լէմանլըլար իլէ տօլու օլան ճէնուպի պէրրիյէնին հուստուտլարընա եագըն իտի :

4. Շիմտի նիֆայլըլար Զօրամլըլարըն Լէմանլըլար իլէ իթթիֆագ էտէճէքլէրինտէն վէ պուսուս քէնտիլէրէ պէօյիւք զիյան սէպէպի օլաճաղընտան զիյատէսիյլէ գօրգտուլար :

5. Վէ մա՛տէմ քի քէլամըն վա՛զը գալմըն հագզ օլան շէյի իճրա էթմէսինէ պէօյիւք եարտըմ էթմիշ իտի , պէլի՝ էհալինին Փիքրի իւզէրինէ գըլըճտան , եախօտ անլէրէ վուգու՝ պուլմուշ օլան հէր գանղը շէյտէն զիյատէ

գուժվէթլի թէ՛սիրի օլմուշ իտի. Ալմա՝ Ալլահն քէլամը-նըն գուժվէթինի թէ՛հրուպէ էթմէքլիյի միւնասիպ կէօր-տիւ :

6. Իմտի Ալմա Հիմնոյը Զարահէմլա քիլիսէսինտէ պրաղարադ, Ամմօնը վէ Արօնը վէ Օմնէրի պու իւչիւ, վէ Միւլէքտէ օլան Ամուլէք վէ Զիզրօմը, վէ քէնտինին իքի օղուլլարընը տախի ալըպ քէլամը Զօրամլըլարա վա՛ղ էթ-մէյէ կիթտի :

7. Լաքին օ՝ իմաի Հիլաման օլան պէօյիւք օղլունը պէ-րապէր ալմատր, վէ պէրապէր ալտըղը օղուլլարընըն իսմ-լէրի՝ Շիպլօն վէ Գօրիանթօն իտի :

8. Վէ Զօրամլըլար Նիֆայլըլարտան այրըլան պիր Ֆըր-գա իտիլէր, իմտի Ալլահն քէլամը անլէրէ վա՛ղ օլուն-մըլ իտի :

9. Լաքին անլէր պէօյիւք խաթալարա տիւշար օլմուշ-լար իտի. զիրա Մուսանըն շէրի՛աթընա կէօրէ Ալլահն էմրլէրինի վէ գանուլարընը հըֆզ էթմէք իսթէմէտիլէր :

10. Նէտէ քիլիսէսինի իճրա՛աթընը, եա՛նի իղվայա տիւշ-մէմէլէրի իչիւն հէր կիւն Ալլահա տու՛ատա վէ նիյազտա տէվամ էթմէքլիյի իսթէտիլէր :

11. Վէլ հասըլ անլէր պիր չօգ խուսուստա Ալլահն եօլլարընը իղլալ էթտիլէր, պու սէպէպտէն Ալմա վէ անըն պիրատէրլէրի անլէրէ քէլամը վա՛ղ էթմէք իչիւն օլ տիյա-րա կիթտիլէր :

12. Շիմտի անլէր օլ տիյարա կէլտիքլէրինտէ՝ իշթէ պէօյիւք թէ՛աճճիւպ իլէ պուլտուլար քի՝ Զօրամլըլար սի-նաղօղլար պինա էթմիշ իտիլէր : Վէ հաֆթանըն՝ Րապպըն կիւնիւ 'ատտ էթտիքլէրի պիր կիւնիւնտէ ճէմ՝ օլմագտա իտիլէր. վէ Ալմանըն պիրատէրլէրինի շիմտիյէտէք միւշա-հէտէ էթմէմիշ օլտուգլարը պիր թարզտա 'իպատէթ էթ-տիլէր :

13. Զիրա անլէր սինաղօղլարընըն օրթասընտա պաշ-տան եիւքսէք օլարադ տուրաճագ պիր եէր եափմըլլար իտի. վէ անըն իւզէրինտէ անճագ պիր ատէմ տուրա պիլիր իտի :

14. Իմտի 'իպատէթ էթմէք իսթէյէն հէր քիմսէ ա-նըն իւզէրինէ չըգըպ, էլլէրինի սէմայա ուզատարադ՝ եիւք-սէք սէս իլէ պու սէօղլէրի նիտա էթմէլի իտի :

15. Եա՛ Գուտտուս, Գուտտուս Ալլահ, պիզ սէնին Ալ-լահ օլտուղընա՝ վէ սէնին Գուտտուս օլտուղընա ինանըրըզ, վէ սէնին պիր Րուհ իտիյինէ վէ պիր Րուհ օլտուղընա, վէ իլ էլ էպէտ պիր Րուհ օլաճաղընա ինանըրըզ :

16. Էյ՝ Գուտտուս Ալլահ, սէնին պիզի պիրատէրլէրի-միզտէն այըրտըղընա ինանըրըզ, վէ պիրատէրլէրիմիզին՝ փէտէրլէրինի չօճուգ 'ազլը իլէ քէնտիլէրէ թէսլիմ էթ-

միշտ օլտուգլարը ըրվայէթլէրինէ ինանմայըզ . լաքին սէնին մուգատտէս էվլատըն օլմագ իւզրէ պիզի ինթիխապ էթտիյինէ , վէ հէմ տախի պիր Քրիստոս կէլմէյէճէյինի պիզէ պէյան էթմիշ օլտուղընա ինանըըզ :

17. Լաքին սէն , տիւն , պու կիւն , վէ իլ էլ էպէտ հէման օ սըն . վէ էթրաֆըմըզտա պուլունանլարըն ճիւմլէսի սէնին դագապըն իլէ ճէհէնէմէ աթըմագ իւզրէ՝ թա'եին օլունմուշ իքէն , սէն պիզի խէլա օլմաղա ինթիխապ էյլէտին : Պու գուտսիյէթ իչիւն , եա' Ալլահ , սանա թէշէքքիւր էտէրիզ . վէ հէմ տախի թէշէքքիւր էտէրիզ քի' պիրատէրլէրիմիզին գալպլէրինի Ալլահըմըզտան ուզագ էտէն , վէ Քրիստոսըն իմանընա պաղլայան 'ազըլըզ ըրվայէթլէրինէ կէօրէ եիւրիւմէմէյէ պիզի ինթիխապ էթտին :

18. Վէ թէքրար , եա' Ալլահ , միւնթէխապ վէ մուգատտէս պիր գալմ օլտուղըմըզ իչիւն՝ սանա թէշէքքիւր էտէրիզ : Ամին :

19. Վէ վագը' օլտու քի' Ալմա վէ անըն պիրատէրլէրի վէ օղուլլարը պու տու'ալարը իշիթտիքլէրինտէ , հատտէն զիյատէ թէ'աճճիւպ էթտիլէր :

20. Զիրա իշթէ հէր ատէմ չըզըպ 'այնի աու'ալարը թագտիմ էյլէտի :

21. Վէ անլէր պու մէվզի'ի' Բամիումփթըմ թէսմիյէ էթտիլէր , անըն թէրճէմէսի' Մուգատտէս Մէվզի' տէմէք տիր :

22. Շիմտի հէր ատէմ Ալլահա պու մէվզի'տէն պու 'այնի տու'այը թագտիմ էյլէտի . վէ Ալլահըն անլէրի ինթիխապ էթմիշ օլուպ , քէնտի պիրատէրլէրինին ըրվայէթլէրինէ կէօրէ տէլայէթ օլունմատըզլարը , վէ հագգընտա պիլմէտիքլէրի կէլէճէք օլան շէյլէրէ ինանմաղա գալպլէրինին մէյլլէնմէտիյի իչիւն՝ անա թէշէքքիւր 'արզ էթտիլէր :

23. Իմոի գալմ պու մինվալ իւզրէ թէշէքքիւր 'արզ էթտիքտէն սօնրա էվլէրինէ 'ավտէթ էթտիլէր , վէ թէքրար՝ պու մինվալ իւզրէ Մուգատտէս Մէվզի'է ճէմ՝ օլունճայա տէյին՝ Ալլահըն իամինի ասլա զիքր էթմէտիլէր :

24. Վէ Ալմա պուսու կէօրտիւյիւնտէ , գալպի միւքէտտէր օլտու , զիրա օ անլէրին քէօթիւ վէ 'ասը պիր գալմ իտիքլէրինի անլատը , վէ գալպլէրի ալթուն վէ կիւմիւշ , վէ հէր նէվ՝ կիւզէլ մալլար իւզէրինտէ օլտուղընը կէօրտիւ :

25. Վէ օ՝ անլէրին գալպլէրինին միւֆթէխիր վէ միւթէքէպպիր իտիյինի կէօրտիւ :

26. Վէ օ սէսինի սէմայա գալտըրարագ նիտա էտիպ՝ եա' Բապպ , սէնին գուլլարընըն պէն ի ատէմ արասընտա պու գատար պէօյիւք ֆըսզը կէօրմէլէրի իչիւն՝ նէ վագ-

Թա տէյին պու թէնտէ իսքեան էթմէլէրինի միւսա՛տէ էտէճէքսին :

27. Իշթէ, Եա՛ Ալլահ, անլէր սանա նիտա էտէրլէր, եինէտէ գալպլէրի դուրուրլարընտա դարգ օլմուշ տըր : Եա՛ Ալլահ, անլէր քէնտիլէրինի տիւնեանըն պաթըլ շէյլէրիլէ միւթէքէպպիր էթմիշ իքէն, աղըզլարըյէ սանա նիտա էտէրլէր :

28. Եա՛ Ալլահըմ, քէնտիլէրինի թէգեին էյլէմիշ օլտուգլարը գըյմէթլի լիպասլարընա, եիւզիւքլէրինէ, պիլէգիքլէրինէ, ալթուռ գիյնէթլէրինէ, վէ ճիւմլէ գըյմէթլի շէյլէրինէ նազար էյլէ. Իշթէ գալպլէրի անլէր իւզէրինտէ տիր, եինէտէ, եա՛ Ալլահ, Պաշգալարը հէլաք օլաճագ իքէն, պիզ սէնին միւնթէխապ գալմըն օլտուղըմըզ իշիւն սանա թէշէքքիւր էտէրիզ՝ տէյէրէք սանա նիտա էտէրլէր :

29. Պէլի՛ անլէր սէնին՝ Քրիստոս կէլմէյէճէյինիանլէրէ պիւտիրտիյինի սէօյլէրլէր :

30. Եա՛ Րապպ Ալլահ, պու գալմ արասընտա պէօյլէ Փըսգ ու Փիճուր պուլուռնմասընա՝ նէ գէմանա գատար թէհամմիւլ էտէճէքսին : Եա՛ Րապպ, պէնիմ զա՛իֆլիքլէրիմի թաշըմադա պանա գուվլէթ վէր. գիրա պէն զա՛իֆիմ, վէ պու գալմ արասընտա պէօյլէ Փըսգ կէօրմէքլիք ճանըմա աղը վէրիր :

31. Եա՛ Րապպ, գալպիմ գիյատէսիլէ միւքէտտէր տիր. Քրիստոստա ճանըմը թէսէլլի էտէ՞ր մի սին : Եա՛ Րապպ, պու գալմըն Փըսգը սէպէպինտէն իւզէրիմէ կէլէճէք օլան պու իզթիրապլարը սապր իլէ չէքմէյէ պանա գուվլէթ իհսան էտէ՞ր մի սին :

32. Եա՛ Րապպ, ճանըմը թէսէլլի էյլէյիպ, պէնի վէ պէնիմ իլէ օլան իշտաշլարըմը միւյէսսէր էտէ՞ր մի սին. պէլի՛ եա՛ Րապպ, Ամմօն վէ Արօն վէ Օմիէրի, վէ հէմ Ամուլէք վէ Ջիզրօմ վէ իքի օղուլլարըմը, պուռնլարըն ճիւմլէսինի թէսէլլի էտէ՞ր մի սին. պէլի՛ անլէրին ճանընը Քրիստոստա թէսէլլի էտէ՞ր մի սին :

33. Պու գալմըն կիւնահլարը սէպէպինտէն իւզէրլէրինէ կէլէճէք օլան իզթիրապլարընը թաշըմագ իշիւն՝ անլէրէ գուվլէթ իհսան էտէ՞ր մի սին :

34. Եա՛ Րապպ, անլէրի Քրիստոս վասիթասիլէ թէքրար սանա կէթիրմէքտէ պիզէ միւյէսսէրլիք իհսան էյլէ :

35. Իշթէ եա՛ Րապպ, անլէրին ճանլարը գըյմէթլի տիր, վէ անլէրին նիշէլէրի պիրատէրլէրիմիզ տիրլէր. իմտի եա՛ Րապպ, պու պիրատէրլէրիմիզի՛ թէքրար սանա կէթիրմէմիզ իշիւն՝ պիզէ գուվլէթ վէ հիքմէթ վէր՝ տէտի :

36. Վէ Շիմտի վագը՝ օլտու քի՛ Ալմա պու սէօզլէրի սէօյլէտիքտէ, անըն իլէ պուլուռնանլարըն ճիւմլէսի իւզէրի-

նէ էլլէրինի գօտու, վէ էլլէրինի անլէրին իւզէրինէ գօտուդը կիպի անլէր Րուհ իւլ գուտս իլէ մէմլու օլտուլար:

37. Վէ անտէն սօնրա քէնտիլէրինին նէ եէյէճէքլէրի, նէ իչէճէքլէրի, վէ նէ կիյինէճէքլէրի հազգընտա տիւշիւն-մէքսիզին պիր պիրինտէն այրըլտըլար:

38. Վէ Րապպ անլէրին աճըգմամալարը վէ սուսամամալարը իշիւն թէտարիք էյլէտի, վէ հէր նէվ՝ իզթիրապլարընըն Քրիստոսըն շազլըղընտա դարգ օլմասը իշիւն՝ անլէրէ գուվվէթ վէրտի: Վէ պու՝ Ալմանըն տու՝ասընա կէօրէ օլտու, չիւնքի օ իման իլէ տու՝ա էթտի:

ՊԱՊ 32

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր չըգըպ անլէրին սինաղօղլարընա վէ էվլէրինէ կիրէրէք՝ գալմա Ալլահն քէլամընը վա՛զ էթմէյն պաշլատըլար՝ պէլի՝ անլէր սօգազլարտա պիլէ քէլամը վա՛զ էթտիլէր:

2. Վէ անլէրին արասընտա չօգ չալըշտըգտան սօնրա՝ գալմըն Փուգարա գըսմը արասընտա մուվաֆֆադ օլմաղս պաշլատըլար՝ զիրա պուշլարըն էլպիսէլէրի գապա օլտուդը իշիւն սինաղօղլարտան գօվուլտըլար:

3. Իմտի պուշլար նափաք կիպի սայըլարադ՝ անլէրին սինաղօղլարընա կիրիպ Ալլահա՝ իպատէթ էթմէլէրի մէմնու՝ իտի: Պէլի՝ պիրատէրլէրի անլէրի ճիւրիւֆ կիպի սայտըլար, իմտի անլէր հէմ տիւնեանըն շէյլէրինտէ հէմ գալպտէ Փագիր իտիլէր:

4. Վէ Ալմա Օնայտահ թէփէսինտէ գալմա թա՛լիմ վէ թէքէլլիւմ էտէր իքէն, անա պէօյիւք պիր ճիւմհուր կէլտի. պուշլար՝ հազգլարընտա սէօյլէտիյիմիզ տիւնեա՝վիճէ Փագիր օլուպ գալպտէ հալիմ օլանլար իտիլէր:

5. Վէ անլէր Ալմայա կէլտիլէր, վէ անլէրին էօնիւնտէ օլան քիմսէ անա՝ իշթէ, պու պիրատէրլէրիմ նէ՞ եափաճազլար տըր, անլէր Փագիր օլտուզլարը իշիւն ճիւմլէ ատէմլէրտէն թահգիր օլունուրլար, վէ տահա զիյատէ քեահինլէրիմիզտէն թահգիր օլունուրլար. զիրա անլէր պինա էթմէք իշիւն էլլէրիմիզ իլէ չօգ չալըշտըղըմըգ սինաղօղլարտան պիզի գօվտուլար, վէ պիզ զիյատէսիլէ Փագիր օլտուղըմըգտան, պիզի գօվտուլար, վէ պիզիմ Ալլահա՝ իպատէթ էտէճէք եէրիմիզ եօգ տըր: Իմտի նէ՞ եափաճաղըգ՝ տէտի:

6. Վէ Ալմա պուշու իշիթտիյինտէ, եիւզիւնիւ տէր հալ անա չէվիրիպ պէօյիւք մէսէրրէթ իլէ անլէրէ նազար էյլէտի. զիրա սըգընթըլար անլէրի հազիգաթէն հալիմ էթ-

միշ օլուպ՝ անկէրին քէլամը տինկէմէյէ հազըր օլտուգլարընը կէօրուի .

7. Իմտի արթըգ օլ պիր ճէմա՛ւթա սէօյլէմէտի, լաքին էլինի կէօրմէքտէ օլտուգը, վէ սահիհէն թէվպէքեար օլան քիմսէլէրէ ուղատարագ նիտա էտիպ՝ տէտի :

8. Պէն սիզին գալպտէ հալիմ օլտուգընըգը կէօրիւյօրում, վէ պէօյլէ իսէ՝ սիզ միւպարէք սինիզ :

9. Իշթէ պիրատէրինիզ՝ նէ՞ եափալմ, գիրա սինաղօղլարըմըգտան գօվուլտուգ, վէ Ալլահըմըգա իպատէթ էտէմէյիզ՝ տէտի :

10. Իշթէ սիզէ տէրիմ, անճագ սինաղօղլարընըգտա օլմատըղը հալտէ, Ալլահա իպատէթ էտէմէզ մի սինիզ զանն էտէրսինիզ :

11. Վէ թէքրար, Ալլահա անճագ հաֆթատա պիր տէֆա՞մը իպատէթ էթմէնիզ վաճիպ տիր՝ զանն էտէր սինիզ :

12. Պէն սիզէ տէրիմ, հալիմ օլուպ իմ էօյրէնմէնիզ իչիւն սինաղօղլարընըգտան գօվուլմանըգ խայրը տըր, գիրա հիքմէթ էօյրէնմէնիզ էլգէմ տիր. վէ սիզ գօվուլտըղընըգ իչիւն՝ թահգիր օլտուգընըգ, վէ գիյատէսիյլէ Փազիր օլտուգընըգ իչիւն՝ եիւրէք հիւմինէ կէթիրիւտինիզ, վէ հալիմ օլմաղա մէճպուր օլտունուգ :

13. Վէ շիմտի սիզ հալիմ օլմաղա մէճպուր օլտուգընըգտան տօլայը միւպարէք սինիզ. գիրա պիր ատէմ հալիմ օլմաղա մէճպուր օլտուգը իչիւն, պա՛ղէն թէվպէքեար օլուր, վէ հագիգաթէն թէվպէ էտէն հէր քիմսէ, մէրհամէթ պուլաճագ տըր. վէ մէրհամէթ պուլուպ նիհայէթէ գատար սապը էտէն խէլաս օլաճագ տըր :

14. Վէ շիմտի սիզէ տէրիմ քի՝ սիզ հալիմ օլմաղա մէճպուր օլտուգընըգ իչիւն՝ միւպարէքէնտինիզ, լաքին քէլամ սէպէպիյլէ քէնտիլէրինի սահիհէն միւթէվազը՝ գըլանլարըն տահա գիյատէ միւպարէք օլտուգլարընը զանն էթմէ՞զ մի սինիզ :

15. Պէլի՛ քէնտինի միւթէվազը՝ գըլըպ՝ կիւնահլարընտան թէվպէ էտէրէք, նիհայէթէ գատար սապը էտէն քիմսէ միւպարէքէնէճէք տիր. պէլի՛ քէնտիլէրին զայէթ Փազիրլիյի սէպէպինտէն հալիմ օլմաղա մէճպուր օլան քիմսէլէրտէն գիյատէ միւպարէք տիրլէր :

16. Իմտի հալիմ օլմաղա մէճպուր օլմագսըգըն քէնտիլէրինի հալիմ էտէնլէր միւպարէք տիրլէր. եախօտ չիկէր սէօզլէր իլէ, Ալլահըն քէլամընա իման էտիպ՝ ինստ էթմէյէրէք վաֆթիզ օլունանլար, պէլի՛ քէլամը պիւմէյէ կէթիրիւմէքսիզին եախօտ անը պիւմէյէ մէճպուր էտիլմէքսիզին ինանանլար միւպարէք տիրլէր :

17. Պէլի՛ էյէր պիզէ սէմատան պիր ՝ալամէթ կէօս-

Թէրիւր իսէն, օլ զէման սահիհէն պիլէնէյիզ վէ անտէն ի-
նանաճաղըզ՝ տէյուլ նիչէ սէօյլէյէնլէր վար տըր :

18. Շիմտի՝ պու իմա՞ն մը տըր՝ տէյուլ սիւ՞ալ էտէ-
րիմ . իշթէ սիզէ, իսայր՝ տէրիմ : Զիրա պիր ատէմ պիր շէ-
յի պիլտիյի հալտէ ինանմաղա սէպէպի եօզ տըր, չիւնքի անը
պիլիր :

19. Վէ շիմտի Ալլահըն իրատէթինի պիլիպտէ, անը իճ-
րաէթմէյէն քիմսէ, եախօտ անճագ իման էտէն, եա՞նի իման
էթմէյէ մէճպուր օլտուգտան սօնրա՝ պիր վէսիլէ իլէ թէ-
ճավուզա տիւշէն քիմսէտէն՝ նէ՞ գատար զիյատէ մէլ՝ուն
տըր :

20. Իմտի պու շէյտէ սիզ հիւքմ էտինիզ . իշթէ պէն
սիզէ տէրիմ քի՝ պիր հալ օլ պիրինէ միւսավի տիր, վէ
հէր ատէմ քէնտի՝ ամէլլէրինէ կէօրէ պլաճագ տըր :

21. Վէ շիմտի իմանա տա՞իր տէտիյիմ կիպի, իման
պիր շէյ հագգընտա թէքմիլ մա՛լիւմաթա մալիք օլմագ
տէյիլ տիր . իմտի էյէր իմանընըզ վար իսէ, սահիհ օլան,
կէօրիւնմէզ շէյլէրէ իւմիտ էտէրսինիզ :

22. Վէ իշթէ պէն սիզէ աէրիմ, Ալլահըն քէնտի իս-
մինէ իման էտէն հէր քէսէ մէրհամէթլի օլտուղընը տէր
խաթր էթմէնիզի իսթէրիմ, իմտի էվվէլ հմրտէ՝ անըն
քէլամընա իման էթմէնիզի արզու էտէրիմ :

23. Վէ շիմտի օ քէնտի քէլամընը մէլէքլէր վասի-
թասիլէ ատէմլէրէ, պէլի՝ եալընըզ ատէմլէրէ տէյիլ, իլ-
լա գարըլարա տախի պիլտիրիր . հաթթա չօզ տէֆա՝ քիւ-
չիւք չօճուգլարա տախի, ՝ագիլ վէ ՝ալիմ օլանլարը խէճիլ
էտէն քէլամլար վէրիլմիշ տիր :

24. Վէ շիմտի, էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, մա՛-
տէմ քի սիզ միւզթարիպ օլտուղընըզ վէ գօվուլտուղընըզ
իշիւն նէ եափաճաղընըզա տա՞իր պէնտէն պիլմէքլիյի թա՛-
լէպ էթտինիզ, պէնիմ սիզի անճագ հագիգաթա կէօրէ
հիւքմ էթմէյէ արզուքէշ օլտուղըմը՝ պիլմէնիզի իսթէ-
րիմ :

25. Զիրա պէն տէմէք իսթէմէմ քի՝ ճիւմլէնիզ քէն-
տինիզի հալիմ էթմէյէ մէճպուր իտինիզ . չիւնքի արանըզ-
տա պա՞ղը քիմսէլէր վար տըր քի՝ հէր նէ հալտէ օլսալար
քէնտիլէրինի միւթէվազը՝ էթմէյէ բազի օլաճագլարընա
հագիգաթէն ինանըրմ :

26. Շիմտի իման հագգընտա՝ իման թէքմիլ պիր մա՛-
լիւմաթ տէյիլ տիր՝ տէտիյիմ կիպի, պէնիմ սէօզլէրիմ
հագգընտա տախի հէման պէօյլէ տիր . վէ իման թէքմիլ
պիր մա՛լիւմաթ օլմատըղը միսիլլու, պէնիմ սէօզլէրիմին
սահիհ օլտուգլարընը տախի էվվէլա թէքմիլէն պիլէմէզ-
սինիզ :

27. Լաքին իշթէ, էյէր սիզ ուշանըպ իգթիտարլարընըզը տալրանծորըր իսէնիզ, վէ քէլամլարըմը թէճրիւպէ էտիպտէ, ճիւզ"ի իման կէօսթէրիրսէնիզ, պէլի՝ էյէր իման էթմէյէ անճագ արզու էտէ պիլիրսէնիզ, պու արզու՝ պէնիմ քէլամըմըն պիր գըսմընա եէր վէրէ պիլէճէք դատար իման էտէնէ տէյին՝ սիզտէ իշլէսին:

28. Շիմտի պիզ քէլամը պիր թօխումա թէշպիհ էտէ՝ ճէյիզ: Իմտի էյէր գալպինիզտէ պիր թօխում էքիլմէսինէ միւսա՝ատէ էտէր իսէնիզ, վէ պու կէրչէք, եախօտ էյի պիր թօխում օլտուղը հալտէ, սիզ իմանսըզլըղընըզ իլէ անը տէՓ՝ էթմէյիպ Ալլահըն Րուհունա գարշը տուրմատըղընըզ հալտէ, իշթէ օ գալպինիզտէ պէօյիւմէյէ պաշլայաճագ տըր: Վէ պու պէօյիւմէսինի հիսս էթտիյինիզտէ, քէնտի քէնտի՝ նիզէ՝ Պու էյի պիր թօխում, եախօտ պու քէլամ էյի պիր քէլամ օլմալը տըր, չիւնքի օ ճանըմըզտա պէօյիւմէյէ պաշլայօր. պէլի՝ Փէհմիմիզի թէնվիր էթմէյէ վէ պիզէ լէզզէթլի օլմաղա պաշլայօր՝ տէյէճէքսինիզ:

29. Իմտի պու իմանընըզ արթմայաճագ մը տըր. պէն սիզէ՝ էվվէթ՝ տէրիմ. երինէտէ օ տահա թէքմիլ պիր մա՝լիւմաթա եէթիշմէմիշ տիր:

30. Լաքին իշթէ թօխում չիշիպ պէօյիւյէրէք պիթմէյէ պաշլատըղընտա, թօխումըն էյի իտիյինի իգրար էտէ՝ ճէքսինիզ. զիրա իշթէ օ՝ չիշէր, պիթէր վէ պէօյիւմէյէ պաշլար:

31. Վէ չիմտի սիզ պու թօխումըն էյի օլտուղընա էմի՞ն մի սինիզ: Պէն սիզէ՝ էվվէթ՝ տէրիմ, զիրա հէր թօխում քէնտի ճինսինէ կէօրէ հուսուլէ կէթիրիր:

32. Իմտի էյէր թօխում պիթէրսէ՝ էյի տիր, պիթմէշսէ էյի տէյիլ տիր. պու սէպէպտէն րէտտ օլունուր:

33. Վէ չիմտի սիզ պու թօխումըն գուվվէթինի թէճրիւպէ էթտիյինիզտէն, վէ թօխում էքիլիպ՝ չիշմէյէ, պիթմէյէ վէ պէօյիւմէյէ պաշլատըղը սէպէպտէն, անըն էյի օլտուղընը մուլթաղա պիլմիշ օլմալըսընըզ:

34. Իշթէ չիմտի մա՝լիւմաթընըզ թէքմիլ մի տիր. էվվէթ, մա՝լիւմաթընըզ պու շէյտէ թէքմիլ տիր. վէ մա՝լիւմաթընըզ թէքմիլ օլտուղը իշիւն՝ իմանընըզ անտէ դարգ օլուր, զիրա քէլամըն ճանլարընըզ կէնիշլէնտիրտիյինի պիլիրսինիզ, վէ հէմ տախի անըն պիթմիշ, վէ Փէհմիմիզին թէնվիր օլմաղա, վէ Փիքրինիզին կէնիշլէնմէյէ պաշլամըզ օլտուղընը պիլիրսինիզ:

35. Իմտի պու հագիգի տէյիլ մի տիր: Պէն սիզէ՝ էվվէթ, տէրիմ, չիւնքի պու նուր տըր. վէ նուր օլան հէր շէյ կէօրիւնիւր օլտուղընտան՝ էյի տիր, վէ էյի օլտուղընը

պիւմէլիսինիզ • իշթէ սիզ պու նուրը թաթմըլ օլտուգտան սօնրա մա'լիւմաթընըզ քեամիլ օլտո՞ւ մը :

36. Իշթէ սիզէ, խայր, տէրիմ, վէ իմանընըզ պէր թարաֆ էթմէմէլիսինիզ • զիրա սիզ թօխումը էքտինիզ, վէ էյի օլուպ օլմատըղընը պիւմէյի թէճրիւպէ էտէ պիւմէնիզ իշիւն անճագ իմանընըզ իսթի'մալ էթտինիզ :

37. Վէ իշթէ աղաճ պէօյիւմէյէ պաշլատըղընտա, սիզ անըն քէօքլէնմէսի, պէօյիւմէսի վէ պիզէ չօգ մէյվէ հուսուլէ կէթիրմէսի իշիւն՝ անը դայէթ տիգգաթլէ թիմար էտէլիմ՝ տէյէճէքսինիզ : Իմտի անը տիգգաթ իլէ պէսուլէր իսէնիզ, օ քէօքլէնիպ՝ պէօյիւյէրէք, մէյվէ հուսուլէ կէթիրէճէք տիր :

38. Լաքին էյեր սիզ աղաճը իհմալ էտիպ տէ, անա մուգալլէտ օլմազ իսէնիզ, օ քէօքլէնմէյէճէք տիր • վէ կիւնէշին հէրարէթի կէլտիյինտէ անը եագար, վէ անըն քէօքիւ օլմատըղընտան՝ գուրուր վէ սիզ անը գօփարըպ տըշարը աթարսընըզ :

39. Պու թօխումըն էյի օլմատըղընտան տէյիլ, վէ անըն մէյվէսինին արգու էտիլէճէք օլմատըղընտան տէյիլ, անճագ թօփրաղընըզըն գըսըր օլտուղընտան, վէ սիզին աղաճը պէսլէմէք իսթէմէտիյինիզտէն տիր • պինս"էն 'ալէյհ, անըն մէյվէսինէ նա"իլ օլամագսընըզ :

40. Վէ պէօյլէճէ՝ էյեր սիզ իման կէօզիլլէ անըն մէյվէսինէ տօղրու պագըպ, քէլամը պէսլէմէք իսէնիզ, հայաթ աղաճընըն մէյվէսինի ասլա տէվչիրէմէզսինիզ :

41. Լաքին էյեր սիզ քէլամը պէսլէրսէնիզ, պէլի՝ աղաճ պէօյիւմէյէ պաշլատըղընտա, իման վէ պէօյիւք դայրէթ վէ սապր իլէ անըն մէյվէսինէ տօղրու պագարագ՝ անը պէսլէր իսէնիզ, իշթէ օ քէօքլէնիպ էպէտի հայաթա պէօյիւյէն պիր աղաճ օլաճագ տըր :

42. Վէ սիզ դայրէթինիզ վէ իմանընըզ վէ սապընըզ իլէ՝ քէլամըն սիզտէ քէօքլէնմէսի իշիւն անը պէսլէտիյինիզ սէպէպտէն, իշթէ պիր ազտան անըն էն գըյմէթլի, վէ թաթլըտան թաթլը, վէ պէյազտան պէյազ, վէ փաքտան փաք օլան մէյվէսինի տէվչիրէճէքսինիզ, վէ պու մէյվէտէն եէյիպ տօյաճագսընըզ • թա՝ պիր տահա 'աճըզըպ սուսամայաճագսընըզ :

43. Օլ գէման՝ էյ՝ պիրատէրլէրիմ, սիզ՝ աղաճըն սիզէ մէյվէ կէթիրմէսինէ պէքլէյէրէք՝ իմանընըզըն վէ դայրէթինիզին վէ սապր ու թէհամմիւլիինիզին իւճրէթինի պիշէճէքսինիզ :

ՊԱՊ 33

1. Իմտի Ալմա պու սէօզլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, անլէր անա՝ Սէնին՝ Հագգընտա սէօյլէմիշ օլտուղըն պու մէյվէյէ նա՞իլ օլմագ իւզրէ՝ Ալլահըն պի՞ր օլտուղընա մը ինանաճաղըզ. վէ գալպիմիդտէ էքիլէճէք օլուպ՝ Հագգընտա սէօյլէմիշ օլտուղըն թօխումը եախօտ քէլամը նէ՞ եօլ իլէ էքէճէյիզ, վէ իմանըմըզը իճրա էթմէյէ նէ՞ եօլ իլէ պաշլայաճաղըզ՝ տէյու կէօնտէրիպ սիւ՞ալ էթտիլէր:

2. Վէ Ալմա անլէրէ ճէվապէն՝ տէտի. Սիզ՝ Սինաղօղլարըմըզտան գօվուլտուղըմըզ իշիւն՝ Ալլահըմըզա իպատէթ էտէմէյիզ՝ տէտինիզ: Ամմա պէն սիզէ տէրիմ, էյէր Ալլահա իպատէթ էտէմէզսինիզ զանն էտիյօր իսէնիզ, չօգ եանըլըյօրսընըզ, վէ Մուգատտէս Մուհարրէրաթը թէֆթիշ էթմէլիսինիզ. էյէր անլէրին սիզէ պէօյլէ թա՛լիմ էթտիքլէրինի զանն էտէր իսէնիզ՝ անլէրի անլամամըսընըզ:

3. Սիզ գատիմտէ օլան Ջինօս փէյղամպէրին տու՞ա եա իպատէթ Հագգընտա սէօյլէտիյի քէլամլարը օգուտուղընըզը տէր խաթր էտէ՞ր մի սինիզ:

4. Ջիրա օ տէտի, եա՞ Ալլահ, սէն մէրհամէթլի սին. զիրա պէն չէօլտէ իքէն պիլէ, սէն տու՞ամը իշիթտին. պէլի՝ պէն տիւշմէնիմ օլան քիմսէլէրէ տա՞իր տու՞ա էթտիյիմտէ, մէրհամէթ էյլէտին, վէ անլէրի պանա տէօնտէրտին:

5. Պէլի՝ եա՞ Ալլահ, պէն թարլամտա իքէն սանա նիտա էթտիյիմտէ, պանա մէրհամէթ կէօսթէրտին, պէն տու՞ամ իլէ սանա նիյազ էյլէտիյիմտէ պէնի իշիթտին:

6. Վէ թէքրար, եա՞ Ալլահ խանէմէ տէօնտիւլիմտէ, սէն տու՞ամը իշիթտին:

7. Վէ եա՞ Բապպ՝ պէն քէնտի մախֆի օտամա կիրիպ, սանա տու՞ա էթտիյիմտէ, պէնի իսթիճապէթ էյլէտին:

8. Պէլի՝ սէն քէնտի էվլատլարընա րահիմ սին, վէ անլէր ատէմլէրին տէյիլ, իլլա սէնին իշիթմէքլիյին իշիւն սանա նիտա էթտիքլէրինտէ, սէն անլէրէ գուլագ վէրտին:

9. Պէլի՝ եա՞ Ալլահ, սէն պանա մէրհամէթլի օլտուլն, վէ սէնին ճէմա՛աթլարընըն օրթասընտա սէտամը իշիթտին:

10. Պէլի՝ պէն տիւշմէնլէրիմտէն թահգիր օլուլուպ՝ գօվալանտըղըմտա տախի սէն պէնի իշիթտին, վէ սէտամը իշիտէրէք՝ տիւշմէնլէրիմէ զագապլանտըն, վէ քէնտի զազապընտա սէրի՝ իւլ հարէքէ օլան խարապիյէթ իլէ անլէրի զիյարէթ էյլէտին:

11. Վէ սէն պէնիմ տէրտլէրիմ վէ խուլուսուլ սէպէ-

պիկնտէն պէնի իշիթտին. վէ սէնին Օղլուն սէպէպիկնտէն պանա պէօյլէ մէրհամէթ էյլէտին. իմտի մէսէրրէթիմ սէնտէ օլտուղը իշիւն՝ ճիւմլէ իզթիրապլարըմտա սանա նիտա էտէճէյիմ, վէ սէնին Օղլուն սէպէպիկնտէն հիւքմլէրինի պէնտէն պէր թարաֆ էթտին:

12. Վէ շիմտի Ալմա անլէրէ՝ տէտի: Միւթէգատտիմ վասիթասիյլէ եազըլմըլ օլան պու մուգատտէս քէլամլարա ինանըր մը սընըզ:

13. Էյէր ինանըր իսէնիզ Զինօսըն տէտիյինէ տախի ինանմալըսընըզ, զիրա իշթէ օ տէր՝ Սէն Օղլունըն մուհապպէթի իշիւն սէնին հիւքմլէրինի պէր թարաֆ էյլէտին:

14. Շիմտի իշթէ, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, պու մուգատտէս քէլամլարը օգուտունը՝ մը՝ տէյու սիւ՝ալ էթմէք իսթէրիմ. էյէր սիզ անլէրի օգուտուն իսէնիզ, Ալլահըն Օղլուն նա՞սըլ ինանմայաճազսընըզ:

15. Զիրա պու շէյլէրէ տա՞իր անճագ Զինօսըն սէօյլէտիյի քէլամլար եազըլը տէյիլ, Զինօգ տախի պու շէյլէր հագգընտա սէօյլէտի:

16. Զիրա օ, Եա՛ Րապպ, սէնին Օղլուն վասիթասիյլէ պու գաւմա կէօսթէրտիյին մէրհամէթլէրինի անլամագ իսթէմէտիքլէրի իշիւն սէն ղազապլանտըն՝ տէտի:

17. Վէ շիմտի, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, գատիմտէ իքինճի պիր փէյղամպէրին Ալլահըն Օղլու հագգընտա շէհատէթ էթմիշ օլտուղընը կէօրիւյօրսընըզ, վէ գաւմ անըն սէօլլէրինի անլամագ իսթէմէտիքլէրինտէն, անը թաշլայըպ էօլտիւրտիւլէր:

18. Լաքին իշթէ Ալլահըն Օղլու հագգընտա սէօյլէտէնլէր եալընըզ պունլար տէյիլ տիրլէր, զիրա Մուսա տախի անըն հագգընտա սէօյլէմիշ տիր:

19. Պէլի՛ պէրրիյէտէ պիր նիւմունէ գալտըրըլտը, վէ անա պագան հէր քիմսէ եաշատը, վէ նիշէլէր պագըպ եաշատըլար:

20. Լաքին գալպլէրինին սէրթլիյի սէպէպիկնտէն պու շէյլէրին մա՛նասընը անլայանլար ազ իտի. պու սէպէպտէն հէլաք օլտուլար: Շիմտի պագմագ իսթէմէտիքլէրինին սէպէպի պու իտի քի՛ անլէր պագմալարը իլէ շիֆա պուլաճագլարընա ինանմատըլար:

21. Էյ՝ պիրատէրլէրիմ, էյէր սիզ կէօլլէրինիզի անճագ գալտըրմագ իլէ շիֆա պուլա պիլսէ իտինիզ, 'ալ էլ 'աճէլէ պագմա՞ղ մը իտինիզ. եօգսա կէօլլէրինիզի գալտըրմայը իհմալ էտէրէք, իմանսըզլըզ իլէ գալպլէրինիզի սէրթլէնտիրիպ հէլաք օլմայը՞ մը սիզէ տահա խայրը սա՛յար իտինիզ:

22. Էյէր հալ պու իսէ՝ սիզէ վայ օլաճագ տըր: Լաքին էյէր պէօյլէ տէյիլ իսէ, օլ զէման կէօզլէրինիզի գալտըրըպ, Ալլահըն Օղլունա, վէ քէնտի գալմընը գուրթարմագ իչիւն անըն կէլէճէյինէ, վէ անլէրին կիւնահլարընըն քէֆարէթի իչիւն էլէմ չէքիպ էօլէճէյինէ, վէ գըյամէթի վուգու՝ա կէթիրմէք իւզրէ թէքորար էմվաթտան գըյամ էտէճէյինէ, վէ ճիւմլէ ատէմլէրին եէվմ իւլ խիւրտա օլան հիւքմ կիւնիւնտէ անըն հուզուրընտա տուրուպ քէնտի՝ամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունաճագլարընա ինանմաղա պաշլայընըզ:

23. Վէ շիմտի, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, պու քէլամը.գալպլէրինիզտէ տիքմէնիզի, վէ պէօյիւմէյէ պաշլատըղընտա անը իմանընըզ իլէ պէսլէմէնիզի արզու էտէրիմ: Վէ իշթէ օ սիզտէ էպէտի հայաթա պէօյիւյէն պիր աղաճ օլաճագ տըր: Իմտի Ալլահ քէնտի Օղլունըն մէսէրրէթի իլէ եիւքլէրինիզին իսաֆիթ օլմասընը իհսան էյլէսին: Վէ իսթէր իսէնիզ ճիւմլէ պու չէյլէրի իճրա էտէ պիլիւրսինիզ: Ամին:

ՊԱՊ 34

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ալմա պու սէօզլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, եէր իւզէրինտէ օթուրտու. վէ Ամուլէք գալգտը, վէ անլէրէ թա՛լիմ էթմէյէ պաշլայարագ՝ տէտի.

2. Էյ՝ պիրատէրլէրիմ, պիզիմ՝ Ալլահըն Օղլու օլտուղընը թա՛լիմ էթտիյիմիզ Քրիստոսըն կէլիչինէ տա՛իր սէօյլէնիլէն չէյլէր հագգընտա ճահիլ օլմանըզ զայր ի միւմքին տիր զանն էտէրիմ. պէլի՝ սիզ պիզտէն այրըմազտան էվլէլ՝ պու չէյլէրին սիզէ էյիճէ թա՛լիմ էտիլմիչ օլտուգլարընը պիլիւրիմ:

3. Վէ մա՛տէմ քի սիզ սէվկիւլիւ պիրատէրիմտէն՝ իզթիրապլարընըզըն սէպէպինտէն նէ եափաճաղընըզը սիզէ պիլտիրմէսինի արզու էթտինիզ, օ սիզին ֆիքրինիզի հագըրլամագ իչիւն պա՛զը սէօզլէր իլէ իման վէ սապր կէօսթէրմէնիզի սիզէ նասիհաթ էթտի:

4. Պէլի՝ քէլամը գալպլէրինիզտէ տիքիպ էյիլիյինի թէճրիւպէ էթմէնիզէ գատար իման կէօսթէրմէնիզ էլզէմ իտիյինի սէօյլէտի:

5. Վէ պիզ՝ քէլամ Ալլահըն Օղլունտա օլուպ օլմատըղը, եախօտ Քրիստոսըն կէլիպ կէլմէյէճէյի հագգընտա ֆիքրինիզտէ մուհիմ սիւ՛ալ վար իտիյինի կէօրտիւք:

6. Վէ հէմ տախի պիրատէրիմին խէլաս քէլամը Քրիստոստա օլտուղընը չօգ իսպաթլար իլէ թաստիզ էթտիյինի կէօրիւյօրսընըզ:

7. Վէ պիրատէրիմ՝ խէլաս Ալլահըն Օղլու վասիթասիլէ կէլէճէյինի իսպաթ էթմէք իչիւն՝ Զինօսըն վէ Զինօգըն քէլամլարընա վէ Մուսայա միւրաճա՝աթ էթտի:

8. Իշթէ պու շէյլէրին տօղրու օլտուգլարընը պէն քէնտիմ տախի շէհատէթ էթմէք իսթէրիմ: Իշթէ սիգէ տէրիմ քի՝ քէնտի գաւմընըն թէճաւուգլարընը իւգէրինէ ալմագ իչիւն՝ Քրիստոսըն կէլէճէյինի, վէ տիւնեանըն կիւնաւլարը իչիւն քէֆարէթ էտէճէյինի պիլիրիմ. գիրա Բապպ Ալլահ անը սէյլէմիշ տիր:

9. Զիրա պիր քէֆարէթ օլմասը վաճիպ տիր. գիրա էպէտի Ալլահըն՝ աղիմ ուսուլընա կէօրէ պիր քէֆարէթ իճրա օլունմալը, եօգսա պիւթիւն ինսան ճինսի պիլա չարէ հէլաք օլաճագլար իտի. պէլի՝ անլէրին ճիւմլէսի սէրթլէնմիշ վէ տիւշմիւշ վէ զայպ օլմուշ տրրլար. վէ իճրա օլունաճագ քէֆարէթ վասիթա օլմատըգճա, անլէր հէլաք օլաճագլար իտի:

10. Զիրա պէյիւք վէ սօն պիր գուրպան իճրա օլունմասը վաճիպ տիր. պէլի՝ ինսան հայվանաթ եախօտ գուշլարըն հէր գանղը ճինսինտէն օլմամալը, չիւնքի օ պիր ինսան գուրպանը տէյիլ, անճագ պինիհայէ վէ էպէտի պիր գուրպան օլմալը տըր:

11. Շիմտի քէնտի գանընը գուրպան էթմէքլէ տիկէրինին կիւնաւլարընա քէֆարէթ էտէ պիլէն քիմսէ եօգ տըր: Իմտի էյէր պիր ատէմ գաթլ էտէրսէ, 'ատիլ օլան նիգամըմըգ անըն պէտէլինէ պիրատէրլէրինին հայաթընը ալը՞ր մը: Պէն սիգէ՝ Ոսայր, տէրիմ:

12. Լաքին նիգամ գաթիլին հայաթընը թալէպ էտէր. իմտի պինիհայէ պիր քէֆարէթտէն մա՛տա, տիւնեանըն կիւնաւլարընա քէֆարէթ էթմէյէ քեաֆի օլան հիչ պիր շէյ եօգ տըր:

13. Պու էճլտէն պէյիւք վէ սօն պիր գուրպան էլլէմ տիր. վէ օլ գէման գան տէօքմէքլիյին խիթամ պուլմասը լազըմ կէլիլ: Օլ գէման Մուսանըն շէրի՛աթը իթմամ օլունաճագ. պէլի՝ օ քեամիլէն իթմամ օլունաճագ վէ անըն հէր պիր հարֆ եա նօգթասը իթմամ օլմատըգճա պիր շէյ զա՛իլ օլմայաճագ տըր:

14. Վէ իշթէ շէրի՛աթըն պիւթիւն մա՛նասը պու տըր: Վէ անըն ճիւմլէսի շօլ պէյիւք վէ սօն գուրպանա պագար. վէ շօլ պէյիւք վէ սօն գուրպան Ալլահըն Օղլու օլաճագ տըր. պէլի՝ պինիհայէ վէ էպէտի օլաճագ տըր:

15. Վէ պէյլէճէ օ քէնտի իսմինէ իման էտէն հէր քիմսէյէ խէլաս կէթիրէճէք տիր. վէ պու սօն գուրպանըն մագստի՛ 'ատալէթէ զալիպ կէլէն, վէ ատէմլէրին թէվպէսինէ վասիթա օլան իմանա մալիք օլմալարը իչիւն՝

վասիթալար թէտարիք էտէն, մէրհամէթ ի քեամիլէ հուսուլէ կէթիրմէք տիր:

16. Վէ պու մինվալ իւզրէ մէրհամէթ 'ատալէթին մաթլուպաթընը իգնա' էտէ պիլիր. վէ ատէմլէրի սէլամէթ պագուլարը իլէ իհաթէ էտէր: Ֆազաթ թէվպէ էթմէք իչիւն իման կէօսթէրմէյէն քիմսէ շէրի'աթըն քեաֆֆէ ի'ատիլ մաթլուպաթընա տիւշար օլուր, պու սէպէպտէն եալընը թէվպէյէ կէթիրէն իմանա մալիք օլան քիմսէ՝ չօլ պէօյիւք վէ էպէտի խէլաս ուսուլընա նա'իլ օլուր:

17. Իմտի էյ' պիրատէրլէրիմ, Ալլահ իհսան էթսին քի' սիզ թէվպէյէ կէթիրէն իմանընը կէօսթէրմէյէ, վէ անըն սիզէ մէրհամէթ էթմէսի իչիւն մուգատտէս իսմիւնէ նիտա էթմէյէ պաշլայասընը:

18. Պէլի' անըն մէրհամէթինի թա'լէպ էտինիզ, զիրա օ խէլաս էթմէյէ գատիր տիր:

19. Քէնտինիզի միւթէվազը' գըլըպ անա տէվամ իւզրէ տու'ա էտինիզ:

20. Սիզ թարլանըզտա, պէլի' սիւրիւլէրինիզ եանընտա իքէն անա նիտա էտինիզ:

21. Սիզ էվլէրինիզտէ ճիւմլէ խանէ խալգընը իչիւն սապահլայըն, էօյէն վէ ագշամլայըն տու'ա էտինիզ:

22. Սիզ տիւշմէնլէրինիզին գուվվէթինէ գարշը անա նիտա էտինիզ:

23. Պէլի' սիզ անա՝ հէր հագիգաթըն տիւշմէնի օլան շէյթան 'ալէյինէ նիտա էտինիզ:

24. Սիզ թարլարընընըն մահսուլլարընըն միւպարէքլէնմէսի իչիւն՝ անա տու'ա էտինիզ:

25. Վէ թարլարընընըն սիւրիւլէրինին չօղալմասը իչիւն՝ տու'ա վէ նիյազ էտինիզ:

26. Լաքին սալթ պու տէյիլ, օտանըզտա վէ մախֆի մահալլարընըզտա վէ պէրրիյէնիզտէ ճանընըզ անա տէօքմէլիսինիզ:

27. Վէ րապպա նիտա էթմէտիյինիզ վազըթտա գալպինիզ մէմուլ օլսուն, վէ կէրէք սիզին կէրէք էթրաֆընըզտա պուլունան քիմսէլէրին խայրը իչիւն՝ գալպտէն տու'ա իլէ պէր տէվամ անա եագլաշընըզ:

28. Վէ իշթէ, էյ' սէվլիւլիւ պիրատէրլէրիմ, սիզէ տէրիմ քի' ճիւմլէսի պու տըր՝ զանն էթմէյինիզ, վէ սիզ ճիւմլէ պու շէյլէրի իճրա էթտիքտէն սօնրա՝ էյէր մալիք օլտուղընըզ վաքիյէթինիզտէն միւհթամ օլանլարա վէրմէյիպ՝ անլէրի գօվարսանըզ, վէ 'իւրեան օլանլարը կիյտիրմէզսէնիզ, խասթա վէ տէրտլի օլանլարը գիյարէթ էթմէզ իսէնիզ, սիզէ տէրիմ քի, էյէր ճիւմլէ պու շէյլէրի իճրա էթմէզսէնիզ տու'անըզ պօշ տըր, վէ սիզէ պիր Փա'իտէ:

սի եօգ տըր. վէ սիզ իմանը ինքեար էտէն միւրա՞ի կիպի օլուրսընըզ:

29. Իմտի սիզ չէֆիզ օլմագլըղը խաթրտա թութմազ իսէնիզ, գալճընըն աթտըղը ֆա՞խտէսիզ վէ ատէմլէրին այաղը ալթընտա պասըլան ճիւրիւֆ կիպի օլուրսընըզ:

30. Վէ չիմտի, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, պու գատար շահիտլէրէ նա՞իլ օլմուչ, վէ Մուգատտէս Մուհարրէրաթըն պու շէլէր հագգընտա շէհատէթ էթմիչ օլտուղընը կէօրէրէք, սիզին դայրէթ էտիպ, թէվպէյէ լայըզ մէյվէ հուսուլէ կէթիրմէնիզի իսթէրիմ:

31. Պէլի՝ սիզին տիգգաթ էտիպ, արթըզ գալպինիզի սէրթլէնտիրմէմէնիզի իսթէրիմ. գիրա իշթէ վագթընըզ վէ խէլասընըզըն կիւնիւ չիմտի տիր: Իմտի էյէր թէվպէ էտիպ՝ գալպլէրինիզի սէրթլէնտիրմէզ իսէնիզ, պէօյիւք իտլաս ուսուլը տէրհալ սիզէ թագաթիմ օլունաճագ տըր:

32. Զիրա իշթէ պու 'էօմր' ատէմլէրին Ալլահը իսթիգալ էթմէք իշիւն հագըրլըզ կէօրմէքլիյինին վագթը տըր. պէլի՝ իշթէ պու 'էօմր ատէմլէրին քէնտի էմէքլէրինի իճրա էտէճէքլէրի կիւն տիր:

33. Վէ չիմտի սիգէ էվվէլա տէտիյիմ միսիլլու, սիզ պու գատար շահիտլէրէ մալիք օլտուղընըզ հալտէ, թէվպէնիզին կիւնիւնիւ նիհայէթէ տէյին իհմալ էթմէմէնիզի ըրիճա էտէրիմ. գիրա էյէր պիզ պու հայաթտա իքէն վագթըմըզըն գըլմէթինի պիլմէզ իսէք, իշթէ էպէտիյէթ իշիւն թէտարիք կէօրմէք իւզրէ՝ պիգէ վէրիլմիչ օլան պու հայաթ կիւնիւնտէն սօնրա իշլէմէքլիյին միւլմքինսիզ օլտուղը օլ գուլմէթ կէճէսի կէլիր:

34. Վէ սիզ պու հիյպէթլի հալէ տիւշտիւքտէն սօնրա, Պէն թէվպէ էտէճէյիմ, վէ Ալլահա տէօնէճէյիմ՝ տէյէմէզսինիզ: Խայր պէօյլէ տէյէմէզսինիզ. գիրա պու հայաթը թէրք էթտիյինիզ վագըթտա ճէսէտինիզտէ սաքին օլան 'այնի բուհ' օլ էպէտի տիւնեատա ճէսէտինիզի թէմէլլիւք էթմէք գուվվէթինէ մալիք օլաճագ տըր:

35. Զիրա թէվպէնիզին կիւնիւնիւ վէֆաթընըզա տէյին թէ՞խիր էթտիյինիզ հալտէ, շէթանըն բուհոււնա թապի՝ օլմուչ օլուրսընըզ, վէ օքէնտինին օլմագ իւզրէ սիզի միւհիւրլէր, իմտի Բապպըն Բուհու սիզտէն չէքիլիր, վէ սիզտէ անըն եէրի եօգ տըր. վէ իւզէրինիզտէ շէթանըն գուվվէթի թէքմիլ տիր: Վէ ֆասըզլարըն սօն հալի իշթէ պու տըր:

36. Վէ պոււնու պիլիրիմ, չիւնքի Բապպ՝ Պէն նափաք հէյքէլլէրտէ սաքին օլմամ, իլլա սալիհլէրին գալպլէրինտէ իսքեան էտէրիմ, վէ հէմ տախի, սալիհլէր պիր՝ տահա

տըշարը չըզմամագ իւզըն մէլէքիւթիւմտէ օթուրուպ, էլպիսէլէրի Գուզուլնն գանըլէ պէյագ էտիլէճէք տիր՝ տէյու պուլուրմուշ տըր:

37. Վէ չիմտի, էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, պու շէյլէրի տէր խաթր էթմէնիզի, վէ Ալլահնն 'ինտինտէ գօրգու իլէ խէլասընըզը թէքմիլ էթմէյէ չալըմանըզը, վէ Քրիստոսըն կէլիշինի արթըզ ինքեար էթմէմէնիզի իսթէրիմ:

38. Վէ պիր տաշա Րուհ իւլ Գուտսա գարշը տուրմայընըզ, իլլա անը գապուլ էտիպ Քրիստոսըն իսմինի իւզէրինիզէ ալընըզ, վէ քէնտինիզի թօփրաղա գատար միւթէվազը՝ էտիպ, պուլունտուղընըզ հէր եէրտէ Ալլահա Րուհ իլէ վէ հագիգաթ իլէ 'իպատէթ էտինիզ. վէ անըն սիզէ իհսան էթտիյի պիր չօգ 'ինայէթ վէ պէրնէթլէրի իշիւն հէր կիւն անա թէշէքիւր 'արզ էտինիզ:

39. Պէլի՝ էյ՝ պիրատէրլէր, շէյթանըն իղվասը իլէ իղլալ էտիլմէմէնիզ, վէ անտէն մաղլուպ օլուպ եէվմ իւլ ախըրտա անըն գուլլարը օլմամանըզ իշիւն՝ պէր տէվամ տուլատա ույանըզ տուրմանըզը տախի ըրիճա էյլէրիմ, չիւնքի շէյթան սիզէ հիշ պիր շէյ իհսան էթմէզ:

40. Վէ չիմտի, էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, սապըլը օլմանըզը, վէ հէր նէվ՝ մէշագգաթա թէհամմիւլ էթմէնիզի, վէ ղայէթ ֆագիր օլմանըզ սէպէպինտէն սիզի ըէտտ էտէնլէրէ գարշը շէթմ էթմէմէնիզի ըրիճա էյլէրիմ, օլմայա քի անլէր կիպի կիւնահքեար օլասընըզ:

41. Լաքին պիր կիւն ճիւմլէ իղթիրապլարընըզտան իսթիրահաթ էթմէքլիյին գավի իւմիտի իլէ պու մէշագգաթլարը շէքմէքտէ թէհամմիւլ էտինիզ:

ՊԱՊ 35

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ամուլէք պու սէօզլէրէ. խիթամ վէրտիյինտէ, անլէր ճէմա՛աթ արասընտան չըզըպ ձէրշօն տիյարընա կիթտիլէր:

2. Վէ պիրատէրլէրին պագիսի տախի քէլամը Զօրամլըլարա վա՛ղ էթտիքտէն սօնրա ձէրշօն տիյարընա կէլտիլէր:

3. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Զօրամլըլարըն էն միւթէպէր օլան քիմսէլէրի քէնտիլէրէ վա՛ղ օլունան քէլամլարա տա՛իր պիրլիքտէ իսթիշարէ էթտիքլէրինտէ պու քէլամլար քէնտիլէրին տէսիսէլէրինի պօզտըզը իշիւն ղաղապլանտըլար, վէ անլէրի տինլէմէք իսթէմէտիլէր:

4. Վէ անլէր խապէր կէօնտէրիպ, պիւթիւն տիյարտա

օլան գազմը ճէմ՝ էտէրէք, սէօյլէնիւմիշ օլան քէլամլարա տա՛իր անլէր իլէ իսթիշարէ էթտիլէր:

5. Լաքին հիւքմտարլար, քեահինլէր վէ մու՛ալլիմլէ-րի քէնտիլէրին մէրամլարընը գազմա պիլտիրմէտիլէր, իւ-լա խաֆիյէն օլարագ՝ պիւթիւն գազմըն էֆքեարընը անլա-տըլար:

6. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր պիւթիւն գազմըն էֆ-քեարընը անլատըգտան սօնրա, Ալմա վէ անըն պիրատէր-լէրինին սէօյլէմիշ օլտուգլարը քէլամլարա հագգ վէրէնլէ-րի տիյարտան գօվտուլար. վէ անլէր չօգ իտիլէր. վէ ան-լէր տախի ձէրչօն տիյարընա կէլտիլէր:

7. Վէ Ալմա վէ անըն պիրատէրլէրի անլէրէ խըտմէթ էթտիլէր:

8. Շիմտի Զօրամլըլար գազմը՝ ձէրչօնտա օլան Ամ-մօնըն գազմընա խըրսլանտըլար. վէ Զօրամլըլարըն պաշ հիւքմտարը փէք քէօթիւ պիր ատէմ օլմասը իլէ, քէնտի-լէրտէն ձէրչօն տիյարընա կէլէնլէրին ճիւմլէսինի տիյար-տան գօվմալարընը՝ Ամմօնըն գազմընտուն թալէպ էթմէք իւզրէ խապէր կէօնտէրտի:

9. Վէ օ չօգ սէօզլէր իլէ անլէրի թէհտիտ էյլէտի: Ֆագաթ Ամմօնըն գազմը անըն սէօզլէրինտէն գօրգմայա-րագ, անլէրի գօվմատըգտան մա՛տա քէնտիլէրէ կէլէն ճիւմլէ ֆագիր Զօրամլըլարը գապուլ էթտիլէր, վէ անլէ-րի պէսլէտիլէր, կիյինտիրտիլէր վէ անլէրէ միրաս թօփ-րագլարը վէրտիլէր. վէ անլէրին իհթիյաճլարընա կէօրէ՝ անլէրէ խըտմէթ էթտիլէր:

10. Իմտի պու՝ Ամմօնըն գազմը 'ալէյհինէ խըրսլան-մաղա՝ Զօրամլըլարը թահրիք էյլէտի. վէ անլէր Լէմանլը-լար իլէ իւլֆէթ էթմէյէ պաշլայըպ, անլէրի տախի Ամմօ-նըն գազմընա գարչը թահրիք էյլէտիլէր:

11. Վէ պէօյլէճէ Զօրամլըլար վէ Լէմանլըլար հէմ Ամմօնըն գազմընա հէմ Նիֆայլըլարա գարչը մուհարէպէ-յէ հագըրլըգ կէօրմէյէ պաշլատըլար:

12. Վէ պէօյլէճէ Նիֆայըն գազմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օն եէտինճի սէնէսի խիթամ պուլտու:

13. Վէ Ամմօնըն գազմը ձէրչօն տիյարընտան չըզըպ Միլէք աիյարընա կէլտիլէր, վէ ձէրչօնտան չըգմալարը իլէ՝ Նիֆայլըլարըն օրտուլարընըն Լէմանլըլարըն վէ Զօրամ-լըլարըն օրտուլարը իլէ մուհարէպէ էթմէլէրի իչիւն՝ եէր աշտըլար, վէ պէօյլէճէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օն սէ-քիզինճի սէնէսինտէ Լէմանլըլար վէ Նիֆայլըլար արասըն-տա պիր մուհարէպէ պաշլատը: Վէ անլէրին մուհարէպէ-սի հագգընտա պուշտան սօնրա, պիր նագլիյէթ վէրիլէճէք տիր:

14. Վէ Այմա վէ Ամմօն վէ անլէրին պիրատէրլէրի, վէ հէմ տախի Այմանըն իքի օղուլարը՝ նիչէ Զօրամլըլարը թէվպէյէ կէթիրմէքտէ Այլահըն էլինտէ պիր 'ալէթ' օլտուգտան սօնրա, Զսորահէմլա տիյարընա 'ալտէթ' էթտիլէր: Վէ թէվպէյէ կէթիրիլմիշ օլանլարըն ճիւմլէսի տիյարլարընտան սիւրիւլտիւլէր իսէ տէ, ձէրչօն տիյարընտա միրաս թօփրազլարը ալտըլար, վէ անլէր՝ քէնտիլէրինի, զէվճէլէրինի, էվլատլարընը վէ թօփրազլարընը մուհաֆազա էթմէք իշիւն սիլահլանտըլար:

15. Վէ Այմա քէնտի գափմընըն Փըսգը, վէ արալարընտա պուլուհնան մուհարէպէլէր վէ գան տէօքմէքլիք, վէ միւնազա'ալարտան տօլայը միւքէտտէր օլտու, վէ օ հէր շէհրտէ պիւթիւն գափմա քէլամը պէյան էթմիշ, եախօտ պէյան էթմէք իշիւն ատէմ կէօնտէրմիշ օլարազ, վէ գափմըն գալլէրինին սէրթլէնիպ քէլամըն սըգըլըղը իշիւն կիւճէնմէյէ պաշլատըզլարընը կէօրէրէք, անըն գալպի զիյատէսիյլէ միւթէ'սիւֆ օլտու:

16. Իմտի Այմա անլէրին հէր պիրինէ սալահա 'ա'իտ օլան շէյլէրէ տա'իր թա'լիմաթընը վէրմէք իւզրէ օղուլարընը ճէմ՝ էթտիրտի: Վէ քէնտինին գայտընա կէօրէ անլէրէ վէրտիյի թէնպիհաթը հազգընտա պիր նազլիյէթիմիզ վար տըր:

Արմանըն ֆհնէի օղու շիրանանա օղան քհնպիհարը

ՊԱՊ 36

1. Էյ' օղլում, քէլամլարըմա գուլազ վէր, զիրա պէն սանա եհմին էտէրիմ քի՝ էյէր Այլահըն թէնպիհաթընը հըֆօ էտէր իսէն տիյարտա մուվաֆֆազ օլաճագսըն:

2. Պիզիմ փէտէրլէրիմիզին էսարէթինի տէր խաթր էթտիյիմ կիպի, սէնին տախի անը տէր խաթր էթմէնի խթէրիմ. չիւնքի անլէր էսիրլիքտէ իտիլէր, վէ Ապրահամըն Այլահը, Իսհագըն Այլահը վէ Յագուպըն Այլահընտան մա'տա քիմսէ անլէրի գուրթարամազ իտի, պէլի՝ օ մէշազգաթլարընտա անլէրի գուրթարտը:

3. Վէ շիմտի, էյ' օղլում Հիլաման, իշթէ սէն տահա կէնճ սին, պու էճլտէն քէլամլարըմը տինլէյիպ պէնտէն էօրէնմէնի բիճա էտէրիմ, զիրա Այլահա իթիմատ էտէն հէր քիմսէ՝ թէճրիւպէլէրինտէ, մէշազգաթլարընտա վէ իզթիրապլարընտա միւթէսէլլի վէ հուհաֆազա էաիլիպ, եէվմ իւլ ախըրտա եիւքսէքլէնէճէյինի պիլիրիմ:

4. Վէ պուռնու քէնտիմտէն պիլիյօրըմ զանն էթմէնի իսթէմէմ. զիրա մա'լիւմաթըմ ճիսմանը տէյիլ, իլլա ռուհանի տիր, վէ ճիսմանի ֆիքըտէն տէյիլ, իլլա Ալլահտան տըր:

5. Իշթէ սանա տէրիմ, պէն Ալլահտան տօղմամըլ օլ-սա իտիմ, պու շէյլէրի պիլմէյէճէք իտիմ. ֆազաթ Ալլահ քէնտի մուգատտէս մէլէյիինն աղզըյլէ պանա պու շէյլէրի պիլտիրտի, պու տախի պէնիմ լիյազաթըմ սէպէպիւնտէն տէյիլ տիր:

6. Ձիրա պէն Մօսայահըն օղուլլարը իլէ Ալլահըն քի-լիսէսինի խարապ էթմէք իշիւն տօլաշտըմ. ամմա պիզ եօլտա իքէն՝ պիզի մէն՝ էթմէք իւզրէ Ալլահ քէնտի մուգատտէս մէլէյիինի իրսալ էյլէտի:

7. Վէ օ պիզէ կէօք կիւրիւլթիւսիւ կիպի պիր սէս ի-լէ սէօյլէտի, վէ եէր այազլարըմըլ ալթընտա սարսըլտը, զիրա Բապպըն գօրգուսը իւզէրիմիզէ կէլտի, վէ ճիւմլէ-միզ եէրէ տիւշտիւք:

8. Ամմա սէտա պանա՝ Գալգ, տէտի. վէ պէն գալ-գըպ տուրտուլմ, վէ մէլէյի կէօրտիւմ:

9. Վէ օ պանա՝ Սէն քէնտիինն հէլաք օլմագլըղընա ռազի իսէն պիլէ, Ալլահըն քիլիսէսինի խարապ էթմէյէ պիր տահա ճէհտ էթմէ՝ տէտի:

10. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն եէրէ տիւշտիւմ, վէ իւշ կիւն վէ իւշ կէճէ աղզըմըլ աշամատըմ, վէ վիւճուտըմըն, գոււվլէթի զայ՝ օլտու:

11. Վէ մէլէք պանա տահա զիյատէ սէօյլէտի, վէ ան-լէրի պիրատէրլէրիմ իշիթտիլէր իսէ տէ, պէն իշիթմէ-տիմ. զիրա պէն՝ Սէն քէնտիինն հէլաք օլմագլըղընա ռազի իսէն պիլէ, Ալլահըն քիլիսէսինի խարապ էթմէյէ ճէհտ էթ-մէ՝ տէյէն քէլամը իշիթտիլիմտէ, պէլքի հէլաք օլուրըմ տէ-յու օլ գատար պէօյիւք խաւֆ վէ հայրէթէ կիրիֆթար օլ-տուլմ քի՝ արթըգ զիյատէ պիր շէյ իշիթմէտիմ:

12. Վէ պէն էպէտի իզթիրապա կիրիֆթար օլտուլմ, զիրա ճանըմ ճիւմլէ կիւնահլարըմը տէր խաթր էտէրէք, սօն տէրէճէ՝ աղապ չէքտի:

13. Պէլի՝ ճիւմլէ կիւնահլարըմ վէ քէօթիւլիւքլէրիմ խաթրըմա կէլտի, վէ անլէր սէպէպիւնտէն ճէհէննէմ աղ-ըսը չէքտիմ. վէ պէն Ալլահըմա գարըլ իսեան էթմիշ օլտուղըմը, վէ անըն մուգատտէս էմրլէրինի հըֆզ էթմէ-միշ իտիլիմի կէօրտիւմ:

14. Պէլի՝ պէն անըն էվլատլարընտան նիշէլէրինի էօլ-տիւրմիւշ, եախօտ անլէրի խարապիյէթէ տէլալէթ էթմիշ իտիմ. վէլ հասըլ պէնիմ ֆըսգըմ օլ գատար պէօյիւք իտի քի՝ Ալլահըմըն հուզուրընա կէլմէքիւք տիւշիւնկիւսիւ պի-լէ ճանըմը թա'րիֆ օլուհամազ տէհէթ իլէ տօլտուրտու:

15. Վէ պէն՝ Ահ՛, քեաշքի պէն Ալլահըն հուզուրընտա տուրուպ, 'ամէլլէրիմէ կէօրէ հիւքմ' օլունմագտան իսէ՛ թարտ օլունարագ, հէմ ճէսէտիմ հէմ րուհուլմ մահվ օլա իտի՛ տէյու տիւշիւնտիւմ :

16. Վէ պէօյէճէ իւշ կիւն վէ իւշ կէճէ իզթիրապ իլէ, պէլի՛ մահքիւմ պիր ճանըն աղրըսը իլէ 'աղապ չէքտիմ :

17. Վէ վագը՛ օլտու քի՛ պէն պու միինվալ իւզրէ 'աղապ չէքէրէք, ճիւմլէ իշլէտիյիմ կիւնահլարըմը տէր խաթր էտէր իքէն, իշթէ փէտէրիմին պու գաւմա՛ Ալլահըն Օղլու օլան Յիսուս Գրիստոսըն՝ տիւնեանըն կիւնահլարը իշիւն քէֆարէթ էթմէք իւզրէ կէլէճէյինէ տա՛իր՝ սէօյլէմիշ օլտուղը փէյղամպէրլիք տախի խաթրըմա կէլտի :

18. Իմտի պու սէօղիւ թէֆէքքիւր էթտիյիմտէ, գալպիմտէն, Եա՛ Ալլահըն Օղլու օլան Յիսուս, պանա, պէլի՛ էօտ աճըսը իլէ իշկէնճէ չէքմէքտէ օլանա, վէ էպէտի էօլիւմիւն զինճիրլէրիլէ մուհաթ օլանա մէրհամէթ էյլէ՛ տէյու նիտա էթտիմ :

19. Վէ իշթէ պունու տիւշիւնտիւյիւմտէ արթըգ աղրըմը հիսս էթմէտիմ, վէ կիւնահլարըմըն թէգքեարը պէնի տահա թահրիք էյլէմէտի :

20. Օլ գէման, ահ՛, նէ մէսէրրէթէ նա՛իլ օլտում, վէ նէ 'աճա՛իպ նուր կէօրտիւմ, պէլի՛ ճանըմըն մէսէրրէթի աղրըմըն շիտտէթի գատար պէօյիւք իտի :

21. Պէլի՛ օղլում, սանա տէրիմ քի՛ պէնիմ աղրըմ կիպի աճը վէ կիւճ պիր հալ օլամագ իտի. վէ տիկէր թարաֆտան տախի չազլըգ վէ մէսէրրէթիմ կիպի 'ալա վէ թաթլը պիր հալ օլամագ իտի :

22. Պէլի՛ փէտէրիմիզ Լիհայըն Ալլահը քէնտի թախթընտա օթուրտըզընը, վէ անա թէմճիտ վէ թէրէննիւմ էթմէքտէ օլան հիսապսըգ մէլա՛իքէ ճիւմհուրը իլէ մուհաթ օլտուղընը կէօրտիւյիւ միսիլլու, պէն տախի կէօրտիւյիւմիւ գանն էթտիմ, վէ ճանըմ օրատա պուլլունմագլըղա իշթիեագ էյլէտի :

23. Վէ իշթէ վիւճուտըմ թէքրար քէսպ ի գուվվէթ էյլէտի, վէ պէն այագլարըմ իւզէրինտէ տուրտում, վէ Ալլահտան տօղմուշ իտիյիմի գաւմա պէյան էյլէտիմ :

24. Վէ օլ վագըթտան թա շիմտիյէտէք, պէն՝ ճանլար թէվպէյէ կէթիրիլսինլէր, վէ պէնիմ թաթտըղըմ էն 'ալա չազլըգ վէ մէսէրրէթտէն անլէր տախի թաթսընլար, վէ Ալլահտան տօղուպ րուհ իւլ Գուտա իլէ մէմլու օլտունլար՝ տէյու չալըշտըմ :

25. Վէ շիմտի, էյ՛ օղլում, Ալլահ պէնի էմէքլէրիմին մէյվէսինտէ զիյատէսիլլէ մէսրուր էտէր :

26. Զիրա անըն պանա վէրտիյի քէլամ սէպէպինտէն

նիչէ քիմսէլէր Ալլահտան տօղտուլար, վէ անլէր տախի պէնիմ կիպի թաթըպ կէօղլէրիյլէ կէօրտիւլէր. պու էճլտէն անլէր սէօլլէտիյիմ քէլամլար հազգընտա պէնիմ կիպի պիլտիլէր: Վէ պէնիմ մա'լիւմաթըմ Ալլահտան աըր:

27. Վէ պէն հէր ճինս թէճրիւպէտէ վէ մէշազգաթտա, վէ հէր նէվ' իղթիրապտա մուհաֆազա օլունտըմ, վէ Ալլահ պէնի հապստան վէ պէնտլէրտէն վէ էօլիւմտէն գուրթարտը. պէլի' անա կիւվէնիրիմ, վէ օ պէնի իւէլաս էտէճէք տիր:

28. Վէ Ալլահ պէնի' քէնտիսի իլէ պէրապէր ճէլալտա սաքին օլմազ իւզրէ' եէվմ իւլ ախըրտա գալտըրաճագ տըր. վէ պէն անը իլ էլ էպէտ թէմճիտ էտէճէյիմ. չիւնքի օ էճտատլարըմըզը Մըսըրտան գուրթարտը, վէ Մըսըրլըլարը Պահր ը Ահմէրտէ զարգ էյլէտի: Վէ օ էճտատլարըմըզը մէվ'ուտ պիր տիյարա գըլաղուզլատը, վէ անլէրի վագըթ պէ վագըթ էսարէթտէն վէ էսիրլիքտէն գուրթարտը:

29. Պէլի' օ փէտէրիմիզի Նէրուշալիմ տիյարընտան կէթիրտի, վէ քէնտի էպէտի գուվլէթիյլէ անլէրի հէման շիմտիքի կիւնէտէք էսարէթտէն վէ գուլլուգտան գուրթարտը. վէ պէնիմ կիպի' սէն տախի անլէրին էսարէթինի ֆիքրինտէ սագլամալըսըն:

30. Ֆագաթ օղլում, եալընըզ պու տէյիլ տիր, սէն պիւմէլիսին քի' էյէր Ալլահըն թէնպիհաթընը հըֆզ էտէր իսէն, տիյարտա մուվաֆֆագ օլաճագսըն, վէ հէմ աախի պիլ քի' էյէր սէն Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էթմէզ իսէն, անըն հուզուրընտան մահրում գալաճագսըն. իշթէ պու աըն քէլամընա կէօրէ տիր:

ՊԱՊ 37

1. Վէ շիմտի օղլում, Հիլաման' պէն սանա թէնպիհ էտէրիմ քի' պանա էմանէթ վէրիլէն թէվարիխի ալասըն:

2. Վէ հէմ տախի սանա էմր էտէրիմ քի' պէնիմ էթտիյիմ կիպի' նիֆայըն լէվհալարը իւզէրինտէ պու գալմըն թարիխինի գայտ էտէսին: Վէ սագլատըղըմ պու ճիւմլէ 'ազիզ շէյլէրի' պէն հըֆզ էթտիյիմ կիպի' հէման սէն տախի հըֆզ էտէսին. զիրա անլէր 'ագիլ պիր մագստա իչիւն հըֆզ օլունուլար:

3. Վէ գագմալարը հավի օլան, վէ իւզէրինտէ Մուգատտէս Մուհարրէրաթըն եազըլը օլտուզը, վէ իպթիտտտէն փէտէրլէրիմիզին նէսէպինէ մալիք օլան պու փիրինճ լէվհալար հագգընտա փէտէրլէրիմիզ փէյղամպէրլիք էթտիլէր քի':

4. Անկէր հըֆզ օլունըպ նէսլտէն նէսլէ թէսլիմ օլուն-մալը, վէ Ալլահըն էլիյէ՝ թա հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գալմ անլէրտէ պուլունան էսրարա նա՞իլ օլուն-ճայա տէյին, սագլանըպ մուհաֆազա օլունմալը տըրլար:

5. Վէ անկէր մուհաֆազա օլունտուգճա անլէրին փար-լագլըղը գայ՝ օլմայաճագ, պէլի՝ անկէր, վէ հէմ տախի, Մուգատտէս Մուհարրէրաթը հալի օլան ճիւմլէ լէվհալար՝ փարլագ գալաճագլար տըր:

6. Սէն պէլքի պունու՝ պէնտէ օլան պիր 'ագլըրզլըգ տըր զանն էտէրսին. ֆագաթ պէն սանա տէրիմ քի՝ ուֆագ վէ սա՞տէ շէյլէրտէն պէօյիւք շէյլէր հուսուլէ կէլիր, վէ ուֆագ վասիթալար չօգ տէֆա՝ 'ալիմլէրի խէճիլ էտէր:

7. Վէ Բապպ Ալլահ՝ քէնտի էպէտի մագսէտլէրինի վուգու՝ա կէթիրմէք իւզրէ՝ վասիթալար իսթի՛մալ էտէր. վէ Բապպ փէք քիւշիւք վասիթալար իլէ 'ալիմլէրի խէ-ճիլ էտէր. վէ չօգ քիմսէլէրին խէլասընը վուգու՝ա կէ-թիրիր:

8. Վէ շիմտիյէ տէյին պու շէյլէրին սագլանմասը Ալ-լահըն հիքմէթի իտի. գիրա իշթէ անկէր՝ պու գալմըն գուվլէ ի հաֆըզասընը կէնիշլէթտիլէր, վէ նիշէլէրի քէն-տի եանլըլ եօլարը հագգընտա գանտըրըպ, քէնտիլէրին Ալ-լահընըն մա՛լիւմաթընա վէ ճանլարընըն խէլասընա կէթիր-տիլէր:

9. Պէլի՝ պէն սանա տէրիմ, էյէր պու շէյլէր վէ լէվ-հալարըն հալի օլտուղը թէվարիխ մէվճուտ օլմազսա իտի, Ամմօն վէ անըն պիրատէրլէրի պինլէրճէ լէմանլըլարը քէնտի փէտէրլէրինին եանլըլ րիվայէթլէրի հագգընտա իգնա՝ էտէմէզլէր իտի: Պէլի՝ պու թէվարիխ իլէ անլէրին սէօզլէրի անլէրի թէվպայէ կէթիրտիլէր, եա՞նի պու շէյ-լէր անլէրի քէնտիլէրին Բապպ Ալլահընըն մա՛լիւմաթընա, վէ քէնտիլէրին իլէլասքեարը օլան Յիսուս Քրիստոստա մէս-րուր օլմազա կէթիրտիլէր:

10. Վէ քիմ պիլիր. պէլքի անլէրտէն տահա նիշէ պին-լէրինի, վէ կիւնահտա վէ քէօթիւլիւքտէ գալպլէրինի սէրթլէշտիրէն պիգիմ սէրքէշ նիֆայլը պիրատէրիմիզի քէն-տիլէրին իլէլասքեարընըն մա՛լիւմաթընա կէթիրէճէլէր տիր:

11. Պու սըրրլար տահա թէքմիլէն պանա պիլտիրիլ-մէմիշ օլտուղընտան, անկէր հագգընտա գիյատէ սէօյլէյէ-մէմ:

12. Վէ պէն՝ Անկէր միւհիմմ պիր մագսէտ իշիւն մու-հաֆազա օլունուրլար տէր իսէմ, պու պանա քիֆայէթ է-տէր. պու մագսէտ Ալլահա մա՛լիւմ տիր. վէ օ ճիւմլէ 'ամէլլէրինտէ հիքմէթ իլէ հարաքէթ էտէր, վէ անըն թա-

րիգւէրի տողրու օլուպ՝ անըն հարէքէթի էպէտի պիր տէվր տիր :

13. Էյ՝ օղլում Հիլաման, Ալլահըն թէնպիհաթընըն նէ գատար սըգը օլտուղընը ասլա ունութմա. վէ օ՝ էյէր սիզ էմրլէրիմի հըֆզ էտէր իսէնիզ, տիյարտա մուվաֆֆազ օլաճագսընըզ, լաքին էմրլէրիմի հըֆզ էթմէզ իսէնիզ, հուզուրըմտան մահրում օլաճագ սընըզ՝ տէտի :

14. Էյ՝ օղլում, պու 'ազիզ օլան վէ Ալլահըն մուգատտէս հըֆզ էթտիյի, վէ կէլէճէք նէսլլէրէ քէնտի գուվ-վէթինի իզհար էթմէք իւզրէ, 'ազիլ պիր մագսէտ իլէ սագ-լայըպ մուհաֆազա էտէճէյի շէյլէրի՝ սանա էմանէթ էթմիշ օլտուղընը ունութմա :

15. Վէ շիմտի պէն փէյղամպէրլիք Ռուհու վասիթա-սիյլէ սանա տէրիմ քի՝ էյէր Ալլահըն թէնպիհաթընըն թէ-ճավուզ էտէր իսէն, պու մուգատտէս շէյլէր, Ալլահըն գուվ-վէթի վասիթասիյլէ սէնտէն ալընաճագ տըր. վէ սէն ոսման ուֆաղըր թիւզկեար էօնիւնտէն սավրուլուր կիպի, է-լէնմէք իւզրէ շէյթանա թէսլիմ օլունաճագսըն :

16. Ամամ էյէր սէն Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էտիպ տէ, պու 'ազիզ շէյլէրի Րապպըն սանա էմր էտէճէյինէ կէօրէ հըֆզ էտէր իսէն, (զիրա անլէրի նէ էթմէք կէրէք իտիյինի պիլմէքլիյին իշիւն Ալլահա միւրաճա'աթ էթմէ-լիսին), իշթէ կէրէք զէմինտէ վէ կէրէք ճէհէննէմտէ, պու շէյլէրի սէնտէն ալմաղա միւզթէտիր օլան ասլա պիր գուվ-վէթ էօզ տըր. զիրա Ալլահ քէնտի սէօյլէտիյի քէլամընը իքմալ էթմէյէ գատիր տիր :

17. Վէ օ սանա վէրէճէք օլտուղը ճիւմլէ վա'տլարընը իքմալ էտէճէք տիր. զիրա փէտէրիմիզէ վէրտիյի հէր վա'-տընը իքմալ էթմիշ տիր :

18. Օ վա'տ էթտի քի քէնտիսինին 'ազիլ մագսէտի ի-շիւն՝ եա'նի կէլէճէք նէսլլէրէ քէնտի գուվվէթինի իզհար էթմէք իւզրէ՝ պու շէյլէրի սագլայաճագ տըր :

19. Իմտի մագսէտինին պիրիսի իթմամ օլունտը, եա-նի լէմանլըլարտան նիշէ պինլէրի հագիգաթըն մա'լիւմա-թընա ի'ատէ օլունտըլար, վէ օ անլէրէ քէնտի գուվվէթի-նի իզհար էթտի. վէ անլէր վասիթասիյլէ թէքրար կէլէ-ճէք նէսլլէրէ քէնտի գուվվէթինի աշիքեար էտէճէք, պու էճլտէն անլէր մուհաֆազա օլունաճագլար տըր :

20. Իմտի, էյ՝ օղլում Հիլաման, ճիւմլէ սէօզլէրիմի իքմալ էթմէք իշիւն դայրէթ կէօսթէրմէքլիյինի սանա էմր էտէրիմ, վէ հէմ տախի մուհարրէր օլան Ալլահըն քէլամ-լարընը հըֆզ էթմէյէ դայրէթ էթմէլիսին :

21. Վէ շիմտի, պէն պու եիրմի տէօրթ լէվհա հագգըն-տա սանա սէօյլէրիմ, պունլարը հըֆզ էյլէ քի չօլ խարապ

էտիլէն գաւմըն էսրարը վէ գարանլըգ իշլէրի վէ մախֆի 'ամէլլէրի, պու գաւմա իգհար օլունալար. պէլի անլէրին ճիւմլէ գաթիլլիքլէրի, հարամիլլի, եաղմալարը վէ Փըսգ վէ մէքրուհաթը պու գաւմա աշիքեար օլունալար: Սէն պու թէրճիւմանլարը տախի հըֆգ ու հիմայէ էթմէլլիսին:

22. Վէ Բապպ՝ քէնտի գաւմընըն գարանլըգտա իշլէտիյնի, վէ անլէրին կիզլիճէ գաթլ վէ մէքրուհաթ էթմէյէ պաշլատըղընը կէօրմէքլէ՝ էյէր անլէր թէվպէ էթմէզլէրսէ, բու ի գէմինտէ մահվ էտիլէճէքլէր տիր՝ տէտի:

23. Վէ Բապպ՝ Պէն գուլըմ, Կազիլէմ, իչիւն պիր թաշ հազըրլայաճաղըմ. պու իսէ՝ գարանլըղը ըլըղա տէօնտէրէճէք. վէ գաւմտան պանա քիմ 'իպատէթ էթմէքտէ օլտուղընը, վէ անլէրին պիրատէրլէրինին մուա՝մէլաթը նէ օլտուղընը պիլտիրէճէք, պէլի՝ օ անլէրին մախֆի իշլէրինի, գուլմէթ՝ 'ամալընը վէ Փըսգ ու մէքրուհաթընը պիլտիրէճէք տիր:

24. Վէ շիմտի՝ էյ՝ օղլում, պու թէրճիւմանլար Ալլահըն սէօլէտիյի քէլամլարընը իթմամ էթմէք իւզրէ հազըրլանտըլար, եա՛նի,

25. Պէն անլէրին մախֆի ա՝մալընը վէ մէքրուհաթընը նուրա կէթիրէճէյիմ. վէ անլէր թէվպէ էթմէտիքլէրի հալտէ, պէն անլէրի բու ի գէմինտէն մահվ էտէճէյիմ. վէ պէն անլէրին սըրըլարընը վէ մէքրուհաթընըն ճիւմլէսինի այտընլըղա կէթիրէճէյիմ, վէ պու տիյարը թէմէլլիւք էտէն հէր միլլէթ անլէրի պիլէճէք տիր՝ տէտի:

26. Լաքին օղլում, անլէրին թէվպէ էթմէտիքլէրինի կէօրիւյօրուգ. պու էճլտէն անլէր խարապ էտիլտիլէր, վէ Ալլահըն քէլամը պու տէրէճէյէ գատար իթմամ օլունտու. պէլի՝ անլէրին մախֆի մէքրուհաթը գարանլըգտան չըգաւըլըպ՝ պիզէ պիլտիրիլմիշ տիր:

27. Վէ շիմտի, էյ՝ օղլում, պէն սանա էմր էտէրիմ քի՝ անլէրին եէմինլէրինի, վէ անլէրին 'ահտլարընը, վէ անլէրին կիզլի մէքրուհաթտա օլան մուգալէլէլէրինի, պէլի՝ անլէրին ճիւմլէ նիշանլարընը վէ 'աճա՝իպաթընը պու գաւմտան կիզլէյէճէքսին. օլմայա քի անլէր անլէրի պիլմէլէրի իլէ գարանլըղա տիւշիւպ հէլաք օլալար:

28. Զիրա պիւթիւն պու տիյար իւզէրինտէ պիր լա՝նէթ վար տըր. վէ գուլմէթին 'ամէլլէրինի իճրա էտէնլէրին քեաֆֆէսի իւզէրինէ Փըսգլարընտա թէմամ օլտուգլարընտա Ալլահըն գուվլէթինէ կէօրէ խարապլիյէթ կէլէճէք իտի:

29. Իմտի սէն պու մախֆի մա՝րիֆէթլէրի վէ անլէրին եէմինլէրինի վէ 'ահտլարընը պու գաւմտան կիզլէյէճէքսին, վէ անճագ անլէրին Փըսգը վէ գաթիլլիքլէրի վէ

մէքրուհաթը անլէրէ մա'լիւմ օլսուն, վէ սէն՝ պէօյլէ ֆըսգ ու մէքրուհաթ վէ գաթլտան նէֆրէթ էթմէլէրինի անլէրէ թա'լիւմ էտէճէքսին, վէ հէմ տախի՝ պու գալմ քէնտի ֆըսգ վէ մէքրուհաթը վէ գաթիլլիյի սէպէպինտէն խարապ օլտուղընը անլէրէ թա'լիւմ էթմէլլիսին:

30. Զիրա իշթէ անլէր՝ քէնտիլէրին ֆըսգլարընա տա-
'իր վա՛զ էթմէք իւզրէ արալարընա կէլէն Րապպըն հէր փէյ-
ղամպէրինի գաթլ էթտիլէր: Վէ գաթլ օլունանլարըն գանը
գաթիլլէր՝ ալէյհինէ ինթիգամ իշիւն անլէրին Րապպ Ալ-
լահընա նիտա էտէր իտի: Վէ պէօյլէճէ Ալլահըն հիւքմէլէ-
րի պու գարանլըղըն իշիլէրի վէ մախֆի մէքրուհաթը իւ-
զէրինէ կէլիր իտի:

31. Պէլի՝ տիյար պու զուլմէթ վէ մէքրուհաթ իշլէ-
յէնլէրէ թէվպէ էթմէտիքլէրի հալտէ էպէտ իւլ 'ապատ
մէլուն օլսուն:

32. Վէ շիմտի օղլում, սանա սէօյլէտիյիմ սէօղլէրի
տէր խաթր էյլէ. պու կիզլի իշլէրի պու գալմա էմնիյէթ
էթմէ, լաքին կիւնահ վէ քէօթիւլիւքտէն էպէտէն նէֆ-
րէթ էթմէլէրինի անլէրէ թա'լիւմ էյլէ:

33. Սէն՝ թէվպէ վէ Րապպ Յիսուս Քրիստոսա իման
էթմէլէրինի, վէ քէնտիլէրինի միւթէվազը՝ գըլըպ հալիւմ
վէ գալպտէ միւթէվազը՝ օլմալարընը, վէ Րապպ Յիսուս
Քրիստոսա օլան իմանլարը իլէ շէյթանըն հէր իզվասընա գար-
շը տուրմալարընը անլէրէ թա'լիւմ էյլէ:

34. Անլէրին էյի 'ամէլտէ ասլա հօրուլմայըպ, հալիւմ
վէ գալպտէ միւթէվազը՝ օլմալարընը թա'լիւմ էյլէ. գիրա
պէօյլէ քիմսէլէր քէնտի ճանլարընա ըահաթ պուլաճագլար
տըր:

35. Էյ՝ օղլում, կէնճլիյինտէ հիքմէթ էօյրէնմէյի, վէ
Ալլահըն էմրլէրինի հըֆգ էթմէյի ունութմա:

36. Պէլի՝ սէնին ճիւմլէ իշթիյաճաթըն իշիւն Ալլահա
տու'ա վէ նիյազ էյլէ. հէր իշին Ալլահ իշիւն օլսուն, հէր
նէրէյէ կիտէր իսէն, կիտիշին Րապպ իշիւն օլսուն, ֆիք-
րին Րապպտան գըլաղուզլանսըն, վէ գալպինին մուհապպէ-
թի տա'իմա Րապպ իւզէրինտէ օլսուն:

37. Սէնին հէր իշինտէ Րապպա միւրաճա'աթ էյլէ, վէ
օ սէնի խայրա գըլաղուզլայաճագ տըր. սէն կէճէլիյին եաթ-
մագտա իքէն՝ Րապպ իշիւն եաթ, քի սէն ուլումագտա ի-
քէն՝ օ սէնի մուհաֆազա էթսին, վէ սէն սապահլայըն գալգ-
տըղընտա գալպին Ալլահա թէշէքքիւր իլէ մէմլու օլսուն.
վէ էյէր սէն պու շէյլէրի իճրա էտէր իսէն, եէվմ իւլ ախըր-
տա եիւքսէլէճէքսին:

38. Վէ շիմտի օղլում, փէտէրլէրիմիզին թօփ եախօտ
գըլաղուզ տէտիքլէրի շէյէ տա'իր պա'զը տէյէճէյիմ վար

տըր․ զերա փետերլերիմիզ անը Լայահօնա թէմիյէ էյլէտի․ անըն թա'պիրի փուսլէ տէմէք տիր, վէ անը Բապպ հազըրլատը :

39․ Իշթէ պուենուն կիպի 'աճա'իպ մա'մուլաթը ինսան եափամազ : Վէ պու փետերլերիմիզին պերրիյէտէ կիտէճէքլերի եօլու անլէրէ պէյան էթմէք իշիւն թէտարիք օլունտու :

40․ Վէ օ անլէրին Ալլահա օլան իմանլարընա կէօրէ իշլէր իտի․ իմտի անլէր՝ Ալլահըն քէնտիլէրին կիտէճէքլերի եօլու կէօսթէրմէք իւզրէ իլլէրի միւզթէտիր էտէր իտիյինէ իման էթտիքլերի հալտէ, իշթէ իլլէր պէօլլէ էտէր իտի․ պու էճլտէն անլէր կիւն պէ կիւն Ալլահըն գուվլէթի վասիթասիլլէ պու 'ալամէթէ վէ սա'իր նիշէ միւ'ճիզլէրէ նա'իլ օլտուլար :

41․ Վէ պու միւ'ճիզլէր քիւշիւք վասիթալար իլլէ իճրա օլունտու իսէ տէ, եինէ օ անլէրէ 'աճա'իպ իշլէր կէօսթէրտի : Վէ անլէր իման էտիպ դայրէթ կէօսթէրմէյի ունութաղլարընաա, պու 'աճա'իպ մա'մուլաթ իշլէմէտի, վէ անլէր եօլուլըղլարընտա իլլէրի կիտէմէտիլլէր :

42․ Պու սէպէպտէն պերրիյէտէ գալտըլար, եախօտ իլլէրիյէ տօղրու հարէքէթ էթմէտիլլէր․ վէ անլէր թէճափուզլարը սէպէպինտէն աճլըգ վէ սուսըղլըգտան սըգընթը չէքտիլլէր :

43․ Վէ չիմտի, էյ' օղլում, պու շէյլէրին՝ կէօկէլլէր օլտուղընը ունութմամաղլըղընը իսթէրիմ․ վէ փետերիմիզ պու ճիսմանի շէյլէրտէ թէնպէլ օլուպ, փուսլէյէ տիգգաթ էթմէտիքճէ մուվաֆֆազ օլմատըղլարը կիպի, բուհանի շէյլէրտէ տախի հէման պէօլլէ տիր :

44․ Զիրա իշթէ՝ փետերլերիմիզին մէվուտ տիյարը 'իշարէթ էտէն պու փուսլէյէ տիգգաթ էթմէլլէրի նէ գատար գօլայ իտի իսէ, պիզիմ էպէտի սէլամէթէ պագան Քրիստոսըն քէլամընա տիգգաթ էթմէմիզ օլ գատար գօլայ տըր :

45․ Վէ չիմտի պու շէյտէ պիր րէսմ եօ'գ մը տըր․ պէլի՝ պու գըլաղուգ իթա'աթ էթմէլլէրի իլլէ փետերլերիմիզի հագիդաթէն մէվուտ տիյարա կէթիրտիյի միսիլլու, Քրիստոսըն քէլամլարը տախի իթա'աթ էթտիյիմիզ հալտէ, օլ գատար էմին պիր սիւրէթտէ պիզի պու դամ տէրէսինտէն տահա 'ալա պիր մէվուտ տիյարա կէօթիւրէճէք տիր :

46․ Էյ' օղլում, եօլուն գօլայըղը սէպէպինտէն թէնպէլ օլմայալում․ զիրա փետերլերիմիզ պէօլլէ էթտիլլէր․ վէ անլէր իշիւն պէօլլէճէ հազըրլանտը, վէ անլէր անա պագտըղլարընտա եաշատըլար․ վէ պիզիմ հալմըղ տախի հէ-

ման պէօյլէ տիր: Եօլ հազըրլանմը տըր, վէ էյէր պիզ պազար իսէք, իլ էլ էպէտ եաշայաճաղըզ:

47. Վէ շիմտի օղլուճ, պու մուգատտէ" շէյլէրի տիգ-գաթ իլէ հըֆզ էյլէ. պէլի՝ սէն Ալլահա պազ վէ եաշա: Կիթ պու գաւմա քէլամը թէպշիր էյլէ. վէ թէմքինլի օլ: Օղլուճ, խօշճա գալ:

ՊԱՊ 38

Արևանըն քենսի օղլու Շիպոնա վիքսիյի քենպիհաթ:

1. Էյ՝ օղլուճ, սէօզլէրիմէ գուլազ վէր, գիրա շիլա-մանա տէտիյիմ կիպի սանա տախի տէրիմ քի՝ էյէր Ալլահըն էմրինի հըֆզ էտէր իսէն տիյարտա մուվաֆֆազ օլա-ճազսըն, լաքին էյէր Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էթմէզ ի-սէն, Ալլահըն հուզուրընտան մահրուճ գալաճազսըն:

2. Վէ շիմտի, էյ՝ օղլուճ, սէն Ալլահտա սապիթ վէ ոատըզ գալտըղըն սէպէպտէն, սէնտէ չօգ մէսէրրէթէ նա- "իլ օլաճաղըմը մէ"մուլ էտէրիմ: Վէ սէն կէնճլիյինտէ սէ-նին Բապպ Ալլահընա պազմաղա պաշլամը օլտուղընտան, հէման պէօյլէ Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էթմէքտէ տէվամ էտէճէյինի իւմիտ էտէրիմ. վէ սօնատէք սապր էտէն միւ-պարէք տիր:

3. Էյ՝ օղլուճ, սանա տէրիմ քի՝ Զօրամլըլարըն գաւ-մը արասընտա օլան սատագաթըն վէ դայրէթին վէ սապ-րըն վէ թէհամմիլլինտէն տօլայը չօգ մէսէրրէթիմ օլմուշ տըր:

4. Զիրա սէնին պէնտլէրտէ պուլունտըղընը, վէ հէմ տախի քէլամըն սէպէպինտէն թաշլանտըղընը պիլիրիմ. վէ Բապպ սէնին իլէ օլտուղը իշիւն ճիւմլէ պու շէյլէրի սապր իլէ թաշըտըն. վէ Բապպըն սէնին իլէ իտիյինի պիլիրիին:

5. Վէ շիմտի օղլուճ Շիպլօն, սէն Ալլահա իթիմատ էթտիքճէ, հէման պէօյլէ թէճրիւպէլէրինտէն, մէշազգաթ-լարընտան վէ իզթիրապլարընտան գուրթուլա եէվմ իլլ ախըրտա եիւքսէլէճէյինի տէր խաթր էթմէնի իսթէրիմ:

6. Շիմտի օղլուճ, պէն պու շէյլէրի քէնտիլիյիմտէն պիլիր իտիյիմի դանն էթմէնի իսթէմէմ, լաքին պու շէյ-լէրի պանա պէնտէ պուլունան Ալլահըն Բուհու պիլտիրիր, գիրա պէն Ալլահտան տօղմամը օլսա իտիմ, պու շէյլէրի պիլմէյէճէք իտիմ:

7. Ֆազաթ Բապպ քէնտի 'ազիմ մէրհամէթիլլէ, ա-նըն գաւմը արասընտա խարապիյէթ իշինի թէրք էթմէլի իտիյիմի պանա պէյան էթմէք իշիւն՝ մէլէյինի կէօնատէր-

տի. պէլի՝ պէն եիւզ պէ եիւզ պիր մէլէք իլէ կէօրիւշ-տիւմ, վէ օ պէնիմ իլէ սէօյլէշտի. վէ անըն սէսի կէօք կիւրիւլթիւսիւ կիպի օլուպ՝ պիւթիւն զէմինի սարսըթտը :

8. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն իւշ կիւն վէ իւշ կէճէ էն քէսքին աղրըտա վէ ճանըն մէյուսիյէթինտէ պուլունտըմ, վէ Յիսուս Քրիստոստան 'աֆվլըգ թալէպ էտինճէյէտէք, կիւնաշլարըմըն 'աֆվլըղընը գապուլ էթմէտիմ : Ամամ պէն անա եալվարտըմ, վէ ճանըմ րահաթ օլտու :

9. Վէ շիմտի էյ՝ օղլում, սէնին հիքմէթէ մալիք օլմագլըղըն, վէ ատէմին խէլաս օլմասը իշիւն Քրիստոստան մա'տա տիկէր պիր եօլ օլմատըղընը պէնտէն էօյրէնէսին՝ տէյու պու շէյլէրի սանա սէօյլէտիմ : Իշթէ տիւնեանըն հայաթը վէ նուրու օ տըր : 0 հագիգաթըն վէ սալահըն քէլամը տըր :

10. Վէ շիմտի սէն քէլամը թա'լիմ էթմէյէ պաշլատըղըն կիպի. հէման պէօյլէ թա'լիմ էթմէյէ տէվամ էթմէնի իսթէրիմ, վէ սէնին հէր շէյտէ ղայրէթքէշ վէ 'ագիւլ օլմանը իսթէրիմ :

11. Միւթէքէպպիր օլմամաղա սայ՝ էյլէ, վէ սէն քէնտի հիքմէթինտէ վէ գուվէթինտէ իֆթիխար էթմէ :

12. Ճէսարէթլի օլ, Փագաթ հաքիմանէ օլմա. վէ մուհապպէթ իլէ մէմլու օլմագլըղըն իշիւն՝ կիւնահա մէյլէտէն ճիւմլէ արգուլարընը գապթ էյլէ :

13. Սէն Զօրամլըլար կիպի տու'ա էթմէ, գիրա անլէրին՝ ատէմլէրտէն իշիտիլմէք, վէ 'ալիմ օլմալարընտան տօլայը մէտը օլունմագ իւզրէ տու'ա էթտիքլէրինի կէօրտիւն :

14. Սէն՝ Եա Րապպ, պէն պիրատէրլէրիմտէն էյի օլտուղըմ իշիւն՝ սանա թէշէքքիւր էտէրիմ՝ տէմէ. լաքին տահա գիյատէ՝ Եա՝ Րապպ, պէնիմ լիյագաթսըղլըղըմը 'աֆվ էյլէ, վէ պիրատէրլէրիմի մէրհամէթ իլէ գիքը էյլէ՝ տէյու տու'ա էյլէ, պէլի՝ տա'իմա Ալլահըն 'ինտինտէ լիյագաթսըղ օլտուղընը իգրար էյլէ :

15. Վէ Րապպ ճանընը միւպարէք էյլէսին, վէ եէվմ իւլ ախըրտա անըն մէլէքիւթիւնտէ սէլամէթ իլէ իգամէթ էթմէք իւզրէ՝ սէնի գապուլ էթսին : Իմտի օղլում, կիթ, վէ պու գալմա քէլամը թա'լիմ էյլէ : 'Ագիւլ օլ : Օղլում իսօշմա գալ :

Արհանըն ֆեկի օղլու Գօրիսլոբուս օրսն քեկպիհաքր :

ՊԱՊ 39

1. Վէ շիմտի, էյ՝ օղլում, սանա պիրատէրլէրինէ տէտիյիմտէն գիյատէ տէյէճէյիմ վար տըր : Զիրա իշթէ սէն

պիրատներինն սէպաթընը, վէ անըն Ալլահըն էմրինի հըֆղ էթմէքտէ օլան սատագաթընը միւշահէտէ էթմէտին մի, վէ օ սանա էյի պիր 'իպրէթ օլմատը մը:

2. Ձիրա սէն Ջօրամլըլարըն գավմը արասընտա իքէն՝ պիրատներին կիպի քէլամլարըմա տիգգաթ էթմէտին: Իմ-տի սանա գարշը տէյէճէյիմ պու տըր քի՝ սէն քէնտի գուվ-վէթինտէ վէ հիքմէթինտէ իֆթիխար էտէրէք՝ չըգտըն:

3. Վէ օղլում, եալընըզ պու տէյիլ, սէն պանա մու-ճիպի քէտէր օլան 'ամէլտէ պուլուենտըն. զիրա սէն խըտ-մէթի թէրք էտիպ, Լէմանլըլարըն ճիվարընտա վագը՝ Սայ-տօն տիյարընտա օլան Փահիշէ Իսապէլէ կիթտին:

4. Պէլի՝ օ չօգլարըն գալպէրինի ճէլպ էթտի. լաքին օղլում, պու սէնին՝ անա կիթմէքլիյինէ պիր պէհանէ տէ-յիլ իտի. սէն՝ սանա էմանէթ էտիլէն խըտմէթին իճրա՝ա-թընա պագմալը իտին:

5. Պու շէլէր Բապպըն 'ինտինտէ մէքրուհ օլտուղը-նը պիլմէ՞ղ մի սին. պէլի՝ պու կիւնահ սուշարըզ գան տէօք-մէքտէն, եախօտ Բուհ իւլ Գուտսը ինքեար էթմէքտէն մա՝տա տիկէր ճիւմլէ կիւնահլարտան էն զիյատէ մէքրուհ օլան կիւնահ տըր:

6. Ձիրա իշթէ, էյէր Բուհ իւլ Գուտս սէնտէ պու-լունտըգտան սօնրա՝ անը ինքեար էտէր իսէն, եախօտ ին-քեար էթտիյինի պիլիր իսէն, իշթէ պու կիւնահ 'աֆվ օ-լունամագ. վէ Ալլահըն վէրտիյի նուր վէ մա՝լիւմաթընա մալիք օլտուգտան սօնրա՝ գաթլ էտէն քիմսէ՝ գօլայլըզլէ 'աֆվլըղա մալիք օլամագ. պէլի օղլում, պէօյլէ պիր քիմ-սէ գօլայլըզլա 'աֆվլըղա նա՞լլ օլամագ:

7. Վէ շիմտի օղլում, քեաշքի սէն պս գատար պէօ-յիւք գապահաթա տիւշար օլմայա իտին: Վէ էյէր խայրըն իշիւն օլմագսա իտի, սէնին գապահաթլարընա տա՞լիր սէօյ-լէմէյէճէք իտիմ, վէ ճանընը եարալմայաճագ իտիմ:

8. Ֆագաթ սէն գապահաթլարընը Ալլահտան կիզլէյէ-մէգսին, վէ էյէր սէն թէվպէ էթմէզ իսէն, պուշլար եէվմ իւլ ախըրտա սէնին 'ալէյհինէ տուրաճագլար տըր:

9. Իմտի օղլում, պէն սէնին թէվպէ էտիպ կիւնահ-լարընը թէրք էթմէքլիյինի, վէ պիր տահա կէօզլէրինին շէհվէթինէ սիւլիւք էթմէմէքլիյինի, վէ ճիւմլէ պու շէյ-լէրտէ քէնտինի գապթ էթմէքլիյինի իսթէրիմ. զիրա պէօյ-լէ էթմէտիյին հալտէ, Ալլահըն մէլէքիւթիւնի ասլա թէ-վէրրիւս էտէմէգսին: Էյ՝ օղլում, պունա ճէհտ էյլէ, վէ պու շէյլէրտէն քէնտինի գապթ էթմէյի ունութմա:

10. Վէ սէնին հէր իշինտէ պէօյիւք պիրատէրլէրինտէն նասիհաթ ալմանը սանա թէնպիհ էտէրիմ. զիրա իշթէ սէն

կէնճ սին, վէ պիրատէրլէրինին նասիհաթընա միւհթաճ սըն :
Վէ անլէրին նասիհաթընա տիգգաթ էլէ :

11. Հիչ պիր պաթըլ վէ ահմազ շէյին սէնի շաշըրթ-
մասընա միւսա՛ատէ էթմէ, պիր տահա պու քէօթիւ ֆա-
հիշէլէրէ կիթմէք իւզրէ՝ շէյթանըն սէնին գալպինի տէլա-
լէթ էթմէսինէ միւսա՛ատէ էլէմէ : Իշթէ, էյ՝ օղլուժ,
սէն Զօրամլըլարըն կիւնաւ իշլէմէլէրինէ նէ գատար սէ-
պէպ օլտուճ. զիրա անլէր սէնին հարէքէթինի կէօրմէքլէ՝
պէնիմ սէօղլէրիմէ ինանմազ իսթէմէտիլէր :

12. Վէ շիմտի Րապպըն Րուհու պանա՝ Սէն էվլատը-
նա էյի օլանը էթմէյէ էմր էլէ. օլմայա քի անլէր նիշէ
քիմսէլէրի խարապիյէթէ գըլաղուզլայալար՝ տէտի : Պու
էճլտէն՝ էյ՝ օղլուժ, պէն Ալլահըն գօրգուսը իլէ սանա էմր
էտէրիմ քի՝ Փասըգ եօլլարընտան տէօնիւպ պիւթիւն Ֆիքր,
գուզվէթ վէ գուտրէթին իլէ Րապպա տէօնէսին : Վէ պիր
տահա քէօթիւլիւք էթմէք իշիւն տիկէրլէրին գալպլէրինի
իզլալ էթմէյէսին :

13. Լաքին տահա զիյատէ կիտիպ անլէրէ սէնին սուչ-
լարընը իգրար էլէ, շէօյլէքի իշլէտիյին կիւնաւ սէնսէ գալ-
սըն :

14. Սէն սէրվէթ վէ պու տիւնեանըն պաթըլ շէյլէրինի
արամա, զիրա անլէրի սէնին իլէ պէրապէր կէօթիւրէմէգ
սին :

15. Վէ շիմտի, էյ՝ օղլուժ, Քրիստոսըն կէլիշինէ տա-
"իր պէնիմ պա՛ղը սէօյլէյէճէյիմ վար տըր : Իշթէ պէն սա-
նա տէրիմ քի՝ տիւնեանըն կիւնահլարընը գալտըրմազ իւզ-
րէ հագիգաթէն կէլէճէք օլան 0 տըր : Պէլիօ քէնտի գազ-
մընա խէլասըն միւթտէսինի պէյան էթմէյէ կէլէճէք տիր :

16. Վէ շիմտի, էյ՝ օղլուժ, պու գազմա՝ պու խայրլը
միւթտէյի թէպշիր էթմէք, վէ անլէրին Ֆիքրլէրինի հա-
զըրլամազ իւզրէ տա՛վէթ օլուճտըղըն խըտմէթ պու իտի :
Եախօտ տահա զիյատէ՝ խէլաս անլէրէ կէլին, վէ անըն կէ-
լիշինտէ անլէրին էվլատլարը քէլամը տինյէմէք իւզրէ քէն-
տի էվլատլարընը հազըրլասընլար :

17. Վէ շիմտի պու մատտէյէ տա՛իր Ֆիքրինի ըահաթ
էթմէք իսթէրիմ : Իշթէ սէն՝ պու շէյլէր վուգու՝ պուլ-
մազտան պու գատար էվվէլ նի՞շիւն պիլտիրիլմիշ օլտուգ-
լարընա տա՛իր թէ՛աճիւպ էտիյօրսըն : Իմտի սանա տէրիմ,
պիր ճան Ալլահա՝ անըն կէլէճէյի վագըթտա գըյմէթլի
օլտուղը գատար՝ շիմտիքի վագըթտա տախի գըյմէթլի
տէյի՞մի տիր :

18. Վէ պու գազմա խէլաս ուսուլընըն պիլտիրիլմէսի
անլէրին էվլատընա պիլտիրիլմէսի գատար էլգէմ տէյի՞մի
տիր :

19. Վէ Բապալըն չօճուգլարըմըզա, եախօտ անըն կէ-
լիշինտէն սօնրա կէօնտէրէճէյինտէ օլտուղը միսիլլու, պի-
զէ տախի պու իսայրլը միւթտէլէրի թէպշիր էթմէք իւզ-
րէ պու վազըթտտ քէնտի մէլէքլէրինի կէօնտէրմէսի 'այ-
նի տէրէճէ գօլայ տէյիլ մի տիր:

ՊԱՊ 40

1. Վէ չիմտի օղլում, պու սըրատա տաՀա պա'զը տէ-
յէճէյիմ վար տըր: Զիրա էմվաթըն գըյամէթինէ տա'իր
Ֆիքրին րահաթսըզ օլտուղընը անլարըմ:

2. Իշթէ պէն սանա տէրիմ քի՝ Գրիստոսըն կէլիշին-
տէն էվվէլ գըյամէթ օլմայաճագ տըր. եախօտ տիկէր սէօզ
իլէ, թա Գրիստոս կէլինճէյէ տէյին պու Փանի օլանըն էօ-
լիւմսիւզլիք կիյինմէսի՝ վէ պու չիւրիւմէքլիյին չիւրիւք-
սիւզլիւք կիյինմէսի օլմայաճագ տըր:

3. Իշթէ էմվաթըն գըյամէթինի վուգու'ա կէթիրէն
օ տըր: Վէ օղլում, գըյամէթ տաՀա օլմատը: Շիմտի
սանա պիր սըրը պէյան էտէրիմ, եինէ տէ կիզլէնմիշ օլան
չօգ սըրըլար վար տըր, վէ անլէրի Ալլահտան մա'տա քիմ-
սէ պիլմէզ: Փագաթ պիլմէքլիյիմ իշիւն Ալլահտան ղայ-
րէթ իլէ սիւ'ալ էթմիշ օլտուղըմ պիր մատտէ՝ եա'նի էմ-
վաթըն գըյամէթի Հագգընտա սանա մա'լիւմաթ վէրէճէ-
յիմ:

4. Իշթէ ճիւմլէնին էմվաթտան գըյամ էտէճէյի
մու'այէն պիր վագըթ վար տըր: Պուլնըն նէ գէման կէլէ-
ճէյինի քիմսէ պիլմէզ, լաքին մու'այէն վագթը Ալլահ
պիլիր:

5. Շիմտի ատէմլէրին գալգաճագը պիրինճի, իքինճի
վէ իւշիւնճիւ վագըթ վար իսէ, պու պանա Փարգ էթմէզ,
գիրա Ալլահ պու շէյլէրին ճիւմլէսինի պիլիր, վէ պէօյլէ
օլտուղընը, եա'նի ճիւմլէնին էմվաթտան գալգաճագը մու-
'այէն պիր վագթըն վար օլտուղընը պիլմէքլիյիմ պանա
քիֆայէթ էտէր:

6. Իմտի էօլիւմ վէ գըյամէթ մա'պէյնինտէ մութլա-
գա պիր միւտտէթին պուլլուճմասը կէրէք տիր:

7. Վէ չիմտի, պու էօլիւմ վագթընտան մու'այէն օ-
լան գըյամէթ վագթընա տէյին՝ ատէմլէրին ճանլարընա
նէ օլաճագընը սիւ'ալ էթմէք իսթէրիմ:

8. Իմտի ատէմլէրին գալգամասը իշիւն թա'եին օլու-
նան վագթըն պիրտէն գիյատէ օլուպ օլմատըղը Փարգ էթ-
մէզ. գիրա Հէփ ատէմլէր պիրտէն էօլմէզլէր. պու տախի
Փարգ էթմէզ. գիրա Ալլահըն 'ինտինտէ ճիւմլէսի պիր կիւն

կիպի տիր․ վէ վագթըն էօլչիւմէսի անճագ ինսան իչիւն տիր։

9. Պու էճլտէն էօլիւմէրտէն գալգամագ իւզրէ ատէմ-
լէրէ մու'այլէն պիր վագթը վար տըր․ վէ էօլիւմ վէ գը-
յամէթ արասընտա պիր վագթը վար տըր։ Շիմտի պու
միւտտէթ զարֆընտա ատէմլէրին ճանլարընա նէ օլաճա-
ղընա տա'իր պիւմէք իւզրէ Ռապպտան զայրէթ իլէ սիւ'ալ
էթտիւմ․ վէ անլատըղըմ չէյ պու տըր։

10. Վէ ճիւմլէնին գալգամաղը վագթը կէլտիյինտէ,
օլ գէման անլէր ատէմլէր իչիւն թա'եին օլունան վագթը-
լարըն ճիւմլէսինին Ալլահա մա'լիւմ օլտուղընը պիւէճէքլէր
տիր։

11. Իմտի ճանըն էօլիւմ վէ գըյամէթ արասընտա օ-
լան հալինէ տա'իր պիր մէլէք պանա պիւտիրտի քի՝ հէփ
ատէմլէրին ըուհու, կէրէք էյի կէրէք Ֆէնա՝ պու Փանի
ճէսէտտէն այրըլտըգտան սօնրա, պէլի՝ ճիւմլէ ատէմլէ-
րին ըուհլարը տէրհալ քէնտիլէրէ հայաթ, վէրմիշ օլան Ալ-
լահըն եանընա կէօթիւրիւլիւրլէր։

12. Վէ օլ գէման վագթը՝ օլաճագ քի՝ սալիհլէրին ըուհ-
լարը մէսէրրէթտէն իպարէթ օլուպ, ճէննէթ թէսմիյէ օ-
լունան պիր իսթիրահաթ վէ սէլամէթ հալինէ գապուլ օ-
լունուրլար։ Օրատա անլէր ճիւմլէ մէշագգաթ, մէշղու-
լիյէթ վէ տէրտլէրինտէն վէ զայրիհիտէն իսթիրահաթ է-
տէճէքլէր տիր։

13. Վէ օլ գէման Փասըգլարըն, պէլի՝ շէրիւրլէրին ըուհ-
լարընըն Ռապպըն ըուհունտան հիշ պիր վէճլէ հիսսէլէրի
օլմայաճագ տըր։ Զիրա իշթէ անլէր էյիտէն իսէ՝ Ֆէնայը
ինթիհապ էթտիքլէրինտէն շէյթանըն ըուհու անլէրին ճէ-
սէտլէրինէ կիրիպ անը զապթ էթտի։ Պուսլար խարիճի
զուլմէթէ աթըլաճագլար տըր․ վէ օրատա Փիղան վէ Ֆէր-
եատ վէ տիշ գըճըրտամասը օլաճագ տըր, վէ քէնտի Փըսգ-
լարը վէ շէյթանըն իրատէթի իլէ տէլալէթ օլունտուգլարը
սէպէպտէն պէօլէ օլտու։

14. Պէօլէճէ Փասըգլարըն ճանլարը հիյպէթլի վէ
տէհշէթլի պիր հալտէ օլարագ, զուլմէթտէ Ալլահըն գըր-
գուսը վէ շէտիտ զազապընըն իւզէրլէրինէ կէլմէսինէ պէք-
լէրլէր։ Պէօլէճէ ճէննէթտէ օլան սալիհ միսիլլու պուն-
լար գըյամէթ վագթընատէք քէնտի հալլէրինտէ գալա-
ճագլար տըր։

15. Վէ պա'գըլար ճանըն պու գըյամէթտէն էվվէլ օ-
լան մէսէրրէթ եա սէֆալէթ հալինին իլք գըյամէթ իտի-
յինի անլատըլար։ Պէլի՝ պու սէօլլէնիլմիշ օլան սէօզլէրէ
կէօրէ՝ ըուհուն եախօտ ճանըն գալգամասը վէ անըն եա մէ-
սէրրէթէ եա սէֆալէթէ թէսլիւմ օլունմասը՝ պիր գըյա-
մէթ տէնիլէ պիւլիր իտիյինի՝ իգրար էտէրիւմ։

16. Վէ թէքորար, պիր իւք գըյամէթ, եա'նի եաշամըլ օլանլար, վէ չիմտի մէվճուտ օլանլար, վէ Գրիստոսըն գըյամէթինէտէք եաշայաճագ օլանլար իչիւն պիր իւք գըյամէթ օլաճաղը հագգընտա սէօյլէնմիշ տիր:

17. Շիմտի պու մինվալ իւզրէ սէօյլէնմիշ օլան պու իւք գըյամէթին, ճանլարըն գըյամէթի վէ անլէրին մէսէրրէթէ վէ սէֆալէթէ թէսլիմ օլունմասը օլապիլիր իտիյինի զանն էթմէյօրըզ, անըն մա'նասը պու օլտուղընը զանն էտէմէզսինիզ:

18. Իշթէ սիզէ՝ խայր, տէրիմ. լաքին անըն մա'նասը՝ Ատէմին կիւնլէրինտէն Գրիստոսըն գըյամէթինէ տէյին օլան քիմսէլէրին ճանլարընըն վէ վիւճուտլէրինին պիրլէշմէսի տիր:

19. Իմտի հագգընտա սէօյլէնմիշ օլան կէրէք էյի կէրէք ֆէնա օլան, ճանլար վէ ճէսէտլէրին պիրլէշմէլէրի իլէ, ճիւմլէսինին 'այնի վագըթտա պիրլէշմէլէրինի տէմէմ. անճագ անլէրին ճիւմլէսինին գալգաճագլարընը, եա'նի անլէրին գըյամէթինին Գրիստոսըն գըյամէթինտէն սօնրա էօլէնլէրին գըյամէթինտէն էվվէլ վուգու'ա կէլէճէյինի տէմէք պանա քիֆայէթ էտէր:

20. Վէ չիմտի, էյ՝ օղլում, ճիւմլէնին գըյամէթի Գրիստոսըն գըյամէթիլէ պէրապէր վուգու՝ պուլաճաղընը տէմէմ, լաքին իշթէ պէնճէ՝ սալիհլէրին ճանլարը վէ ճէսէտլէրի Գրիստոսըն գըյամէթի վէ սէմայա րէֆ՝ օլունմասը վագթընտա պիրլէշմէլէր տիր:

21. Լաքին պու անըն գըյամէթինտէ եախօտ անտէն սօնրա օլաճաղընը տէմէմ, ֆագաթ պու գատարընը, եա'նի էօլիւլէրին գալգըպ Րուհ վէ ճէսէտին տէֆա՝ պիրլէշմէլէրի վէ քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունմագ իւզրէ Ալլահըն հուզուրընտա տուրմալարը իչիւն՝ Ալլահըն թա'եին էթտիյի վագթա գատար՝ էօլիւմ իլէ ճէսէտին գըյամէթի արասընտա պիր միւտտէթ, վէ ճանըն եա մէսէրրէթ եա տա սէֆալէթտէ գալտըղը պիր հալ վար տըր՝ տէրիմ:

22. Պէլի՝ պու՝ փէյղամպէրլէրին աղգըլէ սէօյլէնիլմիշ օլան շէյլէրին ի'ատէսինի վուգու'ա կէթիրիր:

23. Ճան ճէսէտէ վէ ճէսէտ ճանա ի'ատէ օլունաճագ տըր. պէլի՝ հէր 'ազա վէ հէր իք քէնտի ճէսէտինէ ի'ատէ օլունաճագ, վէ պաշտան պիր գըլ պիլէ զայ՝ օլմայաճագ. լաքին հէր շէյ քէնտի միւնասիպ վէ միւքէմմէլ ճէսէտինէ ի'ատէ օլունաճագ տըր:

24. Վէ չիմտի, օղլում՝ փէյղամպէրլէրին աղգըլէ պէյան օլունմուշ օլան ի'ատէ օլունմագլըգ՝ պու տըր:

25. Օլ գէման սալիհլէր մէլէքիւթ Ուլլահտա զիյա վէրէճէլէր տիր:

26. Ֆազաթ ֆասըզլար իւզէրինէ տէհէթլի պիր էօլիւմ կէլիր. զիրա անլէր սալահա 'ա'իտ օլան շէյլէրէ էօլիւրլէր. անլէր նափաք տըրլար, վէ նափաք օլան հիշ պիր շէյ Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ թէվէրրիւս էսէմէզ, լաքին անլէր թարտ օլունուպ, քէնտի քէօթիւ 'ամէլլէրինին, եախօտ իշլէրինին նէթիճէլէրինի ալաճազլար, վէ պիր աճը քեասէնին թօրթըսընը իշէճէլէր տիր:

ՊԱՊ 41

1. Վէ շիմտի, օղլոււմ, հագգընտա սէօյլէնիւմիշ օլան ի'ատէյէ տա'իր պիր գաշ սէօգիւմ վար տըր. զիրա պա'զըլար Մուգատտէս Մուհարրէրաթը թէրս շէվիրմիշլէր. վէ պու շէյտէ տօղրու եօլտան սափմըշլար տըր: Վէ պու շէյլէրտէն տօլայը սէնին ֆիքրինին ըահաթսըղ օլտուղընը պէն հիսս էտիյօրմ. վէ անը սանա իզահ էտէճէյիմ:

2. Էյ' օղլոււմ, սանա տէրիւմ քի' Ալլահըն 'ատալէթի-նէ կէօրէ ի'ատէ ուսուլը էլլէմ տիր. զիրա հէր շէյին քէնտինէ 'ա'իտ օլան մախսուսի թէրթիպինէ ի'ատէ օլունմասը վաճիպ տիր: Իշթէ պու' ատէմին ճանընըն քէնտի ճէսէտինէ վէ ճէսէտին հէր գըսմընըն քէնտի ճէսէտինէ ի'ատէ օլունմագլըղը Գրիստոսըն գուվվէթ վէ գըյամէթինէ կէօրէ' 'ատիլ վէ էլլէմ տիր:

3. Վէ Ալլահըն 'ատալէթինէ կէօրէ վաճիպ տիր քի' ատէմլէր քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունալար, վէ էյէր պու հայաթտա անլէրին 'ամէլլէրի վէ գալպլէրինին արգուլարը էյի օլուր իսէ, անլէր եէվմ իւլ ախըրտա տախի էյի օլան շէյէ ի'ատէ օլունմալը տըրլար:

4. Վէ էյէր անլէրին 'ամէլլէրի ֆէնա իսէ, ֆէնալըգ իշիւն ֆէնա օլանա ի'ատէ օլունաճազլար. իմտի հէր շէյ քէնտի միւնասիպ թէրթիպինէ ի'ատէ օլունաճազ տըր: Հէր շէյ քէնտի մախսուս շէլլինէ' էօլիւմ էօլիւմսիւզլլիյէ, չիւրիւքլիւք չիւրիւքսիւզլլիյէ վէ պիր թարաֆտա սօնսըղ մէսէրրէթ իշիւն Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ թէվէրրիւս էթմէլլիյէ եախօտ օլ պիր թարաֆտա սօնսըղ սէֆալէթ իշիւն շէյթանըն մէլէքիւթիւնիւ թէվէրրիւս էթմէյէ գալգաճազլար տըր:

5. Պիրի քէնտի արգու էթտիյի մէսէրրէթէ կէօրէ մէսէրրէթէ, վէ արգու էթտիյի էյիյէ կէօրէ էյիլլիյէ գալգաճազ տըր. օլ պիրի քէնտի քէօթիւ արգուսընա կէօրէ ֆէնալըգա գալգաճազ. զիրա օ պիւթիւն կիւն ֆէնալըղը արգու էթտիյի կիպի, հէման պէօյլէ կէճէ կէլտիյինտէ տախի, ֆէնալըղընըն իւճրէթինի ալաճազ տըր:

6. Վէ օլ պիր Թարաֆտա տախի պէօյլէ տիր: Էյէր պիր քիմսէ քէնտի կիւնահընտան տէօնիւպ տէ կիւնլէրինին սօնընա տէք սալահը արզու էթտի իսէ, սալահա 'ա'իտ օլան իւճրէթէ նա'իլ օլաճագ տըր:

7. Բապպըն խէլաս էթտիյի քիմսէլէր պուշլար տըր. պէլի' Թէֆրիգ էտիլիպ' զուլմէթին սօնսըզ կէճէսինտէն գուրթուլանլար պուշլար տըր. վէ պէօյլէճէ անլէր եա տուրուլար. եա տիւշէրլէր. զիրա իշթէ' անլէր կէրէք էյիյի կէրէք Ֆէնայը իճրա էթմէք իշիւն քէնտիլէրինին հաքիմլէրի տիրլէր:

8. Շիմտի Ալլահըն էմրլէրի Թէպտիլ օլուշամագ, պուէճլտէն եօլ հազըրլանմըշ տըր, վէ հէր քիմ իսթէրսէ անտէ եիւրիւյիպ խէլաս օլա պիլիր:

9. Վէ շիմտի օղլում, Թա'լիմին պու նօգթալարընա տա'իր պուշտան էվվէլ կիւնահ իշլէմէք Թէհլիքէսինէ կիրտիյին կիպի, Ալլահը կիւճէնտիրմէք Թէհլիքէսինէ պիր տահա կիրմէ:

10. Վէ ի'ատէ օլուշամագլըգ հազգընտա պահա էտիլտիյի իշիւն' Թէվպէ էթմէքսիզին կիւնահտան սա'ատէթէ ի'ատէ օլուշամաղընը զանն էթմէ: Իշթէ սանա տէրիմ քի' Փըսգ ասլա մէսէրրէթ տէյիլ տիր:

11. Շիմտի օղլում Թապի'աթ հալընտա օլան հէր քիմսէ, եախօտ Թա'պիր ի տիկէրլէ' ճիսմանի օլանլարըն ճիւմլէսի էօտ աճըսընտա վէ Փըսգըն պէնտլէրինտէ տիրլէր: Անլէր տիւնեատա' Ալլահսըզ տըրլար. վէ Ալլահըն Թապի'աթընա մուղայիր օլտուգլարը սէպէպտէն անլէր սա'ատէթին Թապի'աթընա տախի մուղայիր պիր հալտէ տիրլէր:

12. Իմտի ի'ատէնին մա'նասը Թապի'ի պիր հալտէ օլան շէյի ալըպ Թապի'ի օլմայան պիր հալէ եախօտ անը քէնտի Թապի'աթընա մուխալիֆ օլան պիր հալէ գօմա'գ մը տըր:

13. Ուայր օղլում, հալ պէօյլէ տէյիլ տիր. լաքին ի'ատէնին մա'նասը Ֆէնա իշիւն Ֆէնա, վէ ճիսմանի իշիւն ճիսմանի, վէ շէյթանի իշիւն շէյթանի, էյի օլան իշիւն էյի, սալիհ օլան իշիւն սալիհ, 'ատիլ օլան իշիւն 'ատալթ, վէ մէրհամէթլի օլան իշիւն մէրհամէթ կէրի կէթիրմէք տէմէք' տիր:

14. Իմտի օղլում, պիրատէրլէրինէ մէրհամէթլի օլ. 'ատալթ իւզրէ մու'ամէլէ էյլէ. տօղրու հիւքմ էյլէ. վէ պէր տէվամ էյիլիք էյլէ. վէ էյէր ճիւմլէ պու շէյլէրի իճրա էտէր իսէն, միւքեաֆաթընը ալաճագսըն. պէլի' մէրհամէթ սանա կէրի տէօնտէրիլէճէք, վէ 'ատալթ սանա Թէքրար վէրիլէճէք, վէ սանա տօղրու հիւքմլէր ի'ատէ օլուշամագ տըր, վէ Թէքրար սանա էյիլիք միւքեաֆաթ էտիլէճէք տիր:

15. Զիրա սէնին իրսալ էթտիյին շէյ սանա թէքրար 'ալտէթ էտիպ ի'ատէ օլունանազ տըր. իմտի ի'ատէ լուղէթի կիւնանքեարլարը տահա թէքմիլ թարզտա հիւքմ էտէր, վէ անը հիչ պիր վէճհ իլէ թէպրիր էթմէզ:

ՊԱՊ 42

1. Վէ շիմտի օղլում, ֆիքրինի ըահաթսըզ էտէն վէ անլայամատըղըն տահա սա'իր շէյլէր պոլունտուղընը կէօրիւյօրում. պոլ իսէ կիւնահքեարլարըն միւնազաթընտա Ալլահըն 'ատալէթի հագգընտա տըր: Զիրա սէն կիւնահքեարըն սէֆիլ պիր հալէ թէսլիմ էտիլմէսինին հագգսըզ օլտուղընը զանն էթմէյէ մէյլ էտէրսին:

2. Իմտի օղլում, պոլ շէյի սանա իզահ էտէճէյիմ: Իշթէ Բապա Ալլահ իլք վալիտէյնիմիզի' խալգ օլունտըզլարը թօփրաղը թիմար էթմէք իչիւն' էտէն պաղչէսինտէն գօլտը. պէլի' օ ատէմի թարտ էթտի, վէ հայաթ աղաճընը սագլամագ իւզրէ էտէն պաղչէսինին շարգ թարաֆընա քէրուպիմ վէ հէր թարաֆա տէօնէն 'ալէվ գըլըճընը գօտը:

3. Շիմտի կէօրիւյօրըզ քի' ատէմ խայրը վէ շէրրի պիլէրէք' Ալլահ կիպի օլմուշ իտի, վէ օլմայա քի.օ էլինի ուզատըպ հայաթ աղաճընտան տախի եէյէրէք' իլ էլ էպէտ եաշայա տէյու' Բապա Ալլահ անըն մէյվէսինտէն եէմէմէսի իչիւն քէրուպիմ վէ 'ալէվ գըլըճընը գօտը:

4. Վէ պունտան կէօրիւյօրըզ քի ինսանա թէվպէ էթմէք, պէլի' թէվպէ էտիպ Ալլահա խըտմէթ էթմէք իչիւն պիր թէճրիւպէ վագթը իհսան օլունտու:

5. Զիրա էյէր Ատէմ տէր 'ագապ էլինի ուզատըպ' հայաթ աղաճընտան եէսէ իտի' թէվպէ էտէճէք վագթը օլմայարագ, Ալլահըն քէլամընա կէօրէ իլ էլ էպէտ եաշայանագ իտի. պունտուն իլէ պէրապէր Ալլահըն քէլամը պօշ օլուպ իլէլասըն պէօյիւք ուսուլը իպթալ էտիլմիշ օլանագ իաի:

6. Ամմա ինսանըն էօլմէսի թա'եին օլունտու. իմտի անլէր հայաթ աղաճընտան մահրում էտիլտիքլէրի կիպի' տիւնեատան տախի քէսիլմէլէրի լագըմ կէլիր իտի, վէ ինսան իլ էլ էպէտ զայպ օլտու. պէլի անլէր տիւլմիւշ ինսան օլտուլար:

7. Շիմտի պունտան կէօրիւյօրըզ քի' իլք վալիտէյնիմիզ հէմ ճիսմանի հէմ ըուհանի ճիհէթլէ Բապալըն հուզուրընտան մահրում գալտըլար. վէ պէօյլէճէ անլէրին քէն-

տի իրատեթլէրինէ կէօրէ հարեքէթ էթմէյէ միւլթէլա
օլտուգլարընը կէօրիւյօրըզ :

8. Իմտի՝ ինսանըն պու ճիսմանի էօլիւմտէն գուր-
թուլմասը միւնասիպ տէյիլ իտի . չիւնքի օ սա՛ատէթին
պէօյիւք ուսուլընը մահվ էտէր իտի :

9. Վէ մա՛տէմ քի ճան աւլա էօլմէզ, վէ տիւշմէքլիք
պիւթիւն ինսան ճինսի իւզէրինէ ճիսմանի էօլիւմ կէթիր-
տիյի կիպի թուհանի պիր էօլիւմ տախի կէթիրտի, եա՛նի
անլէր Ալլահըն հուգուրընտան թէտտ օլուեսուլար, ինսան
ճինսիսին պու թուհանի էօլիւմտէն գուրթարըլմասը էլգէմ
իտի :

10. Իմտի անլէր թապի՛աթճա ճիսմանի, չէհվանի վէ
չէյթանի օլտուգլարը կիպի՝ պու թէճրիւպէ հալը անլէր ի-
չիւն հազըրլանաճազ պիր հալ օլտու, եա՛նի պիր թէճրիւ-
պէ հալը օլտու :

11. Վէ չիմտի, օղլոււմ, տէր խաթր էյլէ քի՝ էյէր պու
խէլաս ուսուլը մէվճուտ օլմայըպ տա պէր թարաֆ օլ-
սա իտի, Բապալըն հուգուրընտան քէսիւմիշ օլտուգլարըն-
տան, էօլտիւքլէրի անտէ ճանլարը սէֆիլ օլուր իտի :

12. Վէ չիմտի՝ ինսանըն քէնտի իթա՛աթսըղլըղը իլէ
քէնտի իւզէրինէ կէթիրմիշ օլտուղը պու տիւշմիւշ հալըն-
տան անլէրի գուրթարան պիր վասիթա օլմատըղընտան,

13. 'Ատալէթէ կէօրէ՝ խէլաս ուսուլը անճազ ինսանըն
պու հազըրլանմազ հալընտա, պէլի՝ անճազ պու թէճրիւ-
պէ հալընտա թէվպէ էթմէսի շարթըյլէ հուսուլէ կէթի-
րիլէ պիլիր իտի : Վէ պու շարթլար օլմազսա իտի, մէր-
համէթ 'ատալէթին իշլէրինի խարապ էթմէյէրէք թէ՛սիր
էտէմէզ իտի : Լաքին 'ատալէթին իշլէրի խարապ օլուեսա-
մազ իտի . պէօյլէ օլսա իտի, Ալլահ արթըզ Ալլահ գալա-
մազ իտի :

14. Վէ պէօյլէճէ կէօրիւյօրըզ քի պիւթիւն ինսան ճին-
սի տիւշմիւշ օլուպ, 'ատալէթին փէնչէսինտէ, պէլի՝ Ալ-
լահըն անլէրի իլ էլ էպէտ քէնտի հուգուրընտան թէտտ է-
տէճէյի 'ատալէթին փէնչէսինտէ իտիլէր :

15. Իմտի մէրհամէթին ուսուլը՝ պիր քէֆարէթ իճ-
րա օլմայընճա մէյտանա կէլէմէզ իտի . պու էճուտէն՝ Ալ-
լահ մէրհամէթին ուսուլընը հուսուլէ կէթիրմէք, վէ 'ա-
տալէթին մաթլուպաթընը իգնա՝ էթմէք իւզրէ, պիւզ զաթ
քէնտիսի տիւնեանըն կիւնահլարը իչիւն քէֆարէթ էտէր .
չէօյլէ քի Ալլահ հէր խուսուստա քեամիլ, 'ատիլ վէ րա-
հիմ պիր Ալլահ օլա :

16. Իմտի ճէզա օլմատըղը հալտէ, թէվպէ ինսանա
կէլէմէզ իտի . պու ճէզա՝ ճանըն հայաթը էպէտի օլմասը
իճապ էթտիյի կիպի, էպէտի իտի . պու տախի էօլմէզ ճա-

նրն հայաթը հայտնի օլտուղը կիպի հայտնի օլան սա'ատէթ ուսուլընա մուխալիֆ գօնուլմուշ տըր :

17. Շիմտի պիր աստէմ կիւնան իշլէմէտիյի հալտէ նա'սըլ թէվպէ էտէ պիլիր . վէ շէրի'աթ օլմատըգճա նա'սըլ կիւնան իշլէյէ պիլիր . վէ միւնազաթ օլմատըգճա շէրի'աթ նա'սըլ օլա պիլիր :

18. Իմտի' միւնազաթ գօնուլտու , վէ ինսանըն զամիրինէ մէյուսիյէթ կէթիրէն 'ատիլ պիր շէրի'աթ վէրիլտի :

19. Շիմտի էյէր պիր շէրի'աթ վէրիլմէտիյի հալտէ , պիր աստէմ գաթլ էթսէ իտի , քէնտի իճրա էթտիյի գաթլը իշիւն էօլիւմտէն գօրգաճա՞գ մը իտի :

20. Վէ էյէր կիւնան իշլէմէմէք իշիւն շէրի'աթ վէրիլմէգոէ իտի , ինսան կիւնան իշլէմէքտէն գօրգաճա իտի :

21. Վէ ինսանըն կիւնան իշլէմէմէսի իշիւն՝ պիր շէրի'աթ վէրիլմէմիշ օլսա իտի , կէրէք 'ատալէթ կէրէք մէրհամէթ նէ՞ եափաճազլար իտի , զիրա անլէրին մախլուգ իւզէրինէ հիւքմլէրի օլամազ իտի :

22. Ֆագաթ պիր շէրի'աթ վէրիլտի , վէ պիր միւնազաթ գօնուլտու , վէ թէվպէ ֆուրսաթը իհսան օլունտու . վէ մէրհամէթ թէվպէ թալէպ էտէր , եօգսա 'ատալէթ մախլուգը թուրուպ շէրի'աթը իճրա էտէր , վէ շէրի'աթ ճէզա վէրիր . պէօյլէ օլմազսա իտի 'ատալէթին մու'ամէլաթը իպթալ օլունուպ Ալլահ Ալլահ օլմայաճազ իտի :

23. Ֆագաթ Ալլահ Ալլահ օլմագտան տուրմազ , վէ մէրհամէթ թէվպէքեարը թալէպ էտէր , վէ մէրհամէթ քէֆարէթ սէպէպիտէն կէլիր . վէ քէֆարէթ էմվաթըն գըյամէթինի հուսուլէ կէթիրիր , վէ էմվաթըն գըյամէթի ինսանը Ալլահըն հուզուրընա կէթիրիր . վէ պէօյլէճէ ինսան շէրի'աթ վէ 'ատալէթ մուճիպինճէ քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունմազ իւզրէ՝ Ալլահըն հուզուրընա ի'ատէ օլունուր :

24. Վէ 'ատալէթ քէնտի մաթլուպաթընըն ճիւմլէսինի իճրա էտէր . վէ մէրհամէթ տախի քէնտինինքիլէրի թալէպ էտէր , վէ պէօյլէճէ անճազ թէվպէքեար օլան քիմսէլէր խէլաս օլուր :

25. Սէն մէրհամէթին 'ատալէթի սօյա պիլէճէյինի զանն էտէ՞ր մի սին , պէն սանա՝ իյայր , ասլա էտէմէզ՝ տէրիմ . հալ պէօյլէ օլսա իտի Ալլահ Ալլահ օլմայաճազ իտի :

26. Վէ պու մինվալ իւզրէ Ալլահ տիւնեանըն իպթիտասընտան հազըրլանան քէնտի 'աղիմ վէ հայտնի ուսուլընը վուգու'ա կէթիրիր : Վէ պէօյլէճէ ինսանըն խէլասը վէ գուրթուլուշը , վէ հէմ տախի անլէրին խարապիյէթի վէ սէֆալէթի հուսուլէ կէլիր :

27. Իմտի օղլում , կէլմէք իսթէյէն կէլսին , վէ հա-

յաթ սուլարընտան մէճճանէն իչսին. վէ կէլմէք իսթէմէ-
յէն քիմսէ կէլմէյէ մէճպուր էտիլմէզ. ֆազաթ եէվմ իւլ
ախըրտա 'ամէլլէրինէ կէօրէ անա 'իատէ օլունաճազ տըր:

28. Վէ էյէր օ ֆէնալըզ էտիպ սէ թէվպէ էթմէմիշ
իսէ, իշթէ Ալլահըն 'իատէսինէ կէօրէ անա ֆէնալըզ վէ-
րիլէճէք տիր:

29. Վէ շիմտի, օղլում, պէն պու մէսէլլէրին սանա
պիր տահա զահմէթ վէրմէլլէրինի իսթէմէմ, անճազ սէնի
թէվպէյէ կէթիրմէք իշիւն սէնին կիւնահլարըն սանա զահ-
մէթ վէրսինլէր:

30. Էյ' օղլում, սէնին Ալլահըն 'ատալէթինի պիր տա-
հա ինքեար էթմէնի իսթէմէմ. վէ Ալլահըն 'ատալէթինի
ինքեար էտէրէք' հիշ պիր վէճ իլլ պիր տահա կիւնահլա-
րըն իշիւն պէհանէ արամա. լաքին Ալլահըն 'ատալէթ վէ
մէրհամէթ վէ լութֆ ու 'ինայէթի գալպինտէ հիւքմ է-
տիպ' սէնի թօփրաղա գատար հալիմ էթսինլէր:

31. Վէ շիմտի, էյ' օղլում, սէն պու գալմա քէլամը
վա'զ էթմէք իշիւն Ալլահ թարաֆընտան տա'վէթ օլուն-
մուշ սըն. շիմտի սէն կիթ, վէ քէլամը հագիգաթ վէ դայ-
րէթ իլլ թէպշիր էյլէ, թա քի ճանլարը թէվպէյէ կէթիրէ
պիլէսին, վէ մէրհամէթին 'ազիմ ուսուլը անլէրին իւզէ-
րինէ հիւքմիւնիւ իճրա էտէ պիլսին: Վէ Ալլահ քէնտի սէօզ-
լէրինէ կէօրէ սանա իհսան էթսին: Ամին:

ՊԱՊ 43

1. Վէ վազը' օլտու քի' Ալմանըն օղուլարը քէլամը
պէյան էթմէք իւզրէ գալմ արասընա չըգտըլար. Ալմա
քէնտիսի տախի րահաթ տուրամազ իտի, վէ օ տախի վա'զ
էթմէյէ կիթտի:

2. Անլէրին վա'զ էթմէլլէրի հագքընտա շիմտի տա-
հա զիյատէ սէօյլէմէյէճէյիզ, անճազ շու գատար քի անլէր
փէյլամպէրլիք վէ վահի րուհունա կէօրէ, քէլամը վէ հա-
գիգաթը վա'զ էթտիլէր. վէ անլէր տա'վէթ օլունտըզլարը
Ալլահըն մուգատտէս թէրթիպինէ կէօրէ վա'զ էթտիլէր:

3. Վէ շիմտի պիզ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օն սէ-
քիզինճի սէնէսինտէ, նիֆայլըլար վէ լէմանլըլար արասըն-
տա օլան մուհարէպէլլէրին նագլիյէթինէ տէօնէճէյիզ:

4. Վէ վազը' օլտու քի' Զորամլըլար լէմանլը օլտու-
լար: Իմտի օն սէքիզինճի սէնէնին պաշլանկըճընտա նիֆայ-
լըլար' լէմանլըլարըն քէնտի իւզէրլէրինէ կէլէճէլէրինի
կէօրտիւքլէրինտէ մուհարէպէ իշիւն հագըրլանտըլար, պէ-

լի՝ անլէր քէնտի օրտուլարընը ձէրջօն տիյարընտա ճէմ՝ էթտիլէր :

5. Վէ Լէմանլըլար քէնտիլէրին պինլէրճէ 'ասքէրլէ-րիլյէ էնիպ՝ Զօրամլըլարըն տիյարը օլան Անթայօնոււմա կէլ-տիլէր, վէ անլէրին գըլաղուղը Զիրահէմնահ իսմինտէ պիր ասէմ իտի :

6. Վէ Ամալիքայլըլար ասլէն վէ թապիաթճա Լէման-լըլարտան գիյատէ Փասըգ վէ գաթիլ օլտուգլարընտան, Զիրահէմնահ Լէմանլըլար իւղէրինէ Ամալիքայլըլարտան վէ Զօրամլըլարտան սէր 'ասքէրլէր թա'նին էլլէտի :

7. Վէ օ անլէրին Նիֆայլըլարա գարչը օլան պուղզ-լարընը տէվամ էթտիրմէք, վէ անլէրի քէնտի մագսէտինէ թա'պի էթմէք իչիւն պէօյլէ էթտի :

8. Զիրա իշթէ անըն մագսէտի Լէմանլըլարը Նիֆայ-լըլարա գարչը ղազապա թահրիք էթմէք իտի քի՝ իւղէրլէ-րինէ պէօյիւք գուվվէթ իշլէտիպ, Նիֆայլըլարը էսիրլիյէ կէթիրմէքլէ անլէր իւղէրինէ հիւքիւմէթ սիւրէ պիլսին :

9. Վէ Նիֆայլըլարըն մագսէտի քէնտի թօփրագլարը-նը, էվլէրինի, գէվճէլէրինի վէ էվլատլարընը տիւչէնլէ-րինին էլլէրինտէն մուհաֆազա էթմէք, վէ հագգլարընը, իմթիյաղլարընը, վէ արգուլարընա կէօրէ Ալլահա 'իպատէթ էթմէքլիք հիւրրիյէթինի մուհաֆազա էթմէք իտի :

10. Զիրա էյէր անլէր Լէմանլըլարըն էլինէ տիւչէնլէք օլսալար, անլէրին՝ Ալլահա, եա'նի հագգ վէ հայ օլան Ալ-լահա ըուհ վէ հագգիգաթ իլլէ 'իպատէթ էտէն հէր քիմսէյի թէլէֆ էտէնլէքլէրինի պիլիւրլէր իտի :

11. Պէլի՝ անլէր Լէմանլըլարըն քէնտի պիրատէրլէրի Անթայ-Նիֆայ-Լիհայ տէնիլէն Ամմօնըն գաւմընա տօղրու ղայէթ չէտիտ նէֆրէթլէրի վար իտիլինի տախի պիլիւրլէր իտի գիրա անլէր սիւհա գալտըրմագ իսթէմէզ իտիլէր, պէ-լի՝ անլէր պիր 'ահտա կիրմիլլէր իտի վէ անը պօզմագ իս-թէմէտիլէր, պու էճլտէն անլէր Լէմանլըլարըն էլինէ տիւչ-սէլէր իտի, հէլաք օլաճագլար իտի :

12. Վէ Նիֆայլըլար անլէրին հէլաք օլմա լարընա միւսա'ատէ էթմէք իսթէմէտիքլէրի իչիւն, անլէրէ միրաս թօփրաղը վէրմիլլէր իտի :

13. Վէ Ամմօնըն գաւմը Նիֆայլըլարըն օրտուլարընըն 'իտարէսի իչիւն քէնտի վարիյէթլէրինտէն պէօյիւք պիր գըսմ վէրտիլէր : Վէ պէօյլէնէ Նիֆայլըլար՝ Լէմանլը, Լէ-մուէլլի, վէ իսմա'էլին օղուլլարընտան 'իպարէթ օլան Լէ-մանլըլարա, վէ հէմ տախի Նիֆայլըլարտան այրըլմը օ-լան Ամալիքայլըլարա, Զօրամլըլարա վէ մէլիք Նուհըն քեա-հինլէրինին գիւրրիյէթինէ գարչը եալընըզ ճէնկլէնէյէ մէճպուր իտիլէր :

14. Վէ պու այրումը օլանլար թագրիպէն Նիֆայլը-
լար գատար չօգ իտիլէր. իմտի Նիֆայլըլար քէնտի պիրա-
տէրլէրիլէ գան տէօքմէք տէրէճէսինէ գատար ճէնքլէշ-
մէյէ մէճպուր օլտուլար:

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըլարն օրտուսը Ան-
թայօնում տիյարնտա թօփլանտըղը կիպի, Նիֆայլըլարն
օրտուսը անլէրի գարչըլամագ իշիւն ծէրչօն տիյարնտա
հագըր իտիլէր:

16. Շիմտի Նիֆայլըլարն գըլաղուզը, եախօտ Նիֆայ-
լըլար իւզէրինէ սէր 'ասքէր թա'եին օլունան ասէմին իս-
մի Մօրօնայ իտի: Վէ սէր 'ասքէր Նիֆայլըլարն ճիւմլէ
օրտուլարը իւզէրինէ ամիր իտի:

17. իմտի անլէրին մուհարէպէլէրինին քեաֆֆէ ու-
մուրը վէ էվամիրի Մօրօնայըն էլինտէ իտի: Վէ օ Նիֆայ-
լըլարն օրտուլարը իւզէրինէ սէր 'ասքէր թա'եին օլուն-
տըղընտա, անճագ եիրմի պէշ եաչընտա իտի:

18. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ ծէրչօնըն քէնարնտա Լէ-
մանլըլարը գարչըլատը, վէ անըն գալմը գըլըճլար վէ փա-
լալար վէ մուհարէպէ իշիւն հէր ճինս սիւահ իլէ սիւահ-
լանմը իտի:

19. Վէ Լէմանլըլարն օրտուլարը Նիֆայլըլարը կէօր-
տիւքլէրինտէ, եախօտ Մօրօնայըն քէնտի գալմընը գըրհ-
լար, գօլլուգլար վէ միղֆէրլէր իլէ հագըրլամը, վէ ան-
լէրէ գալըն էսվալար կիլինտիրմիշ օլտուղընը կէօրտիւք-
տէ, գօրգտուլար. զիրա Զիրահէմնահըն օրտուսը պէօյլէ շէյ-
լէր իլէ հագըր տէյիլ իտի:

20. Անլէրին անճագ գըլըճլարը վէ փալալարը վէ եայ-
լարը վէ օգլարը վէ թաչլարը վէ սափանլարը վար իտի. վէ
պէլլէրինէ գուշանմը օլտուգլարը տէրի փարչալարնտան
մա'տա 'իւրեան իտիլէր. պէլի՝ Զօրամլըլարտան վէ Ամալի-
գայլըլարտան մա'տա անլէրին ճիւմլէսի 'իւրեան իտի:

21. Վէ անլէրին գըրհլարը վէ գալգանլարը եօգ իտի.
իմտի՝ անլէր սայըտա Նիֆայլըլարտան փէք զիյատէ իտի-
լէր իսէտէ, Նիֆայլըլարն օրտուսընըն սիլաչլարնտան զի-
յատէսիլէ գօրգտուլար:

22. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր ծէրչօն տիյարնտա
Նիֆայլըլարա գարչը չըգմաղա ճէսարէթ էթմէտիլէր, պու
էճլտէն Անթայօնում տիյարնտան պէրրիյէյէ չըգտըլար.
վէ պէրրիյէտէ տօլաչարագ Սայտօն ըրմաղընըն պաչընտան
եօգարը կէչէրէք, Մանթայ տիյարնա կէլմէք իւզրէ իտի-
լէր քի անը գապթ էտէլէր. զիրա անլէրին նէրէյէ կիտէ-
ճէքլէրի Մօրօնայըն օրտուսընա մա'լիւմ իտիլինի հիսապ
էթմէտիլէր:

23. Ամմա վագը՝ օլտու քի՝ անլէր պէրրիյէյէ չըգ-

տըգլարընտա Մօրօնայ անլէրին օրտուկեհանընը կէօզլէմէք իչիւն ճասուսլար կէօնտէրտի. վէ Մօրօնայ Ալմանըն փէյ-դամպէրլիքլէրի հազգընտա պիլէրէք, անա պա'զը ատէմ-լէր կէօնտէրտի. վէ Նիֆայլըլարըն օրտուսընըն՝ Լէմանլը-լարըն օրտուսընտան քէնտիլէրինի սազընմազ իչիւն գան-կը թարաֆա կիթմէլի իտիքլէրինի պիլմէք իւզըտէ՝ անըն Բապպա սիւ'ալ էթմէսինի իսթէտի:

24. Վէ Բապպըն քէլամը Ալմայա կէլտի. վէ Ալմա Մօ-րօնայըն մուխպիրինէ խապէր վէրտի քի՝ Լէմանլըլար պէր-րիյէտէ տօլաշմագտա տըրլար. վէ անլէր Մանթայ տիյա-րընա կէլիպ, գալմըն գա'իֆ գըսմը իւզէրինէ հիւճիւմ է-տէճէք տիր: Վէ պու մուխպիրլէր չըզըպ պու խապէրի Մօ-րօնայա թէսլիմ էթտիլէր:

25. Իմտի Մօրօնայ քէնտի օրտուսընըն պիր գըսմընը ձէրչօն տիյարընտա պրագուը, օլմայաքի Լէմանլըլարըն պիր գըսմը կէրի տէօնիւպ շէհրի ալալար. վէ օրտուսընըն պա-գիսինի ալըպ, Մանթայ տիյարընա տօղրու եիւրիւտիւ:

26. Վէ տիյարըն օլ պիր ճիվարընտա օլան գալմըն ճիւմլէսինի՝ Լէմանլըլարա գարչը ճէնքլէշմէք վէ քէնտի-լէրին տիյարընը, մէմլէքէթինի, հազգ վէ իմթիյազլարը-րընը մուհաֆազա էթմէք իչիւն ճէմ՝ էթտի: Իմտի Լէման-լըլարըն կէլէճէյի վազըթ իչիւն հազըր իտիլէր:

27. Վէ Մօրօնայ պէրրիյէտէ Սայտօն ըրմաղընըն ղարպ թարաֆընտա օլան քէնարըն տէրէսինտէ քէնտի օրտուսընը փուսուլա գօտը:

28. Վէ Մօրօնայ՝ Լէմանլըլարըն օրտուլարընըն կէլ-մէսինէ տա'իր խապէրտար օլմագ իչիւն՝ հէր թարաֆտա ճասուսլար գօտը:

29. Վէ Մօրօնայ՝ Լէմանլըլարըն նիյէթլէրի քէնտի պի-րատէրլէրինի հէլաք էթմէք, վէ անլէրի թապի՝ էտիպ է-սիրլիյէ կէթիրմէք, վէ պիւթիւն տիյարտա քէնտիլէրինէ պիր հիւքիւմէթ թէշքիլ էթմէք իտիյինի անլայարագ,

30. Վէ հէմ տախի Նիֆայլըլարըն արգուսը անճագ քէնտիլէրին տիյարընը, հիւրրիյէթինի վէ քիլիսէսինի մու-հաֆազա էթմէք իտիյինի պիլէրէք, անլէրին մէքը իլէ թու-թուլմալարընը կիւնահ սայմատը. պու էճլտէն ճասուսլարը վասիթառիլէ Լէմանլըլարըն կէլմէքտէ օլտուգլարը եօլա-րը անլատը:

31. Իմտի օ քէնտի օրտուսընը թագսիմ էյլէտի, վէ անըն պիր գըսմընը տէրէյէ էնտիրտի, վէ անլէրի Բիփլահ թէփէսինին շարգ վէ ճէնուպ թարաֆլարընտա սազլատը:

32. Վէ պագիսինի Սայտօն ըրմաղընըն ղարպ տէրէ-սինտէ թա Մանթայ տիյարըն ճիվարընտէք սազլատը:

33. Վէ պէօյլէճէ քէնտի օրտուսընը արգուսընա կէօ-

րէ թէրթիպ էթտիքտէն սօնրա , անլէրի գարչըլաւաղա հազըր իտի :

34. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըլար թէփէնին շիմալ թարաֆընտան՝ Մօրօնայըն օրտուսընըն պիր գըսմընըն սագլանմըլ օլտուղը եէրէ կէշտիլէր :

35. Վէ Լէմանլըլար Րիփլահ թէփէսինի կէչիպ տէրէյէ էնէրէք , Սայտօն ըրմաղընը կէչմէյէ պաշլատըզլարը կիպի , իշթէ թէփէնին ճէնուպ թարաֆընտա սագլանան , վէ Լիհայ իսմինտէ պիր ատէմին գըլաղուզլատըղը օրտու Լէմանլըլարը շարգտա արգատան իհաթէ էյլէտի :

36. Վէ Լէմանլըլար Նիֆայլըլարըն արգատա օլտուգլարընը կէօրտիւքլէրինտէ , տէօնիւպ Լիհայըն օրտուսը իլէ ճէնքլէչմէյէ պաշլատըլար :

37. Վէ իքի թարաֆտան էօլտիւրմէք իշի պաշլատըլաքին էօլիւմ Լէմանլըլար թարաֆընտա տահա տէհէթլի իտի . զիրա անլէրին իւրեան վիւճուտլարը Նիֆայլըլարըն գըլըճ վէ փալալարընըն վուրուշլարընա աշըգ իտի , վէ սայքի հէր պիր վուրուշտա պիր ատէմ էօլտիւրիւտիւ :

38. Լաքին տիկէր թարաֆտա Նիֆայլըլար արասընտա անճագ արատա պիր պիր ատէմ գըլըճ իլէ՝ եախօտ եարէսինտէն գան ագմասը իլէ տիւշտիւ , զիրա անլէրին ճէստսինին էն նազիք եէրլէրի զըրհլար , գօլլուգ վէ միղֆէրլէր իլէ մուհաֆազա էտիլտիյինտէն , Լէմանլըլարըն վուրուշլարընտան վիգայէ օլոււնտուլար . վէ պէօյլէճէ Նիֆայլըլար Լէմանլըլար արասընտա էօլիւմ իշինի տէվամ էթտիլէր :

39. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըլար արալարընտա օլան գըրըմտան գօրգարագ , Սայտօն ըրմաղընա տօղրու ֆիրար էթմէյէ պաշլատըլար :

40. Վէ անլէր Լիհայ վէ անըն ատէմլէրի թարաֆընտան թա՛գիպ օլոււնարագ , Սայտօն սուլարընա սիւրիւտիւլէր . վէ անլէր սուլարը կէչտիլէր : Վէ անլէրին կէրի կէլմէսինի մէն՝ էթմէք իշիւն Լիհայ քէնտի օրտուսընը ըրմաղըն քէնարընտա տուրտուրտը :

41. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ վէ անըն օրտուսը անլէրի Սայտօն ըրմաղընըն օլ պիր թարաֆընտա գարչըլայըպ իւզէրլէրինէ հիւճիւմ էթտիլէր :

42. Վէ Լէմանլըլար անլէրին էօնիւնտէն թէքրար Մանթայ տիյարընա ֆիրար էթտիլէր . վէ Մօրօնայըն ՝ասքէրլէրի անլէրին էօնիւնէ չըգտըլար :

43. Վէ պու հալտէ Լէմանլըլար պէօյիւք գուվվէթ իլէ ճէնքլէչտիլէր . պէլի՝ պոււնտան էվվէլ , հաթթա իպթիտատէն պիլէ պու գատար գուվվէթ վէ ճէսարէթ իլէ մուհառէպէ էթմէլէրի ասլա պիլինմէմիշ տիր :

51. Վէ Լէմանլըար Նիֆայլըլարտան փէք գէյատէ, պէլի՝ անլէրին իքի միսլինտէն զէյատէ իտիլէր իսէ տէ, Նիֆայլըլար անլէրի սիւրիւպ, տէրէտէ Սայտօն ըրմաղընըն քէնարընպա պիր արայա թօփլատըլար:

52. Իմտի Մօրօնայըն օրտուլարը անլէրի ըրմաղըն իքի թարաֆընտա տախի իհաթէ էթտիլէր. զիրա Լիհայըն՝ ասքէրլէրի շարգ թարաֆընտա իտիլէր:

53. Պու էճլտէն Զիրահէմնահ՝ Լիհայըն՝ ասքէրլէրինին ըրմաղըն շարգ թարաֆընտա, վէ Մօրանայըն՝ ասքէրլէրինին զարպ թարաֆընտա իտիլէրինի կէօրէրէք, վէ քէնտիլէրին Նիֆայլըլարտան մուհասէրէ էտիլմիշ իտիլէրինի կէօրէրէք, զէյատէսիլէ գօրգտու:

54. Վէ Մօրօնայ անլէրին տէհչէթինի կէօրէրէք՝ քէնտինին ատէմլէրինէ գան տէօքմէքտէն չէքիլմէլէրինի էմր էլլէտի:

ՊԱՊ 44

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր տուրուպ պիր միգտար կէրի չէքիլտիլէր: Վէ Մօրօնայ Զիրահէմնահա տէտի. Զիրահէմնահ՝ պիղիմ գան տէօքիւճիւ ատէմլէր օլմազ իսթէմէտիլիմիզի կէօրիւյօրսըն: Վէ սիզ պիլիրսինիզ քի պիզիմ էլիմիզտէ սինիզ, Էինէտէ սիզի էօլտիւրմէք արզու էթմէյօրըզ:

2. Իշթէ պիզ հիւքիւմէթ գազանմազ իչիւն գանընըզը տէօքմէք իւզրէ՝ ալէյհինիզէ ճէնքլէչմէյէ չըգմատըզ, վէ հիչ քիմսէյի էսիրլիք պօյունտըրըզընա գօմաղա արզու էթմէյիզ. լաքին սիզին պիզէ գարչը չըգմանըզըն ասըլ սէպէպի պու տըր, վէ մէզհէպիմիզ սէպէպինտէն տախի՝ ալէյհիմիզէ խըրսընըզ վար տըր:

3. Ամմա Բապալըն պիզիմ իլէ պէրապէր պուլունտըզընը շիմտի կէօրիւյօրսըն, վէ անըն սիզի էլիմիզէ թէսլիմ էթտիլի սիզէ մա՝ լիւմ տիր: Վէ շիմտի իսթէրիմ քի՝ պուենըն տինիմիզ վէ Քրիստոսա օլան իմանըմըզ սէպէպինտէն օլտուզընը ֆէհմ էտէսինիզ, վէ սիզ պու պիզիմ տինիմիզի մահվ էթմէյէ միւգթէտիր օլմատըզըն շիմտի կէօրիւյօրսընըզ:

4. Վէ շիմտի պուենըն՝ Ալլահըն տօղրու իմանը օլտուզընը կէօրիւյօրսընըզ, վէ պիզ Ալլահըմըզա վէ տինիմիզէ սատըզ գալտըգճա անըն պիզէ Էարտըմ էտիպ՝ պիզի հըֆզ ու հիմայէ էտէճէյինի կէօրիւյօրսընըզ: Վէ պիզ թէճափուզա տիւշիւպ իմանըմըզը ինքեար էթմէտիքճէ, Բապա պիզիմ խարապ օլմամըզա ասլա միւսա՝ ատէ էթմէյէճէք տիր:

5. Վէ շիմտի, էյ՝ Զիրահէմնահ, պէն՝ իմանըմըզ վէ

տինիմիզ վէ 'իպատեթիմիզին 'ա'ինլէրի վէ քիլիսէմիզ իլէ , վէ զէվճէլէրիմիզի վէ էվլատըմըը մուհաֆազա էթմէք-լիյին մուգատտէս վազիֆէսի իլէ , վէ պիզի թօփրաղըմը-զա վէ վաթանըմըզա պաղլայան հիւրրիյէթ իլէ , պէլի' հէմ քեաֆֆէ ի սա'ատեթիմիզին փուհարը օլան Ալլահն 'ազիզ քէլամընըն մուհաֆազասը իլէ , վէ .պիզէ էն գըյմէթլի օլան ճիւմլէ շէյլէր վասիթասիյլէ սիզէ զալիպ օլմագ իւզրէ գօլ-լարըմըզը գուվվէթլէնտիրմիշ օլան հէր շէյէ գատիր Ալլա-հն իսմինտէ սիզէ էմր էտէրիմ :

6. Վէ եալընըզ պու տէյիլ , պէն սիզին' հայաթընըզըն մուհաֆազասընա օլան հէր արգուհըզ իշիւն մուհարէպէ սիլահլարընըզը պիզէ թէսլիմ էթմէնիզի սիզէ էմր էտէ-րիմ . վէ էյէր քէնտի եօլընըզա կիտիպ պիր տահա պիզէ գարշը մուհարէպէյէ կէլմէզ իսէնիզ , հայաթընըզը էսիր-կէյէճէյիզ , վէ գանընըզը տէօքմէյէճէյիզ :

7. Վէ լաքին էյէր պէօյլէ էթմէզ իսէնիզ , իշթէ սիզ էլիմիզտէ սինիզ , վէ պէն ատէմլէրիմէ էմր էտէճէյիմ , վէ անլէր իւզէրինիզէ տիւշիւպ վիւճիւտլէրինիզտէ էօլիւմ եարալարը աշահագլար տըր . վէ սիզ մահվ օլահագսընըզ . օլ զէման պիզ պու գալմ իւզէրինէ հիւքիւմէթ էտէճէք օլան քիմ , պէլի' էսիրլիյէ էնտիրիլէճէք օլան քիմլէր օլտու-ղընը կէօրէճէյիզ :

8. Վէ Զիրահէմնահ պու սէօզլէրի իշիթտիյինտէ , իլէ-րի կէլիպ քէնտի գըլըճընը վէ փալասընը վէ եայընը Մօ-րօնայըն էլինէ թէսլիմ էտէրէք անա տէտի . իշթէ մու-հարէպէ սիլահլարըմըզ պուրատա տըր , անլէրի սիզէ թէս-լիմ էտէրիզ . լաքին պիզիմ վէ չօճուգլարըմըզըն պօզահա-ղընը պիլտիյիմիզ եէմինի էթմէյէ րազի օլմայահաղըզ . ֆա-գաթ էսլիհա ի հարպիյէմիզի ալ , վէ պէրրիյէյէ չըգմամը-զա պիզէ միւսա'ատէ էյլէ , եօգսա գըլըճըմըզը հըֆզ էտէ-ճէյիզ , վէ եա հէլաք օլուրըզ եա զալիպ կէլիրիզ :

9. Պիզ սիզին իմանընըզտան տէյիլ իզ . պիզի էլլէրի-նիզէ թէսլիմ էտէն Ալլահ իտիյինէ ինանմայօրըզ , ամմա սիզին ֆիրատէթինիզ սիզի գըլըճլարըմըզտան մուհաֆազա էթտի . իշթէ սիզի գուրթարան զըրհլարընըզ վէ գալգան-լարընըզ տըր :

10. Վէ շիմտի , Զիրահէմնահ պու սէօզլէրի սէօյլէմէյի պիթիրտիյինտէ , Մօրօնայ ալմըշ օլտուղը էսլիհա ի հարպի-յէյի Զիրահէմնահ կէրի վէրտի :

11. Վէ անա' իշթէ պիզ ճէնկիմիզի տէվամ էտէճէյիզ : Պէն սէօյլէմիշ օլտուղըմ սէօզլէրիմի կէրի ալամամ . իմտի րապալըն հայաթը հագգը իշիւն , սիզ պիր տահա 'ալէյհի-միզէ մուհարէպէ էթմէյէ կէլմէմէք իւզրէ եէմին էթմէ-տիյինիզ հալտէ պուրատան կիթմէյէճէքսինիզ : Վէ մա'-

տէմ քի սիզ էլէտիմիզտէ սինիզ, եա թէքլիֆ էթտիյիմ շարթլարա րազի օլուրսընըզ, եա պիզ գանընըզը եէրէ տէօ-քէճէյիզ՝ տէտի:

12. Վէ Մօրօնայ պու սէօզլէրի սէօյլէմէյի պիթիրտի-յինտէ, Զիրահէմնահ գըլըճընը ալտը, վէ Մօրօնայա դա-զապլանարագ անը էօլտիւրմէք իշիւն իլէրի սըչրատը, լա-քին գըլըճընը գալտըրտըղընտա, իշթէ Մօրօնայըն 'ասքէր-լէրինտէն պիրի գըլըճընա վուրուպ անը եէրէ տիւշիւրտիւ, վէ օ գապզէսի եանընտա գըրըլտը, վէ Զիրահէմնահը տա-խի վուրտու վէ փէրչէմինի քէստի, վէ օ եէրէ տիւշտիւ:

13. Վէ Զիրահէմնահ էօնլէրինտէն չէքլիպ 'ասքէրլէրին արասընա կիթտի: Վէ օրատա տուրուպ՝ Զիրահէմնահըն փէր-չէմինի քէստէն 'ասքէր փէրչէմի սաչտան թութարագ՝ եէր-տէն գալտըրտը, վէ անը գըլըճընըն ուճուճա գօտը, վէ ա-նը անլէրէ տօղրու ուզատըպ՝ եիւքսէք սէսլէ չաղըրարագ՝ տէտի:

14. Մուհարէպէ սիւահլարընըզը թէսլիմ էտիպ սուլէ 'ահտընը էթմէտիյինիզ հալտէ, րէ^նիսինիզին փէրչէմի եէ-րէ տիւշտիւյիւ միսիլու, սիզ տախի եէրէ տիւշէճէքսինիզ:

15. Շիմտի նիշէլէր պու սէօզլէրի իշտիպ գըլըճըն ուճընտա օլան փէրչէմի կէօրմէքլէ՝ խաֆվ էթտիլէր. վէ նիշէլէր կէլիպ սիւահլարընը Մօրօնայըն այազլարընա պրագ-տըլար, վէ սուլէ 'ահտընա կիրտիլէր. վէ սուլէ 'ահտընա կիրէնլէրին ճիւմլէսինէ պէրրիյէյէ չըգմագ իւզրէ՝ միւսա-՝ատէ վէրիլտի:

16. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Զիրահէմնահ փիւր դազապ օլարագ 'ասքէրլէրինին պագիսինի՝ Նիֆայլըլար 'ալէյնիէ դազապա, վէ դայէթ պէօյիւք գուվլէթ իլէ ճէնքլէչմէյէ թահրիք էյլտի:

17. Վէ Մօրօնայ տախի Լէմանլըլարըն ինատը սէպէ-պինտէն խըրսլանտը. վէ իւզէրլէրինէ հիւճիւմ էտիպ էօլ-տիւրսինլէր՝ տէյու քէնտի գաւմընա էմր էյլտի: Վէ անլէր անլէրի վուրմաղա պաշլատըլար, վէ Լէմանլըլար տախի քէնտի գըլըճ վէ գուվլէթլէրիլէ ճէնքլէչտիլէր:

18. Լաքին իշթէ անլէրին տէրիլէրի՝ իւրեան վէ պաշ-լարը չըպլագ օլտուղընտան Նիֆայլըլարըն քէսկին գըլըճ-լարընա եէմ օլտուլար, վէ անլէր եարալանըպ վուրուլտըլար, վէ Նիֆայլըլարըն գըլըճլարըն էօնիւնտէ տիւշտիլէր. վէ Մօրօնայըն 'ասքէրինին էթտիյի փէյղամպէրլիյէ կէօրէ՝ վուրուլըպ տիւշմէյէ պաշլատըլար:

19. Վէ շիմտի Զիրահէմնահ ճիւմլէսինին տախի քիւլ-լիյէն մահվ օլաճաղընը կէօրմէքլէ, եիւքսէք սէտա իլէ Մօրօնայա չաղըրարագ տէտի. էյէր պագի գալանըմըզըն հայաթընը էսիրկէր իտէն, պէն վէ գաւմըմ պուլնտան սօն-

րա սիգէ գարշը մուհարէպէ էթմէյէ ապլա կէլմէյէճէյիմի-
զէ տա'իր սիգին իլէ 'ահտա կիրէրիզ :

20. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ էհալի արասընտա
պուլունան գըթալը տուրտուրտը : Վէ օ Լէմանլըլարըն
էսլիհա ի հարպիյէլէրինի ալտը, վէ անլէր 'ահտա կիրտիք-
տէն սօնրա, պէրրիյէյէ կիրթմէլէրինէ միւսա'ատէ էյլէտի :

21. Շիմտի անլէրին էօլիւլէրի չօգ օլտուղընտան սա-
յըլմատըլար. պէլի՝ կէրէք Նիֆայըլար, կէրէք Լէմանլը-
լար արասընտա էօլէնլէրին սայըսը դայէթ պէօյիւք իտի :

22. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէրին էօլիւլէրինի Սայ-
տօն ըրմաղընա աթտըլար, վէ անլէր կիրտիպ տէնիգլին տէ-
րինլիյինտէ կէօմիւլտիւլէր :

23. Վէ Նիֆայըլարըն, եախօտ Մօրօնայըն օրտուսը
քէնտի էվլէրինէ վէ թօփրազլարընա 'ավտէթ էթտիլէր :

24. Վէ Նիֆայ գազմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին
հիւքիւմէթինին օն սէքիգլինճի սէնէսինին խիթամը պէօյլէ
իտի : Վէ Նիֆայըն լէվհալարը իւզէրինէ եազըլան Ալմանըն
թէվարիիս պէօյլէ խիթամա կէթիրիլտի :

Հիլանսըն կիւնդերիւնէ եազըլան քարիսէ կօրէ Նիֆայ
գալիւր, վէ անդերին Հիլանսըն կիւնդերիւնէ կօքիֆլէրի փաւս-
լարը վէ մուհարէպէրի հազընսա պիւր եազլիյէր :

ՊԱՊ 45

1. Իչթէ վազը՝ օլտու քի՝ Նիֆայ գազմը Բապպըն
վասիթասիյլէ տիւլմէնլէրինին էլլէրինտէն թէքրար գուր-
թուլտըզլարը իչիւն՝ զիյատէսիյլէ չազ վէ մէսրուր օլտու-
լար. իմտի անլէր քէնտիլէրին Բապպ Ալլահնա թէշէք-
քիւր 'արզ էթտիլէր. վէ չօգ օրուճ թուլթուպ տու'ա էթ-
տիլէր, վէ պէօյիւք չազլըգ իլէ Ալլահա 'իպատէթ էթտի-
լէր :

2. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Նիֆայըն գազմը իւզէրինտէ
օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օն տօգուղընճը սէնէսին-
տէ, Ալմա քէնտի օղլու Հիլամանա կէլիպ անա՝ Սէն հըֆզ
օլունան թէվարիիս հազընտա սէօյլէտիյիմ սէօզլէրէ ինա-
նը՞ր մը սըն՝ տէտի :

3. Վէ Հիլաման անա՝ էվվէթ, ինանըրըմ՝ տէտի :

4. Վէ թէքրար՝ Կէլէճէք օլան Յիսուս Քրիստոսա ի-
նանը՞ր մը սըն՝ տէտիյինտէ,

5. Օ՝ էվվէթ, սէնին ճիւմլէ սէօյլէտիյին սէօզլէրէ ի-
նանըրըմ՝ տէտի :

6. Վէ Աւմա թէքրար անա՝ Պէնիմ թէնպիհաթըմը հըֆը ֆտէճէճք մի սին՝ տէտի:

7. Օ՝ էվվէթ, պիւթիւն գալպիմ իլէ սէնին թէնպիհաթընը հըֆը ֆտէճէյիմ՝ տէտի:

8. Օլ գէման Աւմա անա՝ Սէն միւպարէք սին, վէ Բապս սէնի տիյարտա մուվաֆֆադ ֆտէճէք տիր:

9. Իշթէ պէնիմ սանա պէյան ֆտէճէք պիր փէյղամպէրլիյիմ վար տըր. լաքին սանա փէյղամպէրլիք իլէ սէյլէյէճէյիմ շէյի քիմոնէյէ պիւթիւրմէ. պէլի՝ սանա փէյղամպէրլիքլէ պիւթիրէճէյիմ շէյ իթմամ օլունճայտէք մա՝լիւմ օլմամլը տըր. իմտի սէյլէյէճէյիմ քէլամլարը եազ:

10. Վէ սէյլէտիյի քէլամլար պունլար տըր. Իշթէ պէն՝ պէնտէ օլան վահի Բունունա կէօրէ հիսս ֆտէրիմ քի՝ պու 'այնի էհալի, եա՝նի Նիֆայլըլար, Յիսուս Քրիստոսըն անլէրէ քէնտիւնի իզհար էթտիյինտէն տէօրթ եիւզ սէնէ սօնրա իմանսըզլըղա տիւշէճէք տիր:

11. Վէ օլ գէման անլէր մուհարէպէլէր, թա՝ունլար, գըթըլըզլար վէ գան տէօքմէքլիք կէօրէճէքլէր, վէ Նիֆալըն գալմը մահվ օլաճադ տըր:

12. Վէ անլէր՝ իմանսըզլըղա վէ զուլմէթին իշլէրինէ վէ շէհվէթէ վէ հէր նէվ՝ կիւնահա տիշտիւքլէրի սէպէպտէն՝ պէյլէ օլաճադ տըր: Պէլի՝ սանա տէրիմ քի՝ անլէր պու գատար նուր վէ մա՝լիւմաթա գարշը իշլէտիքլէրի իշիւն՝ օլ կիւնտէն պաշլայարադ տէօրտիւնճիւ նէսլին ճիւմլէսի տահա կէշմէտէն, պու պէյիւք Փըսզ զուհուր ֆտէճէք տիր:

13. Վէ շօլ պէյիւք կիւն կէլտիյինտէ, իշթէ վագըթ սէրի՞էն կէլիր քի՝ շիմտի մէվճուտ օլանլար, հախօտ Նիֆայ գալմը արասընտա սայըլանլարըն գիւրրիյէթի պիր տահա Նիֆայ գալմը արասընտա սայըլմայաճադ տըր:

14. Լաքին օլ 'ազիմ վէ տէհէթլի կիւնտէ, պագի գալըպ հէլաք օլմայան հէր քիմսէ, պէլի՝ Բապպըն շայիրտլէրի տէնիլէն պիր գաշ քիշիտէն մա՝տա ճիւմլէսի կէմանլըլար արասընտա սայըլաճադ տըր, վէ անլէր կիպի օլաճադլար տըր. վէ պու պիր գաշ քիշիյի կէմանլըլար մահվ էտինճէյէ տէյին՝ թա՝գիպ ֆտէճէքլէր տիր: Վէ պու փէյղամպէրլիք Փըսզ սէպէպիւնտէն իթմամ օլունաճադ տըր:

15. Վէ Աւմա Հիւմամանա պու շէյլէրի սէյլէտիքտէն սօնրա, օ անը վէ քէնտի օլ պիր օղուլլարընը միւպարէքլէտի, վէ օ սալիհլէր իշիւն գէմինի տախի միւպարէքլէտի:

16. Վէ օ՝ Բապպ Ալլահ պէյլէ պուլուրուր. Տիյար, պէլի՝ պու տիյար Փըսզ իշլէյիպ քէնտի կիւնահլարը թէմամ էթմիշ օլան հէր միլլէթ, գապիլէ, լիսան վէ գալմ իշիւն մէլուն օլսուն. վէ տէտիյիմէ կէօրէ օլաճադ տըր. վէ տի-

- յար իւզէրինտէ օլան Ալլահըն լա'նէթի վէ պէրէքէթի պուտըր . գիրա Րապպ կիւնահա հիչ պիր վէճէ իլէ միւսա'ատէ էտէմէզ, տէտի :

17. Վէ Ալմա պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ , օ քիլիսէյի միւսպարէքլէտի , պէլի՝ օ պու վազըթտան սօնա գատար իմանտա սապիթ տուրանլարըն ճիւմլէսինի միւսպարէքլէտի :

18. Վէ Ալմա պուսու իճրա էթտիյինտէ , կէօյա Միլէք տիյարընա կիտիյօր կիպի Զարահէմլա տիյարընտան չըգտը : Վէ պուստան սօնրա անըն հագգընտա ասլա պիր շէյ իշիտիլմէտի . վէ անըն վէֆաթը վէ տէֆնի հագգընտա մա'լիւմաթըմըզ եօգ տըր :

19. Լաքին պու գատար պիլիրիզ քի օ սալիհ պիր ատէմ իտի : Վէ քիլիսէտէ պու սէօզ չըգտը քի օ , եա Րուհ վասիթասիլլէ լէֆ՝ օլունտը , եա տա Մուսա կիպի Րապպըն էլիլլէ տէֆն օլունտու . ամմա Մուգատտէս Մուհարրէրաթ՝ Րապպ Մուսայը քէնտիսինէ ալտը տէր , վէ պիզ Ալմայը Րուհտա քէնտիսինէ ալտըղընը զանն էտէրիզ . իմտի անըն վէֆաթը վէ տէֆնի հագգընտա պիր շէյ պիլմէյօրըզ :

20. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օն սօգուղընճը սէնէսինին պաշլանկըճընտա Հիլաման՝ քէլամը թէպշիր էթմէք իշիւն գաւմ արասընա չըգտը :

21. Զիրա իշթէ անլէրին Լէմանլըլար իլէ չօգ մուհարէպէլէրի , վէ գաւմ պէյնինտէ նիչէ քիւշիւք ֆէսատ վէ միւնահա'ալարը օլտուղը սէպէպտէն , արալարընտա Ալլահըն քէլամընըն թէպշիր օլունմասը էլլէմ իտի . պէլի՝ պիւթիւն քիլիսէտէ պիր թանղիմ լազըմ իտի :

22. Իմտի Հիլաման վէ անըն պիրատէրլէրի քիլիսէյի պիւթիւն տիյարտա թէքրար թէնսիգ էթմէք իւզրէ արալարընա չըգտըլար . պէլի՝ Նիֆայ գաւմընըն հէր շէհրինէ կիթտիլէր : Վէ անլէր պիւթիւն տիյարտա հէր քիլիսէյի քեահինլէր վէ մու'ալլիմլէր թա'եին էթտիլէր :

23. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Հիլաման վէ անըն պիրատէրլէրի ճիւմլէ քիլիսէլէր իւզէրինէ քեահինլէր վէ մու'ալլիմլէր թա'եին էթտիքտէն սօնրա , գաւմ արասընտա նիզա գուհուր էլլէտի , վէ անլէր Հիլաման վէ պիրատէրլէրինին քէլամլարընա տիգգաթ էթմէք իսթէմէտիլէր :

24. Անլէր զայէթ գէնկին օլտուգլարընտան մաղրուր օլուպ գալպլէրինտէ քէնտիլէրինի պէօյիւք սայտըլար . իմտի անլէր քէնտի կէօզլէրինտէ գէնկին սայըլտըլար , վէ Ալլահըն ինտինտէ սօղրու եիւրիւմէք վէ անլէրին սէօզլէրինէ սիգգաթ էթմէք իսթէմէտիլէր :

ՊԱՊ 46

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Հիլամանըն վէ անըն պիրատերլերինին քէլամլարընը տինլէմէք իսթէմէյէն հէր քիմսէ քէնտի պիրատերլերինէ գարշը թօիլանմըլ իտի :

2. Վէ անլէր զիյատէսիյլէ զազապնագ իտիլէր, հաթթա անլէրի էօլտիւրմէք իսթէտիլէր :

3. Վէ քէնտի պիրատերլէրի՝ ալէյհինէ խըրսւլանան քիմսէլէրին գըլաղուզը Ամալիքայայ համինտէ պէօյիւք վէ գուվլէթլի պիր ատէմ իտի :

4. Վէ Ամալիքայայ փատիչաճ օլմաղա արզու էթտի. վէ խըրսւլանմըլ օլան էհալի տախի անըն փատիչաճ օլմասընը իսթէտիլէր, վէ անլէրին պէօյիւք գըսմը գուվլէթ առայան տիյարըն քիւչիւք հաքիմլէրի իտիլէր :

5. Վէ անլէր Ամալիքայաչըն միւտտահին սէօղլէրինտէն ալտանմըլլար իտի քի՝ էյէր անը փատիչաճ օլմագ իւզրէ հիմայէ վէ թա՛հին էթմէյէ ըզզի օլուրլար իսէ, օ անլէրի գաւմ իւզէրինէ հաքիմ թա՛հին էտէճէք տիր :

6. Վէ պէօյլէճէ անլէր Հիլաման վէ անըն պիրատերլերինին վա՛զլարընտան սարֆ ը նազարլէ Ամալիքայայ թարաֆընտան ֆէսատա տէլալէթ օլունտուլար : Վէ Հիլաման վէ անըն պիրատերլէրի քիլիսէնին Քեահին ի՝ Ազամլարը օլտուգլարընտան, քիլիսէյէ զիյատէսիյլէ մուգայէտ օլտուլար :

7. Վէ քիլիսէտէ Ամալիքայաչըն միւտտահին սէօղլէրինէ իման էտէն նիչէ քիմսէլէր վար իտի. պու էճլտէն անլէր քիլիսէտէն պիլէ այրըլտըլար. վէ պէօյլէճէ նիֆայ գաւմընըն լէմանլըլար իւզէրինէ օլան պէօյիւք զալէպէսի՝ վէ Րապպըն էլիյլէ գուրթուլտըզլարը սէպէպտէն օլան պէօյիւք շազըրգ վար իտի իսէ տէ, անլէրին հալը զիյատէսիյլէ ֆէնա վէ թէհլիքէլի օլտու :

8. Վէ պէօյլէճէ պէն ի ատէմին քէնտիլէրին Րապպը Ալլահը ունութմաղա վէ կիւնաճ իշլէյիպ չէրիրտէն ալտանմաղա նէ գատար միւպթէլա օլտուղընը կէօրիւյորըզ :

9. Պէլի՝ ինսան ճինսի արասընտա փէք քէօթիւ պիր ատէմին՝ նէ գատար քէօթիւլիւք գուհուրա կէթիրմէյէ միւգթէտիր օլտուղընը կէօրիւյորըզ :

10. Պէլի՝ Ամալիքայայ գուրնագ վէ զայէթ միւտահին սէօղլէր գուլլանան պիր ատէմ օլտուղընտան, օ չօգ քիմսէլէրին գալպլէրինի կիւնաճ իշլէմէյէ վէ Ալլահըն քիլիսէսինի խարապ էթմէյէ, վէ Ալլահ թարաֆընտան անլէրէ իհսան օլունան հիւրիյէթին թէմէլինի, եափօտ սալիլէրին սէպէպինտէն Ալլահ թարաֆընտան տիյար իւզէրին-

տէ կէօնտէրիլէն պէրէքէթի խարապ էթմէյէ սէպէպ օլտու-
ղընը կէօրիւյօրըզ :

11. Վէ Նիֆայլըլարըն օրտուլարընըն՝ սէր 'ասքէրի օ-
լան Մօրօնայ պու Ֆէսատըն խապէրինի ալտըղընտա Ա-
մալիգայահա զազապնագ օլտու :

12. Վէ վագը՝ օլտու քի օ էլպիսէսինի երթտը , վէ
անտէն պիր փարչա ալարագ իւզէրինէ՝ Ալլահըմըզըն վէ
տինիմիզին վէ հիւրրիյէթիմիզին վէ սէլամէթիմիզին վէ
զէվճէլէրիմիզին վէ էվլատըմըզըն գիքրինէ տէյու եազտը .
վէ պուենը պիր տիրէք ուճուենա թագտը :

13. Վէ օ քէնտի միղֆէրինի վէ կէօյիւսլիւլինիւ վէ
գալգանընը կիյինտի , վէ սիւսլարընը գուշանտը . վէ իւ-
զէրինտէ երթմըլ օլտուղը լիպաո փարչասընը թագտը-
ղը տիրէյի ալարագ (վէ անը հիւրրիյէթ պայրաղը թէսմի-
յէ էյիտի ,) եէրէ գափանտը , վէ՝ Տիյարտա պիր Որիսթի-
յան ճէմա՝աթ պուլուենտըզճա քէնտի պիրատէրլէրի իւզէ-
րինէ հիւրրիյէթին պէրէքէթլէրինի իսքեան էթսին՝ տէյու
Ալլահա գուվվէթ իլէ տու՝ա վէ նիյագ էյլէտի :

14. Զիրա Քրիստոսա հագիգի իման էտէն վէ Ալլահըն
քիլիսէսինէ տաիլ օլանլարըն ճիւմլէսի քիլիսէյէ՝ ա՛րիս
օլմայանլար թարաֆընտան Որիսթիյան եատ օլունտուլար :

15. Վէ քիլիսէյէ՝ ա՛րիտ օլանլար սատըգ իտիլէր : Վէ
Քրիստոսա սահիհէն իման էտէնլէրին ճիւմլէսի , կէլճէք
օլան Քրիստոսա իման էթտիքլէրի իչիւն անըն իսմիյլէ , եա՛-
նի Որիսթիյան իսմիլլէ՝ ատտ օլունմագտան մէմնուն օլ-
տուլար :

16. Պու էճլտէն Մօրօնայ պու վագըթտա Որիսթիյան-
լարըն վէ հիւրրիյէթին մուվաֆֆագիյէթի իչիւն տու՝ա
էթտի :

17. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ քէնտի ճանընը Ալլահա
տէօքտիւլինտէ , Տէսօլէշըն տիյարընտան ճէնուպտա օլան
պիւթիւն տիյարը , պէլի՛ կէրէք չիմալ կէրէք ճէնուպ թա-
րաֆընտա օլան պիւթիւն տիյարը ինթիխապ տիյարը վէ
հիւրրիյէթ տիյարը թէսմիյի էթտի :

18. Վէ օ՝ Հագիգաթէն Ալլահ պիզի Քրիստոսըն իս-
մինի իւզէրիմիզէ ալտըղըմըզ իչիւն թահգիր օլունան քիմ-
սէլէրի , քէնտի թէճավուզլարըմըզ սէպէպիլլէ օլմատըզ-
ճա՝ պիզիմայագ ալթընտա պասըլըպ հէլաք օլմամըզն միւ-
սա՛ատէ էթմէզ՝ տէտի :

19. Վէ Մօրօնայ պու քէլամլարը սէօյլէտիքտէն սօն-
րա , գալմ արասընա չըգարագ՝ հէր քէս օլ փարչա իւզէ-
րինտէ եազ մըլ օլտուղը եազըյը կէօրսիւն՝ տէյու անը
հավատա սալլատը . վէ եիւքսէք սէտա իլէ չաղըրըպ՝ տէտի :

20. Իշթէ պու պայրաղը մուհաֆազն էթմէք իսթէ-

յէն քիմսէլէր Րապպըն գուվլէթինտէ իլէրի կէլին. վէ Րապպ Ալլահըն անլէրի միւպարէքլէմէսի իշիւն՝ քէնտի հագգլարընը վէ տինինի մուհաֆազա էտէճէքլէրինէ տա'իր՝ պիր 'ահտա կիրսինլէր:

21. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ պու սէօզլէրի ի'լան էթտիլինտէ, իշթէ գաւմ սիլահլարընը գուշանմըլ օլարագ պիրլիքտէ ճէմ՝ օլտուլար. վէ քէնտիլէրին Րապպը օլան Ալլահը ունութմայաճաղլարընա՝ ալամէթ հախօտ 'ահտ օլմագ իւզրէ՝ էսվապլարընը եըրթտըլար. հախօտ տիկէր սէօզ իլէ, անլէր՝ էյէր պիզ Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էթմէյիպտէ թէճափուգա տիւշէր իսէք, վէ Քրիստոսըն իսմինի իւզէրիմիզէ ալմագտտն ութանըր իսէք, էսվապլարըմըզը եըրթտըզըմըզ միսիլլու՝ Րապպ տախի պիզի եըրթսըն՝ տէտիլէր:

22. Վէ անլէրին էթտիլէրի 'ահտ պու իտի. վէ անլէր քէնտի էլպիսէլէրինի Մօրօնայըն այագլարընա աթարագ՝ Պիզ Ալլահըմըզ իլէ 'ահտ էտէրիզ քի՝ թէճափուգ էթտիլիմիզ հալտէ, չիմալ տիյարտա օլան պիրատէրլէրիմիզէ վագը՝ օլտուղը կիպի պիզ տախի հէլաք օլալմ, վէ պիզ էլպիսէլէրի սէնին այագլարընա աթտըզըմըզ միսիլլու, պիզ տախի տիւշմէնլէրիմիզին այագլարըն էօնիւնտէ աթըլըպ չիյնէնիլէլիմ՝ տէտիլէր:

23. Վէ Մօրօնայ անլէրէ տէտի. իշթէ պիզ Եա'գուպըն գիւրրիյէթինտէն պիր պագիյէ իզ. պէլի՝ պիրատէրլէրի եէտիլլէ էնթարիսի չօզ փարչալարա եըրթըլմըլ օլան Եուսուֆըն գիւրրիյէթինին պիր պագիյէսի իզ. պիզ Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էթմէյի տէր խաթր էտէլիմ, եօգսա պիզիմ էլպիսէլէրիմիզ պիրատէրլէրիմիզ թարաֆընտան եըրթըլաճագ, վէ պիզ եա մահպուսա աթըլաճաղըզ եա էօլտիւրիւլէճէյիզ:

24. Պէլի՝ Եուսուֆըն պիր պագիյէսի հալինտէ հիւրրիյէթիմիզի մուհաֆազա էտէլիմ. Եա'գուպըն քէնտի վէֆաթընտա սէօյլէտիլի սէօզլէրի տէր խաթր էտէլիմ: Զիրա իշթէ, օ Եուսուֆըն էնթարիսինին պիր գըսմը չիւրիւմէյիպ մուհաֆազա օլտուտըզընը կէօրմէսիլլէ տէտի. Պու օղլումըն էլպիսէսի շիւրիւմէտիլի միսիլլու՝ օղլումըն գիւրրիյէթինին պիր պագիյէսի Ալլահըն էլիլլէ մուհաֆազա օլունաճագ, վէ քէնտինէ ալընաճագ տըր. վէ Եուսուֆըն գիւրրիյէթինին օլ պիր գըսմը՝ պու էսվապըն պագիսի կիպի հէլաք օլաճագ տըր:

25. Վէ պու վագը՝ա պանա քէտէր վէրի իսէտէ, եինէ Ալլահըն՝ անըն գիւրրիյէթինին պիր գըսմընը քէնտինէ ալաճաղընտան տօլայը՝ ճանըմ օղլումտա մէսէրրէթ պուլուր:

26. իշթէ Եա'գուպըն սէօզլէրի պունլար տըր:

27. Վէ քիմ պիլիր, պէլքի անըն էսվապընըն պագիյ-
յէսի կիպի հէլաք օլաճազ օլանլար Եոլսուֆըն զիւրրի-
յէթինին պիզտէն այրըմըն օլան պագիյյէսի տիրէր. վէ
էյէր պիզ Քրիստոսըն իմանընտա սապիթ տուրմազ իսէք,
պէլքի պու հէլաք օլաճազ օլանլար պիզ օլաճաղըզ:

28. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ պու շէյլէրի սէյլէ-
տիյինտէ գալգտը. վէ Ֆէսատ պուլունան տիյարըն հէր թա-
րաֆընա ատէմլէր կէօնտէրտի, վէ հիւրրիյէթի մուհաֆա-
զա էթմէք, վէ Ամալիգայազ վէ Ամալիգայազլըլար տէնի-
լէն Ֆէսատընլարա գարըն տուրմազ իսթէյէն պիւթիւն գավ-
մը ճէմ՝ էյլէտի:

29. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ամալիգայազ՝ Մօրօնայըն գավ-
մը Ամալիգայազլըլարտան չօգ իտիյինի կէօրտիւլիւնտէ, վէ
հէմ տախի քէնտի գավմընըն էթմէքտէ օլտուգլարը շէյին
'ատալէթինէ շիւպէն էթտիքլէրինի անլատըղընտա, օ քէն-
տի մագսէտինէ վասլ օլմայաճաղընտան գօրգարագ, քէն-
տիսիյլէ կիթմէք իսթէյէնլէրի ալըպ Նիֆայ տիյարընա չըգ-
մագ իւզրէ իտի:

30. Շիմտի Մօրօնայ՝ Լէմանլըլարըն արթըզ գուվվէթ
քէսպ էթմէմէլէրինին փէք էլզէմ օլտուզընը հիսապ էտէ-
րէք, Ամալիգայազըն գավմընըն էօնիւնիւ չէվիրիպ անլէ-
րի կէրի կէթիրմէքլիյի վէ Ամալիգայազըն էօլտիւրմէքլիյի
նիյէթ էյլէտի. զիրա անըն Լէմանլըլարը զազապա թանրիք,
վէ անլէրի Նիֆայլըլարա գարըն մուհարէպէ էթմէյէ թէշ-
վիք էտէճէյինի, վէ Ամալիգայազըն քէնտի միւրատընա եէ-
թիւմէսի իշիւն պուլուն իճրա էտէճէյինի պիլտի:

31. Իմտի Մօրօնայ՝ ճէմ՝ օլուպ սիլահլանմըն վէ սուլհ
'ահտընա կիրմիշ օլան քէնտի օրտուսընը ալըպ իւզէրլէրինէ
եիւրիւմէյի միւնասիպ կէօրտիւ: Իմտի օ քէնտի օրտուսը
իլէ Ամալիգայազլըլարըն Փիրարընը մէն՝ էթմէք իւզրէ
պէրրիյէյէ չըգտը:

32. Վէ արգուսընա կէօրէ էթտի. վէ պէրրիյէյէ չըգըպ
Ամալիգայազըն օրտուսընըն էօնիւնիւ չէվիրտի:

33. Վէ Ամալիգայազ պիր գաշ քիշի իլէ գաշտը, վէ
պագիսի Մօրօնայա թէսլիմ օլտուլար. վէ անլէր Զարահէմ-
լա տիյարընա կէրի կէթիրիլտիլէր:

34. Շիմտի Մօրօնայ՝ Պաշ Հաքիմին վէ գավմըն րէ"ի
իլէ թա'եին էտիլէն պիր ատէմ օլտուղընտան, Նիֆայլըլա-
րըն օրտուլարը իւզէրինէ քէնտի իրատէթինէ կէօրէ սէլա-
հիյէթ իլէ մու'ամէլէ վէ էմր էթմէք գուվվէթինէ մա-
լէք իտի:

35. Վէ Ամալիգայազլըլարտան՝ հիւրրիյէթի մուհա-
ֆագա էթմէք, վէ հիւր պիր հիւքիւմէթ հըֆզ էթմէք ի-
շիւն 'ահտ էթմէյի իսթէմէյէն հէր քիմսէ էօլտիւրիւլտիւ.

վէ հիւրրիյէթին 'ահաղընը րէտտ էտէնլէր ազ իտիլէր :
36. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ՝ Նիֆայլըլարըն մա-
լիք օլտուգլարը տիյարըն հէր գալ'աաը իւզէրինէ հիւրրիյէ-
թին պայրաղընը գալտըրտը : վէ պու մինվալ իւզրէ Մօրօ-
նայ Նիֆայլըլար արասընտա հիւրրիյէթին պայրաղընը չէք-
տի :

37. Վէ անլէր թէքրար տիյարտա սէլամէթ փէյտա
էթմէյէ պաշլատըլար : վէ պէօյլէճէ անլէր՝ թա հաքիմլէ-
րին հիւքիւմէթինին օն տօգուզընճը սէնէսինին սօնընա գա-
տար՝ սուլհա նա՝իլ օլտուլար :

38. Վէ Հիւսաման վէ պաշ քեահինլէր քիլիսէտէ տա-
իւի սէլամէթ փէյտա էթտիլէր : հաթթա տէօրթ սէնէ գար-
ֆընտա քիլիսէտէ չօգ սէլամէթ վէ մէսէրրէթէ նա՝իլ օլ-
տուլար :

39. Վէ ճանլարը Բապ Թիսուս Քրիստոս վասիթաը
իլէ գուրթուլմուշ իտիյինէ գալի պիր սուրէթտէ իման է-
տէրէք՝ վէֆաթ էտէն չօգ քիմսէլէր վար իտի : վէ պէօյլէ-
ճէ անլէր շաղլըգլա տիւնհատան չըգտըլար :

40. Վէ սէնէնին պա՝զը վազըթլարընտա տիյարտա չօգ
տէֆա՝ գուհուր էտէն հիւմմա իլէ էօլէն քիմսէլէր վար
իտի : ամմա ինսանըն՝ իգլիմ սէպէպինտէն տիւշար օլտուգ-
լարը խաթալըգլարը տէֆ՝ էթմէք իչիւն 'ալա խասսիյէթ-
լէրի օլուպ՝ Ալլահ թարաֆընտան թէտարիք օլունան նիչէ
նէպատաթ վէ քէօքլէր պուլունտըղընտան հիւմմա իլէ էօ-
լէնլէր օլ գատար չօգ տէյիլ իտիլէր :

41. Ֆազաթ իխթիյարըգլա էօլէնլէր չօգ իտի : վէ
Քրիստոստա էօլմիւշ օլանլար՝ անտէ շաղլըգ պուլտըգլարը-
նա գալի՝էն ի՝թիմատ էթմէյէ սէպէպիմիզվար տըր :

ՊԱՊ 47

1. Շիմտի պիզ նագլիյէթիմիզտէն Ամալիգայահա վէ
անըն իլէ պէրապէր պէրրիյէյէ Ֆիրար էտէնլէրէ տէօնէճէ-
յիզ : գիրա իշթէ օ քէնտիսի իլէ գաշանլարը ալըպ Նիֆայ
տիյարընա Լէմանլըլար արասընա կիտէրէք Լէմանլըլարը
Նիֆայ գալմընա գարշը թահրիք էթտի : վէ Լէմանլըլարըն
մէլիյի պիւթիւն տիյարընըն գալմընա Ֆէրման կէօնտէր-
տի քի՝ Նիֆայլըլարա գարշը մուհարէպէ էթմէք իչիւն պիր
արայա թօփլանսընլար :

2. Վէ պու Ֆէրման չըգտըղընտա անլէր գիյատէսի
իլէ գօրգտուլար, պէլլի՝ քէնտիլէրին մէլիյինին էմրինի գըր-
մագտան, վէ Նիֆայլըլարա գարշը ճէնքլէշմէքտէն տաիւի
գօրգտըլար, օլմայա քի քէնտի հայաթլարընը դայպ էտէլէր :
Վէ անլէր, եախօտ անլէրին պէօյիւք գըսմը րաղի տէյիլ ի-

տիւնր . վէ մէլիյին էմրինէ իթա'աթ էթմէք իսթէմէտիւնր :

3. վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք անլէրին իթա'աթսըղըլը սէպէպինտէն զազապնաք օլտու . վէ օրտուսընըն իթա'աթլը օլան գըսմը իւզէրինէ Ամալիգայանը սէր 'ասքէր թա'եին էլլէտի . վէ կիտիպ իթա'աթսըղ օլանլարը սիլանլանմաղա իճպար էթմէսինի էմր էլլէտի :

4. վէ իշթէ Ամալիգայանըն արզուսը պու իտի . չիւնքի օ քէնտի գալպինտէ Ֆըսգտա փէք գուրնազ պիր ատէմ օլտուղընտան , օ մէլիյի թախթտան էնտիրմէք իշիւն գալպինտէ պիր տէսիսէ գուրտը :

5. վէ օ մէլիյէ թապի՝ օլանլար իւզէրինէ սէր 'ասքէր օլտուղընտան , իթա'աթլը օլմայանլար արասընտա իթի'պար գազանմաղա ճէհտ էթտի : վէ Լէմանլըլարըն քեաֆֆէսինին ֆիրար էթմիշ օլտուղը Օնայտահ տէնիլէն պիր մահալէ կիթտի . զիրա անլէր անըն 'ասքէրլէրինին կէլտիյինի քէշֆ էթմիշլէր իտի . վէ անլէր քէնտիլէրի հէլաք էթմէյէ կէլիյօրլար զանն էտէրէք՝ սիլահ մահալը օլան Օնայտահ գաշտըլար :

6. վէ անլէր քէնտիլէրէ պիր սէր 'ասքէր վէ փատիշահ թա'եին էթմիշլէր իտի . վէ Նիֆայլըլարա գարշը մուհարէպէյէ կիթմէմէք իշիւն ֆիքրլէրինտէ մախսուսէն գարար գըլտըլար :

7. վէ վագը՝ օլտու քի՝ Անթայփաս տէնիլէն տաղըն պաշընտա ճէմ՝ օլուհըպ մուհարէպէ իշիւն հազըրլանտըլար :

8. Շիմտի Ամալիգայանըն՝ մէլիյին էմրինէ կէօրէ գավղա էթմէյէ նիյէթի եօգ իտի , լաքին անըն մագսէտի Լէմանլըլարըն օրտուսընըն թէվէճճիւհիւնի գազանմաք իտի , շէօյլէքի անլէրին պաշը օլարագ՝ մէլիյի թախթտան էնտիրիպ հիւքիւմէթի քէնտիսի զապթ էտէ պիլսին :

9. վէ Անթայփաս տաղընըն եանընտաքի տէրէտէ չատըրլարընը գուրմալարընը օրտուսուհա էմր էլլէտի :

10. վէ կէճէլէյին , օ խաֆիէն Անթայփաս տաղընա պիր էլլի կէօնտէրտի , վէ տաղտա օլանլարըն գըլաղուզը , Լիհօնթայ իսմինտէ օլան քիմսէ իլէ գօնուշմաղա արզու էտէրէք անըն տաղտան էնմէսինի իսթէտի :

11. վէ Լիհօնթայ պու խապէրի ալտըղընտա , տաղտան էնմէյէ գօրգտու . վէ Ամալիգայան անըն կէլմէսի իշիւն իքինճի վէ իւշիւնճիւ տէֆա՝ կէօնտէրտի . լաքին օ իսթէմէտի :

12. վէ Ամալիգայան Լիհօնթայըն տաղտան կէլմէք իսթէմէտիյինի կէօրտիլիւնտէ , քէնտիսի Լիհօնթայըն օրտուսընա եագըն կէլտի . վէ թէքրար տէօրտիւնճի տէֆա՝ անա խապէր կէօնտէրիպ , անըն քէնտի մուհաֆըզլարը իլէ պէրապէր էնմէսինի արզու էլլէտի :

13. Վէ Լիհօնթայ քէնտի մուհաֆըզլարը իլէ Ամալի-
գայաչըն եանընա կէլտիյինտէ, Ամալիգայաչ Լիհօնթայըն
կէճէլէյին օրտուսը իլէ էնմէսինի, վէ փատիշահ թարաֆըն-
տան քէնտի թահթը իտարէսինէ գօնուլան 'ասքէրլէրի
քէնտի օրտուկեհաշլարընտա իհաթէ էթմէսինի իսթէտի. վէ
էյէր պէնի պիւթիւն օրտու իւզէրինէ իքինճի սէր 'ասքէր
թա'եին էթմէյէ ըազի օլուր իսէն, պէն անլէրի սանափէս-
լիմ էտէճէյիմ տէյու թէքլիֆ էյլէտի:

14. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Լիհօնթայ քէնտի 'ասքէրլէ-
րիյլէ էնտի, վէ Ամալիգայաչըն ատէմլէրինի իհաթէ էթտի,
չէօլէքի անլէր սապաշլարըն ույանմազտան Լիհօնթայըն օր-
տուսը անլէրի մուհասէրէ էթմիշ իտի:

15. Վէ անլէր մուհասէրէ էտիլմիշ իտիքլէրինի կէօր-
տիւքլէրինտէ, անլէր թէլէֆ օլմամալարը իշիւն պիրատէր-
լէրինին էլլէրինէ թէսլիմ օլմալարընա միւսա'ատէ էթմէ-
սինի Ամալիգայաչա եալվարտըլար: Վէ պու Ամալիգայա-
չըն թամամ իսթէտիյի շէյ իտի:

16. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օ փատիշահըն էմրինէ մու-
ղայիր օլարագ օրտուսընը թէսլիմ էթտի. շիմտի Ամալի-
գայաչըն՝ փատիշահը թախթտան էնտիրմէք մէրամընը իճ-
րա էտէ պիլմէսի իշիւն իսթէտիյի շէյ պու իտի:

17. Զիրա Լէմանլըլարըն 'ատէթինէ կէօրէ անլէրին
սէր 'ասքէրի էօլտիւլիւնտէ, իքինճի սէր 'ասքէր անըն եէ-
րինտէ թա'եին օլունուր իտի:

18. Իմտի Ամալիգայաչ քէնտի գուլլարընտան պիրի-
նին վասիթասիյլէ Լիհօնթայա վազըթ պէ վազըթ գէհիր ի-
շիրտի, վէ օ էօլտիւ:

19. Լիհօնթայ էօլտիւքտէն սօնրա, Լէմանլըլար Ամա-
լիգայաչը քէնտիլէրին գըլաղուզը վէ սէր 'ասքէրի օլմագ
իւզրէ թա'եին էթտիլէր:

20. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ամալիգայաչ՝ քէնտի մագ-
սէտինէ եէթիշմիշ օլարագ, Նիֆայ տիյարընըն փայթախթը
օլան Նիֆայ շէհրինէ եիւրիւտիլէր:

21. Վէ մէլիք քէնտի մուհաֆըզլարը իլէ անը իսթիգ-
պալ էթմէյէ կէլտի. գիրա օ՝ Ամալիգայաչ քէնտինին թէն-
պիհլէրինի իթմամ էթմիշ, վէ Նիֆայլըլարա գարշը չըգ-
մագ իշիւն պու գատար պէօյիւք պիր օրտու ճէմ՝ էթմիշ
տիր գանն էթտի:

22. Ֆագաթ փատիշահ անը իսթիգպալ էթմէյէ կէլտի-
յինտէ, Ամալիգայաչ փատիշահը իսթիգպալ էթմէք իւզրէ
քէնտի գուլլարընը կէօնտէրտի: Վէ անլէր կիտիպ կէօյա
փատիշահըն 'աղամէթի սէպէպինտէն՝ անա ըրա'յէթ էթմէք
իսթէյէրէք՝ անըն էօնիւնտէ էյիլտիլէր:

23. Վէ փատիշահ Լէմանլըլարըն 'ատէթինէ կէօրէ սէ-

լամէթ 'ալամէթի օլտուգ էլինի ուզատըպ անլէրի եէրտէն գալտըրտը. պու իսէ Նիֆայլըլարտան ալտըզլարը պիր 'ա-տէթ իտի:

24. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ մէլիք պիրինճիսինի եէրտէն գալտըրտըղընտա՝ օ մէլիյին եիւրէյինէ սափլատը:

25. Վէ մէլիք եէրէ տիւլտիւլինտէ, անըն գուլլարը գաչըլար, վէ Ամալիգայանըն գուլլարը պաղըրըպ՝

26. Իշթէ փատիչանըն գուլլարը անը էօլտիւրմիւլէր վէ օ տիւլմիւլ օլուպ անլէր գաչմագտա տըրլար՝ տէտի-լէր:

27. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ամալիգայան օրտուսընըն ի-լէրի եիւրիւլիւպ փատիչանա նէ վուգու՝ պուլմուլ իտիյինի կէօրմէլէրինի էմր էյէտի. վէ անլէր օրայա կէլիպ փատի-չանը քէնտի գանընտա եաթմը կէօրտիւլէրինտէ, Ամա-լիգայան կէօյա փէք խըրսլանմը կէօրիւնէրէք՝ Փատիչանը սէվէն հէր քիմսէ չըգըպ, անըն գուլլարընը թա՛գիպ էթսին քի էօլտիւրիւլէր՝ տէտի:

28. Վէ փատիչանը սէվէնլէրին ճիւմլէսի պու քէլամ-լարը իշիթտիլէրինտէ, չըգըպ փատիչանըն գուլլարընը թա՛գիպ էթտիլէր:

29. Վէ փատիչանըն գուլլարը՝ պիր օրտուսըն քէնտի-լէրի թա՛գիպ էթտիյինի կէօրտիւլէրինտէ, տանա զլյա-տէ գօրգուպ պէրրիյէյէ Ֆիրար էթտիլէր, վէ անլէր թա Զարահէմլա տիյարընա գաչըպ Ամմօնըն գալմընա պիրլէչ-տիլէր:

30. Վէ անլէրի թա՛գիպ էտէն օրտու անլէրի պուլա-մայարագ՝ կէրի տէօնտիւլէր. վէ պէօլէճէ Ամալիգայան քէնտի հիլէսիլէ գալմըն գալպինի գազանտը:

31. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ էրթէսի կիւն քէնտի օր-տուսը իլէ շէհրէ կիրիպ շէհրի գալթ էթտի:

32. Վէ Ամալիգայան մէլիքէյէ՝ Մէլիյին քէնտի գուլ-լարը թարաֆընտան գաթլ էտիլմիւլ, վէ օրտուսը իլէ ան-լէրի թա՛գիպ էթմէսի պօշա չըգմը, վէ անլէրին գաչմը իտիլէրինի՝ պիր մուխպիր վասիթթասիլէ խապէր կէօնտէր-միւլ իտի:

33. Իմտի մէլիքէ պու խապէրի ալտըղընտա, շէհրին էհալիսինին էսիրկէնմէսինի անտէն րիճա էթտի. վէ մէլի-յին վէֆաթընը թաստըգ էթմէք իշիւն քէնտինէ շահիտլէր կէթիրմէսինի անտէն թալէպ էթտի:

34. Վէ Ամալիգայան մէլիյի գաթլ էտէն 'այնի խըտ-մէթճիլի վէ անըն իլէ պէրապէր օլանլարը ալըպ մէլիքէյէ, եա՛նի անըն օթուրտուղը եէրէ՝ կէթիրտի. վէ անլէրին ճիւմլէսի՝ մէլիյին պիղգաթ քէնտի գուլլարը թարաֆընտան գաթլ էտիլտիլինէ տա՛իր շէհատէթ էթտիլէր՝ Վէ իշթէ ան-

լէր գաւմըլար տըր, պու 'ալէյնլէրինէ շէհատէթ էթմէ՞զ մի' տէտիլէր: Վէ պէօյլէճէ անլէր մէլիքէյի մէլիյին վէֆաթը հագգընտա իգնա' էթտիլէր:

35. Վէ վագը' օլտու քի' Ամալիգայազ մէլիքէնին մուհապէթինի ճէլպ էթտի. վէ անըն իլէ իզտիվաճ էյլէտի: Վէ պու եօլ իլէ օ քէնտի հիլէլէրի վէ քէնտի գուրնազ խըտմէթճիլէրի վասիթասըյլէ հիւքիւմէթէ նա'իլ օլտու. ղպէլի' օ պիւթիւն տիյարտա Լէմանլըլարտան, Լէմուէլլիլէրտէն, իսմա'էլլիլէրտէն վէ Նիֆայըն հիւքիւմէթինտէն շիմտիյէտէք, Նիֆայըլարտան այրըլմըլ օլանլարտան 'իպարէթ օլան Լէմանլըլարըն գաւմընըն քեաֆֆէսի արասընտա փատիշազ թանըլտը:

36. Շիմտի պու այրըլանլար Նիֆայըլար կիպի 'այնի թա'լիմաթ վէ մա'լիւմաթա մալիք օլուպ, Րապպըն 'այնի մա'լիւմաթընտա թա'լիմ օլունտուլար իսէտէ, 'աճա'իպ տիր քի' անլէրին այրըլմասընտան սօնրա' անլէր Լէմանլըլարտան տահա զիյատէ սէրթ վէ թէվպէսիզ վէ վահշի, ֆասըգ վէ ազղըն օլտուլար, վէ Լէմանլըլարըն ըիվայէթլէրինտէն թէ'սիրլէնէրէք, անլէր քէնտիլէրինի թէնպէլլիյէ վէ հէր նէվ' շէհվէթէ թէպլիմ էտիպ քէնտիլէրին Րապպը Ալլահը քիւլլիյէն ունութտըլար:

ՊԱՊ 48

1. Վէ վագը' օլտու քի' Ամալիգայազ հիւքիւմէթէ նա'իլ օլտուգոա, օ Լէմանլըլարըն գալպլէրինի Նիֆայըլարա գարշը թէշվիդ էթտի. վէ Լէմանլըլարա' քէնտի գուլէլէրինտէն Նիֆայըլարա մուխալիֆ վա'զ էթմէք իշիւն' ատէմլէր թա'եին էյլէտի:

2. Վէ պէօյլէճէ օ անլէրին գալպլէրինի Նիֆայըլար 'ալէյնինէ թահրիդ էթտի. վէ հաքիւմլէրին հիւքիւմէթինին օն տօգուզընճը սէնէսինին սօնընտա, քէնտի մէրամլարընա պու գատար եէթիշտի. վէ օ Լէմանլըլար իւզէրինէ փատիշազ օլտուզընտան, պիւթիւն գաւմ իւզէրինտէ' կէրէք Նիֆայըլար կէրէք Լէմանլըլարըն գաւմը իւզէրինտէ' սալթանաթ էթմէք իշիւն ճէհտ էյլէտի:

3. Շիմտի օ քէնտի մագսէտլէրինէ եէթիշմիշ իտի. զիրա Լէմանլըլարըն գալպլէրինի սէրթլէշտիրտի. վէ անլէրին ֆիքըլէրինի քէօրլէշտիրիպ անլէրի էօվքէյէ թահրիք էթտի. վէ Նիֆայըլար իլէ մուհարէպէ էթմէք իշիւն զայէթ պէօյիւք պիր ճիւմհուր թօփլատը:

4. Զիրա օ քէնտի գաւմընըն չօգլուզը սէպէպինտէն,

Նիֆայլըլարա զալիպ կէլմէյէ, վէ անլէրի էսիրլէյէ տիւ-
շիւրմէյէ գարար գըլտը:

5. Վէ Զօրամլըլարտան սէր 'ասքէրլէր թա'եին էյլէ-
տի, չիւնքի անլէր՝ Նիֆայլըլարըն գուվվէթինի, վէ անլէ-
րին թէճէմմիւ'լէրինի, վէ շէհիրլէրինին զա'իֆ Եէրլէրինի
էյի պիլիլլէր իտի. պու էճտէն օ անլէրի՝ օրտուսը իւզէրի-
նէ սէթ 'ասքէր թա'եին էյլէտի:

6. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր քէնտի օրտուլարընը ա-
լըպ պէրրիյէյէ Զարահէմլա տիյարընա տօղրու եիւրիւտիւ-
լէր:

7. Լաքին Ամալիգայահ պու մինվալ իւզրէ հիլէ վէ
տէսիսէ իլէ գուվվէթ քէսպ էթմէքտէ իքէն, օլ պիր թա-
րաֆտա Մօրօնայ գավմըն Փիքրինի քէնտիլէրին Րապպը Ալ-
լահա սատըգ գալմաղա հագըրլամըլ իտի:

8. Վէ օ քիւշիւք գալ'ալար, վէ թէճէմմիւ' Եէրլէրի
պինա էթմէք, վէ օրտուլարընը մուհաֆաղա իչիւն իսթիհ-
քեամլար եափմագ, վէ շէհիրլէրին, վէ տիյարըն էթրա-
ֆընտա, պէլի՝ տիյարըն հէր թարաֆընտա թաշտան հիսար-
լար եափմասը իլէ Նիֆայլըլարըն օրտուլարընը գուվվէթ-
լէնտիրտի:

9. Վէ օ անլէրին էն զա'իֆ գալ'ալարընտա տահա զի-
յատէ 'ասքէր գօտը, վէ պէօյլէճէ Նիֆայլըլարըն թէմէլ-
լիւք էթտիյի տիյարը իսթիհքեամ էտիպ գուվվէթլէնտիր-
տի:

10. Վէ պու մինվալ իւզրէ՝ օ անլէրին հիւրրիյէթինի,
թօփրագլարընը, զէվճէլէրինի, էվլատլարընը վէ սէլամէ-
թինի մուհաֆաղա էթմէք իչիւն թէտարիք կէօրտիւ, շէօյ-
լէքի անլէր քէնտիլէրին Րապպ Ալլահընա եաշասընլար՝ վէ
տիւշմէնլէրի թարաֆընտան խրիսթիյանլըգ տէնիլէն մէզ-
հէպի հըֆղ ու հիմայէ էտէ պիլսինլէր:

11. Վէ Մօրօնայ գուվվէթլի վէ գուտրէթլի պիր ա-
տէմ օլուպ, անըն ֆէհմի միւքէմմէլ իտի. վէ գան տէօք-
մէքտէն հագը էթմէզ իտի. վէ ճանը քէնտի մէմլէքէթի-
նին վէ պիրատէրլէրինին հիւրրիյէթինտէ, վէ էսարէթտէն
ազատ գալմասընտա մէսրուր օլան պիր ատէմ իտի:

12. Պէլի քէնտի գավմընա վէրտիյի չօգ իմթիյաղլար
վէ պէրէքէթլէր իչիւն՝ գալպի Ալլահա թէշէքքիւր իլէ
մէմլու՝ օլան, վէ գավմընըն խայրը վէրահաթը իչիւն զի-
յատէսիլլէ չալըշան պիր ատէմ իտի:

13. Պէլի՝ օ Քրիստոսըն իմանընտա գավի տուրան պիր
ատէմ իտի. վէ գավմընըն հագըլարընը, վաթանընը վէ տի-
նինի թա քէնտի գանընը տէօքմէք տէրէճէսինէ գատար
մուհաֆաղա էթմէյէ Եէմին էթտի:

14. Շիմտի Նիֆայլըլար լազըմ օլտուղը հալտէ, թա

գան տէօքմէք տէրէճէսինէ գատար քէնտիլէրինի տիւշմէն-
լէրինտէն մուհաֆազա էթմէյէ թա'լիմ օլունտուլար. վէ
տիւշմէնլէրինի ասլա թահգիր էթմէմէք, վէ անճագ քէն-
տի հայաթլարընը մուհաֆազա էթմէք իշիւն լազըմ օլտու-
ղընտան մա'տա անլէրէ գարշը ասլա գըլըճ գալտըրմամագ-
լըղա տախի թա'լիմ օլունտուլար:

15. Վէ պու մինվալ իւզրէ հարաքէթ էթտիքլէրի հալ-
տէ, Ալլահըն անլէրի տիյարտա մուվաֆֆազ էտէճէյինէ,
եախօտ տիկէր սէօզ իլէ՝ Ալլահըն թէնպիհաթընը հըֆզ էթ-
մէքտէ էմին պուլունտուզլարը հալտէ, անլէրի տիյարտա
մուվաֆֆազ էտէճէյինէ, վէ թէհլիքէ էոնասընտա՝ եա ֆի-
րար էթմէյէ եա մուհարէպէ էթմէյէ քէնտիլէրէ իխպար
էտէճէյինէ ինանտըլար:

16. Վէ հէմ տախի Ալլահըն անլէրի քէնտիլէրին տիւշ-
մէնլէրինտէն մուհաֆազա էթմէք իշիւն նէրէյէ կիտէճէ-
լէրինի պիլտիրէճէյինէ, վէ պու եօլ իլէ Ռապպըն քէնտիլէ-
րի գուրթարաճաղընա ինանտըլար. իշթէ Մօրօնայըն իմա-
նը պու իտի, վէ անըն գալպի անտէ, վէ գան տէօքմէքտէ
տէյիլ՝ անճագ էյիլիք էթմէքտէ վէ քէնտի գալմընը մու-
հաֆազա էթմէքտէ, պէլի՝ Ալլահըն թէնպիհաթընը հըֆզ
էթմէքտէ վէ Փըսգա գարշը տուրմագտա իֆթիխար էյ-
լէտի:

17. Պէլի՝ հագիգաթէն՝ հագիգաթէն սիզէ տէրիմ, է-
յէր եաշամըլ օլան հէր ատէմ, վէ հալա եաշամագտա վէ
եաշայաճագ օլանլարըն ճիւմլէսի Մօրօնայ կիպի օլսալար
իտի, ճէհէննէմին գուվվէթլէրի պիլէ իլ էլ էպէտ սարսը-
լաճագլար իտի, վէ շէյթանըն պէնի ատէմին գալպլէրի իւ-
զէրինէ գուվվէթի օլմայաճագ իտի:

18. Իշթէ օ Մօսայահըն օղլու Ամմօն կիպի պիր ատէմ
իտի. պէլի՝ Մօսայահըն օլ պիր օղուլլարը վէ Ալմա վէ ա-
նըն օղուլլարը կիպի իտի, զիրա անլէրին ճիւմլէսի տախի
Ալլահ ատէմլէրի իտիլէր:

19. Վէ Հիլաման վէ անըն պիրատէրլէրի գալմըն խըտ-
մէթինտէ Մօրօնայտան նօգսան տէյիլ իտիլէր. զիրա անլէր
հագիգաթէն Ալլահըն քէլամընը վա'զ էթտիլէր, վէ քէլամ-
լարընը տինլէմէք իսթէյէն հէր քէսի թէվպէ վաֆթիդիլլէ
վաֆթիդ էթտիլէր:

20. Վէ անլէր պէօյլէ եիւրիւտիլէր, վէ գալմ անլէ-
րին սէօզլէրի սէպէպինտէն քէնտիլէրինի միւթէվազը՝ է-
տիպ՝ Ռապպ թարաֆընտան միւպարէքլէնտիլէր, վէ տէօրթ
սէնէ զարֆընտա արալարընտա մուհարէպէ վէ միւնազա՝ա
պուլունմատը:

21. Ամմա տէտիյիմ կիպի՝ օն տօգուզընճը սէնէսինին
սօնընտա քէնտիլէր արասընտա սէլամէթ վար իտի իսէ տէ,

քէնտի պիրատէրլէրի օլան Լէմանլըար իլէ իսթէմէյերէք ճէնքլէշմէյէ մէճպուր օլտուլար :

22. Պէլի՛ անլէր մուհարէպէտէն չէքինտիլէր իսէ տէ , չօգ սէնէլէր Լէմանլըար իլէ մուհարէպէլէրի էքսիք օլմատը :

23. Անլէր Լէմանլըարա գարչը սիլահ գալտըրմաղա մէճպուր օլտուգլարը իշիւն աճընտըլար , չիւնքի գան տէօքմէքտէն Հազգ էթմէզլէր իտի . վէ սալթ պու տէյիլ իտի , անլէր քէնտի պիրատէրլէրի Ալլահըն Հուգուրընա կիթմէյէ Հազըր տէյիլ իքէն՝ անլէրի էպէտի տիւնեայա կէօնտէրմէյէ վասիթա օլտուգլարը իշիւն աճընտըլար :

24. Եինէտէ վագթը իլէ քէնտիլէրին պիրատէրլէրի օլուպ՝ քիլիսէտէն այրըմըչ օլան , վէ քէնտիլէրի թէլէֆ էթմէք իշիւն Լէմանլըար իլէ պիրլէշէն քիմսէլէրին պարպարըգ վէ մէրհամէթսիգլիքլէ քէնտիլէրի էօլտիւրմէլէրինէ , վէ գէվճէ վէ էվլատլարընը գաթլ էթմէլէրինէ միւսա՛ատէ էտէմէզլէր իտի :

25. Պէլի՛ անլէր Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էտէնլէր պուլունտըգճա , Լէմանլըարըն Նիֆայլըլարըն գանընըն տէօքիւլմէսինտէ սէվինմէլէրինէ թէհամմիւլ էտէմէզլէր իտի . զիրա Ալլահըն վա՛տը պու իտի , եա՛նի՛ էյէր սիզ էմրլէրիմի հըֆզ էտէր իսէնիզ , տիյարտա մուվաֆֆազ օլաճագսընըզ :

ՊԱՊ 49

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՛ օն տօգուգընճը սէնէնին օն պիրինճի այընըն օնընճը կիւնիւնտէ , Լէմանլըարըն օրտուլարընըն Ամմօնայհահ տիյարընա եագլաշմագտա իտիքլէրի կէօրիւլտիւ :

2. Զիրա պու չէհր եէնիտէն պինա օլունմուչ իտի , վէ Մօրօնայ չէհրին գուրպինտէ պիր օրտու գօմուչ իտի , վէ անլէր Լէմանլըարըն օգլար վէ թաշլարընտան քէնտիլէրինի մուհաֆաղա էթմէք իւզրէ՝ չէհրին էթրաֆընտա թապիեալար եափտըլար . զիրա անլէր թաշլար վէ օգլար իլէ մուհարէպէ էթտիլէր :

3. Իշթէ պէն Ամօնայհահ չէհրինին եէնիտէն պինա օլունմուչ իտիյինի զիքը էթտիմ . եա՛նի գըսմէն եէնի պինա օլունմուչ իտի . վէ Լէմանլըար՝ սէքէնէսինին ֆըսգը իշիւն վագթը իլէ պու չէհրի խարապ էթտիքլէրի էճլտէն , անը զապթ էթմէք եինէ գօլայ օլաճագ տըր զանն էթտիլէր :

4. Ամմա անլէր նէ՛ գատար ալտանտըլար . զիրա Նիֆայլըլար քէնտիլէրինի թօփրագտան եափըլան պիր սըրա

Թապիեալար իլէ իհաթէ էթմիլէէր իտի, պու Թապիեալար օլ գատար եիւքսէք իտի քի՝ Լէմանլըլարըն անլէրէ աթտըգլարը Թաշլար վէ օգլար Փա՛խտէսիգ իտի, վէ կիրէճէք կէշիտտէն մա՛տա տիկէր եօլ իլէ իւզէրլէրինէ հիւճիւմ էտէմէզլէր իտի:

5. Իմտի պու տէֆա՛ Լէմանլըլարըն սէր 'ասքէրլէրի Նիֆայլըլարըն մազպուլթ եէրլէր հազըրլամազլա կէօսթէրտիքլէրի Փէրասէթ սէպէպինտէն գիյատէսիյլէ Թէ՛ա-ճիւպ էթտիլէր:

6. Զիրա անլէր քէնտիլէրին չօգլուղը սէպէպինտէն չիմտիյէտէք էթտիքլէրի կիպի հիւճիւմ էթմէյէ սէրպէսթ օլաճազլարընը, վէ քէնտիլէրինէ գալքանլար, կէօյիւսիւքլէր, տէրիտէն եափըլմը չսվապլար վէ 'իւրեանլըլարընը սէթր էթմէք իշիւն փէք գալըն էլպիսէլէր հազըրլամը օլտուգլարընտան,

7. Քէնտի պիրատէրլէրինի էսիրլիյէ Թապի՛ էթմէյէ, եախօտ քէյֆլէրինէ կէօրէ անլէրի էօլտիւրմէյէ միւգթէտիր օլա պիլէճէքլէրինի դանն էթտիլէր:

8. Լաքին Նիֆայլըլարըն՝ Լիհայըն էվլատը արասընտա ասլան կէօրիւմէմիշ պիր եօլտա հազըրլանմը օլտուգլարը իշիւն, հայրէթէ տիւշտիլէր: Շիմտի անլէր Մօրօնայըն Թա՛լիմաթընա կէօրէ Լէմանլըլար իլէ մուհարէպէ էթմէյէ հազըր իտիլէր:

9. Վէ պէօյլէճէ Լէմանլըլար եախօտ Ամալիգայաշլըլար անլէրին հարպ Թէտարիքինտէն տօլայը դայէթլէ Թէ՛ա-ճիւպ էթտիլէր:

10. Շիմտի էյէր մէլիք Ամալիգայաշ քէնտի օրտուսը էօնիւնտէ օլարագ Նիֆայ տիյարընտան էնմիշ օլտա իտի, պէլքի Լէմանլըլարըն Ամմօնայաշտա օլան Նիֆայլըլար իւզէրինէ հիւճիւմ էթմէլէրինէ էմր էտէր իտի. գիրա օ քէնտի գալմընըն գանընը պիր չէյ սայմատը:

11. Ամմա Ամալիգայաշ չախսէն մուհարէպէյէ կէլմէտի, վէ անըն սէր 'ասքէրլէրի Ամմօնայաշա չէհրինտէ օլան Նիֆայլըլար իւզէրինէ հիւճիւմ էթմէյէ ճէսարէթճէթմէտիլէր. վէ Մօրօնայ Նիֆայլըլարըն ումուրը խտարէլէրինի Թէպտիլ էթմիշ օլտուղընտան, Լէմանլըլար՝ անլէրին իսթիւքեամլարը սէպէպինտէն իսթէտիքլէրինէ կէօրէ իւզէրլէրինէ հիւճիւմ էթմէյէ միւգթէտիր օլմատըգլարը իշիւն՝ մէյյուս օլտուլար:

12. Իմտի անլէր պէրրիյէյէ չէքիլիպ, օրտուլարը իլէ Նուհ չէհրինէ տօղրու եիւրիւտիլէր, գիրա Նիֆայլըլարա հիւճիւմ էթմէք իշիւն էն միւնասիպ իքինճի չէհր օ օլտուղընը դանն էթտիլէր:

13. Զիրա անլէր՝ Մօրօնայըն պիւթիւն տիյարըն էթ-

րաֆընտա օլան հէր շէհրի իսթիհքեամ էթմիշ իտիյինի պիլ-մէտիլէր . իմտի անլէր գալի պիր գարար իլէ Նուհ տիյա-րընա եիւրիւտիլէր . պէլի՝ անլէրին սէր 'ասքէրլէրի մէյ-տանա չըգըպ , Օլ շէհրին էհալիսինի հէլաք էտէճէյիգ՝ տէ-յու եէմին էթտիլէր :

14. Ամմա պուռնտան էվվէլ գա'իֆ օլան Նուհ շէհրի , շիմտի Մօրօնայըն էմրիլէ գուվվէթլի օլուպ , հաթթա Ամ-մօնայհահ շէհրինտէն պիլէ գուվվէթլի օլտուղը իշիւն չօգ շաշտըլար :

15. Իշթէ պու Մօրօնայըն հիքմէթի սէպէպինտէն իտի . զիրա օ անլէրին Ամմօնայհահտան գօրգաճագլարընը մէ"-մուլ էթմիշ իտի . վէ Նուհ շէհրի պուռնտան էվվէլ տիյա-րըն գա'իֆ պիր եէրի օլտուղընտան , ճէնքլէշմէք իշիւն ան-լէրին օրայա եիւրիւմէլէրինի պէքլէտի , վէ արգուսընա կէօրէ օլտու :

16. Վէ Մօրօնայ օլ շէհրտէ օլան 'ասքէրլէր իւզէրինէ Լիհայը սէր 'ասքէր թա'եին էթմիշ իտի . վէ Սայտօն ըրմա-ղընըն շարգընտա օլան տէրէ իշինտէ Լէմանլըլար իլէ ճէնք-լէշէն 'այնի Լիհայ պու իտի :

17. Վէ շիմտի Լէմանլըլար՝ Լիհայըն օլ շէհր իւզէրի-նէ էմր էթտիյինի անլատըգլարընտա , թէքրար մէյյուս օլ-տուլար . զիրա Լիհայտան չօգ գօրգարլար իտի , եինէ տէ սէր 'ասքէրլէրինի օլ շէհր իւզէրինէ հիւճիւմ էթմէյէ տա'իր օ-լան եէմինլէրի սէպէպինտէն , օրտուլարընը կէթիրտիլէր :

18. Փագաթ շէհրին էթրաֆընտա գազըլան հէնտէյին տէրինլիյի վէ թապիեալարըն եիւքսէքլիյի սէպէպինտէն գա-փուտան մա'տա գալ'այա կիրմէք իշիւն Լէմանլըլարա տի-կէր պիր եօլ եօգ իտի :

19. Վէ պէօլէճէ Նիֆայլըլար՝ գափուտան պաշգա տի-կէր եօլ իլէ իշերի կիրմէք իսթէյէնլէր իւզէրինէ թաշլար վէ օգլար աթմաք իշիւն հազըր իտիլէր :

20. Պէլի՝ անլէրին էն գուվվէթլի ատէմլէրինտէն պիր թագըմը՝ գալ'այա գափուտան կիրմէյէ ճէհտ էտէն հէր քիմսէյի գըլըճ վէ սափանլար իլէ վուրմաղա հազըր իտի-լէր . վէ պէօլէճէ անլէր Լէմանլըլարա գարշը քէնտիլէրի-նի մուհաֆազա էթմէք իշիւն հազըր իտիլէր :

21. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըլարըն սէր 'ասքէրլէ-րի քէնտի 'ասքէրլէրինի կիրէճէք մահալըն էօնիւնէ կէթի-րիպ , գափուտան կիրմէք իւզրէ Նիֆայլըլար իլէ ճէնքլէշ-մէյէ պաշլատըլար . լաքին իշթէ անլէր վագըթ պէ վագըթ կէրի սիւրիւլիւպ , ղայէթ պէօլիւք գըրըմ իլէ վուրուլտը-լար :

22. Վէ անլէր գափուտան կիրիպ Նիֆայլըլարա ղա-լիպ կէլէմէտիքլէրինի կէօրտիւքլէրինտէ , օրտուլարընը կէ-

չիրմէք, վէ ճէնքլէշմէքտէ անլէրէ միւսսովի պուլունմագ իւզրէ՝ թօփրագտան եսփըլմըջ օլան թապիեալարընը գազըպ երգմաղա պաշլատըլար, լաքին անլէր պու թէճրիւպէտէ միւլէսսէր օլմատըլար. զիրա քէնտիլէրէ աթըլան թաշլար վէ օգլար իլէ վուրուլտըլար. վէ հէնտէքլէրի թապիեալարտան գագտըգլարը թօփրագ իլէ տօլտուրաճագ եէոինտէ, գըսմէն անլէրին էօլմիւշ վէ եարէլէնմիշ վիւճիւտլէրիլէ տօլտու :

23. Վէ պէօյլէճէ Նիֆայլըլար քէնտի տիւշմէնլէրի իւզէրինէ քէսպ ի գուվվէթ էթտիլէր. Լէմանլըլար իսէ՝ քէնտիլէրին քեաֆֆէ ի սէր 'ասքէրլէրի գաթլ օլունանա գատար՝ հիւճիւմ էթտիլէր, վէ Լէմանլըլարտան էօլէնլէր պինտէն զիյատէ իտի. լաքին Նիֆայլըլարտան հիշ պիր քիմսէ էօլմէմիշ իտի :

24. Ամմա անլէրտէն թագրիպէն էլլի քիշի եարալանմը իտի. պուշլար իսէ գափուտան Լէմանլըլարըն օգլարընա թէսատիւֆ էթմիշ իտիլէր. լաքին անլէր գալգանլար, կէօյիւսիւքլէր վէ գըրհլար իլէ վիգայէ օլտուգլարընտան եարալարը անճագ պաճագլարընտա իտիլէր. վէ անլէրտէն պազըլլարը փէք Փէնա իտիլէր :

25. Վէ Լէմանլըլար քէնտի սէր 'ասքէրլէրինին ճիւմլէսինին գաթլ օլունմուշ իտիքլէրինի կէօրտիւքլէրինտէ, պէրրիլէյէ Ֆիրար էթտիլէր : Վէ Նիֆայ տիյարընա՝ Նիֆայլը տօղմուշ օլան քէնտիլէրին մէլլի Սմալիգայաշա՝ չէքտիքլէրի պէօյիւք զիյան հագգընտա խապէր վէրմէք իշիւն 'ափտէթ էթտիլէր :

26. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ քէնտի մէրամընը Նիֆայլըլար իւզէրինտէ իճրա էտէմէտիլի, վէ անլէրի էսիրլիք պօյուլնտուրըղը ալթընտա թապի՝ էտէմէտիլի իշիւն, զիյատէսիլէ դազապնաք օլտու :

27. Վէ օ Մօրօնայըն քէնտի գափմընըն մուհաֆագասը իշիւն հագըրլըգ կէօրմէքլէ՝ Ալլահըն էմրինի հըֆղ էթմիշ օլտուղընա զիյատէսիլէ խըրսլանարագ, Ալլահա վէ Մօրօնայա գարշը պէտ տու՝ա էթտի, վէ Մօրօնայըն գանընը իշէճէյինէ եէմին էթտի :

28. Վէ օլ պիր թարաֆտան Նիֆայըն գափմը քէնտիլէրին Րապպ Ալլահընըն պի էմսալ գուվվէթի վասիթասիլէ գուրթուլտըգլարը իշիւն՝ անա թէշէքքիւր 'արզ էյլէտիլէր :

29. Վէ Նիֆայլըլարըն գափմը իւզէրինէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օն տօգուզընճը սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտը :

30. Վէ անլէրին արասընտա պէր տէվամ սէլամէթ պուլունտը. վէ Հիլաման վէ Շիպլօն վէ Գօրիանթօն վէ Ամմօն վէ անըն պիրատէրլէրի վէ սայիրլէրի իլէ, պէլի՝ թէվպէ-

նին վաճթիզիլէ վաճթիզ օլունուպ, Ալլահըն մուգատտէս թէրթիպինէ կէօրէ թա'եին վէ թագտիս օլունան, վէ վա'զ էթմէք իչիւն կէօնտէրիլէն հէր քիմսէ վասիթասիլէ պէյան օլունան Ալլահըն քէլամընա տիգգաթ վէ զայրէթ էթտիքլէրի սէպէպտէն՝ քիլիստէ պէօյիւք մուվաֆֆազիլէթ պուլունտու :

ՊԱՊ 50

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ մուհարէպէ իչիւն հազըրլըգ կէօրմէքտէն, վէ քէնտի գափմընը Լէմանլըարտան մուհաֆազա էթմէքտէն ֆէրաղաթ էթմէտի. լաքին հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին եիրմինճի սէնէսինտէ, օ քէնտի 'ասքէրլէրինին՝ Նիֆայլըարըն մալիք օլտուգլարը տիյարըն հէր թարաֆընտա օլան շէհիրլէրի իսթիհքեամ էթմէյէ պաշլամալարընը էմր էթտի :

2. Վէ պու թապիեալարըն թօփրագ եղընթըսը իւզէրինէ աղաճ տիրէքլէրտէն մուհաֆազալար եափտը. պէլի՝ շէհիրլէրին էթրաֆընտա պիր ատէմ պօյը եիւքսէքլիյինտէ աղաճ սիփէրլէր եափտը :

3. Վէ պու սիփէրլէր իւզէրինտէ գուվլէթլի վէ եիւքսէք միթէրիսլէր եափտըրտը :

4. Վէ պու միթէրիսլէրէ նազարէթ էտէն գուլլէր պինա էթտի. վէ Լէմանլըարըն աթտըգլարը թաշլարտան վէ օգլարտան զարար շէքմէմէլէրի իչիւն գուլլէր իւզէրինտէ մուհաֆազալար եափտը :

5. Վէ անլէր պու գուլլէրտէն քէնտիլէրին իրատէթ վէ գուվլէթլէրինէ կէօրէ թաշլար աթմագ իչիւն հազըրլըգ կէօրտիւլէր : Վէ շէհրէ եագլաշան հէր քիմսէյի էօլտիրէ պիլիլէր իտի :

6. Պէօյլէճէ, Մօրօնայ տիւշմէնլէրինին հիւճիւմիւնտէն վիգայէ օլունմագ իւզրէ տիյարըն հէր շէհրինտէ գուվլէթլի գալ'ալար թէտարիք էթտի :

7. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ օրտուսընը շարգ պէրրիյէսինէ կէօնտէրտի. պէլի՝ անլէր կիտիպ շարգ պէրրիյէսինտէ օլան ճիւմլէ Լէմանլըարը Զարահէմլա տիյարընըն ճէնուպընտա օլան քէնտիլէրին տիյարընա սիւրտիլէր :

8. Վէ Նիֆայ տիյարը շարգ տէնիզինտէն տօղրու խաթթ իւզրէ զարպա տօղրու ուղանմըլ իտի :

9. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ մալիք օլտուգլարը տիյարըն շիմալընտա օլան շարգ պէրրիյէսինտէքի Լէմանլըարըն ճիւմլէսինի թարտ էթտիյինտէ, Զարահէմլատա վէ

տիյարն սա"իր Թարափլարնտա օլան ատէմլէրի Թօփլայըպ շարգ պէրրիյէսինէ Թա տէնիզին քէնարընա կիտիպ անը Թէմէլլիւք էթմէք իւզրէ հիճրէթ էթտիրտի:

10. Վէ անլէրին միւլքլէրինին ճէնուպի հուտուտընտա 'ասքէրլէր գօյուպ' օրտուլարը վէ գազմընը տիւշմէնլէրինին էլլէրինտէն մուհաֆազա էթմէք իշիւն անլէրէ իսթիհ-քեամլար ինչա' էթտիրտի:

11. Պէօյլէճէ օ Լէմանլըլարըն հէմ շարգ պէրրիյէսինտէ հէմ ղարպտա օլան պիւթիւն գուվլէթլի եերլէրինի մահվ էթտի. վէ Նիֆայլըլար վէ Լէմանլըլարըն արասընտա, եա'նի Նիֆայ տիյարը վէ Լէմանլըլարըն տիյարը արասընտաքի հուտուտը շարգ տէնիզտէն պաշլայարադ Սայտօն ըրմաղընըն պաշընտան կէշէն մահալլարը միւհքէմ էթտի: Վէ Նիֆայլըլար շիմալ Թարաֆտա, հաթթա Պաուռթիֆուլ տիյարընըն շիմալտա պուլուռնան պիւթիւն տիյարը իսթէտիքլէրի կիպի Թէմէլլիւք էթտիլէր:

12. Պու մինվալ իւզրէ Մօրօնայ քէնտի եափտըղը իշլէրի վասիթասիլլէ մէյտանա կէթիրտիյի էմիլյէթտէն տօլայը օրտուսը հէր կիւն արթտը, վէ օ Նիֆայլըլարըն մալիք օլտուգլարը տիյարարտան Լէմանլըլարըն գուվլէթ վէ գուտորէթիւնի մահվ էթմէյէ սայ' էյլէտի:

13. Վէ վազը' օլտու քի' Նիֆայլըլար պիր շէհր ինչա' էթմէյէ պաշլատըլար, վէ շէհրի Մօրօնայ Թէսմիյէ էթտիլէր. վէ օ շարգ տէնիզին քէնարընտա, Լէմանլըլարըն միւլքիւնին ճէնուպ Թարաֆընտա իտի:

14. Վէ անլէր Մօրօնայ շէհրի վէ Արօն շէհրի արասընտա, վէ անլէրին սինօրընա մէրպուլթ օլան եէրտէ պիր շէհիր ինչա' էթտիլէր, վէ անը՝ եախօտ օլ տիյարը Նիֆայհահ Թէսմիյէ էթտիլէր:

15. Վէ 'այնի սէնէտէ շիմալ Թարափլարտա նիշէ շէհիրլէր պինա էթմէյէ պաշլատըլար վէ անլէր շիմալտա՝ տէնիզին քէնարընտա Լիհայ տէնիլլէն շէհրի խուսուսի պիր Թարգտա պինա էթտիլէր:

16. Վէ եիրմինճի սէնէ պէօյլէճէ խիթամ պուլտու:

17. Վէ Նիֆայըն գազմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիմէթիւնին եիրմի պիրինճի սէնէսինին պաշլանկըճընտա անլէր մուվաֆֆադ պիր հալտէ իտիլէր:

18. Վէ անլէր դայէթ մուվաֆֆադ օլուպ էհլ ի սէրվէթ օլտուլար, պէլի' անլէր իզտիյատ պուլուպ տիյարտա գուվլէթլէնտիլէր:

19. Վէ պէօյլէճէ Րապպըն ճիւմլէ իշլէրինին նէ՝ գատար մէրհամէթլի վէ 'ատիլ օլտուգլարընը կէօրիւյօրըզ, վէ անըն՝ պէն ի ատէմէ Վէրտիյի ճիւմլէ քէլամլարըն իթմամ օլուռնտուգլարընը, վէ անըն Լիհայա սէօյլէտիյի քէ-

լամլարըն մախսուսէն իքմալ օլունտուգլարընը կէօրէ պի-
լիրիզ :

20. Եանի, Սէն վէ էվլատլարըն միւպարէքսինիզ, վէ
անլէր պէնիմ էմրլէրիմի հըֆզ էթտիքլէրի հալտէ, տի-
յարտա միւպարէք վէ մուվաֆֆազ օլանագլար տըր . լաքին
էմրլէրիմի հըֆզ էթմէտիքլէրի հալտէ, Բապալըն հուզու-
րընտան քէսիլէճէքլէրինի՝ տէր խաթր էյլէ :

21. Վէ պու վա՛տլարըն Նիֆայըն գավմընտա իթմամ
օլունմուշ օլտուգլարընը կէօրիւյօրըզ : Զիրա իւզէրլէրինէ
կէլմիշ օլան մուհարէպլէլէր վէ խարապիյէթին սէպէպի՝
անլէրին արասընտա օլան գավլալար վէ Նիզալար վէ գաթլ-
լար, եաղմալար, փութփէրէսթլիքլէր, զինալար վէ մէք-
րուհաթ իտի :

22. Վէ Ալլահըն թէնպիհաթընը հըֆզ էթմէքտէ սա-
տըզ օլանլար տա՛իմա գուրթուլտըլար . լաքին անլէրին
ֆասըզ պիրատէրլէրինտէն պինլէրճէ ճանլար, եա էսարէ-
թէ տիւշար օլտուլար, եա գըլըճ իլէ թէլէֆ օլտուլար, եա
տա իմանսըզլըղա տիւշիւպ կէմանլըլարա գարըշտըլար :

23. Ամմա Նիֆայըն կիւնլէրինտէն պէրու Նիֆայլըլա-
րըն Մօրօնայըն կիւնլէրինտէ օլտուզընտան զիյատէ սա՛ա-
տէթլի կիւնլէր օլմատը . պէլի՝ հէման հաքիմլէրին հիւ-
քիւմէթինին եիրմի պիրինճի սէնէսինտէ օլտուղը կիպի հիշ
չազ օլմատըլար :

24. Վէ վագը՝ օլտու քի հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին
եիրմի իքինճի վէ եիրմի իւշիւնճիւ սէնէլէրի սէլամէթլէ
խիթամ պուլտու :

25. Վէ եիրմի տէօրտիւնճիւ սէնէնին պաշլանկըճընտա ,
տէնիզին քէնարընա եագըն օլան լիհայ տիյարը, վէ անա
մէրպութ օլան Մօրիանթօն տիյարը հուտուտը հագգընտա
պիր միւնազա՛ա գուհուր էթմէզսէ իտի, Նիֆայըն գավմը
արասընտա սէլամէթ օլուր իտի :

26. Զիրա Մօրիանթօն տիյարընը թէմէլլիւք էտէն
գավմ լիհայ տիյարընըն պիր գըսմընը ալմագ իսթէտի,
վէ անլէրին միւճատէլէսի օլ գատար շէտիտ օլտու քի՝ Մօ-
րիանթօնըն գավմը քէնտի պիրատէրլէրի՝ ալէյհինէ սիւահ
գալտըրըպ, անլէրի էօլտիւրմէք իսթէտիլէր :

27. Ֆագաթ լիհայ տիյարընը թէմէլլիւք էտէն գավմ՝
Մօրօնայըն օրտուկեահընա ֆիրար էտիպ իմտատ իշիւն միւ-
րաճա՛աթ էթտիլէր, զիրա անլէրին գապահաթը եօզ իտի :

28. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պաշլարը Մօրիանթօն իսմին-
տէ պիր ատէմ օլան Մօրիանթօն գավմը լիհայ գավմընըն
Մօրօնայըն օրտուկեահընա ֆիրար էթմիշ օլտուղընը անլա-
տըգլարընտա, Մօրօնայըն օրտուսընըն կէլիպ քէնտիլէրի
թէլէֆ էտէճէքլէրինտէն գօրգտուլար :

29. Իմտի Մօրիանթօն՝ անլէրին շիմալտա չօգ պէօյիւք սու կէօլլէրի պուլուռնան տիյարա ֆիրար էթմէլէրինի, վէ շիմալտա օլան տիյարը թէմէլլիւք էթմէլէրինի անլէրին գալպլէրինէ գօտը:

30. Վէ անլէր պու մագսէտլէրինի իճրա էտէճէլլէր իտի, (պու մուճիպ ի էսէֆ պիր շէյ օլաճագ իտի), ամմա Մօրիանթօն փէք էօվքէլլի պիր ատէմ օլարագ, գարը խըտմէթճիլլէրինտէն պիրինէ հիւճիւմ էտիպ անը չօգ տէօյտիւ:

31. Վէ օ գաչըպ Մօրօնայըն օրտուսընա կիթտի, վէ պու մատտէյէ, վէ հէմ տախի շիմալ ճիհէթինտէ օլան տիյարա ֆիրար էթմէլէրինէ նիյէթլէրինէ տա՞իր հէր շէյի Մօրօնայա նագլ էթտի:

32. Իմտի Մօրօնայ՝ Պաուռնթիֆուլ տիյարընտա օլան գալմըն Մօրիանթօնըն սէօզլէրինի տինլէյիպ, անըն գալմը իլէ պիրլէշէճէլլէրինտէն, վէ պէօյլէճէ նիֆայ գալմը արասընտա ֆէնա նէթիճէլլէր մէյտանա կէլլէճէյինտէն, պէլլի՝ անլէրին հիւրրիյէթինին խարապընա սէպէպ օլմագ իւզրէ անըն մէգքիւր տիյարը գալթ էտէճէյինտէն գօրգտու:

33. Իմտի Մօրօնայ Մօրիանթօնըն գալմընըն էօնիւնիւ չէվիրմէք, վէ անլէրին շիմալ թարաֆտաքի տիյարա ֆիրարընը մէն՝ էթմէլէր իշիւն թէքմիլէն թէտարիլլի պիր օրտու կէօնտէրտի:

34. Վէ անլէր թա Տէսօլէշըն տիյարընըն սինօրլարընա կէլինճէյտէք անլէրին էօնիւնիւ չէվիրմէտիլլէր. լաքին դարպ վէ շարգ տէնիզլէրի արասընտա շիմալ թարաֆա կիտէն տար կէշիտտէ անլէրի չէվիրտիլլէր:

35. Վէ Մօրօնայ թարաֆընտան կէօնտէրիլլիպ թիանգուլ թէսմիյէ օլուռնան պիր ատէմին գօմանտա էթտիյի օրտու՝ Մօրիանթօնըն գալմընա թէսատիւֆ էթտի. վէ Մօրիանթօնըն գալմը անըն ֆասըգ վէ միւտահին սէօզլէրինտէն թէշլիլիք օլուռնարագ, օլ գատար գարշը գօտուլար քի մուհարէպէ պաշլատը. վէ թիանգուլ Մօրիանթօնըն էօլտիւրտիւ, վէ օրտուսընա դալիպ կէլլէրէք անլէրի էսիր ալտը, վէ Մօրօնայըն օրտուկեահընա տէօնտիւ: Վէ նիֆայըն գալմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին եիրմի տէօրտիւնճիւ սէնէսի պէօյլէճէ խիթամ պուլտու:

36. Վէ պու մինվալ իւզրէ Մօրիանթօնըն գալմը կէրի կէթիրիլտի: Վէ անլէրին՝ սուլլըն հըֆօք էտէճէլլէրինէ տա՞իր՝ ահտ էթմէլէրինտէն սօնրա, Մօրիանթօնըն տիյարընա ի՛ատէ օլուռնտըլար, վէ անլէր իլէ լիհայ գալմը արասընտա իթթիֆագ մէյտանա կէլտի, վէ անլէր տախի քէնտի տիյարլարընա ի՛ատէ օլուռնտուլար:

37. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ սուլլըն ի՛ատէ օլուռնտուղը՝ այնի սէնէտէ իքինճի Պաշ Հաքիմ նիֆայհահ՝ մահքէմէ

իշինտէ Ալլահըն 'ինտինտէ սատագաթ ը քեամիլէ իլէ խըտմէթ էթմիշ օլարագ վէֆաթ էթտի:

38. Երինէտէ օ՝ Ալմա վէ անըն փէտէրլէրի թարաֆընտան էն 'ազիզ սայըլան թէվարիխի վէ տիկէր շէյլէրի Ալմատան գապուլ էթմէք իսթէմէտիյինտէն, Ալմա անլէրի՝ քէնտի օղլու Հէլամանա թէվճիհ էթտի:

39. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Նիֆայհահըն օղլու՝ փէտէրինին եէրինտէ մահքէմէտէ օթուրմագ իւզըէ թա'եին օլունտու. պէլի՝ օ՝ 'ատալէթ իւզըէ հիւքմ էթմէք, վէ սուլլու սէլամէթի վէ գաւմըն հիւրըյէթինի հըֆզ էթմէք, վէ քէնտիլէրին Ռապպ Ալլահընա 'իպատէթ էթմէքլիյին 'ազիզ իմթիյազլարընը անլէրէ իհսան էթմէք, վէ քէնտինին ճիւմլէ կիւնլէրինտէ Ալլահըն իշինի հըֆզ ու հիմայէ էտիպ՝ Փասըզլարը քէնտի գապահաթլարընա կէօրէ 'ատալէթ իլէ հիւքմ էթմէք իշիւն եէմին վէ մուգատտէս պիր 'ա'ին իլէ գաւմ իւզէրինէ Պաշ Հաքիմ վէ Վալի թա'եին օլունտու:

40. Պու ատէմին իսմի Փահօրան իտի. վէ Փահօրան քէնտի փէտէրինին եէրինտէ օթուրուպ, հիւքիւմէթինի Նիֆայ գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին եիրմի տէօրտիւնճի սէնէսինին սօնընտա պաշլատու:

ՊԱՊ 51

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լիհայ գաւմը վէ Մօրիանթօն գաւմը արասընտա քէնտիլէրին տիյարլարը հագգընտա սուլլ փէյտա էտիլտիքտէն սօնրա, Նիֆայ գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին եիրմի պէշինճի սէնէսի սէլամէթ իլէ պաշլատու:

2. Երինէ տէ միւքէմէմէլ պիր սէլամէթ ուզուն պիր միւտտէթ տէվամ էթմէտի. զիրա գաւմ արասընտա Պաշ Հաքիմ Փահօրան հագգընտա պիր միւնագա'ա գուհուր էթմէյէ պաշլատու, չիւնքի գաւմըն պիր գըսմը նիզամըն պա'զը խուսուսի նօգթալարընըն թէպտիլ օլունմասընը արգու էթտիլէր:

3. Ամմա Փահօրան նիզամը թէպտիլ էթմէք իսթէմէտի, վէ անըն թէպտիլ օլմասընա միւսա'ատէ էթմէտի. իմտի օ նիզամըն թէպտիլինէ տա'իր մաթլուպաթ վէ 'արզ ը հալլար կէօնտէրէն քիմսէլէրի տինլէմէտի:

4. Պու էնլտէն նիզամըն թէպտիլինի արգու էտէնլէր անա զազապլանտըլար, վէ անըն արթըգ տիյար իւզէրինտէ Պաշ Հաքիմ օլմասընը իսթէմէտիլէր. վէ պու մէսէլէյէ տա'իր շէտիտ միւնատէլէլէր պուլունտու իսէտէ, գան տէօքիւլմէտի:

5. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Փահօրանըն մահքէմէտէն էն-տիրիլէսինի իսթէյէն ատէմլէր փատիչահ թարաֆտարլարը տէնիլտիլէր, զիրա անլէր հիւրրիյէթին նիզամընըն թէպտիլ օլունմասընը իսթէտիլէր, չէօյլէքի տիյարտա թէքրար փատիչահ թա՛մին օլունա պիլսին:

6. Վէ Փահօրանըն Պաշ Հաքիմ գալմասընը իսթէյէնլէր հիւրրիյէթ թարաֆտարլարը տէնիլտիլէր. վէ պէօյլէճէ արալարընտա Փըրգալար զուհուր էթտի. զիրա հիւրրիյէթ թարաֆտարլարը քէնտի հագգլարընը, իմթիյազլարընը վէ տինլէրինի հիւրր պիր հիւքիւմէթ վասիթասիլլէ մուհաֆազա էթմէյէ՛ եէմին էթմիշլէր իտի:

7. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէրին պու մատտէյէ տա՛իր օլան միւճատէլէսի գալմըն րէ՛ի իլէ թէսքին էտիլտի. վէ գալմըն րէ՛ի հիւրրիյէթ թարաֆտարլարընա տիւշտիւ. վէ Փահօրան մահքէմէտէ իպգա օլունտը, վէ Փահօրան վէ անըն պիրատէրլէրի վէ հիւրրիյէթ թարաֆտարընըն չօզլարը պուճտան տօլայը չօգ մէսրուր օլտուլար: Վէ փատիչահ թարաֆտարլարը սիւքիւթ էտիլիպ՝ գարշը գօմաղա ճէսարէթ էթմէյէրէք, հիւրրիյէթի մուհաֆազա էթմէյէ մէճպուր օլտուլար:

8. Պու փատիչահլըգ իսթէյէն քիմսէլէր ասըլ զատէլէր իտիլէր, վէ անլէր փատիչահլար օլմագ իսթէրլէր իտի: Վէ գալմ իւզէրինտէ գուվլէթ վէ սէլահիյէթ արայանլար անլէրին արգալարընա տիւշէնլէր իտի:

9. Լաքին նիֆայ գալմը արասընտա պէօյլէ պիր միւնազա՛անըն պու վագըթտա պուլունմասը չօգ թէհլիքէլի իտի. զիրա Ամալիգայահ Լէմանլըլարըն գալպլէրինի նիֆայլըլար՝ ալէյհինէ թէքրար թահրիք էթմիշ իտի. վէ տիյարըն հէր թարաֆընտան՝ ասքէրլէր թօփլամագտա, վէ պիւթիւն զայրէթ իլէ անլէրի սիլահլայըպ մուհարէպէ իշիւն հագըրլամագտա իտի. զիրա օ՝ Մօրօնայըն գանընը իշէճէյիմ՝ տէյու եէմին էթմիշ իտի:

10. Լաքին անըն եէմինինին՝ ագլըզճա իտիյինի կէօրէճէյիզ. եինէտէ օ քէնտինի վէ օրտուսընը նիֆայլըլարա գարշը մուհարէպէ էթմէք իշիւն հագըրլատը:

11. Պու տէֆա՛ անըն օրտուսը էվլէլքի կիպի պէօյիւք տէյիլ իտի. չիւնքի նիֆայլըլար անլէրտէն պինլէրճէսինի գաթլ էթմիշ իտի. Լաքին անլէրին զայ՝աթը փէք պէօյիւք իտի իսէտէ, օ պէօյիւք պիր օրտու թօփլատը, վէ Զարահէմլա տիյարընա էնմէքտէն գօրգմատը:

12. Պէլի՛ Ամալիգայահ պիզզաթ Լէմանլըլարըն էօնիւնէ կէլտի. վէ հաքիմլէրին եիրմի պէշինճի սէնէսինտէ նիֆայլըլարըն՝ Պաշ Հաքիմի Փահօրան հագգընտա օլան միւնազա՛այը թէսքին էթտիքլէրի՝ այնի վագըթտա եէթիշտի:

13. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ փատիչա՛ն թարաֆտարլարը տէնիլէն ատէմլէր՝ Լէմանլըլարըն մուհարէպէ էթմէքիւզրէ կէլմէքտէ օլտուգլարընը իշիթտիքլէրինտէ, գալլէրինտէ մէմնուն օլտուլար, վէ սիլահլանմագ իսթէմէտիլէր, վէ անլէր հէմ Պաշ Հաքիմէ, հէմ հիւրրիյէթ գալմընա օլ գատար խըրսլանմը իտիլէր քի՝ քէնտի մէմլէքէթլէրինի մուհաֆազա էթմէք իշիւն պիլէ սիլահ գալտըրմագ իսթէմէտիլէր:

14. Վէ Մօրօնայ պու հալը վէ հէմ տախի Լէմանլըլարըն՝ տիյարըն ճիվարընտա պուլունտուգլարընը կէօրտիւյիւնտէ, օլ ատէմլէրին՝ աքսիլիյի սէպէպիւնտէն զիյատէսիյլէ գազապնաք օլտու. զիրա անլէրին մուհաֆազասը իշիւն դայէթ չօգ չալըչմը իտի, վէ անըն ճանը անլէր՝ ալէյհինէ դազապիլէ տօլմը իտի:

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ գալմըն արգուսընա կէօրէ տիյարըն հիւքիւմտարընա պիր՝ արգը հալ կէօնտէրիպ, անը օգումասընը վէ պու Ֆէսատըլարը՝ եա մէմլէքէթլէրինի մուհաֆազա էթմէյէ մէճպուր էթմէսի՝ եա էօլտիւրմէսինէ տա՛իր Մօրօնայա սէլահիյէթ վէրմէսինի անտէն թալէպ կէթտի:

16. Զիրա անըն իլք արգուսը՝ գալմ արասընտա պուլունան պու կիպի Ֆէսատը վէ միւնազա՛լարը մահվ էթմէք իտի. չիւնքի պուլնտան էվվէլ գալմ արասընտա վագը՝ օլան խարապիյէթ պու միսիւլլու շէյլէրտէն գուհուրա կէլմիշլէր իտի: Վէ պու՝ արգը հալ գալմըն իրատէթինէ կէօրէ իհսան օլունտու:

17. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ՝ քէնտի օրտուսընա պու փատիչա՛ն թարաֆտարլարընա գարըն չըգըպ՝ անլէրին քիպր ու շէրաֆէթինի գըրարագ անլէրի եէրէ սիւրմէլէրինի, եախօտ սիլահ ալըպ հիւրրիյէթի մուհաֆազա էթտիրմէլէրինի էմր էյլէտի:

18. Վէ անըն օրտուլարը անլէրէ գարըն չըգտը, վէ անլէրին քիպր ու շէրաֆէթի գըրըլտը, վէ Մօրօնայըն՝ ասքէրլէրինէ գարըն սիլահ գալտըրան հէր քէս վուրուլըպ եէրէ սէրիլտի:

19. Վէ պու էհլ ի Ֆէսատլարտան տէօրթ պինքիշի գըլըճ իլէ գաթլ օլունտու, վէ անլէրին գաթլ օլունմայան գըլաղուգլարը զինտանա աթըլտըլար. զիրա անլէրին տա՛վալարընը կէօրմէյէ չիմտի վագըթ եօգ իտի:

20. Վէ պու էհլ ի Ֆէսատլարըն պագիսի գըլըճ իլէ եէրէ վուրուլմագտան իսէ հիւրրիյէթ սանճաղընա թէսլիմ օլտուլար. վէ քէնտիլէրին գուլլէլէրի վէ շէհրլէրի իւզէրինէ հիւրրիյէթ պայրաղընը գալըրմաղա, վէ վաթանլարընը մուհաֆապա էթմէյէ մէճպուր էտիլտիլէր:

21. Վէ պէսյէճէ Մօրօնայ պու փատիչան իսթէյէն ա-
տէմլէրի մահվ էթտի, վէ փատիչան թարաֆտարլարը իս-
միյէ եա'տ օլունանլար գալմատը. վէ պու մինվալ իւզրէ
նէճապէթ վէ չէրաֆէթ իտտի'ա էտէն քիմսէլէրին 'ինատը
վէ քիպրի գըրըլտը. վէ անլէր պիրատէրլէրի կիպի միւ-
թէվազը՝ օլուպ' հիւրրիյէթ վէ էսիրլիքտէն գուրթուլմագ
իչիւն ճէսարէթ իլէ ճէնքլէշմէյէ մէճպուր օլտուլար:

22. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ քէնտի գալմը ա-
րասընտա օլան միւնազա'ալարը մահվ էտիպ, անլէրի սէլա-
մէթ վէ մէտէնիյէթէ թապի՝ էտէրէք, լէմանլըլար 'ալէյ-
հինէ մոսհարէպէ էթմէք թէտարիքի կէօրիւր իքէն, իշթէ
լէմանլըլար տէնիզին քէնարը եանընտա օլան Մօրօնայ տի-
յարընա կէլմիշլէր իտի:

23. Վէ Մօրօնայ չէհրինտէ օլան Նիֆայլըլար միգտար
ը քիֆայէ գուվլէթլի օլմատըգլարընտան, Ամալիգայան ան-
լէրի սիւրիւպ նիչէլէրինի էօլտիւրտիւ: Վէ Ամալիգայան
անլէրին չէհրինի վէ ճիւմլէ իսթիհքեամլարընը գապթ էթ-
տի:

24. Վէ Մօրօնայ չէհրինտէն Ֆիրար էտէնլէր Նիֆայ-
հան չէհրինէ կէլտիլէր. վէ Լիհայ չէհրինտէ օլան գալմ ճէմ՝
օլուպ մուհարէպէ իչիւն հազըրլըգ կէօրտիւլէր. վէ մու-
հարէպէ էթմէք իչիւն լէմանլըլարը գարշըլմազա հազըր
իտիլէր:

25. Լաքին Ամալիգայան լէմանլըլարըն Նիֆայհան
գարշը մուհարէպէ էթմէլէրինէ ըազի օլմատը. իմտի ան-
լէրի տէնիզին քէնարընտա գալմազա մէճպուր էթտի:

26. Վէ պէսյէճէ օջօգ չէհրլէր, եա'նի Նիֆայհան չէհ-
րինի, վէ Լիհայ չէհրինի վէ Մօրիանթօն չէհրինի վէ Օմնէր
չէհրինի վէ Կիտ չէհրինի վէ Մուլէք չէհրինի գապթ էթտի.
պուենլարըն ճիւմլէսի շարգ տէնիզիլինին քէնարընա եագըն ի-
տիլէր:

27. Վէ պու մինվալ իւզրէ լէմանլըլար Ամալիգայա-
հըն Ֆէրասէթի վէ ճիւմհուրընըն քէսրէթի վասիթասիլէ
պու գատար չէհրլէրէ նա'իլ օլտուլար. վէ պուենլարըն ճիւմ-
լէսի Մօրօնայըն իսթիհքեամաթընճա գուվլէթլի մէթէրիս-
լէր իլէ իհաթէ օլուենմուշլար իտի. վէ պուենլարըն ճիւմլէ-
սի լէմանլըլարա մուհաֆազա իչիւն գուվլէթլի եէրլէր
վէրտի:

28. Վէ Պաուենթիֆուլ տիյարընըն ճիվարընա եիւրիւ-
տիւլէր, վէ Նիֆայլըլարըն էօնլէրինտէ սիւրիւպ՝ չօգլարընը
գաթլ էթտիլէր:

29. Վէ անլէր օրատա Մօրիանթօնը գաթլ էտիպ, անըն
գալմընըն էօնիւնիւ չէվիլէն թիանգուլմա թէսատիւֆ էթ-
տիլէր:

30. Վէ օ Ամալիգայաչըն էօնիւնիւ տաիի չէվիրտի, զիրա Ամալիգայաչ Պաունթիֆուլ տիյարընը վէ շիմալ թաւաֆընտա օլան տիյարլարը զապլթ էթմէք իւզրէ եիւրիւմէք տէ իտի:

31. Լաքին իշթէ օ ալտանտը, զիրա Թիանգուլմ վէ անըն 'ասքէրլէրի ճէսուր ատէմլէր օլտուգլարընտան, անլէրի կէրի սիւրտիւլէր. վէ Թիանգուլմըն հէր պիր ատէմի գուվլէթ վէ մա'րիֆէթ ճիհէթիլլէ Լէմանլըլարտան չօգ զիյատէ իտի, շէօյլէքի պունլար Լէմանլըլար իւզէրինէ քէսպ ի գուվլէթ էթտիլէր:

32. Վէ անլէր Լէմանլըլարը թա'ճիզ էտիպ ագչամա գատար անլէրի վուրտուլար. վէ Թիանգուլմ վէ անըն 'ասքէրլէրի քէնտի չատըրլարընը Պաունթիֆուլ տիյարընըն ճիւվարընտա գուրտըլար. վէ Ամալիգայաչ քէնտի չատըրընը տէնիզ քէնարընտա գուրտը, վէ պէօյլէճէ կէրի սիւրիւլտիւլէր:

33. Վէ կէճէլէյին, Թիանգուլմ վէ անըն գուլը կիզլիճէ չըգըպ Ամալիգայաչըն օրտուկեանընա կիրտիլէր. վէ կիւնտիւզին մուհարէպլէլէրի վէ հէրարէթի սէպէպինտէն եօրդուն վէ տէրին ույգուտա իտիլէր:

34. Վէ Թիանգուլմ կիզլիճէ Ամալիգայաչըն չատըրընա կիրտի, վէ փատիչանըն եիւրէյինէ պիր հարպէ սափլատը. վէ փատիչան տէր ագապ էօլէրէք, անըն գուլլարը ույանմատըլար:

35. Վէ կիզլիճէ քէնտի օրտուսընա 'ալտէթ էթտի. վէ անըն 'ասքէրլէրի ույուլմագտա իտիլէր. վէ օ անլէրի ույանտըրտը, վէ էթտիյի ճիւմլէ շէյլէրի անլէրէ նագլ էթտի:

36. Վէ Լէմանլըլարըն՝ ույանըպ քէնտի իւզէրլէրինէ հիւճում էթմէմլէլէրի իշիւն՝ օ քէնտի օրտուսընըն հազըր օլմասընը էմր էթտի:

37. Վէ Նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին եիրմի պէշինճի սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու. վէ Ամալիգայաչըն կիւնլէրի պու մինվալ իւզրէ պիթտի:

ՊԱՊ 52

1. Վէ Նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին եիրմի ալթընճը սէնէսինին պիրինճի այընըն պիրինճի կիւնիւնին սապահընտա Լէմանլըլար ույանտըգլարընտա, Ամալիգայաչը քէնտի չատըրընտա էօլմիւլ պուլտըլար, վէ Թիանգուլմ անլէրլէ ճէնքլէճմէյէ հազըր իտիյիՆի կէօրտիւլէր:

2. Վէ Լէմանլըլար պուռնու կէօրտիւքլէրինտէ, գօրգ-տուլար. վէ շիմալ տիյարընա չըգմադ էֆքեարընը թէրք էտէրէք, իսթիհքեամլարընտա մուհաֆազա օլուռնմադ ի-չիւն պիւթիւն օրտուլարը իլէ Մուլէք շէհրինէ կէրի չէքիւ-տիլէր :

3. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Ամալիքայաչըն պիրատէրի գաւմըն փատիշաչը թա՛եին օլուռնտու, վէ անըն իսմի Ամ-մօրօն իտի. վէ պէօյլէճէ մէլիք Ամալիքայաչըն պիրատէ-րի մէլիք Ամմօրօն՝ անըն եէրինտէ թա՛եին օլուռնտու :

4. Վէ օ քէնտի գաւմընըն գան տէօքմէքլէ ալմըլ օլ-տուգլարը շէհրլէրի մուհաֆազա էթմէլէրինիէմր էյլէտի. զիրա անլէր ալտըգլարը հէր պիր շէհրի անճադ չօգ գան տէօքմէք իլէ ալտըլար :

5. Վէ շիմաի թիանգուամ Լէմանլըլարըն ալտըգլարը շէհրլէրի վէ տիյարլարը մուհաֆազա էթմէյէ նիյէթ էթ-միշ օլտուգլարընը վէ անլէրին սայըտա չօգ օլտուգլարընը կէօրէրէք, անլէր գալալարընտա իքէն իւզէլլէրինէ հիւ-ճիւմ էթմէյի միւռնասիպ կէօրմէտի :

6. Փազաթ օ՝ կէօյա մուհարէպէ իչիւն հազըրլանմադ իւզրէ տիր կիպի քէնտի՝ ասքէրլէրինի հէր թարաֆա գօ-տըլ : Պէլի՝ օ հազիգաթէն քէնտինի մուհաֆազա էթմէք իչիւն հազըրլըգ կէօրէրէք՝ մէթէրիսլէր վէ սազլանաճադ եէրլէր թէտարիք էթտի :

7. Վէ պու մինվալ իւզրէ՝ Մօրօնայ քէնտինէ իմտատ իչիւն՝ ասքէրլէր կէօնտէրինճէյէտէք, հազըրլըգ կէօրմէ-յէ տէվամ էթտի :

8. Վէ Մօրօնայ անա էմր տախի էթտի քի էլինէ տիւ-չէն հէր էսիրի հըֆղ էյլէսին. զիրա Լէմանլըլար քէնտիլէր-տէն չօգ էսիր ալմըլ օլտուգլարընտան, անլէրին պէտէլի-նի վէրմէք լազըմ իտի :

9. Վէ Մօրօնայ թիանգուամա էմր էթտի տախի քի՝ Պաուռնթիֆուլ տիյարընը մէթէրիս իլէ իսթիհքեամ էթսին. վէ շիմալ տիյարընա կէօթիւրէն տար կէշիտի տիգզաթ իլէ մուհաֆազա էթսին, օլմայա քի Լէմանլըլար օլ մահալէ եէթիշիպ հէր թարաֆտան քէնտիլէրէ էգիյէթ վէրէլէր :

10. Վէ Մօրօնայ անա թէնպիհ տախի էթտի քի՝ տի-յարըն օլ գըսմընը մուհաֆազա էթմէքտէ սատըգ օլուպ, գոււվլէթ վէ ֆուրսաթ օլտուգճա Լէմանլըլարը վուրսըն, թաքի զապթ էթմիշ օլտուգլարը շէհրլէրի մէքը եախօտ տիկէր պիր եօլ իլէ կէրի ալըպ, Լէմանլըլարըն էյլէրինէ տիւշմիշ օլան էթրաֆ շէհրլէրի գոււվլէթլէնտիրիպ իս-թիհքեամ էթսին :

11. Վէ Մօրօնայ անա՝ Պէն սանա կէլէճէք իտիմ, լա-քին Լէմանլըլար դարպ տէնիգինին եանընտա օլան տիյար-

տա իւզէրիմիդէ հիւճիւմ էթմէքտէ օլտուգլարընտան՝ պէն անլէր 'ալէյհինէ կիտէրիմ . իմտի սանա կէլէմէմ՝ տէտի :

12. Շիմտի մէլիք Ամմօրօն Զարահէմլա տիյարընտան չըգըպ պիրատէրինին վէֆաթընը մէլիքէյէ խապէր վէրմիշ , վէ պէօյիւք պիր օրտու թօփլամըչ օլարագ , զարպ տէնիզինին քէնարընտա օլան Նիֆայլըլար իւզէրինէ հիւճիւմ էթմիշ իտի :

13. Վէ պէօյլէճէ օ Նիֆայլըլարա զահմէթ վէրմէք , վէ անլէրին գուվվէթինի տիյարըն պու թարաֆընա ճէլպ էթմէք իշիւն չալըչաը . վէ ալտըգլարը շէհրլէրտէ պրագտըղը 'ասքէրլէրէ էմր էթտի քի միւմքին ի մէրթէպէ շարգ տէնիզինին եանընտա օլան Նիֆայլըլարա էզիյէթ էտիպ , քէնտի օրտուլարընըն գուվվէթինէ կէօրէ անլէրին թօփրագլարընը զապթ էթսինլէր :

14. Վէ Նիֆայլըլար՝ Նիֆայ գավմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին երիմի ալթընճը սէնէսինին սօնընտա պէօյլէ միւլքիւլ հալլէրտէ պուլուենտըլար :

15. Լաքին իշթէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին երիմի եէտինճի սէնէսինտէ Մօրօնայ տիյարընըն ճէնուպ վէ զարպ ճիվարընը մուհաֆազա էթմէք իւզրէ օրտուլարընը թանգիմ էթտիքտէն սօնրա , թիանգուլմա իմտատ էթմէք , վէ զապթ օլուենմուչ օլան շէհրլէրի կէրի ալմագ իշիւն Պաուենթիֆուլ տիյարընա տօղրու եիւրիւմէյէ պաշլատը :

16. Վէ թիանգուլմ Մուլէք շէհրի իւզէրինէ հիւճիւմ էտիպ՝ միւմքին իսէ անը կէրի ալմագ իշիւն էմր ալմըչ իտի :

17. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ թիանգուլմ Մուլէք շէհրի իւզէրինէ հիւճիւմ էթմէք , վէ օրտուսը իլէ Լէմանլըլարա գարչը եիւրիւմէք իշիւն հազըրլըգ կէօրտիւ . Լաքին անլէր իսթիհքեամլարընտա իքէն անլէրէ զալիպ կէլմէք միւմքին օլմատըղընը կէօրմէքլէ՝ Մօրօնայըն կէլմէսի իլէ քէնտի օրտուսընըն գուվվէթինին արթմասընա պէքլէյէրէք , քէնտի մագսէտինի պրաղըպ , Պաուենթիֆուլ շէհրինէ կէրի տէօնտիւ :

18. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Նիֆայ գավմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին երիմի եէտինճի սէնէսինին սօնընտա Մօրօնայ քէնտի օրտուսը իլէ Պաուենթիֆուլ տիյարընա վազըլ օլտու :

19. Վէ երիմի սէքիզինճի սէնէնին իպթիաասընտա Մօրօնայ վէ թիանգուլմ վէ սէր 'ասքէրլէրին չօգլարը Լէմանլըլարը քէնտիլէր իլէ մուհարէպէ էթմէք իշիւն նէ եօլ իլէ տիշարը չըգարալար , վէ Մուլէք շէհրինի թէքրար զապթ էտիպ անլէր իւզէրինէ զալէպէ էթմէք իւզրէ նէ մէքը իսթիմալ էթմէք , վէ անլէրի քէնտիլէրին միւսթահքիմ

եհրլէրինտէն չըգարմագ իչիւն նէ մա'րիֆէթ իսթի'մալ էթմէք կէրէք իտիքլէրինի անլայալար՝ տէյու պիր տիվանը հարպիյէ թէճէմմիւ' էթտի :

20. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր Մուլէք շէհրինի մուհաֆազա էտէն Լէմանլըլարըն օրտուսընըն Նա'գուպ թէսմիյէ օլունան սէր 'ասքէրինէ էլչիլէր կէօնտէրտիլէր, վէ իքի շէհիր արասընտա օլան օվատա անլէրի գարշըլամագ իչիւն անը վէ անըն 'ասքէրլէրինի տա'վէթ էթտիլէր. լաքին Նա'գուպ, պիր Զօրամըլ օլարագ, օրտուսը իլէ կէլիպ անլէրի օվատա գարշըլամագ իսթէմէտի :

21. Վէ անլէրի աչըք եհրտէ գարշըլամագ իչիւն Մօրօնայըն իւմիտի քէսիլմիշ օլտուղընտան, Լէմանլըլարը քէնտի միւսթահքիմ եհրլէրինտէն չէքմէք վէ անլէրի պիր տուգաղա տիւշիւրմէքլիյի տիւշիւնտի :

22. Իմտի օ թիանգուլմը ուֆագ պիր թագըմ աւտմէր իլէ տէնիզ քէնարընա կիթմէսինի էմր էթտի, վէ Մօրօնայ վէ անըն օրտուսը կէճէլէյին Մուլէք շէհրինին զարպ թարաֆընտա օլան պէրրիյէյէ եիւրիւտիւ. վէ Լէմանլըլարըն մուհաֆըզլարը սապահլայըն թիանգուլմը քէշֆ էթտիքլէրինտէ, սէր 'ասքէրլէրի Նա'գուպա գօշուպ խապէր վէրտիլէր :

23. Վէ Լէմանլըլար թիանգուլմա գարշը չըգըպ, քէնտիլէր չօգ՝ անլէր իսէ ազ օլտուգլարընտան՝ անլէրէ զալիպ կէլէ պիլէճէքլէրինի զանն էտէրէք, անա գարշը եիւրիւտիլէր : Վէ թիանգուլմ Լէմանլըլարըն օրտուսը կէլմէքտէ իտիյինի կէօրմէքլէ, տէնիզին քէնարը եանընտա շիմալ թարաֆա չէքիլմէյէ պաշլատը :

24. Վէ Լէմանլըլար անըն ֆիրար էթտիյինի կէօրմէքլէ՝ ճէսարէթլէնէրէք անլէրի զայրէթ իլէ թա'գիպ էթտիլէր : Վէ թիանգուլմ պու մինվալ իւզրէ պօշ եհրէ քէնտինի թա'գիպ էտէն Լէմանլըլարը չէքէր իքէն, Մօրօնայ Մուլէք շէհրինէ կիրիպ անը զապթ էթմէք իւզրէ եանընտա օլան 'ասքէրլէրին պիր գըսմընը կէօնտէրտի :

25. Վէ պէօյլէ էթտիլէր. վէ անլէր շէհրի մուհաֆազա էթմէք իւզրէ օրատա պրագըլանլարտան քէնտի հարպ սիւահլարընը թէսլիմ էթմէք իսթէմէյէնլէրին ճիւմլէսինի գաթլ էթտիլէր :

26. Վէ պէօյլէճէ Մօրօնայ օրտուսընըն պիր գըսմը իլէ Մուլէք շէհրինի զապթ էթմիշ իտի. վէ պագիսի իլէ թիանգուլմը թա'գիպ էթմէքտէն 'ավտէթ էթտիքլէրինտէ Լէմանլըլարը գարշըլամագա եիւրիւտիւ :

27. Վէ Լէմանլըլար թիանգուլմը թա Պաուլթիֆուլ շէհրինէ գատար թա'գիպ էթտիլէր, վէ օրատա Լիհայը վէ Պաուլթիֆուլ շէհրինի մուհաֆազա էթմէք իչիւն պրաղըլան ուֆագ պիր օրտույա բասթ կէլտիլէր :

28. Վէ Լէմանլըւարն սէր 'ասքէրլէրի Լիհայըն վէ անըն օրտուսընըն գարշըւարընա կէլմէքտէ իտիյինի կէօրտիւքլէրինտէ, քէնտիլէր Մուլէք շէհրինէ վասըլ օլմազտան՝ Լիհայ քէնտիլէրէ եթիլիւր՝ տէյու շաշըրարագ գաշտըլար. զիրա քէնտիլէր չօգ եիւրիւմէքտէն եօրուլմուշ, Լաքին Լիհայըն ատէմլէրի իսթիրահաթ էթմիշ իտիլէր:

29. Վէ Լէմանլըւար Մօրօնայըն քէնտի օրտուսը իլէ արգալարընտա պուլուխտըղընը պիլմէյէրէք անճագ Լիհայ վէ անըն ատէմլէրինտէն գօրգտըլար:

30. Իմտի Լիհայ՝ Մօրօնայ վէ անըն օրտուսը անլէրի գարշըւամագտան էվվէլ՝ անլէրէ եթիլմէք իսթէմէտի:

31. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ չօղա վարմագտան Լէմանլըւար Նիֆայլըլար թարաֆընտան մուհասէրէ օլուխտուլար: Մօրօնայըն 'ասքէրլէրի պիր թարաֆտա վէ Լիհայըն 'ասքէրլէրի օլ պիր թարաֆտա իտի. վէ պուխլարըն ճիւմլէսի թաղէ վէ գուվվէթլի իքէն, Լէմանլըւար չօգ եիւրիւմիւշ օլմալարը իլէ եօրղուս իտիլէր:

32. Վէ Մօրօնայ քէնտի ատէմլէրինէ՝ անլէր քէնտի հարպ սիւահլարընը թէսլիմ էթմէտիքճէ անլէրի թէլէֆ էթմէլէրինի էմր էյլէտի:

33. Լաքին անլէրին սէր 'ասքէրի Եա'գուպ պիր Զօրամըլ օլարագ, վէ մաղլուպ օլմազ պիր բուհա մալիք օլտուղընտան, Լէմանլըւարը Մօրօնայա գարշը ճէնքլէշմէյէ դայէթ հիտտէթ իլէ թէշվիք էյլէտի:

34. Վէ Մօրօնայ անլէրին եօլը իւղէրինտէ օլարագ, Եա'գուպ անլէրի էօլտիւրիւպ Մուլէք շէհրինին եօլընը աշմաղա գարար էթտի: Ամմա Մօրօնայ վէ անըն ատէմլէրի զիյատտէ գուվվէթլի օլտուգլարընտան, մաղլուպ օլմատըլար:

35. Վէ անլէր իքի թարաֆտան փէք զիյատտէ շիտտէթ իլէ ճէնքլէշտիլէր. վէ իքի թարաֆտան չօգլար գաթլ օլուխտու, վէ Մօրօնայ եարալանտը, վէ Եագուպ վուրուլտը:

36. Վէ Լիհայ քէնտի գուվվէթլի ատէմլէրիլէ արգալարընտան օլ գատար շիտտէթ իլէ սըգտը քի՝ արգատա պուլուխտան Լէմանլըւար հարպ սիւահլարընը թէսլիմ էթտիլէր. վէ պագիոի շաշըրմըլ օլարագ, եա գաշաճագլարընը եա վուրուլաճագլարընը պիլմէտիլէր:

37. Վէ Մօրօնայ անլէրին շաշըրտըղլարընը կէօրմէքլէ, անլէրէ՝ էյէր սիղ սիւահլարընըղը թէսլիմ էտէր իսէնիգ, գանընըղը տէօքմէյէճէյիղ՝ տէտի:

38. Վէ Լէմանլըւար պու սէօղլէրի իշիթտիքտէ, անլէրին գաթլ օլուխմամըլ օլան սէր 'ասքէրլէրի կէլիպ՝ սիւահլարընը Մօրօնայըն այագլարըն էօնիւնէ գօտուլար, վէ 'ասքէրլէրինէ տախի պէօլէ էթմէլէրինի էմր էթտիլէր:

39. Ամմա պէօյլէ էթմէք իսթէմէյէն չօգ քիմսէլէր վար իտի, վէ գըլըճլարընը թէսլիմ էթմէք իսթէմէյէնին ճիւմլէսի թութուլըպ սիլահլարը անլէրտէն ալընտըգտան սօնրա, պաղլանտըլար, վէ պիրատէրլէրիլէ Պաուռթիֆուլ տիյարընա կիթմէյէ մէճպուր էտիլտիլէր:

40. Վէ չիմտի ալմըլ օլտուգլարը էսիրլէր գաթլ օլունանլարտան գիյատէ իտի. պէլի՝ իքի թարաֆտան տախի գաթլ օլունանլարտան գիյատէ իտիլէր:

ՊԱՊ 53

1. Վէ անլէր Լէմանլը էսիրլէր իւզէրինէ զապիթլէր գօտըլար, վէ անլէր հէմ քէնտիլէրին էօլիւլէրինի հէմ Նիֆայլըլարըն էօլիւլէրինի տէֆն էթմէյէ մէճպուր էտիլտիլէր: Վէ անլէր քէնտի իշլէրինի իճրա էթմէքտէ իքէն՝ անլէրէ նազար էթմէք իւզրէ՝ Մօրօնայ իւզէրլէրինէ պէքճիլէր թա՛հին էյլէտի:

2. Վէ Մօրօնայ Լիհայ իլէ Մուլէք շէհրինէ կիրտի, վէ շէհրին իտարէսինի ալարագ անը Լիհայա վէրտի: Պու Լիհայ Մօրօնայ կիպի պիր ատէմ օլարագ, մուհարէպէլէրինին էն պէօյիւք. գըսմընտա անըն իլէ պէրապէր իտի, վէ անլէր եէքտիկէրինին սաղլըգ վէ սէլամէթինտէ մէսրուր իտիլէր. պէլի՝ անլէր պիրպիրինի սէվէրլէր իտի. վէ Նիֆայըն գազմը տախի անլէրի սէվէր իտի:

3. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըլար քէնտիլէրին վէ Նիֆայլըլարըն էօլիւլէրինի տէֆն էթմէյէ պիթիրտիքտէն սօնրա, Պաուռթիֆուլ տիյարընա կէօնտէրիլտիլէր. վէ թիանգուլմ Մօրօնայըն էմրինէ կէօրէ անլէրի չալըշտըրըպ, Պաուռթիֆուլ տիյարը եախօտ շէհրի էթրաֆընտա պիր հէնտէք գազտըրտը:

4. Վէ հէնտէյին իշ թարաֆընտա աղաճտան պիր մէթէրիս եափտըրտը, վէ հէնտէքտէն մէթէրիսին էօնիւնէ թօփրագ եըղտըրտը, վէ պէօյլէճէ Պաուռթիֆուլ շէհրինի փէք եիւքսէք վէ գուվլէթլի թօփրագտան վէ աղաճտան իպարէթ օլան հիսար իլէ իհաթէ էտէնէտէք Լէմանլըլարը չալըշտըրտը:

5. Վէ պու շէհր պուռնտան սօնրա տա՛իմա գուվլէթլի պիր գալ՝ա հալինտէ գալտը, վէ Լէմանլըլարտան ալընան էսիրլէր պուրատա հըֆգ օլունտու. պէլի՝ քէնտի էլլէրիլէ եափմաղա մէճպուր էտիլտիքլէրի հիսար իշէրիսինտէ հըֆգ օլունտըլար: Վէ Մօրօնայ Լէմանլըլարը չալըշտըրմաղա մէճպուր իտի, չիւնքի անլէր իշլէմէքտէ իքէն, անլէրի մուհաֆագա էթմէք գօլայ իտի, վէ հէմ տախի

Լէմանլըլար իւզէրինէ հիւճիւմ էտէճէյի զէմանտա քեաֆ֊
ֆէ ի'ասքէրի քէնտիսինէ կէրէք իտի :

6. Վէ Մօրօնայ պէօյլէճէ Լէմանլըլարըն էն պէօյիւք
օրտուլարընտան պիրի իւզէրինէ ղալիպ կէլմիշ իտի . վէ
Նիֆայ տիյարընտա Լէմանլըլարըն էն գուվլէթլի գալ'ալա-
րը օլան Մուլէք շէհրինի զապթ էթմիշ իտի , վէ էսիրլէրի-
նի մուհաֆազա էթմէք իշիւն պիր գալ'ա տախի պինա էթ-
միշ իտի :

7. Վէ վազը' օլտու քի' օ պու սէնէ ղարֆընտա Լէման-
լըլար իլէ տահա ճէնք էթմէյէ ճէհտ էթմէտի : Լաքին
քէնտի ատէմլէրինի մուհարէպէ իշիւն թէտարիք կէօր-
մէքտէ , վէ Լէմանլըլարտան մուհաֆազա օլունմադ իշիւն
գալ'ալար եափմադտա , վէ հէմ տախի քէնտի գարըլարը վէ
չօճուգլարընը գըթլըգտան վէ մէշադգաթտան գուրթա-
րըպ , օրտուլարը իշիւն թա'ամ թէտարիք էթմէքտէ իսթի'-
մալ էյլէտի :

8. Վէ Լաքին ղարպ տէնիզի եանընտա օլան Լէմանլը-
լարըն օրտուլարը Մօրօնայըն օրատա հազըր պուլունմա-
տըղը իշիւն' վէ Նիֆայլըլար արասընտա ֆէսատ մէյտանա
կէթիրէն ֆիթնէ պուլունտըղը սէպէպտէն , Նիֆայլըլար իւ-
զէրինէ ազ չօգ ղալիպ կէլտիլէր . պէլի' անլէր տիյարըն
պու թարաֆընտա պիր գաչ շէհրլէր ալմըլար իտի :

9. Վէ պէօյլէճէ քէնտիլէրին արասընտա քէօթիւլիւք ,
ֆէսատ վէ ֆիթնէ պուլունտըղընտան Նիֆայլըլար էն թէհ-
լիքէլի հալլէրէ տիւչար օլտուլար :

10. Վէ շիմտի պէնիմ' ասլէն Լէմանլըլար օլան Ամ-
մօնըն գալմը հազգընտա պա'զը տէյէճէյիմ վար տըր : Պուռն-
լար Ամմօն վէ անըն պիրատէրլէրի վասիթասիյլէ , եախօտ
տահա ղիյատէ Ալլահըն քէլամընըն գուվլէթի իլէ Բապպա
գանմըլ իտիլէր . վէ անլէր Զարահէմլա տիյարընա էնիպ ,
օլ վազըթտան պէրու Նիֆայլըլար թարաֆընտան մուհա-
ֆազա օլունմուլլար իտի :

11. Վէ անլէր եէմին էթտիքլէրի սէպէպտէն քէնտի
պիրատէրլէրի 'ալէյհինէ սիլահլանմադտան մէն' օլունմուչ
իտիլէր . չիւնքի անլէր պիր տահա գան տէօքմէյէճէքլէրի-
նէ տա'իր եէմին էթմիշլէր իտի : Վէ եէմինլէրինէ կէօրէ
հէլաք օլաճազլար իտի . պէլի' Ամմօն վէ անըն պիրատէր-
լէրինին կէօսթէրտիքլէրի մուհապպէթ վէ մէրհամէթ օլ-
մազսա իտի , քէնտիլէրին պիրատէրլէրինին էլլէրինէ տիւչ-
մէլէրինէ միւսա'ատէ էտիլէճէքլէր իտի :

12. Պու սէպէպտէն Զարահէմլա տիյարընա կէթիրիւ-
տիլէր , վէ անտէն սօնրա պիրատէրլէրի Նիֆայլըլար անլէ-
րի մուհաֆազա էթտիլէր :

13. Լաքին վազը' օլտու քի' անլէր Նիֆայլըլարըն քէն-

տիւէր սէպէպինտէն չէքտիւէրի չօգ թէհլիքէյի, մէշագ-
գաթ վէ իզթիրապլարը կէօրտիւքլէրինտէ, չէՓագաթ իլէ
թահրիգ օլունտուլար. վէ քէնտի վաթանկարընը մուհաՓա-
գա էթմէք իւզրէ սիլահլանմաղա արզու էթտիլէր:

14. Ֆագաթ անլէր եէմինլէրինի պօզուպ հարպ սիլահ-
լարընը գուլլանմագ իւզրէ իքէն, իշթէ Հիլաման վէ անըն
պիրատէրլէրի պէօյլէ էթմէմէլէրի իշիւն անլէրի գանտըր-
տըլար. գիրա էթտիլէրի եէմինի պօզմագ իւզրէ իտիլէր:

15. Վէ Հիլաման գօրգտու քի՝ պէօյլէ էթմէլէրի իլէ
ճանլարը զայ՝ օլամագ տըր. իմտի պու 'ահտա կիրէնլէր
պիրատէրլէրինին պու վագըթտա իզթիրապ վէ միւշքիւլ
հալլարտան կէշտիլէրինի սէյր էթմէյէ մէճպուր օլտու-
լար:

16. Լաքին անլէրին չօգ օղուլլարը վար իտի. պուն-
լար քէնտիլէրինի տիւշմէնլէրինտէն մուհաՓագա էթմէք
իշիւն սիլահլանմաղա 'ահտ էթմէմիլլէր իտի. իմտի սիլահ
ալմաղա միւգթէտիր օլանլարըն ճիւմլէսի թէճէմմիւ՝ էթ-
տի. վէ անլէր քէնտիլէրինի նիՓայլըլար թէսմիյէ էյլէտի-
լէր:

17. Վէ պունլար նիՓայլըլարըն հիւրրիյէթի իշիւն ճէնք-
լէշմէյէ, վէ քէնտի հայաթլարընը վէրմէք տէրէճէսինէ գա-
տար տիյարը մուհաՓագա էթմէյէ 'ահտ էթտիլէր. պէլի՝
անլէր 'ահտ էթտիլէր քի՝ քէնտիլէրին հիւրրիյէթինի ասլա
թէսլիմ էթմէյէճէքլէր, լաքին հէր հալտէ՝ նիՓայլըլարը
վէ քէնտիլէրինի էսարէթէ տիւշմէքտէն հըՓզ էթմէք ի-
շիւն ճէնքլէշմէքլէր տիր:

18. Իմտի պու 'ահտա կիրէն իքի պին քիմսէ վար ի-
տի, վէ անլէր քէնտիլէրին մէմլէքէթինի մուհաՓագա
էթմէք իւզրէ սիլահ ալտըլար:

19. Իմտի անլէր պունտան էվվէլ նիՓայլըլարա միւ-
ճիպ ի գիյան օլմամըշ իտիլէր իսէ տէ, խուսուսէն պու
վագըթտա անլէրէ պէօյիւք պիր Փա՝իտէ օլտուլար. գիրա
անլէր սիլահլարընը ալտըլար. վէ քէնտիլէրին գըլաղուզը
օլմագ իւզրէ Հիլամանը ինթիխապ էթտիլէր:

20. Վէ անլէրին հէփիսի կէնճ օլուպ գիյատէսիլլէ եի-
յիտ վէ ճէսարէթլի, գուվվէթլի վէ սէրի՝ իւլ հարէքէ քիմ-
սէլէր իտի. Փագաթ անճագ պու տէյիլ՝ անլէր հէր վագըթ
վէ հէր խուսուստա էմիյէթէ շայան քիմսէլէր իտիլէր:

21. Պէլի՝ անլէր տօղրու վէ թէմքին ի էՓքէար իտի-
լէր, գիրա անլէր Ալլահըն էմրլէրինի հըՓզ էթմէյէ, վէ
անըն 'ինտինտէ 'ատիլ եիւրիւմէյէ թա՝լիմ օլունմուշլար
իտի:

22. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Հիլաման քէնտինին իքի պին
նէվճիվան 'ասքէրլէրի էօնիւնտէ օլարագ, ճէնուպտա զարպ

տէնիզին եանընտա օլան գաւմա իմտատ էթմէք իւզրէ չըգտը :

23. Վէ նիֆայ գաւմը իւզերինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին եիրմի սէքիզինճի սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու :

ՊԱՊ 54

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին եիրմի տօգուզընճը սէնէսինտէ Ամմօրօն Մօրօնայա էսիրլէրի տէյիշմէքլիյի թէքլիֆ էթտի :

2. Վէ Մօրօնայ պու թէքլիֆտէն տօլայը զիյատէսիյլէ մէսրուր օլտու . զիրա անըն լէմանլը էսիրլէրէ վերէճէյի թա՛եինաթ քէնտի գաւմընըն պէսլէնմէսի իչիւն , վէ քէնտինին ալաճաղը էսիրլէր՝ օրտուսընըն գուվլէթլէնմէսի իչիւն կէրէք իտի :

3. Վէ լէմանլըլար չօգ գարը վէ չօճուզլար էսիր ալմըլար իտի . լաքին Մօրօնայըն էսիրլէրի , եախօտ անըն ալտըղը էսիրլէր արասընտա պիր գարըվէ պիր չօճուգ եօգ իտի . իմտի Մօրօնայ՝ լէմանլըլարտան միւմքին ի մէրթէպէ սալըտա չօգ նիֆայլը էսիրլէր ալմագ իւզրէ՝ պիր մէքը ալալար :

4. Պու էճլտէն Մօրօնայ անա պիր ճէվապ եազտը , վէ Ամմօրօնըն մէքթուպընը կէթիրէն 'ալնի խըտմէթճի իլէ կէօնտէրտի . վէ Ամմօրօնա եազտըղը քէլամլար պուռնլար տըր :

5. Իշթէ Ամմօրօն , պէն պու պէնիմ գաւմըմ 'ալէյհինէ էթտիյին՝ եախօտ տահա զիյատէ պիրատէրինին պիզէ գարչը աչտըղը մուհարէպէ հազգընտա սանա պիր գաչ սէօզլէր եազարմ . վէ անըն վէֆաթընտան սօնրա սէն պու մուհարէպէյի տէվամ էթմէյէ գաւլի պիր նիյէթտէ սին :

6. Իշթէ պէն սանա Ալլահըն 'ատալէթի հազգընտա , վէ սէն թէվպէ էտիպ օրտուլարընը նիֆայ տիյարը օլան քէնտի մալիք օլտուղըն տիյարա չէքմէտիքճէ՝ Ալլահըն սէնին իւզերինտէ հազըր օլան հէր շէյէ գատիր զազապը հազգընտա պա՛ղը սէօզլէր սէօյլէմէք խիթէրիմ :

7. Պէլի՝ էյէր սէն պու շէյլէրի տինլէմէյէ միւգթէտիր օլսա իտին , պէն անլէրի սանա սէօյլէյէճէք իտիմ . պէն սանա՝ սէն թէվպէ էտիպ քէնտի գաթիլ մագսէտլէրինտէն տէօնմէքլէ օրտուն իլէ պէրապէր քէնտի տիյարընա՝ աւլտէթ էթմէտիքճէ , սէնին վէ սէնին պիրատէրին կիպի գաթիլ ատէմլէրի եուլթմագ իչիւն հազըր օլան ճէհէննէմ հազգընտա սէօյլէյէճէք իտիմ :

8. Լաքին մա՛տէմ քի՝ սէն պու շէյլէրի պուռնտան էվ-

վէլ ըտտ էտիպ՝ Բապպըն գաւմընա գարշը մուհարէպէ էթտին, հէման թէքրար պէօյլէ էտէճէյինի մէ՞մուլ էտէ-
րիմ :

9. Վէ շիմտի պիզ սէնի գարշըլամաղա հազըր իզ. վէ էյէրօնիյէթլէրինտէն վա՛զ կէշմէզ իսէն, քէնտին իւզէրինէ ըտտ էթտիյին Ալլահըն զազապընը էնտիքէճէքսին, վէ քիւլ-
լիյէն հէլաք օլաճագսըն :

10. Վէ Բապպըն հայաթը հագգը իշիւն սէն պուքատան չըգմազ իսէն, օրտուլարըմըզ իւզէրինիզէ կէլէճէք տիր, վէ սիզ սէրի՞էն էօլիւմ իլէ գիյարէթ օլուհաճագսընըզ, վէ պիզիմ շէհիւլէրիմիզ վէ թօփրագլարըմըզ պիզէ գալաճագ տըր, վէ տինիմիզին վէ Ալլահըմըղըն իշինի մուհաֆազա է-
տէճէյիզ :

11. Ֆագաթ զաննըմճա՝ պու շէյլէրէ տա՞իթ սանա պի-
հուտէ եէրէ սէօյլէրիմ, վէ զաննըմճա՝ սէն պիր ճէհէնէմ էվլատը սըն. իմտի պէն՝ սէն պու շարթ իլէ, եա՞նի պիր է-
սիր պէտէլինէ պիր ատէմի գարըսը վէ չօճուգլարը իլէ պէ-
րապէր վէրմէտիքճէ էսիրլէրի տէյիշտիրմէյէճէյիմ, պու շէյլէրի սանա ի՛լան էտէրէք մէքթուպըմը պիթիւրիւրիմ. սէն պէօյլէ էթմէտիյին հալտէ, պէն էսիրլէրի տէյիշտիրմէ-
յէճէյիմ :

12. Վէ սէն պուհու գապուլ էթմէզ իսէն, պէն օր-
տուլարըմ իլէ սանա գարշը կէլէճէյիմ. պէլի՛ գարըլարը վէ չօճուգլարը պիլէ սիւհաշլայաճաղըմ, վէ պէն սէնի՛ թաքէն-
տի թօփրաղընա, պէլի՛ պիզիմ իլք միրաս տիյարըմըզա սիւ-
րէճէյիմ. վէ գանա գան, վէ հայաթ պէտէլինէ հայաթ օ-
լաճագ տըր. վէ սիզի ըու ի գէմինտէն մաճվ էտէնէ գա-
տար՝ սիզին իլէ մուհարէպէ էտէճէյիմ :

13. Իշթէ կէրէք պէն վէ կէրէք գաւմըմ տարղըն իզ. սիզ պիզի գաթլ էթմէյէ ճէհտ էթտինիզ, պիզ իսէ անճագ քէնտիմիզի մուհաֆազա էթմէյէ չալըշտըզ : Լաքին իշթէ էյէր սիզ պիզի հէլաք էթմէյէ իշիւն թէքրար չալըշըր իսէ-
նիզ, պիզ սիզի հէլաք էթմէյէ ճէհտ էտէճէյիզ. վէ պիզ իլք միրաս թօփրաղըմըզ կէրի ալաճաղըզ :

14. Շիմտի ըսալէմի պիթիւրիւրիմ : Պէն Մօրօնայ իմ. պէն Նիֆայլըլարըն գաւմընըն պիր գըլաղուզը իմ :

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՛ Ամմօրօն պու ըսալէյի ալ-
տըղընտա հիտտէթլէնտի. վէ Մօրօնայա պիր ըսալէ տա-
հա եազտը, վէ եազտըղը սէօզլէր պուհուլար տըր :

16. Պէն, Ամմօրօն, Լէմանլըլարըն մէլիյի մի. պէն գաթլ էթտիյինիզ Ամալիգայահըն պիրատէրի իմ. պէն անըն գա-
նը իշիւն սիզտէն ինթիգամ ալաճաղըմ. պէն օրտուլարըմ իլէ իւզէրինիզէ կէլէճէյիմ, գիրա սիզին թէհտիտլէրինիզ-
տէն գօրգմամ :

17. Իշթէ փէտէրլէրինիզ հիւքիւմէթ խուսուսընտա քէնտի պիրատէրլէրինին հազգլարընը զասպ էթտիլէր, զիրա հիւքմ էթմէք հազգը ասլէն անլէրին իտի:

18. Իմտի էյէր սիզ սիլահլարընըը թէրք էտիպ տէ, հիւքիւմէթ էթմէյէ հազգը օլանլարըն հիւքիւմէթի ալթընտա օլմաղա բազի օլուր իսէնիզ, օլ գէման պէն գալմըմա սիլահլարընը թէրք էթտիրէճէյիմ, վէ պիր տահա մուհարէպէ օլմայաճագ տըր:

19. Իշթէ սիզ հէմ պանա հէմ գալմըմ 'ալէյհինէ չօգ թաիվիֆլէր սէօյլէմիշսինիզ, ֆագաթ թէհտիտլէրինիզտէն գօրգմազ իզ:

20. Եինէտէ էսիր տէյիշմէք հազգընտա օլան թէքլիֆինի մէմնուսիյէթ իլէ գապուլ էտէրիմ, շէօյլէքի պէնտէ պուլունան թա'ամը 'առքէրլէրիմէ հըֆզ էտէյիմ. վէ պիզ տէվամի պիր մուհարէպէ էտէճէյիզ, վէ նիֆայլըլար եա պիզիմ սէլահիյէթիմիզէ թապի' օլաճագլար, եա տա մահվ օլունաճագլար տըր:

21. Վէ շիմտի տէտիյինէ կէօրէ՝ Ալլահը րէտտ էթմէքլիյիմիզէ կէլինճէ, իշթէ պէօյլէ պիր Զաթ հազգընտա խապէրիմիզ եօգ տըր: Վէ սիզ տախի անըն հազգընտա պիր շէյ պիլմէզսինիզ. վէ լաքին էյէր պէօյլէ պիր Զաթ վար իսէ, մալիւմաթըմըզ եօգ տըր. իհթիմալ քի օ սիզի եարաթտըղը կիպի պիզի տախի եարաթտը:

22. Վէ էյէր պիր շէյթան վէ ճէհէննէմ վար իսէ, իշթէ գաթլ էթտիյինիզ, վէ պէօյլէ պիր եէրէ կիթտիյինի զիքը էթտիյինիզ պիրատէրիմ իլէ սաքին օլմագ իւզրէ՝ օ սիզի օրայա կէօնտէ'րմէյէճէք մի տիր: Լաքին պու շէյլէրին պիր էհէմմիյէթի եօգ տըր:

23. Պէն Ամմօրօն իմ, պէն փէտէրինիզին ճէպր իլէ Եէրուշալիմտէն կէթիրմիշ օլտուղը Զօրամըն նէալինտէն իմ:

24. Իշթէ պէն ճէսուր պիր Լէմանլը իմ. պու մուհարէպէ անլէրէ գարշը էթտիյինիզ կիւնահլար իշիւն ինթիգամ ալմագ, վէ անլէրին հիւքիւմէթէ օլան հազգլարընը հըֆզ ու հիմայէ էթմէք իւզրէ պաշլանմը տըր: Պէն Մօրօնայա օլան րէսալէմէ խիթամ վէրիրիմ:

ՊԱՊ 55

1. Վէ վագը օլտու քի՝ Մօրօնայ պու մէքթուպը ալտըղընտա, տահա զիյատէ զազապնաք օլտու, զիրա օ Ամմօրօնըն սախթէքեար օլտուղընը պիլիր խտիյինի անլատը. պէլի օ Ամմօրօնըն՝ նիֆայ գալմընա գարշը պու մուհարէպէյի աշմագտա՝ պիր հազգ սէպէպի օլմատըղընը պիլտի:

2. Վէ օ տէտի. էյէր րէսալէմտէ գիքը էթտիյիմ կի-
պի՝ Ամմօրօն քէնտի օրտուսը իլէ կէրի չէքիմէգ իսէ, ա-
նըն իլէ էսիրլէրի տէյիշտիրմէյէճէյիմ. գիրա մալիք օլտու-
ղու գուվվէթտէն գիյատէ գուվվէթէ մալիք օլմասընա միւ-
սա՝ատէ էթմէյէճէյիմ :

3. Իշթէ Լէմանլըլարն պէնիմ գաւմըմը մուհաֆա-
զա էթտիքլէրի մահալը պիլիրիմ, վէ մա՝տէմ քի՝ Ամմօ-
րօն րէսալէմէ կէօրէ թէքլիֆիմէ բազի օլմատը, իշթէ
սէօզլէրիմէ կէօրէ եափաճաղըմ, վէ անլէր սուլէ իսթի-
համ էտինճէյէտէք արալարընտա էօլլիմ իճրա էտէճէյիմ :

4. Վէ Մօրօնայ պու սէօզլէրի սէօլլէտիքտէն սօնրա,
քէնտի ՝ասքէրլէրի արասընտա միւմքին իսէ պիր Լէմանլը
պուլմագ իշիւն արաթտը :

5. Վէ անլէր Լէման իսմինտէ պիր ատէմ պուլտուլար .
վէ օ Ամալիգայահըն գաթլ էթտիյի մէլիյին գուլլարընտան
պիրի իտի :

6. Վէ Մօրօնայ Լէմանը վէ քէնտի ատէմլէրինտէն
պիր գաչքիշիյի էսիրլիքտէ օլան Նիֆայլըլար իւզէրինէ թա՝
եին օլունան Լէմանլըլարա կէօնտէրտի :

7. Շիմտի Նիֆայլըլար Կիտ չէհրինտէ մուհաֆազա ալ-
թընտա իտիլէր. իմտի Մօրօնայ Լէմանը թա՝եին էթտի, վէ
անըն իլէ պէրապէր պիր գաչ քիշի կէօնտէրտի :

8. Վէ կէճէլէյին անլէր Նիֆայլըլար իւզէրինէ թա՝եին
օլունան Լէմանլը պէքճիլէրէ եազլաշտըլար, վէ անըն կէլ-
տիյինի կէօրտիւքլէրինտէ անը տուրտուրտըլար. լաքին օ ան-
լէրէ՝ Գօրգմայըն պէն պիր Լէմանլը իմ. իշթէ պիզ Նիֆայ-
լըլարտան գաչմը իզ. վէ անլէր ույույօրլար, վէ պիզ ան-
լէրին չէրապընտան ալտըգ, վէ անտէն պէրապէր կէթիւ-
տիք՝ տէտի :

9. Վէ Լէմանլըլար պու սէօզլէրի իշիթտիքլէրինաէ,
անը չօգ մէմուլէնիյէթ իլէ գապուլ էթտիլէր. վէ անա՝ Պու
չէրապը կէթիւրտիյին իշիւն սէնտէն մէմուլէն իզ, գիրա եօ-
րուլմուշ իզ վէ չէրապընտան պիզէ վէրքի իշէլիմ՝ տէտիլէր :

10. Ֆազաթ Լէման անլէրէ՝ Շէրապըմըզը Նիֆայլըլա-
րա գարշը գաւղա էտէճէյիմիզ վազըթ իշիւն սազլայալըմ՝
տէտի : Լաքին պու սէօզ անլէրի չէրապտան իշմէյէ տահա
գիյատէ թէշվիգ էյլէտի :

11. Վէ անլէր ճէվապէն՝ Պիզ եօրղուլն իզ. չէրապտան
իշէլիմ, պիր ազտան չէրապ թա՝եինաթըմըզը ալաճաղըզ,
Նիֆայլըլարա գարշը չըգմագ իշիւն անըն իլէ գուվվէթլէ-
նէճէյիզ՝ տէտիլէր :

12. Վէ Լէման անլէրէ՝ Սիզ արղուլնըզա կէօրէ էտի-
նիզ՝ տէտի :

13. Վէ անլէր չէրապտան չօգ իշտիլէր, չիւնքի թատը

անլէրէ չօգ մագպուլ իտի . իմտի իսթէտիքլէրի գատար իչտիլէր . վէ շէրապ մախսուս հազըրլանմըլ օլտուղընտան գուլվէթլի իտի :

14. Վէ անլէր շէրապտան իսթէտիքլէրինէ կէօրէ իչիպ քէյֆէթտիքտէն պիր ազ սօնրա ճիւմլէսի սէր խօշ օլտուլար :

15. Իմտի Լէման վէ անըն ատէմլէրի՝ անլէրին ճիւմլէսինին սէր խօշ օլուպ ուլումագտա օլտուգլարընը կէօրտիլքլէրինտէ , Մօրօնայա 'ալտէթէթէտիպ վուգուլ' պուլան ճիւմլէ շէյլէրի անա նագլէթտիլէր :

16. Պու իսէ՝ Մօրօնայըն նիյէթինէ կէօրէ իտի : Վէ Մօրօնայ քէնտի ատէմլէրինի սիլահ իլէ հազըրլամըլ օլարագ՝ Կիտ շէհրինէ կէօնտէրտի . վէ Լէմանլըլար աղըր ուլգուտա իքէն հիսարտան շէհրտէ օլան էսիրլէրէ սիլահլար աթտըլար . վէ անլէր թէքմիլէն սիլահլանտըլար . պէլի՝ Մօրօնայ անլէրտէն սիլահ թաշըյա պիլէն հէր գարը վէ չօճուղը սիլահլատը :

17. Վէ պէօյլէճէ Մօրօնայ պու ճիւմլէ էսիրլէրի սիլահլատը , վէ ճիւմլէ պու շէյլէր թէքմիլ սիւքիւնէթ իլէ իճրա օլուլտը :

18. Ֆագաթ Լէմանլըլար ուլանմըլ օլսալար իտի պիլէ , սէր խօշ օլտուգլարը իչիւն՝ Նիֆայլըլար անլէրի էօլտիւրէ պիլիր իտի :

19. Լաքին իշթէ Մօրօնայըն մագսէտի պու տէյիլ իտի . օ գաթլտան վէ գան տէօքմէքտէն հազգ էթմէգ իտի . ամմա քէնտի գալմընը խարապիյէթտէն գուրթարմագ անա խօշ իտի . վէ հագգսըղլըղա տիւշմէմէք իւզըրէ՝ անլէրի սէր խօշլըգլարընտա էօլտիւրմէտի :

20. Ֆագաթ քէնտի մէրամընա եէթիչտի , օ շէհրին տիվարլարը իչէրիսինտէ օլան Նիֆայլըլ էսիրլէրի սիլահլատը , շէօյլէքի անլէր շէհրին հիսարը իչէրիսինտէ օլան մահալլարը գապթէթտիլէր :

21. Վէ Մօրօնայ պուլնու էթտիքտէ , քէնտի 'ասքէրլէրինի պիր ազ կէրի շէքիպ , Լէմանլըլարըն օրտուսընը իհատէ էթտի :

22. Իշթէ պու կէճէլէյին իճրա օլուլտու . իմտի սապահլայըն Լէմանլըլար ուլանտըգլարընտա , տըշարըտան Նիֆայլըլար իլէ մուհաթ իտիքլէրինի , վէ շէհր իչինտէ օլան Նիֆայլըլարըն տախի սիլահլանմըլ օլտուգլարընը կէօրտիլէր :

23. Վէ պէօյլէճէ անլէր Նիֆայլըլարըն քէնտի իւզէրլէրինէ քէսպ ի գուլվէթէթմիլ օլտուգլարընը անլատըգտա , պու հալ ու քէյֆիյէթ ալթընտա Նիֆայլըլար իլէ ճէնքէլէշմէյի միւնասիպ կէօրմէտիլէր . իմտի Նիֆայլըլարըն սէր

'ասքէրւէրի անլէրին հարպ սիւահլարընը թալէպ էթտիլէր, վէ անլէր կէլիպ մէրհամէթ իչիւն եալվարարագ, անլէրի նիֆայլըլարըն այագլարը հօնիւնտէ պրագտըլար:

24. Իմտի Մօրօնայըն արզուսը պու իտի: Օ անլէրի հարպ էսիրի մագամընտա ալտը, վէ շէհրի թէմէլլիւք էթտի, վէ նիֆայլը էսիրլէրի ազատ էթտի. վէ անլէր Մօրօնայըն օրտուսընա պիրլէշտիլէր, վէ անա պէօյիւք պիր գուվ-վէթ օլտու:

25. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ ալտըղը Լէմանլըլարը՝ Կիտ շէհրի էթրաֆընտա օլան մէթէրիպլէրի գուվվէթլէնտիրմէք իչիւն իշլէմէյէ պաշլամալարընը էմր էթտի:

26. Վէ օ իսթէտիյինէ կէօրէ Կիտ շէհրինի իսթիհքեամ էթտիքտէն սօնրա, էսիրլէրի Պաուլնթիֆուլ շէհրինէ կէօնտէրտի. վէ պու շէհր դայէթ գուվվէթլի պիր օրտու իլէ մահֆուգ իտի:

27. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր Լէմանլըլարըն ճիւմլէ ֆիթնէլէրինի սարֆ ը նազար իլէ գազանտըզլարը էսիրլէրի, վէ քէսպ էթտիքլէրի թօփրագ վէ գուվվէթի հըֆօղ ու հիմայէ էթտիլէր:

28. Վէ նիֆայլըլար թէքրար դալիպ կէլմէյէ վէ հագգ ու իմթիյագլարընը կէրի ալմաղա պաշլատըլար:

29. Վէ չօգ տէֆա՝ Լէմանլըլար կէճէլէյին անլէրի մուհասէրէ էթմէյէ չալըշտըլար իսէտէ, պու դայրէթլէրինտէ չօգ էսիրլէր դայպ էթտիլէր:

30. Վէ Լէմանլըլար չօգ տէֆա՝ նիֆայլըլարա շէրապ իչիրմէյէ, վէ անլէրի գէհիր վէ սէր խօշլըզլէ էօլտիւրմէյէ ճէհտ էթտիլէր:

31. Ամմա նիֆայլըլար շիմտիքի իզթիրապ վագըթլարընտա քէնտիլէրին Ռապպ Ալլահընը տէր խաթր էթմէյի իհմալ էթմէտիլէր, պու սէպէպտէն անլէր անլէրին տուգագլարընտա թութուլամագլար իտի. վէ էվվէլա պիր Լէմանլըլ էսիրէ իչիրմէտիքճէ, անլէրին շէրապընտան իչմէտիլէր:

32. Պու մինվալ իւզրէ արալարընտա միւհլիք պիր շէյ իչիլմէմէսինէ տիգգաթ էթտիլէր. գիրա էյէր անլէրին շէրապը պիր Լէմանլըլը էօլտիւրսէ իտի, պիր նիֆայլըլը տախի էօլտիւրէճէք իտի. վէ պէօյլէճէ անլէրին միւսքիրաթընը թէճրիւպէ էթտիլէր:

33. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայըն Մօրիանթօն շէհրինի զապթ էթմէք իչիւն թէտարիք կէօրմէսի լազըմ իտի. գիրա Լէմանլըլար քէնտի էմէքլէրի իլէ Մօրիանթօն շէհրինի զիյատէսիյլէ իսթիհքեամ էթմիլ իտիլէր:

34. Վէ անլէր օլ շէհրէ պէր տէվամ եէնի իմտատ վէ էրզագ կէթիրմէքտէ իտիլէր:

35. Վէ նիֆայ գաւմը իւզէրինէ օլան հաքիմէրին հիւ-
քիւմէթինին եիրմի տօգուզընճը սէնէսի պէօյլէ խիթամ
պուլտու :

ՊԱՊ 56

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ հաքիմէրին հիւքիւմէթինին
օթուզընճը սէնէսինին իպթիտասընտա, եա՛նի պիրինճի այըն
իքինճի կիւնիւնտէ Մօրօնայ Հիւլամանտան՝ տիյարըն օլ գըս-
մընտա օլան հէալինին իշլէրի հազգընտա խապէր վէրէն
պիր մէքթուպ ալտը :

2. Վէ եազտըղը քէլամլար պուշլար տըր . Պէնիմ Բապպ-
տա վէ ճէնք իզթիրապլարըմտա փէք սէվկիւլիւ պիրատէ-
րիմ Մօրօնայ . սանա, էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրիմ, տիյարըն
պու գըսմընտա օլան մուհարէպէյէ տա՛իր պէնիմ պա՛զը
տէյէճէյիմ վար տըր :

3. Իշթէ եանըմտա օլան իքի պին քիմսէլէր Ամմօնըն
նիֆայ տիյարընտան կէթիրտիյի քիմսէլէրին օղուլլարը օ-
լուպ, պուշլարըն Լիհայըն պէօյիւք օղլու Լէմանըն նէսլին-
տէն օլտուզլարը սանա մա՛լիւմ տըր :

4. Իմտի անլէրին ըիվայէթլէրի վէ իմանսըղըղընա
տա՛իր սանա սէօյլէմէք իճապ էթմէզ, զիրա ճիւմլէ պու
շէյլէրի պիլլիրսին :

5. Պու հէլտէն պու կէնճլէրտէն իքի պին քիշինին
քէնտի հարպ սիլահլարընը ալըպ՝ պէնի քէնտիլէրէ գըլա-
ղուզ օլմագ իւզրէ ինթիխապ էթտիքլէրինի, վէ վաթա-
նըմըզը մուհաֆազա էթմէք իշիւն կէլտիյիմիզի սանա պէ-
յան էթմէք պանա քեաֆի տիր :

6. Վէ սէն անլէրին փէտէրլէրինին՝ Պիզ գան տէօք-
մէք մագստիյլէ քէնտի պիրատէրլէրիմիզէ գարչը սիլահ
գալտըրմայաճաղըզ՝ տէյու էթտիքլէրի ՝աչտ հազգընտա
խապէրտարսըն :

7. Ֆագաթ եիրմի ալթընճը սէնէտէ՝ անլէր քէնտի-
լէր իշիւն չէքտիյիմիզ մէշագգաթ վէ իզթիրապլարը կէօր-
տիւքլէրինտէ, եամփտըզլարը ՝աչտը պօզուպ պիզի մուհա-
ֆագա էթմէք իշիւն հարպ սիլահլարընը գալտըրմագ իւզ-
րէ խիլէր :

8. Լաքին էթտիքլէրի պու ՝աչտը պօզմալարընա րա-
զի օլմատըմ : Զիրա անլէրին էթտիքլէրի ՝աչտը հըֆզ էթ-
մէլէրի սէպէպլինտէն պիզիմ զիյատէ զիյան չէքմէյէճէյի-
միզէ, անճագ անա մուգապիլ Ալլահըն պիզի գուվլէթլէն-
տիրէճէյինէ իման էթտիմ :

9. Ամմա պիզէ պէօյիւք մէսէրրէթ վէրէն պիր շէյ

վար տըր: Զիրա իշթէ եիրմի ալթընճը սէնէտէ, պէն, Հիւաման, պու իքի պին կէնճ ատէմ էօնիւնտէ սէնին տիյա-
րըն օլ ճիվարընտա թա'եին էթտիյին սէր 'ասքէր Անթիփու-
սա եարտըմ էթմէք իշիւն Եէհուտա տիյարընա եիւրիւտիւմ:

10. Վէ պէնիմ իքի պին օղլոււմը, (գիրա անլէր օղլու-
լար թէսմիյէ օլունմաղա լայըգ տըրլար), Անթիփուսըն օր-
տուսընա պիրլէշտիրտիւմ. վէ պու իմտատ իշիւն Անթիփուս
գիյատէսիյլէ մէսրուր օլտու: Վէ Լէմանլըլար պիգիմ 'աս-
քէրլէրիմիգտէն փէք չօգ քիմսէլէր գաթլ էթմիշ օլտուգ-
լարընտան, անըն օրտուսը էփ էյի էքսիլմիշ իտի. վէ պու
հալ քէտէրիմիգէ սէպէպ օլուր:

11. Եինէ տէ պու Փիքը իլէ քէնտիմիգի թէսէլլի էտէ
պիլիրիգ քի' անլէր քէնտիլէրին վաթանը վէ Ալլահը իշիւն
էօլտիւլէր, վէ անլէր չաղլըգտա տըրլար:

12. Վէ Լէմանլըլար չօգ էսիրլէր ալտըլար. վէ անլէ-
րին ճիւմլէսէ սէր 'ասքէրլէր տիրլէր. գիրա պուսլարտան
մա'տա քիմսէյի էսիրկէմէտիլէր: Վէ էյէր պուսլար հա-
յաթտա իսէ, Նիֆայ տիյարընտա պուլունտըգլարընը ղանն
էտէրիգ:

13. Վէ Լէմանլըլարըն՝ պու գատար ճէսարէթլի ա-
տէմլէրիմիգին գանընը տէօքմէք իլէ զապթ էթտիլէրի
չէհիլլէր պուսլար տըր:

14. Մանթայ տիյարը եախօտ Մանթայ չէհրի, Զիզրոււմ
չէհրի, Գոււմինայ չէհրի վէ Անթայփարահ չէհրի:

15. Պէնիմ Եէհուտա չէհրինէ վասըլ օլտուղըմ վագըթ-
տա ալընմըլ օլան չէհիլլէր պուսլար իտի: Վէ Անթիփուս
վէ անըն ատէմլէրինին՝ չէհրի իսթիհքեամ էթմէք իշիւն
պիւթիւն գուվվէթլէրիլլէ չալըշմագտա իտիլէրինի պու-
տոււմ:

16. Պէլի' անլէր հէմ վիւճուտճէ հէմ րուհճա սըգըլ-
մագտա իտիլէր. գիրա կիւնտիւգիւն ճէսարէթլէ ճէնքլէշ-
տիլէրի կիպի կէճէլլիյին քէնտիլէրին չէհրինի մուհաֆազա
էթմէյէ չալըշտըլար, վէ պէօյլէճէ անլէր հէր նէվ' իգթի-
րապ չէքմիլլէր իտի:

17. Վէ չիմտի պու մահալտա եա դալիպ կէլմէյէ եա
էօլմէյէ գարար գըլտըլար. իմտի սէն՝ պէնիմ պէրապէր կէ-
թիրտիյիմ քիւշիւք իմտատըն, պէլի' պու պէնիմ օղլուլա-
րըմըն, անլէրէ պէօյիւք իւմիտ վէ մէսէրրէթ վէրտիյինի
անլայա պիլիրսին:

18. Վէ Լէմանլըլար Անթիփուսըն օրտուսընըն իմտատա
նա'իլ օլմուշ իտիյինի անլատըգլարընտա, Ամմօրօնըն էմրի
իլէ Եէհուտա չէհրինէ, եախօտ պիգէ գարըլ մուհարէպէ
էթմէմէյէ մէճպուր օլտուլար:

19. Վէ պէօյլէճէ պիգ Րապպ թարաֆընտան 'ինայէթէ

նա"իւ օլտուգ . զիրա էյէր անլէր՝ պիզ գա"իֆ օլտուղըմըզ հալտէ , իւզէրիմիզէ հիւճիւմ էթսէլէր իտի , պէլքի պիզիմ քիւչիւք օրտոււմըզ խարապ էտէճէքլէր իտի . լաքին պէօյ-լէճէ պիզ գուրթուլտըզ :

20. Անլէր Ամօրօն թարաֆընտան էմր ալտըլար քի՝ անճագ ալմըջ օլտըզլարը շէհրի հըֆզ ու հիմայէ էթսին-լէր : Վէ եիրմի ալթընճը սէնէ պէօյլէ իսիթամ պուլտու : Վէ եիրմի եէտինճի սէնէնին իպթիթասընտա պիզ քէնտի-միզի վէ շէհրիմիզի մուհաֆագա էթմէք իւզրէ հազըր իտիք :

21. Իմտի արգու էթտիք քի լէմանլըլար պիզիմ իւ-զէրիմիզէ կէլսինլէր . զիրա անլէր քէնտի գալալարընտա ի-քէն անլէրէ հիւճիւմ էթմէք իսթէմէտիք :

22. Վէ պիզ լէմանլըլարըն հարէքէթինէ , վէ կէրէք կիւնտիւզ կէրէք կէճէ անլէրին կէչիպ շիմալտա օլան շէ-հիրլէր իւզէրինէ հիւճիւմ էթմէմէլէրինէ տիգգաթ էթմէք իչիւն ճասուսլար թա'եին էյլէտիք :

23. Վէ պիզ օլ շէհիրլէրտէ օլանլարըն գուվվէթինին անլէրէ գարշը տուրմաղա քեաֆի օլմատըղընը պիլէրէք , անլէր պիզի կէչտիքլէրի հալտէ , հէմ արգալարընտան հէմ էօնլէրինտէն անլէրէ հիւճիւմ էթմէք իսթէտիք , վէ պու եօլտա միւյէսսէր օլաճաղըմըզ իւմիտ էթտիք . լաքին պու իւմիտիմիզտէ մէյուս օլտըզ :

24. Անլէր քէնտի պիւլթիւն օրտուլարը իլէ եանըմըզ-տան կէչմէյէ գօրգտուլար , վէ գըսմէն կէլմէքլիյէ ճէսա-րէթ էթմէտիլէր , օլմայա քի քեաֆի տէրէճէ գուվվէթլէրի օլմայա :

25. Վէ Զարահէմլա շէհրինէ գարշը չըգմաղա , եախօտ Սայտօն ըրմաղընը կէչիպ նիֆայհահ շէհրինէ կէլմէյէ տա-խի ճէսարէթ էթմէտիլէր :

26. Վէ պէօյլէճէ անճագ ալտըզլարը շէհիրլէրի հըֆզ ու հիմայէ էթմէյէ գարար էթտիլէր :

27. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պու սէնէնին իքինճի այըն-տա պու իքի պին օղլոււմըն փէտէրլէրինտէն պիզէ չօգ էր-զագ եէթիչտի :

28. Վէ Զարահէմլա տիյարընտան տախի իքի պին ա-տէմ կէօնտէրիլտի : Վէ պէօյլէճէ պիզիմ օն պին ատէմ ի-լէ անլէրին գէվճէ վէ էվլատլարընը պէսլէմէք իչիւն զա-խիրէմիզ հազըր իտի :

29. Վէ լէմանլըլար պիզիմ գուվվէթիմիզին կիւն պէ կիւն արթմագտա իտիյինի կէօրմէքլէ գօրգմաղա , վէ զա-խիրէ վէ գուվվէթիմիզին չօղալմասընը մէն՝ էթմէք իւզ-րէ տըշարը չըգմաղա պաշլատըլար :

30. Իմտի պիզ՝ լէմանլըլարըն պու մինվալ իւզրէ րա-

Հաթսըզ օլտըզլարընը կէօրմէքլէ՝ անլէրի մէքը իլէ թութ-մաղա արզու էթտիք: Պու էճլտէն Անթիփուս պէնիմ վէ քիւչիւք օղուլլարըմըն չըգըպ կէօյա եազընտա օլան պիր շէհրէ զախիրէ կէօթիւրիւյօրըզ կիպի՝ կիթմէմիզի էմր էյլէտի:

31. Վէ պիզ Անթայփարա շէհրինին եանընտան կէչէրէք կէօյա տէնիզին քէնարընտա օլան տիկէր պիր շէհրէ կիտիյօրըզ կիպի՝ հարէքէթ էթմէլի իտիք:

32. Վէ պիզ օլ շէհրէ տօղրու զախիրէ կէօթիւրիւյօրըզ կիպի եիւրիւտիւք:

33. Վէ Անթիփուս օրտուսընըն պիր գըսմընը շէհրտէ պրաղարազ օլ պիր գըսմը իլէ արգամտան չըգտը: Լաքին պէն վէ քիւչիւք օրտում չըգըպ Անթայփարա շէհրինէ եազլաշմագտան՝ եօլա չըգմատը:

34. Շիմտի Լէմանլըլարըն էն գուվվէթլի վէ էն պէօյիւք օրտուսը Անթայփարա շէհրինտէ իտի:

35. Վէ անլէր ճասուսլարը վասիթասիյլէ հագգըմըզտա խապէրտար օլտուզլարընտա, օրտուլարը իլէ իւզէրիմիզէ եիւրիւտիւլէր, վէ պիզ չիմալա տօղրու Փիրար էթտիք:

36. Վէ պէօյլէճէ պիզ անլէրին էն գուվվէթլի օրտուսընը ճէլպ էթտիք:

37. Պէլի՝ պիզ անլէրի էփ էյի մէսաֆէ արգամըզտան կէթիրտիք, վէ անլէր Անթիփուսըն օրտուսընըն՝ աճէլէ իլէ քէնտիլէրի թա՛գիպ էթտիքլէրինի կէօրտիւքլէրինտէ, անլէր նէ սաղա նէ սօլա սափըպ՝ անճագ արգամըզա տօղրու պիզի թա՛գիպ էթտիլէր. վէ զանըմճա անլէր էհալիմիզտէն մուհասէրէ օլունմագ վէ Անթիփուս կէլմէզտէն պիզի վուրմագ նիյէթինտէ իտիլէր:

38. Իմտի Անթիփուս թէհլիքէմիզի կէօրտիւյիւնտէ, քէնտի օրտուսընը՝ աճէլէ էթտիրտի. լաքին կէճէ օլտուղընտան, անլէր պիզէ եէթիշէմէտիլէր. վէ Անթիփուս տախի անլէրէ եէթիշէմէտի. իմտի կէճէ իշիւն օրտուկեան գուրտըզ:

39. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ շաֆագտան էվվէլ Լէմանլըլար պիզի թա՛գիպ էթմէքտէ իտիլէր. վէ պիզ՝ անլէրլէ ճէնքլէշմէյէ միգտարը քեաֆի գուվվէթիմիզ օլմատըղընտան, եիւրիւմէյէ տէվամ էթտիք. վէ պէն քիւչիւք չօճուզլարըմըն անլէրին էլլէրինէ տիւշմէսինէ ըազի տէյիլ իտիմ. իմտի պիզ պէրրիյէյէ տօղրու եիւրիւյիւպ եօլըմըզ տէվամ էթտիք:

40. Վէ անլէր իհաթէ օլունմայալար՝ տէյու նէ սաղա նէ սօլա տէօնմէյէ ճէսարէթ էթտիլէր, պէն տախի նէ սաղա նէ սօլ թարաֆա տէօնմէք իսթէտիմ, օլմայա քի պիզ

գարշը տուրամայըպ հէլաք օլալըմ վէ անլէր գաշալար : Վէ պէօյլէճէ ագշամա գատար պիւթիւն կիւն պէրրիյէյէ ֆիրար էթմէքտէ իտիք :

41. Վէ թէքրար սապահ օլտուգտա, լէմանլըլարըն իւզէրիմիզէ եիւրիւմէքտէ իտիքլէրինի կէօրէրէք, էօնլէրինտէն գաշտըգ :

42. Լաքին անլէր արգամըգտան չօգ թա'գիպ էթմէգտէն՝ տուրտուլար : Վէ պու եէտինճի այըն իւչիւնճիւ կիւնիւնտէ վուգու՝ պուլտու :

43. Վէ Անթիփուսըն անլէրէ եէթիչիպ եէթիւմէտիյինի պիւմէտիք . ֆագաթ պէն ատէմլէրիմէ՝ Պիզ անլէրին պիզի կէրի տէօնմէյէ ճէլպ էտէրէք տուգաղա տիւչիւրմէք մագսէտիլլէ տուրմուշ օլուպ օլմատըգլարընը պիւմէյօրըգ .

44. Իմտի՝ նէ՞ տէրսինիզ, անլէրէ գարշը ճէնքլէլմէյէ կիտէ՞ր մի սինիզ՝ տէտիմ :

45. Վէ շիմտի, էյ՞ սէվկիւլիւ պիրատիրիմ Մօրօնայ, սանա տէրիմ քի՝ պունտան էվլէլ պէօյլէ ճէսարէթ ասլա կէօրմէտիմ, խայր, Նիֆայլըլար արասընտա պիլէ պէօյլէ ճէսարէթ ասլա կէօրմէտիմ :

46. Զիրա պէն անլէրի տա'իմա օղուլլարըմ թէսմիյէ էթտիյիմ կիպի, (չիւնքի անլէր փէք կէնճ իտիլէր), հէման պէօյլէ անլէր պանա՝ էյ՞ փէտէր, իշթէ Ալլահըմըզ պիզիմ իլէ պէրապէր տիր, վէ օ պիզիմ էօլտիւրիւլմէմիզէ միւսա՝ատէ էթմէգ . իմտի չըգալըմ, էյէր պիրատէրլէրիմիզ պիզի ըահաթ գօսալար իտի, անլէրի գաթլ էթմէյէճէք իտիք . պու էճլտէն՝ օլմայա քի լէմանլըլար Անթիփուսըն օրտուսընա դալիպ կէլէլէր՝ տէյու չըգալըմ, տէտիլէր :

47. Շիմտի պունլար ասլա ճէնք էթմէմիլլէր իտի իսէ տէ, էօլիւմտէն գօրգմատըլար . վէ անլէր քէնտի հայաթլարը հագգընտա տիւչիւնմէքտէն գիյատէ, փէտէրլէրինին հիւրրիյէթի հագգընտա տիւչիւնտիլլէր . պէլի՝ վալիտէլէրի անլէրէ թա'լիմ էթմիչ իտի քի՝ էյէր ասլա շիւպհէ էթմէգլէր իսէ, Ալլահ անլէրի գուրթարաճագ տըր :

48. Վէ անլէր վալիտէլէրինին սէօզլէրինի գիքը էթտիքլէրինտէ՝ Վալիտէլէրիմիզին պունուն պէօյլէ իտիյինի պիտիքլէրինէ շիւպհէ էթմէյօրըգ՝ տէտիլէր :

49. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն, պէնլիմ իքի պինիմ իլէ, պիզի թա'գիպ էտէն լէմանլըլարա տօղրու տէօնտիւմ, վէ իշթէ Անթիփուսըն օրտուսը անլէրէ եէթիւմիչ, լէ տէհէթլի պիր ճէնք պաշլամըչ իտի :

50. Վէ Անթիփուսըն օրտուսը գըսսա պիր միւտտէթ իչինտէ պու գատար ուզուն պիր մէսաֆէ եիւրիւտիւքլէրինտէն, եօրուլմուշ օլուպ լէմանլըլարըն էլինէ տիւլմէք

իւզրէ խտիւէր. վէ էյէր պէն պէնիմ իքի պինիմ իլէ տէօն-
մէսէ խտիմ, անլէր մագստլէրինէ եէթիշէճէքլէր խտի :

51. Զիրա Անթիփուս վէ սէր 'ասքէրլէրինտէն նիշէ-
լէրի 'աճէլէ եիւրիւմիւշ օլտուգլարընտան եօրուլմուշ օ-
լուպ, գըլըճ իլէ վուրուլմուշ խտիլէր : Վէ Անթիփուսըն
ատէմլէրի սէր 'ասքէրլէրինին էօլիւմիւ սէպէպինտէն շա-
շըրմըշ խտիւէր, վէ Լէմանլըլարըն էօնիւնտէն սիւրիւլմէյէ
պաշլատըլար :

52. Վէ Լէմանլըլար ճէսարէթլէնէրէք անլէրի թա'-
գիպ էթմէյէ պաշլատըլար, վէ պէօյլէճէ Լէմանլըլար ան-
լէրի պէօյիւք դայրէթ իլէ թա'գիպ էտէր իքէն, պէն պէ-
նիմ իքի պինիմ իլէ արգալարընտան կէլիպ անլէրի պէօյիւք
պիր գըրըմ իլէ վուրմաղա պաշլատըմ, վէ Լէմանլըլարըն
պիւթիւն օրտուսը պանա տէօնտիւլէր :

53. Իմտի Անթիփուսըն 'ասքէրլէրի Լէմանլըլարըն չէ-
վիրիւմիւշ օլտուգլարընը կէօրտիւքլէրինտէ, ատէմլէրինի
ճէմ' էտիպ, թէքրար Լէմանլըլարըն արգասընտան հիւճիւմ
էթտիլէր :

54. Վէ պիզ նիֆայըն գալմը, եա'նի Անթիփուսըն
'ասքէրլէրի վէ պէն իքի պինիմլէ Լէմանլըլարը իհաթէ է-
տիպ վուրտըգ. պէլի' անլէր սիւհալարընը պիզէ վէրիպ,
քէնտիլէրինի հարպ էսիրլէրի օլմաղա թէսլիմէ մէճպուր
օլտուլար :

55. Վէ անլէր պիզէ թէսլիմ օլտուգլարընտա, իշթէ
պէն պէնիմ թահթ ը խտարէմտէ ճէնքլէշմիւշ օլան կէնճլէ-
րին չօգլարընըն էօլտիւրիւլմիւշ օլտուգլընտան գօրգարագ
անլէրի սայտըմ :

56. Լաքին պէօյիւք մէսէրրէթ իլէ պուլտում քի' ան-
լէրտէն պիր ճան եէրէ պիլէ տիւշմէմիւշ խտի : Վէ անլէր
սայքի Ալլահըն գուվվէթիլլէ ճէնքլէշտիլէր : Պէլի' պուռն-
տան էվվէլ ինսան պէօյլէ 'աճա'իպ գուվվէթ իլէ ճէնքլէշ-
մէմիւշ տիր : Անլէր պէօյլէ 'աղիմ գուվվէթ իլէ Լէմանլըլա-
րըն իւզէրինէ հիւճիւմ էթտիլէր քի' անլէր անլէրտէն գօր-
գարագ հարպ էսիրլէրի օլմագ իւզրէ քէնտիլէրինի թէսլիմ
էթտիլէր :

57. Վէ էսիրլէրիմիզի Լէմանլըլարըն օրտուսընտան
սագլայաճագ մահալըմըգ օլմատըղընտան, անլէրի Անթի-
փուսըն գաթլ օլուռնմայան ատէմլէրինին պիր գըսմը իլէ
Զարահէմլա տիյարընա կէօնտէրտիք. պագիսինի տախի պէն
ալըպ, պէնիմ Ամմօնը նէվճիվանլարըմ իլէ պիրլէշտիրտիմ.
վէ Նէհուտա շէհրինէ տօղրու 'ալտէթ էթտիք :

ՊԱՊ 57

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն մէլիք Ամմորօտան պիր րէսալէ ալտըմ, վէ անտէ՝ էյէր պէն ալտըղըմ հարպ էսիր-լէրինի անա թէսլիմ էտէր իսէմ, անլէրին պէտէլինէ Ան-թայփարաւ շէհրինի պիզէ թէսլիմ էտէճէյինի եազմը խտի :

2. Լաքին պէն մէլիյէ ճէվապէն՝ պիզլիմ Անթայփարաւ շէհրինի ալմաղա գատիր օլտըղըմըզա շիւպէմիզ եօգ տըր . վէ էյէր պիզ օլ շէհր իշիւն էսիրլէրիմիզի վէրիւ իսէք , ա-գըլըզ օլտըր իզ . պիզ անճագ էսիր իշիւն էսիր տէյիւմէյէ րազի իզ՝ տէյու եազտըմ :

3. Լաքին Ամմորօն թէքլիֆիմի րէտտ էթտի . վէ է-սիրլէր տէյիւմէք իսթէմէտի . իմտի պիզ Անթայփարաւ շէհրինէ գարշը չըգմագ իշիւն հազըրլանմաղա պաշլատըզ :

4. Ֆագաթ Անթայփարաւտա օլան գալմ շէհրի թէրք էտիպ , իսթիւքեամ էթմէք իւզրէ քէնտիլէրին սա՛իր շէհր-լէրինէ ֆիրար էթտիլէր . վէ Անթայփարաւ շէհրի պէօյլէ-ճէ էլիմիզէ տիւշտիւ :

5. Վէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին եիրմի սէքիզինճի սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու :

6. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ եիրմի տօգուզընճը սէնէնին իպթիտասընտա , պիզ Ջարահէմլա տիյարընտան վէ տիյա-րըն էթրաֆլարընտան ալթը պին քիշի իմտատա , վէ պիր միգտար էրզագա նա՛իլ օլտուգ . անտէն մա՛տա Ամմօնլը-լարտան ալթմը քիշի կէլտի . վէ անլէր քէնտի պիրատէր-լէրի օլան պէնիմ իքի պինլիք քիւշիւք ճէմա՛աթըմա պիր-լէշտիլէր : Վէ իշթէ շիմտի գուվվէթլի օլտուգ . վէ պի-զէ դանիմէթ իլէ գախիւէ կէթիւրիլտի :

7. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պիզ Գուլմինայ շէհրինի մու-հաֆաղա էթմէք իշիւն պրաղըլան օրտու իլէ մուհարէպէ էթմէք իսթէտիք :

8. Վէ պէն սանա կէօսթէրէճէյիմ քի՝ արզուլմըզա սէ-րի՛էն եէթիշտիք . պէլի՝ անլէրին էրզագը եէթիւմէզտէն պիր ազ էվվէլ գուվվէթլի օրտուլմըզըն պիր գըսմըյլէ կէ-ճէլէյին Գուլմինայ շէհրինի իհաթէ էթտիք :

9. Վէ պիզ չօգ կէճէ շէհրին էթրաֆընտա օրտու գուր-տըզ , գըլըճըմըզ իւզէրինէ ուլուտըզ , վէ լէմանլըլարըն չօգ տէֆա՝ էթտիքլէրի կիպի՝ պիզի էօլտիւլմէք իւզրէ կէ-ճէլէյին կէլմէմէլէրի իշիւն՝ գարագօլլար գօտըզ վէ հէր հիւճիւմ էթտիքլէրինտէ , անլէրին գանը տէօքիւլտիւ :

10. Նիհայէթ անլէրին զախիրէսի եէթիշտի , վէ անլէր անը կէճէլէյին շէհրէ կիրտիրէճէլէր իտի . լաքին պիզ լէ-մանլըլար օլմայըպ Նիֆայլըլար օլարագ , անլէրին զախիրէ-սինի ալտըզ :

11. Վէ Լէմանլըլար պու մինվալ իւզրէ քէնտի Թա՛մալարընտան մահրուժ գալտըլար իսէտէ, շէհրի մուհաֆազա էթմէյէ գարարկիր իտիլէր: Պու սէպէպտէն պու զախիրէլէրի Նէհուտա տիյարընա, վէ էսիրլէրիմիզի Ջարահէմլա տիյարընա կէօնտէրմէմիզ իճնապ էթտի:

12. Լաքին չօգ կիւն կէչմէգտէն՝ իմտատ ալմագ խուսուսընտա Լէմանլըլարըն իւմիտի քէսիլտի, իմտի անլէր շէհրի պիզէ Թէսլիմ էթտիլէր, պու եօլ իլէ պիզ Գուժիւնայ շէհրինի ալմագ խուսուսընտա օլան մագստլէրիմիզի իճրա էթտիք:

13. Ամմա պիզիմ 'ասքէրիմիզ չօգ իտի իսէ տէ, ալտըղըմըզ էսիրլէրին քէսրէթի սէպէպիւնտէն անլէրի հըֆօզ էթմէք իշիւն եա պիւթիւն գուվվէթիմիզի սարֆ էթմէլի իտիք, եա տա անլէրի էօլտիւրմէլի իտիք:

14. Զիրա անլէրտէն պէօյիւք պէօյիւք Թագըմլար իլէ գաչըպ Թաշլար, Թօփուզ տէյնէքլէր վէ էլլէրինէ կէչէն հէր շէյ իլէ ճէնքլէշմէք իսթէտիլէր, շէօյլէքի պիզ էսիրիմիզտէն Թագրիպէն իքի պին քիշի էօլտիւրտիւք:

15. Իմտի պիզ անլէրի էօլտիւրմէյէ եա էլիմիզտէ օլան գըլըճ իլէ անլէրի Ջարահէմլա տիյարընա սիւրմէյէ մէճպուր օլտուգ. չիւնքի զախիրէմիզ վէ Լէմանլըլարտան ալտըղըմըզ էրգագ անճագ քէնտի գալմըմըզա քիֆայէթ էտէր իտի:

16. Շիմտի պու Թէհլիքէլի հալլէրտէ պու էսիրլէրէ տա՛իր պիր գարարա կէլմէք չօգ միւհիմմ պիր մատտէ իտի, եինէտէ անլէրի Ջարահէմլա տիյարընա կէօնտէրմէք գարարընա կէլտիք. իմտի պիզ ատէմլէրիմիզին պիր գըսմընը ալարագ, անլէրին եէտիլլէ էսիրլէրիմիզի Ջարահէմլա տիյարընա կէօնտէրտիք:

17. Ամմա անլէր էրթէսի կիւն 'ալտէթ էթտի: Վէ պիզ էսիրլէր հագգընտա սիւալ էթմէտիք. զիրա Լէմանլըլար իւզէրիմիզէ հիւճիւմ էթմէքտէ իտիլէր, վէ անլէր պիզի Լէմանլըլարըն էլլէրինտէն գուրթարմագ իշիւն Թամմ վագթընտա կէլտիլէր: Զիւնքի Ամմօրօն անլէրէ եէնի պիր միգտար զախիրէ վէ փէք պէօյիւք պիր օրտու կէօնտէրմիշ իտի:

18. Վէ էսիրլէր իլէ կէօնտէրտիյիմիզ պու ատէմլէր անլէրի տուրտուրմագ իշիւն Թամմ վագթընտա եէթիշտիլէր, զիրա անլէր պիզէ զալիպ կէլմէք իւզրէ իտիլէր:

19. Լաքին պէնիմ իքի պին ալթմըշ քիշիտէն՝ իպարէթ օլան քիւշիւք օրտուժ զայէթ շէտիտ մուհարէպէյէ կիրտիլէր. պէլի՝ անլէր գալի պիր սուրէթտէ Լէմանլըլարա գարչը տուրտուլար, վէ քէնտիլէրէ մուխալիֆէթ էտէն հէր քէսի վուրտուլար:

20. Վէ օրտումըզըն պագիսի Լէմանլըլարըն էօնիւն-

տէն կէրի չէքիւմէք իւզրէ իքէն, պու իքի պին ալթմըլ քի-
չի սապիթ վէ գօրգուսըզ գալտըլար :

21. Վէ հէր պիր էմրէ քեամիլէն իթա'աթ էտիպ ան-
լէրի իճրա էթտիլէր, վէ անլէրին իմանընա կէօրէ վուգու-
պուլտու . վէ անլէրին վալիտէլէրինին սէօլէտիյի, վէ պա-
նա նագլ էթտիքլէրի սէօզլէրի խաթրըմա կէլտի :

22. Իմտի պու պէօյիւք զալէպէ իչիւն պու պէնիմ օ-
ղուլլարըմա, վէ էսիրլէրի կէօթիւրմէյէ ինթիխապ օլուռնան
ատէմլէրէ պօրճլու իզ : Պուռնլար Լէմանլըլարը վուրտըլար ,
վէ անլէրի Մանթայ չէհրինէ կէրի սիւրտիւլէր :

23. Վէ Գումինայ չէհրիմիզ պիզտէ գալտը . եինէ տէ
պիզ պէօյիւք զիյան չէքտիք :

24. Վէ Լէմանլըլար գաչտըգտան սօնրա, եարալան-
մըլ օլան 'ասքէրլէրին էօլիւլէր արասընտան թօփլանմալա-
րընը, վէ տէրհալ եարալարընըն սարըլմասընը էմր էթտիմ :

25. Վէ վագը' օլտու քի' պէնիմ իքի պին ալթմըլ քի-
չիտէն իքի եիւզիւ գան ագմասը սէպէպինտէն պայըմըլլար
իտի . վէ արալարընտա հէր քէս չօգ եէրտէն եարալանտը ի-
սէտէ, հէմ պիզիմ հէմ տիւլմէնլէրին պէօյիւք թէ'աճճիւ-
պինէ մուճիպ օլարագ' Ալլահըն' ինայէթի իլէ անլէրտէն հիչ
պիր ճան էօլմէտի :

26. Պէլի' պիրատէրլէրիմիզտէն պին քիչի վուրուլմըլ
իքէն անլէրին գուրթուլմասը' պիւթիւն օրտուլմըզը հայ-
րէթտէ պրագտը . վէ պիզ հագգ իւզրէ թաստիգ էտէրիզ
քի պու վագա'ա անլէրին 'ատիլ պիր Ալլահ վար օլտուղը-
նա աա'իր, վէ գուրթուլաճագլարընա շիւպհէ էթմէմէյէ ի-
նանմաղա թա'լիմ օլուռնմըլ օլարագ, անլէրին զայէթ 'ա-
զիմ իմանը պուլուռնտըղընտան, Ալլահըն 'աճա'իպ գուլվէ-
թի վասիթասիյլէ իլէրի կէլտի :

27. Շիմտի հագգընտա սէօլէտիյիմ քիմսէլէրին իմա-
նը պու իտի . անլէր կէնճ վէ ֆիքրլէրի սապիթ իտի, վէ ան-
լէր պէր տէվամ Ալլահա կիւվէնմէքտէ տիրլէր :

28. Վէ վագը' օլտու քի' պիզ եարալանմըլ օլան քիմ-
սէլէրէ մուգալլէտ օլուպ' Լէմանլըլարըն չօգ օլան էօլիւլէ-
րինի վէ պիզիմ էօլիւլէրիմիզի տէֆն էթտիքտէն սօնրա,
պիզ կիտէ' Զարահէմլա տիյարընա կէօթիւրէճէք օլտուգլա-
րը էսիրլէր հագգընտա սիւ'ալ էթտիք :

29. Վէ կիտ անլէրի օլ տիյարա կէօթիւրէճէք օլան
քիմսէլէրին սէր 'ասքէրի իտի :

30. Վէ կիտին պանա սէօլէտիյի սէօզլէրի պուռնլար
տըր : Իչթէ պիզ էսիրլէրիմիզ իլէ Զարահէմլա տիյարընա
եօլա չըգտըգ . վէ եօլտա իքէն Լէմանլըլարըն օրտուկեհանը-
նը կէօզէթմէք իչիւն կէօնտէրտիյիմիզ ճասուլարա րասթ
կէլտիք :

31. Վէ անլէր պիղէ նիտա էտիպ տէտիլէր. իշթէ Լէ-մանլըլարըն օրտուսը Գուսմինայ շէհրինէ տօղրու եիւրիւ-մէքտէ տիրլէր:

32. Վէ էսիրլէրիմիզ անլէրին սէօզլէրինի իշթմէքլէ՝ ճէսարէթլէնէրէք՝ ալէյհիմիզէ գալգտըլար:

33. Վէ Ֆէսատլարընտան տօլայը գըլըճլարըմըզը իւ-գէրլէրինէ էնտիրտիք: Վէ անլէր եէք վիւճուտ գըլըճլա-րըմըգա գարշը գօշտուլար, վէ պունտան պէօյլէ անլէրին պէօյիւք գըսմը վուրուլտու, վէ պագիսի պիզի կէշիպ գաշ-տըլար:

34. Վէ իշթէ պունլար գաշտըգլարընտա պիզ անլէրէ եէթիշէմէյէրէք Գուսմինայ շէհրինէ տօղրու եիւրիւտիւք. վէ պիզ շէհրիմիզին մուհաֆազասը իլէ պիրատէրիմիզէ եար-տըմ էթմէք իւզրէ թամմ վագթընտա եէթիշտիք:

35. Վէ շիմտի պիզ թէքրար տիւշմէնլէրիմիզին էլլէ-րինտէն գուրթուլմուշ իզ: Ալլահըն իսմի միւպարէք օլ-սուն. զիրա օ պիզի գուրթարտը, վէ պիզիմ իշիւն պու՝ ազիմ իշի իճրա էյլէտի:

36. Իմտի պէն, Հիւաման, Կիտին պու սէօզլէրինի ի-շիթտիյիմտէ, ճիւմլէմիզ հէլաք օլմայըպ Ալլահըն լութֆ ու՝ ինայէթի իլէ գուրթուլտըղըմըզ իշիւն պէօյիւք մէսէր-րէթ իլէ մէմլու օլտում. վէ վուրուլանլարըն ճանլարը Ալ-լահըն րահաթընա կիրմիշ օլտուգլարընը իւմիտ էտէրիզ:

ՊԱՊ 58

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պունտան սօնրա պիզիմ մագ-սէտիմիզ Մանթայ շէհրինի ալմագ իտի. լաքին անլէրի պի-զիմ ուֆագ պէօլիւքլէրիմիզ իլէ շէհրտէն տըշարը ճէլպ էթմէքլիյէ չարէ եօզ իտի. զիրա պունտան էվվէլ էթտի-յիմիզի տէր իսաթր էթտիլէր. իմտի անլէրի իսթիհքեամ-լարընտան մէքր իլէ շէքէմէտիք:

2. Վէ անլէրին օրտուսը սայըտա պիզիմքինտէն չօզ զիյասէ օլտուղընտան պիզ չըզըպ գալլալարընտա անլէրէ հիւճիւմ էթմէյէ ճէսարէթ էթմէտիք:

3. Վէ հէմ տախի իտարէմիզ ալթընտա գալան տիյա-րըն հէր գըսմընը մուհաֆազա էթմէք իշիւն՝ ատէմլէրի-միզի գուլլանմամըզ էլզէմ իտի: Իմտի Զարահէմլա տի-յարընտան իմտատ վէ եէնի պիր միգտար զախիրէ ալմագ իւզրէ պէքլէմէմիզ կէրէք իտի:

4. Վէ պէն գալմըմըզըն իշլէրինէ տա՛իր տիյարըմը-զըն հիւքիւմտարընա մա՛լիւմաթ վէրմէք իւզրէ՝ պիր էլ-

չի կէօնտէրտիմ, վէ Զարահէմլա տիյարընտան զախիրէ վէ իմտատ ալմագ իչիւն պէքլէտիք:

5. Լաքին իշթէ պու պիզէ չօգ Փա"իտէ էթմէտի, զիրա Լէմանլըլար տախի կիւն պէ կիւն պէօյիւք իմտատ վէ չօգ զախիրէյէ նա"իլ օլմագտա իտիլէր. վէ պու վագըթտա հալլէրիմիզ պէօյլէ իտի:

6. Վէ Լէմանլըլար տախի վագըթ պէ վագըթ պիզէ գարշը չըգըպ, պիզի մէքը իլէ խարապ էթմէյէ չալըշտըլար, եհնէտէ անլէրին չէքիլէճէք վէ մուհաֆազա օլաճագ իսթիհքեհամլարը սէպէպինտէն անլէր իլէ ճէնքլէճմէյէ գատիր տէյիլ իտիք:

7. Վէ պիզ պու միւշքիւլ հալլէրտէ այլարճա պէքլէտիք, վէ ազ գալտը քի աճլըգտան էօլէճէք իտիք:

8. Լաքին պիզ եարտըմըմըզա կէլմէքտէ օլան իքի սիննէֆէր 'ասքէր մուհաֆազասը ալթընտա օլարագ կէօնտէրիլէն թա"ամը ալտըգ, վէ քէնտիմիզ վէ մէմլէքէթիմիզի մուհաֆազա էթմէք վէ տիւշմէնլէրիմիզին էլլէրինէ տիւշմէմէք իչիւն, պէլի' սայըտա հիսապսըզ օլան պիր տիւշմէն իլէ ճէնքլէճմէք իչիւն գապուլ էթտիյիմիզ մուլ'ալլէնէթ սալթ պու իտի:

9. Շիմտի պու սըգընթըլարըն սէպէպինի, եախօտ անլէրին նիչիւն պիզէ զիյատէ գուլվէթ կէօնտէրմէտիքլէրինի պիլմէտիք. իմտի օլմայա քի Ալահըն հիւքմլէրի տիյարըմըզըն իւզէրինէ տիւշմիւշ օլուպտա պիզ մաղղուպ օլարագ քիւլլիյէն խարապ օլալըմ տէյու քէտէր վէ գօրգու իլէ տօլտուգ:

10. Պու էճլտէն պիզի գուլվէթլէնտիրմէսի վէ տիւշմէնլէրիմիզին էլլէրինտէն գուրթարմասը իչիւն, պէլի գալմըմըզըն պէսլէնմէսի, վէ շէհրիլէրիմիզ, թօփրագլարըմըզ վէ վարիյէթիմիզին պիզտէ գալըպ' անլէրի մուհաֆազա էտէ պիլմէմիզ իչիւն պիզէ գուլվէթ վէրմէսի հագգընտա ճանլարըմըզը տէօքէրէք Ալահա տու'ա էթտիք:

11. Վէ Բապա Ալահըմըզ գուրթարաճաղընա տա"իր' պիզի թէ"մին էթտի. պէլի' օ ճանըմըզը թէսէլլի էթտի. վէ պիզէ պէօյիւք իման իհսան էթտի. վէ գուրթուլուշ իչիւն անա իւմիտ էթմէմիզ կէրէք իտիյինի պիզէ էօյրէթտի:

12. Վէ պիզիմ ալտըղըմըզ քիւշիւք օրտու սէպէպինտէն ճէսարէթլէնտիք, վէ տիւշմէնլէրիմիզ իւզէրինէ դալիպ կէլմէյէ, վէ թօփրաղըմըզը վէ վարիյէթիմիզի վէ գէվճէմիզի վէ էվլատըմըզը վէ հիւրիյէթիմիզի մուհաֆազա էթմէյէ գալի գարարտա սապիթ տուրտըգ:

13. Վէ պէօյլէճէ պիւթիւն գուլվէթիմիզ իլէ Մանթայ շէհրինտէ օլան Լէմանլըլարա գարշը չըգտըգ. վէ շէհրէ եագըն օլան պէրիյէնին քէնարընտա չատըրլարըմըզը գուրտըգ:

14. Վէ էրթէսի կիւն Լէմանլըլար՝ պիզիմ չէհրին ես-գընընտա օլան պէրրիյէնին քէնարընտա պուլունտըղմըզը կէօրտիւքլէրինտէ, օրտոււմըզըն սայըսընը վէ գուվվէթինի անլամագ իչիւն հէր թարաֆըմըզա ճասուսլար կէօնտէր-տիլէր :

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր սայըճա գուվվէթլի օլմատըղմըզը կէօրտիւքլէրինտէ, վէ գարշըմըզա կէլիպ պիզի էօլտիւրմէտիքլէրի հալտէ, պիզ անլէրին էրգագընը քէսէրիզ տէյու գօրգտուգլարընտան, վէ քէնտիլէրին պէօ-յիւք օրտուսը իլէ գօլայճա պիզի թէլէֆ էտէ պիլէճէքլէրի-նի զանն էթտիքլէրինտէն, մուհարէպէ էթմէք իչիւն գար-շըմըզա կէլիպ հագըրըզ կէօրմէյէ պաշլատըլար :

16. Վէ անլէրին պիզէ գարշը կէլմէք իւզրէ թէտա-րիք կէօրտիւքլէրինի կէօրտիւյիւմիզտէ, պէն Կիտ իլէ քիւ-չիւք պիր օրտու վէ հէմ տախի թիօմնէր իլէ քիւչիւք պիր օրտու պէրրիյէտէ կիզլէտիմ :

17. Շիմտի Կիտ վէ անըն ատէմլէրի սաղ թարաֆտա, վէ թիօմնէր իլէ անըն ատէմլէրի սօլ թարաֆտա իտիլէր. վէ պէն օրտոււմն պագիսիյլէ 'այնի մահալտա գալըպ Լէ-մանլըլարըն կէլմէսինէ պէքլէտիմ :

18. Վէ Լէմանլըլար քէնտիլէրին սայըտա պէօյիւք օ-լան օրտուլարը իլէ իւզէրիմիզէ կէլտիլէր : Վէ կէլիպ գըլըճ իլէ իւզէրիմիզէ տիւշմէք իւզրէ իքէն, պէն վէ պէնիմ իլէ պէրապէր օլան ատէմլէր պէրրիյէյէ կէրի չէքիտիք :

19. Վէ Լէմանլըլար 'աճէլէթէն թա'գիպ էթտիլէր. զիրա անլէր՝ պիզի թութուպ էօլտիւրմէյէ զիյատէսիյլէ ար-գուքէչ իտիլէր : Իմտի անլէր արգամըզ սըրա կէլտիլէր. վէ պիզ Կիտ վէ թիօմնէրին արասընտան կէչտիք. վէ Լէ-մանլըլար անլէրի քէչֆ էթմէտիլէր :

20. Վէ Լէմանլըլար քէնտի օրտուլարը իլէ կէչտիքտէն սօնրա, Կիտ վէ թիօմնէր կիզլէնմիշ օլտուգլարը եէրտէն գալըպ Լէմանլըլարըն չէհրէ կէօնտէրտիքլէրի ճասուսլա-րը թութուլար :

21. Վէ անլէր ճասուսլարը թութուգտան սօնրա, չէհրէ տօղրու գօշտուլար. վէ անը մուհաֆագա էթմէք ի-չիւն պրաղըլան 'ասքէրլէրին իւզէրինէ տիւշտիլէր, վէ անլէրի թէլէֆ էտիպ չէհրի գապթ էթտիլէր :

22. Վէ Լէմանլըլար՝ պիր գաչ մուհաֆըզտան մա'տա քէնտիլէրին պիւթիւն օրտուսընըն պէրրիյէյէ գըլաղուզ-լանմասընա միւսա'ատէ էթտիքլէրի սէպէպտէն պէօյլէ օլ-տու :

23. Վէ պու մինվալ իւզրէ Կիտ վէ թիօմնէր անլէրին իսթիւքեամլարընը զապթ էթտիլէր : Վէ պէրրիյէտէ չօգ տօ-լաշտըզտան սօնրա պիզ Զարահէմլա տիյարընա եօլա չըգտըզ :

24. Վէ Լէմանլըլար Զարահէմլա տիյարընա գըլաղուզլանմագտա օլտուգլարընը կէօրտիւքլէրինտէ, պէլքի քէնտիլէրին խարապլիյէթի իչիւն պիր տուգագ գուրուլմուշ օլուր տէյու գլիյատէսլիյէ գօրգմաղա պաշլատըլար: Իմտի կէլտիքլէրի 'այնի եօլտան պէրրիյէյէ կէրի կիթմէյէ պաշլատըլար:

25. Վէ կէճէ օլտուգտա, անլէր չատըրլարընը գուրտուլար: Զիրա Լէմանլըլարըն սէր 'ասքէրլէրի' Նիֆայլըլարըն չօգ եիւրիւմէքտէն եօրուլմուշ օլտուգլարընը, վէ Նիֆայլըլարըն պիւթիւն օրտուսը սիւրիւլմիւշ օլտուղընը զանն էտէրէք, Մանթայ շէհրի հագգընտա էնտիշէ էթմէտիլիւր:

26. Վէ կէճէլէյին տիկէր պիր եօլտան Մանթայ շէհրինէ Թօղրու եիւրիւմէք իչիւն պէն ատէմլէրիմին ույումալարընա միւսա'ատէ էթմէտիմ:

27. Վէ կէճէլէյին եիւրիւտիւյիմիզ սէպէպտէն, էրթէսի կիւն պիզ Լէմանլըլարըն էօնիւնտէ օլարագ, անլէրտէն էվվէլ Մանթայ շէհրինէ վասըլ օլտուգ:

28. Վէ պու մէքը իլէ պիզ Մանթայ շէհրինի գան տէօքմէքսիզին դապթ էթտիք:

29. Վէ Լէմանլըլարըն օրտուսը շէհրէ եագլաշտըգլարընտա, պիզիմ քէնտիլէրէ գարշը չըգմաղա հագըր օլտուղըմըզ կէօրտիւքլէրինտէ, գլիյատէսլիյէ հայրէթտէ գալարագ, պէսիւք գօրգու իլէ թութուլտըլար, վէ պէրրիյէյէ Փիրար էթտիլէր:

30. Պէլի' Լէմանլըլար տիյարըն պիւթիւն պու գըսմընտան Փիրար էթտիլէր: Ֆագաթ իշթէ անլէր պէրապէրլէրինճէ տիյարտան նիշէ գարը վէ չօճուգլար կէօթիւրմիւշլէր իտի:

31. Լէմանլըլարըն ալմըշ օլտուգլարը շէհրլէրին քեաֆֆէսի շիմտի պիզիմ էլիմիզտէ տիր. վէ Լէմանլըլարըն էսիր ալըպ կէօթիւրտիւքլէրինտէն մա'տա, փէտէրլէրիմիզ վէ գարը վէ չօճուգլարըմըզ քէնտի էվլէրինէ 'ալտէթ էթմէքտէ տիրլէր:

32. Ամմա պու գատար չօգ շէհրլէրի վէ միւլքի մուհագազա էթմէք իչիւն օրտուլմըզ փէք քիւշիւք տիր:

33. Լաքին պու տիյարտա պիզէ ֆիւթիւհաթ վէրէն, վէ պու շէհրլէր վէ թօփրագլարըմըզ կէրի ալմագտա պիզի միւյէսսէր գըլան Ալլահա կիւվէնիրիզ:

34. Վէ հիւքիւմէթին պիզէ տահա գլիյատէ իմտատ կէօնտէրմէտիյինին սէպէպինի պիւմէյօրուզ, վէ պիզէ կէլէն քիմսէլէր տախի տահա գլիյատէ իմտատ կէլմէտիյինին սէպէպինի պիւմէյօրլար:

35. Վէ պիզ պիւմէյօրուզ, ամմա պէլքի սիզ մուգաֆֆէր օլմատընըզ. 'ասքէրլէրիմիզի տիյարըն օլ գըսմընա

չէքմէքլիյինիզ էլզէմ իտի. հալ պէօյլէ իսէ, տէյէճէյիմիզ
եօգ տըր:

36. Լաքին հալ պէօյլէ տէյիլ իսէ, գօրգարըզ քի հիւ-
քիւմէթիմիզտէ պիր ֆըրգա գուհուր էթտի, վէ եարտըմըմը-
զա գլիյատէ ատէմլէր կէօնտէրմէյօրլար. զիրա անլէրին պիզէ
կէօնտէրմիչ օլտուգլարը գուվվէթտէն գլիյատէ գուվվէթլէ-
րի պուլլունտուղընը պիլիրիզ:

37. Լաքին զարարը եօգ տըր, պիզ օրտուլմըզըն զա"իֆ-
լիյինէ պագմայարագ Ալլահըն պիզի գուրթարաճաղընա,
պէլի' տիւշմէնլէրիմիզին էլլէրինտէն, պիզի գուրթարաճա-
ղընա 'իթիմատ էտէրիզ:

38. Իշթէ պու եիրմի տօգուզընճը սէնէնին սօնը տըր.
վէ թօփրագլարըմըզ պիզիմ էլիմիզտէ տիր. վէ Լէմանլը-
լար Նիֆայ տիյարընա ֆիրար էթմիշլէր տիր:

39. Վէ հագզընտա չօգ մէտհիյէ իլէ սէօյլէմիչ օլտու-
ղըմ Ամմօն գաւմընըն օղուլլարը եանըմտա Մանթայ շէհ-
րինտէ տիրլէր. վէ Բապպ անլէրի սագլայըզ, գըլըճ իլէ
տիւշմէքտէն հըֆզ էյլէտի, շէօյլէ քի պիր ճան պիլէ էօլ-
տիւրիւլմէմիչ տիր:

40. Ամմա անլէր չօգ քէրրէ եարալանտըլար, եինէտէ
Ալլահըն քէնտիլէրի հիւրը էթտիյի հիւրիյէթտէ գաւի
տուրուպ, կիւն պէ կիւն քէնտիլէրին Բապպ Ալլահընը տէր
խաթըր էթմէքտէ սապիթ տիրլէր: Պէլի' անլէր անըն գա-
նուկլարընը, հիւքմլէրինի վէ էմրլէրինի պէր տէվամ հըֆզ
էթմէյէ տիգգաթ էտէրլէր. վէ անլէրին կէլէճէք օլան
հագզընտաքի փէյղամպէրլիքլէրէ գուվվէթլի իմանլարը
վար տըր:

41. Վէ շիմտի, էյ' սէվկիւլիւ պիրատէրիմ Մօրօնայ,
պիզի գուրթարան վէ ազատ էտէն Բապպ Ալլահ սէնի տա"իչ
մա քէնտի հուզուրընտա հըֆզ էթսին. պէլի' օ պու գաւ-
մա 'ինայէթ էտիպ, պիզիմ պէսլէնմէմիզ իշիւն էլզէմ օ-
լուպ Լէմանլըլարըն պիզտէն զապթ էթմիչ օլտուգլարը
միւլքիմիզի կէրի ալմագտա սիզի մուվաֆֆագ էյլէսին:
Իշթէ պէն ըէսալէմի պիթիրիրիմ: Պէն Ալմանըն օղլու
Հիլաման իմ:

ՊԱՊ 59

1. Վէ Նիֆայ գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին
հիւքիւմէթինին օթուզընճը սէնէսինտէ, Մօրօնայ Հիլամա-
նըն ըէսալէսինի գապուլ էտիպ օգուտըգտան սօնրա, Հի-
լամանըն ըահաթը, վէ զոյպ օլմուշ օլան տիյարլարըն ի'ա-
տէսինտէ միւյէսսէր օլմուշ իտիյի իշիւն գլիյատէսիլլէ մէս-
րուր օլտու:

2. Պէլի օ պուլունտըդ տիյարըն հէր թարաֆընտա գաւմըն ճիւմէսի արասընտա անը ի'լան էթտի քի անլէր տախի մէսրուր օլալար :

3. Վէ օ տէրհալ Փահօրանա պիր րէսալէ կէօնտէրտի , վէ անըն ատէմլէր թօփլայըպ Հիլամանա , եախօտ անըն օրտուսընա իմտատ կէօնտէրմէսինի թալէպ էթտի , չէօլէքի օ՝ տիյարըն օլ գըսըմլարընտա պէօյլէ 'անա'իպ թարգտա ալաըդը չէհիրլէրի գօլայճա մուհաֆազա էտէ պիլսին :

4. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ պու րէսալէյի Զարահէմա տիյարընա կէօնտէրտիքտէն ոօնրա , Լէմանլըլարըն քէնտիլէրտէն ալմըլ օլտուգլարը չէհիրլէր վէ միւլքէրին պագիսինի կէրի ալմագ իչիւն թէրթիպ էթմէյէ պաշլատը :

5. Վէ Լէմանլըլարա գարշը մուհարէպէ էթմէք իչիւն Մօրօնայ պէօյլէ հազըրլըգ կէօրմէքտէ իքէն , իշթէ , Լէմանլըլար՝ Մօրօնայ չէհիրինտէն վէ Լիհայ չէհիրինտէն վէ Մօրիանթօն չէհիրինտէն Նիֆայհան չէհիրինէ ճէմ՝ օլմուշ օլան գաւմ իւզէրինէ հիւճիւմ էթտիլէր :

6. Վէ Մանթայ տիյարընտան ֆիրար էթմէյէ մէճպուր օլան Լէմանլըլար վէ տիյարըն սա'իր մահալլարընտա օլանլար , տիյարըն պու թարաֆընտա օլանլարա պիրլէշմէյէ կէլմիլլէր իտի :

7. Վէ անլէր պէօյլէ գիյատէսիյլէ չօղալմըլ վէ կիւն պէ կիւն Ամօրօնըն էմրիյլէ իմտատա նա'իլ օլտուգտան ոօնրա , Նիֆայհան գաւմընա գարշը չըգտըլար , վէ անլէրի պէօյիւք գըրըմ իլէ վուրմաղա պաշլատըլար :

8. Վէ Լէմանլըլարըն օրտուսը օլ գատար պէօյիւք իտի քի , Նիֆայհան գաւմընտան պագի գալանլար էօնլէրինէն ֆիրար էթմէյէ մէճպուր օլտուլար . վէ կէլիպ Մօրօնայըն օրտուսը իլէ պիրլէշտիլէր :

9. Վէ Մօրօնայ՝ Նիֆայհան չէհիրինի մուհաֆազա էթմէք իւզըրէ անըն էհալիսինէ իմտատ կէօնտէրիլմիշ տիր զանն էտէրէք , վէ պիր չէհիրին Լէմանլըլարըն էլինէ տիւշմէմէսի իչիւն անը մուհաֆազա էթմէք՝ անըն կէրի ալմագտան գօլայ օլտուղընը պիլէրէք , օ անլէրին գօլայճա մուհաֆազա էթմէյէ միւլքթէտիր իտիքլէրինի զանն էթտի :

10. Պու սէպէպտէն պիւթիւն գուվլէթինի կէրի ալտըղը չէհիրլէրի մուհաֆազա էթմէք իւզըրէ՝ քէնտի եանընտա պրագտը :

11. Վէ Մօրօնայ Նիֆայհան չէհիրինին դայպ օլմուշ օլտուղընը անլատըղընտա , գիյատէսիյլէ միւլքէտտէր օլտու : Վէ գաւմըն ֆըսգը սէպէպինտէն՝ անլէր պիրատէրլէրինին էլինէ տիւշէճէքլէրինին ինթիմալ օլտուղընա շիւպհէ էթմէյէ պաշլատը :

12. Վէ անըն ճիւմէ սէր՝ ասքերլէրինին էֆքեարը պու իտի: Անլէր տախի գաւմըն ֆըսգը իչիւն շիւպհէ էտիպ թէ՛ աճիւպ էթտիլէր: Վէ լէմանլըլարըն մուվաֆֆագիյէթի իչիւն պէոյլէ տիւշիւնտիլէր:

13. Վէ Մօրօնայ՝ հիւքիւմէթին քէնտի մէմլէքէթլէրինին հիւրրիյէթի հագգընտա վագիֆէսիզ օլտուգլարը սէպէպտէն զազապնաք իտի:

ՊԱՊ 60

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ թէքրար տիյարըն հիւքմտարը օլան Փահօրանա եազտը, վէ եազտըղը սէօզլէր պուշլար տըր: Իշթէ, պէն Ջարահէմլա չէհրինտէ Պաշ Հաքիմ վէ տիյարըն հիւքմտարը օլան Փահօրանա, վէ հէմ տախի պու գաւմ վասիթասիյլէ պու մուհարէպէնին ումուրընը իտարէ վէ էմր էթմէք իչիւն ինթիխապ օլուշան՝ ճիւմէյէ պու րէսալէմի կէօնտէրիւրիմ:

2. Իշթէ պէնիմ սիզէ թագաիհ նէվինտէ պա՛ղը տէյէճէյիմ վար տըր: զիրա սիզ ատէմլէր ճէմ էթմէք վէ անլէրի գըլըճ վէ փալալար վէ հէր նէվ սիւահ իլէ սիւահլամագ, վէ լէմանլըլար տիյարըմզըն հէր հանլը գըսմընա կէլիրլէրսէ, անլէրի անլէրէ գարշը կէօնտէրմէք իչիւն թա՛հին օլուշտըղընըզը պիլիրսինիզ:

3. Վէ իշթէ սիզէ տէրիմ: պէն քէնտիմ, վէ հէմ տախի ատէմլէրիմ, վէ Հիւսաման վէ անըն ատէմլէրի զիյատէսիյլէ պէօյիւք սըգընթըլար, պէլի՝ աճլըգ, սուսըզլըգ, եօրղուշլըգ վէ հէր նէվ իզթիրապլար չէքտիք:

4. Լաքին էյէր չէքտիյիմիզ սալթ պու օլսա իտի, մըրըլտայըլըմզ վէ թէչէքքիմիզ օլմազ իտի:

5. Լաքին իշթէ գաւմըմզ արասընտա օլան գըրըմ պէօյիւք օլմուշ տըր: պէլի՝ պինլէրճէսի գըլըճ իլէ վուրուլմուշլար տըր, վէ էյէր սիզ օրտուլարըմզա միգտարը քիֆայէ գուվվէթ վէ էրգագ կէօնտէրսէ իտինիզ, հալ պէօյլէ օլմայաճագ իտի: Պէլի՝ պիզէ տօղրու օլան իհմալլըղընըզ պէօյիւք տիր:

6. Վէ իշթէ պիզ պու զայէթ պէօյիւք իհմալիյէթին սէպէպինի, պէլի՝ պիզ սիզին տիւշիւնկիւսիւզ հալինիզին սէպէպինի պիւմէք իսթէրիզ:

7. Վէ տիւշմէնլէրինիզ էթրաֆընըզտա էօլիւմ իշինի իճրա էթմէքտէ, պէլի՝ անլէր պիրատէրլէրինիզտէն պինլէրճէ ճան էօլտիւրմէքտէ իքէն, սիզ թախթլարընըզտա միւլահագասըզ վէ սէրսէմ պիր հալտէ օթուրա պիլի՛ր միսինիզ:

8. Պէլի՛ քէնտիլէրին մուհաֆազասը իշիւն սիգէ պա-
գան վէ քէնտիլէրի մուհաֆազա էթմէք իշիւն սիգի հիւ-
քիւմէթէ թա՛եին էտէն քիմսէլէրէ օլտուլար կէօնտէրիպ՝
անլէրի գուվվէթլէնտիրէրէք պինլէրճէ ճանլարը գըլըճ ի-
լէ վուրուլմատան գուրթարա պիլիր իտինիդ :

9. Լաքին անճագ պու տէյիլ . նիշէլէր պու գավմըն
խայրը իշիւն դայէթ արգուքէշ օլտուլարը սէպէպտէն ճէնք-
լէշիպ գանլարընը վէրէրէք հայաթլարընը վէրտիլէր , վէ
սիգ էրգագը անլէրտէն էսիրկէտինիդ : Պէլի՛ սիգին անլէրէ
տօղրու օլան դայէթ իհմալիյէթինիդ սէպէպինտէն անլէր
պու իշլէրի՛ աճլըգտան էօլմէք իւզրէ իքէն իճրա էթմիշ-
լէր տիր :

10. Վէ շիմտի , սէվկիւլիւ պիրատէրիմ , գիրա սէվիլ-
մէյէ լայրգ օլմալը իտինիդ . սիգ պու գավմըն հիւրրիյէթի
վէ իսլահաթը խուսուսընտա տահա դայրէթլէ չալըշմագ ի-
շիւն քէնտինիդի թահրիք էթմէլի իտինիդ . լաքին անլէրի
իհմալ էյլէտինիդ , շէօյլէ քի պինլէրճէ ճանլարըն գանը ին-
թիգամ իշիւն պաշլարընը իւզէրինէ կէլէճէք տիր , պէլի՛
անլէրին ճիւմլէ ֆէրեատ վէ մէշագգաթը Ալլահա մա՛լիւմ
տիր :

11. Իշթէ սիգ թախթլարընըգտա օթուրուպ , հիշ պիր
իշ եափմագ իքէն Ալլահըն քէնտի լութֆը՝ ազիմէսիլլէ սի-
գի գուրթարաճաղընը գանն էտէ պիլի՛ր մի սինիդ : Էյէր
պէօյլէ գանն էտէր իսէնիդ գաննընը պօշ տըր :

12. Պու գատար պիրատէրլէրինիդին վուրուլմասը ան-
լէրին կիւնահը սէպէպինտէն օլտուղընը գան էտէ՛ր մի սի-
նիդ : Պէն սիգէ տէրիմ , էյէր պէօյլէ գանն էտէրսէնիդ գան-
նընը պօշ տըր , գիրա սիգէ տէրիմ քի՛ չօգլարը գըլըճ իլէ
տիւշտիլէր , վէ պուենըն իշիւն սիգ հիւքմ օլունաճագսընըգ :

13. Զիրա Բապպ քէնտի՛ ատալէթ վէ հիւքմիւնիւ կիւ-
նահքեարլար իւզէրինէ կէթիրմէք իշիւն՝ սալիհլէրի էօլիւ-
մէ տիւշար էտէր . իմտի սալիհլէրին էօլտիւրիւմիւշ օլ-
տուլարը իշիւն անլէրին դայպ օլտուլարընը գանն էթմէ-
մէլի սինիդ . գիրա անլէր քէնտիլէրին Բապպ Ալլահընըն
րահաթընա կիրէրլէր :

14. Վէ իշթէ պէն սիգէ տէրիմ , դայէթ գօրգարըմ քի՛
պու գավմըն գայտսըղլըղը իշիւն , պէլի՛ հիւքիւմէթիմի-
գին թէնպէլլիյի վէ պիրատէրլէրինէ վէ էօլմիւշ օլան ճան-
լարա տօղրու օլան իհմալիյէթինիդ սէպէպինտէն Ալլահըն
հիւքմիւ անլէրին իւզէրինէ կէլէճէք տիր :

15. Զիւնքի իլք տէֆա՛ րէ՛ իսլէրիմիդ արասընտա պաշ-
լայան ֆըսգ օլմագսա իտի , տիւշմէնլէրիմիգէ գարշը տուր-
մաղա գատիր օլուր իտիք , վէ անլէր իւզէրիմիգէ քէսպ ի
գուվվէթ էթմէյէճէքլէր իտի :

16. Վէ հյէր արամըզտա զուհուր էտէն մուհարէպէ օլմազսա իտի, արամըզտա օլ գասար գան տէօքիւմէսինէ սէպէպ օլան պու փատիշան թարաֆտարլարը չըգմագսա իտի, վէ պիզ պիրի պիրիմիզ իէ գավզա էթտիյիմիզ վագըթտա գուվվէթլէրիմիզի էվվէլէի կիպի պիրլէշտիրմիշ օլսա իտիք, վէ իւզէրիմիզէ գուվվէթ վէ սէլահյէթ սիւրմէք իսթէյէն պու փատիշան թարաֆտարլարը զուհուր էթմէզսէ իտի, վէ իւզէրիմիզէ գըլըճ գալտըրաճագ եէրտէ անլէր հիւրրիյէթ մէսէլէսինէ էմին գալըպ տա պիզիմ իլէ պէրապէր տիւշմէնլէրիմիզէ գարշը չըգսա իտիլէր, արամըզտա պու գասար գան տէօքմէք օլմագ իտի. պէլի՝ հյէր պիզ Րապպըն գուվվէթիլէ անլէրէ գարշը չըգսա իտիք, տիւշմէնլէրիմիզի տաղըտաճագ իտիք, վէ պէօյլէճէ անըն վա՛տը իւզրէ քէլամը իթմամ օլունմուշ օլուր իտի:

17. Լաքին իշթէ Լէմանլըլար իւզէրիմիզէ կէլիպ գավմըմըզը էնվա՛ի իզթիրապլարա տիւշար էտէրէք, էսիր կէօթիւրմիւշլէր տիր. պէլի՝ գարը վէ չօճուզլարըմըզը գըլըճ իլէ էօլտիւրմէքտէ վէ տիյարըմըզը զապթ էթմէքտէ տիրլէր, վէ պու շէյլէր շու գուվվէթ վէ սէլահյէթ արայան փատիշան թարաֆտարլարընըն պէօյիւք կիւնանը սէպէպինտէն օլտու:

18. Ամմա պու մատտէյէ տա՛իր նի՛շիւն չօգ սէօյլէյէյիմ. չիւնքի քի՛մ պիլիւր, պէլքի սիզ տախի սէլահյէթ արայանլարսընըզ: Պիզ պիլմէյօրըզ, պէլքի սիզ տախի քէնտի մէմլէքէթինիզին խա՛ինլէրի սինիզ:

19. Եախօտ սիզ մէմլէքէթինիզին օրթասընտա էմնիյէթ իլէ իհաթէ օլունտուղընըզ սէպէպտէն տիր, քի պիզէ թա՛ամ վէ օրտուլմըզը գուվվէթլինտիրմէք իշիւն աատէմ կէօնտէրմէյի իհմալ էթտինիզ:

20. Սիզ Րապպ Ալլահընըզըն թէնպիհաթընը ունուխսընը՞զ մը: Պէլի՝ էճտատլարըմըզըն էսարէթի խաթրընըզտա տէյի՞լ մի տիր. պիզիմ նիշէ տէֆա՛ տիւշմէնլէրիմիզ էլլէրինտէն գուրթուլտըղըմըզը ունուլտընը՞զ մը:

21. Եախօտ սիզ թախթլարտա օթուրուր իքէն, Րապպըն պիզիմ իշիւն թէտարիք էթտիյի վասիթալարը գուլլանմատըղըմըզ հալտէ, եինէ Րապպըն պիզի գուրթարաճաղընը զանն էտէ՞ր մի սինիզ:

22. Պէլի՝ տիյարըն քէնարընտա պինլէրճէ քիմսէ գըլըճ իլէ եարալանըպ, գանլարը ագմագտա իքէն, սիզ պինլէրճէ վէ օն պինլէրճէ թէնպէլ քիմսէլէր իլէ մուհաթ օլարագ գայտսըզլըզ իլէ օթուրաճա՞գ մը սընըզ:

23. Սիզ Րահաթճա օթուրուպ պու շէյլէրէ պագար իքէն, Ալլահըն սիզի սուշսըզ սայաճաղընը զանն էտէ՞ր մի սինիզ. իշթէ պէն սիզէ՛ խայր, տէրիմ. վէ պէն սիզին տէր

խաթր էթմէնիզի իսթէրիմ քի՝ Ալլահ՝ էվվէլա իչէրիտէքի գապ թէմիզլէնմէլի, տըշարտաքի սօնրա թէմիզլէնմէլի տիր՝ տէտի:

24. Վէ չիմտի, սիզ էթտիյինիզ շէյլէրտէն թէվպէ էթմէտիյինիզ հալտէ, վէ գալգըպ իշլէյէրէք Հիլամանըն՝ տիյարըն քէնտի էլինտէ օլան օլ գըսըմլարընը մուհաֆազա էթմէսի, վէ պիզիմ տախի պու թարաֆտա դայպ էթտիյիմիզ միւլքլէրիմիզի կէրի ալմագլըղլմըզ իշիւն պիզէ թա՝ամ վէ ատմէլէր կէօնտէրմէտիյինիզ հալտէ, իշթէ պիզ իչէրիտէքի գապը, պէլի՝ հիւքիւմէթիմիզին պաշընըթէմիզլէյէնտէք, պիզիմ լէմանլըլար իլէ մուհարէպէմիզի թէրէք էթմէմիզ էլգէմ տիր:

25. Վէ էյէր սիզ ըէսալէմին մաթլուպաթընա ըազի օլմագ իսէնիզ, վէ չըգըպ հիւրրիյէթին հագիգի ըուհընը պանա կէօսթէրիպ տէ, օրտոււմըզ գուվլէթ վէ իմտատ, թա՝ամ վէ էրգազ վէրմէյէ դայրէթ էթմէզսէնիզ, իշթէ տիյարըն պու գըսմընը մուհաֆազա էթմէք իւզրէ դայէթ պէօյիւք իման սահիպի վէ մուզայագատա սապլը օլան պէնիմ հիւրր ատէմլէրիմտէն պիր գըսմընը պուրատա պըրաղաճաղըմ:

26. Վէ հիշ պիր գուվլէթին անլէրէ գարշը տուրամամասը իշիւն Ալլահըն գուվլէթ վէ պէրէքէթինի անլէր իւզէրինէ գօյաճաղըմ:

27. Վէ պէն սիզին եանընըզա կէլէճէյիմ, վէ էյէր տարանըզտա հիւրրիյէթ իսթէյէն վար իսէ, պէլի՝ էյէր հիւրրիյէթին ճիւզ՝ պիր տույղուսը սիզտէ վար իսէ, իշթէ տարանըզտա իսեան չըգարաճաղըմ վէ գուվլէթ վէ սէլահիյէթ արայանլարը քիւլլիյէն մահվ էտէճէյիմ:

28. Իշթէ պէն սիզին գուվլէթ վէ սէլահիյէթինիզտէն տէյիլ, անճագ Ալլահտան գօրգարըմ, վէ անըն քէլամը մուճիպինճէ վաթանըմըն խայրընը մուհաֆազա էթմէք իշիւն գըլըճ գալտըրըրըմ. վէ սիզին ֆըսգընըզ սէպէպինտէն պիզ պու գատար զիյան չէքտիք:

29. Իշթէ վագըթ եագլաշըյօր, պէլի՝ կէլմիշ տիր քի՝ սիզ մէմլէքէթինիզի վէ չօճուգլարընըզը մուհաֆազա էթմէք իշիւն քէնտիյինիզի թահրիք էթմէզ իսէնիզ, ՝ատալէթին գըլըճը իւզէրինիզ տիւշիւպ սիզի քիւլլիյէն խարապ էտէճէք տիր:

30. Իշթէ պէն սիզտէն իմտատ պէքլէյօրըմ, վէ պիզէ եարտըմ էթմէզ իսէնիզ, իշթէ պէն սիզէ, հաթթա Ջարահէմլա տիյարընա կէլէճէյիմ, վէ սիզի գըլըճ իլէ վուրաճաղըմ, վէ սիզ պու գալմըն, եա՝նի պիզիմ հիւրրիյէթ մէսէլէսինտէ իլէրի կիթմէմիզի մէն՝ էթմէք իշիւն գուվլէթէ մալիք օլմայաճագսընըզ:

31. Զիրա Բապպ սիզին Փըսգտա եաշայըպ, գուվվէթ-լէնմէնիզ իլէ անըն սա"իր գաւմընը խարապ էթմէնիզէ միւսա'ատէ էթմէնէճէք տիր:

32. Իշթէ սիզին կիւնեանըզ տիւնեանըն 'իզգէթ վէ պաթըլ շէյլէրինի սէվմէնիզտէն իլէրի կէլմիշ իքէն, Բապպ՝ փէտէրլէրինին ըիվայէթլէրի, վէ Ֆէսատ իլէ պիզտէն այրըլմըլ օլանլարըն արթըրտըղը պուզզը սէպէպինտէն, լէմանլըլար 'ալէյհինէ հիւքմ իլէ գալգըպ տա, սիզի էսիրկէյէճէյինի զանն էտէ'ր մի սինիզ:

33. Միզ Ալլահըն շէրիա'թընը թէճաւուզ էտիպ՝ անը այագլարընըզ ալթընտա թէփէլէտիյինիզի պիլիրսինիզ: Իշթէ Բապպ պանա՝ էյէր հիւքիւմտարլարընըզ օլմագ իւզրէ թա'եին էթտիյինիզ քիմսէլէր՝ կիւնա՛ վէ քէօթիւլիւքլէրինտէն թէվպէ էթմէնէլէրսէ, անլէր 'ալէյհինէ մուհարէպէ էթմէք իշիւն չըզընըզ՝ տէտի:

34. Իմտի պէն, Մօրօնայ, Ալլահըմըն էմրինի հըֆզ էթմէք իւզրէ էթտիյիմ 'ահտա կէօրէ մէճպուր էտիլմէքտէ իմ. իմտի Ալլահըն քէլամընը տինլէմէնիզի, վէ հէմ պանա հէմ Հիլամանա էրզագընըզտան վէ ատէմլէրինիզտէն կէօնտէրմէնիզի իսթէրիմ:

35. Վէ իշթէ էյէր սիզ պուռնու իճրա էթմէնէզսէնիզ, պէն սէրիէն սիզէ կէլէճէյիմ. զիրա Ալլահ պիզիմ աճըզտան էօլմէմիզէ միւսա'ատէ էթմէնէճէք տիր. իմտի լազըմ կէլիր իսէ գըլըճ իլէ պիլէ, թա'ամընըզտան պիզէ վէրէճէք տիր: Շիմտի Ալլահըն քէլամընը իթմամ էտինիզ:

36. Իշթէ պէն սիզին սէր 'ասքէրինիզ Մօրօնայ իմ: Պէն գուվվէթ արամայօրում, անճագ անը իպթալ էթմէյէճէհտ էտէրիմ, պէն տիւնեանըն շանընը տէյիլ, անճագ Ալլահըն 'իզգէթինի վէ վաթանըմըն հիւրրիյէթ վէ խայրընը արայօրըմ: Վէ պէօյլէճէ րէսալէմէ խիթամ վէրիրիմ:

ՊԱՊ 61

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ պու րէսալէյի պաշ հիւքմտարա կէօնտէրտիքտէն պիր ազ սօնրա, պաշ հիւքմտար Փահօրան թարաֆընտան պիր րէսալէ ալտը. վէ անըն սէօզլէրի պուռնլար տըր:

2. Պէն, պու տիյարըն պաշ հիւքմտարը օլան Փահօրան, օրտուռըն սէր 'ասքէրի օլան Մօրօնայա պու սէօզլէրի կէօնտէրիրիմ:

3. Իշթէ, էյ՝ Մօրօնայ, պէն սանա տէրիմ քի սիզին իզթիրապլարընըզտա սէվինմէմ, պէլի՝ օ ճանըմը միւքէտ-

տէր էտէր․ լաքին սիզին իզթիրապլարընդատա սէվինէնէր վար տըր․ վէ անէր պանա վէ հիւրրիյէթ իսթէյէն գավմըմա գարշը չըգմըշլար տըր, վէ անէր փէք չօգ տըրլար:

4. Պուշլար մահքէմէ սէտիրինի պէնտէն ալմաղա ճէհտ էտէրլէր, վէ պու պէօյիւք Փըսզըն սէպէպի տիրլէր․ պուշլար չօգ միւտահին սէօզլէր գուլլանըպ, չօգ քիմսէլէրին գալպլէրինի շաշըրտը լար, պուշլար հրգագըմըզը մէն' էթտիրլէր․ վէ հիւրրիյէթ թարաֆտարանը օլանլարը սիզէ կէլմէքտէն գօրգտուլար, վէ պու արամըզտա աղըր մէշագգաթա սէպէպ օլաճագ տըր:

5. Իշթէ անէր պէնի թարտ էթտիրլէր․ վէ պէն պէնիմ իլէ կիթմէյէ րազի օլանլարը ալըպ կիտիօն տիյարընա ֆիրար էթտիրմ:

6. Վէ տիյարըն պու գըսմընտա պիր ի'լան նէշըր էթտիրմ․ վէ էհալի սիլահլարընը ալըպ վաթան վէ հիւրրիյէթլէրինին մուհաֆազասը, վէ փատիշահ թարաֆտարլարընտան պիզէ էթտիքլէրի հագգսըզլըգ իշիւն ինթիգամ ալմագ իւզրէ կիւն պէ կիւն եանըմա կէլմէքտէ տիրլէր:

7. Վէ եանըմըզա օլ գատար ատէմ կէլտի քի պիզէ գարշը Ֆէսատ չըգարանլար պիզտէն գօրգարլար, վէ մուհարպէ էթմէք իշիւն գարշըմըզա կէլմէյէ ճէսարէթ էթմէզլէր:

8. Անլէր Զարահէմլա շէհըր վէ տիյարընը զապթ էթմիշլէր տիր: Վէ իւզէրլէրինէ պիր փատիշահ թա'նին էթտիրլէր, վէ օլէմանլըլարըն փատիշահընա եագըպ անըն իլէ իթթիֆագ էթմիշ տիր․ վէ անլէր պու իթթիֆագտա՝ անըն Զարահէմլա շէհրինի մուհաֆազա էտէճէյինի, վէ պու շէհրին գապթ օլուսմասը իլէ, լէմանլըլարըն տիյարըն ալէր գըսմլարընը զապթ էտէճէյինի, վէ պու պիւթիւն գավմ լէմանլըլարա թապի՝ օլտուգտան սօնրա, անըն անլէր իւզէրինէ փատիշահ նասպ էտիլէճէյինէ տա'իր մուգավլէլէ էթտիրլէր:

9. Վէ սէն րէսալէնտէ պէնի թա'զիր էտիյօրսուն, լաքին զարարը եօգ տըր․ պէն տարըլմամ, ամամ սէնին գալպինին կէնիշլիյինտէն տօլայը մէսրուր իմ․ պէն, Փահօրան, գավմըմըն հուգուգ վէ հիւրրիյէթինի հըֆզ ու հիմայէ էթմէք իշիւն՝ մահքէմէտէ սապիթ գալմագտան մա'տա սէլահիյէթ արամամ, ճանըմ Ալլահըն պիզի հիւրըր էթտիյի հիւրրիյէթինտէ սապիթ տուրուր:

10. Վէ շիմտի պիզ գան տէօքմէք տէրէճէսինէ գատար Փըսզա գարշը տուրաճաղըզ: լէմանլըլար քէնտի մէմլէքէթլէրինտէ գալտըգլարը հալտէ, պիզ անլէրին գանընը տէօքմէյէճէք իտիք:

11. Պիրատէրլէրիմիզ 'ալէյհիմիզէ գըլըճ չէքիպ ֆէ-

սատա գալգմատըգլարը հալտէ, անլէրին գանընը տէօքմէ-
յէճէք իտիք:

12. Էյեր Ալլահ պիգէ էմր էթսէ, եախօտ անըն 'ալու-
լէթինէ մուվաֆֆըզ օլսա իտի, պիզ էսիրլիյին պօյունտըը-
ղը ալթընա կիրմէյէ ըազի օլուր իտիք:

13. Ֆազաթ օ տիւշմէնլէրիմիզէ թապի՝ օլմամըզը տէ-
յիլ, իլլա քէնտինէ ի՛թիմատ էթմէմիզի էմր էտէր, վէ քէն-
տիսի պիզի գուրթարաճագ տըր:

14. Իմտի, էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրիմ Մօրօնայ, շէր-
րէ գարշը տուրալըմ. վէ սէօզլէրիմիզ իլէ մուգավէ-
մէթ էտէմէտիյիմիզ շէրրէ, եա՛նի Ֆէսատ վէ իսեան կիպի
շէլլէրէ գըլըճըմըզ իլէ գարշը տուրալըմ, շէօյլէքի պիզ
հիւրրիյէթիմիզտէ պագի գալըպ՝ քիլիսէմիզին 'ազիմ իմ-
թիյազընտա, վէ պիզիմ Խէլասքեար վէ Ալլահըմըզըն խըտ-
մէթինտէ մէսըուր օլալըմ:

15. Իմտի սէն պիր գաշ քիշի իլէ սէրի՛էն պանա կէլ,
վէ պագիսինի Լիհայ վէ Թիանգուլմըն իտարէսինէ պրագ. վէ
անլէրտէ պուլունան հիւրրիյէթ ըուհու, եա՛նի Ալլահըն ըու-
հունա կէօրէ տիյարըն օլ գըսմընտա մուհարէպէյի տէվամ
էթմէք իշիւն անլէրէ սէլահիյէթ վէր:

16. Իշթէ պէն անլէրէ պիր միգտար էրզագ կէօնտէր-
տիմ քի սէն պանա կէլէնէտէք թէլէֆ օլմասընլար:

17. Սէն պուրայա կէլիր իքէն, էլինտէն կէլտիյի գա-
տար ատէմլէր թօփլա, վէ պիզտէ պուլունան իմանըմըզա
կէօրէ Ալլահըմըզըն գուվվէթի իլէ սէրի՛էն պու 'ասըլարա
գարշը չըգալըմ:

18. Վէ պիզ Ջարահէմլա շէհրինի կէրի ալաճաղըզ. վէ
թա՛ամ թօփլայըպ Լիհայա վէ Թիանգուլմա կէօնտէրէճէյիզ.
վէ պիզ Րապպըն գուվվէթի իլէ անլէրէ գարշը չըգըպ պու
պէօյիւք Փըսգը մահվ էտէճէյիզ:

19. Վէ շիմտի՝ էյ՝ Մօրօնայ, սէնին ըէսալէնի ալտըղըմ-
տա մէսըուր օլտուլմ, գիրա պիրատէրլէրիմիզէ գարշը չըգ-
մամըն հագգ օլուպ օլմատըղընը, եախօտ նէ եափաճաղը-
մըզը պիլմէք խուսուսընտա ճանըմ սըգըլտը:

20. Լաքին էյեր անլէր թէվպէ էթմէզլէր իսէ, Րապպ
սէնին տախի անլէրէ գարշը չըգմագլըղընը էմր էթմիշ օլ-
տուղընը գիքը էթտին:

21. Իմտի Լիհայ վէ Թիանգուլմը Րապպտա գուվվէթ-
լէնտիր. վէ անլէրէ սէօյլէ քի գօրգմասընլար. գիրա Ալ-
լահ անլէրի վէ Ալլահըն հիւրր էթտիյի հիւրրիյէթտէ սա-
պիթ տուրան հէր քիմսէյի գուրթարաճագ տըր: Վէ շիմ-
տի սէվկիւլիւ պիրատէրիմ Մօրօնայա օլան ըէսալէմէ խի-
թամ վէրիրիմ:

ՊԱՊ 62

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ պու ըհսալէյի ալտը-
ղընտա, գալպի ճէսարէթլէնիպ՝ Փահօրանըն քէնտի վաթան
վէ հիւրրիյէթինէ խա՝ին օլմատըղընտան, վէ սատագաթըն-
տան տօլայը զայէթ պէօյիւք մէսէրրէթ իլէ մէմլու օլտու :

2. Ֆագաթ-Փահօրանը մահքէմէտէն սիւրէնլէրին կիւ-
նահը իչիւն, պէլի՝ քէնտիլէրին վաթանընա վէ հէմ տախի
Ալլահընա գարշը՝ սար օլան հէր քէս իչիւն զայէթ միւթէ՝ս-
սիւֆ օլտու :

3. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ Փահօրանըն արզուսը-
նա կէօրէ պիր գաշ քիչի ալտըգտան սօնրա օրտուսընըն պա-
գիսինին էմրինի Լիհայա վէ թիանգուժա թէսլիմ էթտի, վէ
Կիտիօն տիյարընա տօղրու եիւրիւտիւ :

4. Վէ օ օղրատըղը հէր մահալտէ հիւրրիյէթին պայ-
րաղընը գալտըրտը, վէ Կիտիօն տիյարընա կիտէր իքէն,
թօփլայա պիլտիյի գատար գուվվէթ թօփլատը :

5. Վէ պինլէրճէ քիմսէլէր անըն պայրաղը ալթընա
թօփլանտըլար. վէ էսարէթէ կիրմէմէք իւզրէ քէնտի
հիւրրիյէթլէրինին մուհաֆաղասը իչիւն գըլըճլարընը գու-
շանտըլար :

6. Վէ պէօյլէճէ Մօրօնայ պիւթիւն եօլըլըղընտա թօփ-
լայա պիլտիյի գատար ատէմլէր թօփլայըպ՝ Կիտիօն տիյա-
րընա կէլտի. վէ անլէրի Փահօրանըն գուվվէթիլէ պիրլէշ-
տիրտի. վէ անլէր զայէթ գուվվէթլի օլտուլար, հաթթա
Ջարահէմլա տիյարընը գապթ էտէն, վէ հիւրրիյէթ թա-
րաֆտարլարընը թարտ էտիպ՝ էլլ ի ֆէսատըն փատիշահը
օլան Փագուստան գուվվէթլի օլտուլար :

7. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ վէ Փահօրան քէնտի
օրտուլարը իլէ Ջարահէմլա տիյարընա եիւրիւտիւլէր. վէ
անլէր շէհրէ գարշը չըգըպ Փագուս վէ անըն ատէմլէրինի
մուհարէպէտէ գարշըլատըլար :

8. Վէ Փագուս էօլտիւրիւլտիւ, վէ անըն ատէմլէրի
էսիր ալընտըլար, վէ Փահօրան քէնտի մահքէմէսինէ ի՛ատէ
օլունտը :

9. Վէ Փագուսըն ատէմլէրի, վէ թութուլըպ մահպէ-
սէ աթըլան փատիշահ թարաֆտարանը, շէրի՛աթա կէօրէ
հիւքմ օլունուպ էօլտիւրիւլտիւլէր. պէլի՝ Փագուսըն ա-
տէմլէրի վէ փատիշահ թարաֆտարանը, վէ քէնտի վաթա-
նընըն մուհաֆաղասը իչիւն սիւհալլանմայըպ՝ անճագ անա
գարշը մուհարէպէ էտէն հէր քիմսէ էօլտիւրիւլտիւ :

10. Վէ պէօյլէճէ մէմլէքէթին էմիյէթտէ գալմասը
իչիւն շէրի՛աթըն սըգըճա հըֆզ օլունմասը էլգէմ իտի :

պէլի՝ քէնտի հիւրրիյէթինի ինքեար էտէն հէր քիմսէ շէրի-
'աթա կէօրէ տէր հալ էօլտիւրիւտիւ :

11. Վէ Մօրօնայ վէ Փահօրան՝ հիւրրիյէթ էսասընա սատըզ օլմայանլարըն ճիւմէսինի էօլտիւրիւպ՝ Ձարահէմլա տիյարընտա քէնտիլէրին գավմը արասընտա սէլամէթ ի'ատէ էթտիլէր . վէ Նիֆայըն գավմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէ-
րին հիւքիւմէթինին օթուզընճը սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու :

12. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Նիֆայըն գավմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օթուզ պիրինճի սէնէսի-
նին իպթիտանընտա, Մօրօնայ տէրհալ տիյարըն օլ գըսըմ-
լարընը մուհաֆազա էթմէսինտէ անա եարտըմ էթմէք ի-
շիւն Հիւմամանա էրզագ վէ ալթը պին նէֆէրտէն իպարէթ
պիր օրտու կէօնտէրտի :

13. Վէ Լիհայ վէ Թիանգումըն օրտուսընա տախի ալ-
թը պին քիշի իլէ միգտարը քիֆայէ թա'ամ կէօնտէրտի :
Վէ տիյարը Լէմանլըլարա գարշը գուվլէթլէնտիւմէք իշիւն
պու իճրա էտիլտի :

14. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ վէ Փահօրան՝ Ձա-
րահէմլա տիյարընտա պէօյիւք պիր օրտու պրագարագ պէօ-
յիւք պիր օրտու իլէ Նիֆայհալ տիյարընա տօղրու եիւրիւ-
տիւլէր . զիրա օլ շէհրտէ պուլուհան Լէմանլըլարը ֆէթհ
էթմէյէ գավի գարար էթմիշլէր իտի :

15. Վէ անլէր օլ տիյարա կիթմէքտէ իքէն, Լէման-
լըլարըն պէօյիւք պիր ճիւմհիւրընը գապթ էտիպ՝ անլէրտէն
չօգլարընը էօլտիւրտիւլէր, վէ էրզագլարընը վէ հարպ սի-
լահլարընը ալտըլար :

16. Վէ անլէրի ալտըգտան սօնրա Նիֆայլըլարա գարշը
պիր տահա հարպ սիլահլարընը գալտըրմամագ իւզրէ անլէ-
րի պիր 'ահտա կիրմէյէ գանտըրտըլար :

17. Վէ պու 'ահտա կիրտիքտէն սօնրա անլէրի Ամօնըն
գավմը իլէ սաքին օլմագ իշիւն կէօնտէրտիլէր, վէ գաթլ
օլունմայան պու քիմսէլէր թագրիպէն տէօրթ պին քիշի
իտի :

18. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէրի կէօնտէրտիքտէն սօն-
րա, Նիֆայհալ տիյարընա տօղրու եօլլարընը տէվամ էթ-
տիլէր : Վէ Նիֆայհալ շէհրինէ եագլաշտըզլարընտա շէհրէ
եագըն օլան Նիֆայհալ օվասընտա չատըրլարընը գուրտուլար :

19. Վէ Մօրօնայ Լէմանլըլարըն քէնտի իլէ մուհարէպէ
էթմէք իւզրէ օվայա չըգմալարընը արզու էթտի . լաքին
Լէմանլըլար՝ անլէրին զայէթ պէօյիւք ճէսարէթինի պիլէ-
րէք, վէ սայըլարընըն չօգլըղընը կէօրմէքլէ անլէրին իւզէ-
րինէ կէլմէյէ ճէսարէթ էթմէտիլէր . իմտի օլ կիւն մուհա-
րէպէյէ չըգմատըլար :

20. Վէ կէճէ օլտուղընտա , Մօրօնայ կէճէնին զուլմէ-
թինտէ կիտիպ հիսարըն թէփէսինէ չըգարագ , Լէմանլըլա-
րըն օրտուսընըն շէհրին գանկը գըսմընտա պուլունտըգլա-
րընը քէշֆ էթտի :

21. Վէ անլէր շարգտա գափու եանընտա պուլունըպ
ճիւմլէսի տախի ույումագտա իտիլէր : Վէ Մօրօնայ քէնտի
օրտուսընա տէօնիւպ աճէլէ իլէ գուվլէթլի իփլէր վէ նէր-
տիպանլար թէտարիք էթտիրտի . շէօյլէքի հիսարըն թէփէ-
սինտէն իչ թարաֆա ուզատըլլար :

22. Վէ Մօրօնայ քէնտի ատէմլէրինի ալըպ անլէրի
հիսարըն թէփէսինէ չըգարտը , վէ անլէրի շէհրին զարպ
թարաֆընտա Լէմանլըլարըն օրտուսընըն պուլունմատըղը
մահալա էնտիրտի :

23. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէրին ճիւմլէսի կէճէլէյին
իփլէր վէ նէրտիպանլար իլէ շէհր իչէրիսինէ էնտիրիլտիլէր .
վէ սապահ օլտուղընտա անլէրին ճիւմլէսի տախի շէհրին ի-
չինտէ իտիլէր :

24. Վէ Լէմանլըլար ույանըպ Մօրօնայըն 'ասքէրլէրի-
նին հիսարըն իչ թարաֆընտա իտիքլէրինի կէօրտիւքլէրին-
տէ , գիյատէսիյլէ գօրգուպ գափուտան տըշարը գաշտըլար :

25. Վէ Մօրօնայ անլէրին՝ էօնլէրինտէն գաշմագտա
օլտուգլարընը կէօրտիւյիւնտէ , ատէմլէրի իլէ իւզէրլէրինէ
հիւճիւմ էտիպ՝ անլէրին չօղունը էօլտիւրտիւ , վէ չօգլարընը
թութուպ էսիր ալտը . վէ պագիսի տէնիզ քէնարը գուրպին-
տէ օլան Մօրօնայ տիյարընա գաշտըլար :

26. Պէօյլէճէ Մօրօնայ վէ Փահօրան պիր ճան զայ՝ էթ-
մէքսիզին նիֆայհահ շէհրինի գապթ էթտիլէր , վէ Լէման-
լըլարտան նիշէլէրի էօլտիւրտիւլէր :

27. Վէ էսիր թութուլան չօգ Լէմանլըլար Ամօնըն
գաւմը իլէ պիրլէշմէյէ վէ հիւրր պիր գաւմ օլմաղա ար-
գու էթտիլէր :

28. Վէ արգու էտէնլէրին ճիւմլէսինէ արգուլարընա
կէօրէ իհսան պուլուրուլտը :

29. Իմսի ճիւմլէ Լէմանլը էսիրլէր Ամօնըն գաւմը
իլէ պիրլէշտիլէր , վէ դայէթ չալըշգան օլմալարը իլէ եէրի
թիմար էթտիլէր , վէ հէր նէվ՝ հուպուպաթ , սիւրիւլէր վէ
հէր ճինս հայվանաթ մէյտանա կէթիրմէյէ պաշլատըլար .
պէօյլէճէ նիֆայլըլար պէօյիւք պիր սըգընթըտան գուր-
թուլմուշլար իտի , պէլի՝ անլէր ճիւմլէ Լէմանլը էսիրլէրին
զահմէթինտէն գուրթուլտըլար :

30. Շիմտի Մօրօնայ նիֆայհահ շէհրինի ալտըգտան
սօնրա , չօգլարընը էսիր ալմասը իլէ Լէմանլըլարըն օրտու-
լարը դայէթլէ գա՝իֆլէնտի , վէ էսիրէ կիթմիշ օլան նիչէ
նիֆայլըլարը կէրի ալմասը իլէ քէնտինին օրտուսը գիյա-

տեսիլէ գուժէթլէնտի, վէ Մօրօնայ Նիֆայահ շէհրինտէն
Լիհայ շէհրինէ եիւրիւտիւ :

31. Վէ Լէմանլըլար Մօրօնայըն քէնտիլէրին իւզէրինէ
կէլտիյիւի կէօրտիւքլէրինտէ, թէքրար գօրգուպ Մօրօ-
նայըն օրտուսը էօնիւնտէն գաչտըլար :

32. Վէ Մօրօնայ վէ անըն օրտուսը՝ Լիհայ վէ Թիան-
գուժա թէսատիւֆ էտէնէ գատար անլէրի շէհրտէն շէհրէ
գօվալատը, վէ Լէմանլըլար Լիհայ վէ Թիանգուժտան գա-
չըպ աչաղը տէնիզին քէնարընա թա Մօրօնայ տիյարընա էն-
տիլէր :

33. Վէ Լէմանլըլարըն օրտուսը Մօրօնայ տիյարընտա
պիր արայա թէճէմմիւ՝ էթտիլէր : Վէ Լէմանլըլարըն մէ-
լիյի Ամմօրօն արալարընտա պուլունտու :

34. Վէ Մօրօնայ վէ Լիհայ վէ Թիանգուժ քէնտի օր-
տուլարը իլէ Մօրօնայ տիյարընըն ճիվարընտա օրտուկեհհ-
լար գուրտուլար . վէ Լէմանլըլար հէմ ճէնուպտա հէմ շարգ-
տա օլան պէրրիյէլէրին քէնարընտան մուհաթ իտիլէր, վէ
պու միինվալ իւզրէ կէճէլէյին օրտու գուրտուլար :

35. Զիրա իշթէ, հէմ Նիֆայլըլար հէմ Լէմանլըլար
չօգ եիւրիւմէլէրի սէպէպինտէն եօրղուն իտիլէր, պու սէ-
պէպտէն Թիանգուժտան մա՛տա կէճէլէյին մէքը հագգըն-
տա տիւշիւնէն եօգ իտի . լաքին օ Ամմօրօնա գիյատէսիլէ
էօվքէլէնմիշ իտի . չիւնքի քէնտի էֆքեարընճա Նիֆայլը-
լար իլէ Լէմանլըլար արասընտա պու գատար ճէնք վէ գան
տէօքմէք վէ գըթլըգ իլէրի կէթիրէն, պու պէօյիւք վէ
ուզուն մուհարէպէնին սէպէպի Ամմօրօն վէ անըն պիրատէ-
րի Ամալիգայահ իտի :

36. Վէ Թիանգուժ գազապ իլէ չըգըպ շէհրին հիսար-
լարընտան աչաղը էնտի . վէ Լէմանլըլարըն օրտուկեհհընա
կիրտի : Վէ պիր սիճիմ իլէ մահալտան մահալա կիրտիպ փա-
տիշահը պուլտու, վէ մըգրաղընը աթըպ անըն եիւրէյինին
եանընա սափլատը : Լաքին փատիշահ տահա էօլմէգտէն,
գուլունը ույանտըրտը վէ անլէր Թիանգուժը թա՛գիպ էտիպ
անը էօլտիւրտիլէր :

37. Վէ Լիհայ վէ Մօրօնայ Թիանգուժըն էօլմիւշ իտի-
յինի իշիթտիքլէրինտէ դայէթլէ միւքէտտէր օլտուլար,
չիւնքի օ քէնտի վաթանը իչիւն ճէսարէթ իլէ ճէնքլէշէն
պիր ատէմ իտի, պէլի՝ օ հիւրրիյէթին հագիգի տօսթը օ-
լուպ՝ չօգ դամքին վէ աղըր իզթիրապլար չէքմիշ իտի : Լա-
քին իշթէ օ վէֆաթ էտիպ՝ պիւթիւն տիւնեանըն եօլունա
կիթտի :

38. Շիմտի վազը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ էրթէսի կիւն
Լէմանլըլար իւզէրինէ եիւրիւտիւ վէ անլէրի պէօյիւք գը-
րըմ իլէ վուրտը . վէ Լէմանլըլար տիյարտան թարտ էտի-

Լիպ պիր տահա Նիֆայլըլարա գարչը չըգմամագ իւզրէ գաչտըլար :

39. Վէ Նիֆայ գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օթուզ պիրինճի սէնէսի պէօյլէ խիթամա կէլտի : Վէ անլէր արասընտա չօգ սէնէլէր մուհարէպէ , գան տէօքմէք , գըթլըգ , տէրտ վէ պէլա էքսիք տէյիլ իտի :

40. Վէ Նիֆայ գաւմը արասընտա գաթըլլար , գաւղա , ույդուենսըզլըզլար վէ հէր նէվ' ֆըսգ պուլունմագտա իտի . եինէտէ սալիհլէր սէպէպինտէն , պէլի' սալիհլէրին տու'ալարը սէպէպինտէն էսիրկէնտիլէր :

41. Լաքին իշթէ Նիֆայլըլար վէ Լէմանլըլար արասընտա ուզուն միւտտէթ սիւրէն մուհարէպէ սէպէպինտէն Նի-չէլէր սէրթլէշտի , տիկէրլէր իսէ , մէշագգաթլարը սէպէպինտէն եոււմշտը , վէ անլէր Ալլահն 'ինտինտէ սօն տէրէճէ հալիմ օլտուլար :

42. Վէ վագը' օլտու քի' Մօրօնայ տիյարըն' Լէմանլըլարըն հիւճիւմինէ էն զիյատէ միւպթէլա օլան մահալլարը լազըմը վէճհ իւզրէ իսթիհքեամ էթտիքտէն սօնրա Ջարահէմլա շէհրինէ 'ավտէթ էթտի . վէ Հիլաման տախի միրասս թօփրաղընա կէրի տէօնտի . վէ Նիֆայ գաւմը արասընտա թէքրար սէլամէթ փէյտա օլտու :

43. Վէ Մօրօնայ քէնտի օլտուլարընը գօմանտասընը օղլու Մօրօնայհահա թէսլիմ էթտի , վէ քէնտի կիւնլէրինին պագիսինի սէլամէթլէ կէշիրմէք իշիւն քէնտի խանէսինէ շէքիլտի :

44. Վէ Փահօրան քէնտի մահքէմէոինէ 'ավտէթ էթտի . վէ Հիլաման գաւմա քէլամը վա'զ էթմէքլիք խըտմէթինէ թէքրար կիրտի . զիրա պու գատար մուհարէպէ վէ Նիզա'լար սէպէպինտէն քիլիսէնին թէրթիպաթընը թէքրար թանգիմ էթմէք էլզէմ իտի :

45. Իմտի Հիլաման վէ անըն պիրատէրլէրի չըգըպ Ալլահն քէլամընը պէօյիւք գուվվէթ իլէ պէյան էթտիլէր . վէ չօգ ատէմլէր կիւնահքեար իտիքլէրինէ իգնա' օլտուլար , վէ կիւնահլարընտան թէվպէ էտիպ քէնտիլէրին Բապպ Ալլահնա վաֆթիզ օլունտուլար :

46. Վէ վագը' օլտու քի' անլէր պիւթիւն տիյարտա Ալլահն քիլիսէսինի թէքրար սապիթ էթտիլէր :

47. Վէ տիյարըն գանուլարը թէքրար թանգիմ օլունտու . վէ անլէրին հաքիմլէրի վէ պաշ հաքիմլէրի եէնիտէն ինթիսապ օլունտու :

48. Վէ Նիֆայ գաւմը թէքրար տիյարտա մուվաֆֆագ օլուպ չօղալմաղա վէ զիյատէսիլէ գէնկին օլմաղա պաշլատըլար :

49. Լաքին քէնտիլէրին սէրվէթի վէ գուվվէթի վէ

մուվաֆֆազիյէթինէ պագարագ քէնտի կէօզլէրինտէ միւթէքէպպիր օլմատըլար․ վէ քէնտիլէրին Րապպ Ալլահընը տէր խաթր էթմէյի իհմալ էթմէտիլէր․ լաքին անըն 'ինտինտէ քէնտիլէրինի զիյատէսիյէ միւթէվազը՝ գըլտըլար :

50. Պէլի՝ անլէր Րապպըն քէնտիլէր իչիւն էթտիյի պէօյիւք շէյլէրի տէր խաթր էթտիլէր, անըն քէնտիլէրի էօլիւմտէն, պէնտլէրտէն, մահպէստէն վէ հէր նէվ՝ իզթիրապտան, վէ տիւշմէնլէրինտէն գուրթարտըղընը տէր խաթր էթտիլէր :

51. Վէ անլէր քէնտիլէրին Րապպ Ալլահընա պէր տէվամ տու՝ա էթտիլէր․ վէ Րապպ քէնտի քէլամընա կէօրէ անլէրի միւպարէքլէտի․ վէ անլէր պէօյիւյիւպ տիյարտա մուվաֆֆազ օլտուլար :

52. Վէ ճիւմլէ պու շէյլէր իճրա օլունտը : Վէ Նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օթուզ պէշինճի սէնէսինտէ Հիլաման վէֆաթ էթտի :

ՊԱՊ 63

1. Վէ Նիֆայ գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օթուզ ալթընճը սէնէսինին իպթիտասընտա վագը՝ օլտու քի՝ Շիպլօն՝ Ալմանըն Հիլամանա թէսլիմ էթմիշ օլտուղը մուգատտէս շէյլէրէ մալիք օլտու :

2. Շիպլօն՝ ատիլ պիր ասէմ օլուպ Ալլահըն՝ ինտինտէ սատագաթ իլէ եիւրիւտիւ․ վէ պէր տէվամ էյիլիք էտիպ Րապպ Ալլահընըն էմրինի հըֆղ էթմէյէ տիգգաթ էթտի, վէ պիրատէրի տախի պէօյլէ էթտի :

3. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայ տախի վէֆաթ էթտի : Վէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օթուզ ալթընճը սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու :

4. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին օթուզ եէտինճի սէնէսինտէ, պէշ պին տէօրթ եիւզ ատէմ իլէ քէնտի զէվճէլէրի վէ չօճուզլարընտան՝ իպարէթ օլան պէօյիւք պիր ճէմա՝աթ Զարահէմլա տիյարընտան չըգըպ չիմալտա օլան տիյարա հիճրէթ էթտիլէր :

5. Վէ Հակօթհ զիյատէսիյէ Ֆէրասէթլի պիր ասէմ օլարագ Տէսօլէյըն տիյարընա եագըն օլան Պաուսթիֆուլ տիյարընտա դայէթ ճէսիմ պիր կէմի ինշա էթտի, վէ անը չիմալ տիյարընա կէօթիւրէն տար գարա տիլի եանընտա օլան դարպի տէնիգէ էնտիրտի :

6. Վէ իշթէ Նիֆայըլարտան չօգլար կէմիյէ կիրտիլէր, վէ քէնտի գարըլարը վէ չօճուզլարը վէ չօգ էրգագ

իլէ շիմալ թարաֆընա սէֆէր էթտիլէր: Վէ օթուզ եէտին-
ճի սէնէ պէօյլէ խիթամ պուլտու:

7. Վէ օթուզ սէքիզինճի սէնէ տէ պու ատէմ սա'իր
կէմիլէր ինչա' էթտի: Վէ պիրինճի կէմի տախի կէրի կէլտի.
վէ անա էրգազլարը իլէ չօգ էհալի կիրտի: Վէ օ թէքրար
շիմալ տիյարընա եօլա չըգտը:

8. Վէ վագը' օլտու քի' անլէր հագգընտա ապլա խա-
պէր ալընմատը: Վէ պիզ անլէր տէնիզտէ դարգ օլտուլար
գանն էտէրիզ: Վէ պիր կէմի տահա տէնիզէ չըգտը, վէ
անըն նէրէյէ կիթտիյի մա'լիւմ տէյիլ տիր:

9. Վէ պու սէնէտէ շիմալ տիյարընա եօլա չըգան էփ
էյի գավմ վար իտի: Վէ օթուզ սէքիզինճի սէնէ պէօյլէ
խիթամ պուլտու:

10. Վէ վագը' օլտու քի' հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին
օթուզ տօգուզընճը սէնէսինտէ Շիպլօն վէֆաթ էթտի: Վէ
Գօրիանթօն շիմալ տիյարընա կիտէն գավմա էրգագ կէօն-
տէրմէք իչիւն կէմի իլէ օլ տիյարա կիթմիշ իտի:

11. Իմտի Շիպլօնըն քէնտի վէֆաթընտան էվվէլ պու
մուգատտէս չէյլէրի Հիլամանըն Հիլաման թէսմիյէ օլու-
նան օղլուկնա թէվճիհ էթմէսի էլզէմ իտի:

12. Վէ իշթէ Ալմանըն էմրինէ կէօրէ մէյտանա չըգա-
րըլմասը մէմնու' օլան գըսըմլարտան մա'տա Հիլամանըն
մալիք օլտուղը պու գազմալարըն ճիւմլէսի եագըլըպ տի-
յարըն հէր թարաֆընտա օլան պէն ի ատէմ արասընա կէօն-
տէրիտիլէր:

13. Զիրա պու չէյլէր մուգատտէս թութուլըպ նէսլ-
տէն նէսլէ թէսլիմ օլունտուլար: Իմտի պու սէնէտէ Շիպ-
լօնըն վէֆաթընտան էվվէլ Հիլամանա թէվճիհ օլունտու-
լար:

14. Վէ վագը' օլտու քի' պու սէնէտէ Լէմանլըլարա
կիտէն պա'զը ֆէսատճըլար օլտու: Վէ անլէր նիֆայլըլարա
գարչը թէքրար էօվքէլէնմէյէ թահրիք էտիլտիլէր:

15. Վէ հէմ տախի պու 'այնի սէնէտէ անլէր քէսրէթ-
ճէ պէօյիւք պիր օրտու իլէ Մօրօնայհահըն գավմը, եախօտ
Մօրօնայհահըն օրտուսընա գարչը կէլտիլէր: Լաքին անլէր
վուրուլըպ թէքրար պէօյիւք գիյան իլէ տիյարլարընա կէրի
սիւրիւլտիլէր:

16. Վէ նիֆայ գավմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին
հիւքիւմէթինին օթուզ տօգուզընճը սէնէսի պէօյլէ խիթամ
պուլտու:

17. Վէ Ալմանըն վէ անըն օղլուլարը Հիլաման վէ Շիպ-
լօնըն նագլիյէթի պէօյլէ խիթամ պուլտու:

ՀԻԼԱՄԱՆԸՆ ՔԻԹԱՊԸ

Նիֆայրըսը վե անդերին մուհարկպդերի, միւնազա'սարըս վե փեսարըս հագգընսա պիր նագլիյեք սիր: Վե հեմ ջախի Հիրանան իպն ի Հիրանանըն վե անըն օղուդարընըն քեվարիխինե կօրե Քրիստոսըն կեղիյինեհեֆ՝ նիյե մուզասսեսս վեյդաւսկեր- յերին իյնանարը: Վե Լեւանըրարսան նիյեյերինին զաննաշա- րը: Վե Հիրանանըն վե անըն օղուդարընըն քեվարիխինե կօրե Քրիստոսըն կեղիյինեհեֆ Լեւանըրարըն զանա'սարըս վե սարսիըս վե Նիֆայրըսըն փրսզը հագգընսա պիր նագլիյեք սիր: Պու Հի- րանանըն իքրասըր քեւնիյե օղունու:

ՊԱՊ 1

1. Վե վագը՝ օլտու քի՝ Նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին գըրգըննը սէնէսինին իպ- թիտասընտա, Նիֆայըն գաւմը արասընտա միւնքիւլ պիր հալ զուհուր էթմէյէ պաշլատը:

2. Զիրա Փահօրան վեֆաթ էտիպ պիւթիւն տիւնեա- նըն եօլունան կիթտի, իմտի Փահօրանըն օղուլլարը արասըն- տա՝ մահքէմէտէ քիմ օթուրաճաղընա տա՞իր չէտիտ պիր միւնազա'ս գուհուր էթմէյէ պաշլատը:

3. Վե մահքէմէտէ իչիւն չէքիչէնլէրին, վե գաւմըն չէ- քիչմէսինէ սէպէպ օլանլարըն իսմլէրի Փահօրան, Փաանգայ վե Փագուսմինայ իտի:

4. Փահօրանըն ճիւմլէ օղուլլարը պուսլար տէյիլ տիր: զիրա անըն չօգ օղուլլարը վար իտի, լաքին մահքէմէտէ ի- չիւն չէքիչէնլէր սալթ պուսլար իտի: իմտի պուսլար գաւմ արասընտա իւչ Փըրգա չըգարտըլար:

5. Լաքին վագը՝ օլտու քի՝ գաւմըն ըէ՞ի իլէ Փահօրան Նիֆայըն գաւմընըն Պաշ Հաքիմի վե Հիւքմտարը օլմագ իւզըէ թա'եին օլունտու:

6. Վե Փագուսմինայ մահքէմէյէ ինթիխապ էտիլմէտի- յինի կէօրտիլիւնտէ գաւմըն ըէ՞ին ըազի օլտու:

7. Ֆագաթ Փաանգայ վե անըն հիւքմտար օլմասընը իսթէյէն Փըրգա զիյատէսիլլէ տարղըն իտի, իմտի օ քէն- տի Փըրգասընը միւստահին սէօզլէր իլէ պիրատէրլէրինէ գարըն՝ սար օլմաղա չըգարմագ իւզըէ իտի:

8. Վե օ պուսու էթմէք իւզըէ իքէն թութուլուպ էհա- ւինին ըէ՞ինէ կէօրէ մահքիւմ օլարագ էօլիւմէ հիւքմ օ-

լուենտու . զիրա օ գաւմըն հիւրրիյէթինի խարապ էթմէք իւզրէ իսեան չըգարմաղա չալըտը :

9. Վէ անըն քէնտիւէրէ հիւքմտար օլմասընը իսթէյէն էհալի , անըն էօլիւմէ հիւքմ օլուենտուղընը կէօրտիւքէրինտէ , էօվքէլէնտիւէր . վէ Քիչգոււմէն իսմինտէ պիր ա-տէմի Փահօրանըն մահքէմէսինէ կէօնտէրտիւէր , վէ Փահօրան մահքէմէտէ օթուրուր իքէն անը էօլտիւրտիւ :

10 Վէ Փահօրանըն խըտմէթճիւէրի անը թա'գիպ էթտիւէր . ամմա Քիչգոււմէն էօյլէ չապուգ Քիրար էթտի քի քիմսէ անը թութամատը :

11. Վէ օ քէնտինի կէօնտէրէնլէրէ կիտիպ անլէր իլէ պիր 'ահտա կիրտի , պէլի' անլէր քէնտիւէրին էպէտի Ոալիգինին իսմիլլէ եէմին էթտիւէր քի Քիչգոււմէնին Փահօրանըն գաթիլի օլտուղընը քիմսէյէ խապէր վէրմէյէճէքէրտիր :

12. Իմտի Քիչգոււմէն Փահօրանը գաթլ էթտիլի վա-գըթ թէպտիլ ի գըյաֆէթ էթմիլ օլտուղը իչիւն Նիֆա-յըն գաւմը անը թանըմատը : Վէ Քիչգոււմէն վէ անըն իլէ 'ահտ էտէն Փըրգա գաւմ արասընտա խտիւէր իսէ տէ թա-նըլմատըլար . լաքին պուենլարտան հէր թութուլան քիմսէ էօլիւմէ հիւքմ օլուենտու :

13. Վէ շիմտի Փագոււմինայ գաւմըն րէ'ինէ կէօրէ գաւմ իւզէրինէ Պաշ Հաքիմ վէ Հիւքմտար թա'եին օլուենտու , վէ քէնտի հագգը իւզրէ պիրատէրի Փահօրանըն եէրինտէ օթուրտու : Վէ պուենուեն ճիւմլէսի հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին գըրգընճը սէնէսինտէ վուգու' պուլտու , վէ պու սէնէ խիթամ պուլտու :

14. Վէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին գըրգ պիրինճի սէնէսինտէ Լէմանլըլար հիսապսըզ պիր օրտու թօփլամըլար , վէ անլէրի գըլըճլար վէ փալար , վէ եայլար վէ օգլար , վէ միղֆէրլէր վէ կէօյիւսլիւքէր , վէ հէր նէվ' գալգանլար իլէ սիլահլամըլար իտի :

15. Վէ անլէր թէքրար Նիֆայլըլար իլէ մուհարէպէ էթմէք իչիւն կէլտիւէր : Վէ անլէրին գըլաղուգը Գօրիանթոււր իսմինտէ պիր ատէմ օլուպ , Նիֆայլըլար արասընտ ն չըգան Զարահէմլա նէսլինտէն էհլ ի Ֆէսատ պիրի իտի , վէ օ պէօյիւք վէ գուվվէթլի պիր ատէմ իտի :

16. Իմտի Գօրիանթոււր գուվվէթլի պիր ատէմ օլտուղընտան Ամօրօնըն օղու օլուպ , իսմի թուպալօթհ օլան Լէմանլըլարըն փատիշահը' անըն գուվվէթի վէ պէօյիւք հիւքմէթի սէպէպիլլէ Նիֆայլըլարա դալիպ կէլէ պիլէճէյինի , վէ անը կէօնտէրմէք իլէ իւզէրլէրինէ քէսպ ի գուվվէթ էտէճէյինի գանն էթտի :

17. Իմտի օ անլէրի էօվքէյէ թահրիք էյլէտի . վէ քէն-

տի օրտուլարընը թօփլայըպ Գօրիանթումը անլէրէ սէր 'ասքէր թա'եին էլլէտի. վէ նիֆայլըլարա գարչը մուհարէպէ էթմէք իչիւն Զարահէմլա տիյարընա եիւրիւմէլէրինի էմր էթտի:

18. Վէ հիւքիւմէթտէ պու գատար միւնազա'ա վէ միւլքիւլաթ պուլոււնտըղը, վէ Լէմանլըլարըն տիյարըն իչէրիսինտէքի պէօյիւք շէհր օլան Զարահէմլա իւզէրինէ հիւճիւմ էթմէյէ ճէսարէթ էտէճէքլէրինի մէ'մուլ էթմէտիքլէրի սէպէպտէն, Զարահէմլա տիյարընտա միգտար քիֆայէ 'ասքէր պրագմատըլար:

19. Լաքին վազը' օլտու քի Գօրիանթումը հիւսպսըզ ճիւմհուրը էօնիւնտէ եիւրիւլիւպ, օլ շէհրին սէքէնէսի իւզէրինէ հիւճիւմ էթտի. վէ անլէրին եիւրիւմէսի օլ գատար սիւր'աթ իլէ իտի քի' նիֆայլըլարըն քէնտի օրտուլարընը թօփլամաղա վագըթլարը օլմատը:

20. Պու սէպէպտէն Գօրիանթումը շէհրին գափուսընտա օլան գարագօլը վուրտը, վէ պիւթիւն օրտուսը իլէ շէհրէ կիրտի. վէ անա գարչը տուրան հէր քիմսէյի վուրուպ պիւթիւն շէհրի զապթ էթտի:

21. Վէ Պաշ Հաքիմ օլան Փագումինայ Գօրիանթումը էօնիւնտէն շէհրին հիսարընա գատար Փիրար էթտի, վէ Գուրիանթումը անը հիսարըն գարչընտա վուրմասը իլէ օ էօլտիւ. վէ Փագումինայըն կիւնլէրի պէօյլէճէ խիթամ պուլտու:

22. Վէ շիմտի, Գօրիանթումը Զարահէմլա շէհրինի զապթ էթմիշ իտիյինի, վէ նիֆայլըլարըն անըն էօնիւնտէն Փիրար էտիպ վուրուլտըզլարընը, վէ թութուլուպ մահպէստէ պուլոււնտըզլարընը, վէ տիյարըն էն գուվլէթլի մահալընը զապթ էթմիշ իտիյինի կէօրտիւլիւնտէ, գալպի ճէսարէթլէնտի, վէ պիւթիւն տիյարա գարչը չըգմագ իւզրէ իտի:

23. Իմտի Զարահէմլա տիյարընտա էլլէնմէտի, Լաքին պէօյիւք պիր օրտու իլէ Պառնէթիֆուլ շէհրինէ տօղրու եիւրիւտիւ. զիրա անըն նիյէթի եօլուըն գըլըճ իլէ աշարագ, տիյարըն շիմալտա օլան գըսմլարընա նա'իլ օլմագ իտի:

24. Վէ էն զիյատէ գուվլէթլէրի տիյարըն օրթասընտա տըր' զանն էտէրէք, անլէրէ պա'զը ուֆագ թագըմլարտան մա'տա պիրլիյէ ճէմ' օլմաղա վագըթ վէրմէյէրէք, չըգըպ անլէր իւզէրինէ հիւճիւմ էտիպ անլէրի եէրէ վուրտը:

25. Լաքին Գօրիանթումըն' պէօյլէ տիյարըն օրթասընտան կէշմէսի' գաթլ օլուան նիֆայլըլարըն սայըսը փէք պէօյիւք իտի իսէ տէ՝ Մօրօնայհահըն իշինէ չօգ եարատը:

26. Զիրա Մօրօնայհահ Լէմանլըլարըն տիյարըն օրթասընա կէլմէյէ ճէսարէթ էթմէյէճէքլէրինի, վէ պոււնտան էվ-

վէլ էթտիւլէրի կիպի ճիվարտա օլան շէհիրլէրէ հիւճիւմ էտէճէլէրինի զանն էթտի. իմտի Մօրօնայհան քէնտի գուվվէթլի օրտուլարը իլէ տիյարըն օլ հուտուտլարընը մուհաֆազա էթտիրտի:

27. Լաքին զանն էթտիյի կիպի Լէմանլըլար գօրգմատըլար, ֆազաթ տիյարըն օրթասընա կիրիպ մէմլէքէթին փայթախթը օլան Զարահէմլա շէհրինի զապթ էթտիլէր. վէ տիյարըն մուհիմ մահալլարընտան կէշէրէք էհալիյի՝ կէրէք էրքէք կէրէք գարը վէ չօճուգլարը պէօյիւք պիր գըրըմ իլէ վուրտուլար, վէ շէհիրլէրինտէն վէ գալալարընտան նիշէլէրինի զապթ էթտիլէր:

28. Լաքին Մօրօնայհան պուենու քէշֆ էթտիյինտէ, անլէր Պաուենթիֆուլ տիյարընա եթթիշմէզտէն անլէրին էօնիւնիւ չէվիրմէք իշիւն տէր հալ Լիհայը պիր օրտու իլէ կէօնտէրտի:

29. Վէ Լիհայ պէօյլէ էթտի, վէ անլէր Պաուենթիֆուլ տիյարընա վարմազտան անլէրի չէվիրիպ, անլէր իլէ ճէնքլէշտի, վէ անլէր Զարահէմլա տիյարընա կէրի չէքիւմէյէ պաշլատըլար:

30. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր կէրի չէքիւմէքտէ իքէն Մօրօնայհան անլէրի գարշըլատը, վէ զայէթ գանլը պիր մուհարէպէ օլտու, վէ չօգլար տիւշտիւլէր, վէ Գօրիանթումր տախի տիւշէնլէր արասընտա իտի:

31. Վէ իշթէ Նիֆայլըլար հէր թարաֆտան մուհասէրէ էթմիշ օլտուգլարընտան, Լէմանլըլար հիշ պիր թարաֆա, նէ շիմալա նէ ճէնուպա նէ շարգա նէ զարպա ֆիրար էտէմէզլէր իտի:

32. Վէ պէօյլէճէ Գօրիանթումր Լէմանլըլարը Նիֆայլըլարըն օրթասընա զարգ էթմիշ իտի. վէ անլէր Նիֆայլըլարըն զապթընտա իտիլէր. վէ օգաթլ օլուենտուգտան սօնրա, Լէմանլըլար քէնտիլէրի Նիֆայլըլարա թէսլիմ էթտիլէր:

33. Վէ Մօրօնայհան թէքրար Զարահէմլա շէհրինէ մալիք օլտու, վէ ալտըղը Լէմանլը էսիրլէրի սէլամէթլէ տիյարտան տըշարը կէօնտէրտի:

34. Վէ հաքիւմլէրին հիւքիւմէթինին գըրգ պիրինճի սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու:

ՊԱՊ 2

1. Վէ հաքիւմլէրին հիւքիւմէթինին գըրգ իքինճի սէնէսինտէ Մօրօնայհան Նիֆայլըլար վէ Լէմանլըլար արասընտա թէքրար սէլամէթ փէյտա էթտիրտիյինտէ, իշթէ մահէմէտէ օթուրմագ իշիւն քիմսէ եօգ իտի. իմտի մահէքէ-

մէտէ քիմ օթուրաճաղընա տա՛իր գալմ արասընտա միւնազա՛ա գուհուր էթմէյէ պաշլատը :

2. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Հիլաման իպն ի Հիլաման գալմըն րէ՛ի իլէ մահքէմէտէ օթուրմ գ իչիւն թա՛եին օլունտը :

3. Լաքին Փահօրանը գաթլ էտէն Գիշգուլմէն Հիլամանը տախի գաթլ էթմէք իչիւն Ֆուրսաթ արատը , վէ Փըսգընը քիմսէյէ սէյլէմէմէք իչիւն՝ ահտա կիրէն Փըրգասը անը վիգայէ էյլէտի :

4. Զիրա չօգ միւտահին սէօզլիւ վէ գուրնազլըղընտա Փիրասէթլի օլուպ , կիզլիճէ գաթլ վէ սըրգաթ էթմէյէ դայէթ շէթանի օլան Կատիանթօն իսմիւտէ պիր ատէմ վար իտի , վէ պու ատէմ Գիշգուլմէնին Փըրգասընըն գըլաղուզը օլտու :

5. Պինա՛նն ՝ալէյհ օ անլէրի վէ Գիշգուլմէնի միւտահին սէօզլէրլէ ճէլպ էթտի , եա՛նի էյէր անլէր անը մահքէմէյէ գօյաճագ օլուրլար իսէ , օ քէնտի Փըրգասընա տախիլ օլանլարը գալմ արասընտա գուլվիթ վէ սէլահիյէթէ թա՛եին էտէճէք տիր , իստի Գիշգուլմէն Հիլամանը գաթլ էթմէյէ գաոտ էյլէտի :

6. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օ Հիլամանը հէլաք էթմէք իչիւն մահքէմէյէ կիթտիյինտէ , իշթէ Հիլամանըն գուլլարընտան պիրի անա րասթ կէլտի . պու խըտմէթքեար թէպտիլ ի գըյաֆէթ էտէրէք կէճէլէյին տըշարտա պուլունմը , վէ օլ Փըրգանըն՝ Հիլամանը գաթլ էթմէք իւզրէ թէրթիպլէր եափտըզլարընտան խապէրտար օլմուշ իտի :

7. Վէ Գիշգուլմէնէ թէսատիւֆ էտիպ անա պիր իշապէթ վէրտի . պու սէպէպտէն Գիշգուլմէն՝ արզու վէ մէրամընը անա պիլտիրտի , վէ Հիլամանը էօլտիւրմէսի իչիւն անըն քէնտիին մահքէմէյէ կէօթիւրմէսինի իսթէտի :

8. Վէ Հիլամանըն գուլը Գիշգուլմէնին եիւրէյինտէ օլան հէր շէյին խապէրտար օլտուղընտա , վէ մագսէտի գաթլ էթմէք վէ անըն Փըրգասընա ՝ա՛իտ օլանլարըն ճիւլմէսինին կիզլի էֆքեար վէ մագսէտի անճագ գաթլ , խըրսըզլըգ վէ գուլվիթ գաղանմագ իտիյինի անլատըղընտա , Գիշգուլմէնէ՝ Մահքէմէյէ կիտէլիմ՝ տէտի :

9. Շիմտի պու Գիշգուլմէնի զիյատէսիյէ քէյֆլէտիրտի . զիրա քէնտի մագսէտինէ եէթիշէճէյինի իւմիտ էթտի . Լաքին իշթէ անլէր մահքէմէյէ կիտէր իքէն , Հիլամանըն խըտմէթճիսի Գիշգուլմէնի եիւրէյինտէն սափլատը , վէ օ սէս չըգարմայարագ , էօլիւ տիւշտիլ : Վէ խըտմէթճի գօշուպ կէօրտիւլիւ , իշիթտիյի վէ էթտիյի հէր շէյի Հիլամանա սէյլէտի :

10. Վէ Հիլաման պու հարամիլէրի վէ կիզլի գաթլի Փըրգասընը թուլթուպ շէրի՛աթա կէօրէ գաթլ օլունմալարը իչիւն ատէմ կէօնտէրտի :

11. Լաքին իշթէ Կատիանթօն Քէշգուժէնին Կէրի ԿէԼ-մէտիյինի Կէօրտիւլիւնտէ, Հայաթընտան գօրգուպ քէնտի Փըրգասը իւէ գաչտը, վէ Կիզլի պիր ԵօԼ իւէ տիյարտան պէրրիյէյէ Փիրար էթտիւէր. վէ անլէրի թութմագ իշիւն Հիլամանըն Կէօնտէրտիյի ատէմլէր անլէրի պուլամատըլար :

12. Պու Կատիանթօն Հագգընտա պունտան սօնրա զի-յատէ սէօյլէյէճէյիզ : վէ Նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ օ-լան Հաքիմլէրին Հիւքիւմէթինին գըրգ իքինճի սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու :

13. վէ իշթէ պու քիթապըն խիթամընտա Կատիան-թօնըն Նիֆայ գաւմընըն տիւշմէսինէ վէ անլէրին սայքի քիւլլիյէն խարապ օլմասընա սէպէպ օլտուղընը Կէօրէճէք-սինիզ :

14. իշթէ Հիլաման քիթապընըն խիթամընտա տէյիլ, անճագ Եազմըշ օլտուղըմ պիւթիւն շէյլէրի ալմըշ օլտու-ղըմ Նիֆայ քիթապընըն խիթամընտա տէմէք իսթէրիմ :

ՊԱՊ 3

1. վէ Հաքիմլէրին Հիւքիւմէթինին գըրգ իւշիւնճիւ սէնէսինտէ քիլիսէտէ պա'զը տէրէճէ րահաթսըզլըղա սէ-պէպ օլան ճիւզ'ի ույղունսըզլըգտան մա'տա Նիֆայըն գաւ-մը արասընտա նիզա' պուլունմատը, պու տախի գըրգ իւ-շիւնճիւ սէնէնին սօնընտա թէսքին էտիլտի :

2. վէ գըրգ տէօրտիւնճիւ սէնէտէ գաւմ արասընտա միւնազա'ա օլմատը. գըրգ պէշինճի սէնէտէ տախի չօգ միւ-նազա'ա օլմատը :

3. Ամմա գըրգ ալթընճը սէնէտէ չօգ միւնազա'ա վէ ույղունսըզլըգ զուհուր էթտի. վէ փէք չօգ քիմսէլէր Զա-րահէմլա տիյարընտան չըգըպ, թէվէրրիւս էթմէք իւզրէ շիմալ տիյարընա Կիթտիլէր :

4. վէ անլէր փէք ուզուն պիր մէսաֆէ Եօճուլըգ է-տիպ, պէօյիւք վէ վասի' սուլարա վէ չօգ ըրմագլարա վար-տըլար :

5. Պէլի' անլէր տիյարըն հէր գըսմընա, Եա'նի պուն-տան էվվէլ տիյարտա սաքին օլան չօգ սէքէնէնին խարապ վէ օրմանսըզ պրագմըշ օլտուղը Եէրտէն մա'տա ախէր գը-սըմլարընա տաղըլտըլար :

6. Իմտի օրման պուլունմամասը վէ ղայրիհիտէն մա-տա տիյարըն հիշ պիր գըսմը խարապ տէյիլ իտի, անճագ պունտան էվվէլ տիյարտա սաքին օլան գաւմըն խարապիյէ-թինին պէօյիւքլիւլիւ սէպէպինտէն օ վիրան թէսմէյէ օլուն-տու :

7. Վէ տիյար իւզէրինտէ աղաճ փէք ազ օլտուղը իշիւն օրայա չըգան գազմ չիմէնթօ իսթ'իմալընտա փէք հիւնէր-լի օլտուլար. իմտի անլէր սաքին օլտուգլարը էվլէրինի չիմէնթօտան եափտըլար:

8. Վէ անլէր չօղալըպ տաղըլտըլար, վէ ճէնուպ տի-յարընտան շիմալ տիյարընա գատար կիթտիլէր, վէ օլ գա-տար եայըլտըլար քի' պիւթիւն տիյարը ճէնուպի տէնիզտէն շիմալի տէնիզէ , վէ դարպի տէնիզտէն շարգի տէնիզէ գատար գափլամաղա պաշլատըլար:

9. Վէ շիմալ տիյարընտա օլան գազմ չատըրլարտա վէ չիմէնթօտան եափըլմըլ օլան էվլէրտէ իգամէթ էթտիլէր. վէ թօփրագտան պիթէն հէր աղաճըն պէօյիւմէսինէ սայ' էթտիլէր, շէօյլէքի կէլէճէք վագըթտա էվլէր, շէհրլէր, հէյքէլլէր, սինաղօղլար, մագտիսլէր վէ հէր նէվ' պինա-լարընը պինա էթմէք իշիւն քէրէսթէլէրի պուլունսըն:

10. Վէ շիմալ տիյարընտա քէրէսթէ փէք նատիր օլ-տուղընտան, կէմի իլէ անլէրէ չօգ քէրէսթէ կէօնտէրիլտի:

11. Վէ պէօյլէճէ անլէր շիմալ տիյարընտա օլան գազմ-մա հէմ աղաճտան հէմ չիմէնթօտան չօգ շէհրլէր պինա էթմէլէրի իշիւն եարտըմ էթտիլէր:

12. Վէ Ամմօնըն գազմընտան օլուպ ասլէն լէմանլը օլան նիշէլէր տախի օլ տիյարա չըգտըլար:

13. Վէ պու գազմտան չօգլարը պու գազմըն էթտիյի շէյլէր հագգընտա հալա հըֆղ օլունան խուսուսի վէ պէօ-յիւք քիթապլար եազմըլ տըրլար:

14. Լաքին իշթէ, պու գազմըն, եա'նի լէմանլըլարըն վէ Նիֆայլըլարըն նագլիյէթի, պէլի' անլէրին մուհարէպէ վէ միւնաղա'ա վէ ֆէսատ վէ վա'գ վէ փէյդամպէրլիքլէ-րի, վէ կէմի իլէ ախգ ու ի'թալարը, վէ կէմի ինչա' էթմէ-լէրի, վէ հէյքէլլէր, վէ սինաղօղլար վէ մագտիսլէր պի-նա էթմէլէրի, վէ անլէրին սալահ վէ ֆըսգ վէ գաթլ վէ խըրըզլըգ վէ եաղմա վէ գինա վէ հէր ճինս մէքրուհա-թընըն եիւզտէ պիրիսի պու քիթապլտա տէրճ օլունամազ:

15. Լաքին իշթէ հէր ճինս քիթապլար վէ թէվարիւ-լէր վար տըր, վէ պունլարը չօգճա Նիֆայլըլար հըֆղ էթ-միշ տիրլէր:

16. Վէ պունլար՝ թա Նիֆայլըլար թէճափուզա տիւ-չիւպ գաթլ վէ եաղմա էտիլմիշ, ավլանմըլ, սիւրիւլմիւշ, էօլտիւրիւլմիւշ վէ եէր եիւզիւ իւզէրինտէ տաղըլտըլմըլ, վէ լէմանլըլարա գարըշըլմըլ օլուպ՝ արթըգ Նիֆայլըլար եատօլունմայարագ, ֆասըգ, վահշի վէ ազղըն, պէլի' հաթ-թա լէմանլը օլանա գատար, Նիֆայլըլար պու քիթապլարը պիր նէսլտէն օլ պիր նէսլէ թէսլիմ էթտիլէր:

17. Վէ շիմտի թէքրար նագլիյէթիմէ տէօնէրիմ. գի-

րա սէօյլէմիշ օլտուղըմ շէյլէր՝ Նիֆայըն գաւմը արասընտա պէօյիւք միւնաղա՛ա, գարըշըգլըգ, մուհարէպէ վէ ֆէսատ վուգու՛ա կէլտիքտէն սօնրա իճրա օլունտու :

18. Վէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին գըրգ ալթընճը սէնէսի խիթամ պուլտու :

19. Վէ տիյարտա հալա պէօյիւք միւնաղա՛ա տէվամ էթմէքտէ իտի . վէ գըրգ եէտինճի վէ գըրգ սէքիզինճի սէնէլէր պէօյլէ կէշտի :

20. Եինէտէ Հիլաման 'ատալէթ վէ հազգանիյէթ իւզըն մահքէմէտէ հիւք միւրտիւ . վէ Ալլահըն գանունլարընը, հիւքմլէրինի վէ էմրլէրինի հըֆը էթմէքլիյէ տիգգաթ էթտի . վէ Ալլահըն 'ինտինտէ տօղրու օլանը պէր տէվամ իճրա էթտի, վէ փէտէրինին եօլունտա եիւրիւլիւպ տիյարտա մուվաֆֆազ օլտու :

21. Վէ անըն իքի օղլու վար իտի : Վէ պէօյիւլինի Նիֆայ վէ քիւշիւլինի Լիհայ թէսմէյէ էյլէտի : Վէ անլէր րապպտա պէօյիւտիւլէր :

22. Վէ Նիֆայ գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին գըրգ սէքիզինճի սէնէսինին սօնընտա, Նիֆայըն գաւմը արասընտա մուհարէպէ վէ միւնաղա՛ալար պա՛զը տէրէճէ էքսիմէյէ պաշլատը :

23. Վէ վազը՝ օլտու քի՛ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին գըրգ տօգուզընճը սէնէսինտէ հարամի Կատիանթօնըն օլ վազըթտա հիւքիւմէթին պաշընտա օլան քիմսէլէրէ մա՛լիւմ օլմայարազ , տիյարըն էն գիյատէ մէսքիւն օլան մահալլարընտա թէ՛սիս էթտիլի կիզլի շիրքէթլէրտէն մա՛տա տիյարտա տէվամի սէլամէթ վար իտի : Վէ պու շիրքէթլէր հիւքիւմէթէ նամա՛լիւմ օլտուղը սէպէպտէն տիյարտան մահվ էտիլմէտիլէր :

24. Վէ 'այնի սէնէտէ քիլիսէտէ գիյատէսիլլէ պէօյիւք մուվաֆֆազիյէթ վար իտի . վէ պինլէրճէ քիմսէ թէվպէյէ վաֆթիզ օլունարազ քիլիսէյէ տախիլ օլտուլար :

25. Վէ քիլիսէնին մուվաֆֆազիյէթի վէ գաւմ իւզէրինտէ իհսան օլունան պէրէքէթլէր օլ գատար չօգ իտի քի, հաթթա պիզզաթ քեահին ի ազամլար վէ մու՛ալլիմլէր սօն տէրէճէ թէ՛աճիւպ էթտիլէր :

26. Վէ վազը՝ օլտու քի՛ րապպըն իշի մուվաֆֆազ օլուպ , չօգ ճանլար , պէլի՛ օն պինլէրճէ քիմսէլէր վաֆթիզ օլունարազ , քիլիսէյէ տախիլ օլտուլար :

27. Պէօյլէճէ կէօրիւյօրուզ քի՛ րապպ՝ գալպլէրինին խիւլիւսը իլէ քէնտինին մուգատտէս իամինէ նիտա էտէնլէրին ճիւմլէսինէ մէրհամէթլի տիր :

28. Պէլի՛ կէօրիւյօրուզ քի՛ Ալլահըն օղլու Յիսուս Քրիստոս

տոսըն իսմինէ իման էտէնէրին ճիւմէսինէ սէմանըն գա-
փուսը աչըզ տըր :

29. Վէ պէօլէճէ կէօրիւյօրըզ քի՝ չէյթանըն ճիւմէ
գուրնազլըզ վէ տուգազ վէ տէսիսէլէրինի շազգ էտէն
տիրի վէ գուվվէթլի օլան Ալլահըն քէլամընը գալի թու-
թան Գրիստոսըն հէր առէմի, Փասըզլարը դարզ էթմէք
իչիւն հազըրլանմըջ օլան սէֆալէթին էպէտի չուգուրըն-
տան կէչիրիլիպ՝ տօղրու վէ էնսիգ օլան հօլտա տէլալէթ օ-
լունաճազ տըր :

30. Վէ անլէրին ճանը, պէլի՝ էօլմէզ ճանլարը Ապրա-
համ, Իսհազ վէ Ես'գուպ վէ ճիւմէ մուգատտէս փէտէր-
լէրիմիգ իլէ պիրլիքտէ Ալլահըն սաղ թարաֆընտա մէլէ-
քիւթ իւս սէմալաթտա օթուրմազ, վէ պիր տահա անտէն
չըգմամազ իւզրէ պուլունաճազլար տըր :

31. Վէ պու սէնէտէ Զարահէմլա տիյարընտա, վէ տի-
յարըն ճիւմէ ճիւլարլարընտա, հաթթա Նիֆայլըլարըն թէ-
մէլլիւք էթտիքլէրի պիւթիւն տիյարտա պէր տէվամ մէ-
սէրրէթ վար իտի :

32. Վէ գըրգ տօգուզընճը սէնէնին պագիսինտէ սէ-
լամէթ վէ գիյատէսիյլէ պէօլիւք մէսէրրէթ վար իտի : Վէ
հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին էլլինճի սէնէսինտէ տախի
պէր տէվամ սէլամէթ վէ մէսէրրէթ պուլունտը :

33. Վէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին էլլի պիրինճի սէ-
նէսինտէ՝ քիլիսէյէ կիրմէյէ պաշլայան քիպր միւսթէսնա օ-
լարազ՝ սէլամէթ վար իտի : Լաքին պու քիպր Ալլահըն քի-
լիսէսինտէ տէյիլ, անճազ՝ Պիզ Ալլահըն քիլիսէսինէ տա-
խիլ իզ՝ տէյու իտտի՝ա էտէն գալմըն գալպլէրինտէ իտի :

34. Վէ անլէր միւթէքէպպիր օլուպ պիրատէրլէրին-
տէն նիչէլէրինէ թէա՝տտի էթտիլէր : Շիմտի պու պէօլիւք
պիր Փէնալըզ օլուպ, գալմըն հալիմ օլանլարընտան չօզ-
լարընըն գօվալայըջ վէ չօզ իզթիրապ չէքմէլէրինէ սէպէպ
օլտու :

35. Եինէտէ անլէր չօզ տէֆա՝ օրուճ թութուպ տու՝ա
էթտիլէր, վէ հիլմտէ տահա գիյատէ գուվվէթլէնէրէք
Գրիստոսա օլան իմանտա տահա սապիթ օլտուլար : Վէ ան-
լէրին ճանլարը շազլըզ վէ թէսէլլի իլէ մէմլու օլտու :
Պէլի՝ անլէրին գալպլէրինին թագտիս վէ թաթհիր օլուն-
մասընա մուճիպ օլտու : պու թագտիսիյէթ տախի գալպլէ-
րինի Ալլահա թէսլիմ էթտիքլէրի սէպէպտէն օլտու :

36. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ գալմըն տիյարտա գիյատէ-
սիյլէ գէնկին օլուպ մուվաֆֆազ օլմալարը սէպէպինտէն
գալպլէրինէ կիրէն քիպրտէն մա՝տա, էլլի իքինճի սէնէ տա-
խի սէլամէթ իլէ խիթամ պուլտու : Ամմա պու քիպր կիւն
պէ կիւն գալպլէրինտէ արթտը :

37. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին էլլի իւշիւնճիւ սէնէսինտէ Հիւաման վէֆաթ էթտի, վէ եէրինտէ պէօյիւք օղլու Նիֆայ հիւքմ էթմէյէ պաշլատը : Վէ օ մահքէմէտէ՝ 'ատալէթ վէ հագգանիյէթ իլէ հիւքմ սիւրտիւ . պէլի՝ Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էտիպ փէտէրինին եօլլարընտա եիւրիւտիւ :

ՊԱՊ 4

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ էլլի տէօրտիւնճիւ սէնէտէ քիլիստէ չօգ իրթիտատ պուլունուպ՝ գապմ արասընտա չօգ միւնապա՝ա վէ չօգ գան տէօքմէք վար իտի :

2. Վէ 'ասըլար գաթլ օլունուպ տիյարտան սիւրիւտիւլէր, վէ լէմանլըլարըն փատիչանըն կիթտիլէր :

3. Վէ Նիֆայլըլարա գարչը մուհարէպէ էթմէք իւզըրէ լէմանլըլարը թահրիք էթմէյէ ճէհտ էթտիլէր, լաքին լէմանլըլար գիյատէսիլէ գօրգմալարը իլէ պու իրթիտատ էտէնլէրի տինլէմէք իսթէմէտիլէր :

4. Լաքին վագը՝ օլտու քի՝ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին էլլի ալթընճը սէնէսինտէ Նիֆայլըլարտան իրթիտատ էտիպ լէմանլըլարա կիտէնլէր վար իտի, վէ անլէր օլ պիրլէր իլէ պիրլիքտէ անլէրի Նիֆայլըլարա գարչը դազապա թահրիք էթմէյէ միւլէսսէր օլտուլար . վէ անլէր պիւթիւն օլ սէնէտէ մուհարէպէյէ հագըրլանմագտա իտիլէր :

5. Վէ անլէր էլլի եէտինճի սէնէտէ Նիֆայլըլար իլէ մուհարէպէ էթմէյէ կէլիպ գաթլ իշինի պաշլատըլար, չէօյլէ քի հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին էլլի սէքիզինճի սէնէսինտէ Զարահէմլա տիյարընը գապթ էթմէյէ միւլէսսէր օլտուլար . պէլի՝ Պաուլթիֆուլ տիյարընա եագըն օլան պիւթիւն տիյարը գապթ էթտիլէր :

6. Վէ Նիֆայլըլար վէ Մօրօնայհանըն օրտուլարը Պաուլթիֆուլ տիյարընա գատար սիւրիւտիւլէր :

7. Վէ օրատա տիյարը լէմանլըլարա գարչը դարպ տէնիզինտէն չարգ տէնիզինէ գատար իսթիւքեամ էթտիլէր, վէ չիմալ տիյարընը մուհաֆազա էթմէք իշիւն օրտուլարընը գօտուգլարը պու մէսաֆէ պիր Նիֆայլըլա պիր կիւնլիւք եօլ իտի :

8. Վէ պէօյլէճէ Նիֆայլըլարտան պու իրթիտատ էտէնլէր՝ լէմանլըլարըն հիսապսըզ օլան օրտուսընըն եարտըմը իլէ Նիֆայլըլարըն ճէնուպտա օլան պիւթիւն միւլէքիւնիւ դապթ էթտիլէր : Վէ ճիւմլէ պու չէյլէր հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին էլլի սէքիզինճի վէ էլլի տօգուզընճը սէնէլէրինտէ իճրա օլունտու :

9. Վէ հաքիմէրին հիւքիւմէթինին ալթմըշընճը սէնէ-սինտէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայհահ քէնտի օրտուսը իւէ տիյարըն չօգ գըսմլարընը կէրի ալմաղա միւյէսսէր օլտու . պէլի՝ Լէմանլըլարըն էլլէրինէ տիւչէն չօգ շէհրիւէրի կէրի ալտը :

10. Վէ հաքիմէրին հիւքիւմէթինին ալթմըշ պիրինճի սէնէսինտէ անլէր քէնտի միւլքլէրինին եարըսընը կէրի ալմաղա միւյէսսէր օլտուլար :

11. Շիմտի նիֆայլըլարըն պու պէօյիւք գիյանը վէ ա-րալարընտա վուգու՝ պուլան պու պէօյիւք գըրըմ անլէրին Փըսգ վէ մէքրուհաթը սէպէպինտէն իտի, պէլի՝ Պիղ Ալ-լահըն քիլիսէսինէ 'ա'իտ իգ՝ տէյու իտտիա էտէնլէր արա-սընտա պու քէօթիւլիւք օլմագսա իտի՝ պէօյլէ օլմայաճագ իտի :

12. Պէլի՝ պու գիյան վէ գըրըմ՝ անլէրին գալպլէրի-նին քիպրի վէ դայէթ գէնկին օլտուգլարը, վէ Փագբիւլէրի էգտիքլէրի, վէ աճ օլանլարտան թա՛ամ էսիրկէտիքլէրի, վէ 'իւրեան օլանլարը կիլինտիւմէտիքլէրի, վէ հալիմ օ-լանլարըն եանաղընա վուրտըգլարը, վէ մուգատտէս օլան շէյլէրի իսթիհզա էթտիքլէրի, վէ իլհամ վէ վահի Բուհը-նը ինքեար էթտիքլէրի, վէ գաթլ, եաղմա, սըրգաթ վէ գինա էթտիքլէրի, վէ եալան սէօյլէտիքլէրի, վէ պէօ-յիւք միւճատէլէլէր չըգարտըգլարը, վէ իրթիտատ էտիպ նիֆայ տիյարընտան Լէմանլըլարա գաշտըգլարը սէպէպտէն օլտու :

13. Վէ անլէրին պու պէօյիւք Փըսգը վէ քէնտիլէրին գուվվէթինտէ իֆթիխար էթտիքլէրի սէպէպտէն քէնտի գուվվէթլէրինէ թէրք օլունտուլար . իմտի անլէր մուվաֆ-ֆագ օլմատըլար, Փագաթ էգիլիպ վուրուլտուլար, վէ Լէ-մանլըլարըն էօնիւնտէն սիւրիւլտիւլէր, վէ հէման պիւ-թիւն տիյարընը դայպ էթտիլէր :

14. Լաքին իշթէ Մօրօնայհահ վէ հէմ տախի Հիլամա-նըն օղուլլարը նիֆայ վէ Լիհայ գաւմըն Փըսգը սէպէպին-տէն, անլէրէ նիչէ շէյլէր վա՛գ էթտիլէր . վէ Փըսգլարընա տա՛իր, վէ թէվպէ էթմէտիքլէրի հալտէ իւգէրլէրինէ կէ-լէճէք օլան շէյլէր հագգընտա անլէրէ փէյղամպէրլիք էթ-տիլէր :

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր թէվպէ էթտիլէր . վէ թէվպէ էթտիքճէ մուվաֆֆագ օլմաղա պաշլատըլար :

16. Վէ Մօրօնայհահ անլէրին թէվպէ էթտիքլէրինի կէօրտիլիւնտէ անլէրի մահալտան մահալա, շէհրտէն շէհ-րէ, թա անլէր քէնտի վարիյէթլէրինին վէ միւլքլէրինին եարըսընը կէրի ալանատէք տէլալէթ էթմէյէ ճէսարէթ էթտի :

17. Վէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին ալթմըշ պիրինճի սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու :

18. Վէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին ալթմըշ իքինճի սէնէսինտէ վազը՝ օլտու քի՝ Մօրօնայհահէ Լէմանլըար իւզէրինէ գիյատէ քէսպ ի գուվվէթ էտէմէտի :

19. Իմտի Լէմանլըար դայէթ չօգ օլտուդընտան, անլէր քէնտիլէրին տիյարընըն օլ պիր գըսմլարընը կէրի ալմագ մագսէտինի թէրք էթտիլէր, գիրա նիֆայլըլարըն՝ անլէր իւզէրինէ գիյատէ գուվվէթ քէսպ էթմէսի միււմէին տէյիլ իտի. պու էճլտէն Մօրօնայհահէ պիւթիւն օրտուլարընը՝ ալտըգլարը գըսմլարը մուհաֆազա էթմէյէ իսթ՝ իմալ էթտի :

20. Վէ Լէմանլըարըն քէսրէթի սէպէպինտէն նիֆայլըլար մաղլուպ օլարագ ալագ ալթընտա պասըլըպ գաթլ վէ խարապ էտիլիլէր՝ տէյու պէօյիւք գօրգուտա պուլուէնտըլար :

21. Պէլի՝ անլէր Ալմանըն փէյդամպէրլիքլէրինի վէ Մօսայահըն քէլամլարընը տէր խաթր էթմէյէ պաշլատըլար. վէ քէնտիլէրին սէրքէշ պիր գապմ օլուպ Ալլահըն թէնպիհաթընը պէր թարաֆ էթմիշ օլտուգլարընը կէօրտիւլէր :

22. Վէ անլէր՝ Մօսայահըն նիգամաթընը, ես՝նի Բապպըն՝ էհալիյէ վէրմէսինի թէնպիհ էթտիյի շէրի՝աթընը թէպտիլ էտիպ ալագլարը ալթընտա չիյնէտիքլէրինի, վէ պէօյլէճէ քէնտիլէրին շէրի՝աթընըն պօգուլմուշ, վէ ֆաուդ պիր գապմ օլուպ, Լէմանլըար կիպի կիւնահքեար օլտուգլարընը կէօրտիւլէր :

23. Վէ անլէրին Ֆըսգը սէպէպինտէն քիլիսէ դա՝իֆլէնմէյէ, վէ անլէր իլհամ վէ վահի րուհընա ինանմաղա պաշլատըլար. վէ Ալլահըն հիւքիւմէրի եիւզլէրինէ գարըշ հազըր իտի :

24. Վէ անլէր քէնտի պիրատէրլէրի Լէմանլըար կիպի դա՝իֆ իտիքլէրինի, վէ Բապպըն Բուհուէնըն արթըգ քէնտիլէրի մուհաֆազա էթմէտիյինի կէօրտիլէր. պէլի՝ Բապպըն Բուհու նափաք հէյքէլլէրտէ իգամէթ էթմէտիյի սէպէպտէն անլէրտէն չէքիլտի :

25. Իմտի անլէր իմանսըգ վէ դայէթ ֆասըգ պիր հալա տիւշտիւքլէրի իշիւն, Բապպըն անլէրի քէնտի 'աճա՝իպ վէ պի էմալ գուվվէթիլլէ մուհաֆազա էթմէտիյինի վէ Լէմանլըարըն քէնտիլէրտէն դայէթ չօգ իտիքլէրինի, վէ քէնտիլէր՝ քէնտիլէրին Բապպ Ալլահընա գապի պիր սուրէթտէ եափըշմատըգլարը հալտէ, միւհէրրէտ դայպ օլաճագլարընը կէօրտիւլէր :

26. Զիրա անլէր՝ Լէմանլըարըն գուվվէթինին քէնտիլէրինքի գատար պէօյիւք իտիյինի, հաթթա ատէմին ատէմէ միւսապի օլտուդընը կէօրտիւլէր : Վէ պէօյլէճէ անլէր

պէօյիւք թէճափուզա տիւշմիւշ օլուպ, պիր գաշ սէնէ զար-
ֆընտա կիւնաւ սէպէպինտէն գա'իֆլէնտիւէր :

ՊԱՊ 5

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ հէման պու սէնէտէ նիֆայ
մահքէմէյի Սիգօրամ իսմինտէ պիր ատէմէ թէսլիմ էյլէտի :

2. Վէ անլէրին նիզամլարը վէ հիւքիւմէթի գափմըն
րէ'ի իլէ թէ'սիս էտիլմիշ օլտուղընտան, վէ ֆէնալըգ ին-
թիխապ էտէնլէր էյիլիք ինթիխապ էտէնլէրտէն զիյատէ
օլտուգլարընտան, վէ նիզամաթ պօզուլմուշ օլտուղընտան
անլէր խարապիյէթէ հազըր իտիլէր :

3. Վէ սալթ պու տէյիլ՝ անլէր սէրքէշ պիր գափմ ի-
տիլէր, վէ խարապ օլմալարը իշիւն օլմագտան մա'տա նի-
զամ վէ 'ատալէթ իւզրէ իտարէ օլունամագլար իտի :

4. Վէ նիֆայ անլէրին ֆըսգը սէպէպինտէն օսանմըշ
օլարագ մահքէմէյի թէրք էթտի, վէ օ վէ պիրատէրի Լիհայ
կիւնլէրինին. պագիսինին հէփիսինի Ալլահըն քէլամը վա'զ
էթմէքտէ սարֆ էթտիլէր :

5. Զիրա անլէր փէտէրլէրի Հիլամանըն քէնտիլէրէ
սէօյլէտիյի սէօզլէրինի տէր խաթր էթտիլէր : Վէ սէօյլէ-
տիյի սէօզլէր պունլար տըր :

6. Իշթէ, էյ օղուլլարըմ, սիզին Ալլահըն էմրլէրինի
հըֆզ էթմէյի ունութմամանըզը իսթէրիմ. սիզին պու սէօզ-
լէրի պու գափմա պէյան էթմէնիզի իսթէրիմ. իշթէ սիզէ
Շէրուշալիմ տիյարընտան կէլէն, իլք փէտէրլէրիմիզին իսմ-
լէրինի վէրտիմ վէ պէօյլէ էթտիմ քի սիզ իսմլէրինիզի
խաթրա կէթիրտիյինիզտէ, անլէրի տէր խաթր էտէսինիզ.
վէ անլէրի տէր խաթր էթտիյինիզտէ, անլէրին 'ամէլլէրի-
նի խաթրա կէթիրէսինիզ. վէ անլէրին 'ամէլլէրինի տէր
խաթր էթտիյինիզտէ, անլէրին էյի օլտուգլարընա տա'իր
սէօյլէնիլէն վէ եազըլան շէյլէրի պիլէսինիզ :

7. Իմտի, էյ օղուլլարըմ, էյի օլանը իճրա էթմէնիզի
իսթէրիմ, թաքի անլէր հագգընտա սէօյլէյիպ եազըլան շէյ-
լէր սիզին հագգընըզտա տախի սէօյլէնիպ եազըլան :

8. Վէ շիմտի, էյ՝ օղուլլարըմ, սիզտէն մէ'մուշ էտէ-
ճէյիմ տահա պա'զը շէյլէր վար տըր, վէ շու տըր քի՝ պու
շէյլէրի իֆթիխար իշիւն էթմէյէսինիզ, լաքին պու շէյլէրի
սէմատա խազինէ, պէլի՝ էպէտի վէ չիւրիւմէզ խազինէ
եղդմագ իշիւն էտէսինիզ : Շէօյլէքի սիզ տախի էպէտի
հայաթըն գըյմէթլի 'աթիյէսինէ մալիք օլապընըզ, չիւնքի
պու 'աթիյէնին փէտէրիմիզէ վէրիլմիշ օլտուղընը իւմիտ
էթմէյէ հագգըմըզ վար տըր :

9. Ե՛յ՝ օղուլլարում, մէլիք Պէնիամինին գաւմընա սէօյ-լէտիյի քէլամլարը ունութմայընըզ, պէլի՝ ունութմայընըզ. եալընըզ կէլէճէք օլան Յիսուս Քրիստոսըն քէֆարէթ է-տէն գանընտան մա՛տա ատէմին խէլասը իչիւն պաշգա եօլ վէ չարէ օլմատըղընը տէր խաթր էտինիզ. պէլի՝ տիւնեայը գուրթարմագ իչիւն անըն կէլմէքտէ օլտուղընը ունութմա-յընըզ:

10. Վէ Ամմօնայհաւ շէհրինտէ, Ամուլէքին Զիզրօմա սէօյլէտիյի քէլամլարը տախի տէր խաթր էտինիզ, գիրա օ անա՝ Բապպ քէնտի գաւմընը խէլաս էթմէք իչիւն մուլթ-լագ կէլէճէք տիր, լաքին անլէրի քէնտի կիւնահլարընտա տէյիլ, իլլա կիւնահլարընտան խէլաս էթմէք իչիւն կէլէճէք տիր:

11. Վէ թէվպէ էթմէլէրի չարթը իլէ անլէրի կիւնահ-լարտան գուրթարմագ իչիւն Փէտէր անա գուվվէթ վէր-միչ տիր. իմտի ճանլարընըն խէլասը իչիւն խէլասքեարըն գուվվէթինի կէթիրէն թէվպէնին չարթլարընը պէյան էթ-մէք իւզրէ օ քէնտի մէլէքլէրինի կէօնտէրտի:

12. Վէ շիմտի, Ե՛յ՝ օղուլլարում, թէմէլինիզի Ալլահըն Օղլու օլան Քրիստոս, եա՛նի խէլասքարըմըզըն գայասը իւ-զէրինէ պինա էթմէնիզ կէրէք օլտուղընը էյիճէ տէր խաթր էտինիզ. շէօյլէ քի շէյթան տէհէթլի ըիւզկեարլարընը, պէլի՝ գասըրդատա քէնտի օգլարընը վէ տօլու վէ շէտիտ ֆուրթուհասընը կէօնտէրտիյինտէ, սիղէ հիչ պիր թէ՛սիր էթմէյիպ՝ սիզի սէֆալէթին չուգուրընա վէ սօնսըզ վայա կէթիրմէսին, չիւնքի իւզէրինտէ պինա էթտիյինիզ գայա էմին պիր թէմէլ տիր. վէ ատէմլէր անըն իւզէրինէ պի-նա էտէրլէր իսէ ասլա տիւշմէզլէր:

13. Հիլամանըն քէնտի օղուլլարընա թա՛լիմ էթտիյի քէլամլար պուռնլար տըր: Վէ անլէրէ կէրէք եազըլմըշ օ-լան, վէ կէրէք եազըլմամըշ օլան տահա չօգ շէյլէր թա՛-լիմ էթտի:

14. Վէ անլէր անըն քէլամընը տէր խաթր էտիպ Ալ-լահըն էմրինի հըֆզ էթմէքտէ տէվամ էթտիլէր. վէ Պա-ուռնթիֆուլ շէհրինտէն պաշլայարագ Նիֆայըն պիւթիւն գաւմընա,

15. Վէ օրատան կիտ շէհրինէ, վէ կիտ շէհրինտէն Մու-րէք շէհրինէ,

16. Վէ պիր շէհրիտէն օլ պիրինէ թա տիյարըն ճէնուպ թարաֆընտա օլան Նիֆայ գաւմընըն ճիւմլէսի արասընա, վէ օրատան լէմանլըլար արասընտա Զարահէմլա տիյարընա գատար կիտիպ Ալլահըն քէլամընը վա՛զ էթտիլէր:

17. Վէ անլէր քէլամը պէօյիւք գուվվէթ իլէ վա՛զ է-տիպ, իրթիտատ էտէրէք Նիֆայլըլարտան այրըլմըշ օլան

քիմսէլէրին չօգլարընը իւճիլ էթտիլէր, չէօյլէ քի անլէր մէյտանա չըգըպ կիւնալլարընը իգրար էտէրէք թէվպէյէ վաֆթիգ օլունտուգտան սօնրա, էթմիչ օլտուգլարը հագգ-ըգլըգլարը իսլահ էթմէք իւգրէ տէրհալ Նիֆայլըլարա տէօնտիլէր:

18. Վէ Նիֆայ վէ Լիհայ պէօյիւք գուվվէթ վէ սէլահիյէթ իլէ Լէմանլըլարա վա'ղ էթտիլէր. գիրա վազ էթմէք իչիւն անլէրէ գուվվէթ վէ սէլահիյէթ վէրիւմիչ իտի. վէ նէ սէօյլէմէք կէրէք իտիքլէրի տախի անլէրէ պէյան օլունտը:

19. Վէ անլէր սէօյլէր իքէն Լէմանլըլար իգնա' օլմագ տէրէճէսինտէ հայրէթտէ գալըպ Զարահէմլա տիյարընտա վէ ճիվարընտա օլան Լէմանլըլարտան՝ սէքիգ պին քիչ թէվպէ էտէրէք վաֆթիգ օլունտըլար, վէ էճտատըլարընըն ըրիվայէթլէրինտէ պուլունան ֆըսգա տա'իր իգնա' օլտուլար:

20. Վէ վագը' օլտու քի՝ Նիֆայ վէ Լիհայ օրատան Նիֆայ տիյարընա՝ Կգիմէթ էթմէք իւգրէ չըգտըլար:

21. Վէ պիր Լէմանլը օրտու եէտիլլէ թուլթուլըպ՝ մահպէսէ աթըլտըլար, պէլի՝ Ամմօն վէ անըն պիրատէրլէրինին Լիմհայըն գուլլարը եէտիլլէ աթըլմըչ օլտուգլարը՝ այնի մահպէսէ աթըլտըլար:

22. Վէ Նիչէ կիւնլէր մահպէստէ թա'ամըգ գալտըգտան սօնրա, անլէրի չըգարըպ գաթլ էթմէք իչիւն մահպէսէ կիրտիլէր:

23. Վէ վագը' օլտու քի՝ Նիֆայ վէ Լիհայ աթէչ իլէ կիպի մուհաթ իտիլէր, վէ Լէմանլըլար, եանարլար՝ տէյու գօրգարագ, էլլէրինի անլէրին իւգէրինէ գօմաղա ճէսարէթ էթմէտիլէր: Եինէտէ Նիֆայ վէ Լիհայ աթէչ օրթասընտա տուրույօրլար իքէն եանմատըլար:

24. Վէ անլէր քէնտիլէրինի պիր աթէչ տիրէյի իլէ մուհաթ իքէն անըն քէնտիլէրի եագմատըղընը կէօրտիւքլէրինտէ գալպլէրի ճէսարէթլէնտի:

25. Զիրա անլէր Լէմանլըլարըն էլլէրինի քէնտիլէրին իւգէրինէ գօմաղա, վէ եագլաչմաղա պիլէ ճէսարէթ էթմէտիքլէրինի, լաքին հայրէթտէն տօլայը տիլսիգ կիպի տուրտուգլարընը կէօրտիլէր:

26. Վէ Նիֆայ վէ Լիհայ տուրուպ անլէրէ սէօյլէմէյէ պաչլայարագ՝ Գօրգմայընըգ, սիգէ պու 'աճա'իպաթը կէօսթէրէն Ալլահ տըր: Վէ օ պիգի գաթլ էթմէք իչիւն էլլէրինիգի իւգէրիմիյէ գօյամագ իտիյինիգի սիգէ կէօսթէրտի՝ տէտիլէր:

27. Վէ իշթէ պու քէլամլարը սէօյլէտիքլէրինտէ, եէր գիյատէսիլլէ սարսըլտը. վէ գինտանըն տիվարլարը եէրէ եըգըլմագ տէրէճէսինտէ սալլանտըլար իսէտէ, եըգըլմատը-

լար: Վէ իշթէ գինտանտա պուլունանլար Լէմանլըլար իւէ իրթիտատ էտէն Նիֆայլըլար իսիլէր:

28. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր գարա պիր պուլութ իւէ գափլանտըլար, վէ իւզէրլէրինէ փէք տէհէթլի պիր գօրգու կէլտի:

29. Վէ զուլմէթին եօգարըսընտան կիպի պիր սէս կէլիպ՝ Թէվպէ էտինիզ, Թէվպէ էտինիզ, վէ սիզէ խայրլը միւստէ Թէպլէր էթմէք իշիւն կէօնտէրտիլիմ խըտմէթճիլէրիմի հէլաք էթմէյէ պիր տահա գաստ էթմէյինիզ՝ տէտի:

30. Վէ պու սէտայը իշիթտիքլէրինտէ, վէ անըն կէօք կիւրիւլթիւսիւ սէսի տէյիլ, վէ պէօյիւք շամաթա տէյիլ, անճագ լաթիֆ վէ միւլայիմ վէ Փըսըլթըյա պէնզէր պիր սէս իտիյինի անլատըգլարընտա ճանլարը միւնքէսիր օլտու:

31. Վէ սէս միւլայիմ իտի իսէ տէ, եէր գիյատէսիյլէ սարսըլտը, վէ զինտանըն տիվարլարը Թէքրար երգըլմագ տէրէճէսինտէ Թիթրէտի, վէ քէնտիլէրի գափլամըլ օլան զուլմէթ տաղըլմատը:

32. Վէ իշթէ սէս Թէքրար կէլիպ՝ Թէվպէ էտինիզ, Թէվպէ էտինիզ, զիրա Ալլահըն մէլէքիւթիւ եագըն տըր: Վէ գուլլարըմը հէլաք էթմէք իշիւն պիր տահա չալըշմայընը՝ տէտի: Վէ եէր Թէքրար սարսըլտը, վէ տիվարլար Թիթրէտի:

33. Վէ սէտա Թէքրար իւշիւնճիւ տէֆա՝ կէլիպ՝ անլէրէ ատէմին սէօյլէմէյէ գատիր օլմատըղը՝ աճա՞իպ քէլամլար սէօյլէտի, վէ տիվարլար Թէքրար Թիթրէյիպ, եէր եարըլաճագ գատար սարսըլտը:

34. Վէ Լէմանլըլար իւզէրինտէ պուլունան զուլմէթ սէպէպինտէն Փիրար էտէմէտիլէր, վէ իւզէրլէրինէ կէլէն գօրգու սէպէպինտէն հարաքէթ պիլէ էտէմէզլէր իտի:

35. Շիմտի արալարընտա ասլէն Նիֆայլը վէ վագթիյլէ Ալլահըն քիլիսէսինէ տախիլ օլուպ սօնրա իրթիտատ էթմիշ օլան պիր ատէմ վար իտի:

36. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օ տէօնիւպ զուլմէթ իշինտէն Նիֆայ վէ Լիհայըն եիւզլէրինի կէօրտիւ, վէ իշթէ անլէր գիյատէսիյլէ փարլագ օլուպ՝ մէլէքլէրին եիւզլէրինէ պէնզէր իտի: Վէ կէօզլէրինի սէմայա տօղրու գալտըրըպ՝ կէօրմէքտէ օլտուգլարը պիր քիմսէ իլէ սէօյլէշմէքտէ կիպի իտիքլէրինի կէօրտիւ:

37. Վէ պու ատէմ ճէմա՝աթա՝ Տէօնիւնիւզ, վէ պագընըզ՝ տէյու նիտա էյլէտի: Վէ անլէրէ գուվիլէթ վէրիւմէսիյլէ տէօնիւպ պագտըլար, վէ Նիֆայ վէ Լիհայըն եիւզիւնիւ կէօրտիւլէր:

38. Վէ օլ ատէմէ՝ Պու ճիւմլէ շէյլէրին մա՛նասը նօ՞տ տիր: Վէ պու ատէմլէր քի՞մ իլէ գօնուշըյօրլար՝ տէտիլէր:

39. Վէ պու առէմին իսմի Ամինատապ իտի, վէ Ամինատապ անլէրէ՝ Անլէր Ալլահըն մէլա՞րէքսի իլէ գօնուչու-յօրլար՝ տէտի :

40. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըլար անա՝ Պու գուլ-մէթին իւզէրիմիզտէն պէր թարաֆ օլմասը իչիւն նէ՞ տէ-լիմ՝ տէտիլէր :

41. Վէ Ամինատապ անլէրէ՝ Թէվպէ էթմէլիսինիզ, վէ Ալմա վէ Ամուլէք վէ Զիզրօմ վասիթասիլյէ սիգէ թա՛լիմ օլունան Գրիստոսա իման էտիպ՝ նիյազ էթմէլիսինիզ, օլ գէման պու գուլմէթ իւզէրինիզտէն պէր թարաֆ օլաճագ տըր՝ տէտի :

42. Վէ անլէրին ճիւմլէսի սէտասը իլէ գէմինի սար-սը տան դաթա նիյազ էթտիլէր. պէլի՝ անլէր գուլմէթ տա-ղըլանատէք նիտա էթտիլէր :

43. Վէ կէօզլէրինի էթրաֆա գալտըրըպ գուլմէթին իւզէրլէրինտէն տաղըլմը, վէ քէնտիլէրին, պէլի՝ հէր քէ-սին պիր աթէչ տիրէյի իլէ մուհաթ իտիլինի կէօրտիլէր :

44. Վէ Նիֆայ վէ Լիհայ անլէրին օրթասընտա իտիլէր, պէլի՝ անլէր մուհաթ իտիլէր, անլէր պիր աթէչ՝ ալէվի օր-թասընտա կիպի իտիլէր իսէ տէ, նէ անլէրէ նէ տէ մահ-պէսիանէնին տիվարլարընա պիր զիյան վէրտի. վէ անլէր թա՛րիֆ օլունամագ ճէլալ իլէ տօլու օլան մէսէրրէթ իլէ մէմուլ իտիլէր :

45. Վէ իշթէ Ալլահըն՝ Ազիզ Րուհու սէմատան էնիպ անլէրին գալպլէրինէ կիրտի, վէ անլէր կէօյա աթէչ իլէ մէմուլ օլարագ՝ աճա՞իպ քէլամլար սէօյլէտիլէր :

46. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէրէ Փըսըլթը կիպի լա-թիֆ պիր սէտա կէլիպ՝ տէտի :

47. Սիգէ սէլամէթ օլտուն, սիզ տիւնեանըն թէ՞ սիսին-տէն պէրու օլան պէնիմ Սէվկիլիլիմէ իման էթալիլինիզ ի-չիւն սիգէ սէլամէթ օլտուն :

48. Վէ պունու իշիթտիքլէրինտէ, սէտանըն նէրէտէն կէլտիլինի պիլմէք իւզրէ կէօզլէրինի գալտըրտըլար : Վէ իշթէ սէմավաթը աչըլմը կէօրտիլէր : Վէ մէլէքլէր սէ-մատան կէլիպ անլէրէ խըտմէթ էթտիլէր :

49. Վէ պու շէյլէրի կէօրիւպ իշիտէնլէր իւչ եիւզ գա-տար քիշի իտիլէր. վէ թէա՞ճիւպ վէ շիւպսէն էթմէյնէք կիթմէլէրի անլէրէ էմր օլունտու :

50. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր չըգըպ էհալիյէ խըտ-մէթ էթտիլէր, վէ իշիթտիքլէրի վէ կէօրտիլէրի շէյլէ-րին ճիւմլէսինի պիւթիւն օլ ճիվարտա պէյան էթտիլէր, վէ ալմը օլտուգլարը իսպաթլարըն գուլվիլթիլի օլտուղը սէ-պէպտէն Լէմանլըլարըն պէօյիւք գըսմը անլէր վասիթասիլ-լէ գանտըլար :

51. Վէ իգնա՝ օլանլարըն ճիւղմէսի հարպ սիւահլարընը հէմ տախի 'ատապէթլէրինի վէ փէտէրլէրինին ըրվայթլէրինի թէրք էթտիլէր :

52. Վէ Նիֆայլըլարըն միւլքլէրի օլան տիյարլարը եի-նէ անլէրէ թէսլիմ էթտիլէր :

ՊԱՊ 6

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին ալթմը իքինճի սէնէսի պիթտիյինտէ, ճիւղմէ պու շէյլէր վուգու՝ պուլմուշ խտի. վէ լէմանլըլարըն պէօյիւք գըսմը սալիհ պիր գաւմ օլմուշլար խտի, շէյլէքի իմանը, սէ-պաթը վէ միւտապէմէթլէրի սէպէպինտէն անլէրին սալա-հը Նիֆայլըլարընքինտէն զիյատէ օլտու :

2. Զիրա Նիֆայլըլարտան նիչէլէր սէրքէշ, թէվպէսիզ վէ փէք Ֆասըգ օլմուշ խտիլէր, վէ Ալլահըն քէլամընը վէ արալարընա կէլէն ճիւղմէ վա՛ղ վէ փէյղամպէրլիքլէրի ըտտ էթտիլէր :

3. Փագաթ քիլիստէտէ օլան գաւմ լէմանլըլարըն գան-տըրըլմը օլմասը, վէ արալարընտա Ալլահըն քիլիստէթէ՝ սիս օլունտուղը սէպէպտէն դայէթ շազ օլտուլար, վէ ան-լէր պիրի պիրիլէ միւշարէքէթ էտիպ եէքտիկէրիլէ մէս-րուր օլտուլար, վէ անլէրին պէօյիւք մէսէրրէթի վար խտի :

4. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ լէմանլըլարըն նիչէլէրի Զա-րահէմլա տիյարընա էնիպ Նիֆայ գաւմընա քէնտիլէրին նէ եօլտա իգնա՝ օլմուշ խտիքլէրինի պէյան էթտիլէր, վէ թէվ-պէյէ վէ իմանա կէլմէլէրինի անլէրէ նասիհաթ էթտիլէր :

5. Վէ նիչէլէր դայէթ պէօյիւք գուվվէթ վէ սէլա-հիյէթ իլէ վա՛ղ էթտիլէր, վէ անլէրտէն չօգլարընը սօն տէրէճէ հալիմ օլուպ հիլմիյէթ իլէ Ալլահա վէ Գուգույա թապի՝ օլմաղա գանտըրտըլար :

6. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ լէմանլըլարտան նիչէլէր շի-մալտա օլան տիյարա կիթտիլէր, վէ Նիֆայ վէ իհայ տախի գաւմա վա՛ղ էթմէք իւզրէ շիմալտա օլան տիյարա կիթ-տիլէր : Վէ ալթմը իւշիւնճիւ սէնէ պէօյլէ խիթամ պուլ-տու :

7. Վէ իշթէ պիւթիւն տիյարտա սէլամէթ վար խտի, վէ Նիֆայլըլար տիյարըն հէր գըսմընտա կէրէք Նիֆայ-լըլար կէրէք լէմանլըլար արասընա իսթէտիքլէրի կիպի կիթտիլէր :

8. Վէ լէմանլըլար տախի իսթէտիքլէրինէ կէօրէ հէր եէրէ կէրէք լէմանլըլար կէրէք Նիֆայլըլար արասընա կիթ-տիլէր. վէ պէօյլէճէ ալիզ ու ի՛թա էթմէք վէ գազանճ ի-

չիւն արգուլարընա կէօրէ պիրպիրելլէ իւլֆէթ էթտիլէր :

9. Վէ հէմ Նիֆայլըլար հէմ Լէմանըլար գիյատէսիյլէ գէնկին օլտուլար, վէ կէրէք ճէնուպտա վէ կէրէք շիմալտա օլան տիյարտա անլէրին ղանիմէթլէ ալթուլն վէ կիւմիւշ վէ հէր ճինս գըյմէթլի մա'տէնլէրի վար իտի :

10. Շիմաի ճէնուպտա օլան տիյար Լիհայ տէնիլտի, վէ շիմալ տիյարը Սիտքիյանըն օղուլարընըն իսմինէ կէօրէ Մուլէք թէսմիյէ օլունտու, գիրա Բապպ Մուլէքի շիմալ տիյարընա վէ Լիհայը ճէնուպ տիյարընա կէթիրտի :

11. Զիրա իշթէ պու իքի տիյարտա ալթուլն, կիւմիւշ վէ գըյմէթլի մա'տէնլէրին հէր ճինսի պուլունտը. վէ հէր ճինս մա'տէնտէ իշլէյէն վէ անը գալէտէն հիւնէրլի ուսթալար վար իտի. վէ պէօյլէճէ անլէր գէնկին օլտուլար :

12. Վէ հէմ շիմալտա հէմ ճէնուպտա ղանիմէթլէ հուպուպաթ հուսուլէ կէթիրտիլէր, վէ գիյատէսիյլէ մուվաֆֆազ օլտուլար : Վէ տիյարտա չօղալըպ գիյատէսիյլէ գուվվէթլէնտիլէր. վէ չօգ սիւրիւ վէ սըղըր, վէ պէսլի հայվանաթ մէյտանա կէթիրտիլէր :

13. Վէ գարըլարը իշլէյիպ էյիրտիլէր, վէ 'իւրեանըգլարընը էօրթմէք իշիւն հէր ճինս չուգա, վէ ինճէ գուլմաշ վէ պէգ եսփաղար : Վէ ալթմըշ տէօրտիւնճի սէնէ պէօյլէ սէլամէթլէ կէչտի :

14. Վէ ալթմըշ պէշինճի սէնէ տախի պէօյիւք մէսէրրէթ վէ սէլամէթ իլէ կէչտի. վէ կէլէճէք օլանա տա'իր չօգ վազ վէ փէյլամպէրլիքլէր օլտու : Վէ ալթմըշ պէշինճի սէնէ պէօյլէ սէլամէթտէ կէչտի :

15. Վէ վագը' օլտու քի' հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին ալթմըշ ալթընճը սէնէսինտէ Սիգօրամ մահքէմէտէ օթուրուր իքէն, նամալիւմ պիրի ետիլլէ գաթլ օլունտու : Վէ անըն եէրինէ գաւմըն թա'եին էթտիյի օղլու տախի գաթլ օլունտու, վէ ալթմըշ ալթընճը սէնէ պէօյլէ խիթամ պուլտու :

16. Վէ ալթմըշ ետիինճի սէնէնին իպթիտասընտա գաւմ թէքրար գիյատէսիյլէ Փասըգ օլմաղա պաշլատըլար :

17. Զիրա Բապպ պու գատար ուզուլն միւստէթ տիւնեանըն սէրվէթիլլէ անլէրի միւպարէքլէմիշ իտի. վէ ղազապա, մուհարէպէյէ վէ գան տէօքմէյէ թահրիք օլունմատըլար, իմտի գալպլէրինի սէրվէթ իւզէրինէ գօմաղա, վէ եէքտիկէրինտէն եօգարը օլմագ իւզրէ մալ գազանմաղա պաշլատըլար. պէլի' մալ գազանմագ իշիւն կիզլիճէ գաթըլլար, հարամիլիք վէ եաղմա էթմէյէ պաշլատըլար :

18. Վէ պու գաթլ վէ եաղմա էտէնլէր Քիշգուլմէն վէ Կատիանթօնըն թէշքիլ էթտիյի շիրքէթ իտի, վէ Կատիանթօնըն շիրքէթինտէ Նիֆայլըլարտան պիլէ չօղլար վար ի-

տիւնէր. Լաքին Լէմանլըարըն Ֆասըգ գըսմընտան օլանլար տահա չօգ իտի: Վէ անլէր Կատիանթօնըն հարամիլէրի վէ գաթիլէրի թէսմիյէ օլունտուլար:

19. Վէ Պաշ Հաքիմ Սիգօրամը վէ անըն օղլունը՝ մահ-քէմէտէ օթուրուր իքէն գաթլ էտէնլէր պուսլար իտի, վէ պուլունմատըլար:

20. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըար քէնտիլէր ա-րասընտա հարամիլէր օլտուղընը պուլտուգլարընտա, դայէթ միւքէտտէր օլտուլար, վէ անլէրի տիւնեատան մահվ էթ-մէք իչիւն հէր չարէյի գուլլանտըլար:

21. Լաքին իլթէ, շէյթան նիֆայլըարըն պէօյիւք գըս-մընըն գալլէրինի թահրիք էյլէտի, վէ անլէր էթտիքէրի գաթլար, եաղմալար վէ սըրգաթլարը իչիւն ճէգա չէքմէ-մէք իւզըէ պու հարէմի շիրքէթինէ տախիլ օլտուլար վէ հէր միւշքիւթլարընտա պիրի պիրինի հըֆզ ու հիմայէ էթ-մէք իւզըէ՝ ահտա կիրիպ եէմին էթտիլէր:

22. Վէ անլէրին նիշանլարը, կիզլի իշարէթ վէ լուղէթ-լէրի վար իտի. շէօյլէքի անլէր՝ ահտա կիրէն պիրատէրլէ-րինի թէֆրիք էտէ պիլիպ, հէր քէս իլլէտիյի գապահաթ իչիւն պիրատէրի թարաֆընտան վէ պու՝ ահտ իլէ շիրքէթէ տախիլ օլանլարտան զիյան չէքմէսին:

23. Շէօյլէ քի՝ անլէր հէմ մէմլէքէթլէրինին նիզամը-նա վէ հէմ Ալլահըն շէրի՝աթընա մուղայիր օլարագ գաթլ վէ եաղմա վէ սըրգաթ վէ գինա վէ հէր նէվ՝ Փըսգ իլլէյէ պիլինլէր:

24. Վէ շիրքէթլէրինէ տախիլ օլան հէր քիմ անլէրին Փըսգ վէ մէքրուհաթլարընը տիւնեայա պէյան էտէճէք օլ-սա, մէմլէքէթին նիզամաթընա կէօրէ տէյիլ, իլլա Կատիան-թօն վէ Քիչգուլմէնին Փըսգլարընա կէօրէ վէր միշ օլտուգ-լարը նիզամաթ մուճիպինճէ հիւքմ օլունուլար իտի:

25. Վէ շիմտի թամմ պու կիզլի եէմինլէր վէ՝ ահտ-լար իտի քի Ալմա տիւնեայա մա՛լիւմ օլմասընլար՝ տէյու քէնտի օղլունա էմր էթմիշ իտի. օլմայա քի գավմըն խա-րապ օլմալարընա վէսիլէ օլալար:

26. Լաքին պու կիզլի եէմինլէր վէ՝ ահտլար Կատիան-թօնա՝ Հիլամանա թէյալիմ օլունմուշ օլան թէվարիխտէն կէչմէտիլէր, Ֆագաթ պիզիմ իլք վալիտէյնիմիզի մէմնու՝ օլան մէյվէտէն եէմէք իւզըէ ալտատան՝ այնի վարլըգ թա-րաֆընտան Կատիանթօնըն գալպինէ գօնուլտու:

27. Պէլի՝ պու՝ այնի վարլըգ Գայինի թահրիք էթտի քի, պիրատէրի Հապիլի էօլտիւրտիւյի հալտէ, պու Փի՛լ տիւնեայա պիլինմէյէճէք տիր: Վէ օ օլ վագըթտան սօն-րա Գային վէ անը տինլէյէնլէրի թահրիք էթմէքտէ տիր:

28. Վէ պու 'այնի վարլըգ սէմայա եթիշմէք իւզրէ եթէր գատար եիւքսէք պիր գուլէ պինա էթմէք իշիւնէհա-
լինին գալպինի թէշվիգ հյլէտի: Վէ պու 'այնի վարլըգ
գուլէտէն պու տիյարա կէլէն գաւմը՝ թա անլէրի միւքէմ-
մէլ պիր խարապիյէթէ վէ էպէտի ճէհէննէմէ էնտիրէնէ-
տէք՝ պու գուլմէթին իւլէրինի վէ մէքրուհաթընը իճրա
էթմէյէ թէշվիգ հյլէտի:

29. Պէլի՝ պու 'այնի վարլըգ գուլմէթին իւլէրինի վէ
կիզլի գաթլլարընը տէվամ էթմէք իւզրէ Կատիանթօնըն
գալպինի թէշվիգ հյլէտի, վէ պու շէյլէրի ինսանըն իպթի-
տասընտան թա պու վագթա տէյին տէվամ էթտի:

30. Վէ իշթէ ճիւմլէ կիւնահըն փէտէրի օ տըր, վէ
պէն իատէմին գալպլէրինի ճէլպ էթմէյէ միւքթէտիր օլտու-
ղընա կէօրէ գուլմէթին իւլէրինի, վէ կիզլի գաթլլարընը
տէվամ էտէր, վէ օ մուգալէլէլէր, եէմինլէր, 'աշտլար վէ
հիյպէթլի ֆըսգըն ուսուլլարընը նէսլտէն նէսլէ թէսլիմ
էտէր:

31. Վէ իշթէ պու վագըթտա օ Նիֆայլըլարըն գալպի-
նի գուլվէթլի պիր սուրէթտէ գապթ էթմիշ իտի, պէլի՝
անլէր զայէթ ֆասըգ օլմուշլար իտի, վէ անլէրին պէօյիւք
գըսմը սալահ եօլընտան սափմըշ, վէ Ալլահըն թէնպիհա-
թընը այագլարը ալթընտա չիյնէյիպ քէնտի եօլլարընա
տէօնմիւլէլէր, վէ քէնտիլէրինէ ալթուլ վէ կիւմիւլտէն
փութլար եափմըշլար իտի:

32. Վէ ճիւմլէ պու քէօթիւլիւքլէր անլէրէ պիր գաշ
սէնէ զարֆընտա կէլտի, պէլի՝ անլէրին պէօյիւք գըսմը
Նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէ-
թինին ալթմըշ եէտինճի սէնէսինտէ օլտու:

33. Վէ ալթմըշ սէքիզինճի սէնէտէ տախի անլէր քէն-
տի քէօթիւլիւքլէրինտէ արթտըլար. պու իսէ սալիհլէրին
պէօյիւք քէտէր վէ էսէֆինէ սէպէպ օլտու:

34. Վէ պէօյլէճէ կէօրիւյօրըգ քի՝ Նիֆայլըլար իման-
սըզլըղա տիւշմէյէ, վէ ֆըսգ վէ մէքրուհաթտա արթմագ-
տա իքէն, լէմանլըլար Ալլահըն մա՛լիւմաթընտա գիյատէ-
սիլլէ պէօյիւմէքտէ, վէ Ալլահըն շէրի՛աթը վէ թէնպիհա-
թընը հըֆգ էտիպ՝ անըն 'ինտինտէ հագիգաթ վէ սալահ իւզ-
րէ եիւրիւմէքտէ իտիլէր:

35. Վէ պէօյլէճէ կէօրիւյօրըգ քի՝ ֆըսգ վէ գալպլէ-
րինին սերթլիյի սէպէպինտէն՝ Ալլահըն Բուհու Նիֆայլը-
լարտան չէքիւմէյէ պաշլատը:

36. Վէ կէօրիւյօրըգ տախի քի՝ հագըր կէօնիւլ վէ
հիւան իրիզա իլէ քէլամլարընա ինանտըլարը սէպէպտէն,
Բապպ. լէմանլըլար իւզէրինէ քէնտի Բուհուըն տէօքմէյէ
պաշլատը:

37. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըար պու Կատիան-թօնըն Հարամի շիրքէթինի արայըպ, անլէրին էն Փասըգ գըսմը արասընտա Ալլահըն քէլամընը վա՛ղ էթտիլէր, վէ Լէմանլըար արասընտա պու Հարամի շիրքէթի քիւլլէյէն մահվ էտիլտի :

38. Օլ պիր Թարաֆտա իսէ՝ քէնտիլէրին էն Փասըգ գըսմընտան պաշլայարադ, Նիֆայլըար անլէրի տահա զիյա-տէ մուհաֆազա վէ անլէրէ եարտըմ էթտիլէր. վէ անլէր Նիֆայլըարըն պիւթիւն տիյարը իւզէրինէ տաղըլըպ սա-լիհլէրին պէօյիւք գըսմընը ալտաթտըլար. վէ անլէր ան-լէրին իշլէրինէ ինանըպ՝ եաղմալարընա միւշթէրէք օլ-տուլար, վէ գաթլարընտա վէ շիրքէթլէրինտէ անլէրէ իւ-հազ օլտուլար :

39. Վէ պէօյլէճէ Հիւքիւմէթին իտարէսինի քիւլլէյէն զապթ էթտիլէր, վէ Փագիրլէրի, Հալիմլէրի վէ Թէվազը՝ իլէ Ալլահըն արտընճա կիտէն գուլարընը այազլարը ալ-թընտա Թէփէլէտիլէր. վէ անլէրի վուրտըլար, եըրթտըլար, վէ անլէրտէն եիւղ չէվիրտիլէր :

40. Վէ պէօյլէճէ Կէօրիւյօրըգ քի՝ անլէր պու Հիյպէթ-լի Հալտէ Էպէտի խարապիյէթէ Հազըրլանմազտա իտիլէր :

41. Վէ Նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ օլան Հաքիմլէրին Հիւքիւմէթինին ալթմըլ սէքիզինճի սէնէսի պէօյլէճէ խի-թամ պուլտու :

ՀԻԼԱՄԱՆԸՆ ՕՂԼՈՒ ՆԻՖԱՅԸՆ ՓԵՅԼԱՄՊԵՐԼԻԹԻ

Աղլան Նիֆայըն գալմընը՝ քիվպի երմէսիֆիերի հալսէ ֆէնսի դա-գապընսա ֆիւլիլիյին խարապ երմէֆ իւզրի անլէրի զիյարէք ետե-ճէյինի քիւնսիս ետէր : Աղլան անլէրի քա՛նու իյի վուրուր : Ան-լիւր թիվպի ետիպ անա տօնեղէր : Սառուել իսմիւնսէ պիր Լե-մանը Նիֆայըլարա փէյդաւպիլիֆ ետէր :

ՊԱՊ 7

1. Վէ Նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ օլան Հաքիմլէրին Հիւքիւմէթինին ալթմըլ տօգուզընճը սէնէսինտէ Հիլամա-նըն օղլու Նիֆայ շիմալ տիյարընտա 'աւտէթ էթտի :

2. Զիւնքի օ շիմալ տիյարընտա օլան գաւմ արասընա չըգմըլ վէ անլէրէ Ալլահըն քէլամընը վա՛ղ էթմիլ, վէ անլէրէ չօգ շէյլէրէ տա՛իր փէյդամպէրլիք էթմիլ իտի :

3. Վէ անլէր անըն ճիւմլէ քէլամլարընը ըտտ էթ-տիլէր, վէ արթըգ արալարընտա գալամատըլընտան Թէք-րար քէնտի վաթանընա 'աւտէթ էթտի :

4. Վէ Նիֆայ՝ գաւմըն պու Հիյպէթլի Փըսգընը, վէ

պու կատիանթօն հարէմիլէրինին մահքէմէտէ օթուրուպ տիյարըն գուվվէթ վէ սէլահիյաթինի գապթ էթմիշ օլտուգ-լարընը վէ Ալլահըն թէնպիհաթընը պէր թարաֆ էտիպ, ա-նըն 'իստինտէ ասլա հագգը իշլէմէտիքլէրինի կէօրտիւյին-տէ ճանը սըգըլտը :

5. Վէ անլէր պէնի ատէմէ 'ատալէթ իճրա էթմէտի-լէր. սալիհլէրի քէնտի սալահը սէպէպինտէն հիւքմ էթտի-լէր. վէ ագչէլէրի սէպէպինտէն միւճրիմ վէ Փասըգլարա ճէգա վէրմէտիլէր, վէ հիւքիւմէթին պաշ մէմուրիյէթլէ-րինէ մալիք օլարաֆ տիւնեանըն գազանճ վէ շանընը գա-զանմագ վէ արգուլարընա կէօրէ տահա գօլայճա սըրգաթ վէ զինա վէ գաթլ էթմէք իշիւն քէնտի իրատէթլէրինէ կէօրէ հիւքիւմէթ սիւրտիլէր :

6. Շիմտի պու պէօյիւք Փըսգ Նիֆայլըլարըն իւզէրինէ պիր գաշ սէնէ զարֆընտա կէլտի. վէ Նիֆայ պուճու կէօր-տիւյինտէ, գալպի դամ վէ քէտէր իլէ տօլու, վէ ճանընըն աղըսըլլէ նիտա էտիպ տէտի .

7. Ահ', քեաշքի փէտէրիմ, Նիֆայ, Եէրուշալիմ տիյա-րընտան չըգտըղը գէմանտա եաշայա իտիմ. օլ գէման պէն անըն իլէ մէվ'ուտ տիյարտա մէսըուր օլուր իտիմ. օլ գէ-մանտա Ալլահըն գաւմը նաուհաթը գօլայճա գապուլ էթ-տիլէր. վէ Ալլահըն էմրլէրինի հըֆզ էթմէքտէ սապիթ օլուպ' կիւնահ իշլէմէյէ աղըր իտիլէր, վէ Ալլահըն քէ-լամլարընը տինլէմէյէ չապըգ իտիլէր :

8. Պէլի' էյէր պէնիմ կիւնլէրիմ օլ կիւնլէրտէ օլսա իտի, օլ գէման ճանըմ պիրատէրլէրիմին սալահընտա մէ-սէրրէթ պուլուր իտի :

9. Լաքին իշթէ պէն պու պէնիմ կիւնլէրիմտէ թա'եին օլուճտըմ. վէ պիրատէրլէրիմին Փըսգը իշիւն ճանըմ քէ-տէր իլէ տօլու տըր :

10. Վէ օ պու սէօգլէրի' Զարահէմլա շէհրինտէ պէօ-յիւք չարչըյա կէօթիւրէն ճատտէ իւզէրինտէ օլան Նիֆա-յըն պաղչէսինտէ օլան պիր գուլլէտէ նիտա էթտի. վէ Նի-ֆայ պաղչէսինտէ օլան գուլլէ իւզէրինտէ տիգ շէօքմիւլ ի-տի, վէ պու գուլլէ պէօյիւք ճատտէյէ կէօթիւրէն պաղչէ-նին գափուսը եանընտա իտի :

11. Վէ օրատան կէշմէքտէ օլան պա'զը ատէմլէր Նի-ֆայը գուլլէ իւզէրինտէ քէնտի ճանընը Ալլահա տէօքմէք-տէ իքէն կէօրտիւլէր վէ գօշուպ կէօրտիւքլէրինի գաւմա նագլ էթտիլէր. վէ գաւմ պէօյիւք իզտիհամ իլէ ճէմ' օ-լուպ' գաւմըն Փըսգը իշիւն անըն պու գատար եաս վէ մա, թէմիինին սէպէպինի պիւմէք իսթէտիլէր :

12. Վէ Նիֆայ գալգտըղընտա ճէմ' օլմուշ օլան ճիւմ-հուրը կէօրտիւ :

13. Վէ աղգընը աչըպ անլէրէ տէտի. իշթէ նի՞շիւն թօփլանմըսընըզ, սիգէ ֆըսգլարընըզ հագգընտա սէօյլէ-մէքլիյիմ իշի՞ւն մի տիր:

14. Պէլի՛ սիգին ֆըսգընըզ սէպէպինտէն գալպիմին պէօյիւք իզթիրապը իշիւն ճանըմը Ալլահըմա տէօքմէք մագսէտի իլէ գուլլէմ իւզէրինէ չըգտըղըմտան տօլայը, վէ ֆիղան ու ֆէրեատ էթտիյիմ իշիւն՝ պուրայա ճէմ՝ օլուպ թէա՛ճճիւպ էտէրսինիզ:

15. Պէլի՛ սիգին թէա՛ճճիւպ էթմէյէ պէօյիւք սէպէ-պինիզ վար տըր. վէ շէյթան գալպինիզ իւզէրինէ պու գա-տար պէօյիւք հիւքիւմէթ սիւրտիյիւ իշիւն թէա՛ճճիւպ էթմէլիսինիզ:

16. Պէլի՛ սիգին ճանընըզը էպէտի սէֆալէթէ վէ սօն-սըզ վայա էնտիրմէյէ ճէլպ էտէնին ճալիպ սէօզլէրինէ նա՞սըլ էհէմիյէթ վէրէ պիլիրսինիզ:

17. Թէվպէ էտինիզ, թէվպէ էտինիզ, զիրա նի՞շիւն էօլէսինիզ: Տէօնիւնիւզ, Բապպ Ալլահընըզա տէօնիւնիւզ: 0 սիգի նի՞շիւն թէրք էթտի:

18. Գալպինիզին սէրթլիյի սէպէպինտէն տիր քի՛ սիգ էյի չօպանըն սէսինի տինլէմէք իսթէմէյիպ, անը սիգէ գար-չը կիւճէնմէյէ մէճպուր էթտինիզ:

19. Վէ իշթէ էյեր թէվպէ էթմէզ իսէնիզ, օ սիգի ճէմ՝ էթմէքտէն իսէ, քէօփէքլէրէ վէ եապանի հայվան-լարա թա՛ամ օլմագըղընըզ իշիւն տաղըտաճագ տըր:

20. Ահ՛, Ալլահընըզըն սիգի գուրթարտըղը հէման՝ այնի կիւնտէ անը նա՞սըլ ունուտա պիլիրսինիզ:

21. Իշթէ սիգ գազանճ իշիւն, վէ ատէմլէրտէն մէտճ օլոււնմագ վէ ալթուն վէ կիւմիւշ քէոպ էթմէք իշիւն պունը էթտինիզ: Վէ գալպինիզի պու տիւնեանըն սէրվէթ վէ պաթըլ շէյլէրի իւզէրինէ գօմուշսընըզ. պունուն իշիւն գաթլ, եաղմա վէ սըրգաթ էտիպ գօնշոււնըզա գարչը եա-լան շէհատէթ էտէրէք հէր նէվ՝ ֆըւզը իշլէրսինիզ:

22. Պու սէպէպտէն թէվպէ էթմէզսէնիզ, իւզէրինի-զէ վայ կէլէճէք տիր: Զիրա թէվպէ էթմէզ իսէնիզ, իշ-թէ պու պէօյիւք շէհիր վէ մալիք օլտուղըմըզ տիյարտա օ-լան ճիւմլէ պու պէօյիւք շէհիրլէր պիզտէն ալընաճագ, վէ անլէրտէ եէրինիզ օլմայաճագ տըր: Զիրա Բապպ պունտան էվլէլ էթտիյի կիպի տիւշմէնլէրինիզէ գարչը տուրմանըզ իշիւն սիգէ գուվլէթ իհսան էթմէյէճէք տիր:

23. Զիրա Բապպ պէօյլէ պույուրուր. Պէն թէվպէ է-տիպ քէլամըմը տինլէյէնլէրտէն մա՛տա, տիկէր հիշ պիր քիմսէյէ գուվլէթիմի կէօսթէրմէյէճէյիմ. իմտի, էյ՛ պիրա-տէրլէրիմ, տիգգաթ էթմէնիզի իսթէրիմ, չիւնքի թէվ-

պէ եթմէտիյնիդ հալտէ, Լէմանլըլարըն հալը սիզինքինտէն էյի օլաճագ տըր :

24. Զիրա անլէր սիզին գապուլ էթտիյնիդ օլ մա'լիւմաթա գարշը կիւնահ իշլէմէտի. իմտի անլէր սիզտէն սալիւ տիրլէր, վէ Բապպ անլէրէ մէրհամէթլի օլաճագ տըր. պէլի' սիզ թէվպէ էթմէզ իսէնիդ, քիւլլիյէն խարապ օլաճաղընը վագըթտա, օ անլէրին կիւնլէրինի ուզատըպ գիւրրիյէթինի չօղալտաճագ տըր :

25. Պէլի' սիզտէ պուլունան պու պէօյիւք մէքրուհաթ սէպէպինտէն սիզէ վայ օլսուէն, վէ սիզ պու քէօթիւլիւքտէ, պէլի' կատիանթօն վասիթասիլլէ թէ'սիս օլունան կիզլի շիրքէթ իլէ իթթիֆագ էթտինիդ :

26. Պէլի' զայէթ չօգ զէնկինլիյնիդ սէպէպինտէն սիզի էյիլիքտէն ուզագ էտէն վէ քիպրին գալպինիդէ կիրմէսինէ միւսա'ատէ էթտիյնիդ իշիւն իւզէրինիդէ վայ օլսուէն :

27. Պէլի' սիզին Ֆըսգ վէ մէքրուհաթընը սէպէպինտէն սիզէ վայ օլսուէն :

28. Վէ սիզ թէվպէ էթմէտիքճէ հէլաք օլաճագսընը. պէլի' հաթթա մէմլէքէթինիդ սիզտէն ալընաճագ, վէ սիզ րու ի զէմինտէն մահվ օլաճագսընը :

29. Իշթէ պու շէլլէրին օլաճաղընը պէն քէնտիմտէն տէմէմ. չիւնքի պու պիլտիյիմ շէլլէր պէնիմ տէյիլ տիր, իլլա Բապպ Ալլահ անլէրի պանա պիլտիրմիշ օլտուղընտան, հագգ օլտուգլարընը պիլիրիմ. իմտի անլէրին վուգու' պուլաճաղընա տա'իր շէհատէթ էտէրիմ :

ՊԱՊ 8

1. Վէ վագը' օլտու քի' Նիֆայ պու քէլամլարը սէօյլէտիյնտէ, օրատա կատիանթօնըն կիզլի շիրքէթինէ 'ա'իտ օլան հաքիմլէր վար իտի. պունլար անա գարշը դաղապլանըպ չաղըրարագ էհալիյէ տէտիլէր. Պու ատէմ իշլէտիյի ճիւնայէթէ կէօրէ հիւքմ օլունմագ իւզրէ Նի'շիւն անը թուլթուպ մահքէմէյէ կէթիրմէյօրսընը :

2. Նի'շիւն սիզ պու ատէմէ պագըպ, պու գաւմա վէ շէրի'աթըմըգա գարշը էթտիյի շէթմի տինլէյօրսընը :

3. Զիրա իշթէ Նիֆայ անլէրէ քէնտիլէրին պաթըլ Նիգամաթընա տա'իր սէօյլէմիշ իտի. պէլի' Նիֆայ անլէրէ եաղըլամագ չօգ շէլլէր սէօյլէտի. լաքին Ալլահըն թէնպիհաթընա մուղայիր հիշ պիր շէյ սէօյլէմէտի :

4. Վէ պու հաքիմլէր քէնտիլէրին կիզլի իշլէրինէ տա'իր աչըգ սէօյլէտիյի սէօղլէր սէպէպինտէն՝ անա տալըլտըլար. եինէտէ գաւմըն քէնտիլէրէ գարշը չըգմասըն-

տան գորգտուգլարը իշիւն էլէրինի անըն իւզէրինէ գօմա-
ղա ճէսարէթ էթմէտիւէր :

5. Պու էճլտէն անլէր պաղըըզ գաւմա տէտիւէր .
Պու ատէմին պիզէ գարըը շէթմ էթմէսինէ նիճիւն թէ-
համմիւլ էտէրսինիզ , զիրա իշթէ օ պու գաւմըն քեաֆֆէ-
սինի խարապիյէթէ հիւքմ էտէր . վէ պիզիմ պէօյիւք շէհիր-
լէրիմիզին ճիւմլէսինին պիզտէն ալընաճաղընը վէ անլէր-
տէ պիզէ եէր պուլուճմայաճաղընը սէօյլէր :

6. Վէ պու միւմքինսիզ օլտուղընը պիլիւրիզ , զիրա
իշթէ պիզ գուվվէթլի իզ , վէ շէհիրլէրիմիզ պէօյիւք տիր .
պու էճլտէն տիւշմէնլէրիմիզ իւզէրիմիզտէ գուվվէթ սիւ-
րէմէզլէր :

7. Վէ պէօյլէճէ անլէր գաւմը նիֆայա գարըը զա-
պա թահրիք էտիպ արալարընտա միւնազա՝ա չըգարտըլար .
զիրա արալարընտա՝ Պու ատէմտէն վազ կէչինիզ , զիրա պու
էյի պիր ատէմ տիր , վէ պիզ թէվպէ էթմէտիյիմիզ հալտէ
տէտիյի ճիւմլէ պու շէյլէր հագիգաթէն վուգու՝ պուլաճազ
տըր՝ տէյէնլէր վար իտի :

8. Պէլի՝ անըն պիզէ շէհատէթ էթտիյի ճիւմլէ հիւ-
քիւմլէր իւզէրիմիզէ կէլէճէք տիր . զիրա ֆըսգըմըզա տա՝իր
էթտիյի շէհատէթին տօղրու օլտուղընը պիլիւրիզ վէ իշթէ
անլէր չօգ տըրլար . վէ պիզիմ ֆըսգըմըզը պիլտիյի կիպի ,
իւզէրիմիզէ կէլէճէք շէյլէրի տախի էյի պիլիւր :

9. Պէլի՝ էյէր օ պիր փէյլամպէր օլմազսա իտի , պու
շէյլէր հագգընտա շէհատէթ էտէմէզ իտի :

10. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ նիֆայըն իւզէրինէ էլ գօմազ
իսթէյէն քիմսէլէր գօրգու սէպէպինտէն մէն օլուճտըլար .
վէ օ պա՝ըը քիմսէլէրին ինտինտէ լութֆ պուլմուչ օլտու-
ղընը , վէ պագիսինին գօրգտուգլարընը կէօրտիւյինտէ , ան-
լէրէ սէօյլէմէյէ տէվամ էթտի :

11. Իմտի անլէրէ սէօյլէմէյէ թէշվիք օլուճըպ տէտի .
իշթէ , էյ՝ պիրատէրլէրիմ , Ալլահ պիր ատէմէ եա՝նի Մու-
սայա Պահրը Ահմէրին սուլարընը վուրմաղա գուվվէթ վէր-
տիյինի , վէ անլէրին էօթէ պէրի այրըըպ փէտէրիմիզ Իս-
րայէլին գուրու թօփրագ իւզէրինտէն կէշտիքլէրինի , վէ
սուլարըն Մըսըրըլարըն օրտուլարը իւզէրինէ գափլանըպ
անլէրի դարգ էթտիքլէրինի օգո՞ւմատընըզ մը :

12. Վէ շիմտի էյէր Ալլահ պու ատէմէ պու գատար
գուվվէթ վէրտի իսէ , սիզ թէվպէ էթմէտիքճէ իւզէրինի-
զէ կէլէճէք օլան հիւքիւմլէրի պիլմէք գուվվէթինի պանա
իհսան էթմէմիշ տիր՝ տէյու նիճիւն արանըզտա միւճատէլէ
էտէրսինիզ :

13. Լաքին եալընըզ պէնիմ սէօզլէրիմի տէյիլ՝ անճազ
էճտատլարըմըզըն սէօյլէտիյի ճիւմլէ սէօզլէրի , վէ պէօյլէ

պէօյիւք գուզվէթէ մալիք օլան Մուսանըն սէօյլէտիյի սէօզ-
լէրի տախի ինքեար էատրսինիզ. պէլի՝ անըն Մէսիհին կէ-
լիշինէ տա՛իր սէօյլէտիյի սէօզլէրինի տախի ինքեար էթտի-
նիզ :

14. Վէ Մուսա Իպնուլլահըն կէլիշինէ տա՛իր շէհա-
տէթ էթմէտի մի : Վէ պէրրիյէտէ փիրինն երլանը եիւք-
սէյէ գալտըրտըղը կիպի կէլէճէք օլան տախի հէման գալ-
տըրըլաճագ տըր :

15. Վէ պու երլանա պագան հէր քիմսէ եաշատըղը
միսլիւ, հէման պէօյլէ իման վէ հալիմ պիր բուհ իլէ Իպն
ուլլահա պագան հէր քիմսէ եաշայըպ էպէտի հայաթա նա՛իլ
օլաճագ տըր :

16. Վէ պու շէյլէր հագգընտա շէհատէթ էտէն եալը-
նըզ Մուսա տէյիլ տիր, անճագ անըն կիւնիւնտէն Ապրահա-
մա տէյին օլան ճիւմլէ փէյղամպէրլէր պու շէյլէր հագգըն-
տա շէհատէթ էթտիլէր :

17. Պէլի՝ Ապրահամ անըն կէլիշինի կէօրտիւ, վէ մէ-
սէրրէթ վէ մէֆնուսիյէթ իլէ մէմլու օլտու :

18. Վէ սիզէ տէրիմ՝ պու շէյլէրի պիլէն եալընըզ Ապ-
րահամ տէյիլիտի իլլա Ապրահամըն կիւնլէրինտէն էվվէլ Ալ-
լահըն թէրթիպինէ կէօրէ, պէլի՝ անըն օղլուըն թէրթիպինէ
կէօրէ տալլէթ օլունանլար պիլէ վար տըր. վէ պէօյլէ օլտու քի
անըն կէլիշինտէն պինլէրճէ սէնէ էվվէլ խէլասըն անլէրէ
տախի կէլէճէյի կէօսթէրիտի :

19. Վէ պիլմէնիզի իսթէրիմ քի Ապրահամըն կիւնլէ-
րինտէն սօնրա պու շէյլէրէ շէհատէթ էտէն նիշէ փէյղամ-
պէրլէր վար իտի. պէլի՝ Զինօս փէյղամպէր ճէսարէթլէ շէ-
հատէթ էթտի, վէ պու սէպէպտէն էօլտիւրիւլտի :

20. Վէ Զինօզ վէ Իզայաս վէ Իշա՛հա վէ էրէմիա տա-
խի փէյղամպէրլիք էթտի : (Երուշալիմին խարապիյէթի
հագգընտա շէհատէթ էտէն պու յայնի էրէմիա իտի) : Վէ
Երուշալիմ էրէմիանըն սէօզլէրինէ կէօրէ խարապ օլ-
մուշ իտիյինի պիլիւրիզ : Պէօյլէ իքէն նի՛շիւն անըն փէյղամ-
պէրլիյինէ կէօրէ Ալլահըն օղլու կէլմէյէճէք տիր :

21. Սիզ Երուշալիմին խարապ օլտուղընը ինքեար է-
տէ՛ր միսինիզ : Սիզ՝ Մուլլէքտէն մա՛տա՝ Սիտքիյանըն զիւր-
րիյէթինին ճիւմլէսի հէլաք օլմուշ իտիքլէրինի ինքեար է-
տէ՛ր միսինիզ, պէլի՝ վէ Երուշալիմ տիյարընտան սիւ-
րիւլէն Սիտքիյանըն զիւրրիյէթի պիզիմ իլէ պէրապէր պու-
լունտըղընը կէօրմէ՛զ միսինիզ :

22. Լաքին հէփիսի պու տէյիլ տիր. պիզիմ փէտէրի-
միզ Լիհայ տախի պու շէյլէր հագգընտա շէհատէթ էթտի-
յի սէպէպտէն Երուշալիմ տիյարընտան սիւրիւլտի : Նի-
ֆայ տախի պու շէյլէր հագգընտա շէհատէթ էթտի, վէ պու

վագթա տէյին հէման ճիւղէ փէտէրլէրիմիզ պու շէյլէրէ տա'իր շէհատէթ էթտիլէր. անլէր Քրիստոսըն կէլիշի հագգընտա շէհատէթ էթտիլէր, վէ անըն կէլէճէյի կիւնէ տօղրու իլէրի պագարագ շագ օլտուլար:

23. Վէ իշթէ օ Ալլահ տըր, վէ անլէր իլէ պէրապէր տիր. վէ քէնտինի անլէրէ իզհար էթտի, վէ անլէրի խէլպս էյլէտի. վէ անլէր կէլէճէք օլանըն սէպէպինտէն անը թէմճիտ էթտիլէր:

24. Վէ պու շէյլէրի պիլիպ եալան սէօյլէմէքսիզին անլէրի ինքեար էթմէտիյինիզի կէօրմէքլէ, պու շէյլէրտէ կիւնահ իշլէտինիզ, գիրա ալմըլ օլտուղընը պու շօգ իսպաթլարտան սարֆը նագարլէ ճիւղէ պու շէյլէրի ինքեար էթտինիզ, պէլի' պուշլարըն հագգ օլտուգլարընը իսպաթ էթմէք իշիւն կէրէք սէմա վէ կէրէք գէմինտէ օլան ճիւղէ շէյլէրի շէհատէթ մագամընտա ալտընըգ:

25. Լաքին սիզ հագիգաթըր րէտտ էտիպ մուգատէս Ալլահընըգա գարշը 'աւը օլտուշուգ, վէ հէման պու վագըթտա պաթըլըգ վէ նափաքըլըն կիրէմէտիյի սէմատա խազինէ թօփլամագտան իսէ, հիւքմ կիւնիւ իշիւն քէնտինիզէ դադապ եըղմագտա սընըգ:

26. Պէլի' հէման պու վագըթտա գաթլ վէ գինա վէ Փըսգընըլ սէպէպինտէն էպէտի խարապիյէթ իշիւն հագըրլանմագտասընըգ, վէ էյէր թէվպէ էթմէզ իսէնիզ, պու շէյլէր սէրի'էն իւզէրինիզէ կէլէճէք տիր:

27. Պէլի' պու խարապիյէթ շիմտի գափուլարընըգտա հագըր տըր, մահքէմէյէ կիտիպ արայընըգ, իշթէ հաքիմինիզ էօլտիւրիւմիւշ օլուպ քէնտի գանընտա եաթըյօր, վէ մահքէմէտէ օթուրմագ իսթէյէն պիրատէրի թարաֆընտան գաթլ օլուշուտու:

28. Վէ իշթէ անլէրին իքիսի տաիի Կատիանթօն իլէ ինսանըն ճանլարընը հէլաք էթմէք իշիւն ճէհտ էտէն շէրիրին իճատ էթտիյի կիզլի շիրքէթինիզէ տաիիլ տիրլէր:

ՊԱՊ 9

1. Վէ վագը' օլտու քի' նիֆայ պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ արալարընտա օլան պա'ղը քիմսէլէր, պէլի' պէշ քիմսէ մահքէմէյէ գօշտուլար, վէ գօշմագտա իքէն պիրի պիրինէ տէտիլէր:

2. Իշթէ շիմտի պու ատէմ փէյդամպէր օլուպ օլմատըղընը, վէ Ալլահըն պու 'աճա'իպ իշլէրինէ տա'իր պիզէ փէյդամպէրլիք էթմէսինի էմր էտիպ էթմէտիյինի հագիգա-

Թէն պիլէճէյիզ: Իշթէ պիզ՝ Ալլահ անը տա՛վէթ էթտիյինէ ինանմայօրըզ, վէ անըն փէյդամպէր օլտուղընա ինանմայօրըզ. եինէ տէ էյէր Պաշ Հաքիմէ տա՛իր տէտիյի պու շէյլէր տօղրու իսէ, վէ օ էօլմիւլ իսէ, օլ զէման անըն սէօյլէտիյի տիկէր սէօզլէրին տախի տօղրու օլտուղընա ինանաճաղըզ:

3. Վէ անլէր պիւթիւն գուվվէթլէ գօշուպ մահքէմէյէ կէլտիլէր, վէ իշթէ Պաշ Հաքիմ եէրէ տիւլմիւլ օլուպ քէնտի գանընտա եաթըյօր իտի:

4. Վէ անլէր պուռնու կէօրտիւքլէրինտէ, դայէթլէ Թէ՛աճճիւպ էտիպ եէրէ տիւլտիւլէր, գիրա նիֆայըն Պաշ Հաքիմէ տա՛իր սէօյլէտիյի սէօզլէրինէ ինանմազլար իտի:

5. Լաքին պուռնու կէօրտիւքլէրինտէ ինանտըլար, վէ նիֆայըն սէօյլէտիյի ճիւմլէ հիւքմլէրին գաւմ իւզէրինէ կէլէճէյինտէն գօրգտուլար, վէ սարսըլըպ եէրէ տիւլտիւլէր:

6. Վէ Հաքիմին պիրատէրի Թէպտիլ ի գըյաֆէթ էթմիշ օլարագ անը գաթլ էթմիշ իտի, վէ անը գաթլ էթտիքտէն սօնրա, տէր հալ գաշտը. վէ խըտմէթքեարլար գօշուպ գաթլ գուհուր էթտիյինի էհալիյէ խապէր վէրտիլէր:

7. Վէ իշթէ, գաւմ մահքէմէ տա՛իրէսինէ ճէմ՝ օլտուլար. վէ Թէ՛աճճիւպ իլէ պու պէշ աստէմլէրին պայղըն եէրէ տիւլմիւլ իտիքլէրինի կէօրտիւլէր:

8. Վէ նիֆայըն պաղչէսի եանընտա ճէմ՝ օլան ճիւմհուր հագգընտա գաւմըն խապէրի եօգ իտի. իմտի անլէր եէքտիկէրինէ՝ Հաքիմի գաթլ էտէն քիմսէլէր պուռնլար տըր, վէ պիզտէն գաշամամալարը իշիւն Ալլահ անլէրի վուրմըշ տըր՝ տէտիլէր:

9. Վէ անլէրի Թութտըլար, վէ պաղլայարագ մահպէս տէ աթտըլար, վէ Հաքիմին գաթլ օլուռնուլ իտիյի վէ գաթիլլէրին Թութուլուպ մահպուսա աթըլտըգլարը հէր Թարաֆտա իլան օլուռնուլ:

10. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ էրթէսի կիւն, գաթլ օլուռնան Պէօյիւք Հաքիմին ճէնագէսինտէ օրուճ վէ եաս ու մաթէմ էթմէք իւզրէ գաւմ ճէմ՝ օլտու:

11. Վէ նիֆայըն պաղչէսինտէ օլուպ անըն սէօզլէրինի իշիտէն հաքիմլէր տախի ճէնագէտէ հագըր պուլուռնտըլար. վէ գաւմ արասընտա Պաշ Հաքիմին էօլիւպ էօլմէտիյինէ տա՛իր սիւ՛ալ էթմէք իշիւն կէօնտէրտիյիմիզ պէշ տէմլէր նէ՞րտէ տիրլէր՝ տէյու սիւ՛ալ էթտիլէր:

12. Վէ անլէր ճէվապէն՝ Սիզին կէօնտէրտիյինիզի գիքր էթտիյինիզ պէշ աստէմ հագգընտա խապէրիմիզ եօգ տըր:

լաքին գաթիլ օլան պէշ քիմսէլէր վար տըր քի՝ մահպէսէ աթմըշ իզ՝ տէտիլէր :

13. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ հաքիմլէր անլէրին կէթի-րիմէսինի թալէպ էթտիլէր, վէ անլէրի կէթիւրտիլէր. վէ իշթէ անլէր կէօնտէրիլէն պէշ քիմսէլէր իտի. վէ հաքիմ-լէր անլէրէ պու մատտէյէ տա՛իր սիւ՛ալ էթտիլէր :

14. Վէ անլէր էթտիքլէրի շէյին ճիւմլէսինի նագլ է-տիպ՝ տէտիլէր. Պիգ գօշուպ մահքէմէ մահալընա կէլտիք. վէ Նիֆայըն շէհատէթ էթտիլի ճիւմլէ շէյլէրի կէօրտիւլիւ-միւզտէ, հայրէթտէ գալըպ եէրէ տիւշտիւք. վէ հայրէթի-միգտէն այըլտըղըմըզտա անլէր պիզի մահպուսա աթտը-լար :

15. Շիմտի պու ատէմի քիմ գաթլ էթտիլինի պիւմէ-յիզ, անճագ պու գատար պիլիւրիզ քի՝ էմրինիզէ կէօրէ գօ-շուպ պուրայա կէլտիք, վէ իշթէ Նիֆայըն սէօզլէրինէ կէօրէ օ էօլմիւշ իտի :

16. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ հաքիմլէր մատտէյի գալմա պու մինվալ իւզրէ իզահ էթտիլէր. վէ Նիֆայա գարըն շէ-հատէթ էտիպ՝ տէտիլէր. իշթէ պիլիւրիզ քի՝ պու Նիֆայ Հաքիմի էօլտիւրմէք իշիւն պիր քիմսէ իլէ մուգալլէլէ էթ-միշ օլմալը տըր, շէօյլէ քի պիղէ պէյան էտիպ պիզի քէն-տի իմանընա իգնա՝ էթսին, վէ Ալահ թարաֆընտան ին-թիխապ օլոււմուշ պէօյիւք պիր ատէմ, հաթթա պիր փէյ-ղամպէր իտիլինի իտտի՛ա էթսին :

17. Վէ շիմտի պու ատէմի թէֆթիշ էտէճէիզ, վէ օ քէնտի գուսուրընը իգրար էտիպ պու հաքիմի էօլտիւրէն սաըլ քիմսէյի պիզէ պիլտիրէճէք տիր :

18. Վէ պու պէշ քիմսէ ճէնագէ կիւնիւնտէ սալը վէրիւ-տիլէր. վէ անլէր հաքիմլէրին Նիֆայա գարըն սէօյլէտիքլէ-րի սէօզլէրէ տա՛իր անլէրի թա՛ղիր էթտիլէր. վէ պիրէր պիրէր անլէր իլէ միւճատէլէ էտիպ անլէրի խէճիլ էթտի-լէր :

19. Եինէ տէ անլէր Նիֆայը թութուպ պաղլատըլար, վէ անը ճէմա՛աթըն հուզուրընա կէթիւրտիլէր, վէ անլէր անը տիւշիւրիւպ, էօլտիւրէ պիւմէք իւշիւն անա տիւրլիւ տիւրլիւ շէյլէր սիւ՛ալ էթտիլէր :

20. Վէ անլէր անա՝ Սէն անըն արգատաշը սըն, պու գաթլը իճրա էտէն քի՛մ տիր : Շիմտի պիզէ սէօյլէ վէ գա-պահաթընը իգրար էյլէ. իշթէ սանա ագշէ հազըր տըր, վէ պիզէ սէօյլէր իսէն, վէ անըն իլէ էթտիլին մուգալլէլէ-յի պիզէ պիլտիրիր իսէն, հայաթընը սանա պաղըշլայաճա-ղըզ՝ տէտիլէր :

21. Լաքին Նիֆայ անլէրէ՝ էյ՛՛ազըլսըզլար, էյ՛՛ գալպի ղայրի մախթոււն օլանլար, քէօր վէ սէրքէշ գալմ, պու

կիւնահ եօլունուզտա տէվամ էթմէնիդէ տահա նէ վագթա տէյին Բապպ Ալլահընըզըն թէհամմիւլ էտէճէյինի պիլիօր մի սինիզ:

22. Ահ', թէվպէ էթմէտիյինիզ հալտէ, հէման պու վագըթտա իւզէրինիդէ կէլէճէք օլան խարապիյէթ սէպէպիւտէն Ֆիդան էտիպ եաս ու մաթէմ էթմէյէ պաշլամալը իտինիզ:

23. Իշթէ, Պաշ Հաքիմինիզ Սիզօրամըն էօլտիւրմէսի իշիւն պիր ատէմ իլէ իթթիֆազ էթտիյիմի իտտի'ա էտէրսինիզ: Լաքին սիզէ տէրիմ քի՝ պու շէյ տա'իր մա'լիւմաթընըզ օլա պիլմէսի իշիւն սիզէ շէհատէթ էթտիյիմ, պէլի՝ արանըզտա օլան Ֆըսպ վէ մէքրուհաթը պիլտիյիմէ տա'իր սիզէ պիր շահիտ օլմագ իւզըէ պու շէյ վուգուլ՝ պուլտուլ:

24. Վէ պունու էթտիյիմ սէպէպտէն, պէն պու շէյի իճրա էթմէսի իշիւն պէնիմ պիր ատէմ իլէ մուգավէլէ էթտիյիմի իտտի'ա էտէրսինիզ, պէլի՝ պէն սիզէ պու 'ալամէթի կէօսթէրտիյիմ իշիւն պանա տարըլըպ հայաթըմա գաստ էտէյօրսընըզ:

25. Վէ շիմտի սիզէ տիկէր պիր 'ալամէթ կէօսթէրէճէյիմ, վէ պու շէյտէ հայաթըմա գաստ էտիպ էթմէյէճէյինիզի կէօրէճէյիմ:

26. Իշթէ սիզէ տէրիմ. Սիզօրամըն պիրատէրի օլան Սիանթուլըն խանէսինէ կիտինիզ, վէ անա՝

27. Պէն փէյղամպէր իմ՝ տէյու իտտի'ա էտէն, վէ պու գալմ հագգընտա պու գատար պէլա փէյղամպէրլիք էտէն Նիֆայ իլէ իթթիֆազ էթտի'ուն մի քի անա կէօրէ պիրատէրին Սիզօրամըն գաթլ էթտին՝ տէյինիզ:

28. Վէ իշթէ օ սիզէ՝ Սայր, տէյէճէք տիր:

29. Վէ սիզ անա՝ Սէն պիրատէրինի գաթլ էթտի'ուն մի՝ տէյու սիւ'ալ էտէճէքսինիզ:

30. Վէ օ գօրգու իլէ տուրուպ նէ տէյէճէյինի պիլմէյէճէք տիր: Վէ իշթէ սիզէ ինքեար էտիպ կէօյա քէնտինի թէ'աճիւպ իլէ թութուլմուշ կիպի կէօսթէրէճէք տիր, եինէ տէ սիզէ՝ Պէն սուշսըզ իմ՝ տէյու իտտի'ա էտէճէք տիր:

31. Լաքին իշթէ սիզ անը եօգլայընըզ, վէ անըն էնթարիսինին էթէյինտէ գան պուլաճագսընըզ:

32. Վէ սիզ պունու կէօրտիւլիւնիւզտէ տէյինիզ. Պու գան նէօրէտէն տիր: Պիզ պու սէնին պիրատէրինին գանը օլտուղընը պիլմէօզ մի իզ:

33. Վէ օլ գէման թիթրէյիպ անըն ըէնկի էօլիւ կիպի օլաճագ տըր:

34. Օլ գէման սիզ՝ Պու սէնին իւզէրինէ կէլէն գօր-

գուռ վէ երեզիւնիւն սարարմասընտան պիւլիյօրըզ քի սուչ-լու սըն՝ տէտիյինիզտէ ,

35. Օ տաւա գիյատէ գօրգաճազ տըր . վէ օ իգրար է-տէճէք , վէ պու գաթլը քէնտիսի էթտիյինի պիր տաւա ինքեար էթմէյէճէք տիր :

36. Օլ գէման օ՝ Ալլահըն գուվվէթի վասիթասիյլէ օլմատըգճա , Նիֆայ պու մատտէյէ տա՛իր հիշ պիր շէյ պիւ-մէյզ իտի՝ տէյէճէք տիր : Օլ գէման պէն տօղրու պիր ա-տէմ օլտուղըմը , վէ Ալլահ թարաֆընտան իրսալ օլունտու-ղըմը պիւլէճէքսինիզ :

37. Վէ վագը՝ օլտուլ քի՝ անլէր կիտիպ Նիֆայըն ան-լէրէ սէօյլէտիյի սէօզլէրինէ կէօրէ էթտիլէր : Վէ իշթէ տէտիյի սէօզլէր տօղրու չըգտը , գիրա անըն տէտիյինէ կէօ-րէ հէմ ինքեար էթտի հէմ իգրար էթտի :

38. Վէ աուը գաթիլին օ օլտուղը թաստիգ օլունտու , վէ հէմ պէշի հէմ Նիֆայը ազատ էթտիլէր :

39. Վէ Նիֆայլըլար արասընտա Նիֆայըն սէօզլէրինէ իման էտէնլէր վար իտի , վէ պու պէշ ատէմլէրին սէօզ-լէրինէ տախի պա՛ղը իման էտէն քիմսէլէր վար իտի , գի-րա անլէր մահպէստէ իքէն գանտըրըլտըլար :

40. Վէ գավմ արասընտա Նիֆայըն պիր փէյզամպէր օլտուղընը գապուլ էտէնլէր վար իտի :

41. Վէ՝ սա՛րիլէր իսէ , իշթէ օ Ալլահ տըր , գիրա Ալ-լահ օլմատըղը հալտէ հէր շէյի պիւլէմէզ : Զիրա գալպիմի-զին էֆքեարընը , վէ տիկէր չօգ շէյլէրի պիւզէ պիւտիրմիշ տիր , վէ Պաշ Հաքիմիմիզին հագիգի գաթիլինի պիւլէ պի-զէ մա՛լիւմ էթտի՝ տէտիլէր :

ՊԱՊ 10

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ գավմ արասընտա ինթիլաֆ գուհուր էթտի , վէ քիմի պիր թարաֆա քիմի օլ թարաֆա մէյլ էտիպ , Նիֆայ օրթասընտա իքէն հէր քէս քէնտի եօ-լընա կիթմէսի իլէ Նիֆայ եալընըզ գալտը :

2. Վէ Նիֆայ էվինէ կիտիպ Րապպըն անա կէօսթէր-տիյի շէյլէրէ տա՛իր թէֆէքքիւր էթտի :

3. Վէ պէօյլէճէ Նիֆայ գավմընըն ֆըսգը վէ անլէ-րին կիզլի դուլմէթ իշլէրի վէ գաթլլարը վէ եաղմալարը վէ հէր նէվ՝ քէօթիլիւլէլէրի հագգընտա փէք մէյուս օ-լարագ գալպինտէ թէֆէքքիւր էտէր իքէն , իշթէ պիր սէ-տա կէլիպ՝ անա տէտի :

4. Նիֆայ՝ սէն իճրա էթտիյին շէյլէր սէպէպինտէն

միւսպարէք սին. զիրա պէնիմ սանա վերտիյիմ քէլամը եօրուլմայարագ պու գավմա պէյան էթտիյինի կէօրտիւմ: Վէ սէն գօրգմատըն վէ հայաթընը արամատըն, լաքին պէնիմ իրատէթիմի վէ էմրէրիմի հըֆգ էթ մէքլիյէ ճէհտ էթտին:

5. Վէ չիմտի պուռնու եօրուլմայարագ իճրա էթտիյին իչիւն սէնի իլ էլ էպէտ միւսպարէքլէյէճէյիմ, վէ սէնի քէլամտա վէ Փի'իլտէ, իմանտա վէ 'ամէլտէ գուվվէթլի էտէճէյիմ, վէ հէր շէյ սէնին սէօզիւնէ կէօրէ իճրա օլունաճագ տըր, զիրա իրատէթիմի մուղայիր պիր շէյ թալէպ էթմէճէքսին:

6. Իշթէ սէն նիֆայ սըն, վէ պէն Ալլահ իմ: Իշթէ պէն մէլէքլէրիմին հուգուրընտա պէյան էտէրիմ քի՝ սէն պու գավմ իւզէրինտէ գուվվէթէ մալիք օլաճագսըն, վէ պու գավմըն Փըսգընա կէօրէ զէմինի գըթլըգ, թա'ուն վէ խարապիյէթ իլէ վուրաճագսըն:

7. Վէ պէն սանա գուվվէթ վէրիրիմ քի՝ զէմինտէ հէր նէ միւհիւրլէր իսէն, սէմատա միւհիւրլէնմիշ օլաճագ. վէ զէմինտէ հէր նէ չէօզէր իսէն, սէմատա չէօզիւլիւշ օլաճագ տըր. վէ պէյլէճէ պու գավմ արասընտա գուվվէթէ մալիք օլաճագսըն:

8. Վէ պէյլէճէ էյէր սէն պու հէքէլէ, իքիյէ թագսիմ օլ՝ տէր իսէն, իճրա օլունաճագ տըր:

9. Վէ էյէր սէն պու տաղա, երգըլ վէ տիւզ օլ՝ տէր իսէն, պէյլէ օլաճագ տըր:

10. Վէ էյէր Ալլահ պու գավմը վուրաճագ տըր՝ տէյու էմր էտէր իսէն, վուգու՝ պուլաճագ տըր:

11. Իշթէ պէն սանա էմր էտէրիմ քի՝ պու գավմա չըգըպ անլէրէ սէյլէյէսին. Հէր շէյէ գատիր օլան Բապպ Ալլահ պէյլէ պուլուրուր, սիզ թէվպէ էթմէտիյինիզ հալտէ, վուրուլուպ խարապ օլաճագսընը:

12. Վէ Բապպ նիֆայա պու սէօզլէրի սէյլէտիյինտէ, օ տուրտու վէ էվինէ կիթմէտի. լաքին տիյարտա տաղըլան ճէմա'աթա տէօնիւպ, Սիզ թէվպէ էթմէտիյինիզ հալտէ, խարապ օլաճագսընը՝ տէյու քէնտինէ պէյան օլունաճ Բապպըն քէլամընը անլէրէ թէպշիր էթմէյէ պաշլատը:

13. Վէ իշթէ, Պաշ Հաքիմին էօլիւմիւնէ տա'իր նիֆայըն նագլ էթտիյի պէյիւք 'ալամէթի պէր թարաֆ էտէրէք, անլէր գալպլէրինի սէրթլէ տիրիպ Բապպըն քէլամընը տինլէմէք իսթէմէտիլէր:

14. Իմտի նիֆայ Բապպըն քէլամընը անլէրէ պէյան էտիպ՝ Սիզ թէվպէ էթմէտիյինիզ հալտէ, խարապիյէթ իլէ վուրուլաճագսընը՝ տէյու Բապպ պուլուրուր, տէտի:

15. Վէ Նիֆայ քէլամը անլէրէ պէյան էթտիյինտէ , անլէր գալպլէրինի սէրթլէշտիրիպ անը տինլէմէք իսթէմէտիլէր . վէ անա շէթմ էտիպ մահպէսէ աթմագ իւզրէ անը թութմաղա ճէհտ էթտիլէր :

16. Լաքին Ալլահըն գուվվէթի անըն իլէ պէրապէր պուլունտու , վէ անը մահպէսէ աթմագ իշիւն էլլէրինի իւզէրինէ գոյամաղլար իտի , զիրա Ալլահըն Րուհու անը օրթալարընտան ալըպ տիկէր պիր մահալէ կէօթիւրտիլ :

17. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէօյլէճէ քէլամը պէյան էթմէք իւզրէ օ Րուհտա ճէմա՝աթտան ճէմա՝աթա կէօթիւրիւտիլ . վէ Ալլահըն քէլամընը ճիւմլէսինէ եա շախսէն եա տա ախէրլէր եէտիլլէ իրսալ էտէրէք՝ պէյան էլլէտի :

18. Լաքին գավմ անըն սէօզլէրինի տինլէմէք իսթէմէտիլէր , վէ արալարընտա միւնաղս՝ա զուհուր էթտի , վէ պիրի պիրինէ գըլըճ իլէ վուրմաղա պաշլատըլար :

19. Վէ պէօյլէճէ Նիֆայըն գավմը իւզէրինտէ պուլուննան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին եէթմիշ պիրինճի սէնէսի խիթամ պուլտու :

ՊԱՊ 11

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին եէթմիշ իքինճի սէնէսինտէ միւնաղս՝ալար արթմագտա իտի , վէ տիյարըն հէր թարաֆընտա Նիֆայ գավմը արասընտա միւնաղս՝ա վար իտի :

2. Վէ պու խարապիյէթ իշինի վէ ֆըսգը իճրա էտէնլէր պու կիզլի հարամի շիրքէթի իտի : Վէ պու մուհարէպէ պիւթիւն պու սէնէ տէվամ էթտի : Վէ եէթմիշ իւշիւնճիւ սէնէտէ տախի տէվամ էթտի :

3. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պու սէնէտէ Նիֆայ Րապպա Նիտա էտիպ՝ տէտի :

4. Եա՝ Րապպ , պու գավմըն գըլըճ իլէ թէլէֆ օլմասընա միւսա՝ատէ էթմէ , լաքին , եա՝ Րապպ , անլէրին քէնաիլէրին Րապպ Ալլահընը տէր խաթր էթմէյէ թահրիք օլունմալարը իշիւն տիյարտա պիր գըթլըգ օլմասը տահա էյի տիր , պէլքի անլէր թէվպէ էտիպ սանա տէօնէրլէր :

5. Վէ Նիֆայըն սէօզլէրինէ կէօրէ իճրա օլունտու : Վէ տիյարտա քեաֆֆէ ի Նիֆայ գավմը արասընտա պէօյիւք գըթլըգ օլտու : Վէ պէօյլէճէ եէթմիշ տէօրտիւնճիւ սէնէտէ գըթլըգ տէվամ էթտի , վէ գըթլըգ աղըր օլտուընտան , գըլըճ խարապիյէթի ազալտը :

6. Վէ պու խարապիյէթ իշի եէթմիշ պէշինճի սէնէտէ տէվամ էթտի : Վէ տիյար գօրագըլըգ իլէ վուրուլտու , վէ

մէջսիմինտէ մահսուլ վերմէտի. վէ կէրէք Լէմանլըւ-
րըն կէրէք Նիֆայլըւարըն պիւթիւն տիյարը վուրուլտու,
չէօյլէ քի տիյարըն էն քէօթիւ վէ էն Փասըգ գըսմլարըն-
տան պինլէրճէ քիմսէլէր էօլտիւլէր:

7. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ գաւմ գըթլըգտան հէլաք օլ-
մագտա իտիքլէրինի կէօրտիւքլէրինտէ, քէնտիլէրին Բապպ
Ալլահընը, վէ Նիֆայըն քէլամլարընը սէր խաթր էթմէյէ
պաշլատըլար:

8. Վէ գաւմ պաշ հաքիմլէր վէ գըլաղուզլարընա կէ-
լիպ անլէրէ Նիֆայ իլէ գօնուչուընզ վէ անա՝ իշթէ սէն
Ալլահըն պիր ատէմի սին, իմտի Բապպ Ալլահըմըգա նիյազ
էյլէ քի օ պու գըթլըղը պիզտէն տէֆ՝ էթսին, օլմայա քի
խարապիյէթիմիզէ տա՝իր սէօյլէտիյին սէօզլէր իթմամ օ-
լունալար՝ տէմէլէրինի բիճա էթտիլէր:

9. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ հաքիմլէր գաւմըն արգուսընա
կէօրէ Նիֆայ իլէ գօնուչտուլար: Վէ Նիֆայ գաւմըն թէվ-
պէ էտիպ քէնտիլէրինի չուլտա միւթէվագը՝ էթտիքլէրինի
կէօրտիւլինտէ, Ալլահա նիյաղ էտիպ՝ տէտի. Եա՛ Բապպ,
պու գաւմ թէվպէ էթմիշ տիր, վէ արալարընտա Կատիան-
թօնըն չիրքէթինի մահվ էթտիլէր, վէ կիզլի թէտպիրլէ-
րինի անլէր իլէ պէրապէր զէմինտէ սագլատըլար:

10. Շիմտի, եա՛ Բապպ, անլէրին պու թէվագը՝ը սէ-
պէպինտէն զազապընը չէվիրի՞ր մի սին. վէ հէլաք էթմիշ
օլտուղըն պու Փասըգ ատէմլէրին խարապիյէթինտէն զա-
զապընը տէֆ՝ էտէ՞ր մի սին:

11. Եա՛ Բապպ, զազապընը, պէլի՝ չէտիտ զազապընը
պէր թարաֆ էտէ՞ր մի սին, վէ տիյարտա պու գըթլըղը
խիթամա կէթիրի՞ր մի սին:

12. Եա՛ Բապպ, պէնի տինլէ՞ր մի սին, վէ քէլամլա-
րըմա կէօրէ իճրա էտիպ, եէր իւզէրինէ եաղմուր կէօնտէ-
րի՞ր մի սին, քի եէր քէնտի մէվսիմինտէ մէյվէ վէ մահ-
սուլաթընը վէրէ:

13. Եա՛ Բապպ, պէն գըլըճ իլէ կէլէն թա՛ուըն քէ-
սիլմէսի իշիւն տիյարտա գըթլըգ պուլունսու՛ն՝ տէտիյիմ-
տէ, քէլամլարըմը տինլէտին, վէ հէման պու վագըթտա
քէլամլարըմա գուլագ վէրէճէյինի պիլիրիմ, զիրա սէն՝
էյէր պու գաւմ թէվպէ էտէլլէրսէ, անլէրի էսիրկէյէճէ-
յիմ՝ տէտին:

14. Եա՛ Բապպ, անլէր իւզէրինէ կէլմիշ օլան գըթ-
լըգ, թա՛ուն վէ խարապիյէթ սէպէպինտէն անլէրին թէվ-
պէ էթմիշ օլտուգլարընը կէօրիւյօրսըն:

15. Վէ չիմտի, Եա՛ Բապպ, զազապընը անլէրտէն չէ-
վիրիպ՝ սանա իպատէթ էտիպ էթմէյէճէքլէրինի պիր տա-

հա թէճրիւպէ Էտէօր մի սին: Վէ պէօյլէ Էթտիքլէրի թագտիրտէ, Եա՛ Բապպ, սէն քէլամընա կէօրէ անլէրի միւպարէքլէյէ պիլիւրսին:

16. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ եէթմիշ ալթընճը սէնէտէ Բապպ զազապընը գազմտան կէրի չէվիւրտի, վէ զէմին իւզէրինէ եաղմուր կէօնտէրտի. վէ թօփրագ մէվսիմինտէ մահսուլընը վէրտի:

17. Վէ մու՛այքէն վագթընտա քեաֆֆէ ի՛ հուպուպաթ հուսուլէ կէլտի:

18. Վէ իշթէ գազմ շազ օլուպ Ալլահը թա՛զիզ Էթտիլէր. վէ պիւթիւն տիյար մէսէրէթլէ մէմլու օլտու: Վէ անլէր արթըզ Նիֆայը հէլաք Էթմէյէ չալըշմատըլար, իլլա անը ազիմ պիր փէյղամպէր վէ Ալլահ թարաֆընտան գուվվէթ վէ սէլահիյէթէ մալիք օլան Ալլահըն պիր ատէմի հալինտէ գապուլ Էթտիլէր:

19. Վէ անըն պիրատէրի Լիհայ սալահա 'ա՛իտ օլան չէյլէրտէ անտէն նօգսան տէյիլ խտի:

20. Վէ պէօյլէճէ Նիֆայ գազմը տիյարտա թէքրար մուվաֆֆագ օլմայա պաշլատը, վէ վիրան մահալլարընը թէքրար պինա Էթտիլէր, վէ չօղալըպ շիմալտան ճէնուպա, շարգ տէնիզինտէն դարպ տէնիզինէ գատար պիւթիւն տիյարը գափլատըլար:

21. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ եէթմիշ ալթընճը սէնէ սէլամէթտէ խիթամ պուլտու: Վէ եէթմիշ եէտինճի սէնէ սէլամէթլէ պաշլատը. վէ քիլիսէ տիյարըն հէր թարաֆընտա կէնիշլէնտի, վէ Էհալինին պէօյիւք գըսմը կէրէք Նիֆայըլար, կէրէք Լէմանլըլար քիլիսէյէ տախիլ օլտուլար. վէ տիյարտա պէօյիւք սէլամէթէ նա՛իլ օլտուլար, պէօյլէճէ եէթմիշ եէտինճի սէնէ խիթամ պուլտու:

22. Վէ փէյղամպէրլէր վասիթասիյլէ իրատ օլունան թա՛լիմաթըն պա՛զը խուսուսլարը հագգընտա վուգու՝ պուլան ճիւզ՝ի միւպահէսէտէն մա՛տա, եէթմիշ սէքիզինճի սէնէ տախի սէլամէթլէ խիթամ պուլտու:

23. Վէ եէթմիշ տօգուզընճը սէնէտէ չօգ միւնազա՛ա գուհուր Էթտի: Լաքին Նիֆայ վէ Լիհայ վէ անլէրին պիրատէրլէրինտէն Նիչէլէրի թա՛լիմաթըն հագիգի նօգթալարը հագգընտա պիլէրէք, վէ կիւն պէ կիւն իլհամլարա մալիք օլարագ, գազմա վա՛զ Էթտիլէր, վէ 'այնի սէնէտէ անլէրին միւնազա՛ասը խիթամ պուլտու:

24. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Նիֆայըն գազմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին սէքսէնինճի սէնէսինտէ Նիֆայըն գազմընտան իրթիտատ Էտէն պա՛զը քիմսէլէր պուլունտու, պուլըլար պիր գաշ սէնէ Էվվէլ Լէմանլըլար արասընա կիտէրէք Լէմանլըլար իսմինի իւզէրլէրինէ ալմըշ:

լար իտի, հէմ ասըլ Լէմանլըլարտան պա'զըլար պու այըը-
լանլար թարաֆընտան թահրիք օլունարագ պիրատէրլէրի
իլէ մուհարէպէ էթմէյէ պաշլատըլար :

25. Վէ անլէր գաթլ վէ եաղմա էթտիլէր, վէ պու-
լունմամագ իւզրէ կիտիպ տաղլարտա վէ պէրրիյէնին մախ-
ֆի մահալլարընտա կիզլէնտիլէր, վէ կիւն պէ կիւն իրթի-
տատ էտէնլէր սէպէպինտէն անլէրին սայըսը չօղալտը :

26. Վէ վագըթ կէչտիքճէ, պէլի՝ ազ պիր միւտտէթ
զարֆընտա անլէր դայէթ պէօյիւք պիր հարամի ալայը օլ-
տուլար, վէ կատիանթօնըն ճիւմլէ կիզլի թէտպիրլէրինի
արայըպ անըն հարամիլէրի օլտուլար :

27. Իշթէ պու հարամիլէր պէօյիւք գիյանլար էթտի-
լէր պէլի՝ հէմ Նիֆայլըլարըն հէմ Լէմանլըլարըն գազմը
արասընտա պէօյիւք խարապիյէթ իճրա էթտիլէր :

28. Վէ պու խարապիյէթ իշինէ խիթամ վէրիւմէսի
էլլէմ իտի. պինաէն 'ալէյհ պէրրիյէտէ վէ տաղլարտա օլան
պու հարամի ալայընը արայըպ անլէրի մահվ էթմէք իշիւն
գուվվէթլի ատէմլէրտէն 'իպարէթ պիր օրաու կէօնտէր-
տիլէր :

29. Վէ անլէր 'այնի սէնէտէ անլէրի քէնտի մէմլէքէթ-
լէրինէ գատար սիւրտիլէր : Վէ Նիֆայ գազմը իւզէրինտէ
օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին սէքսէնինճի սէնէսի պէօյ-
լէ խիթամ պուլտու :

30. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ սէքսէն պիրինճի սէնէնին
իպթիտասընտա անլէր թէքրար հարամիլէր իւզէրինէ կի-
տիպ չօղունը վուրտուլար, ամմա քէնտիլէրտէն տախի չօգ-
լարը վուրուլտը :

31. Վէ պու հարամիլէրին սայըսը տաղլարտա վէ պէր-
րիյէտէ դայէթ չօգ օլտուլընտան, օրտու պէրրիյէտէն վէ
տաղլարտան քէնտի մէմլէքէթլէրինէ տէօնմէյէ մէճպուր
օլտուլար. վէ պու սէնէ պէօյլէ խիթամ պուլտու :

32. Վէ հարամիլէր տահա գիյատէ չօղալըպ քէսպ ի
գուվվէթ էտէրէք Նիֆայլըլարըն վէ Լէմանլըլարըն օրտու-
սընըն քեաֆֆէսինէ մէյտան օգուտուլար, վէ պիւթիւն տի-
յարտա պուլունան գազմ իւզէրինէ պէօյիւք տէհչէթ պրագ-
տըլար :

33. Ձիւնքի անլէր տիյարըն հէր թարաֆընա հիւճիւմ
էտիպ պէօյիւք խարապիյէթ մէյտանա կէթիւրտիլէր. պէլի՝
չօղլարընը էօլտիւրտիլէր, վէ չօղլարընը պէրրիյէյէ էսիր
կէօթիւրտիլէր, խուսուսա անլէրին գարը վէ չօճուզլարը-
նը ալըպ կէօթիւրտիլէր :

34. Իշթէ գազմըն ֆըսզը սէպէպինտէն իւզէրլէրինէ
կէլէն պու պէօյիւք պէլա անլէրի քէնտիլէրին Րապպ Ալլա-
հընը թէգէքքիւր էթմէյէ թահրիք էյլէտի :

35. Վէ հաքիմէրին հիւքիմէթինին սէքսէն պիրինճի սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու :

36. Վէ սէքսէն իքինճի սէնէսինտէ անլէր թէքրար քէնտիլէրին Րապպ Ալլահընը ունութմաղա պաշլատըլար : Վէ սէքսէն իւչիւնճիւ սէնէտէ անլէր Փըսգտա քէսպ ի գուվ-վէթ էթմէյէ պաշլատըլար : Վէ սէքսէն տէօրտիւնճի սէնէ-տէ Էօլարընը իսլահ էթմէտիլէր :

37. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ սէքսէն պէշինճի սէնէտէ ան-լէր քիպր վէ Փըսգլարընտա տահա գիյատէ գուվվէթլէն-տիլէր, վէ պէօյլէճէ թէքրար խարապիյէթ իչիւն հազըր օլ-տուլար :

38. Վէ սէքսէն պէշինճի սէնէ պէօյլէ խիթամ պուլտու :

ՊԱՊ 12

1. Վէ պէօյլէճէ պէն ի ատէմին գալպինին նէ գատար Փասիտ վէ տուրագսըզ օլտուղընը կէօրիւյօրըզ, վէ Րապ-պըն քէնտինէ 'իթիմատ էտէն հէր քիմսէյի լութֆ ու 'ինա-յէթիլէ միւպարէքէյիպ մուվաֆֆագ էթտիյինի կէօրէ պի-լիրիզ :

2. Պէլի՝ անըն քէնտի գալմընը մուվաֆֆագ էտիպ անլէրին թարլալարընը, սիւրիւ վէ սըղըրլարընը, ալթուն վէ կիւմիւշ վէ հէր ճինս վէ հէր նէվ՝ գըյմէթլի շէյլէրինի չօղալթտըղը գէմանտա, վէ անլէրին հայաթընը էսիրկէյիպ անլէրի քէնտի տիւշմէնլէրինին էլլէրինտէն գուրթադտըղը, վէ անլէրէ գարշը մուհարէպէ էթմէմէք իւզըրէ տիւշմէն-լէրինին գալպլէրինի միւլայիմ գըլտըղը վազըթտա, վէլ հասըլ քէնտի գալմընըն խայրը վէ սա՛ատէթի իչիւն հէր շէյի Էափտըղը գէմանտա իշթէ օլ վազըթ անլէր գալպլէրի-նի սէրթլէշտիրիպ քէնտիլէրին Րապպ Ալլահընը ունութ-տըգլարընը, վէ Գուտտուս օլանը այագ ալթընտա չիյնէ-տիքլէրինի կէօրէ պիլիրիզ. վէ պուլնըն ճիւմլէսի անլէրին Րահաթը վէ Ղայէթ պէօյիւք մուվաֆֆագիյէթի սէպէպին-տէն օլուր :

3. Վէ պէօյլէճէ կէօրիւյօրըզ քի՝ Րապպ քէնտի գալ-մընը չօգ իղթիրապ վէ էօլիւմ, վէ գօրգու վէ գըթլըզ վէ հէր ճինս թա՛ուն իլէ թէ՛տիպ էթմէտիլի հալտէ, անլէր ա-նը տէր խաթր էթմէք իսթէմէզլէր :

4. Իշթէ պէն ի ատէմ նէ գատար ագըլսըզ, պաթըլ, ֆէնա, շէյթանի, քէօթիւլիւք իշլէմէյէ չապուգ վէ հիլիք իշլէմէյէ աղըր տըր : Պէլի շէրիրին սէօզլէրինի տիւչէմէ-յէ վէ գալպլէրինի տիւնեանըն պաթըլ շէյլէրի իւզէրինէ գօ-մաղա նէ գատար չապուգ տըրլար :

5. Պէլի՝ միւթէքէպպիր օլուպ իֆթիխար էթմէքտէ վէ հէր ճինս քէօթիւլիւք իճրա էթմէքտէ նէ գատար չապուգ տըրլար. վէ քէնտիլէրին Ռապպ Ալլահընը տէր խաթր էթմէքտէ, վէ անըն նասիհաթլարընա գուլազ վէրմէքտէ, վէ հիքմէթ եօլլարընտա եիւրիւմէքտէ նէ գատար աղըր տըրլար:

6. Իշթէ անլէր քէնտիլէրի եարատան Ռապպ Ալլահըն քէնտիլէրէ տօղրու կէօթէրտիյի՝ աղիւմ լութֆ ու ինայէթէ գարըը՝ քէնտիլէր իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէ սալթա-նաթ էթմէսինի իսթէմէզլէր: Վէ անըն նասիհաթլարընը պէր թարաֆէ տիպ անըն գըլաղուզ օլմասընը իսթէմէզլէր:

7. Պէն ի ատէմ նէ գատար էհէմիյէթսիզ տիր, պէլի՝ զէմինին թօզընտան պիլէ էհվէն տիր:

8. Զիրա իշթէ զէմինին թօզը էզիլիպ պիզիւմ՝ աղիւմ վէ էպէտի Ալլահըմըզըն էմրիլէ հարէքէթ էտէր:

9. Անըն սէպէպիւնտէն տաղլար վէ պայըրլար թիթրէ-յիպ սարսըլըրլար:

10. Վէ անըն սէտասընըն գուվվէթինտէն անլէր գըրը-լըպ օւքս կիպի տիւզ օլուրլար:

11. Պէլի՝ անըն սէտասընըն գուվվէթի պիւթիւն զէմի-նի սարսըտըր:

12. Անըն սէտասընըն գուվվէթի գայալարըն թէմէլի-նի թա մէրքէզինտէն թիթրէտիր:

13. Վէ զէմինէ՝ Հարէքէթ էթ՝ տէտիյինտէ, օ հարէ-քէթ էտէր:

14. Վէ զէմինէ՝ Սէն կէրի տէօն վէ կիւնլէր սա՛աթ-լարճա ուզասըն տէտիյինտէ, էօյլէ օլուր:

15. Վէ պէօյլէճէ, անըն քէլամընա կէօրէ զէմին կէրի տէօնէր, վէ կիւնէշ ատէմէ քէնտի եէրինտէ տուրույօր կի-պի կէօրիւնիւր, վէ իշթէ հէման պէօյլէ տիր. զիրա ֆիւ հազիգէ հարէքէթ էտէն կիւնէշ տէյիւ, իլլա զէմին տիր:

16. Վէ էյէր օ պէօյիւք տէրեայա՝ Սէն գուրու օլ տէր-սէ, իճրա օլուընըր:

17. Վէ պու տաղա՝ Սէն գալգ վէ օլ շէհր իւզէրինէ տիւշ քի օ կէօմիւլիւն տէր իսէ, իշթէ պէօյլէ վուգու՝ պու-լուր:

18. Վէ էյէր պիր ատէմ թօփրազտա պիր խազինէ կիզ-լէրսէ, վէ Ռապպ՝ Անը սազլայանըն կիւնահը սէպէսինտէն օ մէլ՛ուն օլսուն՝ տէր իսէ, իշթէ օլ խազինէ մէլ՛ուն օլուր:

19. Վէ էյէր Ռապպ՝ Պուլնտան սօնրա վէ էպէտէն քիմ-սէ սէնի պուլմամասը իշիւն սէն մէլ՛ուն օլ տէր իսէ, իշ-թէ պուլնտան սօնրա իւ էլ էպէտ անը քիմսէ պուլմամայաճազ տըր:

20. Վէ էյէր Ռապպ պիր ատէմէ՝ Սէնին ֆըսզըն սէ-

պէսպիստէն իւ էլ է պէտ մէլ' ուն օլաճագսըն՝ տէր իսէ , պէօյ-լէ օլաճագ տըր :

21. Վէ էյէր Բապպ՝ Սէնին կիւնահըն սէպէպիւնտէն հուզուրըմտան քէսիլէճէքսին՝ տէր իսէ , պէօյլէ օլաճագ տըր :

22. Վէ հէր քիմէ պէօյլէ տէյէճէք օլուր իսէ , օլ քիմ-սէյէ վայ օլտուն . զիրա կիւնահ իշլէյէն քիմսէյէ պէօյլէ տէ-նիլէճէք տիր . վէ օ խէլասս պուլամագ . իմտի պու սէպէպ-տէն ինսան խէլասս պուլամասը իշիւն , թէվպէ թա'եին օլուն-տու :

23. Իմտի քէնտիլէրին Բապպ Ալլահընըն սէօզիւնիւ տինլէյիպ թէվպէ էտէնլէր միւսպարէք տիր . զիրա խէլասս օլաճագ օլանլար պուլնլար տըր :

24. Իմտի Ալլահ քէնտի 'ազիմ դանիմէթինտէ աստէմ-լէրին թէվպէյէ վէ խայր 'ամէլլէրէ կէթիրիլմէսինի իհսան էյ-լէսին , թա քի անլէր քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ 'ինայէթտէն 'ինայէթէ 'խատէ օլունսընլար :

25. Վէ հէր աստէմին խէլասս օլմասընը իսթէրիմ , լա-քին չօլ սօն կիւնտէ պա'զը քիմսէլէրին քէսիլէճէքլէքինի օգուտը . պէլի' անլէր Բապպըն հուզուրընտան թարտ օ-լունաճագլարընը օգուլօրըզ :

26. Վէ անլէր էպէտի պիր սէֆալէթէ թէսլիմ օլունա-ճագլար : Ոայր իշլէյէնլէր էպէտի հայաթա նա'իլ օլուպ , Փէնալըզ իճրա էտէնլէր էպէտի հիւքմէ տիւչար օլաճագ-լարընը պէյան էտէն քէլամլար իթմամ օլունաճագլար տըր : Վէ պէօյլէ տիր : Ամին :

Լեւանըր Սամուէլին Նիփայըրտա փեյդասկերիյի

ՊԱՊ 13

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ սէքսէն ալթընճը սէնէտէ Նի-ֆայըլար Փըսգտա , պէլի՝ պէօյիւք Փըսգտա տէվամ էթտի-լէր , լաքին Լէմանլըլար Մուսանըն շէրի'աթընա կէօրէ Ալ-լահըն թէնպիհաթընը տիգգաթ իլէ հըֆգ էթտիլէր :

2. Վէ վագը օլտու քի՝ պու սէնէտէ Սամուէլ իսմին-տէ պիր Լէմանլը Զարահէմլա տիյարընա կէլիպ , գավմա վա'զ էթմէյէ պաշլատը : Վէ չօզ կիւնլէր գավմա թէվպէ վա'զ էթտի , լաքին անլէր անը թարտ էթտիլէր . վէ օ քէն-տի տիյարընա 'ավտէթ էթմէք իւզրէ իտի :

3. Լաքին իշթէ Բապպըն սէսի անա կէլիպ՝ Սէն կէրի տէօն վէ պու գավմա գալպինէ կէլէճէք օլան շէյլէրի պէ-յան էյլէ՝ տէտի :

4. Վէ անլէր անըն շէհրէ կիրմէսինէ միւսա'ատէ էթ-

մէտիւնք. իմտի օ հիսար իւզէրինէ չըգտը, վէ էլինի գաւմա ուղաւորապ երեքսէք սէս իլէ, Բապալըն գաւալինէ գօտուղը շէյլէրի նիտա էտէրէք փէյղամպէրլիք էթտի:

5. Վէ անլէրէ տէտի. իշթէ պէն, Սամուէլ, պիր Լէմանլը օլարազ, Բապալըն գաւալիմէ գօտուղը սէօզլէրի սէօյլէրիմ, վէ իշթէ օ պու գաւմա սէօյլէմէք իշիւն պունու գաւալիմէ գօտը, եա'նի 'ատալէթին գըլըճը պու գաւմ իւզէրինտէ ասըլմըլ տըր. վէ տէօրթ երեք սէնէ կէչմէզտէն էվվէլ 'ատալէթին գըլըճը պու գաւմ իւզէրինէ տիւշէճէք տիր:

6. Պէլի' պու գաւմը աղըր պիր խարապիյէթ պէքլէյօր, վէ պու գաւմ իւզէրինէ միւճէրրէտ կէլէճէք տիր: Վէ մուհագգազ տիւնեայա կէլիպ, չօզ շէյլէր չէքէճէք վէ քէնտի գաւմը իշիւն էօլտիւրիւլէճէք օլան Բապալ Յիսուս Քրիստոսա իման վէ թէվպէ էթմէքտէն մա'տա անլէրի գուրթարա պիլէն հիշ պիր շէյ եօզ տըր:

7. Զիրա Բապալըն պիր մէլէյի պու շէյլէրի պանա պէյան էյլէտի, վէ ճանըմա մէսէրէթլի միւժտէլէր կէթիրտի: Վէ իշթէ սիզին տախի մէսէրրէթլի միւժտէնիզ օլմասը իշիւն պունու սիզէ պէյան էթմէք իւզրէ կէօնտէրիլտիմ, լաքին պէնի գապուլ էթմէք իսթէմէտինիզ:

8. Իմտի Բապալ պէօյլէ պուլուրըր. թէվպէ էթմէտիքլէրի հալտէ, պէն Նիֆայ գաւմընըն գաւալինին սէրթլիյի սէպէպինտէն, քէլամըմը անլէրտէն ալաճաղըմ, վէ Բուհուլմը անլէրտէն կէրի չէքէճէյիմ, վէ անլէրէ թէհամիւլ էթմէյէճէյիմ, վէ պիրատէրլէրինին գաւալլէրինի անլէր 'ալէյհինէ գարըլ տէօնտէրէճէյիմ:

9. Վէ տէօրթ երեք սէնէ խիթամա կէլմէզտէն էվվէլ անլէրի վուրաճաղըմ, պէլի' անլէրի գըլըճ վէ գըթլըգ վէ թա'ուն իլէ գիյարէթ էտէճէյիմ:

10. Պէլի' անլէրի շէտիտ խըլմըմ իլէ գիյարէթ էտէճէյիմ, վէ տիւշմէնլէրինիզին տէօրտիւնճիւ նէսլտէն եաշումագտա օլան պա'զը քիմսէլէրի պիւթիւն խարապիյէթինիզի կէօրէճէքլէր տիր: Վէ թէվպէ էթմէտիյինիզ հալտէ, պու մուհագգազ իճրա օլունաճազ տըր. վէ տէրօտիւնճիւ նէսլտէ օլանլար խարապիյէթինիզի իճրա էտէճէքլէր տիր տէյու Բապալ պուլուրըր:

11. Լաքին էյէր թէվպէ էտիպ Բապալ Ալլահընըզա տէօնէր իսէնիզ, պէն դազապըմը սիզտէն չէվիրէճէյիմ' տէյու Բապալ պուլուրըր. պէլի թէվպէ էտիպ պանա տէօնէն հէր քիմսէ միւպարէք տիր. լաքին թէվպէ էթմէյէն քիմսէյէ վայ օլտուն' տէյու Բապալ պուլուրըր:

12. Պէլի' վայ' պու պէօյիւք շէհր Զարահէմլայա, գիրա օ սալիհլէր սէպէպինտէն մըլհաֆաղա օլունտու. վայ' պու

պէօյիւք շէհրէ, զիրա պէն պուրատա չօգլարուն, պէլի՝ շէհրին էն պէօյիւք գըսմընըն գալպլէրինի պանա գարշը սէրթ-լէշտիրէճէքլէրինի անլայօրըմ՝ տէյու Բապպ սէօյլէր :

13. Լաքին թէվպէ էտէն հէր քիմսէ միւսպարէք տիր, զիրա անլէրի էսիրկէյէճէյիմ : Լաքին իշթէ պու շէհրտէ պու-լուէնան սալիհլէր սէպէպինտէն օլմագսա իտի, պէն սէմա-տան աթէշ էնտիրիպ անը հէլաք էտէր իտիմ :

14. Լաքին իշթէ օ սալիհլէր սէպէպինտէն էսիրկէնմիշ տիր : Ֆագաթ սիզ սալիհլէրի արանըզտան թարս էթտի-յինիզտէ, օլ զէման խարապիյէթ իշիւն հազըր օլաճագսը-նըզ. պէլի՝ պու պէօյիւք շէհրտէ պուլուէնան Ֆըսգ վէ մէք-րուհաթ իշիւն անա վայ օլսուն :

15. Պէլի անտէ Ֆըսգ վէ մէքրուհաթ մէվճուտ օլ-տուղը սէպէպտէն՝ վայ կիտիօն շէհրինէ :

16. Պէլի՝ անլէրտէ Ֆըսգ վէ մէքրուհաթ օլտուղու ի-շիւն տիյարըն հէր թարաֆընտա օլան նիֆայլըլարըն շէհր-լէրինէ վայ օլսուն :

17. Լաքին իշթէ տիյարտա օլան գավմըն, պէլի՝ անլէ-րին Ֆըսգը վէ մէքրուհաթը սէպէպինտէն տիյար իւզէրի-նէ պիր լա՛նէթ կէլէճէք տիր՝ տէյու Բապպ իւլ ձիւնուտ պույուրուր :

18. Վէ վագըր՝ օլաճագ քի՝ սալիհ պիր ատէմին Բապպ իշիւն սագլատըղընտան մա՛տա զէմինտէ խազինէլէր սագ-լայան հէր քէս, տիյարըն պէօյիւք լա՛նէթի սէպէպինտէն անլէրի պիր տաՀա պուլամայաճագ տըր՝ տէյու պիզիմ՝ ա-զիմ վէ հագիգի Ալլահըմըզ, Բապպ իւլ ձիւնուտ, պույու-րուր :

19. Զիրա պէն՝ անլէրին քէնտի խազինէլէրինի պանա սագլամալարընը իսթէրիմ : Վէ խազինէլէրինի պանա սագ-լամայան քիմսէ մէլ՛ուն օլսուն. զիրա սալիհլէրտէն մա՛տա քիմսէ քէնտի խազինէլէրինի պանա սագլամալ, վէ խա-զինէլէրինի պանա սագլամայան քիմսէ, հէմ քէնտիսի հէմ խազինէսի մէլ՛ուն օլսուն, վէ տիյարըն լա՛նէթի սէպէպին-տէն քիմսէ անը պուլամայաճագ տըր՝ տէյու Բապպ պույու-րուր :

20. Վէ կիւն կէլէճէք տիր քի՝ անլէր գալպլէրինի սէր-վէթլէրի իւզէրինէ գօտըզլարը սէպէպտէն խազինէլէրինի սագլայաճագլար տըր, վէ անլէրի պանա սագլամատըզլարը սէպէպտէն տիւշմէնլէրինտէն Ֆիրար էթտիքլէրինտէ, խա-զինէլէրինի պէն կիզլէյէճէյիմ. վէ հէմ անլէր հէմ անլէ-րին խազինէլէրի մէլ՛ուն օլսուն. վէ օլ կիւնտէ վուրուլա-ճագլար տըր՝ տէյու Բապպ պույուրուր :

21. Էյ՝ պու պէօյիւք շէհրին էհալիսի, քէլամլարըմը տինլէյինիզ. Բապպըն սէօյլէտիյի քէլամլարա գուլագ վէրի-

նիզ, եա'նի սիզ սէրվէթինիզ սէպէպինտէն մէլ'ուն սընըզ . վէ գալպլէրինիզի սէրվէթինիզ իւզէրինէ գօյուպ, սիզէ վէր-տիյիմ քէլամլարըմը տինլէմէտիյինիզ սէպէպտէն, սէրվէթինիզ տախի մէլ'ուն տըր' պույուրուր :

22. Սիզ Բապպ Ալլահըն սիզի պէրէքէթլէտիյի շէյլէր-տէ անը տէր խաթր էթմէգսինիզ, լաքին սէրվէթինիզի տա'իմա տէր խաթր էտիյօրսընըզ, վէ անլէր իչիւն Բապպ Ալլահընըզա թէշէքքիւր 'արզ էթմէյօրսընըզ . գալպլինիզի Բապպա գալտըրմայօրսընըզ, լաքին անլէրի պէօյիւք քիպր, իֆթիխար, ղուրուր, հասէտ, նիզա, շիրրէթ, թէ'ատտի, գաթլ վէ հէր նէվ Փըսգ իլէ տօլտուրուրսընըզ :

23. Իմտի Բապպ Ալլահ Փըսգընըզ սէպէպինտէն հէմ տիյար իւզէրինէ, հէմ սէրվէթինիզ իւզէրինէ պիր լա'նէթ կէօնտէրտի :

24. Պէլի' կէլմիշ օլան պու վագըթ սէպէպինտէն վայ' պու գալմա, զիրա գատիմ վագըթլարտա էթտիքլէրի կի-պի, սիզ փէյղամպէրլէրի թարտ էտիպ' անլէրի իսթիհզա էտէրէք թաշլարսընըզ, վէ անլէրի գաթլ էտիպ անլէրէ հէր նէվ քէօթիւլիւք էտէրսինիզ :

25. Վէ սիզ սէօյլէր իքէն' էյէր պիզ գատիմտէ օլան փէտէրլէրիմիզին կիւնլէրինտէ եաշասա իտիք, փէյղամպէր-լէրի գաթլ էտիպ անլէրի թաշլայարագ թարտ էթմէզ ի-տիք' տէրսինիզ :

26. Իշթէ սիզ անլէրտէն տաշա քէօթիւ սինիզ, զիրա Բապպըն հայաթը հագգը իչիւն, էյէր արանըզա պիր փէյ-ղամպէր կէլիպ Բապպըն քէլամընը սէօյլէյէրէք, կիւնաշ վէ քէօթիւլիւքլէրինիզ հագգընտա շէհատէթ էտէրսէ, անա զազապլանըպ տէֆ' էտիյօրսընըզ . վէ հէլաք էթմէք իչիւն էնվա'ի վասիթալար 'իսթիմալ էտէրսինիզ . վէ էյէր 'ամէլ-լէրինիզին քէօթիւ օլտուղընա տա'իր սիզէ շէհատէթ էտէր իսէ, սիզ անա' Սէն քեազիպ փէյղամպէր, կիւնաշքեար, եա-խօտ շէյթանտան սըն' տէրսինիզ :

27. Լաքին էյէր պիր ատէմ արանըզա կէլիպ տէ սիզէ' Պունու իճրա էյլէյինիզ, զիրա կիւնաշ տէյիլ տիր, եախօտ շունը եափընըզ վէ իսքէնճէ շէքմէյէնճէքսինիզ, պէլի' գալպ-լէրինիզին քիպրինէ կէօրէ եիւրիւլիւնիւզ, կէօլլէրինիզին ղուրուրընա կէօրէ սիւլիւք էյլէյինիզ, վէ գալպլինիզին ար-գու էթտիյի հէր շէյի եափընըզ տէր իսէ, անը գապուլ է-տէրսինիզ, վէ օ պիր փէյղամպէր տիր տէրսինիզ :

28. Պէլի' պու ատէմէ հիւրմէթ էտիպ վարիյէթինիզ-տէն, ալթունընըզտան վէ կիւմիւշիւնիզտէն անա վէրիրսի-նիզ . անա գըյմէթլի լիպասլար կիյտիրիրսինիզ, վէ օ սիզէ միւտաշին սէօլլէր սէօյլէյիպ' հէր շէյ էյի տիր' տէտիյի ի-չիւն անտէ գապահաթ պուլմագսընըզ :

29. Էյ՝ Փասուգ վէ 'աքսի նէսլ, էյ՝ սէրթ վէ սէրքէշ գաւմ, Բապպ սիգէ նէ վազթա գատար թէհամմիւլ էտէ-ճէք տիր զանն էտէր սինիգ: Պէլի՝ 'ազըլսըզ վէ քէօր գը-լաղուզլարըն սիգի տէլալէթ էթմէսինէ նէ վազթա գա-տար միւսա՛ատէ էտէճէքսինիգ, նէ՞ վազթա գատար զու-մէթի նուրտան զիյատէ ինթիխապ էտէճէքսինիգ:

30. Իշթէ Բապպըն դազապը էլ ան սիգէ գարշը թու-թուշմուշ տըր, իշթէ օ Փըսգընըզ սէպէպինտէն տիյարը մէ-լուէ էթմիշ տիր:

31. Վէ վագըթ կէլիր քի սէրվէթինիգի մէլուէ էտէ-ճէք, վէ օ գայփազ օլաճազ տըր: Վէ անլէրի թութամայա-ճազընըզ, վէ Փագերլիք կիւնլէրինիգտէ անլէր եանընը-տա գալմայաճազ տըր:

32. Վէ Փուգարալըզ կիւնլէրինիգտէ պիհուտէ եէրէ Բապպա նիյազ էտէճէքսինիգ. գիրա հէլաքընըզ հալա իւզէ-րինիգէ կէլմիշ տիր. վէ խարապիյէթինիգ սապիթ տիր, վէ օլ գէման սիգ Փիղան վէ Փէրեատ էտէճէքսինիգ՝ տէյու Բապպ իւլ ձիւնուտ պույուրուր:

33. Վէ օլ գէման սիգ եաս էտիպ տէյէճէքսինիգ. Քեաշ-քի թէվպէ էտիպ փէյղամպէրլէրի գօվմայա իտիք, թաշ-լամայա իտիք, վէ գաթլ էթմէյէ իտիք. պէլի՝ օլ կիւնտէ սիգ՝ Քեաշքի պիզ Բապպ Ալլահըմըզ պիգէ սէրվէթ վէրտի-յի կիւնտէ անը տէր խաթր էտէ իտիք, գիրա օլ գէման ան-լէր գայփազ օլմայաճազ իտի, վէ անլէրի դայպ էթմէյէ-ճէք իտիք, գիրա պիզիմ սէրվէթիմիզ պիգտէն կիթտի՝ տէ-յէճէքսինիգ:

34. Իշթէ պիզ պուրատա պիր 'ալէթ գօտըզ, վէ էր-թէսի կիւն պուլոււնմատը. վէ մուհարէպէ կիւնիւնտէ գը-լըճլարըմըզը արատըղըմըզտա, իշթէ ալընմըշ իտիլէր:

35. Պէլի՝ պիզ խազինէլէրիմիզի սագլատըզ, վէ ան-լէր տիյարըն լա՛նէթի սէպէպինտէն գայփազ օլուպ պիգտէն կիթտիլէր:

36. Քեաշքի՝ Բապպըն քէլամը պիգէ կէլտիյի կիւնտէ՝ թէվպէ էտէ իտիք. գիրա իշթէ տիյար լա՛նէթ իլէ վուրուլ-տու. վէ հէր շէյ գայփազ օլտու, վէ պիզ անլէրի հըֆը է-տէմէյիլ:

37. Իշթէ պիզ ճիննլէր իլէ մուհաթ իզ, պէլի՝ ճան-լարըմըզը հէլաք էթմէյէ գաստ էտէնին մէլէքլէրի թարա-Փընտան մուհաթ իզ: Իշթէ կիւնահլարըմըզ պէօյիւք տիր: Եա՛ Բապպ, դաղապընը պիգտէն չէվիրէմէ՞զ մի սին: Վէ օլ կիւնլէրտէ պէօյլէ տէյէճէքսինիգ:

38. Լաքին իշթէ թէճրիւպէ կիւնլէրինիգ կէլտի, վէ սիզ խէլաս կիւնլէրինիգի իհմալ էթտինիգ. վէ իշթէ քիւլ-լիւյէն կէչտի. վէ խարապիյէթինիգ մութլազա կէլէճէք

տիր, զիրա սիգ հայաթընըզըն ճիւմլէ կիւնլէրինտէ նա՛իլ օլամայաճաւընըզ շէյի արատընըզ, վէ Փըսգ իշլէմէքտէ ի-քէն, սա՛ատէթ արատընըզ, պու շէյ իսէ պիգիմ 'ազիմ վէ էպէտի Պաշըմըզըն սալահընա մուղայիր տիր:

39. Էյ՝ սիգ տիյարըն գաժմը, քեաշքի սէօզլէրիմի տին-լէյէ իտինիզ: Վէ պէն տու՛ա էտէրիմ քի Րապպըն զազա-պը սիգտէն տէօնտէրիլէ, վէ սիգ թէժպէ էտիպ խէլաս օլա-սընըզ:

ՊԱՊ 14

1. Վէ Լէմանլը Սամուէլ եազըլմամըչ օլան տահա նի-շէ շէյլէր հազգընտա փէյղամպէրլիք էյլէտի:

2. Վէ անլէրէ տէտի. Իշթէ սիգէ պիր 'ալամէթ վէ-րէճէյիմ. պուստան պէշ սէնէ սօնրա Ալլահըն օղլու կէլէ-ճէք, վէ իսմինէ իման էտէն հէր քիմսէյի խէլաս էտէճէք տիր:

3. Վէ անըն կէլիշինին վագթը հազգընտա սիգէ պու 'ալամէթի սէօյլէրիմ. եա՛նի սէմատա պէօյիք նուրլար օ-լաճագ տըր, վէ անըն կէլիշինտէն էվվէլ օլան կէճէտէ գա-րանլըզ օլմայաճագ, վէ ատէմլէրէ կիւնտիւզ կիպի օլա-ճագ տըր:

4. Իմտի պիր կիւն վէ պիր կէճէ վէ պիր կիւն՝ հէ-փիսի պիր կիւն կիպի օլաճագ, վէ կէճէ օլմայաճագ տըր: Վէ պու սիգէ պիր 'ալամէթ օլաճագ տըր. զիրա կիւնէշին տօղմասը վէ անըն պաթմասը սիգէ մա՛լիւմ օլտուղընտան, իքի կիւն վէ պիր կէճէ կէշտիյինի էմին պիր սուրէթտէ պիլէճէքսինիզ: Եինէ տէ անըն տօղուշընտան էվվէլքի կէ-ճէտէ գարանլըզ օլմայաճագ տըր:

5. Վէ իշթէ պուստան էվվէլ կէօրմէտիյինիգ եէնի պիր երլարզ զուհուր էտէճէք տիր, վէ պու տախի սիգէ պիր 'ալամէթ օլաճագ տըր:

6. Վէ սալթ պու տէյիլ, չօգ 'ալամէթ վէ 'աճա՛իպաթ օլաճագ տըր:

7. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ սիգ հայրէթտէ գալըպ թէ-՛աճիւպ էթմէնիզ իլէ եէրէ տիւշէճէքսինիզ:

8. Վէ Ալլահըն Օղլունա իման էտէն հէր քիմսէ էպէ-տի հայաթա նա՛իլ օլաճագ տըր:

9. Վէ պէօյլէճէ սիգէ պու շէյլէրի նազլ էտէյիմ տէ-յու Րապպ քէնտի մէլէյի վասիթասիյլէ պանա էմր էյլէտի: Պէլի՝ օ պու շէյլէր հազգընտա սիգէ փէյղամպէրլիք էթ-մէքլիյիմի պանա էմր էյլէտի: Օ՝ պու գաժմա՝ թէժպէ է-տինիզ, վէ Րապպըն եօլլարընը հազըրլայընըզ՝ տէյու սէօյ-լէ տէտի:

10. Վէ շիմոի պէն պիր Լէմանլը օլարագ Բապպըն պանա էմր Էյլէտիյի քէլամլարը սէօյլէտիյիմ իշիւն վէ պու քէլամլար 'ալէյհինիզէ աղըր օլտուղը սէպէպինտէն, սիզ պանա ղազապլանդօրսընըզ, վէ պէնի հէլաք էթմէյէ վէ արանըզտան տէֆ' էթմէյէ չալըշօրսընըզ:

11. Լաքին սիզ քէլամլարըմը իշիտէճէքսինիզ, վէ Փըսգընըզ սէպէպինտէն սիզի պէլէյէն Ալլահըն հիւքմէրի հազգընտա իշիտիպ թէվպէնին շարթլարընը անլամանըզ իշիւն պու շէհրին հիսարը իւզէրինէ չըգտըմ:

12. Թա քի Ալլահըն Օղլու Յիսուս Քրիստոսըն սէմա վէ գէմինին փէտէրի վէ ճիւմլէ շէյլէրին խալիգինին կէլիշի, վէ կէլիշինին 'ալամէթլէրինի պիւմէնիզ իլէ անըն իսմինէ իման էտէսինիզ:

13. Վէ էյէր անըն իսմինէ իման էտիպ տէ, ճիւմլէ կիւնահլարընըզտան թէվպէ էտէր իսէնիզ, անըն լիյազաթը վասիթասիյլէ կիւնահլար 'աֆվընա նա'իլ օլանագսընըզ:

14. Վէ սիզէ տիկէր պիր 'ալամէթ վէրէճէյիմ, պու տախի անըն վէֆաթընա տա'իր տիր:

15. Զիրա խէլասըն կէլէ պիւմէսի իշիւն անըն էօլմէսի մուհագգագ տըր, պէլի' պու անա լայըգ տըր. վէ էօլիւլէրին գըյամէթինի վուգու'ա կէթիրմէք իշիւն' անըն էօլմէսի էլգէմ տիր, շէօյլէ քի անըն վասիթասիյլէ ատէմլէր Բապպըն հուզուընա կէթիրիլէլէր:

16. Պէլի' պու էօլիւմ գըյամէթի հուսուլէ կէթիրիր, վէ հէր ատէմի պիրինճի էօլիւմ օլան րուհանի էօլիւմտէն գուրթարըր. գիրա պիւթիւն ինսան ճինսի Ատէմին տիւշմէսի իլէ Բապպըն հուզուընտան մահրոււմ գալմասը սէպէպինտէն հէմ ճիսմանի հէմ րուհանի շէյլէրտէ էօլմիւշ սայլըր:

17. Ֆագաթ Քրիստոսըն գըյամէթի ինսան ճինսինի, պէլի' պիւթիւն ինսան ճինսինի գուրթարըր, վէ անլէրի թէքրար Բապպըն հուզուընա կէթիրիր:

18. Վէ գըյամէթ թէվպէնին շարթլարընը հուսուլէ կէթիրիր, վէ թէվպէ էտէն քիմսէ քէսիլիպ աթէշէ աթըլմայանագ, ամմա թէվպէ էթմէյէն հէր քիմսէ քէսիլիպ աթէշէ աթըլանագ, վէ անլէրին իւզէրինէ տիկէր պիր րուհանի էօլիւմ, պէլի' իքինճի պիր էօլիւմ կէլէճէք, գիրա սալահա 'ա'իտ օլան շէյլէրտէն թէքրար մահրոււմ գալմըշլար տըր:

19. Իմտի թէվպէ էտինիզ, թէվպէ էտինիզ, օլմայա քի պու շէյլէրի պիլիւր իքէն իճրա էթմէմէնիզ իլէ հիւքմէ տիւշիւպ պու իքինճի էօլիւմէ տիւշար օլասընըզ:

20. Ամմա գիքըր էթմիշ օլտուղըմ պիր 'ալամէթ անըն էօլիւմիւնիւն 'ալամէթի տիր. իշթէ անըն էլէմ չէքէճէյի

կիւնտէ կիւնէշ գարարաճագ, վէ սիգէ նուր վէրմէյէճէք, վէ այ վէ երլտըզլար տաիի պէոյլէ օլաճագ տըր. վէ պու տիյար իւզէրինտէ ըշըգ օլմայաճագ տըր. հաթթա անըն էլէմ չէքմէսինտէն էօլիւլէրտէն գըյամ էթմէսինէ գատար իւշ կիւն զարֆընտա ըշըգ օլմայաճագ տըր:

21. Պէլի՝ օքէնտի ըուհունը թէսլիմ էտէճէյի գէմանտա, պիր գաշ սա՛աթ զարֆընտա կէօք կիւրիւլթիւսիւ վէ շիմէճէլէր օլաճագ, վէ գէմին սարսըլըպ թիթրէյէճէք, վէ պու տիյարտա եէրին կէրէք իւսթիւնտէ կէրէք ալթընտա օլան գայալար գըրըլաճագ տըր. վէ շիմտիլիք անլէր եախօտ անլէրին էն պէոյիւք գըսմը սաղլամ պիր քիւլչէ օլ տըղընը պիլիր սինիգ:

22. Պէլի՝ անլէր եարըլաճագլար վէ անտէն սօնրա տա՛իմա պիւթիւն պու տիյարտա, կէրէք եէրտէն եօգարը, կէրէք եէրին ալթընտա եարըլմըշ, գըրըլմըշ վէ փարչա փարչա պուլունաճագլար տըր:

23. Վէ պէոյիւք ֆուրթունալար օլաճագ, վէ շիմտի տէրէ օլան չօգ եէրլէր պէոյիւք տաղլարա թէպտիլ էտիլէճէք տիր:

24. Վէ չօգ ճատտէլէր պօզուլաճագ, վէ նիչէ շէհրլէր խարապ օլաճագ:

25. Վէ չօգ մէզարլար աշըլըպ էօլիւլէրինի թէսլիմ էտէճէլէր, վէ նիչէ մուգատտէսլէր չօգ քիմսէլէրէ կէօրիւնէճէլէր տիր:

26. Վէ մէլէք պանա պիր գաշ սա՛աթ կէօք կիւրիւլթիւսիւ վէ շիմէճէլէր օլաճագընը խապէր վէրտի:

27. Վէ օ պանա՝ կէօք կիւրիւլթիւսիւ, շիմէճէլէր վէ ֆուրթունալար տէվամ էթմէքտէ իքէն, պիւթիւն տիյարը իւշ կիւն գարանլըգ գափլայաճագընը խապէր վէրտի:

28. Վէ մէլէք պանա՝ Զօգլար պունտան պէոյիւք շէյլէր կէօրէճէլէր, թաքի պու ՛ալամէթլէր վէ ՛աճա՛իպաթ պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ վուգու՝ պուլաճագընա ինանալար, վէ պէն իատէմ արասընտա իմանսըզլըղըն սէպէպի գալմասըն՝ տէտի:

29. Վէ անըն մագսէտի պու տըր քի՛ իման էտէն հէր քիմսէ խէլաս օլսուն, վէ իման էթմէյէն հէր քէս իւզէրինէ ՛ատիլ պիր հիւքմ կէլսին, վէ պու հիւքմիւն իւզէրլէրինէ կէլմէսինին սէպէպի քէնտիլէր օլաճագ տըր:

30. Վէ շիմտի, պիրատէրլէրիմ, պունու ունութմայընըգ, հէլաք օլան հէր քիմսէնին հէլաքընըն սէպէպի քէնտիսի տիր. վէ հէր կիւնա հէլէյէն քիմսէ քէնտինէ կիւնահ էտէր. գիրա իշթէ սիգ հիւր սինիգ, քէնտի քէնտինիգ իշիւն հարէքէթ էտէ պիլիրսինիգ. գիրա Սլլահ սիգէ մա՛լիւմաթ վէրիպ սիգի հիւր էթտիլինի ունութմայընըգ:

31. Օ սիղէ խայրը չէրրտէն թէՖրիգ էթմէքլիյի իհսան էթտի. օ սիղէ հայաթը, եա էօլիւմիւ ինթիխապ էթմէյէ միւսա'ատէ էթտի. սիղ էյիլիք իճրա էթտիյինիզտէ, էյի շէյէ ի'ատէ օլունաճագսընըզ, եախօտ էյի օլան շէյ սիղէ ի'ատէ օլունաճագ տըր: Եախօտ Ֆէնալըզ էթտիյինիզտէ, Ֆէնա օլան շէյ սիղէ ի'ատէ օլունաճագ տըր:

ՊԱՊ 15

1. Վէ շիմտի, սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, սիղէ պէյան էտէրիմ քի թէվպէ էթմէտիյինիզ հալտէ, էվլէրինիզ սիղէ խարապ պրագըլաճագ տըր:

2. Պէլի' թէվպէ էթմէգսէնիզ գարըլարընըզ մէմէ վէրտիքլէրի կիւնտէ եաս չէքէճէքլէր, գիրա սիղ Ֆիրար էթմէյէ չալըչաճագսընըզ, լաքին մէլճա պուլունմայաճագ տըր, պէլի' վայ համիլէ օլանլարա, գիրա անլար աղըր օլուպ Ֆիրար էտէմէյէճէքլէրինտէն, այագ ալթընտա թէփէլէնիպ հէլաք օլաճագլար տըր:

3. Պէլի' կէօսթէրիլէճէք օլան պու ճիւմլէ 'ալամէթ վէ 'աճա'իպաթը կէօրտիւքտէն սօնրա, թէվպէ էթմէգլէր իսէ, Նիֆայըն գավմը տէնիլէն պու գավմա վայ օլտուն. գիրա անլէր Բապպըն միւնթէխապ գավմը իտիլէր, պէլի' օ Նիֆայըն գավմընը սէվտի, վէ անլէրի թա'գիր էթտի, անլէր կիւնահ իշլէտիյի կիւնտէ, օ սէվտիյի իշիւն անլէրի թա'գիր էթտի:

4. Լաքին պիրատէրլէրիմ, լէմանըլար ալ էտ տէվամ քէօթիւ օլտուգլարը սէպէպտէն օ անլէրէ պուղզ էթտի, պու տախի անլէրին փէտէրլէրինին ըիվայէթինին Ֆըսգը սէպէպինտէն տիր: Լաքին իշթէ Նիֆայըլարըն վագը' վասիթասիյլէ անլէրէ խէլաս կէլմիշ տիր, վէ պու մագսէտ իւզրէ Բապպ անլէրին կիւնլէրինի ուզաթմըշ տըր:

5. Վէ պիլմէնիզի իսթէրիմ քի' անլէրին պէօյիւք գըսմը քէնտի վագիֆէլէրի թարիգինտէ պուլունուպ' 'ինտ Ալլահ տիգգաթ իլէ եիւրիւմէքտէ տիրլէր, վէ Մուսանըն շէրի'աթընա կէօրէ անըն էմրլէրինի, գանունլարընը վէ հիւքիւմլէրինի հըֆզ էտէրլէր:

6. Պէլի' սիղէ տէրիմ քի անլէրին պէօյիւք գըսմը պունու էթմէքտէ տիրլէր, վէ անլէր եօրուլմազ ղայրէթ իլէ պիրատէրլէրինին պագիսինի հագիգաթըն մա'լիւմաթընա' կէթիւրմէյէ չալըչմագտա տըրլար, պու էճլտէն կիւն պէ կիւն չօգլարը անլէրին սայըսընա զամմ օլմագտա տըր:

7. Իշթէ սիզ քէնտինիզ պիտինիզ վէ միւշահէտէ էթ-տինիզ քի՝ անլէրին չօգլարը փէտէրլէրինին ըիվայէթլէրի Ֆասըգ վէ մէքրուհ խիյինի պիմէյէ, վէ հագիգաթըն մալիւմաթընա կէմէյէ, վէ Մուգատտէս Մուհարրէրաթա ինանմաղա գըլաղուզլանմըլար տըր. պէլի՝ մուգատտէս փէյղամպէրլէրին մուհարրէր օլան փէյղամպէրլիքլէրինէ ինանմըլար տըր. վէ պուշլար անլէրի Բապպա իման վէ թէվպէ էթմէյէ գըլաղուզլատը, վէ իման վէ թէվպէ անլէրին գալպինի թէպտիլ էթմիշ տիր:

8. Իմտի պիլիրսինիզ քի՝ պուշա կէլէն քիմսէլէր իմանտա վէ քէնտիլէրինին հիւր չտիլտիքլէրի շէյտէ գավի վէ սապիթ տիրլէր:

9. Վէ հէմ տախի պիլիրսինիզ քի՝ անլէր քէնտի հարպ սիւհալարընը կէօմմիւշլէր տիր, վէ պիր վէճէ իլէ կիւնահ իշլէմէք գօրգուսու իլէ անլէրի չըգարմաղլար, պէլի՝ կիւնահ իշլէմէքտէն գօրգաղըլարընը կէօրէ պիլիրսինիզ, զիրա անլէր տիւշմէլէրինին այաղլարը ալթընտա պասըմաղա վէ գաթլ օլուշմաղա րագի օլտուլար, վէ անլէրէ գարշը գըլըճ գալտըրմագ իսթէմէտիլէր, վէ Քրիստոսա օլան իմանլարընն սէպէպիլտէն պէօյլէ օլտու:

10. Վէ շիմտի անլէր իման էթտիքլէրի շէյտէ սապիթ օլտուղլարը իշիւն պէօյլէ օլտու, զիրա անլէր թէնվիր օլուշտուգտան սօնրա, Փըսղարընտան սարֆ ը նաղար իլէ, սէպաթլարընտան տօլայը Բապպ անլէրի միւպարէքլէյիպ կիւնլէրինի ուգատըր:

11. Վէ էյէր պիրատէրլէրիմիզ օլան լէմանլըլար թէքրար իմանըղլըղա տիւշլէրլէրսէ, անլէրին հագիգաթըն մալիւմաթընա իատէ օլմալարընա տա՝իր փէտէրիմիզին, վէ Զինօս փէյղամպէրին վէ նիջէ տիկէր փէյղամպէրլէրին սէօյլէտիյի շէյլէրին վագթը իթմամ օլուշնայա տէյին Բապպ անլէրին կիւնլէրինի ուգատաճագ տըր:

12. Պէլի՝ սիզէ տէրիմ քի Բապպն պիրատէրլէրիմիզ լէմանլըլարա օլան վա՝տլարընը՝ թա սօն վագըթլարա գատար եէթիշէճէք տիր. վէ անլէր չօգ իղթիրապ չէքիպ տիյար իւզէրինտէ էօթէ պէրի սիւրիւլմիւշ, 'ավլանմըշ, վուրուլմուշ, տաղըլմըշ վէ մէլճէ՝սիզ օլաճագլար իսէ տէ, եինէ Բապպ անլէրէ մէշհամէթլի օլաճագ տըր:

13. Վէ պու՝ Անլէր քէնտիլէրին 'աղիմ վէ հագիգի Զօպանր օլան իշլասքիարընն հագիգի մալիւմաթընա կէթիրիլէճէքլէր, վէ անըն գօյուշլարը արասընտա սայըլաճաղլար տըր՝ տէյու սէօյլէնիլէն փէյղամպէրլիյէ կէօրէ տիր:

14. Իմտի սիզէ տէրիմ քի՝ Սիզ թէվպէ էթմէտիլինիզ հալտէ, անլէրին հալը սիզինքինտէն էյի օլաճագ տըր:

15. Զիրա իշթէ՝ էյէր սիզէ կէօսթէրիլմիշ օլան գուվ:

վէթլի միւ՛ճիզէլէր անլէրէ, պէլի՝ քէնտի փէտէրլէրինին րիվայէթլէրի սէպէպինտէն իմանսըզլըգտա գալանլարա կէօսթէրիլմիշ օլտա իտի, անլէր իմանսըզլըգտա ապլա տէ-վամ էթմէյէճէք իտիքլէրինի սիզ քէնտինիզ կէօրէ պիլիր սինիզ:

16. Իմտի Բապպ պէօյլէ պուլուրուր. Պէն անլէրի քիւլլիյէն հէլաք էթմէյէճէյիմ, լաքին պանա միւնասիպ օլան կիւնտէ անլէր պանա 'ալտէթ էտէճէքլէր տիր:

17. Վէ չիմտի Նիֆայըն գալմընա տա՛իր, էյէր անլէր թէվպէ էտիպ տէ իրատէթիմէ կէօրէ էթմէզլէրսէ, արա-լարընտա իճրա էթտիյիմ գուվվէթլի իշլէրիմտէն սարֆ ը նազարլէ, իմանսըզլըղը սէպէպինտէն պէն անլէրի քիւլլի-յէն հէլաք էտէճէյիմ, վէ հայաթըմ հազգը իշիւն, պու-շէյլէր վուգու՝ պուլաճազ տըր՝ տէյու Բապպ պուլուրուր:

ՊԱՊ 16

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Լէմանլը Սամուէլին շէհրին հիսարը իւզէրինտէ սէօյլէտիյի քէլամլարը իշիտէն չօգ քիմ-սէ վար իտի: Վէ անըն քէլամլարընա իման էտէնլէրին ճիւմլէսի կիտիպ՝ Նիֆայը արատըլար, վէ կիտիպ անը պուլ-տուգլարընտա, ինքնար էթմէյիպ կիւնահլարընը անա իգ-րար էթտիլէր, վէ Բապպա վաֆթիզ օլունմազլըղը արզու էթտիլէր:

2. Լաքին Սամուէլին սէօզլէրինէ իման էթմէյէնլէրին ճիւմլէսի անա իւրըսլանտըլար, վէ հիսարտա տուրուր իքէն անա թաշլար աթտըլար, չօզլար տաիի անա օգ աթտը-լաքին Բապպըն Բուհու անըն իլէ պէրապէր պուլունտու-ղընտան, թաշլարը վէ օզլարը աիա տօգունմատը:

3. Վէ անլէր անը վուրամատըզլարընը կէօրտիւքլէ-րինտէ, անըն սէօզլէրինէ իման էտէն քիմսէլէր չօզալտը, վէ վաֆթիզ օլունմազ իւզրէ Նիֆայա կիթտիլէր:

4. Զիրա Նիֆայ գալմա թէվպէ նիտա էտէրէք՝ վաֆ-թիզ, փէյղամպէրլիք վէ վա՛զ էթմէքտէ իտի: Վէ Քրիս-տոսըն սէրի՛էն կէլէճէյինի պիլմէլէրի իշիւն, գալմ արա-սընտա 'ալամէթլէր վէ 'աճա՛իպաթ կէօսթէրիպ միւ՛ճիզէ-լէր իճրա էթմէքտէ իտի:

5. Վէ անլէրէ սէրի՛էն կէլէճէք օլան շէյլէրէ տա՛իր սէօյլէտի, շէօյլէ քի վուգու՝ա կէլէճէքլէրի գէմանտա՝ ի-նանմալարը իշիւն քէնտիլէրէ էվվէճէ պէյան էտիլմիշ օլ-տուգլարընը պիլիպ տէր խաթր էթսինլէր. իմտի Սամուէ-լին սէօզլէրինէ իման էտէնլէրին ճիւմլէսի թէվպէ էտիպ,

կիւնահլարընը իգրար էտէրէք վաճթիզ օլունմագ իւզրէ անա կէլտիլէր :

6. Լաքին անլէրին պէօյիւք գըսմը Սամուէլին սէօզլէրինէ ինանմատըլար . իմտի թաշլարը վէ օգլարը իլէ անը վուրամատըզլարընը կէօրտիւքլէրինտէ , մէ'մուրլէրինէ պաղըրըպ , տէտիլէր . Պու քիմսէյի թութուպ անը պաղլայընըզ , զիրա անտէ չէյթան վար . վէ անտէ պուլունան չէյթանըն գուվլէթի սէպէպիւնտէն թաշ վէ օգլարըմըզ իլէ անը վուրամայօրըզ , իմտի անը թութուպ պաղլայընըզ , վէ տէֆ'էտինիզ :

7. Վէ անը թութմաղա չըգտըզլարընտա , օ հիսարտան սըշրատը , վէ անլէրին տիյարընտան գաչըպ մէմլէքէթինէ կիտէրէք , քէնտի գաւմը արասընտա վա'զ վէ փէյղամպէրլիք էթմէյէ պաշլատը :

8. Վէ պուլնտան սօնրա օ ասլա Նիֆայըլար արասընտա կէօրիւնմէտի , վէ գաւմըն ումուրը պէօյլէ իտի :

9. Վէ Նիֆայըն գաւմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին սէքսէն ալթընճը սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու :

10. Վէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին սէքսէն եէտինճի սէնէսի տախի պէօյլէ խիթամ պուլտու . վէ գաւմըն պէօյիւք գըսմը քէնտիլէրին քիպր վէ Փըսգընտա տէվամ էթտիլէր , վէ քիւչիւք գըսմը Ալլահըն 'իւտինտէ տահա զիյատէ տիգգաթ վէ գօրգու իլէ եիւրիւտիւ :

11. Վէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին սէքսէն սէքիզինճի սէնէսինտէ տախի հալ պէօյլէ իտի :

12. Վէ հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին սէքսէն տօգուզընճը սէնէսինտէ գաւմըն ումուրընտա փէք ազ թէպտիլաթ օլտու , եա'նի գաւմ քէնտի Փըսգընտա տահա զիյատէ գաթըլանըպ' Ալլահըն թէնպիհաթընա մուղայիր օլան չէյլէրի տահա զիյատէ իճրա էթմէքտէ իտիլէր :

13. Լաքին հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին տօգսանընճի սէնէսինտէ վագը' օլտու քի' գաւմա պէօյիւք 'ալամէթլէր վէ միւ'ճիզէլէր վէրիլտի , վէ փէյղամպէրլէրին քէլամլարը իթմամ օլունմաղա պաշլատը :

14. Վէ մէլէքլէր ատէմլէրէ , պէլի' 'ալիմ քիմսէլէրէ կէօրիւնտիւլէր . վէ խայրը միւժտէլէր պէյան էթտիլէր . վէ պու սէնէտէ Մուգատտէն Մուհարրէրաթ պու մինվալ իւզրէ իթմամ օլունմաղա պաշլատը :

15. Եինէ տէ գաւմ գալպլէրինի սէրթլէշտիրմէյէ տէվամ էթտիլէր . վէ Նիֆայըլար վէ Լէմանըլար արասընտա օլան էն իմանտար ատէմլէրտէն մա'տա ճիւմլէսի քէնտի գուվլէթլէրինէ վէ 'ագըլլարընա իթիմատ էթտիլէր :

16. Վէ անլէր' Սէօյլէտիքլէրի պու գատար սէօզլէր

արասընտա պա՛ղըսը տօղրու օլապիլիւր. լաքին զիքը օլունան պու պէօյիւք վէ 'աճա՛իպ չէյլէրին ճիւմլէսինին վուգու՛ա կէլէմէզ իտիյինի պիլիւրիգ՝ տէյու իտտի՛ա էթտիլէր :

17. Վէ արալարընտա միւպահէսէ վէ միւճատէլէ էտիպ տէտիլէր :

18. Քրիստոս կիպի պիր զաթըն կէլմէսի՛ 'ազլա մուվաֆֆըզ տէյիլ տիր. վէ էյէր սէօյլէնտիյի կիպի Ալլանըն Օղլու, սէմա վէ գէմինին ֆէտէրի, կէլէճէք իսէ, քէնտիսինի ետրուչալիմտէ օլանլարա իզհար էտէճէք օլտուղը կիպի, քէնտիսինի նի՛ջիւն պիզէ տախի իզհար էթմէյէճէք տիր :

19. Պէլի՛ ետրուչալիմ տիյարընտա քէնտինի իզհար էտէճէյի կիպի, նի՛ջիւն պուրատա զուհուր էթմէյէճէք տիր :

20. Լաքին իշթէ պու ըրվայէթ փէտէրիմիզ թարաֆընտան նազլ օլունան սախթէ պիր ըրվայէթ օլտուղընը պիլիւրիզ, չէօյլէ քի պիզ արամըգտա տէյիլ, անճազ պիլմէտիյիմիզ ուզազ պիր տիյարտա պէօյիւք վէ 'աճա՛իպ պիր չէյ վուգու՛ պուլաճաղընա ինանալըմ : Պու սէպէպտէն պիզ ճահիլ գալըրըզ, վէ տօղրու օլտուգլարընը քէնտի կէօզլէրիմիգ իլէ միւչահէտէ էտէմէյիգ :

21. Վէ անլէր շէրիւրին գուրնազ վէ կիզլի մա՛րիֆէթիլլէ անլայամատըղըմըզ պէօյիւք պիր. միւճիգէ իճրա էտէճէքլէր տիր, պու իսէ՝ պիզի քէնտիլէրէ վէ քէնտիլէրին սէօզլէրինէ թապի՛ էտէճէք, զիրա պիզ քէլամըն թա՛լիմի իշիւն անլէրէ միւլթաճ իզ, վէ պէօյլէճէ քէնտիմիզի անլէրէ թէսլիմ էտէր իսէք, պիւթիւն՝ էօմրիւմիւղտէ պիզի ճէհալէթտէ հըֆզ էտէճէքլէր տիր :

22. Վէ գալմ գալպլէրինտէ տահա չօզ պաթըլ վէ 'ազըլսըզ շէյլէր թասավվուր էթտիլէր, վէ անլէր չօզ ալթիւսթ էտիլտիլէր. զիրա շէյթան անլէրի պէր տէվամ քէօթիւլիւք էթմէյէ թահրիք էթմէքտէ տիր. պէլի՛ կիտիպ պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ օլան գալմըն գալպինի էյի օլան շէյէ վէ կէլէճէք օլանա գարըն սերթլէնտիրիպ, թէվաթուր վէ նիզա՛ տաղըթմագտա իտի :

23. Վէ Բապպըն գալմը արասընտա իճրա օլունան՝ տւլամէթ վէ 'աճա՛իպաթ, վէ իճրա՝ էթտիլէրի միւճիզէլէրէ գարըն, շէյթան տիյարըն հէր թարաֆընտա գալմըն գալպլէրինտէ պէօյիւք հիւքիւմէթ սիւրմէքտէ իտի :

24. Վէ Նիֆայըն գալմը իւզէրինտէ օլան հաքիմլէրին հիւքիւմէթինին տօգսանընճը սէնէսի պէօյլէ խիթամ պուլտու :

25. Վէ Հիլամանըն վէ անըն օղուլլարընըն թէվարիխինէ կէօրէ Հիլամանըն քիթապի խիթամ պուլտու :

ԻՒԶԻՒՆՃԻՒ ՆԻՖԱՅ

ՆԻՖԱՅ ԻՊՆ Ի ՆԻՖԱՅ ԻՊՆ Ի ՀԻԼԱՄԱՆԸՆ ՔԻԹԱՊԸ

Վէ Հիլաւան իպն ի Հիլաւան իպն ի Արնա իսի. վէ Արնա Նիֆայ
նկալինսէն իսի, վէ Նիֆայ եհնուսա մէլիյի Սիսֆիյանըն հիւֆիւ-
մէթինին պիրիննի սենեսինսէ եհնուչալինսէն չըգան Լիհայըն
օղլու իսի:

ՊԱՊ 1

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ սօգսան պիրիննի սէնէ կէզմիլ
իտի. վէ Լիհայ եհնուչալիմտէն չըգալը ալթը եիւզ սէնէ
օլմուչ իտի: Վէ պու սէնէտէ Լէգօնիոս տիյարըն Պաշ Հա-
քիմի վէ Հիւքիւմտարը իտի:

2. Վէ Նիֆայ իպն ի Հիլաման ԶարաՀէմլա տիյարընտան
չըգմըլ օլուպ, քէնտի պէօյիւք օղլու օլան Նիֆայա փիրինն
լէվլալար, վէ մաՀֆուզ օլան քեաֆֆէ ի թէվարիիս, վէ Լի-
հայըն եհնուչալիմի թէրք էթտիյինտէն պէրու՝ ազիզ թու-
թուլան ճիւմլէ շէյլէր հազգընտա էմր վէրտի:

3. Վէ անտէն սօնրա օ տիյարտան չըգտը, վէ նէրէյէ
կիթտիյինի քիմսէ պիլմէզ, վէ անըն եհրինտէ օղլու Նիֆայ
թէվարիիս, պէլի՝ պու գազմըն թէվարիիսին եազըպ հըֆը
շլէտի:

4. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ սօգսան իքիննի սէնէսինին
իպթիտասընտա, փէյղամպէրլէրին սէօյլէտիքլէրի քէլամլար
տահա միւքէմմէլ սուրէթտէ իթմամ օլունմաղա պաշլա-
տը. զիրա գազմ արասընտա տահա պէօյիւք՝ ալամէթլէր վէ
միւ՝ ճիւքլէր իճրա օլունտու:

5. Լաքին Լէմանլը Սամուէլ վասիթասիյլէ պէյան օ-
լունան քէլամլարըն իթմամը իշիւն վազըթ կէզմիլ տիր տէ-
յէն պա՛զը քիմսէլէր վար իտի:

6. Վէ անլէր պիրատէրլէրինէ գարշը սէվինտիլէր, վէ՝
իշթէ վազըթ կէլմիլ տիր, վէ Սամուէլին քէլամլարը իթ-
մամ օլունմատըլար. իմտի պու շէյ հազգընտա օլան մէսէր-
րէթինիզ վէ իմանընըզ պօշ իտի՝ տէտիլէր:

7. Վէ անլէր տիյարըն հէր թարաֆընտա պէօյիւք պիր
չամաթա չըգարթտըլար, վէ օլմայա քի պիր վէճհ իլէ սէօյ-
լէնիլէն շէյլէր վուգու՝ պուլմայալար՝ տէյու իման էտէն
գազմ զայէթ միւքէտտէր օլմաղա պաշլատը:

8. Եինէտէ իմանլարը պաթըլ օլմատըղընա էմին օլմա-

լարը իչիւն կէճէսի օլմայըպ պիր կիւն սայըլան՝ շօլ պիր կիւն վէ պիր կէճէ վէ պիր կիւն իչիւն միւստավէմէթ իւզըէ պէք-լէտիլէր :

9. Վէ Սամուէլ փէյղամպէրին վէրտիյի 'ալամէթլէր վուգու'ա կէլմէտիյի հալտէ, պու ըրվայէթլէրէ իման է-տէնլէրի էօլտիւրմէք իչիւն իմանսըզլար մախսուս պիր կիւն թա'եին էթտիլէր :

10. Վէ Նիֆայ իպն ի Նիֆայ գավմըն պու Ֆըսգընը կէօրտիւյիւնտէ, գալպի զայէթ միւթէ"սսիֆ օլտու :

11. Վէ տըշարը չըգըպ եէրէ էյիլտի, վէ քէնտի գավմը վէ էճտատարընըն ըրվայէթլէրինէ իման էթտիքլէրի ի-չիւն թէլէֆ էտիլէճէք օլանլար հագգընտա Ալահա գուվվէթլէ նիյազ էյլէտի :

12. Վէ օ պիւթիւն կիւն Րապպա գուվվէթլէ նիյազ էյ-լէտի, վէ Րապպըն սէտասը անա կէլիպ՝ տէտի :

13. Պաշընը եօգարը գալտըր վէ մէսրուր օլ, գիրա վա-գըթ կէլմիշ տիր, վէ պու կէճէ պու 'ալամէթ վէրիլէճէք տիր. պէն եարըն տիւնեայա կէլէճէյիմ, վէ մուգատտէս փէյղամպէրլէրիմի ռազը իլէ սէօյլէտիյիմ ճիւմլէ քէլամ-լարըմը իթմամ էտէճէյիմի տիւնեայա կէօսթէրէճէյիմ :

14. Իշթէ տիւնեանըն թէ"սիսինտէն պէրու պէն ի ա-տէմէ պիլտիրտիյիմ ճիւմլէ շէյլէրի իթմամ էթմէք, վէ հէմ ֆէտէրին հէմ Օղուլըն իրատէթիւնի իճրա էթմէք, պէ-լի՝ ֆէտէրին իրատէթիւնի պէնիմ սէպէպիւմտէն, վէ Օղ ու-լընքիւնի պէնիմ թէնիմ սէպէպիւնտէն իճրա էթմէք իւզըէ պէնիմքիլէրէ կէլէճէյիմ : Վէ իշթէ վագըթ եագլաշմը տըր, վէ պու կէճէ 'ալամէթ վէրիլէճէք տիր :

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Նիֆայա պէյան օլունան քէլամլար սէօյլէնիլտիյի կիպի իթմամ օլունտըլար. գիրա իշթէ կիւնէլ պաթտըղընտա գարանլըգ օլմատը, վէ կէճէ կէլտիյինտէ գարանլըգ օլմատըղընտան էհալի հայրէթտէ գալտը :

16. Վէ փէյղամպէրլէրին քէլամլարընա իման էթմէ-միշ օլան նիչէ քիմսէլէր եէրէ տիւշիւպ էօլիւ կիպի պա-յըլտըլար, գիրա փէյղամպէրլէրին սէօզլէրինէ իման էտէն-լէր իչիւն թէրթիպ էթտիքլէրի պէօյիւք խարապիյէթ պօ-զուլտըղընը անլատըլար, չիւնքի էվվէլէճէ պէյան օլունան 'ա-լամէթ վուգու՝ պուլմագտա իտի :

17. Վէ անլէր Ալահըն Օղուլ ազ վագըթտան զուհուր էտէճէյիւնի պիլտիլէր. վէլ հասըլ պիւթիւն տիյարտա՝ շարգ-տան դարպա գատար, հէմ շիմալ տիյարտա հէմճէնուպ տի-յարտա օլանլարըն ճիւմլէսի օլ մոտտոն չօգ շաշտըլար քի եէրէ տիւշտիւլէր :

18. Զիրա փէյղամպէրլէրին պու շէյլէր հագգընտա չօգ

սէնէլէրտէն պէրու շէհատէթ էթմէքտէ իտիքլէրինի պիւտիլէր, վէ վէրիլէն 'ալամէթ վուգու'ա կէլմէքտէ իտի. վէ քէնտիլէրին Փըսգը վէ իմանսըզլըղը սէպէպինտէն գօրգմաղա պաշլատըլար:

19. Վէ պիւթիւն պու կէճէ զարֆընտա գարանըգ օլմատը, լաքին էօյլէ վագթընտա օլտուղը կիպի այտընըգ իտի: Վէ վագը' օլտու քի' կիւնէշ խուսուսի նիգամընա կէօրէ թէքրար տօղտու, վէ պու վէրիլէն 'ալամէթ սէպէպինտէն անլէր Բապպըն տօղաճաղը կիւն պու իտիլինի պիւտիլէր:

20. Վէ ճիւմլէ շէյլէր թամամ փէյղամպէրլէրին սէօզլէրինէ կէօրէ վուգու' պուլտու:

21. Վէ քէլամա կէօրէ եէնի պիր եըլտըգ կէօրիւնտիւ:

22. Վէ պուլնտան սօնրա շէյթան գալմ' արասընտա եալանճըլըգ չըգարթմաղա, վէ վէրիլէն 'ալամէթլէրէ վէ 'աճա'իպաթա ինանմամալարը իշիւն անլէրին գալպլէրինի սէրթլէշտիրմէյէ չալըշտը. լաքին պու եալանճըլըգլար վէ տէսիսէլէրէ գարըզ գալմըն պէօյիւք գըսմը ինանըպ Բապպա գանտըլար:

23. Վէ Նիֆայ վէ սա'իր չօգ քիմսէլէր գալմ' արասընա չըգըպ անլէրի թէվպէ վաֆթիլիլէ վաֆթիլէ էթտիլէր, վէ անտէ չօգ կիւնահլար աֆվլըղը վար իտի: Վէ պէօյլէճէ գալմ' թէքրար տիյարտա սէլամէթէ նա'իլ օլմաղա պաշլատը:

24. Վէ Մուսանըն շէրի'աթընը հըֆղ էթմէյէ հաճէթ եօգ տըր' տէյու Մուգատտէս Մուհարրէրաթ վասիթասիլլէ իուպաթ էթմէյէ ճէհա էտէն, վէ պու Ֆիքրի վա'ղ էթմէյէ պաշլայան պիր գաշ քիշիտէն մա'տա միւնաղա'ա էտէն եօգ իտի: Վէ անլէր Մուգատտէս Մուհարրէրաթը անլամատըգլարը իշիւն պու նօգթատա եանըլտըլար:

25. Լաքին անլէր սէրի'էն գանտըլար, վէ էթտիքլէրինին եանլըշ իտիլինէ իգնա' օլտուլար. գիրա շէրի'աթըն հալա իթմամ օլունմատըղը, վէ անըն հէր նօգթասընըն իթմամ էտիրմէսի կէրէք իտիլինէ տա'իր անլէրէ քէլամ կէլտի. պէլի' շէրի'աթ իթմամ օլունմագ կէրէք իտիլի անլէրէ պիւտիրիլտի, վէ շէրի'աթ իթմամ էտիրմէտիքճէ անտէն պիր հարֆ եա պիր նօգթա գա'իլ օլմայաճագ տըր, իմտի պու 'այնի սէնէտէ անլէր քէնտիլէրին եանկըշլըղընըն մա'լիւմաթընա կէլտիլէր, վէ խաթալարընը իգրար էթտիլէր:

26. Վէ պէօյլէճէ տօգսան իքինճի սէնէ' մուգատտէս փէյղամպէրլէրին իլհամլարընըն քէլամլարընա կէօրէ վուգու'ա կէլէն 'ալամէթլէր սէպէպինտէն գալմա մէսէրրէթլի միւժտէլէր կէթիրէրէք կէշտի:

27. Վէ տաղլարտա օթուրան կատիանթօնըն հարամի-

լէրի տիյարտա օլմազսա իտի, սոգսան իւչիւնճիւ սէնէ տա-
խի սէլամէթլէ կէչէճէք իտի: Լաքին անլէրին իսթիհքեամ
վէ կիզլի եհրլէրի օլ գատար գուվվէթլի իտի քի՝ գավմ
անլէրէ զալիպ կէլէմէտի. իմտի անլէր գավմ արասընտա
չօգ գաթլլար վէ պէօյիւք գըրըմ իճրա էթտիլէր:

28. Վէ սոգսան տէօրտիւնճի սէնէտէ անլէր զայէթ
չօգ արթտըլար, չիւնքի Նիֆայլըլարտան իրթիտատ էտէն
չօգ քիմսէլէր անլէրէ գաչտը, վէ պու հալ տիյարտա գա-
լան Նիֆայլըլարա չօգ քէտէր սէպէպի օլտու:

29. Վէ Լէմանլըլար արասընտա տախի պէօյիւք քէտէր
սէպէպի վար իտի. զիրա անլէրին պէօյիւմէքտէ օլան չօգ
կէնճլէրի օլուպ՝ պունլար սէրթպաչ օլարագ պիր թագըմ
Զօրամլըլարըն եալան վէ միւտանհին սէօզլէրինտէն ալտան-
տըլար. վէ Կատիանթօնըն հարամիլէրինէ պիրլէշտիլէր:

30. Վէ պու եօլ իլէ Լէմանլըլար տախի փէք միւզթա-
րիպ իտիլէր. վէ պէօյիւմէքտէ օլան նէսլին կիւնահը սէպէ-
պինտէն անլէրին իման վէ սալահը էքսիլմէյէ պաշլատը:

ՊԱՊ 2

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ սոգսան պէշինճի սէնէ տախի
պէօյէ կէչտի, վէ գավմ կէօրիւպ իշիթտիքլէրի 'աճա'իպաթ
վէ 'ալամէթլէրի ունութմաղա պաշլատը, վէ վագըթ պէ
վագըթ սէմատան վէրիլէն 'ալամէթ վէ միւճիզէյէ թէ'աճ-
ճիւպլէրի ազալտը, վէ գալպլէրինի սէրթլէշտիրմէյէ վէ
Փիքիլէրինի քէօրլէշտիրմէյէ, վէ իշիթմիշ վէ կէօրմիւշ
օլտուգլարը շէյլէրին ճիւմլէսինէ ինանմամաղա պաշլատը-
լար:

2. Վէ անլէր գալպլէրինտէ՝ պու միւճիզէլէր գավմը
ալտաթմագ իշիւն ինսան մա'րիֆէթի վէ շէյթանըն գուվ-
վէթի իլէ իճրա օլունտուլար՝ տէյու պօշ շէյլէր թասավվուր
էթտիլէր. վէ պէօյլէճէ շէյթան թէքրար գավմըն գալպլէ-
րինի ճէլպ էթտի, վէ անլէրին կէօզլէրինի քէօրլէշտիրտի,
վէ Գրիստոսըն թա'լիմաթը 'ագըլսըզ վէ պօշ շէյլէր օլտու-
ղունա ինանմաղա տէլպլէթ օլունտուլար:

3. Վէ գավմ Փըսգ ու մէքրուհաթտա գիյատէսի իլէ
արթմաղա պաշլատը. վէ անլէր 'ալամէթ վէ 'աճա'իպաթ
կէլէճէյինէ տահա ինանմատըլար. վէ շէյթան տօլաշըպ գավ-
մըն գալպլէրինի շաշըրթտը, վէ անլէրի տիյարտա պէօյիւք
կիւնահ իշլէմէյէ թէշվիգ էյլէտի:

4. Վէ սոգսան ալթընճը վէ սոգսան եէտինճի վէ սոգ-
սան սէքիզինճի վէ սոգսան սոգուզընճը սէնէլէր պէօյլէ
կէչտիլէր:

5. Վէ նիֆայըն գաւմը իւզէրինէ մէլիք Մօսայահըն կիւնլէրինտէն պէրու եիւզ սէնէ կէջմիշ իտի :

6. Վէ Լիհայըն Եէրուշալիմի թէրք էթտիյինտէն պէրու ալթը եիւզ սօգուզ սէնէ կէջմիշ իտի :

7. Վէ Քրիստոսըն տիւնեայա կէլմէսինէ տա'իր փէյղամպէրլիք վասիթասիյլէ վէրիլէն 'ալամէթին վուգուլ'ընտան պէրու սօգուզ սէնէ կէջմիշ իտի :

8. Շիմտի նիֆայլըլար վագըթլարընը 'ալամէթին զուհուր էթմէսինտէն եախօտ Քրիստոսըն կէլիշինտէն սայմաղա պաշլատըլար , պինա'էն ալէյհ սօգուզ սէնէ կէջմիշ իտի :

9. Վէ թէվարիխլէրին մուհաֆըզը օլան նիֆայըն փէտէրի նիֆայ' Զարահէմլա տիյարընա կէրի տէօնմէտի , վէ պիւթիւն տիյարտա պուլունմազ իտի :

10. Վէ գաւմ արասընտա պու գատար վա'զ վէ փէյղամպէրլիքլէր էտիլտի իսէ տէ , հալա Փըսգտա գալտըլար : Վէ օնընճը վէ օն պիրինճի սէնէյի տախի Փըսգտա կէջիրտիլէր :

11. Վէ օն իւշիւնճի սէնէտէ պիւթիւն տիյարտա մուհարէպէ վէ միւնաղա'ա զուհուր էթտի . զիրա Կատիանթօնըն հարամիլէրի օլ գատար չօղալտըլար , վէ օլ գատար էհալի քէսիպ շէհրլէր խարապ էթտիլէր , վէ պիւթիւն տիյարտա օլ գատար էօլիւմ վէ գըրըմ էթտիլէր քի' պիւթիւն գաւմ հէմ նիֆայլըլար հէմ Լէմանլըլար անլէրէ գարշը սիլահանմաղա մէճպուր օլտու :

12. Իմտի Րապպա գանմըլ օլան ճիւմլէ Լէմանլըլար պիրատէրլէրի նիֆայլըլար իլէ իթթիֆազ էթտիլէր , վէ քէնտի հայաթլարընը , գարըլարընը վէ չօճուգլարընը , պէլի' հագգլարընը վէ քէնտիլէրին քիլիսէսինին իմթիյաղլարընը վէ 'իպատէթինի վէ հիւրրիյէթինի մուհաֆազա էթմէք իշիւն Կատիանթօնըն հարամիլէրինէ գարշը սիլահ գալտըրմաղա մէճպուր օլտուլար :

13. Վէ վագըլ' օլտու քի' օն իւշիւնճի սէնէ խիթամա կէլմէգտէն նիֆայլըլար պու դայէթ աղըր մուհարէպէ սէպէպինտէն քիւլլիյէն խարապ օլաճագլար կիպի կէօրիւնտիլ :

14. Վէ նիֆայլըլար իլէ պիրլէշէն պու Լէմանլըլար նիֆայլը սայլտըլար :

15. Վէ անլէրին լա'նէթի անլէրտէն ալընտը , վէ տէրիլէրի նիֆայլըլարընքի կիպի պէյազ օլտու :

16. Վէ անլէրին կէնճլէրի վէ գըզլարը տախի գիյատէսիլէ պէյազ օլուպ , նիֆայլը սայլտըլար . վէ անլէր նիֆայլըլար թէսմիյէ օլունտուլար : Վէ օն իւշիւնճիւ սէնէ պէօյլէ խիթամ պուլտու :

17. Վէ օն տէօրտիւնճիւ սէնէնին իպթիտասընտա հա-

րամիւէր իւէ Նիֆայ գաւմը արասընտա մուհարէպէ դայէթ շէտիտ օլտու, եինէտէ Նիֆայ գաւմը հարամիւէր իւզէրինէ ազ չօգ դալիպ կէլտիւէր, վէ անլէրի տաղլարա վէ կիզլի եէրլէրինէ սիւրաիւէր: Վէ օն տէօրտիւննի սէնէ պէօլլէ խիթամ պուլտու:

18. Վէ օն պէշիննի սէնէտէ անլէր թէքրար Նիֆայ գաւմը արասընա չըգտըլար, վէ Նիֆայ գաւմընն Փըսգը վէ արալարընտա օլան չօգ միւնաղա՝ա վէ իրթիտատ սէպէ-պինտէն Կատիանթօնըն հարամիւէրի անլէր իւզէրինէ ազ չօգ դալիպ կէլտիւէր:

19. Վէ օն պէշիննի սէնէ պէօլլէ խիթամ պուլտու, վէ պէօլլէնէ գաւմ չօգ իզթիրապլար իշինտէ պուլոււնտը. վէ խարապիյէթ գըլընը իւզէրլէրինտէ ասըլմըլ օլուպ՝ Փըսգըլարը սէպէպինտէն անլէրի թէլէֆ էթմէք իւզրէ իտի:

ՊԱՊ 3

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Գրիստոսըն զուհուրընն օն ալթըննը սէնէսինտէ տիյարըն հիւքմտարը Լէգօնիուս, պու հարամի Փըրգասընն պաշ վէ հիւքմտարընտան պիր րէ-սալէ ալտը. վէ եազըլան սէօզլէր պոււնլար տըր:

2. Էյ՝ տիյարըն Պաշ Հիւքիւմտարը օլան տէվլէթլու Լէգօնիուս, իւթէ սանա պու րէսալէյի եազարըմ, վէ հագ-գընըզ վէ հիւրրիյէթինիզ զանն էթտիյինիզ շէյի մուհաֆա-զա էթմէքտէ սէնին վէ գաւմընն կէօթէրտիյի սէպաթը զիյատէսիյլէ մէտըն էտէրիմ. վէ հիւրրիյէթինիզ վէ վարի-յէթինիզ վէ վաթանընըզը, եախօտ պէօլլէ թէսմիյէ էթտի-յինիզ շէյի մուհաֆազա էթմէքտէ պիր Ալլահ ետիյլէ հըֆղ օլունմագտասընըզ կիպի էյի տուրույօրսընըզ:

3. Վէ, էյ՝ տէվլէթլու Լէգօնիուս, պէնիմ իտարէմ ալ-թընտա պուլոււնըպ հալը հազըրտա սիլահլանմըլ տուրան վէ պէօլիւք էնտիշէ իւէ քիւլլիյէն թէլէֆ էթմէք իւզրէ Նի-ֆայլըլար իւզէրինէ հիւճիւմ էթմէք էմրիմէ միւնթազըր օլան՝ պու գատար ճէսարէթլի աստմլէրէ գարըլ տուրա պիլէճէյինի մէ՞մուլ էտէր տէրէճէտէ ահմագ վէ՝ ագըլսըզ օլտուղընա չօգ աճընըրմ:

4. Վէ պէն անլէրի մէյտանը մուհարէպէտէ թէճրիւ-պէ էթտիյիմտէն, վէ անլէրին րուհլարը մաղլուպ օլմագ իտիյինի պիլտիյիմտէն, վէ սիզին անլէրէ էթտիյինիզ Նիշէ հագգսըզլըգտան տօլայը՝ անլէրին սիզէ գարըլ օլան էպէ-տի՝ ատաւլէթինի պիլտիյիմտէն, սանա տէրիմ քի՝ էյէր ան-լէր սիզէ գարըլ էնէրլէր իսէ, սիզի քիւլլիյէն հէլաք էտէ-ճէքլէր տիր:

5. Իմտի հազգ սայտըղընըզ չէյտէ սապիթ տուրուպ մէյտան ը մուհարէպէտէ 'ալիճէնապ պիր րուհ իպրազ էթ-տիյինիզ սէպէպտէն' սիզին խայրընըզը արայարազ, պու րէ-սէլէյի եազըպ քէնտի էլիմ իլէ միւհիւրլէրիմ:

6. Իմտի չու արգու իլէ սանա եազարըմ քի՝ իւզէրի-նիզէ գըլըճ իլէ կէլիպ, պէօյիւք խարապիյէթէ տիւչար օլ-մանըզտան իսէ, չէհիւրլէրինիզի, Թօփրազլարընըզը վէ վա-րիյէթինիզի պու պէնիմ գալմըմա Թէսլիմ էտէսինիզ:

7. Եախօտ տիկէր սէօզլէր իլէ, պիզէ Թէսլիմ օլունըզ. վէ պիզիմ իլէ պիր օլունըզ, վէ կիզլի իլլէրիմիզի անլայըպ պիրատէրլէրիմիզ օլունըզ, չէօյլէքի էսիրիմիզ տէյիլ իլլա պիզիմ կիպի օլուպ պիրատէրլէրիմիզ վէ պիւթիւն վարիյէ-թիմիզին չէրիքլէրի օլասընըզ:

8. Վէ իշթէ էյէր եէմին իլէ պէօյլէ էթմէյէ րազի օ-լուր իսէնիզ, պէն սիզէ եէմին էտէրիմ քի հէլաք օլմայա-ճազսընըզ, Փազաթ պունա րազի օլմազ իսէնիզ, եէմին էտէրիմ քի կէլլէճէք այտա սիզի գարչըլամազ իչիւն օր-տուլարըմա էմր էտէճէյիմ, վէ անլէրին էլլէրի ԹուԹուլ-մազ, վէ անլէր սիզի էսիրկէմէյէճէքլէր. լաքին սիզի գաթլ էտէճէքլէր, վէ սիզ մահվ օլունճայատէյին գըլըճլարը իւ-զէրլէրինիզէ տիւչէճէք տիր:

9. Իշթէ պէն Կիտտիանհայ իմ, վէ Կատիանթօնըն կիզ-լի չիրքէթինին րէ"իսի իմ. վէ պու չիրքէթ վէ անըն 'ա-մէլլէրի էյի օլտուղընը պիլիրիմ. վէ պունլար գատիմ վա-գըթտան օլուպ՝ պիզէ Թէսլիմ օլունտըլար:

10. Պէն սանա պու մէքթուպը եազարըմ, էյ՝ լէգօնիուս, վէ գան տէօքիւլմէքսիզին միւլքինիզի վէ վարիյէթինիզի Թէսլիմ էտէճէյինիզէ իմիտ էտէրիմ. չէօյլէքի սիզտէն այրըլմը օլան պու պէնիմ գալմըմ, քէօթիւլիւյինիզ սէպէ-պինտէն զապթ էթմիշ օլտուղընըզ հազգլարընը վէ հիւքիւ-մէթլէրինի կէրի ալալար: Վէ պէօյլէ էթմէտիյինիզ հալտէ, հազգսըզլըղընըզըն ինթիգամընը ալաճաղըմ: Պէն Կիտտի-անհայ իմ:

11. Իմտի լէգօնիուս պու րէսալէյի ալտըղընտա, Կիտ-տիանհայըն՝ Նիֆայլըլարըն Թօփրաղընը Թալէպ էթմէսինէ վէ ինթիգամ ալմազ իւզրէ անլէրի Թախվիֆ էթմէսինէ ղայէթ Թէ'անճիւպ էթտի. զիրա անլէր Նիֆայլըլարտան ղիյան չէքմէտիլէր. անճազ անլէրտէն այրըլըպ պու Փաուրգ վէ մէքրուհ հարամիլէր իլէ պիրլէչմէլէրի իլէ քէնտի քէն-տիլէրինէ ղիյան վէրտիլէր:

12. Շիմտի Հիւքիւմտար օլան պու լէգօնիուս 'ատիլ պիր ատէմ օլտուղընտան, պիր հարամինին մաթլուպաթ վէ Թախվիֆաթընտան գօրգմատը. իմտի օ հարամիլէրին հիւ-քիւմտարը Կիտտիանհայըն րէսալէսինէ գուլազ վէրմէտի, լա-

քին հարամիւնքին իւզէրլէրինէ հիւճիւմ էտէճէյի զէման գուվվէթլի օլմալարը իշիւն Բապպա նիյազ էթսինլէր՝ տէյու քէնտի գաւմընա էմր էյլէտի :

13. Պէլի՝ պիւթիւն գաւմա ֆէրման չըգարտը քի քէնտի զէվճէլէրի, էվլաալարը, ռիւրիւ վէ սըղըրլարը, վէ թօփրագլարընտան մա՛տա պիւթիւն վարիյէթլէրինի պիր եէրէ ճէմ՝ էտէլէր :

14. Վէ անլէրին էթրաֆընտա իսթիւքեամաթ եափտըրըպ՝ անը զիյատէսիյլէ գուվվէթլէնտիրտի : Վէ անլէրի կէճէ կիւնտիւզ հարամիւնքտէն վիգայէ էթմէք, վէ մուհաֆըզլար օլմագ իւզրէ՝ կէրէք Նիֆայլըլարտան կէրէք Լէմանլըլարտան, եախօտ Նիֆայլը սայլմանլարըն ճիւմլէսինտէն օրտուլար թա՛եին ու թէրթիպ էյլէտի :

15. Պէլի՝ օ անլէրէ՝ Բապպըն հայաթը հագգը իշիւն, սիզ կիւնահլարընըզտան թէվպէ էտիպ Բապպա տու՛ա վէ նիյազ էթմէտիքճէ, Կատիանթօնըն հարամիւնքինին էլլէրինտէն ասլա գուրթուլմայաճագսընը՝ տէտի :

16. Վէ Լէգօնիուսըն քէլամլարը վէ փէյլամպէրլիքլէրի օլ գատար 'ազիմ վէ 'աճա'իպ իտի քի՝ պիւթիւն գաւմ իւզէրինէ տէհչէթ պրագտը, վէ էհալի Լէգօնիուսըն քէլամլարընա կէօրէ հարէքէթ էտիպ, պիւթիւն գուվվէթլէրիյլէ զիյատէսիյլէ չալըտըլար :

17. Վէ վագը՝ օլտուքի՝ Լէգօնիուս հարամիւնքին չէօլտէն հիւճիւմ էտիպ իւզէրլէրինէ կէլէճէյի վագըթտա անլէրէ գօմանտա էթմէք իշիւն՝ Նիֆայլըն քեաֆֆէ օրտուլարը իւզէրինէ սէր 'ասքէրլէր թա՛եին էյլէտի :

18. Վէ Նիֆայլըլարըն պիւթիւն օրտուսը իւզէրինէ թա՛եին օլունան պէօյիւք 'ամիր եախօտ սէր 'ասքէր Կիտկիտտօնայ իսմինտէ պիր զաթ իտի :

19. Շիմտի Նիֆայլըլարըն կիւնահա տիւչտիւքլէրի վագըթլարտան մա՛տա 'ատէթլէրի վահի վէ իլճամ ըուհունա մալիք օլան պիր քիմսէյի թա՛եին էթմէք իտի, վէ Կիտկիտտօնայ՝ արալարընտա պէօյիւք պիր փէյլամպէր, վէ հէմ տախի Պաշ Հաքիմ օլտուղընտան թա՛եին օլունտը :

20. Վէ գաւմ Կիտկիտտօնայա՝ Բապպա տու՛ա էյլէ տէ պիզ տաղլարտա վէ պէրրիյէտէ օլան հարամիւնքի հէլաք էթմէք իւզրէ անլէրին եէրլէրինէ կիտէլիմ՝ տէտիլէր :

21. Ամմա Կիտկիտտօնայ անլէրէ՝ Հաշա, էյէր պիզ անլէրէ գարը չըգար իսէք, Բապպ պիզի անլէրին էլլէրինէ թէսլիմ էտէճէք տիր : Իմտի պիզ տիյարըմըզըն օրթասընտա հագըրլանահաղըզ, վէ օրտուլարըմըզը ճէմ՝ էտէճէյիզ, վէ պիղէ գարը կէլմէլէրինէ պէլէյէճէյիզ : Իմտի պէօյլէ էտէր իսէք, Բապպըն հայաթը հագգը իշիւն օ պիզի անլէրին էլինտէն գուրթարաճագ տըր :

22. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օն եէտինճի սէնէնին սօնընտա Լէգօնիուսըն, տիյարըն հէր Թարաֆընա կէօնտէրտիյի ֆէրմանը մուճիպինճէ անլէր քէնտի աթլար, 'արապալար, սիւրիւլէր, սըղըրլար, գօյուլլար, հուպուպաթ վէ պիւթիւն վարիյէթլէրինի ալըպ տիւլմէնլէրինէ գարշը քէնտիլէրինի մուհաֆազա էթմէք իւզրէ Թա'եին օլունան մահալա պինլէրճէ վէ օն պինլէրճէ օլարագ չըգտըլար :

23. Վէ Թա'եին օլունան մահալ Զարահէմլա տիյարը վէ Պաունթիֆուլ տիյարը իտի, վէ հուտուտ Պաունթիֆուլ տիյարը վէ Տէսսլէշըն տիյարը արասընտա իտի :

24. Վէ պու տիյարտա Նիֆայլըլար տէնիլէն պինլէրճէ քիմսէլէր Թօփլանմըշ իտի . վէ չիմալ Թարաֆտա օլան տիյար իւզէրինտէ պէօյիւք լա'նէթ պիւլունտուղը սէպէպտէն Լէգօնիուս անլէրի ճէնուպ տիյարընա ճէմ՝ էթտի :

25. Վէ անլէր տիւլմէնլէրինէ գարշը քէնտիլէրէ իսթիւքեամ եափտըլար, վէ պիր տիյարտա պիր արատա սաքին օլտուլար, վէ Լէգօնիուսըն սէօյլէտիյի քէլամլարընտան գօրգուպ ճիւմլէ կիւնահլարընտան Թէվպէ էթտիլէր, վէ տիւլմէնլէրինին անլէրէ գարշը մուհարէպէ էթմէք իչիւն կէլէճէյի վագըթտա գուրթուլմագ իւզրէ քէնտիլէրին Բապպ Ալլահընա տու'ալարընը 'արզ էյլէտիլէր :

26. Վէ անլէր քէնտի տիւլմէնլէրի սէպէպինտէն գիյատէսիլլէ միւլթէ"սսիֆ իտիլէր : Վէ Կիտկիտսօնայ հէր ճինս հարպ սիլահլարը եափտըլտը, վէ անլէրի սիլահլար վէ գալգանլար վէ Թիւրսլէր իլէ գուվլէթլէնտիրիպ Թա'լիմ էյլէտի :

ՊԱՊ 4

1. Վէ օն սէքիզինճի սէնէնին սօնընտա հարամիլէրին օրտուլարը մուհարէպէ իչիւն հազըրլանտըլար . վէ պայըրլարտան վէ տաղլարտան էնիպ՝ պէրրիյէտէն վէ իսթիւքեամլարընտան վէ կիզլի մահալլարընտան չըգմաղա պաշլատըլար . վէ հէմ չիմալ հէմ ճէնուպ տիյարընտա Նիֆայլըլարըն Թէրք էթտիլէրի ճիւմլէ վիրանէ տիյարլարը վէ շէհիրլէրի զապթ էթմէյէ պաշլատըլար :

2. Լաքին Նիֆայլըլարըն Թէրք էթտիլէրի տիյարտա եապանի հայվանաթ վէ ալ եօգ իտի . իմտի հարամիլէր իչիւն պէրրիյէտէն մատա տիկէր եէրտէ ալ եօգ իտի :

3. Վէ Թա'ամ օլմատըղընտան հարամիլէր անճագ պէրիյէտէ եաշայա պիլիլըլէր իտի . զիրա Նիֆայլըլար սիւրիւ վէ սըղըր վէ վարիյէթլէրինին ճիւմլէսինի պիր արայա ճէմ՝ էտէրէք, տիյարլարընը վիրան պրագմըլար իտի :

4. Պու սէպէպտէն Նիֆայլըլարա գարշը չըգըպ աչըգտան մուհարէպէ էթմէտիքէ, եաղմա էտէրէք, եա ախէր եօլ իլէ Թա'ամ պուլմաղա, հարամիլէր իչիւն պիր ֆուրսաթ եօգ իտի: Վէ Նիֆայլըլար սայըտա չօգ վէ հէփիսի պիր արատա օլարագ, հարամիլէրի եէր եիւզիւնտէն քիւլլիյէն մահվ էթմէյէ մուգթէտիր օլաճագլարընա էմին օլտուգլարը եէտի սէնէ իչիւն քեաֆի օլաճագ գատար հէր նէվ' էրգագ, աթլար, սըղըրլար վէ հէր ճինս սիւրիւլէր Թէտարիք էթմիլէր իտի: Վէ օն սէքիզինճի սէնէ պէօյլէ կէչտի:

5. Վէ օն սօգուգընճը սէնէտէ Կիտտիանհայ Նիֆայլըլարա գարշը մուհարէպէյէ չըգմասը էլգէմ իտիյինի կէօրտիւ: գիրա իտաըէ օլունմագ իչիւն եաղմա էթմէք, սօյմագ վէ էօլտիւլմէքտէն մա'տա չարէլէրի եօգ իտի:

6. Վէ հարամիլէր օվալարա տաղըրլպ' Նիֆայլըլար իւզէրլէրինէ հիւճիւմ էտէրէք քէնտիլէրի հէլաք էտէրլէր գօրգուսը իլէ՝ հուպուպաթ էքմէքտէն գօրգտուլար: Իմտի պու սէնէտէ Կիտտիանհայ Նիֆայլըլարա գարշը չըգմալարընը քէնտի օրտուլարընա էմր էլլէտի:

7. Վէ վագը' օլտու քի' ալթընճը այտա մուհարէպէ էթմէյէ կէլտիլէր: վէ կէլտիքլէրի կիւն պէօյիւք վէ հիւպէթլի իտի: վէ հարամիլէր կիպի գուչանմըլար իտի: Վէ գուզու տէրիսիլլէ գուչանըպ գան իլէ պօյանմըլ իտիլէր: Վէ պաշլարը Թրաշ օլուպ միղֆէրլէրի վար իտի: վէ սիւլահլարը վէ գան իլէ պօյանմըլ օլմալարը սէպէպինտէն Կիտտիանհայըն հարամիլէրինին հիյէթի հիյպէթլի վէ տէհչէթլի իտի:

8. Վէ Նիֆայլըլարըն օրտուլարը Կիտտիանհայըն օրտուսընըն հիյէթիինի կէօրտիւքլէրինտէ, եէրէ տիւշտիւլէր վէ անլէրի էսիրկէյիպ քէնտիլէրի տիւշմէնլէրինին էլինտէն գուրթարմասը իչիւն՝ սէսլէրինի քէնտիլէրին Րապպը Ալլահա գալտըրտըլար:

9. Վէ Կիտտիանհայըն 'ասքէրլէրի պունու կէօրտիւքլէրինտէ, սէվինէրէք եիւքսէք սէս իլէ պաղըրմաղա պաշլատըլար, չիւնքի Նիֆայլըլար քէնտիլէրին օրտուլարընըն տէհչէթիւտէն գօրգարագ եէրէ տիւշտիւլէր գանն էթտիլէր:

10. Ամմա պու խուսուստա ալտանտըլար, գիրա Նիֆայլըլար քէնտիլէրտէն գօրգմատըլար, անճագ Ալլահտան գօրգուպ՝ մուհաֆազա էթմէսի իչիւն անա եալվարտըլար: Իմտի Կիտտիանհայըն օրտուլարը իւզէրլէրինէ հիւճիւմ էթտիլէրինտէ, անլէրի գարշըլամագ իչիւն հագըր իտիլէր: պէլի՝ Րապպըն գուվվէթիլլէ անլէրի գարշըլատըլար:

11. Վէ մուհարէպէ ալթընճը այտա պաշլատըլար: վէ պու մուհարէպէ պէօյիւք վէ տէհչէթլի օլուպ, անըն գըրըմը

զայէթ պէօյիւք իտի. վէ Լիհայ Եէրուշալիմտէն չըգալը պէօյլէ պէօյիւք պիր գըրըմ վուգու՝ պուլմամը իտի:

12. Վէ Կիտտիանհայըն թախվիֆաթ վէ Եէմինլէրինէ գարըը, Նիֆայլըլար անլէրի մաղլուպ էտէրէք էօնլէրինտէն կէրի սիւրտիւլէր:

13. Վէ Կիտկիտտօնայ անլէրի պէրրիյէնին քէնարընա գատար թա՛գիպ էտիպ, Եօլտա էլլէրինէ տիւչէն հիչ պիրինի էսիրկէմէմէլէրինի օրտուլարընա էմր էթտի. վէ պէօյլէճէ անլէր Կիտկիտտօնայըն էմրինի իթմամ էտէրէք անլէրի պէրրիյէնին քէնարընա գատար թա՛գիպ էտիպ էօլտիւրտիւլէր:

14. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Կիտտիանհայ չօգ ճէսարէթ իլէ տուրուպ ճէնքլէշտիքտէն սօնրա, Ֆիրար՝ էտէր իքէն թա՛գիպ օլունտու. վէ չօգ ճէնքլէշմէսի իլէ Եօրուլմուլ օլտուղընտան, թուլթուլուպ էօլտիւրիւլտիւ: Վէ հարամի Կիտտիանհայըն՝ ագըպէթի պէօյլէ օլտու:

15. Վէ Նիֆայլըլարըն օրտուլարը թէքրար իսթիհքեամլարընա՝ ալտէթ էթտիլէր: Վէ պու օն տօգուղընըն սէնէտէ հարամիլէր պիր տահա մուհարէպէ էթմէք իչիւն կէլմէտիլէր, վէ Եիրմինճի սէնէտէ տախի կէլմէտիլէր:

16. Լաքին Եիրմի պիրինճի սէնէտէ մուհարէպէ իչիւն կէլմէտիլէր իսէ տէ, Նիֆայ գալմընը հէր թարաֆտան մուհասէրէ էթմէք իւզրէ կէլտիլէր. զիրա Նիֆայ գալմընը քէնտի տիյարլարընտան մէն՝ էտիպ հէր թարաֆտան իհաթէ էտէրլէր իսէ, վէ անլէրի խարիճտէ օլան հէփ իմթիյաղլարտան մահրուլմ էտէրլէր իսէ: իսթէտիքլէրինէ կէօրէ քէնտիլէրէ թէսլիմ օլմաղա անլէրի մէճպուր էտէճէլէրինի զանն էթտիլէր:

17. Վէ քէնտիլէրինէ Զէմնարայհաւ իսմինտէ տիկէր պիր սէր՝ ասքէր թա՛նին էթմիլէր իտի, վէ պու մուհասէրէնին գուրուլմասընա էմր էտէն Զէմնարայհաւ իտի:

18. Ամմա պու Նիֆայլըլարա մէնֆա՛աթլը իտի, զիրա Նիֆայլըլար չօգ զախիրէ թօփլամըլ օլտուղընտան, հարամիլէրին Նիֆայլըլարա զիյան էտէճէք գատար ուզուլ պիր միւտտէթ մուհասէրէ էթմէլէրի միւմքին տէյիլ իտի:

19. Զիրա հարամիլէրին զախիրէսի փէք աղ օլուպ պէրիյէտէ պուլտուգլարըն էթտէն մա՛տա կէչինէճէք հիչ պիր չէյլէրի Եօգ իտի:

20. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէրրիյէտէ Եապանի ալ ագալտը, վէ հարամիլէր գըթլըգտան էօլմէք իւզրէ իտիլէր:

21. Վէ Նիֆայլըլար կէճէ վէ կիւնտիւղ պէր տէվամ իւզէրլէրինէ հիւճիւմ էտիպ՝ անլէրի պինլէրճէ վէ օն պինլէրճէ էօլտիւրմէքտէ իտիլէր:

22. Վէ պէօյլէճէ կէճէ վէ կիւնտիւղ իւզէրլէրինէ կէ-

լէն խարապիյէթ սէպէպինտէն Զէմնարայհահըն գաւմը մագստէտէրինտէն կէրի չէքիւմէք իսթէտիւէր :

23. վէ վագը՝ օլտուքի՝ Զէմնարայհահ մուհասէրէտէն չէքիւմէք՝ շիմալ տիյարըն էն ուզագ եէրլէրինէ չըգմալարընը էմր էլէտի :

24. իմտի կիտկիտսունայ անլէրին մագստինտէն խապէրտար օլուպ, թա՛ամսըզլըգ վէ արալարընտա օլան գըրըմ սէպէպինտէն զա՛իֆլէ՛նմիշ իտիքլէրինի պիւէրէք, կէճէլէյին օրտուսընը կէօնտէրիպ անլէրին կէրի չէքիւմէսինի մէն՝ էթտի, վէ օրտուսընը անլէրին կէրի չէքիւմէէյի մահալա գօտու :

25. վէ պուռնու կէճէլէյին էտիպ, հարամիլէրին էօնիւնէ կէշտիւէր, վէ էրթէսի կիւն հարամիլէր հարէքէթէ պաշլատըգլարընտա, Նիֆայլըլարըն օրտուլարը անլէրի հէմ էօնտէն հէմ արգատան գուշաթմըշ իտի :

26. վէ ճէնուպտա պուլուռնան հարամիլէր տախի գաշագ եէրլէրինտէն մէն՝ օլուռնտուլար : Պուռնն ճիւմլէսի կիտկիտսունայըն էմրի իլէ օլտու :

27. վէ անլէրտէն պիւնէրճէսի էսիր օլմագ իւզրէ Նիֆայլըլարա թէսլիմ օլտուլար . վէ պագիսի գաթլ օլուռնտու :

28. վէ անլէրին գըլաղուզը Զէմնարայհահ թուլթուլտու, վէ անը պիր աղաճա աստըլար, պէլի՝ անը էօլէնէտէք պիր աղաճըն թէփէսինտէն աստըլար : վէ օ էօլտիւքտէն սօնրա, աղաճը քէսիպ եէրէ տիւշիւրտիւլէր, վէ եիւքսէք սէս իլէ Նիտա էտիպ տէտիւէր :

29. Բապպ քէնտի գաւմընը սալահսա վէ գալպին գուտսիյէթինտէ սագլասըն, թաքի պու ատէմի եէրէ տիւշիւրտիւքլէրի միսիլու, գուվվէթ վէ կիզլի շիրքէթլէրի վասիթասիլէ անլէրի էօլտիւրմէյէ ճէհո էտէնլէրին ճիւմլէսինի տախի պէօլէ եէրէ տիւշիւրմէյէ գատիր օլտուլար :

30. վէ մէսրուր օլուպ պիր սէս իլէ Նիտա էտէրէք՝ Պու գաւմ մուհաֆագա իշիւն քէնտիլէրին Ալլահընա չաղըրտըգլարը պիւթիւն միւտտէթտէ՝ Ապրահամըն Ալլահը վէ Իսհագըն Ալլահը վէ Եա՛գուպըն Ալլահը անլէրի սալահտա չըֆզ էթսին՝ տէտիլէր :

31. վէ Ալլահըն քէնտիլէրի տիւշմէնլէրինին էլինէ տիւշմէքտէն չըֆզ էթմէսինտէ իճրա էթմիշ օլտուզը պէօյիւք էլիլիյի սէպէպինտէն ճիւմլէսի պիրլիքտէ Թէրէննիւմ էտիպ անը թէմճիտ էթմէյէ պաշլատըլար :

32. Պէլի՝ անլէր, Միւթա՛ալ օլան Ալլահա, Օսաննա օլտու՝ տէյու Նիտա էթտիլէր :

33. վէ Ալլահըն անլէրի տիւշմէնլէրինին էլլէրինտէն գուրթարտըզը իշիւն գալպլէրի մէսէրրէթ իլէ տօլու օ-

լուպ չօգ կէօզ եաշը տէօքտիւէր. վէ թէվպէ վէ հիւմի-
յէթլէրի սէպէպիւնտէն էպէտի խարապաթտան խէլաս էտիւ-
միշ օլտուգլարընը պիւտիւէր:

ՊԱՊ 5

1. Վէ շիմտի նիֆայըն գավմը արասընտա ճիւմլէ փէյ-
ղամպէրլէրին պէյան էթմիշ օլտուգը քէլամլարա պիր վէճհ
իւէ շիւպհէ էտէն հիշ պիր քիմսէ եօգ իտի. գիրա անլէր
քեաֆֆէսինին իթմամ օլունմասը լազըմ իտիյինի պիւտիւէր:

2. Վէ վէրիւմիշ օլան չօգ 'ալամէթլէր վէ հալա վու-
գու' պուլմուշ օլան շէյլէրտէն պիւտիւէր քի' Քրիստոսըն
կէլմէսի սահիհ տիր, իմտի սէյլէնիլտիյի իւզրէ հէր շէյին
միւճէրրէտ վուգու' պուլաճաղընը պիւտիւէր:

3. Պու էճլտէն կիւնահ, մէքրուհաթ վէ գինալարընը
թէրք էտիպ' կէճէ կիւնտիւզ ղայրէթ իւէ Ալլահա խըտ-
մէթ էթտիւէր:

4. Վէ գաթլ օլունմայան հարամիլէրին ճիւմլէսինի է-
սիր ալտըգտան սօնրա, անլէրի մահպէսէ աթտըլար, վէ
անլէրէ Ալլահըն քէլամընը վա'զ էթտիւէր. վէ կիւնահլա-
րընտան թէվպէ էտիպ պիր տահա գաթլ էթմէմէք իւզրէ
'ահտա կիրէն հէր քիմսէյի ազատ էթտիւէր:

5. Վէ լաքին պու 'ահտա կիրմէյիպ, գալպլէրինտէ
պու կիզլի գաթլլարը սագլայան հէր քիմսէ, պէլի' պիրա-
տէրլէրինէ գարշը թախվիֆ էթմէքտէ պուլունան հէր քիմ-
սէ մահքիւմ օլուպ' նիզամա կէօրէ միւճազաթ օլունտու:

6. Վէ պէյլէճէ անլէր պու գատար Փըսգ վէ պու
գատար չօգ գաթլլար իճրա էտէն ճիւմլէ պու Փասըգ,
մախֆի վէ մէքրուհ շիրքէթլէրի մահվ էթտիւէր:

7. Վէ պու միւնվալ իւզրէ եիրմի իքինճի վէ եիրմի
իւշիւնճիւ վէ եիրմի տէօրտիւնճիւ վէ եիրմի պէշինճի սէ-
նէլէր կէշտի, վէ պէյլէճէ եիրմի պէշ սէնէ կէշտի:

8. Վէ պա'զը քիմսէլէրէ 'աճա'իպ կէօրիւնէն նիշէ
շէյլէր վուգու'ա կէլտիւէր. Փագաթ ճիւմլէսի պու քիթապ-
տա եազըլամազլար, պէլի' պու քիթապտապու գատար պէօ-
յիւք պիր գալմ արասընտա եիրմի պէշ սէնէ էսնասընտա
իճրա օլունան շէյլէրին եիւզտէ պիրի պիւէ եազըլամազ:

9. Փագաթ պու գալմըն իճրա էթտիյի շէյլէրի հավի
օլան թէվարիխ վար տըր. վէ տահա գըսսա վէ հագբգի
պիր նագլիյէթ նիֆայ եէտիլէ վէրիւմիշ տիր:

10. Իմտի պէն պու մուհարրէրաթը նիֆայըն լէվհա-

լարը տէնիլէն լէվհալարտա՝ Նիֆայըն եազտըզը Թարիխէ կէօրէ եափտըմ:

11. Վէ պէն պու Թարիխի քէնտի էլլէրիմ իլէ եափտըզըմ լէվհալար իւզէրինէ եազարըմ:

12. Իշթէ իսմիմ Մօրմօն տըր, վէ պէն Ալմանըն գավմ արասընտա քիլիսէ Թէ՛սիս էյլէտիյի տիյարըն, պէլի՝ Թէճավուզ էթտիքտէն սօնրա, արալարընտա իլք տէֆա՝ քիլիսէ Թէ՛սիս օլունմուշ օլան Մօրմօն տիյարընըն իսմիյլէ Թէսմիյէ օլունտում:

13. Իշթէ պէն Ալլահըն Օղլու Յիսուս Գրիստոսըն պիր չայիրտի իմ: Պէն էպէտի հայաթա նա՛իլ օլմալարը իշիւն անըն գավմը արասընտա անըն քէլամընը պէյան էթմէք իշիւն տա՛վէթ օլունտում:

14. Վէ Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ վէֆաթ էթմիշ օլան ՝ազիզ քիմսէլէրին տու՝ալարը քէնտիլէրին իմանընա կէօրէ իթմամ օլունմասը իշիւն՝ իճրա օլունան շէյլէրին պիր Թարիխինի եազմագլըզըմ էլզէմ տիր:

15. Պէլի՝ Լիհայըն Եէրուշալիմտէն չըգտըզընտան պու վազթատէք դըսսա պիր Թարիխ եազմագլըզըմ էլզէմ տիր:

16. Իմտի պէնիմ վազթըմա գատար Թարիխիմի պէնտէն էվվէլ եազմըշ օլանլարըն Թահրիրաթընտան ալըրըմ:

17. Անտէն սօնրա պէն քէնտիմ կէօրտիւլիմ շէյլէրէ տա՛իր պիր Թարիխ եազարըմ:

18. Վէ պէնիմ եազտըզըմ Թարիխ հազգ վէ տօղրու օլտուղընը պիլիրիմ, եինէ տէ լիսանըմըզ իլէ եազամատըզըմըզ նիշէ շէյլէր վար տըր:

19. Վէ շիմտի պէն քէնտի սէօգիւմիւ պիթիրիթիմ, վէ պէնտէն էվվէլ օլան շէյլէրին նագլիյէթինէ տէվամ էտէրիմ:

20. Պէն Մօրմօն իմ, վէ Լիհայըն խալիս նէսլինտէն իմ: Վէ Ալլահըն էճտատըմըզ Եէրուշալիմտէն չըգարտըզը, (վէ անլէրին չըգտըզընը քէնտիլէրտէն մա՛տա քիմսէ պիլմէտի), վէ ճանլարըմըզըն խէլասընա տա՛իր պանա պու գատար մա՛լիւմաթ վէրտիյի սէպէպտէն անը վէ խէլասքեարըմ Յիսուս Գրիստոսը Թէմճիտ էթմէյէ սէպէպիմ վար տըր:

21. Օ հագիգաթէն Եա՛գուպըն խանէսինի միւպարէքլէտի, վէ Եուսուֆըն գիւրրիյէթինէ մէրհամէթ էյլէտի:

22. Վէ Լիհայըն էվլատը անըն Թէնպիհաթընը հըֆզ էթտիքճէ, օ քէնտի սէօգիւնէ կէօրէ անլէրի միւպարէքլէտի պ մուվաֆֆագ գըլտը:

23. Պէլի՝ Եուսուֆըն պիր պագիյէսինի Թէքրար քէնտիլէրին Բապպը օլան Ալլահըն մա՛լիւմաթընա կէթիրէճէքլ տիր:

24. Վէ Րապպըն հայաթը հագգը իչիւն, տիւնեանըն հէր թարաֆընա տաղըլան Նա'գուպըն գիւրրիյէթինին պագիյէսինի տիւնեանըն տէօրթ ըիւզկեարընտան ճէմ' էտէ-ճէք տիր:

25. Վէ պիւթիւն Պէյթ ի Իսրայէլ իլէ էթտիյի 'ահտա կէօրէ քէնտի միւնասիպ վագթընտա անը իթմամ էտէճէք, վէ անլէրի' պիւթիւն Պէյթ ի Իսրայէլ իլէ 'ահտ էթտիյի 'ահտլարըն մա'լիւմաթընա կէթիրէճէք տիր:

26. Վէ օլ զէման անլէր քէնտիլէրին իշլասքեարը օլան Ալլահըն Օղղու Յիսուս Քրիստոսը պիլէճէքլէր. վէ օլ զէման տաղըլմը օլտուգլարը տիւնեանըն տէօրթ ըիւզկեարլարընտան քէնտի տիյարլարընա ճէմ' օլունաճագլար տըր: Պէլի' Րապպըն հայաթը հագգը իչին պէօյլէ օլաճագ տըր: Ամին:

ՊԱՊ 6

1. Վէ վագը' օլտու քի' եիրմի ալթընճը սէնէտէ Նիֆայըլար, պէլի' հէր ատէմ քէնտի 'ա'իլէսի, սիւրիւ վէ սըղըր վէ աթլարը իլէ, վէ մալիք օլտուգլարը հէր շէյ իլէ քէնտի տիյարլարընա 'ավտէթ էթտիլէր:

2. Վէ հէփէրզագլարընըն, եա'նի եէտիքլէրինտէն պագի գալան հէր ճինս հուպուպաթը, վէ ալթուն վէ կիւմիւշ վէ գըյմէթլի շէյլէրինին ճիւմլէսինի ալըպ կէրէք շիմալ կէրէք ճէնուպ թարաֆընտա օլան քէնտի տիյարլարընը թէմէլիւք էթմէք իւզրէ 'ավտէթ էթտիլէր:

3. Վէ լէմանլըլար հալինտէ գալմագ արգուսընտա պուլունուպ սուլէ 'ահտընա կիրմիշ օլան օլ հարամի Փըրգասընա քէնտի էմէքլէրիլէ կէչինմէլէրի իչիւն սայըլարընա կէօրէ թօփրագ վէրիլտի. վէ պէօյլէճէ տիյարտա սէլամէթ փէյտա էթտիլէր:

4. Վէ անլէր թէքրար մուվաֆֆագ օլուպ գուվվէթլէնմէյէ պաշլատըլար. վէ եիրմի ալթընճը վէ եիրմի եէտինճի սէնէլէր կէչտի, վէ տիյարտա պէօյիւք ասայիշ վար իտի, վէ հագիգաթ վէ 'ատալէթէ կէօրէ նիգամաթը թէշքիլ էթմիշ իտիլէր:

5. Վէ թէճագուլը էթմէտիքլէրի հալտէ պիւթիւն տիյարտա տէվամի մուվաֆֆագիյէթլէրինէ մանի' օլաճագ պիր շէյ եօգ իտի:

6. Վէ տիյարտա պու պէօյիւք սէլամէթի թէ'սիս էտէնլէր' Կիտկիստօնայ, հաքիմ լէգօնիուս վէ թա'եին օլունան գըլաղուգլարը իտի:

7. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ չօգ եհնի շէհիրլէր պինա օլունուպ, չօգ էսքի շէհիրլէր տախի թա՛միր օլունտու :

8. Վէ նիշէ ճատտէլէր եափըլտը, վէ շէհիրաւէն շէհրէ, տիյարտան տիյարա վէ մահալտան մահալա կէօթիւրէն եօլար եափըլտը :

9. Վէ գաւմ պէր տէվամ սէլամէթտէ օլարագ եիրմի սէքիգինճի սէնէ կէշտի :

10. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ եիրմի տօգուզընճը սէնէտէ էհալի արասընտա պա՛ղը միւճատէլէ գուհուր էթմէյէ պաշլատը, պա՛ղըլար քէնտի դայէթ գէնկին օլմալարը սէպէպինտէն դուրուր վէ իթթիխար իլէ տօլտուլար, պէլի՛ հաթթա պէօյիւք թէ՛ատտի էթտիլէր :

11. Զիրա տիյարտա նիշէ թիւճճարլար, տա՛վա վէքիլլէրի վէ մէ՛մուրլէր վար իտի :

12. Վէ գաւմ քէնտի սէրվէթ վէ թա՛լիմ օլունմագ ֆուրսաթլարընա կէօրէ ըիւթպէլէր իլէ թէֆրիգ օլունմաղա պաշլատըլար, պէլի՛ պա՛ղըլար ֆագիւրիւք սէպէպինտէն ճահիլ գալըպ, տիկէրլէր իսէ գէնկին օլտուզլարը սէպէպտէն թա՛լիմ ու թէրպիյէյէ մա՛լիք օլտուլար :

13. Պա՛ղըլարը մաղրուր վէ տիկէրլէրի դայէթ հալիմ իտիլէր, պա՛ղըլարը քիւֆրէ գարշը քիւֆր էթտիլէր, տիկէրլէր քիւֆրէ գարշը քիւֆր էթմէյիպ՝ քիւֆր, թէ՛ատտի վէ հէր նէվ իզթիրապ շէքէրէք Ալլահն 'ինտինտէ հալիմ վէ թէվպէքնար գալտըլար :

14. Վէ պէօյլէճէ պիւթիւն տիյարտա պէօյիւք պիր միւսապաթսըզլըգ գուհուր էտիպ քիլիսէ պօղուլմաղա պաշլատը, պէլի՛ օթուզընճը սէնէտէ հագիգաթ վէ իմանա գանտըրըմըշ օլան պիր գաշ լէմանլըլարտան մա՛տա պիւթիւն տիյարտա քիլիսէ պօղուլմուշ իտի. ֆագաթ պուլնլար Րապպըն թէնպիհաթընը պիւթիւն դայրէթ վէ արգու իլէ հըֆզ էթտիլէր, վէ գաւլի, սապիթ վէ գըմըլտանմագ օլտուզլարընտան անտէն չըգմագ իսթէմէտիլէր :

15. Շիմտի պու ճիւմլէ ֆըսզլարընըն սէպէպի՛ շէյթանըն գուվվէթլի օլուպ, գաւմը դուրուր իլէ հէր ճինս կիւնահը իշլէմէյէ, վէ անլէրի քիպր իլէ տօլտուրարագ գուվվէթ, սէլահիյէթ, սէրվէթ վէ տիւնեանըն պաթըլ շէյլէրինի արամաղա թահրիք վէ թէճրիւպէ էթմէսի իտի :

16. Վէ պէօյլէճէ շէյթան գաւմըն գալպինի հէր կիւնահը իշլէմէյէ իզլալ էթտի : Պու սէպէպտէն անլէր անճագ պիր գաշ սէնէ սէլամէթէ նա՞լի օլտուլար :

17. Վէ օթուզընճը սէնէնին իպթիտասընսա գաւմ շէյթանըն իզվալարը իլէ՛ անըն իսթէտիյինէ կէօրէ սիւրիւլմէյէ, վէ անըն իսթէտիյի հէր կիւնահը իշլէմէյէ ուգուլն պիր միւտտէթ թէսլիմ օլունմուշ օլմալարը իլէ,

պուռ օթուզընճը սէնէնին իպթիտասընտա անլէր ղայէթ կիւնահքեար պիր հալտէ իտիլէր :

18. Շիմտի անլէր քէնտիլէր հագգընտա օլան Ալլահըն իրատէթի խուսուսընտա թա'լիմ էտիլմիշ օլարագ, ճէհա-լէթ իլէ տէյիլ իլլա պիլէրէք կիւնահ իշլէտիլէր. վէ իս-թէյէրէք Ալլահա գարշը 'ասը օլտուլար :

19. Վէ պուռ՝ Լէգօնիուսըն օղլու Լէգօնիուսըն կիւնլէ-րինտէ վուգու՝ պուլտու, գիրա պուռ սէնէ փէտէրինին եէ-րինտէ օթուրան վէ գալմը իտարէ էտէն Լէգօնիուս պուռ իտի :

20. Վէ սէմատան իլհամ Բուհու իլէ թէշվիգ օլունա-րագ պիւթիւն տիյարըն էհալիսի արասընա կէօնտէրիլմիշ ատէմլէր պուլլունտը. պուլլար գալմըն Ֆըսգ վէ կիւնահ-լարընա գարշը ճէսարէթլէ վա'զ էտիլա՝ Բապպըն քէնտի գալմըն իշիւն իճրա էտէճէյի գուրթուլուշա, եախօտ տիկէր սէօզլէր իլէ՝ Գրիստոսըն գըյամէթինէ տա'իր շէհատէթ էյլէտիլէր, վէ անըն էօլիւմ վէ էլէմլէրի հագգընտա գօր-գուսըգճա պէյան էթտիլէր :

21. Շիմտի պուռ շէյլէր հագգընտա շէհատէթ էտէնլէր 'ալէյհինէ զազապլանան չօգ քիմսէլէր վար իտի. վէ խըրս-լանանլարըն չօղու պաշ հաքիմլէր վէ վագթըյլէ պաշ քեա-հինլէր վէ տա'վա վէքիլլէրի օլանլար իտի, պէլի՝ հէր տա'վա վէքիլի պուռ շէյլէր հագգընտա շէհատէթ էտէնլէր 'ալէյհինէ զազապլանտը :

22. Շիմտի պիր քիմսէնին հիւքմիւմէսի տիյարըն հիւքմտարը թարաֆընտան իմգա օլունմատըգճա, անը էօ-լիւմէ հիւքմ էթմէք գուվվէթինէ մալիք օլան հիշ պիր տա'վա վէքիլի, եա հաքիմ, եա պաշ քեահին եօգ իտի :

23. Վէ Գրիստոս հագգընտա ճէսարէթլէ շէհատէթ էտէնլէրին նիշէլէրի թուրթուլուպ հաքիմլէր եէտիլլէ կիգ-լիճէ էօլտիւրիւլալիլէր, վէ անլէրին էօլիւմիւ անճագ ան-լէր գաթլ օլունտուգտան սօնրա տիյարըն հիւքմտարընա մա'լիւմ օլտու :

24. Վէ տիյարըն Պաշ Հիւքմտարը թարաֆընտան սէ-լահիյէթ օլմագսըզըն պիր քիմսէնին էօլտիւրիւլմէսի տի-յարըն նիգամընա մուղայիր իտի :

25. Իմտի Բապպըն փէյղամպէրլէրինի նիգամա մու-ղայիր օլարագ, էօլիւմէ հիւքմ էթմիշ օլան հաքիմլէրէ գարշը Զարահէմլա տիյարընըն հիւքմտարընա պիր չիքեա-յէթ կէլտի :

26. Վէ անլէր թուրթուլուպ գալմ թարաֆընտան վէ-րիլմիշ օլան նիգամա կէօրէ իշլէտիքլէրի ճինայէթ իշիւն մահքէմէ օլունմագ իւզրէ Պաշ Հաքիմ հուզուրընա կէթի-րիլտիլէր :

27. Վէ պու հաքիմլէրին չօգ տօսթ վէ 'ազրապալարը վար իտի. վէ սա'իր ճիւմլէ տա'վա վէքիլլէրի վէ պաշ քեհնիլլէր ճէմ' օլուպ, նիզամա կէօրէ մուհաքէմէ էտիլմէքտէ օլան պու հաքիմլէրին 'ազրապալարը իլէ պիւրլէշտիլէր:

28. Վէ անլէր եէքտիկէրլէրիլլէ' գատիմտէ օլանլարտան վէրիլմիշ, պէլի' հէր սալահա գարշը իթթիֆագ էթմէք իշիւն շէյթան վասիթասիլլէ վէրիլմիշ օլան 'ահտա կիրտիլէր:

29. Իմտի անլէր' Րապպլըն գալմընա գարշը, վէ անլէրի հէլաք էթմէք, վէ նիզամա կէօրէ մուհաքէմէ էտիլմէքտէ օլան պու գաթիլ վէ գապահաթլը քիմսէլէրի 'ատալէթին փէնշէսինտէն գուրթարմագ իշիւն պիւրլէշիպ 'ահտ էթտիլէր:

30. Վէ անլէր մէմլէքէթլէրինին նիզամ վէ հուգուգընը պէր թարաֆ էթտիլէր, վէ տիյարը հիւրրիյէթտէն մահրում էտիպ' անը պիր փատիշահա թապի' էթմէք իւզրէ Պաշ Հիւքմտարը հէլաք էթմէք վէ տիյար իւզէրինէ պիր փատիշահ նասպ էթմէք իւզրէ պիր պիւրլլէ 'ահտ էթտիլէր:

ՊԱՊ 7

1. Շիմտի անլէրին տիյարտա մէլիք թա'եին էթմէտիքլէրինի սիզէ կէօսթէրէճէյիմ. լաքին 'այնի սէնէտէ, եա'նի պու օթուզընճը սէնէտէ տիյարըն Պաշ Հաքիմինի մահքէմէտէ էօլտիւրտիլլէր:

2. Վէ գալմ եէքտիկէրինէ գարշը թագսիմ օլունուպ, հէր աստէմ քէնտի խանէ խալգը, 'ազրապալարը վէ տօսթլարը իլէ պիւրլիքտէ պիր գապիլլէ սայըլտը: Վէ պէօյլէճէ անլէր տիյարըն հիւքիւմէթինի խարապ էթտիլէր:

3. Վէ հէր գապիլլէ քէնտինէ պիր պաշ, եախօտ գըլաղուզ թա'եին էթտի, վէ պէօյլէճէ անլէր գապիլլէլէր վէ գապիլլէրին գըլաղուզը օլտուլար:

4. Վէ արալարընտա խանէ խալգը, 'ազրապա վէ տօսթլարը ազ օլան պիր աստէմ պուլունմատըղընտան, անլէրին գապիլլէլէրի դայէթ պէօյիւք օլտու:

5. Վէ շիմտի պունուն ճիւմլէսի իճրա օլունտու իսէ տէ, արալարընտա մուհարէպէ օլմատը: Վէ ճիւմլէ պու Ֆըսգ անլէր քէնտիլէրինի շէյթանա թէսլիմ էթտիքլէրի սէպէպտէն իւզէրլէրինէ կէլտի:

6. Վէ փէյզամպլէրլէրի գաթլ էտէնլէրին 'ազրապա վէ տօսթլարընըն կիզլի շիրքէթի սէպէպինտէն հիւքիւմէթին նիզամաթը խարապ էտիլտի:

7. Վէ անլէր տիյարտա պէօյիւք միւնազա'այա սէպէպ օլտուլար. վէ գաւմըն սալիւ գըսմը Փասըգ օլմուշ իտի, պէլի' արալարընտա սալիւ քիմսէլէր փէք ազ գալտը:

8. Վէ պէօյլէճէ ալթը սէնէ պիթմէզտէն, քէօփէք գուստուղը շէյէ, վէ տօմուզ չամուրա եուվարլանմաղա տէօնտիւլիւ կիպի գաւմըն պէօյիւք գըսմը սալաշընտան տէօնմիւշլէր իտի:

9. Վէ գաւմ արասընտա պու գատար Ֆէնալըգ իճրա էտէն պու կիզլի Փըրգա թէճէմմիւ' էտիպ, քէնտիլէրին պաշը օլմագ իւզըն Եա'գուպ իսմինտէ պիր ատէմի թա'եին էթտի:

10. Վէ անը քէնտիլէրին փատիշահը թէսմիյէ էթտիլէր. իմտի օ պու Փասըգ Փըրգանըն փատիշահը օլտու. վէ օ Յիսուս հագգընտա շէհատէթ էտէն փէյղամպէրլէրէ մու-խալէֆէթ էտէնլէրին պէօյիւքլէրինտէն պիրի իտի:

11. Վէ անլէր իթթիֆագ էտէն գապիլէլէր գատար գուվվէթլի տէյիլ իտիլէր. վէ հէր գապիլէնին պաշը' գապիլէսինին իւթիյաճընա կէօրէ' նիզամաթ գօտու. վէ անլէր սալիւ պիր գաւմ օլմայըպ պիրիպինին տիւշմէն իտիլէր իսէտէ, հիւքիւմէթի խարապ էթմէք իշիւն 'ահտա կիրէնլէրէ պուղզ էթմէքտէ միւթթէֆիգ իտիլէր:

12. Վէ պու Փըրգանըն մէլիյի օլան Եա'գուպ տիւշմէնլէրինին քէնտիլէրտէն գուվվէթլի օլտուգլարընը կէօրմէքլէ, շիմալ տիյարընըն էն ուզագ եէրլէրինէ ֆիրար էթմէլէրինի անլէրէ էմը էյլէտի: Վէ անլէրէ միւտահին սէօզլէր սէօյլէյիպ' Պիզ օրատա պիր շէհը եափալըմ, վէ իրթիտատ էտէնլէր թարաֆընտան գուվվէթ պէքլէյէլիմ, օլ գէման օլ պիր գապիլէլէր իլէ ճէնքլէշէ պիլիրիզ' տէտի: Վէ անլէր պէօյլէ էթտիլէր:

13. Վէ անլէրին եիւրիւմէսի օլ գատար չապըգ իտի քի' գաւմըն անլէրի մէն' էթմէսի չարէսիզ իտի. վէ օթուզընճը սէնէ պէօյլէ խիթամ պուլտու: Վէ նիֆայ գաւմընըն հալը պէօյլէ իտի:

14. Վէ օթուզ պիրինճի սէնէտէ անլէր քէնտի խանէ խալգը, ագրապա վէ տօսթլարընա կէօրէ գապիլէլէրէ թագսիմ օլունմուշլար իտի իսէտէ, արալարընտա մուհարէպէ պուլունմամասը իշիւն պիր մուգաւվէլէ էթմիւշլէր իտի: Ամմա նիզամաթ վէ հիւքիւմէթ խուսուսլարընտա իթթիֆագ էթմէտիլէր, շիւնքի պու շէյլէր հէր գապիլէնին պաշ վէ գըլագուզընըն ֆիքրինէ կէօրէ գուրուլտու: Լաքին պիր գապիլէնին օլ պիրինէ զահմէթ վէրմէմէսի իշիւն սըգը նիզամլար գօտուլար: Վէ պու մինվալ իւզըն տիյարտա պա'զը տէրէճէ րահաթլըգ օլտու. եինէտէ գալպլէրի քէնտիլէրին րապա Ալլահընտան տէօնմիւշ օլարագ, արալարընա կէլէն փէյղամպէրլէրի թաշլայըպ թարտ էթտիլէր:

15. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Նիֆայ մէլէլէր թարաֆըն-տան զիյարէթ օլունուպ Բապպըն սէտասընը իշիթմիշ, պէ-լի՝ քէնտի կէօզլէրի իլէ մէլէլէր կէօրմիւշ, վէ քէնտիսի-նէ Գրիստոսըն խըտմէթինէ տա՛իր անլամազ գուվվէթի իհսան օլունմըշ, վէ գաւմըն սէրի՛նէն ոալահտան Փըսգ ու մէքըռհաթա տէօնմէլէրինի միւշահէտէ էթմիշ օլտուղըն-տան,

16. Անլէրին գալպլէրինին սէրթլիյի վէ Ֆիքըլէրինին քէօրլիւյիւ իշիւն զիյատէսիլյէ միւթէ՛սսիւֆ օլարագ՝, 'այնի սէնէտէ արալարընա չըգըպ, թէվպէ վէ Յիսուս Գրիստոս վասիթասիլյէ կէլէն կիւնահլար 'աֆվլըղը հազգընտա անլէ-րէ շէհատէթ էթմիշէ պաշլատը:

17. Վէ օ անլէրէ չօգ խըտմէթ էյլէտի քի անլէրին ճիւմլէսի եազըլամազ. վէ անլէրին պիր գըսմընը եազմազ քեաֆի օլմատըղընտան, պու քիթապտա մուհարըէր տէյիլ տիրլէր: Վէ Նիֆայ գուվվէթ վէ պէօյիւք սէլահիլյէթ իլէ խըտմէթ էյլէտի:

18. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անըն գուվվէթի քէնտիլէրին-քինտէն պէօյիւք օլտուղընտան, անա հիտտէթլէնտիլէր: Զիրա անըն սէօզլէրինէ ինանմամալարը միւմքիւն տէյիլ իտի, չիւնքի անըն Բապպ Յիսուս Գրիստոսա օլան իմանը-նըն 'ազամէթի սէպէպինտէն մէլէլէր հէր կիւն անա խըտ-մէթ էտէրլէր իտի:

19. Վէ օ Յիսուսըն իսմիլյէ ճիննլէր վէ նափաք ըուհ-լար իխրաճ էյլէտի. վէ գաւմ թարաֆընտան թաշլանարագ էօլտիւրիւմիւշ օլան քէնտի պիրատէրինի էօլիւմտէն իհեա էյլէտի:

20. Վէ գաւմ պուենու կէօրիւպ հազգընտա շէհատէթ էթտի. պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր անտէ պուլունան գուվ-վէթ սէպէպինտէն անա հիտտէթլէնտիլէր: Վէ օ գաւմըն հուգուրընտա Յիսուսըն իսմինտէ տահա չօգ միւ՛ճիզլէր էյլէտի:

21. Վէ օթուզ պիրինճի սէնէ կէչտի, վէ Բապպա գա-նան քիմսէլէր փէք աղ իտի. վէ գանմըշ օլան հէր քիմսէ ինանտըղը Յիսուս Գրիստոստա օլան Ալլահըն գուվվէթիլյէ զիյարէթ օլունմըշ օլտուղընա տա՛իր հագիգաթէն գաւմա շէհատէթ էթտի:

22. Վէ քէնտիլէրտէն ճիննլէր իխրաճ էտիլմիշ, վէ խաս-թալըգ վէ գա՛իֆլիքլէրինտէն շիֆա պուլմուշ օլան հէր քիմսէ՝ Ալլահըն գուվվէթի վասիթասիլյէ շիֆա պուլմուշ իտիլինէ տա՛իր գաւմա հագիգաթէն շէհատէթ էթտի, վէ գաւմ արասընտա 'ալամէթլէր կէօսթէրիպ պա՛ղը միւ՛ճիւ-զէլէր տախի իճրա էթտիլէր:

23. Վէ օթուզ իքինճի սէնէ տախի պէօյլէ կիչտի: Վէ

օթուզ իւշիւնճիւ սէնէնին 'իպթիսասընտա նիֆայ գաւմա նիտա էտիպ, թէվպէ վէ կիւնահլար 'աֆվլըղընը անլէրէ թէպչիր էյլէտի:

24. Վէ տէր խաթր էթմէնիզի իսթէրիմ քի թէվպէ էտէնլէր արասընտա սու իլէ վաֆթիզ օլմայանլար հիչ եօգ իտի:

25. Պու սէպէպտէն նիֆայ պու իըտմէթէ պա'զը ա-տէմլէր թա'նին վէ թախսիս էյլէտի. վէ սու իլէ վաֆթիզ օլունմագ իսթէյէն հէր քիմսէ անլէրէ կէլտի. վէ անլէր' թէվպէ էտիպ կիւնահլար 'աֆվլըղընա նա'իլ օլմուչ իտիք-լէրինի հէմ Ալլահա հէմ գաւմա շէհատէթ էթտիլէր:

26. Վէ պու սէնէնին իպթիսասընտա թէվպէնին վաֆ-թիզի իլէ վաֆթիզ օլունան չօգ քիմսէլէր վար իտի: Վէ սէնէնին էն պէօյիւք գըսմը պու մինվալ իւզրէ կէշտի:

ՊԱՊ 8

1. Վէ էյէր վագթըմըզըն հիսապընտա պու ատէմ պիր սէհվիյէթ էթմէտի իսէ, գայտըմըզա կէօրէ օթուզ իւշիւն-ճիւ սէնէ տախի խիթամ պուլտու:

2. Վէ պու թէվարիխի հըֆզ էտէն ատէմ տօղրու պիր ատէմ օլտուղընտան թարիխիմիզին տօղրու իտիյինի պիլի-րիզ. չիւնքի օ հագիգաթէն Յիսուսըն իսմինտէ չօգ միւ'-ճիզէլէր իճրա էթտի, վէ պիր քիմսէ կիւնահլարընտան քիւլ-լիւյէն թաթհիր օլունմատըզճա Յիսուսըն իսմինտէ ասլա պիր միւ'ճիզէ էթմէյէ գատիր տէյիլ իտի:

3. Վէ գաւմ պէօյիւք արզու իլէ լէմանլը Սամուէլին վէրմիշ օլտուղը 'ալամէթի պէքլէտիլէր, պէլի' տիյար իւ-զէրինտէ իւշ կիւն տէվամ էտէճէք օլան գարանլըզ վագթա պէքլէմէքտէ իտիլէր:

4. Վէ պու գատար 'ալամէթլէր վէրիլմիշ իտի իսէտէ, հալա գաւմ արասընտա պէօյիւք չիւպհէ վէ միւնագա'ալար զուհուր էթտի:

5. Վէ վագը' օլտու քի' օթուզ տէօրտիւնճիւ սէնէնին պիրինճի այընըն տէօրտիւնճիւ կիւնիւնտէ պու անէ տէյին վուգու'ը ասլա կէօրիւմէմիշ օլան շէտիտ պիր ֆուրթունա չըգտը:

6. Վէ պէօյիւք վէ հիյպէթլի պիր պօրա զուհուր էթ-տի. վէ պիւթիւն գէմինի շագգ էտէճէք տէրէճէտէ սար-սըտան հիյպէթլի պիր կէօք կիւրիւլթիւսիւ օլտու:

7. Վէ պիւթիւն տիյարտա էմսալը ասլա կէօրիւմէմիշ օլան դայէթ քէսքին շիմչէքլէր զուհուր էթտի:

8. Վէ Զարահէմլա շէհրի աթէշ ալար:

9. Վէ Մօրօնայ շէհրի սէքէնէսիյլէ պէրապէր տէնիզին տէրինինտէ զարգ օլտու :

10. Վէ Մօրօնայհան շէհրինին իւզէրինէ թօփրագ եր-
ղըրպ շէհրին եհրինտէ պիր տաղ թէշքիլ օլունտու :

11. Վէ ճէնուպ տիյարընտա պէօյիւք վէ տէհէթլի պիր խարապիյէթ օլտու :

12. Լաքին շիմալ տիյարընտա տահա 'ազիմ վէ հիյ-
պէթլի պիր խարապիյէթ վար իտի. զիրա Ֆուրթունա վէ
գասըրղա վէ կէօք կիւրիւլթիւսիւ վէ շիմշէք վէ պիւթիւն
գէմինին շէտիտ սարսըլմասընտան տիյարըն եիւզիւ քիւլլի-
յէն թէպտիլ օլտու :

13. Վէ ճատտէլէր ալթ իւսթ օլուպ տիւզ թարիգէր
պօզուլտու, վէ տիւզ օվալար թէփէլէրէ տէօնտիւ :

14. Վէ նիշէ պէօյիւք վէ միւթէպէր շէհրլէր եհրէ
պաթտը, տիկէր չօգլար եանտը, վէ սա'իլլէր օլ տէրէճէ
սարսըլտը քի պինալար եհրէ տիւշիւպ իշինտէ պուլունան
հէալի թէլէֆ օլտու, վէ եհրլէրի խարապ գալտը :

15. Վէ շէհրլէրին պա'զըսը քիւլլիյէն խարապ օլմա-
տըլար իսէ տէ, անլէրտէ զայէթ պէօյիւք զիյան օլուպ չօք
քիմսէլէր էօլտիւ :

16. Վէ պա'զըլարընը գասըրղա կէօթիւրտիւ, վէ ան-
լէրին նէրէյէ կիթմիշ օլտուգլարընը կէօթիւրիւլէնլէրտէն
մա'տա քիմսէ պիւմէգ :

17. Վէ Ֆուրթունա, կէօք կիւրիւլթիւսիւ, շիմշէք վէ
եհրին սարսըլմասը սէպէպինտէն պիւթիւն տիյար պէօյլէճէ
թաղեիր օլունտու :

18. Վէ իշթէ գայալար իքիյէ եարըրպ, անլէր պիւ-
թիւն տիյար իւզէրինտէ գըրըլմը օլարագ տիյարըն եիւ-
զիւնտէ փարչալար, եարըզլար վէ չաթլազլար օլտու :

19. Վէ վագը' օլտու քի' իւշ սա'աթ գատար տէվամ
էթտիքտէն սօնրա կէօք կիւրիւլթիւսիւ, շիմշէքլէր, գա-
սըրղալար, Ֆուրթունալար վէ գէլգէլէլէր խիթամ պուլ-
տու : Վէ պա'զըլար վագթըն տահա ուզուն իտիյինի սէօյ-
լէտիլէր իսէ տէ, պու պէօյիւք վէ հիյպէթլի վուգու'աթ իւշ
սա'աթ էսնասընտա իճրա օլունտու, վէ անտէն սօնրա իշթէ
տիյար իւզէրինտէ գուլմէթ օլտու :

20. Վէ պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ օլ գատար գօյու
պիր գարանլըգ պաստը քի' սէքէնէտէն էօլմէմիշ օլանլար
գարանլըղըն տիւմէնինի հիսս էտէ պիւտիլէր :

21. Վէ գարանլըգ սէպէպինտէն ըլըգ եօգ իտի, գան-
տիլ վէ մաշա'լալար վէ ուֆագ գուրու օտունլարընը պիլէ
եագամատըլար, շէօյլէքի պիր ըլըգ օլմասը միւմքին տէյիլ
իտի :

22. Վէ պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ օլան գարանլըղըն

տիւմանը սէպէպինտէն ասլա պիր նուր, եա աթէշ, եա կիւնէշ, եա այ, եախօտ երլտըղլար կէօրիւնմէտի:

23. Վէ պու գարանլըգ իւշ կիւն տէվամ էթտի, վէ նուր կէօրիւնմէտի. վէ գալմ արասընտա տէվամ իւզրէ պէօյիւք եաս վէ մաթէմ, պէլի՝ 'ազիմ խարապիյէթ զուլմէթի սէպէպինտէն էհալի արասընտա պէօյիւք Ֆիդան վէ Ֆէրեատ վար իտի:

24. Վէ պիր մահալտէ նիտա էտիպ պէօյլէ տէտիլէր. Ահ՝, քեաշքի պու 'ազիմ վէ հիյպէթլի կիւն կէլմէզտէն պիզ թէվպէ էթմիշ օլա իտիք, օլ զէման պիրատէրլէրիմիզ էսիր-կէնիպ օլ պէօյիւք Զարահէմլա շէհրինտէ եանմազլար իտի:

25. Վէ սա՛իր պիր մահալտէ նիտա էտիպ տէտիլէր. Ահ՝, քեաշքի պիզ պու 'ազիմ վէ հիյպէթլի կիւն կէլմէզտէն թէվպէ էտէ իտիք, վէ փէյլամպէրլէրի թաշլայըպ էօլտիւրէրէք գօվմայա իտիք, օլ զէման վալիտէլէրիմիզ վէ կիւզէլ գըզլարըմըզ վէ էվլատլարըմըզ էսիրկէնիպ՝ օլ պէօյիւք Մօրօնայհահ շէհրինտէ կէօմիւլմէզլէր իտի. վէ գալմըն Ֆիդան ու Ֆէրեատը պէօյլէ 'ազիմ վէ տէհշէթլի իտի:

ՊԱՊ 9

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիւթիւն պու տիյարտա պուլունան քեաֆֆէ ի էհալի արասընտա շէօյլէ նիտա էտէն պիր սէտա իշիտիլտի:

2. Վայ՝, վայ՝, պու գալմա վայ օլտուն: Վէ թէվպէ էթմէտիքլէրի հալտէ պիւթիւն տիյարըն սէքէնէսինէ վայ օլտուն, գիրա գալմըմըն կիւզէլ օղուլլարը վէ գըզլարընըն էօլտիւրիւլմէսի սէպէպինտէն շէյթան կիւլէր, վէ մէլէքլէրի շազ օլուրլար. վէ անլէրին Փըսգ ու մէքրուհաթը սէպէպինտէն անլէր թէլէֆ օլտուլար:

3. Իշթէ շօլ պէօյիւք Զարահէմլա շէհրինի վէ անըն սէքէնէսինի եագտըմ:

4. Վէ իշթէ շօլ պէօյիւք Մօրօնայհահ շէհրինի սէքէնէսիլլէ պէրապէր տինիդին տիպինէ դարգ էթտիմ:

5. Վէ փէյլամպէրլէրին վէ մուգատտէսլէրին գանը անլէր 'ալէյհինէ արթըգ պանա թէշէքքի էթմէսին՝ տէյու անլէրին Փըսգ վէ մէքրուհաթընը հուզուրըմտան կիզլէմէք իւզրէ իշթէ շօլ պէօյիւք Մօրօնայհահ շէհրինի վէ անըն էհալիսինի թօփրագ իլէ էօրթտիւմ:

6. Վէ իշթէ Կիլկալ շէհրինի պաթըրըպ էհալիսիլլէ պէրապէր եէրին տիպլէրինտէ կէօմտիւմ:

7. Պէլի՝ Օնայհահ շէհրինի վէ անըն սէքէնէսինի, վէ

Մօքուժ չէհրինի վէ անըն սէքէնէսինի, վէ Եէրուշալիմ չէհրինի վէ անըն սէքէնէսինի՝ Գիւնահ վէ մէքրուհաթլարընը եիւզիւմտէն սէթր էթմէք, վէ փէյղամպէրլէրին վէ 'ազիզլէրին գանընըն անլէր 'ալէյհինէ թէչէքքի էթմէք իւզրէ արթըգ պանա կէլմէմէլէրի իչիւն՝ եէրլէրինէ սուլար եիւրիւտիւպ մահվ էթտիմ:

8. Վէ իշթէ Կատիանտայ չէհրինի, վէ Կատիօմնահ չէհրինի, վէ Եա'գուպ չէհրինի, վէ ճիւմճիմնօ չէհրինի պաթըրըպ՝ անլէրին եէրլէրինի թէփէլէր վէ տէրէլէրէ թէպտիլ էյլէտիմ: Վէ անլէրին Փըսգ ու մէքրուհաթընը հուզուրըմտան տէֆ՝ էթմէք, վէ փէյղամպէրլէրին վէ 'ազիզլէրին գանը անլէր 'ալէյհինէ թէչէքքի էթմէք իւզրէ պիր տահա պանա կէլմէմէլէրի իչիւն անլէրին սէքէնէսինի զէմինին տէրին եէրլէրինտէ կէօմտիւմ:

9. Վէ կիզլի գաթլարը, վէ Փըսգլարը վէ մուգալէլէլէրի վէ պիւթիւն տիյարըն ճիւմլէ կիւնահընտան զիյատէ օլան քէնտի կիւնահլարը սէպէպինտէն Եա'գուպ մէլիյին գալմընըն իսքեան էթտիյի չօլ պէօյիւք Եա'գուպուկաթհ չէհրինի աթէչ իլէ եագտըմ, զիրա գալմըն սէլամէթինի վէ տիյարըն հիւքիւմէթինի պօզանլար պուռլար իտի: Պու սէպէպտէն փէյղամպէրլէրին վէ մուգատտէսլէրին գանը անլէր 'ալէյհինէ արթըգ հուզուրըմտա կէլմէսին՝ տէյու հուզուրըմտան տէֆ՝ էթմէք իչիւն անլէրի եագտըմ:

10. Վէ իշթէ Լէման չէհրի վէ ճօչ չէհրի, վէ Կատ չէհրի վէ Քիչգուլմէն չէհրի իլէ անլէրին սէքէնէսինի, փէյղամպէրլէրի թարտ էթմէքլէ էթտիքլէրի կիւնահլարը իչիւն, վէ Փըսգ ու մէքրուհաթլարընը պէյան էթմէք իւզրէ կէօնտէրտիյիմ քիմսէլէրի թաշլատըգլարը սէպէպտէն՝ աթէչ իլէ եագտըմ:

11. Վէ անլէր անլէրին ճիւմլէսինի թարտ էթտիքլէրի վէ արալարընտա սալիհ պիր քիմսէ գալմատըղը էճլտէն, վէ անլէրին Փըսգ վէ մէքրուհաթը հուզուրըմտա կէօրիւնմէյիպ, արալարընա կէօնտէրտիյիմ փէյղամպէր վէ 'ազիզլէրին գանը եէրտէն անլէր 'ալէյհինէ տահա նիտա էթմէմէսի իչիւն, պէն իւզէրլէրինէ աթէչ էնտիրիպ անլէրի հէլաք էթտիմ:

12. Վէ Փըսգ վէ մէքրուհաթլարը սէպէպինտէն պու տիյար վէ պու գալմ իւզէրինէ չօգ պէօյիւք իսարապլիյէթլէր կէթիրտիմ:

13. Էյ՝ անլէրտէն սալիհ օլտուղընըգ սէպէպտէն էսիրկէնմիշ օլանլարըն ճիւմլէսի, շիմտի պանա տէօնմէյէճէք մի սինիզ: Վէ կիւնահլարընըգտան թէվպէ էտիպ գանա'ա-

Թա կէլմէյէճէք մի սինիզ, Թաքի պէն սիզէ շիֆա վէրէ-յիմ :

14. Պէլի՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր պանա կէլիւր իսէնիզ, էպէտի Հայաթա նա՞իլ օլաճագսընզ : Իշ-թէ մէրհամէթ գօլլարում սիզէ տօղրու ուզանմը տըր. վէ Հէր քիմ պանա կէլիւր իսէ անը գապուլ էտէճէյիմ, վէ պանա կէլէնլէր նէ միւպարէք տիրլէր :

15. Իշթէ պէն Ալլահըն Օղլու Յիսուս Քրիստոս իմ : Սէմա վէ գէմինի վէ անտէ պուլունան քեաֆֆէ ի մէվ-ճուտաթը պէն խալգ էյլէտիմ : Պէն իպթիտատէն Փէտէր իլէ խտիմ : Պէն Փէտէրտէ իմ, վէ Փէտէր պէնտէ տիր, վէ Փէտէր պէնտէ քէնտի իսմինի Թա՞ղիզ էյլէտի :

16. Պէն պէնիմքիլէրէ կէլտիմ, վէ պէնիմքիլէր պէնի գապուլ էթմէտիլէր : Վէ պէնիմ կէլէճէյիմէ տա՞իր Մու-գաստէս Մուհարրէրաթ իթմամ օլունմուշ տըր :

17. Վէ պէնի գապուլ էթմիշ օլանլարըն ճիւմլէսինէ էվլատ Ուլլահ օլմագլըղը իհսան էյլէտիմ . վէ իսմիմէ իման էտէճէք օլանլարըն ճիւմլէսինէ տաիի Հէման պուլընը իհսան էտէճէյիմ, գիրա իշթէ խէլաս պէնիմ վասիթամ իլէ կէլիւր, վէ Մուսանըն շէրի՛աթը պէնտէ իթմամ օլունտու :

18. Պէն տիւնեանըն նուրը վէ Հայաթը իմ : Պէն Ալ-ֆա վէ Օմէղա, Իպթիտա վէ Ինթիհա իմ :

19. Վէ սիզ պանա արթըզ գան տէօքմէք վասիթա-սիլլէ Թագտիմ էթմէյէճէքսինիզ, պէլի՝ սիզին գուրպան վէ մուհրագանըզ խիթամ պուլաճագ տըր . գիրա սիզին գուրպան վէ մուհրագալարընըզ արթըզ գապուլ էթմէ-յէճէյիմ :

20. Լաքին Թագտիմէ օլմագ իւզրէ պանա գըրըլմըզ պիր գալպ վէ էգիլմիշ պիր բուհ Թագտիմ էտէճէքսինիզ . վէ Լէմանլըլար իմանա կէլտիլէրի գէման քէնտիլէր պիլմէտի իսէ տէ, աթէշ վէ Բուհ իւլ Գուտս իլէ վաֆթիզ օլունտուգ-լարըն միսիլու, գըրըլմըզ պիր գալպ վէ էգիլմիշ պիր բուհ իլէ պանա կէլէն Հէր քիմսէյի աթէշ վէ Բուհ իւլ Գուտս իլէ վաֆթիզ էտէճէյիմ :

21. Իշթէ պէն տիւնեայը կիւնահընտան գուրթարմագ վէ անը խէլասա կէթիրմէք իշիւն տիւնեայա կէլտիմ :

22. Իմտի քիւշիւք չօճուգ կիպի պանա կէլիպ Թէվ-պէ էտէնլէրի գապուլ էտէճէյիմ, գիրա Մէլէքիւթ Ուլլահ պէօյլէլէրին տիր : Իշթէ պէօյլէլէր իշիւն Հայաթումը վէր-միշ իմ վէ անը Թէքրար կէրի ալմըլմ . իմտի, էյ՝ միւն-թէհա ի գէմին, Թէվպէ էտիպ պանա կէլինիզ, վէ գուր-թուլաճագսընըզ :

ՊԱՊ 10

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ տիյարըն ճիւմէ էհալիսի պու քէլամլարը իշիտիպ անա շէհատէթ էթտիլէր : Վէ պու քէլամլարտան սօնրա տիյարտա պիր գաշ սա՛աթ սիւքիւնէթ օլտու :

2. Զիրա գաւմ օլ գատար թէ՛ աճճիւպ էթտի քի՝ էօլ-տիւրիւլէն ՝ազրապալարը իշիւն էթմէքտէ օլտուգլարը Ֆի-ղան ու Ֆէրեատլարընը քէստիլէր, պու սէպէպտէն տիյար-տա պիր գաշ սա՛աթ սիւքիւնէթ օլտու :

3. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ գաւմա թէքրար պիր ո՛հտա կէտի, վէ պիւթիւն գաւմ իշիտիպ անա շէհատէթ էթտիլ-էր :

4. Եա՛նի, էյ՝ սիզ եա՛գուպըն նէսլինտէն օլան Պէյթ ի իսրայէլ օլարագ խարապ էտիլմիշ օլան պու պէօյիւք շէ-հիրլէրին էհալիսի, թաւուգ քէնտի փիլիճլէրինի գանատլարը ալթընտա թօփլատըղը կիպի, գաշ տէֆա՛ սիզի թօփ-լայըպ պէսլէտիմ :

5. Վէ, էյ՝ հէլագ օլմուշ օլան Պէյթ ի իսրայէլին գաւմ-մը, թաւուգ քէնտի փիլիճլէրինի գանատլարը ալթընտա թօփլատըղը միսիլլու, գաշ տէֆա՛ սիզի թօփլամագ իսթէ-տիմ. պէլի՛ էյ՝ սիզ եհրուշալիմտէ իսքեան էտէն վէ տիւշ-միւշ օլան Պէյթ ի իսրայէլին գաւմը, թաւուգ փիլիճլէրի-նի թօփլատըղը միսիլլու, գաշ տէֆա՛ սիզի թօփլամագ իս-թէտիմ, ամմա սիզ իսթէմէտինիզ :

6. Էյ՝ էսիրկէմիշ օլտուղըմ Պէյթ ի իսրայէլ, սիզ պիւ-թիւն գաւպ իլէ թէվպէ էտիպ պանա տէօնտիւլիւնիւզ հալ-տէ, թաւուգ քէնտի փիլիճլէրինի գանատլարը ալթընտա թօփլատըղը միսիլլու, սիզի պէր տէվամ թօփլայաճաղըմ :

7. Լաքին, էյ՝ Պէյթ ի իսրայէլ, պէօյլէ էթմէշէճէք օ-լուր իսէնիզ, թա փէտէրլէրինիզէ վէրիլէն ՝աշտըն իթմամ օլաճաղը վագթա տէք, իգամէթկեհաշընըզ վիրանէ օլաճաղ տըր :

8. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ էհալի պու քէլամլարը իշիթ-տիյինտէ, դայպ էթտիթլէրի ՝ազրապա վէ տօսթլարը իշիւն թէքրար Ֆիղան ու Ֆէրեատ էթմէյէ պաշլատըլար :

9. Վէ պու իւշ կիւն պէօյլէ տէվամ էթտիքտէն սօն-րա, սապահլայըն տիյար իւզէրինտէն գարանլըգ զա՛իլ օլ-տու, վէ գէմին թիթրէմէքտէն տուրտու, վէ գայալար արթըգ եարըմատըլար, վէ տէհէթլի սէտալար քէսիլտի, վէ հիյպէթլի կիւրիւլթիւլէրին ճիւմէսի խիթամա կէտի :

10. Վէ գէմին թէքրար սաղլամ պիր հիյէթէ կէտի, վէ սաղ գալմըշ օլան էհալինին եաս ու մաթէմի վէ Ֆէր-

եաւ ու Ֆիղանը խիթամ պուլտու, վէ անլէրին եասը մէսէրրէթէ, վէ Ֆիղանը քէնտիլէրին խէլաքեարը օլան Յիսուս Քրիստոսս համա վէ թէչէքքիւրլէր 'արզ էթմէյէ տէօնտիւ :

11. Վէ փէյղամպէրլէրին պու վազըթա տէյին սէօյլէմիշ օլտուգլարը Մուգատտէս Մուհարրէրաթ իթմամ օլունտու :

12. Վէ գուրթուլմուշ օլանլար գաւմըն էն սալիհ օլան գըսմը իտի, փէյղամպէրլէրի թաշլամայըպ անլէրի գապուլ էտէնլէր, վէ 'ազիզլէրին գանընը տէօքմէմիշ օլուպ էսիրկէնմիշ օլանլար պուլնլար տըր :

13. Պուլնլար էսիրկէնիպ գէմինէ պաթմատըլար վէ կէօմիւլմէտիլէր, պուլնլար տէնիզին տիպինտէ դարգ օլմատըլար. վէ աթէշլէ եանմատըլար, վէ իւզէրլէրինէ պիր շէյ տիւշմէսի իլէ էզիլիպ էօլմէտիլէր, պուլնլար գասըրդատան կէօթիւրիւլմէտիլէր, վէ գարանլըգտան վէ թիւթիւնիւն տիւմանընտան պօղուլմատըլար :

14. Վէ շիմտի օգուլան անլասըն, վէ Մուգատտէս Մուհարրէրաթա մալիք օլան անլէրի թէֆթիշ էթսին. վէ իշթէ աթէշ իլէ, թիւթիւն իլէ, Ֆուրթուլնա իլէ, գասըրդա իլէ վէ եէր եարըլըպ անլէրի դարգ էթմէք իլէ օլան պու ճիւմլէ էօլիւմ վէ խարապիյէթ, պէլի' պու ճիւմլէ շէյլէր նիշէ 'ազիզ փէյղամպէրլէրին փէյղամպէրլէրլէրին իթմամը օլուպ օլմատըղընը կէօրսիւն :

15. Իշթէ սիզէ տէրիմ քի' նիշէլէր Քրիստոսըն կէլիշինտէ պու շէյլէրին վուգու' պուլաճաղընա տա'իր շէհատէթ էթտիլէր, վէ շէհատէթ էթտիլէրի իշիւն էօլտիւրիւլտիլէր :

16. Պէլի' Զինօս փէյղամպէր պու շէյլէր հագգընտա շէհատէթ էթտի, վէ Զինօգ տախի պու շէյլէրէ տա'իր սէօյլէտի, վէ պիզ քէնտիլէրին գիւրրիյէթինին պագէլլէսի օլտուղըմըզ իշիւն անլէր խուսուսէն պիզէ տա'իր շէհատէթ էթտիլէր :

17. Իշթէ փէտէրիմիզ Նա'գուպ տախի Եուսուֆըն գիւրրիյէթինին պիր պագէլլէսինէ տա'իր շէհատէթ էթտի : Վէ իշթէ պիզ Եուսուֆըն գիւրրիյէթինին պիր պագէլլէսի տէյիլ մի իզ : Վէ հագգըմըզտա շէհատէթ էտէն պու շէյլէր փէտէրիմիզ Լիհայըն Նէրուշալիմտէն կէթիրմիշ օլտուղը փիրինճ լէվհալարտա մուհարրէր տէյիլ մի տիրլէր :

18. Վէ իշթէ պէն սիզէ կէօսթէրէճէյիմ քի' օթուզ տէօրտիւնճիւ սէնէ սօնընտա' էսիրկէնմիշ օլան Նիֆայըն գաւմը վէ հէմ տախի վագթը իլէ Լէմանլը տէնիլէնլէր 'ազիմ լութֆ ու ինայէթէ նա'իլ օլտուլար, վէ իւզէրլէրինէ պէօյիւք պէրէքէթլէր տէօքիւլտիւ. վէ Քրիստոս սէմայա

րէֆ' օլունտուգտան սօնրա, հագիգի պիր սուրէթտէ քէնտինի անլէրէ իզհար էյլէտի:

19. Վէ օ քէնտինի շախսէն անլէրէ կէօսթէրիպ անլէրէ խըամէթ էյլէտի. վէ անըն խըամէթինն նագլիյէթի պունտան սօնրա եագըլլաճագ սըր: Իմտի շիմտիլիք քէլամլարըմա խիթամ վէրիրլմ:

ՊԱՊ 11

Նիֆայ գավնը Պաունքիփուշ շիյարընսա պիր առայա ճնմ օշուղու վագըրքս Յիսուս Գրիսոս ֆկնսինի անլէրէ իզհար էշիպ անլէրէ խըսնէր էշէր, վէ պու եօշսա ֆկնսինի կիօսքէրի:

1. Վէ վագը' օլտու քի' Նիֆայ էհալիսինտէն պէօյիւք պիր ճէմա'աթ Պաունքիփուշ տիյարընըն հէյքէլի էթրաֆընտա թօփլանմը իտի, վէ ճիւմլէսի թէ'աճճիւպլէ հայրէթտէ գալարագ, պու 'ազիմ վէ 'աճա'իպ թէպտիլաթը պիրի պիրինէ կէօսթէրտիլէր:

2. Վէ հէմ տախի պու Յիսուս Գրիստոս վէ անըն վէֆաթընա տա'իր վէրիլմիշ օլան 'ալամէթ հագգընտա գօնուշմագտա իտիլէր:

3. Վէ վագը' օլտու քի' անլէր եէքտիկէրիլէ պէօյլէ գօնուշմագտա իքէն, սէմատան կէլիյօր կիպի պիր սէտա իշիթտիլէր, վէ իշիթտիքլէրի սէտայը անլամայարագ կէօզլէրինի էթրաֆա չէվիրտիլէր, վէ օ սէրթ եախօտ եիւքսէք պիր սէս օլմայըպ' լաթիֆ պիր սէտա իտի իսէ տէ, իշիտէնլէրէ օլ տէրէճէ թէ'սիր էյլէտի քի' պիւթիւն վիւճիւտլէրինի սարսըթտը. հաթթա ճանլարընը տէլտի վէ եիւրէքլէրինի եագտը:

4. Վէ սէտայը թէքրար իշիթտիլէր, լաքին անլամատըլար:

5. Վէ թէքրար իշիւնճիւ տէֆա' պու սէտայը իշիտէրէք, անը տինլէմէք իշիւն գուլագ վէրտիլէր, վէ կէօզլէրինի սէս կէլտիյի թարաֆա տօղրու չէվիրտիլէր, վէ անլէր սէսին կէլմէքտէ օլտուղը սէմայա տօղրու տիգգաթ իլէ նագար էյլէտիլէր:

6. Վէ իւշիւնճիւ տէֆա' իշիթտիքլէրի սէտայը անլատըլար. վէ անլէրէ տէտի:

7. Իշթէ պէնիմ սէվիւլիւ Օղլում, անտէն րազի իմ, վէ իսմիմի անտէ թա'գիգ էյլէտիմ. անը տինլէյինիգ:

8. Վէ վագը' օլտու քի' անլէր պունու անլատըգլա-

ընտա կէօզլէրինի թէքրար սէմայա տիքտիլէր. վէ իշթէ պիր աստէմին սէմատան նիւղուլ էթտիյինի կէօրտիւլէր, վէ օ պէյազ պիր էլպիսէ կիյինմիշ օլարագ, կէլիպ անլէրին օրթասընտա տուրտու, վէ պիւթիւն ճէմա'աթըն կէօզլէրի տնա տօղրու տէօնտիւ, վէ անլէր պիրի պիրիլէ սէօյլէմէյէ ճէսարէթ էթմէտիլէր, գիրա պուսնուն մա'նապընը անլամատըլար. վէ քէնտիլէրէ պիր մէլէք կէօրիւնտիւ զանն էթտիլէր:

9. Վի օ անլէրէ տօղրու էլինի ուզատըպ զալմա խիթապէն տէտի.

10. Իշթէ պէն՝ տիւնեայա կէլէճէյինէ տա'իր փէյղամպէրլէրին շէհատէթ էյլէտիյի Յիսուս Քրիստոս իմ:

11. Վէ պէն տիւնեանըն նուրը վէ հայաթը իմ: Վէ Փէտէրին պանա վէրտիյի շօլ անը քեասէյի իշմիշիմ, վէ իպթիտատէն պէրու ճիւմլէ շէլլէրտէ Փէտէրին իրատէթիւնէ թէհամմիւլ էտիպ, տիւնեանըն կիւնահլարընը իւգէրիմէ ալմագլըղըմ իլէ Փէտէրիմի թա'զիզ էյլէտիմ:

12. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու քէլամլարը սէօյլէտիյինտէ, պիւթիւն էհալի եհրէ գափանտը. չիւնքի անլէր Քրիստոս սէմայա րէֆ՝ օլունտըգտան սօնրա քէնտիւնի անլէրէ կէօսթէրէճէյինէ տա'իր արալարընտա փէյղամպէրլիք էտիլմիշ իտիյինի տէր խաթր էթտիլէր:

13. Վէ Բապպ անլէրէ սէօյլէյէրէք՝ տէտի.

14. Գալզընըզ վէ պանա կէլինիզ, վէ էլլէրինիզի եանըմա գօյուլնըզ, վէ էլլէրիմ վէ այագլարըմտաքի մըլիւարըն նիշանընա տօգանընըզ, վէ պիլինիզ քի Խարայէլին Ալլահը վէ պիւթիւն տիւնեանըն Ալլահը իմ, վէ տիւնեանըն կիւնահլարը իշիւն էօլմիւլ իմ:

15. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ ճէմա'աթ եանընա կիտէրէք էլլէրինի անըն եանընա գօյուլպ՝ էլլէրինտէ վէ այագլարընտա օլան մըլի նիշանլարընա տօգանտըլար. վէ ճիւմլէսի պիրէր պիրէր եանընա կիթտիլէր. վէ կէօզլէրիլէ կէօրիւպ էլլէրիլէ տօգանտըլար, վէ շիւպհէ էթմէյէրէք պիլտիլէր. վէ փէյղամպէրլէրին՝ կէլէճէյինէ տա'իր եազմըշ օլտուգլարը զաթ պու օլտուղընա շէհատէթ էթտիլէր:

16. Վէ անլէրին ճիւմլէսի իլէրի կիտիպ քէնտի քէնտիլէրի իշիւն միւշահէտէ էթտիքլէրինտէ, ճիւմլէսի պիրլիքտէ նիտա իտիպ՝ տէտիլէր.

17. Օսաննա, Միւթա'ալ օլան Ալլահըն իսմի միւպարէք օլտուն: Վէ անլէր Յիսուսըն այագլարընա գափանըպ անա սէճտէ գըլտըլար:

18. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օ Նիֆայա սէօյլէտի, (չիւնքի Նիֆայ էհալի արասընտա իտի); վէ անա՝ Իլէրի կէլ՝ տէտի:

19. Վէ Նիֆայ գալզըպ իլէրի կիթտի, վէ Բապպա արզը ուպուտիյէթ էտէրէք այագլարընը էօփտիւ:

20. Վէ Բապպ անա գալգ՝ տէյու էմր էյլէտի. վէ օ գալգըպ անըն էօնիւնաէ տուրտու :

21. Վէ Բապպ անա՝ Պէն Թէքրար սէմայա չըգտըղըմտա՝ պու գալմը վաֆթիդ էթմէքլիյին իչիւն սանա սէլահլէթ վէրիւրմ տէտի :

22. Քէգալիք Բապպ պաշգալարընը տախի չաղըրտը, վէ անլէրէ տախի պէօյլէ տէտի, վէ անլէրէ վաֆթիդ էթմէք սէլահլէթի վէրտի : Վէ օ անլէրէ տէտի. Պու մինվալ իւզրէ վաֆթիդ էտէճէքսինիդ, վէ արանըգտա միւճատէլէ օլմայաճագ տըր :

23. Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ սիզին քէլամլարընըգ վասիթասիյլէ կիւնահլարտան Թէվպէ էտիպ պէնիմ իսմիմտէ վաֆթիդ օլմագա արզու էտէն հէր քիմսէյի չու մինվալ իւզրէ վաֆթիդ էտէճէքսինիդ : Իշթէ սիզ էնիպ սու իչինտէ տուրաճագսընըգ, վէ պէնիմ իսմիմտէ անլէրի վաֆթիդ էտէճէքսինիդ :

24. Վէ իշթէ իսմլէրինի չաղըրըպ, պու սէօզլէրի տէյէճէքսինիդ :

25. Պէն Յիսուս Քրիստոս Թարաֆընտան սէլահլէթէ մալիք օլարագ, սէնի Փէտէր վէ Օղուլ վէ Րուհ իւլ Գուտս իսմինտէ վաֆթիդ էտէրիմ : Ամին :

26. Վէ օլ գէման սիզ անլէրի սույա պաթըրաճագսընըգ, վէ Թէքրար անլէրի սուտան չըգարաճագսընըգ :

27. Վէ պու մինվալ իւզրէ իսմիմտէ վաֆթիդ էտէճէքսինիդ, զիրա իշթէ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Փէտէր, Օղուլ վէ Րուհ իւլ Գուտս պիր տիրլէր, վէ պէն Փէտէրտէիմվէ Փէտէրպէնտէտիր, վէ Փէտէր վէ պէն պիր իդ :

28. Վէ սիզէ Թէնպիհ էթտիյիմէ կէօրէ պէօյլէ վաֆթիդ էտէճէքսինիդ. վէ պուլնտան էվվէլ օլտուղու կիպի, միւնագա՝ պուլուլնմամալը տըր. վէ հէմ տախի պուլնտան էվվէլ օլտուղու կիպի՝ Թա՛լիմաթըմըն նօգթալարընա տա՛իր արանըգտա միւճատէլէ պուլուլնմամալը տըր :

29. Զիրա Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ նիզա՝ ըուհունա մալիք օլան պէնտէն տէյիլ՝ անճագ միւնագա՝անըն փէտէրի օլան շէյթանտան տըր, չիւնքի օ պիրի պիրլէրի իլէ էօվքէ իլէ նիզա՝ էթմէլէրի իչիւն ատէմլէրին գալպլէրինի Թանրիք էտէր :

30. Իշթէ ատէմլէրին եիւրէքլէրինի պիր պիրի՝ ալէյհլէնէ էօվքէյէ Թանրիք էթմէք տէյիլ, իլլա պու կիպի շէյլէրի պէր Թարաֆ էթմէք պէնիմ Թա՛լիմիմ տիր :

31. Վէ Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Թա՛լիմաթըմը սիզէ պէյան էտէճէյիմ :

32. Վէ պէնիմ Թա՛լիմիմ պու տըր. վէ Փէտէրին պանա վէրտիյի Թա՛լիմաթ պու տըր, վէ պէն Փէտէր Հագ-

գընտա շէհատէթ էտէրիմ, վէ փէտէր պէնիմ հազգըմտա շէհատէթ էտէր. վէ Րուհ իւլ Գուտս փէտէր հազգընտա վէ պէնիմ հազգըմտա շէհատէթ էտէր. վէ պէն՝ փէտէրիմին հէր ետրտէ պուլունան ճիւմլէ ատէմլէրին թէվպէ էտիպ պանա ինանմալարընը անլէրէ թէնպիհ էթմէքտէ օլտուղընա շէհատէթ էտէրիմ :

33. Վէ պանա ինանըպ վաֆթիդ օլան քիմսէ խէլապ պուլաճագ. վէ Ալլահըն Մէլէքիւթիւնիւ թէվէրրիւս էտէճէք օլանլար պուլնլար տըր :

34. Վէ պանա ինանմայան վէ վաֆթիդ օլմայան հիւքմ օլունաճագ տըր :

35. Հազիգաթէն, հազիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ պէնիմ թա՛լիմիմ պու տըր. վէ պունուլ փէտէր թարաֆընտան օլտուղընա շէհատէթ էտէրիմ, վէ պանա ինանան փէտէրէ տաիի ինանմըլ օլուր, վէ փէտէր պէնիմ հազգըմտա անա շէհատէթ էտէճէք, չիւնքի օ անը աթէշ վէ Րուհ իւլ Գուտս իլէ զիյարէթ էտէճէք տիր :

36. Վէ փէտէր պէնիմ հազգըմտա պէօյլէ շէհատէթ էտէճէք, վէ Րուհ իւլ Գուտս փէտէր հազգընտա վէ պէնիմ հազգըմտա անա շէհատէթ էտէճէք տիր, զիրա փէտէր վէ պէն վէ Րուհ իւլ Գուտս պիր իզ :

37. Վէ սիգէ թէքրար տէրիմ. Սիդ թէվպէ էթմէլիսինիդ, վէ քիւշիւք չօճուգլար կիպի օլուպ իսմիմտէ վաֆթիդ օլմալըսընը, եօգսա պու շէյլէրէ ասլա նա՛իլ օլամադսընը :

38. Վէ սիգէ թէքրար տէրիմ. Սիդ թէվպէ էտիպ իսմիմտէ վաֆթիդ օլմալըսընը, վէ քիւշիւք չօճուգ կիպի օլմալըսընը, եօգսա Ալլահըն Մէլէքիւթիւնիւ ասլա թէվէրրիւս էտէմէզսինիդ :

39. Հազիգաթէն, հազիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ պէնիմ թա՛լիմիմ պու տըր, վէ պունուլ իւզէրինէ պինա էտէն՝ գայամըն իւզէրինէ պինա էթմիշ օլուր, վէ ճէհէնէմին գափուլարը անլէրէ զալիպ կէլմէյէճէքլէր տիր :

40. Վէ էքսիք եա զիյատէ սէօյլէյիպ՝ պէնիմ թա՛լիմաթըմըն եէրինէ ախէր պիր շէյ սապիթ էթմէք իսթէյէն քիմսէ, շէրրտէն կէլմիշ տիր, վէ օ գայամ իւզէրինտէ տէյիլ՝ անճագ գում թէմէլի իւզէրինտէ պինա օլունմուշ տըր. վէ սէլ կէլիպ թիւզկեարլար անա վուրտուղընտա, պէօյլէ քիմսէյի գափամագ իշիւն ճէհէնէմին գափուլարը աշըգ տուրուր :

41. Իմտի պու գալմա կիթ, վէ միւնթէհա ի գէմինէ սէօյլէմիշ օլտուղըմ քէլամլարը անլէրէ թէպշիր էյլէ :

ՊԱՊ 12 (Մ-ԲԲ- 5.)

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօզլէրի նիֆայա վէ տա՛վէթ էթմիշ օլտուղու քիմսէլէրէ սէօլէտիյինտէ, (վէ վագթիդ էթմէյէ գուվվէթ վէ սէլահիյէթ վէրմէք իւզրէ տա՛վէթ էթտիյի քիմսէլէրին սայըսը օն իքի իտի), իշթէ էլլէրինի ճէմա՛աթա ուզատարագ նիտա էտիպ տէտի. էյէր սիգ խըտմէթճինիդ օլմագ վէ սիգէ խըտմէթ էթմէք իւզրէ արանըզտան ինթիխապ էթտիյիմ պու օն իքիլէրին սէօզլէրինէ գուլագ վէրիր իսէնիդ, նէ՛ միւպարէքսինիդ. զիրա՛ սիգի սու իլէ վագթիդ էթմէք իւզրէ անլէրէ սէլահիյէթ վէրտիմ: Վէ սիգ սու իլէ վագթիդ օլտնտըզտան սօնրա, իշթէ պէն սիգի աթէշ վէ րուհ իւլ Գուտս իլէ վագթիդ էտէճէյիմ: Իմտի պէնի կէօրիւպ մէվճուտ օլտուղըմը պիլտիքտէն սօնրա պանա ինանըպ վագթիդ օլուր իսէնիգ, նէ՛ միւպարէքսինիդ:

2. Վէ թէքրար, սիգ պէնի կէօրիւպ մէվճուտ օլտուղըմը պիլտիյինիդի շէհատէթ էթտիյինիդտէ, սէօզլէրինիդէ ինաննլար տահա զիյատէ միւպարէք տիրլէր: պէլի՛ սէօզլէրինիդէ ինանըպ քէմալ ըթէվագը՛ իլէ վագթիդ օլանլար նէ՛ միւպարէք տիր: Զիրա անլէր աթէշ վէ րուհ իւլ Գուտս իլէ զիյարէթ օլտնուպ կիւնահլարընն 'աֆվլըղնա նա՛իլ օլաճագլար տըր:

3. Նէ՛ միւպարէք տիր րուհտա ֆագիր օլուպ պանա կէլէնլէր: զիրա մէլէքիւթ իւս սէմավաթ անլէրին տիր:

4. Վէ թէքրար, նէ՛ միւպարէք տիր եաս շէքէնլէր, զիրա անլէր միւթէսէլլի օլաճագլար տըր:

5. Նէ՛ միւպարէք տիր հալիմլէր, զիրա անլէր զէմփնի թէվէրրիւս էտէճէքլէր տիր:

6. Վէ նէ՛ միւպարէք տիր սալահա աճըզըպ սուսայանլար, զիրա անլէր րուհ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլաճագլար տըր:

7. Նէ՛ միւպարէք տիր մէրհամէթլիլէր, զիրա անլէր մէրհամէթէ նա՛իլ օլաճագլար տըր:

8. Նէ՛ միւպարէք տիր գալպի փաք օլանլար, զիրա անլէր Ալլահը կէօրէճէքլէր տիր:

9. Նէ՛ միւպարէք տիր ճիւմլէ սուլէ էտիճիլէր, զիրա անլէր Ալլահըն էվլատը թէսմիյէ օլտնաճագլար տըր:

10. Նէ՛ միւպարէք տիր պէնիմ իսմիմ սէպէպինտէն թէ՛ատտի կէօրէնլէր, զիրա մէլէքիւթ իւս սէմավաթ անլէրին տիր:

11. Պէնիմ իչիւն ատէմլէր սիգէ սիթէմ էտիպ թէ՛ատտի էթտիքլէրի, վէ եալան եէրէ 'ալէյհինիդտէ հէր տիւր-

լիւ ֆէնա սէօղլէր սէօյլէտիքլէրի զէման նէ՝ միւպարէք-սինիզ :

12. Մէսրուր վէ շատ օլունըզ, զիրա սէմավաթտա էճ-րինիզ չօզ օլաճագ տըր : Զիւնքի սիզտէն էվվէլ օլան փէյ-ղամպէրլէրէ պէօյլէ թէ՛ատտի էթտիլէր :

13. Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պէն սիզի տիւնեանըն թուզը օլմաղա թա՛եին էթտիմ, ամմա թուզ թատսըզ օլտուղը թագտիրտէ, տիւնեա նէ՞ իլէ թուզ-լանաճագ, արթըգ թուզ տըշարը աթըլըպ ատէմլէրին ա-յազլարը ալթընտա պասըմատան մա՛տա պիր շէյէ եարա-մագ :

14. Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պէն սիզի պու գաւմըն նուրը օլմագ իւզրէ թա՛եին էթտիմ . թէփէ իւզէրինտէ պուլունան պիր շէհր կիզլէնէմէզ :

15. Իշթէ ատէմլէր չըրաղը եագըպ քիլէ ալթընա գօ-մազլար, ամմա շէմտան իւզէրինէ գօրլար, վէ խանէտէ պուլունանլարըն ճիւմլէսինէ զիյա վէրեր :

16. Իմտի նուրընըզ պու էհալի ինտինտէ էօյլէ զիյա վէրսին քի սիզին էյի՝ ամէլլէրինիզի . կէօրիւպ սէմավաթտա օլան ֆէտէրինիզի թէմճիտ էտէլէր :

17. Վէ շէրի՛աթը վէ փէյղամպէրլէրի պօզմաղա կէլ-տիմ զանն էթմէյինիզ, պէն պօզմաղա տէյիլ իլա իթմամ էթմէյէ կէլտիմ :

18. Զիրա Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի շէրի՛աթըն պիր Հարֆը եա պիր նօզթասը զա՞իլ օլմատը, իլա ճիւմլէսի պէնտէ իթմամ օլունտու :

19. Վէ իշթէ փէտէրիմին թէնպիհաթ վէ շէրի՛աթընը սիզէ վէրտիմ քի՝ պանա ինանասընըզ, վէ կիւնահլարընըզ-տան թէվպէ էտիպ՝ գըրըմըշ պիր գալպ վէ էզիւմիշ պիր ըուհ իլէ պանա կէլէսինիզ : Իշթէ թէնպիհաթ էօնիւնիւզտէ տիր, վէ շէրի՛աթ իթմամ օլունմըշ տըր :

20. Իմտի պանա կէլինիզ վէ խէլաս օլունըզ : Զիրա Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պէնիմ սիզէ էմր էթտիյիմ թէնպիհաթըմը հըֆզ էթմէտիքճէ, հիշ պիր վէճհ իլէ մէ-լէքիւթ իւս սէմավաթա կիրէմէզսինիզ :

21. Գատիմտէ օլանլար թարաֆընտան սէօյլէնիլէնի ի-շիթտինիզ, Հաթթա սիզտէն էվվէլ եագըլտը քի՝ գաթլ էթ-մէյէսին, վէ հէր գաթլ էտէն Ալահըն հիւքմիւնէ տիւշար օլաճագ տըր :

22. Լաքին պէն սիզէ տէրիմ քի քէնտի գարընտաշընա զազապլանան՝ անըն հիւքմիւ թէհլիքէսինտէ պուլունաճագ տըր : Վէ գարընտաշընա՝ Րազա տէյէն հէր քիմսէ, մէճլիսին հիւքմիւնէ տիւշար օլաճագ տըր : Վէ անա՝ Ահմադ տէյէն ճէհէննէմին աթէշինէ տիւշար օլաճագ տըր :

23. Իմտի էյեր պանա կէլիր իսէն, եախօտ պանա կէլ-մէյէ արզու էտէր իսէն, վէ պիրատէրինին սանա գարշը պիր շէյի օլտուղընը տէր խաթր էտէր իսէն,

24. Կիտիպ էվվէլա պիրատէրին իլէ պարըշ, վէ եիւր-րէյինին տօղրու մազսէտիյլէ պանա կէլ, վէ պէն սէնի գա-պուլ էտէճէյիմ :

25. Խասմին իլէ պէրապէր եօլտա իքէն սէրի^նէն սուլհ օլ, օլմայա քի թու թուլուպ մահպէսէ աթըլասըն :

26. Հագիգաթէն, հագիգաթէն սանա տէրիմ, Սօն սի-նայնը էտա էթմէտիքճէ օրատան ասլա չըգմայաճագսըն : Վէ սէն մահպէստէ իքէն, պիր սինայն պիլէ էտա էտէ պիլի^ր մի սին :

27. Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ՝ Խայր, տէրիմ : Իշթէ գատիմտէ օլանլար թարաֆընտան՝ Զինա էթմէյէսի-նիգ՝ տէյու եագըլտը :

28. Լաքին պէն սիգէ՝ Գարըյա շէհվէթ իլէ պագան հէր քիմսէ գալպինտէ անընլէ հալա գինա էթմիշ օլուր՝ տէրիմ :

29. Իշթէ պէն սիգէ թէնպիհ էտէրիմ քի՝ պու շէյլէրին հիշ պիրինին եիւրէյինիգէ կիրմէսինէ միւսա՝ատէ էթմէյէ-սինիգ :

30. Զիրա էյեր պու շէյլէրտէն գապթ ը նէֆս էթմէք-լէ խաշընըզը գալտըրըր իսէնիգ, ճէհէննէմէ աթըլմանըզ-տան տահա խայրլը տըր :

31. Եագըլմըշ տըր քի՝ Զէվճէսինի թաթլիգ էտէն քիմ-սէ անա թալագնամէ վէրսին :

32. Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ գինատան ղայրի պիր սէպէպլէ գէվճէսինի թաթլիգ էտէրսէ, անըն գինա էթմէսինէ սէպէպ օլուր, վէ անընլէ թէգէվվիւճ էտէն գինա էթմիշ օլուր :

33. Վէ թէքրար՝ Սէն եէմին էթմէյէսին, իլլա Բապ-պա օլան վա՛տլարընը իճրա էտէսին՝ տէյու եագըլմըշ տըր :

34. Ամմա հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ Ասլա եէմին էթմէյէսինիգ, նէ սէմա հագգը իշիւն, զիրա Ալլահըն թախթը տըր :

35. Նէ տէ գէմին հագգը իշիւն, չիւնքի անըն այագլա-րընըն պասամաղը տըր :

36. Նէ պաշըն հագգը իշիւն եէմին էտէսին, չիւնքի պիր գըլը պէյազ եա սիյահ էտէմէզսին :

37. Լաքին սէօղլէրինիգ՝ էվվէթ էվվէթ, խայր խայր՝ օլտուն, վէ պուռնլարտան ֆագլա օլան շէրրտէն տիր :

38. Վէ հէմ՝ Կէօզ եէրինէ Կէօզ, տիշ եէրինէ տիշ՝ տէյու եագըլը տըր :

39. Լաքին պէն սիգէ տէրիմ՝ Շէրրէ գարշը տուրմա-յընըզ, Լաքին սաղ եանաղընա վուրանա օլ պիրինի տախի շէվիր :

40. Վէ էյէր պիրիսի սէնին իլէ տա՛վայա գալգըպ էն-
թարինի ալմագ իսթէրսէ, անա ճիւպպէնի տախի պրագ :

41. Վէ սէնի պիր միլ կիթմէյէ մէճպուր էտէն քիմ-
սէ իլէ իբի միլ կիթ :

42. Սէնտէն իսթէյէնէ վէր, վէ սէնտէն էօտիւնճ իս-
թէյէնտէն եիւզ չէվիրմէ :

43. Վէ հէմ տախի՝ Գօնշուհը սէվէսին, վէ տիւշմէնի-
նէ պուղզ էտէսին՝ տէյու եագըլմըշ տըր :

44. Լաքին պէն սիզէ տէրիմ. Տիւշմէնէրինիզի սէ-
վինիզ, սիզէ պէտ տու՛ա էտէնէրէ խայր տու՛ա էտինիզ,
վէ սիզէ պուղզ էտէնէրէ էյիլիք էտինիզ. վէ սիզի ինճի-
տէնէր վէ սիզէ թէ՛ատտի էտէնէր իչիւն տու՛ա էյէյինիզ :

45. Թաքի սէմավաթտա օլան Փէտէրինիզին էվլատը
օլասընըզ, զիրա օ քէնտի կիւնէչինի հէմ Փէնալար հէմ է-
յիլէր իւզէրինէ տօղտուրուր :

46. Իմտի գատիմտէ օլուպ շէրի՛աթ թահթընտա օլան
պու ճիւմլէ շէյլէր պէնտէ իթմամ օլունտը :

47. Էսկի շէյլէր կէչտի, վէ հէր շէյ եէնի օլտու :

48. Իմտի սիզին պէնիմ կիպի, եախօտ սէմատա օլան
Փէտէրինիզ կիպի քեամիլ օլմանըզը իսթէրիմ :

ՊԱՊ 13 (Մ-Ն-Ն- 6.)

1. Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ, Փագիր-
լէրէ սատագա վէրմէնիզի իսթէրիմ, Լաքին տիգգաթ էտի-
նիզ քի՝ ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն անլէր էօնիւնտէ սա-
տագա վէրմէյէսինիզ, եօզսա սէմատա օլան Փէտէրինիզտէն
իւճրէթ ալամագսընըզ :

2. Իմտի սատագա վէրտիյինիզտէ, միւրա՛իլէրին սի-
նաղօղլարտա վէ սօգագլարտա ատէմլէրտէն մէտհ օլուն-
մագ իչիւն էթտիքլէրի կիպի էօնիւնիւզճէ պօրու չալմա-
յասընըզ. Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ անլէր իւճրէթինի՛ալ-
մըշլար տըր :

3. Ամմա սատագա վէրտիյինտէ, սօլ էլին սաղ էլինին
նէ եափտըղընը պիլմէսին, թա քի սատագան կիզլիտէ օլա :

4. Վէ կիզլիտէ կէօրէն Փէտէրին սանա՝ ալէնէն միւ-
քեաֆաթ էտէճէք տիր :

5. Վէ տու՛ա էթտիյինտէ, միւրա՛իլէր կիպի եափմա-
յասըն, զիրա անլէր ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն սինա-
ղօղլարտա վէ քէօչէ պաշլարընտա տուրուպ՝ տու՛ա էթմէ-
յի սէվէրլէր. Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ. քի անլէր իւճրէթ-
լէրինի ալմըշլար տըր :

6. Ամմա սէն տու՛ա էթտիյինտէ, կիզլի օտանա կիր,

վէ գափույը գափայըպ՝ կիզլիտէ օլան Փէտէրինէ տու՛ա էյլէ, վէ կիզլիտէ կէօրէն Փէտէրին սանա՛ալէնէն միւքեաֆաթ էտէճէք տիր՝

7. Ամմա սիզ տու՛ա էթտիյինիդտէ, փութփէրէսթլէր կիպի պիհուտէ եէրէ սէօզ չօղալթմայընըզ, գիրա անլէր չօգ սէօյլէտիքլէրի իչիւն իշիտիլէճէքլէրինի զանն էտէրլէր՝

8. Իմտի անլէր կիպի օլմայընըզ, չիւնքի Փէտէրինիզ միւհթաճ օլտուղընըզ շէյլէրի, սիզ անտէն թալէպ էթմէզտէն էվվէլ պիլիր՝

9. Իմտի պու մինվալ իւզրէ տու՛ա էտինիզ.

10. Էյ սէմավի Փէտէրիմիզ, իսմին մուգատտէս օլսուլն, մէլէքիւթիւն կէլսին, իրատէթին սէմավաթտա օլտուղու կիպի զէմինտէ տախի իճրա օլուլնսըն՝

11. Վէ պիզէ պօրճլու օլանլարա պաղըլլատըղըմըզ միսիլիւ, սէն տախի պօրճլարըմըզը պիզէ պաղըլլա՝

12. Վէ պիզի իղվայա էթիրմէ, լաքին պիզի շէրիրտէն գուրթար՝

13. Զիրա մէլէքիւթ վէ գուվվէթ վէ ՚իզցէթ իւ էլ էպէտ սէնին տիր՝ Ամին՝

14. Զիրա էյէր սիզ ատէմլէրէ սուչլարընը՝ աֆվ էտէրսէնիզ, սէմավի Փէտէրինիզ տախի սիղէ՝ աֆվ էտէճէք տիր՝

15. Ամմա էյէր սիզ ատէմլէրէ սուչլարընը՝ աֆվ էթմէզ իսէնիզ, Փէտէրինիզ տախի սիզէ՝ աֆվ էթմէզ՝

16. Վէ օրուճ թութտուղընըզտա, միւրա՛իլէր կիպի մահզուլն եիւզլիւ օլմայընըզ, չիւնքի անլէր քէնտիլէրինի կէօյա օրուճ թութույօրլար կիպի ատէմլէրէ կէօսթէրմէք իչիւն եիւզլէրինի պօզարլար. հագիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ անլէր էճրլէրինի ալմըլլար տըր՝

17. Ամմա սէն օրուճ թութտուղընտա պաչընը եաղլայըպ եիւզիւնիւ եըյգա,

18. Շէօյլէքի օրուճ թութտուղընը ատէմլէրէ տէյիլ, իլլա՛ կիզլիտէ օլան Փէտէրինէ կէօսթէրէսին, վէ կիզլիտէ կէօրէն Փէտէրին սանա՛ալէնէն միւքեաֆաթ էտէճէք տիր՝

19. Քէնտինիզ իչիւն եէր իւզէրինտէ խազինէ թօփլաճայընըզ, օրատա կիւվէ վէ փաս պօզար, վէ խըրսըզլար տիվարը տէլիպ չալարլար՝

20. Ամմա սիզ քէնտինիզ իչիւն խազինէնիզի սէմատա թօփլայընըզ, օրատա նէ կիւվէ նէ փաս պօզար, նէ տէ խըրսըզլար տիվարը տէլիպ չալարլար՝

21. Զիրա խազինէնիզ նէրէտէ իսէ, գալպինիզ տախի օրատա օլաճագ տըր՝

22. Ճէսէտին ըըղը կէօզ տիր, վէ էյէր կէօզիւն սաֆ իսէ, պիւթիւն ճէսէտին միւնէվվէր օլուր՝

23. Ամմա էյէր կէօզիւն ֆէնա իսէ, պիւթիւն ճէսէ-տին գարանլըգ օլուր: Իմտի սէնտէ օլան նուր՝ գարանլըգ իսէ, օ զուլմէթ նէ գատար պէօյիւք տիր:

24. Պիր քիմսէ իքի էֆէնտիյէ գուլլուգ էտէմէզ, զի-րա եա պիրինէ պուղզ էտիպ տիկէրինի սէվէճէք, եախօտ պիրինէ խըտմէթ էտիպ տիկէրինի թահգիր էտէճէք տիր: Սիզ հէմ Ալլահա հէմ տախի Մամմօնայա գուլլուգ էտէ-մէզ սինիզ:

25. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու քէլամլարը սէօյ-լէտիյինտէ, ինթիխապ էթտիյի օն իքիլէրէ նազար էտիպ՝ տէտի. Սիզէ սէօյլէտիյիմ քէլամլարը սէր խաթր էտինիզ: Զիրա իշթէ պու գապմա խըտմէթ էթմէք իչիւն ինթիխապ էթտիյիմ քիմսէլէր սիզ սինիզ: Իմտի սիզէ տէրիմ, հայա-թընըզ իչիւն տիւչիւնմէյինիզ, վէ՝ նէ եէյէճէյիզ եախօտ նէ իչէճէյիզ, վէ նէ կիյինէճէյիզ՝ տէյու էնտիշէ էթմէյինիզ. հայաթ թա՛ամտան վէ ճէսէտ էլպիսէտէն էվլա տէյիլ՝ մի տիր:

26. Հապանըն գուչլարընա պագընըզ, զիրա նէ էքէր-լէր, նէ պիչէրլէր նէ տէ տէրանպար էտէրլէր, եինէ տէ սէմապի Փէտէրինիզ անլէրի պէսլէր. սիզ անլէրտէն տահա էֆգալ տէյիլ՝ մի սինիզ:

27. Վէ սիզտէն քի՞մ էնտիշէ էթմէքլէ պօյունա պիր արշըն զամմ էտէ պիլիր:

28. Վէ էլպիսէ իչիւն տախի ն՞իչիւն էնտիշէ էտէրսի-նիզ: Սահրանըն զանպագլարընա տիգգաթ էտինիզ, նիճէ պէօյիւրլէր. անլէր նէ չալըշըրլար, նէ տէ իփլիք պիւքէր-լէր:

29. Վէ իշթէ սիզէ տէրիմ. Սիւլէյման պիլէ քէնտի ճիւմլէ տարաթը իլէ անլէրտէն պիրի կիպի կիյինմիշ տէյիլ իտի:

30. Պու կիւն մէվճուտ օլուպ՝ եւրըն ֆուրունա աթը-լան սահրա օթուըն Ալլահ պէօյլէ կիյինտիրտիյի հալտէ, սի-զի տահա զիյատէ կիյինտիր մէ՞զ մի, էյ՝ իմանը նօգսան օ-լանլար:

31. Իմտի՝ նէ եէյէճէյիզ, նէ իշէճէյիզ, վէ նէ կիյինէ-ճէյիզ՝ տէյու էնտիշէ էթմէյինիզ:

32. Զիրա սէմապի Փէտէրինիզ պու շէյլէրին ճիւմլէ-սինէ միւհթաճ օլտուղընըզ պիլիր:

33. Իմտի սիզ էվվէլա Ալլահըն Մէլէքիւթիւնիւ, վէ անըն սալահըն արայընըզ, վէ պունլարըն ճիւմլէսի սիզէ վէ-րիլէճէք տիր:

34. Իմտի եարըն իչիւն տիւչիւնմէյինիզ, զիրա եա-րընքի կիւն քէնտիսի իչիւն էնտիշէ էտէճէք տիր. հէր կիւ-նիւն տէրտի քէնտինէ քեաֆի տիր:

ՊԱՊ 14 (Մ-ԲԲ- 7.)

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօզլէրի սէօյլէ-տիյինտէ թէքրար ճէմա՛աթա տէօնէրէք, աղզընը աչըպ տէտի. Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սիգէ տէրիմ. Հիւքմ էթ-մէյինիզ, թա քի Հիւքմ օլունմայասընըզ :

2. Զիրա էթտիյինիզ Հիւքմ իլէ սիզ տախի Հիւքմ օլու-նաճագսընըզ, վէ էօլչտիյինիզ էօլչէք իլէ սիգէ էօլչիւլէ-ճէք տիր :

3. Վէ նի՛չիւն գարընտաչընըն կէօզիւնտէքի չէօփէ պագըպ տա, քէնտի կէօզիւնտէ օլան մէրթէյէ տիգգաթ էթ-մէզսին :

4. Վէ քէնտի կէօզիւնտէ մէրթէք պուլունտըղը Հալ-տէ, գարընտաչընա՛ կէլ կէօզիւնտէն չէօփիւ չըգարայըմ, նա՞սըլ տէյէ պիլիրսին :

5. Էյ՛ միւրա՛ի, էվվէլա մէրթէյի քէնտի կէօզիւնտէն չըգար, պատէհու գարընտաչընըն կէօզիւնտէն չէօփիւ չը-գարմագ իչիւն էյիճէ կէօրէ պիլէճէքսին :

6. Մուգաստէս նէսնէյի քէօփէքլէրէ վէրմէյինիզ, վէ ինճուլարընըղը տօնուլարըն էօնիւնէ աթմայընըզ, օլմայա քի անլէրի այագլարը ալթընտա չիյնէյէլէր, վէ տէօնիւպ սիզի փարէլէյէլէր :

7. Թալէպ էտինիզ, վէ սիգէ վէրիլէճէք տիր. արայը-նըզ, վէ պուլաճագսընըզ. գափուլը չալընըզ, վէ սիգէ աչը-լաճագ տըր :

8. Զիրա հէր թալէպ էտէն ալըր, վէ արայան պու-լուր, վէ գափուլը չալանա աչըլաճագ տըր :

9. Եախօտ գա՞նկը ատէմ օլլու էքմէք իսթէտիյինտէ, անա թաչ վէրիր,

10. Եախօտ պալըզ թալէպ էթտիյինտէ, անա երլան վէ-րիր :

11. Իմտի էյէր սիզ եարամագ իքէն էվլատընըզա էյի 'աթիյէ վէրմէյի պիլիր իսէնիզ, սէմավի Փէտէրինիզ նէ գա-տար զիյատէ քէնտինտէն թալէպ էտէնլէրէ նի՛մէթլէր վէ-րէճէք տիր :

12. Իմտի ատէմլէր սիգէ նէ մու՛ամէլէ էթմէլէրինի իսթէր իսէնիզ, սիզ տախի անլէրէ էօյլէ մու՛ամէլէ էտի-նիզ. զիրա չէրի՛աթ վէ փէյղամպէլէր պուլնտան 'իպարէթ տիր :

13. Տար գափուտան կիրինիզ, զիրա հէլաքէ կէօթիւ-րէն գափու կէնիչ, վէ եօլ վասի տիր, վէ անա կիտէնլէր չօգ տըր :

14. Վէ հայաթա կէօթիւրէն գափու տար վէ եօլ էն-սիզ տիր, վէ անը պուլանլար ազ տըր :

15. Գոյուհն էլպիսէսիյն կէլէն քեազիպ փէյղամպէրլէր-տէն սազընընըզ, զիրա անլէր պաթընէն գափընը գուրտ տըրլար :

16. Անլէրի մէյվէլէրինտէն թանըյաճազսընըզ : Ատէմ-լէր տիքէնլէրտէն իւզիւմ, վէ տէվէ տիքէնլէրինտէն ինճիր տէվէիըի՞ր մի :

17. Պէօյլէճէ հէր էյի աղաճ էյի մէյվէ վէրիւր, վէ Փէնա աղաճ Փէնա մէյվէ վէրիւր :

18. էյի աղաճ Փէնա մէյվէ վէրէմէզ, վէ Փէնա աղաճ

19. էյի մէյվէ վէրէմէզ : էյի մէյվէ վէրմէյէն հէր ա-ղաճ քէսիլիպ աթէչէ աթըլըր :

20. Իմտի անլէրի մէյվէլէրինտէն թանըյաճազսընըզ :

21. Պանա՝ եա՛ Բապպ, եա՛ Բապպ, տէյէն հէր քիմսէ մէլէքիւթ իւս սէմավաթա կիրէճէք տէյիլ տիր, անճազ սէմավաթտա օլան Փէտէրիմին իրատէթինի իճրա էտէն կիրէր :

22. Օլ կիւնտէ չօզ քիմսէլէր պանա՝ եա՛ Բապպ, եա՛ Բապպ, սէնին իսմինլէ փէյղամպէրլիք էթմէտիք մի, վէ սէնին իսմինլէ ճիննլէր չըգա՞րմատըզ մը, վէ սէնին իս-մինլէ չօզ 'աճա'իպ իշլէր իճրա էթմէտիք մի, տէյէճէք-լէր տիր :

23. Օլ գէման պէն անլէրէ՝ Սիզի առլա թանըմատըմ, պէնտէն կիտինիզ, էյ՛ ճիւմլէ Փըսզ իշլէյէնլէր՝ տէյու 'ա-լէնէն ճէվապ վէրէճէյիմ :

24. Իմտի պու սէօզլէրիմի հէր իշիտիպ անը իճրա է-տէն, քէնտի խանէսինի գայա իւզէրինտէ պինա էտէն 'ա-գիլ պիր ատէմէ պէնզէր :

25. Վէ եաղմուր եաղըպ, սէլլէր կէլիպ, ըիւզկեար-լար էսիպ օլ խանէյէ չարփտըզլարընտա, գայա իւզէրինտէ թէ՛սիս օլււնտուղը սէպէպտէն եըզըլմատը :

26. Վէ պու սէօզլէրիմի հէր իշիտիպ անլէրի իճրա էթմէյէն՝ քէնտի խանէսինի գոււմ իւզէրինտէ պինա էտէն ահմազ պիր ատէմէ միւշապիհ օլուր :

27. Վէ եաղմուր եաղըպ վէ սէլլէր կէլիպ վէ ըիւզ-կեարլար էսիպ՝ օլ խանէյէ չարփտըզլարընտա, եըզըլտը, վէ անըն եըզըլմասը 'ազիմ իտի :

ՊԱՊ 15

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօզլէրի պիթիր-տիյինտէ կէօզլէրինի ճէմա՛աթա չէվիլէրէք՝ անլէրէ տէ-տի, իշթէ պէն Փէտէրիմէ ուրուճ էթմէզտէն էվվէլ սի-զէ թա՛լիմ էթաիյիմ քէլամլարը իշիթտինիզ, իմտի պէնիմ

պուլ քէլամլարըմը հէր տէր խաթր էտիպ անլէրի իճրա է-
տէնի եէվմ իւլ ախըրտա իհեա էտէճէյիմ :

2. Վէ Յիսուս պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ պա'զը-
լար թէ'աճհիւպ էթտիլէր, վէ Մուսանըն շէրի'աթընա
տա'իր տիւշիւնմէքտէ իտիքլէրինի հիսս էթտի : Զիրա անլէր
գատիմ շէյլէրին կէշմիշ, վէ ճիւմլէ շէյլէրին եէնի օլտուգ-
լարընա տա'իր օլան սէօզլէրինի անլամատըլար :

3. Վէ օ անլէրէ տէտի . Գատիմ շէյլէր կէշմիշ տիր ,
վէ հէր շէյ եէնի օլմուշ տըր' տէտիյիմ իշիւն թէ'աճհիւպ
էթմէյինիզ :

4. Իշթէ սիգէ տէրիմ' Մուսայա վէրիլէն շէրի'աթ
իթմամ օլունմուշ տըր :

5. Իշթէ շէրի'աթը վէրէն պէն իմ , վէ Իսրայէլ գաւ-
մըմ իլէ 'ահտ էտէն պէն իմ , իմտի շէրի'աթ պէնտէ իթ-
մամ օլունտու . զիրա շէրի'աթը իթմամ էթմէք իշիւն կէլ-
միշ իմ . իմտի օ խիթամ պուլմուշ տըր :

6. Իշթէ պէն փէյղամպէրլէրի պօզմամ , զիրա հագի-
գաթէն սիգէ տէրիմ . իթմամ օլունմամը օլան սէօզլէրին
ճիւմլէսի պէնտէ իթմամ օլունաճագ տըր :

7. Վէ էսկի շէյլէր կէշմիշ օլտուղընը տէտիյիմ իշիւն ,
կէլէճէք օլան շէյլէրէ տա'իր սէօյլէնիլմիշ օլանլարը պօզ-
մամ :

8. Զիրա գաւմըմ իլէ էթմիշ օլտուղուլմ 'ահտլարըն
ճիւմլէսի տահա իթմամ օլունմատը : Ամմա Մուսայա վէ-
րիլէն շէրի'աթ պէնտէ խիթամ պուլմուշ տըր :

9. Իշթէ շէրի'աթ վէ նուր պէն իմ , պանա պագընըզ
վէ սօնատէք սապր էտինիզ վէ եաշայաճագսընըզ , զիրա
սօնատէք սապր էտէնէ էպէտի հայաթ վէրէճէյիմ :

10. Իշթէ սիգէ թէնպիհաթը վէրէն պէն իմ , իմտի
պէնիմ թէնպիհլէրիմի հըֆզ էտինիզ : Վէ շէրի'աթ վէ փէյ-
ղամպէրլէր պու տըր , վէ անլէր պէնիմ հագգըմտա սահիհէն
շէհատէթ էտէրլէր :

11. Վէ վագը' օլտու քի' Յիսուս պու սէօզլէրի սէօյ-
լէտիյինտէ , ինթիխապ էթտիյի օն իքիլէրէ խիթապէն տէտի .

12. Սիգ պէնիմ շայիրտլէրիմ սինիզ , վէ սիգ պէյթ ի
Եուսուֆըն պագիյէսի օլան պու գաւմա պիր նուր սընըզ :

13. Վէ իշթէ միրաս տիյարընըզ պու տըր , վէ Փէտէր
անը սիգէ վէրմիշ տիր :

14. Վէ Փէտէր անը Եէրուշալիմտէ օլան պիրատէրլէ-
րինիզ սէօյլէմէքլիյիմի հիշ պիր վագըթ պանա թէնպիհ
էթմէտի :

15. Վէ Փէտէրին տիյարտան չըգարմը օլտուղը Գէյթ ի
Իսրայէլին օլ պիր գապիլէլէրինէ տա'իր անլէրէ սէօյլէ-

մէքլիյիմի տախի փէտէր պանա հիչ պիր վազըթ թէնպիհ էթմէտի:

16. Ճագաթ փէտէր պու գատարընը, եանի՝ Պու աղըլտան օլմայան պաչգա գոյունլարըմ վար տըր. անլէրի տախի կէթիրմէլի իմ, վէ սէսիմի իշիտէճէքլէր, վէ պիր սիւրիւ պիր չօպան օլաճագ տըր, տէմէքլիյիմի պանա էմր էյլէտի:

17. Վէ իշթէ սէրքէչ օլտուզլարը վէ իմանսըզլըզլարը սէպէպինտէն սէօզլիմիւ անլամատըլար:

18. Իմտի պու շէյլէր հագգընտա անլէրէ արթըզ սէօյլէմէմէք իշիւն փէտէրիմ թարաֆընտան էմր ալտըմ:

19. Ամմա հագիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ անլէրին ֆըսգը սէպէպինտէն անլէրտէն չըգարըլտընըզ, վէ անը սիզէ պիւտիրմէքլիյիմի փէտէր պանա էմր էյլէտի: Իմտի անլէրին հագգընըզտա խապէրտար օլմատըզլարը կիւնահլարը սէպէպինտէն տիր:

20. Վէ թէքրար, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ՝ փէտէր օլ պիր գապիլէլէրի անլէրտէն այըրմըշ աըր, վէ Նէհուտիլէրին կիւնահլարը սէպէպինտէն անլէրին հագգընտա խապէրտար տէյիլ տիրլէր:

21. Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պու աղըլտան օլմայան պաչգա գոյունլարըմ վար, անլէրի տախի կէթիրմէլի իմ, վէ սէսիմի իշիտէճէքլէր, վէ պիր սիւրիւ պիր չօպան օլաճագ տըր՝ տէյու հագգընտա սէօյլէտիյիմ քիմսէլէր սիզսինիզ:

22. Ճագաթ պէնի անլամատըլար, լաքին պէն թա՛իֆէլէր հագգընտա սէօյլէտիյիմի զանն էթտիլէր, գիրա թա՛իֆէլէր անլէշին վա՛ղը վասիթասիյլէ գալտըրըլաճագլարընը անլամատըլար:

23. Վէ պէնիմ սէսիմի իշիտէճէքլէր տէտիյիմ սէօգիւ անլամատըլար. գիրա թա՛իֆէլէր հիչ պիր գէման սէսիմի իշիթմէյէճէքլէր, անճագ Բուհ իւլ Գուտս վասիթասիյլէ պէն քէնտիմի իզհար էտէճէյիմ՝ սէօզիւ անլամատըլար:

24. Լաքին իշթէ սիզ հէմ սէսիմի իշիթտինիզ, հէմ տէպէնի կէօրտիւնիւզ. վէ սիզ պէնիմ գոյունլարըմ սընըզ, վէ փէտէրին պանա վէրտիյի քիմսէլէր արասընտա սայըլտընըզ:

ՊԱՊ 16

1. Վէ հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պու տիյարտան վէ Նէրուչալիմ տիյարընտան, վէ խըտմէթէթմիչ օլտուղում տիյարըն էթրաֆընտաքի մահալլարտան օլմայան տիկէր գոյունլարըմ վար տըր:

2. Զիրա հազարընտա սէօյլէտիյիմ գօյունլար սէսիմի հալա իշիթմէմիշ օլանլար տըր: Վէ հիշ պիր վազըթ անլէրէ խըտմէթ էթմէմիշ իմ:

3. Լաքին անլէրէ կիթմէքլիյիմ իշիւն փէտէրտէն պիր թէնպիհ ալմը իմ, քի անլէր սէսիմի իշիտիպ պէնիմ գօյունլարըմ սայըլալար, վէ պիր սիւրիւ պիր չօպան օլա: Իմտի քէնտիմի անլէրէ իզհար էթմէյէ կիտէրիմ:

4. Վէ պէն կիթտիքտէն սօնրա պու շէյլէրի եազմանըզը սիզէ թէնպիհ էտէրիմ, շէօյլէ քի խըտմէթտէ պէնիմ իլէ պէրապէր օլուպ՝ պէնի կէօրմիւշ օլան Եէրուշալիմտէքի գալմըմ սիզին հազգընըզտա վէ օլ պիր գապիլէլէր հազգընտա Բուհ իւլ Գուտս վասիթասիյլէ մա'լիւմաթ ալմազ իւզրէ՝ իսմիմտէ փէտէրէ սիւ"ալ էթմէզլէրսէ, սիզին եազաճաղընըզ պու սէօզլէր հըֆզ օլունուպ թա"իֆէլէրէ պէյան օլունալար, քի թա"իֆէլէրին թէմամիյէթի վասիթասիյլէ իմանսըզլըզտան բու ի գէմինէ տաղըլմը օլան զիւրրիյէթլէրինին պազիյյէսի թօփլանըպ՝ պէնիմ, եա'նի քէնտիլէրին խէլասքեարընըն մա'լիւմաթընա կէթիրիլէլէր:

5. Վէ օլ գէման անլէրի տիւնեանըն տէօրթ րիւզկեարընտան թօփլայաճաղըմ, վէ փէտէրին պիւթիւն Պէյթ ի Իսրայէլ գալմը իլէ էթմիշ օլտուղու՝ ահտը իթմամ էտէճէյիմ:

6. Վէ թա"իֆէլէր պէնիմ վէ փէտէր հազընտա անլէրէ շէհատէթ էտէն Բուհ իւլ Գուտսա վէ պանա օլան իմանլարը սէպէպինտէն նէ միւպարէք տիրէր:

7. Իշթէ անլէրին պանա օլան իմանը, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, վէ սիզին իմանսըզլըզընըզ սէպէպինտէն, սօն կիւնլէրտէ հազիգաթ թա"իֆէլէրէ կէլէճէք, թաքի պու շէյլէրին թէմամիյէթի անլէր արասընտա պիլինէ՝ տէյու փէտէր պույուրուր:

8. Ամմա, վայ՝ իման էթմէյէն թա"իֆէլէրէ, զիրա անլէր պու տիյար իւզէրինէ կէլիպ Պէյթ ի Իսրայէլ օլան պու գալմըմ տաղըտարազ, անլէրի այազլարը ալթընտա պասսաճազլար տըր՝ տէյու փէտէր պույուրուր:

9. Վէ փէտէրին թա"իֆէլէրէ մէրհամէթի վէ Պէյթ ի Իսրայէլ օլան գալմըմ իւզէրինէ հիւքիւմլէրի սէպէպինտէն, հազիգաթէն, հազիգաթէն սիզէ տէրիմ, Պու էճլտէն Պէյթ ի Իսրայէլ օլան գալմըմ վուրուլուշա, իզթիրապա, էօլիւմէ, անլէրտէն գօվուլմաղա, վէ իքրահ օլունմաղա, վէ ըսլըզ վէ մէսալէ տիւշար օլունմաղա միւսա՝ատէ էտէճէյիմ:

10. Վէ փէտէր պունու սիզէ սէօյլէմէքլիյիմի էմր էթտի. թա"իֆէլէր ինճիլիմէ գարշը կիւնահ իշլէյիպ՝ ճիւմլէ միլլէթլէրտէն վէ պիւթիւն գէմինին ճիւմլէ գալմլարընտան զիյատէ քէնտի գալպլէրինին ղուրուրը իլէ եիւք-

սէլմէքլէ հէր ճինս եալան, հիլէ, տէսիսէ, միւրա՞իլիք, գաթիլիլք, քեահին հիլէպազլըղը, գինս վէ կիզլի Ֆըրգալար իլէ մէմլու օլտուգլարընտա, պէլի՝ ճիւմլէ պու շէյլէրի իճրա խտիպ ինճիլիմին թէմամիյէթինի րէտտ էթտիքլէրինտէ, պէն արալարընտան ինճիլիմին թէմամիյէթինի ալաճաղըմ՝ տէյու Փէտէր պուլուրուր:

11. Վէ օլ զէման, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, պէն գալմըմ իլէ էթտիլիմ՝ ահտը տէր խաթր էտէճէյիմ, վէ ինճիլիմի անլէրէ կէթիրէճէյիմ:

12. Վէ, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, իւզէրինիզէ թա՞իֆէլէրին գուվլէթի օլմայաճաղընը սիզէ կէօսթէրէճէյիմ. լաքին, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, սիզին իլէ էթտիլիմ՝ ահտըմ ունութմայաճաղըմ. վէ սիզ ինճիլիմին թէմամիյէթի մա՛լիւմաթընս կէլէճէքսինիզ:

13. Ամմա, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, էյէր թա՞իֆէլէր թէվպէ էտիպ պանս տէօնէրլէրսէ, անլէր գալմըմ արասընտա սայըլաճազ՝ տէյու Փէտէր պուլուրուր:

14. Վէ պէն Պէյթ ի Իսրայէլ օլան գալմըմըն՝ անլէրին արասընտան կէչիպ անլէրի այագ ալթընտա թէփէլէմէլէրինէ միւսա՛ատէ էթմէյէճէյիմ՝ տէյու Փէտէր պուլուրուր:

15. Ֆագաթ, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, էյէր անլէր պանս տէօնիւպ սէտամը տինլէմէզլէրսէ, սիզէ՝ պէլի գալմըմա՝ անլէրին արասընտան կէչիպ անլէրի այագլարը ալթընտա թէփէլէմէլէրինէ միւսա՛ատէ էտէճէյիմ. վէ, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, անլէր քէնտի թատընը զայպ էթմիլ վէ տըչարը աթըլըպ ատէմլէրին այագլարը ալթընտա չիյնէնմէքտէն մա՛տա արթըգ պիր շէյէ եարամագ օլան թուզ կիպի օլաճագլար տըր:

16. Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ, Փէտէր պու տիյարը պու գալմա միրաս օլմագ իւզրէ վէրմէքլիյիմի պանս թէնպիհ էթտի:

17. Վէ օլ զէման իչա՛եա փէյղամպէրին սէօյլէտիյի սէօզ իթմամ օլունաճազ,

18. Եա՛նի՝ Սէնին պէքճիլէրին սէսլէրինի գալտըրաճագ, պիրլիքտէ մէսէրրէթ սէտասը իլէ թէրէննիւմ էտէճէքլէր. զիրա Բապպըն՝ Սիօնը թէքրար կէթիրէճէյինի կէօզլէրիլէ կէօրէճէքլէր տիր:

19. Էյ՝ Եէրուշալիմին խարապալարը, մէսէրրէթ սէտասը իլէ պիրլիքտէ թէրէննիւմ էտինիզ, զիրա Բապպ գալմընը թէսէլի էթտի, Եէրուշալիմի խէլաս էթտի:

20. Բապպ պիւթիւն միլլէթլէր էօնիւնտէ քէնտի մուգատտէս գօլընը սըղամըլ տըր: Վէ պիւթիւն միւնթէհա ի զէմին Ալլահըն խէլասընը կէօրէճէքլէր տիր:

ՊԱՊ 17

1. Վէ իշթէ վազը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօզլէրի պիթիրտիյինտէ, թէքրար էթրաֆա ճէմա՛աթա պազարազ անլէրէ՝ իշթէ վազթըմ եէթիշմիշ տիր՝ տէտի:

2. Պէն սիզին զա՛իֆ օլտուղընըզը, վէ Փէտէր թա-րաֆընտան պու վազըթտա սիզէ սէօյլէմէյէ էմր օլուստու-ղըմ ճիւմլէ սէօզլէրիմի անլայամատըղընըզը հիսս էտիյո-րըմ:

3. Իմտի, էվլէրինիզէ կիտինիզ, վէ սիզէ տէտիյիմ սէօզլէր հազգընտա միւթալա՛ա էտինիզ, վէ անլայա պիւ-մէք իշիւն պէնիմ իսմիմտէ Փէտէրէ տու՛ա էտինիզ, վէ եարըն իշիւն ֆիքրլէրինիզի հազըրլայընըզ, վէ պէն թէք-րար սիզէ կէլիրիմ:

4. Լաքին շիմտի Փէտէրէ կիտէրիմ, վէ հէմ տախի դայպ օլան Իսրայէլին գապիլլէլէրինէ կիտիպ քէնտիմի ան-լէրէ կէօսթէրէճէյիմ. զիրա անլէր Փէտէր իշիւն դայպ օլ-մատըլար, չիւնքի օ անլէրի նէրէյէ կէօթիւրտիւլիւնիւ պի-լիր:

5. Վէ Յիսուս պէօյլէ սէօյլէտիյինտէ, թէքրար կէօզլէ-րինի ճէմա՛աթ իւզէրինէ գալտըրըպ անլէրին կէօզ եաշը տէօքմէքտէ օլտուգլարընը կէօրտիւ, վէ պիր ազ վազըթ տահա քէնտիլէր իլէ գալմասընը իսթիյօրլար կիպի տիգգաթ իլէ անա տօղրու պազմազտա իտիլէր:

6. Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ իշթէ սիզէ տօղրու գալպիմ շէֆազաթ իլէ տօլու տըր՝ տէտի:

7. Արանըզտա խասթա վար իսէ, անլէրի պուրայա կէ-թիրինիզ. սիզին թօփալ, եա քէօր, եա սազաթ, եա եարալը, եա ճիւզամլը, եա քէօթրիւմ, եա սաղըր, եախօտ հէր նէվ՝ խասթալըղա տիւչար օլանլարընըզ վար իսէ, անլէրի պանա կէթիրինիզ, վէ պէն անլէրէ շիֆա վէրէճէյիմ, զիրա սիզէ աճընըրըմ, վէ սիզէ տօղրու գալպիմ մէրհամէթ իլէ մէմ-լու տըր:

8. Զիրա պէնիմ Եէրուշալիմտէ օլան պիրատէրլէրի-նիզէ նէ եափմըլ օլտուղըմը սիզէ կէօսթէրմէմի արզու էթմէնիզի ֆէհմ էտիյօրըմ, վէ սիզէ շիֆա վէրմէքլիյիմ իշիւն իմանընըզըն քեաֆի օլտուղընը կէօրիւյօրըմ՝ տէտի:

9. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օ պէօյլէ սէօյլէտիյինտէ պիւ-թիւն ճէմա՛աթ պիւ իթթիֆազ խասթալարընը ալըպ եա նընա կէլտիլէր, վէ անա կէլլէն հէր՝ իլլէթլի, թօփալ, քէօր, տիլսիզ, վէ միւզթարիպ վէ ճինս ճինս սըզընթըտա օլան-լարա շիֆա վէրտի:

10. Վէ հէմ շիֆա պուլան հէմ սըհէթտէ օլան քիմ-

սէլէրին ճիւմլէսի, անըն այագլարընա տիւշիւպ անա սէճ-տէ գըլտըլար, վէ ճէմա'աթտան կէլէ պիլէն հէր քիմսէ ի-լէրի կիտիպ անըն այագլարընը էօփտիւ, չէօյլէքի անըն այագլարընը կէօզ եաշլարը իլէ եըյգատըլար:

11. Վէ օ անլէրէ քիւշիւք չօճուգլարընըն կէթիւրիւ-մէսինի էմր էյլէտի:

12. Իմտի անլէր քիւշիւք չօճուգլարընը կէթիւրիպ՝ ան-լէրի անըն էթրաֆընտա եէրէ օթուրթտըլար, վէ Յիսուս օրթատա տուրտու. վէ անլէրին ճիւմլէսի անա կէթիւրիւին-ճէյէ տէյին ճէմա'աթ եօլ աշտը:

13. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէրին ճիւմլէսի կէթիւրիւ-տիյինտէ, Յիսուս օրթատա տուրարագ էհալիյէ տիզ չէօք-մէլէրինի էմր էյլէտի:

14. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր եէրէ տիզ չէօքտիւք-տէ, Յիսուս ահ չէքիպ տէտի. Ծա՝ Փէտէր, Պէյթ ի Իսրա-յէլին գալմընըն կիւնահը սէպէպինտէն միւքէտտէր իմ:

15. Վէ օ պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, քէնտիսի տախի եէրէ տիզ չէօքիւպ Փէտէրէ տու'ա էթտի, վէ տու-տատ տէտիյի սէօզլէր եագըլամագ, վէ անը տինլէյէն ճէ-մա'աթ չէհատէթ էթտիլէր:

16. Վէ պու թարզ իւզրէ չէհատէթ էթտիլէր. Պիզ պունտան էվվէլ աալա կէօզ կէօրմէմիշ վէ գուլագ իշիթ-մէմիշ օլան Յիսուսըն Փէտէրինէ սէօյլէտիյի դայէթ՝ ազիմ վէ՝ 'աճա'իպ չէյլէրի կէօրտիւք վէ իշիթտիք:

17. Պիզ լիսան իլէ գիքը օլունալագ, վէ ատէմտէն եագըլամագ, վէ ատէմին եիւրէյի իտրաք էտէմէզ օլան Յիսուսըն սէօյլէտիյի՝ ազիմ վէ՝ 'աճա'իպ չէյլէրինի հէմ ի-շիթտիք հէմ կէօրտիւք, վէ անըն պիզիմ իշիւն Փէտէրէ տու'ա էթտիյինի իշիթտիյիմիզ վագըթտա, ճանլարըմըզը մէմլու էտէն մէսէրրէթի քիմսէ Փէհմ էտէմէզ իտի:

18. Վէ Յիսուս Փէտէրինէ տու'ա էթմէյի պիթիւրտի-յինտէ, գալգտը. լաքին ճէմա'աթ պէօյիւք մէսէրրէթլէ-րինտէն տօլայը թագաթսըզ գալմըշլար իտի:

19. Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Գալգընըզ, տէտի:

20. Վէ անլէր եէրտէն գալգտըգտա, օ անլէրէ՝ Իմա-նընըզ իշիւն նէ՝ միւպարէքսինիզ: Շիմտի մէսէրրէթիմ թէքմիլ տիւր՝ տէտի:

21. Վէ օ պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, աղլատը, վէ ճէմա'աթ անըն հագգընտա չէհատէթ էթտիլէր. վէ անլէ-րին քիւշիւք չօճուգլարընը պիւրէր պիւրէր ալըպ անլէրի միւպարէքլէտի. վէ անլէր իշիւն Փէտէրինէ տու'ա էթտի:

22. Վէ պունու էթտիքտէ թէքրար աղլատը:

23. Վէ ճէմա'աթա՝ Չօճուգլարընըզա պագըն, տէտի:

24. Վէ անլէր պագար իքէն կէօզլէրինի սէմայա տօղ-

րու գալարըտըլար, վէ սէմայը աչըմըչ օլարագ կէօյա ա-
թէշլէ իհաթէ օլունան մէլէքլէրին նիւզիւլ էթմէլէրինի
կէօրտիւլէր. անլէր էնիպ պու չօճուգլարը աթէշ իլէ իհաթէ
էթտիլէր: Վէ մէլէքլէր անլէրէ խըտմէթ էթտիլէր:

25. Վէ ճէմա'աթ կէօրտիւլ, իշիթտի վէ շէհատէթ էթ-
տի, զիրա հէր ատէմ շախսէն կէօրիւլ իշիթտի վէ քէնտի
շէհատէթի հագգ օլտուղընը պիլտի: Վէ անլէր սայըտա
իքի պին պէշ երիզ գատար ճան իտիլէր. վէ պու ճէմա'աթ
ատէմլէր, գարըլար վէ չօճուգլարտան 'իպարէթ իտի:

ՊԱՊ 18

1. Վէ վագը' օլտու քի՝ Յիսուս շայիրտլէրինէ պիր միգ-
տար էքմէք վէ շէրապ կէթիրմէլէրինի էմր էլլէտի:

2. Վէ շայիրտլէրի էքմէք իլէ շէրապը կէթիրմէլէ
կիթտիքտէ, օ էհալլէյէ ետրտէ օթուրմալարընը էմր էլլէտի:

3. Վէ շայիրտլէրի էքմէք վէ շէրապը կէթիրտիքտէ,
օ էքմէլի ալը, վէ փարէլէլիպ միւպարէքլէտի, վէ շա-
յիրտլէրինէ վէրիպ ետմէլէրինի էմր էլլէտի:

4. Վէ անլէր եէլիպ տօյտուգլարընտա, ճէմա'աթա
տաիի վէրմէլէրինի էմր էլլէտի:

5. Վէ ճէմա'աթ եէլիպ տօյտըգտա, օ շայիրտլէրինէ
տէտի. իշթէ արանըգտան պիրիսի թա'եին ու թագտիս օ-
լունմալը քի պէն էքմէլի փարէլէլիպ միւպարէքլէմէք,
վէ քիլիսէմին էհալլիսինէ, եա'նի պանա ինանըպ իսմիմտէ
վաֆթիզ օլունան հէր քիմսէյէ վէրմէսի իշիւն անա գուվ-
վէթ վէրէլիմ:

6. Վէ պէնիմ էթտիլիմ կիպի, եա'նի էքմէլի փարէ-
լէլիպ միւպարէքլէտիլիմ վէ սիզէ վէրտիլիմ կիպի, էթ-
մէքլիլի տա'իմ հըֆզ էտիպ իճրա էթմէլիսինիզ:

7. Վէ պունու՝ սիզէ կէօսթէրմիշ օլտուղըմ ճէսէտի-
մին թէգքեարը իշիւն էթմէլիսինիզ. վէ պու Փէտէրէ պիր
շէհատէթ օլաճագ քի սիզ տա'իմ պէնի զիքր էտէրսինիզ:
Վէ էյեր պէնի տա'իմ տէր խաթր էտէրսէնիզ, րուհում
սիզին իլէ պուլունաճագ տըր:

8. Վէ վագը' օլտու քի՝ պու քէլամլարը սէյլէտիքտէ,
շէրապ գատէհինի ալըպ շայիրտլէրինէ՝ Անտէն իշինիզ, վէ
իշտիքտէն սօնրա էհալլէյէ տաիի վէրինիզ՝ տէյու էմր էլլէտի:

9. Վէ անլէր պէյլէ էթտիլէր, վէ էհալլէյէ տաիի վէր-
տիլէր, վէ անլէր տաիի իշիպ գանտըլար:

10. Վէ շայիրտլէր պունու էթտիքլէրինտէ Յիսուս ան-
լէրէ տէտի. Պու իշի իճրա էթտիլինիզ իշիւն նէ՝ միւպա-
րէքսինիզ, զիրա էմրլէրիմին իթմամ էտիլմէսի պու տըր:

Վէ պու սիգէ վէրտիյիմ էմրլէրի իճրա էթմէյէ րազի օլ-տուղընըզա Փէտէրէ շէհատէթ էտէր :

11. Վէ թէվպէ էտիպ իսմիմտէ վաֆթիզ օլունանլարա տա՛իմա պէօյլէ էտէճէքսինիզ, վէ պունու սիզին իշիւն տէօքտիլիւմ գանըն թէզքեարը իշիւն էտէճէքսինիզ քի պէնի տա՛իմա գիքըր էթտիյինիզի Փէտէրէ շէհատէթ էտէ-սինիզ . վէ էյէր պէնի տա՛իմա տէր խաթըր էտէրսէնիզ, պէ-նիմ Բուհոււմ սիզինլէ պէրապէր օլաճազ տըր :

12. Վէ պու իշլէրի իճրա էթմէնիզ իշիւն սիգէ պիր թէնպիհ վէրիրիմ : Վէ տա՛իմա պու շէյլէրի էտէր իսէնիզ նէ միւպարէքսինիզ, գիրա գայամ իւզէրինտէ պինա օլու-նաճաքսընըզ :

13. Լաքին սիզտէն պու շէյլէրի եա գիյատէ եա էքսիք իճրա էտէն գայամ իւզէրինտէ պինա օլունմամը տըր, ամ-մա գոււմ թէմէլի իւզէրինտէ պինա օլունմուշ տըր . վէ եադ-մուր եաղըպ սէլլէր կէլտիյինտէ, վէ ըիւզկեար էսիպ օլ խանէյէ վուրտըզտա, օ երգըլաճազ, վէ ճէհէննէմին գա-փուլարը անլէրի գապուլ էթմէյէ հազըր տըր :

14. Իմտի էյէր սիգէ վէրմէքլիյիմ իշիւն Փէտէրին պանա վէրմիշ օլտուղըր թէնպիհաթըմը հըֆզ էտէճէք օլուր իսէնիզ, նէ միւպարէքսինիզ :

15. Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ տէրիմ . Տա՛իմա ույանըզ օլուպ տու՛ա էթմէլիսինիզ, օլմայա քի շէյթանըն իղվասընա տիւչար օլուպ անտէն թուլթուլասընըզ :

16. Վէ սիզին արանըզտա տու՛ա էթտիյիմ միսիլիւ թէվպէ էտիպ իսմիմտէ վաֆթիզ օլունան գավմըմ արա-սընտա, եա՛նի քիլիսէմտէ հէման պէօյլէ տու՛ա էտէճէք-սինիզ . իշթէ պէն ըուհ իմ, վէ սիգէ պիր էօրնէք վէրտիմ :

17. Վէ Յիսուս պու սէօզլէրի շայիրտլէրինէ սէօյլէ-տիքտէ, օ թէքրար էհալլիյէ տէօնիւպ՝ անլէրէ տէտի .

18. Իշթէ հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի տա՛իմա ույանըզ օլուպ տու՛ա էթմէլիսինիզ, օլմայա քի իղվայա տիւշսինիզ . գիրա շէյթան պուզտայ կիպի էլէմէք իշիւն սիզի թուլթաղա արզու էտէր :

19. Իմտի պէնիմ իսմիմլէ տա՛իմա Փէտէրէ տու՛ա էթ-մէլիսինիզ :

20. Վէ գապուլ էտէճէյինիզէ իման էտէրէք, պէնիմ իսմիմլէ Փէտէրտէն հէր նէ տօղըու շէյթալէպ էտէրսէնիզ, իշթէ սիգէ վէրիլէճէք տիր :

21. Էհլի պէյթինիզ իլէ տա՛իմա իսմիմտէ Փէտէրէ տու՛ա էտինիզ քի գարը վէ չօճուզլարընըզ միւպարէքլէն-սին :

22. Վէ չօգ տէֆա ճէմ՝ օլմալըսընըզ, վէ ճէմ՝ օլտու-ղընըզտա, հիշ պիր քիմսէյի սիգէ կէլմէտէն մէն՝ էթմէյի-

նիզ, իլլա անլէրէ արանըզտա պուլունմաղա միւսա'ատէ է-տինիզ, վէ անլէրի մէն' էթմէյինիզ:

23. Վէ սիզ անլէրի գօվմայաճագսընըզ, Փագաթ ան-լէր իչիւն տու'ա էտէճէքսինիզ, վէ էյէր անլէր չօգ տէՓա սիզէ կէլիրլէրսէ, պէնիմ իսմիմտէ անլէր իչիւն Փէտէրէ տու'ա էտէճէքսինիզ:

24. Իմտի ըլըղընըզը եօգարը թուլթունըզ քի տիւն-եայա զիյա վէրսին, իշթէ եօգարը թուլթաճաղընըզ ըլըզ պէն իմ, վէ պէն եափաղըրմ կիպի սիզ տախի եափընըզ:

25. Իշթէ պէնիմ Փէտէրէ տու'ա էթտիյիմի կէօրտիւ-նիւզ, վէ ճիւմլէնիզ նաղար էթտինիզ. պիրինին գօվուլմա-սընը էմր էթմէտիմ, իլլա տահա զիյատէ կէլմէնիզի էմր էթմիշիմ, թա քի հիսս էտիպ կէօրէսինիզ: Սիզ տախի տիւն-եայա հէման պէօյլէ եափաճագսընըզ: Վէ պուլ թէնպիհլէ-րի իճրա էթմէյէն քիմսէ, քէնտինի իղվայա տիւչար օլմա-ղա միւսա'ատէ էտէր:

26. Վէ Յիսուս պուլ սէօղլէրի սէօյլէտիյինտէ, թէքրար կէօղլէրինի ինթիխապ էյլէտիյի շայիրտլէրինէ չէվլիրիպ տէտի:

27. Իշթէ հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ. Պէն սիզէ տիկէր պիր էմր վէրէճէյիմ, անտէն սօնրա Փէտէ-րիմէ կիտէրիմ, քի անըն պանա վէրտիյի տիկէր թէնպիհ-լէրինի իճրա էտէյիմ:

28. Վէ շիմտի սիզէ վէրէճէյիմ թէնպիհ պուլ տըր քի թէնիմ վէ գանըմըն խըտմէթիւնի իճրա էթտիյինիզտէ, պիր քիմսէնին նալայըզ օլտուղընը պիլտիյինիզ հալտէ, ա-նըն թէն վէ գանըմտան իշթիրագ էթմէսինէ միւսա'ատէ էթմէյինիզ:

29. Զիրա էյէր լայըզ օլմայան' քիմսէ թէնիմի եէյիպ գանըմը իչէրսէ, քէնտի ճանընա հիւքմ եէր վէ իշէր. պուլ սէպէպտէն պիր քիմսէնին թէնիմ վէ գանըմտան եէյիպ իչ-մէյէ լայըզ օլմատըղը սիզէ մա'լիւմ իսէ, անը մէն' էտէ-ճէքսինիզ:

30. Եինէ տէ անը արանըզտան գօվմայաճագսընըզ, իլ-լա անըն իչիւն իսմիմտէ Փէտէրէ տու'ա էտիպ անա խըտ-մէթ էտէճէքսինիզ, վէ էյէր թէվպէ էտիպ իսմիմտէ վաֆ-թիզ օլուրսա, օլ գէման անը գապուլ էտիպ թէնիմի վէ գանըմը անա վէրէճէքսինիզ:

31. Ամմա օ թէվպէ էթմէտիյի հալտէ, գալմըմը խա-րապ էթմէմէք իչիւն, անլէր իլէ սայըլմայաճագ տըր, զի-րա իշթէ պէն գօյուլնլարըմը պիլիրիմ. վէ անլէր սայըլը տըրլար:

32. Եինէտէ անլէրի սինաղօղլարընըզտան վէ 'իպա-տէթիսանէնիզտէն գօվմամալըսընըզ, լաքին պէօյլէլէրէ խըտ-

մէթ էթմէյէ տէվամ էթմէլիսինիզ: Զիրա անլէրին նէ գէման տէօնիւպ թէվպէ էտէրէք՝ պիւթիւն եիւրէքլէ պանա կէլէճէքլէրինի պիւմէզսինիզ, վէ էյէր անլէր տէօնէրլէրսէ, պէն անլէրէ շիֆա վէրէճէյիւմ, վէ սիզ անլէրին խէլասա կէթիրիւմէլէրինին վասիթալարը օլաճագսընըզ:

33. Պու էճլտէն սիզէ էմր էթտիյիւմ սէօզլէրիմի հըֆզ էտինիզ քի հիւքմէ տիւչար օլմայասընըզ, գիրա վայ սնա քի ֆէտէրին հիւքմիւնէ տիւչար օլուր:

34. Վէ պուլնտան էվվէլ արանըզտա վուգու՝ պուլմուշ օլան միւճատէլէլէր իշիւն պու թէնպիհաթը սիզէ վէրիրիւմ, վէ էյէր արանըզտա արթըզ միւնաղա՝ա պուլուլնմագսա, նէ միւպարէքսինիզ:

35. Վի շիմտի ֆէտէրէ կիտէրիւմ, գիրա սիզին սէպէպինիզտէն ֆէտէրէ կիթմէքլիյիւմ իգթիզա էտէր:

36. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօզլէրէ խիթամ վէրտիքտէ, պիրէր պիրէր ինթիխապ էթտիյի շայիրտլէրէ տօգանտը, վէ անլէրին ճիւմլէսինէ տօգանտը, վէ տօգանըր իքէն անլէրէ սէօյլէտի:

37. Վէ էհալի անըն քէլամլարընը իշիթմէտիլէր, պու սէպէպտէն շէհատէթ էթմէտիլէր. լաքին շայիրտլէր քէնտիլէրէ Բուհ իւլ Գուտս վէրմէքլիյէ գուվվէթ վէրտիլինէ շէհատէթ էթտիլէր: Վէ պուլնտան սօնրա պու շէհատէթին տօղրու օլտուղընը սիզէ կէօսթէրէճէյիւմ:

38. Վէ Յիսուս ճիւմլէսինէ տօգուլնտուգտան սօնրա, պիր պուլուլթ կէլիպ ճէմա՝աթը էօրթտիւ, վէ անլէր Յիսուսը արթըզ կէօրէմէտիլէր:

39. Վէ անլէր պուլուլթլէ գափլանմը իքէն, օ անլէրտէն այրըլըպ սէմայա 'ուրուճ էթտի, վէ շայիրտլէր կէօրիւպ թէքրար սէմայա չըգտըղընա տա՝իր շէհատէթ էթտիլէր:

ՊԱՊ 19

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Յիսուս սէմայա 'ուրուճ էթտիլինտէ, ճէմա՝աթ տաղըլտը, վէ հէր ատէմ գարը վէ չօճուգլարընը ալըպ քէնտի էվինէ տէօնտիւ:

2. Վէ տահա գարանլըզ պասմագտան, էհալի ափասընտա Յիսուսը կէօրտիւք, վէ օ պիզէ խըտմէթ էթտի, վէ եարըն թէքրար քէնտինի պիզէ կէօսթէրէճէք տիր՝ տէյու պիր սէօզ չըգտը: Պէլի՝ պիւթիւն կէճէ Յիսուսա տա՝իր պու սէօզլէր տէվամ էթտի:

3. Վէ կէօրէնլէր էհալիյէ խապէր կէօնտէրտիլէր, վէ չօգլար, պէլի՝ զայէթ չօգ քիմսէլէր պիւթիւն կէճէ գիյա-

ՊԱՊ 14 (Մ-ԲԵ- 7.)

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօղլէրի սէօյլէ-տիյինտէ թէքրար ճէմա՛աթա տէօնէրէք, աղղընը աչըպ տէտի. Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սիգէ տէրիմ. Հիւքմ էթ-մէյինիզ, թա քի հիւքմ օլունմայասընըզ :

2. Զիրա էթտիյինիզ հիւքմ իլէ սիզ տախի հիւքմ օլու-նաճագսընըզ, վէ էօլլտիւյինիզ էօլլէք իլէ սիգէ էօլլիւլէ-ճէք տիր :

3. Վէ նի՞չիւն գարընտաշընըն կէօղիւնտէքի չէօփէ պագըպ տա, քէնտի կէօղիւնտէ օլան մէրթէյէ տիգգաթ էթ-մէզսին :

4. Վէ քէնտի կէօղիւնտէ մէրթէք պուլուլտըղը Հալ-տէ, գարընտաշընա՛ կէլ կէօղիւնտէն չէօփիւ չըգարայըմ, նա՞սըլ տէյէ պիլիրսին :

5. Էյ՛ միւրա՛ի, էվվէլա մէրթէյի քէնտի կէօղիւնտէն չըգար, պատէհու գարընտաշընըն կէօղիւնտէն չէօփիւ չը-գարմագ իչիւն էյիճէ կէօրէ պիլէճէքսին :

6. Մուգատտէս նէսնէյի քէօփէքլէրէ վէրմէյինիզ, վէ ինճուլարընըզը տօնուզլարըն էօնիւնէ աթմայընըզ, օլմայա քի անլէրի այագլարը ալթընտա չիյնէյէլէր, վէ տէօնիւպ սիզի փարէլէյէլէր :

7. Թալէպ էտինիզ, վէ սիգէ վէրիլէճէք տիր. արայը-նըզ, վէ պուլաճագսընըզ. գափույը չալընըզ, վէ սիգէ աշը-լաճագ տըր :

8. Զիրա հէր թալէպ էտէն ալըր, վէ արայան պու-լուր, վէ գափույը չալանա աշըլաճագ տըր :

9. Եախօտ գա՞նկը ատէմ օղլու էքմէք իսթէտիյինտէ, անա թաշ վէրիր,

10. Եախօտ պալըգ թալէպ էթտիյինտէ, անա եըլան վէ-րիր :

11. Իմտի էյէր սիգ եարամագ իքէն էվլատընըզա էյի՛աթիյէ վէրմէյի պիլիր իսէնիզ, սէմավի Փէտէրինիզ նէ գա-տար զիյատէ քէնտինտէն թալէպ էտէնլէրէ նի՛մէթլէր վէ-րէճէք տիր :

12. Իմտի ատէմլէր սիգէ նէ մու՛ամէլէ էթմէլէրինի իսթէր իսէնիզ, սիզ տախի անլէրէ էօյլէ մու՛ամէլէ էտի-նիզ. զիրա շէրի՛աթ վէ փէյղամպէլէր պուլնտան իպարէթ տիր :

13. Տար գափուտան կիրինիզ, զիրա հէլաքէ կէօթիւ-րէն գափու կէնիշ, վէ եօլ վասի տիր, վէ անա կիտէնլէր չօգ տըր :

14. Վէ Հայաթա կէօթիւրէն գափու տար վէ եօլ էն-սիզ տիր, վէ անը պուլանլար ազ տըր :

15. Գոյուն էլպիսէսիյն կէլէն քեազիպ փէյղամպէրլէր-տէն սագընընըզ, զիւրա անլէր պաթընէն գափընը գուրտ տըրլար :

16. Անլէրի մէյվէլէրինտէն թանըյաճագսընըզ : Ատէմ-լէր տիքէնլէրտէն իւզիւմ, վէ տէվէ տիքէնլէրինտէն ինճիւր տէվլէրիւր մի :

17. Պէօյլէճէ հէր էյի աղաճ էյի մէյվէ վէրիւր, վէ Ֆէնա աղաճ Ֆէնա մէյվէ վէրիւր :

18. էյի աղաճ Ֆէնա մէյվէ վէրէմէզ, վէ Ֆէնա աղաճ

19. էյի մէյվէ վէրէմէզ : էյի մէյվէ վէրմէյէն հէր ա-ղաճ քէսիլիպ աթէշէ աթըլըր :

20. Իմտի անլէրի մէյվէլէրինտէն թանըյաճագսընըզ :

21. Պանա՝ եա՝ Բապպ, եա՝ Բապպ, տէյէն հէր քիմսէ մէլէքիւթ իւս սէմավաթա կիրէճէք տէյիլ տիւր, անճագ սէմավաթտա օլան Փէտէրիմին իրատէթիին իճրա էտէն կիրէր :

22. Օլ կիւնտէ չօգ քիմսէլէր պանա՝ եա՝ Բապպ, եա՝ Բապպ, սէնին իսմինլէ փէյղամպէրլիք էթմէտիք մի, վէ սէնին իսմինլէ ճիննլէր չըգա՞րմատըզ մը, վէ սէնին իս-մինլէ չօգ յաճա՞րիպ իլլէր իճրա էթմէտիք մի, տէյէճէք-լէր տիւր :

23. Օլ գէման պէն անլէրէ՝ Սիզի առլա թանըմատըմ, պէնտէն կիտինիզ, էյ՝ ճիւմլէ Փըսգ իլլէյէնլէր՝ տէյու յա-լէնէն ճէվապ վէրէճէյիմ :

24. Իմտի պու սէօզլէրիմի հէր իշիտիպ անը իճրա է-տէն, քէնտի խանէսինի գայա իւզէրինտէ պինա էտէն յա-գիլ պիւր ատէմէ պէնզէր :

25. Վէ եաղմուր եաղըպ, սէլլէր կէլիպ, ըիւզկեար-լար էսիպ օլ խանէյէ չարփտըզլարընտա, գայա իւզէրինտէ թէ՞սիս օլւնտուղը սէպէպտէն եըգըլմատը :

26. Վէ պու սէօզլէրիմի հէր իշիտիպ անլէրի իճրա էթմէյէն՝ քէնտի խանէսինի գուլ իւզէրինտէ պինա էտէն աճագ պիւր ատէմէ միւշապիհ օլուր :

27. Վէ եաղմուր եաղըպ վէ սէլլէր կէլիպ վէ ըիւզ-կեարլար էսիպ՝ օլ խանէյէ չարփտըզլարընտա, եըգըլտը, վէ անըն եըգըլմասը յազիմ իտի :

ՊԱՊ 15

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօզլէրի պիթիւր-տիյինտէ կէօզլէրինի ճէմա՞ւթա չէվլիրէրէք՝ անլէրէ տէ-տի, իշթէ պէն Փէտէրիմէ ուրուճ էթմէզտէն էվվէլ սի-զէ թա՛լիմ էթտիյիմ քէլամլարը իշիթտինիզ, իմտի պէնիմ

պուռ քէլամլարըմը հէր տէր խաթր էտիպ անլէրի իճրա է-
տէնի եէվմ իւլ ախըրտա իհեա էտէճէյիմ :

2. Վէ Յիսուս պուռ սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ պա'զը-
լար թէ'աճճիւպ էթտիլէր, վէ Մուսանըն շէրի'աթընա
տա'իր տիւշիւնմէքտէ իտիքլէրինի հիսս էթտի : Զիրա անլէր
գատիմ շէյլէրին կէշմիշ, վէ ճիւմլէ շէյլէրին եէնի օլտուգ-
լարընա տա'իր օլան սէօզլէրինի անլամատըլար :

3. Վէ օ անլէրէ տէտի . Գատիմ շէյլէր կէշմիշ տիր ,
վէ հէր շէյ եէնի օլմուշ տըր՝ տէտիյիմ իշիւն թէ'աճճիւպ
էթմէյինիզ :

4. Իշթէ սիգէ տէրիմ՝ Մուսայա վէրիլէն շէրի'աթ
իթմամ օլունմուշ տըր :

5. Իշթէ շէրի'աթը վէրէն պէն իմ , վէ Իսրայէլ գապ-
մըմ իլէ 'ահտ էտէն պէն իմ , իմտի շէրի'աթ պէնտէ իթ-
մամ օլունտու . զիրա շէրի'աթը իթմամ էթմէք իշիւն կէլ-
միշ իմ . իմտի օ խիթամ պուլմուշ տըր :

6. Իշթէ պէն փէյղամպէրլէրի պօզմամ , զիրա հագի-
գաթէն սիգէ տէրիմ . իթմամ օլունմամըլ օլան սէօզլէրին
ճիւմլէսի պէնտէ իթմամ օլունմաճա գ տըր :

7. Վէ էսկի շէյլէր կէշմիշ օլտուղընը տէտիյիմ իշիւն ,
կէլէճէք օլան շէյլէրէ տա'իր սէօյլէնիլմիշ օլանլարը պօզ-
մամ :

8. Զիրա գապմըմ իլէ էթմիշ օլտուղում 'ահտլարըն
ճիւմլէսի տահա իթմամ օլունմատը : Ամամ Մուսայա վէ-
րիլէն շէրի'աթ պէնտէ խիթամ պուլմուշ տըր :

9. Իշթէ շէրի'աթ վէ նուր պէն իմ , պանա պագընըզ
վէ սօնատէք սապր էտինիզ վէ եաշայաճագսընըզ , զիրա
սօնատէք սապր էտէնէ էպէտի հայաթ վէրէճէյիմ :

10. Իշթէ սիգէ թէնպիհաթը վէրէն պէն իմ , իմտի
պէնիմ թէնպիհլէրիմի հըֆզ էտինիզ : Վէ շէրի'աթ վէ փէյ-
ղամպէրլէր պու տըր , վէ անլէր պէնիմ հագգըմտա սահիհէն
շէհատէթ էտէրլէր :

11. Վէ վագը' օլտու քի՝ Յիսուս պուռ սէօզլէրի սէօյ-
լէտիյինտէ , ինթիխապ էթտիյի օն իքիլէրէ խիթապէն տէտի .

12. Սիզ պէնիմ շայիրտլէրիմ սինիզ , վէ սիզ պէյթ ի
Եուսուֆըն պագիլլէսի օլան պու գապմա պիր նուր սընըզ :

13. Վէ իշթէ միրաս տիյարընըզ պու տըր , վէ Փէտէր
անը սիգէ վէրմիշ տիր :

14. Վէ Փէտէր անը Եէրուշալիմտէ օլան պիրատէրլէ-
րինիզէ սէօյլէմէքլիյիմի հիշ պիր վագըթ պանա թէնպիհ
էթմէտի :

15. Վէ Փէտէրին տիյարտան չըգարմըլ օլտուղը Պէյթ ի
Իսրայէլին օլ պիր գապիլէլէրինէ տա'իր անլէրէ սէօյլէ-

մէքլիյիմի տախի փէտէր պանա հիշ պիր վազըթ թէնպիհ էթմէտի:

16. Ֆազաթ փէտէր պու գատարընը, եանի՝ Պու աղըլտան օլմայան պաշգա գոյունլարըմ վար տըր. անլէրի տախի կէթիրմէլի իմ, վէ սէսիմի իշիտէճէքլէր, վէ պիր սիւրիւ պիր չօպան օլաճագ տըր, տէմէքլիյիմի պանա էմր էլէտի:

17. Վէ իշթէ սէրքէշ օլտուգլարը վէ իմանսըղըգլարը սէպէպինտէն սէօզիւմիւ անլամատըլար:

18. Իմտի պու շէլլէր հագգընտա անլէրէ արթըգ սէօյլէմէմէք իշիւն փէտէրիմ թարաֆընտան էմր ալտըմ:

19. Ամմա հագիգաթէն սիգէ տէրիմ՝ անլէրին ֆըսգը սէպէպինտէն անլէրտէն չըգարըլտընըգ, վէ անը սիգէ պիւտիրմէքլիյիմի փէտէր պանա էմր էլլէտի: Իմտի անլէրին հագգընըգտա խապէրտար օլմատըգլարը կիւնահլարը սէպէպինտէն տիր:

20. Վէ թէքրար, հագիգաթէն սիգէ տէրիմ՝ փէտէր օլ պիր գապիլէլէրի անլէրտէն այըրմըշ աըր, վէ Նէհուտիլէրին կիւնահլարը սէպէպինտէն անլէրին հագգընտա խապէրտար տէյիլ տիրլէր:

21. Հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ Պու աղըլտան օլմայան պաշգա գոյունլարըմ վար, անլէրի տախի կէթիրմէլի իմ, վէ սէսիմի իշիտէճէքլէր, վէ պիր սիւրիւ պիր չօպան օլաճագ տըր՝ տէյու հագգընտա սէօյլէտիյիմ քիմսէլէր սիգսինիգ:

22. Ֆազաթ պէնի անլամատըլար, լաքին պէն թա՛իֆէլէր հագգընտա սէօյլէտիյիմի զանն էթտիլէր, գիրա թա՛իֆէլէր անլէրին վա՛ղը վասիթասիյլէ գալտըրըլաճագլարընը անլամատըլար:

23. Վէ պէնիմ սէսիմի իշիտէճէքլէր տէտիյիմ սէօզիւ անլամատըլար. գիրա թա՛իֆէլէր հիշ պիր գէման սէսիմի իշիթմէյէճէքլէր, անճագ Բուհիլ Գուտս վասիթասիյլէ պէն քէնտիմի իզհար էտէճէյիմ՝ սէօզիւ անլամատըլար:

24. Լաքին իշթէ սիգ հէմ սէսիմի իշիթտինիգ, հէմ տէպէնի կէօրտիւնիւգ. վէ սիգ պէնիմ գոյունլարըմ սընըգ, վէ փէտէրին պանա վէրտիյի քիմսէլէր արասընտա սայըլտընըգ:

ՊԱՊ 16

1. Վէ հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝ պու տիյարտան վէ Նէրուշալիմ տիյարընտան, վէ խըտմէթէթմիշ օլտուղուլմ տիյարըն էթրաֆընտաքի մահալլարտան օլմայան տիկէր գոյունլարըմ վար տըր:

2. Զիրա հազարընտա սէօյլէտիյիմ գօյունլար սէսիմի հալա իշիթմէմիշ օլանլար տըր: Վէ հիշ պիր վազըթ անլէրէ խըտմէթ էթմէմիշ իմ:

3. Լաքին անլէրէ կիթմէքլիյիմ իշիւն փէտէրտէն պիր թէնպիհ ալմը իմ, քի անլէր սէսիմի իշիտիպ պէնիմ գօյունլարըմ սայըլալար, վէ պիր սիւրիւ պիր չօպան օլա: իմտի քէնտիմի անլէրէ իզհար էթմէյէ կիտէրիմ:

4. Վէ պէն կիթտիքտէն սօնրա պու շէյլէրի եազմանըզ սիզէ թէնպիհ էտէրիմ, շէօյլէ քի խըտմէթտէ պէնիմ իլէ պէրապէր օլուպ՝ պէնի կէօրմիւշ օլան Ետրուշալիմտէքի գաւմըմ սիզին հազգընըզտա վէ օլ պիր գապիլէլէր հազգընտա Բուհ իւլ Գուտս վասիթասիյլէ մա՛լիւմաթ ալմազ իւզրէ՝ իսմիմտէ փէտէրէ սիւ՛ալ էթմէզլէրսէ, սիզին եազմաղընըզ պու սէօզլէր հըֆզ օլունուպ թա՛իֆէլէրէ պէյան օլունալար, քի թա՛իֆէլէրին թէմամիյէթի վասիթասիյլէ իմանըզլըգտան րու ի զէմինէ տաղըլմը օլան զիւրրիյէթլէրինին պագիյէսի թօփլանըպ՝ պէնիմ, եա՛նի քէնտիլէրին Նէլասքեարընըն մա՛լիւմաթընա կէթիրիլէլէր:

5. Վէ օլ զէման անլէրի տիւնեանըն տէօրթ րիւզկեարընտան թօփլայաճաղըմ, վէ փէտէրին պիւթիւն Պէյթ ի Իսրայէլ գաւմը իլէ էթմիշ օլտուղու՝ ահտը իթմամ էտէճէյիմ:

6. Վէ թա՛իֆէլէր պէնիմ վէ փէտէր հազընտա անլէրէ շէհատէթ էտէն Բուհ իւլ Գուտսա վէ պանա օլան իմանլարը սէպէպինտէն նէ միւպարէք տիրէր:

7. Իշթէ անլէրին պանա օլան իմանը, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, վէ սիզին իմանըզլըզընըզ սէպէպինտէն, սօն կիւնլէրտէ հագիգաթ թա՛իֆէլէրէ կէլէճէք, թաքի պու շէյլէրին թէմամիյէթի անլէր արասընտա պիլինէ՝ տէյու փէտէր պույուրուր:

8. Ամմա, վայ՝ իման էթմէյէն թա՛իֆէլէրէ, զիրա անլէր պու տիյար իւզէրինէ կէլիպ Պէյթ ի Իսրայէլ օլան պու գաւմըմ տաղըտարագ, անլէրի այազլարը ալթընտա պասաճագլար տըր՝ տէյու փէտէր պույուրուր:

9. Վէ փէտէրին թա՛իֆէլէրէ մէրհամէթի վէ Պէյթ ի Իսրայէլ օլան գաւմըմ իւզէրինէ հիւքիւմլէրի սէպէպինտէն, հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ, Պու էճլտէն Պէյթ ի Իսրայէլ օլան գաւմըմ վուրուլուշա, իզթիրապա, էօլիւմէ, անլէրտէն գօփուլմաղա, վէ իքրահ օլունմաղա, վէ ըսլըզ վէ մէսալէ տիւշար օլունմաղա միւսա՛տտէ էտէճէյիմ:

10. Վէ փէտէր պունու սիզէ սէօյլէմէքլիյիմի էմր էթտի. թա՛իֆէլէր ինճիլիմէ գարը կիւնահ իշլէյիպ՝ ճիւմլէ միլլէթլէրտէն վէ պիւթիւն զէմինին ճիւմլէ գաւմլարընտան զիյատէ քէնտի գալպլէրինին ղուրուրը իլէ եիւք-

սէլմէքլէ հէր ճինս եալան, հիլէ, տէսիսէ, միւրա՞իլիք, գաթիլլիք, քեահին հիլէպազլըղը, զինս վէ կիզլի Փըրգալար իլէ մէմլու օլտուգլարընտա, պէլի՝ ճիւմլէ պու շէլլէրի իճրա իտիպ ինճիլիմին թէմամիյէթինի ըէտտ էթտիքլէրինտէ, պէն արալարընտան ինճիլիմին թէմամիյէթինի ալաճաղըմ՝ տէյու Փէտէր պուլուրուր:

11. Վէ օլ զէման, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, պէն գաւմըմ իլէ էթտիյիմ՝ աճտը տէր խաթր էտէճէյիմ, վէ ինճիլիմի անլէրէ կէթիրէճէյիմ:

12. Վէ, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, իւզէրինիզէ թա՞իֆէլէրին գուվվէթի օլմայաճաղընը սիզէ կէօսթէրէճէյիմ. լաքին, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, սիզին իլէ էթտիյիմ՝ աճտըմ ունուլթմայաճաղըմ. վէ սիզ ինճիլիմին թէմամիյէթի մա՛լիւմաթընա կէլէճէքսինիզ:

13. Ամմա, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, էյէր թա՞իֆէլէր թէվպէ էտիպ պանա տէօնէլլէրսէ, անլէր գաւմըմ արասընտա սայըլաճագ՝ տէյու Փէտէր պուլուրուր:

14. Վէ պէն Պէյթ ի Իսրայէլ օլան գաւմըմըն՝ անլէրին արասընտան կէչիպ անլէրի այագ ալթընտա թէփէլէմէլլէրինէ միւսա՛ատէ էթմէյէճէյիմ՝ տէյու Փէտէր պուլուրուր:

15. Փագաթ, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, էյէր անլէր պանա տէօնիւպ սէտամը տինլէմէզլէրսէ, սիզէ՝ պէլի գաւմըմա՛ն՝ անլէրին արասընտան կէչիպ անլէրի այագլարը ալթընտա թէփէլէմէլլէրինէ միւսա՛ատէ էտէճէյիմ. վէ, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, անլէր քէնտի թատընը դայպ էթմիլ վէ տըչարը աթըլըպ ատէմլէրին այագլարը ալթընտա չիյնէնմէքտէն մա՛տա արթըգ պիր շէյէ եարամագ օլան թուզ կիպի օլաճագլար տըր:

16. Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ, Փէտէր պու տիյարը պու գաւմա միրաս օլմագ իւզրէ վէրմէքլիյիմի պանա թէնպիհ էթտի:

17. Վէ օլ զէման իշա՛եա փէյղամպէրին սէօլլէտիյի սէօզ իթմամ օլունաճագ,

18. Եա՛նի՝ Սէնին պէքճիլէրին սէսլէրինի գալտըրաճագ, պիրլիքտէ մէսէրրէթ սէտասը իլէ թէրէննիւմ էտէճէքլէր. զիրա Բապպըն՝ Սիօնը թէքրար կէթիրէճէյինի կէօզլէրիլլէ կէօրէճէքլէր տիր:

19. Էյ՝ Եէրուշալիմին խարապալարը, մէսէրրէթ սէտասը իլէ պիրլիքտէ թէրէննիւմ էտինիզ, զիրա Բապպ գաւմընը թէսէլլի էթտի. Եէրուշալիմի խէլաս էթտի:

20. Բապպ պիւթիւն միլլէթլէր էօնիւնտէ քէնտիմուգատտէս գօլունը սըղամըլ տըր: Վէ պիւթիւն միւնթէհա ի զէմին Ալլահըն խէլասընը կէօրէճէքլէր տիր:

ՊԱՊ 17

1. Վէ իշթէ վազը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօզլէրի պիթիրտիյինտէ, թէքրար էթրաֆա ճէմա՛աթա պազարազ անլէրէ՝ իշթէ վազթըմ եէթիշմիշ տիր՝ տէտի:

2. Պէն սիզին զա՛իֆ օլտուղընըզը, վէ ֆէտէր թա-րաֆընտան պու վազըթտա սիզէ սէօյլէմէյէ էմր օլունտու-ղըմ ճիւմլէ սէօզլէրիմի անլայամատըղընըզը հիսս էտիյօ-րըմ:

3. Իմտի, էվլէրինիզէ կիտինիզ, վէ սիզէ տէտիյիմ սէօզլէր հազգընտա միւթալա՛ա էտինիզ, վէ անլայա պիւ-մէք իշիւն պէնիմ իսմիմտէ ֆէտէրէ տու՛ա էտինիզ, վէ եարըն իշիւն ֆիքրլէրինիզի հազըրլայընըզ, վէ պէն թէք-րար սիզէ կէլիրիմ:

4. Լաքին չիմտի ֆէտէրէ կիտէրիմ, վէ հէմ տախի ղայպ օլան Իսրայէլին գապիլլէրինէ կիտիպ քէնտիմի ան-լէրէ կէօսթէրէճէյիմ. զիրա անլէր ֆէտէր իշիւն ղայպ օլ-մատըլար, չիւնքի օ անլէրի նէրէյէ կէօթիւրտիւյիւնիւ պի-լիր:

5. Վէ Յիսուս պէօյլէ սէօյլէտիյինտէ, թէքրար կէօզլէ-րինի ճէմա՛աթ իւզէրինէ գալտըրըպ անլէրին կէօզ եաշը տէօքմէքտէ օլտուզլարընը կէօրտիւ, վէ պիր ազ վազըթ տահա քէնտիլլէր իլէ գալմասընը իսթիյօրլար կիպի տիգգաթ իլէ անա տօղրու պազմագտա իտիլլէր:

6. Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ իշթէ սիզէ տօղրու գալպիմ չէֆագաթ իլէ տօլու տըր՝ տէտի:

7. Արանըզտա խասթա վար իսէ, անլէրի պուրայա կէ-թիրինիզ. սիզին թօփալ, եա քէօր, եա սագաթ, եա եարալը, եա ճիւզամլը, եա քէօթրիւմ, եա սաղըր, եախօտ հէր նէվ՝ խասթալըղա տիւշար օլանլարընըզ վար իսէ, անլէրի պանա կէթիրինիզ, վէ պէն անլէրէ չիֆա վէրէճէյիմ, զիրա սիզէ աճընըրըմ, վէ սիզէ տօղրու գալպիմ մէրհամէթ իլէ մէմ-լու տըր:

8. Զիրա պէնիմ Եէրուշալիմտէ օլան պիրատէրլէրի-նիզէ նէ եափմըլ օլտուղըմը սիզէ կէօսթէրմէմի արզու էթմէնիզի ֆէհմ էտիյօրըմ, վէ սիզէ չիֆա վէրմէքլիյիմ իշիւն իմանընըզըն քեաֆի օլտուղընը կէօրիւյօրըմ՝ տէտի:

9. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օ պէօյլէ սէօյլէտիյինտէ պիւ-թիւն ճէմա՛աթ պիւ իթթիֆագ խասթալարընը ալըպ եա նընա կէլտիլլէր, վէ անա կէլլէն հէր իլլէթլի, թօփալ, քէօր, տիւիզ, վէ միւզթարիպ վէ ճինս ճինս սըզընթըտա օլան-լարա չիֆա վէրտի:

10. Վէ հէմ չիֆա պուլան հէմ սըհէթտէ օլան քիմ-

սէլէրին ճիւմլէսի, անըն այագլարընա տիւշիւս անա սէճ-տէ գըլտըլար, վէ ճէմա'աթտան կէլէ պիլէն հէր քիմսէ ի-լէրի կիտիւս անըն այագլարընը հօփտիւ, չէօյլէքի անըն այագլարընը կէօզ եաշլարը իլէ եըյգատըլար:

11. Վէ օ անլէրէ քիւշիւք չօճուգլարընըն կէթիւրիւ-մէսինի հմր էյլէտի:

12. Իմտի անլէր քիւշիւք չօճուգլարընը կէթիւրիւս' ան-լէրի անըն էթրաֆընտա եէրէ օթուրթտըլար, վէ Յիսուս օրթատա տուրտու. վէ անլէրին ճիւմլէսի անա կէթիւրիւին-ճէյէ տէյին ճէմա'աթ եօլ աշտը:

13. Վէ վագը' օլտու քի' անլէրին ճիւմլէսի կէթիւրիւ-տիյինտէ, Յիսուս օրթատա տուրարագ էհալլէ տիզ չէօք-մէլէրինի հմր էյլէտի:

14. Վէ վագը' օլտու քի' անլէր եէրէ տիզ չէօքտիւք-տէ, Յիսուս ահ չէքիւս տէտի. Եա' Փէտէր, Պէյթ ի Իսրա-յէլին գաւմընըն կիւնահը սէպէպինտէն միւքէտտէր իմ:

15. Վէ օ պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, քէնտիսի տախի եէրէ տիզ չէօքիւս Փէտէրէ տու'ա էթտի, վէ տու-ստա տէտիյի սէօզլէր եագըլամագ, վէ անը տինլէյէն ճէ-մա'աթ չէհատէթ էթտիլէր:

16. Վէ պու թարզ իւզրէ չէհատէթ էթտիլէր. Պիզ պունտան էվմէլ աալ կէօզ կէօրմէմիշ վէ գուլագ իշիթ-մէմիշ օլան Յիսուսըն Փէտէրինէ սէօյլէտիյի դայէթ' ազիմ վէ 'աճա'իւ չէյլէրի կէօրտիւք վէ իշիթտիք:

17. Պիզ լիսան իլէ դիքը օլունամագ, վէ ատէմտէն եագըլամագ, վէ ատէմին եիւրէյի իտրաք էտէմէզ օլան Յիսուսըն սէօյլէտիյի 'ազիմ վէ 'աճա'իւ չէյլէրինի հէմ ի-շիթտիք հէմ կէօրտիւք, վէ անըն պիզիմ իշիւն Փէտէրէ տու'ա էթտիյինի իշիթտիյիմիզ վագըթտա, ճանլարմըզը մէմլու էտէն մէսէրրէթի քիմսէ Փէհմ էտէմէզ իտի:

18. Վէ Յիսուս Փէտէրինէ տու'ա էթմէյի պիթիւրտի-յինտէ, գալգտը. լաքին ճէմա'աթ պէօյիւք մէսէրրէթլէ-րինտէն տօլայը թագաթսըզ գալմըլար իտի:

19. Վէ Յիսուս անլէրէ' Գալգընըզ, տէտի:

20. Վէ անլէր եէրտէն գալգտըզտա, օ անլէրէ' Իմա-նընըզ իշիւն նէ' միւպարէքսինիզ: Շիմտի մէսէրրէթիմ թէքմիլ տիւր' տէտի:

21. Վէ օ պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, աղլատը, վէ ճէմա'աթ անըն հագգընտա չէհատէթ էթտիլէր. վէ անլէ-րին քիւշիւք չօճուգլարընը պիւրէր պիւրէր ալըս անլէրի միւպարէքլէտի. վէ անլէր իշիւն Փէտէրինէ տու'ա էթտի:

22. Վէ պունու էթտիքտէ թէքրար աղլատը:

23. Վէ ճէմա'աթա' Չօճուգլարընըզա պագըն, տէտի:

24. Վէ անլէր պագար իքէն կէօզլէրինի սէմայա տօղ-

րու գալորտորար, վէ սէմայը աչըմըզ օլարագ կէօյա աթէշլէ իհաթէ օլունան մէլէքլէրին նիւզիւլ էթմէլէրինի կէօրտիւլէր. անլէր էնիպ պու չօճուգլարը աթէշ իլէ իհաթէ էթտիլէր: Վէ մէլէքլէր անլէրէ խըտմէթ էթտիլէր:

25. Վէ ճէմա'աթ կէօրտիւ, իշիթտի վէ շէհատէթ էթտի, գիրա հէր ատէմ շախսէն կէօրիւպ իշիթտի վէ քէնտի շէհատէթի հագգ օլտուղընը պիլտի: Վէ անլէր սայըտա իքի պին պէշ եիւզ գատար ճան իտիլէր. վէ պու ճէմա'աթ ատէմլէր, գարըլար վէ չօճուգլարտան 'իպարէթ իտի:

ՊԱՊ 18

1. Վէ վագը' օլտու քի՝ Յիսուս շայիրտլէրինէ պիր միգտար էքմէք վէ շէրապ կէթիրմէլէրինի էմր էլլէտի:

2. Վէ շայիրտլէրի էքմէք իլէ շէրապը կէթիրմէյէ կիթտիքտէ, օ էհալիյէ եէրտէ օթուրմալարընը էմր էլլէտի:

3. Վէ շայիրտլէրի էքմէք վէ շէրապը կէթիրտիքտէ, օ էքմէյի ալտը, վէ փարէլէյիպ միւպարէքլէտի, վէ շայիրտլէրինէ վէրիպ եէմէլէրինի էմր էլլէտի:

4. Վէ անլէր եէյիպ տօյտուգլարընտա, ճէմա'աթա տախի վէրմէլէրինի էմր էլլէտի:

5. Վէ ճէմա'աթ եէյիպ տօյտըգտա, օ շայիրտլէրինէ տէտի. իշթէ արանըգտան պիրիսի թա'եին ու թագտիս օլունմալը քի պէն էքմէյի փարէլէյիպ միւպարէքլէմէք, վէ քիլիսէմին էհալիսինէ, եա'նի պանա ինանըպ իսմիմտէ վաֆթիզ օլունան հէր քիմսէյէ վէրմէսի իշիւն անա գուվ-վէթ վէրէյիմ:

6. Վէ պէնիմ էթտիյիմ կիպի, եա'նի էքմէյի փարէլէյիպ միւպարէքլէտիյիմ վէ սիզէ վէրտիյիմ կիպի, էթմէքլիյի տա'իմա հըֆզ էտիպ իճրա էթմէլիսինիզ:

7. Վէ պունու՝ սիզէ կէօսթէրմիշ օլտուղըմ ճէսէտիմին թէգքեարը իշիւն էթմէլիսինիզ. վէ պու Փէտէրէ պիր շէհատէթ օլաճագ քի սիզ տա'իմա պէնի գիքը էտէրսինիզ: Վէ էյէր պէնի տա'իմա տէր խաթը էտէրսէնիզ, րուհում սիզին իլէ պուլունաճագ տըր:

8. Վէ վագը' օլտու քի՝ պու քէլամլարը սէօյլէտիքտէ, շէրապ գատէհինի ալըպ շայիրտլէրինէ՝ Անտէն իշինիզ, վէ իշտիքտէն սօնրա էհալիյէ տախի վէրինիզ՝ տէյու էմր էլլէտի:

9. Վէ անլէր պէօյէ էթտիլէր, վէ էհալիյէ տախի վէրտիլէր, վէ անլէր տախի իշիպ գանտըլար:

10. Վէ շայիրտլէր պունու էթտիքլէրինտէ Յիսուս անլէրէ տէտի. Պու իշի իճրա էթտիյինիզ իշիւն նէ՝ միւպարէքսինիզ, գիրա էմրլէրիմին իթմամ էտիլմէսի պու տըր:

վէ պու սիգէ վերտիյիմ հմրւէրի իճրա էթմէյէ րազի օլ-տուղընըզա ֆէտէրէ շէհատէթ հտէր :

11. Վէ թէվպէ հտիպ իսմիմտէ վաֆթիզ օլունանլարա տա՛իմա պէօյլէ հտէճէքսինիզ, վէ պունու սիզին իշիւն տէօքտիւլիւմ գանըն թէզքեարը իշիւն հտէճէքսինիզ քի պէնի տա՛իմա գիքր էթտիյինիզի ֆէտէրէ շէհատէթ հտէ-սինիզ. վէ հյէր պէնի տա՛իմա տէր խաթր հտէրսէնիզ, պէ-նիմ րուհում սիզինլէ պէրապէր օլաճազ տըր :

12. Վէ պու իշլէրի իճրա էթմէնիզ իշիւն սիգէ պիր թէնպիհ վէրիրիմ : Վէ տա՛իմա պու շէյլէրի հտէր իսէնիզ նէ միւպարէքսինիզ, գիրա գայամ իւզէրինտէ պինա օլու-նաճազսընըզ :

13. Լաքին սիզտէն պու շէյլէրի եա զիյատէ եա էքսիք իճրա հտէն գայամ իւզէրինտէ պինա օլունմամը տըր, ամ-մա գում թէմէլի իւզէրինտէ պինա օլունմուշ տըր. վէ եադ-մուր եաղըպ սէլլէր կէլտիյինտէ, վէ իւզկեար հսիպ օլ խանէյէ վուրտըգտա, օ եըգըլաճազ, վէ ճէհէննէմին գա-փուլարը անլէրի գապուլ էթմէյէ հազըր տըր :

14. Իմտի հյէր սիգէ վէրմէքլիյիմ իշիւն ֆէտէրին պանա վէրմիշ օլտուղը թէնպիհաթըմը հըֆը հտէճէք օլուր իսէնիզ, նէ միւպարէքսինիզ :

15. Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ տէրիմ. Տա՛իմա ույանըզ օլուպ տու՛ա էթմէլիսինիզ, օլմայա քի շէյթանըն իղվասընա տիւշար օլուպ անտէն թուլթուլասընըզ :

16. Վէ սիզին արանըզտա տու՛ա էթտիյիմ միսիլիւ թէվպէ հտիպ իսմիմտէ վաֆթիզ օլունան գավմըմ արա-սընտա, եա՛նի քիլիսէմտէ հէման պէօյլէ տու՛ա հտէճէք-սինիզ. իշթէ պէն րուհ իմ, վէ սիգէ պիր էօրնէք վէրտիմ :

17. Վէ Յիսուս պու սէօզլէրի շայիրալէրինէ սէօյլէ-տիքտէ, օ թէքրար հհալիյէ տէօնիւպ՝ անլէրէ տէտի :

18. Իշթէ հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի տա՛իմա ույանըզ օլուպ տու՛ա էթմէլիսինիզ, օլմայա քի իղվայա տիւշսինիզ. գիրա շէյթան պուղտայ կիպի էլէմէք իշիւն սիզի թուլթմաղա արզու հտէր :

19. Իմտի պէնիմ իսմիմլէ տա՛իմա ֆէտէրէ տու՛ա էթ-մէլիսինիզ :

20. Վէ գապուլ հտէճէյինիզէ իման հտէրէք, պէնիմ իսմիմլէ ֆէտէրտէն հէր նէ տօղրու շէյթալէպ հտէրսէնիզ, իշթէ սիգէ վէրիլէճէք տիր :

21. Էհլ ի պէյթինիզ իլէ տա՛իմա իսմիմտէ ֆէտէրէ տու՛ա հտինիզ քի գարը վէ չօճուգլարընըզ միւպարէքլէն-սին :

22. Վէ չօգ տէֆա ճէմ՝ օլմալըսընըզ, վէ ճէմ՝ օլտու-ղընըզտա, հիշ պիր քիմսէյի սիգէ կէլմէտէն մէն՝ էթմէյի-

նիզ, իլլա անլէրէ արանըզտա պուլունմաղա միւսա'ատէ է-տինիզ, վէ անլէրի մէն' էթմէյինիզ:

23. Վէ սիզ անլէրի գօվմայաճագսընըզ, ֆագաթ անլէր իչիւն տու'ա էտէճէքսինիզ, վէ էյէր անլէր չօգ տէֆա սիզէ կէլիւրէրսէ, պէնիմ իսմիմտէ անլէր իչիւն ֆէտէրէ տու'ա էտէճէքսինիզ:

24. Իմտի ըլըղընըզը եօգարը թուլունըզ քի տիւն-եայա զիյա վէրսին, իշթէ եօգարը թուլաճաղընըզ ըլըզ պէն իմ, վէ պէն եափտըղըմ կիպի սիզ տախի եափընըզ:

25. Իշթէ պէնիմ ֆէտէրէ տու'ա էթտիյիմի կէօրտիւ-նիւզ, վէ ճիւմլէնիզ նազար էթտինիզ. պիրինին գօվուլմա-սընը էմր էթմէտիմ, իլլա տաՀա զիյատէ կէլմէնիզի էմր էթմիշիմ, թա քի Հիսս էտիպ կէօրէսինիզ: Սիզ տախի տիւն-եայա Հէման պէօյլէ եափաճագսընըզ: Վէ պու թէնպիհլէ-րի իճրա էթմէյէն քիմսէ, քէնտինի իղվայա տիւչար օլմա-ղա միւսա'ատէ էտէր:

26. Վէ Յիսուս պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, թէքրար կէօզլէրինի ինթիխապ էյլէտիյի շայիրտլէրինէ չէվիւրիպ տէտի:

27. Իշթէ Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ. Պէն սիզէ տիկէր պիր էմր վէրէճէյիմ, անտէն սօսրա ֆէտէ-րիմէ կիտէրիմ, քի անըն պանա վէրտիյի տիկէր թէնպիհ-լէրինի իճրա էտէյիմ:

28. Վէ շիմտի սիզէ վէրէճէյիմ թէնպիհ պու տըր քի թէնիմ վէ գանըմըն խըտմէթինի իճրա էթտիյինիզտէ, պիր քիմսէնին նալայըզ օլտուղընը պիլտիյինիզ Հալտէ, անըն թէն վէ գանըմտան իշթիրագ էթմէսինէ միւսա'ատէ էթմէյինիզ:

29. Զիրա էյէր լայըզ օլմայան քիմսէ թէնիմի եէյիպ գանըմը իչէրսէ, քէնտի ճանընա Հիւքմ եէր վէ իչէր. պու սէպէպտէն պիր քիմսէնին թէնիմ վէ գանըմտան եէյիպ իչ-մէյէ լայըզ օլմատըղը սիզէ մա'լիւմ իսէ, անը մէն' էտէ-ճէքսինիզ:

30. Եինէ տէ անը արանըզտան գօվմայաճագսընըզ, իլ-լա անըն իչիւն իսմիմտէ ֆէտէրէ տու'ա էտիպ անա խըտ-մէթ էտէճէքսինիզ, վէ էյէր թէվպէ էտիպ իսմիմտէ վաֆ-թիզ օլուրսա, օլ զէման անը գապուլ էտիպ թէնիմի վէ գանըմը անա վէրէճէքսինիզ:

31. Ամմա օ թէվպէ էթմէտիյի Հալտէ, գալմըմը խա-րապ էթմէմէք իչիւն, անլէր իլէ սայըլմայաճագ տըր, զի-րա իշթէ պէն գօյուլնլարըմը պիլիւրիմ. վէ անլէր սայըլը տըրլար:

32. Եինէտէ անլէրի սինաղօղլարընըզտան վէ 'իպա-տէթիսանէնիզտէն գօվմամալըսընըզ, լաքին պէօյլէլէրէ խըտ-

մէթ էթմէյէ տէվամ էթմէլիսինիզ: Զիրա անլէրին նէ գէման տէօնիւպ թէվպէ էտէրէք՝ պիւթիւն եիւրէքլէ պանա կէլէճէքլէրինի պիւմէզսինիզ, վէ էյէր անլէր տէօնէրլէրսէ, պէն անլէրէ շիֆա վէրէճէյիմ, վէ սիզ անլէրին խէլասա կէթիւրիւմէլէրինին վասիթալարը օլաճագսընզ:

33. Պու էճլտէն սիգէ էմր էթալիյիմ սէօզլէրիմի հըֆզ էտինիզ քի հիւքմէ տիւչար օլմայասընզ, գիրա վայ անա քի ֆէտէրին հիւքմիւնէ տիւչար օլուր:

34. Վէ պուլնտան էվվէլ արանըզտա վուգու՝ պուլմուլ օլան միւճատէլէլէր իշիւն պու թէնպիհաթը սիգէ վէրիւրիմ, վէ էյէր արանըզտա արթըգ միւնազա՝ա պուլուլնմազսա, նէ միւպարէքսինիզ:

35. Վի շիմտի ֆէտէրէ կիտէրիմ, գիրա սիզին սէպէպինիզտէն ֆէտէրէ կիթմէլիյիմ իգթիզա էտէր:

36. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօզլէրէ խիթամ վէրտիքտէ, պիրէր պիրէր ինթիսապ էթտիյի շայիրտլէրէ տօգանտը, վէ անլէրին ճիւմլէսինէ տօգանտը, վէ տօգանըր իքէն անլէրէ սէօլլէտի:

37. Վէ էհալի անըն քէլամլարընը իշիթմէտիլէր, պու սէպէպտէն չէհատէթ էթմէտիլէր. լաքին շայիրտլէր քէնտիլէրէ Րուհ իւլ Դուսս վէրմէքլիյէ գուվվէթ վէրտիյինէ չէհատէթ էթտիլէր: Վէ պուլնտան սօնրա պու չէհատէթին տօղրու օլտուղընը սիգէ կէօսթէրէճէյիմ:

38. Վէ Յիսուս ճիւմլէսինէ տօգուլնտուգտան սօնրա, պիր պուլուլթ կէլիպ ճէմա՝աթը էօրթտիւ, վէ անլէր Յիսուսը արթըգ կէօրէմէտիլէր:

39. Վէ անլէր պուլուլթլէ գափլանմը իքէն, օ անլէրտէն այրըլըպ սէմայա ՝ուրուճ էթտի, վէ շայիրտլէր կէօրիւպ թէքրար սէմայա չըգտըղընա տա՝իր չէհատէթ էթտիլէր:

ՊԱՊ 19

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Յիսուս սէմայա ՝ուրուճ էթտիյինտէ, ճէմա՝աթ տաղըլտը, վէ հէր ատէմ գարը վէ չօճուգլարընը ալըպ քէնտի էվինէ տէօնտիւ:

2. Վէ տահա գարանլըգ պասմազտան, էհալի ափասընտա Յիսուսը կէօրտիւք, վէ օ պիգէ խըտմէթ էթտի, վէ եարըն թէքրար քէնտինի պիգէ կէօսթէրէճէք տիր՝ տէյու պիր սէօզ չըգտը: Պէլի՝ պիւթիւն կէճէ Յիսուսա տա՝իր պու սէօզլէր տէվամ էթտի:

3. Վէ կէօրէնլէր էհալիյէ խապէր կէօնտէրտիլէր, վէ չօզլար, պէլի՝ ղայէթ չօգ քիմսէլէր պիւթիւն կէճէ գիյա-

տէսիլէ չալըշտըլար քի էրթէսի կիւն Յիսուսըն գալմ ա-
րասընտա քէնտիինի իզհար էտէճէյի մահալտէ հազըր պու-
լունա պիլսինլէր :

4. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ էրթէսի կիւն էհալի ճէմ՝ օլ-
տու : Վէ Յիսուսըն ինթիխապ էթտիյի չայիրտլէրին իամլէ-
րի պուլնլար տըր : Նիֆայ վէ անըն էօլիւմտէն գալտըրմըշ
օլտուղը գարընտաշը Թիմօթի, վէ անըն ձօնաս թէսմիյէ օ-
լունան օղլու, հէմ տախի Մաթօնայ իլէ անըն գարընտաշը
Մաթօնայհահ, վէ Գուլմէն վէ Գուլմէնօնհայ, վէ ձէրէմա-
յա, վէ Շէմնօն, վէ ձօնատ, վէ Զէտէքայա վէ Իսայեա :
Պուլնլար չըգըպ ճէմա՝աթ օրթատընտա տուրտուլար :

5. Լաքին ճիւմհուր օլ գատար պէօյլէք իտի քի անլէ-
րի օն իքի գըսմա թագսիմ էթմէյէ մէճպուր օլտուլար :

6. Վէ պու օն իքիլէր էհալիյէ թա՛լիմ էթտիլէր : Վէ
անլէր էհալիյէ եէրէ տիզ չէօքիւպ Յիսուսըն իսմինտէ Փէ-
տէրէ տու՝ա էթմէլէրինի թէնպիհ էթտիլէր :

7. Վէ չայիրտլէր տախի Յիսուսըն իսմինտէ Փէտէրէ
տու՝ա էթտիլէր : վէ տու՝ա էթտիքտէն սօնրա, գալըպ է-
հալիյէ խըտմէթ էթտիլէր :

8. Վէ Յիսուսըն սէօյլէտիյի պու՝այնի քէլամլարը աս-
լա թէպտիլ էթմէքսիզին թա՛լիմ էթտիքլէրինտէ, թէք-
րար տիզ չէօքիւպ Յիսուսըն իսմինտէ Փէտէրէ տու՝ա էթ-
տիլէր :

9. Վէ անլէր էն գիյատէ արզու էթտիքլէրի շէյ իշիւն ,
եա՛նի քէնտիլէրէ Բուհիւլ Գուլտսըն վէրիլմէսի իշիւն տու՝ա
էթտիլէր :

10. Վէ անլէր պէօյլէ տու՝ա էթտիքտէ, սու քէնարը-
նա կիթտիլէր, վէ ճիւմհուր անլէրին արտընճա կիթտի :

11. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Նիֆայ սույա կիրիպ վաֆթիզ
օլունտու :

12. Վէ օ սուտան չըգըպ վաֆթիզ էթմէյէ պաշլատը :
Վէ Յիսուսըն ինթիխապ էթտիյի քիմսէլէրին ճիւմլէսինի
վաֆթիզ էյլէտի :

13. Վէ անլէրին ճիւմլէսի վաֆթիզ օլունըպ սուտան
չըգտըգտա, Բուհիւլ Գուլտս անլէրին իւզէրինէ կէլտի, վէ
Բուհիւլ Գուլտս վէ աթէշ իլէ մէմլու օլտուլար :

14. Վէ իշթէ անլէր կէօյա աթէշ իլէ մուհաթ իտիլէր,
վէ օ սէմատան էնտի վէ էհալիյի կէօրիւպ չէհատէթ էթ-
տի : Վէ մէլէքլէր սէմատան էնիպ անլէրէ խըտմէթ էթտի-
լէր :

15. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ մէլէքլէր չայիրտլէրէ խըտ-
մէթ էտէր իքէն իշթէ Յիսուս կէլտի, վէ օրթատա տու-
րուպ անլէրէ խըտմէթ էյլէտի :

16. Վէ օ թէքրար ճիւմհուրա սէօյլէյիպ՝ եէրէ տիզ

չէօգմէլէրինի էմր էյլէտի, վէ շայիրտլէրէ տախի եհրէ տիզ չէօգմէլէրինի էմր էյլէտի:

17. Վէ անլէրին ճիւմլէսի եհրէ տիզ չէօգտիւքլէրինտէ, օ շայիրտլէրինէ տու'ա էթմէլէրինի էմր էյլէտի:

18. Վէ իշթէ անլէր տու'ա էթմէյէ պաշլատըլար, վէ Յիսուսը քէնտիլէրին Րապպ վէ Ալլահը թէսմիյէ էտէրէք տու'ա էթտիլէր:

19. Վէ վազը' օլտու քի՝ Յիսուս անլէրին օրթասընտան չըզըպ անլէրտէն պիր ազ մէսաֆէ էօթէյէ կիտէրէք եհրէ էյիլիպ՝ տէտի:

20. Եա՛ ֆէտէր, ինթիխապ էթտիյիմ քիմսէլէրէ Րուհ իւլ Գուտսու վէրտիյին իշիւն սանա չիւքը էտէրիմ: Վէ պանա ինանտըզլարը սէպէպտէն անլէրի տիւնեատան ինթիխապ էյլէտիմ:

21. Եա՛ ֆէտէր, անլէրին սէօզլէրինէ ինանանլարըն ճիւմլէսինէ Րուհ իւլ Գուտսունը վէրմէնի սէնտէն ըրճա էտէրիմ:

22. Եա՛ ֆէտէր, անլէրին պանա ինանտըզլարը սէպէպտէն անլէրէ Րուհ իւլ Գուտսը վէրտին, վէ պանա իման էթտիքլէրինի կէօրիւրսին, չիւնքի պանա տօղրու էթտիքլէրի տու'ալարընը իշիտիրսին: Վէ պէն անլէրլէ օլտուղում սէպէպտէն անլէր պանա տու'ա էտէրլէր:

23. Վէ չիմտի, եա՛ ֆէտէր, պէն անլէր իշիւն սանա տու'ա էտէրիմ, վէ հէմ տախի անլէրին սէօզլէրինէ ճիւմլէ իման էտէճէք օլանլար իշիւն տու'ա էտէրիմ քի պանա ինանտըզլարընսա՝ սէն, եա՛ ֆէտէր, պէնտէ օլտուլըն միսիլիլէ՝ պէն անլէրտէ օլայըմ, վէ պիզ պիր օլալըմ:

24. Վէ վազը' օլտու քի՝ Յիսուս ֆէտէրէ պէօյլէ տու'ա էթտիյինտէ, քէնտի շայիրտլէրինէ կէլտի, վէ իշթէ անլէր ֆէրաղաթ էթմէյէրէք անա տու'ա էթմէյէ տահա տէվամ էտիյօրլար իտի, վէ անլէր սէօզ չօղալթմատըլար. զիրա նէ տու'ա էտէճէքլէրի անլէրէ վէրիլմիշ իտի, վէ արզու իլէ մէմլու իտիլէր:

25. Վէ վազը' օլտու քի՝ Յիսուս անլէրի միւպարէքլէտի, վէ անլէր տու'ա էթմէքտէ իքէն օ կէօզլէրինէ չէֆիգանէ կիւլիւմսէտի, վէ վէճհինին նուրը անլէրէ զիյա վէրտի, վէ անլէր Յիսուսըն վէճհի վէ էլպիսէսի գատար պէյազ իտիլէր, վէ իշթէ անըն պէյազլըղը հէր պէյազլըղա ֆա՛իք իտի, պէլի՝ տիւնեա իւզէրինտէ անըն պէյազլըղը կիպի պէյազ պիր չէյ պուլունմազ իտի:

26. Վէ անլէր տու'ա էթմէյի թէրք էթմէտիլէր իսէ տէ, Յիսուս անլէրէ տու'ա էտին՝ տէտի:

27. Վէ անլէրտէն թէքրար տէօնիւպ պիր ազ մէսաֆէ կիտէրէք եհրէ էյիլտի, վէ թէքրար ֆէտէրինէ տու'ա էտիպ՝ տէտի:

28. Է՞ր փետէր, սանա թէչէքքիւր էտէրիմ քի ինթի-
խապ էթտիյիմ քիմսէլէրի իմանլարը սէպէպինտէն փաք
գըլտըն, պէն հէմ անլէր իչիւն հէմ տախի անլէրին սէօզ-
լէրինէ ինանաճազ օլան քիմսէլէր իչիւն սանա տու'ա է-
տէրիմ, քի անլէր հալա պէնտէ փաք օլտուգլարը կիպի ան-
լէրին քէլամլարընա իման էտէնլէր տախի պէնտէ փաք օ-
լալար:

29. Եա՞ փետէր, պէն սանա տիւնեա իչիւն տու'ա էթ-
մէմ, լաքին իմանլարը սէպէպինտէն տիւնեատան պանա
վէրտիյին քիմսէլէր իչիւն տու'ա էտէրիմ քի անլէր պէնտէ
փաքլէնէլէր. վէ, եա՞ փետէր, սէն պէնտէ օլտուղըն կիպի,
պէն տախի անլէրտէ օլայըմ, վէ պիզ պիր օլալըմ քի պէն
անլէրտէ թա՛ղիզ օլունայըմ:

30. Վէ Յիսուս պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, թէքրար
քէնտի չայիրտլէրինէ կէլտի, վէ իշթէ անլէր պէր տէվամ
անա տու'ա էթմէքտէ իտիլէր, վէ անլէրէ թէքրար կիւ-
լիւմսէտի, վէ իշթէ անլէր Յիսուս կիպի պէյազ իտիլէր:

31. Վէ թէքրար ազ պիր մէսաֆէ կիտիպ փետէրէ
տու'ա էյլէտի:

32. Վէ անըն տու'ատա սէօյլէտիյի սէօզլէրի տիւ զիքը
էտէմէզ, վէ ատէմ սէօյլէտիյի քէլամլարը եազամազ:

33. Վէ ճիւմհուր իշիտիպ շէհատէթ էթտիլէր, վէ
անլէրին եիւրէքլէրի աչըզ օլուպ, անըն տու'ատա սէօյլէ-
տիյի սէօզլէրի եիւրէքլէրինտէ իտրաք էթտիլէր:

34. Եինէ տէ անըն տու'ատա տէտիյի սէօզլէր օլ գա-
տար պէօյիւք վէ 'աճա՞իպ իտիլէր քի անլէր եազըլամազ
վէ ինսան անը սէօյլէյէմէզ:

35. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Յիսուս տու'այա խիթամ
վէրտիյինտէ, թէքրար չայիրտլէրինէ կէլիպ անլէրէ տէտի.
Ճիւմլէ Եէհուտիլէր արասընտա պէօյլէ պէօյիւք իման աս-
լա կէօրմէմիշ իմ, իմտի անլէրին՝ իմանսըզլըղը սէպէպին-
տէն անլէրէ պէօյլէ պէօյիւք միւ՛ճիզէ կէօսթէրէմէտիմ:

36. Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ. Անլէրտէ սիզին կէօր-
տիւյիւնիւզ շէյլէր գատար պէօյիւք շէյլէր կէօրէն քիմսէ
եօգ տըր. վէ սիզին իշիթտիյինիւզ պէօյիւք շէյլէրի իշիթ-
մէմիշ տիրլէր:

ՊԱՊ 20

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օ ճիւմհուրա վէ հէմ տախի
չայիրտլէրինէ տու'ա էթմէքտէն ֆէրաղաթ էթմէլէրինի
թէնպիհ էյլէտի, վէ լաքին գալպլէրինտէ տու'ալարընը թէրք
էթմէմէլէրինի հմր էյլէտի:

2. Վէ անլէրէ՝ Գալզըպ այագ իւզէրինտէ տուրունը՝ տէտի. վէ անլէր գալզըպ այագ իւզէրինտէ տուրտուլար:

3. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ թէքորար, էքմէք փարէլէիպ միւպարէլէտի, վէ եէմէլէրի իշիւն շայիրտլէրինէ վէրտի:

4. Վէ անլէր եէտիքտէն սօնրա՝ էքմէք փարէլէիպ ճիւմհուրա տախի վէրինիզ՝ տէյու անլէրէ էմր էյլէտի:

5. Վէ անլէր անը ճիւմհուրա վէրտիքլէրինտէ, իշմէք իշիւն անլէրէ շէրապ տախի վէրտի, վէ ճիւմհուրա անը տախի վէրմէլէրինի էմր էյլէտի:

6. Վէ շայիրտլէրտէն վէ կէրէք ճիւմհուր թարաֆըն-տան կէթիրիլիշ էքմէք վէ շէրապ եօգ իտի:

7. Եինէ տէ օ անլէրէ հագիգաթէն եէմէք իշիւն էք-մէք վէ իշմէք իշիւն շէրապ վէրտի:

8. Վէ անլէրէ՝ Պու էքմէքտէն եէյէն ճէսէտիմտէն քէնտի ճանընա եէմիշ օլուր, վէ պու շէրապտան իշէն գա-նըմտան քէնտի ճանընա իշմիշ օլուր, վէ անըն ճանը աճը-գըպ սուսամայաճագ տըր. իլլա տօյաճագ տըր՝ տէտի:

9. Շիմտի պիւթիւն ճէմա՝աթ եէյիպ իշտիքլէրինտէ, իշթէ անլէր Բուհ իլէ մէմլու օլտուլար, վէ եէք սէտա իլէ կէօրմիւշ հէմ իշիթմիշ օլտուգլարը Յիսուսա համա ու թէշէքքիւր արզ էյլէտիլէր:

10. Վէ անլէրին ճիւմլէսի Յիսուսա համա ու թէշէք-քիւր էթտիքլէրինտէ, օ անլէրէ՝ իշթէ շիմտի Պէյթ ի Իս-րայէլին պագիլլէսի օլան պու գաւմա տա՝իր Փէտէրին պա-նա վէրմիշ օլտուղու էմրլէրի պիթիրիլիմ՝ տէտի:

11. Սիզ իշա՝եանըն քէլամլարը իթմամ օլունմալը տըր՝ տէյու սէօյէտիլիմ սէօզիւ ունուլթմայընըզ, իշթէ անլէր եագըլը օլարագ էօնիւնիւզտէ տիր. իմտի անլէրի թէֆթիշ էտինիզ:

12. Վէ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ անլէր իթմամ օլտուղը վագըլթտա, օլ գէման, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, Փէտէրին քէնտի գաւմը իլէ էթմիշ օլտուղը՝ ահա իթմամ օլունաճագ տըր:

13. Վէ օլ գէման ըու ի գէմինտէ տաղըլաճագ օլան պագիլլէր շարգտան վէ զարպտան, շիմալտան վէ ճէ-նուպտան թօփլանաճագ, վէ քէնտիլէրի գուրթարան քէն-տիլէրին Բապպ Ալլահընըն մալիւմաթընա կէլէճէլէր տիր:

14. Վէ Փէտէր պու տիյարը միըաս տիյարը օլմագ իւզրէ սիզէ վէրմէլիլիմի պանա թէնպիհ էթմիշ տիր:

15. Վէ պէն սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր թա՝իֆէլէր գաւ-մըմը տաղըտըպ պէրէքէթլէրէ նա՝իլ օլտուգտան սօն-րա թէվպէ էթմէզլէր իսէ, օլ գէման սիզ, էյ՝ Պէյթ ի Եա՝գուպըն պագիլլէսի օլանլար, անլէրին արասընա կիտէ-

ճէքսինիզ, վէ սիզ պու չօգ քիմսէլէրին օրթասընտա պու-
լունաճագսընըզ:

16. Վէ սիզ անլէր արասընտա արսլան օրմանըն հայ-
վանաթը արասընտա օլտուղը կիպի, պէլի՝ գօյունլար արա-
սընա տալըպ անլէրի չիյնէյէրէք փարէ փարչա էտէն կէնճ
արսլան կիպի օլաճագսընըզ, վէ անլէրի գուրթարան օլմա-
յաճագ տըր:

17. Սէնին էլին ճիւմլէ խասիմլէրին իւզէրինէ գալ-
տըրըլաճագ, վէ սէնին ճիւմլէ տիւշմէնլէրին մահվ օլաճագ
տըր:

18. Վէ պիր ատէմ քէնտի տէմէթլէրինի խարման եէ-
րինէ թօփլատըղը կիպի, պէն տախի գալմըմը ճէմ՝ էտէ-
ճէյիմ:

19. Զիրա Փէտէրին՝ ահտ էթմիշ օլտուղը պէնիմ գալմ-
ըմըն պույնուզընը տէմիր, վէ թըրնագլարընը պագըր եա-
փաճաղըմ: Վէ սէն չօգ գալմլար վուրուպ փարէլէյէճէք-
սին. վէ պէն անլէրին վարիյէթինի Բապպա, վէ սէրվէթլէ-
րինի պիւթիւն զէմինին Բապպընա թախսիս ու թազտիս է-
տէճէյիմ: Վէ իշթէ պուսու եափան պէն իմ:

20. Վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ օլ կիւն՝ ատալէթիմին գը-
լըճը իւզէրլէրինէ սալլանաճագ, վէ թէվպէ էթմէզլէրսէ,
իւզէրլէրինէ, պէլի՝ պիւթիւն զէմինին թա՛իֆէլէրի իւզէ-
րինէ տիւշէճէք տիր՝ տէյու Փէտէր պույուրուր:

21. Վէ վագը՝ օլաճագ քի, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, գալմ-
ըմըն սապիթ գըլաճաղըմ:

22. Վէ իշթէ պու գալմըն պու տիյարտա սապիթ է-
տէճէյիմ, վէ Նա՛գուպ իլէ էթմիշ օլտուղու՛մ՝ ահտը իթ-
մամ էտէճէյիմ: Վէ պու եէնի պիր եէրուշալիմ՝ օլաճագ
տըր: Վէ սէմանըն գուվվէթլէրի պու գալմըն օրթասընտա
օլաճագ տըր. պէլի՝ պէն տախի պու գալմըն օրթասընտա
օլաճաղըմ:

23. Իշթէ՝ Սէնին Բապպ Ալլահըն սէնին վէ պիրատէրլէ-
րինին արասընտա պէնիմ կիպի պիր փէյղամպէր գուհուր էթ-
տիրէճէք տիր, վէ անըն սիզէ սէյլէյէճէյի հէր շէյի տինլէյէ-
ճէքսինիզ, վէ վագը՝ օլաճագ քի՝ օ փէյղամպէրի տինլէմէ-
յէն հէր ճան, գալմ՝ արասընտան քէսիլէճէք տիր՝ տէյու
Մուսանըն հագգընտա սէյլէտիյի քիմսէ պէն իմ:

24. Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ, Սամուէլ վէ անտէն
սօնրա կէլիպ սէյլէյէն ճիւմլէ փէյղամպէրլէր պէնիմ հագ-
գըմտա շէհատէթ էթմիշլէր տիր:

25. Վէ իշթէ սիզ փէյղամպէրլէրին էվլատը սընըզ.
վէ սիզ Պէյթ ի Իսրայէլտէն սինիզ. վէ սիզ Փէտէրին էճ-
տատլարընը իլէ էթմիշ օլտուղը՝ ահտտան սընըզ, եա՛նի՝
Սէնին զիւրրիյէթինտէ տիւնեանըն ճիւմլէ գապիլէլէրի

միւսպարէքլէնէճէք տիր՝ տէյու Ապրահամ իլէ էթտիյիմ 'աւտտան սընըզ :

26. Փէտէր պէնի էվվէլա սիգէ իգհար էտիպ , սիգի միւսպարէքլէմէք վէ հէր պիրինիգի քէնտի կիւնահընտան տէօնտէրմէք իչիւն կէօնտէրտի . վէ սիգ 'աւտըն էվլատը օլտուղընըգ սէպէպտէն պէօյլէ էթտի :

27. Վէ սէն , էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ , միւսպարէքլէնտիք-տէն սօնրա , օլ գէման Փէտէր՝ Սէնին զիւրրիյէթինտէ տիւնեանըն ճիւմլէ գապիլէլէրի միւսպարէքլէնէճէք տիր՝ տէյու Ապրահամ իլէ էթմիչ օլտուղը 'աւսը իթմամ էտէր . անտէն սօնրա պէնիմ վասիթամ իլէ Բուհ իւլ Գուտս թա'ի-Փէլէր իւկէրինէ տէօքիւլէճէք . վէ թա'իՓէլէր իւգէրինէ կէլէն պու պէրէքէթ՝ գավմըմը տաղըթմագ իչիւն՝ ան-լէրի ճիւմլէսինտէն գուտրէթլի էտէճէք տիր :

28. Վէ անլէր պու տիյարըն գավմընա պիր գամչը օ-լաճագլար : Եինէ տէ էյէր անլէր ինճիլիմին թէմամիյէթի-նի գապուլ էթտիքտէն սօնրա , գալպլէրինի պանա գարչը սէթլէշտիրիրլէր իսէ , պէն անլէրին կիւնահլարընը պաշլա-րընա կէթիրէճէյիմ՝ տէյու Փէտէր պույուրուր :

29. Վէ պէն գավմըմ իլէ էթտիյիմ 'աւտը տէր խաթր էտէճէյիմ . վէ պէնիմ մու'ալլէն վագթըմտա անլէրի պիր-լիքտէ ճէմ՝ էտէճէյիմի անլէրէ 'աւտ էթմիչիմ . վէ իլ էլ էպէտ անլէրէ վա'տ օլունմուչ օլան Եէրուշալիմ տիյարը-նը , եա'նի միրաս օլմագ իւգրէ փէտէրլէրինին տիյարընը թէքրար անլէրէ վէրէճէյիմ՝ տէյու Փէտէր պույուրուր :

30. Վէ ինճիլիմին թէմամիյէթի անլէրէ վա'գ օլու-նաճաղը վագըթտա պու շէյլէր վուգու'ա կէլէճէք տիր :

31. Վէ անլէր պէն՝ Ալլահըն Օղլու Յիսուս Քրիստոս օլտուղըմա ինանըպ , իսմիմտէ Փէտէրէ տու'ա էտէճէքլէր տիր :

32. Օլ գէման՝ անլէրին պէքճիլէրի սէսլէրինի գալտը-րըպ՝ պիրլիքտէ մէսէրրէթ սէտասը իլէ թէրէննիւմ էտէ-ճէքլէր , զիրա կէօզլէրիլէ կէօրէճէքլէր տիր :

33. Օլ գէման Փէտէր անլէրի թէքրար ճէմ՝ էտէճէք . վէ Եէրուշալիմ տիյարընը քէնտիլէրին միրաս տիյարը օլմագ իւգրէ անլէրէ վէրէճէք տիր :

34. Օլ գէման Եէրուշալիմին խարապալարը շազ օլուպ պիրլիքտէ թէրէննիւմ էտէճէքլէր , զիրա Փէտէր քէնտի գավմընը թէսէլի էթտի , Եէրուշալիմի գուրթարտը :

35. Փէտէր ճիւմլէ միլլէթլէր հուգուրընտա քէնտի գօլուընը սըղամըշ տըր : Վէ միւնթէհա ի գէմին Փէտէրին խէլասընը կէօրէճէքլէր տիր . վէ Փէտէր վէ պէն պիր իգ :

36. Օլ շէման մուհարրէր օլան վուգու'ա կէթիրիլէ-ճէք . Ույան , էյ՝ Սիօն , թէքրար ույան , գուվվէթինի կիլին ,

էյ՝ մուգատտէս չէհիր Եհրուշալիմ, կիւզէլ էլպիսէնի լապիս օլ. զիրա պիր տահա սէնին տա՞իրէնէ զայրի մախթուն վէ նափաք քիմսէ կիրմէյէճէք տիր:

37. Էյ՝ Եհրուշալիմ, իւզէրինտէն թօզը սիւք՝ գալք, օթուր, էյ՝ Սիօնըն էսիր օլան գըզը, պօյնընըն պաղլարընտան քէնտինի ազատ էյլէ:

38. Զիրա Բապ պէօյլէ պույուրուր, սիզ քէնտինիզի մէճճանէն սաթտընըզ, վէ սիզ ագչէսիզ գուրթուլաճագսընըզ:

39. Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պէնիմ գաւմըմ պէնիմ իսմիմի պիլէճէքլէր, վէ օլ կիւնտէ սէօյլէյէն պէն օլտուղըմը թանըյաճագլար:

40. Վէ օլ գէման տէյէճէքլէր. Տաղլար իւզէրինտէ սէլամէթ թէպչիր էտէնլէր, խայրլը միւթտէ կէթիրէն, անլէրէ խայրլը խապէր կէթիրէն, իւլաս թէպչիր էտէն, վէ Սիօնա՝ Սէնին Ալլահըն սալթանաթ էտիյօր՝ տէյէնին այագլարը նէ՝ կիւզէլ տիր:

41. Վէ օլ գէման՝ Զըզընըզ, չըզընըզ անտէն կիւտինիզ, նափաք չէյէ տօգունմայընըզ, անըն իչինտէն չըզընըզ, Բապպըն գապլարընը թաշըյանլար, փաք օլընըզ տէյու՝ պիր նիտա գուհուր էտէճէք տիր:

42. Լաքին՝ աճէլէթէն չըգմայաճագսընըզ. վէ Փիրար էտէրէք կիթմէյէճէքսինիզ, զիրա էօնիւնիւզտէ Բապպ կիտէճէք. վէ Իսրայէլին Ալլահը արգանըզտան սիզէ մուհաֆըզ օլաճագ տըր:

43. Իշթէ պէնիմ գուլըմ՝ ագիլանէ Հարէքէթ էտէճէք, վէ օ եիւճէլէնիպ թա՞ղիմ վէ թէմճիտ օլունաճագ տըր:

44. Զօգ քիմսէլէր սանա Հայրան օլտուլար, (չիւնքի անըն եիւզիւ ատէմ եիւզիւնտէն, վէ Հիյ՞էթի ատէմ օղուլարընըն Հիյ՞էթինտէն զիյատէ պօզուլմուշ իտի):

45. Պէօյլէճէ չօգ միլլէթլէրէ սէրփէճէք տիր, մէլիքլէր անըն սէպէպինտէն աղըզլարընը գափայաճագլար. զիրա քէնտիլէրէ պիլտիրիլմէմիշ չէյի կէօրէճէքլէր, վէ իշիթմէտիքլէրի չէյի անլայաճագլար տըր:

46. Հագիգաթէն, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Փէտէր պանա էմր էթտիյի կիպի ճիւմլէ պու չէյլէր մուհագգազ վուգուլա՝ կէլէճէք, օլ գէման Փէտէրին պու գաւմ իլէ՝ ահտ էյլէտիյի պու՝ ահտ իթմամ օլունաճագ տըր: Վէ օլ գէման Եհրուշալիմ թէքրար գաւմըմ իլէ մէսքիւն օլուպ, օ անլէրին միրաս տիյարը օլաճագ տըր:

ՊԱՊ 21

1. Վէ, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ

քի՝ պու շէյլէրին նէ վազըթ վուգու՝ պուլաճաղընը, վէ գաւմըմըն քէնտի ուզուէն միւտտէթ տաղընըգլըղընտան նէ զէման թօփլանճաղընը, վէ Սիօնըմը անլէրին արա-սընտա թէքրար նէ վազըթ թէ՛սիա էտէճէյիմի պիւմէնիզ իշիւն՝ սիզէ պիր 'ալամէթ վէրէճէյիմ:

2. Վէ իշթէ Հագիրգաթէն սիզէ տէրիմ, 'ալամէթ ի-շիւն սիզէ վէրէճէյիմ շէյ պու տըր քի՝ սիզ պէնիմ սիզէ պէյան էթտիյիմ պու շէյլէր, վէ պուռտան սօնրա պէն քէնտիմ սիզէ պիւտիւրէճէյիմ շէյլէր, վէ Փէտէրտէն սիզէ Բուհ իւլ Գուտս գուվվէթի վասիթասիյլէ Վէրիլէճէք օլան շէյլէր թա՛իֆէլէրէ պիւտիւրիւտիքտէ, վէ անլէր՝ քէնտիլէ-րին եէտիյլէ տաղըլաճագ օլան պէնիմ պու գաւմըմ, վէ պէյթ ի Նա՛գուպըն պիր պագիլլէսի օլան պու էհալիմի թա-նըտըգլարընտա,

3. Հագիրգաթէն, Հագիրգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պու շէյլէր Փէտէր թարաֆընտան անլէրէ պիւտիւրիլիպ, Փէտէր թարաֆընտան անլէրին վասիթասիյլէ սիզէ կէլիքտէ, (օլ զէման Փէտէրին իշի պաշլամըշ օլտուղուէնը պիլէճէքսինիզ):

4. Զիրա Փէտէր թա՛իֆէլէրի պու տիյարտա թէ՛սիա էթմէյի, վէ քէնտի գուվվէթի վասիթասիյլէ անլէրի հիւրը պիր գաւմ եափմաղը քէնտի հիքմէթինտէ միւնասիպ կէօրտիւ. շէօյլէ քի, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, պու շէյլէր ան-լէրտէն գիւրրիյէթինիզին պիր պագիլլէսինէ կէլէլէր, վէ Փէտէրին քէնտի գաւմընա էթտիյի 'ահտ իթմամ օլուէնա:

5. Իմտի պու իշլէր վէ պուռտան սօնրա արանըգտա իճրա օլուէնաճագ իշլէր, կիւնտընըգ սէպէպինտէն իմանըգ-լըղա տիւլմիւշ օլան գիւրրիյէթինիզէ, թա՛իֆէլէր թարա-ֆընտան թէպլիղ էտիլտիքտէ, (Փէտէրին իշի զուհուր էտէ-ճէք տիր):

6. Զիրա, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, պու իշին թա՛իֆէլէր-տէն սիզէ կէլմէսի Փէտէրէ միւնասիպ իտի քի՝ քէնտի գուվ-վէթինի թա՛իֆէլէրէ կէօթէրէ պիւտին, շէօյլէ քի թա՛ի-ֆէլէր թէվպէ էթմէք իշիւն քէնտի եիւրէքլէրինի սէրթ-լէշտիրմէյիպ տէ պանա կէլիւրլէրսէ, վէ թա՛լիմաթըմըն Հագիրգի էսասլարընը պիւմէք իշիւն վաֆթիզ օլուրլարսա, պէնիմ գաւմըմ իլէ սայըլալար:

7. Իմտի պու շէյլէր վուգու՛ա կէլտիքտէ, վէ գիւրրի-յէթին պու շէյլէր Հագգընտա խապէրտար օլմաղա պաշլա-տըգտա, պու անլէրէ պիր 'ալամէթ օլաճագ տըր. վէ Փէ-տէրին իշի հալա պաշլամըշ օլուպ՝ անըն Պէյթ ի Իսրայէլ օ-լան գաւմը իլէ էթտիյի 'ահտըն իթմամ օլուէնագտա օլ-տուղընը պիլէճէքլէր տիր:

8. Վէ օլ կիւն կէլտիքտէ, վազը՝ օլաճագ քի՝ մէլիք-լէր աղըգլարընը գափայաճագլար, գիրա քէնտիլէրէ սէօյ-

լէնիւմէմիշ օլան շէյի կէօրէճէքլէր, վէ հագգընտա իշիթ-մէտիքլէրի իշի միւլահագա էտէճէքլէր տիր:

9. Զիրա օլ կիւն փէտէր պէնիմ խաթրըմ իշիւն պիր իշ իշլէյէճէք, պու իշ իսէ, արալարընտա ղայէթ 'ազիմ վէ 'ա-ճա'իպ օլաճագ. վէ պիր ատէմ անը անլէրէ պէյան էթսէ պի-լէ արալարընտա ինանմայանլար պուլունաճագ տըր:

10. Լաքին իշթէ գուլումըն հայաթը պէնիմ էլիմտէ օլաճագ տըր: Իմտի օ անլէր սէպէպինտէն զարար շէքսէ պիլէ անա զիյան էթմէյէճէքլէր: Շինէ տէ պէն անա շի-ֆա վէրէճէյիմ, զիրա պէնիմ հիքմէթիմ շէյթանըն գուր-նազլըղընտան պէօյիւք օլտուղունը անլէրէ կէօսթէրէճէյիմ:

11. Վէ փէտէր պու քէլամլարը անըն վասիթասիյլէ թա'իֆէլէրէ կէթիրէճէք, վէ անլէրի թա'իֆէլէրէ իզհար էթմէք իշիւն անա գուլվիլէթ վէրէճէք տիր: Իմտի վա-զը' օլաճագ քի' պէնիմ, եա'նի Յիսուս Քրիստոսըն քէ-լամլարընա իման էթմէյէն հէր քիմսէ Մուսանըն տէտիյինէ կէօրէ գավմ արասընտան քէսիլէճէք տիր:

12. Վէ Շագուպըն պագիյէսի օլան գավմըմ թա'ի-ֆէլէր արասընտա պուլունաճագ, պէլի' անլէր օրմանըն հայվանաթը արասընտա օլան արսլան կիպի, վէ գօյուն սիւ-րիւսիւնէ տալըպ անլէրի շիյնէյէրէք փարէ փարչա էտէն կէնճ արսլան կիպի օլաճագլար, վէ քիմսէ անլէրի գուրթա-րամազ:

13. Անլէրին էլլէրի խասիմլէրի իւզէրինէ գալտըրըլա-ճագ, վէ անլէրին ճիւմլէ տիւշմէնլէրի քէսիլէճէք տիր:

14. Պէլի' թէվպէ էթմէտիքլէրի հալտէ, վայ' թա'ի-ֆէլէրէ, զիրա օլ կիւնտէ պէն սէնին իշինտէն աթլարը հէ-լաք վէ ճէնք արապալարընը խարապ էտէճէյիմ տէյու Բապպ պույուրուր:

15. Վէ տիյարընըն շէհիրլէրինի խարապ էտէճէյիմ, վէ գալ'ալարընըն հէփիսինի երգաճագըմ:

16. Սիհրպազլըղը սէնին էլինտէն տէֆ' էտէճէյիմ, վէ սէնտէ արթըգ Փալըլար օլմայաճագ տըր:

17. Սէնին օյմա փուլթլարընը վէ արանըզտա պուլուն-նան սանէմլէրի տախի մահվ էտէճէյիմ, վէ պիր տահա էլլէրինին իշինէ սէճտէ էթմէյէճէքսին:

18. Տա'իրէնիզտէ պուլունան օրմանլարընը սէօքէճէ-յիմ, պէօյլէճէ շէհիրլէրինի վիրան էտէճէյիմ:

19. Վէ վազը' օլաճագ քի' հէր եալան վէ հիլէ վէ հասէտ վէ նիզա վէ քեահին հիլէպազլըղը, վէ զինա պէր թարաֆ էտիլէճէք տիր:

20. Զիրա, էյ' Պէյթ ի Իսրայէլ, օլ կիւնտէ թէվպէ էտիպ սէվիլիլիւ Օղլումա կէլմէյէնլէրի գավմըմ արասըն-տան քէսէճէյիմ' տէյու Բապպ պույուրուր:

21. Վէ փուլթփէրէսթլէր իւզէրինտէ օլտուղը կիպի անլէրտէն հիշ իշիթմէտիքլէրի իւրճմ ու դազապ իւէ ինթիգամ ալաճաղըմ :

22. Ամմա էյէր անլէր թէվպէ էտիպ՝ գալպլէրինի սէրթլէշտիրմէյէրէք սէօզլէրիմի տինլէրլէրսէ , քիլիսէմի անլէր արասընտա սապիթ էտէճէյիմ . վէ 'ահտա կիրէճէքլէր , վէ միրաս օլմագ իւզրէ պու տիյարը վէրմիշ օլտուղըմ եմ'գուպըն պու պագիյէսի արասընտա սայըլաճագլար տըր :

23. Վէ անլէր եմ'գուպըն պագիյէսի օլան գալմըմա , վէ ճիւմլէ Պէյթ ի Իսրայէլտէն կէլէճէք օլանլարա , եէնի եէրուշալիմ թէսմիյէ օլունաճագ օլան պիր շէհր պինա էթմէքտէ եարտըմ էտէճէքլէր տիր :

24. Վէ օլ զէման պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ տաղըլմըլ օլան գալմըմա , եէնի եէրուշալիմէ թօփլանմագ իշիւն եարտըմ էտէճէքլէր տիր :

25. Վէ օլ զէման սէմանըն գուվվէթի անլէր արասընա էնէճէք , վէ պէն տախի օրթալարընտա օլաճաղըմ :

26. Վէ օլ զէման , պէլի՝ պու ինճիլ պու գալմըն պագիյէսի արասընտա վա՝զ օլունաճաղը վագըթ , Փէտէրին իշի օլ կիւնտէ պաշլայաճագ տըր : Հագիգաթէն սիղէ տէրիմ քի օլ կիւնտէ Փէտէրին իշի տաղըլմըլ օլան պիւթիւն գալմըմ արասընտա , պէլի՝ Փէտէրին եէրուշալիմտէն չըգարտըղը վէ ղայպ օլմուշ օլան գապիլէլէր արասընտա պիլէ պաշլայաճագ տըր :

27. Պէլի՝ պէնիմ իսմիմտէ Փէտէրէ տու'ա էթմէք իւզրէ , պանա կէլէպիլմէլէրի իշիւն եօլ հագըրլամագ իշիւնի , Փէտէր՝ տաղըլմըլ օլան պիւթիւն գալմըմ արասընտա պաշլայաճագ տըր :

28. Վէ օլ զէման Փէտէր գալմըմը քէնտիլէրին միրաս տիյարընա ճէմ՝ էթմէք իւզրէ եօլը հագըրլամագ իշինի ճիւմլէ միլլէթլէր արասընտա պաշլայաճագ տըր :

29. Վէ անլէր հէր միլլէթտէն չըգաճագլար , վէ 'աճէլէթէն Փիրար էտէրէք կիթմէյէճէքլէր , զիրա պէն անլէրին էօնիւնտէն կիտիպ , արգալարընտան տախի մուհաֆըզ օլաճաղըմ՝ տէյու Րապպ պոշյուրուր :

ՊԱՊ 22 (Իշ-Ե- 54)

1. Վէ օլ զէման մուհարրէր օլան վուգու՝ պուլաճագ . էյ՝ տօղուրմայան 'ագիր , թէրէննիւմ էյլէ , էյ՝ աղըր չէքմէմիշ օլան , կիւլպեանք չէքիպ թէրէննիւմ էյլէ , զիրա մէթրուքէնին էվլատը զէվճի օլանընքինտէն չօգ օլաճագ տըր :

2. Չատորընըն եհերինի կենիւլէթ, մէսքէնլէրինին փէր-տէլէրի աչըլսըն, էսիրկէմէ, իփլէրինի ուզաթ, վէ գազըգ-լարընը մազպութ էյլէ:

3. Զիրա սաղա վէ սօլա եայըլաճագսըն, վէ գիւրրիյէ-թին թա'իֆէլէրի թէվէրրիւս էտէճէք, վէ խարապ օլմուշ շէհիրլէրի մէսքիւն էտէճէք տիր:

4. Գօրգմա գիրա ութանմայաճագսըն, վէ խէճիլ օլ-մա, գիրա թահգիր օլունմայաճագսըն, չիւնքի կէնճլիյինին 'այպընը ունուտաճագսըն, վէ տուլլուղընը վէ կէնճլիյինին հագարէթինի խաթրա կէթիրմէյէճէքսին:

5. Զիրա գէվճին սէնին խալիգին տիր, անըն իսմի Րապպիւլ ձիւնուտ տըր. վէ խէլաքեհարըն իսրայէլին Գուտ-տուսը տըր: Անա Պիւթիւն գէմինին Ալլահը տէնիլէճէք տիր:

6. Զիրա սէն մէթրուք վէ բուհլէ տէրսմէնտ գարը իքէն, վէ կէնճլիյինտէ ըհտտ օլունմուշ կէլին իքէն, Րապպ սէնի չաղըրտը՝ տէյու Ալլահըն պույուրուր:

7. Պէն սէնի պիր ազ վազըթ թէրք էյլէտիմ, ամմա 'ազիմ մէրհամէթիմլէ սէնի թօփլայաճաղըմ:

8. Ղազապըմ էսնասընտա եիւզիւմիւ պիր ազ վազըթ տէնտէն սէթր էթտիմ, լաքին էպէտի 'ինայէթլէ սանա մէր-համէթ էտէճէյիմ՝ տէյու խէլասքեհարըն օլան Րապպ պու-յուրուր:

9. Զիրա պու պանա նուհըն սուլարը կիպի տիր, վէ նու-հըն սուլարը տիւնեայը պիր տահա պասմայաճաղընտ եէմին էթտիյիմ կիպի, սանա զազապլանմայաճաղըմա տաիւի եէ-մին էթտիմ:

10. Զիրա տաղլար զա'իլ օլաճագ, վէ թէփէլէր եհր-լէրինտէն հարէքէթ էտէճէք, ամմա պէնիմ 'ինայէթիմ սէնտէն ալընմայաճագ, վէ գավմըմ իլէ օլան 'ահտըմ գը-մըլտանմայաճագ՝ տէյու սանա մէրհամէթ էտէն Րապպ պու-յուրուր:

11. Էյ՝ գասըրղայա օղրամըշ վէ թէսէլլի պուլմամը տէրտլի, իշթէ սէնին թաշլարընը ըհնք պէ ըհնք գօյաճա-ղըմ, վէ թէմէլլէրինի կէօք եագութլարտան պրաղաճա-ղըմ:

12. Սէնին փէնճէրէլէրինի գըրմըզը եագութտան, վէ գափուլարընը շէպչիրաղ թաշլարընտան, վէ հատտլարընը գըյմէթլի թաշլարտան եափաճաղըմ:

13. Վէ ճիւմլէ էվլատըն Րապպտան թա'լիմ օլունըպ էվլատընըն սէլամէթի 'ազիմ օլաճագ տըր:

14. Սէն սալահտա սապիթ օլաճագսըն, վէ զուլմտան իրագ օլուպ գօրգմայաճագսըն: Զիրա տէհէթտէն ուզսոգ օլաճագսըն, վէ օ սանա եագլաշմայաճագ տըր:

15. Իշթէ հագիգաթէն անլէր սանա գարըն թէճէմմիւ՝

էտէճէքլէր, Փազաթ իզնիմ իլէ տէյիլ տիր: Վէ սէնին 'ալէյհինէ Թօփլանանլարըն ճիւմլէսի սէնին սէպէպինտէն տիւլէճէքլէր տիր:

16. Իշթէ քէօմիւրլէրի աթէշտէ իւֆլէյէն վէ իսթէտիյինէ կէօրէ 'ալէթլէր եափան տէմիրճիյի պէն խալք էթտիմ: Հէլաք էտէն խարապ էտիճիյի տախի պէն խալք էլէտիմ:

17. Սանա գարշը եափըլան հիշ պիր 'ալէթ իշէ եարամայաճազ, վէ սանա գարշը տ'ավայա գալքըլան հէր լիսանը հիւքմ էտէճէքսին, Բապպըն գուլլարընըն միրասը պու տըր, վէ անլէրին սալաշը պէնտէ տիր՝ տէյու Բապպ պուլյուրուր:

ՊԱՊ 23

1. Վէ իշթէ շիմտի սիզէ տէրիմ քի՝ սիզ պու շէյլէրի արամաղա պօրճու սընըզ. պէլի՝ սիզէ պիր Թէնպին վէրիւրիմ քի պու շէյլէրի զայրէթ իլէ արայասընըզ: Զիրա իշա՝ եանըն սէօզլէրի պէօյիւք տիրլէր:

2. Զիրա օ հագիգաթէն Պէյթ ի Իսրայէլտէն օլան պէնիմ գալմըմա ա՛խտ օլան ճիւմլէ շէյլէրէ տա՛իր սէօյլէտի. իմտի անըն Թա՛իֆէլէրէ սէօյլէմէսի տախի էլզէմ տիր:

3. Վէ անըն սէօյլէտիյի հէր շէյ, սէօյլէտիյինէ կէօրէ վուգու՝ պուլմուշ վէ վուգու՝ պուլաճազ տըր:

4. Իմտի սէօզլէրիմէ գուլազ վէրիպ, սիզէ տէտիքլէրիմի եազընըզ, վէ անլէր Փէտէրին վազթ վէ իրատէթինէ կէօրէ Թա՛իֆէլէրէ կիտէճէք տիր:

5. Իմտի սէօզլէրիմի տինլէյէն վէ Թէվպէ էտիպ վաֆթիզ օլան խէլաս պուլաճազ տըր: Փէյղամպէրլէրի Թէֆթիշ էտինիզ, զիրա պու շէյլէր հագգընտա շէհատէթ էտէնլէր չօգ տըր:

6. Վէ շիմտի վազը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէյիպ, գապուլ էթմիշ օլտուգլարը ճիւմլէ Մուգատտէն Մուհարրէրաթը անլէրէ իզա հէթտիքտէն սօնրա, անլէրէ Թէքրար. Իշթէ եազմամըլ օլտուղընըզ տիկէր Մուգատտէն Մուհարրէրաթը եազմանըզը իսթէրիմ՝ տէտի:

7. Վէ Նիֆայա, Հըֆգ էթմիշ օլտուղըն Թէվարիխի կէթիր՝ տէտի:

8. Վէ Նիֆայ Թէվարիխի կէթիրիպ անըն էօնիւնէ գօտուգտա, կէօզլէրինի անլէրէ չէվիրիպ՝ տէտի:

9. Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ, պէն գուլըմ լէմանը Սամուէլէ՝ Փէտէր քէնտինի պէնտէ Թա՛զիզ էտէճէյի կիւնտէ՝ Նիշէ 'ազիզլէրին էօլիւլէրտէն գըյամ էտէճէքլէրինէ, վէ չօգլարա կէօրիւնիւպ անլէրէ խըտմէթ էտէճէքլէրինէ

տա՛իր պու գազմա շէհատէթ էթմէսինի էմր էյլէտիմ : Վէ
օ անլէրէ՝ Պէօյլէ տէյիլ մի՝ տէտի :

10. Վէ անըն շայիրտլէրի ճէվապէն՝ էվվէթ Բապպ , Սա-
մուէլ սէնին սէօզլէրինէ կէօրէ փէյղամպէրլիք էթտի , վէ
անլէրին ճիւմլէսի իթմամ օլունմուշ տըր՝ տէտիլէր :

11. Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Զօգ 'ազիզլէրին գըյամ էթ-
տիքլէրինի վէ չօզլարա կէօրիւնիւպ խըտմէթ էթտիքլէրի-
նի նի՞չիւն եազմատընըզ՝ տէտի :

12. Վէ Նիֆայ պու շէյլէրին եազըլմամը խտիյինի տէր
խաթր էյլէտի :

13. Վէ Յիսուս անըն եազըլմասընը էմր էյլէտի . իմտի
անըն էմրինէ կէօրէ եազըլտըլար :

14. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Յիսուս անլէրին եազտըլը
Մուգատտէս Մուհարրէրաթըն ճիւմլէսինի պիրտէ անլէրէ
իզահ էթմիշ օլտուգտա , պէյան էթտիյի շէյլէրի թա՛լիմ
էթմէլէրինի անլէրէ էմր էյլէտի :

ՊԱՊ 24 (Մ-Լ-Է-Ի-Յ .)

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Փէտէրին Մալախիայա վէրմիշ
օլտուղը վէ քէնտինին անլէրէ սէօյլէյէճէյի քէլամլարը եազ-
մալարընը էմր էյլէտի : Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր եազըլ-
տըգտան սօնրա , օ անլէրի իզահ էթտի , վէ անլէրէ սէօյլէտի-
յի սէօզլէր պունլար իտի . Փէտէր Մալախիայա պէօյլէ պու-
յուրաու . իշթէ պէն եօլու էօնիւմճէ հազըրլամագ իշիւն
միւպէշշիրիմի կէօնտէրէճէյիմ , վէ արատըղընը Բապպ՝
եա՛նի խօշնուտ օլտուղընը 'ահտըն Մուխպիրի անսըզըն
քէնտի հէյքէլինէ կէլէճէք տիր : իշթէ կէլիյօր՝ տէյու Բապպ
իւլ ճիւնուտ պույուրուր :

2. Վէ կէլմէսի կիւնիւնէ քի՞մ տայանա պիլիր , վէ
վազթը զուհուրընտա քի՞մ տուրա պիլիր : Զիրա օ գալըն-
ըն աթէշի վէ գասսարըն սապուըն կիպի օլաճագ տըր :

3. Վէ օ կիւմիւշ գալ վէ թառֆիյէ էտէն կիպի օթու-
րաճագ տըր : Վէ Լալի օղուլլարընը թէմիզլէյիպ անլէրի
ալթուն վէ կիւմիւշ կիպի փաքլէյէճէք տիր : Վէ անլէր սա-
լահ իլէ Բապպա թագտիմէ թագտիմ էտէնլէր օլաճագ տըր :

4. Օլ գէման Նէհուտա իլէ Նէրուշալիմին թագտիմէ-
լէրի գատիմ կիւնլէրտէ վէ էվվէթի սէնէլէրտէ օլտուղու
կիպի Բապպա մագպուլ օլաճագ տըր :

5. Վէ հիւքմ իշիւն սիզէ եազլաշաճաղըմ , վէ էֆ-
սունճըլար իլէ զինաքեարլար վէ եալան եէմին էտէնլէր 'ա-
լէյհինէ , վէ պէնտէն գօրգմայանլար , վէ իւճրէթլինին իւճ-
րէթի խուսուսընտա , վէ տուլ գարը իլէ էօքսիւզէ դաւոր

էտէնէր 'ալէյհինէ, վէ զարիպի ըտտ էտէնէր 'ալէյհինէ չապըգ պիր շահիտ օլաճաղըմ՝ տէյու Րապպ իւլ ձիւնուտ պուլուրուր:

6. Զիրա պէն Րապպ իմ, պէն թէպտիլ օլմամ, պու էճլտէն, էյ պէն ի Եա'գուպ, սիզ թէլէֆ օլմատընըգ:

7. Էճտատլարընըզըն կիւնէրինտէն պէրու գանուելա-րըմտան սափըպ անլէրի հըֆգ էթմէտինիզ. պանա տէօ-նիւնիւզ, պէն տախի սիզէ տէօնէյիմ՝ տէյու Րապպ իւլ ձիւ-նուտ պուլուրուր: Լաքին սիզ՝ Նէ՞ իլէ տէօնէլիմ՝ տէյօրսը-նըգ:

8. Ատէմ Ալլահը սօյա՞ր մը, եինէտէ սիզ պէնի սօյաը-նըգ. Փագաթ սիզ, Նէ՞ խուսուստա սէնի սօյաըգ՝ տէրսինիզ: 'Իւշըլէր վէ թագտիմէլէր խուսուսընսա սօյաընըգ:

9. Սիզ զիյատէսիյէ մէլ'ուսընըգ, զիրա սիզ, հաթ-թա պիւթիւն միլլէթ, պէնի սօյաընըգ:

10. 'Իւշըլէրին ճիւմլէսինի խազինէյէ կէթիւրինիզ քի խանէմտէ էրզագ պուլունա, վէ պուսընլէ պէնի թէճրիւ-պէ էաինիզ, սիզէ սէմանըն փէնճէրէլէրինի աչըպ, եէր գալմայընճայա գատար իւզէրինիզէ պէրէքէթ տէօքմէ՞զ մի իմ՝ տէյու Րապպ իւլ ձիւնուտ պուլուրուր:

11. Վէ թէլէֆ էտիճիլի սիզին իշիւն թէքտիր էտէճէ-յիմ, վէ թօփրաղընըզըն մահսուլունը պօզմայաճագ տըր, վէ թարլատա ասմանըգ մահսուլըգ գալմայաճագ տըր՝ տէ-յու Րապպ իւլ ձիւնուտ պուլուրուր:

12. Վէ ճիւմլէ միլլէթլէր սէնի միւպարէք թէսմիյէ էտէճէք տիր. զիրա սիզ արգուլանըր տիյար օլաճագսընըգ՝ տէյու Րապպ իւլ ձիւնուտ պուլուրուր:

13. Սէօղլէրինիզ 'ալէյհիմտէ շիտտէթլի օլտու՝ տէյու Րապպ իւլ ձիւնուտ պուլուրուր. Լաքին սիզ՝ Սէնին 'ալէյհի-նէ Նէ՞ սէօլլէտիք՝ տէրսինիզ:

14. Սիզ՝ Ալլահա խըտմէթ էթմէք սօշ շէյ տիր, վէ ա-նըն թէնպիհաթընը հըֆգ էթմէմիզտէն, վէ Րապպ իւլ ձիւնուտըն հուզուրընտա հիւզն իլէ եիւրիւտիւյիւմիւզտէն Նէ՞ Փա'իտէ հասըլ օլտու՝ տէրսինիզ:

15. Վէ շիմտի պիզ միւթէքէպպիրլէրի թէպրիք էտէ-րիզ, Փըսգ իլէյէնլէր հէմ իֆլահ օլուրլար, հէմ տախի Ալ-լահը թէճրիւպէ էտէրէք գուրթուլուրլար՝ տէտինիզ:

16. Օլ վազըթ Րապպտան գօրգանլար պիրի պիրիլէ տէօլլէշտիլէր. վէ Րապպ տինլէյիպ ճէվապ վէրտի. վէ Րապ-տան գօրգանլար վէ անըն իումինէ ըր'այէթ էտէնլէր իշիւն անըն հուզուրընտա թէգքեար քիթապը եազըլտը:

17. Վէ ճէվահիրլէրիմի ճէմ՝ էթտիյիմ կիւնտէ անլէր պէնիմ օլաճագլար, վէ պիր ատէմ քէնտինէ խըտմէթ էտէն քէնտի օղլունա շէֆգաթ էտէր կիպի, պէն անլէրէ շէֆ-

գաթ հտէճէյիմ՝ տէյու Բապպ իւլ ձիւնուտ պույուրուր :
 18. Օլ գէման սիզ տէօնիւպ սալիհ իլէ շէրիրին, վէ Սւ-
 րահա խըտմէթ հտէն իլէ անա խըտմէթ հթմէյէնին ֆար-
 գընը կէօրէճէքսինիզ :

ՊԱՊ 25 (Մ-Լ-Ի-Է 4.)

1. Զիրա իշթէ ֆուրուռն կիպի եանան կիւն կէլիօր, վէ պիլ ճիւմլէ միւթէքէպպիրլէր վէ ֆըսգ իշլէյէնլէր սա-
 ման կիպի օլաճագլար, վէ կէլէճէք օլան կիւն անլէրի եա-
 գաճագ, շէօյլէ քի անլէրէ քէօք եա տալ պրագմայաճագ տըր՝ տէյու Բապպ իւլ ձիւնուտ պույուրուր :

2. Լաքին խամիմտէն գօրգանլարա Սալահըն Օղլու զու-
 հուր հտէճէք, վէ անըն գանատլարընտա չիֆա պուլունա-
 ճագ տըր, վէ սիզ աիւրրտա պէսլի պուզագլըլար կիպի տի-
 շարը չըգըպ սըչրայաճագսընըզ :

3. Վէ սիզ շէրիրլէրի այագ ալթընտա չիյնէյէճէքսի-
 նիզ, գիրա պունու եափտըղըմ կիւնտէ անլէր այագլարը-
 նըզ ալթընտա քիւլ օլաճագլար՝ տէյու Բապպ իւլ ձիւնուտ
 պույուրուր :

4. Գուլոււմ Մուստնըն շէրի՝աթընը, եա՛նի՝ Հօրէպտէ
 պիւթիւն Իսրայէլ իչիւն հմր էյլէտիյիմ գանոււլար վէ
 հիւքմլէրիմի խաթրա կէթիրինիզ :

5. Իշթէ պէն Բապպըն 'ազիմ վէ հիյպէթլի կիւնիւ
 կէլմէզտէն էվվէլ սիզէ էլիյա փէյղամպէրի իրսալ հտէճէյիմ :

6. Օ տախի փէտէրլէրին գալպինի օղուլլարա վէ օ-
 ղուլլարըն գալպինի փէտէրլէրէ տէօնտէրէճէք տիր, օլմա-
 յա քի պէն կէլիպ գէմինի լա՛նէթլէ վուրայըմ :

ՊԱՊ 26

1. Վէ չիմտի վազը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու շէյլէրի
 սէօյլէտիյինտէ, անլէրի ճէմա՛աթա իզահ էյլէտի, պէլի՝
 կէրէք պէօյիւք կէրէք քիւչիւք ճիւմլէ շէյլէրի անլէրէ ի-
 զահ էթտի :

2. Վէ օ՝ Փէտէր սիզտէ պուլունմայան պու Մուգատ-
 տէս Մուհարրէրաթը սիզէ վէրմէմի հմր էյլէտի, գիրա
 պունլարըն կէլէճէք նէսլլէրէ՝ թէսլիմ օլունմալարը անըն
 ինտինտէ միւնասիպ կէօրիւնտիւ՝ տէտի :

3. Վէ օ հէփ շէյլէրի իզահ էյլէտի, հաթթա իպթի-
 տատէն թա քէնտի ճէլալըյլէ կէլէճէյի վագթա տէյին,
 պէլի՝ տիւնեա իւզէրինէ կէլէճէք օլան քեաֆֆէ ի շէյլէրի,

հաթթա շտտիտ հերարէթ իլէ մատտէլէր էրիյիպ, զէմին թու մար կիպի տիւրիւլէրէք, սէմա վէ զէմին զա՛լլ օլմա-սընա տէյին իզա՛հ էյլէտի:

4. Վէ օլ պէօյիւք վէ սօն կիւնտէ հէր զաւմ, գապի-լէ, միւլէթ, վէ լիսան քէնտիլէրին կէրէք էյի կէրէք Փէ-նա օլան 'ամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունմադ իւզրէ Ալլա-հըն 'ինտինտէ տուրաճադ տըր:

5. Վէ էյի օլանլար էպէտի հայաթա գըյամ, վէ Փէ-նա օլանլար հիւքմէ գըյամ էտէճէլէր. վէ միւլազի օ-լարադ տիւնեատան էվվէլ օլան Գրիստոսըն մէրհամէթ, 'ատալէթ վէ գուտսիյէթինէ կէօրէ, պիր գըսմը սաղ վէ տի-կէր գըսմը սօլ թարաֆտա օլաճադ տըր:

6. Վէ շիմտի Յիսուսըն գաւմա հագիգաթէն թա՛լիմ էյլէտիյի շէյլէրին եիւզտէ պիր գըսմը պիլէ պու քիթապտա եազըլամազ:

7. Լաքին իշթէ անըն էհալիյէ թա՛լիմ էյլէտիյի շէյ-լէրին պէօյիւք գըսմը Նիֆայըն լէվհալարընտա հաւլի տիր:

8. Վէ եազտըղըմ պու շէյլէր, անըն էհալիյէ թա՛լիմ էյլէտիյի շէյլէրին անճադ պիր ուֆադ գըսմը տըր, վէ Յի-սուսըն սէօյլէտիյի քէլամլարա կէօրէ՝ թա՛լիֆէլէր թարա-ֆընտան, պու գաւմա կէթիրիլմէլէրի մագսէտիլէ անլէ-րի եազմըլըմ:

9. Իմտի իմանլարընըն թէճրիւպէ օլունմասը իշիւն էվվէլա պու շէյլէրէ նա՛լլ օլմալարը էլզէմ տիր. վէ էյէր պու շէյլէրէ ինանըրլարսա, օլ զէման անլէրէ տահա պէօ-յիւք շէյլէր պէյան օլունաճադ տըր:

10. Վէ էյէր անլէր պու շէյլէրէ ինանմազլար իսէ, տահա պէօյիւք շէյլէրտէն մահրում գալըպ հիւքմէ տիւ-ջար օլաճազլար տըր:

11. Իշթէ պէն Նիֆայըն լէվհալարը իւզէրինտէ գա-զըլմըլ օլան շէյլէրին ճիւմլէսինի եազմադ իւզրէ իտիմ, ֆագաթ Բապպ պէնի մէն՝ էտէրէք. Պէն գաւմըմըն իմա-նընը թէճրիւպէ էտէճէլիմ՝ տէտի:

12. Իմտի պէն, Մօրմօն, Բապպ թարաֆընտան պանա էմր օլունան շէյլէրի եազարըմ: Վէ իշթէ պէն, Մօրմօն, սէօղլէրիմէ խիթամ վէրիրիմ, վէ պանա էմր օլունան շէյ-լէրի եազմաղա տէվամ էտէրիմ:

13. Իմտի պիլմէնիգի իսթէրիմ քի՝ Բապպ հագիգա-թէն գաւմը իւշ կիւն միւտտէթինտէ թա՛լիմ էթտի, վէ անտէն սօնրա չօգ տէֆա՝ քէնտինի անլէրէ կէօսթէրտի, վէ չօգ տէֆա՝ էքմէք փարէլէյերէք միւպարէլէյիպ ան-լէրէ վէրտի:

14. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ հագգլարընտա գիքր օլուն-տուղը միսիլլու, օ ճէմա՛աթըն էվլաուընը թա՛լիմ էտիպ

անլերէ խըտմէթ էլլէտի, վէ անլերին տիլլէրինի չէօզտիւ, վէ անլեր փէտէրլէրինէ քէնտինին գաւմա իլլամ էթմիլ Օլտուղու շէլլէրտէն տահա 'ազիմ վէ 'աճա'իպ շէլլէր սէօյլէտիլէր, վէ սէօյլէյէ պիլմէլէրի իշիւն անլերին տիլլէրինի չէօզտիւ:

15. Վէ վազը' օլտու քի' օ իքինճի տէֆա' սէմայա 'ուրուճ էթտիքտէն սոնրա, անլերէ թէքրար կէօրիւնտիւ. վէ Փէտէրէ կիթմէզտէն էվվէլ' անլերին ճիւմլէ խասթալարընը վէ թօփալարընը ոաղալթտը, վէ քէօրլէրին կէօզլէրինի վէ սաղըրլարըն գուլազլարընը աշտը, վէ արալարընտա հէր ճինս խասթալըղա շիֆա վէրտի, վէ պիր ատէմի էօլիւմտէն տիրիլթտի, վէ քէնտի գուվվէթինի անլերէ կէօսթէրտիքտէն սոնրա, Փէտէրէ 'ուրուճ էլլէտի:

16. Իշթէ էրթէսի կիւն ճէմա'աթ ճէմ' օլուպ պու չօճուզլարը հէմ կէօրտիլլէր հէմ իշիթտիլէր: Հաթթա մա'սուլար աղըզլարընը աշըպ 'աճա'իպ շէլլէր սէօյլէտիլէր: Վէ հիջ քիմսէնին եազմամասը իշիւն անլերին սէօյլէտիքլէրի շէլլէրի եազմազ եասազ էտիլտի:

17. Վէ վազը' օլտու քի' Յիսուսըն ինթիխապ էթմիլ Օլտուղու շայիրտլէր օլ վազըթտան պաշլայարազ քէնտիլէրէ կէլէնլէրին ճիւմլէսինի թա'լիմ վէ վաֆթիզ էթտիլէր: Վէ Յիսուսըն իսմինտէ վաֆթիզ օլանըն քեաֆֆէսի Բուլ իւլ Գուտս իլէ մէմլու օլտուլար:

18. Վէ անլէրտէն չօզլարը սէօյլէնիլէմէզ շէլլէր կէօրիւպ իշիթտիլէր, վէ անլերի եազմազ ճա'իզ տէյիլ տիր:

19. Վէ անլէր եէքտիկէրինէ թա'լիմ էտիպ խըտմէթ էթտիլէր. վէ արալարընտա հէր շէյ միւշթէրէք իտի. վէ հէր քէս եէքտիկէրիլէ հազգանիլէթ իւզըրէ մու'ամէլէ էտէր իտի:

20. Վէ անլէր հէր շէյի հէման Յիսուսըն քէնտիլէրէ էմր էթտիլինէ կէօրէ իճրա էթտիլէր:

21. Վէ Յիսուսըն իսմինտէ վաֆթիզ օլանլար' Քրիստոսըն Քիլիսէսի թէսմիլէ օլունտու:

ՊԱՊ 27

1. Վէ Յիսուսըն շայիրտլէրի կէօրիւպ իշիթտիքլէրի շէլլէրի վա'զ էթմէք իշիւն հէր թարաֆտա տօլաշըպ Յիսուսըն իսմինտէ վաֆթիզ էտէր իքէն, վազը' օլտու քի' պիր արայա ճէմ' օլարազ գուվվէթլէ տու'ա էտիպ օրուճ թութմազտա իթթիֆազ էթտիլէր:

2. Վէ Յիսուս քէնտինի անլերէ թէքրար կէօսթէրտի. զիրա քէնտինին իսմինտէ Փէտէրէ տու'ա էթմէքտէ իտի-

ւէր, վէ Յիսուս կէլիպ անլէրին օրթասընտա տուրարազ ան-
լէրէ՝ Սիզէ նէ՞ վէրմէքլիյիմի իսթէրսինիզ՝ տէտի:

3. Վէ անլէր անա, եա՛ Րապպ, պու քիլիսէյի նէ իսմ-
լէ թէսմիյէ էտէճէյիմիզի սէօյլէմէքլիյինի իսթէրիզ, չիւն-
քի էհալի արասընտա պու մատտէյէ տա՛իր միւհատէլէ
վար տըր՝ տէտիւէր:

4. Վէ Րապպ անլէրէ տէտի. Հագիզաթէն, Հագիզա-
թէն սիզէ տէրիմ, պու շէյ Հագգընտա էհալի նի՞չիւն միւ-
հատէլէ էտիպ մըրըլտանըր:

5. Իւզէրինիզէ Քրիստոսըն իսմինի, եա՛նի պէնիմ իս-
միմի, ալմալըսընըզ տէյէն Մուգատտէս Մուհարրէրաթը
օգո՞ւմատըլար մը. զիրա եէվմ իւլ ախըրտա պու իսմլէ
թէսմիյէ օլունհաճագսընըզ:

6. Վէ իսմիմի իւզէրինէ ալըպ՝ սօնատէք սապր էտէն
հէր քիմսէ եէվմ իւլ ախըրտա խէլաս պուլաճագ տըր:

7. Իմտի հէր նէ էտէճէք օլուր իսէնիզ, պէնիմ իս-
միմտէ էտինիզ. պու էճլտէն քիլիսէյի պէնիմ իսմիմտէ
թէսմիյէ էտէճէքսինիզ: Վէ իսմիմտէ Փէտէրէ տու՛ա է-
տէճէքսինիզ, քի օ պէնիմ սէպէպիմտէն քիլիսէյի միւպա-
րէքլէսին:

8. Վէ օ պէնիմ իսմիմլէ թէսմիյէ օլունմատըղը հալ-
տէ, նա՞սըլ պէնիմ քիլիսէմ օլուր: Զիրա պիր քիլիսէ
Մուսանըն իսմի իլէ թէսմիյէ օլունուր իսէ, Մուսանըն քի-
լիսէսի օլմուշ օլուր: Եախօտ պիր ատէմին իսմիլլէ թէս-
միյէ օլունուր իսէ, օլ ատէմին քիլիսէսի օլուր. Լաքին էյէր
անլէր ինճիլիմ իւզէրինէ պինա օլունարագ՝ պէնիմ իսմիմլէ
թէսմիյէ օլունուրլարսա, օլ զէման պէնիմ քիլիսէմ օլուր:

9. Հագիզաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ սիզ ինճիլիմին իւզէ-
րինէ պինա օլունմուշսընըզ, իմտի եատ էտէճէյինիզ շէյի
պէնիմ իսմիմ իլէ եատ էտէճէքսինիզ: Պու սէպէպտէն է-
յէր քիլիսէմ իչիւն իսմիմտէ Փէտէրէ նիյազ էտէրսէնիզ,
Փէտէր սիզի տինլէյէճէք տիր:

10. Վէ քիլիսէ ինճիլիմ իւզէրինտէ պինա օլունտուղը
թագտիրտէ, Փէտէր տախի անտէ քէնտի իլէրինի պէյան
էտէճէք տիր:

11. Լաքին էյէր քիլիսէ ինճիլիմ իւզէրինտէ պինա օ-
լունմայըպ տա ատէմլէրին, եախօտ շէյթանըն 'ամէլլէրի
իւզէրինտէ պինա օլունմուշ իսէ, Հագիզաթէն սիզէ տէրիմ,
անլէր քէնտի իլլէրինտէ պիր ազ միւտտէթ շազ օլաճագ,
օնտան սօնրա նիհայէթի կէլէճէք, վէ անլէր քէսիլիպ ա-
թէշէ աթըլաճագլար, վէ անտէն տէօնմէք եօգ տըր:

12. Զիրա անլէրին իլլէրի անլէրին արաընճա կիտէր
վէ անլէր քէնտի 'ամէլլէրի սէպէպինտէն քէսիլտիլէր,
իմտի սիզէ սէօյլէմիշ օլտուղըմ շէյլէրի ունութմայընըզ:

13. Իշթէ ինճիլիմի սիզէ վէրմիշ իմ, վէ սիզէ վէրմիշ օլտուղըմ ինճիլ պու տըր քի, Փէտէրիմ պէնի իրսալ էթտի, վէ պէն Փէտէրիմին իրատէթինի իճրա էթմէք ի-չիւն տիւնեայա կէլտիմ:

14. Վէ Փէտէրիմ պէնի կէօնտէրտի քի խաչ իւզէրինէ գալտըրըլայըմ. վէ խաչա գալտըրըլտըղըմտան սօնրա՝ հէր ատէմի պանա ճէլպ էտէյիմ, վէ պէն ատէմլէր թարաֆընտան գալտըրըլտըղըմ կիպի, հէման պէօյլէ հէր ատէմ տախի՝ կէրէք սալիհ, կէրէք Փասըգ քէնտի՝ ամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունմադ իւզրէ հուզուրըմտա տուրմադ իչիւն Փէտէրիմ թարաֆընտան թէրֆի՝ օլունաճադ տըր:

15. Զիրա պէն պու սէպէպտէն գալտըրըլտըմ. իմտի՝ ամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունմալարը իչիւն Փէտէրին գուվլէթինէ կէօրէ ճիւմլէ ատէմլէրի քէնտիմէ ճէլպ էտէճէյիմ:

16. Վէ վազը՝ օլաճադ քի՝ թէվպէ էտիպ իսմիմտէ վաֆթիդ օլունան տօլտուրուլաճադ տըր: Վէ սօնատէք սապր էտէնի՝ տիւնեայը հիւքմ էթմէյէ տուրաճաղըմ կիւնտէ Փէտէրիմին՝ ինտինտէ սուչսըզ սայաճաղըմ:

17. Վէ սօնատէք սապր էթմէյէն քիմսէ՝ իշթէ քէսիլիպ աթէշէ աթըլան քիմսէ պու տըր: Վէ մէրգուլմ՝ Փէտէրին՝ ատալէթինէ կէօրէ օրատան պիր տահա տէօնմէյէճէք տիր:

18. Վէ անըն պէն ի ատէմէ վէրտիյի քէլամ պու տըր, վէ օ եալան սէօյլէմէզ օլտուղընտան, քէնտի վէրմիշ օլտուղը սէօղլէրի իթմամ էտէր, պէլի՝ ճիւմլէ սէօղլէրինի իթմամ էտէր:

19. Վէ նափաք պիր շէյ անըն մէլէքիւթիւնէ կիրէմէզ. իմտի քէնտիլէրին իմանը, վէ կիւնահլարընտան թէվպէ, վէ սօնատէք սատըգ գալմալարը իլէ, էլպիսէլէրինի գանըմտա եըյգայանլարտան մա՝տա՝ քիմսէ անըն լահաթընա կիրէմէզ:

20. Իմտի էմր պու տըր. էյ՝ պիւթիւն միւնթէհա ի գէմին, թէվպէ էտինիզ, վէ պանա կէլիպ իսմիմտէ վաֆթիդ օլունըզ, քի Բուհ իւլ Գուտսը գապուլ էթմէքլէ թագտիս օլունըպ եէվմ իւլ ախըրտա պէնիմ հուզուրըմտա լէքէսիզ պուլունա պիլէսինիզ:

21. Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պէնիմ ինճիլիմ պու տըր. վէ սիզ քիլիսէմտէ իճրա էտէճէյինիզ շէյլէրի պիլիքսինիզ. գիրա պէնիմ եափտըղըմ իշլէրի կէօրէն՝ անլէրի քէնտիսի տախի եափմալը տըր. քէզալիք սիզ եափմըլ օլտուղըմը կէօրտիլիւնիւզ սէպէպտէն, սիզ տախի հէման պէօյլէ էթմէլի սինիզ:

22. Իմտի էյէր պու շէյլէրի իճրա էտէր իսէնիզ, նէ՝ միւպարէքսինիզ, գիրա եէվմ իւլ ախըրտա թէրֆի՝ օլունաճադսընըզ:

23. Եազըլմասը սիզէ մէջնու՝ օլան շէյլէրտէն մա՛տա՛ կէօրտիւլինիւզ վէ իշթտիյինիզ շէյլէրի եազընըզ :

24. Վուգու՝ պուլմուշ օլան շէյլէր եազըլմը օլտուղը կիպի պու գավմա վուգու՝ պուլաճագ շէյլէրի տախի եազընըզ :

25. Իշթէ պու գավմ եազըլմը վէ եազըլաճագ օլան քիթապլարտան հիւքմ օլուհաճագ . զիրա անլէրին իշլէրի ատէմլէրէ անըն վասիթասիյլէ թանըլաճագ տըր :

26. Վէ իշթէ ճիւմլէ շէյլէր փէտէր վասիթասիյլէ եազըլմը տըր . իմտի տիւնեա եազըլաճագ օլան քիթապլարտան հիւքմ օլուհաճագ տըր :

27. Վէ սիզէ վէրէճէյիմ 'ատիլ օլան հիւքմէ կէօրէ պու գավմըն հաքիմլէրի օլաճաղընըզը պիլինիզ : իմտի սիզ նասըլ ատէմլէր օլմաղա պօրճլու սընըզ . հաքիգաթէն սիզէ տէրիմ . հէման պէնիմ կիպի օլմալըսընըզ :

28. Վէ շիմտի պէն փէտէրէ կիտէրիմ : Վէ հաքիգաթէն սիզէ տէրիմ , պէնիմ իսմիմտէ փէտէրտէն հէր նէ թալէպ էտէրսէնիզ սիզէ վէրիլէճէք տիր :

29. Իմտի թալէպ էտինիզ վէ ալաճագսընըզ . գափույու չալընըզ վէ սիզէ աչըլաճագ տըր . զիրա տիլէյէն ալըր , վէ գափույու չալանա աչըլաճագ տըր :

30. Իմտի սիզին իշիւն վէ պու նէսլ իշիւն մէսէրրէթիմ պէօյիւք տիր , հաթթա թամմ տըր , պէլի՝ փէտէր վէ 'ազիզ մէլէքլէրին ճիւմլէսի տախի սիզին իշիւն վէ պու նէսլ իշիւն մէսրուր օլուրլար : Վէ անլէրտէն հիչ պիրսի զայ՝ օլմայաճագ տըր :

31. Իշթէ անլամանըզը իսթէրիմ , զիրա պու նէսլին հաթթա օլանլարընը տէմէք իսթէրիմ , վէ անլէրտէն պիրսի զայ՝ օլմագ , պուհուռն իշիւն մէսէրրէթիմ միւքէմմէլ տիր :

32. Ամմա պու նէսլտէն սօնրա տէօրտիւնճիւ նէսլ իշիւն միւքէտտէր իմ . զիրա անլէր հէլաք օլլուռնըն էսիր կէօթիւրիւլտիւլիւ կիպի կէօթիւրիւլէճէքլէր տիր , զիրա անլէր կիւմիւշ վէ ալթուռնլէ , վէ կիւվէնին պօզաճաղը վէ խըրսըլլարըն տէլիպ սըրգաթ էտէ պիլէճէյի շէյ իշիւն պէնի սաթաճագլար տըր : Վէ օլ կիւնտէ անլէրի զիյարէթ էտէճէյիմ , վէ քէնտի՝ 'ամէլլէրինի քէնտի պաշլարընա տէօնտէրէճէյիմ :

33. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօզլէրի պիթիրտիքտէ , չայիրտլէրինէ՝ կէճէ կէտիյինտէ քիմսէ իշլէյէմէզ . իմտի տար գափուտան կիրինիզ , զիրա հայաթա կէօթիւրէն գափու տար վէ եօլ էնսիզ տիր , վէ անը պուլանլար ազ տըր . լաքին էօլիւմէ կէօթիւրէն գափու կէնիշ վէ եօլ էնլի տիր , վէ անա կիրէնլէր չօգ տըր՝ տէտի .

ՊԱՊ 28

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօզլէրի սէօյլէ-մէյի պիթիրտիյինտէ շայիրտլէրինէ այրը այրը սէօյլէյէրէք տէտի. Պէն Փէտէրէ կիթտիյիմտէն սօնրա պէնտէն նէ՞ թա-լէպ էտէրսինիզ :

2. Վէ իւչ քիշիտէն մա՛տա ճիւմլէսի, Պիզ արզու է-տէրիզ քի ինսանըն՝ էօմրիւ կիւնլէրինճէ եաշայըպ՝ սէնին թարաֆընտան տա՛վէթ օլտուտըղըմըզ խըտմէթի պիթիր-տիքտէն սօնրա մէլէքիւթիւնտէ սէրի՞էն սանա վասըլ օլալըմ՝ տէտիլէր :

3. Վէ օ անլէրէ, Պէնտէն պուսու արզու էթտիյինիզ իշիւն նէ՛ միւպարէքսինիզ, իմտի սիզ եէթմիշ իքի եաշըն-տա օլտուգտան սօնրա մէլէքիւթիւմտէ պանա կէլիպ, պէն-տէ իսթիրահաթ էտէճէքսինիզ՝ տէտի :

4. Վէ անլէրէ սէօյլէմէյի պիթիրտիյինտէ, օլ պիր իւչ շայիրտլէրէ տէօնէրէք, Պէն Փէտէրիմէ կիթտիքտէն սօնրա սիզէ նէ՞ եափմամը իսթէրսինիզ՝ տէտի :

5. Վէ անլէրին ճանլարը սըգըլարազ՝ արզու էթտիք-լէրի շէյի անա սէօյլէմէյէ ճէսարէթ՝ էթմէտիլէր :

6. Վէ օ անլէրէ՝ տէտի. իշթէ պէն Փիքրինիզի պի-լլյօրըմ, սիզ՝ պէն Նէհուտիլէր թարաֆընտան գալտըրըլ-մազտան էվլէլ պէնիմ իլէ խըտմէթտէ պուլունան սէվկիւ-լիւմ Նուհաննանըն պէնտէն իսթէտիյի շէյի արզու էտէրսի-նիզ :

7. Իմտի սիզ տահա գիյատէ միւպարէքսինիզ, գիրա ասլա էօլիւմ թաթմայաճագսընըզ. լաքին հէր շէյ Փէտէ-րին իրատէթինէ կէօրէ իթմամ օլտուղունտա, պէնիմ սէ-մանըն գուվլէթի իլէ ճէլալիմտէ կէլմէքլիյիմէ տէյին, Փէ-տէրին պէն ի ատէմէ էտէճէյի շէյլէրին քեաֆֆէսինի կէօր-մէք իւզրէ եաշայաճագսընըզ :

8. Վէ սիզ էօլիւմ աղրըսը ասլա կէօրմէյէճէքսինիզ, լաքին ճէլալ իլէ կէլտիյիմտէ, պիր անտէ էօլիւմտէն էօ-լիւմսիւզլիյէ թէպտիլ օլաճագսընըզ : Վէ օլ զէման սիզ Փէտէրիմին մէլէքիւթիւնտէ միւպարէք օլաճագսընըզ :

9. Վէ թէքրար, սիզ թէնտէ իքէն տիւնեանըն կիւնաւ-լարը սէպէպիւնտէն օլանտան մա՛տա աղրը վէ քէտէր կէօր-մէյէճէքսինիզ. վէ ճիւմլէ պու շէյլէրի՝ պէնտէն՝ արզու էթ-տիյինիզ իշիւն իճրա էտէճէյիմ. գիրա տիւնեա տուրտուգ-ճա ատէմլէրին ճանլարընը պանա կէթիրմէքլիյի արզու էթ-տիւնիզ :

10. Պու սէպէպտէն մէսէրրէթինիզ միւքէմմէլ օլա-ճագ տըր : Վէ սիզ Փէտէրիմին մէլէքիւթիւնտէ օթուրա-ճագսընըզ, պէլի՝ Փէտէր պանա մէսէրրէթ ի քեամիլէ վէր-

տիյի կիպի՝ սիգէ տախի վէրէճէք տիր : Վէ սիգ պէնիմ կիպի օլաճադսընդ, վէ պէն Փէտէր կիպի իմ, վէ Փէտէր վէ պէն պիր ից :

11. Վէ Բուհ իւլ Գուտս պէնիմ հազգըմտա վէ Փէտէր հազգընտա չէհատէթ էտէր, վէ Փէտէր պէնիմ սէպէպիմտէն Բուհ իւլ Գուտսը պէն ի ատէմէ վէրիր :

12. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Յիսուս պու սէօլէրի սէօլէմէյի պիթիրտիյինտէ, պազի գալաճադ օլան իւչտէն մա՝տա՝ հէր պիրինէ փարմաղը իլէ տօգուհտու, վէ անտէն անլէրտէն այրըլտը :

13. Վէ իշթէ սէմավաթ աչըլտը վէ անլէր սէմայա րէֆ՝ օլունտուլար . վէ սէօլէնիլէմէզ շէյլէր կէօրիւպ իշիթտիլէր :

14. Վէ անլէր իշիւն պու շէյլէրի սէօլլէմէք մէմու՝ իտի, վէ կէօրիւպ իշիթտիլէրի շէյլէրի սէօլլէմէյէ անլէրէ գուվլէթ վէրիլմէտի :

15. Վէ անլէր ճէսէտտէ եա ճէսէտտէն խարիճ իտիքլէրինի պիլէմէտիլէր, գիրա պու հալ քէնտիլէրէ թէպտիլ ի սուրէթ կիպի օլուպ, անլէր քէնտիլէրինի ճիսմանի թէնտէն էօլիւմսիւզլիւք հալինէ թէպտիլ օլմուշ կէօրտիլէր, վէ Ալլահըն՝ աճա՝իպաթընը կէօրէ պիլտիլէր :

16. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր թէքրար տիւնեատա խըտմէթ էթտիլէր, եինէտէ սէմատա անլէրէ վէրիլէն էմր սէպէպինտէն՝ կէօրմիւշ վէ իշիթմիշ օլտուգլարը շէյլէրի սէօլլէմէտիլէր :

17. Վէ շիմտի անլէրին սուրէթ ի թէպէտտիլ կիւնիւնտէն սօնրա, էօլիւմլիւ եախօտ էօլիւմսիւզ օլտուգլարընը պիլմէմ :

18. Ամմա պու գատար պիլիրիմ քի՝ անլէր վէրիլմիշ օլան թէվարիխէ կէօրէ՝ տիյարտա օլան պիլթիւն գալմա խըտմէթ էթտիլէր, վէ քէնտիլէրին վա՝զլարընա ինանըպ վաֆթիգ օլանլարըն ճիւմլէսինի քիլիսէյէ իլճադ էթտիլէր : Վէ վաֆթիգ օլան հէր քիմսէ Բուհ իւլ Գուտսա նա՝իլ օլտու :

19. Վէ անլէր՝ քիլիսէյէ՝ ա՝իտ օլմայան քիմսէլէր եէտիլլէ մահպէսէ աթըլտըլար, լաքին մահպէս անլէրի թուլմաղա գատիր տէյիլ իտի, գիրա եարըլըպ երգըլտը :

20. Վէ անլէր եէրին չուգուրլարընա աթըլտըլար, ամմա Ալլահըն քէլամը իլէ գէմինի վուրտուլար, վէ անըն գուվլէթիլլէ եէրին տէրինլէրինտէն գուրթուլտուլար . իմտի անլէրի հըֆզ էթմէք իշիւն քիֆայէթ էտէճէք գատար տէրին չուգուրլար գազամատըլար :

21. Վէ անլէր իւչ տէֆա՝ ֆուրուհա աթըլտըլար, ֆադաթ պիր զիյան չէքմէտիլէր :

22. Վէ իբի տէֆա՛ եապանի հայվանլարըն ինինէ աթըլ-տըլար, ֆազաթ իշթէ չօճուգ գուզու իլէ օյնար կիպի անլէրլէ օյնատըլար, վէ քէնտիլէրէ պիր զարար օլմատը :

23. Վէ վազը՝ օլտու քի՛ պէօյլէճէ անլէր Նիֆայըն պիւթիւն էհալիսի արասընա կիտիպ տիյարտա օլան պիւթիւն էհալիյէ Գրիստոսըն ինճիլինի վա՛զ էթտիլէր, վէ անլէր Բապպա գանտըրըլպ քիլիսէյէ տախիլ օլտուլար, վէ պէօյլէճէ պու նէսլ՝ Յիսուսըն սէօզիւնէ կէօրէ միւլարէքլէն-միշ իտի :

24. Վէ չիմտի պէն Մօրմօն՝ պիր միւտտէթ իշիւն պու շէյլէրէ տա՛իր սէօյլմէքլիյիմէ խիթամ վէրիրիմ :

25. Իշթէ ասլա էօլիւմ թաթմայաճազ օլան քիմսէլէրին իսմլէրինի եազմազ իւզրէ իտիմ : Ամմա Բապպ պէնի մէն՝ էթտի. իմտի անլէրի եազմամ, զիրա անլէր տիւնեատան կիզլէնմիշ տիրլէր :

26. Լաքին իշթէ պէն անլէրի կէօրմիւշ իմ, վէ անլէր պանա խըտմէթ էթտիլէր :

27. Վէ անլէր թա՛իֆէլէրին արալարընտա օլաճազլար, ամմա թա՛իֆէլէր անլէրի թանըմայաճազլար տըր :

28. Անլէր Եէհուտիլէր արասընտա տախի օլաճազ, վէ Եէհուտիլէր անլէրի թանըմայաճազ տըր :

29. Վէ վազը՝ օլաճազ քի՛ Բապպ քէնտի հիքմէթինտէ անը միւնասիպ կէօրտիւլիւնտէ, անլէր Իսրայէլին տաղըմըլ զապիլէլէրինէ վէ հէր միւլէթ, զապիլէ, լիսան վէ զապմա խըտմէթ էտէճէքլէր, վէ արգուլարընըն իքմալի վէ քէնտիլէրտէ պուլուսան Ալլահըն իգնա՛ էտիճի գուվէթի վասիթասիյլէ Յիսուսա չօգ ճանլար կէթիրէճէքլէր տիր :

30. Իմտի անլէր Ալլահըն մէլէքլէրի կիպի տիրլէր. վէ էյէր անլէր Յիսուսըն իսմինտէ Փէտէրէ տու՛ա էտէրլէրսէ, անլէր քէնտիլէրէ միւնասիպ կէօրիւնտիւլիւնէ կէօրէ քէնտիլէրինի իսթէտիլէրի քիմսէլէրէ կէօսթէրէ պիլիւրլէր :

31. Պու էճլտէն անլէր՝ ճիւմլէ ատէմլէրին սահիհէն Գրիստոսըն մահքէմէսի հուզուրընտա տուրաճաղը պէօյիւք կիւն կէլմէզտէն էվվէլ՝ 'ազիմ վէ 'աճա՛իպ իշլէր իճրա էտէճէքլէր տիր :

32. Հաթթա օլ մուհաքէմէ կիւնիւնտէն էվվէլ անլէր վասիթասիյլէ թա՛իֆէլէր արասընտա պիլէ 'ազիմ վէ 'աճա՛իպ իշլէր իճրա օլունաճազ տըր :

33. Վէ էյէր Գրիստոսըն ճիւմլէ 'աճա՛իպ իշլէրի հազգընտա խապէր վէրէն Մուգատտէս Մուհարրէրաթ սիզտէ պուլուսա իտի, սիզ Գրիստոսըն սէօզլէրինէ կէօրէ՝ պու շէյլէրին մութլազա վուգու՝ պուլաճաղընը պիլէճէք իտինիզ :

34. Վէ Յիսուսըն քէլամլարընը , վէ հէմ տախի անըն ինթիխապ էյլէյիպ արալարընա կէօնտէրմիշ օլտուղը քիմսէլէրին քէլամլարընը տինլէմէյէնէ վայ օլտուն , գիրա Յիսուսըն քէլամընը վէ անըն կէօնտէրտիյի քիմսէլէրին քէլամլարընը գապուլ էթմէյէն քիմսէ անը գապուլ էթմէմիշ օլուր . իմտի եէվմ իւլ ախըրտա օ տախի անլէրի գապուլ էթմէյէնէք տիր :

35. Վէ էյէր անլէր տօղմամըշ օլսա իտի , անլէրէ տահա խայրը օլուր իտի : Զիրա սիգէ խէլաս կէլմէմէսի իչիւն թահգիր էտիլմիշ վէ ատէմլէրին այազլարը ալթընտա թէփէլէնմիշ օլան Ալլահըն 'ատալէթինտէն գուրթուլա պիլէնէյինիգի գանն էտէ'ր մի սինիդ :

36. Վէ իշթէ գիքը էթմիշ օլտուղըմ Բապպըն ինթիխապ էյլէտիյի վէ սէմայա րէֆ' օլունան պու իւշ քիմսէնին Փանիտէն էօլիւմսիւղլիւյէ թէպտիլ օլուպ օլմատըզլարընը պիլմէմ :

37. Լաքին իշթէ պունու եազտըգտան սօնրա Բապպա սիւ'ալ էթտիմ , վէ օ պանա պիլտիրտի քի' անլէրին ճէսէտինտէ պիր թէպտիլաթ օլմասը իճապ էտէր , եօգսա էօլիւմ թաթմալարը կէրէք տիր :

38. Իմտի էօլիւմ թաթմամալարը իչիւն ճէսէտլէրի իւզէրինտէ թէպտիլաթ օլտու քի' տիւնեանըն կիւնահլարը սէպէպինտէն օլանսան մա'տա աղըր եա քէտէր չէքմէյէլէր :

39. Շիմտի պու թէպտիլաթ ախըր կիւնտէ վուգու' պուլաճագ օլան թէպտիլաթա միւսապի տէյիլ իտի , Լաքին իւզէրլէրինտէ պու գատար թէպտիլաթ օլտու քի' չէյթանըն անլէր իւզէրինտէ գուլվէթի օլմայըպ անլէրի իղվայա տիւչար էտէմէզ : Զիրա անլէր պու ճէսէտտէ թագտիս օլունըպ մուգատտէս օլտուլար , վէ տիւնեանըն գուլվէթի անլէրէ թէ'սիր էտէմէզ :

40. Վէ Գրիստոսըն մուհաքէմէսի կիւնիւնէ գատար անլէր պու հալտէ գալաճագլար , վէ օլ կիւնտէ տահա պէօյիւք թէպտիլաթա նա'իլ օլաճագլար , վէ պիր տահա չըգմամագ' անճագ սէմավաթտա իլ էլ էպէտ Ալլահ իլէ իգամէթ էթմէք իւզրէ , Փէտէրին մէլէքիւթիւնէ գապուլ օլունաճագլար տըր :

ՊԱՊ 29

1. Վէ իշթէ սիգէ տէրիմ քի' Բապպ քէնտի հիքմէթինտէ պու քէլամլարը թա'իֆէլէրէ վէրմէյի քէնտի սէօյիւնէ կէօրէ միւնասիպ կէօրէնէյի կիւնտէ , օլ գէման Պէն ի Իսրայէլին միրաս տիյարընա ի'ատէ օլունմասընա տա'իր

Փէտէրին էթմիշ օլտուղը 'ահտըն հագիգաթէն իթմամ օլմաղա պաշլամը օլտուղընը պիլէճէքսինիզ:

2. Վէ պիլէճէքսինիզ քի՝ 'ազիզ փէյղամպէրլէրին վասիթասիլէ սէօլէնմիշ օլան Րապպըն քէլամլարընըն ճիւմլէսի իթմամ օլունաճագ տըր. վէ Րապպ Պէն ի Խորայէլէ կէլմէսինի իհմալ էտիյօր՝ տէմէնիզ իճապ էթմէզ:

3. Վէ սէօլէնիլէն քէլամլարըն պօշ օլտուղլարընը գալպինիզտէ տիւշիւնմէյինիզ: Ձիրա իշթէ Րապպ Պէյթ ի Խորայէլ օլան քէնտի գալմը իլէ էթմիշ օլտուղը 'ահտը տէր խաթր էտէճէք տիր:

4. Վէ սիզ պու քէլամլարըն արանըզա կէլտիյինի կէօրտիւշիւնիզտէ, Րապպըն իշլէրինի արթըգ թահգիր վէ ըէտտ էթմէյէճէքսինիզ: Ձիրա անըն 'ատալէթինին գըլըճը սաղ էլինտէ տիր, վէ օլ կիւնտէ էյէր անըն իշլէրինի հագարէթ իլէ ըէտտ էտէրսէնիզ, 'ատալէթինին գըլըճը սէրի"էն սիզէ եէթիշէճէք տիր:

5. Վայ՝ Րապպըն իշլէրինի հագարէթ իլէ ըէտտ էտէնլէրէ, պէլի՝ վայ՝ Քրիստոսը վէ անըն իշլէրինի ինքեար էտէնէ:

6. Պէլի՝ վայ՝ Րապպըն վահիլէրինի ինքեար էտիպ՝ Րապպ պիր տահա վահի վէ իլհամ, վէ 'աթիլէլէր վէ լիսանլար վէ շիֆալար վէ 'Ազիզ Րուհուն գուվլէթի վասիթասիլէ իշլէմէզ՝ տէյէնլէրէ:

7. Պէլի՝ քեար իշիւն օլ կիւնտէ՝ Յիսուս Քրիստոս ետտիլէ միւ՛ճիզէ իշլէնէմէզ՝ տէյէնլէրէ վայ՝ օլսուն, զիրա պէօլէ տէյէնլէր Քրիստոսըն քէլամընա կէօրէ մէրհամէթտէն մահրում գալան հէլաք օղլու կիպի օլաճագ տըր:

8. Պէլի՝ սիզ Շէհուտիլէրէ, եալսօտ Պէյթ ի Խորայէլին պագիյէսինէ գարշը պիր տահա ըսլըգ չալըպ՝ անլէրի թահգիր վէ իսթիհզա էթմէյէճէքսինիզ. զիրա Րապպ անլէրէ էթմիշ օլտուղը վա՛տը քէնտի եէմինինէ կէօրէ իճրա էտէճէք տիր:

9. Իմտի Րապպըն Պէյթ ի Խորայէլ իլէ էթմիշ օլտուղը 'ահտը իթմամ վէ հիւքմլէրինի իճրա էթմէմէսի իշիւն սաղ էլինի սօլա չէվիրմէյէ գատիր օլաճաղընըզը զանն էթմէյինիզ:

ՊԱՊ 30

1. Էյ՝ Թա"իֆէլէր, իշիտինիզ, վէ հայ օլան Ալլահըն Օղլու Յիսուս Քրիստոսըն սէօղլէրինի տինլէյինիզ, զիրա օպանա՝ սիզէ տա՛իր սէօլէմէմի էմր էթմիշ տիր, վէ իշթէ օպանա պէօլէ եազմամը էմր էյլէտի:

2. Եյ՛ ճիւմլէ Թա՛րֆէլէր, Փասսըգ Թարիգլէրինիգտէն տէօնիւնիւզ, վէ քէօթիւ իշլէր վէ եալանլար վէ հիլէ վէ զինալար վէ կիզլի մէքրուհաթ վէ փութփէրէսթլիքլէր վէ գաթլլար վէ քեահին հիլէպազլըգլարը վէ հասէտ վէ միւնազա՛ա վէ պիլ ճիւմլէ Ֆըսսգ վէ մէքրուհաթընըգտան Թէվպէ Էտինիզ, վէ պանա կէլիպ կիւնահլարընըգըն՝ աֆվը Իջիւն իսմիմտէ վաֆթիզ օլուներզ, վէ Բուհ իւլ Գուտսս իլէ մէմլու օլուներզ, չէօյլէքի Պէյթ ի Իսրայէլ օլան գաւմըմ իլէ սայըլասընըգ:

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻԻ ՆԻՖԱՅ

ՅԵՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԸՆ ՇԱՅԻՐՏԼԷՐԻՆՏԷՆ ՊԻՐԻ ՕԼԱՆ
ՆԻՖԱՅԸՆ ՕՂԼՈՒ ՆԻՖԱՅԸՆ ՔԻԹԱՊԸ

ՊԱՊ 1

Նիփսյըն քաթիխինէ կէօրէ անըն գաւմը հազգընսս պիր
հազգիյնք Տիր:

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օթուզ տէօրտիւնճիւ սէնէ վէ օթուզ պէշինճի սէնէ կէշտի: Վէ իշթէ Յիսուսըն չայիրտլէրի տիյարըն հէր Թարաֆընտա Քրիստոսըն քիլիսէսինի Թէշքիլ Էթմիշ իտիլէր: Վէ կիւնահլարընտան հազիգաթէն Թէվպէ Էտիպ անլէրէ կէլէն հէր քիմսէ, Յիսուսըն իսմինտէ վաֆթիզ օլուները, վէ Բուհ իւլ Գուտսս տախի նա՛իլ օլտուլար:

2. Վէ օթուզ ալթընճը սէնէտէ տիյար իւզէրինտէ օլան Էհալինին ճիւմլէսի, կէրէք Նիֆայըլար կէրէք Լէմանլըլար Բապպա գանտըրըլտըլար, վէ արալարընտա միւնատէլէ եա միւնազա՛ա պուլլունմայըպ՝ հէր ատէմ եէք տիկէրի իլէ հազգանիյէթ իւզրէ կէշինտի:

3. Վէ հէփ շէյլէրի մապէյնլէրինտէ միւշթէրէք իտի, պինա՛էն՝ ալէյհ՝ զէնկին վէ Փագիր, Էսիր վէ ազատ օլմայըպ՝ անլէրին ճիւմլէսի հիւրը Էտիլէրէք՝ սէմավի՛ աթիյէնին հիսսէտարըլար օլտուլար:

4. Վէ օթուզ եէտինճի սէնէ տախի կէշտի, վէ սէլամէթ տիյարտա հալա տէվամ Էթմէքտէ իտի:

5. Վէ Յիսուսըն չայիրտլէրի՝ ազիմ վէ՛ աճա՛իպ՝ ա՛մէլլէր իճրա Էթմէքտէ իտիլէր, անլէր իսասթալարա չիֆա վէրիպ Էօլլիլէրի գալտըրտըլար, Թօփալլարը եիւրիւթտիլէր, քէօրլէրին կէօզլէրինի վէ սաղըրլարըն գուլազլարը-

նը աշտըլար, վէ պէն ի ատէմ արասընտա հէր նէվ՝ միւճի-
զէլէր իճրա էթտիլէր, վէ միւճիզէլէրի ախէր պիր շէյ իլէ
տէյիլ, անճագ Յիսուսըն իսմի իլէ իճրա էթտիլէր:

6. Վէ օթուզ սէքիզինճի վէ օթուզ տօգուզընճը վէ
գըրգ պիրինճի վէ գըրգ իքինճի սէնէլէր պէօլէ կէչտի,
հաթթա գըրգ տօգուզընճը սէնէ վէ հէմ տախի էլլի պի-
րինճի վէ էլլի իքինճի սէնէլէր կէչտի. պէլի՝ էլլի տօգուզ
սէնէ կէչտի:

7. Վէ Րապպ տիյարտա անլէրի զայէթլէ մուվաֆֆազ
էյլէտի, վէ եանմըշ օլան շէհիրլէրի թէքրար տօլտուրտըլար:

8. Պէլի՝ շօլ պէօյիւք Զարահէմլա շէհրինի տախի թէք-
րար պինա էթտիլէր:

9. Լաքին շէհիրլէրին չօգլարը զարգ օլմուշ օլուպ՝ եէր-
լէրինէ սուլար պիրիքմիշ օլտուզընտան պու շէհիրլէրին եէ-
նիտէն եափըլմասը միւմքին տէյիլ իտի:

10. Վէ շիմտի վագը՝ օլտու քի՝ Նիֆայ գաւմը գուվ-
վէթլէնիպ՝ փէք չապըգ չօղալարագ զայէթ կիւզէլ վէ սէ-
վիլիր պիր գաւմ օլտուլար:

11. Վէ էվլէնտիլէր վէ էվլէնտիրիլտիլէր, վէ Րապ-
պըն անլէրէ էթմիշ օլտուզը պի հիսապ վա՛տլարա կէօրէ
միւպարէքլէնտիլէր:

12. Վէ արթըգ Մուսանըն շէրի՛աթընըն իճրա՛աթ վէ
՛ա՛ինլէրինէ կէօրէ եիւրիւմէտիլէր, անճագ քէնտիլէրին
Րապպ վէ Ալլահընտան ալմըշ օլտուզլարը թէնպիհաթա կէօ-
րէ հարէքէթ էթտիլէր, վէ օրուճտա վէ տու՛ատա վէ հէմ
Րապպըն քէլամընը իշիթմէք հէմ տու՛ա էթմէք իշիլն չօգ
եէրտէ թէճէմմիւ՛ էթմէքտէ տէվամ էթտիլէր:

13. Վէ վագը՝ օլտու՛քի՝ պիւթիւն տիյարտա պիւթիւն
գաւմըն արասընտա միւնազա՛ա եօգ իտի, լաքին Յիսուսըն
չայիրտլէրի անլէր արասընտա գուվվէթլի միւ՛ճիզէլէր իճ-
րա էտէրլէր իտի:

14. Վէ եէթմիշ պիրինճի սէնէ վէ եէթմիշ իքինճի սէ-
նէլէր կէչտի. պէլի՛ եէթմիշ տօգուզընճը սէնէ տախի կէչ-
միշ իտի. հաթթա եիւզ սէնէ կէչտի, վէ պագի գալաճագ
իւչտէն մա՛տա Յիսուսըն ինթիխապ էթմիշ օլտուզը շա-
յիրտլէրին ճիւմլէսի Ալլահըն ճէննէթինէ կիթտիլէր, վէ
անլէրին եէրինէ տիկէր շայիրտլէր թա՛եին օլունտու վէ հէմ
տախի օլ նէսլտէն նիշէլէր վէֆաթ էթտիլէր:

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՛ գաւմըն գալպլէրինտէ Ալլա-
հըն մուհապպէթի սաքին օլտուզը սէպէպտէն միւնազա՛ա
եօգ իտի:

16. Վէ հասէտ վէ նիզա վէ շամաթա վէ գինա վէ եա-
լան վէ գաթլար վէ հիշ պիր նէվ՝ շէհվէթ եօգ իտի. վէ
Ալլահըն եէտիլլէ խալք օլունան պիւթիւն գաւմ արասըն-

տա հագիգաթէն պուշարտան զիյատէ սա'ատէթէ մալիք
օլան գաւմ օլամագ իտի :

17. Հարամիլէր, գաթիլէր, Լէմանլըլար վէ պու մի-
սիլիւ շէյլէր Էօգ իտի, Լաքին անլէր եէք վիւճուտ Գրիս-
տոսըն էվլատը վէ Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւն միրաստարլա-
րը իտիլէր :

18. Վէ շիմտի անլէր նէ միւպարէք իտի, զիրա Բապպ
անլէրի ճիւմլէ էմէքլէրինտէ միւպարէքլէտի, պէլի՝ ան-
լէր միւպարէքլէնիպ մուվաֆֆագ օլտուլար . վէ եիւզ օն
սէնէ կէչտի, վէ Գրիստոստան սօնրա օլան պիրինճի նէսլ
կէչմիշ իտի, վէ պիւթիւն տիյարտա միւնազա'ա Էօգ իտի :

19. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պու սօն Թարիխի մուհաֆա-
զա էտէն Նիֆայ վէֆաթ էթտի, վէ օ Թարիխի Նիֆայըն
լէվլարը իւզէրինէ եազմը իտի . վէ անըն եէրինտէ օղլու
Ամօս անը հըֆզ էթտի, վէ օ տախի անը Նիֆայըն լէվլա-
րը իւզէրինէ եազտը :

20. Վէ անլէրի սէքսէն տէօրթ սէնէ հըֆզ էյլէտի, վէ
տիյարտա հալա սէլամէթ վար իտի, անճագ գաւմըն ուֆագ
պիր գըսմը քիլիսէտէն իրթիտատ էտիպ՝ իւզէրլէրինէ Լէ-
մանլը իսմինի ալմըլար իտի . իմտի Թէքրար տիյարտա Լէ-
մանլըլար օլմաղա պաշլատը :

21. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Ամօս տախի վէֆաթ էթտի,
վէ Գրիստոս կէլէլի եիւզ տօգսան տէօրթ սէնէ օլմուշ իտի,
վէ օղլու Ամօս անըն եէրինէ Թարիխի հըֆզ էթտի, վէ օ
տախի անը Նիֆայըն լէվլարը իւզէրինէ եազտը . վէ Նի-
ֆայըն քիթապը օլան պու քիթապտա տախի եազըլտը :

22. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իքի եիւզ սէնէ կէչտի . վէ
պիր գաշ քիշիտէն մա'տա իքինճի նէսլին ճիւմլէսի վէֆաթ
էթմիշ իտի :

23. Վէ շիմտի պէն, Մօրմօն, գաւմըն չօղալըպ պիւ-
թիւն տիյար իւզէրինէ տաղըլտըղընը, վէ Գրիստոստա մու-
վաֆֆագ օլտուգլարը սէպէպտէն ղայէթ գէնկին օլտուգլա-
րընը պիւմէնիգի իսթէրիմ :

24. Վէ շիմտի իքի եիւզ պիրինճի սէնէտէ արալարըն-
տա միւթէքէպպիրլէր, եա'նի՝ գըյմէթլի շէյլէր, հէր ճինս
ինճուլէր վէ տիւնեանըն կիւզէլ շէյլէրի իլէ միւզէյէն օ-
լանլար պուլուճմաղա պաշլատը :

25. Վէ պու վագըթտան սօնրա անլէրին էմվալ վէ էր-
զագլարը արալարընտա միւլթէրէք տէյիլ իտի :

26. Վէ անլէր ոընըֆլարա Թագսիմ օլուպ քեար իչիւն
քէնտիլէրինէ քիլիսէլէր Թէ'սիս էթմէյէ, վէ Գրիստոսըն հա-
գիգի քիլիսէսինի ինքեար էթմէյէ պաշլատըլար :

27. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իքի եիւզ օն սէնէ կէչմիշ ի-
տի, վէ տիյարտա չօգ քիլիսէլէր վար իտի . պէլի՝ Գրիստո-

սը թանճամագ իտտի՝ասընտա պուլունան չօգ քիլիսէլէր վար իտի, երնէտէ անըն ինճիլինին պէօյիւք գըսմընը ինքեար էթտիլէր, վէ հէր ճինս կիւնահը գապուլ էտիպ՝ լիյագաթ-սըզլըզլարը իչիւն մէմնու՝ օլան մուգատտէս չէլէրի էօյլէլէրէ խըտմէթ էթտիլէր:

28. Վէ պու քիլիսէ՝ ֆըսգ վէ գալլէրինի գապթ էթ-միչ օլան չէլթանըն գուվվէթի սէպէպինտէն զիյատէսիլէ չօղալտը:

29. Վէ թէքրար, Գրիստոսը ինքեար էտէն տիկէր պիր քիլիսէ վար իտի. վէ անլէր Գրիստոսըն հագիգի քիլիսէ-սինէ՝ անլէրին հիւմ վէ Գրիստոստա օլան իմանլարը սէպէ-պինտէն թէս՝տտի էթտիլէր, վէ արալարընտա էտիլմիչ օ-լան նիչէ միւ՝ճիգէլէր սէպէպինտէն անլէրի թահգիր էթ-տիլէր:

30. Պինս՝էն 'ալէյհ քէնտիլէր իլէ գալան Յիսուսըն շայիրտլէրի իւզէրինէ գուվվէթ վէ սէլահիյէթ իճրա էտիպ անլէրի մահպէսէ աթտըլար. լաքին անլէրտէ պուլունան Ալ-լահըն քէլամընըն գուվվէթի վասիթասիլլէ մահպէսխանէ եարըլտը, վէ անլէր չըգըպ արալարընտա գուվվէթլի միւ՝-ճիգէլէր իճրա էթտիլէր:

31. Երնէ տէ պու ճիւմլէ միւ՝ճիգէլէրէ գարչը էհալի գալլէրինի սէրթլէշտիրտի, վէ Յիսուսըն սէօղլէրինէ կէօ-րէ՝ Երուշալիմտէ օլան Եհնուտիլէր քէնտինի էօլտիւրմէյէ գաստ էթմիչ օլտուգլարը կիպի, պուլնլարը էօլտիւրմէյէ գաստ էթտիլէր:

32. Վէ անլէրի աթէշ Ֆուրուսընա աթտըլար, ամմա զիյանսըզ օլարագ անտէն չըգտըլար:

33. Վէ անլէրի եապանի հայվանլարըն չուգուրընա աթտըլար, վէ պիր չօճուգ գուգու իլէ օյնար կիպի անլէր եապանի հայվանլար իլէ օյնատըլար: Վէ զիյան կէօրմէյէ-րէք անլէրին արասընտան չըգտըլար:

34. Երնէ տէ գալմ գալլէրինի սէրթլէշտիրտիլէր, զիրա նիչէ քեահին վէ քեագիպ փէյգամպէրլէր չօգ քիլի-սէլէր եապիմագ վէ հէր ճինս կիւնահ իչլէմէք իչիւն անլէրի գըլաղուզլատըլար, վէ անլէր Յիսուսըն գալմընը վուրտը-լար, լաքին Յիսուսըն գալմը՝ պէտէլինէ անլէրէ վուրմատը: Վէ պէօյլէճէ անլէր իքի եիւզ օթուգ սէնէնին խիթամընտ գատար սէնէ պէ սէնէ իմանսըզլըգ վէ քէօթիւլիւքտէ արթ-տըլար:

35. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պու սէնէտէ, եանի իքի եիւզ օթուգ պիրինճի սէնէտէ գալմ արասընտա պէօյիւք պիր ֆըրգա օլտու:

36. Վէ պու սէնէտէ Նիֆայ թէսմիյէ օլունան պիր գալմ գալգտը վէ պուլնլար Գրիստոստա հագիգի միւ՝մինլէր

իտի, վէ արալարընտա Լէմանլըլար, Եա'գուպլըլար, Եու-սուֆլըլար վէ Զորամլըլար տէնիլէնլէր տախի վար իտի:

37. Իմտի Քրիստոսա հագիգաթէն ինանըպ իպատէթ էտէնլէր՝ Նիֆայլըլար, Եա'գուպլըլար, Եուսուֆլըլար վէ Զորամլըլար թէսմիյէ օլունտըլար, վէ Յիսուսըն պագի գալա-ճագ օլան իւչ չայիրտի պունլար արասընտա իտի:

38. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ ինճիլի գապուլ էթմէյէնլէր՝ Լէմանլըլար, Լէմուէլլիլէր վէ Իսմա'էլլիլէր տէնիլտիլէր, վէ անլէրին Քրիստոսըն ինճիլինէ 'ասը օլմալարը իմանսըզ-լըզ իլէ տէյիլ իլա իրատէթլէրի իլէ իտի: Վէ իպթիտա-տէն պէրու քէնտի փէտէրլէրինին էթմիլ օլտուգլարը կիպի անլէր տախի քէնտի էվլատլարընա՝ ինանմամալարընը թա'-լիմ էթտիլէր:

39. Վէ պու իպթիտատէն օլտուղը կիպի փէտէրլէրի-նին Ֆըսգ ու մէքրուհաթը սէպէպինտէն իտի: Վէ իպթի-տատէն Լէմանլըլար Նիֆայըն էվլատընա պուղզ էթմէյէ թա'լիմ օլունտուգլարը կիպի, անլէր տախի Ալլահըն էվ-լատընա պուղզ էթմէյէ թա'լիմ օլունտուլար:

40. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իքի եիւզ գըրգ տէօրթ սէնէ կէչմիլ օլուպ՝ գաւմըն հալը պէօյլէ իտի: Վէ գաւմըն էն Ֆասըզ գըսմը գուվլէթլէնիպ սայըտա Ալլահըն գաւմըն-տան տահա չօզ օլտուլար:

41. Վէ անլէր հալա քէնտիլէր իչիւն քիլիսէլէր եափ-մաղա վէ անլէրի հէր ճինս գըյմէթլի չէյլէր իլէ թէգեին էթմէյէ տէվամ էթտիլէր: Վէ պէօյլէճէ իքի եիւզ էլլի սէ-նէ կէչմիլ իտի, վէ իքի եիւզ ալթմըլ սէնէ տախի կէչտի:

42. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ գաւմըն Ֆասըզ գըսմը թէք-րար Կատիանթօնըն կիզլի եէմին վէ չիրքէթլէրինի թէչ-քիլ էթմէյէ պաշլատըլար:

43. Վէ հէմ տախի Նիֆայըն գաւմը տէնիլէն գաւմ, քէնտի գալլլէրինտէ մաղրուր օլմաղա պաշլայըպ դայէթ չօզ սէրվէթլէրի սէպէպինտէն պիրատէրլէրի Լէմանլըլար կիպի միլթէքէպպիր օլտուլար:

44. Վէ պու վագըթտան պաշլայարագ չայիրտլէր տիւն-եանըն կիւնահը սէպէպինտէն միւլքէտտէր օլտուլար:

45. Վէ իւչ եիւզ սէնէ կէչտիլինտէ, կէրէք Նիֆայըն գաւմը վէ կէրէք Լէմանլըլար եէք տիկէրի կիպի դայէթ Ֆա-սըզ օլմուլար իտի:

46. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Կատիանթօն հարամիլէրի պիւ-թիւն տիյար իւզէրինէ տաղըլտըլար, վէ դանիմէթլէ ալ-թուն վէ կիւմիւլ թօփլայըպ չօզ թիճարէթ էթտիլէր, վէ Յիսուսըն չայիրտլէրինտէն մա'տա սալիհ քիմսէ գալմաուր:

47. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իւչ եիւզ պէչ սէնէ կէչտիք-տէն սօնրա, Ամօս վէֆաթ էթտի, վէ Ամօսըն պիրատէրի

Ամմարօն անըն եէրինտէ թարիխի հըֆզ էյլէտի, վէ գաւմ տահա կիւնահտա տէվամ էթտի:

48. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ իւչ եիւզ եիրմի սէնէ կէչտի-յինտէ Ամմարօն Բուհ իւլ Գուտտտան թէշվիզ օլունարագ մուգատտէս թէվարիխի, պէլի՝ Քրիստոսըն կէլիչինտէն իւչ եիւզ եիրմինձի սէնէյէ տէյին նէսլտէն նէսլէ թէսլիմ օլու-նան մուգատտէս թէվարիխին ճիւմլէսինի սագլատը:

49. Վէ օանլէրի Բապպա սագլատը քի՝ անլէր Բապպըն՝ ահտլարը վէ փէյղամպէրլիյինէ կէօրէ թէքրար պէյթ ի Շա՛-գուպըն պագիյլէսինէ կէլէլէր: Վէ Ամմարօնըն թարիխինին խիթամը պէօյլէ տիր:

ՄՕՐՄՕՆԸՆ ՔԻԹԱՊԸ

ՊԱՊ 1

1. Վէ շիմտի պէն, Մօրմօն, կէօրիւպ իշիթտիյիմ շէյ-լէր հագգընտա պիր թարիխ եափարըմ, վէ անը Մօրմօնըն Քիթապը թէսմիյէ էտէրիմ:

2. Վէ Ամմարօն թարիխի Բապպա սագլատըղը գէման-տա, պէն օն եաշընտա գատար իտիմ. վէ գաւմըմըն թա՛-լիմաթը մուճիպինձէ էփ էյի թա՛լիմ օլունտուլմ, վէ Ամ-մարօն պանա կէլիպ՝ Սէնին՝ ագըլլը վէ անլամաղա չապըգ պիր չօճուգ օլտուղընը կէօրիւյօրըմ:

3. Իմտի սէն եիրմի տէօրթ եաշընա եէթիշտիյինտէ, պու գաւմա տա՛իր կէօրմիւչ օլտուղըն շէյլէրի տէր խաթր էթմէնի իսթէրիմ, վէ սէն պու եաշա եէթիշտիյինտէ, Ան-թում տիյարընտա օլուպ, Շիմ թէսմիյէ օլունաճագ օլան թէփէյէ կիթ, զիրա պու գաւմա տա՛իր օլան ճիւմլէ մու-գատտէս գազմալարը օրատա Բապպա սագլատըմ:

4. Վէ իշթէ Նիֆայըն գազմալարընը եանընա ալըպ՝ պագիսինի օլտուղը մահալտէ պրագ. վէ պու գաւմա տա՛իր կէօրմիւչ օլտուղըն ճիւմլէ շէյլէրի Նիֆայըն լէվհալարը իւ-զէրինէ գազ՝ տէտի:

5. Պէն, Մօրմօն, Նիֆայըն նէսլինաէն իմ. վէ փէտէ-րիմին իսմի Մօրմօն իտի. վէ Ամմարօնըն պանա վէրտիյի թէնպիհլէրի տէր խաթր էյլէտիմ:

6. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէն օն պիր եաշընտա օլտու-ղըմտա, փէտէրիմ պէնի ճէնուպ տիյարընա՝ հաթթա Զա-րահէմլա տիյարընա կէօթիւրտիւ:

7. Վէ տիյարըն պիւթիւն եիւզիւ պինալար իլէ գա-

փանմըջ օլարագ՝ էհալի հէման տէնիզին գումու գատար չօգ իտի :

8. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պու սէնէտէ նիֆայլըլարտան , ես՝գուպլըլարտան , եուսուֆլըլարտան վէ Զօրամլըլարտան 'իպարէթ օլան նիֆայլըլար իլէ՝ նիֆայլըլար , լէմանլըլար , լէմուէլլիէր վէ իսամ'էլլիէր արասընտա պիր մուհարէ-պէ օլմաղա պաշլատը :

9. Շիմտի լէմանլըլար վէ լէմուէլլիէր վէ իսամ'էլ-լիէր լէմանլըլար թէսմիյէ օլունտըլար , վէ պու իքի ֆըր-գա նիֆայլըլար վէ լէմանլըլար իտի :

10. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր արասընտա օլան մու-հարէպէ Սայտօն սուլարընըն քէնարընտա օլան Զարահէմլա սինօրընտա պաշլատը :

11. Վէ նիֆայլըլար սայըտա ղայէթ պէօյիւք , հաթ-թա օթուզ պինտէն զիյատէ ատէմլէր ճէմ՝ էթտիլէր : Վէ պու 'այնի սէնէտէ պիր գաշ մուհարէպէլէրի վուգու՝ պուլ-տու , վէ նիֆայլըլար լէմանլըլարա ղալիպ կէլիպ անլէր-տէն չօղունը էօլտիւրտիլէր :

12. Վէ լէմանլըլար նիյէթլէրինտէն տէօնտիլէր , վէ տիյարտա սէլամէթ փէյտա օլտու . վէ պու սէլամէթ տէօրթ սէնէ գատար տէվամ էթտի , վէ գան տէօքիւլմէսի եօգ իտի :

13. Լաքին ֆէսատ պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ օլ գա-տար սալթանաթ էյլէտի քի՝ Րապպ քէնտի սէվկիւլիւ շա-յիրտլէրինի անլէրտէն ալտը . վէ գալմըն կիւնահը սէպէ-պինտէն միւ՝ճիզէ վէ շիֆա իշի քէսիլտի :

14. Վէ Րապպ թարաֆընտան 'աթիյէլէր եօգ իտի , վէ կիւնահ վէ իմանսըզլըզլարը սէպէպինտէն Րուհ իւլ Գուտս պիր քիւմսէ իւզէրինէ կէլմէտի :

15. Վէ պէն օն պէշ եաշընտա օլուպ , էփ էյի թէմ-քին ի էֆքեար օլտուղըմ սէպէպտէն Րապպ թարաֆընտան զիյարէթ օլունուպ՝ Յիսուսըն էյլիյինի թաթտըմ վէ պիլտիմ :

16. Վէ պէն պու գալմա վա՛գ էթմէյէ չալըշտըմ , լա-քին աղզըմ գափանմըջ իտի . վէ անլէրէ վա՛գ էթմէք պանա եասագ էտիլտի . զիրա անլէր քէնտի իրատէթլէրի իլէ Սլ-լահա գարը իսեան էթտիլէր . վէ անլէրին ֆըսգը սէպէ-պինտէն սէվկիւլիւ շայիրտլէր տիյարտան չըգարըլտըլար :

17. Լաքին պէն արալարընտա գալտըմ իսէ տէ , գալպ-լէրինին սէրթլիյի սէպէպինտէն անլէրէ վա՛գ էթմէքտէն մէն՝ օլունտում , վէ գալպլէրինին սէրթլիյինտէն տօլայը տիյար անլէրին սէպէպինտէն լա՛նէթ իլէ վուրուլտու :

18. Վէ լէմանլըլար արասընտա օլան պու Կատիանթօ-նըն հարամիլէրի տիյարըն հէր թարաֆընտա պուլունտուլար , պու սէպէպտէն էհալի քէնտի խագինէլէրինի եէրտէ սագ-լամաղա պաշլատըլար : Վէ Րապպ տիյարը լա՛նէթ էթմիչ

օլոուղընտան, անլէր գայփազ օլուպ անլէրի ետլէրինտէ հըֆզ էտէմէտիլէր, վէ սագլատըգտան սօնրա եինէ պուլամատըլար:

19. Վէ էֆսուենճըլըգ, սիհրպազըլըգ վէ պիւլիւճիւլիք վար իտի. վէ Ապինատայըն վէ Լէմանլը Սամուէլին քէլամլարը իթմամ օլունարագ շէրիրին գուվվէթի պիւթիւն տիյար իւղէրինտէ հիւքմ էթմէքտէ իտի:

Պապ 2

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ հէման օլ սէնէտէ Նիֆայըլըլար վէ Լէմանլըլար արասընտա պիր մուհարէպէ գուհուր էթտի: Վէ պէն սիննճէ քիւչիւք իտիմ իսէ տէ, վիւճուտէ պէյիւք իտիմ, իմտի Նիֆայ գաւմը պէնի քէնտիլէրին գըլաղուզը, եախօտ օրտուլարընըն սէր՝ ասքէրի օլմագ իւզըրէ թա՝ եին էթտիլէր:

2. Պէն օն ալթը եաշընտա իքէն՝ Նիֆայըլըլարըն օրտուսընըն պաշընտա օլարագ Լէմանլըլարա գարշը չըգտըմ. վէ իւչ եիւզ եիրմի ալթը սէնէ կէշմիշ իտի:

3. Վէ իւչ եիւզ եիրմի ետտինճի սէնէտէ Լէմանլըլար օլ գատար պէյիւք գուվվէթ իլէ իւղէրիմիզէ հիւճիւմ էթտիլէր քի, օրտուլարըմը գօրգուլթտըլար: Պու սէպէպտէն անլէր ճէնքլէշմէք իսթէմէյիպ չիմալ տիյարընա կէրի չէքիւմէյէ պաշլատըլար:

4. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիզ Անկօլա շէհրինէ կէլիպ՝ անը զապթ էթտիք. վէ Լէմանլըլարա գարշը քէնտիմիզի մուհաֆազա էթմէք իչիւն թէտարիք կէօրտիւք: Վէ պիւթիւն գուվվէթիմիզ իլէ շէհրի իսթիհքեամ էյլէտիք իսէ տէ, ճիւմլէ իսթիհքեամաթըմըզա գարշը, Լէմանլըլար իւղէրիմիզէ կէլիպ պիզի շէհրտէն սիւրտիւլէր:

5. Վէ պիզի Տէյվիտին տիյարընտան պիլէ սիւրտիւլէր:

6. Վէ պիզ եիւրիւլիւպ դարպի տէնիզին ճիւլարընտա վագը՝ ծօշուա տիյարընա կէլտիք:

7. Վէ պիզ միւմքին օլտուղը գատար թէգիյէ գաւմըմըզը պիր արայա ճէմ՝ էթտիք, քի ճիւմլէսի պիրլիքտէ օլալար:

8. Լաքին իշթէ տիյար հարամիլէր վէ Լէմանլըլար իլէ տօլու իտի. վէ գաւմըմ իւղէրինէ պէյիւք խարապիյէթ կէլմէք իւզըրէ իտի իսէ տէ, անլէր քէօթիւ՝ ամէլլէրինտէն թէվպէ էթմէտիլէր. պուենուն իչիւն պիւթիւն տիյար իւղէրինտէ կէրէք Նիֆայըլըլար կէրէք Լէմանլըլար թափընտան, գան վէ գան տէօքիւլմէսի վար իտի. վէ պիւթիւն տիյար իւղէրինտէ քեամիլլէն իսեան վար իտի:

9. Վէ Լէմանլըլարըն պիր փատիշահը օլուպ՝ անըն իամի Արօն իտի. վէ օ գըրգ տէօրթ պին 'ասքէրտէն 'իպարէթ պիր օրտու իլէ իւզէրիմիզէ կէլտի, վէ պէն գըրգ իքի պին քիշի իլէ անա գարշը տուրտում: Վէ օրտում իլէ անը վուրտում, վէ օ էօնիւմտէն Փիրար էյլէտի: Վէ իշթէ պու ճիւմլէ շէյլէր իճրա օլունտը. վէ իւշ եիւզ օթուզ սէնէ կէշմիշ իտի:

10. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Նիֆայլըլար քէնտի քէօթիւլիւքէրինտէն թէվպէ էթմէյէ վէ Սամուէլ փէյղամպէրին փէյղամպէրլիյինէ կէօրէ նիտա էթմէյէ պաշլատըլար, գիրա իշթէ տիյարտա պուլունան խըրսըզլար, հարամիլէր, գաթիլէր, վէ Փալճըլըգ վէ սիհրպաղլըգ սէպէպինտէն հիշ քիմսէ քէնտի շէյլէրինի հըֆզ էթմէյէ միւգթէտիր տէյիլ իտի:

11. Պէօյլէճէ պու շէյլէր սէպէպինտէն պիւթիւն տիյարտա, խուսուսէն Նիֆայ գաւմը արասընտա եաս ու մաթէմ վէ Ֆիղան ու Ֆէրեատ օլմաղա պաշլատը:

12. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն, Մօրմօն, անլէրին Բապպըն 'ինտինտէ եաս ու մաթէմ վէ Ֆիղան ու Ֆէրեատ էթտիքէրինի կէօրտիլիւմտէ, գալպիմ մէսրուր օլմաղա պաշլատը. վէ պէն Բապպըն սապր ու 'ինայէթինի պիլէրէք, անլէրէ մէրհամէթլի օլաճաղընը, վէ անլէրին թէքրար սալիհ պիր գաւմ օլաճագլարընը գանն էթտիմ:

13. Լաքին պէնիմ պու մէսէրրէթիմ պօշունա օլտու, գիրա անլէրին քէտէրի՝ Ալլահըն լութֆ ու 'ինայէթինտէն հասըլ օլան թէվպէյէ տէյիլ, անճագ տահա գիյատէ հիւքմ օլունանըն քէտէրի իտի, չիւնքի Բապպ անլէրին կիւնահտա տա՞իմա սէվինմէլէրինէ ըաղի օլմազ:

14. Վէ անլէր գըրըլմըլ պիր գալպ վէ էգիւմիշ պիր Բուհ իլէ Յիսուսա կէլմէտիլէր, ամմա Ալլահա պէտտու՝ա էթմէքլէ էօլմէքլիյի իսթէտիլէր: Եինէ տէ հայաթլարընը գըլըճլարը իլէ գուրթարմաղա ճէհտ էթտիլէր:

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ քէտէրիմ թէքրար պանա տէօնտիւ, վէ կէրէք ըուհանի կէրէք ճիւմանի 'ինայէթ կիւնիւ անլէր իշիւն կէշմիշ իտիյինի, վէ պինլէրճէ քիմսէլէրին քէնտիլէրին Ալլահընա գարշը աչըգտան՝ասը օլարագ վուրուլուպ կիւպրէ կիպի եէր իւզէրինտէ եըղըլմըլ օլտուգլարընը կէօրտիւմ: Վէ պէօյլէճէ իւշ եիւզ գըրգ տէօրթ սէնէ կէշմիշ իտի:

16. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իւշ եիւզ գըրգ պէշինճի սէնէտէ Նիֆայլըլար Լէմանլըլարըն էօնիւնտէն Փիրար էթմէյէ պաշլատըլար, վէ ճաշօն տիյարընա թա՞գիպ օլունտուլար, վէ օրայա եէթիշինճէյէ տէյին անլէրին Փիրարընը տուրտումագ միւմքին տէյիլ իտի:

17. Վէ ճաշօն չհերի՝ Թէլէֆ օլմամալարը իշիւն Ամմարօնըն Թէվարիի սագլամըլ օլտուղը մահալա եագըն իտի : Վէ պէն Ամմարօնըն քէլամլարընա կէօրէ կիթմիշ վէ Նիֆայըն լէվհալարընը ալմըլ իտիմ . վէ Ամմարօնըն քէլամլարընա կէօրէ պիր Թարիի եագտըմ :

18. Վէ պէն պու ճիւմլէ Ֆըսգ վէ մէքրուհաթ հագգընտա Նիֆայըն լէվհալարը իւղէրինտէ միւքէմմէլ պիր նագլիյէթ եագտըմ . լաքին անլէրին Ֆըսգ վէ մէքրուհաթը հագգընտա պու լէվհալար իւղէրինտէ միւքէմմէլ պիր նագլիյէթ եագմաղա չէքինտիմ . զիրա ատէմլէրին եօլլարընը անլայաճագ գատար պէօյիւք օլտուղըմտան պէրու Ֆըսգ վէ մէքրուհաթըն պիր մէնգարէսի տէվամ իւղրէ կէօղիւմ էօնիւնտէ պուլուենմուշ տըր :

19. Վէ անլէրին կիւնահը սէպէպինտէն վայ պանա , գիրա կիւնահլարը սէպէպինտէն գալպիմ հէր կիւն քէտէր իլէ մէմլու տըր , եինէ տէ պէն եէվմ իւլ ախըրտա եիւքսէլէճէյիմի պիլիրիմ :

20. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պու սէնէտէ Նիֆայ գալմընը Թէքրար ալվայըպ սիւրտիւլէր : Վէ պիզի շիմալ Թարաֆտա վագը՝ Շէմ Թէսմիյէ օլունան տիյարա գատար սիւրտիւլէր :

21. Վէ պիզ Շէմ չհերինի իսթիւքեամ էթտիք , վէ պէլքի անլէրի խարապիյէթտէն գուրթարա պիլիրիզ՝ տէյու հհալիմիզի միւմքին ի մէրթէպէ օրատա Թօփլատըգ :

22. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իւչ եիւզ գըրգ ալթընճը սէնէտէ անլէր Թէքրար իւղէրիմիզէ հիւճիւմ էթտիլէր :

23. Վէ պէն գալմըմ սէօյլէտիմ , վէ քէնտիլէրինի վէ գարըլարընը , չօճուգլարընը , էվլէրինի վէ վաթանլարընը լէմանլըլարա գարըն ճէսուրանէ մուհաֆազա էթմէլէրի իշիւն պէօյիւք զայրէթ իլէ Թէշվիզ էթտիմ :

24. Վէ սէօղլէրիմ անլէրի պա՝զը տէրէճէ ճէսարէթլէնտիրտի , վէ լէմանլըլարըն էօնիւնտէն գաշմատըլար , ֆագաթ ճէսարէթ իլէ անլէրէ գարըն տուրտուլար :

25. Վէ օթուզ պին նէֆէրտէն իպարէթ օլան պիր օրտու իլէ , էլլի պին նէֆէրտէն իպարէթ օլան պիր օրտույա գարըն ճէնքլէշտիք . վէ օլ գատար սէպաթ իլէ անլէրէ գարըն տուրտըգ քի՝ անլէր էօնիւմիւզտէն ֆիրար էթտիլէր :

26. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր ֆիրար էթտիքլէրինտէ , օրտուլարըմըզ անլէրի Թա՛գիպ էտիպ՝ անլէրէ եէթիշտիք , վէ անլէրի վուրտըգ , եինէ տէ Րապպըն գուվվէթի պիզիմ իլէ տէյիլ իտի . պէլի՝ պիզ քէնտի քէնտիմիզէ պրագըլտըգ . վէ Րապպըն Րուհու պիզտէ իգամէթ էթմէտի , իմտի պիրատէրլէրիմիզ կիպի գա՛իֆ օլտուգ :

27. Վէ գալմամբն պու պէօյիւք պէլա վէ ֆըսգ ու մէքրուհաթը սէպէպինտէն՝ գալպիմ միւքէտտէր օլտու : Լաքին Լէմանլըլարա վէ Կատիանթօնըն հարամիլէրինէ գարչը չըգտըգ , վէ միրաս տիյարմըզը գապթ էտիպ՝ թէքրար թէմէլլիւք էյլէտիք :

28. Վէ իւչ եիւզ գըրգ տօգուզընճը սէնէ կէչմիչ իտի . վէ իւչ եիւզ էլլինճի սէնէտէ , Լէմանլըլար վէ Կատիանթօնըն հարամիլէրի իլէ պիր մուգապէլէ էտիպ՝ միրաս տիյարմըզը թագսիմ էյլէտիք :

29. Վէ Լէմանլըլար շիմալ տիյարընը , պէլի՝ թա ճէնուպ տիյարընա կէօթիւրէն տար կէչիտէ գատար պիգէ վէրտիլէր : Վէ պիզ քեաֆֆէ ի ճէնուպ տիյարընը Լէմանլըլարա վէրտիք :

ՊԱՊ 3

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օն սէնէ տահա կէչինճէյէտէք Լէմանլըլար ալէյհիմիգէ մուհարէպէյէ չըգմատըլար : Վէ պէն գալմամ՝ նիֆայլըլարը՝ քէնտի տիյարլարընը վէ սիւահլարընը մուհարէպէ վագթընա հազըրլամալարը իչիւն չալըշտըրտամ :

2. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Րապպ պանա , Պու գալմա՝ թէվպէ էտիպ պանա կէլինիզ , վէ վագթիզ օլուպ քիլիսէմի թէքրար պինա էտինիզ , վէ պէն սիզի էսիրկէյէճէյիմ՝ տէյու նիտա էյլէ , տէտի :

3. Վէ պու գալմա նիտա էյլէտիմ , լաքին նաֆիլէ իտի , չիւնքի քէնտիլէրի էսիրկէյիպ թէվպէ էթմէյէ պիր ֆուրսաթ իհսան էտէն Րապպ իտիյինի ֆէհմ էթմէտիլէր : Վէ իշթէ գալպլէրինի քէնտիլէրին Րապպ Ալլահընա գարչը սէրթլէշտիրտիլէր :

4. Վէ պու օնընճը սէնէ կէչտիյինտէ , Քրիստոսըն կէլմէսինտէն պէրու ճէման իւչ եիւզ ալթմըչ սէնէ օլարագ , Լէմանլըլարըն մէլիյի՝ պանա պիզէ գարչը թէքրար մուհարէպէյէ կէլմէք իւզրէ թէտարիք կէօրմէքաէ օլտուզլարընը խապէր վէրէն պիր ըէսալէ կէօնտէրտի :

5. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն գալմամբն Տէսօլէշըն տիյարընտա , ճէնուպ տիյարընա կէօթիւրէն տար կէչիտին եանընտա պիր շէհրէ թէճէմմիլ՝ էթմէլէրինի էմր էթտիմ :

6. Վէ Լէմանլըլարըն օրտուլարընըն տիյարմըզըն հիչ պիր գըսմընը գապթ էտէմէմէլէրի , վէ անլէրի տուրտուրմագ իշիւն՝ օրտուլարմըզը օրայա գօտուգ . պէլի՝ պիւթիւն գուվվէթիմիզլէ անլէրէ գարչը իսթիւքեամ էյլէտիք :

7. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իւչ եիւզ ալթմըչ պիրինճի

սենէտէ Լէմանլըւար պիղէ գարշը մուհարէպէ էթմէք իւզ-
րէ Տէսուէշըն շէհրինէ կէլտիլէր․ վէ ու սենէտէ պիղ անլէ-
րի էյլէ մաղլուպ էթտիք քի անլէր կէրի քէնտի տիյար-
լարընա տէօնտիլէր :

8. Վէ իւշ եիւզ ալթմը իքինճի սենէտէ թէքրար մու-
հարէպէյէ կէլտիլէր : Վէ անլէրի տէֆա՝ մաղլուպ էտիպ՝
չօգլարընը էօլտիւրտիւք , վէ էօլիւլէրի տէնիզէ աթըլտը :

9. Վէ շիմտի գաւմըմ Նիֆայլըւար էթտիքլէրի պու-
պէօլիւք իշ սէպէպինտէն քէնտի գուվլէթլէրինտէ իֆթի-
խար էթմէյէ պաշլատըւար . վէ տիւշմէնլէրինին թէլէֆ էթ-
տիքլէրի պիրատէրլէրինին գանընըն ինթիգամընը ալաճագ-
լարընա տա՛իր սէմաւաթ հագգը իշիւն եէմին էթտիլէր :

10. Պէլի՝ անլէր տիւշմէնլէրինէ գարշը մուհարէպէյէ
կիթմէք վէ անլէրի տիյարտան մաշվ էթմէք իւզրէ , հէմ
սէմաւաթ հէմ Ալլահըն թախթը հագգը իշիւն եէմին էթ-
տիլէր :

11. Վէ պէն , Մօրմօն , ֆըսգ վէ մէքրուհաթլարը սէ-
պէպինտէն պուռտան սօնրա պու գաւմըն սէր 'ասքէրի վէ
գըլաղուգը օլմագըլըդ պիւս պիւթիւն րէտտ էթտիմ :

12. Իշթէ անլէրին ֆասըգ օլմալարընա պագմայարագ՝
պուռտան էվլէլ չօգ տէֆա՝ անլէրի մուհարէպէյէ գըլա-
ղուգլատըմ . վէ պէնտէ օլան Ալլահըն մուհապպէթինէ կէօ-
րէ պիւթիւն գալպիմ իլէ անլէրի սէվտիմ , վէ ճանըմը
պիւթիւն կիւն անլէր իշիւն տու՛ատա Ալլահըմա տէօք-
մէքտէ իտիմ : Եինէ տէ գալպլէրինին սէրթլիյի սէպէպին-
տէն իման եօգ իտի :

13. Իւշ տէֆա՝ անլէրի տիւշմէնլէրինին էլլէրինտէն
գուրթարտըմ . լաքին կիւնահլարընտան թէվպէ էթմէտիլէր :

14. Վէ տիւշմէնլէրինէ գարշը մուհարէպէյէ չըգըպ՝
պիրատէրլէրինին գանընըն ինթիգամընը ալաճագլարընա
տա՛իր քէնտիլէրէ մէմնու՝ օլան հէր շէյ իլէ , եա՛նի Րապպ
վէ Խէլաքէարըմըգ Յիսուս Քրիստոսըն հագգը իշիւն եէ-
մին էթտիքլէրի զէմանտէ , իշթէ Րապպըն սէտասը պանա
կէլիպ՝ տէտի :

15. Ինթիգամ պէնիմ տիր վէ ճէգայը պէն վէրէճէյիմ ,
վէ պու գաւմը պէն գուրթարմը իքէն թէվպէ էթմէտիք-
լէրի սէպէպտէն , իշթէ անլէր րու ի գէմինտէն քէսիլէճէ-
լէր տիր :

16. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն տիւշմէնլէրիմէ գարշը
կիթմէքտէն քիւլլիյէն իմթինա՝ էթտիմ , վէ Րապպըն պա-
նա էթտիյի էմրէ կէօրէ իճրա էթտիմ . վէ վուգու պու-
լաճագ շէյլէրէ տա՛իր Րապպըն պէյան էթտիյինէ կէօրէ ,
կէօրմիւշ վէ իշիթմիշ օլտուղըմ շէյլէրի տիւնեայա իզհար
էթմէք իշիւն պօշ պիր շահիտ կիպի տուրտում :

17. Իմտի, էյ՝ Թա՛րիֆէլէր, սիզէ՝ վէ, էյ՝ Պէյթ ի Իսրա-
յէլ, սիզէ տախի պու իշին նէ գէման պաշլայաճաղընը եա-
զարըմ քի, սիզ քէնտի միրաս տիյարընըզա տէօնմէյէ հա-
զըրլանմագտա օլասընըզ:

18. Վէ պէն քեաֆֆէ ի միւնթէհա ի զէմինէ եազա-
րըմ, վէ Նէրուշալիմ տիյարընտա շայրալէրի օլմագ իւզ-
րէ Յիսուսըն ինթիխապ էթտիյի օն իքիլէր Թարաֆընտան
քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունաճագ օլան Իսրա-
յէլին օն իքի սրպթլարը՝ սիզէ եազարըմ:

19. Վէ Յիսուսըն պու տիյարտա ինթիխապ էթմիշ
օլտուղը օն իքիլէր Թարաֆընտան հիւքմ օլունաճագ օլան
պու գաժմըն պագիյէսինէ տախի եազարըմ, վէ անլէր Յի-
սուսըն Նէրուշալիմտէ ինթիխապ էթտիյի օլ պիր օն իքիլէր
Թարաֆընտան հիւքմ օլունաճագլար տըր:

20. Վէ պու շէյլէրի պանա Բուհ իզհար էտէր. Իմտի
պէն սիզին ճիւմլէնիզէ եազարըմ, վէ ճիւմլէնիզ, պէլի՝
Ատէմին պիւթիւն նէսլինէ 'ա'իտ օլանլարըն ճիւմլէսի, պէ-
լի՝ հէր ճան քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ, կէրէք էյի կէրէք
ֆէնա օլան հիւքմ օլունմագ իւզրէ՝ Քրիստոսըն մահքէմէ-
սի հուզուրընտա տուրաճաղընըզը պիւմէնիզ իշիւն սիզէ
եազարըմ:

21. Վէ հէմ տախի քի՝ արանըզտա պուլունաճագ օլան
Յիսուս Քրիստոսըն ինճիլինէ ինանասընըզ. վէ հէմ տախի
Բապալըն միւթէ՛ահիտ գաժմը օլան Նէհուտիլէր՝ կէօր-
միւշ վէ իշիթմիշ օլտուգլարը գաթտան մա՛տա՝ էօլտիւր-
միւշ օլտուգլարը շօլ Յիսուս՝ հագիգի Քրիստոս վէ հագի-
գի Ալլահ իտիյինէ տա՛իր տիկէր շահիտէ մալիք օլալար:

22. Վէ քեաշքի պէն՝ սիզ քեաֆֆէ ի միւնթէհա ի զէ-
մինի՝ Թէվպէ էտիպ Քրիստոսըն մահքէմէսի էօնիւնտէ տուր-
մագ իշիւն հազըր օլմաղա գանտըրա պիլէ իաիմ:

ՊԱՊ 4

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իւշ եիւզ ալթմըշ իւշիւնճիւ
սէնէտէ, Նիֆայլըլար Լէմանլըլար իլէ մուհարէպէ էթմէք
իշիւն քէնտի օրտուլարը իլէ Տէսօլէշըն տիյարընտան չըզ-
տըլար:

2. Վէ Նիֆայլըլարըն օրտուլարը Տէսօլէշըն տիյարը-
նա կէրի սիւրիւլտիւ: Վէ անլէր տահա եօրդուն իքէն Լէ-
մանլըլարըն եէնի պիր օրտուսը անլէր իւզէրինէ կէլտի, վէ
տէհէթլի պիր մուհարէպէլէրի օլտու, վէ Լէմանլըլար Տէ-
սօլէշըն շէհրինի գապթ էթտիլէր, վէ Նիֆայլըլարտան չօզ-
լարընը գաթլ էտիպ՝ չօզլարընը տախի էսիր ալտըլար:

նը աչտըլար, վէ պէն ի ատէմ արասընտա հէր նէվ՝ միւճի-
զէլէր իճրա էթտիլէր, վէ միւճիզէլէրի ախէր պիր շէյ իլէ
տէյիլ, անճագ Յիսուսըն իամի իլէ իճրա էթտիլէր:

6. Վէ օթուզ սէքիզինճի վէ օթուզ տօգուզընճը վէ
գըրգ պիրինճի վէ գըրգ իքինճի սէնէլէր պէոյլէ կէչտի,
հաթթա գըրգ տօգուզընճը սէնէ վէ հէմ տախի էլլի պի-
րինճի վէ էլլի իքինճի սէնէլէր կէչտի. պէլի՝ էլլի տօգուզ
սէնէ կէչտի:

7. Վէ Րապպ տիյարտա անլէրի ղայէթլէ մուվաֆֆագ
էյլէտի, վէ եանմըջ օլան շէհիբլէրիթէքրար տօլտուրտըլար:

8. Պէլի՝ շօլ պէոյիւք Զարահէմլա շէհրինի տախի թէք-
րար պինա էթտիլէր:

9. Լաքին շէհրիլէրին չօգլարը ղարգ օլմուշ օլուպ՝ եէր-
լէրինէ սուլար պիրիքմիշ օլտուղընտան պու շէհրիլէրին եէ-
նիտէն եափըլմասը միւմքին տէյիլ իտի:

10. Վէ շիմտի վագը՝ օլտու քի՝ Նիֆայ գաւմը գուվ-
վէթլէնիպ՝ փէք չապըգ չօղալարագ ղայէթ կիւզէլ վէ սէ-
վիլիր պիր գաւմ օլտուլար:

11. Վէ էյլէնտիլէր վէ էվլէնտիրիտիլէր, վէ Րապ-
պըն անլէրէ էթմիշ օլտուղը պի հիսապ վա՛տլարա կէօրէ
միւպարէքլէնտիլէր:

12. Վէ արթըգ Մուսանըն շէրի՛աթընըն իճրա՛աթ վէ
'ա՛ինլէրինէ կէօրէ եիւրիւմէտիլէր, անճագ քէնտիլէրին
Րապպ վէ Ալլահընտան ալմըջ օլտուզլարը թէնպիհաթա կէօ-
րէ հարէքէթ էթտիլէր, վէ օրուճտա վէ տու՛ատա վէ հէմ
Րապպըն քէլամընը իշիթմէք հէմ տու՛ա էթմէք իշիւն չօգ
եէրտէ թէճէմմիւլ՝ էթմէքտէ տէվամ էթտիլէր:

13. Վէ վագը՝ օլտու՛ քի՝ պիւթիւն տիյարտա պիւթիւն
գաւմըն արասընտա միւնազա՛ա եօգ իտի, լաքին Յիսուսըն
շայիրտլէրի անլէր արասընտա գուվվէթլի միւ՛ճիզէլէր իճ-
րա էտէրլէր իտի:

14. Վէ եէթմիշ պիրինճի սէնէ վէ եէթմիշ իքինճի սէ-
նէլէր կէչտի. պէլի՝ եէթմիշ տօգուզընճը սէնէ տախի կէչ-
միշ իտի. հաթթա եիւզ սէնէ կէչտի, վէ պագի գալաճագ
իւչտէն մա՛տա Յիսուսըն ինթիխապ էթմիշ օլտուղը շա-
յիրտլէրին ճիւմլէսի Ալլահըն ճէննէթինէ կիթտիլէր, վէ
անլէրին եէրինէ տիկէր շայիրտլէր թա՛եին օլունտու վէ հէմ
տախի օլ նէսլտէն նիշէլէր վէֆաթ էթտիլէր:

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ գաւմըն գալպլէրինտէ Ալլա-
հըն մուհապպէթի սաքին օլտուղը սէպէպտէն միւնազա՛ա
եօգ իտի:

16. Վէ հասէտ վէ նիզա վէ շամաթա վէ զինա վէ եա-
լան վէ գաթլլար վէ հիշ պիր նէվ՝ շէհվէթ եօգ իտի. վէ
Ալլահըն եէտիլլէ խալգ օլունան պիւթիւն գաւմ արասըն-

տա հագիգաթէն պուշարտան զիյատէ սա՛ատէթէ մալիք
օլան գալմ օլամագ իտի :

17. Հարամիլէր, գաթիլէր, լէմանլըլար վէ պու մի-
սիլլիւ շէյլէր եօգ իտի, լաքին անլէր եէք վիւճուտ Գրիս-
տոսըն էվլատը վէ Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւն միրաստարլա-
րը իտիլէր :

18. Վէ շիմտի անլէր նէ միւպարէք իտի, զիրա Րապպ
անլէրի ճիւմլէ էմէքլէրինտէ միւպարէքլէտի, պէլի՛ ան-
լէր միւպարէքլէնիպ մուվաֆֆագ օլտուլար . վէ եիւզ օն
սէնէ կէչտի, վէ Գրիստոստան սօնրա օլան պիրինճի նէսլ
կէչմիշ իտի, վէ պիւթիւն տիյարտա միւնազա՛ա եօգ իտի :

19. Վէ վագը՛ օլտու քի՛ պու սօն թարիխի մուհաֆա-
զա էտէն Նիֆայ վէֆաթ էթտի, վէ օ թարիխի Նիֆայըն
լէվհալարը իւզէրինէ եազմը իտի . վէ անըն եէրինտէ օղլու
Ամօս անը հըֆզ էթտի, վէ օ տախի անը Նիֆայըն լէվհալա-
րը իւզէրինէ եազտը :

20. Վէ անլէրի սէքսէն տէօրթ սէնէ հըֆզ էյլէտի, վէ
տիյարտա հալա սէլամէթ վար իտի, անճագ գալմըն ուֆագ
պիր գըսմը քիլիսէտէն իրթիտատ էտիպ՝ իւզէրլէրինէ լէ-
մանլը իսմինի ալմըլար իտի . իմտի թէքրար տիյարտա լէ-
մանլըլար օլմաղա պաշլատը :

21. Վէ վագը՛ օլտու քի՛ Ամօս տախի վէֆաթ էթտի,
վէ Գրիստոս կէլէլի եիւզ տօգսան տէօրթ սէնէ օլմուշ իտի,
վէ օղլու Ամօս անըն եէրինէ թարիխի հըֆզ էթտի, վէ օ
տախի անը Նիֆայըն լէվհալարը իւզէրինէ եազտը . վէ Նի-
ֆայըն քիթապը օլան պու քիթապտա տախի եազըլտը :

22. Վէ վագը՛ օլտու քի՛ իքի եիւզ սէնէ կէչտի . վէ
պիր գաչ քիշիտէն մա՛տա իքինճի նէսլին ճիւմլէսի վէֆաթ
էթմիշ իտի :

23. Վէ շիմտի պէն, Մօրմօն, գալմըն չօղալըպ պիւ-
թիւն տիյար իւզէրինէ տաղըլտըղընը, վէ Գրիստոստա մու-
վաֆֆագ օլտուգլարը սէպէպտէն զայէթ գէնկին օլտուգլա-
րընը պիւմէնիգի իսթէրիմ :

24. Վէ շիմտի իքի եիւզ պիրինճի սէնէտէ արալարըն-
տա միւթէքէպպիրլէր, եա՛նի՛ գըլմէթլի շէյլէր, հէր ճինս
ինճուլէր վէ տիւնեանըն կիւզէլ շէյլէրի իլէ միւզէյէն օ-
լանլար պուլունմաղա պաշլատը :

25. Վէ պու վագըթտան սօնրա անլէրին էմվալ վէ էր-
զագլարը արալարընտա միւշթէրէք տէյիլ իտի :

26. Վէ անլէր աընըֆլարա թագսիմ օլուպ քեար իչիւն
քէնտիլէրինէ քիլիսէլէր թէ՛սիս էթմէյէ, վէ Գրիստոսըն հա-
գիգի քիլիսէսինի ինքեար էթմէյէ պաշլատըլար :

27. Վէ վագը՛ օլտու քի՛ իքի եիւզ օն սէնէ կէչմիշ ի-
տի, վէ տիյարտա չօգ քիլիսէլէր վար իտի . պէլի՛ Գրիստո-

սը Թանրմագ իտտի՝ասընտա պուլուռնան չօգ քիլիսէլէր վար իտի, եինէտէ անըն ինճիլինին պէօյիլք գըսմընը ինքեար էթտիլէր, վէ հէր ճինս կիւնահը գապուլ էտիպ՝ լիյագաթ-սըզլըզլարը իչիւն մէֆնու՝ օլան մուգատտէս շէյլէրի էօյլէ-լէրէ խըտմէթ էթտիլէր:

28. Վէ պու քիլիսէ՝ Փըսգ վէ գալպլէրինի զապթ էթ-միշ օլան շէյթանըն գուվվէթի սէպէպինտէն ղիյատէսիյլէ չօղալուր:

29. Վէ Թէքրար, Գրիստոսը ինքեար էտէն տիկէր պիր քիլիսէ վար իտի. վէ անլէր Գրիստոսըն հագիգի քիլիսէ-սինէ՝ անլէրին հիւմ վէ Գրիստոստա օլան իմանլարը սէպէ-պինտէն Թէա՝տտի էթտիլէր, վէ արալարընտա էտիլմիշ օ-լան նիչէ միւ՝ճիղէլէր սէպէպինտէն անլէրի Թահգիր էթ-տիլէր:

30. Պինս՝էն 'ալէյհ քէնտիլէր իլէ գալան Յիսուսըն շայիրտլէրի իւզէրինէ գուվվէթ վէ սէլահիյէթ իճրա էտիպ անլէրի մահպէսէ աթտըլար. լաքին անլէրտէ պուլուռնան Ալ-լահըն քէլամընըն գուվվէթի վասիթասիյլէ մահպէսխանէ եարըլուր, վէ անլէր չըգըպ արալարընտա գուվվէթլի միւ՝ճիղէլէր իճրա էթտիլէր:

31. Եինէ տէ պու ճիւմլէ միւ՝ճիղէլէրէ գարշը էհալի գալպլէրինի սէրթլէշտիրտի, վէ Յիսուսըն սէօզլէրինէ կէօ-րէ՝ Եէրուշալիմտէ օլան Եէհուտիլէր քէնտինի էօլտիւրմէյէ գաստ էթմիշ օլտուգլարը կիպի, պուլնլարը էօլտիւրմէյէ գաստ էթտիլէր:

32. Վէ անլէրի աթէշ Ֆուրուռնընա աթտըլար, ամմա գիյանսըզ օլարագ անտէն չըգտըլար:

33. Վէ անլէրի եապանի հայվանլարըն չուգուրընա աթտըլար, վէ պիր չօճուգ գուգու իլէ օյնար կիպի անլէր եապանի հայվանլար իլէ օյնատըլար: Վէ գիյան կէօրմէյէ-րէք անլէրին արասընտա չըգտըլար:

34. Եինէ տէ գալմ գալպլէրինի սէրթլէշտիրտիլէր, գիրա նիչէ քեահին վէ քեազիպ փէյղամպէրլէր չօգ քիլի-սէլէր եափմագ վէ հէր ճինս կիւնահ իշլէմէք իչիւն անլէրի գըլաղուգլատըլար, վէ անլէր Յիսուսըն գալմընը վուրտը-լար, լաքին Յիսուսըն գալմը՝ պէտէլինէ անլէրէ վուրմատը: Վէ պէօյլէճէ անլէր իքի եիւզ օթուգ սէնէնին խիթամընա գատար սէնէ պէ սէնէ իմանսըզլըգ վէ քէօթիւլիւքտէ արթ-տըլար:

35. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պու սէնէտէ, եա՝նի իքի եիւզ օթուգ պիրինճի սէնէտէ գալմ արասընտա պէօյիլք պիր Փըրգա օլտու:

36. Վէ պու սէնէտէ Նիֆայ Թէամիյէ օլուռնան պիր գալմ գալըտը վէ պուլնլար Գրիստոստա հագիգի միւ՝միլէր

իտի, վէ արալարընտա Լէմանլըլար, Եա'գուպլըլար, Եու-սուֆլըլար վէ Զօրամլըլար տէնիլէնլէր տախի վար իտի:

37. Իմտի Քրիստոսա հագիգաթէն ինանըպ 'իպատէթ էտէնլէր' Նիֆայլըլար, Եա'գուպլըլար, Եուսուֆլըլար վէ Զօրամլըլար թէսմիյէ օլունտըլար, վէ Յիսուսըն պագի գալա-ճագ օլան իւչ չայիրտի պունլար արասընտա իտի:

38. Վէ վագը' օլտու քի' ինճիլի գապուլ էթմէյէնլէր' Լէմանլըլար, Լէմուէլլիլէր վէ Իսմա'էլլիլէր տէնիլիլէր, վէ անլէրին Քրիստոսըն ինճիլինէ 'ասը օլմալարը իմանաղ-լըգ իւէ տէյիլ իլա իրատէթլէրի իւէ իտի: Վէ իպթիտա-տէն պերու քէնտի փէտէրլէրինին էթմիշ օլտուգլարը կիպի անլէր տախի քէնտի էվլատարընա' ինանմամալարընը թա'-լիմ էթտիլէր:

39. Վէ պու իպթիտատէն օլտուղը կիպի փէտէրլէրի-նին ֆըսգ ու մէքրուհաթը սէպէպինտէն իտի: Վէ իպթի-տատէն Լէմանլըլար Նիֆայըն էվլատընա պուղզ էթմէյէ թա'լիմ օլունտուգլարը կիպի, անլէր տախի Ալլահըն էվ-լատընա պուղզ էթմէյէ թա'լիմ օլունտուլար:

40. Վէ վագը' օլտու քի' իքի եիւզ գըրգ տէօրթ սէնէ կէչմիշ օլուպ' գաւմըն հալը պէօյլէ իտի: Վէ գաւմըն էն ֆասըգ գըսմը գուվլէթլէնիպ սայըտա Ալլահըն գաւմըն-տան տահա չօգ օլտուլար:

41. Վէ անլէր հալա քէնտիլէր իչիւն քիլիսէլէր եափ-մաղա վէ անլէրի հէր ճինս գըյմէթլի շէյլէր իւէ թէգերին էթմէյէ տէվամ էթտիլէր: Վէ պէօյլէճէ իքի եիւզ էլլի սէ-նէ կէչմիշ իտի, վէ իքի եիւզ ալթմըշ սէնէ տախի կէչտի:

42. Վէ վագը' օլտու քի' գաւմըն ֆասըգ գըսմը թէք-րար Կատիանթօնըն կիզլի եէմին վէ շիրքէթլէրինի թէշ-քիլ էթմէյէ պաշլատըլար:

43. Վէ հէմ տախի Նիֆայըն գաւմը տէնիլէն գաւմ, քէնտի գալպլէրինտէ մաղրուր օլմաղա պաշլայըպ դայէթ չօգ սէրվէթլէրի սէպէպինտէն պիրատէրլէրի Լէմանլըլար կիպի միւթէքէպպիր օլտուլար:

44. Վէ պու վագըթթտան պաշլայարագ չայիրտլէր տիւն-եանըն կիւնահը սէպէպինտէն միւքէտտէր օլտուլար:

45. Վէ իւչ եիւզ սէնէ կէչտիլինտէ, կէրէք Նիֆայըն գաւմը վէ կէրէք Լէմանլըլար եէք տիկէրի կիպի դայէթ ֆա-սըգ օլմուշլար իտի:

46. Վէ վագը' օլտու քի' Կատիանթօն հարամիլէրի պիւ-թիւն տիյար իւզէրինէ տաղըլտըլար, վէ դանիմէթլէ ալ-թուն վէ կիւմիւշ թօփլայըպ չօգ թիճարէթ էթտիլէր, վէ Յիսուսըն չայիրտլէրինտէն մա'տա սալիհ քիմսէ գալմատը:

47. Վէ վագը' օլտու քի' իւչ եիւզ պէշ սէնէ կէչտիք-տէն սօնրա, Ամօս վէֆաթ էթտի, վէ Ամօսըն պիրատէրի

Ամմարօն անըն եէըինտէ թարիխի հըֆզ էյլէտի, վէ գաւմ տահա կիւնահտա տէվամ էթտի:

48. Վէ վագը՝ օլտու լքի՝ իւչ եիւզ եիրմի սէնէ կէշտի- յինտէ Ամմարօն Բուհ իւլ Գուտտտան թէշվիգ օլունարագ մուգատտէս թէվարիխի, պէլի՝ Քրիստոսըն կէլիշինտէն իւչ եիւզ եիրմինճի սէնէյէ տէյին նէսլտէն նէսլէ թէսլիմ օլու- նան մուգատտէս թէվարիխին ճիւմլէսինի սագլատը:

49. Վէ օանլէրի Բապպա սագլատը լքի՝ անլէր Բապպըն ՚ահտլարը վէ փէյղամպէրլիյինէ կէօրէ թէքրար պէյթի նա՝ գուպըն պագիյէսինէ կէլէլէր: Վէ Ամմարօնըն թարիխինին խիթամը պէօյլէ տիր:

ՄՕՐՄՕՆԸՆ ՔԻԹԱՊԸ

ՊԱՊ 1

1. Վէ շիմտի պէն, Մօրմօն, կէօրիւպ իշիթտիյիմ շէյ- լէր հագգընտա պիր թարիխ եափարըմ, վէ անը Մօրմօնըն Քիթամպը թէսմիյէ էտէրիմ:

2. Վէ Ամմարօն թարիխի Բապպա սագլատըղը գէման- տա, պէն օն եաշընտա գատար իտիմ. վէ գաւմըմըն թա՝ լիմաթը մուճիպինճէ էփ էյի թա՝լիմ օլունտուլմ, վէ Ամ- մարօն պանա կէլիպ՝ Սէնին ՚ագըլլը վէ անլամաղա չապըգ պիր չօճուգ օլտուղընը կէօրիւյօրըմ:

3. Իմտի սէն եիրմի տէօրթ եաշընա եէթիշտիյինտէ, պու գաւմա տա՞իր կէօրմիւշ օլտուղըն շէյլէրի տէր խաթր էթմէնի իսթէրիմ, վէ սէն պու եաշա եէթիշտիյինտէ, Ան- թում տիյարընտա օլուպ, Շիմ թէսմիյէ օլունաճագ օլան թէփէյէ կիթ, գիրա պու գաւմա տա՞իր օլան ճիւմլէ մու- գատտէս գազմալարը օրատա Բապպա սագլատըմ:

4. Վէ իշթէ Նիֆայըն գազմալարընը եանընա ալըպ՝ պագիսինի օլտուղը մահալտէ պրագ. վէ պու գաւմա տա՞իր կէօրմիւշ օլտուղըն ճիւմլէ շէյլէրի Նիֆայըն լէվալարը իւ- ղէրինէ գաղ՝ տէտի:

5. Պէն, Մօրմօն, Նիֆայըն նէսլինաէն իմ. վէ փէտէ- րիմին իսմի Մօրմօն իտի. վէ Ամմարօնըն պանա վէրտիյի թէնպիհլէրի տէր խաթր էյլէտիմ:

6. Վէ վագը՝ օլտու լքի՝ պէն օն պիր եաշընտա օլտու- ղըմտա, փէտէրիմ պէնի ճէնուպ տիյարընա՝ հաթթա Զա- րահէմլա տիյարընա կէօթիւրտիւ:

7. Վէ տիյարըն պիւթիւն եիւզիւ պինալար իլէ գա-

փանմըջ օլարագ՝ էհալի հէման տէնիզին գումու գատար չօգ իտի :

8. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պու սէնէտէ նիֆայլըլարտան , եա՝ գուպլըլարտան , եուսուֆլըլարտան վէ Զօրամլըլարտան 'իպարէթ օլան նիֆայլըլար իլէ՝ նիֆայլըլար , Լէմանլըլար , Լէմուէլլիլէր վէ Իսամ՝էլլիլէր արասընտա պիր մուհարէ-պէ օլմաղա պաշլատը :

9. Շիմտի Լէմանլըլար վէ Լէմուէլլիլէր վէ Իսամ՝էլլիլէր Լէմանլըլար թէսմիյէ օլունտըլար , վէ պու իքի ֆըրգա նիֆայլըլար վէ Լէմանլըլար իտի :

10. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր արասընտա օլան մուհարէպէ Սայտօն սուլարընըն քէնարընտա օլան Զարահէմլա սինօրընտա պաշլատը :

11. Վէ նիֆայլըլար սայըտա ղայէթ պէօյիւք , հաթթա օթուզ պինտէն զիյատէ ատէմլէր ճէմ՝ էթտիլէր : Վէ պու 'այնի սէնէտէ պիր գաչ մուհարէպէլէրի վուգու՝ պուլտու , վէ նիֆայլըլար Լէմանլըլարա ղալիպ կէլիպ անլէրտէն չօղունը էօլտիւրտիլէր :

12. Վէ Լէմանլըլար նիյէթլէրինտէն տէօնտիլէր , վէ տիյարտա սէլամէթ փէյտա օլտու . վէ պու սէլամէթ տէօրթ սէնէ գատար տէվամ էթտի , վէ գան տէօքիւլմէսի եօգ իտի :

13. Լաքին ֆէսատ պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ օլ գատար սալթանաթ էյլէտի քի՝ Բապպ քէնտի սէվկիւլիւ շայիրտլէրինի անլէրտէն ալտը . վէ գալմըն կիւնահը սէպէպինտէն միւ՝ճիզէ վէ շիֆա իշի քէսիլտի :

14. Վէ Բապպ Թարաֆընտան 'աթիլէլէր եօգ իտի , վէ կիւնահ վէ իմանսըզլըզլարը սէպէպինտէն Բուհ իւլ Գուտս պիր քիմսէ իւզէրինէ կէլմէտի :

15. Վէ պէն օն պէշ եաշընտա օլուպ , էփ էյի թէմքին ի էֆքեար օլտուղըմ սէպէպտէն Բապպ Թարաֆընտան զիյարէթ օլունուպ՝ Յիսուսըն էյլիյինի թաթտըմ վէ պիլտիմ :

16. Վէ պէն պու գալմա վա՝զ էթմէյէ չալըշտըմ , լաքին աղղըմ գափանմըջ իտի . վէ անլէրէ վա՝զ էթմէք պանա եասագ էտիլտի . զիրա անլէր քէնտի իրատէթլէրի իլէ Ալլահա գարըն 'իսեան էթտիլէր . վէ անլէրին ֆըսգը սէպէպինտէն սէվկիւլիւ շայիրտլէր տիյարտան չըգարըլտըլար :

17. Լաքին պէն արալարընտա գալտըմ իսէ տէ , գալպլէրինին սէրթլիլի սէպէպինտէն անլէրէ վա՝զ էթմէքտէն մէն՝ օլունտու՝ , վէ գալպլէրինին սէրթլիլիտէն տօլայը տիյար անլէրին սէպէպինտէն լա՝նէթ իլէ վուրուլտու :

18. Վէ Լէմանլըլար արասընտա օլան պու Կատիանթօնըն հարամիլէրի տիյարըն հէր Թարաֆընտա պուլունտուլար , պու սէպէպտէն էհալի քէնտի խազինէլէրինի եէրտէ սագլամաղա պաշլատըլար : Վէ Բապպ տիյարը լա՝նէթ էթմիշ

օլտուղընտան, անլէր գայիազ օլուպ անլէրի ետլէրինտէ հըֆզ էտէմէտիլէր, վէ սագլատըգտան սօնրա եինէ պուլամատըլար:

19. Վէ էֆսունճըլըզ, սիհրպաղըլըզ վէ պիւլիւճիւլիք վար իտի. վէ Ապինատայըն վէ Լէմանլը Սամուէլին քէլամլարը իթմամ օլունարազ շէրիրին գուվվէթի պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ հիւքմ էթմէքտէ իտի:

Պապ 2

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ հէման օլ սէնէտէ Նիֆայըլըլար վէ Լէմանլըլար արասընտա պիր մուհարէպէ զուհուր էթտի: Վէ պէն սիննճէ քիւչիւք իտիմ իսէ տէ, վիւճուտճէ պէօյիւք իտիմ, իմտի Նիֆայ գավմը պէնի քէնտիլէրին գըլաղուզը, եախօտ օրտուլարընն սէր՝ ասքէրի օլմագ իւզրէ թա՛եին էթտիլէր:

2. Պէն օն ալթը եաշընտա իքէն՝ Նիֆայըլըլարըն օրտուսընն պաշընտա օլարագ Լէմանլըլարա գարշը չըգտըմ. վէ իւչ եիւզ եիրմի ալթը սէնէ կէչմիշ իտի:

3. Վէ իւչ եիւզ եիրմի ետտինճի սէնէտէ Լէմանլըլար օլ գատար պէօյիւք գուվվէթ իլէ իւզէրիմիզէ հիւճիւմ էթտիլէր քի, օրտուլարըմը գօրգուլթտըլար: Պու սէպէպտէն անլէր ճէնքիլէշմէք իսթէմէշիպ չիմալ տիյարընա կէրի չէքիլմէյէ պաշլատըլար:

4. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պիզ Անկօլա շէհրինէ կէլիպ՝ անը գապթ էթտիք. վէ Լէմանլըլարա գարշը քէնտիմիզի մուհաֆագա էթմէք իչիւն թէտարիք կէօրտիւք: Վէ պիւթիւն գուվվէթիմիզ իլէ շէհրի իսթիհքեամ էյլէտիք իսէ տէ, ճիւմլէ իսթիհքեամաթըմըզա գարշը, Լէմանլըլար իւզէրիմիզէ կէլիպ պիզի շէհրտէն սիւրտիւլէր:

5. Վէ պիզի Տէյվիտին տիյարընտան պիլէ սիւրտիւլէր:

6. Վէ պիզ եիւրիւլիւպ դարպի տէնիզլին ճիվարընտա վագը՝ ճօշուա տիյարընա կէլտիք:

7. Վէ պիզ միւմքին օլտուղը գատար թէգիյէ գավմըմըզ պիր արայա ճէմ էթտիք, քի ճիւմլէսի պիրլիքտէ օլալար:

8. Լաքին իշթէ տիյար հարամիլէր վէ Լէմանլըլար իլէ տօլու իտի. վէ գավմըմ իւզէրինէ պէօյիւք խարապիյէթ կէլմէք իւզրէ իտի իսէ տէ, անլէր քէօթիւ շամէլլէրինտէն թէվպէ էթմէտիլէր. պունոււն իչիւն պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ կէրէք Նիֆայըլըլար կէրէք Լէմանլըլար թարաֆընտան, գան վէ գան տէօքիւլմէսի վար իտի. վէ պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ քեամիլլէն իսեան վար իտի:

9. Վէ Լէմանլըլարըն պիր փատիշահը օլուպ՝ անըն իսմի Արօն իտի. վէ օ գըրգ տէօրթ պին 'ասքէրտէն 'իպարէթ պիր օրտու իլէ իւզէրիմիզէ կէլտի, վէ պէն գըրգ իքի պին քիշի իլէ անա գարշը տուրտուամ: Վէ օրտուամ իլէ անը վուրտուամ, վէ օ էօնիւմտէն Ֆիրար չյլէտի: Վէ իշթէ պու ճիւմլէ շէյլէր իճրա օլունտը. վէ իւշ եիւզ օթուզ սէնէ կէշմիշ իտի:

10. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Նիֆայլըլար քէնտի քէօթիւլիւքլէրինտէն թէվպէ էթմէյէ վէ Սամուէլ փէյղամպէրին փէյղամպէրլիյինէ կէօրէ Նիտա էթմէյէ պաշլատըլար, զիրա իշթէ տիյարտա պուլունան խըրսըզլար, հարամիլէր, գաթիլլէր, վէ Ֆալճըլըզ վէ սիհրպազլըզ սէպէպինտէն հիշ քիմսէ քէնտի շէյլէրինի հըֆզ էթմէյէ միւզթէտիր տէյիլ իտի:

11. Պէօյլէճէ պու շէյլէր սէպէպինտէն պիւթիւն տիյարտա, խուսուսէն Նիֆայ գավմը արասընտա եաս ու մաթէմ վէ Ֆիզան ու Ֆէրեատ օլմաղա պաշլատը:

12. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն, Մօրմօն, անլէրին Րապպըն 'ինտինտէ եաս ու մաթէմ վէ Ֆիզան ու Ֆէրեատ էթտիքլէրինի կէօրտիլիւմտէ, գալպիմ մէսրուր օլմաղա պաշլատը. վէ պէն Րապպըն սապր ու 'ինայէթինի պիլէրէք, անլէրէ մէրհամէթլի օլաճաղընը, վէ անլէրին թէքրար սալիհ պիր գավմ օլաճագլարընը գանն էթտիմ:

13. Լաքին պէնիմ պու մէսէրրէթիմ պօշունա օլտու, զիրա անլէրին քէտէրի՝ Ալլահըն լութֆ ու 'ինայէթինտէն հասըլ օլան թէվպէյէ տէյիլ, անճագ տահա զիյատէ հիւքմ օլունանըն քէտէրի իտի, չիւնքի Րապպ անլէրին կիւնահտա տա՞իմա սէվինմէլէրինէ ըազի օլմազ:

14. Վէ անլէր գըրլմըշ պիր գալպ վէ էգիւմիշ պիր Րուհ իլէ Յիսուսա կէլմէտիլէր, ամմա Ալլահա պէտտուէ՝ա էթմէքլէ էօլմէքլիյի իսթէտիլէր: Եինէ տէ հայաթլարընը գըլըճլարը իլէ գուրթարմազա ճէհտ էթտիլէր:

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ քէտէրիմ թէքրար պանա տէօնտիւ, վէ կէրէք ըուհանի կէրէք ճիսմանի 'ինայէթ կիւնիւ անլէր իշիւն կէշմիշ իտիյինի, վէ պինլէրճէ քիմսէլէրին քէնտիլէրին Ալլահընա գարշը աշըգտան՝ասը օլարագ վուրուլուպ կիւպրէ կիպի եէր իւզէրինտէ եըզլմըշ օլտուգլարընը կէօրտիւմ: Վէ պէօյլէճէ իւշ եիւզ գըրգ տէօրթ սէնէ կէշմիշ իտի:

16. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իւշ եիւզ գըրգ պէշինճի սէնէտէ Նիֆայլըլար Լէմանլըլարըն էօնիւնտէն Ֆիրար էթմէյէ պաշլատըլար, վէ Ճաշօն տիյարընա թա՞գիպ օլունտուլար, վէ օրայա եէթիշինճէյէ տէյին անլէրին Ֆիրարընը տուրտուրմագ միւմքին տէյիլ իտի:

17. Վէ ձառն չհրի՝ թէլէֆ օլմամալարը իչիւն Ամմարօնըն թէվարիխի սագլամըլ օլտուղը մահալա եագըն իտի: Վէ պէն Ամմարօնըն քէլամլարընա կէօրէ կիթմիչ վէ Նիֆայըն լէվհալարընը ալմըլ իտիմ: Վէ Ամմարօնըն քէլամլարընա կէօրէ պիր թարիխ եագտըմ:

18. Վէ պէն պու ճիւմլէ Փըսգ վէ մէքրուհաթ հագգընտա Նիֆայըն լէվհալարը իւզէրինտէ միւքէմմէլ պիր նագլիյէթ եագտըմ: Լաքին անլէրին Փըսգ վէ մէքրուհաթը հագգընտա պու լէվհալար իւզէրինտէ միւքէմմէլ պիր նագլիյէթ եագմաղա չէքինտիմ: Ղիրա ատէմլէրին եօլլարընը անլայաճագ գատար պէօյիւք օլտուղըմտան պէրու Փըսգ վէ մէքրուհաթըն պիր մէնգարէսի տէվամ իւզըն կէօղիւմ էօնիւնտէ պուլուենմուշ տըր:

19. Վէ անլէրին կիւնահը սէպէպինտէն վայ պանա, զիրա կիւնահլարը սէպէպինտէն գալպիմ հէր կիւն քէտէր իլէ մէմլու տըր, եինէ տէ պէն եէվմ իւլ ախըրտա եիւքսէլէճէյիմի պիլիրիմ:

20. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պու սէնէտէ Նիֆայ գալմընը թէքրար ալլայըպ սիւրտիւլէր: Վէ պիզի շիմալ թարաֆտա վագը՝ Շէմ թէսմիյէ օլուենան տիյարա գատար սիւրտիւլէր:

21. Վէ պիզ Շէմ չհրիների իսթիւքեամ էթտիք, վէ պէլքի անլէրի խարապիյէթտէն գուրթարա պիլիրիզ՝ տէյու էհալիմիզի միւմքին ի մէրթէպէ օրատա թօփալտըգ:

22. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իւչ եիւզ գըրգ ալթընճը սէնէտէ անլէր թէքրար իւզէրիմիզէ հիւճիւմ էթտիլէր:

23. Վէ պէն գալմըմա սէօյլէտիմ, վէ քէնտիլէրինի վէ գարըլարընը, չօճուգլարընը, էվլէրինի վէ վաթանլարընը Լէմանլըլարա գարըլ ճէսուրանէ մուհաֆաղա էթմէլէրի իչիւն պէօյիւք ղայրէթ իլէ թէշվիգ էթտիմ:

24. Վէ սէօղլէրիմ անլէրի պա՝գը տէրէճէ ճէսարէթլէնտիրտի, վէ Լէմանլըլարըն էօնիւնտէն գաչմատըլար, ֆագաթ ճէսարէթ իլէ անլէրէ գարըլ տուրտուլար:

25. Վէ օթուզ պին նէֆէրտէն ՚իպարէթ օլան պիր օրտու իլէ, էլլի պին նէֆէրտէն ՚իպարէթ օլան պիր օրտույա գարըլ ճէնքլէշտիք: Վէ օլ գատար սէպաթ իլէ անլէրէ գարըլ տուրտըգ քի՝ անլէր էօնիւմիւզտէն ֆիրար էթտիլէր:

26. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր ֆիրար էթտիքլէրինտէ, օրտուլարըմըգ անլէրի թա՝գիպ էտիպ՝ անլէրէ եէթիշտիք, վէ անլէրի վուրտըգ, եինէ տէ Բապպըն գուվվէթի պիզիմ իլէ տէյիլ իտի: պէլի՝ պիզ քէնտի քէնտիմիզէ պրագըլտըգ: Վէ Բապպըն Բուհու պիզտէ իգամէթ էթմէտի, իմտի պիրատէրլէրիմիզ կիպի գա՝իֆ օլտուգ:

27. Վէ գաւմըմըն պու պէօյիւք պէլա վէ ֆըսգ ու մէքրուհաթը սէպէպինտէն՝ գալպիմ միւքէտտէր օլտու : Լաքին Լէմանլըլարա վէ Կատիանթօնըն Հարամիլէրինէ գարչը չըգտըգ , վէ միրաս տիյարըմըզը զապթ էտիպ՝ թէքրար թէմէլլիւք էյլէտիք :

28. Վէ իւչ եիւզ գըրգ տօգուզընճը սէնէ կէչմիշ իտի . վէ իւչ եիւզ էլլինճի սէնէտէ , Լէմանլըլար վէ Կատիանթօնըն Հարամիլէրի իլէ պիր մուգաւվէլէ էտիպ՝ միրաս տիյարըմըզը թագսիմ էյլէտիք :

29. Վէ Լէմանլըլար շիմալ տիյարընը , պէլի՝ թա ճէնուպ տիյարընա կէօթիւրէն տար կէչիտէ գատար պիզէ վերտիլէր : Վէ պիզ քեաֆֆէ ի ճէնուպ տիյարընը Լէմանլըլարա վերտիք :

ՊԱՊ 3

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օն սէնէ տաՀա կէչինճէյէտէք Լէմանլըլար՝ ալէյհիմիզէ մուհարէպէյէ չըգմատըլար : Վէ պէն գաւմըմ՝ Նիֆայլըլարը՝ քէնտի տիյարլարընը վէ սիւահարընը մուհարէպէ վագթընա Հագըրլամալարը իշիւն չալըշտըրտըմ :

2. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Բապպ պանա , Պու գաւմա՝ թէվպէ էտիպ պանա կէլինիզ , վէ վագթիիզ օլուպ քիլիսէմի թէքրար պինա էտինիզ , վէ պէն սիզի էսիրկէյէճէյիմ՝ տէյու Նիտա էյլէ , տէտի :

3. Վէ պու գաւմա Նիտա էյլէտիմ , Լաքին Նաֆիլէ իտի , չիւնքի քէնտիլէրի էսիրկէյիպ թէվպէ էթմէյէ պիր ֆուրսաթ իհսան էտէն Բապպ իտիյինի ֆէհմ էթմէտիլէր : Վէ իշթէ գալպլէրինի քէնտիլէրին Բապպ Ալահընա գարչը սէրթլէշտիրտիլէր :

4. Վէ պու օնընճը սէնէ կէչտիյինտէ , Քրիստոսըն կէլմէսինտէն պէրու ճէման իւչ եիւզ ալթմըլ սէնէ օլարագ , Լէմանլըլարըն մէլիյի՝ պանա պիզէ գարչը թէքրար մուհարէպէյէ կէլմէք իւզրէ թէտարիք կէօրմէքտէ օլտուգլարընը խապէր վերէն պիր րէսալէ կէօնտէտի :

5. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն գաւմըմըն Տէսօլէչըն տիյարընտա , ճէնուպ տիյարընա կէօթիւրէն տար կէչիտին եանընտա պիր շէհրէ թէճէմմիլ՝ էթմէլէրինի էմր էթտիմ :

6. Վէ Լէմանլըլարըն օրտուլարընըն տիյարըմըզըն հիչ պիր գըսմընը զապթ էտէմմէլէրի , վէ անլէրի տուրտուրմագ իշիւն՝ օրտուլարըմըզը օրայա գօտուգ . պէլի՝ պիւթիւն գուվվէթիմիզլէ անլէրէ գարչը իսթիհքեամ էյլէտիք :

7. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իւչ եիւզ ալթմըլ պիրինճի

սենէտէ Լէմանլըլար պիղէ գարշը մուհարէպէ էթմէք իւզ-
րէ Տէսուէշըն շէհրինէ կէլտիւէր . վէ ու սենէտէ պիղ անլէ-
րի էյլէ մաղլուպ էթտիք քի անլէր կէրի քէնտի տիյար-
լարընա տէօնտիւէր :

8. Վէ իւշ եիւզ ալթմըշ իքինճի սենէտէ թէքար մու-
հարէպէյէ կէլտիւէր : Վէ անլէրի տէֆա՝ մաղլուպ էտիպ՝
չօգլարընը էօլտիւրտիւք , վէ էօլիւէրի տէնիզէ աթըլտը :

9. Վէ շիմտի գաւմըմ Նիֆայլըլար էթտիքլէրի պու-
պէօլիւք իշ սէպէպինտէն քէնտի գուվվէթլէրինտէ իֆթի-
խար էթմէյէ պաշլատըլար . վէ տիւշմէնլէրինին թէլէֆ էթ-
տիքլէրի պիրատէրլէրինին գանընըն ինթիգամընը ալաճագ-
լարընա տա՛իր սէմաւաթ հագգը իշիւն եէմին էթտիւէր :

10. Պէլի՝ անլէր տիւշմէնլէրինէ գարշը մուհարէպէյէ
կիթմէք վէ անլէրի տիյարտան մաշվ էթմէք իւզրէ , հէմ
սէմաւաթ հէմ Ալլահըն թախթը հագգը իշիւն եէմին էթ-
տիւէր :

11. Վէ պէն , Մօրմօն , Ֆըսգ վէ մէքրուհաթլարը սէ-
պէպինտէն պունտան սօնրա պու գաւմըն սէր 'ասքէրի վէ
գըլաղուզը օլմագըղը պիւս պիւթիւն ըէտտ էթտիմ :

12. Իշթէ անլէրին ֆասըգ օլմալարընա պագմայարագ՝
պունտան էվվէլ չօգ տէֆա՝ անլէրի մուհարէպէյէ գըլա-
ղուզլատըմ . վէ պէնտէ օլան Ալլահըն մուհապպէթինէ կէօ-
րէ պիւթիւն գալպիմ իլէ անլէրի սէվտիմ , վէ ճանըմը
պիւթիւն կիւն անլէր իշիւն տու՝ատա Ալլահըմա տէօք-
մէքտէ իտիմ : Նինէ տէ գալպլէրինին սէրթլիյի սէպէպին-
տէն իման եօգ իտի :

13. Իւշ տէֆա՝ անլէրի տիւշմէնլէրինին էլլէրինտէն
գուրթարտըմ . լաքին կիւնաշլարընտան թէվպէ էթմէտիւէր :

14. Վէ տիւշմէնլէրինէ գարշը մուհարէպէյէ չըգըպ՝
պիրատէրլէրինին գանընըն ինթիգամընը ալաճագլարընա
տա՛իր քէնտիլէրէ մէմնու՝ օլան հէր շէյ իլէ , եա՛նի Րապպ
վէ Խէլաքեարըմըգ Յիսուս Քրիստոսըն հագգը իշիւն եէ-
մին էթտիքլէրի գէմանտէ , իշթէ Րապպըն սէտասը պանա
կէլիպ՝ տէտի :

15. Ինթիգամ պէնիմ տիր վէ ճէգայը պէն վէրէճէյիմ ,
վէ պու գաւմը պէն գուրթարմըշ իքէն թէվպէ էթմէտիք-
լէրի սէպէպտէն , իշթէ անլէր ըու ի գէմինտէն քէսիլէճէք-
լէր տիր :

16. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն տիւշմէնլէրիմէ գարշը
կիթմէքտէն քիւլլիյէն իմթինա՝ էթտիմ , վէ Րապպըն պա-
նա էթտիյի էմրէ կէօրէ իճրա էթտիմ . վէ վուգու պու-
լաճագ շէյլէրէ տա՛իր Րապպըն պէյան էթտիյինէ կէօրէ ,
կէօրմիւշ վէ իշիթմիշ օլտուղըմ շէյլէրի տիւնեայա իզհար
էթմէք իշիւն պօշ պիր շահիտ կիպի տուրտում :

17. Իմտի, էյ՝ Թա՞իֆէլէր, սիզէ՝ վէ, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ, սիզէ տախի պու իշին նէ գէման պաշայաճաղընը եազարըմ քի, սիզ քէնտի միրաս տիյարընըզա տէօնմէյէ Հազըրլանմագտա օլասընըզ:

18. Վէ պէն քեաֆֆէ ի միւնթէհա ի գէմինէ եազարըմ, վէ Եէրուշալիմ տիյարընտա շայիրտլէրի օլմագ իւզրէ Յիսուսըն ինթիխապ էթտիյի օն իքիլէր Թարաֆընտան քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ Հիւքմ օլունաճագ օլան Իսրայէլին օն իքի սրպթլարը՝ սիզէ եազարըմ:

19. Վէ Յիսուսըն պու տիյարտա ինթիխապ էթմիշ օլտուղը օն իքիլէր Թարաֆընտան Հիւքմ օլունաճագ օլան պու գաժմըն պագիյէսինէ տախի եազարըմ, վէ անլէր Յիսուսըն Եէրուշալիմտէ ինթիխապ էթտիյի օլ պիր օն իքիլէր Թարաֆընտան Հիւքմ օլունաճագլար տըր:

20. Վէ պու շէյլէրի պանա Րուհ իզհար էտէր. իմտի պէն սիզին ճիւմլէնիզէ եազարըմ, վէ ճիւմլէնիզ, պէլի՝ Ատէմին պիւթիւն նէսլինէ 'ա՞իտ օլանլարըն ճիւմլէսի, պէլի՝ Հէր ճան քէնտի 'ամէլլէրինէ կէօրէ, կէրէք էյի կէրէք ֆէնա օլան Հիւքմ օլունմագ իւզրէ՝ Քրիստոսըն մահքէմէսի Հուզուրընտա աուրաճաղընըզը պիւմէնիզ իշիւն սիզէ եազարըմ:

21. Վէ Հէմ տախի քի՝ արանըզտա պուլունաճագ օլան Յիսուս Քրիստոսըն ինճիլինէ ինանասընըզ. վէ Հէմ տախի Րապպըն միւթէ՝ահիտ գաժմը օլան Եէհուտիլէր՝ կէօրմիւշ վէ իշիթմիշ օլտուգլարը գաթտան մա՛տա՝ էօլտիւրմիւշ օլտուգլարը չօլ Յիսուս՝ Հագիգի Քրիստոս վէ Հագիգի Այլահ իտիյինէ տա՞իր տիկէր շահիտէ մալիք օլալար:

22. Վէ քեաշքի պէն՝ սիզ քեաֆֆէ ի միւնթէհա ի գէմինի՝ Թէվպէ էտիպ Քրիստոսըն մահքէմէսի էօնիւնտէ տուրմագ իշիւն Հազըր օլմաղա գանտըրա պիլէ իաիմ:

ՊԱՊ 4

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իւշ եիւզ ալթմըշ իւշիւնճիւսէնէտէ, Նիֆայլըլար Լէմանլըլար իլէ մուհարէպէ էթմէք իշիւն քէնտի օրտուլարը իլէ Տէսօլէշըն տիյարընտան չըգտըլար:

2. Վէ Նիֆայլըլարըն օրտուլարը Տէսօլէշըն տիյարընա կէրի սիւրիւլտիւ: Վէ անլէր տահա եօրղուն իքէն Լէմանլըլարըն եէնի պիր օրտուսը անլէր իւզէրինէ կէլտի, վէ տէհէթլի պիր մուհարէպէլէրի օլտու, վէ Լէմանլըլար Տէսօլէշըն շէհրինի գապթ էթտիլէր, վէ Նիֆայլըլարտան չօգլարընը գաթլ էտիպ՝ չօգլարընը տախի էսիր ալտըլար:

3. Վէ պագիսի գաչըպ թիանգում շէհրինին սէքէնէ-սիյլէ պիրլէշտիլէր: Վէ պու թիանգում շէհրի տէնիզ քէ-նարընտա օլուպ, Տէսօլէշըն շէհրինէ եագըն իտի:

4. Վէ Նիֆայլըլարըն օրտուլարը Լէմանլըլար իւզէրինէ հիւճիւմ էթտիքլէրի սէպէպտէն վուրուլտուլար, զիրա պէօյլէ էթմէզսէ իտիլէր, Լէմանլըլար անլէր իւզէրինէ քէսպ ի գուվվէթ էտէմէզլէր իտի:

5. Լաքին իշթէ Ալլահըն հիւքմլէրի Ֆասըղա եէթի-շէճէք տիր, վէ Ֆասըղլար Ֆասըղլար եէտիյլէ թէքտիր օ-լունուրլար, զիրա շէրիր պէն ի ատէմին գալպլէրինի գան տէօքմէյէ թէշվիգ էտէր:

6. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըլար թիանգում շէհ-րինէ հիւճիւմ էթմէյէ հագըրլըգ կէօրտիլէր:

7. Վէ թիանգում շէհրինի տախի զապթ էթմէք իւզրէ, իւշ եիւզ ալթմըշ տէօրտիւնճիւ սէնէտէ Լէմանլըլար թիան-գում շէհրի իւզէրինէ հիւճիւմ էթտիլէր:

8. Վէ Նիֆայլըլար անլէրի վուրուպ կէրի սիւրտիլէր: Վէ Նիֆայլըլար Լէմանլըլարը կէրի սիւրտիւքլէրինի կէօ-րտիւքլէրինտէ, քէնտի գուվվէթլէրի իւզէրինէ տէֆա՝ իֆ-թիխար էթտիլէր, վէ թէքրար քէնտի գուվվէթլէրինէ ի-թիմատ էտէրէք չըգըպ Տէսօլէշըն շէհրինի զապթ էթտի-լէր:

9. Վէ շիմտի պու շէյլէրին ճիւմլէսի վուգու՝ պուլ-մուշ օլարագ, իքի թարաֆտան տախի, եա՛նի կէրէք Նի-ֆայլըլարտան կէրէք Լէմանլըլարտան պինլէրճէ քիմսլէր էօլտիւրիւմիւլլէր իտի:

10. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իւշ եիւզ ալթմըշ ալթընճը սէնէ կէշմիշ իտի, վէ Լէմանլըլար թէքրար մուհարէպէ էթմէք իշիւն Նիֆայլըլար իւզէրինէ կէշտիլէր, եինէ տէ Նիֆայլըլար էթմիշ օլտուգլարը քէօթիւլիւքտէն թէվպէ էթմէյիպ, պէր տէվամ ֆըսգլարընտա ըսրար էթտիլէր:

11. Վէ էհալի արասընտա, եա՛նի կէրէք Նիֆայլըլար կէրէք Լէմանլըլար արասընտա օլան գըրըմ վէ գան տէօ-քիւմէսինին հիյպէթլի մէնզարէսինի լիսան իլէ թ՝արիֆ էթմէք եախօտ ատէմին անըն թէքմիլ պիր վասֆընը եագ-մասը միւմքին տէյիլ տիր: Վէ հէր գալպ սէրթլէշմիշ օ-լուպ պէր տէվամ գան տէօքմէքտէն հագզ էտէր իտի:

12. Վէ Լիհայըն քեաֆֆէ ի էվլաուը արասընտա պու գատար պէօյիւք ֆըսգ ասլա պուլուլնմամը իտի, եախօտ Բապպըն քէլամը միւճէպինճէ, պու գալվ արասընտա օ-լտուղը գատար պիւթիւն Պէյթ ի Խարայէլտէ պիլէ պուլուն-մամը իտի:

13. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լէմանլըլարըն սայըսը Նի-

Փայլլարն քինտէն զիյատէ օլտուղը սէպէպտէն, անէր Տէսօլէշըն շէհրինի զապթ էթտիլէր:

14. Վէ անէր Թիանգու մ շէհրի իւզէրինէ տախի եիւրիւիւպ անտէ օլան էհալիյի սիւրտիւլէր, վէ գարը վէ չօճուգլարտան չօգ էսիւր ալըպ՝ անէրի փութլարնա գուրպան թագտիմ էթտիլէր:

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իւշ եիւզ ալթմըշ եէտինճի սէնէտէ Նիֆայլլար՝ Լէմանլլարն քէնտիլէրին գարը վէ չօճուգլարնը գուրպան էթմիշ օլտուգլարը իշիւն զայէթ խըրսլանմըշ օլարագ զիյատէսիլէ պէօյիւք զազապ իլէ Լէմանլլար իւզէրինէ եիւրիւտիւլէր, վէ Լէմանլլարը թէքրար վուրուպ անէրի քէնտիլէրին տիյարլարնտան սիւրտիւլէր:

16. Վէ իւշ եիւզ եէթմիշ պէշինճի սէնէյտէք Լէմանլլար Նիֆայլլարա գարշը կէլմէտիլէր:

17. Վէ պու սէնէտէ պիւթիւն գուվվէթլէրի իլէ Նիֆայլլարա գարշը կէլտիլէր, վէ չօգ օլտուգլարը սէպէպտէն սայլմատըլար:

18. Վէ պու վագըթտան պաշլայարագ Նիֆայլլար Լէմանլլարն իւզէրինէ քէսպ ի գուվվէթ էտէմէտիլէր, անճագ չիյ կիւնէշին էօնիւնտէ մահվ օլտուղը միսիլլիւ, անլէրին էօնիւնտէն սիւրիւլտիլէր:

19. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Լէմանլլար Տէսօլէշըն շէհրինէ գարշը չըգտըլար, վէ Տէսօլէշըն տիյարնտա զայէթ շէտիտ պիր մուհարէպէ վուգու՝ պուլուպ, անտէ Նիֆայլլարը մաղլուպ էթտիլէր:

20. Վէ անէր թէքրար անլէրին էօնիւնտէն Ֆիրար էտիպ Պօպ շէհրինէ կէլտիլէր, վէ օրատա պէօյիւք ճէսարէթ իլէ Լէմանլլարա գարշը տուրտուլար. վէ Լէմանլլար իքինճի տէֆա՝ կէլմէտիլէքճէ անլէրի մաղլուպ էտէմէտիլէր:

21. Վէ իքինճի տէֆա՝ կէլտիլէրինտէ, Նիֆայլլարը սիւրիւպ անլէրի զայէթ պէօյիւք գըրըմ իլէ էօլտիւրտիւլէր, վէ գարըլարնը վէ չօճուգլարնը թէքրար փութլարա գուրպան թագտիմ էթտիլէր:

22. Վէ Նիֆայլլար էօնլէրինտէն թէքրար Ֆիրար էթտիլէր, վէ կերէք շէհրիլէրտէ վէ կերէք քէօյլէրտէ օլան էհալիյի պէրապէր ալտըլար:

23. Վէ շիմտի պէն, Մօրմօն, Լէմանլլարն տիյարը խարապ էթմէք իւզրէ օլտուգլարնը կէօրտիւլիւմտէ, Շիմ թէփէսինէ կիթտիմ, վէ Ամմարօնըն Բապպա սագլամըշ օլտուղը թէվարիլին քէաֆֆէսինի ալտըմ:

ՊԱՊ 5

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ պէն նիֆայլըլար արասընա կիթտիմ, վէ պիր տահա անլէրէ եարտըմ էթմէյէճէյիմէ տա՛իր էթտիյիմ եէմինտէն տօլայը նատիմ օլտու՛մ Վէ օրտուլարընըն իտարէսինի տէֆա՛ պանա վէրտիլէր, գիրա պէն քէնտիլէրի իզթիրապլարընտան գուրթարմաղա միւզթէտիր իմ կիպի, պանա նազար էթտիլէր:

2. Լաքին պէն իւմիւտսիզ իտիմ, չիւնքի Բապպըն հիւքիւմլէրինին իւզէրլէրինէ կէլէճէյինի պիլտիմ. գիրա Փըսգլարընտան թէվպէ էթմէտիլէր, Լաքին քէնտիլէրի խալգ էթմիլ օլան Զաթա նիտա էթմէյէրէք հայաթլարընըն մուհաֆազասընա ճէհու էթտիլէր:

3. Վէ պիզ Ճօրտօն չէհրինէ գաչտըզըմըզտա, Լէմանլըլար պիզէ գարշը կէլտիլէր, Փագաթ կէրի սիւրիւլիւպ չէհրի պու տէֆա՛ ալամատըլար:

4. Վէ պիզէ գարշը թէքրար կէլտիլէր իսէտէ, պիզ չէհրի մուհաֆազա էթտիք: Վէ նիֆայլըլարըն մուհաֆազա էթտիյի տիկէր չէհրլէր տախի վար իտի, վէ պու գալլար՝ Լէմանլըլարը տիյարըմըզըն սէքէնէսինի թէլէֆ էթմէք իչիւն էօնիւմիւզտէ օլան տիյարը գապթ էթմէքտէն մէն՝ էյլէտի:

5. Փագաթ վագը՝ օլտու քի՝ իհմալ էթտիյիմիւզ վէ սէքէնէսի ճէմ՝ օլունմամըլ օլան հէր տիյարը Լէմանլըլար խարապ էտիպ, գասապալարը, քէօյլէրի վէ չէհրլէրի աթէլէ եագտըլար: Վէ իւլ եիւզ եէթմիլ տօգուզ սէնէ պէօյլէ կէչտի:

6. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իւլ եիւզ սէքսէնինճի սէնէտէ Լէմանլըլար թէքրար պիզէ գարշը մուհարէպէյէ կէլտիլէր, վէ պիզ ճէսուրանէ անլէրէ գարշը գօտուգ, Լաքին հէփիսի նաֆիլէյէ իտի, գիրա անլէր օլ գատար չօգ իտի քի՝ նիֆայ գապմընը ալագլարը ալթընտա չիյնէտիլէր:

7. Վէ պիզ թէքրար Ֆիրար էթմէյէ պաշլատըգ, վէ Լէմանլըլարտան գիյատէ սիւր՝աթլէ Ֆիրար էտէնլէր գուրթուլտուլար, Լաքին Լէմանլըլարտան գիյատէ չապըգ գօշամայանլար վուրուլուպ թէլէֆ օլտուլար:

8. Վէ իշթէ պէն, Մօրմօն, կէօգիւմ էօնիւնտէ օլան գան տէօքիւմէսի վէ գըթալըն հիյպէթլի մէնգարէսինի ատէմլէրին հուզուրընա գօյուպ ճանլարընը միւզթարիպ էթմէքլիյի արգու էթմէմ, ամմա պու չէյլէրին միւճէրէտ մա՛լիւմ օլաճաղընը, վէ հէփ կիզլի չէյլէրին տամլար իւզէրինտէ իզհար օլունաճաղընը պիլիրիմ:

9. Վէ պու գապմըն պագիյէսինէ, վէ Բապպըն տէտիյինէ կէօրէ անլէրի տաղըտաճագ օլան, վէ պու գապմըն

արալարոնտա հիչ նէվ'ինտէ սայըլաճազլարը թա'իֆէլէրէ պու վազը'ալարա տա'իր պիր մալիւմաթ եէթիչմէսի էլ-գէմ տիր: Պինա'նէն 'ալէյհ պանա վէրիլմիչ օլան էմր սէ-պէպինտէն, հէմ տախի սիզին պու գաւմըն Ֆըսգընտան տօ-լայը՝ հատտէն զիյատէ միւքէտտէր օլմամանըզ իչիւն պու գաւմ արասընտա կէօրտիւլիւմ շէյլէրէ տա'իր միւքէմմէլ պիր նազլիյէթ եազմաղա ճէսարէթ էթմէյիպ, անճազ ճու"-գի իխթիսարընը եազարում:

10. Վէ շիմտի պէրէքէթլէրին քէնտիլէրէ նէրէտէն կէլտիյինի պիլիպ անլամալարը մագսէտի իլէ, պունու հէմ անլէրին զիւրիյէթինէ վէ հէմ Պէյթ ի Իսրայէլի պիլմէք իսթէյէն թա'իֆէլէրէ սէօյլէրիմ:

11. Զիրա պունլարըն Պէյթ ի Իսրայէլին ֆէլաքէթի ի-չիւն միւքէտտէր օլաճազլարընը պիլիւրիմ, պէլի՝ պու գաւմըն խարապիյէթի իչիւն միւքէ'սսիֆ օլաճազլարը, վէ Յի-սուսըն պազուլարընըն անլէրի մուհաֆազա էթմէսի իչիւն պու գաւմըն թէվպէ էթմէտիյի սէպէպտէն էսէֆ էտէճէք-լէր տիր:

12. Իմտի պու շէյլէր Պէյթ ի Եա'գուպըն պազիյէսինէ եազըլմըջ տըր, վէ Ֆըսգըն՝ պու սէօզլէրի անլէրէ կէթիրմէ-յէճէյի Ալլահա մա'լիւմ օլտուղընտան, պու մինվալ իւզրէ եազըլտըլար: Վէ անա միւնասիպ օլան վազըթտա զուհուր էթմէլէրի իչիւն անլէր Բապպա սազլանճազլար տըր:

13. Վէ պանա վէրիլէն թէնպիչ պու տըր. վէ իշթէ անլէր Բապպըն էմրինէ կէօրէ անըն հիքմէթինտէ միւնա-սիպ սայտըղը վազըթտա զուհուր էտէճէք տիր:

14. Վէ իշթէ անլէր Եէհուտիլէրին իմանսըզ օլանլա-րընա կիտէճէք, վէ պու մագսէտ իւզրէ կիտէճէք քի՝ Եէ-հուտիլէր Յիսուսըն Քրիստոս վէ հայ օլան Ալլահըն Օղլու օլտուղընա գանտըրըլալար, թա քի ֆէտէր էն սէվկիւլիւ-սիւ վասիթասիյլէ Եէհուտիլէրի, եախօտ պիւթիւն Պէյթ ի Իսրայէլի 'աշտընըն իթմամը իչիւն, քէնտիլէրին Բապպը օլան Ալլահըն քէնտիլէրէ վէրմիչ օլտուղը միրաս տիյարա-րընա 'իատէ էթմէքտէ 'ազիմ վէ էպէտի մագսէտինի հու-սուլէ կէթիրսին:

15. Վէ հէմ տախի քի՝ պու գաւմըն զիւրիյէթի՝ ան-լէրէ թա'իֆէլէրտէն կէլէճէք օլան ինճիլինէ տահա թէք-միլէն ինանալար, զիրա պու գաւմ տաղըլաճազ, վէ պուն-տան էվվէլ արամըզտա, հաթթա լէմանլըլարըն արասըն-տա օլանլարտան թա'րիֆի նագապիլ օլմագ տէրէճէսինտէ գօյու, քիրլի վէ մէքրուհ պիր գաւմ օլաճազ տըր: Վէ պու անլէրին իմանսըզլըղը վէ փութփէրէսթլիյի սէպէպինտէն օլաճազ տըր:

16. Զիրա Բապպըն Բուհու անլէրին փէտէրլէրիյլէ պու-

լուսնմագտան ֆերադաթ էթմիշ տիր, վէ անլէր տիւնեատա Գրիստոսսըզ վէ Ալլահսըզ օլուպ, սաման ուֆաղը կիպի ըիւզկեար էօնիւնտէն սիւրիւլմէքտէ տիրլէր:

17. Անլէր պիր վագըթ սէվկիւլիւ պիր գավմ օլուպ՝ անլէրին չօպանը Գրիստոս իտի, պէլի՝ հաթթա ֆէտէր Ալլահ անլէրի տէլալէթ էտէր իտի:

18. Լաքին շիմտի ըիւզկեար էօնիւնտէն սիւրիւլէն սաման ուֆաղը կիպի, վէ եէլքէնսիզ վէ լէնկէրսիզ վէ քէնտինի 'իտարէ էթմէք իւզրէ հիչ պիր շէյի օլմայըպ տալլար իւզէրինտէ չալգանան պիր կէմի կիպի շէյթան թափընտան տէլալէթ օլունուրլար:

19. Վէ իշթէ Բապպ անլէրին պու տիյարտա ալապիլէճէքլէրի պէրէքէթի հըֆգ էտիպ՝ անը տիյարը թէմէլէլիւք էտէճէք օլան թա'իֆէլէրէ վէրմիշ տիր:

20. Լաքին վագը՝ օլաճագ քի՝ անլէր թա'իֆէլէր թափընտան սիւրիւլիւպ տաղըտըլտըգտան սօնրա; իշթէ օլզէման Բապպ Ապրահամ իլէ, վէ պիւթիւն Պէյթ ի Իսրայէլ իլէ էթմիշ օլտուղը՝ ահտը տէր խաթր էտէճէք տիր:

21. Վէ Բապպ անլէր հագգընտա քէնտինէ թագտիմ օլունան սալիւլէրին տու'ալարընը տախի տէր խաթր էտէճէք տիր:

22. Վէ օլ զէման, էյ՝ թա'իֆէլէր, սիզ քէօթիւ հօլլարընըգտան տէօնիւպ թէվպէ էթմէտիքճէ, Ալլահն գուվէթի էօնիւնտէ նա'սըլ տուրա պիլիրսինիզ:

23. Սիզ Ալլահն էլինտէ օլտուղընըզը պիլմէ'զ մի սինիզ: Անըն ճէմ՝ ի գուվէթէ մալիք օլտուղընը, վէ՝ ազիմ էմրիլէ՝ զէմինին թուամար կիպի տիւրիւլէճէյինի պիլմէ'զ մի սինիզ:

24. Իմտի թէվպէ էտիպ անըն 'ինտինտէ քէնտինիզի հալիմ էտինիզ, օլմայա քի օ՝ ատալէթ իլէ սիզէ գարշը չըգա, վէ Նա'գուպըն գիւրրիյէթինին պիր պագիյէսի արսլան կիպի արանըգա կէլիպ՝ սիզի փարէլէյէ, վէ գուրթափառն պուլունմայա:

ՊԱՊ 6

1. Վէ շիմտի պէն գավմըմըն խարապիյէթինէ տա'իր թարիխիմի պիթիլիրիմ: Վէ վագը՝ օլտու քի՝ լէմանլըլարըն էօնիւնտէն ֆիրար էթտիք:

2. Վէ պէն, Մօրմօն, լէմանլըլարըն մէլիյինէ պիր ռէսալէ եազտըմ, վէ անտէն թալէպ էթտիմ քի քէնտիլէր իլէ մուհարէպէ էթմէք իւզրէ Գուլմօրա տիյարընտա վագը՝ Գուլմօրա թէսմիյէ օլունան պիր թէփէտէ էհալիմի ճէմ՝ էթմէքլիյիմէ միւսա'ատէ էթսին:

3. Վէ Լէմանլըլարըն մէլլի արզու էթտիյիմի պանա հիսան էյլէտի :

4. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պիզ Գուժօրա տիյարընա եիւրիւտիւք վէ չատըրլարըմըզը Գուժօրա թէփէսի էթրաֆընտա գուրտըզ, վէ պուրատա չօգ սուլար, ըրմազլար վէ փունարլար վար իտի, վէ պուրատա Լէմանլըլարա դալէպէ էթմէյէ իւմիտ էթսիք :

5. Վէ իւչ եիւզ սէքսէն տէօրթ սէնէ կէչտիյինտէ, պիզ գաւմըմըզըն պագիսինին ճիւմլէսինի Գուժօրա տիյարընա Թօփլամըլ իտիք :

6. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պիզ ճիւմլէ էհալիմիզի Գուժօրա տիյարընա ճէմ՝ էթտիյիմիզտէ, իշթէ պէն, Մօրմօն, իխթիյարլանմազա պաշլատըմ. վէ պու՝ գաւմըմըն սօն մուհարէպէսի օլտուղընը պիլէրէք, փէտէրլէրիմիզին պիզէ թէսլիմ էթտիյի մուգատտէս թէվարիսին Լէմանլըլարըն էլլէրինէ տիւլմէմէսինէ տիզգաթ էթմէքլիյիմէ տա՞իր Բապպ Թարաֆընտան էմր ալմըլ օլարազ, (զիրա Լէմանլըլար անլէրի թէլլէֆ էտէճէք իտի), պէն Նիֆայըն լէվհալարընտան պու թէվարիսի եափըպ, օղլում Մօրօնայա վէրտիյիմ պու պիր գաշ լէվհալարտան մա՞տա՝ Բապպ Թարաֆընտան պանա էմանէթ էտիլմիշ օլան ճիւմլէ թէվարիսի Գուժօրա թէփէսինտէ սագլատըմ :

7. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ գաւմըմ, քէնտի գարըլարը վէ չօճուզլարը իլէ՝ Լէմանլըլարըն օրտուսընըն իւզէրլէրինէ եիւրիւմէքտէ իտիքլէրինի կէօրտիւ, վէ ճիւմլէ կիւնահքեարըն եիւրէքլէրինի տօլտուրան էօլիւմիւն օլ տէհէթլի գօրգուսը իլէ, անլէրին կէլմէսինէ պէքլէտիլէր :

8. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պիզէ գարըլ մուհարէպէյէ կէլտիլէր. վէ անլէրին քէսրէթի սէպէպինտէն հէր քէս տէհէթ իլէ տօլմուշ իտի :

9. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ գըլըճլար, եայլար, օզլար վէ պալթալար վէ հէր նէվ՝ հարպ սիւհալարը իլէ գաւմըմ իւզէրինէ հիւճիւմ էթտիլէր :

10. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ 'ասքէրլէրիմի, հաթթա պէնիմ իլէ պէրապէր օլան օն պին քիմսէյի վուրտուլար, վէ պէն արալարընտա եարալը տիւշտիւմ. վէ սարֆը նազար էտիպ հայաթըմը խիթամա կէթիրմէտիլէր :

11. Վէ անլէր արամըզտան կէչիպ՝ եիրմի տէօրթ քիմսէտէն մա՞տա ճիւմլէ գաւմըմը քէստիլէր, վէ օղլում Մօրօնայ պու եիրմի տէօրթ քիշի արասընտա իտի, վէ Լէմանլըլար քէնտի օրտուկեահալարընա կէրի տէօնմիւշ օլտուղը հալտէ՝ պիզ սաղ գալանլար էրթէսի կիւնտէ Գուժօրա թէփէսինտէն պէնիմ իլէ գաւղայա կիրէն վէ պէնիմ գօման-

տա էթտիյիմ օն պին ճանըն եէրէ սէրիւմիշ օլտուգլարընը կէօրտիւք :

12. Վէ հէմ տախի օղլում Մօրօնայըն գօմանտա էթմիշ օլտուգլը օն պին քիշիյի տախի կէօրտիւք :

13. Վէ իշթէ Կիտկիտօնանըն օն պինի՝ քէնտիսի տախի արալարընտա օլարագ տիւշմիւշ իտի :

14. Վէ Լամահ քէնտի օն պինի իլէ տիւշմիւշ իտի . վէ Կիւկալ քէնտի օն պինիյլէ տիւշմիւշ իտի . վէ Լիմհայ քէնտի օն պինիյլէ տիւշմիւշ իտի . վէ Ճօնիամ քէնտի օն պինիյլէ տիւշտիւ . վէ Գամինայհահ վէ Մօրօնայհահ վէ Անթայօնում վէ Շիպլում վէ Շէմ վէ Ճօշ՝ հէր պիրիսի քէնտի օն պինիյլէ տիւշմիւշ իտի :

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ օն ասէմ տահա վար իտի քի , հէր պիրիսի քէնտի օն պինլէրիյլէ պէրապէր գըլըճ իլէ տիւշմիւշլէր իտի . պէլի՝ պու պէնիմ իլէ օլան եիրմի տէօրթտէն , վէ ճէնուպ թարաֆընա գաշան պիր գաշտան , վէ իրթիտատ էտիպ Լէմանլըլար կիթմիշ օլան պիր գաշտան մա՛տա՝ գաւմըմըն ճիւմլէսի տիւշմիւշ իտի , վէ անլէրի էօլտիւրէնլէր անլէրին թէնինի վէ քէմիքլէրինի վէ գանլարընը եէրէ սէրտիլէր . վէ թօփրագ իւզէրինտէ չիւրիւյիւպ թօզ օլմագ վէ թօփրագա տէօնմէք իւզրէ պրագըլտըլար :

16. Վէ գաւմըմըն մագթուլլարը սէպէպինտէն ճանըմ դամ իլէ փարէլէնտի , վէ աղլայարագ տէտիմ .

17. Էյ՝ կիւզէլ օլանլար , Բապալըն եօլլարընը թէրք էթմէյէ նա՞նըլ միւգթէտիր օլտունըզ : Էյ՝ ճէմիլ օլանլար , սիզի գապուլ էթմէք իշիւն աչըգ գօլլար իլէ տուրան շօլ Յիսուսը նա՞նըլ ըէտտ էտէ պիլտինիզ :

18. Իշթէ պէօյլէ էթմէզսէ իտինիզ , տիւշմէյէճէք իտինիզ : Լաքին իշթէ տիւշմիւշ սինիզ , վէ պէն թէլէֆաթընը իւզէրինէ եաս ու մաթէմ էտէրիմ :

19. Էյ՝ կիւզէլ օղուլլար վէ գըզլար , փէտէրլէր վէ վալիտէլէր , զէվճ վէ զէվճէլէր , Էյ՝ սիզ կիւզէլ օլանլար , նա՞նըլ օլտու քի վուրուլտունըզ :

20. Լաքին իշթէ սիզ կիթտինիզ , վէ պէնիմ քէտէրիմ սիզի թէքրար կէրի կէթիրէմէզ :

21. Վէ վագըթ սէրի՞ն կէլիր քի , Փանի օլան ճէսէտինիզ էօլիւմսիւզլիւյիւ կիյինէճէք , վէ չիմտի չիւրիւմէքտէ վէ պօզուլմագտա օլան պու ճէսէտինիզ սէրի՞ն չիւրիւմէզ թէն օլաճագ տըր , վէ օլ զէման 'ամէլլէրինիզէ կէօրէ հիւքմ օլունմագ իւզրէ Քրիստոսըն մահքէմէսի հուզուրընտա տուրաճագսընըզ . վէ էյէր սալիհ պուլունուր իսէնիզ , օլ զէման սիզտէն էվվէլ կիթմիշ օլան փէտէրլէրիսիզ իլէ պէրապէր միւպարէք օլաճագսընըզ :

22. Ահ՛, քեաշքի պու պէօյիւք խարապիյէթ իւզէրինի-
զէ կէլմէղաէն էվվէլ թէվպէ էթմիշ օլա իտինիզ: Լաքին
իշթէ կիթտինիզ, վէ Փէտէր, պէլի՝ սէմանըն Փէտէրի մէվ-
զի՛նիզի պիլիւր, վէ օ՝ ասալէթ ու ՚ինայէթինէ կէօրէ սի-
զէ էտէճէք տիր:

ՊԱՊ 7

1. Վէ շիմտի էյեր էճտատլարընըն շէյլէրի հագգընտա
պիւմէք իշիւն քէլամլարըմը Ալլահ անլէրէ վէրիւսէ, պու
գալմըն էսիրկէնմիշ օլան պագէլլէսինէ պիր ազ սէօյլէմէք
իսթէրիմ, պէլի, էյ՝ Պէյթ ի Իսրայէլին պագէլլէսի, սիզէ
սէօյլէրիմ. վէ սիզէ սէօյլէյէճէյիմ սէօզլէր պուշլար տըր.

2. Պիլինիզ քի սիզ Պէյթ ի Իսրայէլտէն սինիզ:

3. Վէ թէվպէ էթմէքսիզին խէլաս օլամազ իտիյինիզի
պիլինիզ:

4. Սիզ հարպ սիլահլարընըզը պրագմալը, վէ գան
տէօքմէքտէն արթըզ հագզ էթմէմէլի վէ Ալլահ էմր էթ-
մէտիքճէ անլէրի պիր տահա ալմամալը իտիյինիզի պիլինիզ:

5. Սիզ փէտէրլէրինիզին մա՛լիւմաթընա կէլիպ՝ ճիւմ-
լէ կիւնահ վէ Փըսգընըզտան թէվպէ էտէրէք, Յիսուս
Քրիստոսա, վէ անըն Իպն Ուլլահ օլուպ Եէհուտիլէրին եէ-
տիլէ էօլտիւրիւլտիւլիւնէ, վէ Փէտէրին գուվվէթլիլէ թէք-
րար գըյամ էթտիյինէ, վէ պու եօլ իլէ մէզարա զալէպէ
էտիպ՝ էօլիւմիւն տիքէնինին տախի անտէ դարգ օլունտու-
ղունա ինանմազ կէրէք իտիյինիզի պիլինիզ:

6. Զիրա օ էմվաթըն գըյամէթինի հուսուլէ կէթի-
րիր. վէ պու եօլ իլէ անըն մահքէմէսի էօնիւնտէ տուր-
մազ իւզրէ, ատէմ իհեա էտիլիր:

7. Վէ օ տիւնեանըն խէլասընը վուգու՛ա կէթիրմիշ
տիր. վէ հիւքմ կիւնիւնտէ անըն հուզուրընտա սուշսըզ
պուլունանլարա՝ մէլէքիւթիւնտէ Ալլահըն հուզուրընտա սա-
քին օլմագլըզ իհսան օլունմուշ տըր, վէ անլէր սէմավի
ալայ իլէ պէրապէր պիր Ալլահ օլան Փէտէր, Օղուլ վէ Րուհ
իւլ Գուստա պինհիւյէ համտլար թէրէննիւմ էտէճէքլէր
տիր. վէ պու սա՛ատէթին նիհայէթի եօգ տըր:

8. Իմտի թէվպէ էտիպ Յիսուս Քրիստոսըն իամինտէ
վաֆթիզ օլունըզ, վէ եալընըզ պու թարիխտէ տէյիլ, ան-
ճազ Եէհուտիլէրտէն թա՛իֆէլէրէ վէ թա՛իֆէլէրտէն սիզէ
կէլէճէք օլան թարիխտէ էօնիւնիւզէ գօնուլաճազ օլան
Քրիստոսըն ինճիլինի գապուլ էտինիզ:

9. Զիրա պու սիզին անա ինանա պիւմէքլիյինիզ մագ-
էտիլլէ եազըլտը, վէ անա ինանըր իսէնիզ, պունա տախի

ինանձագսընդ, վէ պուճա ինանտըղընըզտա, փէտէրլէ-
րինիզէ վէ Ալլահըն գուվէթիլէ անլէրին արասընտա իճ-
րա օլուճմուշ օլան 'աճա'իպ իշլէրէ տա'իր տախի պիլէ-
ճէքսինիզ :

10. Վէ սիզ եա'գուպըն պիր պագիլլէսի օլտուղընըզը
տախի պիլէճէքսինիզ. իմտի սիզ իլք 'ահտըն գաւմը արա-
սընտա սայըլմըշսընըզ. վէ էյէր սիզ Քրիստոսա ինանըպ'
իէլասքեարըմըզըն էօրնէյինէ սիւլիւք էտէրէք՝ պիզէ վէր-
տիյի էմրինէ կէօրէ էվվէլա սու իլէ, սօնրա աթէշ վէ Բուհ
իւլ Գուտս իլէ վաֆթիզ օլուրսանըզ, հիւքմ կիւնիւնտէ
սիզէ խայրը օլաճագ տըր : Ամին :

ՊԱՊ 8

1. Իշթէ պէն, Մօրօնայ, փէտէրիմ Մօրմօնըն թարի-
խինի պիթիրրիւմ : Իշթէ պէն փէտէրին էմր էթմիշ օլ-
տուղը անձագ պիր ազ շէյլէրի եաղարըմ :

2. Վէ չիմտի վագը՝ օլտու քի՝ Գուճօրատաքի պէօ-
յիւք վէ հիլպէթլի մուհարէպէտէն սօնրա, իշթէ Լէման-
լըլար՝ ճէնուպ տիյարընա գաշմըշ օլան նիֆայլըլարը արա-
յըպ անլէրին ճիւմլէսինի թէլէֆ էթտիլէր :

3. Վէ անլէր փէտէրիմ տախի գաթլ էթտիլէր. վէ
գաւմըմըն խարապիլլէթինին դամքին նագլիլլէթինի եազ-
մագ իշիւն եալընըզ պէն գալտըմ : Լաքին իշթէ անլէր
կիթտիլէր, վէ պէն փէտէրիմին թէնպիհինի իճրա էտէ-
րիմ. վէ անլէրին պէնի էօլտիւրիւպ էօլտիւրմէյէճէքլէրինի
պիլմէմ :

4. Իմտի թէվարիխի եազըպ անը եէրտէ սագլայաճա-
ղըմ. վէ անտէն սօնրա պանա նէ վագը՝ օլաճաղը պանա
ֆարգ էթմէզ :

5. Իշթէ փէտէրիմ պու թարիխի վէ անըն մագսէտի-
նի տախի եազմըշ տըր : Վէ լէվլալարտա եէր օլսա իտի,
պէն տախի եազար իտիմ, ամմա եէր եօգ տըր, վէ մա'-
տէն տախի եօգ տըր. վէ պէն եալընըզ իմ. փէտէրիմ վէ
'ագրապալարըմ մուհարէպէտէ էօլտիւրիւլմիւշ տիր, վէ նէ
տօսթլարըմ նէտէ կիտէճէք եէրիմ վար տըր, վէ Բապպըն
տաշա նէ գատար եաշամագլըղըմա միւնսա'ատէ էտէճէյինի
պիլմէմ :

6. Իշթէ Բապպ վէ իշլասքեարըմըզըն կէլտիյինէ տէօրթ
եիւզ սէնէ օլմուշ տըր :

7. Վէ իշթէ Լէմանլըլար գաւմըմ նիֆայլըլարը թէք-
միլէն թէլէֆ էտէնէ գատար՝ շէհիրտէն շէհրէ վէ մահալ-
տան մահալա 'ավլատըլար, վէ անլէրին խարապիլլէթի պէօ-

յիւք տիր․ պէլի՝ դաւմըմ նիֆայըլարըն խարապիյէթի փէք պէօյիւք վէ հիյպէթլի օլտու :

8․ Վէ պուռնու էտէն Րապպըն էլի տիր : Վէ Լէման-լըլար տախի եէքտիկէրլէրիյլէ մուհարէպէ էթմէքտէ տիր-լէր․ վէ պիւթիւն պու տիյար իւզէրինտէ նիհայէթի կէլմէ-յէն տէվամի պիր դաթլ վէ գան տէօքմէքլիք վար տըր․ վէ մուհարէպէնին նիհայէթինի քիմսէ պիլմէգ :

9․ Վէ իշթէ անլէրէ տա՞իր արթըգ գիյատէ սէօյլէ-մէմ, գիրա տիյար իւզէրինտէ Լէմանլը վէ հարամիլէրտէն մա՞տա քիմսէ գալմատը :

10․ Վէ տիյարտա էյլէնէն Յիսուսըն շայիրտլէրինտէն մա՞տա հագիգի Ալլահը թանըյան հիչ քիմսէ գալմատը, լաքին գալմըն ֆէսատը օլ գատար չօղալտը քի՞ Րապպ ան-լէր գալմըն արասընտա գալմալարընա արթըգ միւսա՞տ-տէ էթմէտի, վէ անլէրին տիյարտա օլուպ օլմատըղընը քիմսէ պիլմէգ :

11․ Լաքին իշթէ փէտէրիմ վէ պէն անլէրի կէօրտիւք, վէ անլէր պիզէ խըտմէթ էթտիլէր :

12․ Վէ պու թարիխտէ պուլունան նօգսանիյէթ սէ-պէպինտէն անը րէտտ էթմէյիպ տէ, գապուլ էտէն հէր քիմսէ պուռնլարտան տահա պէօյիւք շէյլէր պիլէճէք տիր : Իշթէ պէն Մօրմօնայ իմ․ վէ միւմքին օլսա խի, հէփ շէյ-լէրի սիզէ պէյան էտէր իտիմ :

13․ Իշթէ պու գալմա տա՞իր սէօյլէմէյէ խիթամ վէ-րիրիմ : Պէն Մօրմօնըն օղլու իմ, վէ փէտէրիմ նիֆայ նէսլինտէն տիր :

14․ Վէ պու թարիխի Րապպա սագլայան յայնի քիմսէ պէն իմ, իւզէրինտէ Րապպըն էվամիրի օլմասընտան մա՞-տա լէվլալարըն գըյմէթի եօգ տըր : Զիրա օ հագիգաթէն պուլուրուր քի՞ քեար էթմէք իշիւն քիմսէ անլէրէ մալիք օլմայաճագ տըր, լաքին իւզէրինտէ պուլունան թարիխին պէօյիւք գըյմէթի վար տըր, վէ հէր քիմ անը մէյտանա չը-գարըր իսէ, Րապպ անը միւպարէքլէյէճէք տիր :

15․ Զիրա Ալլահ թարաֆընտան վէրիլմէտիքճէ հիչ քիմսէնին անլէրի չըգարմաղա գուվիլէթի օլամաղ․ գիրա Ալլահ իսթէր քի՞ պու իշ անճագ քէնտինի թէմճիտ էթմէք իշիւն, վէ հէմ տախի գատիմտէ ուզուռն միւտտէթ տաղըլ-մըշ օլան Րապպըն միւթա՞ահհիտ գալմընըն խայրը իշիւն իճրա օլունսըն :

16․ Վէ պու շէյլէրի մէյտանա կէթիրէճէք օլան քիմ-սէ նէ միւպարէք տիր, գիրա պու թարիխ Ալլահըն քէլա-մընա կէօրէ գարանլըգտան ըշըղա կէթիրիլէճէք տիր․ պէ-լի՞ թօփրագտան չըգարըլըպ գարանլըգտա գիյա վէրէճէք, վէ գալմ անըն հագգընտա խապէրտար օլաճագ, վէ պու Ալլահըն գուվիլէթիյլէ իճրա օլունաճագ տըր :

17. Վէ էյէր անտէ նօգսանիյէթ պուլունուրսա, անլէր ատէմ նօգսանիյէթի տիր, լաքին իշթէ պիգ նօգսանիյէթ պիլմէյիգ: Եինէ տէ Ալլահ հէր շէյի պիլիւր, իմտի հիւքմ էտէն սագընըպ ճէհէննէմ աթէշի թէհլիքէսինտէ իտիյինի պիլսին:

18. Վէ՝ Պանա կէօսթէր, եօգսա վուրուլաճագսըն, տէ-յէն քիմսէ սագընսըն, օլմայա քի Բապպըն մէմնու՝ էթտի-յի շէյի էմր էթմիշ օլա:

19. Զիրա իշթէ՝ ագըլըզլըգ իլէ հիւքմ էտէն,՝ ագըլ-սըզլըգ իլէ հիւքմ օլունաճագ տըր, չիւնքի հէր քէս՝ ա-մէլինէ կէօրէ միւքեաֆաթ ալաճագ տըր. իմտի վուրան քիմսէ Բապպ թարաֆընտան վուրուլաճագ տըր:

20. Իշթէ պագ, Մուգատտէս Մուհարրէրաթ նէ պու-յուրուր. Ատէմ վուրմամալը, նէ տէ հիւքմ էթմէլի տիր, զիրա հիւքմ պէնիմ տիր, վէ ինթիգամ տախի պէնիմ տիր, վէ պէն միւքեաֆաթ էտէճէյիմ՝ տէյու Բապպ պույուրուր:

21. Վէ Բապպըն իշինէ գարշը, վէ Պէյթ ի Խորայէլ օ-լան Բապպըն միւթէ՝ ահհիտ գալմընա գարշը՝ Բապպըն ի-շինի խարապ էտէճէյիգ, վէ Բապպ Պէյթ ի Խորայէլ իլէ էթ-միշ օլտուղը՝ ահտընը տէր խաթր էթմէյէճէք տիր՝ տէ-յէրէք, էօվքէ վէ միւնազա՝ա չըգարանլար քէսիլիպ աթէ-շէ աթըլմագ թէհլիքէսինտէ տիրէր:

22. Զիրա Բապպըն ճիւմլէ վա՝տլարը իթմամ օլուն-ճայատէք, անըն էգէլի մագսէտլէրի իլէրի կիտէճէք տիր:

23. Իշա՝եանըն փէյղամպէրլիքլէրինի թէֆթիշ էտի-նիգ: Իշթէ պէն անլէրի եազամամ: Պէլի՝ սիգէ տէրիմ քի՝ պու տիյարա մալիք օլուպ պէնտէն էվլէլ կիթմիշ օլան մուգատտէսլէր նիտա էտէճէքլէր, պէլի՝ թօփրագ-տան Բապպա նիտա էտէճէքլէր. վէ Բապպ քէնտի հայա-թը հագգը իշիւն անլէր իլէ էթմիշ օլտուղը՝ ահտը տէր խաթր էտէճէք տիր:

24. Վէ օ անլէրին տու՝ալարընըն պիրատէրլէրի հագ-գընտա օլտուղընը պիլիւր: Օ անլէրին իմանընը պիլիւր, զիրա անըն իսմինտէ տաղլարը եէրլէրինտէն գալտըլմազա գատիր իտիլէր. վէ անըն իսմինտէ գէմինի գըմըլտատա պիլիւրլէր իտի, վէ անըն քէլամընըն գուվվէթի վասիթասիյ-լէ մահպուսխանլէրի եէրէ պէրապէր եգըտըլար. հաթթա աթէշ ֆուրունլարը անլէրէ զիյան վէրէմէտի. վէ եապանի հայվանլար վէ գէհիրլի եըլանլար պիլէ անըն քէլամընըն գուվվէթի սէպէպինտէն անլէրէ զարար վէրէմէտիլէր:

25. Վէ իշթէ, Բապպըն՝ ինայէթիյլէ պու շէյլէրի մէյ-տանա չըգարաճագ օլան քիմսէ հագգընտա տախի տու՝ա-լար թագտիմ էթտիլէր:

26. Վէ հիշ քիմսէ՝ Պունլար չըգմայաճագ տէմէսին.

զիրա մուհագագա չըգաճագլար, չիւնքի Րապպ պույուրտու, վէ անլէր Րապպըն եէտիլլէ թօփրագտան չըգաճագլար, վէ քիմսէ մէն՝ էտէմէզ, վէ անլէր՝ Միւճիզէլէր խիթամ պուլտու տէնիլտիյի պիր կիւնտէ չըգաճագ, հաթթա պիր քիմսէ էօլիւլէրտէն սէօլէր կիպի չըգաճագլար տըր:

27. Վէ ինսանըն կիզլի շիրքէթլէրի վէ գուլմէթին՝ աւմէլլէրի սէպէպինտէն մուգատտէսլէրին գանընըն Րապպա նիտա էտէճէյի կիւնտէ չըգաճագլար տըր:

28. Պէլի՝ Ալլահըն գուլվէթինին ինքեար օլունաճաղը վէ քիլիսէլէրին պօզուլուպ, գալպլէրինին քիարիլլէ եիւքսէլէճէլէրի, հաթթա քիլիսէլէրին գըլազուզլարը վէ մուլալիմլէրինին գալպլէրինին դուրուրիլլէ քէնտի քիլիսէլէրինէ՝ ա՛րիտ օլանլարա պիլէ հասէտ էտէճէլէրի կիւնտէ անլէր չըգաճագլար տըր:

29. Պէլի՝ էճնէպի տիյարլարտան եանղընլար, ֆուրթունալար վէ թիւթիւն տիւմանլարը օլտուղը իշիտիլէճէյի կիւնտէ չըգաճագլար տըր:

30. Վէ հէմ տախի օլ գէման ֆարգլը մահալլարտա հարպ վէ հարպ թէվաթուրլարը վէ գէլգէլէլէր օլտուղը իշիտիլէճէյ տիր:

31. Պէլի՝ ըու ի գէմինտէ պէօյիւք մուրտարլըգ պուլունաճաղը կիւնտէ, գաթլ վէ սիրգաթ, եալան, հիլէ, դինա վէ հէր նէվ՝ մէքրուհաթ օլաճաղը կիւնտէ չըգաճագլար տըր: Վէ նիշէլէր, Պունու եափ եախօտ չունու եափ ֆարգ էթմէզ, չիւնքի եէվմ իլ ախըրտա Րապպ պէօյլէլէրի մուհաֆագա էտէճէյ տիր՝ տէյէճէլէր, լաքին վայ պէօյլէլէրէ, չիւնքի անլէր էօտ աճըլըղընտա վէ ֆըսգըն պէնտլէրինտէ տիրլէր:

32. Պէլի՝ Պիզէ կէլ վէ ագչէն իշիւն կիւնալլարըն սանա՝ աֆվ օլունաճագ տըր՝ տէյէն քիլիսէլէրին թէ՛սիս օլունտուղը կիւնտէ չըգաճագլար տըր:

33. Էյ՝ ֆասըգ, թէրս վէ սէրքէշ գալմ, նի՛ջիւն իւճրէթ իշիւն քիլիսէլէր թէ՛սիս էթտինիզ, նի՛ջիւն ճանլարընըզա հիւքմ կէթիրմէք իւզրէ Ալլահըն մուգատտէս քէլամընը թէպտիլ էթտինիզ: Իշթէ Ալլահըն իլհամլարընա նազար էտինիզ: Զիրա օլ կիւնտէ ճիւմլէ պու շէյլէրին իթմամ օլունաճաղը վագըթ կէլիր:

34. Իշթէ արանըզտա պու շէյլէրին մէյտանա չըգաճաղը կիւնտէ թէզիյէ վուգու՝ պուլաճագ շէյլէրէ տա՛րի Րապպ պանա՝ ազիմ վէ՝ աճա՛րպ շէյլէր կէօսթէրտի:

35. Իշթէ սիզ հազըր սընըզ կիպի՝ սիզէ սէօյլէրիմ. ֆագաթ հազըր տէյիլ սինիզ, լաքին իշթէ Յիսուս Քրիստոս սիզի պանա կէօսթէրմիշ տիր, վէ պէն սիզին էթտիլէրինիզլի պիլիրիմ:

36. Վէ սիզին գալալէրինիզին քիպրինտէ եիւրիւմէք-տէ օլտուղընըզը պիլիբիմ, վէ պիր գաչ քիմսէլէրտէն մա'-տա ճիւմլէսի դայէթ կիւզէլ էլպիսէ կիյինմիշ օլուպ, հա-սէտ վէ նիզա՛ վէ պէտխահլըզ վէ թէա՛տտիլէր վէ հէր նէվ՛ Փըսզ սէպէպիւնտէն միւթէքէպպիր օլտուլար, վէ քի-լիսէլէրինիզ, պէլի՛ հէր պիրիսի գալալէրինիզին ղուրուրը սէպէպիւնտէն մուրտար օլտու :

37. Զիրա իշթէ սիզ ազչէ վէ էմվալընըզը վէ կիւզէլ էլպիսէնիզի վէ քիլիսէնիզի թէզեին էթմէքլիյի՛ Փագիր, միւհթաճ, խասթա վէ միւզթարիպ օլանլարտան զիյատէ սէվէրսինիզ :

38. Էյ՛ սիզ մուրտարլար վէ միւտահինլէր վէ մու՛ալ-լիմլէր, չիւրիւյէճէք օլան շէյ իչիւն քէնտիլէրինի սաթան-լար, Ալլահըն մուգատտէս քիլիսէսինի նի՞չիւն մուրտար էթտինիզ : Գրիստոսըն իսմինի իւզէրինիզէ ալմագտան նի՞-չիւն ութանըյօրսընըզ : Պինիհայէ մէսէրրէթին գըյմէթի տիւնեանըն շանը վասիթասիյլէ կէլէն սօնսըզ ազապտան տահա պէօյիւք օլտուղընը նի՞չիւն տիւչիւնմէյօրսընըզ :

39. Սիզ հայաթը օլմայան շէյ իլէ քէնտինիզի թէզեին էթտիյինիզ հալտէ, աճ վէ միւհթաճ վէ ՚իւրեան վէ իսաս-թա վէ միւզթարիպ օլանլար եանընըզտան կէչէր իքէն, ան-լէրտէն եիւզ չէվլիրիսինիզ :

40. Պէլի՛ ազչէ գազանմագ իչիւն կիզլի մէքրուհա-թընըզը նի՞չիւն իճրա էտէրսինիզ, վէ տուլ գարըլարըն վէ էօքսիւզլէրին Րապպըն հուզուրընտա մաթէմ չէքմէ-լէրինէ սէպէպ օլուրսընըզ, վէ անլէրին փէտէրլէրինին վէ զէվճլէրինին գանլարընըն իւզէրինիզէ ինթիգամ կէլմէսի իչիւն եէրտէն Րապպա նիտա էթմէլէրինէ սէպէպ օլուրսը-նըզ :

41. Իշթէ ինթիգամ գըլըճը իւզէրինիզէ ասըլմըշ տըր . վէ վագըթ սէրի՛էն կէլիր քի՛ օ 'ազիզլէրին գանը իչիւն սիզտէն ինթիգամ ալաճագ տըր . զիրա անլէրին նիտալա-րընա արթըզ թէհամմիւլ էթմէյէճէք տիր :

ՊԱՊ 9

1. Վէ չիմտի պէն Գրիստոսա ինանմայանլարա տա՞իր տախի սէօլէրիմ .

2. Իշթէ զիյարէթինիզ կիւնիւնտէ, եա՛նի Րապպ կէլտիյինտէ, ինանաճագ մը սընըզ : Պէլի՛ զէմինին թու-մար կիպի տիւրիւլէճէյի վէ մատտէլէրին շէտիտ հէրարէթ իլէ էրիյէճէյի շօլ 'ազիմ կիւնտէ . պէլի՛ Ալլահըն Գուզու-սը հուզուրընտա տուրմագ իւզրէ կէթիրիլտիյինիզտէ, Ալ-լահ եօգ տըր տէյէճէ՞ք մի սինիզ :

3. Օլ զէման տահա Քրիստոսը ինքեար էտէճէ՞ք մի սինիզ, եախօտ Ալլահըն Գուզուսընա պագա պիլի՞ր մի սինիզ. գապահաթլը օլտուղընըզը հիսս էտէր իքէն, անընլէ 'իգամէթ էտէճէյինիզի զանն էտէ՞ր մի սինիզ: Սիզ անըն նիզամաթընը տա՞րիմա սու ի իսթիմալ էթտիյինիզի պիլէրէք, վէ ճանընըզ սուչլու օլմագ տուչլուսը իլէ թահրիք օլունուր իքէն, օլ մուգատտէս Զաթ իլէ իգամէթ էթմէքտէ մէսուտ օլապիլէճէյինիզի զանն էտէ՞ր մի սինիզ:

4. Իշթէ սիզէ տէրիմ քի՝ սիզ նափաքլըզընըզըն հիսս սիյաթը ալթընտա օլարագ, մուգատտէս վէ հագգ պիր Ալլահ իլէ իգամէթ էթմէքտէ, ճէհէննէմտէ հիւքմ օլունմուչ օլան ճանլար իլէ պէրապէր պուլունմագտա օլտուղընտան տահա զիյատէ սէֆիլ օլաճագսընըզ:

5. Զիրա իշթէ սիզ ինտ Ալլահ 'իւրեան իքէն՝ Ալլահըն ճէլալընը վէ Յիսուս Քրիստոսըն գուսսիյէթինի միւչահէտէ էթմէքլիյինիզ սիզի սէօյիւնմէզ աթէչ 'ալէվի կիպի եագաճագ տըր:

6. Իմտի, էյ՝ իմանսըզ օլանլար, Բապա տէօնիւնիւզ, վէ Յիսուսըն իսմինտէ Փէտէրէ պիւթիւն գուվվէթլէ տու՛ա էյլէյինիզ քի՝ օլ 'ազիմ եէվմ իւլ աիւրտա Գուզուսըն գանը իլէ փաքլէնմիշ օլարագ՝ լէքէսիզ, փաք, կիւզէլ վէ պէյազ պուլունա պիլէսինիզ:

7. Վէ թէքրար պէն, Ալլահըն վահիլէրինի ինքեար էտիալ՝ Պունլար պիթմիշ տիր. վէ վահի վէ փէյլամպէրլիք վէ 'աթիյէլէր, վէ շիֆալար, վէ լիսանլար սէօյլէմէք վէ լիսան թէրճէմէ էթմէք եօզ տըր՝ տէյէնլէրէ սէօյլէրիմ.

8. Իշթէ սիզէ տէրիմ քի՝ հէր քիմ պու շէյլէրի ինքեար էտէրսէ, Քրիստոսըն ինճիլինի թանմագ, պէլի՝ Մուգատտէս Մուհարրէրաթը օգուամամըչ տըր, եախօտ էյէր օգուտու իսէ, անլէրի անլամամըչ տըր:

9. Զիրա Ալլահըն տիւն, պու կիւն, վէ իլ էլ էպէտ 'այնի օլտուղընը, վէ անտէ թէղալիւր վէ թէպէտտիւլ կէօլէսի օլմատըղընը օգուամագ մը իզ:

10. Վէ շիմտի էյէր սիզ քէնտինիզտէ՝ թէղալիւր էտէն վէ քէնտինտէ թէպէտտիւլ կէօլէսի պուլունան պիր Ալլահ թասավվուր էտէրսէնիզ, օլ զէման սիզ քէնտինիզտէ՝ միւ՛ճիզէ Ալլահը օլմայան պիր ալլահ թասավվուր էթմիշ օլտունըզ:

11. Լաքին իշթէ պէն սիզէ պիր միւ՛ճիզէ Ալլահը, եա՛նի՝ Ապրահամըն Ալլահը, Իսհագըն Ալլահը վէ Եա՛գուպըն Ալլահընը կէօսթէրէճէյիմ, վէ ոէմայը վէ զէմինի վէ անլէրտէ պուլունան հէր շէյի խալգ էտէն Ալլահ հէման օտըր:

12. Իշթէ օ Ատէմի եարաթտը, վէ Ատէմ վասիթա-

սիյլէ ինսանըն տիւշմէսի վուգու՝ պուլտու : Վէ աստէմին տիւշմէսի սէպէպինտէն հէմ Փէտէր հէմ օղուլ օլան Յիսուս Քրիստոս կէլտի, վէ Յիսուս Քրիստոս վասիթասիյլէ ինսանըն գուրթուլուշը վուգու՝ պուլտու :

13. Վէ Յիսուս Քրիստոս վասիթասիյլէ կէլէն ինսանըն գուրթուլուշնտան տօլայը, ինսան տէֆա՝ Բապպըն հուգուրընա 'իասէ օլունտը . վէ պու եօլ իլէ հէփ աստէմլէր գուրթուլուր, չիւնքի Քրիստոսըն էօլիւմիւ գըյամէթի վուգու՝ա կէթիւրի, վէ գըյամէթ նիհայէթսիգ օլան ույգուտան գուրթուլուշ կէթիւրի, վէ սուր չալընտըղընտա, հէփ աստէմլէր Ալլահըն գուլվէթիյլէ պու ույգուտան ույանաճաղար տըր : Վէ ճիսմանի օլան պու էօլիւմիւն էպէտի պէնտլէրինտէն չէօղիւլմիւշ վէ գուրթուլուշ օլարագ՝ ճիւմլէսի կէրէք պէօլիւք կէրէք քիւչիւք չըգըպ անըն մահքէմէսի հուգուրընտա տուրաճաղար տըր :

14. Վէ օլ գէման Մուգատտէս Օլանըն հիւքմիւ իւղէրլէրինէ կէլիւր, վէ օլ գէման վագըթ կէլմիւշ օլուր քի՝ նափագ օլան երինէ նափագ օլաճագ, վէ սալիհ օլան երինէ սալիհ գալաճագ, վէ մէսրուր օլան երինէ մէսրուր գալաճագ վէ միւքէտտէր օլան երինէ միւքէտտէր գալաճագ տըր :

15. Վէ չիմտի, էյ՝ քէնտի քէնտինիգէ միւ՝ճիգէ իշլէմէյէն պիր Ալլահ թասափվուր էտէնլէր, սիգէ սիւ՝ալ էթմէք իսթէրիմ, հագգընտա սէօյլէմիւշ օլտուղըմ պու ճիւմլէ շէյլէր կէչմիւշ մի տիր, նիհայէթ կէլտի՞ մի, իշթէ սիգէ՝ իսայր, Ալլահ միւ՝ճիգէ Ալլահը օլմագտան ֆէրաղաթ էթմէտի տէրիմ :

16. Իշթէ Ալլահըն իճրա էթտիյի շէյլէր կէօղլէրինիգտէ 'աճա՞իպ տէյի՞լ մի տիր : Պէլի՝ Ալլահըն 'աճա՞իպ իշլէրինի քի՞մ իտրաք էտէ պիլիւր :

17. Անըն քէլամը իլէ սէմա վէ գէմինին եարատըլմասը, վէ անըն քէլամը իլէ ինսանըն եէրին թօփրաղընտան խալք օլունմասը պիր միւ՝ճիգէ օլմատըղըն քի՞մ տէլէ պիլիւր, պէլի՝ անըն քէլամը իլէ միւ՝ճիգէլէր իճրա օլունտը :

18. Վէ քի՞մ տէյէ պիլիւր քի՝ Յիսուս Քրիստոս չօգ գուլվէթլի միւ՝ճիգէլէր իճրա էթմէտի : Վէ ըշսուլլէրին եէտիյլէ տաիւի չօգ գուլվէթլի միւ՝ճիգէլէր իճրա օլունտու :

19. Վէ էյէր օլ գէման միւ՝ճիգէլէր իճրա օլունտու իսէ, նի՞չիւն Ալլահ միւ՝ճիգէ էթմէքլիյի թէրք էթտիյի հալտէ, երինտէ զայր ի թէպէտտիւլ պիր Զաթ օլուր : Իշթէ պէն սիգէ տէրիմ քի՝ օ թէպտիլ օլմազ, օլսա իտի Ալլահ գալամագ, լաքին օ Ալլահ օլմագտան ֆարիղ կէլմէզ վէ միւ՝ճիգէ իճրա էտէն Ալլահ տըր :

20. Վէ անըն պէն ի ինսան արասընտա միւ՝ճիգէլէր

իճրա էթմէտիյինին սէպէպի պու տըր քի՝ անլէր իմանսըզ-լըղա տիւշիւպ ասողրու եօլտան սափտըլար, վէ 'իթիմաստ էտէճէճլէրի Ալլահը թանըմագլար :

21. Իշթէ սիզէ տէրիմ քի՝ ասլա չիւպէէ էթմէյէրէք Քրիստոսա իման էտէն հէր քիմսէ, Քրիստոսըն իսմինտէ Փէտէրտէն հէր նէ տիւշիւպէ անա իհսան օլունաճագ տըր, վէ պու վա՛տ ճիւմլէ ատէմլէրէ, հաթթա զէմինին նիհա-յէթլէրինէ տիր :

22. Զիրա իշթէ Ալլահըն Օղլու Յիսուս Քրիստոս պու-րատա գալմալարը լազըմ օլան շայիրտլէրինէ, պէլի՝ պիւ-թիւն ճէմա՛աթըն իշիթտիյի սըրատա քէնտինին հէփ շա-յիրտլէրինէ պէօյլէ պուլուրտու . Պիւթիւն տիւնեայա կիտի-նիզ, վէ ինճիլի հէր մախլուգա վա՛ց էտինիզ,

23. Իման էտիպ վաֆթիզ օլունան խէլաս պուլաճագ, լաքին իման էթմէյէն հիւքմ օլունաճագ տըր .

24. Վէ իման էտէնլէր իլէ պէրապէր շու 'ալամէթ-լէր պուլունաճագ . անլէր պէնիմ իսմիմլէ ճիննլէր իխրաճ էտէճէճլէր՝ եէնի լիսանլար սէօյլէյէճէճլէր, եըլանլար թութաճագլար, վէ միւհլիք պիր շէյ իշէրլէրսէ, անլէրէ զիյան էթմէյէճէճ տիր, էլլէրինի խասթալար իւզէրինէ գօյաճագլար վէ անլէր չիֆա պուլաճագլար տըր :

25. Վէ չիւպէէ էթմէքսիզին իսմիմէ իման էտէն հէր քիմսէյէ՝ տիւնեանըն նիհայէթլէրինէ գատար քէլամըմը թաստիզ էտէճէյիմ :

26. Իշթէ Բապպըն 'ամէլլէրինէ քի՛մ գարշը տուրա պիլիր . անըն սէօղլէրինի քի՛մ ինքեար էտէ պիլիր . Բապ-պըն հէր շէյէ գատիր գուվլէթինէ գարշը քի՛մ գալգաճագ տըր . Բապպըն 'ամալընը քի՛մ թահգիր էտէճէճ . Քրիստո-սըն էվլատընը քի՛մ թահգիր էտէճէճ տիր . էյ՝ Բապպըն 'ամէլլէրինի թահգիր էտէնլէր պագընըզ, սիզ հայրէթտէ գալըպ հէլաք օլաճագսընըզ :

27. Իմտի թահգիր էթմէյինիզ վէ հայրէթտէ գալմա-յընըզ, լաքին Բապպըն քէլամլարընա գուլագ վէրինիզ, վէ միւհթաճ օլտուղընըզ հէր շէյի Յիսուսըն իսմինտէ Փէտէր-տէն տիւշիւպիզ . չիւպէէ էթմէյինիզ, լաքին միւ՛մին օլու-նըզ, վէ գատիմ զէմանլարտա օլտուղը կիպի, պիւթիւն գալ-պինիզ իլէ Բապպա կէլիպ անըն հուզուրընտա քէնտի խէ-լասընըզը գօրգու վէ թիթրէմէ իլէ իթմամ էտինիզ :

28. Թէճրիւպէ կիւնիւնիւգտէ՛ազիլ օլունուզ, քէնտի-նիզի նափազըլգտան թէմիզլէյինիզ, շէհվէթինիզէ սարֆ էթմէք իշիւն թալէպ էթմէյինիզ, լաքին գալի վէ սար-սըլմագ պիր Փիքր իլէ քէնտինիզի իղվայա թէսլիմ էթմէ-յէրէք՝ հագգ վէ հայ օլան Ալլահա խըտմէթ էթմէճլիլի թալէպ էտինիզ :

29. Լիյագաթսըզ օլարագ վաֆթիզ օլունմամաղա տիգ-գաթ էտինիզ . վէ 'Աշաի Րապպանիյէ Լիյագաթսըզնա իշ-թիրաք էթմէմէյէ տիգգաթ էտինիզ, լաքին ճիւմլէ շէյլէրի Լիյագաթ իլէ վէ հալլ օլան Ալլահն Օղլու Յիսուս Քրիստոսըն իսմինտէ իճրա էթմէյէ տիգգաթ էտինիզ . վէ պունու իճրա էտիպ նիհայէթէ տէյին սապր էտէր իսէնիզ, ասլա թարտ օլունմայաճագսընըզ :

30. Իշթէ պէն սիզէ էօլիւլէրտէն սէօյլէյօրըմ կիպի սէօյլէրիմ, զիրա քէլամըմը իշիտէճէյինիզի պիլիւրիմ :

31. Նօգսանիյէթիմ իշիւն պէնի հիւքմ էթմէյինիզ, փէտէրիմի տախի քէնտի Նօգսանիյէթի իշիւն հիւքմ էթմէյինիզ, նէտէ անտէն էվվէլ եազմըլ օլանլարը հիւքմ էտինիզ, լաքին տահա զիյատէ Ալլահ թէշէքքիւր 'արզ էտինիզ քի' օ Նօգսանիյէթիմիզի սիզէ աշիքեար էթմէքլէ, սիզ պիգտէն զիյատէ 'ազիլ օլմագլըզը էօրէնէ պիլէսինիզ :

32. Վէ շիմտի պիզ արամըզտա՝ իսլահ էտիլմիշ Մըսըր հուրուֆաթը տէնիլէն հարֆլարըն մալիւմաթընա կէօրէ պու թարիխի եազտըզ . պու հարֆլար իսէ, պիզէ թէսլ իմ օլունտը, վէ լիսանըմըզըն թարզընա կէօրէ պիզ անը թէպ-տիլ էթտիք :

33. Էյէր լէվհալարըմըզ միգտար ը քիֆայէ պէօյիւք օլսա իտի, իպրանիճէ եազաճագ իտիք, լաքին պիզ իպրա-նիճէյի տախի թէպտիլ էթտիք, վէ էյէր իպրանիճէ եազա պիլլէ իտիք, իշթէ սիզ թարիխիմիզտէ խաթա պուլամազ իտինիզ :

34. Լաքին Րապպ պիզիմ եազտըզըմըզ շէյլէրի պիլիւր, վէ ախէր հիշ պիր գալմըն լիսանըմըզը պիլմէտիյինի տա-խի պիլիւր, իմտի անըն թէրճէմէսի իշիւն օ վասիթալար հա-զըրլատը :

35. Վէ պու շէյլէր եազըլմըլ տըր քի՝ իմանսըզլըզա տէօնմիւշ օլան պիրատէրլէրիմիզին գանընտան էլպիսէմիզի փաք էտէ պիլէլիմ :

36. Վէ իշթէ պիրատէրլէրիմիզ հագզընտա արզու էթ-տիյիմիզ պու շէյլէր, պէլի՝ անլէրին Քրիստոսըն մալիւմա-թընա 'իատէ օլունմալարը, տիյարտա սաքին օլմուշ օլան ճիւմլէ 'ազիզլէրին տու'ալարընա կէօրէ տիր :

37. Վէ Րապպ Յիսուս Քրիստոս իհսան էթսին քի՝ ի-մանլարընա կէօրէ անլէրին տու'ալարը իսթիճապէթ օլուն-սըն, վէ Փէտէր Ալլահ Պէյթ ի Իսրայէլ իլէ էթտիյի քէնտի 'ահտլարընը տէր խաթր էյլէյէ, վէ Յիսուս Քրիստոսըն իս-մինէ օլան իման վասիթասը իլէ անլէրի իլ էլ էպէտ միւ-պարէքլէսին : Ամին :

ԻԹՀԵՐԻՆ ՔԻԹԱՊԸ

ՊԱՊ 1

1. Վէ շիմտի պէն, Մօրօնայ, պու շիմալ տիյարընտա
րապալըն էլիյէ հէլաք էտիլմիշ օլան գատիմ սէքէնէ հագ-
գընտա պիր նագլիյէթ վէրմէյէ միւպաշէրէթ էտէրիմ :

2. Վէ նագլիյէթիմի լիմհայ գաւմընըն պուլմուշ օլ-
տուգլարը եիրմի տէօրթ լէվհալարտան ալըրըմ, վէ պու
իթհէրին Քիթապը թէսմիյէ օլունըր :

3. Վէ պու թարիխին իլք գըսմը, եա'նի տիւնեանըն
վէ Ատէմին իսիլգաթը, վէ օլ վագըթտան թա պէօյիւք գուլ-
լէնին պինա օլունմասընա գատար պէն ի ատէմ արասընտա
վուգու' պուլան շէյլէրին նագլիյէթի Եէհուտիլէր արասըն-
տա մէվճուտ օլտուղընը գանն էթտիյիմտէն ,

4. Ատէմին կիւնլէրինտէն օլ վագթատէք վուգու'
պուլմուշ օլան շէյլէրէ տա'իր եագմամ, ամմա անլէր պու
լէվհալար իւգէրինտէ տիրլէր : Վէ պու լէվհալարը պուլան
քիմսէ պու շէյլէրէ տա'իր թէքմիլ պիր նագլիյէթ քէսպ
էթմէյէ միւգթէտիր օլաճագ տըր :

5. Վէ իշթէ թէքմիլ պիր նագլիյէթ վէրմէմ, անճագ
գուլլէնին ինշա'սընտան անլէրին թէլէֆ էտիլտիքլէրի վագ-
թատէք օլան նագլիյէթին իսթիսարընը վէրիրիմ :

6. Վէ նագլիյէթի պու մինվալ իւզրէ վէրիրիմ : Պու
նագլիյէթի եագան իթհէր իտի, վէ օ Գօրիանթօրըն նէսլին-
տէն իտի :

7. Վէ Գօրիանթօր իպն ի Մօրօն ,

8. Վէ Մօրօն իպն ի իթհէմ ,

9. Վէ իթհէմ իպն ի Ահահ ,

10. Վէ Ահահ իպն ի Սէթհ ,

11. Վէ Սէթհ իպն ի Շիպլօն ,

12. Վէ Շիպլօն իպն ի Գօմ ,

13. Վէ Գօմ իպն ի Գօրիանթում ,

14. Վէ Գօրիանթում իպն ի Ամիւրկատտահ ,

15. Վէ Ամիւրկատտահ իպն ի Արօն ,

16. Վէ Արօն Հըրթհօմըն օղլու Հէթհին նէսլինտէն իտի ,

17. Վէ Հըրթհօմ իպն ի Լիպ ,

18. Վէ Լիպ իպն ի Քիշ ,

19. Վէ Քիշ իպն ի Գօրում ,

20. Վէ Գօրում իպն ի Լիվայ ,

21. Վէ Լիվայ իպն ի Քիմ ,

22. Վէ Քիմ իպն ի Մօրիանթօն իտի .

23. Վէ Մօրիանթօն Րիփլաքիշին նէսլինտէն իտի .

24. Վէ Րիփլաքիշ իպն ի Շէզ ,

25. Վէ Շէզ իպն ի Հէթհ ,

26. Վէ Հէթհ իպն ի Գօմ ,

27. Վէ Գօմ իպն ի Գօրիանթում ,

28. Վէ Գօրիանթում իպն ի Իմէր ,

29. Վէ Իմէր իպն ի Օմէր ,

30. Վէ Օմէր իպն ի Շուլ ,

31. Վէ Շուլ իպն ի Քիպ ,

32. Վէ Քիպ ձէրէտին օղլու Օրայհանըն օղլու իտի :

33. Վէ Րապպա՝ էհալինին լիսանընը գարըշտըրտըղը , վէ քէնտի դազապընտա անլէրին ըու ի գէմինտէ տաղըտը-լաճաղընը Էէմին էթտիյի գէմանտա , պու ձէրէտ պիրատէ-րի վէ քէնտիլէրին խանէ խալգլարը , վէ տիկէր պիր գաշ քիշի վէ անլէրին խանէ խալգլըյլէ պէրապէր պէօյիւք գուլ-լէտէն չըգտըլար , վէ Րապպըն քէլամընա կէօրէ էհալի տա-ղըլար :

34. Վէ ձէրէտին պիրատէրի՝ պէօյիւք վէ գուլվէթլի պիր ատէմ օլուպ՝ Րապպըն լութֆուէնա զիյատէսիյլէ մազ-հար օլմուշ իտի . վէ պիրատէրի ձէրէտ անա՝ Պիրի պիրիմի-զի անլամամագ իւզրէ լիսանըմըղը գարըշտըրմասըն՝ տէ-յու Րապպա նիյազ էյլէ՝ տէտի :

35. Վէ ձէրէտին պիրատէրի Րապպա նիյազ էյլէտի , վէ Րապպ ձէրէտէ չէֆգաթ էթմէքլէ անըն լիսանընը գա-րըշտըրմատը , վէ ձէրէտ իլէ պիրատէրի խէճիլ օլմատըլար :

36. Վէ օլ գէման ձէրէտ պիրատէրինէ Րապպա թէք-րար նիյազ էյլէ , ինթիմալէն օ քէնտի դազապընը տօսթլա-րըմըզտան տախի չէվիրիր տէ անլէրին լիսանընը գարըշտըր-մագ՝ տէտի :

37. Վէ ձէրէտին պիրատէրի Րապպա նիյազ էյլէտի , վէ Րապպ անլէրին տօսթլարընա վէ խանէլէրի խալգընա տա-խի չէֆգաթ էյլէտի , վէ խէճիլ օլմատըլար :

38. Վէ ձէրէտ պիրատէրինէ թէքրար սէօյլէյիպ՝ տէ-տի . Կիթ Րապպա՝ պիրզի պու տիյարտան գօվաճա՞գմը տըր , վէ գօվաճագ իսէ , նէ՞րէյէ կիտէճէյիզ՝ տէյու սիւ՝ալ էյլէ : Վէ քիմ պիլիր , պէլքի Րապպ պիրզի հէր տիյարտան՝ ալա օլան պիր տիյարա կէօթիւրէճէք տիր : Վէ պէօյլէ էտէրսէ , անը միրասըմըղ հալինտէ ալմագլըղըմըղ իշիւն Րապպա սա-տըգ գալարմ :

39. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ ձէրէտին պիրատէրի՝ ձէրէ-տին աղղըյլէ սէօյլէնմիշ օլան սէօզէ կէօրէ Րապպա նիյազ էյլէտի :

40. Վէ Րապպ ձէրէտին պիրատէրինի իշիթտի , վէ ա-նա լութֆ ու ինայէթ էտէրէք՝ տէտի .

41. Կիթ, կերէք էրքէք կերէք տիշի սիւրիւլէրինին հէր ճինսինի, վէ տիւնեատաքի հէր նէվ՝ թօխումը, վէ 'ա'իւլէլէրինի, վէ հէմ տախի պիրատէրին ձէրէտի վէ անըն խանէ-սինի, վէ սէնին տօսթլարընը վէ անլէրին խանէ խալգընը, վէ ձէրէտին տօսթլարընը վէ անլէրին խանէ խալգընը ճէմ՝ էթ :

42. Վէ պուռնու իճրա էթտիքտէն սօնրա, սէն անլէրին էօնիւնճէ շիմալտա օլան տէրէյէ էն, վէ օրատա պէն սանա թէսատիւֆ էտէճէյիմ, վէ սէնին էօնիւնճէ տիւնեանըն հէր տիյարընտան 'ալա օլան պիր տիյարա կիտէճէյիմ :

43. Վէ օրատա պէն սէնի վէ գիւրրիյէթինի միւպարէլէյէճէյիմ, վէ սէնին գիւրրիյէթինտէն վէ պիրատէրինին վէ սէնին իլէ պէրապէր կիտէնլէրին գիւրրիյէթինտէն քէնտիմէ պէօյիւք պիր միլլէթ մէյտանա կէթիւրէճէյիմ : Վէ պիւթիւն գէմին իւգէրինտէ սէնին գիւրրիյէթինտէն գալ-տորաճաղըմ միլլէթտէն տահա պէօյիւք պիր միլլէթ օլ-մայաճագ տըր : Վէ պու գատար. ուզուլն վազըթ պանա նի-յազ էթտիյին էճլտէն պէօյլէ էտէճէյիմ :

ՊԱՊ 2

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ ձէրէտ վէ պիրատէրի վէ ան-լէրին խանէ խալգը, վէ հէմ տախի ձէրէտ վէ անըն պիրա-տէրինին տօսթլարը, վէ անլէրին խանէ խալգը՝ քէնտիլէ-րին թօփլատըզլարը էրքէք վէ տիշիտէն 'իպարէթ օլան հէր նէվ՝ սիւրիւլէրի իլէ շիմալ թարաֆընտա օլան տէրէյէ 'ա-գիմէթ էթտիլէր, վէ պու տէրէ գուլվիլէթլի ալճընըն իս-մինէ կէօրէ, նիմրուտ թէսմիյէ օլուռնտու :

2. Վէ անլէր տուգազլար տախի գուրուպ հափա գուշ-լարը թութտուլար, վէ պիր գապ հազըրլատըլար, վէ անտէ պէրապէրլէրինճէ սուլարըն պալըզլարընը կէօթիւրտիւլէր :

3. Վէ անլէր Տէսէրէթ, եա'նի՝ թէրճէմէ օլուռնտըգտա պալ արըսը՝ տախի կէօթիւրտիւլէր : Վէ պէօյլէճէ արը սիւ-րիւլէրի, վէ տիյարտա պուլուռնան հէր շէյտէն վէ թօխում-լարըն հէր նէվ՝ ինտէն պէրապէր կէօթիւրտիւլէր :

4. Վէ անլէր նիմրուտ տէրէսինէ էնտիլէրինտէ, Բապպ կէլիպ ձէրէտին պիրատէրի իլէ գօնուշտու, վէ օ պիր պուլուլթտա օլտուղընտան ձէրէտին պիրատէրի անը կէօր-մէտի :

5. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Բապպ անլէրին պէրիյէյէ, պէլի՝ ատէմլէրին ասլա կիթմէմիշ օլտուղը գըսմընա կիթ-մէլէրինի էմր էյլէտի. վէ Բապպ անլէրին էօնիւնճէ կիթ-տի, վէ պուլուլթտա տուրարագ անլէր իլէ սէօյլէշիպ նէ-րէյէ կիտէճէլէրինի պէյան էյլէտի :

6. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ պէրիյէտէ եօլճըլըգ էթտի-

լէր, վէ Ֆլուգալար ետիրպ անլէրտէ նիչէ պէօյիւք սուլար կէշտիլէր, վէ պէր տէվամ Բապպըն եշտիլլէ տէլալէթ օլունտուլար:

7. Վէ Բապպ անլէրին տէնիզին էօթէ Թարաֆընտա օլան պէրրիյէտէ գալմալարընա միւսա'ատէ էթմէտի, լաքին տիկէր ճիւմլէ տիյարլարտան 'ալա օլարագ, Բապպ Ալլահըն սալիհ պիր գալմ իչիւն հըֆզ էլլէտիյի մէվ'ուտ տիյարա կէլմէլէրինի իսթէտի:

8. Վէ օ ձէրէտին պիրատէրինէ զազապընտա եէմին էթմիչ իտի քի' հէր քիմ պու մէվ'ուտ տիյարա մալիք օլուր իսէ, օլ վագըթտան պաշլայըպ իլ էլ էպէտ քէնտինէ, եա'նի' եալընըզ հագգ օլան Ալլահա 'իպատէթ էթմէլի տիր, եօգսա անըն զազապընըն թէմամիյէթի իւզէրլէրինէ կէլտիյի զէմանտէ, մահվ օլաճագլար տըր:

9. Իմտի պու տիյարա տա'իր Ալլահըն էվամիրինի պիրիրիզ, եա'նի' պու տիյար մէվ'ուտ պիր տիյար տըր, վէ անը թէմէլլիւք էտէճէք օլան միլլէթ Ալլահա խըտմէթ էթմէլի տիր, եօգսա զազապընըն թէմամիյէթի իւզէրլէրինէ կէլտիլէտէ մահվ օլաճագլար տըր: Վէ անլէրին Փըսգը թէմամ օլտուգտա, անըն զազապընըն թէմամիյէթի անլէր իւզէրինէ կէլիր:

10. Զիրա պու տիյար տիկէր հէր տիյարտան 'ալա տըր, իմտի անը թէմէլլիւք էտէն Ալլահա խըտմէթ էթմէլի տիր, եօգսա մահվ օլաճագ տըր, գիրա Ալլահըն էպէտի էմրի պու տըր: Վէ տիյարըն էվլատը արասընտա օլան Փըսգ թէմամ օլունճայատէք մահվ օլմազլար:

11. Վէ, էյ' Թա'իֆէլէր, պու սիզէ պէյան օլունըր քի' Ալլահըն էմրինի պիլիպ թէվպէ էտէսինիզ, վէ շիմտիյէտէք տիյարըն սէքէնէսինին էթմիչ օլտուղը կիպի թէմամիյէթ կէլինճէյէտէք Փըսգընըզտա տէվամ էտէրէք Ալլահըն զազապընըն թէմամիյէթինի իւզէրինիզէ կէթիրմէյէսինիզ:

12. Իշթէ պու միւնթէխապ պիր տիյար տըր, վէ հէր գանկը միլլէթ անը թէմէլլիւք էտէճէք օլուր իսէ, վէ եագմըլ օլտուղըմըզ շէյլէր վասիթասիլլէ պէյան օլունըպ տիյարըն Ալլահը օլան Յիսուս Քրիստոսա խըտմէթ էտէրլէր իսէ, գուլլուգտան վէ էսարէթտէն վէ սէմա ալթընտա պուլունան հէր միլլէթտէն հիւրր օլաճագլար տըր:

13. Վէ շիմտի նագլիյէթիմի տէվամ էտէրիմ, գիրա վագը' օլտու քի' Բապպ ձէրէտի վէ պիրատէրլէրինի տիյարլարը այըրան տէնիզէ գատար կէթիրտի: Վէ տէնիզէ վասըլ օլտուգլարընտա չատըրլարընը գուրտուլար, վէ օլ մահալը Մօրիանգումէր թէսմիյէ էթտիլէր: Վէ չատըրլարտա սաքին օլուպ' տէնիզին քէնարընտա տէօրթ սէնէ չատըրլարտա իգամէթ էթտիլէր:

14. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ տէօրթ սէնէ խիթամընտա Բապպ թէքրար ձէրէտին պիրատէրինէ կէլիպ՝ պուլուլթ-տան անըն իլէ սէօյլէշտի: Վէ Բապպ իւչ սա՛աթ ձէրէտին պիրատէրի իլէ սէօյլէշտի, վէ Բապպըն իսմինէ նիտա էթ-մէյի տէր խաթր էթմէտիյի իշիւն Բապպ անը թա՛ղիր էյ-լէտի:

15. Վէ ձէրէտին պիրատէրի իշլէտիյի կիւնահտան թէվ-պէ էթտի. վէ պէրապէրինձէ պուլունան պիրատէրլէրի ի-շիւն Բապպըն իսմինէ նիյազ էյլէտի: Վէ Բապպ անա՛ Պէն սէնին վէ պիրատէրլէրինին կիւնահլարընը՝ աֆվ էտէճէյիմ, լաքին պիր տահա կիւնահ իշլէմէ, վէ պէնիմ Բուհուլմըն ա-տէմի տա՛րիմ թէշվիզ էթմէյէճէյինի տէր խաթր էտինիզ. իմտի էյէր կիւնահընըզ թէքմիլ օլունճայատէք կիւնահտա տէվամ էտէրսէնիզ, Բապպըն հուզուրընտան քէսիլէճէքսի-նիզ: Սիզէ միրաս օլմագ իւզրէ վէրէճէյիմ տիյար հագ-գընտա էֆքեարըմ պու տըր, գիրա օլ տիյար սա՛իր ճիւմ-լէ տիյարլարտան ալա օլաճագ տըր՝ տէտի:

16. Վէ Բապպ՝ Կիտինիզ վէ իշլէյինիզ, վէ պունտան էվվէլ ինշա՛ էթտիյինիզ մա՛վունալարըն ուսուլընճա կէմիլէր եափընըզ՝ տէտի: Վէ ձէրէտին պիրատէրի, վէ անըն պի-րատէրլէրի իշլէմէյէ պաշլատըլար, վէ Բապպըն թա՛լիմա-թընա կէօրէ՝ էվվէլճէ ինշա՛ էթտիքլէրի մա՛վունալարըն չէքլինէ կէօրէ մա՛վունալար եափտըլար: Վէ անլէր ուֆագ օլուպ սու իւզէրինտէ խաֆիֆ իտիլէր, հաթթա սու իւզէ-րինտէ պիր գուշ կիպի խաֆիֆ իտիլէր:

17. Վէ անլէր էօյլէ պիր թարգտա եափըլտըլար քի՝ զի-յատէսիլլէ սըգը օլուպ անլէրտէն սու սըզմագ իտի, վէ տիպ-լէրի պիր գապ կիպի սու թաշըյա պիլտի, վէ եանլարը գապ կիպի սըգը իտի, վէ ուճլարը սիվրի իտի, վէ անլէրին իւսթ թարաֆը տախի գապ կիպի սըգը իտի: Վէ ուզունլուզլարը պիր աղաճ պօյունտա իտի, վէ անլէրին գափուսը գափանտը-ղընտա գապ կիպի սըգը օլուր իտի:

18. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ ձէրէտին պիրատէրի Բապպա նիյազ էտիպ՝ տէտի. Շա՛ Բապպ, պանա էմր էթտիյին իշի իճրա էթտիմ, վէ պանա կէօսթէրտիյինէ կէօրէ մա՛վունա-լարը եափտըմ:

19. Վէ լաքին, եա՛ Բապպ, անլէրտէ ըշըգ եօգ տըր, անլէրի գանղը թարաֆա չէվիրէճէյիզ պիլմէյօրուզ, վէ հէ-լաք օլաճաղըզ, գիրա իշինտէ օլան հավատան մա՛տա թէ-նէֆֆիւս էտէճէք հավա եօգ տըր, իմտի հէլաք օլաճաղըզ:

20. Վէ Բապպ ձէրէտին պիրատէրինէ՝ իշթէ սէն անըն իւսթ թարաֆընտա պիր տէլիք եափ, վէ հէմ տախի անլէրին տիպինտէ պիր տէլիք եափ, վէ հավա իշիւն սըգընթը չէքտի-յին զէմանտա, հավա ալմագ իշիւն տէլլի աշաճագսըն: Վէ

էյէր իւզէրինիզէ սու կէլիրսէ, տէլիյի գափայաճագսըն քի՝ սուլարտա հէլաք օլմայասընը՝ տէտի:

21. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ ձէրէտին պիրատէրի Ռապպըն էմրինէ կէօրէ պէօյլէ էթտի:

22. Վէ օ Ռապպա թէքրար նիտա էտիպ՝ տէտի. Եա՛ Ռապպ, պանա վէրտիյին էմրինէ կէօրէ հէման էօյլէ իճրա էթտիմ, վէ գաւմըմ իչիւն կէմիլէրի ինչա՛ էթտիմ, վէ լաքին անլէրտէ ըլըգ եօգ տըր: Իշթէ, եա՛ Ռապպ, պիզիմ պու պէօյիւք սույու գարանլըգտա կէչմէմիզէ միւսա՛ատէ էտէ՞ր մի սին:

23. Վէ Ռապպ ձէրէտին պիրատէրինէ՝ կէմիլէրինիզտէ ըլըգ պուլունմասը իչիւն նէ եափմագլըղըմը իսթէրսինիզ, զիրա փէնճէրէնիզ օլամագ, անլէր փարչա փարչա օլաճագլար, վէ պէրապէրինիզճէ աթէչ ալմայաճագսընըզ, չիւնքի աթէչ ըլըղը իլէ կիթմէյէճէքսինիզ:

24. Զիրա սիզ տէնիզ իչինտէ ատա պալըղը կիպի օլաճագսընըզ, վէ անըն տաղ կիպի տալղալարը իւզէրինիզէ չարփաճագ տըր: Եինէ տէ պէն սիզի տէնիզին տիպլէրինտէն եօգարը չըգարաճաղըմ, զիրա ըիւզկեարլար պէնիմ աղզըմտան չըգըմչ տըր, վէ եաղմուրլարը վէ սէյլլէրի տախի պէն իրսալ էթտիմ:

25. Վէ իշթէ պէն սիզի պու չէյլէր իչիւն հազըրլայօրըմ. վէ կէօնտէրտիյիմ ըիւզկեարա, վէ կէլէճէք օլան սէյլլէրէ վէ տէնիզին տալղալարընա տայանմագ իչիւն սիզի հազըրլամայընճա, պու պէօյիւք տէնիզի կէչէմէգսինիզ: Իմտի տէնիզին տիպլէրինէ եուտուլըղընըգտա նուրընըզ օլմասը իչիւն նէ՞ հազըրլամագլըղըմը իսթէրսինիզ՝ տէտի:

ՊԱՊ 3

1. Վէ թէտարիք օլունմուչ օլան մա՛վունալարըն սալըսը սէքիզ օլտուղը հալտէ, ձէրէտին պիրատէրի՝ զայէթ եիւքսէք օլտուղը սէպէպտէն՝ Շէլէմ թէսմիյէ էթտիքլէրի տաղա չըգտը, վէ պիր գայատան օն ալթը քիւչիւք թաչ գըրտը. վէ անլէր պէյազ վէ պէրրագ օլուպ չէֆֆաֆ ճամ կիպի իտիլէր. վէ անլէրի էլլէրինէ ալարագ՝ տաղըն թէփէսինէ չըգտը, վէ թէքրար Ռապպա նիյազ էտիպ՝ տէտի.

2. Եա՛ Ռապպ, պիզիմ սէյլլէրտէն իհաթէ օլունաճաղըմըսը սէօյլէտին: Շիմտի, եա՛ Ռապպ, գուլընըն ինտինտէ զա՛իֆլիյի սէպէպինտէն անա զազապա կէլմէ, զիրա սէն մուգատտէս օլուպ՝ սէմալաթտա սաքին օլտուղընը պիլիրիզ, պիզ իսէ ինտինտէ նալայըգ իզ, վէ տիւշմէքլիյիմիզ սէպէպինտէն թապի՛աթըմըզ՝ ալ էտ տէվամ քէօ-

Թիւ օլմուշ տըր, եինէ տէ, եա Բապպ, սանա տու'ա վէ նիյազ էթմէմիզ կէրէք իտիյինի պուլուրտըն քի՝ արզուլարըմըզա կէօրէ սէնտէն ալալըմ :

3. Իշթէ, եա՛ Բապպ, Ֆըսգըմըզտան տօլայը սէն պիզի վուրուպ սիւրտիւն, վէ պու գատար սէնէլէր պէրրիյէսէ պուլունտուգ, եինէ տէ պիզէ րահիմ օլտուն : Եա՛ Բապպ, մէրհամէթ իլէ պանա նազար էյլէ, վէ սէնին պու գավմընտան զազապընը չէվիւր, վէ պու ազղըն տէրեայը գարանլըգտա կէչմէլէրինէ միւսա՛ատէ էթմէ, ամմա թաշտան քէստիյիմ պու շէյլէրէ նազար էյլէ :

4. Եա՛ Բապպ, ճիւմլէ գուվվէթ սէնտէ մէվճուտ օլտուղընը, վէ ինսանըն խայրը իշիւն իսթէտիյին հէր շէյի եափմաղա գատիր օլտուղընը պիլիրիմ. պու սէպէպտէն, եա՛ Բապպ, փարմաղըն իլէ պու թաշլարա տօգուն, վէ գարանլըգտա զիյա վէրմէլէրի իշիւն անլէրի հազըրլա, թա քի տէնիզի կէչէր իքէն նուրա նա՛իլ օլա պիլմէքլիյիմիզ իշիւն ինչա՛ էթտիյիմիզ կէմիլէրտէ պիզէ ըշըգ վէրսինլէր :

5. Իշթէ, եա՛ Բապպ, պունու եափմաղա սէն գատիր սին, վէ ինսանըն Ֆէհմինէ քիւչիւք օլան նէսնէլէրտէն պէօյիւք գուվվէթ կէօսթէրմէյէ գատիր օլտուղընը պիլիրիզ :

6. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ ձէրէտին պիրատէրի պու սէօզլէրի սէօյլէտիյինտէ, իշթէ Բապպ էլինի ուզատըպ պիրէր պիրէր փարմաղը իլէ թաշլարա տօգանտը, վէ ձէրէտին պիրատէրինին կէօզլէրինին իւզէրինտէն փէրտէ գալտըրըլտը, վէ օ Բապպըն փարմաղընը կէօրտիւ. վէ օ ինսանըն թէնտէն վէ գանտան իպարէթ օլան փարմաղընա միւշապիհ իտի. վէ ձէրէտին պիրատէրի Բապպըն էօնիւնտէ եէրէ տիւշտիւ, զիրա գօրգու իլէ վուրուլտու :

7. Վէ Բապպ ձէրէտին պիրատէրինին եէրէ տիւշմիւշ իտիյինի կէօրմէքլէ, անա՝ Գալգ, նի՞շիւն տիւշտիւն՝ տէտի :

8. Վէ օ Բապպա՝ Պէն Բապպըն փարմաղընը կէօրտիւմ, վէ օ պէնի վուրուր՝ տէյու գօրգտըմ. զիրա Բապպըն թէնի վէ գանը վար իտիյինի պիլմէզ իտիմ՝ տէտի :

9. Վէ Բապպ անա՝ Իմանըն սէպէպինտէն իւզէրիմէ թէն վէ գան ալաճաղըմը կէօրտիւն, վէ սէնին կէլմիշ օլտուղըն կիպի հիշ քիմսէ պու գատար պէօյիւք իման իլէ հուգուրըմա կէլմէտի. զիրա հալ պէօյլէ օլմագուս իտի, փարմաղըմը կէօրէմէզ իտին : Պունտան զիյատէ կէօրիւյօ՞ր մը սըն՝ տէտի :

10. Վէ օ՝ խայր, եա Բապպ, քէնտինի պանա կէօսթէր տէտի :

11. Վէ Բապպ անա՝ Սէօյլէյէճէյիմ քէլամլարա ինանաճագ մը սըն՝ տէտի :

12. Վէ օ՝ Պէլի, եա՛ Բապպ, սէն հագիգաթը սէօյլէ-

տիյինի պիլիրիմ, վէ հազիգաթ Ալլահը օլտուղըն սէպէպ-տէն եալան սէօլէյէմէզ սին՝ տէյու ճէվապ վէրտի:

13. Վէ օ պու սէօլլէրի սէօլլէտիյինտէ Բապպ քէն-տիսինի անա իզէար էյլէյիպ՝ տէտի. Սէն պու շէյլէրի պիլ-տիյին սէպէպտէն տիւշմիւշ հալտէն գուրթուլտըն, վէ հու-գուրըմա կէրի կէթիրիլտին. պու էճլտէն քէնտիմի սանա կէօսթէրիլտիմ:

14. Իշթէ տիւնեանըն թէ՛ սիսինտէն պէրու գաւմըմը գուրթարմազ իշիւն հազըրլանմըջ օլան զաթ պէն իմ: Իշթէ պէն Յիսուս Քրիստոս իմ: Պէն փէտէր վէ Օղուլ իմ: Պիւթիւն ինսան ճիւսի, պէլի՝ պէնիմ իսմիմէ իման էտէնլէրին ճիւմլէսի իլ էլ էպէտ պէնտէ նուր պուլաճագ, վէ անլէր պէնիմ օղուլլարըմ վէ գըզլարըմ օլաճագ տըր:

15. Վէ եարաթմըջ օլտուղըմ ատէմէ քէնտիմի ասլա կէօսթէրմէտիմ: Զիւնքի սէն պանա իման էթտիյին կիպի ատէմ պանա ասլա ինանմատը: Սէն՝ սուրէթիմ իւզրէ եա-րատըմըջ օլտուղընըզը կէօրիւյօ՞ր մը սըն. պէլի՝ իպթի-տատէ հէր ատէմ պէնիմ սուրէթիմ իւզրէ խալգ օլունտը:

16. Իշթէ շիմտիքի կէօրտիւյիւն ճէսէտ՝ Բուհումըն ճէսէտի տիր. վէ ինսանը Բուհումըն ճէսէտինէ կէօրէ եա-րաթտըմ: Վէ պէն սանա Բուհտա իմ կիպի կէօրիւնտիւ-յիւմ միսիլու, հէման պէօլէ գաւմըմա թէնտէ կէօրիւնէ-ճէյիմ:

17. Վէ շիմտի պէն, Մօրօնայ, եազըլմըջ օլան շէյլէ-րին թէքմիլ պիր նազլիյէթինի էտէմէմ՝ տէտիյիմ կիպի, Յիսուս քէնտինի Նիֆայլըլարա կէօսթէրտիյի թարգտա վէ 'այնի ճէսէտին սուրէթինտէ, Բուհտա պու ատէմէ կէօս-թէրտի՝ տէմէքլիյիմ պանա քեաֆի տիր:

18. Վէ օ Նիֆայլըլարա խըտմէթ էյլէտիյի միսիլու, անա տախի խըտմէթ էյլէտի. վէ պունուն ճիւմլէսի վու-գու՝ պուլտուլ քի՝ պու ատէմ Բապպըն անա կէօսթէրտիյի չօգ պէօյիւք իշլէր սէպէպինտէն անըն Ալլահ իտիյինի պիլ-սին:

19. Վէ պու ատէմ մա՛լիւմաթընտան տօլայը՝ փէրտէ-նին իշէրիսինէ պագմագտան մէն՝ օլունամաղ իտի. վէ օ Յիսուսըն փարմագընը կէօրտիւ. վէ անը կէօրտիւյիւնտէ, գօրգու իլէ տիւշտիւ, զիրա Բապպըն փարմաղը օլտուղընը պիլտի. վէ հիշ պիր շէյէ շիւպհէ էթմէյէրէք, պիլտիյի սէ-պէպտէն, արթըզ իմանա լիւզիւմիւ գալմատը:

20. Պինա՞էն 'ալէյհ Ալլահ հազգընտա թէքմիլ մա՛-լիւմաթա նա՞լի օլարագ՝ փէրտէնին իշէրիսինէ պագմագ-տան մէն՝ օլունամաղ իտի. պու էճլտէն Յիսուսը կէօրտիւ, վէ օ անա խըտմէթ էյլէտի:

21. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Բապպ ձէրէտին պիրատէրի-

նէ՝ Պէնիմ քէնտի իսմիմի թէնտէ թա՛գիզ էտէճէյիմ վա-
գըթ կէլինճէյտէք, կէօրտիւյիւն վէ իշիթտիյին պու շէյ-
լէրին տիւնեայա մա՛լիւմ օլմալարընա միւսա՛ատէ էթմէ-
յէճէքսին. իմտի կէօրիւպ իշիթտիյին շէյլէրի սագլա, վէ
քիմսէյէ պիլտիրմէ՝ տէտի:

22. Վէ իշթէ պանա կէլէճէյինիզ զէմանտա պոււնլարը
եաղըպ միւհրլէյէճէքսինիզ քի՝ քիմսէ անլէրի թէրճէմէ
էտէմէսին: Զիրա անլէրի օգոււնամազ պիր լիսանտա եա-
գաճագսըն:

23. Վէ սանա պու իքի թաշլարը վէրէճէյիմ, վէ պոււն-
լարը տախի եազաճաղընըզ շէյլէր իլէ պէրապէր միւհր-
լէյէճէքսինիզ:

24. Զիւնքի եազաճաղընըզ լիսանը գարըշտըրտըմ.
իմտի միւնասիպ սայտըղըմ վազթըմտա պու թաշլար եա-
զաճաղընըզ շէյլէրի ատէմլէրին կէօղլէրինէ քէշֆ էտէճէք
տիր:

25. Վէ Րապպ պու քէլամլարը սէօյլէտիյինտէ, ձէ-
րէտին պիրատէրինէ՝ զէմինտէ մէվճուտ օլմուշ վէ օլաճագ
օլան քեաֆֆէ ի սէքէնէյի կէօսթէրտի. վէ տիւնեանըն նի-
հայէթինէ գատար անըն կէօղլէրինտէն հիշ պիրինի կիզլէ-
մէտի:

26. Զիւնքի պոււնտան էվվէլ Րապպ պանա՝ էյէր սէն
պանա ինանըր իսէն, սանա հէր շէյի կէօսթէրէ պիլիրիմ.
պէլի՝ սանա կէօսթէրիլէճէք տիր տէմիշ իտի: իմտի օ՝
Րապպըն հէր շէյի քէնտինէ կէօսթէրմէյէ գատիր օլտուղը-
նը պիլտիյինտէն Րապպ անտէն պիր շէյ սագլայամազ իտի:

27. Վէ Րապպ անա՝ Պու շէյլէրի եազ վէ անլէրի միւհր-
լէ, վէ պէն միւնասիպ սայտըղըմ վազթըմտա անլէրի պէն ի
ատէմէ կէօսթէրէճէյիմ՝ տէտի:

28. Վէ Րապպ անա ալմըշ օլտուղը իքի թաշլարը տա-
խի միւհրլէմէսինի էմր էյլէտի. վէ թա պէն անլէրի
պէն ի ատէմէ կէօսթէրինճէյէ տէյին անլէրի քիմսէյէ կէօս-
թէրմէ՝ տէտի:

ՊԱՊ 4

1. Վէ Րապպ ձէրէտին պիրատէրինէ տաղտան Րապպըն
հուզուրընտան էնմէսինի վէ կէօրմիւշ օլտուղը շէյլէրի եազ-
մասընը վէ քէնտինին խաշա չըգարըլմասընտան էվվէլ ան-
լէրին պէնի ի ատէմէ կէլմէլէրինէ միւսա՛ատէ էտիլմէմէ-
սինի էմր էյլէտի. պու էճլտէն մէլիք Մօսայազ՝ Քրիստոս
քէնտինի գալմընա իզհար էթմէզտէն էվվէլ անլէրին տիւն-
եայա չըգմալարընը մէն՝ էյլէտի:

2. Վէ Գրիստոս քէնտինի գաւմընա հագիգի պիր սուրէթտէ կէօսթէրտիքտէն սօնրա, անլէրին մէյտանա չըգարըմալարընը էմր էյլէտի:

3. Վէ անտէն սօնրա՝ անլէրին ճիւմլէսի իմանսըզլըղա տիւշտիւ. վէ լէմանլըլարտան մա՛տա քիմսէ եօգ տըր. վէ անլէր Գրիստոսըն ինճիլինի ըէտտ էթմիշլէր տիր. պու սէպէպտէն անլէրի թէքրար եէրտէ սագլամաղա պանա էմր վէրիլտի:

4. Իշթէ պու լէվհալար իւզէրինէ ձէրէտին պիրատէրինին ասլ կէօրտիւշիւ շէյլէրի եազտըմ, վէ ձէրէտին պիրատէրինէ իզհար օլուռնան շէյլէրտէն տահա պէօյիւք շէյլէր ասլա իզհար օլուռնմատը:

5. Պինա՛էն՝ ալէյհ անլէրի եազմագլըղըմը Բապպ պանա էմր էյլէտի: Վէ կէրէք անլէրի կէրէք անլէրին թէրճէմէսինի միւհիւրլէմէքլիյիմի տախի էմր էյլէտի. իմտի Բապպըն էմրինէ կէօրէ թէրճէմանլարը միւհիւրլէտիմ:

6. Զիրա Բապպ պանա՝ Թա՛իֆէլէր քէնտի կիւնահլարընտան թէվպէ էտիպ Բապպըն՝ ինտինտէ թահիր օյմագտան էվվէլ պուռնլար անլէրէ վէրիլմէյէճէք տիր՝ տէտի:

7. Վէ ձէրէտին պիրատէրի էթտիյի կիպի, պէնտէ թագտիս օլուռնագ իւզրէ պանա իման էտէճէքլէրի կիւնտէ, (Բապպ պուլուրուր), իշթէ օլ գէման ձէրէտին պիրատէրինին կէօրտիւշիւ շէյլէրի, հաթթա պէնիմ իլհամլարըմըն ճիւմլէսինի անլէրէ պէյան էտէճէյիմ՝ տէյու սէմա վէ գէմինին վէ անլէրտէ պուլուռնան ճիւմլէ շէյլէրին Փէտէրի օլան Ալլահըն Օղլու Յիսուս Գրիստոս պուլուրուր:

8. Վէ Բապպըն քէլամընա գարչը տուրան մէլ՛ուռն օլսուռն. վէ պու շէյլէրի ինքեար էտէն մէլ՛ուռն օլսուռն. զիրա անլէրէ պուռնտան տահա պէօյիւք շէյլէր կէօսթէրմէյէճէյիմ, իշթէ սէօյլէյէն պէն իմ՝ տէյու Յիսուս Գրիստոս պուլուրուր:

9. Պէնիմ էմրիմ իլէ սէմա աչըլըր վէ գափանըր. վէ պէնիմ քէլամըմ իլէ գէմին սարսըլաճագ. վէ պէնիմ էմրիմ իլէ անըն սէքէնէսի աթէշ իլէ կիպի մահվ օլաճագտըր:

10. Վէ պէնիմ քէլամլարըմա իման էթմէյէն շայիրտլէրիմէ տախի ինանմագ: Վէ պէնիմ սէօյլէյիպ սէօյլէմէտիյիմի սիզ հիւքմ էտինիգ, զիրա եէվմ իւլ ախըրտա սէօյլէյէն պէն օլտուղըմը պիլէճէքսինիգ:

11. Ամմա սէօյլէտիյիմ պու սէօղլէրէ իման էտէն քիմսէյի Բուհուլըն իզհարաթը իլէ զիյարէթ էտէճէյիմ, վէ օ պիլէճէք վէ շէհատէթ էտէճէք տիր: Զիւնքի Բուհըմ վասիթասիյլէ պու շէյլէրին տօղրու օլտուգլարընը պիլէճէք տիր. զիրա պուռնլար ատէմի էյլիւք էթմէյէ գանտըրըր:

12. Վէ ատէմի էյլիւք էթմէյէ թէվիգ էտէն հեր շէյ

պէնտէն տիր. զիրա պէնտէն մա'տա քիմսէտէն էյլիք կէլ-մէզ: Ինսանը հէր էյլիյէ գըլաղուզլայան պէն իմ. պէնիմ քէլամլարմա իման էթմէք իսթէմէյէն՝ պէնիմ մէվճուտ օլտուղըմա ինանմազ. վէ պանա իման էթմէյէն՝ պէնի կէօն-տէրէն փէտէրէ տախի ինանմազ: Զիրա ֆէտէր պէն իմ, տիւնեանըն նուրը, հայաթը վէ հագիգաթը պէն իմ:

13. Էյ՝ Թա'իֆէլէր, պանա կէլինիզ, վէ պէն սիգէ տահա պէօյիւք շէյլէր, հաթթա իմանսըզլըգ սէպէպինտէն սագլանմըլ օլան մա'լիւմաթը կէօսթէրէճէյիմ:

14. Էյ՝ Պէյթի Իսրայէլ, պանա կէլինիզ, վէ ֆէտէ-րին տիւնեանըն գուրուլմասընտան պէրու սիգին իչիւն նէ գատար պէօյիւք շէյլէր սագլամըլ օլտուղը սիգէ պէյան է-տիլէճէք տիր: Վէ իմանսըզլըղընըզ սէպէպինտէն սիգէ կէլմէտի:

15. Իշթէ սիգին ֆըսգ վէ եիւրէք սէրթլիյի, վէ ֆիք-րին քէօրլիւյիւնիւն հիյպէթլի հալընտա գալմանըզա սէպէպ օլան իմանսըզլըգ փէրտէսինի եըրթտըղընըզտա, օլ գէման տիւնեանըն թէ'սիսինտէն պէրու սիգտէն սագլանըլմըլ օլան օլ 'ազիմ վէ 'աճա'իպ շէյլէր սիգէ կէլէճէք. պէլի' սիգ իս-միմտէ ֆէտէրէ գըրըլմըլ գալպ վէ շգիլմիշ ըուհ իլէ նի-տա էթտիյինիզտէ, օլ գէման, էյ՝ Պէյթի Իսրայէլ, ֆէտէ-րին էճտատընըզ իլէ էթմիշ օլտուղը 'ահտընը տէր խաթր էթտիյինի պիլէճէքսինիզ:

16. Օլ գէման գուրում Եուհաննա վասիթասիյլէ եագ-տըրտըղըմ վահիլէրիմ ճիւմլէ գալմըմըն կէօզլէրի էօնիւն-տէ իղհար օլունաճագլար տըր: Պու շէյլէրի կէօրտիլիւ-նիւզտէ, պու շէյլէրին ֆի'իլի պիր սուրէթտէ 'աշիքեար օլաճագլարը վագթըն եագըն օլտուղընը պիլէճէյինիպի տէր խաթր էտինիզ:

17. Պինա'էն 'ալէյհ պու Թարիխէ նա'իլ օլտուղընըզ-տա, ֆէտէրին իշի պիւթիւն տիյարտա պաշլամըլ օլտուղընը պիլէսինիզ:

18. Իմտի, էյ՝ պիւթիւն միւնթէհա ի գէմին, թէվպէ էտիպ պանա կէլինիզ, վէ ինճիլիմէ ինանըպ իսմիմտէ վաֆ-թիզ օլունըզ, զիրա իման էտիպ վաֆթիզ օլունան խէլաս օլաճագ. ֆագաթ իման էթմէյէն հիւքմ օլունաճագ, վէ իսմիմէ իման էտէնլէր իլէ պէրապէր 'ալամէթլէր պուլու-նաճագ տըր:

19. Վէ եէվմ իւլ ախըրտա իսմիմէ սատըզ գալմըլ օ-լան քիմսէ նէ' միւպարէք տիր. զիրա տիւնեանըն թէ'սի-սինտէն պէրու քէնտիսի իչիւն հագըրլանմըլ օլան մէլէ-քիւթտէ իգամէթ էթմէք իչիւն թէրֆի' էտիլէճէք տիր: Իշթէ պուսու սէօյլէյէն պէն իմ: Ամին:

ՊԱՊ 5

1. Վէ շիմտի պէն, Մօրօնայ, պանա էմր օլունան քէ-լամլարը գուվվէ ի հաֆըզամա կէօրէ եազտըմ, վէ միւ-հիւրլէտիյիմ շէյլէր հազգընտա սիգէ սէօյլէրիմ: Իմտի թէրճէմէ էթմէք իշիւն անլէրէ տօգունմայընըզ, զիրա Ալ-լահըն հիքմէթինտէ միւնասիպ սայըլան վազըթ կէլինճէյէ-տէք, պու շէյ սիգէ մէմնու՝ տըր:

2. Վէ լէվհալարը, պու իշի մէյտանա կէթիրմէք իշիւն սիգէ եարտըմ էտէճէք օլանլարա կէօթէրմէյէ իմթիյազը-նըզ օլա պիլիր:

3. Վէ Ալլահըն գուվվէթի վասիթասիյլէ անլէր իւշ քիմսէյէ կէօթէրլիլճէքլէր, իմտի անլէր՝ պու շէյլէր տօղ-րու օլտուգլարընը հազիգի պիր սուրէթտէ պիլէճէքլէր տիր:

4. Վէ պու շէյլէր իւշ շահիտ աղզը իլէ թէսպիթ է-տիլէճէք տիր, վէ իւշ շահիտին շէհատէթի, վէ հազգընտա փէտէր վէ Օղուլ վէ Բուհ իւլ Գուտսըն շէհատէթ էթտիյի վէ անտէ Ալլահըն քէլամընըն վէ գուվվէթինին իզհար օ-լունաճաղը պու իշ, պէլի՝ պու ճիւմլէ շէյլէր շէհատէթ օլ-մազ իւզրէ եէվմ իւլ ախըրտա տիւնեայա գարշը տուրաճազ-լար տըր:

5. Վէ էյէր անլէր թէվպէ էտիպ տէ Յիսուսըն իսմին-տէ փէտէրէ կէլիրլէրսէ, Ալլահըն մէլէքիւթիւնէ գապուլ օլունաճազլար տըր:

6. Վէ շիմտի պու շէյլէր իշիւն սէլահիյէթիմ եօզ իսէ, սիգ հիւքմ էտինիզ, զիրա պէնի կէօրէճէյինիզ վազըթտա, սէլահիյէթիմ վար օլտուղընը պիլէճէքսինիզ, վէ պիզ եէվմ իւլ ախըրտա Ալլահըն հուգուրընտա տուրաճաղըզ: Ամին:

ՊԱՊ 6

1. Վէ շիմտի պէն, Մօրօնայ, ձէրէտին վէ պիրատէ-րինին թարիխինի վէրմէյէ տէվամ էտէրիմ:

2. Զիրա վազը՝ օլտու քի՝ Բապպ ձէրէտին պիրատէ-րինին տաղա կէօթիւրմիւշ օլտուղը թաշլարը հազըրլա-տըգտան սօնրա, ձէրէտին պիրատէրի տաղտան էնտի, վէ թաշլարըն հէր պիրինի հազըրլանմըջ օլան մա՝վունլարըն պիրէր ուճընա եէրլէշտիրտի: Վէ իշթէ անլէր կէմիյէ զի-յա վէրտիլէր:

3. Վէ պէօյլէճէ Բապպ՝ ազիմ սուլարը գարանլըգտա կէչմէմէլէրի իշիւն ատէմլէրէ, գարըլարա վէ չօճուգլարա գարանլըգտա զիյա վէրսինլէր տէյու թաշլարըն փարլամա-սընա գուվվէթ վէրտի:

4. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ սուլար իւզէրինտէ իքէն, քէն-տիւլէրին վէ հէմ տախի սիւրիւ վէ սըղըր, վէ պէրապէր կէօթիւրէճէքլէրի հէր նէվ՝ ճանավարլար վէ հայվան, վէ գուշլարըն կէչինմէսի իչիւն հէր ճինս թա՛ամ թէտարիք էթտիքլէրինտէ, պէլի՝ հէփ պու չէյլէրի թէմամ էթտիքլէ-րինտէ, քէնտի մա՛վուշլարընա, եախօտ կէմիւլէրինէ կիր-տիւլէր, վէ քէնտիւլէրինի Րապպ օլան Ալլահա սըփարըչ է-տէրէք տէնիզէ չըգտըլար :

5. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Րապպ Ալլահ մէվ՛ուտ տիյա-րա տօղրու էամէք իւզրէ սուլար իւզէրինտէ շէտիտ պիր թիւզկեար չըգարտը, վէ պէօյլէճէ անլէր թիւզկեար էօնիւն-տէ տէնիզին տալզալարը իւզէրինտէ սալլանտըլար :

6. Վէ իւզէրլէրինէ կէլէն տաղ կիպի տալզալար, վէ թիւզկեարլարըն շիտտէթինտէն հուսուլէ կէլէն տէհէթլի վէ՛ազիմ ֆուրթուշալար սէպէպինտէն՝ անլէր չօգ տէֆա՛ տէնիզին էնկինլէրինէ տալմագտա խտիւլէր :

7. Վէ անլէր տէրինէ կէօմիւլտիւքլէրինտէ, սու ան-լէրէ գիյան վէրէմէզ խտի. գիրա անլէրին կէմիւլէրի պիր գապ կիպի, պէլի՝ Նուհըն սէֆինէսի կիպի սըգը օլարագ՝ անտէն սու կէչմէզ խտի. իմտի անլէր չօգ սուլար իլէ իհա-թէ օլունտուզլարընտա, Րապպա եալվարտըլար, վէ օ անլէ-րի թէքրար սուլարըն թէփէսինէ չըգարտը :

8. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր սու իւզէրինտէ իքէն, թիւզկեար մէվ՛ուտ տիյարա տօղրու էամէքտէն ասլա քէսիլ-մէտի, վէ պէօյլէճէ անլէր թիւզկեար էօնիւնտէն սիւրիւլ-մէքտէ խտիւլէր :

9. Վէ անլէր Րապպա համտլար թէրէննիւմ էթտիլէր, պէլի՝ ձէրէտին պիրատէրի Րապպա համտ օգուշուպ պիւ-թիւն կիւն Րապպա մէմնունիյէթ վէ թէչէքքիւր՝ արզ էյ-լէտի, վէ կէճէ կէլտիյինտէ, անլէր Րապպը թէմմիտ էթ-մէքտէն տուրմատըլար :

10. Վէ պէօյլէճէ անլէր իլէրիյէ տօղրու սիւրիւլտիւ-լէր. վէ տէնիզին հիչ պիր հայվանը կէմիւլէրինի գըրամագ խտի, վէ ատա պալըղը անլէրի թէլէֆ էտէմէզ խտի, վէ անլէր սուլըն կէրէք իւզէրինտէ կէրէք ալթընտա իքէն տա՛իմա ըըղա մալիք խտիլէր :

11. Վէ պէօյլէճէ անլէր իւչ եիւզ գըրգ՝ տէօրթ կիւն սու իւզէրինտէ սիւրիւլտիւլէր :

12. Վէ անտէն մէվ՛ուտ տիյարըն գըյըսընա չըգտըլար : Վէ այագլարընը մէվ՛ուտ տիյարըն քէնարընա պաստըզլա-րընտա եիւզ իւսթիւ եէրէ գափանըպ քէնտիւլէրինի Րապ-պըն հուզուրընտա միւթէվազը՝ էթտիլէր, վէ լութֆ ու ի-նայէթինին զանիմէթլէ իհսան օլունտուղը իչիւն Րապպըն հուզուրընտա մէսէրրէթ իլէ կէօղ եաշլարը տէօքտիւլէր :

13. Վէ վազը՝ օլտու քի տիյար իւզէրինէ չըզըպ թօփ-րաղը թիմար էթմէյէ պաշլատըլար :

14. Վէ ձէրէտին տէօրթ օղլու վար իտի, վէ անլէրին իսմլէրի, ձէգօմ, Կիլկահ, Մահահ վէ Օրայհահ իտի :

15. Վէ ձէրէտին պիրատէրինէ տախի օղուլլար վէ գըզ-լար թէվէլլիտ էյլէտի :

16. Վէ ձէրէտին վէ պիրատէրինին տօսթլարընըն սա-յըսը թագըրիպէն եիրմի իքի ճան իտի. վէ անլէր տախի մէ-վոլտ տիյարա կէլմէզտէն օղուլլար վէ գըզլար թէվլիտ էթմիչ օլտուգլարընտան չօղալմաղա պաշլատըլար :

17. Վէ անլէր Րապալըն 'ինտինտէ հիլմ իլէ եիւրիւմէ-յէ թա'լիմ օլունտուլար, վէ եօգարըտան տախի թա'լիմ օ-լունտուլար :

18. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ տիյար իւզէրինտէ տաղըլմա-ղա պաշլատըլար, վէ չօղալըպ եէրի թիմար էթտիլէր, վէ տիյարտա գուվլէթլէնտիլէր :

19. Վէ ձէրէտին պիրատէրի իսթիյարլանմաղա պաշ-լատը, վէ թէզիյէ մէզարա էնէճէյինի կէօրտիւքտէ, ձէ-րէտէ՝ Գալմըմըզը սայմազ վէ մէզարըմըզա էնմէզտէն էվ-վէլ անլէրին պիզտէն նէ թալէպ էտէճէքլէրինի պիլմէք իւզըէ անլէրի պիր արայա ճէմ՝ էտէլիմ՝ տէտի :

20. Պինա"էն 'ալէյհ գալմ պիրլիքտէ թէճէմիւլ՝ էյ-լէտի : ձէրէտին պիրատէրինին օղուլլարընըն վէ գըզլարը-նըն սայըսը եիրմի իքի իտի. վէ ձէրէտին օղուլ վէ գըզլարը-նըն սայըսը օն իքի իտի, վէ անլէրտէն տէօրտիւ օղլան իտի :

21. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր գալմը սայտըլար, վէ սայտըգտան սօնրա, մէզարլարընա կիթմէզտէն էվվէլ քէն-տիլէրին անլէրէ էթմէլէրինի արզու էթտիքլէրի շէյլէր նէ օլտուղընը անլամազ իսթէտիլէր :

22. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օղուլլարընտան պիրինի քէն-տիլէր իւզէրինէ մէլիք օլմազ իւզըէ մէսհ էթմէլէրինի անլէրտէն թալէպ էթտիլէր :

23. Լաքին պու շէյ անլէրէ միւճիպ ի էսէֆ իտի : Վէ ձէրէտին պիրատէրի անլէրէ՝ Պու շէյ հագիգաթէն էսիրլի-յէ գըլաղուզլար՝ տէտի :

24. Լաքին ձէրէտ պիրատէրինէ՝ Անլէրին պիր փատի-չահը օլմասընա միւսա՝ատէ էյլէ՝ տէտի : Իմտի օ անլէրէ՝ Փատիչահ օլմազ իւզըէ օղուլլարըմըզ արասընտան իսթէ-տիյինիզի ինթիխապ էյլէյինիզ՝ տէտի :

25. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր ձէրէտին պիրատէրի-նին իլք տօղուշընը ինթիխապ էթտիլէր, վէ անըն իսմի Փա-կահ իտի, Լաքին օ ըէտտ էթտի, վէ փատիչահլարը օլմազ իսթէմէտի, վէ գալմ փէտէրինին անը իճպար էթմէսինի իսթէտի իսէ տէ, փէտէրի իսթէմէտի. վէ հիչ պիր քիմսէյի

փատիչանլարը օլմաղա իճպար էթմէմէլէրինի էմր էյլէտի :

26. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Փակակըն հէփ պիրատէրլէ-
րինէ թէքլիֆ էթտիլէր իսէտէ , անլէր իսթէմէտիլէր :

27. Վէ ձէրէտին օղուլլարընըն պիրինտէն մա՛տա ճիւմ-
լէսի տախի րէտտ էթտի . Վէ Օրայհան գազմըն իւզէրինէ
փատիչան օլմագ իւզըն մէսն օլունտու :

28. Վէ օ հիւքիւմէթ սիւրմէյէ պաշլատը , վէ գազմ
մուվաֆֆագ օլուպ դայէթ գէնկին օլտու :

29. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ ձէրէտ վէ պիրատէրի տախի
վէֆաթ էթտիլէր :

30. Վէ Օրայհան Րապպըն 'ինտինտէ հիւմ իլէ եիւրիւ-
տիւ , վէ Րապպըն փէտէրի իչիւն նէ 'ազիմ շէյլէր էթմիշ
իտիյինի տէր խաթր էյլէտի , վէ Րապպըն փէտէրլէրինէ նէ
պէօյիւք շէյլէր էթմիշ օլտուզընը գազմընա տախի թա՛լիմ
էյլէտի :

ՊԱՊ 7

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Օրայհան քէնտինին պիւթիւն
կիւնլէրինտէ տիյար իւզէրինտէ սալան իլէ հիւքիւմէթ սիւր-
տիւ , վէ անըն կիւնլէրի դայէթ չօգ իտի :

2. Վէ օղուլլար վէ գըզլար թէվլիտ էյլէտի , պէլի՝
անըն օթուզ պիր էվլատը օլուպ՝ պունլարըն եիրմի իւչիւ
օղլան իտի :

3. Վէ իսթիյարլըղընտա Գիպի տախի թէվլիտ էյլէ-
տի : Վէ Գիպ անըն եէրինտէ հիւքիւմէթ սիւրտիւ . վէ Գիպ
Գօրայհօրը թէվլիտ էթտի :

4. Վէ Գօրայհօր օթուզ իքի եաշընա կիրտիյինտէ փէ-
տէրինէ գարշը 'ասը օլարագ՝ կիտիպ նիհօր աիյարընտա սա-
քին օլտու . վէ օղուլլար վէ գըզլար թէվլիտ էյլէտի , վէ
անլէր դայէթ կիւզէլ իտի . իմտի Գօրայհօր քէնտինէ չօգ
էհալի ճէլպ էյլէտի :

5. Վէ պիր օրտու փէյտա էթտիյինտէ , փատիչանըն
սաքին օլտուղը Մօրօն տիյարընա կէլտի , վէ անը էսիր ալ-
տը . վէ պէօյլէճէ ձէրէտին պիրատէրինին սէօյլէտիյի , եա՛-
նի . Անլէր էսարէթէ կէօթիւրիւլէճէք տիր՝ քէլամը վու-
գու՛ա կէթիրիլտի :

6. Շիմտի , մէլիյին սաքին օլտուղը Մօրօն տիյարը նի-
ֆայլըլարըն Տէսուլէշըն թէսմիյէ էթտիքլէրի տիյարա եա-
գըն իտի :

7. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Գիպ վէ անըն գազմը թա քէն-
տիսի իսթիյար օլանատէք էսարէթտէ եաշատըլար : Նինէ
տէ Գիպ էսիրլիքտէ իքէն իսթիյարլըղընտա Շուլը թէվլիտ
էյլէտի :

8. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Շուլ քէնտի պիրատէրինէ զապլանտը. վէ Շուլ գուվվէթլէնտի վէ ինսանըն գուվվէթլինէ կէօրէ գուտրէթլի պիր ատէմ օլուպ 'ազըլմա տախի փէք միւզթէտիր պիրի իտի:

9. Պու էճլատէն՝ օ էֆրայիմ թէփէսինէ կէլիպ անտէն մա՛տէն չըգարտը. վէ քէնտիսիյլէ պէրապէր կէթիրմիլ օլտուղը քիմսէլէր իչիւն չէլիքտէն գըլըճլար եափտը. վէ անլէրի գըլըճ իլէ սիլահլատըգտան սօնրա, նիհօր չէհրինէ տէօնիւպ պիրատէրի Գօրայհօր իլէ մուհարէպէ էյլէտի. պու եօլ իլէ փատիշահլըղը քէսպ էտիպ անը փէտէրի Քիպէ ի՛ատէ էյլէտի:

10. Վէ Շուլըն էթտիյի պու չէյ սէպէպինտէն փէտէրի փատիշահլըղը անա ինսան էյլէտի. իմտի օ փէտէրինին եէրինտէ հիւքիւմէթ սիւրմէյէ պաշլատը:

11. Վէ օ սալահ իլէ հիւքիւմէթ սիւրտիւ, վէ փատիշահլըղընը տիյարըն հէր թարաֆընա կէնիլլէթտի, չիւնքի գաւմ զայէթ չօղալմըլ իտի:

12. Վէ Շուլ տախի չօգ օղուլար վէ գըզլար թէվլիտ էյլէտի:

13. Վէ Գօրայհօր էթմիլ օլտուղը չօգ կիւնահլարընտան թէվպէ էյլէտի. պու էճլատէն Շուլ անա քէնտի փատիշահլըղընտա սէլահիյէթ վէրտի:

14. Վէ Գօրայհօրըն չօգ օղուլարը վէ գըզլարը վար իտի: Վէ Գօրայհօրըն օղուլարը արասընտա նուհ իամինտէ պիրի վար իտի:

15. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ նուհ Շուլա վէ քէնտի փէտէրինէ գարչը 'ասը օլտու. վէ պիրատէրի Գօհօրը վէ ճիւմլէ պիրատէրլէրինի վէ հէմ գաւմըն նիչէլէրինի քէնտիսինէ ճէլպ էյլէտի:

16. Վէ օ մէլիք Շուլ իլէ ճէնքլէշտի, վէ քէնտիլէտին իլք միրաս տիյարընը գապթ էթտի, վէ տիյարըն օլ գըսմը իւզէրինէ փատիշահ օլտու:

17. Վէ մէլիք Շուլ իլէ թէքրար մուհարէպէ էյլէտի, վէ Մէլիք Շուլը թութուպ անը Մօրօնա էսիր կէօթիւրտիւ:

18. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անը էօլտիւրմէք իւզրէ իքէն Շուլըն օղուլարը կէճէլէյին կիզլիճէ անըն էվինէ կիրտիլէր, վէ անը էօլտիւրտիլէր. վէ մահպէսին գափուընը գըրըպ փէտէրլէրինի չըգարտըլար, վէ անը քէնտի փատիշահլըղընտա թախթը իւզէրինէ օթուրթտըլար:

19. Իմտի նուհըն օղուլ անըն եէրինէ հիւքիւմէթի թէ՛սիս էթտի, եինէ տէ, անլէր պիր տահա մէլիք Շուլ իւզէրինէ գուվվէթ քէսպ էտէմէտիլէր. վէ մէլիք Շուլըն թահթը հիւքիւմէթինտէ օլան գաւմ զայէթլէ մուվաֆֆազ օլուպ պէօյիւտիլէր:

20. Վէ մէմլէքէթ Թագսիմ օլունտու, վէ իքի փատիշահլըգ վար իտի, Շուլըն փատիշահլըգը վէ Նուհըն օղլու Գոհօրըն փատիշահլըգը վար իտի:

21. Վէ Նուհըն օղլու Գոհօր գաւմընը Շուլա գարըն մուհարէպէյէ չըգարտը. վէ Շուլ անլէրի վուրուպ Գոհօրըն էօլտիւրտիւ:

22. Վէ Գոհօրըն Նիմրօտ իսմինտէ պիր օղլու վար իտի. վէ Նիմրօտ Գոհօրըն փատիշահլըգընը Շուլա Թէսլիմ էյլէտի, վէ Շուլըն ինտինտէ հիւսն ի Թէվէճճիւհ գազանտը, վէ Շուլ անա պէօյիւք լութֆ վէ իմթիյազ իհսան էյլէտի. վէ օ Շուլըն փատիշահլըգընտա քէնտի իսթէտիյինէ կէօրէ հարէքէթ էթտի:

23. Վէ Շուլըն փատիշահլըգըն էյամընտա՝ գաւմ արասընա Բապպ Թարաֆընտան կէօնտէրիւմիշ փէյլամպէրլէր տախի կէլտի, վէ գաւմըն Փըսգ վէ փութփէրէսթլիլի տիյար իւզէրինէ պիր լա՛նէթ կէթիրմէքտէ իտիյինի, վէ Թէվպէ էթմէտիքլէրի հալտէ, խարապ օլաճագլարընը փէյլամպէրլիք էթտիլէր:

24. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ էհալի փէյլամպէրլէրէ գարըն շէթմ էտիպ անլէրի իսթիհզա էթտիլէր: Վէ մէլիք Շուլ փէյլամպէրլէրէ գարըն շէթմ էտէնլէրին ճիւմլէսինի հիւքմ էյլէտի:

25. Վէ իսթէտիքլէրի եէրէ կիթմէք իւզրէ փէյլամպէրլէրէ սէլահիյէթ վէրէրէք՝ տիյարըն հէր Թարաֆընա կիթմէլէրի իչիւն գանօն գօտու, պու սէպէպտէն գաւմ Թէվպէյէ կէթիրիլտի:

26. Վէ գաւմ Փըսգ վէ փութփէրէսթլիքլէրինտէն Թէվպէ էթտիքլէրի իչիւն Բապպ անլէրի էսիրկէտի, վէ տիյարտա Թէքրար մուվաֆֆազ օլմաղա պաշլատըլար: Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Շուլ իիսթիյարլըգընտա օղուլար վէ գըզլար Թէվլիտ էյլէտի:

27. Վէ Շուլըն կիւնլէրինտէ արթըգ մուհարէպէ օլմատը, վէ օ Բապպըն պէօյիւք տէրեատան կէչիրիպ մէվուտ տիյարա կէթիրմէսիլէ՝ փէտէրլէրինէ էթմիշ օլտուղու պէօյիւք իշլէրի տէր խաթր էթտիյինտէն, ճիւմլէ կիւնլէրինտէ սալահ իւզրէ հիւքիւմէթ էթտի:

ՊԱՊ 8

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օ Օմէրի Թէվլիտ էյլէտի, վէ Օմէր անըն եէրինտէ հիւքիւմէթ սիւրտիւ: Վէ Օմէր ձէրէտի Թէվլիտ էյլէտի, վէ ձէրէտ օղուլար վէ գըզլար Թէվլիտ էյլէտի:

2. Վէ ձերէտ փէտէրինէ գարշը իսեան էտիպ չէթհ տիյարընա կէլէրէք օրատա սաքին օլտու: Վէ վագը՝ օլտու քի՝ միւտահին վէ գուրնազ սէօզլէրի իլէ փատիշահլըղըն հարըսընը գազանտը:

3. Վէ փատիշահլըղըն հարըսընը գազանտըղընտա փէտէրի իլէ մուհարէպէ էյլէտի: Վէ փէտէրինի էսիրլիյէ կէօթիւրտիւ, վէ էսարէթտէ անա գուլլուգ էթտիրտի:

4. Վէ Օմէրին հիւքիւմէթի էյամընտա օ կիւնլէրինին հարըսընտա էսարէթտէ իտի: Վէ օղուլար վէ գըզլար թէվլիտ էյլէտի, վէ անլէրտէն իքիսի էզրօմ վէ Գօրիանթուամր իտի:

5. Վէ անլէր պիրատէրլէրի ձերէտին էթտիյի շէլէրտէն տօլայը օլ գատար ղազապնաք օլտուլար քի՝ պիր օրտու ճէմ՝ էտիպ՝ ձերէտ իլէ մուհարէպէ էթտիլէր: Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անըն իլէ կէճէլէյին ճէնքլէշտիլէր:

6. Վէ անլէր ձերէտին օրտուսընը վուրտըզլարընտա, անը տախի էօլտիւրմէք իւզրէ իտիլէր, վէ օքէնտինի էօլտիւրմէմէլէրինէ վէ փատիշահլըղը փէտէրինէ՝ իատէ էտէճէյինէ տա՞իր անլէրէ ըրճա էյլէտի: Վէ անլէր հայաթընը անա պաղըլլատըլար:

7. Վէ շիմտի ձերէտ փատիշահլըղընը ղայպ էթտիյի իչիւն ղայէթ միւքէտտէր օլտու: զիրա գալպինի փատիշահլըգ վէ տիւնեանըն՝ իզզէթի իւզէրինէ սապիթ էթմիշ իտի:

8. Շիմտի ձերէտին գըզը ղայէթ Ֆէրասէթլի օլարագ, վէ փէտէրինին քէտէրինի կէօրէրէք՝ փատիշահլըղը փէտէրինէ՝ իատէ էթմէք իչիւն պիր հիլէ թէրթիպ էթմէյի տիւշիւնտիւ:

9. Վէ ձերէտին գըզը ղայէթ կիւզէլ իտի: Վէ փէտէրի իլէ գօնուշըպ անա՝ Նի՛չիւն փէտէրիմին պու գատար պէօյիւք քէտէրի վար տըր: Փէտէրլէրիմիզ պէօյիւք տէրեատան կէշտիքլէրինտէ՝ պէրապէր կէթիրմիշ օլտուգլարը թարիսի օգո՛ւմամը մը տըր, իշթէ անլէրտէ գատիմլէրին կիզլի թէտպիրլէրի իլէ փատիշահլըգլար վէ պէօյիւք իզգէթ գազանտըզլարընա տա՞իր պիր նագլիյէթ եօ՞գ մը տըր:

10. Շիմտի փէտէրիմ Քիմիօրըն օլլու Աքիշի կէթիրթսին, իշթէ պէն կիւզէլ իմ, վէ անըն հուզուրընտա ըագս էտէրէք անը քէյֆլէնտիրիրիմ, վէ օ գարըսը օլմագլըղըմը արզու էտէճէք տիր: Իմտի էյէր գարըսը օլմագ իւզրէ պէնի քէնտինէ վէրմէքլիյինի սէնտէն թալէպ էտէճէք օլուր իսէ, փէտէրիմ մէլլիյին պաշընը պանա կէթիրէճէք օլուր իսէն, անը սանա վէրիրիմ՝ տէյէսին, տէտի:

11. Վէ Օմէր Աքիշին տօսթը իտի: Վէ ձերէտ Աքիշի տա՞վէթ էթտիյինտէ, ձերէտին գըզը անըն հուզուրընտա ըագս էթտի, վէ անը օլ տէրէճէ խօշնուտ էթտի քի՝ օ անը

քէնտինէ գարը ալմագ իսթէտի: Վէ ձէրէտէ՝ զէվճէմ օլմագ իւզրէ անը պանա վէր՝ տէտի:

12. Վէ ձէրէտ անա՝ էյէր փէտէրիմ մէլիյին պաշընը պանա կէթիրի իսէն, անը սանա վէրիրիմ՝ տէտի:

13. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Աքիշ ագրապասընըն ճիւմլէսինի ձէրէտին խանէսինէ ճէմ՝ էյլէտի, վէ անլէրէ՝ Սիզտէն թալէպ էտէճէյիմ շէյտէ պանա էմին օլաճաղընըզա տա՛իր պանա եէմին էտէ՞ր մի սինիզ՝ տէտի:

14. Վէ անլէրին ճիւմլէսի սէմանըն Ալլահը, վէ սէմավաթ վէ զէմին վէ քէնտի պաշլարը իլէ եէմին էթտիլէր քի՝ Աքիշին թալէպ էթտիյի մու՛ավէնէթի էթմէքտէն իմթինա՝ էտէն քիմսէնին պաշը վուրուլաճագ տըր: Վէ Աքիշին քէնտիլէրէ պէյան էտէճէյի շէյի մէյտանա չըգարաճագ օլան քիմսէ հայաթընը զայ՝ էտէճէք տիր:

15. Վէ Աքիշ իլէ պէօյլէ մուգավէլէ էթտիլէր, վէ Աքիշ գատիմտէ գուզվէթ արայանլարտան թէսլիմ օլունմըջ օլան եէմինլէր իլէ անլէրէ եէմին էթտիրտի: Պու եէմինլէր իսէ, իպթիտատէն գաթիլ օլան Գային թարաֆընտան թէսլիմ օլունմուշ իտիլէր:

16. Վէ անլէր էհալիյի գարանլըգտա պրաղըպ գուզվէթ արայանլարա ետրտըմ էթմէք, վէ գուզվէթ քէսպ էթմէք, գաթլ վէ դասպ էթմէք, վէ եալան սէօյլէմէք, վէ հէր նէվ՝ Փըսզ վէ զինա էթմէք իշիւն՝ պու եէմինլէր գավմա էթտիրիլմէք իւզրէ շէյթանըն գուզվէթի վասիթասիյլէ հըֆըջ օլունտուլար:

17. Վէ գատիմտէ օլան պու շէյլէրի արամագլըղը ձէրէտին գալպինէ գօյան՝ քէնտինին գըզը իտի: ձէրէտ պունը Աքիշին գալպինէ գօտը, իմտի Աքիշ քէնտի ագրապա վէ տօսթլարընա պու եէմինի էթտիրտի, վէ հէր իսթէտիյինի եափտըրմագ իւզրէ անլէրի կիւզէլ վա՛տլար իլէ ազտըրտը:

18. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր գատիմտէ օլանլարըն էթտիլէրի կիպի կիզլի պիր շիրքէթ թէշքիլ էթտիլէր. պու շիրքէթ իսէ, ինս Ալլահ հէր շէյտէն զիյատէ մէքրուհ վէ Փասըգ տըր:

19. Զիրա Ռապպ կիզլի շիրքէթլէրտէ իշլէմէզ, վէ ատէմին գան տէօքմէսինի իսթէմէզ, լաքին ատէմին իպթիտասընտան պէրու պէօյլէ շէյլէրի հէր խուսուստա եասագ էթտի:

20. Վէ շիմտի պէն, Մօրօնայ, անլէրին եէմին վէ շիրքէթլէրինին ուսուլընը եազմամ, զիրա անլէրին հէր գավմ արասընտա վէ լէմանլըլար արասընտա տախի պուլունտուզլարը պանա պէյան օլունտու:

21. Վէ անլէր շիմտի հագզլարընտա սէօյլէմէքտէ օլ-

տուղըմ պու գալմըն հէլաքընա, հէմ տախի նիֆայ գալմընըն հէլաքընա սէպէպ օլտուլար:

22. Վէ գուվվէթ վէ քեար իչիւն պէօյլէ կիզլի շիրքէթլէրի անլէր պիւթիւն միլլէթ իւզէրինէ տաղըլընճա՝ յատէք մուհաֆագա էտէն հէր գանկը միլլէթ խարապ օլաճագ տըր, զիրա Բապպ անլէրին տէօքէճէյի մուգատտէսլէրին գանընըն անլէր իւզէրինէ ինթիգամ կէլմէսի իչիւն եէրտէն պէր տէվամ քէնտինէ նիտա էթմէլէրինէ, եինէտէ անլէրին ինթիգամընը ալմամաղա րազը օլմաղ:

23. Պու էճլտէն, էյ թա'իֆէլէր, պու Ալլահըն հիքմէթի տիր քի՝ պու շէյլէր սիզէ կէօսթէրիլէլէր, թա քի կիւնահլարընըզտան թէվպէ էտիպ պու գուվվէթ վէ քեար իչիւն թէշքիլ օլունան գաթիլ շիրքէթլէրին իւզէրինիզէ հիւքմ էթմէսինէ միւսա'ատէ էթմէյէսինիզ, վէ օլ իշ, պէլի՝ խարապիյէթ իշի իւզէրինիզէ կէլմէյէ, վէ էյէր պու շէյլէրին տէվամընա միւսա'ատէ էտէրսէնիզ, էպէտի Ալլահըն 'ատալէթինին գըլըճը սիզի թէլէէֆ վէ մահվ էթմէք իւզըն իւզէրինիզէ տիւշէճէք տիր:

24. Պու էճլտէն Բապպ սիզէ էմր էտէր քի՝ պու շէյլէրին արանըզա կէլմէքտէ օլտուղընը կէօրտիլիւնիզտէ, արանըզտա պուլունահագ օլան պու կիզլի շիրքէթտէն տօլայը հալինիզին փէք հիյպէթլի օլտուղընը ֆէհմ էտէսինիզ. վէ գաթլ օլունանլարըն գանը սէպէպինտէն պու շիրքէթէ վայ օլտուն, զիրա անլէր անըն վէ անը թէշքիլ էտէնլէրին իւզէրինէ ինթիգամ կէլմէսի իչիւն թօփրագտան նիտա էտէրլէր:

25. Զիրա վագը՝ օլաճագ քի՝ հէր քիմ անը սապիթ էտէրսէ օ ճիւմլէ տիյար, միլլէթ վէ գալմըն հիւրըյէթիւնի մահվ էթմէյէ ճէհտ էթմիշ օլաճագ տըր, վէ պու շիրքէթ հէր գալմըն խարապիյէթինի հուսուլէ կէթիւրիւր, զիրա օ հէր եալանըն փէտէրի օլան շէյթան վասիթասիյլէ թէշքիլ օլունմուշ տըր, հաթթա՝ իլք վալիտէյնիմիզի ալտատան, վէ թա իպթիտատէն ատէմին գաթլ էթմէսինէ սէպէպ օլան, վէ թա իպթիտատէն փէյղամպէրլէրի թարտ էթմէք, թաշլամագ վէ գաթլ էթմէք իչիւն ատէմլէրին գալպլէրինի սէրթլէշտիրէն 'այնի եալանճը թարաֆընտան թէշքիլ օլունուր:

26. Պինա'էն 'ալէյհ պէն, Մօրօնայա, պու շէյլէրի եագմագ էմր օլունտու քի՝ շէրր պէր թարաֆ էտիւրին, վէ շէյթանըն պէն ի ատէմին գալպլէրի իւզէրինտէ գուվվէթի օլմայըպ՝ անլէր պէր տէվամ խայր իշլէմէյէ գանտըրըլալար, վէ հէր սալահըն փունարընա կէլիպ՝ խէլաս պուլաճագլարը վագըթ կէլէ:

ՊԱՊ 9

1. Վէ շիմտի պէն, Մօրօնայ, Թարիխիմի տէվամ է-տէրիմ: Իմտի վագը՝ օլտու քի՝ Աքիչին վէ տօսթլարընըն կիզլի շիրքէթի սէպէպինտէն՝ իշթէ անլէր Օմէրին հիւ-քիւմէթինի մահվ էթտիլէր:

2. Եինէ տէ Բապա՝ Օմէրէ վէ անըն հէլաքընա գաստ էթմէյէն օղուլլարընա վէ գըզլարընա մէրհամէթ էյլէտի:

3. Վէ Բապա ըռլատա Օմէրէ տիյարտան չըգմասը լազըմ իտիյինի պէյան էյլէտի, պու էճլտէն Օմէր քէնտի խանէսի խալգը իլէ պէրապէր տիյարտան չըգտը. վէ չօգ կիւնլէր եօլճուլըգ էտէրէք, Շիմ թէփէսի եանընտան կէչ-տի, վէ Նիֆայլըլարըն թէլէֆ էտիլաիքլէրի եէրէ կէլտի. վէ օրատան շարգ Թարաֆա եիւրիւյէրէք տէնիզին եանըն-տա Ապլօմ տէնիլէն մահալա կէլտի, վէ ձէրէտ իլէ խա-նէսի խալգընտան մա՛տա ճիւմլէ օղուլլարը վէ գըզլարը հագըր օլարագ օրատա չատըրընը գուրտու:

4. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ ձէրէտ Փըսգ եէտիլէ գավմ իւզէրինէ մէլիք մէսհ օլունտու. վէ գըզընը զէվճէ օլմագ իւզրէ Աքիչէ վէրտի:

5. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Աքիչ գայն փէտէրինին հա-յաթընա գաստ էթտի, վէ գատիմտէ օլանլարըն եէմինի ի-լէ եէմին էթմիշ օլան քիմսէլէրէ միւրաճա՛աթ էթտի, վէ անլէր՝ անըն գայն փէտէրի Թախթընտա օթուրուպ է-հալիսինի հուզուրընա գապուլ էտէր իքէն անըն պաշընը վուրտուլար:

6. Զիրա պու կիզլի վէ Փասըգ շիրքէթին եայլմասը օլ գատար պէօյիւք իտի քի՝ պիւթիւն գավմըն գալպինի իզլալ էթմիշ իտի, պու սէպէպտէն ձէրէտ քէնտի Թախ-թը իւզէրինտէ գաթլ օլունտու, վէ անըն եէրինտէ Աքիչ հիւքիւմէթ սիւրտիւ:

7. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Աքիչ քէնտի օղունա տօղրու գըզգանճ օլարագ՝ անը գընտանա աթտը. վէ փէք ազ Թա-՛ամ վէրէրէք անը աճլըգ իլէ էօլտիւրտիւ:

8. Վէ վէֆաթ էտէնին պիրատէրի Նիմրահ՝ փէտէրի-նին պիրատէրինէ էթտիլի շէյ իշիւն՝ փէտէրինէ խըրպանտը:

9. Վէ Նիմրահ պիր Թագըմ ատէմլէր ճէմ՝ էթտի, վէ տիյարտան Փիրար էտիպ կէլտի վէ Օմէր իլէ սաքին օլտու:

10. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Աքիչ տիկէր օղուլլար թէվ-լիտ էյլէտի. վէ անլէր՝ քէնտինին արզու էթտիլինէ կէօրէ հէր նէվ՝ Փըսգը իլէմէյէ եէմին էթմիշ իքէն, եինէ գավ-մըն գալպլէրինի քէնտիլէրէ ճէլպ էթտիլէր:

11. Շիմտի Աքիչ գուվլէթէ արզուքէշ օլտուղը մի-

սիլլու, անըն դավմը տախի դազանճա արգուքէշ իտիլէր. պու էճլտէն Աքիշին օղուլլարը անլէրէ ագչէ թագտիմ էթմէլէրի իլէ դավմըն պէօյիւք գըսմընը քէնտիլէրէ ճէլպ էթտիլէր:

12. Վէ Աքիշ իլէ անըն օղուլլարը արասընտա չօգ սէնէլէր տէվամ էտէն պիր մուհարէպէ պաշլատը, վէ մէմլէքէթին դավմընըն պիւս պիւթիւն հէլաք օլմասընա ազ գալտը. պէլի՝ օթուզ քիշիտէն վէ Օմէրին պէյթի իլէ Փիրար էտէնլէրտէն մա՛տա ճիւմլէսի հէլաք օլտուլար:

13. Պինա՛էն 'ալէյ Հ Օմէր թէքրար քէնտի միրաս տիրարընա ի՛տտէ օլունտու:

14. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Օմէր իիթիյարլանմաղա պաշլատը, եինէ տէ իիթիյարլըղընտա իմէրի թէվլիտ էլլէտի, վէ քէնտի եէրինէ փատիչաճ օլմագ իւզրէ իմէրի մէսհ էյլէտի:

15. Վէ իմէրի փատիչաճ մէսհ էթտիքտէն սօնրա, իքի սէնէ տիյարտա սէլամէթ կէօրտիւ. վէ քէտէր իլէ տօլու օլան նիչէ կիւնլէր կէօրմիւշ օլարագ՝ վէֆաթ էթտի: Վէ վագը՝ օլտու քի՝ իմէր փէտէրինին եէրինտէ հիւքիւմէթ սիւրիւպ, անըն իզլէրինտէ եիւրիւտիւ:

16. Վէ Րապպ լա՛նէթի թէքրար տիյարտան գալտըրմաղա պաշլատը. վէ իմէրին խանէսի անըն հիւքիւմէթի թաշթընտա դայէթ մուվաֆֆագ օլտու. վէ ալթմըշ իքի սէնէ զարֆընտա անլէր դայէթլէ գուվլէթլէնիպ՝ զիյատէսիլլէ գէնկին օլտուլար:

17. Վէ հէր ճինս մէյվէ վէ հուպուպաթ վէ իփէք վէ ինճէ գոււմաշ վէ ալթուլն վէ կիւմիւշ վէ գըյմէթլի շէյլէրէ մալիք օլտուլար:

18. Վէ հէմ տախի հէր ճինս հայվանաթ, էօքիւզլէր վէ ինէքլէր վէ գօյուշլար վէ տօմուզլար վէ քէշիլէր վէ ինսանըն եէմէսի իչիւն ֆա՛իտէլի օլան տիկէր չօգ ճինս հայվանաթա մալիք օլտուլար:

19. Վէ անլէրին աթլարը, մէրքէպլէրի վէ Փիլլէրի, գուրէլօմլարը, վէ գոււմօմլարը տախի վար իտի. պուշլարըն ճիւմլէսի, խուսուսա Փիլլէր, գուրէլօմլար վէ գոււմօմլար ատէմէ ֆա՛իտէլի իտի:

20. Վէ պէօյլէճէ Րապպ քէնտի պէրէքէթինի հէր տիրարտան 'ալա օլան պու տիյար իւզէրինէ տէօքտիւ. վէ օպուլուրտու քի՝ պու տիյարը թէմէլլիւք էտէն հէր միլլէթ անը Րապպա թէմէլլիւք էթմէլի տիր. եօգոսա ֆըսգլարը թէմամ օլտուգտա հէլաք օլաճագլար տըր: Զիրա դազալըմըն թէմամիյէթինի պէօյլէլէր իւզէրինէ տէօքէճէյիմ՝ տէյու Րապպ պուլուրուր:

21. Վէ իմէր պիւթիւն կիւնլէրինտէ սալաճ իլէ հիւքմ

էյլէտի. վէ չօգ օղուլար վէ գըզլար թէվլիտ էյլէտի. վէ օ Գօրիանթուամը թէվլիտ էյլէտի. վէ քէնտի եէրինտէ հիւ-քիւմէթ սիւրմէք իւզրէ Գօրիանթուամը մէսհ էյլէտի:

22. վէ քէնտի եէրինտէ հիւքիւմէթ էթմէք իչիւն Գօրիանթուամը մէսհ էթտիքտէն սօնրա, տէօրթ սէնէ եաշատը. վէ տիյարտա սէլամէթ կէօրտիւ. պէլի՝ օ իպնի Սալահը պիլէ կէօրտիւ. վէ անըն կիւնլէրինտէ շազ վէ մէս-րուր օլտու. վէ սէլամէթտէ վէֆաթ էթտի:

23. վէ վազը՝ օլտու քի՝ Գօրիանթուամ փէտէրինին եօլուէտա եիւրիւտիւ, վէ չօգ մազպուլ շէհիրլէր պինա էթ-տի, վէ պիւթիւն կիւնլէրինտէ քէնտի գաւմընա էյի օլա-նը իճրա էյլէտի: վէ դայէթ իիւթիյար օլտուգտան սօնրա, հալա էվլատը եօգ իտի:

24. վէ վազը՝ օլտու քի՝ անըն զէվճէսի եիւզ իքի եաշընտա օլարագ վէֆաթ էթտի: վէ Գօրիանթուամ իիս-թիյարլըղընտա կէնճ պիր գըզը քէնտինէ զէվճէ ալտը. վէ օղուլար վէ գըզլար թէվլիտ էյլէտի, վէ եիւզ գըրգ իքի եաշընտա օլանա գատար եաշատը:

25. վէ վազը՝ օլտու քի՝ Գօմը թէվլիտ էյլէտի, վէ Գօմ անըն եէրինտէ հիւքիւմէթ սիւրտիւ. վէ օ գըրգ տօգուզ սէնէ հիւքիւմէթ սիւրտիւ. վէ Հէթհի թէվլիտ էյլէտի, վէ պաշգա օղուլար վէ գըզլար տալիս թէվլիտ էյլէտի:

26. վէ գաւմ թէքրար պիւթիւն տիյար իւզէրինէ տաղըլտը, վէ տիյարտա թէքրար դայէթ պէօյիւք ֆըսգ պուլուէմաղա պաշլատը, վէ Հէթհի փէտէրինի հէլաք էթմէք իչիւն գատիմտէ օլան կիզլի թէտպիրլէրի գապուլ էթմէյէ պաշլատը:

27. վէ վազը՝ օլտու քի՝ փէտէրինի թախթտան էնտիրտի. չիւնքի քէնտի գըլըճը իլէ անը էօլտիւրտիւ, վէ անըն եէրինտէ հիւքիւմէթ էյլէտի:

28. վէ թէքրար տիյարա փէյղամպէրլէր կէլիպ՝ անլէրէ թէվպէ էթմէլէրինի վա՛զ էթտիլէր. վէ Րապպըն եօլուէնը հազըրլամալարընը, եօգսա տիյար իւզէրինէ պիր լա՛նէթ կէլէճէյինի, հաթթա թէվպէ էթմէտիքլէրի հալտէ չէտիտ պիր գըթլըգ օլարագ՝ անտէ հէլաք օլաճագլա-րընը անլէրէ նիտա էթտիլէր:

29. լաքին գաւմ փէյղամպէրլէրին սէօզլէրինէ ինանմայըպ, անլէրի թարտ էթտիլէր: վէ անլէրտէն պա՛ղըսընը չուգուրլարա աթըպ օրատա թէլէֆ օլմալարը իչիւն թէրք էթտիլէր. վէ անլէր պու ճիւմլէ շէյլէրի մէլիք Հէթհին էմրինէ կէօրէ իճրա էթտիլէր:

30. վէ վազը՝ օլտու քի տիյարտա պէօյիւք պիր գօրագլըգ օլմաղա պաշլատը, վէ տիյար իւզէրինտէ եաղմուր

չապըգ օլմատըղը իշիւն գուհուր էտէն գօրագլըգ սէպէ-
պինտէն էհալի թէլէֆ օլմագտա իտի:

31. Վէ տիյար իւզէրինէ գէհիրլի երլանլար տախի կէ-
լիպ՝ չօգ քիմսէլէրի գէհիրլէտիլէր: Վէ սիւրիւլէրի գէհիրլի
երլանլար էօնիւնտէն ճէնուպա՝ նիֆայլըլարըն Զարահէմլա
թէսմիյէ էթտիքլէրի տիյարա տօղրու գաչմաղա պաշլատը:

32. Վէ անլէրտէն չօգլարը եօլտա թէլէֆ օլտու, եի-
նէ տէ պա՛ղըլարը ճէնուպ տիյարընա գաչտըլար:

33. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Րապպ երլանլարըն անլէրի տա-
հա գիյատէ թա՛գիպ էթմէսինի մէն՝ էթտի, ամմա էհա-
լինին օրայա կէչէմէմէսի իշիւն եօլը գափաթմալարընա
միւսա՛ատէ էթտի. շէօյլէքի օրատան կէչմէյէ չալըշան հէր
քիմսէ գէհիրլի երլանլար եէտիլէ թէլէֆ էտիլին:

34. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ գալմ հայվանլարըն կիթտիք-
լէրի ճիհէթէ կիտիպ եօլտա էօլմիւշ օլանլարըն լէշլէրինի,
հաթթա ճիւմլէսինի եէտիլէր: Վէ էհալի հէլաք օլաճագ-
լարընը կէօրտիւքլէրինտէ, թէվպէ էտիպ Րապպա նիյադ
էթմէյէ պաշլատըլար:

35. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անլէր եէթէր գատար քէնտի-
լէրինի Րապպըն հուգուրընտա միւթէվագը՝ էթտիքլէրինտէ,
Րապպ տիյար իւզէրինէ եաղմուր կէօնտէրտի. վէ գալմ
թէքրար իհեա օլմաղա պաշլատը, վէ չիմալ տիյարլարտա
վէ ճիվարընտա օլան քեաֆֆէ ի տիյարլարտա մէյվէ օլմա-
ղա պաշլատը: Վէ Րապպ անլէրի գըթլըգտան գուրթար-
մասը իլէ քէնտի գուվլէթինի անլէրէ կէօսթէրտի:

ՊԱՊ 10

1. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Հէթհին նէսլինտէն օլան Շէգ-
տէն մա՛տա, Հէթհ վէ անըն խանէսի խալգընըն ճիւմլէսի
գըթլըգտան թէլէֆ օլմուշ իտի, պու էճլտէն Շէգ գըրըլ-
մըշ օլան գալմը թէքրար տիրլթմէյէ պաշլատը:

2. Վէ Շէգ փէտէրլէրինին խարապիյէթինի տէր խաթր
էտիպ՝ սալիհ պիր հիւքիւմէթ թէ՛սիս էյլէտի, գիրա Րապ-
պըն ձէրէտի վէ պիրատէրինի պէօյիւք տէրեատան կէչիր-
մէսիլլէ նէ իճրա էթմիշ օլտուղընը տէր խաթր էյլէտի, վէ
Րապպըն եօլլարընտա եիւրիւյիւպ օղուլլար վէ գըզլար թէվ-
լիտ էյլէտի:

3. Վէ իսմի Շէգ օլան պէօյիւք օղու անա գարշը՝ ասը
օլտու: Լաքին Շէգ գիյատէսիլլէ պէօյիւք սէրվէթի սէպէ-
պինտէն պիր հարամի թարաֆընտան վուրուլմասը իլէ, փէ-
տէրի թէքրար սէլամէթտէ տէվամ էյլէտի:

4. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անըն փէտէրի տիյարտա նիշէ

չհհրլէր պինա էթտի. վէ հհալի թէքրար տիյարըն հհր թարաֆընա եայըմաղա պաշլատը: վէ Շէզ եաշայըպ փէք իխթիյար օլարագ Րիփլաքիշ թէվլիտ էտիպ վէֆաթ էթտի: վէ Րիփլաքիշ անըն եհրինտէ սալթանաթ էթտի:

5. վէ Րիփլաքիշ Րապպըն ինտինտէ տօղրու օլանը իծրա էթմէտի, զիրա անըն չօգ գարը վէ օտալըգլարը վար իտի, վէ ատէմլէրին ումուգընա կէօթիւրիւմէսի աղըր օլան եիւքլէր գօտը. պէլի՝ իւզէրլէրինէ աղըր վէրկիլէր գօտը, վէ պու վէրկիլէր իլէ չօգ վասը՝ պինալար ինշա էթտի:

6. վէ քէնտիսի իշիւն դայէթ կիւզէլ պիր թախթ վէ չօգ մահպէսլէր եափտը, վէ վէրկի վէրմէք իսթէմէյէնի մահպէսէ աթտը: վէ վէրկի վէրմէյէ իգթիտարը օլմայանը տախի հապս էթտիրտի. վէ անլէրի՝ քէնտի իտարէլէրի իշիւն պէր տէվամ իշլէմէյէ մէճպուր էթտի, վէ իշլէմէք իսթէմէյէն քիմսէյի գաթլ էթտիրտի:

7. իմտի օ էն կիւզէլ օլան շէյլէր եափտըրտը: Պէլի՝ խաս ալթուենը մահպուս խանէտէ գալ էթտիրտի, վէ հհր նէվ՝ ինճէ մա՝մուլաթը, զինտանտա եափտըրտը: վէ քէնտի զինաքեարըդ վէ մէքրուհաթը իլէ գավմը միւզթաւրիպ էյլէտի:

8. վէ օ գըրգ իքի սէնէ սալթանաթ էթտիյինտէ, գավմ անա գարըը՝ ասը օլտու. վէ տիյարտա թէքրար մուհարէպէ դուհուր էյլէտի, վէ Րիփլաքիշ էօլտիւրիւլտիւ, վէ անըն նէսլի տիյարտան սիւրիւլտիւ:

9. վէ վագը՝ օլտու քի՝ չօգ սէնէլէր սօնրա Րիփլաքիշին նէսլինտէն օլան Մօրիանթօն եարամագ քիմսէլէրտէն պիր օրտու ճէմ՝ էտիպ, հհալի իւզէրինէ հիւճիւմ էթտի. վէ չօգ շհհրլէր գապթ էյլէտի, վէ մուհարէպէ փէք շէտիտ օլուպ չօգ սէնէ տէվամ էթտի. վէ պիւթիւն տիյարը գապթ էտիպ՝ անըն իւզէրինտէ քէնտիսինի փատիշահ սապիթ էյլէտի:

10. վէ քէնտիսինի փատիշահլըգտա սապիթ էթտիքտէն սօնրա, հհալինին եիւքիւնիւ խաֆիֆլէթտի. վէ պու եօլ իլէ գավմըն ինտինտէ հիւսն ի թէվէճճիւհ գազանտը. վէ անլէր քէնտիլէրին մէլիյի օլմագ իւզրէ՝ անը մէսս էթտիլէր:

11. վէ օ գավմ իլէ՝ աուալէթ իւզրէ հարաքէթ էյլէտի, լաքին չօգ զինաքեարըդը սէպէպինտէն քէնտինէ զիյան էյլէտի. պու սէպէպտէն Րապպըն հուզուրընտան քէսիլտի:

12. վէ վագը՝ օլտու քի՝ Մօրիանթօն չօգ շհհրլէր պինա էթտի: վէ գավմ անըն թահթը հիւքիւմէթինտէ կէրէք պինալարտա, վէ կէրէք ալթուն վէ կիւմիւշտէ, վէ

հուպուպաթ վէ սիւրիւ վէ սըղըրլար վէ քէնտիլէրէ 'իատէ օլունան չէլէրտէ թէքրար զայէթ գէնկին օլտուլար :

13. Վէ Մօրիանթօն եաշայըպ դայէթ իխթիյար օլտու վէ Քիմի թէվլիտ էլէտի, վէ Քիմ փէտէրի եէրինտէ հիւ-քիւմէթ սիւրտիւ, վէ սէքիզ սէնէ հիւքիւմէթ սիւրտիւ-յիւնտէ փէտէրի էօլտիւ, վէ Քիմ սալահ իլէ սալթանաթ էթմէտիյի էճլտէն Բապպըն լութֆընա մալիք օլմատը :

14. Վէ պիրատէրի անա 'ասը օլուպ' անը էսիր էլէտի, վէ պիւթիւն կիւնլէրինտէ էսարէթտէ գալտը, վէ էսարէթտէ օղուլլար վէ գըզլար թէվլիտ էլէտի: Վէ իխթիյար-լըղընտա Լիվայը թէվլիտ էլէտիպ վէֆաթ էթտի:

15. Վէ Լիվայ փէտէրինին վէֆաթընտան սօնրա գըրգ իքի սէնէ էսիրլիքտէ գուլլըգ էթտի: Վէ տիյարըն փատի-շահընա գարշը ճէնքլէշիպ փատիշահլըղը քէնտիսի գապթ էթտի:

16. Վէ փատիշահլըղը զապթ էթտիքտէն սօնրա, Բապպըն 'ինտինտէ տօղրու օլանը իճրա էթտի. վէ գալմ տիյարտա մուվաֆֆադ օլտու, վէ փէք իխթիյար օլանատէք եաշայըպ' օղուլլար վէ գըզլար թէվլիտ էլէտի, վէ Գօրօմը տախի թէվլիտ էտիպ' անը քէնտի եէրինէ մէլիք մէսհ էլէտի:

17. Վէ Գօրօմ ճիւմլէ կիւնլէրինտէ Բապպըն հուզու-րընտա տօղրու օլանը իճրա էթտի. վէ չօգ օղուլլար վէ գըզլար թէվլիտ էլէտի, վէ չօգ կիւնլէր կէօրմիւշ օլտու-ղը հալտէ, տիւնեանըն 'ատէթի իւզրէ վէֆաթ էլէտի, վէ Քիշ անըն եէրինտէ սալթանաթ էթտի:

18. Վէ վազը' օլտու քի' Քիշ տախի վէֆաթ էտիպ ա-նըն եէրինէ Լիպ սալթանաթ էթտի:

19. Վէ վազը' օլտու քի' Լիպ տախի Բապպըն 'ինտին-տէ էյի օլանը իճրա էթտի: Վէ Լիպին կիւնլէրինտէ գէհիր-լի եըլանլար թէլէֆ էտիլտի. պու էճլտէն անլէր' տիյարըն էհալիսինէ թա'ամ պուլմադ իշիւն' ճէնուպ տիյարընա կիթ-տիլէր, չիւնքի տիյար օրման հայվանաթը իլէ տօլու իտի: Վէ Լիպ քէնտիսի տախի պէօյիւք պիր 'ալմը օլտու:

20. Վէ անլէր տէնիզին գարայը թագսիմ էթտիյի մա-հալըն տար եէրինտէ պէօյիւք պիր շէհր պինա էթտիլէր:

21. Վէ ճէնուպի տիյարը ալ ալլայաճադ պէրրիյէ օլ-մադ իւզրէ սագլատըլար: Վէ շիմալ թարաֆընտա օլան պիւթիւն տիյար սէքէնէ իլէ գափլը իտի:

22. Վէ անլէր գիյատէսիլլէ չալըշգան օլուպ' գազանճ էթմէք իշիւն եէքտիկէրիլլէ ախզ ու 'իթա վէ թիճարէթ էթտիլէր:

23. Վէ հէր ճինս մա'տէնտէ իշլէյիպ' ալթուն, կիւ-միւշ, տէմիր վէ պազըր վէ հէր նէվ' մա'տէնլէր եափտը-

լար, վէ անը Թօփրագտան գաղաղլար. պու սէպէպտէն ալ-
թուն վէ կիւմիւշ վէ տէմիր վէ պագըր մա'տէնէ նա'իլ
օլմագ իւզրէ, զայէթ պէօյիւք Թօփրագ Թէփէլէրի երդ-
տըլար: Վէ հէր նէվ' կիւզէլ իշէր իշէտիւր:

24. Վէ անլէրին իփէքլէրի վէ էյրիւմիշ կիւզէլ գու-
մաշլարը վար իտի. վէ 'իւրեանլըգլարընը սէթր էթմէք ի-
շիւն հէր ճինս չուգա եափտըլար:

25. Վէ եէրի թիմար էթմէք իշիւն, եա'նի կէրէք
սիւրմէք վէ կէրէք էքմէք վէ պիշմէք վէ չափալամագ վէ
խարման տէօյմէք իշիւն հէր ճինս 'ալէթլէր եափտըլար:

26. Վէ հայվանլարընը իշէթմէք իշիւն հէր ճինս 'ա-
լէթլէր եափտըլար:

27. Վէ հէր նէվ' հարպ սիւահլարը եափտըլար: Վէ
փէք 'աճա'իպ մա'մուլաթը օլան հէր նէվ' իշէր եափտըլար:

28. Վէ Բապպըն եէտիլէ անլէրտէն գիյատէ միւպա-
րէքլէնմիշ վէ մուվաֆֆագ օլան պիր գալմ ասլա օլամագ
իտի: Վէ անլէր Բապպըն սէօյլէտիլինէ կէօրէ հէր տիյար-
տան 'ալա օլան պիր տիյարտա իտիլէր:

29. Վէ վագը' օլտու քի' Լիպ չօգ սէնէ եաշայըպ օ-
ղուլար վէ գըզլար Թէվլիտ էյլէտի, վէ Հըրթհօմը տախի
Թէվլիտ էյլէտի:

30. Վէ վագը' օլտու քի' Հըրթհօմ քէնտի փէտէրի եէ-
րինտէ սալթանաթ էթտի. վէ Հըրթհօմ եիրմի տէօրթ սէ-
նէ սալթանաթ էթտիլինտէ իշթէ հիւքիւմէթ անտէն ալըն-
տը: Վէ չօգ սէնէլէր, պէլի' գալան պիւթիւն կիւնլէրին-
տէ էսիրլիքտէ գալտը:

31. Վէ օ Հէթհի Թէվլիտ էթտի, վէ Հէթհի ճիւմլէ
կիւնլէրինի էսիրլիքտէ կէշիրտի: Վէ Հէթհի Արօնը Թէվլիտ
էյլէտի: Վէ Արօն քէնտի ճիւմլէ կիւնլէրինտէ էսիրլիքտէ
գալտը, վէ օ Ամնիկատտահը Թէվլիտ էյլէտի, վէ Ամնի-
կատտահ տախի ճիւմլէ կիւնլէրինտէ էսիրլիքտէ եաշատը,
վէ օ Գօրիանթումը Թէվլիտ էթտի, վէ Գօրիանթում ճիւմ-
լէ կիւնլէրինտէ էսարէթտէ սաքին օլուպ Գօմը Թէվլիտ
էթտի:

32. Վէ վագը' օլտու քի' Գօմ հիւքիւմէթին եարըսը-
նը ճէլպ էթտի: Վէ փատիշահլըղըն եարըսը իւզէրինտէ
գըրգ իքի սէնէ հիւքիւմէթ էթտի, վէ մէլիք Ամկիտ իլէ
մուհարէպէ էթմէյէ կիթտի, վէ չօգ սէնէլէր ճէնքլէշտի-
լէր, վէ պու վագըթ գարֆընտա Գօմ Ամկիտ իւզէրինէ քէսպ
ի գուվլէթ էտիպ' հիւքիւմէթին պագիսինի տախի ալտը:

33. Վէ Գօմըն կիւնլէրինտէ տիյարտա հարամիլէր գու-
հուր էթմէյէ պաշլատը: Վէ անլէր գատիմ Թէտպիրլէրի
գապուլ էտիպ' գատիմլէրին գա'իտէսինէ կէօրէ եէմինլէր

վերտիւնէր, վէ հիւքիւմէթի թէքրար մահվ էթմէյէ չալըշ-
պըլար:

34. Վէ Գօմ անլէրէ գարըը չօգ ճէնքլէշտի իսէ տէ,
ղալէպէ հտէմէտի:

ՊԱՊ 11

1. Վէ Գօմըն կիւնլէրինտէ տախի չօգ փէյղամպէրլէր
գուհուր էթտի, վէ գալմ քէնտի գաթլ վէ Փըսգլարընը
թէրք էտիպ Րապպա տէօնէրէք թէվպէ էթմէտիքլէրի հալ-
տէ, պու պէօյիւք գալմըն խարապ օլաճաղընը փէյղամ-
պէրլիք էթտիլէր:

2. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ գալմ պու փէյղամպէրլէրի
րէտտ էթտիքլէրի իչիւն, անլէր մուհաֆազա էտիլմէք իւզ-
րէ Գօմա Փիրար էթտիլէր, զիրա գալմ անլէրի հէլաք էթ-
մէյէ ճէհտ էթտի:

3. Վէ անլէր Գօմա չօգ շէյլէր փէյղամպէրլիք էթ-
տիլէր, վէ օ պագի գալան ճիւմլէ կիւնլէրինտէ միւպարէք-
լէնտի:

4. Վէ օ փէք իխթիյար օլանատէք եաշայըպ Շիպլօմը
թէվլիտ էյլէտի. վէ Շիպլօմ անըն եէրինտէ սալթանաթ
էթտի. վէ Շիպլօմըն պիրատէրի անա գարըը 'ասը օլտու,
վէ պիւթիւն տիյարտա ղայէթ պէօյիւք պիր մուհարէպէ օլ-
մաղա պաշլատը:

5. Վէ Շիպլօմըն պիրատէրի գալմըն խարապ օլաճա-
ղը հագգընտա փէյղամպէրլիք էտէն ճիւմլէ փէյղամպէր-
լէրի գաթլ էթտիրտի:

6. Վի պիւթիւն տիյարտա պէօյիւք պիր պէլա վար իտի,
զիրա անլէր՝ հէմ տիյար հէմ գալմ իւզէրինէ տահա պէօ-
յիւք պիր լա'նէթ կէլէճէյինէ, վէ արալարընտա պիւթիւն
րու ի զէմինտէ՝ միսլի ասլա կէօրիւնմէմիշ օլան պէօյիւք
պիր խարապիյէթ օլաճաղընա, վէ քէօթիւլիւքլէրինտէն թէվ-
պէ էթմէտիքլէրի հալտէ, անլէրին քէմիքլէրինին տիյար
իւզէրինտէ թօփրագ եըղընը կիպի օլաճաղընա շէհատէթ
էթտիլէր:

7. Վէ անլէր Փասըգ շիրքէթլէրի սէպէպինտէն Րապ-
պըն սէտասընա գուլաք վէրմէտիլէր. պու սէպէպտէն պիւ-
թիւն տիյարտա մուհարէպէլէր վէ միւնազա'ալար վէ հէմ
տախի գըթլըգ վէ թա'ուն գուհուր էթմէյէ պաշլատը,
հաթթա՝ պուռնտան էվվէլ րու ի զէմինտէ ասլա կէօրիւ-
մէմիշ օլան պէօյիւք պիր խարապիյէթ վար իտի. վէ պու
ճիւմլէ շէյլէր Շիպլօմըն կիւնլէրինտէ վուգու՝ պուլու:

8. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ գալմ կիւնաշլարընտան թէվ-

պէ եթմէյէ պաշլատըլար . վէ անլէր պէոյլէ եթտիքլէրի տէրէճէտէ Բապպ անլէրէ մէրհամէթ էյլէտի :

9. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Շիպլօմ գաթլ օլունաու , վէ Սէթհ էսիրլիյէ կէօթիւրիւլիւպ՝ ճիւմլէ կիւնլէրինտէ էսիրլիքտէ գալտը :

10. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անըն օղլու Ահահ հիւքիւմէթի ալտը . վէ ճիւմլէ կիւնլէրինտէ գալմ իւզէրինտէ սալթանաթ էյլէտի : վէ պիւթիւն 'էօմրիւնտէ հէր նէվ՝ Փըսզ իշլիյա , չօգ գան սէօքիւլմէսինէ սէպէպ օլտու , վէ անըն կիւնլէրի ազ իտի :

11. Վէ Իթհէմ Ահահըն նէսլինտէն օլարագ՝ հիւքիւմէթի ալտը , օ տախի քէնտի կիւնլէրինտէ քէօթիւ օլանը իշլէտի :

12. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Իթհէմին կիւնլէրինտէ էհալիյէ թէքրար փէյղամպէրլիք էտէն չօգ փէյղամպէրլէր կէլտի , վէ անլէր՝ կիւնահլարընտան թէվպէ էթմէտիքճէ , Բապպ քէնտիլէրի ըու ի գէմինտէն քիւլլիյէն մահվ էտէճէյինէ տա՛իր անլէրէ փէյղամպէրլիք էթտիլէր :

13. Վէ էհալի գալլլէրինի սէրթլէշտիրիպ անլէրին սէօղլէրինի տինլէմէտիլէր . վէ փէյղամպէրլէր մաթէմ էտէրէք էհալի արասընտան չէքիւտիլէր :

14. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Իթհէմ ճիւմլէ կիւնլէրինտէ Փըսզ իլէ հիւքիւմէթ սիւրտիւ . վէ Մօրօնը թէվլիտ էյլէտի , վէ Մօրօն անըն եէրինտէ սալթանաթ էթտի . վէ Մօրօն Բապպըն 'ինտինտէ Փասիտ օլանը իճրա էթտի :

15. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ գուվվէթ քէսպ էթմէք վէ քեար իշիւն թէշքիլ օլունմըլ օլան օլ կիզլի շիրքէթ սէպէպինտէն էհալի արասընտա իսեան գուհուր էթտի , վէ արալարընտա Փըսգտա դայէթ գուվվէթլի օլան պիր ատէմ գալքտը , վէ Մօրօն իլէ մուհարէպէ էտիպ՝ հիւքիւմէթին եարըսընը դապթ էթտի , վէ հիւքիւմէթին եարըսընը պիր չօգ սէնէ էլինտէ հըֆզ էթտի :

16. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Մօրօն անա դալէպէ էտիպ հիւքիւմէթի թէքրար քէնտիսի ալտը :

17. Վէ Ճէրէտին պիրատէրինին նէսլինտէն օլան տիկէր գուվվէթլի պիր ատէմ գուհուր էթտի :

18. Վէ Մօրօնը Փէթհ էտիպ հիւքիւմէթի քէնտիսի ալտը . պու էճլտէն Մօրօն 'էօմրիւնիւն պագիսինին հէփիսինի էսիրլիքտէ կէշիրտի : Վէ Գօրիանթօրը թէվլիտ էթտի :

19. Վէ Գօրիանթօր տախի ճիւմլէ կիւնլէրինի էսիրլիքտէ կէշիրտի :

20. Վէ Գօրիանթօրըն կիւնլէրինտէ տախի չօգ փէյղամպէրլէր կէլիպ՝ պէօյիւք վէ 'աճա՛իպ շէյլէր հագգընտա փէյղամպէրլիք էթտիլէր . վէ գալմա թէվպէ էթմէլէրինի :

վա՛զ էթտիւէր, վէ թէվպէ էթմէտիքճէ Բապպ Ալլահ քէն-տիւէրէ գարշը հիւքմ իճրա էտէրէք քիւլլիյէն խարապ է-տէճէյինի պէյան էթտիւէր:

21. Վէ Բապպ Ալլահ փէտէրլէրինի կէթիրմիշ օլտու-ղը կիպի, քէնտինին գոււվլէթի իլէ տիյարը թէմէլլիւք էթմէք իւզրէ տիկէր պիր գաւմ կէթիրէճէյինի պէյան էթ-տիւէր:

22. Լաքին անլէր քէնտիւէրին կիզլի շիրքէթի վէ ֆըսգ ու մէքրուհաթը սէպէպինտէն փէյղամպէրլէրին քէլամընըն ճիւմլէսինի ըէտտ էթտիւէր:

23. Վէ Գօրիանթօր Իթհէրի թէվլիտ էյլէտի վէ պիւ-թիւն 'էօմրիւնիւ էսիրլիքտէ կէշիրէրէք վէֆաթ էյլէտի:

ՊԱՊ 12

1. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Իթհէրին կիւնլէրի Գօրիան-թումըն կիւնլէրինտէ իտի, վէ Գօրիանթումը պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ մէլիք իտի:

2. Վէ Իթհէր Բապպըն պիր փէյղամպէրի իտի, իմտի Իթհէր Գօրիանթումըն կիւնլէրինտէ գուհուր էտիպ գաւմ-մա փէյղամպէրլիք էթմէյէ պաշլատը, զիրա օ քէնտինտէ պուլունան Բապպըն Բուհու սէպէպինտէն մէն՝ օլունամաղ իտի:

3. Զիրա սապահլայըն էրքէնտէն կիւնէշին պաթմասը-նա գատար, գաւմըն թէվպէ էտիպ Ալլահա ինանմալարընը անլէրէ նասիհաթ էթտի, օլմայա քի՝ հէլաք օլալար. վէ ան-լէրէ՝ իման իլէ հէր շէյ իթմամ էտիլիր՝ տէտի:

4. Պու էճլտէն Ալլահա իման էտէն հէր քիմսէ թահ-գիգէն տահա էյի պիր տիւնեա իշիւն, պէլի՝ Ալլահըն սա-ղընտա պիր եէր իշիւն իւմիտ էտէ պիլիր, պու իւմիտ ի-մանտան կէլիր, վէ ատէմլէրին ճանլարընա միւհէմ վէ սապիթ պիր լէնկէր օլուր, վէ Ալլահը թէմճիտ էթմէյէ գըլաղուզլայըպ, տա՛իմա էյի 'ամէլլէրտէ արթմալարընա սէպէպ օլուր:

5. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Իթհէր գաւմա 'ազիմ վէ 'ա-ճա՛իպ շէյլէր փէյղամպէրլիք էթտի, լաքին գաւմ անլէրի կէօրմէտիքլէրի էճլտէն ինանմատըլար:

6. Վէ շիմտի պէն, Մօրօնայ, պու շէյլէրէ տա՛իր պա՛-զը տէրէճէ սէյլէմէք իսթէրիմ. պէն տիւնեայա կէօսթէր-մէք իսթէրիմ քի՝ իման կէօրիւնէն տէյիլ, իլլա իւմիտ օ-լունան շէյլէր տիր. պու էճլտէն, կէօրմէտիյինիզ սէպէպ-տէն ինքեար էթմէյինիզ, զիրա իմանընը թէճրիւպէ օլու-նընճայատէք շէհատէթէ մալիք օլմազսընըլ:

7. Զիրա Քրիստոսըն՝ գըյամընտան սօնրա քէնտիսինի փէտէրլէրիմիզէ կէօսթէրմէսի, իման վասիթասիյլէ իտի. վէ անլէրին անա իմանը օլտուգտան սօնրա՝ օ քէնտիսինի անլէրէ կէօսթէրտի, իմտի պա՛ղըլարը անա իման էթմիշ օլմալը, զիրա օ քէնտիսինի տիւնեայա կէօսթէրմէտի:

8. Լաքին ատէմլէրին իմանը սէպէպինտէն օ քէնտիսինի տիւնեայա կէօսթէրմիշ, վէ Փէտէրին իսմինի թա՛ղիզ էթմիշ տիր, վէ պաշգալարըն տախի պու սէմալի՝ աթիյէտէն հիսսէտար օլմալարը իշիւն օ պիր եօլ թէտարիք էյլէտի, թա քի անլէր կէօրմէմիշ օլտուգլարը շէյլէրէ իւմիտ էտէ պիւլէլէր:

9. Պու էճլտէն էյեր սիզին անճագ իմանընըզ օլուր իսէ, իւմիտէ մալիք օլուպ օլ՝ աթիյէյէ միւշթէրիք օլապիլիւրսինիզ:

10. Իշթէ գատիմտէ օլանլարըն՝ Ալլահըն մուգատտէս թէրթիպինէ կէօրէ տա՛վէթ օլունմալարը՝ իման վասիթասը իլէ իտի:

11. Պինա՛էն՝ ալէյէ Մուսանըն շէրի՛աթը իման վասիթասիյլէ վէրիլտի: Լաքին քէնտի Օղլունը իհսան էթմէքտէ՝ Ալլահ տաՀա՛ ալա պիր եօլ թէտարիք էթտի, վէ անըն իթմամ օլունմասը իման վասիթասիյլէ օլտու:

12. Զիրա էյեր պէն ի ատէմ՝ արասընտա իման օլմազ իսէ, Ալլահ անլէրին արասընտա միւ՛ճիզէ իճրա էտէմէգ. պու սէպէպտէն անլէրին իմանը օլմատըգճա, քէնտիսինի անլէրէ կէօսթէրմէգ:

13. Իշթէ զինտանըն եերէ տէվրիլտիյինին սէպէպի Ալմա վէ Ամուլէքին իմանը իտի:

14. Իշթէ Նիֆայ վէ Լիհայըն իմանը Լէմանլըլար իւզէրինտէ թէպտիլաթ իճրա էթտի, շէօյլէքի անլէր աթէշ իլէ վէ Բուհ իւլ Գուտս իլէ վաֆթիզ օլունտուլար:

15. Իշթէ Լէմանլըլար արասընտա պու գատար պէօյիւք միւ՛ճիզէ իճրա էտէն՝ Ամօն վէ անըն պիրատէրլէրինին իմանը իտի:

16. Պէլի՛ միւ՛ճիզէ էտէնլէրին ճիւմլէսի՝ Քրիստոստան կէրէք էվվէլ օլանլար կէրէք սօնրա օլանլըր, անլէրի իման վասիթասիյլէ իճրա էթտիլէր:

17. Վէ իւշ չայիրտին՝ էօլիւմ թաթմայաճազլարընա տա՛իր վա՛տա նա՛իլ օլմալարը իման վասիթասիյլէ իտի: Վէ անլէր իմանա նա՛իլ օլունճայատէք, պու վա՛տա նա՛իլ օլմատըլար:

18. Վէ հիշ քիմսէ հիշ պիր վազըթտա իմանա մալիք օլմատըգճա, միւ՛ճիզէ էթմէտի. պու սէպէպտէն անլէր էվվէլա Ալլահըն Օղլունա ինանտըլար:

19. Վէ Քրիստոսըն կէլմէսինտէն էվվէլ չօզլար վար

իտի քի՝ իմանլարը ղայէթ գուվվէթլի օլտուղընտան փէր-տէնին իշէրիսինէ պազմագտան մէն՝ էտիլէմէզլէր իտի, լաքին իման կէօզիւ իլէ կէօրմիւշ օլտուղլարը շէյլէրի հա-գիգաթէն կէօզլէրի իլէ կէօրիւպ մէսրուր օլտուղլար:

20. Վէ իշթէ պու գայտտա կէօրտիւք քի՝ պուռնլար-տան պիրի ձէրէտին պիրատէրի իտի: Զիրա անըն Ալլահա օլան իմանը օլ գատար պէօյիւք իտի քի՝ Ալլահ փարմաղը-նը իզհար էթտիյինտէ, անա պէյան էթտիյի քէլամը սէպէ-պինտէն, անը ձէրէտին պիրատէրինտէն կիզլէյէմէզ իտի. վէ օ իման վասիթասիյլէ՝ պու քէլամը ալտը:

21. Վէ ձէրէտին պիրատէրի իման վասիթասիյլէ նա՞իլ օլտուղը վա՞տ սէպէպինտէն Րապպըն փարմաղընը կէօրտիւքտէն սօնրա, Րապպ անըն նազարընտան պիր շէյ սագլայամազ իտի, պու էճլտէն օ ճիւմլէ շէյլէրի անա կէօս-թէրտի. գիրա օ արթըգ փէրտէնին տիշարըսընտա պրաղը-լամազ իտի:

22. Վէ փէտէրլէրիմին պու շէյլէր քէնտի պիրատէր-լէրինէ թա՞իֆլէր թարաֆընտան կէլէճէյինին վա՞տընա նա՞իլ օլմալարը, իման վասիթասիյլէ իտի. իմտի Րապպ, հաթթա Յիսուս Գրիստոս պանա էմր էյլէտի:

23. Վէ պէն անա՝ Եա՞ Րապպ, եազմագտա զա՞իֆ օլ-տուղըմըզտան թա՞իֆլէր պու շէյլէրի իսթիհզա էտէճէք տիր, զիրա, եա՞ Րապպ, սէն իման վասիթասիյլէ պիզի քէլամտա գուտրէթլի էյլէտին, ամմա եազմագտա պիզի գուտրէթլի էթմէտին, գիրա պու գալմա վէրմիշ օլտու-ղըն Րուհիւլ Գուտս սէպէպինտէն անլէրին ճիւմլէսինի չօգ քէլամ սահիպի էյլէտին:

24. Վէ սէն պիզի էօյլէ էթտին քի՝ էլլէրիմիզին եա-գըռըգսըզլըը սէպէպինտէն անճագ պիր ազ եազա պիլի-րիզ: Իշթէ ձէրէտին պիրատէրինի էթտիյին կիպի՝ պիզի եազմագտա գուվվէթլի էթմէտին, զիրա անըն եազտըղը շէյլէր սէնին կիպի գուվվէթլի իտի, շէօյլէ քի անը օգու-յան քիմսէ փէք միւթէ՞սիր օլուր:

25. Վէ սէն քէլամլարըմըղը՝ եազամայաճաղըմըղ տէ-րէճէտէ գուվվէթլի վէ՝ ազիմ էյլէտին. պու էճլտէն եազ-տըղըմըզտա զա՞իֆլիյիմիզի կէօրիւրիւզ, վէ քէլամըմըզը թանգիմ էթմէքտէ շաշըրըրըզ, վէ գօրգարըմ քի՝ թա՞ի-ֆլէր քէլամլարըմըզը իսթիհզա էտէրլէր:

26. Վէ պէն պուռնու սէօյլէտիյիմտէ, Րապպ պանա խի-թապէն տէտի, Ահմազլար իսթիհզա էտէր, լաքին անլէր եառ ու մաթէմ էտէճէքլէր, պէնիմ ինայէթիմ հալիմլէրէ քեաֆի տիր. վէ անլէր սէնին զա՞իֆլիյինտէն թէօքէզ ալ-մայաճագլար տըր:

27. Վէ էյէր ատէմլէր պանա կէլիրլէրսէ, քէնտիլէ-

րին զա"իֆլիյինի անլէրէ կէօսթէրէճէյիմ : Պէն հալիմ օլ-մալարը իչիւն ատէմլէրէ զա"իֆլիք վէրիւրիմ . վէ 'ինտիմտէ քէնտիլէրի միւթէվազը՝ էտէն հէր քէսէ ինայէթիմ քեաֆի տիր . զիրա էյէր անլէր քէնտիլէրինի հուզուրըմտա միւթէվազը՝ էտիպ տէ , պանա ինանըրլարսա , օլ զէման զա"իֆ օլան շէյի անլէրէ գուվվէթլի էտէճէյիմ :

28. Իշթէ պէն թա"իֆէլէրին զա"իֆլիյինի քէնտիլէրէ կէօսթէրէճէյիմ , վէ իման , իւմիտ վէ մուհապպէթին պանա , եա'նի՝ հէր սալահըն փուշարը օլանա կէթիրիր իտիլինի անլէրէ կէօսթէրէճէյիմ :

29. Վէ պէն , Մօրօնայ , պու սէօզլէրի իշիթմէքլէ միւթէսէլլի օլուպ՝ տէտիմ , եա՛ Րապպ , սէնին սալիհ օլան իրատէթին իճրա օլունսուն . զիրա սէնին պէն ի ատէմէ քէնտիլէրին իմանընա կէօրէ մու'ամէլէ էտէր իտիլինի պլիւրիմ :

30. Զիրա ձէրէտին պիրատէրի՝ Զիրին տաղընա , Պուրտան կիթ՝ տէտի , վէ օ հարէքէթ էթտի : Էյէր անըն իմանը օլմազսա իտի , տաղ գըմըլտանմայաճազ իտի . իմտի ատէմ իման կէօսթէրտիքտէն սօնրա սէն իշլէրսին :

31. Վէ իշթէ պու եօլ իլէ սէն քէնտինի շայիրտլէրինէ իզհար էյլէտին . չիւնքի անլէր իմանա մալիք օլուպ սէնին իսմինտէ սէյլէտիքտէն սօնրա սէն քէնտինի անլէրէ պէյիլէք գուվվէթ իլէ իզհար էյլէտին :

32. Վէ հէմ տախի՝ պէն ատէմ իչիւն պիր խանէ , պէլի՝ փէտէրինին գօնազլարընտա պիր եէր հազըրլամըլ օլուպ՝ ատէմին անլէրտէ տահա 'ալա պիր իւմիտէ նա"իլ օլաճաղընը սէյլէմիլ օլտուղընը տէր խաթր էտէրիմ . պու էճլէտէն ատէմ իւմիտ էթմէլի տիր , եօզսա հազըրլատըլըն մահալտէ միրասա նա"իլ օլամազ :

33. Վէ թէքրար , պէն՝ սէն քէնտի հայաթընը տիւնեա իչիւն վէրէճէք գատար տիւնեայը սէվտիլինի , վէ պէն ի ատէմ իչիւն պիր եէր հազըրլամազ իւզրէ անը թէքրար ալաճաղընը սէյլէտիլինի տէր խաթր էտէրիմ :

34. Վէ շիմտի պէն ի ատէմէ կէօսթէրմիլ օլտուղըն պու մուհապպէթ շէֆգաթ օլտուղընը պլիւրիմ . պու սէպէպտէն ատէմլէրին մուհապպէթի օլմատըգճա , անլէր փէտէրինին մէսքէնինտէ հազըրլամըլ օլտուղըն մահալը թէվէրրիւս էտէմէզլէր :

35. Իմտի սէնին սէյլէտիլին պու շէյտէն նէթիճէ էտէրիմ քի , էյէր պիզիմ զա"իֆլիյիմիլ սէպէպինտէն թա"իֆէլէրին մուհապպէթի օլմազ իսէ , անլէրի թէճրիւպէ էտիպ՝ թալանթլարընը անլէրտէն կէրի ալաճազըն , պէլի՝ ալմըլ օլտուգլարընը ալըպ՝ անլէրի տահա չօք թալանթլարը օլանլարա վէրէճէքսին :

36. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ թա"իֆէլէրին մուհապպէթի

պուլունմասը իչիւն անլէրէ լուծֆ ու 'ինայէթ իհասն էթ-մէսի իչիւն Բապպա տու'ա էթտիմ :

37. Վէ Բապպ պանա՝ Անլէրին մուհապէթի պուլուն-մազսա, սանա Փարզ էթմէզ. սէն սատըզ օլտուն, պու էճլ-տէն էլպիսէն թէմիզ օլաճագ տըր : Վէ սէն քէնտի զա"իֆ-լիյինի կէօրտիլիւն սէպէպտէն՝ գուվլէթլէնտիթիլիպ Փէ-տէրիմին գօնազլարընտա հազըրլամըլ օլտուղըմ մահալտա օթուրաճագսըն՝ տէտի :

38. Վէ շիմտի պէն, Մօրօնայ, Թա"իֆէլէրէ վէ հէմ տախի սէվտիյիմ պիրատէրլէրիմէ՝ Քրիստոսըն մահքէմէսի հուզուընտա կէօրիւշիւնճէյտէք վէտա էտէրիմ, վէ օրա-տա հէփ ատէմլէր՝ պէնիմ էլպիսէմ սիզին գանընըզ իլէ Լէքէլէնմէմիշ օլտուղընը պիլէճէք տիր :

39. Վէ օլ գէման պէն, Յիսուսը կէօրմիւշ վէ անըն պէնիմ իլէ ըու պէ ըու գօնուշմուշ օլտուղընը, վէ պիր ատէմ տիկէրինէ հալիմ պիր սուրէթտէ լիսանըմտա սէօյ-լէր կիպի, օ պանա պու շէյլէրէ տա"իր սէօյլէտիյինի պիլէ-ճէքսինիզ :

40. Վէ պէն եազմագտա զա"իֆ օլտուղըմ սէպէպտէն անճագ պիրազընը եազտըմ :

41. Վէ շիմտի փէյղամպէրլէրին վէ րէսուլլէրին՝ հագ-գընտա եազմըլ օլտուգլարը պու Յիսուսը արամանըզը սի-գէ նասիհաթ էտէրիմ. շէօյլէ քի՝ Փէտէր Ալլահըն վէ Յի-սուս Քրիստոսըն վէ պունլար հագգընտա շէհատէթ էտէն Բուհ իւլ Գուտսըն 'ինայէթի սիզին իլէ պէրապէր օլուպ իլ էյ էպէտ սիզին իլէ իգամէթ էթսին : Ամին :

ՊԱՊ 13

1. Վէ շիմտի պէն, Մօրօնայ, հագգընտա եազմագտա օլտուղըմ գաւմըն խարապիյէթինէ տա"իր Թարիխիմի պի-թիրմէք իւզրէ տէվամ էտէրիմ :

2. Զիրա իշթէ՝ անլէր իթհէրին ճիւմլէ քէլամլարընը րէտտ էթտիլէր. չիւնքի օ անլէրէ ատէմին իպթիտասըն-տան պէրու օլան հէր շէյ հագգընտա պէյան էթտի. վէ հէմ տախի սուլար պու տիյար իւզէրինտէն շէքիլտիքտէն սօնրա, պու տիյար հէփ տիյարլարտան տահա 'ալա օլուպ, Բապպըն միւնթէխապ պիր տիյարը օլտու. իմտի Բապպ անտէ սաքին օլան հէփ ատէմլէրին քէնտինէ խըտմէթ էթ-մէլէրինի իսթէր :

3. Վէ հէմ տախի պու՝ սէմատան էնէճէք օլան եէնի Եէրուշալիմին վէ Բապպըն մուգատտէս մագտիսինին մա-հալը տըր :

4. Իչթէ Իթհէր՝ Քրիստոսըն կիւնլէրինի կէօրտիւ , վէ պու տիյարտա պուլուէնաճազ օլան պիր Եէնի Եէրուշալիմէ տա՞իր սէօյլէտի :

5. Վէ օ Պէյթ ի Իսրայէլէ , վէ Լիհայըն անտէն չըգաճաղը Եէրուշալիմէ տա՞իր տախի սէօյլէտի , վէ օ Խարապ էտիլտիքտէն սօնրա՞ թէքրար պինա օլուէնուպ Րապպա պիր մուգատտէս չէհր օլաճաղընա տա՞իր սէօյլէտի . պու էճլտէն օ Եէնի պիր Եէրուշալիմ օլամազ իտի , չիւնքի գատիմտէ մէվճուս իտի . Փագաթ անըն թէքրար պինա էտիլիպ՝ Րապպա մուգատտէս պիր չէհր օլարագ՝ Պէյթ ի Իսրայէլ ի՛չիւն պինա օլուէնաճաղընը սէօյլէտի :

6. Վէ հէմ տախի Եուսուֆըն զիւրրիյէթինին պագիյյէսի իչիւն պու տիյար իւզէրինտէ Եէնի պիր Եէրուշալիմ պինա օլուէնաճաղընը սէօյլէտի . զիրա պու չէյլէր իչիւն պիր նուսուէնէ վար տըր :

7. Զիրա Եուսուֆըն փէտէրինի Մըսըր տիյարընա կէթիրիպ անըն օրատա վէֆաթ էթտիյի կիպի , Րապպ Եուսուֆըն զիւրրիյէթինին պիր պագիյյէսինի Եէրուշալիմ տիյարընտան կէթիրտի , թաքի օ թէլէէֆ օլմամասը իչիւն՝ Եուսուֆըն փէտէրինէ մէրհամէթլի օլտուղը միսիլլու , հէլաք օլմամալարը իչիւն Եուսուֆըն զիւրրիյէթինէ տախի մէրհամէթլի օլտուէն :

8. Իմտի պէյթ ի Եուսուֆըն պագիյյէսի պու տիյարտա թէ՞սիս օլուէնաճազ տըր , վէ պու անլէրին միրաս տիյարը օլաճազ տըր . վէ անլէր գատիմ Եէրուշալիմ կիպի Րապպա մուգատտէս պիր չէհր պինա էտէճէք , վէ թա նիհայէթ կէլիպ տիւնեա կէչինճէյէ տէյին պիր տահա իւէճիլ օլմայաճագլար տըր :

9. Վէ Եէնի պիր սէմա վէ Եէնի պիր գէմին օլաճազ , վէ անլէր էվվէլքի կիպի օլաճագլար , անճազ էվվէլքիլէր կէչմիշ օլուպ՝ հէր չէյ Եէնի օլաճազ տըր :

10. Վէ օլ գէման Եէնի Եէրուշալիմ կէլիր , վէ անըն սէքէնէսի նէ միւպարէք տիրլէր . զիրա պուէնլար էլպիտէլէրինի Գուզուէնը գանը իլէ պէյազ էթմիշ օլանլար տըր . վէ պուէնլար Պէյթ ի Իսրայէլտէն օլան Եուսուֆըն զիւրրիյէթինին պագիյյէսի արասընտա սայըլտըլար :

11. Վէ օլ գէման էվվէլքի Եէրուշալիմ տախի կէլիր , վէ անըն սէքէնէսի նէ միւպարէք տիր . զիրա անլէր գուզուէնըն գանընտա Եըյգանմըլլար տըր . պուէնլար տաղըլմըլ օլուպ տիւնեանըն տէօրթ թիւզկեարընտան , վէ չիմալ տիյարընտան թօփլանմըլ օլանլար , վէ Ալլահըն քէնտիլէրին փէտէրի Ապրահամ իլէ էթմիշ օլտուղը 'ահտըն իթմամ օլուէնմասընըն չէրիքլէրի տիրլէր :

12. Վէ պու չէյլէր կէլտիյինտէ , Մուգատտէս Մու-

հարրէրաթըն՝ եվվէլքի օլանլար վար տըր քի , սօնրաքի օլա-
ճագլար , վէ սօնրաքի օլանլար եվվէլքի օլաճագլար՝ տէյու-
պուլուրտուղը իթմամ օլուր :

13. Վէ պէն տահա զիյատէ եազմագ իւզրէ իտիմ ,
լաքին մէն՝ օլունտուլմ . ֆագաթ իթհէրին փէյղամպէր-
լիքէրի պէօյիւք վէ 'աճա'իպ իտիլէր , ամմա անլէր անը
հիչ կիպի սայըպ թարտ էթտիլէր : վէ օ կիւնտիւզ վագ-
թընտա քէնտինի պիր գայա գօվուղընտա կիզլէտի , վէ կէ-
ճէլէյին գաւմ իւզէրինէ կէլէճէք օլան շէյլէրի կէօզլէմէք
իչիւն չըգտը :

14. Վէ օ գայանըն գօվուղընտա սաքին օլուր իքէն ,
պու թարիլիին պագիսինի եազտը . վէ կէճէլէյին գաւմ իւ-
զէրինէ կէլմիչ օլան խարապիլէթի սէյր էտէր իտի :

15. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ անըն գաւմ արասընտան թարտ
օլունտուղը 'այնի սէնէտէ , գաւմ արասընտա պէօյիւք պիր
մուհարէպէ օլմաղա պաշլատը . զիրա նիչէ գուվէթլի ա-
տէմլէր գուհուր էտիպ՝ հագգընտա սէօյլէնիմիչ օլան կիզլի
վէ ֆասըգ տէսիսէլէրի իլէ Գօրիանթուլմը թէլէֆ էթմէ-
յէ ճէհտ էթտիլէր :

16. Վէ Գօրիանթուլմ մուհարէպէնին հէր նէվ 'իլմի-
նի վէ տիւնեանըն հէր նէվ՝ ֆէննինի մէշգ էթմիչ օլարագ ,
քէնտինի թէլէֆ էթմէյէ չալըշանլար իլէ մուհարէպէ էթ-
մէյէ պաշլատը :

17. Լաքին թէվպէ էթմէտի , նէ տէ անըն կիւզէլ օ-
ղուլլարը վէ գըզլարը , նէ տէ Գօհօրըն կիւզէլ օղուլլարը վէ
գըզլարը , նէ տէ Գօրիհօրըն կիւզէլ օղուլլարը վէ գըզլարը ,
վէլ հասըլ պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ օլան կիւզէլ օղուլ-
լար վէ գըզլարտան հիչ պիրի կիւնահլարընտան թէվպէ էթ-
մէտի :

18. Իմտի վագը՝ օլտու քի՝ իթհէրին գայա գօվուղըն-
տա սաքին օլտուղը պիրինճի սէնէտէ չօգ քիմսէլէր հիւ-
քիւմէթէ մալիք օլմագ իւզրէ , Գօրիանթուլմրա գարշը մու-
հարէպէ էտէն պու կիզլի շիրքէթլէրին գըլըճը իլէ գաթլ
օլունտուլար :

19. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Գօրիանթուլմըն օղուլլարը
չօգ մուհարէպէ էթտիլէր վէ գանլարը չօգ տէօքիւտիւ :

20. Վէ իքինճի սէնէտէ Րապպըն քէլամը իթհէրէ
կէտի , վէ Գօրիանթուլմրա կիտէրէք անա՝ էյէր քէնտիսի վէ
խանէսի խալընըն ճիւմլէսի թէվպէ էտէրլէր իսէ , Րապպ
փատիշահլըղը անա վէրէճէք վէ գաւմը էսիրկէյէճէք իտի-
յինի փէյղամպէրլիք էթմէսինի՝ էմր էյլէտի :

21. Եօգսա անլէրին ճիւմլէսի , վէ քէնտինտէն մա՝տա
խանէսի խալընըն ճիւմլէսի հէլաք օլաճագ . վէ քէնտիսի
անճագ պու տիյարըն միրաս օլմագ իւզրէ տիկէր գաւմա

վերիլէճէրինէ տա՞ր սէօյլէնմիչ օլան փէյղամպէրլիքլէրին իքմալինի կէօրմէք իչիւն սաղ գալաճագ տըր . վէ Գօրիանթումր անլէրին ետիյլէ տէֆն օլունաճագ , վէ անտէն մա՛ տա հէր ճան հէլաք օլաճագ տըր՝ տէմէսինի էմր էթտի :

22. Վէ Գօրիանթումր վէ անըն խանէսի խալգը , վէ գալմ թէվպէ էթմէտիլէր , վէ մուհարէպէ խիթամ պուլմատը , վէ Իթհէրի գաթլ էթմէյէ գաստ էթտիլէր իսէտէ , օ անլէրին էօնիւնտէն գաչըպ՝ թէքրար գայանըն գօվուղընտա կիզլէնտի :

23. Վէ վագը՝ օլտու քի՝ Շէրէտ գուհուր էթտի , վէ օ տախի Գօրիանթումր իլէ մուհարէպէ էթտի . վէ անա զալէպէ էտիպ իւչիւնճիւ սէնէտէ անը էսիր էթտի :

24. Վէ տէօրտիւնճիւ սէնէտէ Գօրիանթումրըն օղուլարը Շէրէտի մաղլուպ էթտիլէր , վէ հիւքիւմէթի թէքրար քէնտիլէրին փէտէրինէ թէսլիմ էթտիլէր :

25. Շիմտի պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ պիր մուհարէպէ օլմաղա պաշլատը . հէր քէս քէնտի Ֆըրգասը իլէ պէրապէր օլարագ արգու էթտիլի շէյ իչիւն մուհարէպէ էթտի :

26. Վէ տիյար իւզէրինտէ հարամիլէր , վէլ հասըլ հէր նէվ՝ Ֆըսգ վար իտի :

27. Վէ Գօրիանթումր Շէրէտ 'ալէյհինէ զայէթ խըրսլանմըլ օլարագ , քէնտի օրտուլարը իլէ անա գարչը մուհարէպէյէ չըգտը , վէ Կիլկալ տէրէսինտէ շէտիտ զազապ իլէ պիր պիրինի գարչըլատըլար . վէ մուհարէպէ զայէթ շէտիտ օլտու :

28. Վէ Շէրէտ իւչ կիւն անըն իլէ մուհարէպէ էթտի , վէ Գօրիանթումր անը վուրուպ՝ օ Հէշլօն օվասընա կէլէնէ գատար անը թագիպ էյլէտի :

29. Վէ Շէրէտ օվալարտա անըն իլէ թէքրար մուհարէպէ էտիպ՝ Գօրիանթումրը վուրտու , վէ անը թէքրար Կիլկալ տէրէսինէ սիւրտիւ :

30. Վէ Գօրիանթումր Կիլկալ տէրէսինտէ Շէրէտէ թէքրար հիւճիւմ էտիպ անը վուրտու վէ էօլտիւրտիւ :

31. Վէ Շէրէտ Գօրիանթումրը ույլուղընտան եարալատը , վէ օ իքի սէնէ ճէնքէ կիտէմէտի , պու վագըթտա պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ օլան հէփ էհալի գան տէօքմէքտէ իտի , վէ անլէրի մէն՝ էտէն եօգ իտի :

ՊԱՊ 14

1. Վէ շիմտի գալմըն Ֆըսգը սէպէպինտէն պիւթիւն տիյար իւզէրինէ պէօյիւք պիր լա՛նէթ կէլտի , վէ էօյլէ օլտու քի՝ պիր քիմսէ 'ալէթինի եախօտ գըլըճընը ըաֆ իւ-

գէրինէ ետխօտ հըֆղ էտէճէյի ետրէ գօսա իտի էրթէսի կիւն անը պուլամազ իտի. տիյարտա օլան լա'նէթ օլ գատար պէօյիւք իտի:

2. Պու էճլտէն հէր քէս քէնտինին օլան շէյլէրի նէ էօտիւնճ վէրիւր, նէ տէ էօտիւնճ ալըր, անճադ էլիյլէ անլէրէ ետափըըր իտի. վէ հէր ասէմ քէնտի հայաթընը վէ գարըլարընը վէ էվլատընը վէ էմվալընը մուհաֆազա էթմէք իշիւն գըլըճընըն գապգէսինի սաղ էլիյլէ թութար իտի:

3. Վէ Շէրէտին էօլիւմիւնտէն իքի սէնէ սօնրա, իշթէ Շէրէտին պիրատէրի չըգըպ Գօրիանթումր իլէ մուհարէպէ էթտի. վէ Գօրիանթումր անը ֆէթհ էտիպ՝ Աքիշ պէրրիյէսինէ թա'գիպ էյլէտի:

4. Վէ Շէրէտին պիրատէրի՝ Աքիշ պէրրիյէսինտէ անըն իլէ մուհարէպէ էթտի, վէ մուհարէպէ դայէթ շէտիտ օլարադ պինլէրճէ քիմսէլէր գըլըճտան տիւշտիւլէր:

5. Վէ Գօրիանթումր պէրրիյէյի մուհասէրէ էթտի, վէ Շէրէտին պիրատէրի կէճէլէյին պէրրիյէտէն չըգըպ, Գօրիանթումրըն օրտուսը սէրիսօշ իքէն՝ անըն պիր գըսմընը էշտիւրտիւ:

6. Վէ օՄօրօն տիյարընա կէլիպ Գօրիանթումրըն թախթընտա օթուրտու:

7. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Գօրիանթումր օրտուսը իլէ պէրապէր իքի սէնէ պէրրիյէտէ իսքեան էթտի, պու էսնատէ օրտուսընա պէօյիւք գուվվէթ իլավէ էթտի:

8. Շիմտի՝ իամի Կիլիատ օլան Շէրէտին պիրատէրի տախի կիզլի շիրքէթլէր թարաֆընտան քէնտի օրտուսընա պէօյիւք գուվվէթ զամմ էթտի:

9. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ օ թախթընտա օթուրուր իքէն՝ քէնաինին Պաշ Քեահինի քէնտինի գաթլ էյլէտի:

10. Վէ կիզլի շիրքէթլէրտէն օլան պիրիսի՝ կիզլի պիր կէշիտտէ անը էօլտիւրիւպ հիւքիւմէթի զապթ էյլէտի. վէ անըն իամի Լիպ իտի, վէ Լիպ պիւթիւն գազմ արասընտա հէր գանկը քիմսէտէն պօյլու իտի:

11. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Լիպին իլք սէնէսինտէ, Գօրիանթումր Մօրօն տիյարընա կէլիպ Լիպ իլէ մուհարէպէ էթտի:

12. Վէ օ Լիպ իլէ մուհարէպէ էթտի, վէ Լիպ Գօրիանթումրըն գօլուըն վուրուպ անը ետրալատը. եինէ տէ Գօրիանթումրըն օրտուսը Լիպի սըգըշտըրտը, վէ օ տէնիւք քէնարընա ֆիրար էթտի:

13. Վէ Գօրիանթումր անը թա'գիպ էթտի, վէ Լիպ տէնիւք քէնարընտա անըն իլէ ճէնք էյլէտի:

14. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Լիպ Գօրիանթումրըն օրտուսընը վուրտու, վէ անլէր թէքրար Աքիշ պէրրիյէսինէ ֆիրար էթտիւլէր:

15. Վէ Լիպ անը Ակօշ օվասընա գատար Թա'գիպ էյ-
լէտի: Վէ Գօրիանթումը Լիպին էօնիւնտէն Ֆիրար էթ-
մէքտէ օլտուղը տիյարըն գըսմընտա օլան պիւթիւն էհա-
լիյի պէրապէր ալմը իտի:

16. Վէ Ակօշ օվասընա կէլտիյինտէ, Լիպ իլէ մուհա-
րէպէ էթտի, վէ վուրուպ անը էօլտիւրտիւ, եինէ տէ Լի-
պին պիրատէրի անըն էէրինէ Գօրիանթումը գարը չըգ-
տը. վէ ճէնք զայէթ չէտիտ օլարագ՝ Գօրիանթումը Լիպին
պիրատէրինին օրտուսը էօնիւնտէն թէքրար Ֆիրար էթտի:

17. Շիմտի Լիպին պիրատէրինին իսմի Շիգ իտի. վէ
վագը՝ օլտու քի՝ Շիգ Գօրիանթումը Թա'գիպ էյլէտի. վէ
չօգ չէհիրլէր խարապ էթտի. վէ հէմ գարը հէմ չօճուգ-
լարը էօլտիւրիւպ չէհիրլէրի եագտը:

18. Վէ Շիգին տէհչէթի տիյարըն հէր Թարաֆընա եէ-
թիշտի. պէլի՝ տիյարտա Շիգին օրտուսը էօնիւնտէ քի՞մ
տուրա պիլիւր. իշթէ օ տիւնեայը էօնիւնտէն սիւփիւրիւյօր՝
տէյու նիտա էտէրլէր իտի:

19. Վէ պիւթիւն տիյար իւզէրինտէ օլան գալմ օրտու
հալինտէ պիր եէրէ ճէմ՝ օլմաղա պաշլտալար:

20. Վէ անլէր թագսիմ օլուէնտուլար. անլէրին պիր
գըսմը Շիգին օրտուսընա, պիր գըսմը տախի Գօրիանթում-
ըն օրտուսընա Ֆիրար էթտի:

21. Վէ մուհարէպէ օլ գատար պէօյիւք վէ ուզուէն օլ-
տու, վէ գան տէօքմէքլիք վէ գըրըմ օլ գստար ուզուէն
միւտտէթ տէվամ էթմիշ իտի քի՝ պիւթիւն տիյարըն եիւ-
զիւ էօլիւլէրին ճէսէտի իլէ գափլանմը իտի:

22. Վէ ճէնք օլ գատար քէսքին վէ 'աճէլէ իտի քի
էօլիւլէրի կէօմէճէք քիմսէ գալմատը, լաքին գան տէօք-
մէքտէն գան տէօքմէյէ սէյիրտէրէք, ճէսէտին գուրտա-
րընա եէմ օլմագ իւզրէ՝ ատէմլէրին, գարըլարըն վէ չօ-
ճուգլարըն ճէսէտլէրինի եէր իւզէրինտէ սէրիմիշ պրագ-
տըլար:

23. Վէ անլէրին թէ'աֆիւնիւ տիյար իւզէրինէ, հաթ-
թա պիւթիւն տիյարա տաղըլտը, վէ էհալի կէճէ կիւնտիւղ
պու թէ'աֆիւնտէն սըգընթը չէքմէքտէ իտի:

24. Եինէ տէ Շիգ Գօրիանթումը Թա'գիպ էթմէքտէն
վագ կէչմէտի, զիրա էօլտիւրիւլմիւշ օլան պիրատէրինին
գանը իշիւն ինթիգամ ալմագ, վէ Րապպըն իթհէրէ՝ Գօ-
րիանթումը գըլըճ իլէ տիւշմէյէճէք՝ տէտիյի սէօզիւ հիշ
էթմէք իշիւն եէմին էթմիշ իտի:

25. Վէ պէօյլէճէ կէօրիւյօրըք քի՝ Րապպ զաղապընըն
թէմամիյէթի իլէ անլէրի գիյարէթ էյլէտի. վէ քէնտիլէ-
րին Ֆըսգ ու մէքրուհաթը էպէտի խարապիյէթլէրինէ եօլ
հազըրլամը իտի:

26. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Շիզ Գօրիանթումը չարգ թարաֆընա, թա տէնիզ քէնարընա թա՛գիպ էթտի, վէ օ օրատա Շիզ իլէ իւչ կիւն մուհարէպէ էլլէտի:

27. Վէ Շիզին օրտուլարը արասընտա օլան գըրըմ օլ գատար հիյպէթլի խի քի, էհալի գօրգուպ Գօրիանթումըն օրտուսը էօնիւնտէն Ֆիրար էթմէյէ պաշլատը. վէ Գօրիզօր տիյարընա Ֆիրար էթտիլէր. վէ քէնտիլէր իլէ պիրլէմէք իսթէմէյէն էհալինին ճիւմլէսինի էօլտիւրտիլէր:

28. Վէ չատըրլարընը Գօրիզօր տէրէսինտէ գուրտըլար: Վէ Գօրիանթումը չատըրլարընը Շուրր տէրէսինտէ գուրտը: Շուրր տէրէսի Գօմնօր թէփէսինէ եագըն խի. իմտի Գօրիանթումը քէնտի օրտուսընը Գօմնօր թէփէսինտէ ճէմ՝ էտիպ, Շիզին օրտուլարընը ճէնքէ տա՛վէթ էթմէք իւզրէ պիր պօրու չալտը:

29. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր չըգտըլար Փագաթ կէրի սիւրիւլտիլէր. վէ իքինճի տէֆա՛ կէլտիլէր, վէ իքինճի տէֆա՛ տախի սիւրիւլտիլէր. վէ իւչիւնճիւ տէֆա՛ թէքթար կէլտիլէր. վէ մուհարէպէ ղայէթլէ շիտտէթլի օլտու:

30. Վէ Շիզ Գօրիանթումըն վուրուպ անա տէրին եարալը աշտը. վէ Գօրիանթումը գանը ագմասը սէպէպինտէն պայըլտը, վէ էօլիւ կիպի կէօթիւրիւլտիւ:

31. Շիմտի իքի թարաֆտան տախի էրքէք, գարը վէ չօճուգլար թէլէֆաթը օլ գատար պէօյիւք խի քի, Շիզ քէնտի գաւմընա Գօրիանթումըն օրտուլարընը թա՛գիպ էթմէմէլէրինի էմը էլլէտի. պու էճլտէն անլէր քէնտի օրտուկեհալարընա՝ աւտէթ էթտիլէր:

ՊԱՊ 15

1. Վէ վազը օլտու քի՝ Գօրիանթումը եարալարընտան շիֆա պուլտուղընտա, իթհէրին քէնտիսինէ սէօյլէտիյի սէօղլէրի տէր խաթր էթմէյէ պաշլատը:

2. Վէ օ քէնտի գաւմընտան թագրիպէն իքի միլիօն քիմսէլէրին գըլըճ իլէ էօլտիւրիւլմիւշ խիյինի կէօրտիւլիւնտէ, գալպինտէ Ֆիղան էթմէյէ պաշլատը. պէլի՝ իքի միլիօն գուվիլէթլի ատէմլէր վէ հէմ տախի գարը վէ չօճուգլարը էօլտիւրիւլմիւշլէր խի:

3. Վէ էթմիշ օլտուղը քէօթիւլիւքտէն թէվպէ էթմէյէ վէ ճիւմլէ փէյղամպէրլէր աղզը իլէ սէօյլէնմիշ օլան քէլամլարը տէր խաթր էթմէյէ պաշլատը. վէ անլէրին ճիւմլէսինին պու վագթատէք թէքմիլէն իթմամ օլունմուշ օլտուղընը կէօրէրէք՝ ճանը եաս չէքիպ միւլթէսէլլի օլմագլըղը իմթինա՝ էլլէտի:

4. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Շիզէ պիր րէսալէ եազըպ է-
հալիյի էսիրկէմէսինի անտէն խթիրհամ էտէրէք, էհալի-
նին՝ էօմրիւ խաթրը իչիւն հիւքիւմէթինի թէրք էթմէյէ
հազըր իտիյինի պէյան էյլէտի:

5. Վէ Շիզ անըն րէսալէսինի ալտըղընտա, Գօրիան-
թումրա եազըպ՝ էյէր քէնտի գըլըճըմ իլէ սէնին պաշընը
քէսմէք իւզրէ պանա թէսլիմ օլուր իսէն, էհալինին հայա-
թընը էսիրկէրիմ՝ տէտի:

6. Վէ գաւմ քէնտի Փըսգլարընտան թէվպէ էթմէտի,
վէ Գօրիանթումըն գաւմը Շիզին գաւմընա գարշը էօվ-
քէյէ թահրիք օլունտուլար, վէ Շիզին գաւմը Գօրիան-
թումըն գաւմընա գարշը էօվքէյէ թահրիք օլունտուլար.
պու էճլտէն Շիզին գաւմը Գօրիանթումը գաւմը իւզէրինէ
հիւճիւմ էթտի:

7. Վէ Գօրիանթումը տիւշմէք իւզրէ իտիյինի կէօր-
տիւքտէ, թէքրար Շիզին գաւմը էօնիւնտէն Փիրար էթտի:

8. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Րիփլիանգոււմ սուլարընա կէլ-
տի, քի թէրճէմէ օլունտուգտա, պէօյիւք եախօտ հէփիսին-
տէն զիյատէ տէմէք տիր. իմտի պու սուլարա կէլտիքէ-
րինտէ, չատըրլարընը գուրտուլար, վէ Շիզ տախի քէնտի
չատըրլարընը անլէրէ եազըն գուրտը, վէ պէօյլէճէ Փէր-
տասը կիւն մուհարէպէյէ կէլտիլէր:

9. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէր զիյատէսիլէ շէտիտ
պիր մուհարէպէ էթտիլէր, վէ Գօրիանթումը թէքրար եա-
րալանըպ գանը ագմասը իլէ պայըլտը:

10. Վէ Գօրիանթումըն օրտուլարը Շիզին օրտուլա-
րընը սըգըշտըրտըլար, վէ անլէրի վուրուպ էօնլէրինտէն
Փիրար էթմէյէ մէճպուր էթտիլէր, վէ անլէր ճէնուպա
տօղրու Փիրար էթտիլէր. վէ չատըրլարընը Օկաթհ տէնի-
լէն պիր եէրտէ գուրտըլար:

11. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ Գօրիանթումըն օրտուսը քէն-
տի չատըրլարընը Րամա թէփէսինտէ գուրտուլար, վէ պու.
թէփէ փէտէրիմ Մօրմօնըն մուգատտէս թէվարիխի Րապ-
պա. սագլամըշ օլտուղը՝ այնի թէփէ իտի:

12. Վէ անլէր իթհէրտէն մա՛տա պիւթիւն տիյարտա
էօլտիւրիւմէմիլ օլան էհալինին ճիւմլէսինի ճէմ՝ էթտիլէր:

13. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ իթհէր էհալինին էթտիյի հէփ
իլլէրի կէօրտիւ, վէ կէօրտիւ քի՝ Գօրիանթումը թարա-
ֆընտան օլան գաւմ Գօրիանթումըն օրտուսընա թէճէմ-
միւ՝ էթտի. վէ Շիզ թարաֆընտան օլան գաւմ Շիզին օր-
տուսընա թէճէմմիւ՝ էթտի:

14. Իմտի անլէր գաւմը տէօրթ սէնէ զարֆընտա պէր
տէվամ թօփլամագտա իտիլէր, թա քի՝ մալիք օլմալարը
միւմքին օլտուղը գատար գուվվէթէ մալիք օլմագ իւզրէ

տիյար իւզերինտէ օլանլարըն ճիւմլէսինի Թօփլասընլար :
 15. Վէ վազը՝ օլտու քի՝ անլէրին ճիւմլէսի գարը վէ չօճուգլարը իլէ պէրապէր իսթէտիքլէրի օրտույա ճէմ՝ օլտուգլարընտա, պէլի՝ էրքէք, գարը վէ չօճուգլար հարս սիլահլարը իլէ սիլահլանմը, վէ գալգանլար, կէօյիւսլիւքլէր, միղֆէրլէր վէ հէր նէվ՝ սիլահլարը կիյինմիշ օլտուգլարը հալտէ եէքտիկէրինէ գարըն մուհարէպէյէ չըգտըլար, վէ պիւթիւն օլ կիւն ճէնքլէշտիլէր, ամմա զալիպ օլմատըլար :

16. Վէ կէճէ կէլտիյինտէ եօրղուն օլարագ քէնտի օրտուկեահլարընա չէքիլտիլէր, վէ օրտուկեահլարընա չէքիլտիքտէն սօնրա, էօլմիւշ օլան գալմ իչիւն ֆէրեատ ու ֆիղան էթտիլէր, վէ անլէրին ֆէրեատ ու ֆիղանը օլ գատար պէօյիւք իտի քի՝ քիւրրէ ի հավայը ինլէթտի :

17. Վէ էրթէսի կիւն թէքրար ճէնքէ չըգտըլար. վէ օլ կիւն 'ազիմ վէ տէհչէթլի իտի. եինէտէ անլէր զալէպէ էթմէտիլէր, վէ կէճէ օլտուգտա, թէքրար էօլմիւշ օլան էհալի իչիւն ֆէրեատ վէ եաս ու մաթէմլէրիլէ հավայը տօլտուրտուլար :

18. Վէ Գօրիանթումր Շիզէ թէքրար պիր րէսալէ եազըպ՝ թէքրար մուհարէպէյէ չըգմամասընը, վէ լաքին փատիշահլըղը ալըպ էհալինին հայաթընը էսիրկէմէսինի արզու էթտի :

19. Լաքին Րապպըն Րուհու անլէրի թէշվիգ էթմէքտէն տուրմուշ իտի, վէ էհալինին գալպլէրի իւզերինտէ շէյթան թէքմիլ գուվվէթէ մալիք իտի, զիրա անլէր թէլէֆ էտիլմէք իւզրէ քէնտիլէրին գալպլէրինին սէրթլիյինէ վէ ֆիքըլէրինին քէօրլիյինէ թէսլիմ օլունտուլար : Պու էճլտէն թէքրար ճէնքէ չըգտըլար :

20. Վէ պիւթիւն կիւն մուհարէպէ էտիպ՝ կէճէլէյին հէր քէս քէնտի գըլըճը իւզերինտէ ույուտու :

21. Վէ էրթէսի կիւն թա ագչամ օլունճայա գատար ճէնքլէշտիլէր :

22. Վէ ագչամ օլտուգտա, ատէմ շէրապ իլէ սէրիսօշ օլուր կիպի զազապ իլէ սէրիսօշ իտիլէր. վէ թէքրար գըլըճլարը իւզերինտէ ույուտուլար :

23. Վէ էրթէսի կիւն թէքրար ճէնքլէշտիլէր, վէ ագչամ օլտուգտա՝ Գօրիանթումրըն ատէմլէրինին էլլի իքիսինտէն, վէ Շիզին ատէմլէրինին ալթմըն տօգուգընտան մա՛տա քեաֆֆէսի գըլըճ իլէ էօլտիւրիւլմիւշլէր իտի :

24. Վէ օլ կէճէտէ անլէր գըլըճլարը իւզերինտէ ույուտըլար, վէ էրթէսի կիւն թէքրար ճէնքլէշտիլէր, վէ պիւթիւն գուվվէթլէրի իլէ գըլըճլարը վէ գալգանլարը իլէ պիւթիւն կիւն ճէնքլէշտիլէր :

25. Վէ կէճէ օլտուգտա, Շիզին ատէմլէրինտէն օթուզ իքի վէ Գօրիանթումրըն ատէմլէրինտէն եիրմի եէտի քիշի գալտը :

26. Վէ անլէր եէտիլէր վէ ույուտըլար, վէ էրթէսի կիւն էօլիւմ իշիւն հազըրլանտըլար : Վէ անլէր ինսան գուվ-վէթինճէ իրի վէ գուվվէթլի քիմսէլէր իտի :

27. Վէ անլէր իւչ սա'աթ ճէնքլէշտիլէր վէ գանլարը ագմասը սէպէպինտէն պայըլտըլար :

28. Վէ վագը' օլտու քի' Գօրիանթումրըն ատէմլէրի եիրիւյէճէք գատար գուվվէթ քէսպ էթտիքլէրինտէ հա-յաթլարը իշիւն Ֆիրար էթմէք իւզրէ իտիլէր, լաքին իշ-թէ Շիզ վէ անըն ատէմլէրի գալգտըլար վէ օ քէնտի դա-զապընտա, եա Գօրիանթումրըն էօլտիւրէճէք եա տա գըլըճ իլէ հէլաք օյաճաղընա տա'իր եէմին էթտի :

29. Իմտի անլէրի թա'գիպ էտիպ էրթէսի կիւն անլէ-րէ եէթիշտի, վէ թէքրար գըլըճ իլէ ճէնքլէշտիլէր : Վէ Գօ-րիանթումր վէ Շիզտէն մա'տա ճիւմլէսի գըլըճտան տիւշ-տիւքլէրինտէ, իշթէ Շիզ գանը ագմասը սէպէպինտէն պա-յըլտը :

30. Վէ վագը' օլտու քի' Գօրիանթումր գըլըճընա տայա-նարագ պիր ազ րահաթլանտըղընտա, Շիզին պաշընը քէստի :

31. Վէ օ Շիզին պաշընը վուրտըգտան սօնրա, Շիզ էլ-լէրի իւզէրինէ գալգտը վէ տիւշտիւ, վէ նէֆէս ալմաղա չա-պալատըգտան սօնրա էօլտիւ :

32. Վէ Գօրիանթումր ճանսըզ կիպի եէրէ տիւշտիւ :

33. Վէ Բապպ Իթհէրէ' Գալգ, կիթ' տէտի : Վէ օ գալգըպ կիտէրէք Բապպըն քէլամլարընըն ճիւմլէսինին իթ-մամ օլուենմուշ իտիյինի կէօրտիւ : վէ օ թէվարիսինի պի-թիրտի, (վէ պէն անըն եիւզտէ պիրինի պիլէ եազամատըմ) : Վէ անլէրի էօյլէ պիր թարգտա սագլատը քի' Լիմհայըն գավմը անլէրի պուլտու :

34. Շիմտի Իթհէրին եազտըղը սօն քէլամլար պուենլար տըր : Եանի' էյէր Բապպ պէնիմ իրթիհալ օլուենմագլըղըմը իսթէրսէ, եախօտ Բապպըն իրատէթինի ճէսէտտէ չէքէր ի-սէմ Ֆարգ էթմէզ. անճագ քի Այլահըն մէլէքիւթիւնտէ խէ-լաս օլայըմ : Ամին :

ՍՕՐՕՆԱՅԸՆ ՔԻԹԱՊԸ

ՊԱՊ 1

1. Պէն, Մօրօնայ, Ճէրէտ էհալիսինին նագլիյէթինի իխթիսար էթմէքլիյի պիթիրտիքտէն սօնրա, զիյատէ եա-
զաճաղըմը զանն էթմէզ իտիմ. լաքին տահա թէլէՖ է-
տիլմէտիմ, վէ քէնտիմի լէմանլըլարա պիլտիրմէյօրոււմ,
օլմայաքի պէնի էօլտիւրէլէր:

2. Զիրա իշթէ արալարընտա էթտիքլէրի մուհարէպէ-
լէր փէք շիտտէթլի տիր, վէ 'ատապէթլէրի սէպէպինտէն
Քրիստոսը ինքեար էթմէյէն հէր պիր նիֆայլըյը էօլտիւ-
րիւրլէր:

3. Վէ պէն, Մօրօնայ, Քրիստոսը ինքեար էթմէմ. իմ-
տի հայաթըմըն մուհաֆաղասը իշիւն նէրէյէ կիտէ պիլիր
իսէմ օրատա տօլաշըյօրըմ:

4. Պու էճլտէն՝ դըյասըմա մուղայիր օլարագ՝ պիր
գաշ սէօզլէր տահա եազարըմ: Զիրա տահա զիյատէ եա-
զաճաղըմը զանն էթմէզ իտիմ, ամմա պիր գաշ սէօզ
տահա եազարըմ. իհթիմալէն անլէր միւսթազպէլտէ՝ Բապ-
պըն իրատէթինէ կէօրէ՝ պիրատէրլէրիմ լէմանլըլարա ֆա-
'իտէլի օլուրլար:

ՊԱՊ 2

1. Յիսուս Քրիստոսըն՝ ինթիխապ էթմիշ օլտուղը օն
իքի ըհսուլլէրի իւզէրինէ էլլէրինի գօտուղը վազըթտա,
անլէրէ սէօյլէտիյի քէլամլար տըր:

2. Վէ անլէրի իսմլէրի իլէ չաղըրարագ՝ տէտի, Պէնիմ
իսմիմտէ հէրարէթլի տու՝ա իլէ Փէտէրէ նիտա էտէճէքսի-
նիզ. վէ պուռը էթտիքտէն սօնրա, էլլէրինիզի պիր քիմսէ
իւզէրինէ գօմանըզ իլէ Բուհ իւլ Գուտսը վէրմէքլիյէ գուվ-
վէթինիզ օլաճագ տըր. վէ անը պէնիմ իսմիմ իլէ վէրէճէք-
սինիզ, զիրա ըհսուլլէրիմ պէօյլէ էտէր:

3. Շիմտի Քրիստոս պու քէլամլարը՝ անլէրէ իլք տէ-
ֆա կէօրիւնտիլիւ զէմանտա սէօյլէտի. վէ ճէմա՝աթ ան-
լէրի իշիթմէտի, ամմա չայիրտլէր իշիթտի, վէ էլլէրինի
իւզէրլէրինէ գօտուղլարը քիմսէլէրին քեաֆֆէսի իւզէրի-
նէ Բուհ իւլ Գուտս նագլիլ օլտու:

ՊԱՊ 3

1. Քիլիսէնին իխթիյարլարը թէսմիյէ օլունան չայիրտ-

լէրին քեանինլէր վէ մու'ալլիմլէր թա'եին ու թագտիս օլունմալարընըն թարզը տըր :

2. Քրիստոսըն իամինաէ Փէտէրէ տու'ա էթտիքտէն սօնրա , անլէր էլլէրինի անլէրին իւզէրինէ գօյուպ' տէտիլէր :

3. Յիսուս Քրիստոսըն իամինէ նիհայէթէտէք իման էթմէք շարթը իլէ անըն վասիթասը իլէ թէվպէ վէ կիւնակար 'աֆվընը վա'զ էթմէք իւզրէ , Յիսուս Քրիստոսըն իամինտէ սէնի քեանին թա'եին ու թագտիս էտէրիմ , (եախօտ մու'ալլիմ իսէ) , սէնի մու'ալլիմ թա'եին ու թագտիս էտէրիմ : Ամին :

4. Վէ անլէր Ալլահըն ատէմէ վէրտիյի 'աթիյէ վէ տա'վէթէ կէօրէ պու մինվալ իւզրէ քեանինլէր վէ մու'ալլիմլէր թա'եին ու թագտիս էլլէտիլէր , վէ անլէր քէնտիլէրտէ պուլունան Բուհ իւլ Գուտսըն գուվվէթի վասիթասիյլէ անլէրի թա'եին ու թագտիս էլլէտիլէր :

ՊԱՊ 4

1. Անլէրին իիթիյար վէ քեանինլէրինին՝ Քրիստոսըն թէնինի վէ գանընը քիլիսէյէ վէրմէլէրինին թարզը տըր : Վէ անլէր անը Քրիստոսըն էմրի մուճիպինճէ թագտիմ էյլէտիլէր , պու էճլտէն պու ուսուլըն տօղրու օլտուղընը պիլիրիզ , վէ անը իիթիյար եախօտ քեանին իֆա էյլէտի :

2. Վէ անլէր քիլիսէ իլէ տիզ չէօքիւպ Քրիստոսըն իսմինտէ Փէտէրէ տու'ա էտէրէք՝ տէտիլէր :

3. Եա էպէտի Փէտէր օլան Ալլահ , պու էքմէյի՝ անտէն հիսսէտար օլանլարըն ճիւմլէսինէ Օղլուն Յիսուս Քրիստոսըն իսմինտէ միւպարէքլէյիպ թագտիս էթմէնի սէնտէն իսթիւրհամ էտէրիզ , թա քի Օղլունըն ճէսէտինին զիքրինէ եէյլէր . վէ , եա՛ էպէտի Փէտէր օլան Ալլահ , Օղլունըն իսմինի իւզէրլէրինէ ալմաղա , վէ անը տա'իմա տէր խաթր էտիպ՝ քէնտիլէրէ վէրտիյի թէնպիհաթընը հըֆզ էթմէյէ հազըր օլտուգլարընա տա'իւր սանա չէհատէթ էտէլէր , չէօյլէքի՝ անըն Բուհունըն տա'իմա քէնտիլէր իլէ պէրապէր օլմասընա մալիք օլալար : Ամին :

ՊԱՊ 5

1. Շէրապը թագտիմ էթմէքլիյին թարզը : Իշթէ անլէր գատէհի ալուպ՝ տէտիլէր :

2. Եա՛ էպէտի Փէտէր օլան Ալլահ , Օղլուն Յիսուս

Քրիստոսըն իսմինտէ պու շէրապը՝ անտէն իշէնէրին ճիւմ-
լէսինին ճաննա միւպարէքլէյիպ թագտիս էթմէնի բիճա
էտէրիզ, թա քի անլէր անը քէնտիլէր իշիւն տէօքիւմիւշ
օլան Օղլունըն գանընըն գիքրինէ էտէլէր, վէ, եա՛ էպէտի
փէտէր օլան Ալլահ, անը տա՛իմա տէր խաթր էթմէքտէ օլ-
տուգլարընա տա՛իր սանա շէհատէթ էտէլէր, շէօյլէքի անըն
Րուհունըն տա՛իմա քէնտիլէր իլէ օլմասընա մալիք օլալար ։
Ամին ։

ՊԱՊ 6

1. Վէ շիմտի վաֆթիզ հագգընտա սէօյլէրիմ ։ Իշթէ
իւթիյարլար, քեահինլէր վէ մու՛ալլիմլէր վաֆթիզ օլուն-
տուլար․ վէ անա լայըգ օլտուգլարընա տա՛իր միւնասիպ
մէյվէ հուսուլէ կէթիրմէտիքճէ վաֆթիզ օլունմատըլար ։

2. Վէ գըրըմըշ պիր գալպ, վէ էզիմիշ պիր բուհ իլէ
կէլմէտիքճէ, վէ հէփ կիւնահլարընտան թէվպէ էթմիշ օլ-
տուգլարընը քիլիսէյէ շէհատէթ էթմէտիքճէ, անլէր քիմ-
սէյի վաֆթիզէ գապուլ էթմէտիլէր ։

3. Վէ Քրիստոսըն իսմինի իւզէրլէրինէ ալըպ նիհայէ-
թէտէք անա խըտմէթ էթմէք գարարընտա օլմատըգճա
քիմսէ վաֆթիզէ գապուլ օլունմատը ։

4. Վէ անլէր վաֆթիզ օլունտըգտան վէ Րուհ իւլ Գուտ-
սըն գուվվէթինտէն թէշվիզ օլունարագ, անըն վասիթասիյ-
լէ թաթհիր էտիլտիքտէն սօնրա, Քրիստոսըն քիլիսէսինին
գաւմը արասընտա սայըլտըլար․ վէ խաթրտա թութուլուպ
Ալլահըն էյի քէլամը վասիթասիյլէ պէսլէնմէլէրի, վէ ան-
լէրի քէնտիլէրին իմանընը պաշլայան վէ թէքմիլ էտէն
Քրիստոսըն լիյագաթընա ՚իթիմատ էտէրէք տօղրու եօլտա
հըֆզ էթմէք վէ տու՛ատա տա՛իմա ույանըգ սագլամագ ի-
շիւն անլէրին իսմլէրի եագըլտը ։

5. Վէ քիլիսէ՝ օրուճ թութուլ տու՛ա էթմէք․ վէ
քէնտիլէրին ճանլարընըն խայրընա տա՛իր եէքտիկէրիլէ
սէօյլէշմէք իւզրէ չօգ տէֆա՛ թէճէմմիւ՛ էյլէտի ։

6. Վէ Բապպ Յիսուսըն զիքրի իշիւն էքմէք վէ շէրապ-
տան իշթիրաք էթմէք իւզրէ չօգ տէֆա՛ թէճէմմիւ՛ էթ-
տիլէր ։

7. Վէ արալարընտա ֆըսգ պուլունմամասընա գիյատէ-
սիլլէ տիգգաթ էթտիլէր, վէ կիւնահ իլլէտիյի մէյտանա
շըգան վէ իւշ շահիտին շէհատէթի իլէ իւթիյարլար հու-
զուրընտա իթթիհամ էտիլէն հէր գանղը քիմսէ իգրար վէ
թէվպէ էթմէզսէ իտի, իսմի սիլինիր վէ Քրիստոսըն գաւմը
արասընտա սայըլմալ իտի ։

8. Ամմա հէր գաշ տէֆա՛ թէվպէ էտիպ տօղրու

մագստ իլէ 'աֆվլըգ տիլեսէլէր, անլէրէ 'աֆվ օլունուր իտի :

9. Վէ անլէրին թէճէմմիւլէրի քիլիսէ թարաֆընտան Ռուհուն թէշվիգաթընա կէօրէ վէ Ռուհ իւլ Գուտսըն գուլվէթի վասիթասիլլէ իճրա օլունուր իտի . զիրա Ռուհ իւլ Գուտս անլէրի վա'զ, նասիհաթ, տու'ա, նիյազ, եախօտ թէրէննիւմ էթմէյէ գըլաղուղլատըղը հալտէ՝ հէման էօյլէ հարէքէթ էտէրլէր իտի :

ՊԱՊ 7

1. Վէ շիմտի պէն, Մօրօնայ, փէտէրիմ Մօրմօնն իման, իւմիտ, վէ մուհապպէթէ տա'իր սէօյլէմիշ օլտուղը քէլամլարտան պա'գըլարընը եազարմ . վէ օ անլէրին՝ 'իպասէթ մահալը օլմագ իւզրէ՝ պինա էթմիշ օլտուգլարը սինաղօղլարտա թա'լիմ էթտիլի էսնատէ, գալմա պու մինվալ իւզրէ սէօյլէտի :

2. Վէ շիմտի, էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, պէն, Մօրմօն, սիզէ սէօյլէրիմ, վէ պէնիմ պու վագըթտա սիզէ սէօյլէմէյէ միւսա'ատէ պուլմագլըղըմ Ալլահըն պանա օլան տա'վէթինին 'աթիլէսի վէ Փէտէր Ալլահըն վէ Րապպըմըգ Յիսուս Քրիստոսըն, վէ անըն մուգատտէս իրատէթինին վասիթասիլլէ տիր :

3. Պու էճլտէն պէն սիզէ, եա'նի քիլիսէտէն օլուպ սէլամէթ իւզրէ Քրիստոսըն արտընճա սիւլիւք էտէնլէրէ վէ քեաֆի իւմիտէ նա'իլ օլանլարա՝ սէօյլէմէք իսթէրիմ . զիրա պունուն իլէ՝ պու վագըթտան պաշլայարագ թա իլ էլ էպէտ անըն իլէ սէմատա իսթիրահաթ էտինճէյէ գատար, Րապպըն ռահաթընա կիրէճէքսինիգ :

4. Վէ շիմտի, էյ՝ պիրատէրլէրիմ, սիզին պէն ի ատէմ արասընտա սէլամէթլէ եիւրիւտիւլինիզ սէպէպտէն, հագգընըգտա պու շէյլէրի պիլիւրիմ :

5. Զիրա, Անլէրի քէնտի 'ամէլլէրինտէն թանըյաճագսընը՝ տէյէն Ալլահըն քէլամընը տէր խաթր էտէրիմ . զիրա էյէր 'ամէլլէրի էյի իսէ, քէնտիլէր աախի էյի տիր :

6. Զիրա իշթէ Ալլահ պույոուրուր՝ Ֆէնա պիր ատէմ էյի օլանը էտէմէզ, չիւնքի օ պիր թագտիմէ թագտիմ եախօտ Ալլահա տու'ա էտէրսէ, անը հագիգի մագստ իլէ էթմէտիլի հալտէ՝ անա պիր Փա'իտէ էթմէզ :

7. Զիրա իշթէ օ անա սալահ սայըլմագ :

8. Զիւնքի պիր ատէմ քէթիւ օլարագ 'աթիլէ վէրիւր իսէ, անը խօշուտսըղլըգ իլէ վէրիւր, իմտի պու անա՝ 'աթիլէյի հիշ վէրմէմիշ կիպի սայըլըր . պինա'էն 'ալէյի 'ինա Ալլահ Ֆէնա սայըլըր :

9. Քէզալիք էյէր պիր քիմսէ տու'ա էտէր տէ, գալ-պին ասըլ մագսէտիլէ տէյիլ իոնէ, անա ֆէնա սայըլաճագ տըր: Պէլի' անա ֆա'իտէ էթմէզ. զիրա Ռապպ պէոյլէլէ-րի ասլա գապուլ էթմէզ:

10. Պու սէպէպտէն պիր ատէմ ֆէնա օլտուղը հալտէ էյի օլանը իշէյէմէզ, նէ տէ էյի պիր 'աթիյէ վէրէ պիլիր:

11. Զիրա աճը պիր փուներ թաթը սու վէրէմէզ, վէ թաթը պիր փուներ աճը սու վէրէմէզ. պու էճլտէն' պիր ատէմ շէրիրին գուլը օլտուղը հալտէ, Քրիստոսըն արտընճա սիլիլէք էտէմէզ. վէ էյէր Քրիստոսըն արտընճա սիլիլէք էտէրսէ շէրիրին գուլը օլամազ:

12. Պու սէպէպտէն էյի օլան հէր շէյ Ալլահտան կէ-լիր, վէ ֆէնա օլան շէյթանտան կէլիր: Զիրա շէյթան Ալլահա տիւշմէն օլուպ' պէր տէվամ անըն իլէ ճէնքլէլիր, վէ ալ էտ տէվամ ֆէնա օլան շէյի իճրա վէ կիւնան էթ-մէյէ տա'վէթ վէ թէշվիդ էտէր:

13. Լաքին իշթէ Ալլահտան օլան պէր տէվամ էյլիք էթմէյէ տա'վէթ վէ թէշվիդ էտէր. պու սէպէպտէն էյլիք էթմէյէ վէ Ալլահը սէվմէյէ վէ անա խըտմէթ էթմէյէ տա'վէթ վէ թահրիք էտէն հէր շէյ Ալլահտան թէշվիդ օ-լունուր:

14. Իմտի, էյ' սէվկիլիլ պիրատէրլէրիմ, ֆէնա օլան շէյին Ալլահտան օլտուղունը, վէ եախօտ էյի օլուպ Ալլահ-տան օլան շէյին շէյթանտան օլտուղընը գըյաս էթմէմէյէ տիդգաթ էտինիլ:

15. Զիրա, էյ' պիրատէրլէրիմ, էյիյի ֆէնատան թէֆ-րիդ էտէ պիլմէք սիզէ վէրիլմիշ տիր. վէ սիզին քեամիլէն պիլմէնիդ իշիւն' թէֆրիդ էթմէքլիք, կէճէ գուլմէթինի կիւնտիլգիւն նուրընտան թէֆրիդ էթմէք գատար գօլայ տըր:

16. Զիրա խայրը շէրրտէն այըրտ էտէ պըլմէլէրի իշիւն իշթէ Քրիստոսըն ըուհու հէր ատէմէ վէրիլմիշ տիր, պու էճլտէն անլայաճաղընըզ եօլը սիզէ կէօթէրիրիմ. զիրա խայր իշլէմէյէ տա'վէթ էտէն, վէ Քրիստոսա ինանմաղա գանտըրան հէր շէյ Քրիստոսըն գուլվէթի վէ 'աթիյէսի վա-սիթասիլէ կէօնտէրիլմիշ տիր: Իմտի պու Ալլահտան օլ-տուղընը թէքմիլ պիր մա'լիւմաթ իլէ պիլէճէքսինիլ:

17. Ամմա ատէմլէրի քէօթիլիլէք էթմէյէ, վէ Քրիս-տոսա ինանմայըպ անը ինքեար էթմէյէ, վէ Ալլահա խըտ-մէթ էթմէմէյէ թէշվիդ էտէն հէր շէյին շէյթանտան օլտու-ղընը թէքմիլ պիր մա'լիւմաթ իլէ անլայա պիլիրսինիլ, զիրա շէյթան պու մինվալ իւզրէ իշլէր, շիւնքի օ քիմսէ-յի, հիշ պիր քիմսէյի պիլէ էյլիք էթմէյէ թէշվիդ էթմէզ: Վէ անըն մէլէքլէրի, վէ հէմ տախի քէնտիլէրինի անա թա'պի էտէն քիմսէլէր էյլիյէ գանարըմաղլար:

18. Վէ շիմտի, պիրատէրլէրիմ, սիզին թէՖրիգ էտէ պիւմէնիզ իշիւն լազըմ օլան նուրը թանրտղընըզը կէօրէ-րէք, (վէ պու նուր Քրիստոսըն նուրը տըր), եանլը Հիւքմ էթմէմէյէ տիգգաթ էտինիզ. զիրա Հիւքմ էթտիյինիզ հէ-ման 'այնի Հիւքմ իլէ սիզ տախի Հիւքմ օլունաճագսընըզ:

19. Պու սէպէպտէն, էյ՝ պիրատէրլէր, սիզէ րիճա էտէ-րիմ քի՝ Քրիստոսըն նուրընտա խայրը շէրրտէն թէՖրիգ է-տէ պիւմէնիզ իշիւն դայրէթ իլէ արայասընըզ. վէ էյէր էյի օլան շէյի գաւլի թութուպ անը րէտտ էթմէզ իսէնիզ, հա-գիգաթէն սիզ Քրիստոսըն էվլատը օլաճագսընըզ:

20. Վէ շիմտի, պիրատէրլէրիմ, հէր էյի օլան շէյի գա-ւլի թութա պիւմէնիզին էմքեանը վա՞ր մը տըր:

21. Վէ շիմտի հագգընտա սէյլէյէճէյիմի զիքը էթ-միշ օլտուղըմ իմանա կէլիւրիմ, վէ հէր էյի շէյի գաւլիէն թութմագլըղըն եօլունը սիզէ սէյլէյէճէյիմ:

22. Զիրա իշթէ՝ Ալլահ էզէլտէն էպէտէտէք մէվճուտ օլուպ հէր շէյի պիւտիյինտէն, պէն ի ատէմէ խըտմէթ էթ-մէք վէ Քրիստոսըն կէլէճէյինէ տա՞իր, վէ հէր էյի օլան շէ-յին Քրիստոստա կէլէճէյինի պէյան էթմէք իւզրէ մէլէքլէր կէօնտէրտի:

23. Վէ Ալլահ տախի քէնտի աղզը իլէ Քրիստոսըն մութլագա կէլէճէյինի փէյղամպէրլէրէ պէյան էյլէտի:

24. Վէ անըն էյի օլան շէյլէրի պէն ի ատէմէ պէյան էյլէտիյի չօգ Ֆարգլը եօլարը վար իտի, վէ հէր էյի օլան շէյ Քրիստոստան կէլիւր. եօգսա ատէմ տիւշմիւշ իտի, վէ անլէրէ էյի պիր շէյ կէլէմէզ իտի:

25. Իմտի մէլէքլէրին խըտմէթի վէ Ալլահըն աղզըն-տան սուտուր էտէն հէր քէլամ վասիթասիյլէ ատէմլէր Քրիստոսա իման էթմէյէ պաշլատը. վէ պէյլէճէ իման ի-լէ անլէր հէր էյի շէյէ մալիք օլտուլար. վէ Քրիստոսըն կէլիշինէտէք պէյլէ օլտու:

26. Վէ անըն կէլիշինտէն սօնրա տախի ատէմլէր ա-նըն իսմինէ իման էթմէք իլէ գուրթուլտուլար. վէ իման իլէ անլէր էվլատ Ուլլահ օլուրլար: Վէ Քրիստոսըն հայաթը հագգը իշիւն, օ պու սէօզլէրի փէտէրլէրիմիզէ սէյլէյիպ տէտի, Գապուլ էտէճէյինիզէ իման էտէրէք՝ պէնիմ իսմիմ-տէ Փէտէրտէն հէր նէ էյի շէյ թալէպ էտէճէք օլուր իսէ-նիզ, սիզէ իհսան օլունաճագ տըր:

27. Իմտի, սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, Քրիստոս սէմա-յա չըգտղը, վէ պէն ի ատէմէ տօղրու օլան մէրհամէթ հագգընը Փէտէրտէն թալէպ էթմէք իւզրէ Ալլահըն սա-ղընտա օթուրտուղը սէպէպտէն, միւ՛ճիզէլէր խիթամա՞ մը կէլտի:

28. Զիրա օ շէրի՛աթըն մագսէտինի իքմալ էթտի: Վէ

քէնտինէ իման էտէնլէրին ճիւմլէսինի քէնտինին 'ատտ էտէր, վէ անա իման էտէնլէր հէր էյի շէյէ եափրչաճազլար տըր, պու էճլտէն օ իլ էլ էպէտ սէմա վաթտա իգամէթ էտիպ պէն ի ատէմ հազգընտա շէֆա'աթ էտէր:

29. Վէ, էյ' սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, օ պուսու էթտիյի իշիւն միւ'ճիգէլէր խիթամա՞ մը կէլտի. իշթէ պէն սիգէ՝ խայր, տէրիմ. նէ տէ մէլէքլէր պէն ի ատէմէ խըտմէթ էթմէքտէն ֆէրաղաթ կէլտիլէր:

30. Զիրա իշթէ՝ անլէր անա միւթիւ՝ օլուպ անըն էմրինին քէլամընա կէօրէ խըտմէթ էտէրլէր վէ քէնտիլէրինի տինտարլըղըն հէր հէլլէթինտէ, գուվլէթլի իման վէ սապիթ ֆիքըր սահիպի օլանլարա կէօսթէրիլէր:

31. Վէ անլէրին խըտմէթինին մէ'մուրիյէթի ատէմլէրի թէվպէյէ տա'վէթ էթմէք, վէ ֆէտէրին պէն ի ատէմ իլէ էթմիշ օլտուղը 'ահտլարընը իթմամ վէ իճրա էթմէք, վէ Րապպըն միւնթէխապ գապլարընա Քրիստոսըն քէլամընը պէյան էթմէքլէ պէն ի ատէմ արասընտա եօլը հազըրլամագ տըր, թա քի անլէր հազգընտա շէհատէթ էտէլէր:

32. Վէ պէօյլէ էթմէքլէ Րապպ Ալլահ ատէմլէրին պազիլլէսի իշիւն եօլը հազըրլար քի՝ անլէր Քրիստոսա իման էթսինլէր, վէ Րուհ իւլ Գուտս քէնտի գուվլէթինէ կէօրէ անլէրին գալպլէրինտէ եէր պուլա պիլսին. վէ ֆէտէր՝ պէն ի ատէմէ էթմիշ օլտուղը 'ահտլարընը պու մինվալ իւզրէ վուգու'ա կէթիրիր:

33. Վէ Քրիստոս՝ էյէր պանա իմանընը օլուր իսէ, պանա միւնտսիպ օլան հէր շէյի իճրա էթմէք գուվլէթինէ մալիք օլաճագընը, տէմիշ տիր:

34. Վէ հէմ տախի, էյ' ճիւմլէ միւնթէհա ի գէմին, թէվպէ էտիպ պանա կէլինիզ. վէ իսմիմտէ վաֆթիզ օլուընը, վէ պանա իման էտինիզ քի՝ իսլաս օլա պիլէսինիզ, տէմիշ տիր:

35. Վէ շիմտի, սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, հալ պէօյլէ օլուպ սիգէ սէօյլէտիյիմ պու շէյլէր տօղրու իսէ, Ալլահ սօն կիւնտէ պէօյիւք գուվլէթ վէ ճէլալ իլէ անլէրին տօղրու օթուգլարընը կէօսթէրէճէք տիր. վէ անլէր տօղրու իսէ, միւ'ճիգէ կիւնիւ պիթտի՞ մի:

36. Եախօտ մէլէքլէր պէն ի ատէմէ կէօրիւնմէքտէն ֆէրաղաթ էյլէտիլէ՞ր մի: Եախօտ օ Րուհ իւլ Գուտսըն գուվլէթինի անլէրտէն մէն՝ էթտի՞ մի: Վէ վազըթ տէվամ էթտիքճէ, եախօտ տիւնեա տուրտուգճա, եախօտ անըն իւզէրինտէ իսլաս օլաճագ օլան պիր ատէմ գալտըգճա՞ օ ֆէրաղաթ էտէճէ՞ք մի տիր:

37. Իշթէ սիգէ՝ խայր, տէրիմ. զիրա իման իլէ տիր քի՝ միւ'ճիգէլէր իճրա օլունուր, վէ իման իլէ տիր քի՝ մէ-

լէքլէր ատէմլէրէ կէօրիւնիւպ անլէրէ խրտմէթ էտէրլէր . իմտի էյէր պու շէյլէր խիթամա կէլտի իսէ , վայ պէն ի ատէմէ , չիւնքի իմանսըզլըգ սէպէպինտէն պէօյլէ օլտու . վէ հէր շէյ նաֆիլէյէ տիր :

38. Զիրա Քրիստոսըն քէլամընա կէօրէ քէնտինին իսմինէ իման էթմէտիքճէ , հիչ քիմսէ խէլաս օլամազ : իմտի էյէր պու շէյլէր խիթամա պուլտու իսէ , իման տախի խիթամա պուլմուչ օլմալը տըր , վէ ատէմին հալը հիյպէթլի տիր . զիրա անլէր խէլաս իճրա օլունմամըչ տըր կիպի տիրլէր :

39. Լաքին իշթէ , սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ , հազգընըզտա տահա 'ալա էֆքեարըմ' վար տըր . զիրա հալիմլիյինիզ սէպէպինտէն Քրիստոսա իմանընըզ վար օլտուղընը հիսապ էտէրիմ : Զիրա անա իմանընըզ եօգ իսէ , անըն քիլիսէսինին գաւմը արասընտա սայըլմաղա լայըգ տէյիլ սինիզ :

40. Վէ թէքրար , սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ , սիզէ իւմիտ հազգընտա սէօյլէմէք իսթէրիմ : Վէ իւմիտինիզ օլմատըգճա , իմանա նա^սըլ նա^իլ օլա պիլիր սինիզ :

41. Վէ իւմիտ էտէճէյինիզ շէյ նէ^օ տիր : իշթէ սիզէ տէրիմ քի՝ սիզ Քրիստոսըն քէֆարէթի վէ անըն գըյամէթինին գուվլէթի վասիթասիյլէ էպէտի հայաթա թէրֆի՝ օլունաճաղընըզա իւմիտ էտէճէքսինիզ , վէ պու՝ վա՛տա կէօրէ անա օլան իմանընըզ սէպէպինտէն օլուր :

42. իմտի էյէր պիր ատէմին իմանը վար իսէ , իւմիտի տախի օլմալը տըր . զիրա իման օլմատըգճա իւմիտ օլմազ :

43. Վէ թէքրար , սիզէ տէրիմ քի՝ պիր քիմսէ հալիմ վէ գալպէն միւթէվազը՝ օլմատըգճա , իման վէ իւմիտ սա-հիպի օլմազ :

44. Զիրա պէօյլէ օլուրսա , անըն իման վէ իւմիտի պօչ տըր . զիրա հալիմ վէ գալպէն միւթէվազը՝ օլանտան մա՛տա հիչ քիմսէ 'ինտ Ալլահ մագպուլ տէյիլ տիր . վէ էյէր պիր ատէմ հալիմ վէ գալպէն միւթէվազը՝ օլարագ րուհ իւլ Գուտսըն գուվլէթի վասիթասիյլէ Յիսուսըն՝ Քրիստոս օլտուղընը իգրար էտէրսէ , անըն մուհապպէթի օլմասը իւճապ էտէր . չիւնքի անըն մուհապպէթի եօգ իսէ , օ պիր շէյ տէյիլ տիր , պու էճլտէն անըն մուհապպէթի օլմասը կէրէք տիր :

45. Մուհապպէթ չօգ թէհամմիւլ էտիպ՝ լաթիֆ տիր . վէ հասէտ էթմէզ , թէքէպպիւր էթմէզ , քէնտի Փա՛իտէսինի արամազ , թէզիյէ հիտտէթլէնմէզ , Փէնալըգ տիւ-չիւնմէզ , Փըսգտա սէվլինմէզ . լաքին հազիզաթտա մէս-րուր օլուր , հէր շէյէ սապր էտէր , հէր շէյէ ինանըր , հէր շէյէ իւմիտ էտէր , հէր շէյէ թէհամմիւլ էտէր :

46. իմտի , էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ , էյէր մու-

հապալէթինիզ եօգ իսէ, սիզ պիր չէյ տէյիլինիզ, գիրա մուհապալէթ ասլա դէվալ պուլմազ: Իմտի հէփ չէյլէր դէվալ պուլաճազ օլտուղընտան՝ հէր չէյտէն պէօյիւք օլան մուհապալէթէ եսփըշընըզ:

47. Ամմա մուհապալէթ Գրիստոսըն խալիս մուհապալէթի տիր, վէ օ էպէտէն պագի գալըր. վէ հէր քիմ եէվմ իւլ ախըրտա անա մալիք օլուր իսէ, օլ քիմսէ իչիւն խայրլը օլաճազ տըր:

48. Իմտի, էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, գալպին պիւթիւն զայրէթիլլէ Փէտէրէ տու՝ա էտինիզ, Թա քի Օղլու Յիսուս Գրիստոսըն Թարիգինտէ հագիգաթ իլէ սիւլիւք էտէնլէրէ իհսան էթտիլի պու մուհապալէթ իլէ մէմլու օլուպ՝ էվլատ Ուլլահ օլասընըզ, վէ օ իզհար օլունտուղընտա, պիզ անա միւշապիհ օլալըմ. չիւնքի անը օլտուղը կիպի կէօրէճէյիզ. վէ օ փաք օլտուղը միսիլլու՝ պիզ տախի փաքլէնէ պիլէճէյիմիզ իւմիտինէ մալիք օլաճաղըզ: Ամին:

ՊԱՊ 8

1. Փէտէրիմ, Մօրմօնըն, պանա՝ եա՛նի Մօրօնայա եաղտըղը պիր ըէսալէ տիր. վէ պէնիմ խըտմէթէ տա՛վէթ օլունտուղըմտան պիր ազ սօնրա եաղըլտը: Վէ օ պանա պու մինվալ իւզրէ եաղըպ տէտի:

2. Սէվկիւլիւ օղլում Մօրօնայ, Յիսուս Գրիստոսըն սէնի խաթրտա ԹուԹուպ՝ սէնի քէնտի խըտմէթինէ վէ մուգատտէս իշինէ տա՛վէթ էթտիլի իչիւն դայէթ մէսրուր իմ:

3. Պէն տու՝ալարըմտա սէնի տա՛իմա գիքր էտէրիմ, վէ Փէտէր Ալլահա քէնտինին մուգատտէս չօճուղը Յիսուսըն իսմինտէ պէր տէվամ տու՝ա էտէրիմ քի՝ քէնտինին պինիհայէ լուԹՓ ու ինայէթիլլէ անըն իսմինէ օլան իմանընըն միւտավէմէթի սէպէպինտէն, սէնի նիհայէթէ տէյին հըֆը ու հիմայէ էյլէսին:

4. Վէ շիմտի, օղլում, պէնի գիյատէսիլլէ միւզԹարիպ էտէն չէյ հագգընտա սանա սէօյլէրիմ. գիրա արանըզտա միւնաղա՝ա ղուհուր էթմէսի պէնի միւքէտտէր էտէր:

5. Զիրա հագիգաթը իշիԹտիմ իսէ, արանըզտա քիւլիւք չօճուգլարընըղըն վաֆԹիզինէ տա՛իր միւնաղա՝ալար գուհուր էթմիշ տիր:

6. Վէ շիմտի, օղլում, պու պէօյիւք խաթանըն արանըզտան տէֆ՝ օլունմասը իչիւն զայրէթ իլէ չալըչմանըղը արզու էտէրիմ, գիրա պու ըէսալէյի պու մագսէտ իլէ եազմըշըմ:

7. Զիրա հազգընդտա պու շէյէրէ վագըֆ օլտուգ-տան տէր 'ազապ սօնրա պու մատտէյէ տա'իր Րապպտան սիւ"ալ էթտիմ: Վէ Րապպըն քէլամը Րուհ իւլ Գուտս վասիթասիյլէ պանա կէլիպ' տէտի:

8. Ոչլասքեարընըզ, Րապպընըզ վէ Ալլահընըզ օլան Քրիստոսըն քէլամլարընը տինլէյինիզ: Իշթէ պէն տիւն-եայա սալիհլէրի տէյիլ, անճագ կիւնահքեարլարը թէվպէ-յէ տա'վէթ էթմէք իշիւն կէլտիմ, սաղ օլանլար տէյիլ, իլլա խասթալար հէքիմէ միւհթամ տըր. իմտի քիւշիւք չօճուգլար կիւնահ իշլէմէյէ գատիր օլմատըզլարը իշիւն փաք տըրլար. վէ պէնտէ Ատէմին լա'նէթի անլէրտէն ա-լընտը. վէ անլէր իւզէրինէ գուվլէթի եօգ տըր. վէ խաթն շէրի'աթը պէնտէ իթմամ օլունտու:

9. Վէ Րուհ իւլ Գուտս Ալլահըն քէլամընը պու մին-վալ իւզրէ պանա իզհար էյլէտի. պու էճլտէն, սէվկիւլիւ օղլում, քիւշիւք չօճուգլարը վաֆթիզ էթմէնիզ Ալլահըն 'ինտինտէ ռէսմի խաթիհգա տըր:

10. Իշթէ սիզէ տէրիմ քի' կիւնահ իշլէմէյէ միւգթէ-տիր վէ մէ"սուլ օլանլարա թէվպէ էտիպ վաֆթիզ օլմալա-րընը թա'լիմ էտէճէքսինիզ. պէլի' վալիտէյնլէրէ' թէվպէ էտիպ վաֆթիզ օլմալարը վէ քիւշիւք չօճուգլարը կիպի քէնտիլէրի հալիմ էթմէլէրի կէրէք օլտուղընը թա'լիմ է-տինիզ, վէ անլէրին ճիւմլէսի քիւշիւք չօճուգլարը իւէ պէրապէր գուրթուլաճագլար տըր:

11. Վէ անլէրին քիւշիւք չօճուգլարը նէ թէվպէյէ նէ տէ վաֆթիզ միւհթամ տըրլար: Իշթէ վաֆթիզ էվամի-րին իթմամը վասիթասիյլէ կիւնահլարըն 'աֆվը իշիւն թէվ-պէ էտէն քիմսէյէ տիր:

12. Լաքին քիւշիւք չօճուգլար տիւնեանըն թէ"սիսին-տէն պէրու Քրիստոստա եաշարլար. պէօյլէ տէյիլ իսէ, Ալ-լահ' թարաֆտար օլան պիր Ալլահ, հէմ աախի թէպէտտիւլ էտէն վէ ըիա'յէթ ի խաթր էտէն պիր Ալլահ տըր, գիրա նէ" գատար չօգ քիւշիւք չօճուգլար վաֆթիզսիզ էօլմիւշ-լէր տիր:

13. Իմտի էյէր քիւշիւք չօճուգլար վաֆթիզ օլմագ-սըզըն խէլաս օլամագլար իսէ, սօնյըզ պիր ճէհէնէմէ կիթ-միշ օլմալը տըրլար:

14. Իշթէ սիզէ տէրիմ քի' քիւշիւք չօճուգլար վաֆ-թիզ օլունմաղա միւհթամ տըրլար գըյաս էտէն քիմսէ' էօտ աճըլըղընտա վէ Փըսգըն պէնտլէրինտէ տիր, վէ անըն նէ իմանը, նէ իւմիտի, նէ տէ մուհապպէթի վար տըր. պու էճլտէն պու էֆքեարտա իքէն էօլիւրսէ, մութլագա ճէ-հէնէմէ կիտէճէք տիր:

15. Զիրա Ալլահ պիր չօճուղը վաֆթիզ սէպէպինտէն

խելաս էտէր, վէ տիկէրի վաֆթիդ օլմատըզընտան հէլաք օլաճագ տըր զանն էթմէք հիյպէթլի կիւնաւ տըր :

16. Վայ Բապալըն եօլլարընը պու մինվալ իւզրէ իֆ-սատ էտէնէրէ, զիրա թէվպէ էթմէտիքճէ անլէր հէլաք օլաճագլար տըր : Իշթէ Ալլահ թարաֆընտան սէլահիյէթիմ օլտուլընտան ճէսարէթ իլէ սէօյլէրիմ . վէ ատէմ հէր նէ եափարսա, գօրգմամ, չիւնքի թէքմիլ մուհապպէթ հէր գօրգոյու տէֆ' էտէր :

17. Վէ պէն լութֆ ու 'ինայէթ օլան էպէտի մուհապ-պէթ իլէ մէմլու իմ . իմտի պանա հէփ չօճուգլար պիր տիր . վէ քիւչիւք չօճուգլարը թէքմիլ պիր մուհապպէթ իլէ սէվէրիմ, վէ անլէրին ճիւմլէսի եէքտիկէրինէ միւշա-պիւ օլարագ' խէլասըն միւշթէրիքլէրի տիրէր :

18. Զիրա Ալլահ թարաֆտար օլան պիր Ալլահ տէյիլ, նէ տէ թէզալլար էտէն պիր Զաթ տըր . իլա էզէլտէն է-պէտէ տէյին դայրի թէպէտտիւլ տիր :

19. Քիւչիւք չօճուգլար թէվպէ էտէմէզլէր . պու էճլ-տէն Ալլահըն խալիս 'ինայէթինի անլէրտէն մէն' էթմէք հիյպէթլի պիր կիւնաւ տըր . զիրա անըն մէրհամէթի սէ-պէպինտէն անլէրին ճիւմլէսի անտէ եաշարլար :

20. Վէ քիւչիւք չօճուգլար վաֆթիդէ միւթաճ տըր' տէյէն, Քրիստոսըն մէրհամէթինի ինքեար էտէր . վէ անըն քէֆարէթինի վէ խէլասընըն գուվվէթինի նաֆիլէ սայար :

21. Վայ պէօյլէլէրէ, զիրա անլէր էօլիւմ, ճէհէննէմ վէ սօնսըզ 'ազապ թէհլիքէսինտէ տիրէր : Պէն պուըն ճէ-սարէթ իլէ սէօյլէրիմ : Պանա Ալլահ էմր էյլէտի : Սէօզ-լէրիմի տինլէյիպ անլէրէ տիգգաթ էտինիդ, եօզուա Քրիս-տոսըն մահքէմէսի հուզուընտա սիզէ գարշը տուրաճագլար տըր :

22. Զիրա իշթէ հէփ քիւչիւք չօճուգլար վէ շէրի'աթ-սըզ օլանլար տախի Քրիստոստա պէր հայաթ տըրլար, զիրա խէլասըն գուվվէթի շէրիա'թսըզ օլանլարըն հէփիսի իւզէ-րինէ կէլիր . իմտի հիւքմ օլուհմայան, եախօտ մահքիւմի-յէթ ալթընտա օլմայան քիմսէ թէվպէ էտէմէզ, վէ վաֆ-թիդ պէօյլէ քիմսէլէրէ թէ'սիր էթմէզ :

23. Ամմա պու 'ինտ Ալլահ իսթիհզա էթմէք, վէ Քրիստոսըն 'ինայէթինի վէ անըն 'Ազիդ Բուհուընըն գուվ-վէթինի ինքեար էթմէք, վէ էօլիւ 'ամէլլէրէ 'իթիմատ էթմէք տիր :

24. Իշթէ, օղլոււմ, պու շէյ օլմամալը տըր, չիւնքի թէվպէ մահքիւմիյէթ ալթընտա վէ գըրըլմը պիր շէրի'ա-թըն լա'նէթի ալթընտա օլանլար իշիւն տիր :

25. Թէվպէնին իւք մէյվէսի վաֆթիդ տիր, վէ վաֆ-թիդ թէնպիւհաթը իթմամ էթմէք իւզրէ իման վասիթա-

սկսել կէտիւր. վէ թէնպիհաթը իթմամ էթմէք կիւնահլար 'աֆվընը հուսուլէ կէթիւրիւր:

26. Վէ կիւնահլարըն 'աֆվըն հիւմ վէ թէվազը' ի գալպ կէթիւրիւր, վէ հիւմ վէ թէվազը' ի գալպ սէպէպիւնտէն Բուհ իւլ Գուտսըն Վիյարէթի կէտիւր, պու թէսէլի էտիճի իսէ, իւմիտ վէ թէքմիլ մուհապպէթ իլէ մէմուլ էտէր, վէ պու մուհապպէթ նիհայէթ կէտիւր ճիւմլէ մուգատտէսլէր Ալլահ իլէ սաքին օլաճազը վազթա տէյին՝ տու'ատա դայրէթ էթմէքլէ տէվամ էտէր:

27. Իշթէ, օղլոււմ, թէզիյէ Լէմանլըլարա գարչը չըգմազսամ, սանա թէքրար եազաճազըմ: Իշթէ թէվպէ էթմէտիքլէրի հալտէ պու միլլէթին, եախօտ նիֆայլըլարըն դուրուրը քէնտիլէրին խարապիյէթինէ սէպէպ օլմուլ տըր:

28. Էյ' օղլոււմ, թէվպէնին անլէրէ կէլմէսի իչիւն տու'ա էլլէ: Լաքին գօրգարըմ քի՝ Բուհ անլէր իլէ իլլէմէքտէն տուրմուլ տըր. վէ տիյարըն պու գըսմընտա տախի Ալլահտան կէլլէն հէր գուվվէթ վէ սէլահիյէթի պօզմազ իսթէյօրլար, վէ Բուհ իւլ Գուտսըն ինքեար էտէյօրլար:

29. Վէ, էյ' օղլոււմ, անլէր պու գատար պէօյիւք մա'լիւմաթը րէտտ էթտիքտէն սօնրա փէյղամպէրլէր վասիթասիյէ սէօյլէնիլէն փէյղամպէրլիքլէրինին իթմամը իչիւն, վէ հէմ տախի պիզզաթ խէլասքեարըմզըն քէլամլարը մուճիպիւնճէ սէրի'էն հէլաք օլաճազլար տըր:

30. Էյ' օղլոււմ, սանա թէքրար եազընճայա տէյին, եախօտ թէքրար սէնի կէօրիւնճէյէ տէյին, խօջճա գալ: Ամին:

ՊԱՊ 9

Մօրեօնըն՝ օղլու Մօրեօնայա օրսն իփինճի բէապիսի:

1. Էյ' սէվկիւլիւ օղլոււմ, սանա թէքրար եազարըմ քի հալա հայաթտա օլտուղըմը պիլէսին, ամամ պէնի միւքէտտէր էտէն շէյ հագգընտա պիրազ եազարըմ:

2. Զիրա Լէմանլըլար իլէ շէտիտ պիր մուհարէպէմ օղլու վէ դալէպէ էթմէտիք, վէ Արչիանթուս հէմ տախի Լուրամ վէ էմրօն գըլըճտան տիւշտիլէր, պէլի՝ պէլիտա տէմլէրիմիզին չօգլարընը դայպ էթտիք:

3. Վէ շիւմտի, էյ' օղլոււմ, գօրգարըմ քի՝ Լէմանլըլար պու գալմը հէլաք էտէճէք, զիրա թէվպէ էթմէգլէր, վէ շէյթան անլէրի պիրի պիրինէ գարչը խըրսա թէշվիք էթմէքտէ տիր:

4. Իշթէ անլէր արասընտա տա'իմա չալըջմագտա իմ:

վէ Ալլահըն քէլամընը անլէրէ քէսքինճէ սէօյլէտիյիմտէ , թիթրէյիպ պանա գարշը խըրսլանըրլար , վէ քէսքինճէ սէօյլէմէտիյիմ հալտէ՝ անլէր անա գարշը գալպլէրինի սէրթլէշտիրիրլէր . պու սէպէպտէն գորգարըմ քի Րապպըն Րուհու անլէր արասընտա իշլէմէքատէն տուրմուշ տըր :

5. Վէ անլէր օլ գասար զազապլանըյօրլար քի՝ էօլիւմտէն հիշ գորգմայօրլար կէօրիւնիւր , վէ անլէր եէքտիրկէրինէ օլան մուհապպէթլէրինի զայպ էթմիշ օլուպ՝ պէր տէվամ գանա վէ ինթիգամ ալմաղա սուսամըշլար տըր :

6. Վէ շիմտի , սէվկիւլիւ օղլոււմ , անլէրին սէրթլիյինտէն սարֆը նազարլէ զայրէթ իլէ չալըշալըմ , գիրա չալըմագտան վազ կէշէր իսէք , հիւքմէ տիւշար օլաճաղըգ , գիրա պիզ պու չամուրտան օլան մէսքէնտէ իքէն իճրա էտէճէյիմիզ պիր իշ վար տըր , վէ հէր սալահըն տիւշմէնինէ զալիպ կէլէրէք ճանըմըզ Մէլէքիւթ Ուլլահտա րահաթ պուլաճագ տըր :

7. Վէ շիմտի պու գալմըն իզթիրապլարընա տա՛իր պա՛ղը տէրէճէ եազարըմ : Զիրա Ամմօրօնուան ալմըշ օլտուղըմ մա՛լիւմաթա կէօրէ՝ իշթէ Լէմանլըլարըն Շէրիզահ գուլլէսինտէն ալմըշ օլտուգլարը չօգ էսիրլէր վար տըր , վէ անլէր արասընտա ատէմլէր , գարըլար վէ չօճուգլար վար տըր :

8. Վէ պու գարըլարըն գօճալարընը , վէ չօճուգլարըն փէտէրլէրինի էօլտիւրտիւլէր , վէ գարըլարա քէնտի գօճալարընըն էթինի վէ չօճուգլարա փէտէրլէրինին էթինի եէտիրիօրլար , վէ անլէրէ փէք ազ սու վէրիրլէր :

9. Վէ Լէմանլըլարըն պու պէօյիւք մէքրուհաթը պիգիմ Մօրիանթոււտա օլան գալմըմըզընքինտէն գիյատէ տէյիլ տիր : Զիրա անլէր Լէմանլըլարըն գըզլարընտան չօգլարընը էսիր ալտըլար , վէ էն սէվկիւլիւ վէ հէր շէյտէն գըյմէթլի օլան ՛ըֆֆէթ վէ Փազիլէթի անլէրտէն զասպ էթտիքտէն սօնրա , անլէրէ էն ինսաֆսըզ թարգտա իքէնճէ վէրէրէք էօլտիւրտիւլէր :

10. Վէ պուհու իճրա էթտիքտէն սօնրա , գալպլէրինին սէրթլիյի սէպէպլինտէն՝ եապանի ճանավարլար կիպի անլէրին ճէսէտլէրինի եէտիլէր , վէ պուհու շէճա՛աթ ՛ալամէթի օլմագ իւզրէ էթտիլէր :

11. Էյ՝ սէվկիւլիւ օղլոււմ , պէօյլէ պիր մէտէնիյէթսիզ գալմ նա՞սըլ օլուր :

12. Վէ անճագ պիր գաշ սէնէ էվվէլ մէտէնի վէ մահգուզ պիր գալմ իտիլէր :

13. Լաքին , էյ՝ օղլոււմ , պէօյլէ պիր գալմ նա՞սըլ օլա պիլիր քի անլէրին քէյֆի պու գատար մէքրուհաթտա տըր :

14. Պիզէ գարշը հիւքմ էթմէքտէ Ալլահըն քէնտի էլինի տուրտուրաճաղընը նա՞սըլ մէ՞մուլ էտէ պիլիրիզ :

15. Իշթէ գալպիմ՝ Վայ՝ պու գալմա՝ տէյու նիտա է-տէր: Եա՝ Ալլահ, մուհաքէմէյէ չըգ, վէ անլէրին կիւնահ վէ Փըսգ վէ մէքրուհաթընը եիւզիւնտէն սէթր էյլէ:

16. Վէ թէքրար, օղլում, Շէրիզահտա գալմըլ օլան նիչէ տուլ գարըլար վէ անլէրին գըզլարը վար տըր. վէ էր-զագլարտան լէմանլըլարըն պէրապէր կէօթիւրմէտիքլէրի գըսմընը իշթէ Զէնիֆայըն օրտուսը կէօթիւրտիւ. վէ եէյէ-ճէք պուլմագ իշիւն էօթէ պէրի տօլաշմագ իւզրէ անլէրի պրագտըլար, վէ չօգ իխթիյար գարըլար եօլտա պայըլըպ էօլիւրլէր:

17. Վէ եանըմտա օլան օրտու գա՞իֆ տիր, վէ լէման-լըլարըն օրտուլարը Շէրիզահ իլէ պէնիմ արամտա տըր, վէ Արօնըն օրտուսընա ֆիրար էտէնլէրին քեաֆֆէսի անլէրին հիյպէթլի վահիյէթինէ տիւշար օլտուլար:

18. Էյ՝ գալմըմըն խապասէթի, անլէր նիզամտան վէ մէրհամէթտէն խարիճ տիր: Իշթէ պէն անճագ պիր ատէմ իմ, վէ անճագ պիր ինսան գուվլէթինէ մալիք իմ, վէ արթըգ էմրլէրիմի իճրա էթտիրէմէմ:

19. Վէ քէնտի ֆէսատլարընտա գուվլէթլի օլտուլար, վէ ճիւմլէսի տէ իխթիյար վէ կէնճի էսիրկէմէյէրէք վահ-շի օլտուլար. վէ էյի օլանտան մա՞տա հէր շէյտէն հազգ է-տէրլէր. վէ պիւթիւն տիյարտա օլան գարը վէ չօճուգլարը-մըզըն էզիյէթլէրի հէր շէյտէն զիյատէ տիր. պէլի՝ լիսան անը թա՞րիֆ էտէմէգ. նէ տէ եազըլա պիլիր:

20. Վէ չիմտի, էյ՝ օղլում, պու հիյպէթլի մէնզարէ հագգընտա տահա տէվամ էթմէք իսթէմէմ: Իշթէ պու գալմըն Փըսգընը սէն պիլիրսին, անլէրին էսասսըզ վէ տուլ-ղուսըզ օլտուգլարընը պիլիրսին, վէ անլէրին ֆէսատը լէ-մանլըլարընքիւնտէն զիյատէ տիր:

21. Իշթէ, էյ՝ օղլում, պէն անլէրի Ալլահա թաւսիյէ էտէմէմ, օլմայա քի օ պէնի վուրա:

22. Լաքին իշթէ, էյ՝ օղլում, սէնի Ալլահա էմանէթ էտէրիմ, վէ Քրիստոսա իթիմատ էտէրիմ քի խէլաս օլուր-սըն. վէ Ալլահըն գալմընըն քէնտինէ տէօնմէլէրինի, եա տա քիւլլիյէն խարապ օլմալարընը միւշահէտէ էթմէքլիյին ի-չիւն հայաթընը էսիրկէոին՝ տէյու Ալլահա նիյազ էտէրիմ. զիրա անլէր թէվպէ էտիպ անա տէօնմէտիքլէրի հալտէ՝ մութլաք խարապ օլաճագլարընը պիլիրիմ:

23. Վէ էյէր հէլաք օլուրլարսա, ձէրէտլիլէր կիպի գալպլէրինին թէ՛աննիւտի սէպէպիւնտէն գան վէ ինթիգամ արամագտա օլտուգլարը իշիւն հէլաք օլաճագլար տըր:

24. Վէ էյէր անլէր հէլաք օլուրլարսա, պիրատէրլէ-րիմիզին նիշէլէրինին լէմանլըլարա կիթմիշ օլտուղընը, վէ տահա նիշէլէրինին տախի անլէրէ կիտէճէյինի պիլիրիզ.

իմտի էյէր սէն հըֆզ օլունուր իսէն , վէ պէն սէնի կէօրմէզ իսէմ , պա՛ղը շէյլէր եազ . ֆազաթ իւմիտ էտէրիմ քի՛ սէնի թէզլիյէ կէօրէճէյիմ , զիրա սանա թէսլիմ էտէճէյիմ մուգատտէս թէվարիխ վար տըր :

25. Էյ՝ օղլում , Գրիստոստա սատըզ օլ , վէ սանա եազտըղըմ շէյլէր էօլիւմէ էնտիրմէք իւզըն սէնի միւքէտտէր էթմէսին , ամմա Գրիստոս սէնի թէրֆի՛ էյլէսին . վէ անըն էզլիյէթ վէ էօլիւմիւ , վէ ճէսէտինի փէտէրլէրիմիզէ կէօթէրմէսի վէ անըն մէրհամէթի վէ լութֆ ու 'ինայէթի , վէ անըն ճէլալընըն վէ էպէտի հայաթըն իւմիտի իլ էլ էպէտ սէնին ֆիքրինտէ գալըն :

26. վէ թախթը սէմավաթտա եիւքսէք օլան ֆէտէր Ալլահըն , վէ հէր շէյ քէնտինէ թա՛պի օլունճայատէյին՝ ա-նըն գուվվէթինին սաղընտա ճալիս օլան Բապալըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն 'ինայէթի իլ էլ էպէտ սէնին իլէ պազի օլունն : Ամին :

ՊԱՊ 10

1. Շիմտի պէն , Մօրօնայ , պանա էյի կէօրիւնէն պա՛ղը սէօղլէր եազարըմ , վէ պէն սլիրատէրլէրիմ լէմանլըլարա եազարըմ , վէ Գրիստոսըն կէլիշինէ տա՛իր 'ալամէթ վէրիւմէսինտէն պէրու տէօրթ եիւզ եիրմի սէնէտէն զիյատէ կէշմիշ օլտուղընը պիւմէլէրինի իսթէրիմ :

2. վէ նասիհաթ եօլլու սիզէ պա՛ղը քէլամլար սէօյլէտիքտէն սօնրա , պու թէվարիխի միւհիւրլէրիմ :

3. Իշթէ սիզէ նասիհաթ էտէրիմ քի՛ էյէր պու շէյլէրի օգումանըզ Ալլահըն հիքմէթինտէ միւննասիպ սայըլըր տա , անլէրի օգույաճազ օլուր իսէնիզ , Ատէմին խըլզաթընտան պաշլայարազ թա պու շէյլէրի գապուլ էտէճէյինիզ վազթա տէյին՝ Բապալըն պէն իատէմէ նէ գատար մէրհամէթլի օլմուշ իտիյինի տէր խաթր էտէրէք գալպլէրինիզտէ միւթալա՛ա էտէսինիզ :

4. վէ պու շէյլէրի գապուլ էթտիյինիզտէ , պուշլարըս տօղրու օլուպ օլմատըղընը՝ Գրիստոսըն իսմինտէ էպէտի ֆէտէր օլան Ալլահա սիւ՛ալ էթմէնիզի սիզէ նասիհաթ էտէրիմ , վէ էյէր Գրիստոսա իման էտէրէք խալիս պիր գալպ վէ հազիգի պիր մազսէտ իլէ սիւ՛ալ էտէրսէնիզ , օ Բուհ իւլ Գուտսըն գուվվէթի վասիթասիյլէ անլէրին հազիգաթընը սիզէ իզհար էտէճէք տիր :

5. վէ Բուհ իւլ Գուտսըն գուվվէթի վասիթասիյլէ ճիւմլէ շէյլէրին հազգ օլուպ օլմատըղընը պիւմէյէ միւգթէտիր օլուրսընըզ :

6. Վէ էյի օլան հէր շէյ հազգ վէ տօղրու տըր. պու էճլտէն էյի օլան հիչ պիր շէյ Քրիստոսը ինքեար էթմէզ, ամմա անըն մէվճուտ օլտուղընը թանըր:

7. Վէ Բուհ իւլ Գուտսըն գուվվէթի վասիթասիյլէ սիզ անըն մէվճուտ օլտուղընը պիլէ պիլիբրսինիզ. իմտի Ալլահըն գուվվէթինի ինքեար էթմէմէնիզի սիզէ նասիհաթ էտէրիմ. զիրա օ պէն ի ատէմին իմանընա կէօրէ՝ գուվվէթ վասիթա-սիյլէ իշլէր, վէ օ պու կիւն, եարըն վէ իլ էլ էպէտ 'այնի տիր:

8. Վէ թէքրար, պիրատէրլէրիմ, Ալլահըն 'աթիյէլէրի-նի ինքեար էթմէմէնիզի սիզէ նասիհաթ էտէրիմ, չիւնքի անլէր չօգ օլուպ 'այնի Ալլահտան կէլիլլէր: Վէ պու 'ա-թիյէլէրին իֆա օլունտուղը Ֆարզլը եօլլար վար տըր, լա-քին ճիւմլէտէ քեամիլէն իշլէյէն հէման 'այնի Ալլահ տըր, վէ անլէր ատէմլէրին մէնֆա'աթը իչիւն Բուհ Ուլլահըն իզհարաթը վասիթասիյլէ վէրիլիր:

9. Զիրա Ալլահըն Բուհու իլէ պիրինէ հիքմէթ քէլամը թա'լիմ էթմէքլիք վէրիլմիշ տիր:

10. Վէ տիկէրինէ 'այնի Բուհ վասիթասիյլէ մա'լիւմաթ քէլամը էօյրէթմէքլիք վէրիլտի:

11. Վէ տիկէրինէ ղայէթ պէօյիւք իման, վէ ղայրիսի-նէ 'այնի Բուհ իլէ շիֆա վէրմէքլիք 'աթիյէլէրի իհսան օ-լունուր:

12. Վէ թէքրար՝ պիր ախէրինէ գուվվէթլի միւ՛ճի-զէլէր իշլէմէքլիք,

13. Վէ պիր տիկէրինէ հէփ շէյլէրէ տա'իր փէյղամ-պէրլիք էթմէքլիք,

14. Վէ պիր ղայրիսինէ մէլէքլէր վէ խըտմէթ էտէն րուհլարը կէօրմէքլիք,

15. Վէ ախէրինէ տիւրլիւ տիւրլիւ լիսանլար,

16. Վէ տիկէրինէ լիսանլար թէրճէմէ էթմէքլիք վէ տիւրլիւ տիւրլիւ լիսանլար 'աթիյէսի վէրիլիր,

17. Վէ պու ճիւմլէ 'աթիյէլէր Քրիստոսըն Բուհու վա-սիթասիյլէ կէլիր. վէ անլէր քէնտի միւրատընա կէօրէ հէր ատէմէ այրը այրը վէրիլիր:

18. Վէ, էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, սիզէ նասիհաթ էտէրիմ քի՝ հէր էյի 'աթիյէ Քրիստոստան կէլիր իտիյինի տէր խաթր էտէսինիզ:

19. Վէ, էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, սիզէ նասիհաթ էտէրիմ քի՝ օ տիւն, պու կիւն վէ իլ էլ էպէտ հէման օ օլտուղընը տէր խաթր էտէսինիզ. վէ հազգընտա սէօյլէտի-յիմ ճիւմլէ պու րուհանի մէվհիպէլէր, տիւնեա տուրտըգ-ճա ասլա պէր թարաֆ էտիլմէյէճէքլէր տիր. անճազ պէն ի ատէմին իմանսըզլըղընա կէօրէ գալտըրըլլաճազլար տըր:

20. Իմտի իման պուլունմասը լազըմ տըր, վէ իման

պուլունմասը լազրմ իսէ, իւմիտ տախի օլմալը տըր, վէ իւմիտ օլմասը լազրմ իսէ, մուհապպէթ պուլունմասը տախի լազրմ տըր:

21. Վէ մուհապպէթ ինիզ օլմատըզճա, Ալլահըն մէլէ-քիւթիւնտէ ասլա խէլաս օլամագուրնըզ, վէ իմանընըզ վէ իւմիտինիզ օլմատըզը հալտէ տախի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահտա խէլաս օլամագուրնըզ:

22. Վէ իւմիտինիզ օլմատըզը հալտէ քիւլլիյէն մէ՝յուսիյէթտէ օլմանըզ իճապ էտէր, վէ պու մէ՝յուսիյէթ Փըսզ սէպէպինտէն օլուր:

23. Վէ Քրիստոս հագիգաթէն փէտէրլէրիմիզէ՝ էյէր իմանընըզ օլուր իսէ, պանա միւնասիպ օլան հէր շէյի իճրա էտէ պիլիրսինիզ՝ տէտի:

24. Վէ չիմտի պէն, պիւթիւն միւնթէհա ի զէմինէ սէօյլէրիմ. Ալլահըն գուվվէթ վէ 'աթիյէլէրինին արանըզտան գալտըրըլաճաղը կիւն կէլէճէք օլուր իսէ, պու իմանըզըզ սէպէպինտէն օլաճագ տըր:

25. Վէ հալ պէօյլէ օլուրսա, վայ՝ պէն ի ատէմէ, գիրա արանըզտա էյիլիք իշլէյէն քիմսէ օլմայաճագ, հաթթա պիր քիմսէ պիլէ գալմայաճագ տըր: Ջիրա արանըզտա խայր իշլէյէն պիր քիմսէ օլուր իսէ, օ Ալլահըն գուվվէթի վէ 'աթիյէլէրի վասիթասիյլէ իշլէյէճէք տիր:

26. Վայ՝ պու շէյլէրի պէր թարաֆ էտէրէք վէֆաթ էտէն քիմսէլէրէ, գիրա անլէր կիւնահլարընտա էօլիւպ Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ խէլաս օլամազլար. վէ պէն պուռու Քրիստոսըն քէլամընա կէօրէ սէօյլէրիմ, վէ եալան սէօյլէմէմ:

27. Վէ պէն պու շէյլէրի տէր իաթր էթմէնիզի սիզէ նասիհաթ էտէրիմ, չիւնքի եալան սէօյլէմէտիյիմի պիլէճէյինիզ վազըթ սէրի"էն կէլմէքտէ տիր. գիրա օլ զէման պէնի Ալլահըն հուզուրընտա կէօրէճէքսինիզ, վէ Բապպ Ալլահ սիզէ՝ թօփրագտան եախօտ էօլիւլէրտէն նիտա էտէր կիպի, Պու ատէմին եէտիյլէ եազըլմըշ օլան քէլամլարըմը սիզէ պէյան էթմէտիմ մի՝ տէյէճէք տիր:

28. Պէն փէյղամպէրլիքլէրին իթմամ օլունմասը իչիւն պու շէյլէրի պէյան էտէրիմ: Վէ իշթէ անլէր էպէտի Ալլահըն ազգընտան սուտուր էտէճէքլէր, վէ անըն քէլամը նէսլտէն նէսլէ ըսլըզ իլէ կիպի չըգաճագ:

29. Վէ եազտըզըմ քէլամլար տօղրու օլտուգլարընը Ալլահ սիզէ կէօսթէրէճէք տիր:

30. Վէ թէքրար՝ Քրիստոսա կէլմէնիզի վէ հէր էյի մէվհիպէյէ մալիք օլմանըզը, վէ ֆէնա՝ աթիյէյէ վէ նափաք շէյէրէ ասլա տօգուռնմամանըզը սիզէ ըրճա էտէրիմ:

31. Էյ՝ Եէրուշալիմ, ույան վէ թօզտան գալգ, կիւզէլ

էլպիսէնի լապիս օլ, էյ՝ Սիօն գըզը, գազըզլարընը միւհ-
քէմ էթ, վէ հուտուտլարընը իլ էլ էպէտ կէնիշլէթ, թա-
քի՝ էյ՝ Պէյթի Իսրայէլ, խէճիլ օլմայասըն, վէ էպէտի Փէ-
տէրին սանա էթմիշ օլտուղը՝ ահտլարը իթմամ օլունա :

32. Պէլի՝ Բրիստոսա կէլիպ՝ անտէ քեամիլ օլունըզ, վէ հէր Ֆըսգտան քէնտինիզի զապթ էտինիզ. վէ էյէր հէր Ֆէսատտան քէնտինիզի զապթ էտէր իսէնիզ, վէ պիւթիւն գուտրէթինիզ, Փիքրինիզ վէ գուվվէթինիզ իլէ Ալլահը սէ-
վէրսէնիզ, օլ զէման անըն՝ ինայէթիլէ Բրիստոստա միւ-
քէմմէլ օլմանըզ իշիւն անըն՝ ինայէթի սիզէ քեաֆի օլուր, վէ էյէր Ալլահըն՝ ինայէթիլէ Բրիստոստա քեամիլ օլուր-
սանըզ, արթըզ հիշ պիր վէճէլէ Ալլահըն գուվվէթինի ին-
քեար էտէմէզսինիզ :

33. Վէ թէքրար, էյէր սիզ Ալլահըն՝ ինայէթիլէ Բրիս-
տոստա քեամիլ օլուպ տա՝ անըն գուվվէթինի ինքեար էթ-
մէզսէնիզ, օլ զէման Բրիստոսըն գանընըն տէօքիւմէսի իլէ
Ալլահըն՝ ինայէթի վասիթասիլէ Բրիստոստա թագտիս օ-
լունմուշսընըզ. պու իսէ, սիզի մուգատտէս վէ լէքէսիզ է-
տիպ կիւնահլարընըզըն՝ աֆվը իշիւն Փէտէրին՝ ահտընտա
տըր :

34. Վէ ռուհըմ վէ ճէսէտիմ թէքրար պիրլէշիպ՝ տի-
րիլէրին վէ էօլիւլէրին էպէտի Հաքիմի օլան՝ Ազիմ Եէհօվա-
նըն մէսէրրէթպահշ մահքէմէսինտէ սիզի իսթիգպալ էթ-
մէք իւզրէ, Ֆիւթիւհաթ իլէ հավատան կէթիրիլինճէյէտէ-
յին, իսթիրահաթ էթմէք իշիւն թէզիլէ Ալլահըն ճէննէթի-
նէ կիտէրիմ :

35. Վէ չիմտի ճիւմլէյէ վէտա էտէրիմ : Ամին :

92-828916

9-26-67 E

~~WA
EX8625
A15
1906~~ (WA)
EX8625
A15
1106

հապալէթինիզ եօգ իսէ, սիզ պիր շէյ տէյիլսինիզ, զիրա մուհապալէթ ասլա զէվալ պուլմազ: Իմտի հէփ շէյլէր զէվալ պուլաճազ օլտուղընտան՝ հէր շէյտէն պէօյիւք օլան մուհապալէթէ եսփըշընըզ:

47. Ամմա մուհապալէթ Գրիստոսըն խալիս մուհապալէթի տիր, վէ օ էպէտէն պագի գալըր: վէ հէր քիմ եէվմ իւլ ախըրտա անա մալիք օլուր իսէ, օլ քիմսէ իշիւն խայրլը օլաճազ տըր:

48. Իմտի, էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, գալպին պիւթիւն ղայրէթիյլէ Փէտէրէ տու՝ա էտինիզ, Թա քի Օղլու Յիսուս Գրիստոսըն Թարիգինտէ հագիգաթ իլէ սիւլիւք էտէնլէրէ իհսան էթտիյի պու մուհապալէթ իլէ մէմլու օլուպ՝ էվլատ Ուլլահ օլասընըզ, վէ օ իգհար օլունտուղընտա, պիգ անա միւշապիհ օլալմ: չիւնքի անը օլտուղը կիպի կէօրէճէյիզ: վէ օ փաք օլտուղը միսիլլու՝ պիզ տախի փաքլէնէ պիլէճէյիմիզ իւմիտինէ մալիք օլաճաղըզ: Ամին:

ՊԱՊ 8

1. Փէտէրիմ, Մօրմօնըն, պանա՝ եա՛նի Մօրօնայա եաղտըղը պիր ըէսալէ տիր: վէ պէնիմ խըտմէթէ տա՛վէթ օլունտուղըմտան պիր ազ սօնրա եաղըլտը: վէ օ պանա պու մինպալ իւզրէ եաղըպ տէտի:

2. Սէվկիւլիւ օղլում Մօրօնայ, Յիսուս Գրիստոսըն սէնի խաթրտա ԹուԹուպ՝ սէնի քէնտի խըտմէթինէ վէ մուգատտէս իշինէ տա՛վէթ էթտիյի իշիւն դայէթ մէսրուր իմ:

3. Պէն տու՝ալարըմտա սէնի տա՛իմա զիքը էտէրիմ, վէ Փէտէր Ալլահա քէնտինին մուգատտէս չօճուղը Յիսուսըն իսմինտէ պէր տէվամ տու՝ա էտէրիմ քի՝ քէնտինին պինհայէ լուԹՓ ու ինայէթիյլէ անըն իսմինէ օլան իմանընըն միւտավէմէթի սէպէպինտէն, սէնի նիհայէթէ տէյին հըֆզ ու հիմայէ էյլէսին:

4. վէ շիմտի, օղլում, պէնի գիյատէսիյլէ միւզթարիպ էտէն շէյ հագգընտա սանա սէօյլէրիմ: զիրա արանըզտա միւնազա՛ա զուհուր էթմէսի պէնի միւքէտտէր էտէր:

5. Ձիրա հագիգաթը իշիթտիմ իսէ, արանըզտա քիւլիւք չօճուգլարընըզըն վաֆթիզինէ տա՛իր միւնազա՛ալար զուհուր էթմիշ տիր:

6. վէ շիմտի, օղլում, պու պէօյիւք խաթանըն արանըզտան տէֆ՝ օլունմասը իշիւն ղայրէթ իլէ չալըչմանըզը արզու էտէրիմ, զիրա պու ըէսալէյի պու մագսէտ իլէ եազմըշըմ:

7. Զիրա հազգընդդառա պու շէյլէրէ վազըֆ օլտուգ-տան տէր 'ազապ սօնրա պու մատտէյէ տա'իր Բապպտան սիւ'ալ էթտիմ: Վէ Բապպըն քէլամը Բուհ իւլ Գուտս վասիթասիյլէ պանա կէլիպ' տէտի:

8. Ուշլասքեարընըզ, Բապպընըզ վէ Ալլահընըզ օլան Քրիստոսըն քէլամլարընը տինլէյինիզ: Իշթէ պէն տիւն-եայա սալիհլէրի տէյիլ, անճազ կիւնահքեարլարը թէվպէ-յէ տա'վէթ էթմէք իշիւն կէլտիմ, սաղ օլանլար տէյիլ, իլլա խասթալար հէքիմէ միւհթամ տըր. իմտի քիւշիւք չօճուգլար կիւնահ իշլէմէյէ գատիր օլմատըգլարը իշիւն փաք տըրլար. վէ պէնտէ Ատէմին լա'նէթի անլէրտէն ա-լընտը. վէ անլէր իւզէրինէ գուվվէթի եօգ տըր. վէ խաթն շէրի'աթը պէնտէ իթմամ օլունտու:

9. Վէ Բուհ իւլ Գուտս Ալլահըն քէլամընը պու մին-վալ իւզրէ պանա իզհար էյլէտի. պու էճլտէն, սէվկիւլիւ օղլոււմ, քիւշիւք չօճուգլարը վաֆթիզ էթմէնիզ Ալլահըն 'ինտինտէ րէսմի իսթիհզա տըր:

10. Իշթէ սիզէ տէրիմ քի' կիւնահ իշլէմէյէ միւգթէ-տիր վէ մէ'սուլ օլանլարա թէվպէ էտիպ վաֆթիզ օլմալա-րընը թա'լիմ էտէճէքսինիզ. պէլի' վալիտէյնլէրէ' թէվպէ էտիպ վաֆթիզ օլմալարը վէ քիւշիւք չօճուգլարը կիպի քէնտիլէրի հալիմ էթմէլէրի կէրէք օլտուգընը թա'լիմ է-տինիզ, վէ անլէրին ճիւմլէսի քիւշիւք չօճուգլարը իլէ պէրապէր գուրթուլաճազլար տըր:

11. Վէ անլէրին քիւշիւք չօճուգլարը նէ թէվպէյէ նէ տէ վաֆթիզէ միւհթամ տըրլար: Իշթէ վաֆթիզ էվամի-րին իթմամը վասիթասիյլէ կիւնահլարըն 'աֆվը իշիւն թէվ-պէ էտէն քիմսէյէ տիր:

12. Լաքին քիւշիւք չօճուգլար տիւնեանըն թէ'սիսին-տէն պէրու Քրիստոստա եաշարլար. պէօյլէ տէյիլ իսէ, Ալ-լահ' թարաֆտար օլան պիր Ալլահ, հէմ աախի թէպէտտիւլ էտէն վէ րիա'յէթ ի խաթր էտէն պիր Ալլահ տըր, գիրա նէ՞ գատար չօգ քիւշիւք չօճուգլար վաֆթիզսիզ էօլմիւշ-լէր տիր:

13. Իմտի էյէր քիւշիւք չօճուգլար վաֆթիզ օլմագ-սըզըն խէլաս օլամազլար իսէ, սօնսըզ պիր ճէհէննէմէ կիթ-միշ օլմալը տըրլար:

14. Իշթէ սիզէ տէրիմ քի' քիւշիւք չօճուգլար վաֆ-թիզ օլունմազա միւհթամ տըրլար գըյաս էտէն քիմսէ' էօտ աճըլըզընտա վէ Փըսգըն պէնտլէրինտէ տիր, վէ անըն նէ իմանը, նէ իւմիտի, նէ տէ մուհապպէթի վար տըր. պու էճլտէն պու էֆքեարտա իքէն էօլիւրսէ, մութլազա ճէ-հէննէմէ կիտէճէք տիր:

15. Զիրա Ալլահ պիր չօճուգլը վաֆթիզ սէպէպինտէն

խելաս էտէր, վէ տիկէրի վաֆթիդ օլմատըղընտան հէլաք օլաճագ տըր զանն էթմէք հիյպէթլի կիւնահ տըր :

16. Վայ Բապպըն եօլլարընը պու մինվալ իւզրէ իֆսատ էտէնլէրէ, զիրա թէվպէ էթմէտիքճէ անլէր հէլաք օլաճագլար տըր : Իշթէ Ալլահ թարաֆընտան սէլահիյէթիմ օլտուհլընտան ճէսարէթ իլէ սէօյլէրիմ . վէ առէմ հէր նէ եափարսա, գօրգամամ, չիւնքի թէքմիլ մուհապպպէթ հէր գօրգույու տէֆ' էտէր :

17. Վէ պէն լութֆ ու 'ինայէթ օլան էպէտի մուհապպէթ իլէ մէմլու իմ . իմտի պանահ հէփ չօճուգլար պիր տիր . վէ քիւչիւք չօճուգլարը թէքմիլ պիր մուհապպէթ իլէ սէվէրիմ, վէ անլէրին ճիւմլէսի եէքտիկէրինէ միւշապիհ օլարագ' խէլասըն միւշթէրիքլէրի տիրլէր :

18. Զիրա Ալլահ թարաֆտար օլան պիր Ալլահ տէյիլ, նէ տէ թէղայիւր էտէն պիր Զաթ տըր . իլա էգէլտէն էպէտէ տէյին դայրի թէպէտտիւլ տիր :

19. Քիւչիւք չօճուգլար թէվպէ էտէմէղլէր . պու էճլտէն Ալլահըն խալիս 'ինայէթինի անլէրտէն մէն' էթմէք հիյպէթլի պիր կիւնահ տըր . զիրա անըն մէրհամէթի սէպէպինտէն անլէրին ճիւմլէսի անտէ եաշարլար :

20. Վէ քիւչիւք չօճուգլար վաֆթիդէ միւթաճ տըր' տէյէն, Քրիստոսըն մէրհամէթինի ինքեար էտէր . վէ անըն քէֆարէթինի վէ խէլասընըն գուվվէթինի նաֆիլէ սայար :

21. Վայ պէօյլէլէրէ, զիրա անլէր էօլիւմ, ճէհէննէմ վէ սօնսըղ 'ազապ թէհլիքէսինտէ տիրլէր : Պէնպունը ճէսարէթ իլէ սէօյլէրիմ : Պանահ Ալլահ էմր էյլէտի : Սէօղլէրիմի տինլէյիպ անլէրէ տիգգաթ էտինիդ, եօգուս Քրիստոսըն մահքէմէսի հուզուրընտա սիգէ գարշը տուրաճագլար տըր :

22. Զիրա իշթէ հէփ քիւչիւք չօճուգլար վէ շէրի'աթսըղ օլանլար տաիի Քրիստոստա պէր հայաթ տըրլար, զիրա խէլասըն գուվվէթի շէրիա'թսըղ օլանլարըն հէփիսի իւզէրինէ կէլիր . իմտի հիւքմ օլունմայան, եախօտ մահքիւմիյէթ ալթընտա օլմայան քիմսէ թէվպէ էտէմէզ, վէ վաֆթիդ պէօյլէ քիմսէլէրէ թէ"սիր էթմէզ :

23. Ամամ պու 'ինտ Ալլահ իսթիհզա էթմէք, վէ Քրիստոսըն 'ինայէթինի վէ անըն 'Ազիդ Բուհուհըն գուվվէթինի ինքեար էթմէք, վէ էօլիւ 'ամէլլէրէ 'իթիմատ էթմէք տիր :

24. Իշթէ, օղլում, պու շէյ օլմամալը տըր, չիւնքի թէվպէ մահքիւմիյէթ ալթընտա վէ գըրըլմը պիր շէրի'աթըն լա'նէթի ալթընտա օլանլար իշիւն տիր :

25. Թէվպէնին իւք մէյվէսի վաֆթիդ տիր, վէ վաֆթիդ թէնպիհաթը իթմամ էթմէք իւզրէ իման վասիթա-

սեյլէ կէլիր. վէ թէնպիհաթը իթմամ էթմէք կիւնահլար 'աֆվընը հուսուլէ կէթիրիր:

26. վէ կիւնահլարըն 'աֆվը հիւմ վէ թէվազը' ի գալպ կէթիրիր, վէ հիւմ վէ թէվազը' ի գալպ սէպէպինտէն Րուհ իւլ Գուսսըն զիյարէթի կէլիր, պու թէսէլլի էտիճի իսէ, իւմիտ վէ թէքմիլ մուհապպէթ իլէ մէմլու էտէր, վէ պու մուհապպէթ նիհայէթ կէլիպ ճիւմլէ մուգաստտէսէր Ալլահ իլէ սաքին օլաճաղը վազթա տէյին՝ տու'ատա դայրէթ էթմէքլէ տէվամ էտէր:

27. իշթէ, օղլում, թէզիյէ Լէմանլըլարա գարշը չըգմազսամ, սանա թէքրար եազաճաղըմ, իշթէ թէվպէ էթմէտիքլէրի հալտէ պու միլլէթին, եախօտ Նիֆայլըլարըն դուրուրը քէնտիլէրին խարապիյէթինէ սէպէպ օլմուշ տըր:

28. էյ' օղլում, թէվպէնին անլէրէ կէլմէսի իշիւն տու'ա էյլէ: Լաքին գորգարըմ քի՝ Րուհ անլէր իլէ իշլէմէքտէն տուրմուշ տըր. վէ տիյարըն պու գըսմընտա տախի Ալլահտան կէլէն հէր գուվվէթ վէ սէլահիյէթի պօղմագ իսթէյօրլար, վէ Րուհ իւլ Գուսսըն ինքեար էտէյօրլար:

29. վէ, էյ' օղլում, անլէր պու գաստար պէօյիւք մա'լիւմաթը ըէտտ էթտիքտէն սօնրա փէյդամպէրլէր վասիթասիյլէ սէօյլէնիլէն փէյդամպէրլիքլէրինին իթմամը իշիւն, վէ հէմ տախի պիղզաթ խէլասքեարըմըզըն քէլամլարը մուհիպինճէ սէրի'էն հէլաք օլաճագլար տըր:

30. էյ' օղլում, սանա թէքրար եազընճայա տէյին, եախօտ թէքրար սէնի կէօրիւնճէյէ տէյին, խօշճա գալ: Ամին:

ՊԱՊ 9

Մօրևօնըն՝ օղլու Մօրօնայա օլան իփինճի ռեսալէսի:

1. էյ' սէվկիւլիւ օղլում, սանա թէքրար եազարըմ քի հալա հայաթտա օլտուղըմը պիլէսին, ամմա պէնի միւքէտտէր էտէն չէյ հագգընտա պիրազ եազարըմ:

2. Զիրա Լէմանլըլար իլէ չէտիտ պիր մուհարէպէմ օլտու վէ զալէպէ էթմէտիք, վէ Արշիանթուս հէմ տախի Լուրամ վէ էմրօն գըլըճտան տիւշտիլէր, պէլի՝ պէլլի տէմլէրիմիդին չօգլարընը զայպ էթտիք:

3. վէ շիմտի, էյ' օղլում, գորգարըմ քի՝ Լէմանլըլար պու գավմը հէլաք էտճէք, զիրա թէվպէ էթմէգլէր, վէ չէյթան անլէրի պիրի պիրինէ գարշը խըրսա թէշվիդ էթմէքտէ տիր:

4. իշթէ անլէր արասընտա տա'իմա չալըշմագտա իմ.

վէ Ալլահըն քէլամընը անլէրէ քէսքինճէ սէօյլէտիյիմտէ , թիթրէյիպ պանա գարշը խըրսլանըրլար , վէ քէսքինճէ սէօյլէմէտիյիմ հալտէ՝ անլէր անա գարշը գալպլէրինի սէրթլէշտիրիրլէր . պու սէպէպտէն գօրգարըմ քի Րապպըն Րուհու անլէր արասընտա իլլէմէքսէն տուրմուշ տըր :

5. Վէ անլէր օլ գասար ղազապլանըյօրլար քի՝ էօլիւմտէն հիշ գօրգամայօրլար կէօրիւնիւր , վէ անլէր եէքտիկէրինէ օլան մուհապպէթլէրինի ղայպ էթմիշ օլուպ՝ պէր տէվամ գանա վէ ինթիգամ ալմաղա սուսամըշլար տըր :

6. Վէ շիմտի , սէվկիւլիւ օղլոււմ , անլէրին սէրթլիյինտէն սարֆ ը նազարլէ ղայրէթ իլէ չալըշալըմ , զիրա չալըշմագտան վազ կէչէր իսէք , հիւքմէ տիւշար օլանաղըզ , զիրա պիզ պու չամուրտան օլան մէսքէնտէ իքէն իճրա էտէճէյիմիզ պիր իշ վար տըր , վէ հէր սալահըն տիւշմէնինէ ղալիպ կէլէրէք ճանըմըզ Մէլէքիւթ Ուլլահտա Րահաթ պուլանճագ տըր :

7. Վէ շիմտի պու գալմըն իզթիրապլարընա տա՛իր պա՛զը տէրէճէ եազարըմ : Զիրա Ամօրօնտան ալմըշ օլտուզըմ մա՛լիւմաթա կէօրէ՝ իշթէ Լէմանլըլարըն Շէրիզահ գուլլէսինտէն ալմըշ օլտուգլարը չօգ էսիրլէր վար տըր , վէ անլէր արասընտա ատէմլէր , գարըլար վէ չօճուգլար վար տըր :

8. Վէ պու գարըլարըն գօճալարընը , վէ չօճուգլարըն փէտէրլէրինի էօլտիւրտիւլէր , վէ գարըլարա քէնտի գօճալարընըն էթինի վէ չօճուգլարա փէտէրլէրինին էթինի եէտիրիյօրլար , վէ անլէրէ փէք ազ սու վէրիրլէր :

9. Վէ Լէմանլըլարըն պու պէօյիւք մէքրուհաթը պիգիւմ Մօրիանթումտա օլան գալմըմըզընքինտէն զիյատէ տէյիլ տիր : Զիրա անլէր Լէմանլըլարըն գըզլարընտան չօգլարընը էսիր ալտըլար , վէ էն սէվկիւլիւ վէ հէր չէյտէն գըյմէթլի օլան ըֆֆէթ վէ ֆազիլէթի անլէրտէն ղաուպ էթտիքտէն սօնրա , անլէրէ էն ինսաֆսըզ թարգտա իշքէնճէ վէրէրէք էօլտիւրտիւլէր :

10. Վէ պուհու իճրա էթտիքտէն սօնրա , գալպլէրինին սէրթլիյի սէպէպինտէն՝ եապանի ճանավարլար կիպի անլէրին ճէսէտլէրինի եէտիլէր , վէ պուհու չէճա՛աթ յալամէթի օլմագ իւզրէ էթտիլէր :

11. Էյ՝ սէվկիւլիւ օղլոււմ , պէօյլէ պիր մէտէնիյէթսիզ գալմ նա՞սըլ օլուր :

12. Վէ անճագ պիր գաշ սէնէ էվվէլ մէտէնի վէ մահգուզ պիր գալմ իտիլէր :

13. Լաքին , էյ՝ օղլոււմ , պէօյլէ պիր գալմ նա՞սըլ օլա պիլիր քի անլէրին քէյֆի պու գատար մէքրուհաթտա տըր :

14. Պիղէ գարշը հիւքմ էթմէքտէ Ալլահըն քէնտի էլինի տուրտուրաճաղընը նա՞սըլ մէ՛մուլ էտէ պիլիրիզ :

15. Իշթէ գալպիմ՝ վայ՝ պու գալմա՝ տէյու նիտա է-տէր: Եմ՝ Ալլահ, մուհաքէմէյէ չըգ, վէ անլէրին կիւնահ վէ Ֆըսգ վէ մէքըուհաթընը եիւզիւնտէն սէթր էյլէ:

16. վէ թէքար, օղլում, Շէրիզահտա գալմըլ օլան նիչէ տուլ գարըլար վէ անլէրին գըզլարը վար տըր. վէ էր-զազլարտան Լէմանլըլարըն պէրապէր կէօթիւրմէտիքլէրի գըսմընը իշթէ Ձէնիֆայըն օրտուսը կէօթիւրտիւ. վէ եէյէ-ճէք պուլմագ իշիւն էօթէ պէրի տօլաշմագ իւզըն անլէրի պրագտըլար, վէ չօգ իիթիյար գարըլար եօլտա պայըլըպ էօլիւրլէր:

17. վէ եանըմտա օլան օրտու գա՛իֆ տիր, վէ Լէման-լըլարըն օրտուլարը Շէրիզահ իլէ պէնիմ արամտա տըր, վէ Արօնըն օրտուսընա Ֆիրար էտէնլէրին քեաֆֆէսի անլէրին հիյպէթլի վահշիյէթինէ տիւշար օլտուլար:

18. էյ՝ գալմըմըն խապասէթի, անլէր նիզամտան վէ մէրհամէթտէն խարիճ տիր: Իշթէ պէն անճագ պիր ատէմ իմ, վէ անճագ պիր ինսան գուվվէթինէ մալիք իմ, վէ արթըգ էմըլէրիմի իճրա էթտիրէմէմ:

19. վէ քէնտի ֆէսատլարընտա գուվվէթլի օլտուլար, վէ ճիւմլէսի տէ իիթիյար վէ կէնճի էսիրկէմէյէրէք վահ-շի օլտուլար. վէ էյի օլանտան մա՛տա հէր շէյտէն հազգ է-տէրլէր. վէ պիւթիւն տիյարտա օլան գարը վէ չօճուզլարը-մըզըն էզիյէթլէրի հէր շէյտէն զիյատէ տիր. պէլի՝ Լիսան անը թա՛րիֆ էտէմէգ. նէ տէ եազըլա պիլիր:

20. վէ շիմտի, էյ՝ օղլում, պու հիյպէթլի մէնզարէ հագգընտա տահա տէվամ էթմէք իսթէմէմ: Իշթէ պու գալմըն Ֆըսգընը սէն պիլիրսին, անլէրին էսասսըզ վէ տուլ-ղուսըզ օլտուզլարընը պիլիրսին, վէ անլէրին ֆէսատը Լէ-մանլըլարընքինտէն զիյատէ տիր:

21. Իշթէ, էյ՝ օղլում, պէն անլէրի Ալլահա թավսիյէ էտէմէմ, օլմայա քի օ պէնի վուրա:

22. Լաքին իշթէ, էյ՝ օղլում, սէնի Ալլահա էմանէթ էտէրիմ, վէ Քրիստոսա իթիմատ էտէրիմ քի խէլաս օլուր-սըն. վէ Ալլահըն գալմընըն քէնտինէ տէօնմէլէրինի, եա տա քիւլլիյէն խարապ օլմալարընը միւշահտէ էթմէքլիյին ի-շիւն հայաթընը էսիրկէոին՝ տէյու Ալլահա նիյազ էտէրիմ. զիրա անլէր թէվպէ էտիպ անա տէօնմէտիքլէրի հալտէ՝ մութլաք խարապ օլաճագլարընը պիլիրիմ:

23. վէ էյէր հէլաք օլուրլարսա, ձէրէտլիլէր կիպի գալպլէրինին թէ՛աննիւտի սէպէպինտէն գան վէ ինթիգամ արամագտա օլտուզլարը իշիւն հէլաք օլաճագլար տըր:

24. վէ էյէր անլէր հէլաք օլուրլարսա, պիրատէրլէ-րիմիզին նիչէլէրինին Լէմանլըլարա կիթմիշ օլտուղընը, վէ տահա նիչէլէրինին տախի անլէրէ կիտէճէյինի պիլիրիզ.

իմտի էյէր սէն հըֆը օլունուր իսէն, վէ պէն սէնի կէօրմէզ իսէմ, պա'ղը շէյլէր եազ. ֆազաթ իւմիտ էտէրիմ քի՝ սէնի թէզլիյէ կէօրէճէյիմ, զիրա սանա թէսլիմ էտէճէյիմ մուգատտէս թէվարիիս վար տըր:

25. Էյ՝ օղլում, Գրիստոստա սատըզ օլ, վէ սանա եազ-տըղըմ շէյլէր էօլիւմէ էնտիրմէք իւզըն սէնի միւքէտտէր էթմէսին, ամմա Գրիստոս սէնի թէրֆի՝ էյլէսին. վէ անըն էզլիէթ վէ էօլիւմիւ, վէ ճէսէտինի փէտէրլէրիմիզէ կէօր-թէրմէսի վէ անըն մէրհամէթի վէ լութֆ ու 'ինայէթի, վէ անըն ճէլալընըն վէ էպէտի հայաթըն իւմիտի իլ էլ է-պէտ սէնին ֆիքրինտէ գալըն:

26. Վէ թախթը սէմավաթտա եիւքսէք օլան Փէտէր Ալլահըն, վէ հէր շէյ քէնտինէ թա'պի օլունճայատէյին՝ ա-նըն գուվլէթինին սաղընտա ճալիս օլան Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն 'ինայէթի իլ էլ էպէտ սէնին իլէ պագի օլունն: Ամին:

ՊԱՊ 10

1. Շիմտի պէն, Մօրօնայ, պանա էյի կէօրիւնէն պա'ղը սէօղլէր եազարըմ, վէ պէն պիրատէրլէրիմ լէմանլըլարա եազարըմ, վէ Գրիստոսըն կէլիշինէ տա'իր 'ալամէթ վէ-րիլմէսինտէն պէրու տէօրթ եիւզ եիրմի սէնէտէն զիյատէ կէզմիշ օլտուղընը պիլմէլէրինի իսթէրիմ:

2. Վէ նասիհաթ եօլլու սիզէ պա'ղը քէլամլար սէօյ-լէտիքտէն սօնրա, պու թէվարիիս միւհիւրլէրիմ:

3. Իշթէ սիզէ նասիհաթ էտէրիմ քի՝ էյէր պու շէյ-լէրի օգուամանըզ Ալլահըն հիքմէթինտէ միւնասիպ սայըլըր տա, անլէրի օգուլաճազ օլուր իսէնիզ, Ատէմին խըլգաթըն-տան պաշլայարազ թա պու շէյլէրի գապուլ էտէճէյինիզ վագթա տէյին՝ Բապպըն պէն իատէմէ նէ գատար մէրհա-մէթլի օլմուշ իտիյինի տէր խաթր էտէրէք գալպլէրինիզ-տէ միւթալա'ա էտէսինիզ:

4. Վէ պու շէյլէրի գապուլ էթտիյինիզտէ, պունլարըս տօղրու օլուպ օլմատըղընը՝ Գրիստոսըն իսմինտէ էպէտի Փէտէր օլան Ալլահա սիւ'ալ էթմէնիզի սիզէ նասիհաթ է-տէրիմ, վէ էյէր Գրիստոսա իման էտէրէք խալիս պիր գալպ վէ հագիգի պիր մագսէտ իլէ սիւ'ալ էտէրսէնիզ, օ րուհ իւլ Գուտսըն գուվլէթի վասիթասիյլէ անլէրին հագիգա-թընը սիզէ իզհար էտէճէք տիր:

5. Վէ րուհ իւլ Գուտսըն գուվլէթի վասիթասիյլէ ճիւմլէ շէյլէրին հագգ օլուպ օլմատըղընը պիլմէյէ միւգ-թէտիր օլուրսընըզ:

6. Վէ էյի օլան հէր շէյ հագգ վէ տօղրու տըր. պու էճլտէն էյի օլան հիչ պիր շէյ Գրիստոսը ինքեար էթմէզ, ամմա անըն մէվճուտ օլտուղընը թանըր:

7. Վէ Բուհ իւլ Գուտսըն գուվվէթի վասիթասիյլէ սիզ անըն մէվճուտ օլտուղընը պիլէ պիլիրսինիզ. իմտի Ալլահըն գուվվէթինի ինքեար էթմէմէնիզի սիզէ նասիհաթ էտէրիմ. զիրա օ պէն ի ատէմին իմանընա կէօրէ՝ գուվվէթ վասիթա-սիյլէ իշլէր, վէ օ պու կիւն, եարըն վէ իլ էլ էպէտ 'այնի տիր:

8. Վէ թէքրար, պիրատէրլէրիմ, Ալլահըն 'աթիյէլէրի-նի ինքեար էթմէմէնիզի սիզէ նասիհաթ էտէրիմ, չիւնքի անլէր չօգ օլուպ 'այնի Ալլահտան կէլիրլէր: Վէ պու 'ա-թիյէլէրին իֆա օլունտուղը ֆարգլը եօլար վար տըր, լա-քին ճիւմլէտէ քեամիլէն իշլէյէն հէման 'այնի Ալլահ տըր, վէ անլէր ատէմլէրին մէնֆա'աթը իշիւն Բուհ Ուլլահըն իզհարաթը վասիթասիյլէ վէրիլիր:

9. Զիրա Ալլահըն Բուհու իլէ պիրինէ հիքմէթ քէլամը թա'լիմ էթմէքլիք վէրիլմիշ տիր:

10. Վէ տիկէրինէ 'այնի Բուհ վասիթասիյլէ մա'լիւմաթ քէլամը էօրէթմէքլիք վէրիլտի:

11. Վէ տիկէրինէ զայէթ պէօյիւք իման, վէ զայրիսի-նէ 'այնի Բուհ իլէ շիֆա վէրմէքլիք 'աթիյէլէրի իհսան օ-լունուր:

12. Վէ թէքրար՝ պիր ախէրինէ գուվվէթլի միւ'ճի-զէլէր իշլէմէքլիք,

13. Վէ պիր տիկէրինէ հէփ շէյլէրէ տա'իր փէյղամ-պէրլիք էթմէքլիք,

14. Վէ պիր զայրիսինէ մէլէքլէր վէ խըտմէթ էտէն րուհլարը կէօրմէքլիք,

15. Վէ ախէրինէ տիւրլիւ տիւրլիւ լիսանլար,

16. Վէ տիկէրինէ լիսանլար թէրճէմէ էթմէքլիք վէ տիւրլիւ տիւրլիւ լիսանլար 'աթիյէսի վէրիլիր,

17. Վէ պու ճիւմլէ 'աթիյէլէր Գրիստոսըն Բուհու վա-սիթասիյլէ կէլիր. վէ անլէր քէնտի միւրատընա կէօրէ հէր ատէմէ այրը այրը վէրիլիր:

18. Վէ, էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, սիզէ նասիհաթ էտէրիմ քի՝ հէր էյի 'աթիյէ Գրիստոստան կէլիր իտիյինի տէր խաթր էտէսինիզ:

19. Վէ, էյ՝ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, սիզէ նասիհաթ էտէրիմ քի՝ օ տիւն, պու կիւն վէ իլ էլ էպէտ հէման օ օլտուղընը տէր խաթր էտէսինիզ. վէ հագգընտա սէօյլէտի-յիմ ճիւմլէ պու րուհանի մէվհիպէլէր, տիւնեա տուրտըգ-ճա ասլա պէր թարաֆ էտիլմէյէճէքլէր տիր. անճագ պէն ի ատէմին իմանսըզլըղընա կէօրէ գալտըրըլաճագլար տըր:

20. Իմտի իման պուլունմասը լազըմ տըր, վէ իման

պուլլունմասը լազըմ իսէ, իւմիտ տախի օլմալը տըր, վէ իւմիտ օլմասը լազըմ իսէ, մուհապպէթ պուլլունմասը տախի լազըմ տըր:

21. Վէ մուհապպէթ ինիզ օլմատըզճա, Ալլահըն մէլէ-քիւթիւնտէ ասլա խէլաս օլամազսընըզ, վէ իմանընըզ վէ իւմիտինիզ օլմատըղը հալտէ տախի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահտա խէլաս օլամազսընըզ:

22. Վէ իւմիտինիզ օլմատըղը հալտէ քիւլլիյէն մէ՛յու-սիյէթտէ օլմանըզ իճապ էտէր, վէ պու մէ՛յուսիյէթ Փըսզ սէպէպինտէն օլուր:

23. Վէ Քրիստոս հագիգաթէն փէտէրլէրիմիզէ՝ էյէր իմանընըզ օլուր իսէ, պանա միւնասիպ օլան հէր շէյի իճրա էտէ պիլիրսինիզ՝ տէտի:

24. Վէ շիւտի պէն, պիւթիւն միւնթէհա ի գէմինէ սէօյլէրիմ. Ալլահըն գուվվէթ վէ՝ աթիյէլէրինին արանըզ-տան գալտըրըլաճաղը կիւն կէլէճէք օլուր իսէ, պու իման-սըզլըզ սէպէպինտէն օլաճազ տըր:

25. Վէ հալ պէօյլէ օլուրսա, վայ՝ պէն ի ատէմէ, գի-րա արանըզտա էյիլիք իլէյէն քիմսէ օլմայաճազ, հաթթա պիր քիմսէ պիլէ գալմայաճազ տըր: Զիրա արանըզտա խայր իլէյէն պիր քիմսէ օլուր իսէ, օ Ալլահըն գուվվէթի վէ՝ աթիյէլէրի վասիթասիյլէ իլէյէճէք տիր:

26. Վայ՝ պու շէյլէրի պէր թարաֆ էտէրէք վէֆաթ էտէն քիմսէլէրէ, գիրա անլէր կիւնահլարընտա էօլիւպ Ալլահըն մէլէքիւթիւնտէ խէլաս օլամազլար. վէ պէն պունու Քրիստոսըն քէլամընա կէօրէ սէօյլէրիմ, վէ եալան սէօյլէ-մէմ:

27. Վէ պէն պու շէյլէրի տէր իաթր էթմէնիզի սիզէ նասիհաթ էտէրիմ, չիւնքի եալան սէօյլէմէտիյիմի պիլէ-ճէյինիզ վազըթ սէրի՞էն կէլմէքտէ տիր. գիրա օլ գէման պէնի Ալլահըն հուզուրընտա կէօրէճէքսինիզ, վէ Բապպ Ալլահ սիզէ՝ թօփրագտան եախօտ էօլիւլէրտէն նիտա էտէր կիպի, Պու ատէմին եէտիյլէ եազըլմըլ օլան քէլամլարըմը սիզէ պէյան է՞թմէտիմ մի՛ տէյէճէք տիր:

28. Պէն փէյլամպէրլիքլէրին իթմամ օլունմասը ի-չիւն պու շէյլէրի պէյան էտէրիմ: Վէ իլթէ անլէր էպէտի Ալլահըն աղզընտան սուտուր էտէճէքլէր, վէ անըն քէլա-մը նէսլտէն նէսլէ ըսըզ իլէ կիպի չըգաճազ:

29. Վէ եազտըղըմ քէլամլար տօղրու օլտուզլարընը Ալլահ սիզէ կէօսթէրէճէք տիր:

30. Վէ թէքրար՝ Քրիստոսա կէլմէնիզի վէ հէր էյի մէվ-հիպէյէ մալիք օլմանըզ, վէ ֆէնա՝ աթիյէյէ վէ նափաք շէյ-էրէ ասլա տօգոււնմամանըզ սիզէ ըիճա էտէրիմ:

31. Էյ՝ Եէրուշալիմ, ույան վէ թօղտան գալզ, կիւզէլ

էլպիսէնի լապիս օլ, էյ՝ Սիօն գըզը, գազըզլարընը միւհ-
քէմ էթ, վէ հուտուտլարընը իլ էլ էպէտ կէնիշլէթ, թա-
քի՝ էյ՝ Պէյթի իսրայէլ, խէճիլ օլմայասըն, վէ էպէտի Փէ-
տէրին սանա էթմիշ օլտուզը 'աշտլարը իթմամ օլունա :

32. Պէլի՝ Քրիստոսա կէլիպ՝ անտէ քեամիլ օլունըզ,
վէ հէր Ֆըսգտան քէնտինիզի զապթ էտինիզ. վէ էյէր հէր
Ֆէսատտան քէնտինիզի զապթ էտէր իսէնիզ, վէ պիւթիւն
գուտրէթինիզ, Ֆիքրինիզ վէ գուվվէթինիզ իլէ Ալլահը սէ-
վէրսէնիզ, օլ զէման անըն 'ինայէթիլէ Քրիստոստա միւ-
քէմմէլ օլմանըզ իշիւն անըն 'ինայէթի սիղէ քեաֆի օլուր,
վէ էյէր Ալլահըն 'ինայէթիլէ Քրիստոստա քեամիլ օլուր-
սանըզ, արթըզ հիշ պիր վէճիլէ Ալլահըն գուվվէթինի ին-
քեար էտէմէզսինիզ :

33. Վէ թէքրար, էյէր սիզ Ալլահըն 'ինայէթիլէ Քրիս-
տոստա քեամիլ օլուպ տա՝ անըն գուվվէթինի ինքեար էթ-
մէզսէնիզ, օլ զէման Քրիստոսըն գանընըն տէօքիւմէսի իլէ
Ալլահըն 'ինայէթի վասիթասիլէ Քրիստոստա թագտիս օ-
լունմուշսընըզ. պու իսէ, սիզի մուգատտէս վէ լէքէսիզ է-
տիպ կիւնաշլարընըզըն 'աֆվը իշիւն Փէտէրին 'աշտընտա
տըր :

34. Վէ բուհըմ վէ ճէսէտիմ թէքրար պիրլէշիպ՝ տի-
րիլէրին վէ էօլիւլէրին էպէտի Հաքիմի օլան 'Ազիմ Եէհօվա-
նըն մէսէրրէթպախշ մահքէմէսինտէ սիզի իսթիզպալ էթ-
մէք իւզրէ, Ֆիւթիւհաթ իլէ հաւատան կէթիրիլինճէյէտէ-
յին, իսթիրահաթ էթմէք իշիւն թէզիյէ Ալլահըն ճէննէթի-
նէ կիտէրիմ :

35. Վէ շիմտի ճիւմլէյէ վէտա էտէրիմ : Ամին :

21
20

92-E28916

9-26-67 E

~~EX-60E (WA)~~
~~AT-15~~
~~1906~~
EX-60E
AT-15
1906

